

EMEKLİLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

2013/11 SAYILI SİGORTALILIK İŞLEMLERİ HAKKINDA GENELGE

(2/9/2025 tarihli ve 2025/15 sayılı Genelge İşlenmiş Haliyle)



EYLÜL 2025

İÇİNDEKİLER

BİRİNCİ KISIM	2
KANUNUN 4 ÜNCÜ MADDESİNİN BİRİNCİ.....	2
FIKRASININ (a) BENDİ KAPSAMINDA OLAN SİGORTALILAR	2
BİRİNCİ BÖLÜM.....	2
Kanunun 4 üncü Maddesinin Birinci Fıkrasının (a) Bendine Tabi Çalışan Sigortalılar	2
1- Sigortalı sayılanlar	3
1.1- Hizmet akdine tabi çalışanlar	3
1.2- İşçi sendikaları ve konfederasyonları ile sendika şubelerinin başkanlıkları ve yönetim kurullarına seçilenler	5
1.2.1- 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (B) veya (C) fıkrasına tabi olup 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanununa göre sendika, konfederasyonlar ile şube başkanlıklarına seçilenler (Ek, 3/7/2015 tarihli ve 2015/19 sayılı Genelge).....	5
1.3- Sanatçı, düşünür ve yazarlar	6
1.4- Yabancı uyruklular.....	7
1.5- 4081 sayılı Çiftçi Mallarının Korunması Hakkında Kanuna göre çalıştırılanlar.....	7
1.6- 1593 sayılı Umumi Hıfzısıhha Kanununda belirtilen umumi kadınlar	7
1.7- Usta öğreticiler ve kamu idarelerinde ders ücreti karşılığı görev verilenler	7
1.8- 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (B) ve (C) bentleri kapsamında çalıştırılanlar	8
1.9- İŞKUR tarafından düzenlenen Toplum Yararına Çalışma Programlarından yararlananlar.....	8
1.10- 4046 sayılı Kanun gereğince iş kaybı tazminatı alanlar	8
1.11- Kısmi çalışanların sigortalılığı (Mülga, 28/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge).....	8
1.12- Avukat ve noterler (Teselsül, 28/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge)	8
1.13- Gemi adamları (Teselsül, 28/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge).....	9
1.14- Profesyonel sporcular (Teselsül, 28/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge)	9
1.15- Köy ve güvenlik korucuları (Teselsül, 28/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge) (Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)	10
1.16- Noter vekillerinin sigortalılığı (Ek, 28/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge).....	12
1.17- Aile hekimliği (Ek, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge)	12
1.18- Ev hizmetlerinde çalışanlar (Ek, 3/7/2015 tarihli ve 2015/19 sayılı Genelge)	13
1.19- Özel sağlık hizmeti sunucularında görev yapan hekimler (Ek, 3/7/2015 tarihli ve 2015/19 sayılı Genelge).....	13
1.20- Anonim şirketlerin kurucu ortaklarının sigortalılığı (Ek, 3/7/2015 tarihli ve 2015/19 sayılı Genelge).....	16
1.21- Derneklerde çalışanların sigortalılığı (Ek, 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge).....	17

1.22- Belediye başkan yardımcılarının sigortalılığı (Ek, 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge).....	18
1.23- Doğum ve evlat edinme sonrası yarım çalışma ödeneği alanlar (Ek, 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge).....	18
1.24-Kooperatiflerde Çalışanların Sigortalılığı (Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge).....	19
1.25-Vakıflarda Çalışanların Sigortalılığı (Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge).....	19
1.26- İhtiyat pilotların sigortalılığı (Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)	20
2- Bir veya Birden Fazla İşyerinde Çalışanların Gün Sayısının Tespiti (Ek, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge)	21
2.1- Özel işyerinden kamu işyerine, kamu işyerinden özel işyerine geçenlerin gün sayısının belirlenmesi (Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)	22
2.2- (4/a) ve (4/c) kapsamında aynı ayda çalışması olanların gün sayısının belirlenmesi	26
2.3- (4/a) ve (4/b) kapsamında aynı ayda çalışması olanların gün sayısının belirlenmesi (Ek, 3/7/2015 tarihli ve 2015/19 sayılı Genelge)	26
2.4- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılanların iş kazası geçirdiği tarihteki sigortalılığı (Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge).....	27
2.5- Birden fazla işyerinde kısmı süreli çalışma (Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge).....	28
İKİNCİ BÖLÜM	29
Bazı Sigorta Kollarına Tabi Olan Sigortalılar	29
1- Ceza infaz kurumları ile tutukevlerinde çalışanlar	29
2- Aday çıрак, çıрак ve işletmelerde mesleki eğitim gören öğrenciler, meslek lisesi veya yükseköğrenimleri sırasında staj yapanlar, mesleki ve teknik ortaöğretim sırasında tamamlayıcı eğitim ya da alan eğitimi gören öğrenciler, 2547 sayılı Kanuna tabi çalışan öğrenciler ve kamu kurum ve kuruluşları tarafından desteklenen projelerde görevli bursiyerler (Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)	29
2.1- 2547 sayılı Kanunun 46 ncı maddesine göre kısmi çalışanların 2008 yılı Ekim ayı başından önceki sigortalılığı (Ek, 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge).....	31
2.2- Çırakların sigortalılığı (Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge).....	31
3- Harp malulü, 2330 ve 3713 sayılı kanunlar veya 5434 sayılı Kanunun 56 ncı maddesine göre aylık bağlanan vazife malullerinden çalışmaya başlayanlar (Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)	33
3.1- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre çalışanlar (Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)	33
3.2- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine göre çalışanlar (Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)	34
3.3- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine göre çalışanlar (Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)	35
3.4- 7091 sayılı Kanun gereğince vazife malullüğü aylığı bağlanmayıp tazminat hakkından yararlananlar (Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge).....	36

4- İŞKUR tarafından düzenlenen meslek edindirme, geliştirme ve değiştirme eğitimine katılan kursiyerler (Teselsül, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)	36
5- Sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmamış ülkelerde iş üstlenen işverenlerin yanlarında çalıştırdıkları Türk işçiler (Teselsül, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge).....	37
6- İntörn öğrenciler (Teselsül, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)	37
7- 4046 sayılı Kanun gereğince iş kaybı tazminatı alanlar (Teselsül, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge).....	39
8- Ev hizmetlerinde ayda 10 günden az çalışanlar (Ek, 3/7/2015 tarihli ve 2015/19 sayılı Genelge) (Teselsül, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)	39
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	39
Sigortalı Sayılmayanlar	39
1- İşverenin işyerinde ücretsiz çalışan eşi	39
2- Konut içinde yapılan işler	39
3- Ev hizmetlerinde çalışanlar	40
4- Askerlik hizmetini yapmakta olanlar (Değişik, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge).....	40
5- Yabancı bir ülkede kurulu bir kuruluş tarafından o kuruluş adına geçici olarak çalışmaya gönderilenler	41
6- Tatbiki mahiyette yapım ve üretim işlerinde çalışan öğrenciler	41
7- İşe alıştırılmakta olan hasta ve maluller	41
8- Tarım ve orman işlerinde çalışanlar	41
9- Kamu idarelerinin dış temsilciliklerinde çalışanlar	41
10- Gençlik ve spor faaliyetlerinde görevlendirilenler	42
11- Talepleri doğrultusunda 5434 sayılı Kanun kapsamına alınanlar	42
12- Ücretsiz izin verilen Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi sigortalılar	43
13- Kayyım olarak atananlar (Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)	43
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	44
Sigortalılığın Başlangıcı, Kuruma Bildirilmesi ve Sigortalılık Tespiti.....	44
1- Sigortalılığın Başlangıcı	44
2- Sigortalıların Kuruma Bildirilmesi	44
2.1- İşe başlamadan önce bildirilmesi gereken sigortalılar	44
2.2- İnşaat, balıkçılık ve tarım işyerlerinde işe başlatılacak sigortalılar (Değişik, 28/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge)	44
2.3- Yabancı ülkelere sefer yapan ulaştırma araçlarında sefer esnasında işe başlatılan sigortalılar	45
2.4- İlk defa işyeri bildirgesi verecek işyerlerinde işe başlatılacak sigortalılar	45
2.5- Kamu idarelerince istihdam edilen 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununa göre işsizlik sigortasına tabi olmayan sözleşmeli personel	45

2.6- Kamu idarelerince yurtdışı teşkilatlarında çalıştırılmak üzere işe alınanlar	46
2.7- Hazine ve Maliye Bakanlığı vizesine bağlı olarak kamu idarelerinde çalışacaklar (Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)	46
2.8- Özelleştirilen işyerlerinden diğer kamu kurum ve kuruluşlarına naklen atanan sözleşmeli veya kapsam dışı personel	46
2.9- Aday çırak, çırak ve işletmelerde mesleki eğitim gören öğrenciler, bursiyerler ile mesleki ve teknik ortaöğretim sırasında tamamlayıcı eğitim ya da alan eğitimi gören öğrenciler (Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge).....	47
2.10- Tutuklu ve hükümlüler	47
2.11- İŞKUR kursiyerleri.....	47
2.12- 4046 sayılı Kanuna göre iş kaybı tazminatı alanlar.....	48
2.13- İŞKUR tarafından düzenlenen toplum yararına çalışma programlarından yararlananlar.....	48
2.14- Naklen ve hizmet akdi sona ermeden aynı işverenin aynı ya da başka ünitelerde tescil edilmiş işyerinde çalışanlar	48
2.15- İşverenin alt işverenine ait işyerinde çalışan sigortalılar	49
2.16- Devredilen işyerlerinden sigortalı bildirimi	50
2.17- Nakledilen işyerlerinden sigortalıların bildirimi	50
2.18- Sigortalıların kendilerini bildirmesi	51
2.19- (4/a) kapsamında yaşlılık aylığı alıp aynı işyerinde çalışmaya devam edenlerden sigortalılık türünü değiştirenler (Ek, 28/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge).....	51
2.20- Doğum nedeniyle yarım çalışma ödeneği alanların bildirimi (Ek, 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge).....	52
2.21-Güvenlik korucularının bildirimi (Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge).....	52
2.22- İşe iade davası sonunda işe başlatılan sigortalıların bildirimi (Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge).....	52
3- Sigortalılık Tespiti (Ek, 28/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge).....	53
BEŞİNCİ BÖLÜM	53
İşe Giriş Bildirgesinin Düzenlenmesi, Kuruma Verilmesi ve.....	53
Sigortalıların Tescili.....	53
1- Sigortalı işe giriş bildirgesinin Kuruma verilmesi	53
1.1- e-sigorta yoluyla verilmesi.....	53
1.2- Kağıt ortamında verilmesi	54
1.3- Yasal süresinde verilmeyen sigortalı işe giriş bildireleri.....	55
2- Sigortalı işe giriş bildirgesinin düzenlenmesi	58
3- Sigortalıların tescil işlemleri	62
3.1- Re'sen tescil işlemleri	62
3.2- İptal-İpka işlemleri	64
3.3- Diğer tescil işlemleri (Ek, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge).....	65

4- İşe giriş tarihinin düzeltilmesi işlemleri	65
5- Yaş Düzeltmeleri (Ek, 28/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge)	66
ALTINCI BÖLÜM	67
Sigortalılığın Sona Ermesi ve Kuruma Bildirilmesi	67
1- Sigortalılığın sona ermesi	67
1.1- İşten ayrılış bildirgesinin re'sen düzenlenmesi (Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge).....	68
1.2- Yasal süresinde verilmeyen sigortalı işten ayrılış bildireleri	69
1.3- Kanunun 9 uncu maddesinin (d) ve (e) bentleri kapsamında işten ayrılanların bildirimi ...	72
1.4- İşe iade davası sonunda işe başlatılmayan sigortalıların işten ayrılış bildirgesinin verilme süresi (Ek, 28/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge)	72
1.5- Ek 15 inci madde kapsamındaki sigortalıların işten ayrılış bildirgesinin verilme süresi (Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge).....	73
2- Sigortalı işten ayrılış bildirgesinin düzenlenmesi.....	73
2.1- İşten ayrılış nedeni.....	74
2.2- Ücret (yüzde usulü) (Teselsül, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)	78
3- İşten ayrılış bildirgesi düzeltme/silme işlemleri	79
4- İŞKUR kursiyerlerinden kursları sona erenlerin bildirimi	80
5- 4046 sayılı Kanuna göre iş kaybı tazminatı alma hakkı sona erenlerin bildirimi	80
6- İŞKUR tarafından düzenlenen toplum yararına çalışma programlarına katılanlardan işten ayrılanların bildirimi.....	80
İKİNCİ KISIM	81
KANUNUN 4 ÜNCÜ MADDESİNİN BİRİNCİ FIKRASININ (a) BENDİ	81
KAPSAMINDAKİ DİĞER SİGORTALILAR	81
BİRİNCİ BÖLÜM.....	81
2925 Sayılı Kanuna Tabi Sigortalılar	81
1- 2925 sayılı Kanuna göre sigortalılık	81
2- 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılığın sona ermesi.....	81
3- 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılar hakkında yapılacak işlemler	84
3.1- 1/10/2008 tarihinden sonra geçen hizmetlerin değerlendirilmesi.....	84
3.2- 1/10/2008 tarihinden sonra primlerin eksik ödenmesi	84
3.3- 1/10/2008 tarihinden önce bazı ay/yıllara ait primlerin eksik ödenmesi	85
3.4- 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalı iken Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi sigortalılığı bulunanlar (Ek, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge)	87
İKİNCİ BÖLÜM	88
Kanunun Ek 5 inci Maddesine Göre Tarım veya Orman İşlerinde.....	88
Hizmet Akdiyle Süreksiz Olarak Çalışanlar	88
1- Sigortalı sayılanlar	88

2- Sigortalılığın başlangıcı	89
2.1- Ek 5 inci madde kapsamında sigortalılığının başlatıldığı tarihte zorunlu sigortalı oldukları sonradan tespit (Değişik, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) edilenler (Ek, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge).....	92
2.2- Askerde veya yurt dışında olunan sürelerde ek 5 inci madde kapsamında sigortalı olma talebinde bulunanlar (Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge).....	93
3- Gelir/aylık alma hakkını kaybedenlerin sigortalılıkları.....	93
4- Sigortalılığın sona ermesi	94
5- Primlerin hesabı, gün sayısı ve ödenmesi (Değişik, 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge).....	97
6- 1/5/2008-30/9/2008 tarihleri arasında ilk defa 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalı olanlardan haklarında ek 5 inci madde hükmü uygulanacak sigortalılar.....	97
6.1- 1/5/2008-30/9/2008 tarihleri arasında ilk defa 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalı olanlardan haklarında ek 5 inci madde hükmü uygulanacak sigortalıların gün sayıları ve primlerinin hesabı.....	98
6.2- 1/5/2008-30/9/2008 tarihleri arasında ilk defa 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalı olanlardan haklarında ek 5 inci madde hükmü uygulanacakların sigortalılıklarının sona ermesi	98
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	99
Kanunun Ek 6 ncı Maddesi Kapsamında Çalışanlar	99
1- Sigortalı sayılanlar	100
2- Ticari taksi, dolmuş ve benzeri nitelikteki şehir içi toplu taşıma araçlarında kısmi süreli çalışan sigortalılar.....	100
2.1- Sigortalılığın başlangıcı	101
3- Kültür ve Turizm Bakanlığınca belirlenecek alanlarda kısmi süreli olarak çalışanlar	103
3.1- Sigortalılığın başlangıcı	104
3.2- Ek 6 ncı madde kapsamında sigortalılığının başlatıldığı tarihte zorunlu sigortalı oldukları sonradan tespit edilenler (Ek, 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge).....	104
3.3- Askerde veya yurt dışında olunan sürelerde Ek 6 ncı madde kapsamında sigortalı olma talebinde bulunanlar (Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge).....	105
4- Sigortalılığın sona ermesi	105
5- Primlerin hesabı, gün sayısı ve ödenmesi (Değişik, 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge).....	107
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	107
Geçici 20 nci Madde Kapsamındaki Sigortalılar	107
1- Geçici 20 nci madde kapsamındaki sigortalıların Kanun kapsamına alınması.....	107
1.1- Sigortalılığın başlangıç ve sona ermesinin bildirimi.....	110
ÜÇÜNCÜ KISIM	111
KANUNUN 4 ÜNCÜ MADDESİNİN BİRİNCİ.....	111

FIKRASININ (b) BENDİ KAPSAMINDAKİ SİGORTALILAR.....	111
BİRİNCİ BÖLÜM.....	111
Kanunun 4 üncü Maddesinin Birinci	111
Fıkrasının (b) Bendi Kapsamında Sigortalı Sayılanlar	111
1- Sigortalı sayılanlar	111
1.1- Ticari kazanç veya serbest meslek kazancı nedeniyle gerçek veya basit usulde gelir vergisi mükellefi olanlar	111
1.2- Gelir vergisinden muaf olup, esnaf ve sanatkar siciline kayıtlı olanlar.....	111
1.3- Şirket ortaklarının sigortalılığı.....	111
1.4- Köy ve mahalle muhtarları	112
1.5- 6132 sayılı At Yarışları Hakkında Kanuna tabi jokey ve antrenörler.....	112
İKİNCİ BÖLÜM	112
Sigortalılığın Başlangıcı ve Kuruma Bildirilmesi	112
1- Ticari kazanç veya serbest meslek kazancı nedeniyle gerçek veya basit usulde gelir vergisi mükellefi olanlar, kollektif şirket ortakları, adi komandit şirketlerin komandite ve komanditer ortakları ve donatma iştiraki ortaklarının sigortalılıklarının başlangıcı ve bildirimi.....	112
2- Gelir vergisinden muaf olup, esnaf ve sanatkar siciline kayıtlı olanların sigortalılıklarının başlangıcı ve bildirimi.....	113
3- Anonim şirketlerin yönetim kurulu üyesi olan ortaklarının sigortalılıklarının başlangıcı ve bildirimi.....	114
4- Limited şirket ortaklarının sigortalılıklarının başlangıcı ve bildirimi	114
5- Sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerin komandite ortaklarının sigortalılıklarının başlangıcı ve bildirimi.....	115
6- Köy ve mahalle muhtarlarının sigortalılıklarının başlangıcı ve bildirimi.....	116
7- 6132 sayılı At Yarışları Hakkında Kanuna tabi jokey ve antrenörlerin sigortalılıklarının başlangıcı ve bildirimi.....	116
8- Sigortalı işe giriş bildirgesinin verilmesi.....	116
9- Kurumca sigortalılık hak ve yükümlülüğünün başlatılmasının bildirimi.....	117
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	117
Sigortalılığın Sona Ermesi ve Kuruma Bildirimi.....	117
1 -Ticari kazanç veya serbest meslek kazancı nedeniyle gerçek veya basit usulde gelir vergisi mükellefi olanların sigortalılığının sona ermesi ve bildirimi	117
2- Gelir vergisinden muaf olanların sigortalılıklarının sona ermesi ve bildirimi	117
3- Şirket ortaklarının sigortalılığının sona ermesi ve bildirimi	118
3.1- Kollektif şirket ortakları, adi komandit şirketlerin komandite ve komanditer ortakları ile donatma iştiraki ortaklarının sigortalılıklarının sona ermesi ve bildirimi	118
3.2- Anonim şirketlerin yönetim kurulu üyesi olan ortaklarının sigortalılıklarının sona ermesi ve bildirimi.....	119

3.3- Limited şirket ve sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerin komandite ortaklarının sigortalılıklarının sona ermesi ve bildirimi.....	119
3.4- İflasın açılmasına mahkemece karar verilen şirket ortaklarının sigortalılıklarının sona ermesi ve bildirimi.....	119
3.5- Tasfiyenin açılmasına mahkemece karar verilen şirket ortaklarının sigortalılıklarının sona ermesi ve bildirimi.....	120
3.6- Şirketin tasfiyesine ortaklar kurulu tarafından karar verilmesi durumunda, şirket ortaklarının sigortalılıklarının sona ermesi ve bildirimi.....	120
3.7- Münfesih duruma düşen şirketlerin ortaklarının sigortalılıklarının sona ermesi ve bildirimi.....	121
3.8- 1/10/2008 tarihinden önce iflas, münfesih veya tasfiyeye giren ve bu işlemleri 1/10/2008 tarihinden sonra da sonuçlanmayan şirketlerin ortaklarının sigortalılıklarının sona ermesi ve bildirimi.....	121
3.9- İflas, münfesih veya tasfiye hallerinde şirket ortaklarından Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi çalışmaya başlayanların sigortalılıklarının sona ermesi ve bildirimi.....	121
3.10- 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunun geçici 7 nci maddesine istinaden şirket ortaklarının sigortalılıklarının sonlandırılması (Ek, 28/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge)	121
3.11- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde yer alan sigortalılık statülerinin çıkışmasıyla sigortalılığın sona ermesi (Teselsül, 28/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge).....	122
4- Köy ve mahalle muhtarlarının sigortalılığının sona ermesi ve bildirimi (Değişik, 21/5/2019 tarihli ve 2019/11 sayılı Genelge)	122
5- 6132 Sayılı At Yarışları Hakkında Kanuna tabi jokey ve antrenörlerin sigortalılığının sona ermesi ve bildirimi	123
6- Sigortalı işten ayrılış bildirgesinin verilmesi	123
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	123
Ortak Hususlar.....	123
1- Anonim şirket ortağı olup, yönetim kurulu üyesi olmayanların 1/10/2008 tarihinden itibaren sigortalılıkları.....	123
2- Köy ve mahalle muhtarlarına ilişkin hususlar	124
3- 4/10/2000 tarihinden önce kanunla kurulu meslek kuruluşu kayıtlarına göre sigortalılıkları başlatılanlar	125
4- 1/10/2008 tarihine kadar kayıt ve tescillerini yaptırmayan sigortalılar.....	125
4.1- 1/10/2008 tarihine kadar Kurum kayıtlarına intikal ettirilmeyen giriş bildirgesi üzerinde bulunan Bağ-Kur numarasına prim ödeyenlerin sigortalılıklarının başlatılması (Ek, 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge).....	125
4.2- 1/10/2008 tahinden önce isteğe bağlı sigortalı olan ve prim ödemesi olmaması nedeniyle tescil tarihi itibarıyla sigortalılığı sonlandırılan ve (4/b) kapsamında çalışması bulunanların sigortalılığının başlatılması (Ek, 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge)	126
5- 1/10/2008 tarihi itibarıyla (4/b) kapsamında kayıt ve tescilleri bulunan sigortalıların Kanunun geçici 57 nci madde uygulamasına ilişkin işlemler (Ek, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge)	127

5.1- Şirket yetkililerinin ve sigortalıların sigortalılık başlangıç ve sonlandırılmasına ilişkin bildirim yükümlülükleri	129
6- 22/3/1985 tarihi ve sonrası oda ve/veya sicil kayıtlarına göre tescili yapılan sigortalılardan usulüne uygun tutulmayan oda kayıtlarına istinaden sigortalılıkları iptal edilenler (Ek, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge)	129
6.1- Kurumun denetim ve kontrole görevli memurlarınca düzenlenen raporlara veya mahkeme kararlarına göre iptal edilen sigortalılık süreleri ile ilgili yapılacak işlemler	130
6.2- Geçici 54 üncü madde uygulamasında sigortalılığa esas kurum kuruluş ve oda kayıtlarının denetimi.....	132
6.3- Geçici 54 üncü madde uygulamasına göre sigortalılık sürelerinin değişmesi halinde yapılacak işlemler	132
7- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bendi kapsamında sigortalılığı bulunanların tahsis talebinde bulunmaları (Teselsül, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge).....	133
7.1- (4/a) kapsamında işten çıkış verildikten sonra tahsis talebinde bulunan ve aynı zamanda (4/b) kapsamında çalışması bulunanların sigortalılıkları (Ek, 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge).....	134
8- (Teselsül, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge) Askerlik hizmetini yapmakta olanlar	134
9- Haklarında Kanunun geçici 4, geçici 44, geçici 51, geçici 56 ve 926 sayılı Kanunun geçici 32 nci maddesi uygulanan (4/b) kapsamındaki sigortalılar ilgili yapılacak işlemler (Ek, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge).....	135
10- Aynı gün başlayıp biten vergi kayıtları hakkında yapılacak işlemler (Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge)	136
BEŞİNCİ BÖLÜM	137
Kanun 4 üncü Maddesinin Birinci	137
Fıkrasının (b) Bendinin (4) Numaralı Alt Bendine Tabi Olan Sigortalılar	137
1- Sigortalı sayılanlar	137
2- Sigortalılığın başlangıcı ve bildirimi	137
2.1- Tevkifata istinaden sigortalılığın başlatılması ve bildirimi.....	140
2.2- Mülga 2926 sayılı Kanuna tabi sigortalı olanlardan diğer kanunlara tabi kısa süreli çalışmaları olanların yeniden sigortalılığının başlatılması ve bildirimi.....	145
2.3- Tarımsal faaliyeti olduğuna dair bildirimi yapılanlardan Kanunun (4/a), (4/b) ve (4/c) bendi kapsamında sigortalı olanların sigortalılıklarının başlatılması (Ek, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge).....	146
2.4- Mülga 2926 sayılı Kanuna istinaden tescil ve re'sen tescilleri yapılanlardan sonradan tarımsal faaliyetleri ile ilgili kurum ve kuruluş üye kayıtları usulüne uygun olmadığından sigortalılıkları geçersiz sayılanlar (Ek, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge).....	147
3- Tarımsal faaliyette bulunanların sigortalılığının sona ermesi ve bildirimi	149
3.1- Muafiyete istinaden tarım sigortalılığının sona ermesi	151
3.2- 65 yaşını dolduranların sigortalılığının sona erdirilmesi	154
3.3- Tarım sigortalılarının diğer statülere tabi çalışmaları.....	159

4- Süresi içerisinde Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamında olanların bildirim yükümlülüklerinin yerine getirilmemesi halinde yapılacak uygulamalar (Ek, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge).....	159
5- 7538 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 16 ncı maddesiyle Kanuna eklenen geçici 107 nci maddesine ilişkin usul ve esaslar (Ek, 2/9/2025 tarihli ve 2025/15 sayılı Genelge).....	160
5.1- İdari para cezaları (Ek, 2/9/2025 tarihli ve 2025/15 sayılı Genelge).....	160
5.2- Sigortalılık başlangıç tarihi (Ek, 2/9/2025 tarihli ve 2025/15 sayılı Genelge)	160
5.2.1- Muafiyet belgesi alanlar (Ek, 2/9/2025 tarihli ve 2025/15 sayılı Genelge)	161
5.2.2- 65 yaşını dolduranlar ((Ek, 2/9/2025 tarihli ve 2025/15 sayılı Genelge).....	161
5.3- 16/7/2026 tarihinden sonra yapılacak işlemler ((Ek, 2/9/2025 tarihli ve 2025/15 sayılı Genelge).....	162
ALTINCI BÖLÜM	162
Geçici 17 nci Madde Uygulaması.....	162
1- Kapsamdaki sigortalılar	163
2- Sigortalılık sürelerinin belirlenmesi ve sigortalılığın durdurulması.....	163
3- Sigortalılıkları durdurulanların yeniden sigortalılıklarının başlatılması	164
4- Sigortalılık süreleri belirlenenlerin diğer sosyal güvenlik kanunlarına tabi çalışmalarının bulunması	165
5- Durdurulan sigortalılık sürelerinin değerlendirilmesi	167
6- Sigortalılığın durdurulması ve yeniden başlatılmasına ilişkin 3/8/1995 tarihli ve 1995/11 sayılı Genelgesinin uygulanması.....	168
7- Başlangıçta belirlenen ihya borcu ödendikten sonra sigortalı bilgilerinde yapılan değişiklikler nedeniyle ihya talebi geçersiz duruma düşenler.....	170
8- İhya borçlanma tutarının şahıs hesabına alınması	170
9- İhya talebinden vazgeçilmesi	171
10- Hizmetlerin bildirilmesi.....	171
11- Sigortalılardan alınacak belgeler ve diğer işlemler	171
12- Diğer hususlar	172
YEDİNCİ BÖLÜM	172
Geçici 63 üncü Madde Uygulaması	172
1- Genel Açıklamalar	173
2- Kapsamdaki Sigortalılar	173
3- Sigortalılığın Durdurulması.....	174
3.1- Üç Aylık Ödeme Süresi Beklenilmeksizin Talebe İstinaden Sigortalılığın Durdurulması .	175
3.2- 6552 sayılı Kanun Kapsamındaki Prim Borçlarını Yapılandıranların Sigortalılıklarının Durdurulması	177
3.3- Prim borçlarını 6183 sayılı Kanunun 48 inci madde kapsamında ödemek için tecil ve taksitlendirme talebi olanların sigortalılıklarının durdurulması.....	179

4- (64) sanal terk kodunun (63) gerçek terk koduna dönüştürülmesi	181
5- Durdurulan Sigortalılığın Yeniden Başlatılması.....	181
6- (4/b) Kapsamındaki Sigortalılık Süreleri Durdurulanların Diğer Statülerdeki Sigortalılıklarının Geçerliliği	181
7- Durdurulan Sigortalılık Sürelerinin İhya Edilmesi	183
8- Sigortalılığın Durdurulması ve Yeniden Başlatılmasında Devredilen Bağ-Kur Genel Müdürlüğü Tarafından Yayımlanan 3/8/1995 tarihli ve 1995/11 sayılı Genelge Hükümlerinin Uygulanıp Uygulanmayacağı.....	185
9- Tebliğ Edilen İhya Borcu Ödendikten Sonra Sigortalı Bilgilerinde Yapılan Değişiklikler Nedeniyle İhya Talebi Geçersiz Olanlar	186
10- İhya Talebinden Vazgeçilmesi	186
11- Hizmetlerin Bildirilmesi	187
12- Diğer Hususlar	187
12.1- Ödeme planlarının ilgililere tebliği	187
12.2- Sigortalılıkları durdurulanlar ile bunların bakmakla yükümlü olduğu kişilerin genel sağlık sigortalılığı	187
12.3- İhya edilen hizmet sürelerinin geçerlilik tarihi	187
12.4- Sigortalılardan alınacak belgeler	187
DÖRDÜNCÜ KISIM	188
KANUNUN 4 ÜNCÜ MADDESİNİN BİRİNCİ.....	188
FIKRASININ (c) BENDİNE TABİ OLAN SİGORTALILAR.....	188
BİRİNCİ BÖLÜM.....	188
Kanunun 4 üncü Maddesinin Birinci	188
Fıkrasının (c) Bendine Tabi Çalışan Sigortalılar	188
1- Genel açıklama	188
2- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi uyarınca sigortalı sayılanlar	190
2.1- 657 sayılı Kanunun 86 ncı maddesi uyarınca açıktan vekil atananlar	190
2.2- Kuruluş ve personel kanunları veya diğer kanunlar gereğince seçimle veya atama yoluyla kamu idarelerinde göreve gelenler	190
2.3- Başbakan, Cumhurbaşkanı Yardımcıları, Bakanlar İle Türkiye Büyük Millet Meclisi Üyeleri (Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)	191
2.4- Bakan Yardımcıları	191
2.5- Belediye Başkanları ile İl Encümeninin seçimle gelen üyeleri.....	191
2.6- Belediye Başkan Yardımcıları	193
2.7- Sendikalar ve konfederasyonlar ile sendika şubelerinin başkanlıkları ve yönetim kurullarına seçilenlerden aylıksız izne ayrılanlar	194
2.8- Askeri öğrenciler	194
2.9- Polis Akademisi öğrencileri ile Emniyet Genel Müdürlüğü hesabına okuyan öğrenciler ..	195

2.10- Polis Meslek Eğitim Merkezlerinde polislik eğitime tabi tutulan adaylar (Ek, 28/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge)	195
2.11- Sağlık Bakanlığı ve bağlı kuruluşlarına ait sağlık kurum ve kuruluşlarında görev yapan tabip ve uzman tabiplerin 65 yaşından sonra geçen çalışmaları (Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge).....	196
2.12- Öğretim üyelerinin çalışmaları (Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge).....	196
2.13- Emekli aylığı almakta iken belirli görevlere seçilen ve atananlar (Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge).....	197
3- Kanunun geçici 4 üncü maddesi uyarınca sigortalı sayılanlar	198
İKİNCİ BÖLÜM	198
Sigortalılığın Başlangıcı ve Kuruma Bildirilmesi	198
1- Sigortalılığın başlangıcı (Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)	198
2- Kanunun geçici 4 üncü maddesi uyarınca haklarında 5434 sayılı Kanun hükümleri uygulanacak sigortalıların hizmet başlangıcı	199
3- Sigortalı işe giriş bildirgesinin verilmesi ve verilme süreleri.....	199
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	200
Sigortalılığın Sona Ermesi Ve Kuruma Bildirilmesi	200
1- Sigortalılığının sona ermesi.....	200
2- Kanunun geçici 4 üncü maddesi uyarınca haklarında 5434 sayılı Kanun hükümleri uygulanacak sigortalıların hizmetlerinin sona ermesi.....	201
2.1- Zamanaşımına uğrayan hizmet sürelerinin değerlendirilmesi.....	201
2.2- Kesenek veya toptan ödeme yapılan hizmetlerin ihya edilmesi ve borçlanması.....	202
3- Sigortalı işten ayrılış bildirgesinin verilmesi	203
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	203
Sözleşmeli Erbaş ve Erler	203
1- Sözleşmeli erbaş ve erlerin sigortalılıkları ve prime esas kazançları.....	203
2- Sözleşmeli erbaş ve erlerin fiili hizmet süresi zamları ile itibari hizmet süreleri	204
3- Sözleşmeli erbaş ve erlerden sözleşmesi sona erenlerin genel sağlık sigortalılıkları .	204
4- Diğer hükümler	204
BEŞİNCİ BÖLÜM	205
Yüksek Askeri Şûra Kararları İle İlişği Kesilen Sigortalılar	205
1- Yararlanacaklar ve başvuru	205
2- Sosyal güvenlik kurumlarına tabi geçen hizmetlerin tespiti.....	205
3- Hizmet olarak değerlendirilecek sürelerle ait emeklilik keseneği ve kurum karşılığı tutarlarının hesabı.....	206
3.1- Uzun vadeli sigorta kollarına prim ödenmeden geçen sürelerle ait hizmetlerin tespiti ile emekli keseneği ve kurum karşılıklarının hesabı.....	206

3.2- Türk Silahlı Kuvvetlerinden ilişkileri kesilen sigortalıların ilişkilerinin kesildiği tarih ile 22/3/2011 tarihi arasında yararlandırılacakları fiili hizmet süresi zammı ile itibarı hizmet süresi	207
3.3- Türk Silahlı Kuvvetlerinden ilişkileri kesilen sigortalıların genel sağlık sigortası primleri.....	207
3.4- Türk Silahlı Kuvvetlerinden ilişkileri kesilen sigortalılardan araştırmacı kadrosuna atanmalar	207
4- Emeklilik keseneği ve kurum karşılık tutarlarının kuruma gönderilmesi.....	208
5- Toptan ödemenin ihyası	208
5.1- Aynı neşetli emsali subay veya astsubaylardan tamamı emekli olanlar	208
5.2- Aynı neşetli emsali subay veya astsubaylardan tamamı emekli olmayanlar	209
5.3- İhya edilen hizmetler ile birlikte emekliliğe hak kazanamayanlar ile araştırmacı kadrosuna atanacaklar	210
ALTINCI BÖLÜM	210
Sözleşmeli Personel Pozisyonlarında Çalışanların.....	210
Memur Kadrolarına Atanmalarına İlişkin Düzenlemeler	210
1- 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (B) fıkrası ile 4924 sayılı Kanun uyarınca sözleşmeli personel pozisyonlarında çalışanların memur kadrolarına atanmalarına ilişkin düzenlemeler	210
2- 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (B) fıkrası ile 4924 sayılı Kanun uyarınca sözleşmeli personel pozisyonlarında çalışanların memur kadrolarına atanmaları	210
3- Sigortalılar hakkında uygulanacak hükümler ile tescilleri.....	211
3.1- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalılığın sona ermesi ve bildirimi.....	211
3.2- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamındaki sigortalılığın başlangıcı ve bildirimi.....	212
3.3-Memur kadrolarına ataması yapılanların genel sağlık sigortalılıkları, tescil ve aktivasyon işlemleri (Mülga, 28/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge)	212
3.4- Memur kadrolarına atanmaların hizmet sürelerinin değerlendirilmesi (Teselsül, 28/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge)	212
4- Sözleşmeli personel pozisyonlarında çalışanların 6495 sayılı Kanun uyarınca memur kadrolarına atanmaları (Ek, 28/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge)	213
5- Sigortalılar hakkında uygulanacak hükümler ile tescilleri (Ek, 28/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge).....	215
5.1- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalılığın sona ermesi.....	215
5.2- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamındaki sigortalılığın başlangıcı ve bildirimi.....	216
5.3- Memur kadrolarına atanmaların hizmet sürelerinin değerlendirilmesi	216
BEŞİNCİ KISIM	216
YABANCI UYRUKLULARIN SİGORTALILIĞI	216

BİRİNCİ BÖLÜM.....	216
Kanunun 4 üncü Maddesinin Birinci Fıkrasının (a) Bendi.....	216
Kapsamında Çalışan Yabancı Uyrukluların Sigortalılığı	216
1- Yabancı uyruklu sigortalılar (Değişik, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge).....	216
2- Çalışma izin belgeleri (Değişik, 28/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge).....	217
2.1- Geçici koruma sağlanan yabancıların çalışma izinleri (Ek, 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge).....	217
2.2- Yabancı uyruklu çalışanların işe başlama tarihinin tespiti (Teselsül, 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge).....	218
3- Ülkemizdeki işverenler tarafından çalışma izni alınarak çalıştırılan yabancılar	220
4- Sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmamış ülkede kurulu bir kuruluş tarafından o kuruluş adına geçici olarak çalışmaya gönderilenler (Değişik, 28/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge) (Değişik, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge).....	221
4.1- 11/9/2014 tarihinden önce sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmamış ülkede kurulu bir kuruluş tarafından o kuruluş adına geçici olarak çalışmaya gönderilenler (Ek, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge)	222
5- Sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmış ülkede kurulu bir kuruluş tarafından o kuruluş adına geçici olarak çalışmaya gönderilenler	223
6- Elçiliklerde çalışan sigortalılar	224
7- İzin almak sureti ile vatandaşlıktan çıkanlar	224
8- Yabancı uyruklu olup Kanunun ek 5 ve ek 6 ncı maddesine tabi sigortalılar	224
9- Mülteciler (Ek, 3/7/2015 tarihli ve 2015/19 sayılı Genelge).....	224
İKİNCİ BÖLÜM.....	225
Kanunun 4 üncü Maddesinin Birinci Fıkrasının (b) Bendi	225
Kapsamında Çalışan Yabancı Uyrukluların Sigortalılığı	225
1- Yabancı ülkede sigortalı sayılanlar	225
2- Yabancı ülke mevzuatına göre aylık alanlar	226
3- Sosyal güvenlik destek primine tabi olma	226
4- Sosyal güvenlik sözleşmesi olan veya olmayan ülke vatandaşlarından ülkemizde çalışma izni alarak çalışanların (4/b) kapsamındaki sigortalılıkları (Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)	227
ALTINCI KISIM	228
GELİR VEYA AYLIK ALMAKTA İKEN ÇALIŞMAYA BAŞLAYANLAR	228
1- Kanuna tabi ilk defa çalışmaya başlayıp bu Kanuna göre gelir/aylık bağlandıktan sonra yeniden çalışmaya başlayan sigortalılar	228
1.1- Yaşlılık aylığı bağlandıktan sonra yeniden çalışmaya başlayanlar	228
1.2- Malullük aylığı bağlandıktan sonra yeniden çalışmaya başlayanlar	229
2- Kanunun geçici 2 ncı maddesine göre Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında aylık bağlandıktan sonra yeniden çalışmaya başlayanlar	229

2.1- Yaşlılık aylığı bağlandıktan sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi olarak yeniden çalışmaya başlayanlar	229
2.2- Yaşlılık aylığı bağlandıktan sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi olarak yeniden çalışmaya başlayanlar	230
2.3- Yaşlılık aylığı bağlandıktan sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi olarak yeniden çalışmaya başlayanlar	230
2.4- Malullük aylığı bağlandıktan sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerine tabi olarak yeniden çalışmaya başlayanlar	231
3- Kanunun geçici 2 nci maddesine göre Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında yaşlılık aylığı bağlandıktan sonra yeniden çalışmaya başlayanlar.....	231
3.1- Yaşlılık aylığı bağlandıktan sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi olarak yeniden çalışmaya başlayanlar	231
3.2- Yaşlılık aylığı bağlandıktan sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi olarak yeniden çalışmaya başlayanlar	231
3.3- Yaşlılık aylığı bağlandıktan sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendine tabi olarak yeniden çalışmaya başlayanlar	232
3.4- Yaşlılık aylığı bağlandıktan sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi olarak yeniden çalışmaya başlayanlar	232
3.5- Malullük aylığı bağlandıktan sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerine tabi olarak yeniden çalışmaya başlayanlar	232
4- Kanunun geçici 4 üncü madde hükümlerine göre emekli aylığı alanlardan Kanunun 4 üncü maddesi kapsamında yeniden çalışmaya başlayanlar.....	233
4.1- Geçici 4 üncü madde hükümlerine göre emekli aylığı bağlandıktan sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi olarak yeniden çalışmaya başlayanlar	233
4.2- Geçici 4 üncü madde hükümlerine göre emekli aylığı bağlandıktan sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi olarak yeniden çalışmaya başlayanlar	233
4.3- Geçici 4 üncü madde hükümlerine göre emekli aylığı bağlandıktan sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi olarak yeniden çalışmaya başlayanlar	233
5- Kanunun geçici 2 nci maddesi kapsamında 2925 sayılı Kanuna göre aylık bağlananlardan Kanun kapsamında yeniden çalışmaya başlayanlar.....	234
5.1- Kanunun geçici 2 nci maddesine göre yaşlılık aylığı bağlandıktan sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerine göre olarak yeniden çalışmaya başlayanlar.....	234
5.2- Kanunun geçici 2 nci maddesine göre malullük aylığı bağlandıktan sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerine tabi olarak yeniden çalışmaya başlayanlar.....	234
6- Harp malulleri, vazife malulleri ve malullük aylığı alanlar.....	235
6.1- Harp malulü ve vazife malulü aylığı alıp Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri kapsamında çalışanlar	235
6.2- Harp malullüğü, 2330 ve 3713 sayılı Kanunlar kapsamında vazife malullüğü aylığı alıp Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında çalışmaya başlayanlar	235

6.3- Adi malullük aylığı alıp Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamında çalışanlar	236
6.4- Belge Türü Değişiklik Talepleri (Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)	236
7- Ortak hükümler	238
7.1- Sürekli iş göremezlik geliri bağlananlardan çalışmaya devam edenler	238
7.2- Kendi çalışmasından dolayı aylık bağlandıktan sonra kamu idarelerinde çalışmaya başlayanlar.....	238
7.3- Emekli ve yaşlılık aylıklarından yapılan (4/b) sosyal güvenlik destek primi kesintisinin kaldırılması	239
YEDİNCİ KISIM	240
İSTEĞE BAĞLI SİGORTALILIK.....	240
BİRİNCİ BÖLÜM.....	240
İsteğe Bağlı Sigortalılık Şartları ve Sigortalı Sayılanlar	240
1- İsteğe bağlı sigortalılık şartları	240
1.1- Türkiye’de ikamet etmek	240
1.2- 18 yaşını doldurmuş olmak	241
1.3- Zorunlu sigortalı olmamak veya Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında ay içinde 30 günden az çalışmak	241
1.4- Kendi sigortalılıkları nedeniyle aylık almamak	241
1.5- Kuruma yazılı olarak başvurmak	242
2- 2008 yılı Ekim ayı başından sonra isteğe bağlı sigortalı sayılanlar.....	243
3- 2008 yılı Ekim ayı başından önce sigortalı olanlar	244
4- 1/10/2008 tarihinden sonra zorunlu sigortalı olarak tescili yapılan sigortalıların primlerinin değerlendirme işlemleri (Ek, 28/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge)	244
5- 1/10/2008 tarihinden önce 1479 sayılı Kanun kapsamında sigortalı olarak tescili yapılan sigortalıların primlerinin değerlendirme işlemleri (Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge).....	245
İKİNCİ BÖLÜM.....	245
İsteğe Bağlı Sigortalılığın Başlangıcı ve Sona Ermesi.....	245
1. İsteğe bağlı sigortalılığın başlangıcı.....	245
2- İsteğe bağlı sigortalılığın sona ermesi	247
2.1- Yazılı talepte bulunmak	247
2.2- Aylık talebinde bulunmak.....	249
2.3- İkameti yurt dışına taşımak (Değişik, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge)	252
2.4- Zorunlu sigortalılığa tabi olma.....	253
2.5- Sigortalının ölümü	253
2.6- Yurtdışındaki çalışmanın sona ermesi.....	254
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	254
İsteğe Bağlı Sigortalılığın Zorunlu Sigortalılıkla Çakışması	254

1- İsteğe bağlı sigortalılığın başladığı tarihteki çakışmalar	254
2- İsteğe bağlı sigortalılığın devam ettiği tarihteki çakışmalar	255
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	255
1/10/2008 Tarihinden Önce İsteğe Bağlı Sigortalı Olanlar Hakkında Yapılacak İşlemler	255
1- 506 sayılı Kanunun mülga 85 inci maddesi gereğince isteğe bağlı sigortaya devam edenler	256
1.1- 1/10/2008 öncesi isteğe bağlı sigortalılığın devamı.....	256
1.2- 1/10/2008 öncesi isteğe bağlı sigortalılığı bulunanlardan 1080 gün şartını yerine getirmeyenler	256
2- 1479 sayılı Kanunun mülga 79 uncu ve 2926 sayılı Kanunun mülga 60 inci maddeleri gereğince isteğe bağlı sigortaya devam edenler	257
2.1- 1/10/2008 öncesi isteğe bağlı sigortalılığın devamı.....	257
2.2- 1/10/2008 öncesi 1479 sayılı Kanuna göre ödenen primlerin değerlendirilmesi (Değişik, 28/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge)	257
2.3- 1/10/2008 öncesi yurtdışında bulunanlardan isteğe bağlı sigortalı olanların durumu	257
2.4- Kurum kodu kapsamında yapılacak değerlendirme işlemleri	258
BEŞİNCİ BÖLÜM	258
Diğer İsteğe Bağlı Sigortalılar	258
1- Ay içinde 30 günden az çalışanlardan isteğe bağlı sigortalı olanlar	258
2- 1/10/2008 tarihinden önce sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmamış ülkelere çalıştırılmak üzere götürülen Türk işçileri	259
3- Gelir vergisinden muaf kadın sigortalılar	260
ALTINCI BÖLÜM	264
İsteğe Bağlı Sigortalılık Sürelerinin Değerlendirilmesi	264
1- 1/10/2008 tarihinden önce geçen hizmetlerin değerlendirilmesi.....	264
2- 1/10/2008 tarihinden sonra isteğe bağlı sigortalılık statüsü	265
3- Kamu idarelerinde çalışıp iş sözleşmesi askıda olanların isteğe bağlı sigortalılığı....	265
4- Zorunlu sigortalılığın sona erdiği tarihten sonradaki isteğe bağlı sigortalılık sürelerinin değerlendirilmesi (Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)	265
YEDİNCİ BÖLÜM	268
İsteğe Bağlı Sigorta Primlerinin Hesabı ve Ödenmesi.....	268
1- İsteğe bağlı sigorta prim oranları	268
2- Prime esas kazancın beyanı.....	268
3- Primlerin ödenmesi ve hizmetlerin belirlenmesi.....	268
4- Genel sağlık sigortası hak sahipliği (Ek, 28/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge)	269
5- İsteğe bağlı sigortalılık sürelerinin tespiti uygulaması (Ek, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge).....	270
6- 4/10/2000 ila 30/9/2008 tarihleri arasında yersiz sağlık primi ödeyip sağlık hizmeti alan sigortalılarla ilgili yapılacak işlemler (Ek, 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge).....	272

SEKİZİNCİ BÖLÜM	272
5434 sayılı Kanuna Tabi İsteğe Bağlı İştirakçilik	272
1- 5434 sayılı Kanuna tabi isteğe bağlı iştirakçi olabilecekler	272
2- 5434 sayılı Kanuna tabi isteğe bağlı iştirakçi olamayacaklar	272
3- 5434 sayılı Kanuna tabi isteğe bağlı iştirakçiliğin şartları ve başvuru	273
4- 5434 sayılı Kanuna tabi isteğe bağlı iştirakçilerin ödemesi gereken kesenek ve kurum karşılığı tutarı	274
5- 5434 sayılı Kanuna tabi isteğe bağlı iştirakçiliğin sona ermesi.....	274
SEKİZİNCİ KISIM	275
SİGORTALILIK SÜRESİNE EKLENEN SÜRELER	275
BİRİNCİ BÖLÜM.....	275
Fiili Hizmet Süresi Zammı	275
1- Fiili hizmet süresi zammından yararlandırılacak sigortalılar	275
2- Fiili hizmet süresi zammından yararlandırılmada esas alınacak hususlar	281
3- İşyeri ve işlerin fiili hizmet süresi zammı kapsamında olup olmadığının tespiti	286
4- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi çalışanların prim oranları ve işverenler tarafından bildirimi.....	287
5- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi çalışanların Kuruma bildirimi yapılacak fiili hizmet süresi zammının tespiti.....	289
5.1- Kanuna tabi olarak ilk defa çalışanlar	290
5.2- 5434 sayılı Kanun kapsamında çalışması bulunup 2008 yılı Ekim ayı başından sonra çalışmaya devam edenler	291
6- Fiili hizmet süresi zammı kapsamında geçen hizmetlerin Kurumca değerlendirilmesi.....	291
7- 2008 yılı Ekim ayı başından önce maden işyerlerinde çalışmaya başlayan sigortalılar	297
8- Kanunun geçici 48 nci maddesine göre yapılacak işlemler	297
8.1- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında çalışanlardan fiili hizmet süresi zammı prim farkını ödemek isteyenler hakkında yapılacak işlemler	298
8.2- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi çalışanlar.....	300
8.3- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentlerine tabi sigortalılar hakkında uygulanacak ortak hususlar.....	302
İKİNCİ BÖLÜM	304
İtibari Hizmet Süresi.....	304
1- Kanunun 49 uncu maddesine göre itibari hizmet süresi	304
1.1- İtibari hizmet süresinden yararlanacak sigortalılar.....	304
1.2- İtibari hizmet süresine esas alınacak hizmetler ve eklenecek süreler	305
1.3- İtibari hizmet sürelerinin değerlendirilmesi	305
1.4- İtibari hizmet süresi zammından yararlananların kuruma bildirilmesi.....	306

2- Kanunun geçici maddelerine ve 3160 sayılı Kanunun 15 inci maddesine göre itibari hizmet süresi uygulaması	308
3- Denizaltıcı, dalgıç, kurbağa adam ve paraşütçü olarak görev yapanların itibari hizmet süresinden yararlandırılmaları (Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)	309
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	310
Ağır Engelli Çocuğu Olan Kadın Sigortalılar	310
1- Kapsamdaki sigortalılar	310
2- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerine tabi sigortalıların başvurusu ve raporların düzenlenmesi	311
3- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi sigortalıların başvurusu ve raporların düzenlenmesi	311
4- Raporların İncelenmesi	312
5- Toplam hizmete eklenecek ve emeklilik yaşından düşülecek sürenin tespiti	312
5.1- 2008 yılı Ekim ayı başından önce çalışmaya başlayan kadın sigortalılar.....	313
5.2- 2008 yılı Ekim ayı başından sonra çalışmaya başlayan kadın sigortalılar	314
5.3- Kontrol muayenesine tabi tutulacak çocuklar	314
5.4- Başka birinin sürekli bakımına muhtaç derecede ağır engelli olduğu tespit edilen çocuğun ölmesi.....	315
5.5- Evlat edinilen çocuğun başka birinin sürekli bakımına muhtaç durumda olması.....	315
5.6- Kadın sigortalının başka birinin sürekli bakımına muhtaç derecede ağır engelli çocuğunun birden fazla olması	315
5.7- Başka birinin sürekli bakımına muhtaç derecede ağır engelli çocuğun 2828 sayılı Kanun hükümlerine göre korunma, bakım ve rehabilitasyon hizmetlerinden faydalanması ...	316
6- Ağır engelli çocuğun Kanuna tabi sigortalı olması	316
7- İlave hizmet süresi olarak değerlendirilmeyecek süreler	316
8- Kadın sigortalının hizmet kayıtlarının oluşturulması	317
DOKUZUNCU KISIM	318
SİGORTALILIK SÜRELERİNİN BİRLEŞTİRİLMESİ	318
BİRİNCİ BÖLÜM	318
2008 Yılı Ekim Ayı Başından Önce Geçen Hizmetlerin Çakışması	318
1- 2925 sayılı Kanun hariç diğer kanunlara tabi geçen hizmetlerin çakışması.....	318
2- 4/10/2000-1/10/2008 tarihleri arasında 1479 ve 2926 sayılı Kanunlara tabi geçen hizmetlerin çakışması.....	320
3- 1479 sayılı Kanunun ek geçici 6 ncı maddesi.....	322
4- 2925 sayılı Kanuna tabi hizmetlerin diğer kanunlara göre geçen hizmetlerle çakışması	322
4.1- Tarım sigortasının başlangıç tarihinin belirlenmesi	322
4.2- 2925 sayılı Kanun ile 1479 sayılı Kanunun geçici 18 inci maddesi kapsamındaki hizmetlerin çakışması.....	323

4.3- 2925 sayılı Kanun ile 1479 sayılı Kanunun ek 19 uncu maddesi kapsamındaki hizmetlerin çıkışması.....	324
4.4- 2925 sayılı Kanun ile 2926 sayılı Kanuna göre yapılan tescile dayalı hizmetlerin çıkışması (Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)	325
4.5- 2925 sayılı Kanuna tabi tarım sigortalılığının devam ettiği süredeki çıkışmalar	325
5- 5434 sayılı Kanuna tabi hizmetlerin diğer kanunlara göre geçen hizmetlerle çıkışması	327
6- 1479 sayılı Kanuna tabi sigortalıların kendilerine ait veya ortak oldukları işyerlerinden kendilerini sigortalı göstermesi (Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge).....	328
6.1- Şirket ortağı olup Kurumca (4/b) kapsamında tescili yapılanların, ortağı olduğu şirketten daha sonra (4/a) kapsamında bildirilmesi (Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge).....	328
6.2- Şirket ortağı olup Kurumca (4/b) kapsamında tescili yapılmamış olanların, ortağı olduğu şirketten daha sonra veya aynı gün (4/a) kapsamında bildirilmesi (Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)	328
6.3- (4/a) kapsamında sigortalı olup çalıştığı işyerine veya başka bir şirkete ortak olanlar (Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge).....	330
6.4- (4/a) kapsamında sigortalı olup çalıştığı şirkete ortak olanlardan, şirkette kendinden başka sigortalı kalmayanlar (Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge).....	334
İKİNCİ BÖLÜM	334
2008 Yılı Ekim Ayı Başından Sonraki Hizmetlerin Çıkışması	334
1- 2008 yılı Ekim ayı başı ile 1/3/2011 tarihleri arasında geçen hizmetlerin çıkışması.	334
2- 2925 sayılı Kanun ile muhtarlıkta geçen sürelerin çıkışması.....	336
3- 1/3/2011 tarihinden itibaren hizmet çıkışmaları	336
3.1- Sigortalılığı 1/3/2011 tarihinden sonra başlayanların hizmetlerinin çıkışması.....	336
3.2- Sigortalılığı 1/3/2011 tarihinden önce başlayanların 1/3/2011 tarihinden sonra hizmetlerinin çıkışması	337
3.3- Sigortalılığı 1/3/2011 tarihinden önce başlayanların 1/3/2011 tarihinden önce hizmetlerinin çıkışması	337
4- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerine tabi olarak aynı anda prim ödenmiş hizmetlerin değerlendirilmesi	338
5- Kısmi süreli olarak 30 günden az çalışılan sürelerde hizmetlerin çıkışması (Değişik, 28/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge) (Değişik 19/2/2025 tarihli ve 2025/7 sayılı Genelge).....	339
6- Kanunun 5 inci maddesi ile 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerine tabi sigortalılık statülerinin çıkışması.....	341
6.1- 5 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendi ile 4 üncü maddeye tabi geçen çalışmaların çıkışması	341
6.2- 5 inci maddenin birinci fıkrasının (b) bendi ile 4 üncü maddeye tabi geçen çalışmaların çıkışması	341

6.3- 5 inci maddenin birinci fıkrasının (e) bendi ile 4 üncü maddeye tabi geçen çalışmaların çıkışması	341
6.4- 5 inci maddenin birinci fıkrasının (g) bendi ile 4 üncü maddeye tabi geçen çalışmaların çıkışması (Değişik, 28/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge)	341
7- Taşıma ihaleli işlerde çalışanların hizmetlerinin çıkışması.....	342
8- Hizmet çıkışmalarında sosyal güvenlik destek primi uygulaması.....	342
9- Kanunun ek 5 inci maddesi ile ek 6 ncı maddesi kapsamındaki hizmetlerin çıkışması	343
10- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine göre aylık bağlanacaklardan diğer statülere göre sağlık primi bildirilmemiş hizmeti olanlar	343
11- Tarım sigortalılarının diğer statülere tabi çalışmaları.....	344
11.1- Tarım sigortalılarının Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi hariç diğer bentler kapsamında çalışmaları.....	344
11.2- Tarım sigortalılarının Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin diğer statülerine tabi çalışması	345
12-Muhtar sigortalılığı ile aynı anda Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin diğer sigortalılık statülerinde çalışması bulunanlar (Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge).....	346
13- Sigortalıların kendilerine ait veya ortak oldukları işyerlerinden kendilerini sigortalı göstermesi (Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)	346
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	347
Ortak Hususlar.....	347
1- Vazife malulü sigortalıların hizmet birleştirme işlemleri (Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge).....	347
2- 3713 sayılı Kanuna ilave edilen ek 3 üncü madde kapsamında aylık bağlanan sigortalıların hizmet birleştirme işlemleri (Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)	348
3- Bildirilen hizmet süresinde yurt dışında bulunma (Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) (Değişik, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge)	348
ONUNCU KISIM	351
HİZMET BORÇLANMALARI.....	351
BİRİNCİ BÖLÜM.....	351
Kanunun 41 inci Maddesine Göre Yapılacak Borçlanmalar	351
1- Borçlanma yapacak kimseler	351
2- Borçlanılacak süreler	352
2.1- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bendine tabi sigortalıların doğumdan sonra geçen süreleri (Değişik, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge)	353
2.2- Er veya erbaş olarak silahaltında veya yedek subay ya da yedek astsubay okulunda geçen süreler (Değişik, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge)	361
2.3- Personel mevzuatlarına göre aylıksız izinde geçen süreler	364
2.4- Doktora veya tıpta uzmanlık öğreniminde geçen süreler	365

2.5- Avukatlık stajında geçen süreler	367
2.6- Tutuklulukta veya gözaltında geçen süreler	368
2.7- Grev ve lokavtta geçen süreler	368
2.8- Hekimlerin fahri asistanlıkta geçen süreleri	369
2.9- Seçim kanunları gereğince görevlerinden istifa edenlerin açıkta geçirdikleri süreler.....	369
2.10- 4857 sayılı Kanuna göre kısmi süreli iş sözleşmesi ile çalışanların borçlanmaları.....	370
2.11- 1416 sayılı Kanuna uyarınca yurtdışında geçen öğrenim sürelerinin borçlandırılması ...	372
2.12- 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi sigortalılardan 2008 yılı Ekim ayı başından önce 506 sayılı Kanuna tabi çalışmaları bulunanların borçlanma işlemleri	372
2.13- (4/c) sürelerinin borçlanma işlemlerinde dikkate alınması (Ek, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge).....	373
3- Borçlanma müracaatının yapılması, borçlanma tutarının hesabı, tebliği ve ödenmesi.....	373
3.1- 7179 sayılı Askeralma Kanuna göre borçlanma işlemleri (Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge).....	376
İKİNCİ BÖLÜM	378
Kanunun 41 inci Maddesine Göre Borçlanılan Sürelerin	378
Statülerinin Belirlenmesi	378
1- Kanunun 41 inci maddesi gereğince yapılan borçlanma statülerinin belirlenmesi... 378	
2- 3201 sayılı Kanuna göre borçlanma yapanların Kanunun 41 inci maddesine göre yapacakları borçlanma statüleri ve sigortalılık başlangıç tarihlerinin belirlenmesi (Değişik, 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge)	378
2.1- Sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmış ve akit ülkede sigortalılık başlangıç tarihi kabul edilenlerin borçlanma talepleri.....	379
2.2- Sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmış ancak akit ülkede sigortalılık başlangıç tarihi kabul edilmeyenler, sözleşmeli ya da sözleşmesiz ülkelerde geçen ev kadınlığı süreleri ve sözleşmesiz ülkelerde geçen sürelerde yapılan borçlanma talepleri.....	380
3- Borçlanılması gereken sigortalılık statüsü dışında borçlanma yapanlar	381
3.1- 1479 veya 2926 sayılı Kanunlara tabi olunan sürede 506 sayılı Kanuna göre yapılan borçlanmalar	381
3.2- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı sayılanların diğer statülere göre borçlanmaları.....	382
3.3- 1/10/2008 tarihinden sonra yanlış statüde yapılan borçlanmalar	382
3.4- Borçlanmaların iadesi (Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge).....	383
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	386
Kanunun 41 inci Maddesine Göre Borçlanılan Sürelerin	386
Hizmet Olarak Değerlendirilmesi.....	386
1- Borçlanılan sürelerin hizmet olarak değerlendirilmesi	386
2- Sigortalılığın başlangıç tarihinden önceki borçlandırılan sürelerin değerlendirilmesi	389

3- Borç tutarının kısmi ödenmesi halinde hizmetlerin değerlendirilmesi.....	396
4- Ay içinde 30 günden az prim ödenen sigortalıların doğum borçlanmasında dikkate alınacak sürelerinin hesaplanması	398
5- 1479 sayılı Kanuna göre yapılan borçlanmaların değerlendirilmesi	400
5.1- Kurum kodu uygulamaları	400
5.1.2- Basamak intibakı nedeniyle eksik tahsil edilen borçlanma tutarları (Değişik, 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge)	402
6- 506 ve 1479 sayılı kanunlara göre borçlanma yapıp tebligat tarihi tespit edilemeyen borçlanmalar (Ek, 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge)	402
7- 2008 yılı Ekim ayı başından sonra ilk defa 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı sayılanların borçlanmalarının değerlendirilmesi (Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)	403
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	405
Kanunun 4 üncü Maddesinin Birinci Fıkrasının (a) Bendi Kapsamındaki	405
Sigortalıların Geçici Maddelere Göre Borçlanmaları	405
1- Milli Eğitim Bakanlığına bağlı her derece ve türdeki örgün ve yaygın eğitim kurumlarında ek ders ücreti karşılığında uzman ve usta öğretici olarak çalışanların borçlanma süreleri	405
2- 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanunu uyarınca gözaltına alınanların veya tutuklananların borçlanmaları	407
2.1- 1402 sayılı Kanun uyarınca yapılacak borçlanmalarda tescil işlemleri, borçlanmaların hesaplanması ve borçlanılan sürelerin değerlendirilmesi	409
2.2- 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanununa göre tutukluluk ve gözaltında geçen sürelerin belgelendirilmesi.....	410
3- Sanatçı borçlanması işlemleri (Ek, 3/7/2015 tarihli ve 2015/19 sayılı Genelge)	411
BEŞİNCİ BÖLÜM	411
Kanunun 4 üncü Maddesinin Birinci	411
Fıkrasının (c) Bendine Tabi Olanların Borçlanmaları	411
1- Kanunun 46 ncı maddesine göre yapılacak borçlanmalar.....	411
2- Kanunun geçici 4 üncü maddesine göre yapılacak borçlanmalar	414
2.1- Geçici 4 üncü maddenin onuncu fıkrasına göre yapılacak borçlanmalar	414
2.2- Kanunun geçici 4 üncü maddesinin onbeşinci fıkrasına göre yapılan borçlanmalar	417
2.3- Geçici 4 üncü maddenin onyedinci fıkrasına göre yapılacak borçlanmalar	418
2.4- 5434 sayılı Kanuna göre yapılan borçlanmalar (Değişik, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge).....	420
3- Kanunun geçici 36 ncı maddesine göre 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanunu uyarınca gözaltına alınanların veya tutuklananların borçlanmaları	421
4- Kanunun geçici 43 üncü maddesine göre 1416 sayılı Kanuna uyarınca yurtdışında geçen öğrenim sürelerinin borçlandırılması.....	422

5- Kanunun geçici 44 üncü ve geçici 51 inci maddelerine göre yapılan borçlanmalar (Değişik, 28/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge)	424
6- Kanunun ek 11 inci maddesi uyarınca yapılacak borçlanmalar (Ek, 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge)	426
ALTINCI BÖLÜM	427
Kanunun 4 üncü Maddesinin Birinci	427
Fıkrasının (b) Bendine Tabi Olanların Vergi Borçlanması	427
Aynı veya Farklı Vergi Dairelerinde Geçen Vergi Sürelerinin Değerlendirilmesi	429
YEDİNCİ BÖLÜM	429
Borçlanılan Hizmetlerle Malullük ve Ölüm Aylığına Hak Kazanılması	429
1-Aylık bağlandıktan sonra tespit edilen eksik hizmet sürelerinin SSİY geçici 35 inci madde kapsamında değerlendirilmesi (Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge)	430
1.1- Eksik hizmet sürelerinin borçlanma yoluyla tamamlanması	431
1.2- Eksik hizmet sürelerinin hizmet verilmek suretiyle tamamlanması	431
1.3- Primini kendi ödeyen sigortalıların eksik hizmet sürelerinin tamamlanması	434
ONBİRİNCİ KISIM	435
PRİM VE PRİME İLİŞKİN BORÇLARIN TAHSİLİ	435
BİRİNCİ BÖLÜM	435
Primini Kendi Ödeyen Sigortalılara İlişkin Eksik Alınan Tutarlar	435
1- (4/b) kapsamında eksik tahsil edilen prim tutarları (Ek, 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge)	436
1.1- (4/b) tescil bilgilerinde yapılan değişiklikler sonucunda sigortalılar ile tüzel kişilerin kasıt, kusur, hata veya yanıltıcı beyanından kaynaklanmayan kurum hatası sayılacak kayıtlar/haller	436
1.2- Kanunun 88 inci maddenin yirmi ikinci fıkrasına göre kurum hatasına girecek hallerin tespiti usulü	437
İKİNCİ BÖLÜM	437
Yanlış ve Yersiz Alınan Prim ve Prime İlişkin Tutarların İadesi	437
ONİKİNCİ KISIM	438
DİĞER HUSUSLAR (Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)	438
EKLER DİZİNİ	439
Ek-1 Uygulamadan Kaldırılan Genelgeler	441
Ek-2 Uygulamasında Değişiklik Yapılan Genelgeler	442
Ek-3 Uygulamadan Kaldırılan Genel Yazılar	443
Ek-4 Kanunun 4 üncü Maddesinin İkinci Fıkrasının (b) Bendi Kapsamında Sayılan Sigortalılara İlişkin Uğraşı Alanı Ve Çalışanları Gösterir Liste	444
Ek-5 Aylık Prim ve Hizmet Belgesi (4/a sigortalıları için)	446
Ek-6 Tıp Fakültesi Öğrencilerine İntörn Eğitimi Döneminde Uygulama Çalışmaları Karşılığında Ödenecek Ücrete İlişkin Usûl Ve Esaslar	450

Ek-7 Sigortalı İşe Giriş Bildirgesi.....	452
Ek-8 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu ile 5510 sayılı Kanunun Uygulamasına İlişkin Protokol.....	454
Ek-9 Sigortalı Bildirim Belgesi	462
Ek-10 Sigortalı İşten Ayrılış Bildirgesi (4/1a-b ve 506 SK GM 20 sigortalıları için).....	464
Ek-11 Tarım İşlerinde Hizmet Akdiyle Süreksiz Çalışanlara Ait Giriş Bildirgesi (Değişik, 9/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge)	466
Ek-12 Orman İşlerinde Hizmet Akdiyle Süreksiz Çalışanlara Ait Giriş Bildirgesi (Değişik, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge)	468
Ek-13 Şehir İçi Toplu Taşıma Araçlarında Kısmi Süreli Çalışanlara Giriş Bildirgesi (5510 sayılı Kanunun Ek-6 ncı maddesi kapsamındaki sigortalılar için) (Değişik, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge).....	470
Ek-14 Kültür ve Turizm Bakanlığı Telif Hakları Genel Müdürlüğü 24/5/2012 tarihli ve 2012/1 sayılı Genelgesi	472
Ek-15 Sanatçı Olarak Kısmi Süreli Çalışanlara Ait Giriş Bildirgesi (Değişik, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge)	480
Ek-16 Sigortalılık Muafiyet Belgesi.....	482
Ek-16 / A Sigortalılık Muafiyet Belgesi Resen Tescillerde	484
Ek-16 / B Sigortalılık Muafiyet Belgesi Resen Tescillerde (Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge).....	486
Ek-17 Sigortalı İşe Giriş Bildirgesi (4/1c kapsamındaki sigortalılar için)	488
Ek-18 Sigortalı İşten Ayrılış Bildirgesi (4/1c kapsamındaki sigortalılar için)	490
Ek-19 926 sayılı Kanunun Geçici 32 nci maddesi uyarınca hizmet olarak alınması istenilen süreler ilişkin form	492
Ek-20 Sosyal Güvenlik Sözleşmesi İmzalanan Ülkeler (Değişik, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) (Değişik, 17/09/2021 tarihli ve 2021/32 sayılı Genelge)	493
Ek-21 Geldikleri ülkede sosyal sigortaya tabi olduklarını belgeleyenlerin Ülkemizde ne kadar süre ile sigortalı olmayacaklarını gösterir tablo (Değişik, 17/09/2021 tarihli ve 2021/32 sayılı Genelge).....	494
Ek-22 İsteğe Bağlı Sigorta Giriş Bildirgesi (Değişik, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge).....	495
Ek-23 12 Aylık Sorgulama Süresine Göre İsteğe Bağlı Sigortalılık Süresi Tespiti.....	497
Ek-24 Tarımsal Faaliyette Bulunanların İller Bazında Kapsama Alınış Tarihleri	498
Ek-25 Borçlanma Talep Dilekçesi (Değişik, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge).....	499
Ek-26 Borçlanma Tebligatı (4/a ve 4/b sigortalıları için)	501
Ek-28 Borçlanma Talep Dilekçesi (5510 /46 ve Geçici 4 üncü maddesine göre)	503
Ek-29 Aylık Fiili Hizmet Süresi Zammı Prim Belgesi (4/c).....	505
Ek-30 Yıllık Fiili Hizmet Süresi Zammı Prim Belgesi (4/c)	510
Ek-31 4/a Sigortalıları için talep dilekçesi	515

Ek-32 Geçici 48 İnci Madde Gereğince Fiili Hizmet Süresi Zammı Prim Farkını Gösterir Tablo.....	516
Ek-33 Evlat Edinme Öncesi Geçici Bakım Sözleşmesi	517
Ek-34 5510 Sayılı Kanunun Geçici 20 nci Maddesi Kapsamında Kurumumuzca Devralınacak Sandıklar	519
Ek 35- Kanunun Geçici 63 üncü Madde Uygulamasına İlişkin Talep Dilekçesi.....	520
Ek 36- Kanunun Geçici 63 üncü Madde İhya Talep Dilekçesi	521

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı : 32995964/230

22/2/2013

Konu : Sigortalılık işlemleri

GENELGE
2013/11

Başkanlık Makamının 29/12/2010 tarihli ve 747 sayılı OLUR'ları ile Kurumumuz tarafından çıkarılan ve halen uygulanan genelgelerin, yürürlükte bulunan güncel mevzuata göre yeniden gözden geçirilmesi, güncelleştirilmesi, tekleştirilmesi ihtiyacının ortaya çıkması nedeniyle gerçekleştirilen Komisyon çalışmaları kapsamında sigortalılık işlemleri çerçevesinde çıkarılan genelge, genel yazı, talimat ve e-sigortalı mesajlarına dair çalışma bitirilmiş olup, sigortalılık iş ve işlemlerine ilişkin süreçler belirlenmiştir.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun (Genelgede bundan böyle Kanun olarak anılacaktır.) 4 üncü maddesinin birinci fıkrası ile ilk defa 2008 yılı Ekim ayı başı itibariyle sigortalı olarak çalışmaya başlayanlar için sigortalılık statüleri; hizmet akdi ile bir veya birden fazla işveren tarafından çalıştırılanlar için (a) bendi, hizmet akdine bağlı olmaksızın kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlar (b) bendi, kamu idarelerinde (a) ve (b) bentleri dışında çalıştırılanlar ise (c) bendinde belirlenmiştir.

Kanunun geçici 1 inci maddesi ile de 2008 yılı Ekim ayı başından önce 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu ve 2925 sayılı Tarım İşçileri Sosyal Sigortalar Kanununa tabi olan sigortalılar Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi, 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu ve 2926 sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununa tabi olan sigortalılar 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa tabi olan iştirakçiler ise 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında kabul edilmişlerdir.

BİRİNCİ KISIM
KANUNUN 4 ÜNCÜ MADDESİNİN BİRİNCİ
FIKRASININ (a) BENDİ KAPSAMINDA OLAN SİGORTALILAR

BİRİNCİ BÖLÜM

Kanunun 4 üncü Maddesinin Birinci Fıkrasının (a) Bendine Tabi Çalışan Sigortalılar

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde hizmet akdi ile bir veya birden fazla işveren tarafından çalıştırılanlar sigortalı sayılmışlar, hizmet akdine tabi olmamakla beraber ilgili kanunlarında yaptıkları iş bakımından hizmet akdi olarak tarif edilen işleri yapanlar ile kamu idarelerinde çalışıp 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendine tabi olması öngörülmemiş olanlar da 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılmıştır.

6111 sayılı Kanunla yapılan düzenleme ile Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendine tabi olup isteğe bağlı sigortaya prim ödeyenler, ay içinde 30 günden az çalışmalarını nedeniyle kalan günlerini isteğe bağlı sigortaya prim ödeyerek tamamlayanlar, Kanuna eklenen ek 5 inci maddeyle tarım veya orman işlerinde hizmet akdiyle süresiz olarak çalışanlar ile ek 6 ncı madde kapsamında ticari taksi, dolmuş ve benzeri nitelikteki şehir içi toplu taşıma aracı işyerleri ile 4 üncü maddenin ikinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen ve Kültür ve Turizm Bakanlığınca belirlenecek alanlarda kısmi süreli iş sözleşmesiyle bir veya birden fazla kişi tarafından çalıştırılan ve çalıştıkları kişi yanında ay içerisinde çalışma saati süresine göre hesaplanan çalışma gün sayısı on günden az olanların sigortalılık statüleri de 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sayılmıştır.

Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının;

(a) bendi ile hizmet akdi ile çalışmamakla birlikte, ceza infaz kurumları ile tutukevleri bünyesinde oluşturulan tesis, atölye ve benzeri ünitelerde çalıştırılan hükümlü ve tutukluların,

(b) bendi ile 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanununda belirtilen aday çırak, çırak ve işletmelerde mesleki eğitim gören öğrenciler, meslek liselerinde okumakta iken veya yüksek öğrenimleri sırasında staja tabi tutulan öğrenciler, **(Ek, 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge) (Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)** mesleki ve teknik ortaöğretim sırasında tamamlayıcı eğitim ya da alan eğitimi gören öğrenciler kamu kurum ve kuruluşları tarafından desteklenen projelerde görevli bursiyerler ile 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 46 ncı maddesine tabi olarak kısmi zamanlı çalıştırılan öğrencilerden aylık prime esas kazanç tutarı, 82 nci maddeye göre belirlenen günlük prime esas kazanç alt sınırının otuz katından fazla olmayanların,

(c) bendi ile harp malulleri, 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu, 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanuna göre vazife malullüğü aylığı bağlanmış malullerden, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında çalışmaya başlayanların,

(e) bendi ile Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından düzenlenen meslek edindirme, geliştirme ve değiştirme eğitimine katılan kursiyerlerin,

(g) bendi ile Ülkemiz ile sosyal güvenlik sözleşmesi olmayan ülkelerde iş üstlenen işverenlerce yurt dışındaki işyerlerinde çalıştırılmak üzere götürülen Türk işçilerinin,

sigortalılık statüsü de 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi olarak belirlenmiştir.

(Ek, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge) 506 sayılı Kanunun ek 36 ncı maddesi gereğince geçici 20 ncı madde kapsamında bulunan sandıkların mali durumlarının

üyelerine sosyal güvenlik yardımları yapmaya elverişli olmaması halinde bunların yetkili organlarının alacakları fesih ya da devir kararları neticesinde bütün aktif ve pasifleriyle birlikte Sosyal Sigortalar Kurumuna devredilmesine Bakanlar Kurulu yetkili kılınmış olup,

İttihadı Milli Türk Anonim Sigorta Şirketi Emekli Sandığı (11/7/1978 tarihli ve 16343 Resmi Gazetede yayımlanan 2167 sayılı Kanunun geçici 60 ncı maddesi ile),

İstanbul Bankası Personeli Sosyal Sigorta Sandığı Vakfı (27/11/1994 tarihli ve 94/6231 sayılı BKK ile),

Türkiye Öğretmenler Bankası A.Ş. Emekli Sağlık ve Sosyal Yardım Sandığı Vakfı (5/6/1995 tarihli ve 6965 sayılı BKK ile),

Tam Sigorta A.Ş. Memur ve Müstahdemleri Emekli Sandığı Vakfı (22/11/1999 tarihli 99/13718 sayılı BKK ile),

Ankara Anonim Türk Sigorta Şirketi Memur ve Hizmetlileri Sağlık ve Emeklilik Sandığı Vakfı (25/12/2001 tarihli ve 2001/3534 sayılı BKK ile),

Türkiye Tütüncüler Bankası A.Ş. Memur ve Hizmetlileri Sosyal Sigorta ve Yardım Sandığı Vakfı (9/6/2003 tarihli ve 2003/5734 sayılı BKK ile),

Türkiye Kredi Bankası A.Ş. Memur ve Müstahdemleri Sosyal ve Yardım Sandığı Vakfı (9/6/2003 tarihli ve 2003/5733 sayılı BKK ile),

Türk Ticaret Bankası Emekli Sandığı Vakfı (10/6/2003 tarihli ve 2003/5745 sayılı BKK ile),

Türkiye İmar Bankası T.A.Ş. Memur ve Müstahdemleri Yardım ve Emekli Sandığı Vakfı (29/3/2018 tarihli ve 2018/11401 sayılı BKK ile), **(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)**

(Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Kurumumuza devredilmiştir. Kurumca devralınan banka sandıklarında geçen sigortalılık süreleri hakkında 506 sayılı Kanun hükümleri uygulanmakta, bu süreler 506 sayılı Kanuna tabi geçmiş sigortalılık ve hizmet gibi kabul edilerek işlem yapılmaktadır.

Ayrıca, 2008 yılı Ekim ayı başından önce 506 sayılı Kanunun mülga 2 nci, mülga ek 10 uncu ve mülga ek 13 üncü maddeleri gereğince sigortalı sayılanlarla, ilgili kanunlarında 506 sayılı Kanuna tabi olması öngörülmüş olanlardan, çalışması devam edenlerin sigortalılıkları da 2008 yılı Ekim ayı başından sonra ilk defa Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında çalışmaya başlayanlar için getirilen düzenlemeler doğrultusunda devam ettirilecektir.

1- Sigortalı sayılanlar

1.1- Hizmet akdine tabi çalışanlar

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre sigortalı sayılabilmek için sigortalının işverenle arasında Kanunun 3 üncü maddesinde tanımlanan hizmet akdi bağının bulunması, işveren veya işveren vekili ya da alt işveren tarafından işe alınıp, hizmet akdine tabi çalıştırılması gerekmektedir.

(Ek, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge) Kanunda hizmet akdi 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununda tanımlanan hizmet sözleşmesi ve iş mevzuatında tanımlanan iş sözleşmesi olarak tanımlanmış olup, 6098 sayılı Kanunun 393 üncü maddesi ile hizmet sözleşmesi, işçinin işverene bağımlı olarak belirli veya belirli olmayan süreyle iş görmeyi ve işverenin de ona zamana veya yapılan işe göre ücret ödemeyi üstlendiği sözleşme olduğu, işçinin işverene bir hizmeti kısmi süreli olarak düzenli biçimde yerine getirmeyi üstlendiği

sözleşmelerinde hizmet sözleşmesi sayılacağı öngörülmüştür. Hizmet akdi iki taraflı akitlerden olup tarafları birbirine taahhütlerle bağladığından, hizmet akdinde hukuki bağımlılık şarttır. Hizmet akdinin varlığından söz edilebilmesi için işçinin işverenin emir ve görüşleri doğrultusunda işverenin gösterdiği yerde belirli ya da belirsiz sürede çalışması ve bunun karşılığında da işverenden ücret alması gerekmektedir.

4857 sayılı Kanunun 8 inci maddesinde ise iş sözleşmesi, bir tarafın (işçi) bağımlı olarak iş görmeyi, diğer tarafında (işveren) ücret ödemeyi üstlenmesinden oluşan sözleşme olarak tanımlanmış olup, hizmet akdinin içinde iş, ücret, bağımlılık ve zaman unsurları bulunmaktadır.

Hizmet sözleşmesi ve iş sözleşmesi birlikte incelendiğinde hizmet akdinin unsurları aşağıdaki gibidir.

Hukuki bağımlılık : Hizmet akdi iki taraflı akitlerden olup, tarafları birbirine taahhütlerle bağlar. İşçi, emeğini işverenin emrine veren, hizmetin görüldüğü sürece ona tabi olan, yani hizmeti işverenin emir, talimat ve denetimi altında yapmak zorunda olan kişidir. İşveren ise buna karşılık işçiye ücret vermeyi vaat eder.

İş sözleşmesinde de ayırt edici unsur bağımlılık unsurudur. Bu unsur işçinin işin yapılması sırasında işverenin talimatlarına sıkı sıkıya bağlı olması ve işverence denetlenmesi anlamındadır. Bağımlılık unsuru iş sözleşmesini eser ve vekalet gibi diğer iş görme borcu doğuran sözleşmelerden de ayırmaktadır. Eser sözleşmesinde müteahhit, bir bedel karşılığı olarak iş sahibine bir eser yapıp teslim eder ama işini yaparken bağımsız hareket eder. İş sahibinden işin yapılması ile ilgili talimat almaz. Burada önemli olan eserin anlaşmada belirlenen niteliklere uygun olarak ve belirtilen sürede yapılıp teslim edilmesidir. Vekalet sözleşmesinde vekil belirli bir işin görülmesi yükümlülüğü altındadır. Sözleşme varsa ücret de isteyebilir. Ancak burada vekil ile iş sahibi arasındaki bağımlılık unsuru iş sözleşmesine nazaran çok zayıftır. Vekil işini işverenden ekonomik açıdan bağımsız bir şekilde kendi araçları ve personeli ile ve genellikle kendi iş yerinde yapmaktadır.

Süre : Hizmet akdi belli bir süre için yapılabilirdiği gibi, süresiz de olabilir. Bu sürenin aralıksız olması şart değildir. Hizmetin, sözleşme süresi içinde günün birkaç saatinde veya haftanın, ayın belli günlerinde görülmesi şart koşulabilir. Bu çeşit periyodik çalışma şartları akdin niteliğini etkilemez. Süre unsuru ücret bakımından değil, hizmet yönünden önemli rol oynar. Hizmet sözleşmelerinin yazılı yapılması 4857 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinde hükme bağlanmış olup belirli süresi bir yıl veya daha uzun süreli hizmet akitlerinin yazılı yapılması zorunludur. İş sözleşmesinin süresiz yapılması şart ve zorunluluk değildir. Hizmet akitlerinin yazılı yapılmamış olması, hizmet akdinin varlığını etkilemez.

Hizmet : Hizmet akdinde işçi, işverene bedeni veya fıkri (düşünsel) veya her iki nitelikte emek vaadinde bulunur. Hizmet eden kişi bir neticeyi değil, kendiliğinden hizmet götürmeyi taahhüt eder. Çalışmasının işverene sağlayacağı ekonomik sonuçtan sorumlu değildir. Hizmetin kapsamı, görülüş tarzı ve yeri belli olmalıdır. Hizmetin işverenin işyerinde veya onun göstereceği yerde yapılması şarttır.

İş sözleşmesi gereğince işçi işverene karşı bir işin görülmesi (yerine getirilmesi) ile yükümlü olan gerçek kişidir. Ekonomik açıdan iş olarak değerlendirilen her türlü çalışma bu kapsama girer. Çalışma bedenen veya fikren yahut her ikisi birlikte de olabilir.

Ücret : İşverenin işçiye vermeyi taahhüt ettiği ücret emeğin kirası niteliğindedir. Ücret, para veya başka şekilde ödenir. Ücret, zaman birimi esasına (saat başına, günlük, haftalık, aylık gibi) veya iş birimi esasına (parça, ağırlık, alan veya hacim birimleri gibi) göre verilebilir. İşin miktarına göre verilen ücrete götürü ücret denilir. Ücret kardan pay verilmek suretiyle de ödenmiş olabilir. Ücrete mahsuben ödenecek avans da aynı niteliktedir. Bütün bu usuller ücretin ödenme şekline ilişkin olup, akdin niteliğini değiştirmemektedir. İş sözleşmesinin tanımında, işçinin ücret karşılığında iş gören kişi olduğu açıkça belirtilmiştir. Ücretin iş sözleşmesinde

açıkça belirlenmemiş olması çalışmanın ücret karşılığı olmadığı sonucunu doğurmayacağı gibi ücretin uzun süre ödenmemesi de bu niteliğini ortadan kaldırmaz. Ancak, hatır için yahut ahlaki bir görev kapsamında çalışılan işler ücret karşılığı yapılan işler olarak kabul edilmez.

1.2- İşçi sendikaları ve konfederasyonları ile sendika şubelerinin başkanlıkları ve yönetim kurullarına seçilenler

Kanunun 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendi ile işçi sendikaları ve konfederasyonları ile sendika şubelerinin başkanlıkları ve yönetim kurullarına seçilenler 2008 yılı Ekim ayı başı itibariyle sigortalı sayılmıştır.

Mülga 2821 sayılı Kanunun 29 uncu maddesi gereğince sendika şube başkanlığı ve yönetim kurulu üyeliğine seçilip işyerlerinden ayrılmadan bu görevlerini sürdürenler işyerlerindeki çalışmalarından dolayı sigortalı sayılacaklarından bu kapsamdakilerin bildirimleri işverenleri tarafından yapılmaya devam edilecektir.

2008 yılı Ekim ayı başından sonra sendika şube başkanı veya yönetim kuruluna seçilenlerden görevlerinden ayrılanların sigortalılıkları seçildikleri tarih itibariyle başlatılacak, 2008 yılı Ekim ayı başından önce bu görevi yapmakta olanlardan sendikalar tarafından bildirilmeleri nedeniyle 506 sayılı Kanunun mülga hükümlerine göre sigortalı olanların sigortalılıkları 2008 yılı Ekim ayı başından itibaren devam ettirilecektir. Sendika şube başkanlıkları ve yönetim kurullarına seçilmeleri nedeniyle sigortalı sayılanlarla ilgili Kanunda işverenlere verilen yükümlülükler, Kanunun 12 nci maddesi gereğince işçi sendikaları ve konfederasyonları tarafından yerine getirilecektir.

7/11/2012 tarihli ve 28460 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununun 23 üncü maddesi gereğince işçi kuruluşunda yönetici olduğu için çalıştığı işyerinden ayrılan işçinin iş sözleşmesi askıya alınmakta olup çalıştığı işyerince bildirim yapılmayan işçi sendikaları ve konfederasyonları ile sendika şubelerinin başkanlıkları ve yönetim kurullarına seçilenlerin bildirimleri işçi sendikaları ve konfederasyonları tarafından yapılacaktır.

1.2.1- 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (B) veya (C) fıkrasına tabi olup 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanununa göre sendika, konfederasyonlar ile şube başkanlıklarına seçilenler (Ek, 3/7/2015 tarihli ve 2015/19 sayılı Genelge)

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinin (B) fıkrası kapsamında sözleşmeli olarak çalıştırılan personel ile (C) fıkrası kapsamında bir yıldan az süreli veya mevsimlik olarak çalıştırılan geçici personel, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılmaktadır. Bu kapsamdaki kişiler işçi sayılmadıklarından, işçi sendikalarına üye olamamakta dolayısıyla haklarında 6356 sayılı Kanun hükümleri uygulanmamaktadır.

Devlet Personel Başkanlığının, 1/7/2011 tarihli ve 12661 sayılı ve 23/7/2012 tarihli ve 12638 sayılı görüşleri ile 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (B) fıkrası veya (C) fıkrasına tabi olanlar 4688 sayılı Kanunun 18 inci maddesi kapsamında kamu görevlileri sendikalarına üye olabilmekte, sendika, konfederasyonlar ile şube başkanlıklarına seçilebilmekte, bu sürelerde aylıksız izinli sayılmaktadırlar.

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi olup 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (B) veya (C) fıkrası kapsamındaki sigortalılardan 4688 sayılı Kanunun 18 inci maddesine göre kamu görevlilerine ait sendika ve konfederasyonlar ile sendika şubelerinin başkanlıkları ve yönetim kurullarına seçilenlerin bu sürede iş akitleri askıya alındığından, kamu

idaresince askıya alınan sürede aylık prim ve hizmet belgesinin “41- Kamu idaresinde iş akdi askıda olanlar” belge türü ile genel sağlık sigortası primi ödenecek, kamu sendikası tarafından da sigortalı için işe giriş bildirgesi verildikten sonra “24” numaralı belge türü ile bildirim yapılacaktır.

1.3- Sanatçı, düşünür ve yazarlar

506 sayılı Kanuna 11/7/1978 tarihinden itibaren ilave edilen ek 10 uncu madde ile bir veya birkaç işveren tarafından çalıştırılan film, tiyatro, sahne, gösteri, ses ve saz sanatçıları, müzik, resim, heykel, dekoratif ve benzeri diğer uğraşları içine alan bütün güzel sanat kollarında çalışanlar, düşünür ve yazarlar sigortalı sayılmıştır.

2008 yılı Ekim ayı başında yürürlüğe giren Kanunun 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendi ile bir veya birden fazla işveren tarafından çalıştırılan film, tiyatro, sahne, gösteri, ses ve saz sanatçıları ile müzik, resim, heykel, dekoratif ve benzeri diğer uğraşları içine alan bütün güzel sanat kollarında çalışanlar ile düşünürler ve yazarların sigortalılıkları aynı şartlarla devam ettirilmiştir. Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği (SSİY) ekinde yer alan tabloda belirtilen işleri yapanlar (EK-4) sigortalı sayılmışlardır.

Sanatçıların çalışma sürelerinin diğer meslek gruplarından farklılık göstermesi ve kayıt dışılığın fazla olması hususları da dikkate alınarak kayıtlı çalışmanın artırılması amacıyla Kanuna 1/3/2011 tarihinden itibaren eklenen ek 6 ncı madde ile Kültür ve Turizm Bakanlığınca belirlenecek alanlarda kısmi süreli iş sözleşmesiyle bir veya birden fazla kişi tarafından çalıştırılanlardan ay içerisinde çalışma saati süresine göre hesaplanan çalışma gün sayısı 10 günden az olanlar, primi 30 gün üzerinden kendileri tarafından ödenmek kaydıyla 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamına alınmışlardır. Bunlar hakkında bu Genelgenin ikinci kısım üçüncü bölümündeki açıklamalar doğrultusunda işlem yapılacaktır.

SSİY ekinde yer alan “Kanunun 4 üncü Maddesinin İkinci Fıkrasının (b) Bendi Kapsamında Sayılan Sigortalılara İlişkin Uğraşı Alanı ve Çalışanları Gösterir Liste”nin “1- Sinema sanatçıları ve çalışanları” bölümünde belirtilen işleri yapanların çalışma sürelerinin diğer meslek gruplarından farklılık göstermesi nedeniyle;

- Yapım şirketlerinde ya da yapım şirketlerine oyuncu, yardımcı oyuncu (figüran) temin eden ajanslarda çalışmaları nedeniyle işverenin emrinde, işveren tarafından belirlenen sürede ve ücret karşılığında çalışanlar 4 üncü maddenin ikinci fıkrasının (b) bendine tabi sigortalı sayılacaklardır.

- Yapım şirketlerine oyuncu temin eden ajanslarda 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı olan figüranlar için yapım şirketlerince ajanslardan fatura mukabili hizmet satın alınması durumunda, bu kişilerin söz konusu işlerde görevlendirildikleri kabul edilmek suretiyle ayrıca sigortalı olarak bildirilmeyeceklerdir.

- Yapımcı şirket adına kendi hususiyetini vermek suretiyle bir eser (ürün) üreten, çalışma zamanı ve yeri yapımcı şirketin emir ve talimatı dışında bulunup mesleğini icra eden senarist, özgün müzik yapımcısı, diyalog yazarı ve başrol oyuncusu gibi kişiler, bireysel olarak yaptıkları bu işlerden dolayı serbest meslek faaliyeti yürütmesi nedeniyle doğan serbest meslek kazancı olan ve bu kapsamda serbest meslek makbuzu veya fatura düzenleyerek çalışanların yapım şirketi ile arasındaki ilişki istisna (eser) sözleşmesi kapsamında sayılarak 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalılık olarak değerlendirilecektir.

- (Ek, 28/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge) Senaryo yazarlığı, özgün müzik yapımcılığı, yönetmenlik ve diyalog yazarlığı gibi işleri yapanların sırf vergi kaydının olmaması, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu hükümleri çerçevesinde vergiden muaf olmaları sebebiyle belirtilen işleri vergiden muaf olarak ortaya bir eser koymak suretiyle gider pusulası mukabilinde

gerçekleştirenler ile yapımcı arasında hizmet akdinin bulunmaması sebebiyle Kanunun 4 üncü maddesi birinci fıkrası (a) bendi kapsamında sigortalı sayılmayacaklardır.

1.4- Yabancı uyruklular

Bu kişiler hakkında bu Genelgenin beşinci kısım birinci bölümde belirtilen esaslar doğrultusunda işlem yapılacaktır.

1.5- 4081 sayılı Çiftçi Mallarının Korunması Hakkında Kanuna göre çalıştırılanlar

4081 sayılı Kanuna göre çalıştırılanlar 506 sayılı Kanunun mülga 2 nci maddesi gereğince 26/5/1976 tarihinden itibaren sigortalı sayılmıştır. 506 sayılı Kanunun mülga geçici 41 inci maddesiyle de 26/5/1976 tarihinden önce sigortalı sayılan çiftçi mallarını koruma bekçilerinden primleri ödenmemiş olanların, 506 sayılı Kanuna göre tahakkuk ettirilecek prim borçlarının tamamının, 26/5/1977 tarihine kadar ödenmesi halinde bu sürelerle ilişkin sigortalılık süreleri de geçerli sayılmıştır. 26/5/1976 tarihinden önce çalışması bulunup primi ödenmeyen koruma bekçileri ise bu tarihten önceki süreler için sigortalı sayılmazlar.

Kanunla, 4081 sayılı Kanun gereğince köy sınırları içinde ya da şehir ve kasaba haricinde olup, belediye hududu içinde veya dışında, zirai üretim yapılan yerlerde, köylerde ihtiyar meclisi, diğer yerlerde koruma meclisi tarafından seçilerek valilik veya kaymakamlık onayına sunulmak suretiyle çalıştırılan koruma bekçilerinin sigortalılıkları 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında devam ettirilmiştir. Bu sigortalılar hakkında, işverenler tarafından yerine getirilmesi gereken yükümlülük bunları çalıştırmaya yetkili makam tarafından yerine getirilecektir.

1.6- 1593 sayılı Umumi Hıfzısıhha Kanununda belirtilen umumi kadınlar

Kanunla 1593 sayılı Kanunda belirtilen umumi kadınlar 4 üncü maddenin ikinci fıkrasının (e) bendine istinaden 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamına sigortalı sayılmışlardır.

1.7- Usta öğreticiler ve kamu idarelerinde ders ücreti karşılığı görev verilenler

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından düzenlenen kurslarda usta öğretici olarak çalıştırılanlar ile kamu idarelerinde ders ücreti karşılığı görev verilenler sigortalı sayılmıştır.

Milli Eğitim Bakanlığına bağlı her derece ve türdeki örgün ve yaygın eğitim kurumlarında ek ders ücreti karşılığında ilgili mevzuatı çerçevesinde uzman ve usta öğretici olarak çalıştırılanlar 657 sayılı Kanunun 89 uncu maddesine göre her derecedeki eğitim ve öğretim kurumları ile üniversite ve akademi (askeri akademiler dahil), okul, kurs veya yaygın eğitim yapan kurumlarda ve benzeri kuruluşlarda öğretmen veya öğretim üyesi bulunmaması halinde ücretle ek ders görevi verilenlerden Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi olmayanlar (a) bendi kapsamında sigortalı olacaklardır.

Kanunun 80 inci maddesinin birinci fıkrasının (j) bendi ile Milli Eğitim Bakanlığına bağlı her derece ve türdeki örgün ve yaygın eğitim kurumlarında uzman ve usta öğretici olarak çalıştırılanların prim ödeme gün sayısı 30 günü aşmamak kaydıyla, bir takvim ayı içerisinde hak kazandıkları brüt ek ders ücreti toplam tutarının, prime esas günlük kazanç alt sınırına bölünmesi sonucu bulunacaktır. Bir aylık süredeki gün sayısı (Brüt Aylık Kazanç / Asgari Günlük Kazanç = Gün Sayısı) formülüne göre hesaplanacak, bulunacak miktar 30 günden fazla ise 30 gün olarak alınacak, bu şekilde yapılacak hesaplamalarda tam sayıdan sonraki küsuratlar dikkate alınmayacaktır.

Milli Eğitim Bakanlığına bağlı örgün ve yaygın eğitim kurumlarında uzman ve usta öğretici olarak çalışanlar dışında kalan diğer sigortalıların aylık prim ve hizmet belgesi (EK-5) ile bildirilecek gün sayısı ise kısmi süreli çalışanlar için (Ay İçinde Toplam Çalışma Saati / 7,5 = Gün Sayısı) formülüne göre hesaplanacak, 7,5 saatin altındaki çalışmalar 1 güne tamamlanacaktır.

1.8- 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (B) ve (C) bentleri kapsamında çalıştırılanlar

657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (B) bendi kapsamında geçici olarak sözleşmeyle çalıştırılan personel ile (C) bendi kapsamında bir yıldan az süreli veya mevsimlik olarak çalıştırılan geçici personel Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılacaktır.

1.9- İŞKUR tarafından düzenlenen Toplum Yararına Çalışma Programlarından yararlananlar

(Mülga, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge)

Kanunun 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasına 2/11/2011 tarihinden itibaren eklenen (g) bendi ile İŞKUR tarafından düzenlenen Toplum Yararına Çalışma Programlarından yararlananlar hakkında Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi sigortalı sayılanlara ilişkin hükümler uygulanacağı öngörülmüştür. Bu kapsamda sayılan sigortalılar için İŞKUR prim ödeme yükümlüsü olmakla birlikte Kanun kapsamında işyeri ve işveren sayılmamaktadır.

(Mülga, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge)

Çalışma ve iş kurumu il müdürlüklerince işsizliğin fazla olduğu yerlerde kamu ya da özel sektör işverenler ile yapılan protokol/sözleşme gereğince **(Mülga, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge)** sigortalı çalıştırılmaktadır. İŞKUR bu uygulama kapsamında işyeri ve işveren sayılmadığından ayrıca işyeri dosyası açılmaz. Sigortalıların bildirimleri toplum yararına çalışma yapan işyeri tarafından Kuruma bildirilir. İŞKUR bu kapsamda asgari ücret üzerinden çalıştırılacak sigortalıların sigorta primlerini ve işsizlik sigortası primlerini işverene öder.

(Mülga, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge)

1.10- 4046 sayılı Kanun gereğince iş kaybı tazminatı alanlar

Kanunun geçici 13 üncü maddesi gereğince 4046 sayılı Kanunun 21 inci maddesi kapsamında iş kaybı tazminatı alanlar, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı ve genel sağlık sigortalısı sayılmaktadırlar. Ancak bunlar hakkında kısa vadeli sigorta kolları hükümleri uygulanmamaktadır.

1.11- Kısmi çalışanların sigortalılığı (Mülga, 28/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge)

1.12- Avukat ve noterler (Teselsül, 28/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge)

Avukat ve noterlerden herhangi bir sosyal güvenlik kanununa tabi olmayanların 506 sayılı Kanunun mülga 86 ncı maddesi kapsamındaki sigortalılıklarının düzenlendiği 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 186 ila 188 inci ve 191 inci, 1512 sayılı Noterlik Kanununun ise 201 ila 203 üncü maddeleri 2008 yılı Ekim ayı başı itibari ile yürürlükten kaldırılmıştır.

1/10/2008 tarihinden önce ticari kazanç veya serbest meslek kazancı nedeniyle gerçek veya basit usulde gelir vergisi mükellefi olanlar Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı sayıldıklarından, 1/10/2008 tarihinden önce 506 sayılı Kanunun mülga 86 ncı maddesi kapsamında prim ödeyen avukat ve noterlerden gelir vergisi mükellefi olanların sigortalılıkları 1/10/2008 tarihi itibarıyla devam ettirilmiştir. Bu sigortalılardan sigortalılıklarının devamında ayrıca sigortalı işe giriş bildirgesi alınmayacaktır.

Avukatlardan gelir vergisi mükellefi olmayanların sigortalılıkları 1/10/2008 tarihi itibarıyla isteğe bağlı sigorta kapsamında devam ettirilmiş olup, isteğe bağlı sigortaya devam etmek istemeyenlerin olması halinde alınacak dilekçeye istinaden sigortalılıkları 30/9/2008 tarihi itibarı ile sona erdirilecektir.

1/10/2008 tarihi itibarıyla Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamına alınan avukat ve noterler hakkında 1/10/2008 tarihinden sonra ilgili baro başkanlıklarınca/noter odalarınca herhangi bir bildirim yapılmayacak, ancak bu sigortalıların 1/10/2008 öncesi sürelerine ilişkin bildirimleri önceden olduğu gibi topluluk sigortası uygulaması çerçevesince sürdürülmeye devam edilecektir.

1.13- Gemi adamları (Teselsül, 28/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge)

Kararlarımızda ve uluslararası sularda Türk bayraklı gemilerde çalışan gemi adamları Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında zorunlu sigortalı olmaktadır.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 962 nci maddesinde; “daha önce yabancı bir gemi siciline kayıtlı bulunan bir Türk gemisinin, Türk Gemi Siciline kaydolabilmesi için artık yabancı gemi siciline kayıtlı olmadığını kuvvetle muhtemel gösteren belgelerin sicil müdürlüğüne sunulması gerekir. Tescili zorunlu bir gemi, yabancı bir gemi siciline kayıtlı ise malikinin bu kaydı sildirmesi ve durumu belgelendirmesi gerekir; imkansızlık halinde bundan vazgeçilebilir.” hükmü yer almaktadır.

Bu nedenle, yabancı bayraklı gemiler yukarıda açıklanan Kanun hükmüne göre ülkemizde kurulu işyeri niteliğinde bulunmadığından, sözü geçen işyerlerinde çalışan kimselerin Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılmalarına imkan bulunmamaktadır.

Ülkemiz ile ikili sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmış bulunan ülkelerin tekne ve gemilerinde çalışan Türk vatandaşlarının sosyal güvenlik ile ilgili hakları için akit ülke ile yapılan sosyal güvenlik sözleşme hükümlerine göre işlem yapılması gerekmektedir.

Ülkemizle arasında ikili sosyal güvenlik sözleşmesi bulunmayan ülkelerin limanlarına kayıtlı gemilerin işletmesini devralan ya da bu gemilerde işin bir bölümünü üstlenen Türk işverenlerce çalıştırılan Türk işçilerinin sosyal güvenlikleri Kanunun 5 inci maddenin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında sağlanacaktır.

Limanlarımızda Türk bayraklı veya yabancı bayraklı tekne ve gemilere yükleme, boşaltma vb. işlerde çalışan gerek Türk vatandaşı gerekse yabancı uyruklu kimselerin Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki bildirimleri, liman adına kayıtlı işyeri veya taşıeron şirketlerce yapılacaktır.

1.14- Profesyonel sporcular (Teselsül, 28/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge)

Herhangi bir spor dalını kendisine meslek edinen ve bundan kazanç sağlayan kişilere profesyonel sporcu denilmekte, bu kişiler kulüplerinin (yani işverenin) gösterdiği yerlerde tespit edilmiş çalışma saatlerine tabi olarak ve işveren veya vekilinin emir ve talimatı altında antrenman

ve müsabakalar yaptıklarına, mukabilinde önceden yapılmış anlaşma ile tespit edilmiş ücretleri aldıklarına göre, anılan kimselerin işverenle hukuki ilişkileri bir hizmet akdine dayanmaktadır.

(Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Gençleri spora teşvik etmek, gelecek vadeden sporculara sahip çıkmak, belli spor branşlarını güçlendirmek vb. gibi nedenlerden dolayı bazı sporculara, kulüpleri tarafından düzenli ödemeler yapılmaktadır. Sporcularla yapılan sözleşmelerde aylık ödenecek ücretin asgari ücret veya üzerinde belirlenmesi durumunda, bunlar Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılacak, aksi halde sigortalı sayılmayacaktır.

1.15- Köy ve güvenlik korucuları (Teselsül, 28/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge) (Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)

442 sayılı Köy Kanununun 70 inci maddesinde köy korucularının ihtiyar meclisi tarafından tutulup ve köy muhtarının vereceği haber üzerine kaymakamın buyurultusu ile işe başlayacağı ve 1/7/2000 tarih ve 24096 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Köy Korucuları Yönetmeliğinin "Ücretlerin Ödenmesi" başlıklı 13 üncü maddesinin birinci fıkrasında ise; Köy korucularına, hizmetin devamı süresince ödenecek ücretin köy ihtiyar meclisince tespit edileceği ve köy bütçesinden karşılanacağı hükme bağlanmıştır.

Söz konusu mevzuat hükümlerine göre göreve başlayan köy korucularının Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılması gerekmektedir.

Diğer taraftan 7070 sayılı Kanunun 8 inci maddesi ile 442 sayılı Kanunun 74 üncü maddesinde geçen "geçici köy korucusu" ibareleri "güvenlik korucusu" olarak değiştirilmiştir.

7077 sayılı Kanunla Kanuna eklenen ek 15 inci madde ile 442 sayılı Kanunun 74 üncü maddesinin ikinci fıkrası gereğince 29/4/2017 tarihi itibarıyla güvenlik koruculuğu yapanlar ile bu tarihten sonra güvenlik korucusu olarak işe alınanlar Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılacak ve haklarında uzun vadeli sigorta kolları ile genel sağlık sigortası hükümleri uygulanacaktır.

442 sayılı Kanunun 74 üncü maddesi gereğince 29/4/2017 tarihine kadar güvenlik korucusu olarak çalıştırılanlar, bu çalışmalarından dolayı Kanun kapsamında kısa ve uzun vadeli sigorta kolları açısından sigortalı sayılmamışlardır. Ancak, köy korucusu veya geçici köy korucusu olup aynı zamanda ilgili sosyal güvenlik kanunları kapsamında çalışması bulunanlar bu çalışmalarından dolayı sigortalı sayılmışlardır.

Güvenlik korucularından, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi, ek 5 ve ek 6 ncı maddeleri ile isteğe bağlı sigortalı veya 2925 sayılı Kanuna göre sigortalılığı devam edenlerin bu kapsamdaki sigortalılıkları 28/4/2017 tarihinden itibaren sona erdirilecektir.

Kanunun ek 15 inci maddesinin yürürlük tarihi olan 29/4/2017 tarihinden önce güvenlik koruculuğu görevi sona erenler, 29/4/2017 tarihi itibarıyla emekli, yaşlılık veya malullük aylığı alanlar (Kanunun geçici 20 nci maddesine tabi sandıklar dahil), 442 sayılı Kanunun mülga ek 16 ncı maddesi veya 2330 sayılı Kanun kapsamında aylık bağlanmış olanlar Kanunun ek 15 inci maddesi kapsamında sigortalı sayılmayacaktır.

Kanunun ek 15 inci maddesi ile 29/4/2017 tarihi itibarıyla güvenlik korucusu olarak görevde bulunanların valiliklerin talebi üzerine güvenlik korucusu olarak geçen ve 29/4/2017 tarihinden önce uzun vadeli sigorta kollarına tabi olmayan süreleri müracaat tarihinde geçerli olan prime esas kazanç alt sınırı ve % 32,5 oranı üzerinden hesaplanarak borcun tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde valiliklerce ödenecektir.

Güvenlik korucularının 29/4/2017 tarihinden önceki güvenlik koruculuğunda geçen sürelerinin valiliklerce bildirilmesi halinde bildirilen bu hizmet süreleri, prim tutarının tahsil şartı

aranmadan hizmet kayıtlarına yansıtılacaktır. Valiliklerin süresinde ödemedikleri primler hakkında Kanunun 89 uncu maddesi gereğince işlem yapılacaktır.

Güvenlik korucularının hizmet kayıtlarının oluşturulmasında “Güvenlik Korucularının 29/4/2017 Tarihinden Önceki Hizmet Süresi Belgesi” kullanılacak olup bu belge ilçe jandarma komutanı, kaymakam ve vali tarafından imzalanıp onaylanacaktır.

Bu belge dışında hazırlanan belgeler işleme alınmayacak, sigortalıların 29/4/2017 tarihinden önceki hizmet sürelerinin tespitiyle yönelik talepleri güvenlik koruculuğu yaptıkları kaymakamlıklara gönderilecektir.

29/4/2017 tarihinden önceki hizmet kayıtlarının oluşturulmasında sigortalıların Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında işveren yanında çalıştığı sürelerle ilişkin hizmetleri, varsa (c) bendine tabi hizmetleri ile güvenlik koruculuğu süresinin aynı tarihler içinde olması halinde (a) ve (c) bendi kapsamındaki hizmetler geçerli sayılacak, kalan süreler güvenlik koruculuğu süresi olarak belirlenecektir.

29/4/2017 tarihinden önce Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi, 50 nci, ek 5 inci, ek 6 ncı maddesi, 2925 sayılı Kanun, 506 sayılı Kanunun mülga 85 inci maddesi kapsamında sigortalılığı bulunanların primi ödenmiş süreler dışında kalan süreler ile primi ödenebilir nitelikte olan süreleri hariç tutularak hizmet kayıtları oluşturulacaktır. Primlerini yapılandırma yoluyla ödeyenler hakkında da aynı şekilde işlem yapılacaktır.

1479 sayılı Kanun ve 5510 sayılı Kanunun ilgili hükümleri gereğince 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında durdurulan sigortalılık süreleri bulunanların bu süreleri için güvenlik koruculuğu kapsamında hizmet kaydı oluşturulacaktır.

Diğer taraftan 7/11/1990-21/9/1995 tarihleri arasında 18 yaşın altında güvenlik korucusu olarak bildirilen süreler, Kanunun ek 15 inci maddesi kapsamında yapılacak işlemlerde dikkate alınacaktır.

29/4/2017 tarihinden önce görevi sona eren güvenlik korucuları ile 29/4/2017 tarihi itibarıyla Kanun kapsamında emekli, yaşlılık veya malullük aylığı (Kanunun geçici 20 nci maddesine tabi sandıklar dahil) ya da 442 sayılı Kanunun mülga ek 16 ncı maddesi veya 2330 sayılı Kanun kapsamında aylık bağlanmış olanlar hakkında Kanunun ek 15 inci maddesi hükümleri uygulanmayacağından valiliklerce güvenlik korucusu olarak geçen sürelerin primlerinin ödenmek istenmesi halinde ilgili valiliğe koruculuğun 29/4/2017 tarihinden önce sonlandırılmış olması veya ilgilinin aylık almasından dolayı güvenlik korucusu olarak geçen sürelerinin hizmet olarak değerlendirilemeyeceği bildirilecektir.

Ayrıca, 29/4/2017 tarihinde veya sonrasında Kanun kapsamında emekli, yaşlılık veya malullük aylığı (Kanunun geçici 20 nci maddesine tabi sandıklar dahil) alanlar için Kanunun ek 15 inci maddesi hükümleri uygulanmayacağından bunlar hakkında herhangi bir tescil işlemi yapılmayacaktır.

Güvenlik koruculuğu uygulamasına 27/6/1985 tarihli ve 85/9632 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Van, Ağrı, Kars, Ardahan, Iğdır, Muş, Bingöl, Tunceli, Bitlis, Şanlıurfa, Diyarbakır, Adıyaman, Mardin, Siirt, Şırnak, Batman ve Hakkari; 1/4/1987 tarihli ve 87/11645 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Malatya; 21/7/1989 tarihli ve 89/14395 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Elazığ; 9/5/1990 tarihli ve 90/458 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Kahramanmaraş; 27/6/1990 tarihli ve 90/630 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Gaziantep ve Kilis; 28/11/2016 tarihli ve 2016/9576 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Erzincan, Erzurum, Hatay ve Osmaniye illerinde başlanılmış olup, güvenlik korucularının sigortalılık sürelerinin belirlenmesinde bu tarihler esas alınacaktır.

1.16- Noter vekillerinin sigortalılığı (Ek, 28/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge)

1512 sayılı Noterlik Kanununun 33 üncü maddesinde noterlik görevinin boşalması ya da yeni noter atanıncaya kadar geçen sürede kimlerin noterliğe vekalet edeceği belirlenmiştir.

2008 yılı Ekim ayından önce noterlikte çalışan kişiler noter adına açılan işyeri dosyası üzerinden hizmet akdine tabi olarak sigortalı sayılmış, yeni noter atanıncaya kadar olan sürede noterlik işlemlerinin görülmesi dışında herhangi bir yetkileri bulunmayan noter vekilleri hakkında hizmet akdine tabi sigortalılara yönelik işlemler uygulanmıştır. Yeni noter atanıncaya kadar noter işyeri dosyasında Türkiye Noterler Birliği adına isim tashihi yapılmış, Türkiye Noterler Birliğinin vergi numarası kullanılmıştır.

Noter vekilleri 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 66 ncı maddesi gereğince serbest meslek erbabı sayılmakla birlikte noterin görevden ayrıldığı sürede geçici süreyle noterlik görevinin vekaleten yürütülmesi işi 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (1) numaralı alt bendine tabi sigortalı olmalarını gerektirmemekte olup, bunlar hakkında 2008 yılı Ekim ayından sonra da 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi sigortalılık hükümleri uygulanacaktır.

1.17- Aile hekimliği (Ek, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge)

5258 sayılı Aile Hekimliği Kanununun 3 üncü maddesi gereğince aile hekimleri, Sağlık Bakanlığı veya diğer kamu kurum veya kuruluşları personeli olan uzman tabip ve tabiplerin kendilerinin talebi ve kurumlarının veya Sağlık Bakanlığının muvafakatı üzerine, 657 sayılı Kanun ile diğer kanunların sözleşmeli personel çalıştırılması hakkındaki hükümlerine bağlı olmaksızın, sözleşmeli olarak çalıştırılan kişiler olup, ihtiyaç duyulması halinde Türkiye’de mesleğini icra etmeye yetkili ve 657 sayılı Kanunun 48 inci maddesinin (A) bendinin (4), (5) ve (7) numaralı alt bentlerindeki şartları taşıyan kamu görevlisi olmayan uzman tabip ve tabiplerde, Sağlık Bakanlığının önerisi, **(Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)** Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine sözleşme yapılmak suretiyle aile hekimliği uygulamalarını yürütmek üzere çalıştırılabilmektedirler.

31/10/2010 tarihli ve 27801 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Aile Hekimliği Uygulaması Kapsamında Sağlık Bakanlığınca Çalıştırılan Personele Yapılacak Ödemeler ile Sözleşme Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik ile Sağlık Bakanlığınca aile hekimliği uygulaması kapsamında sözleşmeli olarak çalıştırılan aile hekimlerine yapılacak ödemeler, bunların izinleri ve sözleşme esaslarına ilişkin usul ve esasları düzenlemiştir. Yönetmeliğin 6 ncı maddesinde sözleşmeli olarak çalıştırılan aile hekimleri ile Yönetmeliğin ekinde yer alan Aile Hekimleri Hizmet Sözleşmesi yapılmakta, bu sözleşmenin 6 ncı maddesinde de aile hekimlerinin her türlü prim, kesenek ve kurum karşılıkları sözleşme ücretlerinden kesilerek Sosyal Güvenlik Kurumuna aktarılacağı hükmü bulunmaktadır.

Buna göre, aile hekimlerinin Sağlık Bakanlığı veya diğer kamu kurum veya kuruluşları personeli olması halinde bunlar aylıksız izinli veya ücretli izinli sayıldığından kadroları ile ilişkileri devam ettirilerek Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamındaki sigortalılıkları devam ettirilecektir.

Aile hekimliğinin ihtiyaç duyulması halinde 657 sayılı Kanunun 48 inci maddesinin (A) bendinin (4), (5) ve (7) numaralı alt bentlerindeki şartları taşıyan kamu görevlisi olmayan uzman tabip ve tabipler arasından Sağlık Bakanlığının önerisi, **(Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)** Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü ile yaptırılması halinde bu durumdaki kişiler Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılacaktır.

Aile hekimlerinin primleri sağlık il müdürlüklerince işyeri tescilinin bulunduğu sosyal güvenlik il müdürlüğü/sosyal güvenlik merkezine ödenecektir. Sağlık il müdürlüklerinin Sağlık Bakanlığının taşra teşkilatı ve 5335 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinde belirtilen kamu kurumları arasında yer aldığından emekli olup aile hekimliği yapan kişilerin emekli aylığı kesilecektir.

1.18- Ev hizmetlerinde çalışanlar (Ek, 3/7/2015 tarihli ve 2015/19 sayılı Genelge)

Ev hizmetlerinde çalışanlar hakkında 1/4/2015 tarihli ve 29313 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan “Ev Hizmetlerinde 5510 Sayılı Kanunun Ek 9 uncu Maddesi Kapsamında Sigortalı Çalıştırılması Hakkında Tebliğ” ve 27/4/2015 tarihli ve 2233021 sayılı Genel Yazıda belirtilen esaslar doğrultusunda işlem yapılacaktır.

1.19- Özel sağlık hizmeti sunucularında görev yapan hekimler (Ek, 3/7/2015 tarihli ve 2015/19 sayılı Genelge)

(Mülga, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge)

Kanuna 6645 sayılı Kanunla eklenen ve 23/4/2015 tarihinden itibaren yürürlüğe giren ek 10 uncu maddede; Kurumla sözleşmeli özel sağlık hizmeti sunucuları tarafından Kuruma bildirilen hekimlerden Kurumca belirlenen yüzdelik oran içerisinde kalan ve sözleşme kapsamı branşlarda fiilen hizmet sunan sağlık hizmet sunucusu bünyesindeki hekimlerle sınırlı olmak üzere,

a) İl Sağlık Müdürlüklerinden çalışma izni almak suretiyle ve 1219 sayılı Kanuna aykırı olmayacak şekilde sözleşme ile çalıştırmış oldukları hekimlerden aynı zamanda fatura karşılığı hizmet alımı yaparak,

b) Bir iş sözleşmesine tabi olmamakla birlikte, İl Sağlık Müdürlüklerinden çalışma izni almak suretiyle ve 1219 sayılı Kanuna aykırı olmayacak şekilde hekimlerden fatura karşılığı hizmet alımı yaparak,

genel sağlık sigortası kapsamındaki kişilere vermiş oldukları sağlık hizmetlerini Kurumca belirlenmiş usul ve esaslara uygun olarak fatura etmeleri halinde, verilmiş olan sağlık hizmetlerinin bedeli Kurum tarafından karşılanacağı,

Şirket ortağı olan veya mesleğini serbest olarak icra eden hekimler ile tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olan kişiler, özel hukuk kişileri ve/veya vakıf üniversitelerine ait sağlık kurum ve kuruluşları bünyesinde hizmet vermeleri hâlinde sözleşmelerinde aksine bir hüküm bulunmadıkça bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı sayılacağı,

Ancak, bu maddenin yayımı tarihinden önce 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı olarak çalışılan sürelerle ilişkin hakların saklı olduğu hususları düzenlenmiştir.

Buna göre, özel sağlık hizmeti sunucularında görev yapan hekimlerin sigortalılığı aşağıda belirtilen esaslara göre belirlenecektir.

a) Şirket ortağı olan veya mesleğini serbest olarak icra eden hekimler ile tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olan kişiler, özel hukuk kişileri ve/veya vakıf üniversitelerine ait sağlık kurum ve kuruluşları bünyesinde hizmet vermeleri halinde, hizmet alım sözleşmelerinde aksine bir hüküm bulunmadığı sürece Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı sayılacaklardır.

Şirket ortağı olan veya mesleğini serbest olarak icra eden hekimler ile tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olan kişilerin, özel sağlık hizmeti sunucuları tarafından 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında bildirimlerinin yapılması halinde, özel sağlık hizmet sunucuları ile yaptıkları hizmet alım sözleşmesinin onaylı bir örneği sağlık hizmet sunucusundan istenilecek ve sözleşme metninde çalışmanın (a) bendi kapsamında bildirilip bildirilmeyeceğine ilişkin bir hükmün olup olmadığı kontrol edilecektir. Hizmet alım sözleşmesi metni içerisinde çalışmanın (a) bendi kapsamında bildirilmesine ilişkin bir hükmün bulunması halinde yapılan bildirimler geçerli kabul edilecek, aksi halde yapılan bildirimler iptal edilerek 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı sayılacaklardır.

Örnek 1- Vergi mükellefiyet kaydının başladığı 23/4/2009 tarihi itibarıyla Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında tescili yapılan Dr. (A), özel sağlık hizmet sunucusunda hizmet alım sözleşmesi imzalamak suretiyle 17/5/2015 tarihinde çalışmaya başlamıştır. Vergi mükellefiyet kaydı kesintisiz devam eden Dr. (A)'nın özel sağlık hizmet sunucusu ile yaptığı hizmet alım sözleşmesinde çalışmanın 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılacağına ilişkin herhangi bir hüküm bulunmadığından, (b) bendi kapsamındaki sigortalılığı devam ettirilecektir.

Örnek 2- Vergi mükellefiyet kaydının başladığı 20/4/2010 tarihi itibarıyla Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında tescili yapılan Dr. (B), özel sağlık hizmet sunucusunda hizmet alım sözleşmesi imzalamak suretiyle 3/5/2015 tarihinde çalışmaya başlamıştır. Vergi mükellefiyet kaydı kesintisiz devam eden Dr. (B)'nin özel sağlık hizmet sunucusu ile imzaladığı hizmet alım sözleşmesinde çalışmasının 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sayılacağına ilişkin hüküm bulunması nedeniyle, (b) bendi kapsamında sigortalılığı özel sağlık hizmet sunucusu ile hizmet alım sözleşmesi imzaladığı tarihten bir gün önce olan 2/5/2015 tarihi itibarıyla sona erdirilecektir.

b) Şirket ortağı olan veya mesleğini serbest olarak icra eden hekimler ile tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olan kişilerin, 6645 sayılı Kanunun yayımlandığı 23/4/2015 tarihinden önce özel hukuk kişileri ve/veya vakıf üniversitelerine ait sağlık kurum ve kuruluşları ile yaptıkları sözleşmelerinde herhangi bir hüküm bulunmamakla birlikte çalışmalarının Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında bildirilmesi halinde, bu bildirimlerin 6645 sayılı Kanunun yayımlandığı 23/4/2015 tarihine kadar olan kısmı geçerli kabul edilecek, bu tarihten itibaren ise (b) bendi kapsamında yeniden sigortalılığı başlatılacaktır.

Örnek 3- Vergi mükellefiyet kaydının başladığı 20/4/2010 tarihi itibarıyla Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında tescili yapılan Dr. (C), özel sağlık hizmet sunucusunda 17/5/2010 tarihinde çalışmaya başlamıştır. Vergi mükellefiyet kaydı kesintisiz devam eden Dr. (C)'nin özel sağlık hizmet sunucusu ile yaptığı sözleşmede çalışmasının (a) bendi kapsamında sayılacağına ilişkin herhangi bir hüküm bulunmamakla birlikte çalışmaya başladığı tarihten itibaren bildirimleri (a) bendi kapsamında yapılmıştır. Bu durumda Dr. (C)'nin, (b) bendi kapsamındaki sigortalılığı 16/5/2010 tarihi itibarıyla sona erdirilerek 17/5/2010-22/4/2015 tarihleri arasında Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında bildirilen hizmeti geçerli sayılacak ve 23/4/2015 tarihinden itibaren (b) bendi kapsamında yeniden sigortalılığı başlatılacaktır.

c) Şirket ortağı olan veya mesleğini serbest olarak icra eden hekimler ile tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olan kişilerden, 6645 sayılı Kanunun yayımlandığı 23/4/2015 tarihinden önce özel hukuk kişileri ve/veya vakıf üniversitelerine ait sağlık kurum ve kuruluşları ile yaptıkları sözleşmelerde herhangi bir hüküm bulunmayan ve Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalılığı başlatılanların, Kurumun denetimle görevli memurları tarafından söz konusu özel sağlık hizmet sunucusunda yapılan denetimler neticesinde, bu çalışmaları en fazla 6645 sayılı Kanunun yayımlandığı 23/4/2015 tarihine kadar olan kısmı 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sayılabilecektir. Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sayılan çalışma sürelerine göre de (b) bendi kapsamındaki sigortalılığı tespit edilecektir.

Örnek 4- Şirket ortaklığı kaydının başladığı 20/6/2010 tarihi itibarıyla Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında tescili yapılan Dr. (D), özel sağlık hizmet sunucusunda 17/5/2013 tarihinde çalışmaya başlamıştır. Şirket ortaklığı kaydı kesintisiz devam eden Dr. (D)'nin özel sağlık hizmet sunucusu ile yaptığı sözleşmede çalışmasının (a) bendi kapsamında sayılacağına ilişkin herhangi bir hüküm bulunmadığından (b) bendi kapsamında sigortalılığı devam ettirilmiştir. Ancak, Kurumun denetimle görevli memurları tarafından söz konusu özel sağlık hizmet sunucusunda yapılan denetimler neticesinde Dr. (D)'nin çalışmaları (a) bendi kapsamında sayılmıştır. Bu durumda Dr. (D)'nin, (b) bendi kapsamındaki sigortalılığı 16/5/2013 tarihi itibarıyla sona erdirilerek 17/5/2013-22/4/2015 tarihleri arasında Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılacak ve özel sağlık hizmet sunucusu ile yaptığı sözleşmede çalışmasının (a) bendi kapsamında sayılacağına ilişkin herhangi bir hüküm bulunmadığından, 23/4/2015 tarihinden itibaren (b) bendi kapsamında yeniden sigortalılığı başlatılacaktır.

d) Şirket ortağı olan veya mesleğini serbest olarak icra eden hekimler ile tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olan kişilerin, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında çalışmaları devam ederken, özel hukuk kişileri ve/veya vakıf üniversitelerine ait sağlık kurum ve kuruluşları bünyesinde 6645 sayılı Kanunun yayımlandığı 23/4/2015 tarihinden sonra hizmet alım sözleşmesi imzalamak suretiyle hizmet vermeye başlamaları ve sözleşmelerinde aksine bir hüküm bulunmaması halinde, hizmet alım sözleşmesinin imzalandığı tarih itibarıyla (b) bendi kapsamında sigortalılıkları başlatılacaktır.

Örnek 5- 20/5/2011 tarihinde başlayan ve kesintisiz devam eden vergi mükellefiyet kaydı olan Dr. (E)'nin, 21/04/2011 tarihinden itibaren yine kesintisiz bir şekilde devam eden Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında çalışmaları bulunmaktadır. Dr. (E), özel sağlık hizmet sunucusunda hizmet alım sözleşmesi imzalamak suretiyle 3/6/2015 tarihinde hizmet vermeye başlamıştır. Vergi mükellefiyet kaydı kesintisiz devam eden Dr. (E)'nin özel sağlık hizmet sunucusu ile yaptığı hizmet alım sözleşmesinde çalışmasının (a) bendi kapsamında sayılacağına ilişkin herhangi bir hüküm bulunmadığından (b) bendi kapsamında sigortalılığı sözleşmenin imzalandığı 3/6/2015 tarihi itibarıyla başlatılacaktır. e) Şirket ortağı olan veya mesleğini serbest olarak icra eden hekimler ile tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olan kişilerin, özel hukuk kişileri ve/veya vakıf üniversitelerine ait sağlık kurum ve kuruluşları bünyesinde hizmet alım sözleşmesi yapmaksızın çalışmaları ve bu çalışmalarının Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında bildirilmesi halinde, Kanunun 53 üncü maddesine göre işlem yapılacaktır.

f) 23/4/2015 tarihinden önce sözleşmelerinde (a) bendi kapsamında olma yönünde hüküm bulunmayan hekimlerin sigortalılıkları 22/4/2015 tarihi itibarıyla sona erdirilecektir. 23/4/2015 tarihinden önce 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı olarak bildirilenler hakkında 22/4/2015 tarihinden itibaren on gün içinde verilmesi gereken işten ayrılış bildirgesinin geç verilmesi nedeniyle idari para cezası uygulanmayacaktır. Bu kapsamdaki sigortalıların 2015 yılı Nisan ayı aylık prim ve hizmet belgesinin 22 gün olarak düzenlenmesi gerekmekte olup işverenlerden alınacak 8 günlük iptal belgesi ile takip eden aylarda da aynı şekilde aylık prim ve hizmet belgesinin düzenlendiğinin tespit edilmesi halinde geriye yönelik olarak iptal aylık prim ve hizmet belgesi alınacaktır.

g) 23/4/2015 tarihinden önce Kurumun denetim ve kontrole görevli memurlarınca yapılan incelemelerde yeterli araştırma yapılmadan hizmet akdi olması yönünde karar verilenler hakkında bu maddede belirlenen hususlara göre işlem yapılacaktır. Buna göre, hizmet akdi iki taraflı sözleşme olduğundan, çalışma ilişkisinin hizmet akdine dayalı olduğu yönünde tarafların (hekim ile özel hukuk kişileri ve/veya vakıf üniversitelerinin) ittifakının olup olmadığına bakılacak, taraflardan birinin veya her iki tarafın da çalışma ilişkisinin hizmet akdine dayalı olmadığı yönündeki itirazları dikkate alınmak suretiyle hizmet akdinin tüm unsurları ile birlikte gerçekleşip gerçekleşmediğine dikkat edilecektir. Ayrıca, mesleğini serbest olarak icra eden hekimler ile tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olan kişilerin özel hukuk kişileri ve/veya vakıf üniversiteleri yaptıkları sözleşme neticesinde hizmetlerinin karşılığının ilgili mevzuatı gereği serbest meslek makbuzu düzenlenmeksizin gider makbuzu veya gider pusulası aracılığıyla ödenmiş olması tek başına çalışma ilişkisinin hizmet akdine dayalı olduğu anlamına gelmeyeceğinden Kurumun denetim ve kontrole görevli memurlarınca düzenlenen raporlarda belirtilen kanaatlere ulaşılmasında bu hususlara uygun tespit yapılmadığının, dolayısıyla eksik inceleme ve araştırma neticesinde bu kanaate varılmasının isabetli olmadığının anlaşılması halinde raporlardaki bu eksiklik giderilmek, araştırma ve inceleme tamamlanmak üzere yeniden değerlendirilmesi istenilecektir.

1.20- Anonim şirketlerin kurucu ortaklarının sigortalılığı (Ek, 3/7/2015 tarihli ve 2015/19 sayılı Genelge)

1479 sayılı Kanunun mülga 24 üncü maddesinin (I/g) bendi gereğince anonim şirketlerin kurucu ortakları ile yönetim kurulu üyesi olan ortakları sigortalı sayılmakta iken 1/10/2008 tarihinden itibaren Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (3) numaralı alt bendinde anonim şirketlerin yönetim kurulu üyesi olan ortakları sigortalı sayılmıştır. Kanunun geçici 22 nci maddesi uyarınca 1479 sayılı Kanunun mülga 24 üncü maddesine tabi olarak sigortalı olan anonim şirket kurucu ortaklarından sigortalılıklarını devam ettirmek isteyenler hakkında 1/10/2008 tarihinden itibaren altı ay içinde yazılı talepte bulunmaları halinde sigortalılıkları devam ettirilmekte, bu süre içerisinde talepte bulunmayanların sigortalılıkları ise 1/10/2008 tarihi itibarı sona erdirilmektedir.

Kanunun 53 üncü maddesinin ikinci fıkrası gereğince 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sayılanlar, kendilerine ait veya ortak oldukları işyerlerinden dolayı, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılmamaktadır.

Bu Genelgenin, üçüncü kısım, dördüncü bölüm “1- Anonim şirket ortağı olup, yönetim kurulu üyesi olmayanların 1/10/2008 tarihinden itibaren sigortalılıkları” başlıklı bölümde Kanunun geçici 22 nci maddesi kapsamında olan anonim şirket kurucu ortakları hakkında yapılacak işlemler açıklanmıştır.

Buna göre; anonim şirket kurucu ortakları 1/10/2008 tarihinden sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı sayılmadıklarından kendilerine ait

veya ortak oldukları işyerlerinden dolayı hizmet akdine tabi çalışmaları kaydıyla Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı bildirilmesinde sakınca bulunmamakta olup, geçici 22 nci madde kapsamında prim ödemekte iken **(Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)** ortağı olduğu işyerlerinden (a) bendi kapsamında sigortalı olarak bildirilenlerin de iradelerini (a) bendi sigortalısı olma yönünde kullandıkları hususu dikkate alınarak geçici 22 nci madde gereğince devam ettirilen (b) bendi sigortalılıkları sona erdirilecektir.

1.21- Derneklerde çalışanların sigortalılığı (Ek, 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge)

4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 56 ncı maddesinde dernekler, gerçek veya tüzel en az yedi kişinin kazanç paylaşma dışında belirli ve ortak bir amacı gerçekleştirmek üzere, bilgi ve çalışmalarını sürekli olarak birleştirmek suretiyle oluşturdukları, tüzel kişiliğe sahip topluluklar olarak tanımlanmıştır.

5253 sayılı Dernekler Kanunun 13 üncü maddesi ile dernek hizmetleri gönüllüler veya yönetim kurulu kararı ile göreve başlatılan ücretliler aracılığıyla yürütülmekte dernek yönetim ve denetim kurullarının kamu görevlisi olmayan başkan ve üyelerine ücret verilebilmekte ancak verilecek ücret ile her türlü ödenek, yolluk ve tazminatlar genel kurul tarafından tespit olunmakta, yönetim ve denetim kurulu üyeleri dışındaki üyelere ücret, huzur hakkı veya başka bir ad altında herhangi bir karşılık ödenmemektedir. 26 ncı madde ile de dernekler, tüzüklerinde gösterilen amaçları gerçekleştirmek üzere, eğitim ve öğretim faaliyetleri için yurt, pansiyon, üyeleri için lokal açabilmekte ve bu tesisleri işletebilmektedirler.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununda derneklerin kurduğu iktisadi işletmeler derneğe ait veya bağlı olup faaliyetleri devamlı bulunan ve sermaye şirketi ve kooperatifler dışında kalan ticari, sınai ve zirai işletmeler ile benzer nitelikteki yabancı işletmeler, dernek iktisadi işletmeleri olarak tanımlanmıştır.

(Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Buna göre; dernek başkanları ile derneğin yönetim ve denetim kurullarına seçilenler, bu göreve seçimle geldiklerinden, aralarındaki hukuki ilişki vekalet akdine dayandığı için sigortalı sayılmayacaklardır. Bu görevlerinden dolayı huzur hakkı veya sair bir ad altında ücret almaları akdin niteliğini değiştirmeyecektir. Ancak, dernek başkanları ile derneğin yönetim, denetim kurullarına seçilenler ve dernek üyeleri; bu görevleri haricinde, hizmet akdine tabi olarak, üçüncü şahısların yapabilecekleri işleri yapmaları karşılığında ücret ödenmesi şartıyla Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılacak, geriye dönük yapılan bildirimler ise cari usullere göre sonuçlandırılacaktır.

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Örnek 1- Seracılar Derneğinin dernek tüzüğünde kuruluş amacının seracılık yapan üyelerine malzeme temin etmek olduğu belirlenmiştir. Derneğin Denetleme Kurulu üyesi olan (A), (B) ve (C) kişileri, derneğin hesaplarını kontrol etmek amacıyla çalışmaları üzerine bu kişilere dernek yönetimi tarafından huzur hakkı adı altında kişi başı 250 TL ödeme yapılmaktadır. Bu kişiler huzur hakkını kanundan doğan görevlerini yerine getirdikleri için aldıklarından burada bir hizmet akdi oluşmamakta olup bunlar Kanunu 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılmayacaklardır.

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Örnek 2- Üçüncü bir kişinin yapacağı bir işin ücret karşılığında Örnek 1-'deki denetim kurulu üyelerine yaptırılması durumunda, bunlar Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılacak, söz konusu işin ücret alınmaksızın yapılması durumunda ise sigortalı sayılmayacaklardır.

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Örnek 3- Avcılar Derneğinin hizmet binasında faaliyet gösteren dernek lokalinde çaycı olarak çalışan (A), aynı zamanda o derneğin üyesidir. Bu kişi dernek yönetiminin kararı doğrultusunda, dernek lokalinin çay işleri ile ilgilenmekte ve karşılığında da ücret almaktadır. Söz konusu işin hizmet akdine tabi üçüncü şahısların yapabileceği bir iş olması ve bu iş karşılığında ücret alması nedeniyle (A) kişisi Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılacaktır.

1.22- Belediye başkan yardımcılarının sigortalılığı (Ek, 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge)

5393 sayılı Belediye Kanunun 49 uncu maddesinin yedinci fıkrası ile norm kadrosunda belediye başkan yardımcısı bulunan belediyelerde norm kadro sayısına bağlı kalınmaksızın; belediye başkanının, zorunlu görmesi halinde, nüfusu 50.000'e kadar olan belediyelerde bir, nüfusu 50.001-200.000 arasında olan belediyelerde iki, nüfusu 200.001-500.000 arasında olan belediyelerde üç, nüfusu 500.000 ve fazla olan belediyelerde dört belediye meclis üyesini belediye başkan yardımcısı olarak görevlendirebilmektedir. Belediye meclis üyeleri arasından belediye meclisindeki görev süresini geçmeyecek şekilde görevlendirilen belediye başkan yardımcılarını taleplerine göre bir sosyal güvenlik kurumu ile ilişkilendirilmektedir.

Bu Genelgenin dördüncü kısım, birinci bölüm "2.6- Belediye Başkan Yardımcıları" alt başlığında herhangi bir sigortalılığı olmayan belediye başkan yardımcılarının talepte bulunmaları halinde görevlendirildikleri tarihten itibaren, (a) ve (b) bentlerine tabi sigortalılığı bulunanların ise bu sigortalılıklarını sona erdirip (c) bendine tabi olmak için talepte bulunmaları halinde (c) bendine göre sigortalı sayılacağı açıklanmıştır.

Belediye başkan yardımcılarının sigortalı sayılması taleplerine bağlı olduğundan, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında talepte bulunmayıp, (a) bendine tabi olmak için talepte bulunan belediye başkan yardımcılarının talepleri kabul edilerek (a) bendi kapsamında sigortalı sayılacaklardır. Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında talepte bulunmamakla birlikte herhangi bir sigortalılığı olmayanlardan belediyelerce prim ödenen belediye başkan yardımcılarının 2008 yılı Ekim ayından sonraki süreleri de (a) bendi kapsamında sigortalılık sayılacaktır.

Emekli aylığı almakta iken belediye başkan yardımcısı olarak görevlendirilenler 5335 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinde sayılan istisnalar içinde yer aldıklarından emekli aylıkları kesilmediğinden bu görevde bulundukları sürece ve (4/a) sigortalısı olmak için talepte bulunmaları halinde sosyal güvenlik destek primine tabi tutulacaklardır.

1.23- Doğum ve evlat edinme sonrası yarım çalışma ödeneği alanlar (Ek, 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge)

6663 sayılı Kanunla 4447 sayılı Kanuna 10/2/2016 tarihinden itibaren eklenen ek 5 inci madde ile 4857 sayılı Kanunun 74 üncü maddesi kapsamında doğum sonrası analık hali sona eren ve işe başlayan kadın sigortalıya ya da 3 yaşını doldurmamış çocuğu evlat edinen kadın veya erkek sigortalılara istekleri halinde haftalık çalışma süresinin yarısı kadar, birinci doğumda 60 gün, ikinci doğumda 120 gün, sonraki doğumlarda ise 180 gün ücretsiz izin alan işçiye doğum veya evlat edinme tarihinden önceki son 3 yılda en az 600 gün işsizlik sigortası primi bildirilmiş olması, 4857 sayılı Kanunun 63 üncü maddesinde belirtilen haftalık çalışma süresinin yarısı kadar fiilen çalışılması ve doğum ve evlat edinme sonrası analık hali izninin bittiği tarihten itibaren 30 gün içinde İŞKUR'a doğum ve evlat edinme sonrası yarım çalışma belgesi ile başvuruda bulunulması halinde yarım çalışma ödeneği verilmesi uygulaması getirilmiştir.

Yarım çalışma ödeneği İŞKUR’ca verilecek olup yarım çalışma ödeneği alan sigortalılar için İŞKUR % 32,5 oranında uzun vade ve genel sağlık sigortası primini aylık prim ve hizmet belgesi ile Kuruma bildirilecek, yarım çalışma ödeneği ödenen süreler 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalılık süresi sayılacaktır.

1.24-Kooperatiflerde Çalışanların Sigortalılığı (Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)

1163 sayılı Kooperatifler Kanunu gereğince kooperatif başkanları ile kooperatifin yönetim ve denetim kurullarına seçilenler, bu göreve seçimle geldiklerinden aralarındaki hukuki ilişki, vekalet akdine ve kanunda belirtilen görevlerini yerine getirmelerine dayandığından sigortalı sayılmayacaklardır. Bu görevlerinden dolayı huzur hakkı veya sair bir ad altında ücret almaları akdin niteliğini değiştirmeyecektir. Ancak, kooperatif başkanları ile kooperatifin yönetim, denetim kurullarına seçilenler ve üyeleri; bu görevleri haricinde, hizmet akdine tabi olarak üçüncü şahısların yapabilecekleri işleri yapmaları karşılığında ücret ödenmesi şartıyla Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılacak, geriye dönük yapılan bildirimler ise cari usullere göre sonuçlandırılacaktır.

Örnek 1- Taşıyıcılar Kooperatifi üyesi (A), kendi aracıyla kooperatifin üstlenmiş olduğu taşıma işlerini yapmakta ve ay sonunda yapmış olduğu kilometreye göre kooperatif yönetimi tarafından kendisine ücret ödenmektedir. Bu kişinin üyesi olduğu bu kooperatifteki taşıma işlerini yapması kooperatifin faaliyetinden kaynaklı ve kooperatifin kuruluş amacına yönelik bir çalışma olduğundan (A) kişisi, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılmayacaktır.

Örnek 2- Servisçiler Kooperatifi almış olduğu on araçlık personel servis taşıma işinin dokuz araçlık kısmını üyelerinin kendilerine ait araçları ile birini de kooperatife ait araçla yapmaktadır. Kooperatif üyesi (D)’nin kooperatife ait araçla servis işini yapması uygun görülmüştür. Burada (D) kooperatif üyeliği görevi haricinde, kooperatifin diğer faaliyetlerinde hizmet akdine tabi olarak, üçüncü şahısların da yapabileceği bir işte çalışması nedeniyle, kooperatif yönetimi ile arasında hizmet akdi tesis edilmiştir. Bu nedenle; Servisçiler Kooperatifi işveren olarak (D)’yi, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı olarak bildirecektir.

Örnek 3- Zeytin Kooperatifinin başkanı olan (B), tarım arazilerine su getirilmesi amacıyla yapımına başlanan su kanalı işinde kendisine ait iş makinesinde kepçe operatörü olarak çalışmaktadır. Kooperatif tarafından (B)’ye çalışması karşılığı belirli bir ücret ödenmektedir. Burada (B)’ kooperatif başkanlığı görevi haricinde, hizmet akdine tabi olarak üçüncü şahısların da yapabileceği bir işte çalışması nedeniyle Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılacaktır.

1.25-Vakıflarda Çalışanların Sigortalılığı (Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)

5737 sayılı Vakıflar Kanunu gereğince vakıflarda, diğer tüzel kişiliklerden farklı olarak zorunlu organ tektir ve o da yönetim organıdır. Yönetim organı dışında vakıf senedinde başkaca organlara yer verilmesine engel yoktur. Vakıflarda yönetim organı tek kişiden oluşabileceği gibi bir kuruldanda oluşabilir. Yönetim organının tek kişiden oluştuğu vakıflarda vakıf başkanının kendisi ile hizmet akdi ilişkisi kurmasına imkan olmadığından, yönetim organının tek kişiden

oluştugu vakıfların faaliyetlerinde vakıf başkanlarının kanundan doğan görevleri haricinde, üçüncü şahısların yapabilecekleri işleri yapmaları halinde Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılmayacaktır.

Yönetim organının kurul halinde görev yaptığı vakıflarda; vakıf başkanları, vakıf faaliyetlerinde görev alan müteveli heyeti, denetim kurulu üyeleri, bağlı oldukları mevzuattan doğan görevleri haricinde, hizmet akdine tabi olarak, üçüncü şahısların yapabilecekleri işleri yapmaları karşılığında ücret ödenmesi şartıyla Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılacak, geriye dönük yapılan bildirimler ise cari usullere göre sonuçlandırılacaktır.

Ayrıca vakıflara ait işyerlerinde hizmet akdine tabi olarak çalışanların Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılmaları gerekmektedir. Vakıf adına bankada hesap açma, para çekme, para yatırma, kamu ya da özel kuruluşlarca yapılacak yazılı/sözlü borçlandırıcı işlemlerin yerine getirilmesi için tesis edilen vekalet ilişkisi, kişinin yöneticilik faaliyetini yerine getirmesine yönelik olup, sigortalılık niteliğinin belirlenmesinde belirleyici unsur olarak dikkate alınmayacaktır.

Örnek 1- Eğitim ve Yardımlaşma Vakfının, vakıf senedi incelendiğinde yönetim kurulunun beş kişiden, denetleme kurulunun ise üç kişiden oluştuğu anlaşılmıştır. Vakfın, yönetim kurulu başkanı (D)'nin, Niğde'nin Bor ilçesi Çukurkuyu Beldesinde bulunan ilkökul öğrencilerine kitap malzemeleri götürmek için gitmiş ve vakıf adına dağıtım işlerini yerine getirmiştir. Burada (D)'nin yapmış olduğu iş vakıf başkanlığından dolayı görevini yerine getirdiğinden Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılmayacaktır.

Örnek 2- Doğal Yaşam Vakfının vakıf senedi incelendiğinde, yönetim organının tek kişiden oluştuğu, o kişinin de (B) olduğu belirtilmiştir. (B) kişisi vakfın başkanlığı görevi haricinde kalan sürede vakfın muhasebe işlemlerini yürütmesinden dolayı aylık 2.500 TL ücret almaktadır. (B) kişisi her ne kadar tabi olduğu kanunun verdiği görev haricinde bir iş yapsa da; vakıfta karar vermeye tek yetkili olduğu gerekçesi ile hizmet akdi oluşmadığından Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılmayacaktır.

Örnek 3- (A) Vakfının, vakıf senedi incelendiğinde; yönetim ve denetleme kurullarının beşer kişiden oluştuğu anlaşılmıştır. Yönetim kurulu tarafından; vakfın İstanbul şubesine ait olan öğrenci yurdunun müdürlüğünü yürüten, aynı zamanda yönetim kurulu üyesi de olan (C) kişisine yaptığı iş karşılığında aylık 3.000 TL ücret ödemesi kararlaştırılmıştır. Burada (C) kişisi, yönetim kurulu üyeliği görevi haricinde üçüncü şahısların yapabileceği işi de yaptığı için Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılacaktır.

1.26- İhtiyat pilotların sigortalılığı (Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)

7071 sayılı Kanunla 926 sayılı Kanuna eklenen; ek 36 ncı maddede yer alan; “İhtiyat pilot olarak çalıştırılanlar hakkında 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi hükmü uygulanır. Kamu kurum ve kuruluşlarında çalışmaları sebebiyle yaşlılık veya emekli aylığı kesilmiş olanlardan bu maddenin beşinci fıkrasının (d) bendi kapsamında görevlendirilenler hariç olmak üzere herhangi bir sosyal güvenlik kurumundan yaşlılık ve emekli aylığı alanlar hakkında 5335 sayılı Kanunun 30 uncu maddesi hükümleri uygulanmaz” hüküm gereğince, ihtiyat pilot olarak çalıştırılanlar Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a)

bendine göre sigortalı sayılacak, haklarında kısa ve uzun vadeli sigorta kolları ile genel sağlık sigortası hükümleri uygulanacaktır.

Kurumdan emeklilik/yaşlılık aylığı alanlardan ihtiyat pilot olarak atananlar hakkında, 5335 sayılı Kanunun 30 uncu maddesi hükümleri uygulanamayacağından, Kanunun geçici 14 üncü maddesine göre işlem yapılacaktır.

2- Bir veya Birden Fazla İşyerinde Çalışanların Gün Sayısının Tespiti (Ek, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge)

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Gerek 506 sayılı Kanunun mülga 2 nci maddesi gerekse 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde; bir hizmet akdine dayanarak bir veya birkaç işveren tarafından çalıştırılanlar (4/a) kapsamında sigortalı sayılmış olup, hükümden de anlaşılacağı üzere, kişiler aynı anda birden fazla işyerinde hizmet akdiyle çalışabilmektedirler.

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Kanunun 3 üncü maddesine göre ay 30 gün, yıl 360 gün olarak kabul edilmekte olup, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındakiler hizmet akdi ile bir veya birden fazla işveren tarafından çalıştırılabilmektedirler. Kanunun 82 nci maddesinin dördüncü fıkrası gereğince 53 üncü maddeye göre belirlenen aynı sigortalılık halinde birden fazla işte çalışması nedeniyle kazançların prime esas kazanç üst sınırına kadar olan kısmı alınacaktır.

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Örnek 1- Özel sektöre ait iki farklı işyerinde asgari ücretle çalışan sigortalının 2018 yılına ait gün sayısı ve prime esas kazançları aşağıdaki gibi belirlenecektir.

ÖZEL SEKTÖRDE YIL İÇİNDE BİRDEN FAZLA İŞYERİNDE ÇALIŞMA HALİ							
SEKTÖR	AY	1.İŞYERİ	PRİME ESAS KAZANÇ*	2.İŞYERİ	PRİME ESAS KAZANÇ*	GEÇERLİ GÜN SAYISI	GEÇERLİ PRİME ESAS KAZANÇ
Ö	1	30	2.029,50	30	2.029,50	30	4.059,00
Ö	2	30	2.029,50	30	2.029,50	30	4.059,00
Ö	3	30	2.029,50	30	2.029,50	30	4.059,00
Ö	4	30	2.029,50	30	2.029,50	30	4.059,00
Ö	5	30	2.029,50	30	2.029,50	30	4.059,00
Ö	6	30	2.029,50	30	2.029,50	30	4.059,00
Ö	7	30	2.029,50	30	2.029,50	30	4.059,00
Ö	8	30	2.029,50	30	2.029,50	30	4.059,00
Ö	9	30	2.029,50	30	2.029,50	30	4.059,00
Ö	10	30	2.029,50	30	2.029,50	30	4.059,00
Ö	11	30	2.029,50	30	2.029,50	30	4.059,00
Ö	12	30	2.029,50	30	2.029,50	30	4.059,00
TOPLAM		360		360		360	

* 2018 yılı prime esas kazanç alt sınırı üzerinden hesaplama yapılmıştır.

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Örnek 2- (4/a) kapsamındaki sigortalının birden fazla işyerinde tam zamanlı çalışmaları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir. Sigortalının ay bazında prim gün sayısının tespitinde aylık çalışmaları 30 günü, prime esas kazançları ise azami aylık prime esas kazancı geçmeyecek şekilde dikkate alınacaktır.

YIL/AY	A İŞYERİ		B İŞYERİ		C İŞYERİ		GEÇERLİ GÜN VE PRİME ESAS KAZANÇ TUTARLARI	
	GÜN	PEK	GÜN	PEK	GÜN	PEK	GÜN	PEK
2018/01	30	4.800	30	9.500			30	14.300
02	30	4.800	30	9.500			30	14.300
03	30	4.800	30	9.500			30	14.300
04	30	4.800	30	9.500	30	2.040	30	15.221,40
05	30	4.800	30	9.500	30	2.040	30	15.221,40
06	30	4.800	30	9.500	30	2.040	30	15.221,40

2.1- Özel işyerinden kamu işyerine, kamu işyerinden özel işyerine geçenlerin gün sayısının belirlenmesi (Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)

10/9/1987 tarihli ve 19570 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 289 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile (4/10/1988 tarihli ve 19949 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 3472 sayılı Kanunla kanunlaşmıştır.) devlet memurları, kamu görevlileri ile kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan işçi statüsündeki personele aylıkları her ayın 15’inci günü “aybaşı” kabul edilerek ödeme yapılmaktadır. Söz konusu Kanun Hükmünde Kararname gereğince 1987 yılı Ekim ayı 1/10/1987-14/11/1987 tarihleri arası 44 gün, 1987 yılı ise 374 gün olarak dikkate alınacaktır.

Buna göre, kamu sektöründe olup 506 sayılı Kanuna tabi mahiyet kodları “1 (kamu sektöründe devamlı işyeri)” ve “3 (kamu sektöründe geçici işyeri)” olarak tescil edilmiş olan işyerleri 1987 yılı Ekim ayından itibaren Kanun Hükmünde Kararnamede öngörülen devrelere göre aylık bildirge, dört aylık sigorta primleri bordroları ve aylık prim ve hizmet belgesini Kuruma vermektedir.

Mahiyet kodu “1” ve “3” olarak tescil edilen işyerlerinin dört aylık sigorta prim bordrolarını (aylık prim ve hizmet belgesini) ayın 15’i ile 14’ü arasında düzenleyerek vermeleri gerekirken ayın 1’i ile 30’u olarak, mahiyet kodu “2 (özel sektörde devamlı işyeri)” ve “4 (özel sektörde geçici işyeri)” olarak tescil edilmiş işyerlerinin (4046 sayılı Kanuna göre özelleştirilen işyerleri) ayın 1’i ile 30’u arasında vermeleri gerekirken ayın 15’i ile 14’ü arasında vermeye devam ettiklerinden işyeri tescilinde mahiyet kodu değişmediği halde dört aylık sigorta primleri bordrosu ya da aylık prim ve hizmet belgesini ters veren işyerleri için “ters işyeri” alanı işaretlenerek işlem yapılmaktadır. Bu şekilde bildirge veren işyerlerinde 1987 yılı dışında da kamu sektöründen özel sektöre geçişte tam çalışma halinde yıl 346 gün, özel sektörden kamu sektörüne geçişte de yıl 374 gün olabilmektedir. Aynı durum işverenlerin sigortalıların ücretlerinin ödeme dönemini değiştirmeleri halinde de (ters işyeri) oluşabilmektedir.

Buna göre, tam çalışma olup, yıl içinde özel sektörden kamu sektörüne geçiş yapılması halinde yıl 374 gün olarak dikkate alınacaktır. Tam çalışma olup, yıl içinde kamu sektöründen özel sektöre geçişte de yıl 346 gün olarak dikkate alınacak, 14 günlük fark sigortalının çalışmaya başladığı ilk dönemde ödendiğinden sigortalının toplam gün sayısında değişiklik yaratmayacaktır. Özel sektöre ait iki farklı işyerinde asgari ücretle çalışan sigortalının gün sayısı ve prime esas kazançları aşağıdaki gibi belirlenecektir.

Örnek 1- Sigortalının önceden beri çalıştığı özel mahiyetteki işyerinden 31/3/2018 tarihinde işten çıkışı verilerek 1/4/2018 tarihinde kamu işyerine işe girişi yapılmıştır. Buna göre özel sektör işyerinden 2018/3 üncü aya ait 30 gün, kamu işyerinden 2018/3 üncü aya ait 14 gün olmak üzere toplamda 2018/3 üncü aya ilişkin hizmet süreleri 44 gün olarak kabul edilecektir.

Örnek 2- Sigortalının önceden beri çalıştığı kamu mahiyetteki işyerinden 31/3/2018 tarihinde işten çıkışı verilerek 1/4/2018 tarihinde özel işyerine işe girişi yapılmıştır. Buna göre kamu mahiyetindeki işyerinden 2018/3 üncü aya ait 17 gün, özel işyerinden 2018/3 üncü aya ait çalışma olmadığı için bildirim yapılamayacaktır. Bu nedenle toplamda 2018/3 üncü aya ilişkin hizmet süreleri 17 gün olarak kabul edilmekle birlikte, sigortalının 2018 yılında tam çalışması durumunda 2018 yılı 346 günü geçemeyecektir.

Örnek 3- Sigortalının önceden beri çalıştığı özel mahiyetteki işyerinden 7/11/1995 tarihinde işten çıkışı verilerek 15/11/1995 tarihinde kamu işyerine işe girişi yapılmıştır. Buna göre özel sektör işyerinden 1995/11 inci aya ait 7 gün, kamu işyerinden 1995/11 inci aya ait 30 gün olmak üzere toplamda 1995/11 inci aya ilişkin hizmet süreleri 37 gün olarak kabul edilecektir.

(Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) Örnek 4- Ek 5 inci madde kapsamında sigortalılığı devam ederken kamu işyerinde 19/5/2018 tarihinde çalışmaya başlayan sigortalının ek 5 inci madde kapsamında 2018/5 inci aya ait 18 gün, kamu işyerinden (4/a) kapsamında 2018/5 inci aya ait 27 gün olmak üzere toplamda 45 gün hizmet bulunmaktadır. Ancak, sigortalının söz konusu çalışmasının geçtiği ayın 31 gün olması ve aynı ay içerisinde kamu işyerinde çalışmaya başlaması nedeniyle 1 günlük hizmet artık gün olarak değerlendirilecek ve 2018/5 inci aya ilişkin gün sayısı 44 gün olarak kabul edilecektir.

(Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) Örnek 5- Vergi mükellefiyetinin sona ermesi nedeniyle (4/b) kapsamındaki sigortalılığı 7/9/2017 tarihinde sona eren sigortalı, 18/9/2017 tarihinde kamu işyerinde (4/a) kapsamında çalışmaya başlamıştır. 2017/9 uncu aya ait (4/b) kapsamındaki gün sayısı 7 gün, (4/a) kapsamındaki gün sayısı ise 27 gün olmak üzere, bu aya ait toplam gün sayısı 34 gün olarak kabul edilecektir.

Yıl içinde tam çalışması olan sigortalıların özel sektörden kamu sektörüne ya da kamu sektöründen özel sektöre geçiş yapmaları halinde bunların gün sayıları aşağıdaki şekilde belirlenecektir.

ÖZEL SEKTÖRDEN KAMU SEKTÖRÜNE GEÇİŞ			
SEKTÖR	AY	SÜRE	GÜN SAYISI
Ö	1	1/1-30/1	30
Ö	2	1/2-30/2	30
Ö	3	1/3-30/3	30
Ö	4	1/4-30/4	30
Ö	5	1/5-30/5	30
Ö	6	1/6-14/6	14
K		15/6-14/7	30
K	7	15/7-14/8	30
K	8	15/8-14/9	30
K	9	15/9-14/10	30
K	10	15/10-14/11	30
K	11	15/11-14/12	30
K	12	15/12-14/1	30
TOPLAM			374

KAMU SEKTÖRÜNDEN ÖZEL SEKTÖRE GEÇİŞ			
SEKTÖR	AY	SÜRE	GÜN SAYISI
K	1	15/1-14/2	30
K	2	15/2-14/3	30
K	3	15/3-14/4	30
K	4	15/4-14/5	30
K	5	15/5-14/6	30
K	6	15/6-30/6	16
Ö	7	1/7-30/7	30
Ö	8	1/8-30/8	30
Ö	9	1/9-30/9	30
Ö	10	1/10-30/10	30
Ö	11	1/11-30/11	30
Ö	12	1/12-30/12	30
TOPLAM			346

Yıl içinde tam çalışması olan sigortalıların yılda iki defa özel sektörden kamu sektörüne ya da kamu sektöründen özel sektöre geçmeleri halinde yıl 360 gün olarak dikkate alınacaktır.

ÖZEL SEKTÖRDEN KAMU SEKTÖRÜNE GEÇİŞ			
SEKTÖR	AY	SÜRE	GÜN SAYISI
Ö	1	1/1-30/1	30
Ö	2	1/2-30/2	30
Ö	3	1/3-30/3	30
Ö	4	1/4-14/4	14
K		15/4-14/5	30
K	5	15/5-14/6	30
K	6	15/6-14/7	30

KAMU SEKTÖRÜNDEN ÖZEL SEKTÖRE GEÇİŞ			
SEKTÖR	AY	SÜRE	GÜN SAYISI
K	1	15/1-14/2	30
K	2	15/2-14/3	30
K	3	15/3-14/4	30
K	4	15/4-30/4	16
Ö	5	1/5-30/5	30
Ö	6	1/6-30/6	30
Ö	7	1/7-30/7	30

K	7	15/7-14/8	30
K	8	15/8-30/8	16
Ö	9	1/9-30/9	30
Ö	10	1/10-30/10	30
Ö	11	1/11-30/11	30
Ö	12	1/12-30/12	30
TOPLAM			360

Ö	8	1/8-14/8	14
K		15/8-14/9	30
K	9	15/9-14/10	30
K	10	15/10-14/11	30
K	11	15/11-14/12	30
K	12	15/12-14/1	30
TOPLAM			360

Yıl içinde işe giren ve ayrılan sigortalıların hizmetleri aşağıdaki şekilde bildirilecektir.

ÖZEL SEKTÖRDEN KAMU SEKTÖRÜNE GEÇİŞ			
SEKTÖR	AY	SÜRE	GÜN SAYISI
	1	-	-
	2	-	-
	3	-	-
Ö	4	8/4-30/4	23
Ö	5	1/5/-30/5	30
Ö	6	1/6-30/6	30
Ö	7	1/7-30/7	30
Ö	8	1/8-30/8	30
Ö	9	1/9-14/9	14
K	10	15/9-14/10	30
K		15/10-14/11	30
K	11	15/11-14/12	30
K	12	15/12-14/1	30
TOPLAM			277

KAMU SEKTÖRÜNDEN ÖZEL SEKTÖRE GEÇİŞ			
SEKTÖR	AY	SÜRE	GÜN SAYISI
K	1	-	-
K	2	-	-
K	3	8/4-14/4	7
K	4	15/4-14/5	30
K	5	15/5-14/6	30
K	6	15/6-14/7	30
K	7	15/7-14/8	30
K	8	15/8- 30/9	16
Ö	9	1/9-30/9	30
Ö	10	1/10-30/10	30
Ö	11	1/11-30/11	30
Ö	12	1/12-30/12	30
TOPLAM			263

Yıl içinde 360 günden az çalışması olan sigortalıların gün sayısının tespitinde çalışmaların birbirini takip edip etmediği hususları kontrol edilecektir.

2.2- (4/a) ve (4/c) kapsamında aynı ayda çalışması olanların gün sayısının belirlenmesi

5434 sayılı Kanunun mülga 14 üncü maddesi gereğince aybaşlarından sonra vazifeye girenlerin o aya ait eksik aylık veya ücretlerinden kesenek alınmayacağı, aybaşlarından sonra vazifeden ayrılanların eksik aylık veya ücretlerinden tam kesenek alınacağı hükmü bulunmaktadır.

Söz konusu hüküm gereğince 5434 sayılı Kanuna göre sigortalılığın başlangıcı ayın 15 inden itibaren geçerli olmakta (15/10/1987 tarihinden önce göreve başlayanlar için ayın biri), her türlü sigortalılık ve hizmet süresi de buna göre bildirilmektedir. Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentleri kapsamındaki sigortalılığın çakışması halinde (c) bendi kapsamındaki sigortalılığı geçerli olacağından ay içinde gün sayısının belirlenmesinde bu hususa dikkat edilecektir.

Örnek 1- 5434 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı 14/2/2007 tarihinde sona eren sigortalının 1/2/2007-30/4/2007 tarihleri arasında 506 sayılı Kanuna göre sigortalılığı bulunduğu anlaşılmış olup 1/2/2007-14/2/2007 süresi 506 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı iptal edecek primler talebi halinde iade edilecektir.

Örnek 2- 506 sayılı Kanuna tabi olarak kamu sektöründe sigortalı iken 27/1/1998 tarihinde 5434 sayılı Kanuna tabi devlet memuru olan sigortalının 15/2/1998 tarihinde sigortalılığı başlayacağından 506 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı 14/2/1998 tarihinde sonlandırılacaktır.

2.3- (4/a) ve (4/b) kapsamında aynı ayda çalışması olanların gün sayısının belirlenmesi (Ek, 3/7/2015 tarihli ve 2015/19 sayılı Genelge)

Kanunun 3 üncü maddesinde ay ücretleri, her ayın 15'inde ödenen 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentleri kapsamındaki sigortalılar için, ayın 15'inden ertesi ayın 15'ine kadar geçen, diğer sigortalılar için ise ayın 1'i ile sonu arasında geçen ve otuz gün olarak değerlendirilen süre olarak dikkate alınmaktadır. Tam çalışılan aylarda ayın 28, 29, 30 ve 31 gün olup olmadığına bakılmaksızın gün sayısı 30 gün olarak dikkate alınmaktadır. Öte yandan, 1/9/2012 tarihli ve 28398 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan İşveren Uygulama Tebliği ile sigortalıların ay içinde işe girmeleri halinde işe giriş tarihleri ayın kaç gün olduğuna bakılarak parmak hesabı yapılmak suretiyle sigortalıların gün sayısı hesaplanmaktadır.

Sigortalıların ay içinde Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ile (b) bendi arasında statü değişikliği olması halinde 31 gün olan aylarda gün sayısı 30'u geçmektedir.

2829 sayılı Kanunun birleştirilen hizmetler üzerinden aylığı bağlayacak kurumun belirlendiği mülga 8 inci maddesi ile ilgililere son yedi yıllık fiili hizmet süresi içinde fiili hizmet süresi fazla olan kurumca, hizmet sürelerinin eşit olması halinde ise eşit hizmet sürelerinden sonuncusunun tabi olduğu kurumca kendi mevzuatına, malullük, ölüm, 5434 sayılı Kanuna göre yaş haddinden re'sen emekli olma, süresi kanunla belirlenen vazifelere atanma veya seçilme ve bağlı oldukları kurumun kanunla değiştirilmesi hallerinde ilgililere hizmet sürelerinden sonuncusunun tabi olduğu kurumca kendi mevzuatına göre aylık bağlanmakta ve ödenmektedir.

Buna göre, sigortalıların 2829 sayılı Kanuna göre gün sayısının belirlenmesinde aynı ayda birden fazla statüde çalışmasının bulunması halinde gün sayısı 31 gün olarak alınarak sigortalıların aylığa hak kazandığı statü belirlenecek, sigortalıların artık gün sayıları aylık bağlanmasında prime esas kazanca ilave edilecek yıl içindeki gün sayısı 360 günü geçmeyecektir.

Malullük, ölüm ve diğer hallerde ise ayın kaç gün olduğuna bakılmaksızın son sigortalılık statüsüne göre işlem yapılacaktır.

Örnek 1- 13/5/2011 tarihinde Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılığı sona eren sigortalının, 14/5/2011 tarihinde (a) bendine tabi sigortalılığının başladığı, 12/11/2014 tarihinde sona erdiği ve aynı tarihte aylık bağlama talebinde bulunduğu anlaşılmıştır. Bu sigortalının 2011 yılı Mayıs ayı 13 gün (b) bendi, 18 gün (a) bendi olarak dikkate alınacaktır. 2829 sayılı Kanuna göre gün sayısı hesabında 2007 yılı 47 gün, 2008-2009-2010 yılları 360 gün, 2011 yılı 133 gün olmak üzere 1260 gün Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi, 2011 yılı 228 gün, 2012-2013 yılları 360 gün, 2014 yılı 312 gün olmak üzere 1260 gün Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi alınarak toplam 2520 gün hesaplanacaktır. 2011 yılı Mayıs ayına ait 1 günlük prime esas kazanç 2011 yılı kazancına ilave edilecektir.

Örnek 2- 30/3/2011 tarihinde Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılığı sona eren sigortalının, 31/3/2011 tarihinde (a) bendine tabi sigortalılığının başladığı 29/9/2014 tarihinde sona erdiği ve aynı tarihte aylık bağlama talebinde bulunduğu anlaşılmıştır. Bu sigortalının 2011 yılı Mart ayı 30 gün (b) bendi, 1 gün (a) bendi olarak dikkate alınacak, 2829 sayılı Kanuna göre gün sayısı hesabında 2007 yılı 90 gün, 2008-2009-2010 yılları 360 gün, 2011 yılı 90 gün olmak üzere 1260 gün Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi, 2011 yılı 271 gün, 2012-2013 yılları 360 gün, 2014 yılı 269 gün olmak üzere 1260 gün Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi alınarak toplam 2520 gün hesaplanacaktır. 2011 yılı Mart ayına ait 1 günlük prime esas kazanç 2011 yılı kazancına ilave edilecektir.

Örnek 3- 30/8/2013 tarihinde Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılığı sona eren sigortalının, 31/8/2013 tarihinde (a) bendi kapsamında çalışmaya başladığı aynı gün iş kazası geçirerek vefat ettiği anlaşılmıştır. Yapılan incelemede 899 gün (b) bendi 1 gün (a) bendi kapsamında olmak üzere 900 gün olduğu anlaşılmış olup 2013 yılı Ağustos ayı 31 gün olarak dikkate alınacaktır.

2.4- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılanların iş kazası geçirdiği tarihteki sigortalılığı (Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı olanların iş kazası geçirdikleri gün için (geçici iş göremezlik belgesi olması hali de dahil olmak üzere) Kuruma hizmet bildirilecektir.

Ancak, bildirilen bu hizmetin sigortalıya verilecek ödeneklerin veya bağlanacak gelirlerin hesabına esas tutulacak günlük kazanç olarak değerlendirilmesi durumunda; denetim sonucunda bulunacak günlük kazançlar hariç olmak üzere, Kanunun 82 nci maddesine göre belirlenen prime esas günlük kazancın alt sınırını aşamaz.

Örnek 1- 1/4/2018 tarihinde Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında çalışmaya başlayan sigortalı aynı gün iş kazası geçirmiş ve 40 gün geçici iş göremezlik belgesi verilmiştir. Bu sigortalı için iş kazası tarihinde hizmet akdi başlamış olduğundan işverence 2018 yılı Nisan ayında en az bir günlük hizmet bildirilecektir.

Örnek 2- 21/11/2017 tarihinden itibaren çalıştığı işyerinde 4/3/2018 tarihinde iş kazası geçiren sigortalı, 22/3/2018 tarihinde vefat etmiştir. İşverence bu sigortalı adına 2018 yılı Mart ayı için en az 4 günlük hizmet bildirilecektir.

2.5- Birden fazla işyerinde kısmi süreli çalışma (Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalılardan 4857 sayılı Kanunun 13 üncü ve 14 üncü maddelerine göre kısmi süreli veya çağrı üzerine çalışanlar ile ay içerisinde günün bazı saatlerinde çalışıp, çalıştığı saat karşılığında ücret alanların ay içerisinde birden fazla işyerinden bildirilen kısmi çalışmalarının bulunması halinde, kısmi çalışma sürelerinin o ayın hangi gününe denk geleceği hususunda bir tespit yapılamadığından, kısmi çalışma süreleri toplanacak ve 30 günü geçmeyecek şekilde hizmet kaydı oluşturulacaktır. Aylık prime esas kazancın tespiti de, kısmi süreli çalışmalara ilişkin prime esas kazançların toplanarak, aylık azami kazanç tutarını geçmeyecek şekilde dikkate alınacaktır.

Örnek - (4/a) kapsamındaki sigortalının birden fazla işyerinde kısmi süreli çalışmaları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir. Sigortalının ay bazında prim gün sayısının tespitinde kısmi süreli çalışmaları 30 günü, prime esas kazançları ise azami aylık prime esas kazancı geçmeyecek şekilde dikkate alınacaktır.

YIL/AY	A İŞYERİ		B İŞYERİ		C İŞYERİ		GEÇERLİ GÜN VE PRİME ESAS KAZANÇ TUTARLARI	
	GÜN	PEK	GÜN	PEK	GÜN	PEK	GÜN	PEK
2018/01	12	812,70	9	1.840			21	2.652,70
2	12	812,70	9	1.840			21	2.652,70
3	12	812,70	9	1.840	5	2.500	26	5.152,70
4	12	812,70	9	1.840	5	2.500	26	5.152,70
5			9	1.840	5	2.500	14	4.340
6			9	1.840	5	2.500	14	4.340
7	18	9.132,84	9	1.840	5	2.500	30	13.472,84

İKİNCİ BÖLÜM

Bazı Sigorta Kollarına Tabi Olan Sigortalılar

1- Ceza infaz kurumları ile tutukevlerinde çalışanlar

Kanunun 5 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendi ile ceza infaz kurumları ile tutukevleri bünyesinde oluşturulan tesis, atölye ve benzeri ünitelerde çalıştırılan hükümlü ve tutuklular hakkında 2008 yılı Ekim ayı başı itibariyle Kanunun iş kazası ve meslek hastalığı ile analık sigortası hükümleri uygulanacak, bu sigortalılar Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılacaklardır. Ancak, hizmet akdi koşulları yerine gelmediğinden kamuya yararlı bir işte çalışan hükümlü ve tutukluların sigortalı sayılmasına imkan bulunmamaktadır.

Bu sigortalılar, Kanunda öngörülen isteğe bağlı sigortalı olma şartlarını taşımaları halinde isteğe bağlı sigortalı olabileceklerdir.

(Mülga, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge)

2- Aday çırak, çırak ve işletmelerde mesleki eğitim gören öğrenciler, meslek lisesi veya yükseköğrenimleri sırasında staj yapanlar, mesleki ve teknik ortaöğretim sırasında tamamlayıcı eğitim ya da alan eğitimi gören öğrenciler, 2547 sayılı Kanuna tabi çalışan öğrenciler ve kamu kurum ve kuruluşları tarafından desteklenen projelerde görevli bursiyerler (Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)

Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi gereğince 3308 sayılı Kanunda belirtilen aday çırak, çırak ve işletmelerde mesleki eğitim gören öğrenciler hakkında iş kazası ve meslek hastalığı ile hastalık sigortası; meslek liselerinde okumakta iken veya yüksek öğrenimleri sırasında staja tabi tutulan öğrenciler, meslekî ve teknik ortaöğretim sırasında tamamlayıcı eğitim ya da alan eğitimi gören öğrenciler ile 2547 sayılı Kanunun 46 ncı maddesine tabi olarak kısmi zamanlı çalıştırılan öğrencilerden aylık prime esas kazanç tutarı, 82 nci maddeye göre belirlenen günlük prime esas kazanç alt sınırının otuz katından fazla olmayanlar hakkında ise iş kazası ve meslek hastalığı sigortası uygulanmış olup, bunlar Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre sigortalı sayılmışlardır.

6111 sayılı Kanunla yapılan düzenleme ile Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde, 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde ve 87 nci maddesinin (e) bendinde yer alan “zorunlu” ibarelerleri 1/3/2011 tarihinden geçerli olmak üzere madde metinlerinden çıkartılmıştır.

Bu nedenle, 1/3/2011 tarihinden itibaren meslek liselerinde okumakta iken veya yüksek öğrenimleri sırasında öğrenim gördükleri okullar tarafından zorunlu staja tabi tutulan öğrencilerin yanında, staj zorunluluğu olmadığı halde okulları tarafından staj yapması uygun görülen öğrenciler de staja başladıkları tarihten itibaren sigortalı sayılacaklardır.

6111 sayılı Kanunla, Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yapılan diğer bir düzenleme ile 1/3/2011 tarihinden itibaren bunlardan bakmakla yükümlü olunan kişi durumunda olmayanlar hakkında genel sağlık sigortası hükümleri uygulanmaya başlanılmıştır.

Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde;

6676 sayılı Kanunla yapılan düzenleme ile 1/3/2016 tarihinden itibaren kamu kurum ve kuruluşları tarafından desteklenen projelerde görevli bursiyerler,

6764 sayılı Kanunla yapılan düzenleme ile 9/12/2016 tarihinden itibaren mesleki ve teknik ortaöğretim sırasında tamamlayıcı eğitim ya da alan eğitimi gören öğrenciler,

iş kazası ve meslek hastalığı yönünden sigortalı sayılmışlardır.

Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi olanların bildirimleri, Milli Eğitim Bakanlığı veya bu öğrencilerin eğitim gördükleri okullar veya kurumlarca, kamu kurum ve kuruluşları tarafından desteklenen projelerde görevli bursiyerler için projenin yürütüldüğü kamu kurum ve kuruluşları, özel sektör kuruluşları ve üniversitelerce, yükseköğrenim sırasında staja tâbi tutulan veya işletmelerde meslekî eğitim gören öğrenciler için ise öğrenim gördükleri yükseköğretim kurumunca yapılacaktır.

Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi sigortalıların 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında yapılacak tescillerinde;

- 3308 sayılı Kanuna tabi aday çırak, çırak ve işletmelerde mesleki eğitim gören öğrenciler “7- Çırak/Mesleki teknik eğitim”,

- 2547 sayılı Kanunun 46 ncı maddesine tabi olarak kısmi zamanlı çalıştırılan öğrencilerden aylık prime esas kazanç tutarı günlük prime esas kazanç alt sınırının otuz katından fazla olmayanlar için “18- YÖK kısmi istihdam”,

- Meslek liselerinde okumakta iken veya yükseköğrenimleri sırasında staja tabi tutulan öğrenciler için “19- Stajyer”,

- Kamu kurum ve kuruluşları tarafından desteklenen projelerde görevli bursiyerler için “32-Bursiyer”

- Mesleki ve teknik ortaöğretim sırasında tamamlayıcı eğitim ya da alan eğitimi gören öğrenciler için “37- Tamamlayıcı ya da alan eğitimi gören öğrenciler”,

sigortalılık kodları kullanılacaktır.

Bu sigortalıların işe giriş bildirgesinde bildirilecek sigortalılık kodu, aylık prim ve hizmet belge adı ve numarası, ödeyecekleri prim oranı ve yararlanacakları sigortalılık türleri aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

Sigortalılık Kodu	APHB Belge No	APHB Belge Adı	Prim Oranı	Yararlanacağı Sigortalılık Türleri
7	7	3308 sayılı Kanunda belirtilen aday çırak, çırak ve işletmelerde mesleki eğitim gören öğrencilerden bakmakla yükümlü olunanlar	% 1 KVSK *Asgari ücretin yarısı	- İş kazası meslek hastalığı - Hastalık
	42	3308 sayılı Kanunda belirtilen aday çırak, çırak ve işletmelerde mesleki eğitim gören öğrencilerden bakmakla yükümlü olmayanlar	% 1 KVSK % 5 GSS *Asgari ücretin yarısı	- İş kazası meslek hastalığı - Hastalık - Genel sağlık sigortası
18	22	2547 sayılı Kanunun 46 ncı maddesine tabi olarak kısmi zamanlı çalıştırılan öğrencilerden bakmakla yükümlü olunanlar	% 1 KVSK *Prime esas kazanç alt sınır	İş kazası meslek hastalığı
	43	2547 sayılı Kanunun 46 ncı maddesine tabi olarak kısmi zamanlı çalıştırılan öğrencilerden bakmakla yükümlü olmayanlar	% 1 KVSK % 5 GSS *Prime esas kazanç alt sınır	- İş kazası meslek hastalığı - Genel sağlık sigortası
19	22	Meslek liselerinde okumakta iken veya yükseköğrenimleri sırasında staja tabi tutulan öğrencilerden bakmakla yükümlü olunanlar	% 1 KVSK *Prime esas kazanç alt sınır	İş kazası meslek hastalığı
	43	Meslek liselerinde okumakta iken veya yükseköğrenimleri sırasında staja tabi	% 1 KVSK % 5 GSS	- İş kazası meslek hastalığı - Genel sağlık sigortası

		tutulan öğrencilerden bakmakla yükümlü olunmayanlar	*Prime esas kazanç alt sınırı	
32	22	Kamu kurum ve kuruluşları tarafından desteklenen projelerde görevli bursiyerlerden bakmakla yükümlü olunanlar	% 1 KVSİ *Prime esas kazanç alt sınırı	İş kazası meslek hastalığı
	43	Kamu kurum ve kuruluşları tarafından desteklenen projelerde görevli bursiyerlerden bakmakla yükümlü olunmayanlar	% 1 KVSİ % 5 GSS *Prime esas kazanç alt sınırı	- İş kazası meslek hastalığı - Genel sağlık sigortası
37	49	Mesleki ve teknik ortaöğretim sırasında tamamlayıcı eğitim ya da alan eğitimi gören öğrencilerden bakmakla yükümlü olunanlar	% 1 KVSİ * Asgari ücretin yarısı	İş kazası meslek hastalığı
	50	Mesleki ve teknik ortaöğretim sırasında tamamlayıcı eğitim ya da alan eğitimi gören öğrencilerden bakmakla yükümlü olunmayanlar	% 1 KVSİ % 5 GSS * Asgari ücretin yarısı	- İş kazası meslek hastalığı - Genel sağlık sigortası

Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi sigortalıların prim oranı, Kanunun 81 inci maddesi gereğince, 1/3/2011 tarihinden itibaren prime esas kazancın % 6'sıdır. Bu oranın % 1'i kısa vadeli sigorta kolları, % 5'i genel sağlık sigortası primidir.

Bunların prim ödeme yükümlüsü Milli Eğitim Bakanlığı veya bu öğrencilerin eğitim gördükleri okullar ile öğrenim gördükleri yükseköğretim kurumlarıdır. Bursiyer sigortalılarının prim ödeme yükümlüsü ise projenin yürütüldüğü kamu kurum ve kuruluşları, özel sektör kuruluşları ve üniversitelerdir. 3308 sayılı Kanunun 25 inci maddesi gereğince aday çırak, çıraklar, işletmelerde mesleki eğitim gören öğrenciler ile mesleki ve teknik ortaöğretim okul ve kurumlarında okumakta iken staja, tamamlayıcı eğitime veya alan eğitimine tabi tutulan öğrencilerin sigorta primleri 9/12/2016 tarihinden itibaren asgari ücretin yüzde ellisi üzerinden hesaplanacaktır.

Örnek - 4 yıllık lisans eğitimi veren üniversitenin eğitim süresi içinde zorunlu staj şartı bulunmayan bir bölümünde öğrenim gören öğrenci, 16/5/2011 tarihinde bölümüyle ilgili konuda bir işyeri belirleyip staj yapabilmek üzere okul staj komitesine müracaat etmiş ve staj yapması uygun görülmüştür. Üniversitece öğrenci için Kuruma verilecek sigortalı işe giriş bildirgesinde sigortalı tescili “19” sigortalılık kodu ile öğrenci bakmakla yükümlü olunan kişi ise aylık prim ve hizmet belgesinde “22”, bakmakla yükümlü değilse “43” numaralı belge türü ile bildirim yapılacaktır.”

2.1- 2547 sayılı Kanunun 46 ncı maddesine göre kısmi çalışanların 2008 yılı Ekim ayı başından önceki sigortalılığı (Ek, 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge)

2547 sayılı Kanunun 46 ncı maddesinde 5234 sayılı Kanunla yapılan düzenleme ile üniversitelerde kısmi zamanlı olarak çalıştırılacak öğrenciler hakkında 1/1/2005 tarihinden itibaren 506 sayılı Kanunun iş kazası ve meslek hastalıkları sigortası ile ilgili hükümleri uygulanmakta olup bu tarihten önce üniversitelerde kısmi zamanlı çalışan öğrenciler sigortalı sayılmayacaktır.

2.2- Çırakların sigortalılığı (Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)

506 sayılı Kanunun mülga 3 üncü maddesinin (II/B) bendinde özel kanunda tarifi ve nitelikleri belirtilen çıraklar hakkında, çıraklık devresi sayılan süre içinde analık, malullük,

yaşlılık ve ölüm sigortaları ile 35 inci madde hükümlerinin uygulanmayacağı öngörüldüğünden çıraklar hakkında 2008 yılı Ekim ayına kadar iş kazası ve meslek hastalığı ile hastalık sigortası hükümleri uygulanmıştır.

Ancak, 506 sayılı Kanunun mülga 3 üncü maddesinin (II/B) bendinde özel kanun olan 2089 sayılı Çırak, Kalfa ve Ustalık Kanunu 5/7/1977 tarihli ve 15987 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiş, ilk çıraklık kurulu kararı 9/3/1979 tarihinde yayımlandığından çıraklar hakkında 9/3/1979 tarihine kadar 506 sayılı Kanunun mülga 3 üncü maddesinin (II/B) bendi hükümleri uygulanmamıştır.

2089 sayılı Kanun 1979 yılı Mart ayından itibaren sadece çıraklık kurul kararı ile kapsama alınan il ve mesleklerle sınırlı olarak uygulandığından çıraklık uygulaması yapılmayan iller ile çıraklık kapsamına alınmayan mesleklerde çalışanlar 506 sayılı Kanunun mülga 3 üncü maddesinin (I/H) bendi gereğince sigortalı sayılmayacaktır.

2089 sayılı Kanun 19/6/1986 tarihinde yürürlüğe giren 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu ile yürürlükten kaldırılmıştır. 1979 yılı Mart ayı ile 1/1/1987 tarihi arasında 2089 sayılı Kanun kapsamında çıraklık uygulaması 34 ilde yapılmıştır. 2089 sayılı Kanun kapsamında çırak olarak çalıştırılanların primleri, 3308 sayılı Kanunun uygulanmaya başlandığı 1/1/1987 tarihine kadar çırak çalıştıran işverenlerce ödenmiş, çırak sigortalıların bildirimi “Sigortalı işe girişi bildirgesi”, “Aylık Sigorta Primleri Bildirgesi” ile yapılmıştır.

1979/Mart ayı ile 1/1/1987 tarihleri arasında 506 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin (II/B) bendi kapsamında çıraklık uygulaması yapılan iller								
Sıra no	İl adı	Kapsama alındığı tarih	Sıra no	İl adı	Kapsama alındığı tarih	Sıra no	İl adı	Kapsama alındığı tarih
1	Ankara	9/3/1979	13	Çankırı	15/5/1981	25	Kırşehir	11/9/1982
2	Denizli	9/3/1979	14	Antalya	29/12/1981	26	Kastamonu	21/1/1983
3	Eskişehir	9/3/1979	15	Aydın	29/12/1981	27	Mersin	21/1/1983
4	İzmir	9/3/1979	16	Kocaeli	29/12/1981	28	Çorum	20/4/1983
5	Kayseri	9/3/1979	17	Malatya	29/12/1981	29	Bolu	20/4/1983
6	Tekirdağ	9/3/1979	18	Manisa	29/12/1981	30	Sivas	29/7/1983
7	Konya	29/11/1979	19	Erzurum	29/12/1981	31	Tokat	29/7/1983
8	Bursa	15/5/1981	20	Kars	29/12/1981	32	Şanlıurfa	29/7/1983
9	Gaziantep	15/5/1981	21	İstanbul	2/4/1982	33	Yozgat	27/1/1984
10	Samsun	15/5/1981	22	Kahramanmaraş	2/4/1982	34	Balıkesir	27/1/1984
11	Trabzon	15/5/1981	23	Sakarya	2/4/1982			
12	Adana	15/5/1981	24	Isparta	16/7/1982			

3- Harp malulü, 2330 ve 3713 sayılı kanunlar veya 5434 sayılı Kanunun 56 ncı maddesine göre aylık bağlanan vazife malullerinden çalışmaya başlayanlar (Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)

Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi ile geçici 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi uyarınca, harp malulleri ile 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun veya 2330 sayılı Kanun hükümleri uygulanarak aylık bağlanmasını gerektiren kanunlar veya 5434 sayılı Kanunun 56 ncı maddesi kapsamında aylık bağlanmış olanlardan, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerine tabi çalışanların aylıkları kesilmemektedir.

Öte yandan, yine harp malulleri ile 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun veya 2330 sayılı Kanun hükümleri uygulanarak aylık bağlanmasını gerektiren kanunlar veya 5434 sayılı Kanunun 56 ncı maddesi kapsamında aylık bağlanmış olanlardan (3713 sayılı Kanun kapsamında vazife malullüğü aylığı bağlananlar dahil), Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı olarak çalışmaya başlamaları halinde aylıkları kesilmekte iken, Kanunun yürürlüğe girmesiyle 1/10/2008 tarihinden itibaren 3713 sayılı Kanun kapsamında vazife malullüğü aylığı bağlananların, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı olarak çalışmaları halinde aylıklarının kesilmesi uygulamasına son verilmiştir.

Ayrıca, 1/8/2013 tarihinde 6495 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra bu defa harp malulleri ile 2330 sayılı Kanuna veya 2330 sayılı Kanun hükümleri uygulanarak aylık bağlanmasını gerektiren kanunlar veya 5434 sayılı Kanunun 56 ncı maddesi kapsamında vazife malullüğü aylığı bağlanmış olanların da Kanunun 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı olarak çalışmaları durumunda aylıkları kesilmemektedir.

Yukarıda belirtilen kapsamlarda vazife veya harp malullüğü aylığı alanlardan, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerine tabi çalışanlar hakkında iş kazası ve meslek hastalığı sigortası hükümleri, bunların uzun vadeli sigorta kollarına tabi olmayı istemeleri halinde ise bu isteklerini Kuruma bildirdikleri tarihi takip eden aybaşından itibaren haklarında ayrıca uzun vadeli sigorta kolları uygulanacaktır. Kanunun 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendine tabi çalışanlar hakkında ise uzun vadeli sigorta kolları hükümleri uygulanacaktır. Bunlardan Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerine tabi çalışmaları nedeniyle ayrıca genel sağlık sigortası primi alınmayacaktır.

7074 sayılı Kanun ile 3713 sayılı Kanuna ilave edilen ek 3 üncü madde ile 21 inci maddenin birinci fıkrasının (a), (h), (i) ve (j) bentleri kapsamında terör eylemi nedeniyle yaralanmış ancak ilgili mevzuatına göre malul sayılmamaları nedeniyle aylık bağlanamayanlardan, talepleri üzerine 13/7/1953 tarihli ve 4/1053 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Vazife Malullüklerinin Nevileri ile Dereceleri Hakkında Nizamname hükümlerine göre derece tespiti yapılması nedeniyle aylık bağlananlar hakkında da yukarıdaki esaslar uygulanacaktır.

3.1- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre çalışanlar (Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)

506 sayılı Kanunun mülga 3 üncü maddesinin (II/C) fıkrasında 3279 sayılı Kanunla 6/5/1986 tarihinden itibaren yapılan düzenleme ile kanunla kurulu sosyal güvenlik kurumlarından görev malullüğü aylığı alan sigortalılar mülga 63 üncü madde gereği sosyal güvenlik destek

primine tabi sigortalı sayılacaktır. Bunlardan Kuruma yazılı talepte bulunanlar hakkında talep tarihini takip eden aybaşından itibaren ise uzun vadeli sigorta kolları hükümleri uygulanacaktır.

Görev malullüğü aylığı almakta iken 506 sayılı Kanuna tabi bir işte çalışmaya başlayanlardan 6/5/1986-30/9/1999 tarihleri arasında % 24 oranında, 1/10/1999-30/9/2008 tarihleri arasında % 30 oranında sosyal güvenlik destek primi kesilmiştir. (Bu primin 1/4'ü sigortalı hissesi, 3/4'ü işveren hissesidir)

Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi uyarınca harp malulleri, 3713 ve 2330 sayılı kanunlara göre vazife malullüğü aylığı bağlanmış malullerden ve 5434 sayılı Kanunun 56 ncı maddesi uygulanarak aylık bağlanmasını gerektiren kanunlara göre vazife malullüğü aylığı bağlanmış malullerden Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında çalışmaya başlayanlar hakkında iş kazası ve meslek hastalığı sigortası, talepleri halinde ise ayrıca uzun vadeli sigorta kolları uygulanacak, bunlardan genel sağlık sigortası primi alınmayacaktır.

Bu sigortalıların bildirimleri;

- 6/5/1986-30/4/2004 tarihleri arasında aylık sosyal güvenlik destek primi bordrosu, sigortalının uzun vade yönünden talebi halinde ayrıca dört aylık sigorta primleri bordrosu,

- 1/5/2004-2008 yılı Ekim ayı arasında aylık prim ve hizmet belgesinin “2-Sosyal Güvenlik Destek Primi” numaralı belge türü, sigortalının uzun vade sigorta kollarına tabi olma yönünde talebi olması halinde “18- Görev-Malullük Aylığı Alanlar” numaralı belge türü,

- 2008 yılı Ekim ayından itibaren “23- Harp Malulleri ile 3713 SK , 2330 SK ve 5434 SK 56. M. kapsamında Görev Vazife Malullüğü Aylığı Alanlardan Kısa Vadeli Sigorta Kollarına Tabi Olanlar” numaralı belge türü, sigortalının uzun vade sigorta kollarına tabi olma yönünde talebi olması halinde “24- Harp Malulleri ile 3713 SK , 2330 SK ve 5434 SK 56. M. kapsamında Görev Vazife Malullüğü Aylığı Alanlardan Kısa ve Uzun Vadeli Sigorta Kollarına Tabi Olanlar” numaralı belge türü”,

kullanılarak yapılacak, işe giriş bildirgesi ise “25- Harp m. Vazife m. 2330 SK, 3713 SK ve 5434 SK 56. M. göre aylık alanlar” sigortalılık kodu ile yapılacaktır.

3.2- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine göre çalışanlar (Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)

1479 sayılı Kanunun mülga 24 üncü maddesinin (II/c) bendi gereğince kanunla veya kanunun verdiği yetkiye dayanılarak kurulan sosyal güvenlik kuruluşlarına prim veya kesenek ödeyenlerle bu tür kuruluşlardan malullük veya yaşlılık aylığı ile daimi tam iş göremezlik geliri almakta olanlar, aylık veya gelir bağlanması için talepte bulunmuş olanlar (Dul ve yetim aylığı veya Sosyal Sigortalar Kurumundan geçici veya sürekli kısmi iş göremezlik geliri alanlar hariç) sigortalı sayılmamıştır.

Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi ile geçici 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi uyarınca, harp malulleri ile 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun veya 2330 sayılı Kanun hükümleri uygulanarak aylık bağlanmasını gerektiren kanunlar veya 5434 sayılı Kanunun 56 ncı maddesi kapsamında aylık bağlanmış olanlardan, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında çalışmaya başlayanlar için iş kazası ve meslek hastalığı sigortası, talepleri halinde ise uzun vadeli sigorta kolları uygulanacaktır.

(Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) 2108 sayılı Muhtar Ödenek ve Sosyal Güvenlik Yasasının 4 üncü maddesinin birinci fıkrasında; 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentleri kapsamında sigortalı sayılmayı gerektirecek bir çalışması bulunmayan veya bu kapsamda aylık almayan köy ve mahalle muhtarları, 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı sayılacakları hüküm altına alınmıştır.

(Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) Vazife malullüğü aylığı almakta iken muhtar seçilen kişilerin muhtarlık görevlerine istinaden Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı sayılmayacaklardır. Ancak muhtar seçilenlerin muhtarlık görevleri haricinde aynı zamanda Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin 1, 2, 3 ve 4 numaralı alt bendi kapsamına girecek nitelikte çalışmaları bulunmaları halinde bu kişiler hakkında iş kazası ve meslek hastalığı sigortası, talepleri halinde ise bu taleplerini Kuruma bildirdikleri tarihi takip eden ay başından itibaren, haklarında uzun vadeli sigorta kolları uygulanacaktır.

3.3- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine göre çalışanlar (Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)

Harp malulü, 2330 ve 3713 sayılı Kanun veya 5434 sayılı Kanunun 56 ncı maddesine göre vazife malullüğü aylığı almakta iken 1/10/2008 tarihinden önce 5434 sayılı Kanun kapsamında çalışmaya başlayanların bu aylıkları kesilmekte iken, Kanunun yürürlüğe girmesiyle 1/10/2008 tarihinden itibaren önce 3713 sayılı Kanun hükümleri kapsamında aylık bağlananlardan Kanunun 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında çalışanların, daha sonra 6495 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesiyle 1/8/2013 tarihinden itibaren diğerlerinden Kanunun 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında çalışanların aylıklarının kesilmesi uygulamasına son verilmiştir.

Harp malulleri ile 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun veya 2330 sayılı Kanun hükümleri uygulanarak aylık bağlanmasını gerektiren kanunlar veya 5434 sayılı Kanunun 56 ncı maddesi kapsamında aylık bağlanmış olanların, vazife veya harp malullüğü aylığı bağlandıktan sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi çalışmaya başlayanların sonradan geçen hizmetlerinin ayrıştırılabilmesi için ikinci bir emeklilik sicil dosyası açılması gerektiğinden söz konusu sigortalıları çalıştıran Kurumlarca elektronik ortamda sigortalı işe giriş bildirgelerinin verilerek “5510 4/1-c (Devlet Memurları) Tescil İşlemleri” ekranından tescil işlemleri yapılmak suretiyle ikinci emeklilik sicil numaraları alınmaktadır.

Ayrıca, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında görev yapan sigortalıların yazışmaları emeklilik sicil dosyaları üzerinden yapıldığından ikinci sigortalılıklarına ilişkin yazışmalarda yeni verilen emeklilik sicil numarasının, daha önce aylık bağlanmış olan hizmetlerine ilişkin yapılacak olan yazışmalarda ise ilk verilen emeklilik sicil numarasının kullanılması gerekmektedir.

Bunların vazife malullüğü aylığı bağlanmasından önce geçen sigortalılık ve çalışma süreleri malullük aylığı bağlanmasından sonra geçen sigortalılık ve çalışma sürelerinin tabi olacağı sigortalılık hali yönünden dikkate alınmayacaktır. Vazife malullüğü aylığı bağlandıktan sonra çalışmaya başlayanlardan aylık bağlandıktan sonraki çalışmaları 2008 yılı Ekim ayı başından sonra olanlar hakkında Kanun hükümleri, önce olanlar hakkında ise mülga hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümleri uygulanacaktır.

3.4- 7091 sayılı Kanun gereğince vazife malullüğü aylığı bağlanmayıp tazminat hakkından yararlananlar (Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)

7091 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrası ile 3713 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin birinci fıkrası kapsamında aylık bağlama şartları oluşmayanlara, 2330 sayılı Kanun ile belirlenmiş esas ve usuller çerçevesinde engellilik ve yaralanma derecesine göre belirlenecek tazminatın beş katı tutarında nakdi tazminat ödeneceği,

7082 sayılı Kanun ile 7091 sayılı Kanunun 9 uncu maddesine eklenen üçüncü fıkra ile birinci fıkra kapsamında tazminat hakkından yararlandırılanların, 3713 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin birinci fıkrasının (j) bendi kapsamında aylık bağlama şartı oluşan sivillere 3713 sayılı Kanunla sağlanan tazminat, aylık bağlama hakları ve 6749 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin ikinci fıkrasındaki ek tazminat hakkı dışında kalan haklardan ve ilgili mevzuatında sağlanan diğer haklardan aynı şekilde yararlandırılacağı, bu hakların kullandırılmasında aylık bağlama şartı aranmaksızın en düşük maluliyet derecesinin esas alınacağı hüküm altına alınmıştır.

Söz konusu hüküm gereğince 3713 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin (j) bendine göre malullük aylığı bağlanmadan sadece 7091 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrası gereğince tazminat hakkından yararlandırılanlardan Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı olarak çalışmaya başlayanların işverenlerinden genel sağlık sigortası primi alınmayacaktır.

Bu durumdaki sigortalıların bildirimleri “36- 670/KHK kapsamında tazminat hakkından yararlananlar” sigortalılık kodu ile yapılacak olup aylık prim ve hizmet belgesi ile kısa vade ve uzun vade sigorta primlerine ait hizmetlerinin bildirimi aşağıdaki belge türleri ile yapılacaktır.

52	Malullük aylığı bağlanmamış olup 670/KHK kapsamında tazminat hakkından yararlananlar
53	Malullük aylığı bağlanmamış olup, 670/KHK kapsamında tazminat hakkından yararlananlardan 60 gün fiili hizmet süresi zammına tabi çalışanlar
54	Malullük aylığı bağlanmamış olup, 670/KHK kapsamında tazminat hakkından yararlananlardan 90 gün fiili hizmet süresi zammına tabi çalışanlar
55	Malullük aylığı bağlanmamış olup, 670/KHK kapsamında tazminat hakkından yararlananlardan 180 gün fiili hizmet süresi zammına tabi çalışanlar

4- İŞKUR tarafından düzenlenen meslek edindirme, geliştirme ve değiştirme eğitimine katılan kursiyerler (Teselsül, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)

Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi gereğince, İŞKUR tarafından düzenlenen meslek edindirme, geliştirme ve değiştirme eğitimine katılan kursiyerler, 2008 yılı Ekim ayı başından itibaren Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılmışlardır. **(Değişik, 3/7/2015 tarihli ve 2015/19 sayılı Genelge)**İŞKUR kursiyerleri hakkında 1/10/2008-28/2/2011 tarihleri arasında % 1 oranında iş kazası ve meslek hastalığı primi, 1/3/2011-22/3/2015 tarihleri arasında bakmakla yükümlü olunan kişi durumunda olmayanlar ile genel sağlık sigortası yardımından yararlanmayanlardan % 1’i iş kazası ve meslek hastalığı, % 12,5’i genel sağlık sigortalısı primi olmak üzere toplam % 13,5 oranında prim alınacaktır. 6645 sayılı Kanunla 23/4/2015 tarihinden itibaren yapılan Kanunun 5 inci maddesinin (e) bendinde yapılan düzenleme ile “bakmakla yükümlü olunan kişi durumunda olmayan hakkında ayrıca” ibaresi madde metninden çıkarılmış, 81 inci maddenin (d) bendinde yapılan düzenleme ile genel sağlık sigortası primi % 4,5’e indirilmiş olup 23/4/2015 tarihinden itibaren İŞKUR kursiyerleri için % 1’i iş kazası ve meslek hastalığı, % 4,5 genel sağlık sigortalısı primi olmak üzere toplam

% 5,5 oranında prim tahsil edilecektir. 23/4/2015 tarihinden itibaren İŞKUR'a yapılması gereken bildirimler "46- Türkiye İş Kurumu Tarafından Düzenlen Eğitime Katılan Kursiyerler" belge türü ile yapılacak bunlardan ayrıca işe giriş bildirgesi düzenlenmesi istenmeyecektir.

Kursiyerler gerekli şartları taşımaları halinde isteğe bağlı sigortalı olabileceklerdir.

5- Sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmamış ülkelerde iş üstlenen işverenlerin yanlarında çalıştırdıkları Türk işçiler (Teselsül, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)

1/10/2008 tarihinden itibaren yürürlükte bulunan Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi gereğince ülkemiz ile sosyal güvenlik sözleşmesi olmayan ülkelerde iş üstlenen işverenlerce yurt dışındaki işyerlerinde çalıştırılmak üzere götürülen Türk işçiler hakkında kısa vadeli sigorta kolları ile genel sağlık sigortası hükümleri uygulanmakta olup, bu sigortalılar 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılmaktadırlar. Bunların uzun vadeli sigorta kollarına tabi olmak istemeleri halinde isteğe bağlı sigortalı olmalarına imkan sağlanmış, isteğe bağlı sigortalılık statüsü (b) bendi kapsamında sigortalılık olarak değerlendirilmişti.

Ancak, 6111 sayılı Kanunla Kanunun 5 inci maddenin birinci fıkrasının (g) bendi değiştirilerek isteğe bağlı sigortalılık statüsünün 1/10/2008 tarihinden itibaren 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi olarak belirlenmesi sağlanmıştır. Söz konusu hüküm gereğince 1/10/2008-25/2/2011 tarihleri arasında isteğe bağlı sigorta statüleri Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında değerlendirilen hizmetler 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamına dönüştürülecek, sigortalıların bu sürelerle ilişkin bildirilen hizmetleri ile borçlanmalardaki sigortalılık statüleri de yeni durumlarına göre değerlendirilecektir.

Örnek- 23/2/2009 tarihi itibarıyla 5 inci maddenin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında çalışmaya başlayan sigortalı 24/2/2009 tarihinde isteğe bağlı sigortalı olmak için müracaat etmiş olup, sigortalılığı 25/2/2009 tarihi itibarıyla başlatılmış, 8/8/2010 tarihinde de askerlik borçlanması yapmıştır. Bu sigortalının 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında geçen isteğe bağlı sigortalılık süresi ile bu statüde yapmış olduğu askerlik borçlanması, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında isteğe bağlı sigortalılık ve borçlanma süresi olarak dikkate alınacaktır.

Bu sigortalıların kısa vadeli sigorta kolları ile genel sağlık sigortasına ilişkin bildirimleri işverenler tarafından "21" numaralı belge türü ile Kuruma yapılacaktır.

1/10/2008 tarihinden önce yurtdışına işverenlerce çalıştırılmak üzere götürülen ve 506 sayılı Kanunun mülga 86 ncı maddesi gereğince sadece malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarına tabi topluluk sigortasına devam eden sigortalılardan, bu sigortalılığını 1/10/2008 tarihinden itibaren isteğe bağlı sigortalı olarak devam ettirmek isteyenlerle bu tarihten sonra ilk defa isteğe bağlı sigortalı olmak isteyenler hakkında bu Genelgenin yedinci kısım beşinci bölümünün "2-1/10/2008 tarihinden önce sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmamış ülkelere çalıştırılmak üzere götürülen Türk işçileri" başlıklı alt bölümünde yapılan açıklamalar doğrultusunda işlem yapılacaktır.

6- İntörn öğrenciler (Teselsül, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)

12/7/2012 tarihli Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 6353 sayılı Kanunun 35 inci maddesi ile 2547 sayılı Kanuna eklenen ek 29 uncu maddede; Türk vatandaşı olup,

üniversitelerin (Gülhane Askeri Tıp Akademisi dahil) tıp fakültelerinin beşinci yılını tamamlayıp altıncı yıla geçen öğrencilerine intörn eğitimi döneminde öğretim üyesi rehberliğinde yaptıkları uygulama çalışmaları karşılığında ilgili kurumların bütçesinden oniki ay süreyle 4.350 gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda aylık ücret ödeneceği, bu şekilde ücret ödenmiş olmasının 4857 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanmasını gerektirmeyeceği gibi bu çalışma sebebiyle uzun vadeli sigorta kolları ve genel sağlık sigortası ile analık sigortası açısından sigortalılık ilişkisinin kurulamayacağı, bu ödemeden damga vergisi hariç herhangi bir vergi kesilmeyeceği ve ödemelere ilişkin usul ve esasların, **(Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)** Hazine ve Maliye Bakanlığı ve Sağlık Bakanlığı ile Yükseköğretim Kurulunca müştereken belirleneceği hüküm altına alınmıştır.

(Ek, 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge) 2547 sayılı Kanunun ek 29 uncu maddesinde yer alan “Türk vatandaşı olup” ibaresi 18/1/2014 tarihli Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 6514 sayılı Kanunla kaldırılmış olup bu tarihten itibaren tıp fakültelerinde okuyan yabancı uyruklu öğrenciler de iş kazası, meslek hastalığı ve hastalık yönünden sigortalı sayılacaktır.

Uygulamanın usul ve esasları **(Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)** Hazine ve Maliye Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı ve Yükseköğretim Kurulu tarafından müştereken belirlenmiş olup, buna ilişkin “Tıp Fakültesi Öğrencilerine İntörn Eğitimi Döneminde Uygulama Çalışmaları Karşılığında Ödenecek Ücrete İlişkin Usul ve Esaslar”da (EK-6) yer almaktadır.

2547 sayılı Kanunun ek 29 uncu maddesi gereğince, üniversitelerin (Gülhane Askeri Tıp Akademisi dahil) tıp fakültelerinin altıncı yıl müfredat programları çerçevesinde uygulama eğitimine başlamaya hak kazanmış ...**(Mülga, 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge)** olan öğrencileri Kanunun 5 inci maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılar gibi değerlendirilecek, bunlar hakkında iş kazası ve meslek hastalığı ile hastalık sigortası hükümleri uygulanacaktır.

Uygulamaya ilk defa Devlet ve vakıf üniversitelerinin (Gülhane Askeri Tıp Akademisi dahil) tıp fakültelerinde 2012-2013 öğretim yılında intörn eğitimi gören öğrenciler için 15/9/2012 tarihinden itibaren başlanmıştır.

İntörn öğrenciler Kanunun 5 inci maddenin birinci fıkrasının (b) bendine tabi sigortalılar gibi sayılacaklarından bunların bildirimleri sigortalı işe giriş bildirgesi ile e-sigorta yoluyla 15/9/2012 tarihinden önce Kuruma bildirilecek olup ilk defa bu kapsamda öğrenci çalıştırılmak suretiyle işe giriş bildirgesi verecek okullar için işe giriş bildirgesi bildirim süresi bu genelgenin dördüncü bölümünde belirtilen esaslar doğrultusunda yapılacaktır. Sigortalı işe giriş bildirgesinin verilmesinde sigortalılık kodu “24- İntörn öğrenci” olarak seçilecektir.

(Ek, 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge) İntörn öğrencilerin statüsü 2547 sayılı Kanunun ek 29 uncu maddesine göre belirlendiğinden intörn oldukları sürece sadece iş kazası, meslek hastalığı ve hastalık sigortasına tabi tutulacaklar, bunlar hakkında okulları tarafından “22- Meslek Liselerinde Okumakta İken Veya Yüksek Öğrenimleri Sırasında Zorunlu Staja Tabi Tutulan Öğrenciler” numaralı belge türü ile bildirim yapılacak, intörn öğrenciler hakkında öğrenim gördükleri okullarca ayrıca genel sağlık sigortası primi ödenmeyecektir. 2547 sayılı Kanunun ek 29 uncu maddesinde genel sağlık sigortası primi alınması yönünde düzenleme olmadığından bakmakla yükümlü olunmayan Türk vatandaşı intörn öğrenciler Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (c/1) ya da (g) bendi kapsamında, yabancı uyruklu öğrenciler ise 60 ıncı maddenin birinci fıkrasının (d) bendi ya da yedinci fıkrası kapsamında genel sağlık sigortalısı olacaktır.

7- 4046 sayılı Kanun gereğince iş kaybı tazminatı alanlar (Teselsül, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)

Kanunun geçici 13 üncü maddesi gereğince 4046 sayılı Kanunun 21 inci maddesi kapsamında iş kaybı tazminatı alanlar 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılmışlardır. Bu sigortalılar hakkında uzun vadeli sigorta kolları ve genel sağlık sigortası hükümleri uygulanacaktır. İş kaybı tazminatı alanların sigortalılıkları iş kaybı tazminatı ödeme süresinin bittiği tarihte sona erecek, iş kaybı tazminatı sona erenler için Kanunun 9 uncu maddesindeki sigortalıların işten ayrılışlarının Kuruma bildirilmesi ile ilgili hükümler uygulanmayacaktır.

8- Ev hizmetlerinde ayda 10 günden az çalışanlar (Ek, 3/7/2015 tarihli ve 2015/19 sayılı Genelge) (Teselsül, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)

Ev hizmetlerinde çalışanlar hakkında 1/4/2015 tarihli ve 29313 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan “Ev Hizmetlerinde 5510 Sayılı Kanunun Ek 9 uncu Maddesi Kapsamında Sigortalı Çalıştırılması Hakkında Tebliğ” ve 27/4/2015 tarihli ve 2233021 sayılı Genel Yazıda belirtilen esaslar doğrultusunda işlem yapılacaktır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Sigortalı Sayılmayanlar

1- İşverenin işyerinde ücretsiz çalışan eşi

Bir işverenin işyerinde ücret karşılığı çalışan ve ücretleri işyeri kayıt ve belgelerine usulüne uygun bir şekilde intikal ettirilen eş sigortalı sayılacak, ancak herhangi bir ücret ödenmeyen eş ise sigortalı sayılmayacaktır.

Kanunda işverenin işyerinde çalışan çocukları, ana, baba ve kardeşleri için herhangi bir istisna hükmü yer almadığından, işverenin hısımları hizmet akdine dayanarak çalıştıkları takdirde sigortaya tâbi tutulacaklardır.

Ancak, baba veya anasına ait işyerinde çalışan mümeyyiz küçüklerin vasinin iştiraki ile yazılı olarak yapılmış ve hakim tarafından tasdik edilmiş bir hizmet akdi mevcut olmadıkça sigortalı sayılmalarına imkan bulunmamaktadır. Bununla beraber işverenin 18 yaşını bitirmiş veya 18 yaşından evvel evlendiğinden reşit sayılmış çocukları hizmet akdi mevcut ise sigortalı sayılacaklardır.

2- Konut içinde yapılan işler

Aynı konutta birlikte yaşayan ve üçüncü dereceye kadar (üçüncü derece dahil) olan hısımlar arasında ve aralarına dışarıdan başka kimse katılmayarak bir konut içinde yapılan işlerde çalışanlar sigortalı sayılmamakta, aynı konut içinde yaşayan ve müştereken bir işi yapanlar arasındaki hısımlık derecesi, üçüncü dereceden sonraki bir derece hısımlığı ise bunların veya hiç hısımlık münasebeti bulunmayanların çalıştıkları tespit edildiği takdirde, bu durumda konut, bir işyeri niteliği kazanmış olacağından, bu konut içinde yapılan işlerde çalışanlar sigortalı sayılacaktır.

(Ek, 3/7/2015 tarihli ve 2015/19 sayılı Genelge)Üçüncü dereceye kadar olan hısımlar hakkında 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 17 nci ve 18 inci maddeleri esas alınarak işlem yapılacaktır.

3- Ev hizmetlerinde çalışanlar

(Değişik, 3/7/2015 tarihli ve 2015/19 sayılı Genelge) “506 sayılı Kanunun mülga 3 üncü maddesinin (I/D) bendi ile ev hizmetlerinde ücretle ve sürekli olarak çalışanlar 24/11/1977 tarihinden itibaren sigortalı sayılmıştır. Ev içinde görülen bulaşık, çamaşır yıkama, çocuk bakımı, ev temizliği, yemek pişirme, ütü gibi işlerde hizmet akdine tabi, aylık ücret karşılığında ve sürekli olarak çalışan hizmetçi, uşak, ahçı ve mürebbiye gibi çalışanlar sigortalı sayılmış, bu işlerde sürekli olarak çalışmakla birlikte ücret almayanlarla, bir aydan az çalışanlar, gününbirlik veya haftanın yahut ayın belirli günlerinde evlere gelerek temizlik, bulaşık ve ev hizmeti gören kimseler sigortalı sayılmamıştır.

(Değişik, 3/7/2015 tarihli ve 2015/19 sayılı Genelge) Kanunun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi ile aynı uygulama devam ettirilmiş, ev hizmetlerinde çalışanlardan ücretle ve sürekli olarak çalışanlar sigortalı sayılmış olup, ücretsiz ve süreksiz çalışanlar sigortalı sayılmamıştır.

(Değişik, 3/7/2015 tarihli ve 2015/19 sayılı Genelge) 4857 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinde nitelikleri bakımından en çok otuz iş günü süren işlere süreksiz iş, bundan fazla devam edenlere sürekli iş denilmekte olup ev hizmetlerinde ücretle çalışanların yapmış oldukları işin niteliği bakımından öncelikle sürekli iş olup olmadığının belirlenmesi, sigortalılığın sağlanabilmesi için evle bağlantılı işlerin ücretle ve belli bir süreklilik içinde yapılıyor olması, süreklilik için çalışmanın belirli bir yoğunluğa ulaşması şartlarının aranması gerekmektedir. Çalışanın, haftanın ya da ayın belirli günlerinde aynı eve ev hizmetinde çalışmak üzere gelmesi ve bu çalışmanın takip eden aylarda da devam etmesi hali sürekli çalışma olarak nitelendirilecek, söz konusu işler belirsiz aralıklarla ve çağrı üzerine yapılıyorsa, bu durumda ne kadar sürmüştür olursa olsun, süreksiz çalışma olarak dikkate alınacaktır.

(Değişik, 3/7/2015 tarihli ve 2015/19 sayılı Genelge) 6552 sayılı Kanunla 1/4/2015 tarihinden itibaren Kanunun 6 ncı maddesinin (c) bendinde yapılan değişiklikle ev hizmetlerinde çalışanlar, Kanunun ek 9 uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamında sigortalı olanlar ile ücretle aynı kişi yanında ay içinde 10 gün ve daha fazla süre ile çalışanlar hariç olmak üzere sigortalı sayılmamıştır.

(Değişik, 3/7/2015 tarihli ve 2015/19 sayılı Genelge) Kanunun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi ve ek 9 uncu maddesi 1/4/2015 tarihinde yürürlüğe girdiğinden bu tarihten önce ev hizmetlerinde çalışanların durumu ücretli ve sürekli çalışmaya göre, 1/4/2015 tarihinden itibaren ise ek 9 uncu madde hükümlerine göre değerlendirilecektir.

4- Askerlik hizmetini yapmakta olanlar (Değişik, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge)

Fiili askerlik hizmeti silah altına alınmakla başlayıp terhis tarihinde sona ermekte, kamu hizmeti olan askerlik görevini fiili olarak yapmakta olanlar bu görevleri nedeniyle gerek 506 sayılı Kanunun mülga 3 üncü maddesi, gerek Kanunun 6 ncı maddesi kapsamında sigortalı sayılmamaktadır.

Ancak; askerlik hizmetinden sayılan izin, hava değişimi, istirahat süreleri, birliğe sevk tarihi ile birliğe katılım tarihi arasında geçen süre veya erken terhis mahiyetinde izinli sayılan süreler ile askerlik hizmetinden sayılmayan sürelerde hizmet akdine tabi çalışılması durumunda, bu sürelerle ilişkin belge sunulması ve bildirilen hizmetlerin fiili çalışmaya dayanmadığına dair aksine bir tespitin bulunmaması halinde, bu sürelerde bildirilmiş olan hizmetler geçerli sayılacaktır.

(4/a) kapsamındaki sigortalılığın başladığı tarihte fiili olarak askerlik hizmetini yapmakta olanların, askerlik hizmetini yaptığı dönemde sigortalılığının bildirildiği işyerindeki (4/a) kapsamındaki çalışmalarının terhis tarihinden sonra da devam ettiğinin anlaşılması halinde, fiili olarak askerlik yaptığı dönemdeki hizmetleri iptal edilecek, terhis tarihinden sonra geçen hizmetler ise geçerli sayılacaktır.

5- Yabancı bir ülkede kurulu bir kuruluş tarafından o kuruluş adına geçici olarak çalışmaya gönderilenler

Bu kişiler hakkında bu Genelgenin beşinci kısım birinci bölümde belirtilen esaslar doğrultusunda işlem yapılacaktır.

6- Tatbiki mahiyette yapım ve üretim işlerinde çalışan öğrenciler

(Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Resmi meslek ve sanat okulları ile yetkili resmi makamların izniyle kurulan meslek veya sanat okullarında ve yüksek okullarda fiilen normal eğitim süreleri içinde yapılan, tatbiki mahiyetteki yapım ve üretim işlerinde çalışan öğrenciler, sigortalı sayılmamakta iken 6764 sayılı Kanunla, Kanunun 6 ncı maddesinin (f) bendinde yapılan düzenleme ile “Resmi meslek ve sanat okulları ile yetkili resmi makamların izniyle kurulan meslek veya sanat okullarında ve” ibaresi kaldırıldığından 9/12/2016 tarihinden itibaren sadece yüksek okullarda fiilen normal eğitim süreleri içinde yapılan, tatbiki mahiyetteki yapım ve üretim işlerinde çalışan öğrenciler sigortalı sayılmayacaktır.

7- İşe alıştırılmakta olan hasta ve maluller

Sağlık müesseselerinde işe alıştırılmakta olan hasta veya maluller sigortalı sayılmayacaklardır. Uygulamada bu tür çalışma şekli daha ziyade rehabilitasyon merkezlerinde görülmektedir. Rehabilitasyon doğuştan veya sonradan kaza veya hastalık sonucu beden ve ruh kusuru olanların tedavi edilerek veya eğitilerek sosyal ve ekonomik hayata uygun bir duruma sokulması, yeni bir işe alıştırılması demektir.

Rehabilitasyon merkezlerinde veya benzeri kuruluşlarda, hastalık veya kaza geçirenlere işe alıştırılmaları maksadıyla üretimle ilgili çalışmalar yaptırılması ve buna karşılık kendilerine ücret ödenmesi söz konusu olmakla beraber bu durumda hizmet akdi mevcut olmadığından rehabilite edilenler sigortalı sayılmayacaklardır.

8- Tarım ve orman işlerinde çalışanlar

Kamu idarelerinde ve Kanunun ek 5 inci maddesi kapsamında sayılanlar hariç olmak üzere, tarım işlerinde veya orman işlerinde hizmet akdiyle süresiz işlerde çalışanlar sigortalı sayılmayacaklardır.

9- Kamu idarelerinin dış temsilciliklerinde çalışanlar

Kamu idarelerinin dış temsilciliklerinde istihdam edilen ve temsilciliğin bulunduğu ülkede sürekli ikamet izni veya bu devletin vatandaşlığını da haiz bulunan Türk uyruklu sözleşmeli personelden, bulunduğu ülkenin sosyal güvenlik kurumunda sigortalı olduğunu belgeleyenler ile kamu idarelerinin dış temsilciliklerinde istihdam edilen sözleşmeli personelin uluslararası sosyal güvenlik sözleşmeleri çerçevesinde ve temsilciliğin bulunduğu ülkenin ilgili mevzuatının zorunlu kıldığı hallerde, işverenleri tarafından bulunulan ülkede sosyal sigorta kapsamında sigortalı yapılanlar sigortalı sayılmayacaklardır.

10- Gençlik ve spor faaliyetlerinde görevlendirilenler

Ülkemizde sporun ve spor dallarının geliştirilmesi, yaygınlaştırılması Gençlik ve Spor Bakanlığına bağlı Spor Genel Müdürlüğü aracılığı ile yürütülmekte olup tüm spor faaliyetleri bu teşkilatın merkez ve taşra birimleri aracılığıyla yapılamadığından gençlik ve spor kulüpleri, üniversiteler, kamu ve özel sektör kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapılarak faaliyetlerin büyük bölümü kendi teşkilatı dışında fahri olarak görevlendirilen kişiler aracılığıyla sürdürülmektedir. Gençlik hizmetleri ve spor il müdürlükleri spor faaliyetlerinde görevlendirilen bu kişilere Bakanlar Kurulunun 23/7/2001 tarihli ve 2001/2863 sayılı Kararı ile kabul edilen 31/8/2001 tarihli ve 24409 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren “Gençlik ve Spor Hizmetleri Uygulamasında Görevlendirileceklere Ödenecek Ücretlerle İlgili Esaslar” dahilinde ücret ödenmekte, görevlendirilen kişiler bu işleri asli görevlerinden ayrı olarak yürütmekte ve günde en fazla 2 saat, haftada en fazla 8 saat olmak üzere ayda 40 saat çalışılabilmektedirler.

Kanunun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasına 6353 sayılı Kanunla 12/7/2012 tarihinden itibaren ilave edilen (m) bendi Gençlik ve Spor Bakanlığı, Spor Genel Müdürlüğü, Türkiye Futbol Federasyonu, bağımsız spor federasyonları tarafından yapılan her türlü gençlik ve spor faaliyetleri ile bu faaliyetlerle ilgili kamp, eğitim ve hazırlık çalışmalarında süreklilik arz etmeyecek şekilde görevlendirilenler hobi amaçlı bu çalışmalarından dolayı sigortalı sayılmayacaklardır.

11- Talepleri doğrultusunda 5434 sayılı Kanun kapsamına alınanlar

5434 sayılı Kanunun mülga ek 76 ncı maddesi uyarınca süresi kanunlarla belirlenen görevlere atanan veya seçilenlerden görevleri süresinde sona erenlerin,

5434 sayılı Kanunun mülga geçici 192 nci maddesi uyarınca da sözleşmeli personel olarak çalışmakta iken istekleri üzerine 5434 sayılı Kanunun mülga geçici 191 inci maddesine göre Kurumumuzla ilgilendirilenlerden, her ne sebeple olursa olsun görevlerinden ayrılarak diğer sosyal güvenlik kurumları ile ilgili görevlerde çalışanların,

istekleri üzerine yazılı başvuruda bulunmaları ve her ay emekli keseneklerini ve kurum karşılıklarını da yatırmaları şartıyla evvelce kurulmuş olan ilgileri devam ettirilmiştir.

Bunlardan Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi veya geçici 20 nci madde kapsamındaki sandıklara tabi olmalarını gerektiren işlerde çalışanların keseneklerinin tamamı ve işveren hissesi ile % 20 karşılık arasındaki farkın tamamı kendileri tarafından, işveren hissesi de çalıştıran işyerinden tahsil edilerek Kuruma ödenmektedir.

Buna göre, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine veya geçici 20 nci madde kapsamındaki sandıklara tabi sigortalı olmalarını gerektirecek bir işte çalışan mülga geçici 192 nci veya mülga ek 76 ncı madde iştirakçilerinin bu çalışmaları devam ettiği sürece kesenek ve karşılıkları 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre ödeneceğinden bu sürelerde Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi sigortalı sayılmayacaklardır.

Örnek 1- 28/3/2004-28/3/2009 tarihleri arasında belediye başkanı olarak görev yapan ve bu görevi sona erdikten sonra 12/6/2009 tarihinde Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi sigortalı olan, bu çalışması devam ederken 15/9/2009 tarihli talebine istinaden bu tarihten itibaren 5434 sayılı Kanunun mülga ek 76 ncı maddesi kapsamında ilgi devamı sağlanan sigortalı, 12/6/2009-14/9/2009 tarihleri arasında Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında, 15/9/2009 tarihinden sonra ise Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı sayılacaktır.

12- Ücretsiz izin verilen Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi sigortalılar

(Değişik, 3/7/2015 tarihli ve 2015/19 sayılı Genelge) Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi sigortalılardan 657 sayılı Kanun ve ilgili personel mevzuatı gereğince ücretsiz izne ayrılanların kadroları ile ilişkileri devam ettiğinden, bu sürelerde Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) veya (b) bendi, 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesi kapsamında zorunlu sigortalı ya da isteğe bağlı sigortalılık kapsamında sigortalı sayılmalarına ve prim ödemelerine imkan bulunmamaktadır.

(Değişik, 3/7/2015 tarihli ve 2015/19 sayılı Genelge) Örnek - 15/12/2003 tarihinde 5434 sayılı Kanuna göre öğretmen olarak göreve başlayan ve 17/3/2014 tarihinde ücretsiz izne ayrılan sigortalı, 1/4/2014 – 31/12/2014 tarihleri arasında özel bir dershanede öğretmen olarak çalışmış, bu sürede 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendine tabi olarak Kuruma bildirim yapılmış olup, ücretsiz izinde bulunduğu süre içinde sigortalının kadrosu ile ilişkisi devam ettiğinden 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendine göre sigortalı sayılmayacaktır.

13- Kayyım olarak atananlar (Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)

4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 426, 429, 430 ve 431 inci maddelerinde kayyımlığı gerektiren haller düzenlenmiştir. 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 133 üncü maddesi ile mahkemeler suçun bir şirketin faaliyeti çerçevesinde işlenmekte olduğu hususunda kuvvetli şüphe sebeplerinin varlığı ve maddi gerçeğin ortaya çıkarılabilmesi için gerekli olması halinde soruşturma ve kovuşturma sürecinde şirket işlerinin yürütülmesiyle ilgili olarak kayyım atayabilmekte olup, kayyım tayinine ilişkin karar ticaret sicili gazetesinde ve diğer uygun vasıtalarla ilan olunmakta, mahkemenin kayyım hakkında takdir etmiş bulunduğu ücret şirket bütçesinden karşılanmaktadır. Ancak, soruşturma veya kovuşturma konusu suçtan dolayı kovuşturmaya yer olmadığı veya beraat kararının verilmesi halinde, ücret olarak şirket bütçesinden ödenen paranın tamamı, kanuni faiziyle birlikte Devlet Hazinesinden karşılanmaktadır.

Söz konusu hüküm nedeniyle, kayyımlar işveren adına ve hesabına işin veya görülen hizmetin bütününün yönetim görevini yapan kimseler olduğundan ve bu göreve mahkeme yoluyla atandıkları için kayyım ile işveren arasında hizmet akdi ilişkisi oluşmadığından kayyım olarak görevlendirildikleri yerlerden dolayı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılmayacaklardır.

Şirkete ortaklığından dolayı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı olup aynı zamanda ortağı olduğu şirkete kayyım olarak atananların sigortalılığı (4/b) kapsamında devam edecektir.

Kayyımlık görevi; Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) veya (b) bendi kapsamında devam eden sigortalılık durumu ile kayyım atandıktan sonra Kanun kapsamında sigortalılık niteliği taşınması hallerini etkilemeyecektir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Sigortalılığın Başlangıcı, Kuruma Bildirilmesi ve Sigortalılık Tespiti (Değişik, 28/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge)

1- Sigortalılığın Başlangıcı

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılanların sigortalılıkları, çalışmaya, mesleki eğitime, staja, kursa veya bursiyer olarak göreve (Değişik, 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge) başladıkları tarihten itibaren başlar.

2- Sigortalıların Kuruma Bildirilmesi

2.1- İşe başlamadan önce bildirilmesi gereken sigortalılar

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında hizmet akdine tabi sigortalı sayılanlar, çalışmaya, mesleki eğitime veya staja başladıkları tarihten en geç bir gün önce “Sigortalı İşe Giriş Bildirgesi” (EK-7) ile işverenleri tarafından Kuruma bildirilecektir.

Bu sigortalılara ait sigortalı işe giriş bildirgesinin Kanunun 8 inci maddesinin birinci fıkrasında ve SSIY’nin 11 inci maddesinin üçüncü fıkrasında belirtilen sürelerde Kuruma verilmemesi halinde Kanunun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi gereğince idari para cezası uygulanacaktır.

2.2- İnşaat, balıkçılık ve tarım işyerlerinde işe başlatılacak sigortalılar (Değişik, 28/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge)

İnşaat, balıkçılık ve tarım işyerlerinde işe başlatılacakların sigortalı işe giriş bildirgesinin işverenleri tarafından en geç sigortalıların çalışmaya başladığı gün Kuruma verilmesi gerekmektedir.

6385 sayılı Kanunun 10 uncu maddesi ile 5510 sayılı Kanunun “Kısa Vadeli Sigorta Kolları Prim Tarifesi ve İşkollarının ve İşlerin Tehlike Sınıf ve Derecelerinin Belirlenmesi” başlıklı 83 üncü maddesi ile bu maddeye göre hazırlanan Kısa Vadeli Sigorta Kolları Prim Tarifesi 1/9/2013 tarihinden itibaren yürürlükten kaldırılmıştır.

21/8/2013 tarihli ve 28742 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan SSIY’nin 28 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yapılan değişiklikle iş kolu kodları belirlenmiş, SSIY’ye işkolu kodları listesi eklenmiştir.

İnşaat, balıkçılık ve tarım işyerlerinde işe başlatılacakların sigortalı işe giriş bildirgesinin süresinde verilip verilmediği hususu iş kolu kodlarına göre belirlenmekte olup, işe giriş bildirgesinin süresinde verilip verilmediğine 1/9/2013 tarihinden önce olduğu gibi işyeri sicil numarasının 2, 3, 4 ve 5 numaralı hanelerinde yer alan iş kolu kodlarına bakılarak işlem yapılmaya devam edilecektir. (41XX, 42XX, 43XX) inşaat işyerleri, (03XX) balıkçılık işyerleri, (01XX) tarım işyerleri, (011X) hayvancılık işyerleri için kullanılacaktır.

Örnek- Balıkçılık iş kolu kodu ile tescilli işyerinde 15/1/2009 tarihinde işe başlatılacak kişinin sigortalı işe giriş bildirgesinin en geç 15/1/2009 tarihinde Kuruma verilmesi gerekmektedir.”

2.3- Yabancı ülkelere sefer yapan ulaştırma araçlarında sefer esnasında işe başlatılan sigortalılar

Yabancı ülkelere sefer yapan Türk bayraklı kara, hava ve deniz ulaştırma araçlarına sefer esnasında işe alınan sigortalıların çalışmaya başladıkları tarihten itibaren bir aylık süre içerisinde işe giriş bildirgesinin işverenleri tarafından Kuruma verilmesi halinde sigortalı işe giriş bildirgesi yasal süresinde Kuruma verilmiş sayılacaktır.

Örnek- İstanbul'dan 23/2/2012 tarihinde İtalya'ya sefere giden gemide sefer esnasında 27/2/2012 tarihinde Yunanistan'da işe alınan sigortalının işe giriş bildirgesinin Kuruma verilmesi gereken son tarih 27/3/2012'dir.

2.4- İlk defa işyeri bildirgesi verecek işyerlerinde işe başlatılacak sigortalılar

Kuruma ilk defa işyeri bildirgesi veren işyerlerinde, sigortalı çalıştırılmaya başlanılan tarihten itibaren bir ay içinde işe alınacakların sigortalı işe giriş bildirgesinin en geç işyerinin tescil tarihinden itibaren bir ay içinde verilmesi halinde sigortalı işe giriş bildirgesi yasal sürede verilmiş sayılacaktır.

(Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) Ayrıca, şirket kuruluş aşamasında ticaret sicil müdürlüklerince elektronik ortamda aktarılan bilgilere göre otomatik işyeri tescili yapılan işyerleri için, sigortalı çalıştırılacağına ilişkin bildirimler, şirket kuruluş aşamasında da alınabilmekte ve alınan bu bilgilere göre sigortalı tescil işlemleri yapılabilmektedir.

(Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) Şirket kuruluş aşamasında çalıştırılacak sigortalılara ilişkin sigortalı tesciline esas olan bilgileri, ticaret sicil memurluklarınca Kurumumuza elektronik ortamda aktarılan sigortalıların tescil işlemleri otomatik olarak yapıldığından, bu sigortalılar için ayrıca sigortalı işe giriş bildirgesi istenmeyecektir.

(Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) Ancak, otomatik tescil yapılan işyerleri için şirket kuruluş aşamasında çalıştıracağı sigortalılara ilişkin bildirimde bulunulmayan işyerlerinde çalıştırılacak sigortalıların işe giriş bildirimleri cari usullere göre yapılacaktır.

Örnek- 27/2/2009 tarihinde ilk defa tescil edilen işyerinden 1 sigortalının çalışmaya başlayacağı bildirilmiştir. Bu durumda, işyerinin tescil tarihi sigortalı çalışmaya başladığı tarih olacağından; 2/3/2009 tarihinde 8, 18/3/2009 tarihinde 3 ve 27/3/2009 tarihinde çalışmaya başlayan 3 sigortalının bildirimi tescil tarihinden itibaren bir aylık süre içinde yapılmış olması halinde sigortalı işe giriş bildirgesi yasal süresinde verilmiş olacaktır.

2.5- Kamu idarelerince istihdam edilen 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununa göre işsizlik sigortasına tabi olmayan sözleşmeli personel

657 sayılı Kanun, 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu, 3269 sayılı Uzman Erbaş Kanunu, 3466 sayılı Uzman Jandarma Kanunu, 2802 sayılı Hakimler ve Savcılar Kanunu, 2547 sayılı Kanun, 2914 sayılı Yüksek Öğretim Personel Kanunu, 233 ve 399 sayılı kanun hükmünde kararnameyle 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye tabi kamu kurum ve kuruluşlarının teşkilat kanunlarındaki hükümlerine göre sözleşmeli personel statüsünde çalışanlardan Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi olanlar ile 657 sayılı Kanun gereğince geçici personel statüsünde çalıştırılan personelin bildirimi çalışmaya başladıkları tarihten itibaren bir ay içinde Kuruma yapılır.

İşsizlik sigortası primi kesilmeyen sigortalıların hizmetlerinin bildirimi aylık prim ve hizmet belgesinin “13” numaralı belge türü ile yapılır.

(Ek, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge) 6552 sayılı Kanunla 4447 sayılı Kanunun 46 ncı maddesine 11/9/2014 tarihinden itibaren 527 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 31 inci maddesi kapsamında yer alan sözleşmeli personel de ilave edilmiş olup, bu kapsamda sigortalı çalıştıran işyerleri de 11/9/2014 tarihinden itibaren çalıştırdıkları sigortalıların işe giriş bildirgesini bir ay içinde Kuruma vereceklerdir.

Örnek- 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (B) bendine tabi olarak 19/3/2010 tarihinde Kültür ve Turizm Bakanlığında çalışmaya başlayacak sigortalının işe giriş bildirgesinin 19/4/2010 tarihine kadar (bu tarih dahil) Kuruma verilmesi gerekmektedir.

2.6- Kamu idarelerince yurtdışı teşkilatlarında çalıştırılmak üzere işe alınanlar

Kanunla, kamu idarelerinin yurtdışı teşkilatlarında çalıştırılmak üzere gönderilen ve Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi olan personelin, yurtdışında çalışmaya başladığı tarihten itibaren bir ay içinde Kuruma bildirimi yapılacaktır.

Örnek- 18/2/2009 tarihinde kamu kurumunun yurtdışı teşkilatında görevlendirilmek üzere işe alınan sigortalının sigortalı işe giriş bildirgesinin en geç 18/3/2009 tarihine kadar (bu tarih dahil) Kuruma verilmesi gerekmektedir.

2.7- Hazine ve Maliye Bakanlığı vizesine bağlı olarak kamu idarelerinde çalışacaklar (Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)

Kamu idarelerinde hizmetler bakanlığı olarak **(Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)** Hazine ve Maliye Bakanlığı vizesine tabi olup, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi çalışacak sigortalıların vize işleminin gerçekleştirildiğine ilişkin yazının, ilgili kamu idaresine intikal ettiği günü izleyen ikinci iş günü sonuna kadar Kuruma bildirilmesi gerekmektedir.

Örnek- 4/2/2009 tarihinde kamu kurumunda çalışmaya başlayan sigortalının Maliye Bakanlığı vize yazısı, ilgili kamu kurumuna 11/2/2009 tarihinde intikal etmiştir. Bu sigortalının işe giriş bildirgesinin en geç 13/2/2009 tarihine kadar (bu tarih dahil) Kuruma verilmesi gerekmektedir.

2.8- Özelleştirilen işyerlerinden diğer kamu kurum ve kuruluşlarına naklen atanan sözleşmeli veya kapsam dışı personel

4046 sayılı Kanun gereğince özelleştirilen işyerlerinden diğer kamu kurum ve kuruluşlarına naklen atanan sözleşmeli veya kapsam dışı personel nakledildikleri kamu idarelerinde işe başladıkları tarihi takip eden ikinci iş günü sonuna kadar Kuruma bildirilecektir.

Örnek- 17/6/1997 tarihinde özelleştirilen işyerinden 22/11/2008 tarihinde naklen bir kamu kurumuna atanan sigortalı, 25/11/2008 tarihinde işe başlamıştır. Bu sigortalının işe giriş bildirgesinin en geç 27/11/2008 tarihine kadar Kuruma verilmesi gerekmektedir.

2.9- Aday çırak, çırak ve işletmelerde mesleki eğitim gören öğrenciler, bursiyerler ile mesleki ve teknik ortaöğretim sırasında tamamlayıcı eğitim ya da alan eğitimi gören öğrenciler (Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)

3308 sayılı Kanunda belirtilen aday çırak, çırak ve işletmelerde mesleki eğitim gören öğrenciler, meslek liselerinde okumakta iken veya yüksek öğrenimleri sırasında staja tabi tutulan öğrencilerin sigortalı işe giriş bildirgesinin Kuruma eğitim kurumlarınca staja veya mesleki eğitime başladıkları tarihten önce verilmesi gerekmektedir.

(Ek, 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge) Kamu kurum ve kuruluşları tarafından desteklenen projelerde görevli bursiyerlerin işe giriş bildirgesinin bursa başlamadan önce verilmesi gerekmektedir. Bursiyerler 1/3/2016 tarihinden itibaren sigortalı sayıldıklarından bu tarihten önce bursiyer çalıştıran kamu kurum ve kuruluşları, özel sektör kuruluşları ve üniversitelerin sigortalı işe giriş bildirgesini 1/3/2016 tarihinden önce vermeleri mümkün olmadığından, işe giriş bildirgesinin 15/4/2016 tarihi saat 23:59'a kadar verilmesi halinde bildirme yasal süresinde verilmiş sayılacaktır.

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Mesleki ve teknik ortaöğretim sırasında tamamlayıcı eğitim ya da alan eğitimi gören öğrencilerin mesleki ve teknik eğitime başladıkları tarihten itibaren hak ve yükümlülükleri başlayacaktır. Mesleki ve teknik ortaöğretim sırasında tamamlayıcı eğitim ya da alan eğitimi gören öğrenciler, 9/12/2016 tarihinde sigorta kapsamına alınmış olup öğrencilerin işe giriş bildirelerinin mesleki ve teknik ortaöğretim sırasında tamamlayıcı eğitim ya da alan eğitimine başlamadan önce verilmesi gerekmekte ise de öğrencilerin 6764 sayılı Kanunun yürürlük tarihinden önce bildirilmesi fiilen mümkün olmadığından, bildirimlerinin 2016 yılı Kasım ayı aylık prim ve hizmet belgesinin verilmesi süresinin son günü olan 9/1/2017 tarihi saat 23:59'a kadar verilmiş olması halinde bildireler yasal süresi içinde verilmiş kabul edilecektir.

2.10- Tutuklu ve hükümlüler

Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde sayılanların bildirimi; bunları çalıştıran kamu idareleri, işverenler ya da Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İş Yurtları Kurumunca işe başlatılmadan en geç bir gün önce Kuruma yapılacaktır.

2.11- İŞKUR kursiyerleri

(Değişik, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge) İŞKUR ile Kurumumuz arasında imzalanan Protokol gereğince, Türkiye genelindeki bütün İŞKUR kursiyerlerinin işlemleri Ankara Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü Ulucanlar Sosyal Güvenlik Merkezinde açılan 1 8560 02 02 1137738 006 07 93 numarası ile işlem gören Türkiye İş Kurumu Ankara İl Müdürlüğü işyeri numarası üzerinden yapılmaktadır.

İŞKUR tarafından meslek edindirme, geliştirme ve değiştirme eğitimine katılan kursiyerler için, işyeri sicil numarası, T.C. kimlik numaraları ve kursa başlangıç tarihleri izleyen ayın 10'uncu günü akşamına kadar Kurumumuza bildirilmektedir. Sigortalı işe giriş bildirgesi ve genel sağlık sigortası giriş bildirgesi istenmeden Kurumumuzca, bunların tescilleri T.C. kimlik numaralarına göre yapılacak, kursa başladıkları tarihten itibaren ise sigortalılıkları başlatılacaktır.

(Ek, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge) İŞKUR'un Protokolde belirtilen yükümlülükleri Protokolde belirtilen sürede yerine getirmemesi halinde Kanunun 102 nci maddesi hükümleri uygulanacaktır.

6552 sayılı Kanunla Kanuna eklenen geçici 57 nci madde ile Protokol hükmü gereğince verilmesi gerektiği halde verilmeyen bildirme ve belgelerin 11/9/2014 tarihinden itibaren altı ay içinde (11/3/2015 tarihi dahil) verilmesi halinde bu bildirimlerin yasal süresinde verilmiş

sayılabacağı, bu yükümlülükler için daha önce uygulanan idari para cezalarının, kesinleşip kesinleşmediğine bakılmaksızın terkin edileceği, ancak tahsil edilmiş tutarların red ve iade veya mahsup edilmeyeceği hüküm altına alınmıştır.

Söz konusu hüküm gereğince İŞKUR’ca toplu olarak bildirilen sigortalı işe giriş bildirimleri ile aylık prim ve hizmet belgesinden Kuruma verilmediği anlaşılanların İŞKUR tarafından 11/3/2015 tarihine kadar (bu tarih dahil) verilmesi halinde idari para cezası uygulanmayacak, 11/9/2014 tarihinden önce idari para cezası uygulanmış ancak tahsilat yapılmamış idari para cezaları terkin edilecek, tahsil edilmiş tutarlar red ve iade veya mahsup yapılmayacaktır.

Örnek - 21/11/2013 tarihinde İŞKUR kursiyeri olarak toplu tescili yapılan sigortalının 2013 yılı Ekim ayı aylık prim ve hizmet belgesinde sigortalılık başlangıç tarihinin 21/10/2013 tarihi olduğu tespit edilmiş olup işe giriş bildirgesinin takip eden ayın 10 uncu gününe kadar verilmediği tespit edilmiştir. İşe giriş bildirgesinin 11/3/2015 tarihine kadar verilmesi halinde işe giriş bildirgesinin Protokolde belirtilen sürede verilmemesi sebebiyle idari para cezası uygulanmayacaktır.

2.12- 4046 sayılı Kanuna göre iş kaybı tazminatı alanlar

İŞKUR ile Kurumumuz arasında imzalanan protokol (EK-8) gereğince, iş kaybı tazminatı alanların işlemleri açılan tek bir dosya üzerinden İŞKUR tarafından yapılmaktadır. İŞKUR tarafından ilk iş kaybı tazminatının fiilen ödendiği tarihi takip eden ayın sonuna kadar primlerinin Kurumumuza aktarıldığı tarihten itibaren bunların sigortalı bildirim ve tescili yapılmış sayılmaktadır. Bu nedenle, bunlar için ayrıca sigortalı işe giriş bildirgesi ve genel sağlık sigortası giriş bildirgesi istenmeyecektir.

2.13- İŞKUR tarafından düzenlenen toplum yararına çalışma programlarından yararlananlar

İŞKUR tarafından düzenlenen toplum yararına çalışma programlarına katılan sigortalıların bildirimleri bunları çalıştıran işverenler tarafından işin başlama tarihinden önce sigortalı işe giriş bildirgesi ile Kuruma yapılacaktır.

2.14- Naklen ve hizmet akdi sona ermeden aynı işverenin aynı ya da başka ünite tescil edilmiş işyerinde çalışanlar

İlk işyerindeki çalışmasına ait sigortalı işe giriş bildirgesi Kuruma verilerek tescil işlemi yapılmış olan sigortalının, naklen ve hizmet akdi sona ermeden aynı işverenin aynı ya da başka ünite tescil edilmiş diğer işyerinde çalışmaya başlaması halinde, yasal süresi dışında Kuruma yapılan bildirimler de süresinde yapılmış sayılacaktır. **(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)** Sigortalının, naklen ve hizmet akdi sona ermeden aynı işverenin aynı ya da başka ünite tescil edilmiş diğer işyerinde çalışmaya başlayıp başlamadığının tespitinde işveren gerçek kişi ise T.C. kimlik numarasına, tüzel kişi ise vergi numarasına bakılarak işlem yapılacaktır.

Sigortalının hizmet akdinin sona erip ermediğinin tespiti Kurumun hizmet kayıtlarından yapılacak, ayrıldığı işyerinden sonra ara vermeden nakil edildiği işyerinde işe başlaması halinde bu sigortalının gerek işten ayrılış bildirgesi gerekse işe giriş bildirgesinin yasal süresi dışında verilmesinden dolayı idari para cezası uygulanmayacaktır.

(Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) İşverenlerin bu durumdaki sigortalılar için e-sigorta yoluyla verecekleri işe giriş bildirgesinde “İstisna Durum Bildirim

Tablosu”nda “Naklen ve hizmet akdi ilişkisi sona ermeden aynı işverenin Kurumun aynı ya da başka sosyal güvenlik il müdürlüğü/sosyal güvenlik merkezince (SGİM/SGM) tescil edilmiş diğer işyerinde çalışan sigortalı” alanı, işten ayrılış bildirgesinde “16 Sözleşme sona ermeden sigortalının aynı işverene ait diğer işyerine nakli” işten ayrılış nedenini seçmeleri gerekmektedir.

Örnek- (A) işyerinden 31/12/2009 tarihinde ayrılan sigortalının bu işverene ait (B) işyerinde 5/1/2010 tarihinde çalışmaya başladığı, işe giriş bildirgesinin 10/1/2010 tarihinde Kuruma verildiği tespit edilmiştir. Sigortalı adına (A) işyeri tarafından verilen aylık prim ve hizmet belgesinde 2009 yılı Aralık ayında 30 günlük hizmet bulunduğu, ancak işten ayrılış tarihi ve ayrılış nedeni bildirilmediği gibi sigortalı işten ayrılış bildirgesinin de verilmediği anlaşılmıştır. Bu durumda 5/1/2010 tarihinde (B) işyerinde çalışmaya başlayan sigortalının hizmet akdinin kesintisiz olarak devam ettiğinden bahsedilmesi mümkün olmadığından, (B) işyerinden yasal süresi dışında verilen işe giriş bildirgesi, (A) işyerinden ise yasal sürede verilmeyen sigortalı işten ayrılış bildirgesi için idari para cezası uygulanması gerekmektedir.

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Sigortalı nakli yapılabilmesi için nakil tarihinde işverenin birden fazla işyerinin bulunması ve bu işyerlerinin Kanun kapsamından çıkarılmamış olması, yapılacak bildirimlerde sigortalının işten ayrılış nedeni olarak “16- Nakil” kodunun seçilmesi ve işe giriş bildirgesinde işe başlama tarihinin işten ayrılış tarihini takip eden gün olarak yazılmış olması gerekmektedir.

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) İşten ayrılış bildirgesi verilen işyerinden bildirilen işyeri numarası ile işe giriş bildirgesi verilen işyeri numarasındaki işverenin gerçek kişi olması halinde T.C. kimlik numarası, tüzel kişi olması halinde vergi kimlik numarasının uyuşması gerekmekte olup T.C. kimlik numarası ve vergi numarası bilgilerinin aynı olmaması durumunda işyeri, aynı işverene ait diğer bir işyeri sayılmayacağından işe giriş ve işten ayrılış bildireleri nakil olarak dikkate alınmayacaktır.

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Kamu kurumlarında naklen ve hizmet akdi sona ermeden işyerinin değişmesi durumunda; Kamu işyerlerinin vergi kimlik numarası farklılık arz ettiğinden sigortalı nakli uygulaması “1” ve “3” mahiyet kodlu işyerleri için işyeri numarası alanı girilmeksizin yapılmaya devam edilecektir

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) 28/6/1995 tarihli ve 22327 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 240 Sıra no’lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği gereğince banka şubelerinin her birine ayrı vergi numarası verilebildiğinden sigortalı naklinde aynı bankanın şubeleri arasında aynı vergi numarası olması şartı aranmayacaktır.

2.15- İşverenin alt işverenine ait işyerinde çalışan sigortalılar

Kanunun 12 nci maddesinin altıncı fıkrası gereğince işverenden, işyerinde yürüttüğü mal veya hizmet üretimine ilişkin bir işte veya bir işin bölümü veya eklentilerinde, iş alan ve bu iş için görevlendirdiği sigortalıları çalıştıran alt işverenlerin aldıkları işlerde çalıştırdıkları sigortalılar için ayrıca işyeri dosyası açılmamaktadır. Bu şekilde alt işveren tarafından çalıştırılan sigortalılarla ilgili tüm işlemler asıl işveren adına açılan işyeri dosyasında yürütüldüğünden, alt işverenlerin, işverene diğer alt işyerleri ya da asıl işyeri numarası üzerinden çalıştırdığı sigortalılardan dolayı müstakil işveren durumunda görülmelerine imkan bulunmamaktadır.

Asıl işyerine ait numara ya da alt işveren numarası üzerinden sigortalı işe giriş bildirgesi verildikten sonra diğer alt işveren ya da asıl işveren yanında hizmet akdi sona ermeden çalışmaya devam eden sigortalılar için sonradan verilen işe giriş bildireleri yasal süresinde verilmiş sayılmaktadır.

Ancak, alt işverenin kendisine ait müstakil tescil edilmiş işyerinden başka işverenden aldıkları işlerde çalıştırdıkları sigortalıların bulunması halinde bu sigortalıların bildirimlerinin kendilerine ait tescilli işyerinden Kuruma bildirilmesi gerekmektedir.

Örnek 1- (C) işyeri 2/2/2009 tarihinde Kanun kapsamına alınmış olup, 8 sigortalıyı 20/2/2009 tarihinde işe başlatmıştır. Bu işyerinden 16/2/2009 tarihinde iş alan (C-1) alt işvereni çalıştırdığı sigortalıları en geç 2/3/2009 tarihine kadar (bu tarih dahil) idari para cezası uygulanmaksızın Kuruma bildirecektir.

Örnek 2- Yukarıdaki örnekteki işverenden 24/3/2009 tarihinde iş alan (C-2) alt işvereni çalıştırdığı 11 sigortalıyı en geç 23/3/2009 tarihinde Kuruma bildirecektir.

Örnek 3- (D) işyerinin (D-1) alt işyerinde çalışmaya başlayan sigortalının bu işyerindeki çalışması devam ederken (D-2) alt işyeri üzerinden hizmet bildirildiği anlaşılmış olup, aylık prim ve hizmet belgesinde sigortalının bu işyerlerinde kesintisiz olarak çalıştığı tespit edildiğinden (D-2) alt işyeri üzerinden sonradan verilen işe giriş bildirgesinden dolayı idari para cezası uygulanmayacaktır.

2.16- Devredilen işyerlerinden sigortalı bildirimi

Kanunun 11 inci maddesinde sigortalı çalıştırılan bir işin veya işyerinin başka bir işverene devredilmesi veya intikal etmesi halinde yeni işveren, işi veya işyerini devraldığı tarihi takip eden on gün içinde işyeri bildirgesini Kuruma vermekle yükümlü olup, bu işlerde çalışan sigortalıların, sigorta hak ve yükümlülükleri devam etmektedir. Devir veya intikal nedeniyle düzenlenen işyeri bildirgesine istinaden ayrıca işyeri dosyası tescil edilmemekte olup, işlemlerin eski işyeri numarasından devam ettirilebilmesi için devir veya intikale ilişkin gerekli değişiklikler işyeri tescil kütüklerine kaydedilmektedir. Bu durumda işyeri devri halinde devreden ve devralan işverenin sigortalılar için sigortalı işe giriş ve işten ayrılış bildirgesi vermesine gerek bulunmamaktadır.

Devir/intikal tarihinden önceki sürelerle ilişkin sigortalı işe giriş/işten ayrılış bildirimi/aylık prim ve hizmet belgesi eski e-sigorta kullanıcı kodu ve şifresi ile devir/intikal tarihinden sonraki sürelerle ilişkin işe giriş/işten ayrılış bildirimi/aylık prim ve hizmet belgesi ise yeni e-sigorta kullanıcı kodu ve şifresi ile Kuruma bildirilecektir.

Örnek- (A) işvereni 25/10/2011 tarihinde 15 sigortalısı olan işyerini, (B) işverenine devretmiştir. İşyerini devir alan (B) işvereni işyeri bildirgesini Kuruma vermiş, 2/11/2011 tarihinde 5 sigortalı daha çalıştırmaya başlamıştır. Bu durumda devreden işverence 15 sigortalı için işten ayrılış bildirgesi, devralan işverence de işe giriş bildirgesi verilmeyecektir. Ancak sonradan 2/11/2011 tarihinde işe alınan 5 sigortalı için işe giriş bildirgesinin en geç 1/11/2011 tarihine kadar yeni e-sigorta kodu ve şifresi ile Kuruma bildirilmesi gerekmektedir.

2.17- Nakledilen işyerlerinden sigortalıların bildirimi

Kanunun 11 inci maddesi ve SSİY'nin 33 üncü maddesi gereğince işyerinin faaliyette bulunduğu adresten başka bir ildeki adrese nakledilmesi halinde nakleden işverence; başka bir işverene devredilmesi halinde devralan işverence nakil veya devir tarihini takip eden on gün içinde işyeri bildirgesi vermesine gerekmektedir.

Nakledilen sigortalıların sigorta hak ve yükümlülükleri devam ettiğinden nakil edilen işyerlerinden sigortalı işten ayrılış bildirgesi, yeni adresteki işyerinden ise sigortalı işe giriş bildirgesi düzenlenecek ancak, bu belgelerin yasal süresi dışında Kuruma verilmesinden dolayı idari para cezası uygulanmayacaktır.

İşyerinin aynı ünitenin görev alanına giren başka bir adrese nakledilmesi halinde ise işyerinin yeni adresi güncellenmekte ayrıca işyeri sicil numarası verilmemektedir. Bu durumda, nakil edilen işyerlerinde çalışan sigortalılar için işten ayrılış ve işe giriş bildirgesinin Kuruma verilmesine gerek bulunmamaktadır.

2.18- Sigortalıların kendilerini bildirmesi

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalılar, çalışmaya başladıklarını, çalışmaya başladıkları tarihten itibaren en geç bir ay içinde, sigortalı bildirim belgesi (EK-9) ile doğrudan veya internet ya da benzeri ortamda Kuruma bildirebilirler. Kurumca, sigortalının ilgili işveren tarafından bildirilmediğinin ya da bildirildiği halde sigortalı bildirim arasında farklılık bulunduğu tespiti halinde, durum, taahhütlü bir yazıyla sigortalıya, gerekirse işverene bildirilir. Yapılan bildirimlerin sonucunda farklılık giderilemezse, kontrol ve denetim sonucuna göre işlem yapılır. Sigortalının kendini bildirmemesi, sigortalı aleyhine delil teşkil etmez.

2.19- (4/a) kapsamında yaşlılık aylığı alıp aynı işyerinde çalışmaya devam edenlerden sigortalılık türünü değiştirenler (Ek, 28/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge)

5510 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin beşinci fıkrası gereğince 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki hizmetleri ile yaşlılık aylığı bağlanan sigortalılar aylık bağlandıktan sonra çalışmaya başladıkları işyerlerinde işe giriş bildirgesinde tüm sigorta kollarına tabi çalışmayı tercih edebilecekleri gibi, aynı işveren yanında çalışmalarının devam etmesi halinde “Sigortalı Tercih Bildirim Formu” ile sosyal güvenlik destek primine tabi çalışarak aylıklarının yeniden bağlanmasını talep edebilmekte ya da aylıklarını kestirmeyip düzenlenecek işe giriş bildirgesinde sosyal güvenlik destek primini seçebilecekleri gibi aynı işveren yanında çalışmalarının devam etmesi halinde Sigortalı Tercih Bildirim Formu ile aylıklarını kestirip tüm sigorta kollarına tabi olmayı tercih edebilmektedir.

21/8/2013 tarihli ve 28742 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan SSİY’nin 58 inci maddesinin beşinci fıkrasında yapılan değişiklikle yaşlılık aylığı almakta olup, işyeri değişmeksizin sigortalılık niteliğini, dolayısıyla prim ödeme şeklini değiştiren sigortalılardan sigorta kolu tercih bildirim alınmayacaktır. İşverenlerce düzenlenen işe giriş bildirgesinde belirtilen sigortalılık türüne göre işlem yapılacaktır. Aynı işveren yanında çalışması devam eden bu sigortalılar için sigortalılık statüsünün değişikliği nedeniyle düzenlenen işe giriş bildirgesinin geç verilmesi nedeniyle idari para cezası uygulanmayacaktır.

Örnek 1- 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi çalışması esas alınan sigortalıya 1/5/2012 tarihinden geçerli olmak üzere yaşlılık aylığı bağlanmıştır. 27/6/2012 tarihinde (A) işyerinde sosyal güvenlik destek primine tabi çalışmaya başlayan sigortalı bu işyerindeki çalışması devam etmekte iken 27/9/2013 tarihinde verilen sigortalı işe giriş bildirgesi ile tüm sigorta kollarına tabi çalışmayı seçtiğinden aylığı durdurulacaktır. Aynı işyerinde çalışmaya devam etmesi nedeniyle bu sigortalı için işe giriş bildirgesinin geç verilmesi nedeniyle idari para cezası uygulanmayacak ve sigortalı tercih bildirim alınmayacaktır.

Örnek 2- Örnek 1'deki sigortalının 27/6/2012 tarihinde verilen işe giriş bildirgesinde zorunlu sigortalılığı seçmesi nedeniyle yaşlılık aylığı kesilmiş olup, aynı işyeri tarafından 27/9/2013 tarihinde düzenlenen işe giriş bildirgesinde sosyal güvenlik destek primi alanı seçilmiştir. Bu defa sigortalının yaşlılık aylığı işe giriş bildirgesindeki 27/9/2013 tarihi esas alınarak yeniden bağlanacak, işe giriş bildirgesinin verilmesi nedeniyle idari para cezası uygulanmayacak, sigortalı tercih bildirim formu bu durumda da alınmayacaktır.

Örnek 3- 1/11/2010 tarihinden itibaren yaşlılık aylığı bağlanan sigortalı 12/11/2013 tarihinde (B) işyerinde sosyal güvenlik destek primine tabi çalışmaya başlamıştır. Bu işyerinde çalışması 23/12/2013 tarihinde sona ermiş, işten ayrılış bildirgesi ile Kuruma bildirilmiştir. Sigortalının 27/12/2013 tarihinde (C) işyerinde tüm sigorta kollarına tabi çalışmaya başladığı anlaşılmış olup, işveren farklı olduğundan işe giriş bildirgesinin yasal süresi içinde verilmiş olup olmadığı hususu kontrol edilecek, işe giriş bildirgesinin yasal sürede verilmemesi halinde idari para cezası uygulanacaktır.

2.20- Doğum nedeniyle yarım çalışma ödeneği alanların bildirimi (Ek, 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge)

4447 sayılı kanunun ek 5 inci maddesi kapsamında yarım çalışma ödeneği alan sigortalıların bildirimleri aylık prim ve hizmet belgesi ile yapılacak, İŞKUR'ca bu sigortalılar için sigortalı işe giriş ve işten ayrılış bildirgesi düzenlenmesi istenmeyecektir.

2.21-Güvenlik korucularının bildirimi (Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)

Güvenlik koruculuğu Bakanlar Kurulu Kararı ile belirlenen Van, Ağrı, Kars, Ardahan, Iğdır, Muş, Bingöl, Tunceli, Bitlis, Şanlıurfa, Diyarbakır, Adıyaman, Mardin, Siirt, Şırnak, Batman, Hakkari, Malatya, Elazığ, Kahramanmaraş, Gaziantep, Kilis, Erzincan, Erzurum, Hatay, Osmaniye olmak üzere 26 ilde uygulanmakta olup, valinin teklifi ve İçişleri Bakanının uygun görmesi halinde valiliklerce belirlenen köylerde güvenlik korucusu alımına ilişkin başvurular alınmakta, uygun görülenler valilik onayı ile güvenlik korucusu olarak göreve başlatılmaktadır.

Güvenlik korucularının Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi sigortalılığı valilik onayı ile göreve başladıkları tarihten itibaren başlatılacak olup, işe giriş bildireleri valiliklerce ya da kaymakamlıklarca işe başladıkları tarihten itibaren bir ay içinde Kuruma verilecektir.

2.22- İşe iade davası sonunda işe başlatılan sigortalıların bildirimi (Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge)

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalılığı sonlandırılan ancak, mahkeme veya özel hakem tarafından 4857 sayılı Kanunun 21 inci maddesi kapsamında işveren tarafından geçerli sebep gösterilmediği veya gösterilen sebebin geçerli olmadığı tespit edilerek feshin geçersizliğine karar verilen ve işveren tarafından tekrar işe başlatılacak olan sigortalı için öncelikli olarak işe iade davasına konu olan sigortalı işten ayrılış bildirgesi hakkında "1.4- İşe iade davası sonunda işe başlatılmayan sigortalıların işten ayrılış bildirgesinin verilme süresi" başlıklı bölümde açıklandığı şekilde işlem yapılacak ve işverence işe başlatılacak olan sigortalının işe giriş bildirgesi cari usullere göre verilecektir.

3- Sigortalılık Tespiti (Ek, 28/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge)

5510 sayılı Kanunda hizmet akdi 6098 sayılı Borçlar Kanunundaki hizmet akdi ve iş mevzuatındaki iş sözleşmesi olarak tanımlanmıştır.

6098 sayılı Kanunda hizmet sözleşmesi işçinin işverene bağımlı olarak belirli veya belirli olmayan süreyle iş görmeyi ve işverenin de ona zamana veya yapılan işe göre ücret ödemeyi üstlendiği sözleşme olarak tanımlanmakta, kişinin, durumun gereklerine göre ancak bir kimsenin ücret karşılığında yapılabilecek bir işi belli bir zaman için görmesi ve bu işin de işveren tarafından kabul edilmesi halinde hizmet sözleşmesi kurulmuş sayılmaktadır. Bir başka anlatımla işçi ve işverenin karşılıklı olarak bu işi yaptıklarını kabul etmeleri gerekmektedir.

4857 sayılı Kanunun 8 inci maddesinde ise iş sözleşmesi, bir tarafın (işçi) bağımlı olarak iş görmeyi, diğer tarafında (işveren) ücret ödemeyi üstlenmesinden oluşan sözleşme olarak tanımlanmış olup, hizmet akdinin unsurlarında iş, ücret, bağımlılık ve zaman unsurları bulunmaktadır.

Kurumun denetim ve kontrol ile yetkilendirilen memurları tarafından incelemelerde işyerinin sahte işyeri olduğu durumlar haricinde, sahte sigortalılık bildirimi şüphesi bulunan sigortalı ile işveren, işveren vekili, muhasebeci veya diğer aracılık edenler arasında illiyet bağının kurulması, karşılıklı maddi ya da diğer yollarla sağlanan çıkar ilişkisinin ortaya çıkarılması gerekmektedir. Bir başka anlatımla sadece bordro tanıkları ve civar araştırması yapmak suretiyle hizmet akdinin olmadığı kanaatine varılmaması, 29/1/2013 tarihli ve 2013/5 sayılı Genelgenin “4.12.1. Sahte Sigortalılık İncelemelerinde Dikkat Edilecek Hususlar” ve “4.12.2. Sahte Sigortalılık İncelemelerinde Uyulması Gereken Hususlar” başlıklı bölümde belirtilen diğer incelemelerin de yapılması, rapor okuma komisyonunca denetimde bu hususlara yer verilip verilmediğine dikkat edilmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan, sigortalı işe giriş bildirgesinin gerçek dışı bildirim olup olmadığı hususunda Kurumca zamanında yeterli araştırma yapılmadan 506 sayılı Kanun kapsamında tescil edilip isteğe bağlı sigorta ve 2925 sayılı Kanuna tabi sigortaya devam ettirilen ve primleri uzun bir süre tahsil edilen sigortalıların, sigortalılık tesciline ilişkin çalışmalarının fiili olup olmadığı konusunda herhangi bir denetim yapılması istenmeyecektir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

İşe Giriş Bildirgesinin Düzenlenmesi, Kuruma Verilmesi ve Sigortalıların Tescili

1- Sigortalı işe giriş bildirgesinin Kuruma verilmesi

1.1- e-sigorta yoluyla verilmesi

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi sigortalıları çalıştıran işverenlerden, aylık prim ve hizmet belgesini e-sigorta kanalıyla göndermekle yükümlü olanlar;

- Sigortalı tekrar işe giriş bildirgesini 1/11/2008 tarihinden itibaren,
 - Sigortalı ilk işe giriş bildirgesini ise 1/12/2008 tarihinden itibaren,
- e-sigorta yoluyla göndermekle yükümlü tutulmuşlardır.

10/7/2009 tarihli ve 2009/92 sayılı Genelge ile çalıştırılan sigortalı sayısı üzerinde durulmaksızın; özel nitelikteki işyerlerinde 1/10/2009 tarihinden, resmi nitelikteki işyerlerinde ise 15/10/2009 tarihinden itibaren işe alınan sigortalıların ilk ve tekrar sigortalı işe giriş bildirelerinin e-sigorta kanalıyla Kuruma gönderilmesi zorunlu tutulmuş olup, belgeler yasal

süresinde kağıt ortamında verilse dahi Kanunun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (1) numaralı alt bendi uyarınca idari para cezası uygulanacaktır.

Sigortalı işe giriş bildirgesinin e-sigorta yoluyla verilmesi halinde işverenler bilgisayarlarından alacakları Kurumca üretilmiş barkod numaralı çıktılarının bir nüshasını imzalarını alarak sigortalıya verecek, diğer nüshasını da sigortalının dosyasında saklayacaklardır. Kurumca e-sigorta yoluyla gelen sigortalı işe giriş bildireleri için herhangi bir dosya açılmayacak, ancak sigortalının Kuruma yazılı başvurusu ya da diğer kurum ve kuruluşlarla sigortalı hakkında yazışma yapılması halinde barkod numaralı sigortalı işe giriş bildirgesi alınarak sicil dosyası açılıp tüm bilgi ve belgeler bu dosyada muhafaza edilecektir.

İşverenler sigortalı işe giriş bildirgesinin meslek adı ve kodu, 6356 sayılı Kanun gereğince belirlenen görev kodu, ÇSGB iş kolu, sigortalıların 4857 sayılı Kanunun 13 ve 14 üncü maddelerine göre çalışıp çalışmadığı, aynı Kanunun 30 uncu maddesine göre **(Değişik, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge)** engelli ve eski hükümlü olup olmadığı alanı ile sigortalının adresini her zaman, sigortalının işe başladığı tarih ve sigortalılık kodu değişikliği ya da söz konusu bildirgenin iptali işverenler tarafından **(Değişik, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge)** işe giriş tarihini takip eden ilk iş günü saat 23:59'a kadar e-sigorta yoluyla yapılabilecektir.

1.1.1-(4/a) kapsamında verilmesi gerekirken (4/c) kapsamında verilen bildireler (Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)

Kamu kurumlarında 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (B), mülga (C) ve (D) bentleri kapsamında çalışanlar hakkında Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi hükümleri uygulanmakta olup kamu işverenlerinin bu sigortalıların bildirimlerini Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi sigortalı olarak vermeleri halinde (4/c) kapsamında verilen işe giriş bildirgesinin verildiği tarih, (a) bendi kapsamında verilmesi gereken işe giriş bildirgesinin verilme tarihi olarak kabul edilecektir.

Örnek 1- 3/5/2016 tarihinde 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (B) bendi kapsamında kamu işyerinde çalışmaya başlayan personelin işe giriş bildirgesinin işverence Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında verildiği tespit edilmiştir. “4c Sigortalı Tescil İnter / Sigortalı Tespiti / Silinen Tescil Kayıtları” programından yapılan incelemede işe giriş bildirgesinin kamu işyerince 15/5/2016 tarihinde (4/c) kapsamında verildiği, buna ilişkin kaydın da 30/5/2016 tarihinde silindiği tespit edildiğinden, ünitece “Entegre Tescil Programı”ndan 3/5/2016 tarihli işe giriş bildirgesinin Kuruma verilmiş tarihi 15/5/2016 tarihi esas alınarak girişi yapılacak, Kanunun 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi gereğince işe giriş bildirgesinin verilme süresi bir ay olduğundan kamu işyerine idari para cezası uygulanmayacaktır.

Örnek 2- Örnek 1’deki sigortalının işe giriş bildirgesinin 15/6/2016 tarihinde kamu işyerince bildirildiği “4c Sigortalı Tescil İnter / Sigortalı Tespiti / Silinen Tescil Kayıtları” menüsünden tespit edilmiş olup 3/5/2016 tarihli işe giriş bildirgesinin işverence bildirimi 15/6/2016 tarihi esas alınarak “Entegre Tescil Programı”ndan girilecek, bildirgenin geç verilmesi nedeniyle kamu işyerine idari para cezası uygulanacaktır.

1.2- Kağıt ortamında verilmesi

Sigortalı işe giriş bildirgesinin kağıt ortamında Kuruma verilmesi halinde bildirge üç nüsha olarak düzenlenecektir. Kurum evrak kaydından geçen bildirgenin bir nüshası sigortalıya

verilmek, diğer nüshası ise sigortalının dosyasında saklanmak üzere işverene verilecektir. Kurumda kalan nüshaya göre sigortalının tescil işlemi tamamlandıktan sonra, sicil dosyası açılarak arşivde muhafaza edilecektir. Sigortalının daha önce açılmış bir dosyası varsa tescil işlemi sonuçlandırılan tekrar sigortalı işe giriş bildirimleri bu dosyalara konulacaktır.

Ülkemize çalışmaya gelen yabancı uyruklulardan yabancı uyruk numarası henüz almamış olanlar ile ülkemizde 6 aydan az süreyle çalışan sigortalıların işe giriş bildirgesi de kağıt ortamında alınacaktır.

Sigortalı işe giriş bildirgesinin mahkeme kararı, Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca yapılan tespitlerden ya da diğer kamu idarelerinin denetim elemanlarının kendi mevzuatları gereğince yapacakları soruşturma, denetim ve incelemelerden veya bankalar, döner sermayeli kuruluşlar, kamu idareleri ile kanunla kurulan kurum ve kuruluşlardan alınan bilgi ve belgelerden anlaşılması halinde uygulanacak idari para cezası miktarının belirlenebilmesi bakımından bildirge e-sigorta yoluyla alınmaz, işverenden bildirgenin kağıt ortamında düzenlenerek Kuruma verilmesi istenir.

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Kanunun 100 üncü maddesinin dördüncü fıkrası ile belge veya bilgileri internet, elektronik ve benzeri ortamda göndermekle zorunlu tutulan gerçek ve tüzel kişilerin, Kurumun bilgi işlem sistemlerinin herhangi bir nedenle hizmet dışı kalması sonucu belge ve bilgiyi, Kanunda öngörülen sürenin son gününde Kuruma göndermemesi ve muhteviyatı primleri de yasal süresi içinde ödeyememesi halinde, sorunların ortadan kalktığı tarihi takip eden beşinci iş gününün sonuna kadar belge veya bilgiyi göndermesi ve muhteviyatı primleri de aynı sürede Kuruma ödemesi halinde bu yükümlülükleri Kanunda öngörülen sürede yerine getirmiş sayılacaktır.

Ayrıca, SSİY'nin 5 inci maddesi gereğince Kurum bilgisayar sisteminde, Yönetmelikte belirtilen nedenlerden dolayı e-sigorta uygulamasının çalışmasını engelleyecek şekilde arızaların oluşması halinde Hizmet Sunumu Genel Müdürlüğü yetkililerince imzalanacak bir tutanak ile tevsik edilmesi kaydıyla e-sigorta ortamında gönderilmesi zorunlu tutulan bilgi ve belgelerin Kanunda öngörülen sürenin son gününde Kurumca alınmasını engelleyici sebep olarak kabul edilmektedir.

Buna göre, Kanunun 100 üncü maddesi kapsamında Kurum internet sisteminin devre dışı kaldığı durumlarda işverenlerce kağıt ortamında düzenlenen bildirimler işleme alınır. Kurumca belirlenen diğer hallerde de bildirimler kağıt ortamında alınabilir.

(Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) SSİY'nin 124 üncü maddesi gereğince adi posta veya Kuruma doğrudan yapılan başvuru ve bildirimlerde, başvuru veya bildirimin Kurumun gelen evrak kayıtlarına intikal tarihi; taahhütlü, iadeli taahhütlü, acele posta servisi, PTT Alo Post veya PTT Kargo ile yapılan başvuru ve bildirimlerde ise başvuru veya bildirimin postaya veya kargoya verildiği tarih; başvuru veya bildirim tarihi olarak kabul edilecektir.

1.3- Yasal süresinde verilmeyen sigortalı işe giriş bildirimleri

Kanunun 8 inci maddesinde öngörülen sigortalı işe giriş bildirgesini Kurumca belirlenen şekle ve usule uygun vermeyenler veya Kurumca internet, elektronik veya benzeri ortamda göndermekle zorunlu tutulduğu halde, anılan ortamda göndermeyenler veya Kanunda belirtilen süre içinde Kuruma vermeyenler hakkında Kanunun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (1) numaralı alt bendi gereğince her bir sigortalı için asgari ücret tutarında idari para cezası uygulanacaktır.

Sigortalı işe giriş bildirgesinin verilmesi gereken yasal sürenin son gününün resmi tatile rastlaması halinde bildirge, resmi tatili izleyen ilk iş günü içinde Kuruma verildiği takdirde süresi içinde verilmiş sayılacaktır.

Örnek 1- 16/4/2009 tarihinde Kanun kapsamına alınmış işyerinde, 16/4/2009 ile 16/5/2009 tarihleri arasında çalışmaya başlayan sigortalılara ilişkin sigortalı işe giriş bildirgelerinin 16/5/2009 tarihinin Cumartesi gününe rastlaması nedeniyle 18/5/2009 Pazartesi günü Kuruma verilmesi halinde söz konusu bildirgeler süresi içinde verilmiş sayılacaktır.

Örnek 2- 21/6/2009 Pazar günü çalışmaya başlayan sigortalıya ilişkin sigortalı işe giriş bildirgesinin, 20/6/2009 tarihinin Cumartesi gününe rastlaması nedeniyle 22/6/2009 Pazartesi günü Kuruma verilmesi halinde bildirge süresi içinde verilmiş sayılacaktır.

Örnek 3- 20/7/2009 Pazartesi günü çalışmaya başlayan sigortalıya ilişkin sigortalı işe giriş bildirgesinin, 19/7/2009 tarihinin Pazar gününe rastlaması nedeniyle 20/7/2009 Pazartesi günü Kuruma verilmesi halinde bildirge süresi içinde verilmiş sayılacaktır.

Sigortalı işe giriş bildirgesinin verilmediğinin, mahkeme kararından veya Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca yapılan tespitlerden ya da diğer kamu idarelerinin denetim elemanlarının kendi mevzuatları gereğince yapacakları soruşturma, denetim ve incelemelerden veya bankalar, döner sermayeli kuruluşlar, kamu idareleri ile kanunla kurulan kurum ve kuruluşlardan alınan bilgi ve belgelerden anlaşılması halinde Kanunun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (2) numaralı alt bendi kapsamında her bir sigortalı için asgari ücretin iki katı tutarında idari para cezası uygulanır.

İşyeri esas alınmak suretiyle sigortalı işe giriş bildirgesinin verilmediğine ilişkin; mahkemenin karar tarihinden, Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarının tespit tarihinden, diğer kamu kurum ve kuruluşlarının denetim elemanlarının rapor tarihinden, bankalar, döner sermayeli kuruluşlar, kamu idareleri ile kanunla kurulan kurum ve kuruluşlardan alınan bilgi veya belgelerin Kuruma intikal tarihinden itibaren bir yıl içinde ve aynı nedenlerle tekrar verilmediğinin anlaşılması halinde, Kanunun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (3) numaralı alt bendi kapsamında her bir sigortalı için asgari ücretin beş katı tutarında idari para cezası uygulanır.

Kanunun 102 nci maddesinin ikinci fıkrası gereğince mahkeme kararına, Kurumun denetim ve kontrol ile görevlendirilmiş memurlarınca yapılan tespitler veya diğer kamu idarelerinin denetim elemanlarınca kendi mevzuatları gereğince yapacakları soruşturma, denetim ve incelemelere ya da kamu idarelerinden alınan belgelere istinaden düzenlenenler hariç olmak üzere, sigortalı işe giriş bildirgesinin yasal süresi geçtikten sonra ilgililerce kendiliğinden 30 gün içinde verilmesi ve söz konusu cezaların ilgililerce, yapılacak tebligat tarihini takip eden günden itibaren 15 gün içinde ödenmesi halinde, öngörülen cezalar dörtte bir oranına karşılık gelen tutar üzerinden uygulanır. Kanunun beşinci fıkrası gereğince ise idari para cezalarının, Kuruma itiraz edilmeden veya yargı yoluna başvurulmadan önce tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde peşin ödenmesi halinde, bu defa bunun dörtte üçü tahsil edilir.

(Mülga, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge)

(Mülga, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge)

(Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) Sigortalı işe giriş bildirgesinin verilmediğinin, bu başlığın üçüncü paragrafında belirtilen durumlar haricinde tespit edilmesi

durumunda sigortalı işe giriş bildirgesi re'sen düzenlenecektir. Kurumca re'sen düzenlenen sigortalı işe giriş bildireleri için Kanunun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi gereğince asgari ücret tutarında idari para cezası uygulanacaktır.

1136 ve 1512 sayılı kanunlar gereğince baro levhasına/noter odasına kayıtlı olmaları nedeniyle zorunlu olarak 506 sayılı Kanunun mülga 86 ncı maddesi gereğince topluluk sigortasına tabi tutulan avukat ve noterler için işe giriş bildirgesi düzenlenmesi 1136 ve 1512 sayılı kanunlardan doğan bir zorunluluk olmadığından barolar ve noter odalarının 1/10/2008 tarihinden önceki sürelerle ait düzenlemiş oldukları sigortalı işe giriş bildirelerinden dolayı idari para cezası uygulanmayacaktır.

2008 yılı Ekim ayından sonra sigortalı işe giriş bildirgesi yerine bu tarihten önce yürürlükte bulunan mevzuat hükümlerine göre belge verilmesi halinde bildirim yasal olarak yapılmış kabul edilecek ancak, yeni sigortalı işe giriş bildirgesinin düzenlenmesi sağlanarak sicil dosyasında muhafaza edilmesi sağlanacaktır.

(Değişik, 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge) 5604 sayılı Mali Tatil İhdas Edilmesi Hakkında Kanun gereğince her yıl Temmuz ayının birinden yirmisine kadar (yirmisi dahil) olan süre mali tatil uygulanmakta olup Haziran ayının son gününün tatil günü olması halinde, mali tatil, Temmuz ayının ilk iş gününü takip eden günden başlamakta, son günü mali tatile rastlayan süreler için mali tatilin son gününü izleyen tarihten itibaren yedi gün uzamış sayılmaktadır. Sigortalı işe giriş bildirgesinin mali tatil ve izleyen tarihten itibaren yedi gün içinde verilmesi halinde bildirge yasal süresinde verilmiş sayılmaktadır. 6661 sayılı Kanunla 5604 sayılı Kanunda yapılan değişiklik ile 2016 yılı Temmuz ayı itibariyle mali tatilin sona erdiği günü izleyen beş gün içinde biten süreler hakkında mali tatilin son gününü izleyen tarihten itibaren beşinci günün mesai saati bitiminde sona ermiş sayılması hükmü getirilmiştir.

(Ek, 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge) Söz konusu değişikliğe istinaden 2016 yılı Temmuz ayından itibaren 1/7-20/7 tarihleri arasında verilmesi gereken işe giriş bildirgesinin mali tatili izleyen yedinci gün sonuna kadar yerine getirilmesi halinde önceden olduğu gibi yasal süresi içinde yerine getirilmiş olduğu kabul edilecektir. İşe giriş bildirgesinin verilmesi gereken sürenin 21/7-25/7 tarihleri arasında olması halinde de 25/7 tarihine kadar (dahil) verilmesi halinde de bildirge yasal süresi içinde verilmiş sayılacaktır.

(Ek, 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge) 15/7/2016 tarihinde FETÖ/PDY terör örgütü tarafından yaşanan terör olayları nedeniyle işverenlerin işe giriş bildirelerini verme yükümlülüklerini 5604 sayılı Kanunda belirtilen sürelerde yerine getirmediikleri tespit edildiğinden Yönetim Kurulunun 28/7/2016 tarihli ve 10288832 sayılı kararı ile bildirge verme süresi 29/7/2016 tarihi saat 23:59'a kadar uzatılmıştır.

(Ek, 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge) Örnek 1- 5/7/2016 tarihinde çalışmaya başlayacak sigortalının işe giriş bildirgesinin 4/7/2016 tarihinde e-sigorta yoluyla verilmesi gerekmekte olup bu sürenin mali tatil olması nedeniyle 27/7/2016 tarihi saat 23:59'a kadar verilmesi halinde yasal süresi içinde verilmiş sayılacaktır. 2016 yılı Temmuz ayı için bildirim 29/7/2016 tarihi saat 23:59'a kadar yapılması halinde de Yönetim Kurulu Kararı gereği bildirge yasal sürede verilmiş sayılacaktır.

(Ek, 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge) Örnek 2- 22/7/2016 tarihinde işe başlayacak sigortalının işe giriş bildirgesinin 21/7/2016 tarihinde e-sigorta yoluyla verilmesi gerektiğinden, mali tatilin son gününü izleyen sürede verilen belgeler için beş gün uzatıldığından bildirgenin 25/7/2016 tarihi saat 23:59'a kadar verilmesi halinde yasal süresi içinde verilmiş sayılacaktır. 2016 yılı Temmuz ayı için bildirim 29/7/2016 tarihi saat 23:59'a kadar yapılması halinde Yönetim Kurulu Kararı gereği bildirge yasal sürede verilmiş sayılacaktır.

(Ek, 28/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge) Devredilen Sosyal Sigortalar Kurumu Yönetim Kurulunun 19/8/1988 tarihli ve VIII/2536 sayılı Kararı gereğince Milli Eğitim

Bakanlığına bağlı okullarda aday çırak, çırak ve işletmelerde beceri eğitimi gören öğrenciler hakkında SSİY'nin işyeri bildirgesinin verilmesi halinin düzenlendiği 27 nci, sigortalı işe giriş bildirgesi verilmesi halinin düzenlendiği 28 inci ve prim belgelerinin (aylık sigorta primleri bildirgesi, dört aylık sigorta primleri bordrosu, sosyal güvenlik destek primi bordrosu, aylık prim ve hizmet belgesi) verilmesi halinin düzenlendiği maddelerinin uygulanmamasına ve verilen idari para cezalarının terkin edilmesine karar verildiğinden, Devredilen SSK Prim Tahsilat Daire Başkanlığının 15/9/1988 tarihli ve 16-8. Ek Genelgesi gereğince 3308 sayılı Kanun kapsamında aday çırak, çırak ve işletmelerde beceri eğitimi gören öğrencileri çalıştıran işyerlerine bu bildirimlerin geç yapılması nedeniyle idari para cezası uygulanmamıştır. Devredilen sosyal güvenlik kurumlarının yönetim kurulu kararları Sosyal Güvenlik Kurumu Yönetim Kurulunun 3/12/2010 tarihli ve 2010/46 sayılı Kararı gereğince incelenerek devamı uygun görülmeyen kararlar yürürlükten kaldırıldığından 5510 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi 3308 sayılı Kanunda belirtilen aday çırak, çırak ve işletmelerde mesleki eğitim gören öğrencilerin işe giriş bildirgesinin geç verilmesinden dolayı 2008 yılı Ekim ayı ile 3/12/2010 tarihleri arasında idari para cezası uygulanmayacaktır.

2- Sigortalı işe giriş bildirgesinin düzenlenmesi

Sigortalı işe giriş bildirgesi sigortalıların Kanunun 8 inci maddesine göre Kuruma bildirilmesi amacıyla kullanılmakta, ayrıca **(Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)** Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Kurumumuz, ve İŞKUR tarafından ortak kullanılan bir belge olduğundan bildirgenin işverenler ve 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci madde sandıkları tarafından eksiksiz ve doğru olarak doldurulması gerekmektedir.

Bu nedenle belgede;

- “Sosyal Güvenlik Sicil Numarası” alanına Türk vatandaşları için T.C kimlik numarası, yabancı uyruklular için ise Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünce verilen numara yazılacak,

- “Belgenin Mahiyeti” bölümüne (4/a) sigortalıları yönünden ilk defa sigortalı olacak kişi için “İlk”, daha önce sigortalı olanlar için “Tekrar” alanı yanındaki kutu (X) ile belgenin re’sen düzenlenmesi halinde ise ilgili alanın yanındaki kutu (X) ile işaretlenecektir.

Ayrıca;

(Değişik, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge) - “A- SİGORTALININ KİMLİK / ÖĞRENİM / ADRES BİLGİLERİ” bölümü 1 ila 7 numaralı alanlarına nüfus cüzdanı bilgileri, yabancı uyruklu ise 8 numaralı alana ülke adı, 9 numaralı alana öğrenim durumu, 10 numaralı alana nüfusa kayıtlı olduğu yer, 11 numaralı alana ikamet adresi bilgileri yazılacaktır.

- “B- SİGORTALININ SOSYAL GÜVENLİK BİLGİLERİ” bölümü 12 numaralı alanına (4/a), (4/b) ve geçici 20 nci madde sandık sigortalıları için Kurumun internet sayfasında yer alan (www.sgk.gov.tr) aşağıdaki sigortalılık türü/kodlarından durumlarına uygun olanı işaretlenecektir.

SİGORTALILIK KODLARI			
0	Mecburi sigortalı	20	Ek 5 tarım
1	İsteğe bağlı sigortalı	21	Ek 6 ticari araç
2	5 (g) sigortalı	22	Ek 6 sanatçı

3	Tarım sigortalısı (2925)	23	1402 SK Borçlanma
6	Yurtdışı borçlanma	24	İntörn öğrenci
7	Çırak / Mesleki eğitim (Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)	25	Harp m. Vazife m. 2330 ve 3713 SK göre aylık alanlar (Ek, 28/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge)
8	Sosyal güvenlik destek primi	26	5434 SK ek 76, GM 192
12	Uluslararası sözleşmesi olmayan yabancı uyruklu sigortalı	27	Libya’da çalışanlar (Ek, 3/7/2015 tarihli ve 2015/19 sayılı Genelge)
14	Cezaevi çalışanları	28	Ek 9 10 günden az (Ek, 3/7/2015 tarihli ve 2015/19 sayılı Genelge)
16	İŞKUR kursiyerleri	29	Ek 9 10 günden fazla(Ek, 3/7/2015 tarihli ve 2015/19 sayılı Genelge)
17	İş kaybı tazminatı alanlar	30	Ek 9 10 günden az uzun vade(Ek, 3/7/2015 tarihli ve 2015/19 sayılı Genelge)
18	YÖK kısmi istihdam	31	Milletvekili borçlanması (Ek, 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge)
19	Stajyer öğrenciler	32	Bursiyer (Ek, 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge)
33	Güvenlik korucusu (Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)	34	Banka sandıklarında tüm sigorta kollarına tabi çalışanlar (Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)
35	Banka sandıklarında sosyal güvenlik destek primine tabi çalışanlar (Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)	36	670/KHK kapsamında tazminat hakkından yararlananlar (Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)
37	Tamamlayıcı ya da alan eğitimi gören öğrenciler (Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)		

- 13 (Teselsül, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge) numaralı alana, 2008 yılı Mayıs ayından önce devredilen SSK, Bağ-Kur, Emekli Sandığı ve 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesine tabi sandıklarda çalışanlar için sicil/iştirakçi veya sandık numarası yazılacaktır.

- 14 (Teselsül, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge) numaralı alana, Kanunun 88 inci maddesinin dördüncü fıkrası ile 4857 sayılı Kanunun 13 ve 14 üncü maddelerine göre kısmi süreli veya çağrı üzerine çalışanlar ile ev hizmetlerinde ay içerisinde 30 günden az çalışan sigortalıların eksik günlerine ait genel sağlık sigortası primlerinin 30 güne tamamlanması zorunlu olduğundan, (4/a) kapsamında çalıştırılan sigortalıların bu kapsamda çalıştırılıp çalıştırılmadığı hususu işaretlenecektir.

- 15 (Teselsül, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge) (Değişik, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) numaralı alana 2008 yılı Ekim ayı başından önce 506 sayılı Kanuna göre yaşlılık aylığı bağlananlar ile bu tarihten önce sigortalılığı başlayan ve 5510 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesine göre (4/a) kapsamında yaşlılık aylığı bağlanacak sigortalılardan yeniden

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında çalışmaya başlayanlar için tercihleri doğrultusunda tüm sigorta kolları ya da sosyal güvenlik destek primine ilişkin sigortalılık türü seçilecektir. 5335 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinde belirtilen kurumlarda çalıştırılan sigortalılar için madde hükmünde sayılan istisnalar hariç “tüm sigorta kolları” seçeneği, Kanunun 5 inci maddesine tabi sigortalı olanlar için ise uygun olan sigortalılık türü işaretlenecektir.

- 16 (Teselsül, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge) numaralı alana sigortalının ilk veya tekrar çalışmaya başladığı tarih yazılacaktır.

- 17 (Teselsül, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge) numaralı “Meslek adı ve kodu” alanına Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi çalışan sigortalılar için fiilen yapacakları mesleklerinin adı ve kodu işaretlenecektir. İŞKUR tarafından belirlenen “Meslek adı ve kodu” bilgileri “www.sgk.gov.tr” internet adresinde görüntülenir.

Örnek- 8/8/2009 tarihinde süpermarket işyerinde kasiyer olarak işe başlayacak elektrik tesisatçısının işveren tarafından 7/8/2009 tarihinde Kuruma gönderilecek sigortalı işe giriş bildirgesinde meslek adı alanına “kasiyer” meslek kodu alanına ise “4211.04” yazılacaktır.

- 18 (Teselsül, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge) numaralı alana, 4857 sayılı Kanunun 30 uncu maddesine göre (Değişik, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) engelli ve eski hükümlüleri çalıştıran işverenler tarafından işaretlenecektir.

- 19 (Teselsül, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge) numaralı “2821 sayılı Kanun (6356 sayılı Kanun) gereğince belirlenen görev kodu” alanına, hizmet akdine tabi olarak bir veya birkaç işveren tarafından çalıştırılanların bir kısmı 4857 sayılı Kanuna göre işçi sayılmadıklarından, işçi sayılanların tespit edilebilmesi amacıyla durumlarına uygun olan “1- İşveren vekili”, “2- İşçi”, “3- 657 SK (4/B) kapsamında çalışanlar”, “4- 657 SK (4/C) kapsamında çalışanlar”, “5- Çıraklar ve stajyer öğrenciler” ve “6- Diğerleri” seçeneklerinden biri yazılacaktır.

Bu nedenle;

- 4857 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinde sayılan; deniz ve hava taşıma işlerinde, 50’den az işçi çalıştırılan (50 dahil) tarım ve orman işlerinin yapıldığı işyerlerinde veya işletmelerde, aile ekonomisi sınırları içinde kalan tarımla ilgili her çeşit yapı işlerinde, bir ailenin üyeleri ve 3 üncü dereceye kadar (3 üncü derece dahil) hısımları arasında dışardan başka biri katılmayarak evlerde ve el sanatlarının yapıldığı işlerde, ev hizmetlerinde, 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanununun 2 nci maddesinin tarifine uygun üç kişinin çalıştığı işyerlerinde çalışanlar ve sporcular işçi sayılmadıklarından bunlar için “6- Diğerleri”,

- Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının;

(a) bendine tabi ceza infaz kurumları ile tutukevleri bünyesinde oluşturulan tesis, atölye ve benzeri ünitelerde çalıştırılan hükümlü ve tutuklular, (g) bendine tabi Ülkemiz ile sosyal güvenlik sözleşmesi olmayan ülkelerde iş üstlenen işverenlerce yurt dışındaki işyerlerinde çalıştırılmak üzere götürülen Türk işçileri için “6- Diğerleri”,

(b) bendine tabi 3308 sayılı Kanunda belirtilen aday çırak, çırak ve işletmelerde mesleki eğitim gören öğrenciler, meslek liselerinde okumakta iken veya yüksek öğrenimleri sırasında zorunlu staja tabi tutulan öğrenciler ile 2547 sayılı Kanunun 46 ncı maddesine tabi olarak kısmi zamanlı çalıştırılan öğrencilerden aylık prime esas kazanç tutarı, Kanunun 82 nci maddesine göre belirlenen günlük prime esas kazanç alt sınırının otuz katından fazla olmayanlar için “5- Çıraklar ve stajyer öğrenciler”,

(c) bendine tabi harp malulleri ile 3713 ve 2330 sayılı kanunlara göre vazife malullüğü aylığı bağlanmış malullerden iş kazası ve meslek hastalığı sigortası primi kesiliyorsa “6- Diğerleri”, bu prim yanında ayrıca uzun vade sigorta primi de kesiliyorsa “2- İşçi”,

Kanun gereğince işveren adına ve hesabına, işin veya görülen hizmetin bütününün yönetim görevini yapan işveren vekillerinden sigortalı olarak çalışanlar, 6356 sayılı Kanuna göre işveren sayıldığından bunlar için “1- İşveren vekili”,

657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (B) ve (C) bendine tabi olanlar;

Kamu idarelerinin kuruluş ve personel kanunlarında Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre sigortalı sayılan ancak, 4857, 854, 5953 ve 5434 sayılı kanunların hükümleri uygulanmayan personeli ile 6356 sayılı Kanuna tabi olmayanlar için “3- 657 SK (4/B) kapsamında çalışanlar”, “4- 657 SK (4/C) kapsamında çalışanlar” ya da “6- Diğerleri”,

Sosyal güvenlik kanunlarına göre emekli olup aylıkları kesilmeden Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi sosyal güvenlik destek primi ödeyerek çalışanlar için “2- İşçi” seçeneği işaretlenecektir.

Örnek- 1/9/2009 tarihinde Kanun kapsamına alınan işyerinde işveren söz konusu tarih itibariyle 35 sigortalı çalıştıracağını beyan etmiş olup, bunların 25 tanesi işçi, 4 tanesi çırak, 1 tanesi de işveren adına işleri yürütmek üzere alınan kişidir. Buna göre, düzenlenecek işe giriş bildirgelerinde “20” numaralı alana 25 sigortalı için “İşçi”, 4 sigortalı için “Çıraklar ve stajyer öğrenciler”, 1 sigortalı için ise “İşveren vekili” alanı işaretlenecektir. İşyerinin Kanun kapsamına yeni alınması sebebiyle bu sigortalıların sigortalı işe giriş bildirgelerinin işyeri tescil tarihinden itibaren bir ay içinde (1/10/2009 tarihine kadar) Kuruma verilmesi gerekmektedir.

(Değişik, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge) - “C- İŞVEREN / İŞYERİ / VERGİ DAİRESİ /ESNAF SAN. SİC. MEMURLUĞU / ZİRAAT ODASI / TARIM İL / İLÇE MD. / ŞİRKET BİLGİLERİ” bölümü 21 numaralı “ÇSGB işkolu” alanına, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından belirlenen 6356 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinde sayılan aşağıdaki 20 adet iş kolundan birisi, 22 numaralı alana SGK işyeri sicil numarası, 23 numaralı alana gerçek kişiler için 11 haneli T.C. kimlik numarası, tüzel kişiler için 10 haneli vergi kimlik numarası yazılacaktır.

ÇSGB İŞ KOLU KODLARI			
1	Avcılık, balıkçılık, tarım ve ormancılık	11	Çimento, toprak ve cam
2	Gıda sanayi	12	Metal
3	Madencilik ve taş ocakları	13	İnşaat
4	Petrol, kimya, lastik, plastik ve ilaç	14	Enerji
5	Dokuma, hazır giyim ve deri	15	Taşımacılık
6	Ağaç ve kağıt	16	Gemi yapımı ve deniz taşımacılığı, ardiye ve antrepoculuk
7	İletişim	17	Sağlık ve sosyal hizmetler
8	Basın, yayın ve gazetecilik	18	Konaklama ve eğlence işler
9	Banka, finans ve sigorta	19	Savunma ve güvenlik
10	Ticaret, büro, eğitim ve güzel sanatlar	20	Genel işler

- “D-BEYAN VE TAAHHÜTLER” bölümüne sigortalının ve işverenin beyan ve taahhütleri yazılacaktır.

3- Sigortalıların tescil işlemleri

Kanun gereğince ilk defa 2008 yılı Ekim ayı başından itibaren sigortalı olacaklar ile bu tarihten önce 506 ve 2925 sayılı kanunlara tabi sigortalıların sigortalılık işlemleri sosyal güvenlik sicil numarası ile takip edilecektir.

Sosyal güvenlik sicil numarası Türk vatandaşları için Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası, yabancı uyruklular için ise Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünce verilen kimlik numarasıdır.

Sigortalı tescil kütüğü ortaklaştırılınca kadar Kanunun 4 üncü maddesine tabi sigortalılar için ayrıca sigorta sicil numarası verilmeye devam edilecektir.

SGİM/SGM’lerce kağıt ortamında verilen işe giriş bildirgelerine göre tescil işlemi sonuçlandırılarak sigortalılara ait belgeler açılacak sicil dosyasında muhafaza edilecektir. Ancak, sigortalı daha önce tescil edilmiş ise tescil işlemi sonuçlandırıldıktan sonra tekrar sigortalı işe giriş bildirgeleri de bu dosyaya konulacaktır.

3.1- Re’sen tescil işlemleri

Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca fiilen yapılan denetimler veya işyeri kayıtlarından yapılan tespitler ya da kamu idarelerinin denetim elemanlarınca kendi mevzuatları gereğince yapacakları soruşturma, denetim ve incelemeler veya kamu kurum ve kuruluşları ile 5411 sayılı Bankacılık Kanunu kapsamındaki kuruluşlar tarafından düzenlenen belge veya alınan bilgiler sonucu Kuruma bildirilmediği tespit edilenlerin,

Kanunun 8 inci maddesinin yedinci fıkrasına göre kamu idareleri ile Kanunun 100 üncü maddesine göre 5411 sayılı Kanun kapsamındaki kuruluşlar, döner sermayeli kuruluşlar, diğer gerçek ve tüzel kişilerden doğrudan kamu idareleri ile kanunla kurulan kurum ve kuruluşlarla yapılan protokoller çerçevesinde alınan bilgiler sonucu çalıştıkları tespit edilenlerin,

Açılan davalar sonucunda mahkemelerce hizmetleri tespit edilenlerin,

3201 sayılı Yurtdışında Bulunan Türk Vatandaşlarının Yurtdışında Geçen Sürelerinin Sosyal Güvenlikleri Bakımından Değerlendirilmesi Hakkında Kanun uyarınca yapılan hizmet borçlanması talebinde bulunanlardan, Türkiye’de Kanuna veya Kanunla yürürlükten kaldırılan sosyal güvenlik kanunlarına tabi hizmetleri bulunmayanların,

506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesi kapsamındaki bankalar, sigorta ve reasürans şirketleri, ticaret odaları, sanayi odaları, borsalar veya bunların teşkil ettikleri birlikler personeli için kurulmuş bulunan sandıkların iştirakçileri ile aylık veya gelir bağlanmış olanlar ile bunların hak sahiplerinden Kurumca devir alınanların,

Sicilsiz tahakkuk komisyonunca işe giriş bildirgesi verilmediği halde, sigorta prim bordrosunda yer alan çalışmaları mal edilenler ile işe giriş bildirgesi verilmediği halde başkasına ait sigorta sicil numarasında kayıtlı hizmetleri mal edilenlerin,

tescil işlemleri Kurumca re’sen yapılacaktır.

(Mülga, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge)

3.1.1- İdari para cezası uygulanmasını gerektiren re’sen tescil işlemleri (Ek, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge)

Sigortalı işe giriş bildirgesinin Kurumca re’sen düzenlenmesi halinde, aşağıda belirtilen durumlarda fiilin olduğu tarih esas alınıp zamanaşımı süresi de göz önünde bulundurularak idari para cezası uygulanacaktır.

- Kurumun denetim ve kontrole görevli memurlarınca fiilen yapılan denetimler veya işyeri kayıtlarından yapılan tespitler ya da kamu idarelerinin denetim elemanlarınca kendi mevzuatları gereğince yapacakları soruşturma, denetim ve incelemeler veya kamu kurum ve kuruluşları ile 5411 sayılı Bankacılık Kanunu kapsamındaki kuruluşlar tarafından düzenlenen belge veya alınan bilgiler sonucu Kuruma bildirilmediği tespit edilenlerin,

- Kanunun 8 inci maddesinin yedinci fıkrasına göre kamu idareleri ile Kanunun 100 üncü maddesine göre 5411 sayılı Kanun kapsamındaki kuruluşlar, döner sermayeli kuruluşlar, diğer gerçek ve tüzel kişilerden doğrudan kamu idareleri ile kanunla kurulan kurum ve kuruluşlarla yapılan protokoller çerçevesinde alınan bilgiler sonucu çalıştıkları tespit edilenlerin,

- Sigortalılık başlangıç tarihi açılan davalar sonucunda mahkemelerce tespit edilenlerin,

- Sicilsiz tahakkuk komisyonunca işe giriş bildirgesi verilmediği halde, aylık/üç aylık/dört aylık sigorta prim bordrosunda yer alan çalışmaları mal edilenler ile işe giriş bildirgesi verilmediği halde başkasına ait sigorta sicil numarasında kayıtlı hizmetleri mal edilenlerin,

sigortalı işe giriş bildirgelerinin Kurumca yapılacak tebligat ile bir aylık sürede verilmesi istenecek, bu süre içinde verilmeyen işe giriş bildirgeleri Kurumca re'sen düzenlenecektir.

Kağıt ortamında re'sen sigortalı işe giriş bildirgesi düzenlenenlerin tescil işlemleri, (4/a) tescil programının re'sen tescil seçeneği işaretlenerek, kayıt dışı istihdamla mücadele servislerince sigortasız çalıştırıldığı tespit edilenler için kağıt ortamında re'sen düzenlenen sigortalı işe giriş bildirgesinin üzerine ise "KADİM" kaşesi basılarak re'sen tescil seçeneğinin "KADİM" seçeneği işaretlenerek tescil işlemi sonuçlandırılacaktır.

3.1.2- İdari para cezası uygulanmasını gerektirmeyen re'sen tescil işlemleri

Aşağıda belirtilen hallerde işe giriş bildirgesinin re'sen düzenlenmesi nedeniyle idari para cezası uygulanmayacaktır.

- 3201 sayılı Yurtdışında Bulunan Türk Vatandaşlarının Yurtdışında Geçen Sürelerinin Sosyal Güvenlikleri Bakımından Değerlendirilmesi Hakkında Kanun uyarınca yapılan hizmet borçlanması talebinde bulunanlardan, Türkiye'de Kanuna veya Kanunla yürürlükten kaldırılan sosyal güvenlik kanunlarına tabi hizmetleri bulunmayanların re'sen tescilinde "6- Yurtdışı borçlanma" sigortalılık kodu, işe giriş tarihi 1/1/2500 olarak kaydedilecektir.

- **(Değişik, 17/09/2021 tarihli ve 2021/32 sayılı Genelge)** 6552 sayılı Kanunla 3201 sayılı Kanunun 5 inci maddesine yapılan ilave ile 11/9/2014 tarihinden itibaren uluslararası sosyal güvenlik sözleşmelerinde Türk sigortasına girişinden önce akit ülke sigortasına girdiği tarihin Türk sigortasına girdiği tarih olarak kabul edileceğine ilişkin özel hüküm bulunan ülkelerdeki sigortalılık sürelerini borçlananların akit ülkede ilk defa çalışmaya başladıkları tarihin ilk işe giriş tarihi olarak kabul edileceği hüküm altına alındığından; Almanya, Arnavutluk, Avusturya, Azerbaycan, Belçika (1/9/2018 tarihinden önce ilk defa bu ülkede çalışmaya başlamış olanlar için), Bosna Hersek, Çekya, Fransa, Gürcistan, Hırvatistan, Hollanda, İsviçre, İtalya, Kanada, Kebek, K.K.T.C.(1/10/2020 tarihinden önce ilk defa bu ülkede çalışmaya başlamış olanlar için), Kore Cumhuriyeti, Lüksemburg, Makedonya, Slovakya **(Mülga, 03/11/2021 tarihli ve 2021/37 sayılı Genelge)** ve Tunus'ta geçen sürelerini 3201 sayılı Kanuna göre borçlananların bu ülkelerde ilk defa çalışmaya başladıkları tarih ise giriş tarihi olarak kabul edilecektir. Bu durumdaki sigortalıların re'sen tescilinde "6- Yurtdışı borçlanma" sigortalılık kodu, çalışmanın geçtiği ülke ve buradaki işe giriş tarihi esas alınarak işe giriş bildirgesi düzenlenecektir. 11/9/2014 tarihinden önce Kurum aleyhine açılıp sonuçlanan davalar hakkında da re'sen tescil işlemi aynı şekilde yapılacaktır. 3201 sayılı Kanunla yapılan borçlanmalarda sigortalılık başlangıç tarihinin tespiti hakkında 29/9/2014 tarihli ve 2014/27 sayılı Genelge doğrultusunda işlem yapılacaktır.

- Kanunun geçici 36 ncı maddesi gereğince borçlanma yapmak üzere müracaat edenlerden 506 ve 2925 sayılı kanunlar kapsamında hizmeti bulunmayanlar ile 1479, 2926 ve 5434 sayılı kanunlara göre tescilli olanların Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre tescilli olmayanların re'sen tescilinde "23- 1402 SK Borçlanma" sigortalılık kodu, işe giriş tarihi 1/1/1402 olarak kaydedilecektir.

- 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesi kapsamındaki bankalar, sigorta ve reasürans şirketleri, ticaret odaları, sanayi odaları, borsalar veya bunların teşkil ettikleri birlikler personeli için kurulmuş bulunan sandıklarından Kuruma devredilen İttihadı Milli Türk Anonim Sigorta Şirketi Emekli Sandığı, İstanbul Bankası Personeli Sosyal Sigorta Sandığı Vakfı, Türkiye Öğretmenler Bankası A.Ş. Emekli Sağlık ve Sosyal Yardım Sandığı Vakfı, Tam Sigorta A.Ş. Memur ve Müstahdemleri Emekli Sandığı Vakfı, Ankara Anonim Türk Sigorta Şirketi Memur ve Hizmetlileri Sağlık ve Emeklilik Sandığı Vakfı, Türkiye Tütüncüler Bankası A.Ş. Memur ve Hizmetlileri Sosyal Sigorta ve Yardım Sandığı Vakfı, Türkiye Kredi Bankası A.Ş. Memur ve Müstahdemleri Sosyal ve Yardım Sandığı Vakfı ile Türk Ticaret Bankası Emekli Sandığı Vakfı'nda çalışan ve bu sandıklardan emekli olanların 506 sayılı Kanun kapsamında sicil numarası bulunmayanların re'sen tescili (**Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge**) Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü Bağımsız ve Hizmet Akdiyle Çalışanlar Tescil ve Hizmet Daire Başkanlığınca yapılacaktır.

- 991 sayılı Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğü İşçileri Emekli Sandığı ile Askeri Fabrikalar Tekaüt ve Muavenet Sandığının Sosyal Sigortalar Kurumuna Devri Hakkında Kanun gereğince 1/6/1969 tarihinde devredilen Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğü İşçileri Emekli Sandığı ile Askeri Fabrikalar Tekaüt ve Muavenet Sandığında çalışanların re'sen tescil işlemi (**Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge**) Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü Bağımsız ve Hizmet Akdiyle Çalışanlar Tescil ve Hizmet Daire Başkanlığınca yapılacaktır.

3.2- İptal-İpka işlemleri

3.2.1- Bir sigortalıya birden çok sigorta sicil numarası verilmesi

Bir sigortalıya birden fazla sigorta sicil numarası verilmişse, bu sigortalının ilk çalışması dolayısıyla verilen sicil numarası ipka (geçerli), sonraki çalışmaları ile ilgili sicil numaraları iptal edilir. Ancak, tahsis işlemi yapılmış dosyalara ait sonradan tespit edilen sicil numarası, sigortalının ilk çalışması dolayısıyla verilmiş olan numaralardan olsa dahi iptal edilerek, tahsis gören sigorta sicil numarası ipka edilecektir.

Birden çok sigorta sicil numarası verilen sigortalıların iptal-ipka işlemleri sigortalının en son hizmetinin geçtiği SGİM/SGM'lerce, mükerrer sigorta sicil numaralarının aynı ya da değişik ünitelerce verildiğine bakılmaksızın, gerek iptal edilecek gerekse geçerli sayılacak sigorta sicil numaralarının aynı kişiye ait olup olmadığı özenle araştırılacak, sigorta sicil numaralarının aynı sigortalıya ait olduğunun anlaşılması halinde, iptal-ipka işlemi yapılacaktır.

İptal edilen sigorta sicil numarasına ait dosya gömleği kesinlikle imha edilmeyip, üzerine gerekli not düşülerek arşivdeki yerinde saklanacak, iptal edilen sicil numaraları da tescil işlemlerinde yeniden kullanılmayacaktır.

3.2.2- Bir sicil numarasının birden çok sigortalıya verilmesi

Bir sigorta sicil numarasında birden fazla sigortalının kayıtlı olduğunun herhangi bir nedenle anlaşılması halinde, öncelikle künyeleri ile tarama yapılarak aynı zamanda başka bir sigorta sicillerinin de olup olmadığı araştırılacak, başka sigorta sicil numarasının tespiti halinde,

başvuran sigortalının sadece kendine ait olan sicilde tüm hizmetleri toplanacak, ortak olan sicil numarası ise diğer sigortalıya mal edilecektir.

Bu durumdaki sigortalıların başka sicilleri yoksa, önce başvuran sigortalının nüfus kayıt örneği temin edilerek, yeni sistemde tescili yapılacak, eski tip sigorta sicil numarası diğer sigortalıda bırakılarak her iki dosyaya yapılan işlem hakkında not düşülecektir.

Aynı sicilde kayıtlı sigortalıların her ikisinin de nüfus bilgilerinin noksansız bilinmesi halinde, işe başlama tarihi önce olan mevcut sigorta sicil numarasında bırakılacak, diğer sigortalı ise yeni bir sicil numarasında tescil edilecektir.

3.3- Diğer tescil işlemleri (Ek, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge)

506 sayılı Kanunun mülga 85 inci maddesine tabi isteğe bağlı sigortalılardan 1/10/2008 tarihinden önce “İsteğe Bağlı Başvuru Belgesi” ile müracaat edenler “1- İsteğe bağlı sigortalı”, mülga 86 ncı maddesine tabi avukat ve noterler adına baro başkanlıkları ve noter odalarınca düzenlenen 1/10/2008 tarihinden önceki süreye ait işe giriş bildirimleri “2- 5(g) sigortalı (topluluk)”, 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılardan “Süreksiz Tarım İşlerinde Çalışanlara Ait İstek ve Tescil Belgesi” ile müracaat edenlere “3- Tarım sigortalısı (2925)”, Kanunun 5 inci maddesinin (g) bendi ve 51 inci maddenin üçüncü fıkrası gereğince isteğe bağlı sigortalı olmak için “İsteğe Bağlı Giriş Bildirgesi” ile müracaat edenler “1- İsteğe bağlı sigortalı”, Kanunun ek 5 inci maddesi kapsamında süreksiz tarım ve orman işlerinde sigortalılardan “Tarım İşlerinde Hizmet Akdiyle Süreksiz Çalışanlara Ait Giriş Bildirgesi” veya “Orman İşlerinde Hizmet Akdiyle Süreksiz Çalışanlara Ait Giriş Bildirgesi” ile müracaat edenler “20- Ek 5 tarım”, ek 6 ncı madde kapsamında şehir içi toplu taşıma araçlarında ayda 10 günden az çalışıp primlerini 30 gün üzerinden ödemek için isteyenler “Şehir İçi Toplu Taşıma Araçlarında Kısmi Süreli Çalışanlara Ait Giriş Bildirgesi” ile müracaat edenler “21- Ek 6 ticari araç, sanatçı olarak kısmi çalışanlardan “Sanatçı Olarak Kısmi Süreli Çalışanlara Ait Giriş Bildirgesi” ile müracaat edenler “22- Ek 6 sanatçı” sigortalılık kodu ile tescil edilirler.

4- İşe giriş tarihinin düzeltilmesi işlemleri

İşverenlerin ilk ve tekrar işe giriş bildirimlerinde sigortalının işe alındığı tarihin hatalı olduğunu ileri sürmeleri halinde sigortalının işe alındığı tarihin hatalı olduğunun işverenlerce kesin delillerle ispatlanması ve ünitece de işverenler tarafından ibraz edilen belgelere göre işe giriş tarihinin hatalı yazıldığı anlaşıldığında, itirazlar kabul edilip işe giriş tarihi ile ilgili gerekli düzeltmeler yapılacaktır.

Ünitece yapılacak değerlendirmede işe giriş bildirgesinde düzeltilmesi istenen tarihe ilişkin aylık prim ve hizmet belgesinde sigortalı adına yapılan bildirim bulunup bulunmadığı, sigortalının çalışmaya başladığı tarihten itibaren en geç bir ay içinde çalışmaya başladığını Kuruma sigortalı bildirim belgesini verip vermediği hususu değerlendirilerek işlem yapılacak işverenin sunduğu belgeler ile Kurum kayıtlarının birbirini doğrulması halinde gerekli düzeltmeler yapılacak, işveren bildirimlerinde tereddüt ve şüphe duyulması halinde konunun Kurumun denetim ve kontrolle gerekli memurları tarafından araştırılarak sonucuna göre işlem yapılması sağlanacaktır.

Örnek- 24/12/2010 tarihli işe giriş bildirgesi 23/12/2010 tarihinde Kuruma verilen sigortalının işvereni daha sonra Kuruma yaptığı itirazda işe başlangıç tarihinin 29/12/2010 olduğu belirtmiştir. Aylık prim ve hizmet belgesinde yapılan inceleme sigortalının işe giriş tarihinin işverenin bildirim tarihini doğruladığı, sigortalının sigortalı bildirim belgesini Kuruma vermediği anlaşılmış olup işverenin talebi doğrultusunda işe giriş tarihinde düzeltme yapılacaktır. Aylık

prim ve hizmet belgesinde sigortalının işe başlangıç tarihinin 22/12/2010 tarihi olduğunun tespit edilmesi halinde bu defa işe başlangıç tarihi 22/12/2010 olarak düzeltilecek bu defa geç verilmiş duruma düşen işe giriş bildirgesinden dolayı işverene idari para cezası uygulanacaktır.

5- Yaş Düzeltmeleri (Ek, 28/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge)

Kanunun 57 nci maddesi gereğince uzun ve kısa vadeli sigortalar ile genel sağlık sigortasından yararlanmada sigortaların yararlanmaya başlamadan önceki yaş düzeltmeleri kabul edilmekte, sigortalılıkları başlatılanların sigortalılık başlangıç tarihinden sonra yaptıkları yaş düzeltmeleri ise dikkate alınmamaktadır. Bu durumda yaş düzeltmelerine ilişkin mahkeme kararlarına istinaden tescil kütüklerinin tashihli yaşla ilgili bölümleri düzeltilecek ancak, uzun ve kısa vadeli sigortalar ile genel sağlık sigortasına tabi olunduktan sonra yapılan düzeltmelerde sigortalılık hak ve mükellefiyetinin düzeltilmeden önceki yaşa göre belirleneceği sigortalılara bildirilecektir.

(Ek, 3/7/2015 tarihli ve 2015/19 sayılı Genelge) 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun 38 inci maddesinde, aile kütüklerine tescil edilmesi gereken bilgilerden; dayanak belgesinde bulunduğu halde nüfus kütüklerine hatalı veya eksik olarak tescil edilen ya da hiç yazılmayan bilgiler veya mükerrer kayıtlar maddi hata kapsamında değerlendirilmekte, bu tür maddi hatalar Nüfus İşleri Genel Müdürlüğü ya da nüfus müdürlükleri tarafından düzeltilmekte veya tamamlanmakta olup nüfus kütüğüne hatalı veya eksik tescil edilen kayıtlarla ilgili düzeltmeler mahkemeye gerek kalmaksızın Nüfus İşleri Genel Müdürlüğü ya da nüfus müdürlükleri tarafından düzeltilebilmektedir. Bu hususların belgelenmesi halinde kayıt düzeltilmesi Kanunun 57 nci maddesine aykırı düşmediğinden düzeltilmiş yaş dikkate alınarak işlem yapılacaktır.

(Ek, 3/7/2015 tarihli ve 2015/19 sayılı Genelge) (Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Örnek 1-İşe giriş bildirimlerindeki doğum tarihi farklı olup daha sonra aynı kişi olduğu anlaşılan ve iptal ipka işlemi yapılan sigortalının ilk defa çalışmaya başladığı 4/6/1979 tarihli işe giriş bildirgesinde doğum tarihi 1963, 8/8/2012 tarihli işe giriş bildirgesinde ise 4/9/1970'tir. Sigortalı 27/6/2012 tarihinde mahkeme kararı ile 4/9/1970 olan doğum tarihini 31/12/1963 olarak değiştirmiştir. Mahkeme kararının kesinleşme tarihi 27/6/2012 tarihi olduğundan, uzun vade sigorta kollarından sağlanan yardımlarda 4/9/1970 doğum tarihi esas alınacaktır.

(Ek, 3/7/2015 tarihli ve 2015/19 sayılı Genelge) Örnek 2- 2/11/1981 ve 15/3/1985 tarihlerinde işe giriş bildirgesi verilen sigortalının 2/11/1981 tarihinde uzun vadeli sigorta kolları yönünden prim ödenmediği tespit edilmiştir. Sigortalı 7/4/1968 olan doğum tarihini 4/3/1983 tarihli mahkeme kararı ile 7/4/1963 olarak düzeltirmiş olup 2/11/1981 tarihi ile yaş düzeltmesinin yapıldığı 4/3/1983 tarihi arasında uzun vade sigorta kolları yönünden prim ödenmediğinden sigortalının tescil kaydı düzeltilecek uzun vade sigorta kollarından sağlanan yardımlarda 7/4/1963 olarak dikkate alınacaktır.

(Ek, 3/7/2015 tarihli ve 2015/19 sayılı Genelge) Örnek 3- 22/9/1988 tarihinde 1479 sayılı Kanuna tabi, 21/11/1992 tarihinde 506 sayılı Kanuna tabi olan sigortalı 8/8/1986 tarihli mahkeme kararı ile 5/5/1965 olan doğum tarihini 4/4/1964 olarak düzeltirmiş olup tescil kayıtlarında gerekli düzeltme yapılacak uzun vade sigorta kollarından sağlanan yardımlarda 4/4/1964 doğum tarihi esas alınacaktır.

(Ek, 3/7/2015 tarihli ve 2015/19 sayılı Genelge) Örnek 4- Bulgaristan göçmeni olan sigortalının ilk işe giriş bildirgesindeki doğum tarihinin 18/8/1959 olduğu ancak Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünün yazısı ile 18/8/1963 olan doğum tarihinin kayıtlara sehven 18/8/1959 olarak yazıldığı ve söz konusu kaydın düzeltildiği anlaşılmış olup tescil kayıtlarında gerekli düzeltme yapılacak uzun vade sigorta kollarından sağlanan yardımlarda 18/8/1963 doğum tarihi esas alınacaktır.

(Ek, 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge) 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun 367 nci maddesinin ikinci fıkrasında, kişiler hukuku, aile hukuku ve taşınmaz mal ile ilgili aynı haklara ilişkin kararlar kesinleşmedikçe yerine getirilemeyeceği hükmü bulunduğundan yaş düzeltmelerinde mahkeme karar tarihi değil kesinleşme tarihi dikkate alınacaktır.

(Ek, 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge) Örnek 5- 1/3/1986 tarihinde 506 sayılı Kanuna tabi çalışmaya başlayan sigortalının 17/5/1970 olan doğum tarihi 11/2/1986 tarihli mahkeme kararı ile 17/5/1966 olarak değiştirilmiştir. Mahkeme kararının kesinleşme tarihi 5/3/1986 tarihi olduğundan, tescil kayıtlarında gerekli düzeltme yapılacak ancak uzun vade sigorta kollarından sağlanan yardımlarda 17/5/1970 doğum tarihi esas alınacaktır.

ALTINCI BÖLÜM

Sigortalılığın Sona Ermesi ve Kuruma Bildirilmesi

1- Sigortalılığın sona ermesi

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi sigortalıların sigortalılıkları hizmet akdinin sona erdiği tarihten itibaren sona ermekte, sigortalılığı bu şekilde sona erenlerin ise Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi gereğince işverenleri tarafından işten ayrıldığı tarihi takip eden on gün içinde Kuruma sigortalı işten ayrılış bildirgesi (EK-10) ile e-sigorta yoluyla bildirilmesi gerekmektedir.

Kamu idarelerince;

- 4447 sayılı Kanununa göre işsizlik sigortasına tabi olmayan sözleşmeli personel,
- Yurt dışı görevde çalışmak üzere işe alınan personel,
- Dış temsilciliklerde istihdam edilmekte olup temsilciliğin bulunduğu ülkede sürekli ikamet izni veya bu devletin vatandaşlığını da haiz bulunan Türk uyruklu sözleşmeli personelden, bulunduğu ülkenin sosyal güvenlik kurumunda sigortalı olduğunu belgeleyenler,
- Dış temsilciliklerde istihdam edilen sözleşmeli personelden uluslararası sosyal güvenlik sözleşmeleri çerçevesinde ve temsilciliğin bulunduğu ülkenin ilgili mevzuatının zorunlu kıldığı hallerde bulunulan ülkede sosyal sigorta kapsamında sigortalı yapılanlar,

hakkında işten ayrılış bildirgesinin sigortalılığının sona ermesinden itibaren üç aylık süre içinde Kuruma verilmesi gerekmektedir.

Sigortalı işten ayrılış bildirgesinin verilmesi gereken yasal sürenin son gününün resmi tatile rastlaması halinde bildirge, resmi tatili izleyen ilk iş günü içinde Kuruma verildiği takdirde süresi içinde verilmiş sayılacaktır.

(Değişik 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge) İşten ayrılış bildirgesinin yasal süre içerisinde verilmesinde 5604 sayılı Kanunun mali tatile ilişkin hükümleri bu Genelgenin

beşinci bölüm “1.3- Yasal süresinde verilmeyen sigortalı işe giriş bildirelery” alt başlığında belirtilen süreler esas alınarak uygulanacaktır.

İşten ayrılış bildirgesine idari para cezası verilmesi uygulamasına 1/8/2009 tarihinden itibaren geçildiğinden sigortalı işten ayrılış bildirgesinin yasal süresinde verilir verilmeyişinin tespiti sigortalının işten ayrılış tarihinde geçerli olan mevzuat hükümlerine göre yapılacaktır.

Örnek- 24/7/2009 tarihinde çalıştığı işten ayrılan sigortalının sigortalı işten ayrılış bildirgesinin 3/8/2009 tarihi saat 23:59’a kadar Kuruma verilmesi gerekmekte olup, bu süre geçtikten sonra bildirgenin verilmesi halinde işverene idari para cezası uygulanmayacak, aynı sigortalının 3/8/2009 tarihinde işten ayrıldığı varsayıldığında bildirgenin 13/8/2009 tarihi saat 23:59’a kadar verilmemesi halinde bu defa bildirgenin geç verilmesinden dolayı idari para cezası uygulanacaktır.

1/10/2008-1/8/2009 tarihleri arasında sigortalı işten ayrılış bildirgesine kaydedilen bilgiler ile ayrıca ilgili aylık prim ve hizmet belgelerinde yer alan bilgiler arasında mutabakatsızlık olması halinde aylık prim ve hizmet belgesindeki bilgiler esas alınacaktır. 1/8/2009 tarihine kadar on günlük süre dolmadan aylık prim ve hizmet belgesi verilmiş ise ayrıca sigortalı işten ayrılış bildirgesinin düzenlenmesi istenmeyecektir.

Örnek- Sigortalı, 26/1/2010 tarihinde işten ayrılmış olup bu sigortalının işten ayrılış bildirgesinin işten ayrıldığı tarihi takip eden 27/1/2010 tarihinden itibaren 5/2/2010 tarihine kadar e-sigorta yoluyla Kuruma bildirilmesi gerekmektedir.

Sigortalı işten ayrılış bildirgesinin meslek adı ve kodu, sigortalının işten ayrılış tarihi ve nedeni ile sigortalının işten ayrıldığı aydaki ve bir önceki aydaki kazancı işten ayrılış tarihi esas alınarak on günlük süre içerisinde düzeltilebildiği gibi bildirge iptali de bu süre içerisinde yapılabilir. ÇSGB iş kolu ve sigortalının adresi her zaman e-sigorta yoluyla işverenler tarafından değiştirilebilir.

(Mülga, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge)

1.1- İşten ayrılış bildirgesinin re’sen düzenlenmesi (Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)

SSİY’nin 103 üncü maddesinin beşinci fıkrasında işyerlerinde; ay içinde bazı işgünlerinde çalıştırılmadığına veya eksik ücret ödendiğine dair belgeleri Kuruma verilmeyen veya verilen bu belgeler Kurumca geçerli sayılmayan sigortalılar ile ilgili olarak düzenlenmesi gereken sigortalı işe giriş bildirgesi, sigortalı işten ayrılış bildirgesi ve aylık prim ve hizmet belgesi/muhtasar prim hizmet belgesinin ünitece yapılacak bir ay süreli tebligat ile ilgili işveren veya alt işverenden isteneceği, söz konusu belgelerin yapılan tebligata rağmen verilmeyiş takdirde ünitece re’sen düzenleneceği öngörülmüştür.

SSİY hükmü gereğince sigortalıların tescil ve hizmet kayıtlarının düzeltilmesinde;

- İşyerinin kanun kapsamında olması durumunda;

Aylık prim ve hizmet belgesinde işten ayrılış tarihi bulunan sigortalılar için işten ayrılış bildirgesi bir ay süreli tebligat ile işverenden istenecek, yapılan tebligata rağmen bildirgenin verilmemesi halinde işten ayrılış bildirgesi aylık prim ve hizmet belgesindeki işten ayrılış tarihine göre,

Aylık prim ve hizmet belgesinde işten ayrılış tarihi bildirilmemiş ve işten ayrılış bildirgesinin verilmemiş olması halinde işten ayrılış bildirgesi bir ay süreli tebligat ile işverenden istenilecek, verilmemesi halinde sigortalının aylık prim ve hizmet belgesindeki son bildirim tarihi esas alınarak,

- İşyerinin “Kontrollü” ve “Şüpheli” kapsamında olması durumunda, aylık prim ve hizmet belgesinde hizmeti bildirilmesine rağmen işten ayrılış bildirgesi verilmeyen ve işverene ulaşılamayan hallerde denetim sonuçlanıncaya kadar sigortalının bu işyerinden son bildirim tarihi esas alınarak,

işten ayrılış bildirgesi ünitece re’sen düzenlenecektir.

“Kontrollü” ve “Şüpheli” işyerlerinde denetim sonucunda sigortalının işten ayrılış tarihinin bu tarih dışında bir tarih olması halinde işten ayrılış tarihi denetim raporuna göre değiştirilecektir.

Örnek- Sigortalı (A) 21/11/2017 tarihinde sağlık yardımı alamadığı için Kuruma müracaat etmiş, yapılan incelemede Haziran 2017 tarihinde 1111111 07 işyeri numaralı işyerinden 30 gün prim ödeme gün süresinin bulunduğu, işten ayrılış bildirgesinin Kuruma verilmediği, işyerinin “Kontrollü” işyeri olduğu tespit edilmiştir. İşyerinde denetim sonuçlanıncaya kadar sigortalının işten ayrılışı, en son primin ilişkin olduğu 30/6/2017 tarihi esas alınarak re’sen düzenlenecektir.

1.2- Yasal süresinde verilmeyen sigortalı işten ayrılış bildirimleri

Kanunun 102 nci maddesinin birinci fıkrasına 5838 sayılı Kanunla 1/8/2009 tarihinden itibaren eklenen (j) bendi ile sigortalı işten ayrılış bildirgesini Kurumca belirlenen şekle ve usule uygun vermeyenler veya Kurumca internet, elektronik veya benzeri ortamda göndermekle zorunlu tutulduğu halde, anılan ortamda göndermeyenler veya Kanunda belirtilen süre içinde Kuruma vermeyenler hakkında her bir sigortalı için asgari ücret tutarında, 6283 sayılı Kanunla yapılan düzenleme ile bir takvim ayında işlenen bu fiillerden dolayı tutmakla yükümlü bulunan defter ve belgelerin ibraz edilmemesi nedeniyle verilmesi gereken ceza tutarını aşmamak kaydıyla her bir sigortalı için asgari ücretin onda biri tutarında idari para cezası uygulanacaktır.

1/10/2008-1/8/2009 tarihleri arasında Kuruma on günlük sürenin dışında verilen sigortalı işten ayrılış bildirimleri için Kanunda herhangi bir müeyyide yer almadığından idari para cezası verilmez.

Örnek- 24/7/2009 tarihinde çalıştığı işten ayrılan sigortalının sigortalı işten ayrılış bildirgesinin 3/8/2009 tarihi saat 23:59’a kadar Kuruma verilmesi gerekmekte olup bu süre geçtikten sonra bildirgenin verilmesi halinde işverene idari para cezası uygulanmayacak, aynı sigortalının 3/8/2009 tarihinde işten ayrıldığı varsayıldığında bildirgenin 13/8/2009 tarihi saat 23:59’a kadar verilmemesi halinde bu defa bildirgenin geç verilmesinden dolayı idari para cezası uygulanacaktır.

1/10/2008-1/8/2009 tarihleri arasında sigortalı işten ayrılış bildirgesine kaydedilen bilgiler ile ayrıca ilgili aylık prim ve hizmet belgelerinde yer alan bilgiler arasında mutabakatsızlık olması halinde aylık prim ve hizmet belgesindeki bilgiler esas alınacaktır. 1/8/2009 tarihine kadar on günlük süre dolmadan aylık prim ve hizmet belgesi verilmiş ise ayrıca sigortalı işten ayrılış bildirgesinin düzenlenmesi istenmeyecektir.

Örnek- Sigortalı, 26/1/2009 tarihinde işten ayrılmış olup bu sigortalının işten ayrılış bildirgesinin işten ayrıldığı tarihi takip eden 27/1/2009 tarihinden itibaren 5/2/2009 tarihine kadar e-sigorta yoluyla Kuruma bildirilmesi gerekmektedir.

Kanunun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (j) bendinde yapılan düzenlemeyle;

8/3/2012-30/6/2012 tarihleri arasında her bir sigortalı için tahakkuk edecek idari para cezası tutarı $886,50 / 10 = 88,65$ TL olup, idari para cezası, bir takvim ayında bilanço esasına göre defter tutmakla yükümlü işyerleri için $886,50 \times 12 = 10.638,00$ TL’yi, diğer defterleri

tutmakla yükümlü olan işyerleri için $886,50 \times 6 = 5.319,00$ TL'yi, defter tutmakla yükümlü olmayan işverenler için ise $886,50 \times 3 = 2.659,50$ TL'yi geçmeyecektir.

1/7/2012-31/12/2012 tarihleri arasında her bir sigortalı için tahakkuk edecek idari para cezası tutarı $940,50 / 10 = 94,05$ TL olup, bir takvim ayında idari para cezası bilanço esasına göre defter tutmakla yükümlü işyerleri için $940,50 \times 12 = 11.286,00$ TL, diğer defterleri tutmakla yükümlü olan işyerleri için $940,50 \times 6 = 5.643,00$ TL, defter tutmakla yükümlü olmayan işverenler için ise $940,50 \times 3 = 2.821,50$ TL'yi geçmeyecektir.

Kanunun 102 nci maddesinin ikinci fıkrası gereğince mahkeme kararına, Kurumun denetim ve kontrol ile görevlendirilmiş memurlarınca yapılan tespitler veya diğer kamu idarelerinin denetim elemanlarınca kendi mevzuatları gereğince yapacakları soruşturma, denetim ve incelemelere ya da kamu idarelerinden alınan belgelere istinaden düzenlenenler hariç olmak üzere, sigortalı işten ayrılış bildirgesinin yasal süresi geçtikten sonra ilgililerce kendiliğinden 30 gün içinde verilmesi ve söz konusu cezaların ilgililerce, yapılacak tebligat tarihini takip eden günden itibaren 15 gün içinde ödenmesi halinde, öngörülen cezalar dörtte bir oranına karşılık gelen tutar üzerinden uygulanır. Kanunun beşinci fıkrası gereğince ise idari para cezalarının, Kuruma itiraz edilmeden veya yargı yoluna başvurulmadan önce tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde peşin ödenmesi halinde, bu defa bunun dörtte üçü tahsil edilir.

Örnek 1- 12/3/2012 tarihinde işten ayrılan sigortalıya ait sigortalı işten ayrılış bildirgesini 22/3/2012 tarihinde Kuruma e-sigorta yoluyla vermesi gereken işveren, bu bildirgeyi 27/3/2012 tarihinde vermiş olup, bildirgenin geç verilmesinden dolayı işverene uygulanacak idari para cezası tahakkuk tutarı 88,65 TL'dir. İşverenin işten ayrılış bildirgesini kendiliğinden ve 30 günlük süre içinde verdiği ve 12/4/2012 tarihinde tebliğ edilen tutarı 18/4/2012 tarihinde ödendiği varsayıldığında $88,65 \times \frac{1}{4} = 22,16$ TL, $22,16 \times \frac{3}{4} = 16,62$ TL (kuruş kısmı atıldıktan sonra 16,00 TL) idari para cezası tahsil edilecektir.

Örnek 2- Örnek 1'deki işverenin bilanço esasına tabi defter tuttuğu ve 150 sigortalıya ait sigortalı işten ayrılış bildirgesini 27/3/2012 tarihinde Kuruma verdiği varsayıldığında 2012 yılı Mart ayının son günü olan 31/3/2012 tarihinde işverene uygulanacak idari para cezası tahakkuk tutarı $88,65 \times 150 = 13.297,50$ TL olup, bu tutar bilanço esasına tabi defter tutmakta olan işverenlere uygulanan tutardan fazla olduğundan idari para cezası 10.638,00 TL'ye indirilecek, işverenin işten ayrılış bildirgesini 30 gün içinde vermesi ve tebliğ tarihinden itibaren on beş gün içinde ödemesi halinde ise $10.638,00 \times \frac{1}{4} = 2.659,50$ TL, $2.659,50 \times \frac{3}{4} = 1.994,63$ TL (kuruş kısmı atıldıktan sonra 1.994,00 TL) tahsil edilecektir.

6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun 92 nci maddesinin ikinci fıkrası gereğince "Süre; hafta, ay veya yıl olarak belirlenmiş ise başladığı güne son hafta, ay veya yıl içindeki karşılık gelen günün tatil saatinde biter." hükmü bulunduğundan Kanunun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (j) bendi kapsamında tahakkuk eden cezalarda "bir takvim ayı" ibaresinden ilgili ayın 1'i ile sonu arasında tahakkuk eden cezalar anlaşılabacaktır. İşverenlerin ay içinde idari para cezasını ödemek için başvurması halinde (ilişiksizlik belgesi, borcu yoktur, v.b) idari para cezası müracaat tarihine kadar tahakkuk eden cezalara göre belirlenerek tebliğ yapılacak, takvim ayı sonunda işten ayrılış bildirgesinin geç verilmesinden dolayı ceza oluşup oluşmadığı ayrıca kontrol edilecektir.

Örnek 3- Diğer defterleri tutmakla yükümlü (A) işvereni, 4/5/2012 tarihinde işten ayrılan 10 sigortalıya ait sigortalı işten ayrılış bildirgesini 14/5/2012 tarihinde, 15/5/2012 tarihinde işten

ayrılan 15 sigortalıya ait işten ayrılış bildirgesini 25/5/2012 tarihinde, 28/5/2012 tarihinde işten ayrılan 20 sigortalıya ait işten ayrılış bildirgesini ise 7/6/2012 tarihinde e-sigorta yoluyla Kuruma vermesi gerekirken söz konusu bildireleri 30 gün geçtikten sonra ve farklı tarihlerde Kuruma vermiştir.

Diğer defterleri tutmakla yükümlü işverene 30/6/2012 tarihine kadar her bir takvim ayında uygulanacak idari para cezası üst sınırı $886,50 \times 6 = 5.319,00$ TL olup 2012 yılı Mayıs ayında toplam 25 sigortalı için $25 \times 88,65 = 2.216,25$ TL, 2012 Haziran ayında ise 20 sigortalı için $20 \times 88,65 = 1.773,00$ TL ceza tahakkuk edecektir. 2012 yılı Mayıs ve Haziran aylarında tahakkuk eden cezaların 9/7/2012 tarihinde işverene tebliğ edildiği, işverenin 15 gün içinde cezaları ödediği varsayıldığında 2012 yılı Mayıs ayı için $2.216,25 \times \frac{3}{4} = 1.662,19$ TL, (kuruş kısmı atıldıktan sonra 1.662,00 TL), 2012 yılı Haziran ayı için $1.773,00 \times \frac{3}{4} = 1.329,75$ TL (kuruş kısmı atıldıktan sonra 1.329,00 TL) idari para cezası tahsil edilecektir.

Örnek 4- Diğer defterleri tutmakla yükümlü (B) işyerince 1-31/7/2012 takvim ayı için 65 sigortalıya ait sigortalı işten ayrılış bildirgesinin yasal süresi dışında ve bildirgenin verilme süresi geçtikten sonra 30 gün içinde kendiliğinden verildiği, tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içinde ödendiği varsayıldığında, $940,50 \times 6 = 5.643,00$ TL, $5.643,00 \times \frac{1}{4} = 1.410,75$ TL, $1.410,75 \times \frac{3}{4} = 1.058,06$ TL (kuruş kısmı atıldıktan sonra 1.058,00 TL) idari para cezası uygulanmıştır. İşverenin daha sonra 2012 yılı Temmuz ayında 3 sigortalıya ait sigortalı işten ayrılış bildirgesini 30 günlük sürenin dışında vermesi ya da bu durumun Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurları tarafından tespit edilmesi halinde, işverenin o takvim ayına ilişkin idari para cezası üst limitine göre ödeme yapmış olması nedeniyle sonradan verilen sigortalı işten ayrılış bildirelerine uygulanan idari para cezası komisyon kararı ile kaldırılacaktır.

Örnek 5- Örnek 4'deki işverenin 65 sigortalıya ait sigortalı işten ayrılış bildirgesini yasal yasal süresi dışında ve bildirgenin verilme süresi geçtikten sonra 30 gün içinde kendiliğinden vermediği ve idari para cezasının tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içinde ödendiği varsayıldığında işverenden $940,50 \times 6 = 5.643,00$ TL, $5.643,00 \times \frac{3}{4} = 4.232,25$ TL (kuruş kısmı atıldıktan sonra 4.232,00 TL) idari para cezası tahsil edilecektir. İşverenin daha sonra 2012 yılı Temmuz ayında 3 sigortalıya ait sigortalı işten ayrılış bildirgesini de 30 günlük süre dışında vermesi ya da bu durumun Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurları tarafından tespit edilmesi halinde işverenin o takvim ayına ilişkin idari para cezası üst limitine göre ödeme yapmış olması nedeniyle sonradan verilen sigortalı işten ayrılış bildirelerine uygulanan idari para cezası komisyon kararı ile kaldırılacaktır.

6283 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesi ile “31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (j) bendinde bu Kanunun 3 üncü maddesi ile yapılan değişiklik, bu Kanunun yayımı tarihinden önce tahakkuk ettirildiği halde ödenmemiş olan cezalar için de uygulanır, ancak tahsil edilmiş tutarlar red ve iade veya mahsup edilmez.” hükmü bulunduğundan Kanununun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (j) bendi ile yapılan düzenleme 8/3/2012 tarihinden önce tahakkuk ettirildiği halde ödenmemiş olan cezalar için de uygulanacaktır.

Örnek 6- 16/11/2011 tarihinde işten ayrılan 180 sigortalıya ait sigortalı işten ayrılış bildirgesini 26/11/2011 tarihinde Kuruma e-sigorta yoluyla vermesi gereken ve diğer defter türlerini tutmakla yükümlü olan işveren, bu bildireleri 28/12/2011 tarihinde vermiş olup işverene her bir sigortalı için $180 \times 837,00 = 150.660,00$ TL ceza tahakkuk ettirilmiştir. İşverenin söz konusu tutarı ödememesi nedeniyle yeni düzenleme doğrultusunda 2011 yılı Kasım ayının

son günü olan 30/11/2011 tarihinde işverene uygulanacak idari para cezası tahakkuk miktarı $837,00 / 10 = 83,70$, $83,70 \times 180 = 15.066,00$ TL'dir. Bu tutar diğer defterler için belirlenen tutarın üstünde olduğundan işverene $837,00 \times 6 = 5.022,00$ TL idari para cezası uygulanacak, işverenin tebliğ tarihinden 15 gün içinde peşin ödenmesi halinde $5.022,00 \times \frac{3}{4} = 3.766,50$ (kuruş kısmı atıldıktan sonra 3.766,00 TL) tahsil edilecektir.

Örnek 7- Kurum denetim elemanı tarafından yapılan incelemede 28/9/2009 tarihinde işten ayrıldığı tespit edilen sigortalının sigortalı işten ayrılış bildirgesinin verilmediği tespit edilmiş olup, işten ayrılış bildirgesi re'sen düzenlenerek idari para cezası 29/3/2012 tarihinde tebliğ edilmiştir. İşverenin idari para cezasını 15 gün içinde ödemesi halinde $693,00 / 10 = 69,30$ TL, $69,30 \times \frac{3}{4} = 51,98$ (kuruş kısmı atıldıktan sonra 51,00 TL) tahsil edilecektir.

(Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) Sigortalı işten ayrılış bildirgesinin verilmediğinin; mahkeme kararı veya Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca yapılan tespitler ya da diğer kamu idarelerinin denetim elemanlarının kendi mevzuatları gereğince yapacakları soruşturma, denetim ve incelemeler veya bankalar, döner sermayeli kuruluşlar, kamu idareleri ile kanunla kurulan kurum ve kuruluşlardan alınan bilgi ve belgeler haricinde tespit edilmesi durumunda sigortalı işten ayrılış bildirgesi, yapılacak bir ay süreli tebligat ile ilgili işveren veya alt işverenden istenecek, söz konusu bildirge yapılan tebligata rağmen verilmediği takdirde re'sen düzenlenecektir. Yapılan tebligat nedeniyle işveren tarafından bildirilen veya Kurumca re'sen düzenlenen sigortalı işten ayrılış bildirimleri için Kanunun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (j) bendi gereğince asgari ücretin onda biri tutarında idari para cezası uygulanacaktır.

1.3- Kanunun 9 uncu maddesinin (d) ve (e) bentleri kapsamında işten ayrılanların bildirimi

Kanunun 9 uncu maddesinin (d) bendinde sayılan 5 inci maddeye tabi olarak haklarında bazı sigorta kolları uygulanan sigortalılar ile 9 uncu maddenin (e) bendinde sayılan 6 ncı maddenin birinci fıkrasının (l) bendi kapsamında olanlardan, çalışmakta iken bulunduğu ülkenin sosyal güvenlik kurumu ile irtibatlandırılanlar ile uluslararası sosyal güvenlik sözleşmeleri çerçevesinde, seçimini bu yönde kullananların sigortalılıklarının sona ermesine ilişkin Kuruma geç verilen sigortalı işten ayrılış bildirgesinden dolayı idari para cezası uygulanmaz.

1.4- İşe iade davası sonunda işe başlatılmayan sigortalıların işten ayrılış bildirgesinin verilme süresi (Ek, 28/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge)

4857 sayılı Kanunun 21 inci maddesinde, işverence geçerli sebep gösterilmediği veya gösterilen sebebin geçerli olmadığı mahkemece veya özel hakem tarafından tespit edilerek feshin geçersizliğine karar verilmesi halinde, işverenin, işçiyi bir ay içinde işe başlatmak zorunda olduğu, işçinin başvurusu üzerine bir ay içinde işe başlatılmaması halinde işçiye en az dört aylık ve en çok sekiz aylık ücreti tutarında tazminat ödemekle yükümlü olduğu, kararın kesinleşmesine kadar çalıştırılmadığı süre için işçiye en çok dört aya kadar doğmuş bulunan ücret ve diğer haklarının ödeneceği, işçinin kesinleşen mahkeme veya özel hakem kararının tebliğinden itibaren on işgünü içinde işe başlamak için işverene başvuruda bulunmak zorunda olduğu, bu süre içinde başvuruda bulunmaz ise işverence yapılmış olan feshin geçerli bir fesih sayılacağı ve işverenin sadece bunun hukuki sonuçları ile sorumlu olacağı hükmü bulunmaktadır.

21/8/2013 tarihli ve 28742 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan SSİY'nin 25 inci maddesine eklenen yedinci fıkra ile açmış olduğu dava sonucunda işe iade davasını kazanan sigortalıların işverence işe başlatılmaması halinde işverenlerce işten ayrılış bildirgesinin verilme

süresi düzenlenmiş olup, işverenlerin sigortalı personelin işe başlamak için işverene yaptığı başvurusuna ilişkin tebligatın alındığı tarihin içinde bulunduğu ayı takip eden ayın sonuna kadar işten ayrılış bildirimlerini vermeleri halinde bildirme yasal süresi içinde verilmiş sayılacağından işverenlere işten ayrılış bildirgesinin geç verilmesi nedeniyle idari para cezası uygulanmayacaktır. **(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)** Bu şekilde verilen işten ayrılış bildirimleri işverence, belirtilen sürede kağıt ortamında düzenlenerek Kuruma verilebilecektir.

Örnek 1- 13/2/2013 tarihinde işverence geçerli sebep gösterilmeden işten çıkarılan ve aynı tarih itibarıyla işverence işten ayrılış bildirgesi düzenlenerek Kuruma verilen sigortalının 4857 sayılı Kanunun 21 inci maddesine göre açtığı işe iade davası 30/10/2013 tarihinde kesinleşmiştir. Sigortalı 31/10/2013 tarihinde işverene işe başlatılmak üzere müracaat etmiştir. Sigortalının tebligatının aynı tarihte işverene ulaşmış olduğu varsayıldığında sigortalıyı işe başlatmamaya karar veren işverenin dört aylık ücret ödeyeceği sürenin son günü olan 13/6/2013 tarihine göre düzenleyeceği işten ayrılış bildirgesini 2013 yılı Kasım ayı sonuna kadar Kuruma vermesi gerekmektedir. Bu süre içinde verilen işten ayrılış bildirgesi nedeniyle idari para cezası uygulanmayacaktır. Ünitece mahkeme kararı gereğince işlem yapılacağından 13/2/2013 tarihinde verilen işten ayrılış bildirgesi de yersiz durumda verilmiş olduğundan ilgili programdan mahkeme kararı seçeneği seçilerek silinecektir.

Örnek 2- Örnek 1'deki sigortalının işe başlamaya ilişkin tebligatının 7/11/2013 tarihinde işverene ulaştığı varsayıldığında 14/6/2013 tarihine göre düzenlenecek işten ayrılış bildirgesinin 2013 yılı Aralık ayı sonuna kadar işverence verilmesi halinde işten ayrılış bildirgesine idari para cezası uygulanmayacaktır.

1.5- Ek 15 inci madde kapsamındaki sigortalıların işten ayrılış bildirgesinin verilme süresi (Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)

Kanunun ek 15 inci maddesine göre görevi herhangi bir nedenle sona eren güvenlik korucularının işten ayrılış bildirgesi görevin sona erdiği tarihten itibaren valiliklerce ya da kaymakamlıklarca bir ay içinde Kuruma verilecektir.

2- Sigortalı işten ayrılış bildirgesinin düzenlenmesi

Sigortalının işten ayrılış bildirgesinde yer alan işten ayrılış tarihi, prime esas kazanç ve gün sayısı ile işten ayrılış nedeni bilgileri Kurumumuzca sigortalının işten ayrıldığı tarihin tespiti ve ay içinde işten ayrılan sigortalının aylığının hesaplanması ile İŞKUR tarafından işsizlik ödeneğinin hesaplanmasında doğrudan kullanıldığından bu bilgilerin hatasız ve noksansız doldurulması gerekmektedir. Sigortalıya hak etmediği halde aylık ve işsizlik ödeneği ödenmesi halinde yersiz ödemeye sebep olan işveren bu durumdan sorumlu tutulacaktır.

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi sigortalılardan naklen ve hizmet akdi sona ermeden aynı işverenin aynı ya da başka üniteye tescil edilmiş diğer bir işyerinde çalışmak üzere işten ayrılanlar için sigortalı işten ayrılış bildirgesi verilecek, ancak söz konusu bildirgenin geç verilmesinden dolayı idari para cezası uygulanmayacaktır.

Ay içinde işten ayrılan sigortalıların on günlük süre geçmeden tekrar aynı işyerinde çalışmaya başlaması halinde de sigortalı işten ayrılış bildirgesi alınacaktır.

1/8/2009 tarihinden itibaren işten ayrılan sigortalılar için sigortalı işten ayrılış bildirgesi aşağıdaki açıklamalara göre doldurulacaktır.

Buna göre;

- “Sosyal Güvenlik Sicil Numarası” alanına Türk vatandaşları için T.C. kimlik numarası, yabancı uyruklular içinse Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünce verilen numara, “A-Sigortalının Kimlik/Adres Bilgileri” bölümünün 1 ila 12 numaralı alanlarına sigortalı tarafından beyan edilen nüfus cüzdanı ve ikamet adresi bilgileri,

- “B- Sigortalının Sosyal Güvenlik Bilgileri” bölümünün 13 numaralı alanına 2008 yılı Mayıs ayından önce SSK, Bağ-Kur, Emekli Sandığı ve 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesine tabi sandıklarda çalışanlar için sicil, iştirakçi veya sandık numarası,

yazılacaktır.

14 numaralı “Meslek adı ve kodu” alanına Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi çalışan sigortalılar için fiilen yaptıkları mesleklerinin adı ve kodu işaretlenecek, İŞKUR tarafından belirlenen “Meslek adı ve kodu” bilgileri ise “www.sgk.gov.tr” internet adresinde görüntülenecektir.

- “C- Sigortalının Hizmet Bilgileri” bölümünün 15 numaralı İşten Ayrılış Nedeni, 16 numaralı Eksik Gün Nedeni ve 17 numaralı Ücret (yüzde usulü) alanları aşağıda açıklandığı şekilde doldurulacaktır.

2.1- İşten ayrılış nedeni

Sigortalının işten ayrılış nedeni (kodu) alanına hizmet akdi sona eren sigortalının Kanun, 4857 sayılı Kanun ve 4447 sayılı Kanunun 51 inci maddesine uygun işten ayrılış nedeni işaretlenecektir.

İŞTEN AYRILIŞ NEDENLERİ		
Sıra No	Ayrılış Nedeni	Kanun Maddesi
1	Deneme süreli iş sözleşmesinin işverence feshi	4857 sayılı Kanun Madde 15
2	Deneme süreli iş sözleşmesinin işçi tarafından feshi	4857 sayılı Kanun Madde 15
3	Belirsiz süreli iş sözleşmesinin işçi tarafından feshi (istifa)	4857 sayılı Kanun Madde 17
4	Belirsiz süreli iş sözleşmesinin işveren tarafından haklı sebep bildirilmeden feshi	4857 sayılı Kanun Madde 17, 854 sayılı Kanun Madde 16, 5953 sayılı Kanun Madde 6/4. Fıkra
5	Belirli süreli iş sözleşmesinin sona ermesi	4857 sayılı Kanun Madde 11
8	Emeklilik (yaşlılık) veya toptan ödeme nedeniyle	1475 sayılı Kanun Madde 14 (4857 sayılı Kanun Madde 120)
9	Malulen emeklilik nedeniyle	1475 sayılı Kanun Madde 14 (4857 sayılı Kanun Madde 120)
10	Ölüm	1475 sayılı Kanun Madde 14 (4857 sayılı Kanun Madde 120)

11	İş kazası sonucu ölüm	1475 sayılı Kanun Madde 14 (4857 SK. Md.120)
12	Askerlik	1475 sayılı Kanun Madde 14 (4857 sayılı Kanun Madde 120)
13	Kadın işçinin evlenmesi	1475 sayılı Kanun Madde 14 (4857 sayılı Kanun Madde 120)
14	Emeklilik için yaş dışında diğer şartların tamamlanması	1475 sayılı Kanun Madde 14 (4857 sayılı Kanun Madde 120)
15	Toplu işçi çıkarma	4857 sayılı Kanun Madde 29
16	Sözleşme sona ermeden sigortalının aynı işverene ait diğer işyerine nakli	-
17	İşyerinin kapanması	4857 sayılı Kanun Madde 3
18	İşin sona ermesi	-
19	Mevsim bitimi (İş akdinin askıya alınması halinde kullanılır. Tekrar başlatılmayacaksa “4” nolu kod kullanılır)	-
20	Kampanya bitimi (İş akdinin askıya alınması halinde kullanılır. Tekrar başlatılmayacaksa “4” nolu kod kullanılır)	-
21	Statü değişikliği	-
22	Diğer nedenler	-
23	İşçi tarafından zorunlu nedenle fesih	4857 sayılı Kanun Madde 24-III
24	İşçi tarafından sağlık nedeniyle fesih	4857 sayılı Kanun Madde 24-I
25	İşçi tarafından işverenin ahlak ve iyiniyet kurallarına aykırı davranışı nedeni ile fesih	4857 sayılı Kanun Madde 24-II, 5953 sayılı Kanun Madde 11-I
26	26- Disiplin kurulu kararı ile fesih (değişik 7/10/2020 tarihli ve 2020/41 sayılı Genelge)	4857 sayılı Kanun Madde 25-II
27	İşveren tarafından zorunlu nedenlerle ve tutukluluk nedeniyle fesih	4857 sayılı Kanun Madde 25-III-IV
28	İşveren tarafından sağlık nedeni ile fesih	4857 sayılı Kanun Madde 25-I, 5953 SK. Md.12/I
29	Mülga 1/4/2021 tarihli ve 2021/9 sayılı Genelge	

30	Vize süresinin bitimi (İş akdinin askıya alınması halinde kullanılır. Tekrar başlatılmayacaksa “4” nolu kod kullanılır)	-
31	Türk Borçlar Kanunu, Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmeleri Kanunu, Grev ve Lokavt Kanunu kapsamında kendi istek ve kusuru dışında fesih	-
32	4046 sayılı Kanunun 21 inci maddesine göre özelleştirme nedeni ile fesih	-
33	Gazeteci tarafından sözleşmenin feshi	5953 sayılı Kanun Madde 7
34	İşyerinin devri, işin veya işyerinin niteliğinin değişmesi nedeniyle fesih	4857 sayılı Kanun Madde 6
35	Devlet memurluğuna geçiş yapma	(Ek 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge)(Değişik, 28/2/2023 tarihli ve 2023/10 sayılı Genelge)
36	KHK ile işyerinin kapatılması	(Ek 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge) (Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)
37	KHK ile kamu görevinden çıkarma	(Ek 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge) (Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)
38	Doğum nedeniyle işten ayrılma	(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)
39	696 KHK ile kamu işçiliğine geçiş	(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)
40	696 KHK ile kamu işçiliğine geçilmemesi sebebiyle çıkış	(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)
41	Re’sen işten ayrılış bildirgesi düzenlenenler	(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)
42	İş sözleşmesi yapıldığı sırada bu sözleşmenin esaslı noktalarından biri için gerekli vasıflar veya şartlar kendisinde bulunmadığı halde bunların kendisinde bulunduğunu ileri sürerek, yahut gerçeğe uygun olmayan bilgiler veya sözler söyleyerek işçinin işvereni yanıltması	(Ek, 1/4/2021 tarihli ve 2021/9 sayılı Genelge) 4857 sayılı Kanun Madde 25-II-a
43	İşçinin, işveren yahut bunların aile üyelerinden birinin şeref ve namusuna dokunacak sözler sarfetmesi veya davranışlarda bulunması, yahut işveren hakkında şeref ve haysiyet kırıcı asılsız ihbar ve isnadlarda bulunması	(Ek, 1/4/2021 tarihli ve 2021/9 sayılı Genelge) 4857 sayılı Kanun Madde 25-II-b
44	İşçinin işverenin başka bir işçisine cinsel tacizde	(Ek, 1/4/2021 tarihli ve 2021/9 sayılı

	bulunması	Genelge) 4857 sayılı Kanun Madde 25-II-c
45	İşçinin işverene yahut onun ailesi üyelerinden birine yahut işverenin başka işçisine sataşması, işyerine sarhoş yahut uyuşturucu madde almış olarak gelmesi ya da işyerinde bu maddeleri kullanması	(Ek, 1/4/2021 tarihli ve 2021/9 sayılı Genelge) 4857 sayılı Kanun Madde 25-II-d
46	İşçinin, işverenin güvenini kötüye kullanmak, hırsızlık yapmak, işverenin meslek sırlarını ortaya atmak gibi doğruluk ve bağlılığa uymayan davranışlarda bulunması	(Ek, 1/4/2021 tarihli ve 2021/9 sayılı Genelge) 4857 sayılı Kanun Madde 25-II-e
47	İşçinin, işyerinde, yedi günden fazla hapisle cezalandırılan ve cezası ertelenmeyen bir suç işlemesi	(Ek, 1/4/2021 tarihli ve 2021/9 sayılı Genelge) 4857 sayılı Kanun Madde 25-II-f
48	İşçinin işverenden izin almaksızın veya haklı bir sebebe dayanmaksızın ardı ardına iki işgünü veya bir ay içinde iki defa herhangi bir tatil gününden sonraki iş günü, yahut bir ayda üç işgünü işine devam etmemesi	(Ek, 1/4/2021 tarihli ve 2021/9 sayılı Genelge) 4857 sayılı Kanun Madde 25-II-g
49	İşçinin yapmakla ödevli bulunduğu görevleri kendisine hatırlatıldığı halde yapmamakta ısrar etmesi	(Ek, 1/4/2021 tarihli ve 2021/9 sayılı Genelge) 4857 sayılı Kanun Madde 25-II-h
50	İşçinin kendi isteği veya savsaması yüzünden işin güvenliğini tehlikeye düşürmesi, işyerinin malı olan veya malı olmayıp da eli altında bulunan makineleri, tesisatı veya başka eşya ve maddeleri otuz günlük ücretinin tutarıyla ödeyemeyecek derecede hasara ve kayba uğratması	(Ek, 1/4/2021 tarihli ve 2021/9 sayılı Genelge) 4857 sayılı Kanun Madde 25-II-ı

1/8/2009 tarihinden önce sigortalı işten ayrılış bildirgesi ve aylık prim ve hizmet belgesinde yer alan “6” numaralı “İş sözleşmesinin haklı nedenlerle işçi tarafından feshi” ve “7” numaralı “İş sözleşmesinin haklı nedenlerle işveren tarafından feshi” nedenleri kaldırılmış, 4857 sayılı Kanunun 24 ve 25 inci madde hükümleri göz önüne alınarak 23 ila 29 numaralı seçenekler ilave edilmiştir.

Malullük ve yaşlılık aylığı bağlanması için işinden ayrılan sigortalılar ile çalışmakta iken ölen sigortalıların işten ayrılış bildireleri on günlük süre beklenmeden verilecektir.

(Mülga, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)

2.2- Ücret (yüzde usulü) (Teselsül, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)

Ücreti 4857 sayılı Kanunun 51 inci maddesi gereğince ödenenlerin gerçek ücretlerinin ay sonunda tahakkuk etmesi nedeniyle ay içinde işten ayrılanların gerçek kazancının tespit edilemediği durumlarda bu alan işaretlenir. Bu şekilde ücret alan sigortalılara aylık bağlandıktan sonra işten ayrıldıkları tarihteki aylık prim ve hizmet belgesine bakılarak kazançlarının değişip değişmediği hususu kontrol edilir.

Örnek 1- Sigortalı, 6/7/2009 tarihinde işe başlamış, 17/8/2009 tarihinde belirsiz süreli iş sözleşmesinin işveren tarafından feshedilmesi nedeniyle işten ayrılmıştır. Bu sürede asgari ücret ödenen sigortalının işten ayrılış bildirgesi aşağıdaki şekilde doldurulacaktır.

Sigortalının işten ayrıldığı tarih				17/8/2009	Sigortalının işten ayrılış nedeni (kodu)				4
Yıl	Ay	Belge Türü	Gün sayısı	Prime esas kazanç tutarı	Ay içinde				Eksik gün nedeni (kodu)
					İşe giriş tarihi		İşten çıkış tarihi		
					Gün	Ay	Gün	Ay	
2009	7	1	26	600,60	6	7			
2009	8	1	17	392,70			17	8	

Sigortalının çalıştığı gün sayısı, işe giriş ve çıkış tarihleri ile eşit olduğundan eksik gün nedeni işaretlenmeyecektir.

Örnek 2- Aynı işverenin (B) işyerinde çalışmakta iken sigortalı (D)'yi sözleşmesi sona ermeden 30/7/2009 tarihinde (C) işyerine nakledilmesi nedeniyle (B) işyerinden işten ayrılış bildirgesi verilmiştir. Bu defa (C) işyerinde çalışmakta iken 24/9/2009 tarihinde işten çıkarılmıştır. Ağustos ayında 20 gün ücretsiz izin alan, Eylül ayında da primleri asgari ücret üzerinden bildirilen sigortalı (C)'nin işten ayrılış bildirgesi aşağıdaki şekilde doldurulacaktır.

Sigortalının işten ayrıldığı tarih				24/9/2009	Sigortalının işten ayrılış nedeni (kodu)				16
Yıl	Ay	Belge Türü	Gün sayısı	Prime esas kazanç tutarı	Ay içinde				Eksik gün nedeni (kodu)
					İşe giriş tarihi		İşten çıkış tarihi		
					Gün	Ay	Gün	Ay	
2009	8	1	11	254,10	1	8			21
2009	9	1	24	554,40			24	9	

Örnek 3- (E) işyeri 6 ay ücretsiz izin aldıktan sonra 19/11/2009 tarihinde işe başlamayan sigortalı (F)'nin iş sözleşmesini ahlak ve iyiniyet kurallarına aykırı davranışı nedeni ile feshetmiş aynı tarihte işten çıkarmıştır. (F)'nin işten ayrılış bildirgesi aşağıdaki şekilde doldurulacaktır.

Sigortalının işten ayrıldığı tarih					19/11/2009	Sigortalının işten ayrılış nedeni (kodu)				29
Yıl	Ay	Belge Türü	Gün sayısı	Prime esas kazanç tutarı	Ay içinde				Eksik gün nedeni (kodu)	
					İşe giriş tarihi		İşten çıkış tarihi			
					Gün	Ay	Gün	Ay		
2009	10	1	0	0					21	
2009	11	1	0	0			19	11	21	

Ayrıca, 18 numaralı alan ücretleri yüzde usulü ödenen sigortalılar için işaretlenecek, 19 numaralı alana 6356 sayılı Kanunun 4 üncü maddesine göre belirlenen iş kolu, 20 numaralı alana SGK işyeri sicil numarası, 21 numaralı alana gerçek kişiler için 11 haneli T.C kimlik numarası, tüzel kişiler için 10 haneli vergi kimlik numarası yazılacaktır.

3- İşten ayrılış bildirgesi düzeltme/silme işlemleri

(Değişik, 3/7/2015 tarihli ve 2015/19 sayılı Genelge) Sigortalı işten ayrılış bildirgesinin, işverenler tarafından verildikten sonra 10 gün içinde silinmesi ve güncellenmesi işlemi ile meslek adı ve kodu, ÇSGB iş kolu ve sigortalının adresi her zaman e-sigorta yoluyla işverenler tarafından güncellenebilmektedir. 10 günlük süre geçtikten sonra işverence bildirgenin sehven verilmesi, Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurları tarafından düzenlenen raporlarla silinmesinin istenmesi ya da mahkeme kararı ile silinmesi gereken durumlarda silme işlemi “4/a Tescil Programı”nın “İşten Ayrılış Silme” menüsü aracılığıyla yapılacaktır.

(Değişik, 3/7/2015 tarihli ve 2015/19 sayılı Genelge) İşverenlerin işten ayrılış bildirgesinin verilme süresi geçtikten sonraki düzeltme ve güncelleme taleplerinin yapılabilmesi bakımından, işverenin sunduğu belgelerdeki işten ayrılış tarihinin aylık prim ve hizmet belgesindeki bildirimle kontrol edilmesi, şüphe ve tereddüt olmaması halinde söz konusu bildirgelerin döküm alındıktan sonra silinmesi, sigortalı işten ayrılış bildirgesinin gün, prime esas kazanç ve işten çıkış tarihi bilgilerinin aylık prim ve hizmet belgesi Kuruma verilmemişse işverenden temin edilerek, verilmiş ve işverenin beyanı ile uyumlu ise aylık prim ve hizmet belgesinde bildirilen kayıtlar esas alınarak düzeltilmesi, oluşan idari para cezasının silinen işten ayrılış bildirgesinin verilme süresi içinde olması halinde komisyon kararı ile kaldırılması gerekmektedir.

(Değişik, 3/7/2015 tarihli ve 2015/19 sayılı Genelge) Diğer taraftan, işten ayrılış nedeni ve işten ayrılış tarihinin 10 günlük süreden sonra Kurumumuzca düzeltilmesi halinde, işsizlik sigortası ödeneği almak isteyen sigortalılara düzeltilen işten ayrılış bildirgesi ile 4447 sayılı Kanunun 51 inci maddesi kapsamında somut belge ile (ihbar veya kıdem tazminatının ödendiğini gösterir bordro veya banka dekontu vs.) İŞKUR’a müracaat etmesi yönünde bilgi verilecektir.

(Değişik, 3/7/2015 tarihli ve 2015/19 sayılı Genelge) Sigortalıların işten ayrılış nedenine yönelik talepleri işverenle birlikte müracaat etmişse değiştirilecek, bunun dışında sigortalı taleplerinde işten ayrılış nedeni ile ilgili herhangi bir değişiklik yapılmayacaktır. İşverenlerin

işten ayrılış nedenine yönelik talepleri buna ilişkin belgelerle müracaat edilmesi halinde değiştirilecektir.

(Ek, 11/3/2025 tarihli ve 2025/8 sayılı Genelge) Sigortalılığın; kıdem tazminatı veya ihbar tazminatı ödenmeyecek şekilde işten ayrılış nedeni bildirilerek sona ermesi akabinde arabuluculuk anlaşma belgesi veya mahkeme kararı ile işçiye, kıdem tazminatı veya ihbar tazminatı ödenmesine yönelik karar verilmesi durumunda sigortalı işten ayrılış nedeni, sigortalı veya işverenin ilam niteliğindeki arabuluculuk anlaşma belgesi veya mahkeme kararı ile Kuruma müracaatı üzerine ilgili mahkeme veya arabuluculuk kararına uygun olan işten ayrılış nedeni ile değiştirilecektir.

(Değişik, 3/7/2015 tarihli ve 2015/19 sayılı Genelge) İşverenlerin sigortalı işten ayrılış bildirgesini kendilerine ait diğer bir işyerinden sehven verilmesine yönelik vermiş olduğu dilekçelere istinaden aylık prim ve hizmet bildirgesinde sigortalının bir önceki aya ilişkin çalışmasının işverenin iddia ettiği şekilde olduğunun tespit edilmesi halinde “(4/a) Tescil Programı”nın “İşten Ayrılış Bildirgesi” menüsünden işyeri numarasının güncellenecek, bu düzeltmeden dolayı idari para cezası uygulanmayacaktır.

4- İŞKUR kursiyerlerinden kursları sona erenlerin bildirimi

Kursiyerlerin sigortalılıkları, kurstan ayrıldıkları tarihten itibaren sona erecek, bunlar için Kanunun 9 uncu maddesi gereğince işten ayrılış bildirgesi verilmeyecektir. İşten ayrılış tarihi olarak, aylık prim ve hizmet belgesi ile Kuruma bildirilen işten ayrılış tarihi dikkate alınacaktır.

5- 4046 sayılı Kanuna göre iş kaybı tazminatı alma hakkı sona erenlerin bildirimi

İş kaybı tazminatı alanların sigortalılıkları iş kaybı tazminatı ödeme süresinin bittiği tarihte sona erecek, iş kaybı tazminatı sona erenler için Kanunun 9 uncu maddesi gereğince işten ayrılış bildirgesi verilmeyecektir. İşten ayrılış tarihi olarak, “28” numaralı aylık prim ve hizmet belgesi ile Kuruma bildirilen işten ayrılış tarihi dikkate alınacaktır.

6- İŞKUR tarafından düzenlenen toplum yararına çalışma programlarına katılanlardan işten ayrılanların bildirimi

İŞKUR tarafından düzenlenen toplum yararına çalışma programlarına katılanların sigortalılıkları, işlerinden ayrıldıkları tarihten itibaren sona ermekte, sigortalılıkları bu şekilde sona erenlerin ise Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi gereğince işverenleri tarafından on gün içinde Kuruma sigortalı işten ayrılış bildirgesi (EK-10) ile e-sigorta yoluyla bildirilmesi gerekmektedir.

İKİNCİ KISIM
KANUNUN 4 ÜNCÜ MADDESİNİN BİRİNCİ FIKRASININ (a) BENDİ
KAPSAMINDAKİ DİĞER SİGORTALILAR

BİRİNCİ BÖLÜM
2925 Sayılı Kanuna Tabi Sigortalılar

1- 2925 sayılı Kanuna göre sigortalılık

Tarım işlerinde hizmet akdiyle süreksiz olarak çalışanların sigortalılıklarının düzenlendiği 2925 sayılı Tarım İşçileri Sosyal Sigortalar Kanunu 1/1/1984 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

1/10/2008 tarihinden geçerli olmak üzere 5754 sayılı Kanunun 64 ve 76 ncı maddeleriyle yapılan düzenlemelerle 2925 sayılı Kanunun bazı maddeleri değiştirilmiş bazı maddeleri ise yürürlükten kaldırılmıştır.

2925 sayılı Kanuna tabi sigortalıların; primi ödenmemiş süreleri, diğer sosyal güvenlik kanunlarına tabi çalışmaları ile çalışan tarım sigortalılıkları ve 1/10/2008 tarihinden önce geçen sigortalılık süreleri hakkında anılan Kanun hükümleri doğrultusunda işlem yapılacaktır.

Diğer taraftan;

- 2925 sayılı Kanuna göre 1/5/2008-30/9/2008 tarihleri arasında ilk defa sigortalı olanlar,
- 2925 sayılı Kanuna göre sigortalılığı 1/5/2008 tarihinden önce sona erip 1/5/2008-30/9/2008 tarihleri arasında yeniden sigortalı olanlar,
- 2925 sayılı Kanuna göre sigortalılığı 1/3/2011 tarihi itibarıyla sona erip bu tarihten sonra Kanunun ek 5 inci maddesi kapsamında sigortalı olanlar,

hakkında yapılacak işlemler bu Genelgenin “Kanunun Ek 5 inci Maddesine göre Tarım veya Orman İşlerinde Hizmet Akdiyle Süreksiz Olarak Çalışanlar” başlıklı ikinci bölümünde açıklanmıştır.

2- 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılığın sona ermesi

2925 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi gereğince sigortalılık;

a) Primlerini gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte ait olduğu yılı takip eden yılın Şubat ayı sonuna kadar ödemeyenlerin o yılın 1 Ocak gününden,

b) Sigortalılıklarına devam etmek istemediklerini Kuruma yazılı olarak bildirenlerin, bu bildirimin Kurum kayıtlarına intikal ettiği tarihi izleyen yılbaşından,

c) Kanuna ve 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesi kapsamındaki sandıklara tabi olarak çalışmaya başlamaları nedeniyle prim veya kesenek kesilmeye başladığı tarihten, itibaren sona erecektir.

2925 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin (c) bendi uyarınca sigortalılıkları sona erip de sosyal güvenlik kuruluşları ile ilgilerinin kesilmesi nedeniyle prim veya kesenek ödenmesine son verilenlerin sigortalılıkları ise prim veya kesenek ödenmesine son verildiği tarihi izleyen aybaşından itibaren kendiliğinden başlayacaktır.

(Mülga, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)

Ayrıca, 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı devam etmekte iken Kanunun 50 nci maddesine göre isteğe bağlı sigortalı olmak isteyenler ile Kanunun ek 5 ve ek 6 ncı maddelerine tabi sigortalı olmak için talepte bulunanların tarım sigortalılıkları sona ermeden isteğe bağlı sigortalılık talepleri ile ek 5 ve ek 6 ncı maddeye göre talepleri kabul edilmeyecektir.

2925 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi ile tarım sigortalılığının hangi hallerde sona ereceği düzenlenmiş olmakla birlikte tarım işlerinde fiilen çalışmadığı anlaşılanların tarım sigortalılıkları da sona erdirilmektedir.

Tarım sigortalılığının devam edebilmesi için sigortalıların tescil edildikleri il sınırları içinde çalışmaları esas olup, ikametinin sigortalının tescil edildiği ilin dışına taşınması durumunda da bu ilde de tarım işlerinde hizmet akdiyle süreksiz olarak çalışıp çalışmadıklarının tespiti gerekmektedir.

Tarım sigortalısı olarak tescil edildikleri ilin dışında herhangi bir nedenle ikametlerini geçici veya sürekli olarak başka bir il taşıyan sigortalıların fiili olarak tarım işini yapıp yapmadıklarının Kurumca araştırılıp tescil edildikleri ilde fiili olarak tarım işlerinde hizmet akdiyle süreksiz olarak çalıştığı anlaşılanların tarım sigortalılıkları devam ettirilecektir. (Ek, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge) Yurtdışında ikamet edenlerin tarım işlerinde süreksiz olarak çalışan olarak çalıştıklarından bahsedilemeyeceğinden bu sürede 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılıkları bulunanların sigortalılıkları iptal edilecektir.

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Yurtdışında çalışan veya ikamet etmelerinden dolayı 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılıkları sonlandırılanların, ikametlerini ülkemize taşısalar dahi, 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılıkları yeniden başlatılmayacaktır. İkameti Türkiye’de olup yurda giriş çıkış yapanların 2925 sayılı Kanuna göre sigortalılıkları devam ettirilecektir.

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Ancak, yurtdışına çıkış tarihinden itibaren aralıksız bir yıl Türkiye’de hiç bulunmayanların süreksiz çalışmalarından söz edilemeyeceğinden, yurtdışına çıkış yapılan tarih itibarıyla sigortalılıkları sonlandırılacaktır.

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Örnek 1 - 1995 yılından itibaren 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı devam eden sigortalı (A)’nın, 15/2/2016 tarihinde yurtdışına çıktığı ve 2018 Nisan ayında yurda döndüğü anlaşılmıştır. Bu sigortalı, aralıksız bir yıl yurtdışında bulunduğundan süreksiz çalışması söz konusu olamayacağından 15/2/2016 tarihinde sigortalılığı sonlandırılacaktır.

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Örnek 2 - Sigortalı (B)’nin 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı 1998 yılından itibaren devam ederken, 2011 yılında yurt dışına çıktığı ve bu tarihten sonra her yıl Türkiye’ye giriş çıkış yaptığı tespit edilmiştir. Bu durumda sigortalı (B)’nin 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı devam ettirilecektir.

Ayrıca, tescil edildikleri ilin dışında başka bir ilde de hizmet akdiyle süresiz olarak tarım işi yaptıkları tespit edilen sigortalılardan talep edenlerin tarım sigortalılıkları sona erdirilmeyerek dosyalarının en son ikamet ettikleri ile gönderilip nakil işlemlerinin yapılması gerekmektedir.

(Değişik, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) 2925 sayılı Kanun kapsamında iken askerlikte, tutuklulukta veya hükümlülükte geçirilen süreler bu kapsamda sigortalılık süresi olarak değerlendirilmeyecektir.

(Değişik, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) 2925 sayılı Kanun kapsamında prim ödemeye devam edenlerden; askerlik, tutukluluk ve hükümlülük nedeniyle sigortalılığı sonlandırılanların, yeniden sigortalı olmak için talepte bulunmaları halinde talep tarihini takip eden aybaşından itibaren “İstek ve Tescil Belgesi” alınmaksızın 2925 sayılı Kanun tabi sigortalılıkları yeniden başlatılacaktır.

(Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) Askerlik hizmetini yaptığı veya yurt dışında bulunduğu dönemde 2925 sayılı Kanun kapsamında sigortalı olma talebinde bulunup sigortalılığı başlatılan ve prim ödemeye devam edenlerin, askerlik ve yurt dışında bulunduğu dönemler iptal edilerek, terhis edilenlerin terhis tarihini, yurda dönüş yapanların yurda dönüş tarihini takip eden ay başından sigortalılıkları başlatılacaktır.

(Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) Örnek 3- 7/12/1990 tarihli talebine istinaden 1/1/1991 tarihi itibarıyla 2925 sayılı Kanun kapsamına alınan ve prim ödemesi olmayan (S)’nin sigortalılığı, 1/1/1992 tarihi itibarıyla sona erdirilecek ve 1991 yılına ait primler cari usullere göre tahsil edilecektir.

(Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) Örnek 4- 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı devam ederken 2016 yılı Kasım, Aralık ayına ait primini süresinde ödemeyen sigortalının 1/1/2017 tarihi itibarıyla sigortalılığı sonlandırılacak ve ödenmeyen aylara ait primler cari usullere göre tahsil edilecektir.

(Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) Örnek 5- 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı devam ederken 21/5/2015-28/9/2016 tarihleri arasında Kanunun (4/a) bendi kapsamında çalışması bulunan sigortalının çalışmaya başladığı tarihten bir gün önce 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı sonlandırılacak, çalışmasının bittiği tarihi takip eden ay başı (1/10/2016)itibarıyla 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı yeniden başlatılacaktır.

(Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) Örnek 6- Sigortalı (M)’nin 1/3/1995 tarihi itibarıyla 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı devam ederken 28/9/1995 tarihinde askere alınmasından dolayı 27/8/1995 tarihinde sigortalılığı durdurulduğu, ancak yazılı talepte bulunmadan terhis olduğu 27/1/1997 tarihi itibarıyla primlerini ödemeye devam ettiği anlaşıldığından, yeni bir talep alınarak 1/2/1997 tarihi itibarıyla 2925 sayılı Kanun kapsamındaki sigortalılığı devam ettirilecektir.

Sigortalılıkları askerlik görevi nedeniyle sona erenlerin talepleri halinde sona erme tarihini takip eden aybaşından **(Değişik, 3/7/2015 tarihli ve 2015/19 sayılı Genelge)**, mahkum olanların yine talepleri halinde mahkumiyet bitiş tarihini takip eden aybaşından **(Değişik, 3/7/2015 tarihli ve 2015/19 sayılı Genelge)** itibaren “İstek ve Tescil Belgesi” alınmaksızın kendiliğinden başlatılacaktır.

3- 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılar hakkında yapılacak işlemler

3.1- 1/10/2008 tarihinden sonra geçen hizmetlerin değerlendirilmesi

Kanunun 106 ncı maddesini değiştiren 5754 sayılı Kanunla 2925 sayılı Kanunun tarım sigortalısı olma ve sigortalılığın başlangıcına ilişkin 1 ila 5 inci maddeleri yürürlükten kaldırıldığından; 1/10/2008 tarihi itibarıyla 2925 sayılı Kanun kapsamında yeni sigortalı tescili yapılmayacak, 1/10/2008 tarihinden sonra 2925 sayılı Kanun uygulaması bu tarihten önce prim ödeyen sigortalılarla sınırlı olmak üzere Kanunla getirilen değişiklikler doğrultusunda devam ettirilecektir.

Kanunun geçici birinci maddesi gereğince 1/10/2008 tarihinden önce 2925 sayılı Kanununa tabi geçen hizmetler, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında geçmiş hizmet olarak kabul edilecektir.

1/10/2008 tarihinden sonra 2925 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi gereğince primlerini, ait olduğu yılı takip eden yılın Şubat ayı sonuna kadar ödemeyenler ile aynı maddenin (b) bendi gereğince sigortalılıklarına devam etmek istemediklerini Kuruma yazılı olarak bildirmeleri nedeniyle tarım sigortalılıkları sona erenler, yeniden tarım sigortalısı olmak için müracaatta bulunmaları halinde, 2925 sayılı Kanun kapsamına alınmayacaklardır. Bunlardan Kanunun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine göre sosyal güvenlik kanunlarına tabi olarak çalışmaya başlamaları nedeniyle sigortalılıkları sona erenlerin tarım sigortalılıkları, bu kanunlar gereğince prim veya kesenek ödenmesine son verildiği tarihi izleyen aybaşından itibaren yeniden devam ettirilecektir.

3.2- 1/10/2008 tarihinden sonra primlerin eksik ödenmesi

2925 sayılı Kanuna tabi sigortalıların ödeyecekleri prim oranı 1/10/2008 tarihinden itibaren % 12,5'i genel sağlık sigortası primi olmak üzere toplam % 32,5'e yükselmiş, ayrıca tarım sigortası primlerinin tahsiline ilişkin 33 üncü maddesi yürürlükten kaldırılarak primlerin, ilişkin olduğu ayı izleyen ayın sonuna kadar ödenmemesi halinde ödeme vadesinin sona erdiği tarihten tahsil tarihine kadar hesaplanacak gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte tahsil edilmesi hükmü getirilmiştir.

Tarım sigortalılarının 2008 yılı primlerini peşin ödeyip prim farkını ödememeleri, 2009 ve 2010 yıllarında da prim ödemeye devam ettikleri, bu durumda aradan uzun süre geçtikten sonra tespit edilmesi nedeniyle bu durumda olanların tarım sigortalılıklarının devam ettirilmesi bakımından 2925 sayılı Kanuna tabi tarım sigortalılarının, bir takvim yılına ilişkin primlerinden takip eden yılın Şubat ayı sonuna kadar ödenmemiş olan primlerine ilişkin borç aslı toplamının; aynı takvim yılının ikinci altı aylık süresi için 16 yaşından büyük işçiler için belirlenmiş olan asgari ücret dikkate alınarak tahakkuk eden bir aylık prim tutarı ile birinci altı aylık süresi için 16 yaşından büyükler için belirlenmiş olan asgari ücret dikkate alınarak tahakkuk eden bir aylık prim tutarı farkının 6 aylık süre ile çarpımı sonucunda bulunan tutara kadar olması halinde tarım sigortalılıkları sonlandırılmayacaktır.

2008 yılı ve takip eden yıllarda 2925 sayılı Kanuna tabi tarım sigortalılarının, bir takvim yılı içindeki eksik ödenmiş primlerine ilişkin borç aslı toplamının; (İlgili Yılın İkinci Altı Aylık Dönemi İçin Geçerli Olan Günlük Asgari Ücret x 15 x 32,5 / 100) – (İlgili Yılın Birinci Altı Aylık Dönemi İçin Geçerli Olan Günlük Asgari Ücret x 15 x 32,5 / 100) x 6 formülü vasıtasıyla hesaplanacak tutara kadar olması halinde, tarım sigortalılıkları sonlandırılmayacaktır.

2925 sayılı Kanuna göre tarım sigortalılarının ödeyecekleri prim oranı 1/10/2008 tarihi itibarıyla % 30'dan % 32,5'a çıkartıldığından, sigortalılığın sonlandırılmasına neden olmayacak

tarım sigortası primi, 2008 yılının ilk altı aylık süresinde % 30, ikinci altı aylık süresinde % 32,5 olarak hesaplanacaktır.

Tarım sigortalılarının 2008 yılı ve sonrasında bir takvim yılı içindeki tarım sigortası prim borcu yukarıdaki formüle göre hesaplanan tutardan fazla olmasına rağmen, takip eden yıllar için tarım sigortası priminin ödenmiş olması halinde, prim borçlarını Kurumca bir defaya mahsus gönderilecek bir ay süreli tebligat üzerine ödemeleri halinde, sigortalılıkları devam ettirilecektir. Ödenmemesi halinde, takip eden takvim yılı için yapmış oldukları ödemeler, tarım sigortalılıklarının geçerli olduğu yıla ilişkin prim borçlarına mahsup edilmesinin ardından, varsa kalan tutarlar Kuruma başkaca borçlarının bulunmaması kaydıyla ilgililerine iade edilecektir.

(Ek, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge) 2925 sayılı Kanuna göre süreksiz tarım sigortasının devam ettirilmesinde;

2008 yılı ilk ve ikinci altı aylık süredeki prim borcunun 75,18 TL'nin,

2009 yılı ilk ve ikinci altı aylık süredeki prim borcunun 26,34 TL'nin,

2010 yılı ilk ve ikinci altı aylık süredeki prim borcunun 30,72 TL'nin,

2011 yılı ilk ve ikinci altı aylık süredeki prim borcunun 39,48 TL'nin,

2012 yılı ilk ve ikinci altı aylık süredeki prim borcunun 52,62 TL'nin,

2013 yılı ilk ve ikinci altı aylık süredeki prim borcunun 41,82 TL'nin,

2014 yılı ilk ve ikinci altı aylık süredeki prim borcunun 61,44 TL'nin

2015 yılı ilk ve ikinci altı aylık süredeki prim borcunun 70,20 TL'nin **(Ek, 3/7/2015 tarihli ve 2015/19 sayılı Genelge)**

altında olması halinde; 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılık, başka bir şart aranmadan, üstünde olması halinde ise takip eden yılların primlerinin ödenmiş olması ve sigortalıya yapılan tebligattan sonra bir ay içinde ödenmesi halinde devam ettirilecektir.

Örnek- 2925 sayılı Kanun gereğince süreksiz tarım primi ödeyen sigortalı 2013 yılına ait olan 65 TL primi ödemiştir. 2014 yılı primleri 2015 yılı Şubat ayı sonuna kadar ödenebildiğinden 21/10/2014 tarihinde tebliğ edilen tutarın 21/11/2014 tarihinde ödenmesi halinde 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı devam ettirilecektir.

3.3- 1/10/2008 tarihinden önce bazı ay/yıllara ait primlerin eksik ödenmesi

2925 sayılı Kanuna tabi tarım sigortalılığının başladığı tarihten önce veya sonra diğer sosyal güvenlik kanunlarına tabi çalışmanın bulunduğu, tarım sigortalılığının devam ettiği süre içerisinde eksik prim tahsil edildiğinin, aradan uzun zaman geçtikten sonra özellikle de emeklilik aşamasında tespit edilerek tarım sigortalılıklarının iptal edilmesi; sigortalıların telafisi imkansız mağduriyetlerine sebep olduğundan, bu sigortalıların mağduriyetlerinin önlenmesi bakımından 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılar hakkında aşağıdaki şekilde işlem yapılacaktır.

3.3.1- Bazı ayların primlerinin eksik ödenmesi ya da hiç ödenmemesi

Bazı aylarda primlerin eksik ödendiğinin ya da hiç ödenmediğinin tespit edilmesi halinde prim ödemesi bulunan aylara ilişkin süreler hizmet olarak kabul edilecek, primleri eksik ödenen veya hiç ödenmemiş bulunan aylara ilişkin süreler ise, 2925 sayılı Kanunun 33 üncü maddesi uyarınca tahsil edilecek ve hizmetler prim tahsilatı yapıldıktan sonra dikkate alınacaktır.

Örnek- 1/1/1997 tarihinde 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı başlatılan sigortalının 1997 yılı Mart, Nisan, Eylül, Ekim ayı primlerini hiç ödemediği, 1999 yılı Mayıs ve Haziran ayına ait primlerini ise eksik ödediği anlaşılmıştır. Bu durumda bu sigortalının tarım sigortalılığı sona erdirilmeyecek, hiç ödenmeyen aylarla eksik ödenen ayların primleri tahsil edilerek bu süreler hizmet olarak değerlendirilecektir.

3.3.2- Bazı yılların primlerinin ödenmemesi

2925 sayılı Kanuna tabi olarak sigortalı bulundukları sürede yıllar itibariyle primlerini düzenli olarak ödemekte iken bazı yıllara ilişkin primlerini ödemeyen, ancak müteakip yıllarda primlerini düzenli olarak ödemeye devam eden sigortalıların hizmet süreleri, primi ödenmeyen yılın/yılların bir veya birden fazla olmasına göre değerlendirilecektir.

Tarım sigortalılığı devam etmekte iken önceki yıllara ilişkin ard arda olmayan (birbirini izlemeyen) yıl/yıllarda primini ödememiş bulunan sigortalıların ödenmeyen yıl/yıllara ilişkin sigorta primi 2925 sayılı Kanunun 33 üncü maddesi uyarınca tahsil edilecek ve hizmetler prim tahsilatı yapıldıktan sonra geçerli sayılacaktır.

Örnek 1- 1/1/1992 tarihinden itibaren 2925 sayılı Kanuna tabi olan sigortalının 31/12/2007 tarihine kadar tarım sigortası primlerini düzenli olarak ödediği halde, 1996 yılına ait sigorta primini ödemediği anlaşılmıştır. Bu durumda, tarım sigortalılığı sona erdirilmeyecek, 1996 yılı sigorta primi 2925 sayılı Kanunun 33 üncü maddesi gereğince tahsil edilerek hizmet olarak dikkate alınacaktır.

Örnek 2- 1/1/1995 tarihinde 2925 sayılı Kanuna tabi tarım sigortalısı olan ve halen primlerini düzenli olarak ödemeye devam eden sigortalının 1997, 1999 ve 2002 yıllarına ilişkin sigorta primlerini ödemediği anlaşılmıştır. Bu sigortalının, tarım sigortalılığı sona erdirilmeyip, söz konusu yıllara ait sigorta primleri 2925 sayılı Kanunun 33 üncü maddesi gereğince tahsil edilerek hizmetten sayılacaktır.

3.3.3- Birden fazla yılın priminin ödenmemesi

Tarım sigortalılığı devam etmekte iken primi ödenmeyen yılların birden fazla ve birbirini izleyen (ard arda) yıllardan oluşması durumunda, ödemesi bulunmayan ilk yılın sigorta primi, 2925 sayılı Kanunun 33 üncü maddesi uyarınca tahsil edilecek, sonra gelen yıl/yılların primleri tahsil edilmeyip yeni bir istek ve tescil belgesi alınmadan izleyen yıllardaki primi ödenmiş süreler hizmet olarak değerlendirilecektir.

Örnek 1- 1/1/1987 tarihinde 2925 sayılı Kanuna tabi olan sigortalı primlerini düzenli olarak ödediği halde, 1995, 1996 ve 2002 yıllarına ilişkin sigorta primlerini ödemediği anlaşılmıştır. Bu sigortalının 1995 ve 2002 yılına ait primi tahsil edilecek, ancak 1996 yılına ait primi tahsil edilmeyerek yeni bir istek ve tescil belgesi alınmadan, 1996 yılı sonrası primi ödediği yıllar hizmet olarak dikkate alınacaktır.

Örnek 2- 1/1/1993 tarihinden itibaren 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı başlayan sigortalının 1998, 1999 ve 2000 yıllarına ilişkin sigorta primini ödemediği, diğer yılların sigorta primini ise düzenli olarak ödediği anlaşılmıştır. Bu sigortalının 1998 yılına ait primi anılan Kanunun 33 üncü maddesi uyarınca tahsil edilecek ancak, 1999 ve 2000 yıllarına ait primleri

tahsil edilmeyerek yeni bir istek ve tescil belgesi alınmadan 2000 yılını izleyen yıllar için ödediği primleri hizmetten sayılacaktır.

3.4- 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalı iken Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi sigortalılığı bulunanlar (Ek, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge)

(Mülga, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)

2925 sayılı Kanuna tabi sigortalı iken 1/10/2008 tarihi ve sonrasında kendi nam ve hesabına bağımsız çalışması sebebiyle Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalılıkları başlatılanlardan talepte bulunanların 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılıkları esas alınarak sigortalılıklarının sonlandırıldığı tarihten itibaren devam ettirilecek, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında ödenen primler 2925 sayılı Kanuna tabi prim olarak aktarılacaktır.

1/5/2008-30/9/2008 tarihleri arasında 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalı olanların Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi sigortalılığı olup yazılı talepte bulunan sigortalılar hakkında ödenen primler 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılığa aktarılacak, ancak bu sigortalılar 1/3/2011 tarihi itibarı ile ek 5 inci madde kapsamına alındıklarından bu tarih itibarıyla Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılıkları devam ettirilecektir.

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Ayrıca, 2925 sayılı Kanun kapsamında sigortalı iken 1/10/2008 tarihi ve sonrasında kendi nam ve hesabına bağımsız çalışması sebebiyle Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalılığı başlatılıp devam edenlerden, bu Genelgenin yürürlük tarihinden sonra 2925 sayılı Kanun kapsamında sigortalı olma talebinde bulunanların, geriye dönük 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılıkları başlatılmayacaktır.

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Ancak, 1/10/2008 tarihi ve sonrasında kendi nam ve hesabına bağımsız çalışması sebebiyle Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalılığı **(Değişik, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge)** başlatılanlardan, 24/4/2019 tarihinden önce 2925 sayılı Kanun kapsamında sigortalı olma talebinde bulunmuş olanların sigortalılıkları devam ettirilecektir. 2925 sayılı Kanun kapsamında sigortalılığı devam edenlerden 2925 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin (c) bendi gereği sigortalılığı sona erdirilenlerin, bu durumun ortadan kalkması halinde 2925 sayılı Kanun kapsamındaki sigortalılığı tekrar başlatılmayacak, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalılığı geçerli **(Değişik, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge)** sayılacak, bu sigortalılığın son bulması halinde 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılık yeniden başlatılacaktır.

Örnek 1- 1/7/2005 tarihinden itibaren 2925 sayılı Kanuna tabi süreksiz tarım sigortalısının, ticari kazanç sebebiyle 23/5/2007 tarihinde başlayan vergi mükellefiyeti olmasına rağmen mülga 1479 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı başlatılamamıştır. 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı ile birlikte vergi mükellefiyeti de devam eden sigortalının 1/10/2008 tarihi itibarıyla 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı sonlandırılarak aynı tarih itibarıyla Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi sigortalılığı başlatılmıştır. Sigortalının talepte bulunması halinde 2925 sayılı Kanuna göre sonlandırılan sigortalılığı 1/10/2008 tarihinden itibaren devam ettirilecek, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi prim ödenen süreler 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılık sürelerine aktarılacaktır.

(Mülga, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge)

(Teselsül, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) **Örnek 2-** 1/3/2001 tarihi itibarıyla 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı başlatılan sigortalı (A)'nın, 1/8/2006 tarihinde başlayan vergi kaydına istinaden 1/10/2008 tarihi itibarıyla (4/b) kapsamında sigortalılığı başlatılmıştır. Sigortalı (A)'nın bu genelgenin yürürlük tarihinden sonra 1/10/2008 tarihi itibarıyla 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalı olmak için talepte bulunması halinde bu talebi dikkate alınamayacağından (4/b) sigortalılığı devam ettirilecektir.

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) (Teselsül, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) **Örnek 3-** 1/9/2005 tarihinden itibaren 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı devam eden sigortalı (B)'nin, 23/5/2007 tarihinde başlayan vergi mükellefiyetinden dolayı 1/10/2008 tarihi itibarıyla (4/b) kapsamında sigortalılığı başlatılmıştır. Sigortalı (B)'nin 15/12/2015 tarihli talebine istinaden (4/b) sigortalılığı iptal edilerek 1/10/2008 tarihi itibarıyla 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı başlatılmıştır. Ancak sigortalı (B)'nin 1/4/2018 tarihinde (4/a) kapsamında başlayan zorunlu sigortalılığının 15/8/2018 tarihinde sona erdiği anlaşıldığından 1/9/2018 tarihi itibarıyla 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı başlatılacaktır.

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) (Teselsül, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) **Örnek 4-** 1/11/2007 tarihinden itibaren 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı devam eden sigortalı (C)'nin, 24/8/2008 tarihinde başlayan vergi mükellefiyetinden dolayı 1/10/2008 tarihi itibarıyla (4/b) kapsamında sigortalılığı başlatılmıştır. Sigortalı (C)'nin 20/4/2018 tarihli talebine istinaden (4/b) kapsamında sigortalılığı iptal edilerek 1/10/2008 tarihi itibarıyla 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı başlatılmıştır. Ancak sigortalı (C)'nin 3/6/2018 tarihinde (4/a) kapsamında başlayan zorunlu sigortalılığının bu Genelgenin yürürlük tarihinden sonra sona erdiği anlaşıldığından, vergi kaydının devam etmesinden dolayı 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı başlatılmayacak ve (4/b) kapsamında sigortalılığı devam ettirilecektir.

(Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) **Örnek 5-** Örnek 4'deki sigortalı (C)'nin, vergi mükellefiyetin 12/5/2021 tarihinde sona erdiği varsayıldığında, 1/6/2021 tarihi itibarıyla 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı başlatılacaktır.

İKİNCİ BÖLÜM

Kanunun Ek 5 inci Maddesine Göre Tarım veya Orman İşlerinde Hizmet Akdiyle Süreksiz Olarak Çalışanlar

1- Sigortalı sayılanlar

Kanuna 6111 sayılı Kanunla 1/3/2011 tarihinden itibaren ilave edilen ek 5 inci madde ile kamu idarelerinde tarım veya orman işlerinde hizmet akdiyle süreksiz çalışanlar hariç olmak üzere tarım veya orman işlerinde hizmet akdiyle süreksiz çalışanlar 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılmıştır.

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Hizmet akdi unsurlarını taşımayan köy ve mahallelerde sürü yöneticiliği (çobanlık) faaliyeti yapanlarda, talep etmeleri halinde Kanunun ek 5 inci maddesi kapsamında sigortalı sayılacaklardır.

Ek 5 inci madde kapsamında sigortalı olabilmek için;

- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri ile 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesi ve 2925 sayılı Kanun kapsamında çalışmamak,
 - İsteğe bağlı sigortalı veya isteğe bağlı iştirakçi olmamak,
 - Kurumumuzdan ve 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesi kapsamındaki sandıklardan kendi sigortalılıklarından dolayı gelir veya aylık almamak,
 - 18 yaşını doldurmuş olmak,
- şarttır.

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamında sigortalı olup yıllık tarımsal faaliyet gelirleri içindeki kazancının asgari ücretin altına düştüğünü muafiyet belgesi ile belgeleyen sigortalılar yıllık tarımsal faaliyet gelirlerinden, bu faaliyete ilişkin masraflar düşüldükten sonra kalan tutarın aylık ortalamasının prime esas günlük kazanç alt sınırına göre belirlenen tutardan az olduğunu “Sigortalılık Muafiyet Belgesi” ile belgeleyenler ek 5 inci maddeye göre sigortalı olabilirler.

Diğer taraftan;

- 2925 sayılı Kanuna göre 1/5/2008-30/9/2008 tarihleri arasında ilk defa sigortalı olanlar,
 - 2925 sayılı Kanuna göre sigortalılığı 1/5/2008 tarihinden önce sona erip 1/5/2008-30/9/2008 tarihleri arasında yeniden sigortalı olanlar,
 - 2925 sayılı Kanuna göre sigortalılığı 1/3/2011 tarihi itibarıyla sona erip bu tarihten sonra Kanunun ek 5 inci maddesi kapsamında sigortalı olanlar,
- hakkında da ek 5 inci madde ve geçici 29 uncu madde hükümleri uygulanacaktır.

2- Sigortalılığın başlangıcı

Tarım işlerinde süreksiz çalışanların “Tarım İşlerinde Hizmet Akdiyle Süreksiz Çalışanlara Ait Giriş Bildirgesi”ni (EK-11) sürekli ikametlerinin ya da çalıştıkları yerin bağlı bulunduğu muhtarlık ile ikamet ettikleri veya çalıştıkları il ya da ilçede bulunan tarım müdürlüklerine (Ek 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge) ve ziraat odalarına onaylatıp, sürekli ikametlerinin bağlı olduğu veya çalıştıkları sosyal güvenlik il müdürlüğüne/sosyal güvenlik merkezine müracaat etmeleri gerekmekte olup, bunların sigortalılıkları müracaat ettikleri tarih itibarıyla başlatılacaktır.

(Ek 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge) Tarım İşlerinde Hizmet Akdiyle Süreksiz Çalışanlara Ait Giriş Bildirgesi” ile yapılacak müracaatlarda tarım müdürlükleri yanında ziraat odası onayı aranacak olup bu onaylardan birisinin olmaması halinde sigortalının ek 5 inci madde kapsamındaki talebi reddedilecektir. İkamet ettiği ve çalıştığı yer farklı olan sigortalıların her iki ilde bulunan ziraat odası onayı aranacaktır.

6831 sayılı Orman Kanununun 40 ıncı maddesi gereğince devlet ormanlarında ağaçlandırma, bakım, imar, yol yapımı, kesme, toplama, taşıma, imal gibi orman işleri; işyerinin ve işyerinde çalışacakların hangi mülki hudut ve orman teşkilatı hudutları içerisinde kaldığına bakılmaksızın, öncelikle işyerinde veya civarındaki orman köylerini kalkındırma kooperatiflerine ve işyerindeki köylülere veya işyeri civarındaki orman işlerinde çalışan köylülere birim fiyat (vahidi fiyat) usulüne göre yaptırılmaktadır. Söz konusu hüküm gereğince Orman ve Su İşleri Bakanlığına bağlı Orman Genel Müdürlüğü ve bölge müdürlükleri ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığına bağlı il müdürlükleri aracılığıyla 6831 sayılı Kanunda belirtilen işlerin orman köylüleri tarafından kurulan kalkındırma kooperatiflerine, köy tüzel kişiliklerine ve köylülere verilmekte olup, söz konusu işlerin vahidi fiyat usulüne göre verilmesi halinde bu işler Kanunun ek 5 inci maddesi kapsamında süreksiz iş sayılmaktadır.

Orman köylülerinden Kanunun ek 5 inci maddesine göre sigortalı olmak isteyenler “Orman İşlerinde Hizmet Akdiyle Süreksiz Çalışanlara Ait Giriş Bildirgesi”ni (EK-12) sürekli ikametlerinin bağlı bulunduğu muhtarlık ile sürekli ikametlerinin bulunduğu veya çalıştıkları yerin bağlı olduğu Orman Genel Müdürlüğü ve bölge müdürlükleri ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığına bağlı il müdürlükleri aracılığıyla veya kalkındırma kooperatiflerine onaylatıp sürekli ikametlerinin bağlı olduğu SGİM/SGM’ye müracaat edecekler, bunların sigortalılıkları ise müracaat ettikleri tarihten itibaren başlatılacaktır. Ayrıca, bu kapsamdaki sigortalılar başvuru belgesi ile birlikte işin kooperatife ya da köy tüzel kişiliğine verilmesi halinde kooperatif ya da köy tüzel kişiliği ile **(Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)** Tarım ve Orman Bakanlığı ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığının ilgili birimi arasında yapılan sözleşme ile kooperatif üyelerini ya da köy tüzel kişiliğince çalıştırılacakların listesini, köylülerle yapılması halinde ise sözleşmeyi Kuruma vereceklerdir.

(Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Tarım veya orman işlerinde süreksiz sigortalılığın başlangıç tarihinin belirlenmesinde SSİY’nin 124 üncü maddesi gereğince adi posta veya Kuruma doğrudan yapılan başvuru ve bildirimlerde, başvuru veya bildirimin Kurumun gelen evrak kayıtlarına intikal tarihi; taahhütlü, iadeli taahhütlü, acele posta servisi, PTT Alo Post veya PTT Kargo ile yapılan başvuru ve bildirimlerde ise başvuru veya bildirimin postaya veya kargoya verildiği tarih; başvuru veya bildirim tarihi olarak kabul edilecektir.

Kanunun ek 5 inci maddesine göre tarım veya orman işlerinde süreksiz çalışan sigortalılar için oluşturulacak sicil dosyaları sigortalıların sürekli ikametlerinin bağlı bulunduğu SGİM/SGM’nde bulunacağından, çalıştıkları SGİM/SGM’ne “Tarım İşlerinde Hizmet Akdiyle Süreksiz Çalışanlara Ait Giriş Bildirgesi” veya “Orman İşlerinde Hizmet Akdiyle Süreksiz Çalışanlara Ait Giriş Bildirgesi” ile müracaat edenlerin tescil işlemi yapıldıktan sonra, sigortalı dosyası oluşturulmak üzere belgeler sürekli ikametlerinin bulunduğu SGİM/SGM’ne gönderilecektir. Ayrıca, sigortalıların çalıştıkları illerdeki SGİM/SGM’ne sigortalılık işlemleri ile ilgili olarak talepte bulunmaları halinde işlemleri yapıldıktan sonra, belgeler sigortalı dosyasının bulunduğu SGİM/SGM’ne gönderilecek, sigortalılara da ek 5 inci madde kapsamındaki sigortalılıklarının başlatıldığı hususunda bilgi verilecektir.

Kamu idarelerinin tarım veya orman işlerinde hizmet akdiyle süreksiz olarak çalıştırılanlar Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi sigortalı sayıldıklarından ek 5 inci madde hükümleri bu sigortalılar için uygulanmayacaktır.

2925 sayılı Kanun gereğince sigortalıkları devam edenler de bu kapsamdaki sigortalılıkları sona ermediği sürece Kanunun ek 5 inci maddesi hükümlerinden faydalanamazlar.

(Değişik 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge) Örnek 1- Sigortalı (A) Şanlıurfa ilinde ikamet etmekte iken süreksiz tarım işinde çalışmak üzere gittiği Rize’de 6/6/2016 tarihinde muhtarlık, tarım il müdürlüğü ve çalıştığı yerin ziraat odasınca onaylı Tarım İşlerinde Hizmet Akdiyle Süreksiz Çalışanlara Ait Giriş Bildirgesi ile sosyal güvenlik il müdürlüğüne müracaat etmiştir. Yapılan incelemede ikamet ettiği yerin ziraat odası onayının bulunmadığı anlaşılmış olup, sigortalının talebi reddedilecektir. Yeniden yapacağı müracaatında onayların tamamının olması gerektiği hususunda sigortalıya bilgi verilecektir.

(Değişik 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge) Örnek 2- Sigortalı (B) Ankara ilinde ikamet etmekte iken süreksiz tarım işinde çalışmak üzere gittiği Ordu’da 2/5/2012 tarihinde Tarım İşlerinde Hizmet Akdiyle Süreksiz Çalışanlara Ait Giriş Bildirgesi ile sosyal güvenlik il müdürlüğüne müracaat etmiştir. Yapılan incelemede bildirgenin ikamet ettiği yerin muhtarı, tarım il müdürlüğü ile çalıştığı ve ikamet ettiği yerin ziraat odasınca onaylandığı anlaşılmış olup, sigortalının başvurusu kabul edilecek tescil işlemi Ordu’da yapıldıktan sonra, sigortalıya sicil dosyası açılmak üzere belgeler Ankara Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğüne gönderilecektir.

(Değişik 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge) Örnek 3- Süreksiz tarım işi yapmak üzere geldiği Antalya’da Tarım İşlerinde Hizmet Akdiyle Süreksiz Çalışanlara Ait Giriş Bildirgesini muhtar, tarım il müdürlüğü ve Antalya ve Kırıkkale ziraat odalarına onaylatan sigortalı, 4/4/2016 tarihinde bildirgeyi iadeli taahhütlü olarak ikamet ettiği Kırıkkale Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğüne göndermiştir. Kırıkkale Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğünce bu kişinin sigortalılığı 4/4/2016 tarihi itibarıyla başlatılarak açılacak sicil dosyası arşivde muhafaza edilecektir.

Örnek 4- 14/4/2011 tarihinde Tarım İşlerinde Hizmet Akdiyle Süreksiz Çalışanlara Ait Giriş Bildirgesi ile müracaat eden sigortalının yapılan incelemede 20/1/2011 tarihinden itibaren 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamında sigortalı olduğu anlaşılmış olup, bu kişinin ek 5 inci madde kapsamındaki sigortalılığı başlatılmayacaktır.

(Mülga, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)

(Mülga, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)

(Teselsül, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Örnek 5- 1/5/2005 tarihinden itibaren 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalı olan (C), 14/10/2011 tarihinde Kuruma verdiği dilekçe ile tarım sigortasına devam etmek istemediğini bildirmiş olup, sigortalılığı 1/1/2012 tarihi itibarıyla sona erdirileceğinden, bu kişi 16/1/2012 tarihinde ek 5 inci madde kapsamında sigortalı olmak için müracaat etmesi halinde sigortalılığı 16/1/2012 tarihi itibarıyla başlatılacaktır.

(Teselsül, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Örnek 6- 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı devam ederken 19/10/2011 tarihinde 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılığını sona erdirmeye talebinde bulunan sigortalı (D), 20/10/2011 tarihinde ise Kanunun ek 5 inci maddesi uyarınca sigortalı olmak için müracaat etmiştir. Bu durumda sigortalının 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı 1/1/2012 tarihinde sona erdirilecek, ek 5 inci madde kapsamındaki sigortalılığı aynı tarihte başlatılacaktır.

(Teselsül, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Örnek 7- Kastamonu iline bağlı orman köyünde kurulu kalkındırma kooperatifi üyesi olan ve orman işletmesi tarafından birim fiyat usulü ile kooperatife verilen orman işlerinde süreksiz olarak çalışan kişi, 5/10/2011 tarihinde muhtarlık ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığına bağlı il müdürlüğünce onaylı “Orman İşlerinde Hizmet Akdiyle Süreksiz Çalışanlara Ait Giriş Bildirgesi” ile sosyal güvenlik il müdürlüğüne müracaat etmiştir. Bu durumda sigortalının ek 5 inci madde kapsamındaki sigortalılığı 5/10/2011 tarihi itibarıyla başlatılacak, tescil işlemi Kastamonu Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü ya da ilgili sosyal güvenlik merkezince yapılacaktır.

(Teselsül, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Örnek 8- Meslekte kazanma gücünü % 24,5 oranında kaybetmesi nedeniyle sürekli iş göremezlik geliri alan sigortalı 1/9/2011 tarihinde ek 5 inci madde kapsamında sigortalı olmak için müracaat etmiştir. Bu sigortalının ek 5 inci madde kapsamındaki sigortalılığı gelir alıyor olması nedeniyle reddedilecektir.

(Teselsül, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) (Ek, 3/7/2015 tarihli ve 2015/19 sayılı Genelge) Örnek 9- 17/8/2008 tarihinden itibaren vazife malulü aylığı alan sigortalı 8/3/2015 tarihinde ek 5 inci madde kapsamında sigortalı olmak için müracaat etmiş olup vazife malulü aylığı alması nedeniyle ek 5 inci madde kapsamındaki talebi reddedilecektir.

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Ek 5 kapsamında bulunan sigortalıların yurt içindeki ikametgâhlarının bulunduğu ilin dışına taşımaları halinde, yeniden giriş bildirgesi alınmasını gerektiren durum oluşana kadar ek 5 inci madde kapsamındaki sigortalılıkları ilk tescilinin yapıldığı sosyal güvenlik il/sosyal güvenlik merkezlerinde devam ettirilecektir.

2.1- Ek 5 inci madde kapsamında sigortalılığının başlatıldığı tarihte zorunlu sigortalı oldukları sonradan tespit (Değişik, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) edilenler (Ek, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge)

Kanunun ek 5 inci maddesi kapsamında sigortalı olmak için müracaat edenler hakkında ünitelerce öncelikle Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamında sigortalılığının bulunup bulunmadığı araştırılacak, SGK Tescil ve Hizmet Dökümü programından hizmet dökümü alınarak, ek 5 inci maddeye müracaat ettiği tarihten önceki ay 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında çalışması var ise işten ayrılış bildirgesi verilip verilmediği sorgulanacak, işten ayrılış bildirgesi verilmemiş olanlar ile 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalılığı olup çıkış işlemi yapılmamış olanların ek 5 inci madde kapsamındaki talepleri reddedilecektir.

(Mülga, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Ancak, müracaat tarihi itibarıyla önceki sigortalılığı sona ermeden ek 5 inci madde kapsamındaki sigortalılığının başlatıldığı sonradan tespit edilenlerin, ek 5 inci madde kapsamındaki sigortalılığı zorunlu sigortalılığın sona erdiği tarihi takip eden gün itibarıyla başlatılacaktır.

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Ayrıca, zorunlu sigortalılığı sona ermeden ek 5 inci madde kapsamında sigortalılığı başlatılanlardan tescil tarihi itibarıyla sigortalılığı iptal edilenlerin, talepte bulunmaları halinde prim iadesi yapılmamış olması şartıyla zorunlu sigortalılığın sona erdiği tarihi takip eden gün itibarıyla ek 5 inci madde kapsamındaki sigortalılıkları başlatılacaktır.

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Kanunun ek 5 inci maddesi kapsamında sigortalılığı devam ederken daha sonra ziraat odasında üye kaydı olduğu tespit edilenlerin, tespit edildiği tarihe kadar ek 5 inci madde kapsamındaki sigortalılıkları devam ettirilecek, tespit tarihi itibarıyla Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendine göre sigortalılıkları başlatılacaktır.

Örnek 1- 22/10/2013 tarihinde Kanunun ek 5 inci maddesine tabi müracaat eden sigortalının Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamındaki sigortalılığının da aynı tarih itibarıyla sona erdirildiği anlaşılmıştır. Bu durumda ek 5 inci madde kapsamındaki sigortalılık 23/10/2013 tarihinde başlatılacaktır.

(Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Örnek 2- Örnek 2- 19/6/2012 tarihinde Kanunun ek 5 inci maddesi kapsamında sigortalılığı başlatılan sigortalı (C), 31/12/2016 tarihine kadar primlerini ödemiştir. 2016 yılında yapılan incelemede, 24/8/2011-12/8/2012 tarihleri arasında Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi zorunlu sigortalılığının bulunduğu anlaşıldığından ek 5 inci madde kapsamındaki sigortalılığı iptal edilmiş, ödemiş olduğu primler iade edilmemiştir. İptal edilen ek 5 inci madde kapsamındaki sigortalılığının geçerli sayılması için talepte bulunan sigortalının ek 5 inci madde kapsamındaki

sigortalılığı zorunlu sigortalılığının sona erdiği günü takip eden 13/8/2012 tarihinden itibaren başlatılacaktır.

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Örnek 3- Sigortalı (D)'nin 13/7/2012 tarihinde ek 5 inci maddesi kapsamında sigortalılığının başlatıldığı, 2016 yılında yapılan incelemede, 1/1/2010-31/12/2014 tarihleri arasında Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi zorunlu sigortalı olduğu anlaşıldığından 13/7/2012 tarihi itibarıyla ek 5 inci madde kapsamındaki sigortalılığı iptal edilmiş ve ödenen primler sigortalıya iade edilmiştir. Sigortalı (D), iptal edilen sürelerine ilişkin primleri iade olarak aldığından, ek 5 inci madde kapsamındaki sigortalılığı başlatılmayacaktır.

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Örnek 4- Örnek 4- Sigortalı (G)'nin 26/9/2011 tarihi itibarıyla ek 5 inci madde kapsamında tescilinin yapıldığı, 5/1/2018 tarihinde Kurum kayıtlarına intikal eden sigortalılık belgesinde 17/5/2010 tarihinde başlayıp devam eden ziraat odasında üye kaydının olduğu anlaşıldığından, 26/9/2011 tarihinde başlatılan ek 5 sigortalılığı 4/1/2018 tarih itibarıyla sonlandırılarak, 5/1/2018 tarihi itibarıyla Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendine göre sigortalılığı başlatılacaktır.

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Örnek 5- Sigortalı (S)'nin 24/3/2014 tarihi itibarıyla ek 5 inci madde kapsamında tescilinin yapıldığı, 28/12/2018 tarihinde Kurum kayıtlarına intikal eden sigortalılık belgesinde 3/1/2018 tarihinde başlayıp devam eden ziraat odasında üye kaydının olduğu anlaşıldığından, 24/3/2014 tarihinde başlatılan ek 5 sigortalılığı 2/1/2018 tarih itibarıyla sonlandırılarak, 3/1/2018 tarihi itibarıyla Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendine göre sigortalılığı başlatılacaktır.

2.2- Askerde veya yurt dışında olunan sürelerde ek 5 inci madde kapsamında sigortalı olma talebinde bulunanlar (Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge)

Askerlik hizmetini yaptığı veya yurt dışında bulunduğu dönemde Kanunun ek 5 inci madde kapsamında sigortalı olma talebinde bulunup sigortalılığı başlatılan ve prim ödemeye devam edenlerin, askerlik ve yurt dışında bulunduğu dönemler iptal edilerek, terhis edilenlerin terhis tarihini, yurda dönüş yapanların yurda dönüş tarihini takip eden gün itibarıyla sigortalılıkları başlatılacaktır.

3- Gelir/aylık alma hakkını kaybedenlerin sigortalılıkları

506 sayılı Kanunun mülga 19 uncu maddesi gereğince, iş kazası veya meslek hastalığı sonucunda meslekte kazanma gücündeki kayıp oranı % 10'un altında olan sigortalılar sürekli iş göremezlik durumuna girmediğinden bunlara sürekli iş göremezlik geliri ödenmemekte ancak, sigortalının yeniden bir iş kazasına uğraması veya yeni bir meslek hastalığına tutulması halinde, meydana gelen arızaların bütünü göz önüne alınarak meslekte kazanma gücündeki kayıp oranı % 10 ve üstünde tespit edildiği takdirde sigortalılara gelir bağlanmaktadır.

Sigortalıların geçirdikleri iş kazası veya meslek hastalığı sonucunda sürekli iş göremezlik derecesi % 10'un altında tespit edilenlere tahsis numarası verilerek ödeme kaydı oluşturulmakta olup, bu sigortalılara gelir ödemesi yapılmadığından tescil kayıtlarında "Pasif" olan "Aylık/Gelir Kodu"nun "Aktif" olarak değiştirilmesi, daha sonra "4/A Tescil, Hizmet ve Tahsilat" programından Kanunun ek 5 inci maddesi kapsamında giriş işleminin yapılması gerekmektedir.

Sürekli iş göremezlik geliri almakta iken sürekli iş göremezlik derecesi kontrol muayene sonucu % 10'un altına düşenler ile aylık almakta iken herhangi bir nedenle aylık alma hakkını kaybedenler hakkında da aynı şekilde işlem yapılması gerekmektedir.

Malullük ve yaşlılık aylığı almakta iken bu aylıkları kesilen ya da toptan ödeme yapılan sigortalılar hakkında da aynı şekilde işlem yapılacaktır.

4- Sigortalılığın sona ermesi

(Mülga, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)

(Mülga, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)

(Mülga, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Kanunun ek 5 inci maddesi kapsamında tarım veya orman işlerinde hizmet akdiyle süresiz olarak çalışanların sigortalılığı;

- 4 üncü maddeye istinaden sigortalı olarak çalışmaya başlamaları halinde çalışmaya başladıkları tarihten,

- Sigortalılıklarını sona erdirmeye talebinde bulunanların borçsuz olmaları halinde talep tarihinden,

- Prim borcu olanlardan talepte bulunanların primi ödenmiş son günden,

- Gelir ya da aylık talebinde bulunanların aylığa hak kazanmış olmak şartıyla talep tarihinden,

- Kanunun ek 5 nci maddesi kapsamında prim ödeyen ve sadece bu kapsamda prim borcu bulunan sigortalıların, tahsis talep tarihinden önce veya sonra ek 5 prim borcunu ödemek istemeyerek talepte bulunmaları halinde, sigortalılıkları primi ödenmiş son günden,

- Ölen sigortalının ölüm tarihinden,

itibaren sona erecektir.

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) (Değişik, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) Ek 5 inci madde kapsamında iken askerlikte, tutuklulukta veya hükümlülükte geçirilen süreler bu kapsamda sigortalılık süresi olarak değerlendirilmeyecektir.

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Ayrıca, yurt dışına çıkış yapanlardan, çıkış tarihinden itibaren bir yıl içerisinde ülkemize giriş yapmayanların süresiz çalışmalarından söz edilemeyeceğinden, yurt dışına çıkış yaptığı tarih itibarıyla, sigortalılıkları sona erdirilecek, ancak ek 5 inci madde kapsamında bulunan sigortalıların, yurt dışına giriş çıkış tarihleri arasında bir yıldan az süre olması halinde sigortalılıkları kesintiye uğratılmadan devam ettirilecektir.

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Bu şekilde ek 5 inci madde kapsamındaki sigortalılıkları sona erenlerin, Kanunun 4 üncü maddesine tabi çalışmasının sona erdiği, askerlik görevi (Değişik, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) nedeniyle sona erenlerin sona erme tarihi, tutukluluk ve hükümlülük sürelerinin bittiği, yurt dışına çıkanların Türkiye'ye döndükleri tarihi takip eden gün itibarıyla yeniden sigortalılıkları başlatılacak, bunlardan ayrıca, "Tarım İşlerinde Hizmet Akdiyle Süresiz Çalışanlara Ait Giriş Bildirgesi" veya "Orman İşlerinde Hizmet Akdiyle Süresiz Çalışanlara Ait Giriş Bildirgesi" istenilmeyecektir

Örnek 1- Ek 5 inci madde kapsamındaki süresiz tarım sigortalılığı 20/4/2011 tarihinde başlayan sigortalı, en son 2012 yılı Şubat ayı primini ödemiş, 19/11/2012 tarihinde başkaca prim

ödemesinde bulunmayacağını belirterek ek 5 inci madde kapsamındaki tarım sigortalılığının sona erdirilmesi talebinde bulunmuştur. Bu durumda tarım sigortalılığı, primi ödenmiş son ay olan 2012 yılı Şubat ayı sonu itibariyle sona erdirilecektir.

Örnek 2- Ek 5 inci madde kapsamındaki sigortalılığı 18/5/2011 tarihinde başlayan sigortalı, 21/6/2011 tarihinde 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendine tabi çalışmaya başlamıştır. Bu durumda sigortalının ek 5 inci madde kapsamındaki sigortalılığı 20/6/2011 tarihi itibariyle sona erdirilecek, zorunlu sigortalılığının 27/12/2011 tarihi itibariyle sona ermesi halinde, ek 5 inci madde kapsamındaki sigortalılığı 28/12/2011 tarihi itibariyle yeniden başlatılacaktır.

Örnek 3- 30/12/2011 tarihinde ek 5 inci madde kapsamında sigortalılığı başlayan sigortalı, 15/8/2012 tarihinde tarım sigortalılığının sona erdirilmesi talebinde bulunmuş, sigortalının talep tarihi itibariyle prim borcu bulunmadığı anlaşıldığından, ek 5 inci madde kapsamındaki sigortalılığı 15/8/2012 tarihi itibariyle sona erdirilecektir.

Örnek 4- 1/5/2008 tarihinde 2925 sayılı Kanuna tabi tarım sigortalısı olan sigortalı, 5/5/2025 tarihinde yaşlılık aylığı bağlanması talebinde bulunmuştur. Sigortalıya tahsis talep tarihi itibariyle aylık bağlanmayacağı anlaşıldığından ek 5 inci madde kapsamındaki sigortalılığı devam ettirilecektir.

(Mülga, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge)

Kanunun ek 5 inci maddesine tabi sigortalılığı olup sigortalılığın başladığı tarihten itibaren prim ödemesi bulunmayanların yazılı olarak sigortalılıklarını sona erdirmeye talebinde bulunmaları halinde, ek 5 inci maddeye tabi sigortalılıkları başlangıç tarihi itibariyle sona erdirilecektir.

(Mülga, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge)

(Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) 2019/9 sayılı Genelgenin yayımlandığı 24/4/2019 tarihinden önce ek 5 inci madde kapsamındaki sigortalılıkları talepleri üzerine borçlu olarak sona erdirilenlerin, daha sonra bu sigortalılıklarını prim ödenmiş son gün itibariyle sona erdirilmesine yönelik verilen dilekçeler hakkında herhangi bir işlem yapılmayacaktır.

(Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Örnek 5- Ek 5 inci madde kapsamındaki sigortalılığını 7/11/2017 tarihinde sona erdirmeye talebinde bulunan sigortalının 7/11/2017 tarihli başvurusu ile aynı tarih itibariyle borcu bulunmamaktadır. Bu sigortalının 7/11/2017 tarihi itibariyle sigortalılığı sonlandırılacaktır.

(Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Örnek 6- 2017 Kasım ayı priminin tamamını ödeyen ve önceki dönemlere ait de borcu bulunmayan sigortalı ek 5 inci madde kapsamındaki sigortalılığını 9/11/2017 tarihinde bulunduğu ay sonu itibariyle sona erdirmeye talebinde bulunmuştur. Bu sigortalının ek 5 sigortalılığı 30/11/2017 tarihi itibariyle sonlandırılacaktır.

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Örnek 7- Ek 5 inci madde kapsamındaki sigortalılığından doğan prim borcunu 30/6/2017 tarihinde ödeyen sigortalı,

sigortalılığını sonlandırmak için 8/11/2017 tarihinde talepte bulunmuştur. Bu durumda sigortalının 30/6/2017 tarihi itibarıyla sigortalılığı sona erdirilecektir.

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Örnek 8- Ek 5 inci madde kapsamındaki sigortalılığın doğan prim borcunu 31/1/2013 tarihine kadar ödeyen sigortalı 17/10/2016 tarihinde vefat etmiştir. Sigortalının haksahipleri primi ödenmiş son gün itibarıyla ek 5 inci madde kapsamındaki sigortalılığını sonlandırılması için talepte bulunmuşlardır. Bu durumda haksahiplerinin talebine istinaden prim ödenmiş son gün itibarıyla sigortalılık sonlandırılmayacağından, ek 5 inci madde kapsamındaki sigortalılık ölüm tarihi olan 17/10/2016 tarihi itibarıyla sonlandırılacaktır.

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Örnek 9- 10/9/2015 tarihinde ek 5 inci madde kapsamında sigortalılığı başlatılan sigortalı (A)'nın, 13/6/2016-18/9/2016 ve 6/12/2017-14/4/2018 tarihleri arasında ülkemize giriş çıkış yaptığı anlaşılmıştır. Bu durumda sigortalı (A)'nın bir yıldan az kısa süreli ülkemize giriş çıkış yaptığından ek 5 inci madde kapsamında başlatılan sigortalılığı aralıksız devam ettirilecektir.

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Örnek 10- 12/9/2012 tarihinde ek 5 inci maddeye tabi sigortalılığı başlatılan sigortalı (B) nin, 3/1/2016-20/12/2018 tarihleri arasında yurt dışında bulunduğu tespit edilmiştir. Sigortalı (B)'nin aralıksız bir yıl yurt dışında bulunması nedeniyle süresiz çalışması söz konusu olamayacağından, yurt dışına çıkış yaptığı 3/1/2016 tarihi itibarıyla ek 5 inci madde kapsamında sigortalılığı sonlandırılacaktır.

(Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) Örnek 11- 25/10/2018 tarihi itibarıyla ek 5 inci madde kapsamında sigortalılığı başlayan ve 23/8/2019 tarihli dilekçesi ile primi ödenmiş son gün itibarıyla sigortalılığını sonlandırma talebinde bulunan sigortalı (K)'nın, prim ödemeleri aşağıdaki şekildedir.

Yıl	Ay	Prim Ödemesi (Evet/Hayır)
2018	Ekim	Evet
	Kasım	Hayır
	Aralık	Evet
2019	Ocak	Evet
	Şubat	Hayır
	Mart	Hayır
	Nisan	Hayır
	Mayıs	Evet
	Haziran	Hayır
	Temmuz	Hayır
	Ağustos	Hayır

Sigortalı (K)'nın dilekçesine istinaden ek 5 inci madde kapsamındaki sigortalılığı primi ödenmiş olan 31/5/2019 tarihi itibarıyla borçlu olarak sona erdirilecek, 2018 yılı Kasım ayı ile 2019 yılı Şubat, Mart ve Nisan aylarına ilişkin prim borçları sigortalılar tarafından her zaman cari usullere göre ödenebilecektir. Sigortalı (K)'nın 2019 Mayıs ayı için 600 TL kısmi ödeme yaptığı varsayıldığında, sigortalılığı 600 TL'nin karşıladığı gün olan 23/5/2019 tarihi itibarıyla sonlandırılacaktır.

(Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) Örnek 12- 8/6/2015 tarihinde ek 5 inci madde kapsamında başlatılan sigortalılığı 21/12/2016-18/5/2018 tarihleri arasında 4/a kapsamında çalışması nedeniyle durdurulan sigortalının, 4/a kapsamında geçen çalışmalarının 7/5/2019 tarihinde yapılan denetim sonucunda iptal edilmesi durumunda, 20/12/2016 tarihinde durdurulan ek 5 inci madde kapsamında sigortalılığı anılan tarih itibariyle devam ettirilecektir.

(Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) Örnek 13- Sigortalı (A)'nın 8/6/2014 tarihinde ek 5 inci madde kapsamında başlatılan sigortalılığı 25/4/2015 tarihinde aylık bağlanması talebine istinaden anılan tarih itibariyle sonlandırılmış ve tarafına 1/5/2015 tarihinden itibaren yaşlılık aylığı bağlanmıştır. Sigortalı hakkında yapılan incelemede, aylık bağlanmasına esas olan 4/a kapsamındaki 2011-2012-2013 yıllarında geçen 900 günlük hizmetin denetim sonucunda iptal edildiği anlaşılmıştır. Bu durumda, 25/4/2015 tarihinde aylık bağlanması talebine istinaden sona erdirilmiş olan ek 5 inci madde kapsamında sigortalılık, 25/4/2015 tarihi itibariyle başlatılacaktır.

(Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) Örnek 14- 1/5/2013 tarihi itibariyle ek 5 inci madde kapsamında sigortalılığı devam eden ve son olarak 2017 yılı Ocak ayı primi ödeyen sigortalı 23/8/2018 tarihli müracaatı ile sigortalılığının aynı tarih itibariyle sona erdirilmesi talebinde bulunmuş ve sigortalılığı 23/8/2018 tarihi itibariyle borçlu olarak sona erdirilmiştir. Sigortalı, 24/5/2019 tarihinde yapmış olduğu müracaat ile 23/8/2018 tarihi itibariyle sona erdirilmiş olan ek 5 inci madde kapsamındaki sigortalılığının primi ödenmiş olan 2017 yılı Ocak ayı sonu itibariyle sonlandırılması yönünde talepte bulunmuştur. Sigortalının 2017 yılı Ocak ayı sonu itibariyle ek 5 inci madde kapsamındaki sigortalılığının sona erdirilmesine ilişkin 24/5/2019 tarihli dilekçesi hakkında herhangi bir işlem yapılmayacaktır.

5- Primlerin hesabı, gün sayısı ve ödenmesi (Değişik, 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge)

Kanunun ek 5 inci maddesine göre tarım veya orman işlerinde hizmet akdiyle süresiz çalışanlar için ay 30 gün, yıl ise 360 gün olarak dikkate alınır.

Süresiz tarım sigortasına müracaat eden sigortalılar, 1/3/2011 tarihinden itibaren Kanunun 82 nci maddesine göre belirlenen prime esas kazancın alt ve üst sınırı arasında olmak kaydıyla sigortalı tarafından belirlenen günlük kazancın otuz katının % 34,5'i oranında prim ödeyeceklerdir. Bu primin % 20'si malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları, % 12,5'i genel sağlık sigortası, % 2'si iş kazası ve meslek hastalıkları sigortası primidir.

Ancak, Kanunun geçici 29 uncu maddesi ile ek 5 inci maddesi kapsamındaki sigortalılar 1/3/2011-31/12/2011 tarihleri arasında 82 nci maddeye göre belirlenen prime esas günlük kazancın alt sınırının on sekiz günlük tutarı üzerinden başlanılarak, takip eden her yıl için bir puan artırılmak suretiyle otuz katını geçmemek üzere prim ödeyeceklerdir.

(Ek 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge) Kanunun ek 5 inci maddesi kapsamındaki sigortalılar, her aya ait primlerini ilgili ayı takip eden ayın sonuna kadar Kuruma öderler. Yasal süresi içinde ödenmeyen primlere Kanunun 89 uncu maddesi gereğince ödenme tarihine kadar gecikme cezası ve gecikme zammı uygulanır.

6- 1/5/2008-30/9/2008 tarihleri arasında ilk defa 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalı olanlardan haklarında ek 5 inci madde hükmü uygulanacak sigortalılar

6111 sayılı Kanunla, Kanuna eklenen geçici 29 uncu madde gereğince 1/5/2008 ila 30/9/2008 tarihleri arasında ilk defa 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalı olanlardan 1/3/2011 tarihi

itibariyle sigortalılığı devam edenler hakkında, 1/3/2011 tarihinden itibaren Kanunun ek 5 inci maddesi hükümleri uygulanacaktır.

2925 sayılı Kanuna göre sigortalılığı 1/3/2011 tarihi itibariyle sona erip bu tarihten sonra Kanunun ek 5 inci maddesine göre sigortalılığı başlatılacak olanlar hakkında ek 5 inci madde ve geçici 29 uncu madde hükümleri uygulanacaktır.

2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı 1/5/2008 tarihinden önce başlayıp 1/3/2011 tarihinden sonra da devam edenler, haklarında 2925 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanmasına devam edileceğinden, sigortalılıkları sona ermeden Kanunun ek 5 inci maddesi kapsamına alınmayacaklardır.

Örnek 1- 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı 1/8/2008 tarihi itibariyle başlayan sigortalı (E), 2010 yılına ait tarım primlerini 28/2/2011 tarihine kadar ödemiş, 6/8/2010 tarihli ve 2010/93 sayılı Genelge gereğince tebliğ edilen borcunu da ödemediğinden 2925 sayılı Kanuna tabi tarım sigortalılığı 1/1/2011 tarihi itibariyle sona ermiştir. Bu sigortalının 15/8/2011 tarihinde ek 5 inci madde kapsamında müracaat etmesi halinde sigortalılığı aynı tarih itibariyle başlatılacaktır.

Örnek 2- 1/1/1998 tarihinden itibaren 2925 sayılı Kanun kapsamında sigortalı olan (F), 15/5/2011 tarihi itibariyle Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi çalışmaya başlamış, bu çalışması 12/11/2011 tarihi itibariyle sona ermiş ve 11/11/2011 tarihinde ek 5 inci madde kapsamında sigortalı olma talebinde bulunmuştur. Bu durumda 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılık Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi çalışmanın sona erdiği tarihi takip eden aybaşı olan 1/12/2011 tarihinden sonra kendiliğinden başlayacağından ek 5 inci madde kapsamındaki sigortalılığı başlatılmayacaktır.

Örnek 3- 1/2/2003 tarihinden itibaren 2925 sayılı Kanun kapsamında sigortalı olan (G), 2011 yılına ait tarım sigortası primlerini 2012 yılı Şubat ayı sonuna kadar ödemediğinden tarım sigortalılığı 1/1/2012 tarihi itibariyle sona ermiş, 6/8/2010 tarihli ve 2010/93 sayılı Genelge gereğince bir defaya mahsus tebliğ edilen borcunu da bir aylık süre içinde ödemiş. Sigortalının 18/6/2012 tarihinde ek 5 inci madde kapsamında sigortalı olmak üzere müracaat etmesi halinde sigortalılığı 18/6/2012 tarihi itibariyle başlatılacaktır.

6.1- 1/5/2008-30/9/2008 tarihleri arasında ilk defa 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalı olanlardan haklarında ek 5 inci madde hükmü uygulanacak sigortalıların gün sayıları ve primlerinin hesabı

Bu sigortalıların primleri, 1/3/2011 tarihinden itibaren bu bölümün “4- Primlerin hesabı ve gün sayısı” başlıklı alt bölümünde belirtilen açıklamalara göre tahsil edilecek olup, bunların 2011 yılı Mart ve takip eden aylar için prim ödeme gün sayıları 30 gün, 2011 yılı Mart ayından önceki aylar için gün sayıları ise 15 gün olarak dikkate alınacaktır.

6.2- 1/5/2008-30/9/2008 tarihleri arasında ilk defa 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalı olanlardan haklarında ek 5 inci madde hükmü uygulanacakların sigortalılıklarının sona ermesi

2925 sayılı Kanuna tabi sigortalı olan ve haklarında ek 5 inci madde ve geçici 29 uncu madde hükümleri uygulanacak olanların sigortalılıklarının sona ermesinde ek 5 inci madde hükümleri uygulanacaktır.

1/5/2008-30/9/2008 tarihleri arasında 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalı olup sigortalılığı 1/3/2011 tarihinde devam edenler ile 1/3/2011 tarihinden itibaren Kanunun ek 5 inci maddesine

göre tarım sigortalısı olanların sigortalılıkları ait olduğu yıla ilişkin primlerin takip eden yılın Şubat ayı sonuna kadar ödenmemesi nedeniyle sona ermeyeceğinden, 6/8/2010 tarihli ve 2010/93 sayılı Genelge hükümleri bu durumdakiler için uygulanmayacak, bu sigortalılar prim borçlarını her zaman ödeyebileceklerdir.

Örnek 1- 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı 1/8/2008 tarihinde başlayan sigortalı 2010 yılına ait primlerini 2011 yılı Şubat ayına kadar ödememiştir. Bu sigortalının tarım sigortalılığı 1/1/2011 tarihi itibarıyla sona erdirilecektir.

Örnek 2- Örnek 1'deki sigortalının 6/8/2010 tarihli ve 2010/93 sayılı Genelge gereğince borcunu ödemesi halinde, tarım sigortalılığı Kanunun ek 5 inci madde hükümlerine göre devam ettirilecektir.

Örnek 3- 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı 1/6/2008 tarihinde başlayan sigortalı en son 2011 yılı Kasım ayı primini ödemiş, 4/5/2012 tarihinde tarım sigortalılığının sona erdirilmesi ve başkaca prim ödemeyeceğine ilişkin Kuruma dilekçe vermiş olup, tarım sigortalılığı 2011 yılı Kasım ayı sonu itibarıyla sona erdirilecektir.

Örnek 4- 1/7/2008 tarihinden itibaren 2925 sayılı Kanun kapsamında sigortalı olan (İ), 18/5/2011 tarihi itibarıyla Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrası kapsamında sigortalı olmuştur. Bu durumda (İ)'nin sigortalılığı 17/5/2011 tarihinde sona erecek, Kanun kapsamındaki sigortalılığının 2/2/2013 tarihinde sona ermesi halinde ek 5 inci madde kapsamındaki sigortalılığı 3/2/2013 tarihi itibarıyla başlatılacaktır.

Örnek 5- 1/5/2008 tarihinde 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalı olan (İ), 2011 yılı Ocak ayı primini ödemiş, 2010 yılı primini 2011 yılı Şubat ayı sonuna kadar ödememiştir. 6/8/2010 tarihli ve 2010/93 sayılı Genelge gereğince sigortalıya 2010 yılı priminin bir aylık süre içinde ödenmesi yönünde borcu tebliğ edilecektir. Sigortalının bu sürede 2010 yılı primini ödemesi halinde, sigortalılığı ek 5 inci madde kapsamında devam ettirilecektir. Tarım sigortası priminin ödenmemesi halinde ise 2011 yılında ödenen primler borçlarına mahsup edilecek, 2925 sayılı Kanuna tabi tarım sigortalılığı 1/1/2011 tarihi itibarıyla sona erdirilecektir. Bu durumdaki sigortalının ek 5 inci madde kapsamında müracaat etmesi halinde sigortalılığı müracaat tarihi itibarıyla yeniden başlatılacaktır.

Örnek 6- 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı 1/8/2008 tarihinde başlayan sigortalı, 2011 yılı Ocak ve Şubat, 2012 yılı Kasım ve Aralık aylarına ait primlerini ödememiştir. Sigortalı hakkında 1/3/2011 tarihi itibarıyla ek 5 inci madde hükümleri uygulanacağından söz konusu sürelerle ait primler her zaman ödenebilecektir.

Örnek 7- 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı 1/7/2008 tarihinde başlayan sigortalı, 2011, 2012 ve 2013 yıllarına ait primlerini ödememiştir. Sigortalı hakkında 1/3/2011 tarihi itibarıyla ek 5 inci madde hükümleri uygulanacağından söz konusu sürelerle ait primlerini her zaman ödeyebilecektir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Kanunun Ek 6 ncı Maddesi Kapsamında Çalışanlar

1- Sigortalı sayılanlar

6111 sayılı Kanunla Kanuna eklenen ek 6 ncı madde ile 1/3/2011 tarihinden itibaren ticari taksi, dolmuş ve benzeri nitelikteki şehir içi toplu taşıma araçlarında çalışanlar ile Kültür ve Turizm Bakanlığınca belirlenecek alanlarda kısmi süreli iş sözleşmesiyle bir veya birden fazla kişi tarafından çalıştırılanlardan ay içerisinde çalışma saati süresine göre hesaplanan çalışma gün sayısı on günden az olanların kendileri tarafından aylık otuz gün hizmet üzerinden karşılığı primi ödemelerine imkan sağlanmış olup, bu madde kapsamında prim ödenen süreler, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalılık sayılacaktır.

Ek 6 ncı madde kapsamında sigortalı olabilmek için;

- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında tam süreli çalışmamak ve uzun vadeli sigorta kollarına tabi olmamak,
- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) ve (c) bentlerine tabi sigortalı olmamak,
- İsteğe bağlı sigortalı olmamak,
- 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesi kapsamında sigortalı olmamak,
- Kendi sigortalılıklarından dolayı gelir veya aylık almamak şarttır.

Kendi sigortalılıklarından dolayı aylık alan sigortalılar ek 6 ncı madde kapsamında sigortalı olamayacaklardır. **(Mülga, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge)**

(Mülga, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge)

(Mülga, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge)

2- Ticari taksi, dolmuş ve benzeri nitelikteki şehir içi toplu taşıma araçlarında kısmi süreli çalışan sigortalılar

Gelir vergisinden muaf olup esnaf ve sanatkar siciline kayıtlı olanlar Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (2) numaralı alt bendi kapsamında sigortalı sayıldıklarından, taksi, dolmuş ve minibüslerde şoförlük mesleğini geçim kaynağı olarak seçmiş olduğunu ve sürekli olarak icra ettiğini beyan edip ilgili kooperatiflere, meslek odasının bulunmadığı yerlerde ise şoförler odasına üye olanlar, bu hüküm nedeniyle esnaf ve sanatkar sicil müdürlüğüne kayıt yaptırmak mecburiyetinde olduklarından, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı sayılmışlardır.

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu gereğince hazırlanan Karayolları Trafik Yönetmeliğinde araç sahibi dışında başka bir kişinin aracı kendi hesabına ve tehlikesi kendisine ait olmak üzere işlettiği ve araç üzerinde fiili tasarrufu bulunduğu ispat edilenler, bu işlerden dolayı vergi mükellefiyetlerinin tesis edilmesi nedeniyle Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (1) numaralı alt bendi kapsamında sigortalı sayılmaktadırlar.

Ticari taksi, dolmuş ve diğer toplu taşıma araçları sahiplerinin yanında ücret karşılığında tam süreli çalışanlar ise Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılmaktadırlar.

(Ek, 3/7/2015 tarihli ve 2015/19 sayılı Genelge) Şehiriçi toplu taşıma işlerinin ihale yoluyla alınması halinde buralarda çalışan sigortalılar hakkında ek 6 ncı madde hükümleri uygulanmayacaktır.

Kanuna 1/3/2011 tarihinden itibaren eklenen ek 6 ncı madde ile hizmet akdine tabi şehir içinde çalıştıkları taksi, dolmuş ve diğer toplu taşıma araçlarında ay içinde on günden az çalışmaları bulunanlar, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılacaklar, bu durumdaki sigortalılar aylık otuz gün süre hizmet karşılığı olan primlerini kendileri ödeyeceklerdir.

(Ek, 28/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge) Kanunun ek 6 ncı maddesinde ticari taksi, dolmuş ve benzeri nitelikteki şehir içi toplu taşıma araçlarında kısmi süreli çalışanlar sigortalı sayılmakta olup, şehir içi toplu taşıma araçlarının (taksi, dolmuş, otobüs) geliş ve gidiş saatlerini kaydeden, bekleyen yolcuların sıra düzenini sağlayan ve bu araçlara binme işini organize eden kişiler (değnekçi, kahya, simsar, çığırtkan v.b. isimlerle adlandırılan) ücretlerini günlük ya da haftalık olarak dolmuş hattındaki şoförlerden almakta olduklarından bunların ek 6 ncı maddeye tabi sigortalılık talepleri kabul edilecektir.

28/8/2007 tarihli ve 26627 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Okul Servis Araçları Hizmet Yönetmeliği gereğince, zorunlu eğitim kapsamındaki okul öncesi ve diğer öğrenci taşıma hizmetlerini düzenli ve güvenli hale getirmek amacıyla taşıma yapacak gerçek ve tüzel kişilerin yeterlilik ve çalışma şartlarını belirlenmiş olup bu araçlarda okul öncesi çocukları ve/veya ilköğretim öğrencilerini taşıyan okul servis araçlarında, araç içi düzenini sağlayan, öğrencilerin araca iniş ve binişlerinde yardımcı olan rehber personel bulundurulması yükümlülüğü bulunmaktadır. Kısmi süreli olarak çalışan bu kişiler müracaatları halinde ek 6 ncı madde kapsamında sigortalı olabileceklerdir.

2.1- Sigortalılığın başlangıcı

Kanunun ek 6 ncı maddesi kapsamında sigortalı olmak isteyenler “Şehir İçi Toplu Taşıma Araçlarında Kısmi Süreli Çalışanlara Ait Giriş Bildirgesi” (EK-13) ve araç sahibiyle şoför arasında imzalanan kısmi süreli iş sözleşmesi ile şoförlük mesleğini yaptıkları ilin sosyal güvenlik müdürlüğüne yada ilçenin sosyal güvenlik merkezine müracaat edeceklerdir. Şoförün ay içerisinde birden fazla toplu taşıma aracı sahibinin yanında çalışması veya yeni bir toplu taşıma aracı sahibiyle çalışmaya başlaması halinde, her bir araç sahibiyle yapmış olduğu kısmi süreli iş sözleşmeleri Kuruma verilecektir. Ancak, ay içerisinde her bir sözleşme için ayrı ayrı prim ödenmeyecek, yalnızca aylık 30 gün karşılığı olan prim alınacaktır. Ticari araç sahipleri tarafından on günden az çalıştırılan şoförlerin ek 6 ncı madde kapsamında sigortalı sayılması durumunda on günden az çalışılan süre için ticari araç sahibi tarafından başka bir bildirim yapılmayacaktır.

Şehir İçi Toplu Taşıma Araçlarında Kısmi Süreli Çalışanlara Ait Giriş Bildirgesi’nde toplu taşıma aracı sahibinin (taksi, dolmuş ve diğer toplu taşıma araçları) ay içinde on günden az çalıştırdığı sigortalıya ilişkin beyanı ile ek 6 ncı madde kapsamında sigortalı olacak kişinin beyanı bulunacak, söz konusu bildirge ayrıca toplu taşıma aracı sahibinin bağlı olduğu oda (şoförler odası, minibüsçüler odası, otobüsçüler odası ve diğer) ya da meslek kooperatiflerince onaylanacaktır. Toplu taşıma aracı sahibinin beyanı ve bağlı olduğu odanın onayının bulunmadığı bildirimler işleme alınmayacaktır. **(Ek, 28/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge)** Şehir içi toplu taşıma araçlarının (taksi, dolmuş, otobüs) geliş ve gidiş saatlerini kaydeden, bekleyen yolcuların sıra düzenini sağlayan ve bu araçlara binme işini yönlendiren kişilerin Kanunun ek 6 ncı maddesine göre sigortalılıklarının sağlanmasına yönelik müracaatlarında, ücret aldığı araç sürücüsü ile zabitanın onayı yeterli olacaktır. Okul öncesi çocukları ve/veya ilköğretim öğrencilerini taşıyan okul servis araçlarında rehber personel olarak çalışanların ek 6 ncı madde kapsamında yapılacak müracaatlarında 28/8/2007 tarihli ve 26627 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Okul Servis Araçları Hizmet Yönetmeliğinde öğrencilerin bir ücret karşılığı taşınmasını üstlenen gerçek veya tüzel kişi olarak tanımlanan taşımacı onayı ile taşımacılık özel izin belgesini onaylayan belediye onayı aranacaktır.

Kanunun ek 6 ncı maddesi kapsamında sigortalı olmak için müracaat eden ticari araçlarda kısmi süreli olarak çalışanların sigortalılığı “Şehir İçi Toplu Taşıma Araçlarında Kısmi Süreli Çalışanlara Ait Giriş Bildirgesi”nin Kuruma verildiği tarih itibarıyla başlatılacaktır. Sigortalılığın başlangıç tarihinin belirlenmesinde SSİY’nin 124 üncü maddesi hükümleri doğrultusunda işlem yapılacaktır.

Sigortalıları çalıştıran işverenler tarafından ya da üye oldukları meslek odası, birlik veya benzeri kuruluşlarca Kuruma bildirilmesi halinde sigortalılık, bildirim Kuruma yapıldığı tarihten itibaren başlayacaktır.

11/6/2009 tarihli ve 27255 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Karayolu Taşıma Yönetmeliğinde bir şehrin belediye sınırları ile mücavir alanının toplamından oluşan alan şehir içi olarak tanımlanmıştır. Herhangi bir ilin herhangi bir noktasından veya yerleşim biriminden başlayıp diğer bir ilin herhangi bir noktasında veya yerleşim biriminde biten taşımalar ise şehirler arası taşıma sayılmakta olup ek 6 ncı maddeye tabi müracaatlarda bu husus dikkate alınarak işlem yapılacaktır.

(Ek, 3/7/2015 tarihli ve 2015/19 sayılı Genelge)18/7/1997 tarihli ve 23053 Mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Karayolları Trafik Yönetmeliğinin 75 inci maddesinde sürücü belgesi sınıfları düzenlenmiştir.

(Ek, 3/7/2015 tarihli ve 2015/19 sayılı Genelge)11/6/2009 tarihli ve 27255 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Karayolu Taşıma Yönetmeliğinin 4 üncü maddesinde şehiriçi, bir şehrin belediye sınırları içinde kalan alan olarak tanımlanmış olup 5 inci maddesinde Yönetmelik kapsamına giren taşımacılık, acentelik, taşıma işleri komisyonculuğu, taşıma işleri organizatörlüğü, nakliyat ambarı işletmeciliği, kargo işletmeciliği, lojistik işletmeciliği, dağıtım işletmeciliği, terminal işletmeciliği ve benzeri faaliyetlerde bulunacak gerçek ve tüzel kişilerin yapacakları faaliyetlere uygun olan yetki belgesini/belgelerini Bakanlıktan almaları zorunlu olduğu, 6 ncı maddesinde yetki belgelerinin neler olduğu açıklanmıştır.

(Ek, 3/7/2015 tarihli ve 2015/19 sayılı Genelge)15/6/2005 tarihli ve 26199 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliğinin 18 inci maddesi ile kara, deniz, göl, nehir, kanal ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksit sayılarını, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergahlarını belirlemek; otobüs, taksit, dolmuş ve servis durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek ile karayolu taşımacılığına ait mevzuat hükümleri saklı kalmak üzere, trafik düzeni ve güvenliği yönünden belediye sınırları içinde ticari amaçla çalıştırılacak yolcu taşıtlarının çalışma şekil ve şartları ile bu taşıtların teknik özelliklerini tespit etmek, çalıştırılabileceği yerler ile güzergahlarını tespit etmek ve sayılarını belirlemek, bunlara izin ve çalışma ruhsatı verme görevi belediyelerin Ulaşım Koordinasyon Merkezlerine verilmiştir.

(Ek, 3/7/2015 tarihli ve 2015/19 sayılı Genelge) Öte yandan, belirli bir idari bölge sınırları içinde belirli bir yolcu taşımacılık faaliyetinde kullanılan otobüsler için belirli harf veya harfler kullanılarak plaka numarası verilmektedir. Örneğin Ankara ilinde taksitlere “T”, servislere “C”, minibüs ve otobüslere “J” plakası verilmektedir.

(Ek, 3/7/2015 tarihli ve 2015/19 sayılı Genelge) Kanunun ek 6 ncı maddesi kapsamında il sınırları içinde yapılan toplu taşıma faaliyetleri nedeniyle müracaat edenlerden Şehir İçi Toplu Taşıma Araçlarında Kısmi Süreli Çalışanlara Ait Giriş Bildirgesi yanında yetki belgesi, yol güzergahı, toplu taşıma faaliyetinde kullanılan aracın plakasına ilişkin belgeler de istenecektir.

Gelir/aylık alma hakkını kaybedenlerin ek 6 ncı maddeye tabi sigortalılıkları hakkında yapılacak işlemler bu Genelgenin ikinci kısmının ikinci bölümünün “3- Gelir/aylık almak hakkını kaybedenlerin sigortalılıkları başlıklı bölümünde açıklandığı şekilde yapılacaktır.

Örnek 1- 22/5/2011 tarihinde “Şehir İçi Toplu Taşıma Araçlarında Kısmi Süreli Çalışanlara Ait Giriş Bildirgesi” ile Kuruma müracaat eden (K)’nın yapılan incelemede 2/12/2009 tarihinden itibaren gelir vergisinden muaf olarak esnaf ve sanatkar sicil memurluğuna ve şoförler odasına kaydı olduğu anlaşılmış olduğundan, ek 6 ncı madde kapsamındaki sigortalılığı başlatılmayıp, 2/12/2009 tarihinden itibaren 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendinin (2) numaralı alt bendi kapsamında sigortalılığı başlatılacaktır.

Örnek 2- Ticari taksi şoförü (L) 22/9/2011 tarihinde “Şehir İçi Toplu Taşıma Araçlarında Kısmi Süreli Çalışanlara Ait Giriş Bildirgesi” ile Kuruma müracaat etmiş olup, yapılan incelemede taksi sahibi ve taksi sahibinin bağlı olduğu odaya, ilgili meslek kooperatifine ait onayların bildirgede bulunmadığı anlaşılmıştır. Sigortalının ek 6 ncı madde kapsamındaki başvuru talebi reddedilerek bildirgenin taksi sahibi, ilgili oda, meslek kooperatifi ve sigortalı tarafından onaylanıp yeniden müracaat edebileceği yönünde bilgi verilecektir.

Örnek 3- Kanun kapsamında 1/3/2011 tarihinden önce çalışması bulunmayan sigortalı (M), 2/2/2012 tarihinde gerekli onayları taşıyan belge ile ek 6 ncı madde kapsamında sigortalı olmak için müracaat etmiştir. (M)’nin sigortalılığı 2/2/2012 tarihi itibarıyla başlatılacaktır.

Örnek 4- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında bir işveren yanında ayda 20 gün süreyle kısmi süreli olarak uzun vadeli sigorta kollarına tabi çalışan sigortalı ayrıca ticari takside ay içinde on günden az çalışmaktadır. Bu sigortalı 5/5/2012 tarihinde ek 6 ncı madde kapsamında sigortalı olmak için müracaat etmiştir. Sigortalının uzun vadeli sigorta kollarına tabi olarak ayda 20 gün çalışması devam ettiğinden müracaatı kabul edilmeyecek, bu sigortalıya ay içinde eksik kalan on günü 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında isteğe bağlı sigorta primi ödeyebileceği ya da aynı statü üzerinden 41 inci maddenin (i) bendi uyarınca borçlanma yapabileceği hakkında bilgi verilecektir.

Örnek 5- Sürekli iş göremezlik geliri almaktayken 4/3/2012 tarihinde ek 6 ncı madde kapsamında sigortalı olmak için müracaat eden sigortalının gelir alıyor olması nedeniyle talebi reddedilecektir.

Örnek 6- Şehir içinde dolmuş şoförü olarak ayda 9 gün, ticari takside de ayda 15 gün şoför olarak çalışan sigortalı ek 6 ncı madde kapsamında talepte bulunmuştur. Bu sigortalı 15 günlük çalışması nedeniyle 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayıldığından dolmuş şoförlüğü nedeniyle 9 günlük çalışmasından dolayı ek 6 ncı madde kapsamında sigortalı olamayacak, ancak, sigortalıya ay içinde eksik kalan 15 günü Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında isteğe bağlı sigorta primi ödeyebileceği ya da aynı statü üzerinden 41 inci maddenin (i) bendi uyarınca borçlanma yapabileceği hakkında bilgi verilecektir.

3- Kültür ve Turizm Bakanlığınca belirlenecek alanlarda kısmi süreli olarak çalışanlar

Kanunun 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendi ile bir veya birden fazla işveren tarafından çalıştırılan; film, tiyatro, sahne, gösteri, ses ve saz sanatçıları ile müzik, resim, heykel, dekoratif ve benzeri diğer uğraşları içine alan bütün güzel sanat kollarında çalışanlar ile

düşünürler ve yazarlar sigortalı sayılmıştır. SSIY ekinde yer alan “Kanunun 4 üncü Maddesinin İkinci Fıkrasının (b) Bendi Kapsamında Sayılan Sigortalılara İlişkin Uğraşı Alanı ve Çalışanları Gösterir Liste” (EK-4) ile bu kapsamda sayılan işler belirlenmiştir.

Kanuna eklenen ek 6 ncı madde ile 1/3/2011 tarihinden itibaren 4 üncü maddenin ikinci fıkrasının (b) bendinde belirtilenlerden Kültür ve Turizm Bakanlığınca belirlenecek alanlarda kısmi süreli iş sözleşmesiyle bir veya birden fazla kişi tarafından çalıştırılan ve çalıştıkları kişi yanında ay içerisinde çalışma saati süresine göre hesaplanan çalışma gün sayısı on günden az olan kişilerin sigortalılıkları, bu madde kapsamında kendileri tarafından aylık 30 gün sigortalılık süresi üzerinden karşılığı olan prim ödemeleri suretiyle sağlanacak, bunlar 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılacaktır.

Kültür ve Turizm Bakanlığı Telif Hakları Genel Müdürlüğü 24/5/2012 tarihli ve 2012/8 sayılı Genelgesi (EK-14) ile “Sanatçı Olarak Kısmi Süreli Çalışanlara Ait Giriş Bildirgesi”ni onaylatmak üzere başvuru yapılacak Bakanlık ilgili birimi ve meslek birliklerini, gereken belgelerin tespiti ve meslek birliği tarafından onaylanmaması halinde izlenecek yolun tespiti hususlarını düzenlemiştir.

3.1- Sigortalılığın başlangıcı

Kanunun ek 6 ncı maddesi kapsamında sigortalı olmak isteyenler “Sanatçı Olarak Kısmi Süreli Çalışanlara Ait Giriş Bildirgesi” (EK-15) ile sanatçı ve işvereni arasında imzalanan kısmi süreli iş sözleşmesi ile ikamet edilen ilde bulunan SGİM/SGM’ye müracaat edeceklerdir. İşveren veya çalışanın bağlı olduğu meslek birliği veya sendika ya da Kültür ve Turizm Bakanlığının merkez veya taşra birimleri tarafından onaylanmamış “Sanatçı Olarak Kısmi Süreli Çalışanlara Ait Giriş Bildirgesi” işleme alınmayacaktır.

Kanunun ek 6 ncı maddesi kapsamındaki sigortalıların ay içerisinde birden fazla işverenin veya ek 6 ncı madde kapsamında yeni bir işveren yanında çalışmaya başlamaları halinde, her bir işverenle yapmış oldukları kısmi süreli iş sözleşmeleri Kuruma ayrı ayrı verilecek, ancak ay içerisinde her bir sözleşme için prim ödenmeyip yalnızca aylık 30 gün sigortalılık süresi karşılığı prim ödenecektir.

Sigortalıları çalıştıran işverenler tarafından ya da üye oldukları meslek odası, birlik veya benzeri kuruluşlarca Kuruma bildirilmesi halinde sigortalılık bildirimin Kuruma yapıldığı tarihten itibaren başlayacaktır.

3.2- Ek 6 ncı madde kapsamında sigortalılığının başlatıldığı tarihte zorunlu sigortalı oldukları sonradan tespit edilenler (Ek, 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge)

Kanunun ek 6 ncı maddesi kapsamında sigortalı olmak için müracaat edenlerin ünitelerce öncelikle Kanunun 4 üncü maddesi kapsamında sigortalılığının bulunup bulunmadığı araştırılacak, ek 6 ncı maddeye müracaat ettiği tarihten önceki ay 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında çalışması var ise işten ayrılış bildirgesi verilip verilmediği sorgulanacak, işten ayrılış bildirgesi verilmemiş olanlar ile 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalılığı olup çıkış işlemi yapılmamış olanların ek 6 ncı madde kapsamındaki talepleri reddedilecektir.

(Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Ancak, müracaat tarihi itibarıyla önceki sigortalılığı sona ermeden ek 6 ncı madde kapsamındaki sigortalılığının başlatıldığı sonradan tespit edilenlerin, ek 6 ncı madde kapsamındaki sigortalılığı zorunlu sigortalılığın sona erdiği tarihi takip eden gün itibarıyla başlatılacaktır.

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Ayrıca, zorunlu sigortalılığı sona ermeden ek 6 ncı madde kapsamında sigortalılığı başlatılanlardan tescil tarihi itibarıyla

sigortalılığı iptal edilenlerin, talepte bulunmaları halinde zorunlu sigortalılığın sona erdiği tarihi takip eden gün itibariyle ek 6 ncı madde kapsamındaki sigortalılıkları başlatılacaktır.

(Mülga, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Örnek 1- 29/6/2012 tarihinde Kanunun ek 6 ncı maddesi kapsamında sigortalı olmak için müracaat eden sigortalının, ek 6 ncı madde kapsamındaki sigortalılığı aynı gün başlatılmıştır. 2016 yılında yapılan incelemede 2/6/2012 tarihinde başlayan ve 31/8/2012 tarihine kadar devam eden zorunlu sigortalılığının bulunduğu anlaşıldığından sigortalılığı iptal edilmiş ancak, ödemiş olduğu primler tarafına iade edilmemiştir. Daha sonra sigortalı, iptal edilen ek 6 ncı madde kapsamındaki sigortalılığının geçerli sayılması için 11/12/2018 tarihinde talepte bulunmuştur. Sigortalının ek 6 ncı madde kapsamında ödediği primlerini iade almamış olmasından dolayı, ek 6 ncı madde kapsamındaki sigortalılığı zorunlu sigortalılığının son bulduğu tarihi takip eden 1/9/2012 tarihi itibariyle başlatılacaktır.

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Örnek 2- Ek 6 ncı madde kapsamında sigortalı olmak için 23/5/2011 tarihinde talepte bulunan sigortalının 23/5/2011 tarihi itibariyle sigortalılığı başlatılmıştır. 31/5/2017 tarihinde yapılan incelemede 1/10/2009 tarihinde başlayan (4/b) sigortalılığının devam ettiği anlaşıldığından ek 6 ncı madde kapsamındaki sigortalılığı iptal edilmiştir. Sigortalı 1/10/2017 tarihinde ek 6 kapsamındaki sigortalılığının geçerli kabul edilmesi için talepte bulunmuştur. Sigortalının ek 6 ncı madde kapsamında sigortalı olmak için talepte bulunduğu tarihten önce zorunlu sigortalılığının başlayıp devam etmesinden dolayı ek 6 kapsamında başlatılan sigortalılığı geçerli sayılmayacaktır.

3.3- Askerde veya yurt dışında olunan sürelerde Ek 6 ncı madde kapsamında sigortalı olma talebinde bulunanlar (Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge)

Askerlik hizmetini yaptığı veya yurt dışında bulunduğu dönemde Kanunun ek 6 ncı madde kapsamında sigortalı olma talebinde bulunup sigortalılığı başlatılan ve prim ödemeye devam edenlerin, askerlik ve yurt dışında bulunduğu dönemler iptal edilerek, terhis edilenlerin terhis tarihini, yurda dönüş yapanların yurda dönüş tarihini takip eden gün itibariyle sigortalılıkları başlatılacaktır.

4- Sigortalılığın sona ermesi

Kanunun ek 6 ncı maddesi kapsamında ticari taksi, dolmuş ve benzeri nitelikteki şehir içi toplu taşıma aracı ile 4 üncü maddenin ikinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen ve Kültür ve Turizm Bakanlığınca belirlenecek alanlarda kısmi süreli iş sözleşmesiyle bir veya birden fazla kişi tarafından çalıştırılanların sigortalılıkları; Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bendi kapsamında uzun vadeli sigorta kollarına tabi çalışmaya başlaması, isteğe bağlı sigortalı olması, toplu taşıma aracı sahibinin yanında on günden fazla çalışması, bu kapsamdaki çalıştığı işten ayrılması **(Ek, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge)** ve ölümü halinde sona erecektir. **(Değişik, 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge) (Değişik, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge)** Ek 6 ncı madde kapsamında çalışanların sigortalılıkları işten ayrıldıklarının kendileri veya bunları çalıştıran kişilerin/işverenlerin bildirimini halinde de sona erdirilir. **(Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge)** Ayrıca, ek 6 ncı madde kapsamında iken askerlikte, tutuklulukta veya hükümlülükte geçirilen süreler bu kapsamda sigortalılık olarak değerlendirilmeyecektir.

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Bu şekilde sigortalılıkları sona erenlerin sigortalılıkları; kısmi süreli iş sözleşmesindeki çalışma süresinin devam ettiği veya çalışmanın

sonlandığına ilişkin bir hüküm bulunmaması halinde, Kanunun 4 üncü maddesine tabi çalışmasının sona erdiği, **(Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge)** askerlik görevi nedeniyle sona erenlerin sona erme tarihi, tutukluluk ve hükümlülük sürelerinin bittiği tarihi takip eden gün itibariyle ek 6 kapsamında bulunan sigortalılık kendiliğinden başlatılacak, bunlardan ayrıca Sanatçı Olarak Kısmi Süreli Çalışanlara Ait Giriş Bildirgesi” veya “Şehir İçi Toplu Taşıma Araçlarında Kısmi Süreli Çalışanlara Ait Giriş Bildirgesi” alınmayacaktır.

(Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) Ek 6 ncı madde kapsamında sigortalılığı devam ederken yurt dışına çıkış yaptığı tespit edilen sigortalıların, adlarına prim ödemesi yapması gereken ayın tamamında yurt dışında bulunduğu tespiti halinde sigortalılıkları yurt dışına çıkış yaptıkları gün itibariyle sona erdirilecek, bu kapsamdaki sigortalılık şartlarını taşımaları halinde yurda giriş yaptıkları tarihi takip eden gün itibariyle sigortalılıkları başlatılacaktır.

(Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) Kanunun ek 6 ncı madde kapsamındaki sigortalılıklarını müracaat ettiği tarihten önceki bir tarihte sonlandırma talebinde bulunanların, işten ayrıldığı işverenden ve ilgili meslek odasından alacağı yazılı belge ile kanıtlaması halinde, işten ayrıldığı tarih itibariyle sigortalılıkları sonlandırılacaktır.

(Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Kanunun ek 6 ncı maddesine tabi sigortalılığı olup sigortalılığın başladığı tarihten itibaren prim ödemesi bulunmayanların yazılı olarak **(Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge)** tescil tarihi itibariyle sigortalılıklarını sona erdirmeye talebinde bulunmaları halinde, ek 6 ncı maddeye tabi sigortalılıkları sona erdirilmeyecektir.

(Mülga, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Örnek 1- 1/12/2014 tarihinden itibaren ek 6 ncı madde kapsamında sigortalılığı devam eden sigortalı (A)’nın 15/8/2018 tarihinde (4/a) kapsamında başlayan zorunlu sigortalılığı 28/11/2018 tarihinde sona erdiği anlaşılmıştır. Sigortalı (A)’nın dosyasının incelenmesinde, kısmi süreli iş sözleşmesinde sözleşme bitiş tarihi belirtilmediği gibi kendisinin veya işverenin işten ayrıldığına ilişkin talebi bulunmadığı anlaşıldığından, bildirge alınmaksızın (4/a) kapsamındaki çalışmasının bittiği günü takip eden günden (29/11/2018 tarihi itibariyle) ek 6 ncı madde kapsamındaki sigortalılığının başlatılması gerekmektedir.

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Örnek 2- 3/5/2016 tarihinden itibaren ek 6 ncı madde kapsamında sigortalılığı devam eden sigortalı (B)’nin 15/7/2018 tarihinde (4/a) kapsamında başlayan zorunlu sigortalılığı 8/8/2018 tarihinde sona erdiği anlaşılmıştır. Sigortalı (A)’nın dosyasının incelenmesinde, kısmi süreli iş sözleşmesinde sözleşmenin bitiş tarihi **(Değişik, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge)** 24/7/2018 olarak bildirildiği anlaşıldığından, kısmi süreli iş sözleşmesindeki bitiş tarihinden sonra (4/a) kapsamındaki zorunlu çalışması bittiğinden ek 6 ncı madde kapsamındaki sigortalılığının 14/7/2018 tarihi itibariyle sonlandırılması gerekmektedir.

(Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) Örnek 3- 1/12/2014 tarihinde ek 6 ncı madde kapsamında sigortalılığı devam eden ve hiç prim ödemesi bulunmayan sigortalı (C)’nin, 28/5/2019 tarihinde Kurum kayıtlarına giren dilekçesi ile ek 6 ncı madde kapsamında sigortalılığını tescil tarihi itibariyle sona erdirmeye talebinde bulunduğu anlaşılmıştır. Bu durumda sigortalının talebine istinaden ek 6 ncı madde kapsamındaki sigortalılığı tescil tarihi itibariyle değil, söz konusu dilekçenin Kurum kayıtlarına girdiği 28/5/2019 tarihi itibariyle sonlandırılacaktır.

(Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) Örnek 4- 6/8/2015 tarihinde ek 6 ncı madde kapsamında sigortalılığı başlatılan sigortalı (D)'nin 3/4/2017-26/5/2017 ve 21/8/2017-27/11/2017 tarihleri arasında ülkemize giriş çıkış yaptığı anlaşılmıştır. Sigortalı (D)'nin 3/4/2017-26/5/2017 tarihleri arasında ek 6 ncı madde kapsamında sigortalılığı devam ettirilecek olan sigortalı (D)'nin bu kapsamdaki sigortalılığı ikinci kez yurt dışına çıktığı 21/8/2017 tarihi itibarıyla sona erdirilecek ve yurda dönüş yaptığı 28/11/2017 tarihi itibarıyla yeniden başlatılacaktır.

5- Primlerin hesabı, gün sayısı ve ödenmesi (Değişik, 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge)

Kanunun ek 6 ncı maddesine göre sigortalı olacaklar, 1/3/2011 tarihinden itibaren 82 nci maddeye göre belirlenen prime esas kazancın alt ve üst sınırı arasında olmak kaydıyla sigortalı tarafından belirlenen günlük kazancın otuz katının % 32,5'i oranında prim öderler. Bu prim oranının % 20'si malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları, % 12,5'i genel sağlık sigortası primidir. Bu sigortalılardan 4447 sayılı Kanuna tabi olmak isteyenler % 3 sigortalı ve işveren hissesi oranındaki işsizlik sigortası primi de ödeyebilirler. İşsizlik sigortası priminin ait olduğu ayı takip eden ayın sonuna kadar ödenmemesi halinde o aya ait işsizlik sigortası primi ödeme hakları düşer.

Kanuna eklenen geçici 29 uncu madde ile ek 6 ncı madde kapsamındaki sigortalılar 1/3/2011-31/12/2011 tarihleri arasında 82 nci maddeye göre belirlenen prime esas günlük kazancın alt sınırının on sekiz günlük tutarı üzerinden başlanılarak, takip eden her yıl için bir puan artırımlık suretiyle otuz katını geçmemek üzere prim ödeyeceklerdir. Sigortalılar talepte bulunmaları halinde üst sınıra kadar da prim ödeyebileceklerdir.

(Ek, 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge) Kanunun ek 6 ncı maddesi kapsamındaki sigortalılar, her aya ait primlerini ilgili ayı takip eden ayın sonuna kadar Kuruma öderler. Yasal süresi içinde ödenmeyen primlere Kanunun 89 uncu maddesi gereğince ödenme tarihine kadar gecikme cezası ve gecikme zammı uygulanacaktır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Geçici 20 nci Madde Kapsamındaki Sigortalılar

1- Geçici 20 nci madde kapsamındaki sigortalıların Kanun kapsamına alınması

Kanunun 8/5/2008 tarihinde yürürlüğe giren geçici 20 nci maddesinin birinci fıkrası ile 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesine tabi sandıkların iştirakçileri aylık veya gelir bağlanmış olanlar ile bunların hak sahiplerinin herhangi bir işleme gerek kalmaksızın 8/5/2011 tarihine kadar Sosyal Güvenlik Kurumuna devredilerek Kanun kapsamına alınacakları, üç yıllık sürenin **(Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)** Cumhurbaşkanı ile en fazla iki yıl daha uzatılabileceği öngörülmüştür.

9/4/2011 tarihli ve 27900 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Bakanlar Kurulunun 2011/1559 sayılı Kararı ile bu süre 8/5/2013 tarihine kadar uzatılmıştır. 6283 sayılı Kanunla yapılan düzenleme ile Bakanlar Kurulu Kararı ile uzatılabilecek süre 8/3/2011 tarihinden geçerli olmak üzere dört yıl şeklinde değiştirilmiştir. **(Ek, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge)** 3/5/2013 tarihli ve 28636 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2013/4617 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile bu süre 8/5/2014 tarihine, 30/4/2014 tarihli ve 28987 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2014/6042 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile bu süre 8/5/2015 tarihine kadar uzatılmıştır. **(Ek, 3/7/2015 tarihli ve 2015/19 sayılı Genelge)** 6645 sayılı Kanunla 23/4/2015 tarihinden itibaren Kanunun geçici 20 nci maddesinin birinci fıkrası değiştirilmiş olup bankalar,

sigorta ve reasürans şirketleri, ticaret odaları, sanayi odaları, borsalar veya bunların teşkil ettikleri birlikler personeli için kurulmuş bulunan sandıkların (Ek- 34) Sosyal Güvenlik Kurumuna devir tarihini belirlemeye Bakanlar Kurulu yetkili kılınmıştır.

Kanunun geçici 20 nci maddesinin birinci fıkrasında sandık iştirakçilerinin devir tarihi itibarıyla 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılacakları, dördüncü fıkrasında devir işlemi tamamlanıncaya kadar sandık iştirakçileri, sandıktan aylık ve gelir alanlar ile bunların hak sahiplerinin sağlık ve sosyal sigorta yardımlarının sağlanması ile primlerinin tahsil edilmesine ilgili sandık mevzuat hükümlerine göre sandıklarca ve sandık iştirakçilerini istihdam eden kuruluşlarca devam edileceği, onbirinci fıkrasında ise Kanunun kısa vadeli sigorta kolları ve genel sağlık sigortası hariç diğer hükümleri bakımından; vakıf senetlerinde Kanuna aykırı hükümler bulunması halinde Kanun hükümlerinin uygulanacağı öngörüldüğünden sandıklar Sosyal Güvenlik Kurumuna devredilinceye kadar iştirakçilerinin sigortalılıkları bakımından müstakil sosyal güvenlik kurumu olmaya devam edeceklerdir.

Kanunun geçici 20 nci maddesine tabi sandık sigortalıları hakkında sandıkların devir tarihine kadar aşağıdaki şekilde işlem yapılmaya devam edilecektir.

Devir işlemi tamamlanıncaya kadar, sandık iştirakçileri, sandıktan aylık ve gelir alanlar ile bunların hak sahiplerinin sağlık ve sosyal sigorta yardımlarının sağlanması ile primlerinin tahsil edilmesine, ilgili sandık mevzuat hükümlerine göre sandıklarca ve sandık iştirakçilerini istihdam eden kuruluşlarca devam edilecektir.

Sandıklar hakkında Kurumumuzca devralınacakları tarihe kadar geçecek olan sürede Kanunun prim tahsilatı, kısa vadeli sigorta kolları ile genel sağlık sigortasına ilişkin hükümleri uygulanmayacağından sandık üyelerinden vakıf senetlerinde belirlenen tutarda iş kazaları ve meslek hastalıkları primi ile hastalık sigortası primi alınmaya devam edilecektir.

Sandık iştirakçilerinden isteğe bağlı sigortaya devam edenler hakkında sandık mevzuatının 1/10/2008 öncesi hükümleri doğrultusunda prim tahsilatı yapılmaya devam edilecek, 1/10/2008 tarihinden sonra isteğe bağlı sigortaya müracaat eden sigortalılar hakkında devir işlemi tamamlanıncaya kadar sandık mevzuatı hükümleri uygulanacaktır.

(Mülga, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)

(Mülga, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Sandık iştirakçilerinin borçlanma işlemleri ile Kanunun 28 inci maddesinin sekizinci fıkrasına göre bakıma muhtaç derecede ağır engelli çocuğu bulunan geçici 20 nci maddeye tabi kadın sigortalılar hakkında bu Genelge hükümleri doğrultusunda işlem yapılacaktır.

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Bu Genelgenin yayımı tarihinden önce Kanunla belirlenmiş süreler için borçlanma müracaatında bulunan ve başvurusu reddedilen sandık iştirakçileri ile bakıma muhtaç derecede ağır engelli çocuğu bulunan sandık iştirakçisi kadın sigortalıların müracaatları halinde bu Genelge hükümleri doğrultusunda işlem yapılacaktır.

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesi kapsamındaki sandıklarda, 11/4/1928 tarihli ve 1219 sayılı Kanun, 25/2/1954 tarihli ve 6283 sayılı Hemşirelik Kanunu ve 18/12/1953 tarihli ve 6197 sayılı Eczacılar ve Eczaneler Hakkında Kanun kapsamında sağlık meslek mensubu sayılmakla birlikte insan sağlığı için koruyucu, teşhis, tedavi ve rehabilite edici hizmetlerde çalışanlar hakkında da bu Genelge hükümleri doğrultusunda işlem yapılacaktır.

Sandıktan malullük ve yaşlılık aylığı almakta iken Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında çalışmaya başlayanlardan % 30 oranına kısa vadeli sigorta kollarına ait oran ilave edilmek suretiyle bunları çalıştıran işverenler tarafından aylık prim ve hizmet belgesi ile Kuruma bildirilecektir. **(Değişik, 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge)**

1/10/2008 tarihi itibarıyla Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında çalışması bulunanların 1/10/2008 tarihi itibarıyla, bu tarihten sonra aylık bağlananların ise (b) bendi kapsamında çalışmaya başladıkları tarihten itibaren sandıklarca 1/10/2008-31/12/2008 süresinde % 12, 2009 yılı için % 13, 2010 yılı için % 14, 2011 yılından itibaren % 15 oranında sosyal güvenlik destek primi kesilerek Kuruma bildirilecektir. 6663 sayılı Kanunla Kanunun geçici 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi yürürlükten kaldırıldığından sandıklardan yaşlılık ve malullük aylığı alıp 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalılığı bulunanlardan 29/2/2016 tarihinden itibaren sosyal güvenlik destek primi kesintisi yapılmayacaktır.

506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesine tabi sandıklar Kurumca devralınacakları tarihe kadar geçecek olan sürede Kanunla getirilen, kısa vadeli sigorta kolları ile genel sağlık sigortasına ilişkin yükümlülüklerden muaf tutulduklarından sandık iştirakçileri için vakıf senetlerindeki iş kazaları ve meslek hastalıkları oranı ile % 11 oranındaki hastalık sigortası primlerinin tahsiline devam edilecektir.

Kanunun sigortalılık hallerinin birleşmesine ilişkin 53 üncü maddesinde 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerine tabi olanların sigortalılık ilişkisi düzenlenmiş olup geçici 20 nci madde sandıkları Kurumumuza devredilinceye kadar müstakil sandık statülerini devam ettirdiklerinden 53 üncü madde hükümleri sandığa tabi sigortalılar hakkında sandıklar Kurumumuza devredilinceye kadar uygulanmayacaktır.

Sandık sigortalılarından birden fazla sosyal güvenlik kanununa tabi hizmeti olan sigortalıların hizmet sürelerinin birleştirilmesi ve birleştirilen hizmetler üzerinden aylık bağlayacak kurumun belirlenmesi 2008 yılı Ekim ayı başı itibarıyla mülga 2829 sayılı Kanun gereğince yapılmakta olup, sosyal güvenlik kurumları arasında 2829 sayılı Kanunun uygulamasına ilişkin hususlar Sosyal Güvenlik Kurumlarına Tabi Geçen Hizmetlerin Birleştirilmesiyle Bu Kurumlar Arasında Diğer İşlemlere İlişkin Protokol gereğince yapılmaya devam edilecektir. Bu durumda, geçici 20 nci maddeye tabi sandıkta çalışmakta iken 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerine tabi olacak şekilde çalışması bulunanlar hakkında önce başlayan sigortalılık ilişkisi esas alınarak işlem yapılacaktır, bunların (c) bendine tabi çalışmasının bulunması halinde ise (c) bendine tabi sigortalılık geçerli sayılarak sandık çalışması sona erdirilecektir.

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerine tabi çalışması ile geçici 20 nci madde sandığına tabi çalışması aynı anda bulunanlar hakkında önce başlayan sigortalılık sona ermediği sürece sonraki sigortalılık dikkate alınmayacaktır. Ay içinde 30 günden az çalışması bulunanlar hakkında da aynı şekilde işlem yapılacaktır. Sosyal güvenlik destek primine tabi olma açısından da aynı şekilde işlem yapılacaktır.

Geçici 20 nci madde sandık çalışanları, sandıktan aylık alanlar, bunların bakmakla yükümlü oldukları kişiler ile hak sahipleri bu durumları sona ermediği sürece genel sağlık sigortalısı sayılmayacaklardır.

Kanuna, 5838 sayılı Kanunla 1/8/2009 tarihinde eklenen 1 inci madde gereğince, Kanunun geçici 20 nci maddesinde belirtilen 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesine tabi sandıklar Kuruma devir tarihine kadar iştirakçilerinin sandıkla ilgilerinin başlama ve sona ermesine ilişkin bildirimlerini en geç on gün içinde Kuruma yapacaklardır. Söz konusu hüküm gereğince 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesinde yer alan sandıklar 1/8/2009 tarihinden itibaren işe aldıkları ve işten ayrılan sigortalıları sigortalı işe giriş bildirgesi ve sigortalı işten ayrılış bildirgesi ile Kuruma bildirecekler, bildirimlerin yasal sürede ve e-sigorta yoluyla yapılmaması halinde haklarında 102 nci madde hükümleri uygulanacaktır.

1.1- Sigortalılığın başlangıç ve sona ermesinin bildirimi

Kanunun ek 1 inci maddesi gereğince 1/8/2009 tarihinden itibaren 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesine tabi sandıklar 6356 sayılı Kanunun 42 nci maddesi, 4447 sayılı Kanunun 48 inci maddesi ve 4857 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi hükümleri uyarınca Bakanlık, çalışma ve iş kurumu müdürlükleri ve İŞKUR'a yaptıkları bildirimleri Kanunun 8 inci, 9 uncu ve 11 inci maddelerine göre Kuruma yaparlar.

Kanunun 102 nci maddesinin birinci fıkrasına 5838 sayılı Kanunla 1/8/2009 tarihinden itibaren eklenen (j) bendi ile 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesinde yer alan sandıklara, sandık iştirakçiliğinin başlama veya sona ermesine ilişkin bildirimi, süresi içinde ya da Kurumca belirlenen şekle ve usule uygun olarak yapmayanlar veya Kurumca internet, elektronik veya benzeri ortamda göndermekle zorunlu tutulduğu halde anılan ortamda göndermeyenler hakkında veya Kanunda belirtilen süre içinde Kuruma vermeyenler hakkında her bir sigortalı için asgari ücret tutarında, 6283 sayılı Kanunla 8/3/2012 tarihinden yapılan düzenleme ile bir takvim ayında işlenen bu fiillerden dolayı tutmakla yükümlü bulunulan defter ve belgelerin ibraz edilmemesi nedeniyle verilmesi gereken ceza tutarını aşmamak kaydıyla her bir sigortalı için asgari ücretin onda biri tutarında idari para cezası uygulanacaktır.

Örnek- 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesine tabi banka sandığı 28/3/2012 tarihinde işe başlayan sandık çalışanı sigortalının işe giriş bildirgesini 9/4/2012 tarihine kadar (belgenin son verilmesi gereken süre olan 7/4/2012 tarihinin hafta sonu olması nedeniyle) Kuruma e-sigorta yoluyla vermesi gerekirken 3/7/2012 tarihinde kendiliğinden vermiş olup, bildirgenin geç verilmesinden dolayı işverene uygulanacak idari para cezası tahakkuk tutarı 88,65 TL'dir. Sandıkça işe giriş bildirgesinin 30 günlük süre dışında verilmesi nedeniyle ceza tutarında indirim yapılmayacak olup işverene borç tebliğinin 11/7/2012 tarihinde yapıldığı, 14/7/2012 tarihinde ödendiği varsayıldığında $88,65 \times \frac{3}{4} = 66,49$ TL (kuruş kısmı atıldıktan sonra 66,00 TL) idari para cezası tahsil edilecektir.

506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesine tabi sandıklar, Kanunun 11 inci maddesine göre işyeri sayılmamakla birlikte 4447 sayılı Kanun gereğince işsizlik sigortası primi ödemeleri nedeniyle Kurumumuzca işyeri tescilleri yapılmıştır.

506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesi kapsamında bulunan Türkiye Odalar Borsalar ve Birlik Personeli Sigorta Emeklilik Sandığı Vakfına bağlı oda, borsa, birlik ve bunların kurduğu teşekküllerde istihdam edilenler, 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununun 73 üncü maddesi gereğince 4857 sayılı Kanuna tabi tutulmuşlardır. 5174 sayılı Kanunun geçici 12 nci maddesi ile de 1/6/2004 tarihinde oda, borsa, birlik ve bunların kurduğu teşekküllerde istihdam edilmekte olanların, mevcut statülerine göre istihdam edilmelerine devam edileceği hükmü bulunduğundan 1/6/2004 tarihinden önce Türkiye Odalar Borsalar ve Birlik Personeli Sigorta Emeklilik Sandığı Vakfında çalışan personel 4857 sayılı Kanuna tabi işçi olarak değerlendirilmeyecektir.

Türkiye Odalar Borsalar ve Birlik Personeli Sigorta Emeklilik Sandığı Vakfı Kanununun ek 1 inci maddesine göre verecekleri sigortalı işe giriş ve işten ayrılış bildireleri 1/6/2004 tarihinden sonra işe alınan personel için geçerli olacaktır.

506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesine tabi sandıklar sigortalı işe giriş ve işten ayrılış bildirelerini e-sigorta ya da kağıt ortamında Kuruma vereceklerdir.

ÜÇÜNCÜ KISIM
KANUNUN 4 ÜNCÜ MADDESİNİN BİRİNCİ
FIKRASININ (b) BENDİ KAPSAMINDAKİ SİGORTALILAR

BİRİNCİ BÖLÜM
Kanunun 4 üncü Maddesinin Birinci
Fıkrasının (b) Bendi Kapsamında Sigortalı Sayılanlar

1- Sigortalı sayılanlar

1.1- Ticari kazanç veya serbest meslek kazancı nedeniyle gerçek veya basit usulde gelir vergisi mükellefi olanlar

193 sayılı Kanuna göre ticari kazanç veya serbest meslek kazancı nedeniyle gerçek veya basit usulde gelir vergisi mükellefi olanlar Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (1) numaralı alt bendi gereğince sigortalı sayılacaktır.

1.2- Gelir vergisinden muaf olup, esnaf ve sanatkar siciline kayıtlı olanlar

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (2) numaralı alt bendine göre 193 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinde yer alan mesleki faaliyetleri nedeniyle vergiden muaf olup, 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanununa göre esnaf ve sanatkar siciline kayıtlı olanlar sigortalı sayılacaktır.

1.3- Şirket ortaklarının sigortalılığı

1.3.1- Kollektif şirketlerin ortakları

Kollektif şirket ortakları Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (3) numaralı alt bendi gereğince sigortalı sayılacaktır.

1.3.2- Adi komandit şirketlerin komandite ve komanditer ortakları

Adi komandit şirketlerin komandite ve komanditer ortakları Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (3) numaralı alt bendi gereğince sigortalı sayılacaktır.

1.3.3- Donatma iştiraki ortakları

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (3) numaralı alt bendi gereğince donatma iştiraki ortakları sigortalı sayılacaktır.

1.3.4- Anonim şirketlerin yönetim kurulu üyesi olan ortakları

Anonim şirketlerin yönetim kurulu üyesi olan ortakları Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (3) numaralı alt bendi gereği sigortalı sayılacaktır.

1.3.5- Limited şirketlerin ortakları

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (3) numaralı alt bendi gereği limited şirket ortakları sigortalı sayılacaktır.

1.3.6- Sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerin komandite ortakları

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (3) numaralı alt bendi gereği komandit şirketlerin komandite ortakları sigortalı sayılacaktır.

1.4- Köy ve mahalle muhtarları

2108 sayılı Kanun gereğince Kanunun 4 üncü maddesi kapsamında sigortalı sayılmayı gerektirecek bir çalışması bulunmayan, gerek Kanun gerekse mülga 506, 1479, 2925, 2926 ve 5434 sayılı kanunlara göre aylık ve/veya gelir almayan köy ve mahalle muhtarları, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı sayılacaktır.

(Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) 2972 sayılı Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanununun 33 üncü maddesinde; köy veya mahalle muhtarlığının herhangi bir sebeple boşalması halinde boşalan muhtarlıklar için her yıl haziran ayının ilk pazar günü seçim yapılacağı, seçim yapılınca kadar muhtarlık görevi mahallin en büyük mülkiye amiri tarafından atanacak muhtar vekili tarafından yürütüleceği ayrıca ihtiyar meclisi veya heyeti seçiminin yapılması gerektiği hallerde köy veya mahalle muhtarlığı da boşalmış ise, haziran ayı beklenmeksizin her iki seçim beraber yapılabileceği belirtilmiştir. Köy veya mahalle muhtarlığının herhangi bir sebeple boşalması halinde boşalan muhtarlıklar için seçim yapılınca kadar muhtarın yerine vekalet eden muhtar vekilleri 4/b kapsamında sigortalı sayılmayacaktır. Ancak, seçimler sonucunda muhtar seçilenlerin ise seçildikleri tarih itibarıyla 4/b kapsamında sigortalılıkları başlatılacaktır.

1.5- 6132 sayılı At Yarışları Hakkında Kanuna tabi jokey ve antrenörler

6132 sayılı At Yarışları Hakkında Kanuna tabi jokey ve antrenörler 1/10/2008 tarihinden itibaren Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı sayılacaktır.

İKİNCİ BÖLÜM

Sigortalılığın Başlangıcı ve Kuruma Bildirilmesi

1- Ticari kazanç veya serbest meslek kazancı nedeniyle gerçek veya basit usulde gelir vergisi mükellefi olanlar, kollektif şirket ortakları, adi komandit şirketlerin komandite ve komanditer ortakları ve donatma iştiraki ortaklarının sigortalılıklarının başlangıcı ve bildirimi

Ticari kazanç veya serbest meslek kazancı nedeniyle gerçek veya basit usulde gelir vergisi mükellefi olanlar, kollektif şirket ortakları, adi komandit şirketlerin komandite ve komanditer ortakları ve donatma iştiraki ortakları vergi mükellefiyetlerinin başladıkları tarihten itibaren sigortalı sayılacaklardır.

Bunlardan 1/10/2008 tarihinden sonra vergi mükellefiyetleri başlatılan sigortalıların bildirimleri vergi dairelerince mükellefiyet işleminin tesis tarihinden itibaren en geç iki ay içinde Kuruma yapılacaktır. Vergi mükellefiyeti işlemlerinin iki aydan önce tekemmül ettirilmesi halinde mükellefiyetin tesis tarihinden (vergi mükellef bilgilerinin vergi dairesince sisteme girişi

tarihi) itibaren iki ayı geçmemek üzere tekemmül tarihinden itibaren en geç 15 gün içerisinde Kuruma bildirilmesi zorunludur.

Mükellefiyet tesis tarihi, bildirim vergi dairelerince yapılması gereken sigortalıların işe başladıklarını vergi dairesine işe başlama bildirimini ile bildirmeleri üzerine (ya da bazı hallerde idarece yapılan tespitler üzerine) işe başlama bildirimini ekinde yer alan belgelerin vergi dairelerince kontrol edilmesi, iş yerinde yoklama düzenlenmesi ve bütün işlemlerin tamam olmasından sonra sisteme mükellefiyet tesisi için bilgi girişi yapıldığı tarihtir.

Örnek 1- Doktorluk mesleğinden dolayı 20/5/2011 tarihinde gerçek usulde vergi mükellefiyeti başlayan sigortalının sigortalılığı 20/5/2011 tarihi itibarıyla başlatılacaktır. Bu sigortalının mükellefiyeti vergi dairesince tesis edilip, 20/7/2011 tarihinde tekemmül ettirilerek 1/8/2011 tarihinde Kurum kayıtlarına ilgili vergi dairesince elektronik ortamda aktarılması halinde, tekemmül tarihinden itibaren 15 gün içerisinde (3/8/2011'e kadar) bildirim yapılması yükümlülüğüne uyulduğundan bildirim süresinde yapılmış kabul edilecektir.

Örnek 2- Kasaplık mesleğinden dolayı 5/5/2011 tarihinde basit usulde gelir vergisi mükellefiyeti başlayan sigortalının sigortalılığı 5/5/2011 tarihi itibarıyla başlatılacaktır. Bu sigortalının mükellefiyeti vergi dairesince tesis edilip, 17/6/2011 tarihinde tekemmül ettirilerek 8/8/2011 tarihinde Kurum kayıtlarına ilgili vergi dairesince elektronik ortamda aktarılması halinde, tekemmül tarihinden itibaren 15 gün içerisinde (1/7/2011'e kadar) bildirim yapılması yükümlülüğüne uyulmadığından bildirim süresinde yapılmış kabul edilmeyecektir.

(Değişik, 28/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge) Örnek 3- 4 ortaklı kolektif şirketin 14/11/2011 tarihinde vergi mükellefiyeti başlayan ortaklarının sigortalılıkları 14/11/2011 tarihi itibarıyla başlatılacaktır. Bu sigortalıların mükellefiyeti vergi dairesince tesis edilip, 1/1/2012 tarihinde tekemmül ettirilmiş olup, Kuruma bildirim vergi dairesi tarafından en geç 15/1/2012 tarihine kadar, 15/1/2012 tarihi resmi tatile denk gelmesi nedeniyle resmi tatili izleyen ilk iş günü olan 16/1/2012 tarihi dahil bildirim yapılacaktır.”

Örnek 4- Adi komandit şirket 4/2/2011 tarihinde 2 komandite, 3 komanditer ortaklı olarak kurulmuştur. Vergi dairesince 5 ortağın vergi mükellefiyetlikleri tesis edilip, 21/4/2011 tarihi itibarıyla tekemmül ettirilmesi halinde ortakların bildirimleri 5/5/2011 tarihine kadar (5/5/2011 tarihi dahil) Kuruma yapılacak, sigortalılıkları 4/2/2011 tarihi itibarıyla başlatılacaktır.

2- Gelir vergisinden muaf olup, esnaf ve sanatkar siciline kayıtlı olanların sigortalılıklarının başlangıcı ve bildirimi

Gelir vergisinden muaf olup, esnaf ve sanatkar siciline kayıtlı olanların sigortalılıkları esnaf ve sanatkarlar sicil müdürlüklerine kayıtlı oldukları tarihten itibaren başlatılacaktır.

Bunlar, esnaf ve sanatkar sicil müdürlüklerine kayıtlı oldukları tarihten itibaren esnaf ve sanatkar sicil müdürlüklerince en geç onbeş gün içinde Kuruma bildirilecektir. Esnaf ve sanatkar sicil müdürlükleri kendilerine kayıt yaptıran esnaflardan yalnızca vergiden muaf olanların kayıtlarını Kuruma bildirecektir.

Örnek- Seyyar musluk tamirciliği mesleğinden dolayı vergiden muaf olduğunu belgeleyerek esnaf ve sanatkar sicil müdürlüğüne 10/5/2011 tarihinde kayıt yaptıran sigortalının

esnaf ve sanatkar sicil müdürlüğünce 24/5/2011 tarihine kadar Kuruma bildirilmesi gerekmekte olup, sigortalılığı 10/5/2011 tarihinde başlatılacaktır.

Gelir vergisinden muaf olup, Kanunun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (k) bendine göre esnaf ve sanatkarlar odaları birliklerinden aldıkları SSİY ekinde de yer alan “Sigortalılık Muafiyet Belgesi” (EK-16) ile sigortalılıkları sona erenlerden, aylık faaliyet gelirlerinden bu faaliyetine ilişkin masraflar düşüldükten sonra kalan tutarı, prime esas günlük kazanç alt sınırının otuz katından fazla olduğunu yine esnaf ve sanatkarlar odaları birliğinden alacakları sigortalılık muafiyet belgesi ile belgeleyenlerden onbeş gün içinde bu belge ile birlikte sigortalı işe giriş bildirgesini Kuruma intikal ettirenlerin sigortalılıkları belgenin düzenlendiği tarihten, bu süreyi geçirenlerin sigortalılıkları ise belgenin Kurum kayıtlarına intikal ettiği tarihten itibaren başlatılacak, bu tarih sigortalılarca ve esnaf ve sanatkarlar odaları birlikleri tarafından Kuruma bildirilecektir.

Örnek- Seyyar berberlik mesleğinden dolayı vergiden muaf olan ve 14/4/2009 tarihinde esnaf ve sanatkarlar odası birliğinden aldığı sigortalılık muafiyet belgesi ile belgeleyerek sigortalılığını sona erdiren sigortalının sigortalılığı, 19/10/2009 tarihinde esnaf ve sanatkarlar odası birliğinden aylık kazancının faaliyetine ilişkin masraflar düşüldükten sonra aylık kazancının Kanunda belirtilen tutardan fazla olduğunu belgelemesi durumunda, söz konusu belgenin 2/11/2009 tarihine kadar (2/11/2009 tarihi dahil) Kuruma intikal ettirilmesi halinde 19/10/2009 tarihinde, 2/11/2009 tarihinden sonra intikal ettirilmesi halinde ise belgenin Kurum kayıtlarına intikal ettiği tarih itibarıyla başlatılacaktır.

3- Anonim şirketlerin yönetim kurulu üyesi olan ortaklarının sigortalılıklarının başlangıcı ve bildirimi

Anonim şirketlerin yönetim kurulu üyesi olan ortaklarının sigortalılıkları, yönetim kuruluna seçildikleri tarih itibarıyla başlatılacaktır. Bu tarih, şirket yetkililerince yönetim kurulu üyeliğine seçildikleri tarihten itibaren en geç onbeş gün içinde Kuruma bildirilecektir.

Örnek 1- Anonim şirket 5 ortaklı olarak 21/6/2011 tarihinde kurulmuş olup, 27/6/2011 tarihinde yapılan genel kurul toplantısında ortaklardan 3 kişi yönetim kurulu üyeliğine seçilmiştir. Bu kişilerin yönetim kuruluna seçildikleri tarih şirket yetkililerince 11/7/2011 tarihine kadar Kuruma bildirilecek, 3 yönetim kurulu ortağının sigortalılığı 27/6/2011 tarihinde başlatılacaktır.

Örnek 2- Anonim şirketinin pay ortağı iken 6/9/2011 tarihinde yapılan genel kurul toplantısında yönetim kurulu üyeliğine seçilmesi nedeniyle aynı tarih itibarıyla Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı sayılan sigortalının yönetim kuruluna seçildiği tarih şirket yetkililerince 20/9/2011 tarihine kadar Kuruma bildirilecek, sigortalılığı ise 6/9/2011 tarihinde başlayacaktır.

4- Limited şirket ortaklarının sigortalılıklarının başlangıcı ve bildirimi

Limited şirket ortaklarının sigortalılığı, şirketin ticaret sicil memurluklarınca tescil edildiği tarihten itibaren başlatılacak ve ticaret sicil memurluklarınca tescil edildikleri tarihten itibaren onbeş gün içinde Kuruma bildirilecektir.

Örnek 1- İki ortaklı olarak 14/1/2011 tarihinde ticaret sicil memurluğuna tescil edilen limited şirketin iki ortağının sigortalılığı da aynı tarih itibari ile başlayacak olup, ticaret sicil memurluğunca bildirim 28/1/2011 tarihine kadar Kuruma yapılacaktır.

Limited şirket ortaklarından hisse devri alan yeni ortakların sigortalılıkları, ortaklar kurulunca devrin yapılmasına karar verildiği tarihte başlayacak ve bu tarih ortaklar kurulu kararının, hisse devrine ilişkin tanzim edilen noter devir sözleşmesinin, devrin yapıldığının işlendiği pay defterinin birer sureti veya devir ticaret sicil memurluğunca tescil edilmiş ise ticaret sicil gazetesinde ilan edildiği nüshasının ibraz edilmesi kaydıyla şirket yetkililerince ortaklar kurulu karar tarihinden itibaren onbeş gün içerisinde Kuruma bildirilecektir.

(Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) Ancak; 1/7/2012 tarihinde yürürlüğe giren 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununda limited şirkette pay devirlerinin pay defterine kaydı zorunlu tutulmamasından dolayı limited şirket ortaklarından hisse devri alan yeni ortakların sigortalılıkları, ortaklar kurulunca devrin yapılmasına karar verildiği tarihte başlayacak ve bu tarih ortaklar kurulu kararının, hisse devrine ilişkin tanzim edilen noter devir sözleşmesinin veya devir ticaret sicil memurluğunca tescil edilmiş ise ticaret sicil gazetesinde ilan edildiği nüshasının ibraz edilmesi kaydıyla şirket yetkililerince ortaklar kurulu karar tarihinden itibaren onbeş gün içerisinde Kuruma bildirilecektir.

Örnek 2- Limited şirketin ortağı olan (H)'nin hisselerinin tamamının (R)'ye devredilmesi hususunda, 10/3/2011 tarihinde ortaklar kurulu kararı alınmıştır. Bu hisseyi alan (R)'nin sigortalılığı 10/3/2011 tarihi itibariyle başlatılacak, ticaret sicil gazetesinde ilan edildiği nüshanın ibraz edilmesi kaydıyla sigortalılık şirket yetkililerince 24/3/2011 tarihine kadar Kuruma bildirilecektir.

Örnek 3- Limited şirket ortağı (E) 15/4/2011 tarihinde noter devir sözleşmesi ile hisselerini (Y)'ye devretmiştir. Ortaklar kurulu 18/4/2011 tarihli kararı ile devre muvafakat etmiş ve hisse devri pay defterine işlenmiştir. Bu durumda (Y)'nin sigortalılığı 18/4/2011 tarihinde başlatılacak ve şirket yetkililerince 2/5/2011 tarihine kadar Kuruma bildirilecektir.

(Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) **Örnek 4-** Limited şirket ortağı (Z), 19/3/2020 tarihinde noter devir sözleşmesi ile hisselerini (Y)'ye devretmiştir. Ortaklar kurulu 23/3/2020 tarihli kararı ile devre muvafakat etmiştir. (Y)'nin sigortalılığı ortaklar kurulu kararını ve hisse devrine ilişkin tanzim edilen noter devir sözleşmesinin ibraz edilmesi şartıyla 23/3/2020 tarihinde başlatılacak ve şirket yetkililerince 6/4/2020 tarihine kadar Kuruma bildirilecektir.

5- Sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerin komandite ortaklarının sigortalılıklarının başlangıcı ve bildirimi

Sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerin komandite ortaklarının sigortalılığı, şirketin kuruluşunda şirketin ticaret sicil memurluklarınca tescil edildiği tarihten itibaren başlatılacak, komandite ortaklardan hisse devri alan yeni ortakların sigortalılıkları ise ortaklar kurulunca devrin yapılmasına karar verildiği tarihten itibaren başlatılacaktır.

Bunların sigortalılığı;

- Şirket kuruluşlarında şirketin ticaret sicil memurluklarınca tescil edildikleri tarihten itibaren ticaret sicil memurluklarınca,
- Hisse devirlerinde ise ortaklar kurulunca devrin yapılmasına karar verildiği tarihten itibaren şirket yetkililerince,

onbeş gün içinde Kuruma bildirilecektir.

Komandite ortaklardan hisse devri alan ortakların Kuruma bildirilmesinde sigortalı işe giriş bildirgesi yanında ortaklar kurulu kararının, hisse devrine ilişkin tanzim edilen noter devir sözleşmesinin, devrin yapıldığının işlendiği pay defterinin birer sureti veya devir ticaret sicil memurluğunca tescil edilmiş ise ticaret sicil gazetesinde ilan edildiği nüshası da Kuruma verilecektir.

Örnek- Sermayesi paylara bölünmüş komandit şirket 14/9/2011 tarihinde ticaret sicil memurluğunca tescil edilmiştir. Bu şirketin komandite ortağı aynı tarih itibariyle sigortalı sayılacak ve ticaret sicil memurluğu bu sigortalıyı 28/9/2011 tarihine kadar Kuruma bildirecektir.

6- Köy ve mahalle muhtarlarının sigortalılıklarının başlangıcı ve bildirimi

Köy ve mahalle muhtarlarının sigortalılıkları seçildikleri tarihten itibaren başlatılacaktır. Bunlar, muhtar seçildiklerine ilişkin mazbatalarını ilgili seçim kurulundan aldıkları tarihten itibaren il veya ilçe mülki amirliklerince onbeş gün içinde Kuruma bildirilecektir.

Örnek- 15/1/2012 tarihinde mahalli idareler seçimleri yapıldığı varsayıldığında; muhtar seçilen ve ilçe seçim kurulundan mazbatasını 20/1/2012 tarihinde alan muhtarın sigortalılık başlangıcının ilgili il veya ilçe mülki amirliklerince Kuruma bildirimi 3/2/2012 tarihine kadar yapılacak ve sigortalılığı 15/1/2012 tarihi itibariyle başlatılacaktır.

7- 6132 sayılı At Yarışları Hakkında Kanuna tabi jokey ve antrenörlerin sigortalılıklarının başlangıcı ve bildirimi

6132 sayılı At Yarışları Hakkında Kanuna tabi jokey ve antrenörlerin sigortalılıkları lisans belgesine istinaden fiilen çalışmaya başladıkları tarihten itibaren başlatılacak ve bu tarih Türkiye Jokey Kulübü tarafından bir ay içerisinde Kuruma bildirilecektir. Fiili çalışma ise lisans belgesinin onaylanması ile başlayacaktır.

Örnek- Türkiye Jokey Kulübüne 1/11/2011 tarihinde lisans belgesinin onaylandığı bildirilen sigortalının anılan Kulüp tarafından Kurumumuza bildirimi 1/12/2011 tarihine kadar yapılacak ve bunların sigortalılıkları 1/11/2011 tarihinden itibaren başlatılacaktır.

8- Sigortalı işe giriş bildirgesinin verilmesi

İlk defa 1/10/2008 tarihinden sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi sigortalı sayılanların bildirimi sigortalı işe giriş bildirgesi ile bu sigortalıları bildirmekle yükümlü olan vergi daireleri, ticaret sicil memurlukları, esnaf ve sanatkar sicil müdürlükleri, şirket yetkilileri, ziraat odaları, Türkiye Jokey Kulübü ve diğer kurumlar tarafından yukarıda belirtilen sürelerde Kuruma verilecektir.

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalıları bildirim yükümlülüğü bulunan ilgili kurum ve kuruluşlar sigortalı işe giriş bildirgesini elektronik alt yapı oluşturuluncaya kadar Kuruma kağıt ortamında verebileceklerdir. Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılarla ilgili bildirim yükümlülüğü bulunan kurum ve kuruluşlar, bildirimlerini merkez birimlerince yapmaları durumunda, bildirim zorunluluğu yerine getirilmiş sayılır.

Sigortalıların 1/10/2008 tarihinden önceki işlemlerinde sigortalılık sürelerinin belirlenmesinde bu tarihten önce kullanılan belgelerle işlem yapılacaktır.

1/10/2008 tarihi itibarıyla ilk defa Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi sigortalılığı başlatılacak olanların sigortalı işe giriş bildirgesi ile sigortalı işten ayrılış bildirgesinin Kuruma verilmemesi halinde, belgeler Kurumca düzenlenecektir.

9- Kurumca sigortalılık hak ve yükümlülüğünün başlatılmasının bildirimi

Kanunun 8 inci maddesinin üçüncü fıkrası gereğince; Kurum, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılar için Kuruma verilen sigortalı işe giriş bildirelerine göre tescillerini yaparak tescil tarihinden itibaren bir ay içinde, sigortalılık hak ve yükümlülüklerinin başladığını sigortalılara bildirecektir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Sigortalılığın Sona Ermesi ve Kuruma Bildirimi

1 -Ticari kazanç veya serbest meslek kazancı nedeniyle gerçek veya basit usulde gelir vergisi mükellefi olanların sigortalılığının sona ermesi ve bildirimi

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı sayılanlardan ticari kazanç veya serbest meslek kazancı nedeniyle gerçek veya basit usulde gelir vergisi mükellefi olanların sigortalılıkları mükellefiyetlerini gerektiren faaliyetlerine son verdikleri tarihte sona erecektir. Bu tarih, vergi dairelerince vergi mükellefiyeti terk işleminin tesis tarihinden itibaren en geç iki ay içinde Kuruma bildirilir. Vergi terk işlemlerinin iki aydan önce tekemmül ettirilmesi halinde işlemlerin tekemmül ettirildiği tarihten itibaren en geç 10 gün içerisinde Kuruma bildirilmesi zorunludur.

Mükellefiyet terk işlemi tesis tarihi, bildirimi vergi dairelerince yapılması gereken sigortalıların işi terk ettirdiklerini vergi dairesine işi bırakma bildirimi ile bildirmeleri (ya da bazı hallerde idarece yapılan tespitler) üzerine işi bırakma bildirimi ekinde yer alan belgelerin vergi dairelerince kontrol edilmesi, işyerinde yoklama düzenlenmesi ve bütün işlemlerin tamam olmasından sonra sisteme mükellefiyet terki için bilgi girişi yapıldığı tarihtir.

Örnek- 6/4/2011 tarihi itibarıyla vergi mükellefiyeti sona eren sigortalının vergi dairesince vergi mükellefiyeti terk işlemi tesis edilip 20/5/2011 tarihinde tekemmül ettirilmiştir. Bu sigortalıların Kuruma bildirimleri vergi dairesince en geç 29/5/2011 tarihine kadar yapılması gerekmektedir birlikte 29/5/2011 tarihi hafta sonu tatiline rastlaması nedeniyle takip eden ilk iş günü olan 30/5/2011 tarihine kadar yapılacaktır.

2- Gelir vergisinden muaf olanların sigortalılıklarının sona ermesi ve bildirimi

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (2) numaralı alt bendine tabi olanların sigortalılığı, esnaf ve sanatkar sicil müdürlüklerindeki kayıtlarının silindiği tarihte sona erecektir. Bu tarih, esnaf ve sanatkar sicil müdürlüklerince veya sigortalılarca on gün içinde sigortalı işten ayrılış bildirgesi ile Kuruma bildirilecektir.

Örnek- 5/3/2008 tarihinde seyyar berberlik mesleğinden dolayı kayıt ve tescili yapılan sigortalı bu faaliyetinin 2/5/2011 tarihinde sona ermesi nedeniyle esnaf ve sanatkar sicilindeki kaydını da aynı tarihte sildirmiştir. Esnaf ve sanatkar sicil müdürlüğünce sigortalı işten ayrılış bildirgesinin 12/5/2011 tarihine kadar Kuruma verilmesi gerekmektedir.

Gelir vergisinden muaf olanlardan, Kanunun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (k) bendi kapsamına girenlerin bir önceki aya ait faaliyet gelirlerinden bu faaliyete ilişkin masraflar düşüldükten sonra kalan tutarın aylık ortalamasının prime esas günlük kazanç alt sınırının otuz katından az olduğu esnaf ve sanatkarlar odaları birliklerinden alacakları SSİY ekinde yer alan sigortalı muafiyet belgesi ile belgeleyerek on gün içinde Kuruma intikal ettiren sigortalıların sigortalılıkları belgenin düzenlediği tarihten, bu süreyi geçirenlerin sigortalılıkları ise belgenin Kurum kayıtlarına intikal ettiği tarihten itibaren sona erer.

Örnek 1- 15/10/2007 tarihi itibarıyla gelir vergisinden muaf olan ancak esnaf ve sanatkarlar sicili kaydına istinaden sigortalılığı başlatılan sigortalının 15/12/2008 tarihinde esnaf ve sanatkarlar odaları birliğince tanzim ve tasdik edilen ve Kurum kayıtlarına 25/12/2008 tarihinde intikal eden muafiyet belgesinde aylık faaliyet gelirlerinin Kanunda belirtilen tutardan az olduğu tespit edilmiştir. Buna göre, sigortalının sigortalılığı muafiyet belgesinin tanzim edildiği 15/12/2008 tarihi itibarıyla sona erdirilecektir.

Örnek 2- Yukarıdaki örnekteki sigortalının sigortalı muafiyet belgesinin 25/12/2008 tarihinden sonra Kurum kayıtlarına intikal ettirilmesi halinde sigortalılığı belgenin kurum kayıtlarına intikal ettiği tarih itibarıyla sona erdirilecektir.

Gelir vergisinden muaf olan, ancak esnaf ve sanatkarlar sicili kaydına istinaden Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı sayılanlardan, bu sigortalılıklarının devamı sırasında, hizmet akdi ile çalışanların sigortalılıkları çalışmaya başladığı tarihten bir gün öncesinden sona erdirilecek ve bu tarih sigortalılarca en geç on gün içinde Kuruma işten ayrılış bildirgesi ile bildirilecektir.

Örnek 3- Seyyar Milli Piyango Mesleğinden dolayı gelir vergisinden muaf olan esnaf ve sanatkarlar sicili kaydına istinaden 5/7/2007 tarihinde sigortalılığı başlatılan sigortalının 7/8/2011 tarihinde hizmet akdine tabi çalışmaya başlaması halinde 4/b kapsamındaki sigortalılığı 6/8/2011 tarihi itibarıyla sonlandırılacaktır. Ancak, sigortalının hizmet akdine tabi çalışması 8/11/2011 tarihinde sona ermesi halinde vergiden muaf olup esnaf ve sanatkar sicilindeki kaydı devam etmesi nedeniyle 9/11/2011 tarih itibarıyla 4üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılığı yeniden başlatılacaktır.

3- Şirket ortaklarının sigortalılığının sona ermesi ve bildirimi

3.1- Kollektif şirket ortakları, adi komandit şirketlerin komandite ve komanditer ortakları ile donatma iştiraki ortaklarının sigortalılıklarının sona ermesi ve bildirimi

Kollektif şirket ortakları, adi komandit şirketlerin komandite ve komanditer ortakları ile donatma iştiraki ortaklarının sigortalılıkları vergi mükellefiyetlerinin bittiği tarihte sona erecek, bu tarih Gelir İdaresi Başkanlığı/vergi dairelerince, vergi mükellefiyeti terk işleminin tesis tarihinden itibaren en geç iki ay içinde Kuruma bildirilir. Vergi terk işlemlerinin iki aydan önce tekemmül ettirilmesi halinde işlemlerin tekemmül ettirildiği tarihten itibaren en geç 10 gün içerisinde Kuruma bildirilmesi zorunludur.

Örnek- Kollektif şirket ortağı olan ve 17/5/2011 tarihinde vergi mükellefiyeti sona eren sigortalının vergi dairesince vergi mükellefiyeti terk işlemi tesis edilip 3/6/2011 tarihinde tekemmül ettirilmiştir. Bu sigortalının Kuruma bildirimi tekemmül tarihinden itibaren 10 gün içerisinde vergi dairesince yapılması gerektiğinden en geç 13/6/2011 tarihine kadar (13/6/2011

tarihi dahil) yapılacak ve sigortalılık 17/5/2011 tarihi itibarıyla sonlandırılacaktır.

3.2- Anonim şirketlerin yönetim kurulu üyesi olan ortaklarının sigortalılıklarının sona ermesi ve bildirimi

Anonim şirketlerin yönetim kurulu üyesi olan ortaklarının sigortalılıkları bu görevlerinin bittiği tarihte sona erecek, bu tarih şirket yetkililerince veya sigortalılarca en geç on gün içinde işten ayrılış bildirgesiyle Kuruma bildirilecektir.

3.3- Limited şirket ve sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerin komandite ortaklarının sigortalılıklarının sona ermesi ve bildirimi

Limited şirket ve sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerin komandite ortaklarının sigortalılıkları hisse devrine ilişkin alınan ortaklar kurulu kararı ile hissenin devrine ilişkin tanzim edilen noter devir sözleşmesinin ve devrin pay defterine işlendiği sayfanın birer suretlerinin birlikte ibraz edilmesi veya hisse devri ticaret sicil memurluğuna tescil edilmiş ise ticaret sicil gazetesinde ilan edildiği nüshasının ibraz edilmesi kaydıyla ortaklar kurulu karar tarihi itibarıyla sona erecek, bu tarih sigortalılar veya şirket yetkililerince en geç on gün içinde işten ayrılış bildirgesiyle Kuruma bildirilecektir.

(Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) 1/7/2012 tarihinde yürürlüğe giren 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununda ise limited şirkette pay devirlerinin pay defterine kaydı zorunlu tutulmamasından dolayı limited şirket ortaklarının sigortalılıkları hisse devrine ilişkin alınan ortaklar kurulu kararı ile hissenin devrine ilişkin tanzim edilen noter devir sözleşmesinin birlikte ibraz edilmesi veya hisse devri ticaret sicil memurluğuna tescil edilmiş ise ticaret sicil gazetesinde ilan edildiği nüshasının ibraz edilmesi kaydıyla ortaklar kurulu karar tarihi itibarıyla sona erecek, bu tarih sigortalılar veya şirket yetkililerince en geç on gün içinde işten ayrılış bildirgesiyle Kuruma bildirilecektir.

(Değişik, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) Örnek 1- Limited şirket ortaklığı olan sigortalı, 3/11/2011 tarihli noter devir sözleşmesi ile hissesinin tamamını devretmiştir. Ortaklar kurulunca devrin yapılmasına 15/11/2011 tarihinde muvafakat verilmiştir. Devrin pay defterine işlendiği tespit edilen sigortalının sigortalılığı ortaklar kurulu karar tarihi olan 15/11/2011 tarihi itibarıyla sona erdirilecek, karar tarihi sigortalı veya şirket yetkililerince 25/11/2011 tarihine kadar Kuruma bildirilecektir.

(Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) Örnek 2- Limited şirket ortaklığı olan sigortalı, 5/10/2015 tarihli noter devir sözleşmesi ile hissesinin tamamını devretmiştir. Ortaklar kurulunca devrin yapılmasına 10/10/2015 tarihinde muvafakat verilmiştir. Bahse konu pay devrinin tespitinde pay defterinin ibrazı gerekli olmayıp, sigortalının sigortalılığı ortaklar kurulu karar tarihi olan 10/10/2015 tarihi itibarıyla sona erdirilecek, karar tarihi sigortalı veya şirket yetkililerince 20/10/2015 tarihine kadar Kuruma bildirilecektir.

3.4- İflasın açılmasına mahkemece karar verilen şirket ortaklarının sigortalılıklarının sona ermesi ve bildirimi

İflasın açılmasına mahkemece karar verilen şirket ortaklarının sigortalılıkları, sigortalının talebi halinde mahkemenin karar tarihinde, sigortalının talebinin olmaması halinde ise mahkemece iflasın kapatılmasına karar verildiği tarihte sona erecek, bu tarih sigortalılar veya şirket yetkililerince, on gün içinde işten ayrılış bildirgesiyle Kuruma bildirilecektir.

Örnek 1- Limited şirketi iflasına 17/6/2011 tarihinde mahkemece karar verilmiştir. Şirket ortağı sigortalı söz konusu mahkeme kararını 22/6/2011 tarihinde Kuruma sigortalı işten ayrılış bildirgesi ile intikal ettirmiş olup, sigortalılığı 17/6/2011 tarihi itibarıyla sona erdirilecektir.

Örnek 2- Yukarıdaki örnekte belirtilen şirketle ilgili olarak mahkemece, 17/6/2011 tarihinde iflasın açılmasına karar vermesini müteakip 21/12/2011 tarihinde bu defa iflasın kapatılmasına karar vermiştir. Sigortalılığının sonlandırılması için herhangi bir talepte bulunmayan sigortalının sigortalılığı 21/12/2011 tarihi itibarıyla sona erdirilecektir.

Ancak iflasın kapatılmasına mahkemece karar verildikten sonra sigortalılarca verilecek taleplerde sigortalılığın sonlandırılma tarihi mahkeme karar tarihinden geriye gitmeyecektir.

3.5- Tasfiyenin açılmasına mahkemece karar verilen şirket ortaklarının sigortalılıklarının sona ermesi ve bildirimi

Tasfiyenin açılmasına mahkemece karar verilen şirket ortaklarının sigortalılıkları, sigortalının talebi halinde mahkemenin karar tarihinde, sigortalının talebinin olmaması halinde ise tasfiye kurulu kararının ticaret sicil memurluğunca tescil edildiği tarihte sona erecek, bu tarih ticaret sicil memurluğunca veya sigortalılarca en geç on gün içinde işten ayrılış bildirgesiyle Kuruma bildirilecektir.

Örnek 1- Sermayesi paylara bölünmüş komandit şirket hakkında mahkemece 14/7/2011 tarihinde tasfiyenin açılmasına karar verilmiş ve bu karar 20/7/2011 tarihinde Kurumumuz kayıtlarına intikal ettirilmiştir. Şirketin komandite ortağı olan sigortalı, sigortalılığının sona erdirilmesi talebinde bulunması halinde sigortalılığı 14/7/2011 tarihinde sona erdirilecektir.

Örnek 2- Yukarıdaki örnekte belirtilen şirketin tasfiye kurulunca tasfiye işlemi sonuçlandırılarak ticaret sicil memurluğuna 2/11/2011 tarihinde tescil ettirilmiştir. Şirketin komandite ortağı tasfiye süresince sigortalılığının sonlandırılmasına ilişkin herhangi bir talepte bulunmadığından sigortalılığı 2/11/2011 tarihi itibarıyla sona erdirilecektir.

Ancak tasfiyenin kapatılmasına mahkemece karar verildikten sonra sigortalılarca verilecek taleplerde sigortalılığın sonlandırılma tarihi mahkeme karar tarihinden geriye gitmeyecektir.

3.6- Şirketin tasfiyesine ortaklar kurulu tarafından karar verilmesi durumunda, şirket ortaklarının sigortalılıklarının sona ermesi ve bildirimi

Şirketin tasfiyesine ortaklar kurulu tarafından karar verilmesi durumunda, şirket ortaklarının sigortalılıkları; talebi halinde tasfiyenin başlanmasına karar verildiği tarihte, sigortalının talebinin olmaması halinde ise tasfiyenin sonuçlandığına ilişkin tasfiye kurulu kararının ticaret sicil memurluğuna tescil edildiği tarihte sona erecektir. Bu tarihler sigortalılarca veya ticaret sicil memurluklarınca en geç on gün içinde işten ayrılış bildirgesiyle Kuruma bildirilecektir.

Ancak tasfiyenin kapatılmasına tasfiye kurulunca karar verildikten sonra sigortalılarca verilecek taleplerde sigortalılığın sonlandırılma tarihi tasfiye kurulu kararının ticaret sicil memurluğuna tescil edildiği tarihten geriye gitmeyecektir.

3.7- Münfesih duruma düşen şirketlerin ortaklarının sigortalılıklarının sona ermesi ve bildirimi

Münfesih duruma düşen şirketlerin ortaklarının sigortalılıkları, sigortalının talebi halinde şirketin münfesih duruma düştüğü tarih itibariyle sona erecek, bu tarih sigortalılarca sigortalının talebinin olmaması halinde münfesih duruma düşen şirketin tasfiyesinin sonuçlandığına dair tasfiye kurulu kararının ticaret sicil memurluğuna tescil edildiği tarihte sona erecek, bu tarih sigortalılarca veya ticaret sicil memurluklarınca, en geç on gün içinde işten ayrılış bildirgesiyle Kuruma bildirilecektir.

3.8- 1/10/2008 tarihinden önce iflas, münfesih veya tasfiyeye giren ve bu işlemleri 1/10/2008 tarihinden sonra da sonuçlanmayan şirketlerin ortaklarının sigortalılıklarının sona ermesi ve bildirimi

Şirket ortaklarının ortağı oldukları şirketin mahkeme kararı ile iflasın açılmasına, ortaklar kurulu kararı ile tasfiyesine başlanılmasına veya münfesih duruma düştükleri tarih itibariyle talepleri halinde, sigortalılıklarının sona ermesi ile ilgili hüküm 1/10/2008 tarihinden itibaren uygulamaya konulmuştur. Bu tarihten önce şirket ortağı olmaları nedeniyle sigortalılıkları başlayan ancak ortağı oldukları şirketin mahkeme kararı ile iflasın açılmasına, tasfiyesine başlanılmasına veya münfesih duruma düşmesine karar verildiği halde bu işlemleri 1/10/2008 tarihinden sonra da sonuçlanmayan şirketlerin ortaklarının talebi halinde de yukarıda belirtilen iflas, münfesih veya tasfiye hallerinde yapılan açıklamalar doğrultusunda işlem yapılacaktır.

3.9- İflas, münfesih veya tasfiye hallerinde şirket ortaklarından Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi çalışmaya başlayanların sigortalılıklarının sona ermesi ve bildirimi

Mahkeme kararı ile iflasın, tasfiyenin açılmasına, ortaklar kurulu kararı ile tasfiyenin başlamasına veya münfesih duruma düşmesine karar verilen, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (3) numaralı alt bendinde belirtilen şirketlerin ortaklarından şirketin tasfiye süresi devam etmekte iken Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi çalışmaya başlamaları durumunda, bu kapsamda çalışmaya başladıkları tarihten bir gün önce Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine kapsamdaki sigortalılığı sona erdirilecektir.

Tasfiye süresi devam eder iken sigortalının Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalılığının sona ermesi halinde ise tasfiyenin devam etmesi nedeniyle Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalılığın sona erdiği tarihi takip eden gün itibariyle Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılığı yeniden başlatılacaktır.

3.10- 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunun geçici 7 nci maddesine istinaden şirket ortaklarının sigortalılıklarının sonlandırılması (Ek, 28/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge)

6102 sayılı Kanunun yürürlük tarihinden önce veya yürürlük tarihinden itibaren iki yıl içinde münfesih şirketin münfesih veya tasfiyeye girmesi sonucu, tasfiye veya münfesih durumu sonuçlanmadan, 6102 sayılı Kanunun geçici 7 nci maddesine istinaden kayıtlarının resen silinmesi durumunda, şirket ortaklarının sigortalılıkları Ticaret Sicil Müdürlüğü kayıtları esas alınmak suretiyle sonlandırılması gerekmektedir.

Örnek- Limited şirketin iflasına 13/1/2012 tarihinde mahkemece karar verilmiştir. Şirketin tasfiye süreci, devam ederken 6102 sayılı Kanunun geçici 7 nci maddesine istinaden 7/2/2014 tarihinde şirket kaydı resen ticaret sicil kayıtlarından silindiğinden şirket ortağının sigortalılığı Ticaret Sicil Müdürlüğü kayıtları esas alınarak 7/2/2014 tarihi itibariye sonlandırılacaktır.

3.11- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde yer alan sigortalılık statülerinin çakışmasıyla sigortalılığın sona ermesi (Teselsül, 28/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge)

1/3/2011 tarihinden itibaren sigortalıların Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde yer alan sigortalılık statülerine tabi olacak şekilde çalışmaları halinde, (a) bendi kapsamındaki sigortalılık geçerli sayılacak, (b) bendi kapsamındaki sigortalılık (a) bendine tabi çalışmanın başladığı tarihten bir gün önce sona erdirilecektir.

Kanunun 53 üncü maddesinde; 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sayılanlar 1/10 2008 tarihinden itibaren ortağı olduğu iş yerlerinden Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı olarak bildirilmeyecektir.

(Mülga, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge)

(Mülga, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge)

4- Köy ve mahalle muhtarlarının sigortalılığının sona ermesi ve bildirimi (Değişik, 21/5/2019 tarihli ve 2019/11 sayılı Genelge)

Köy ve mahalle muhtarlarının sigortalılıkları muhtarlık görevinin bittiği tarih itibariyle sona erdirilecek, muhtarlık görevinin bittiği tarih il veya ilçe mülki amirliklerince ve sigortalılarca en geç on gün içinde sigortalı işten ayrılış bildirgesi ile Kuruma bildirilecektir.

Muhtar seçilemeyenler ile seçimlere girmemesi nedeniyle seçim tarihi itibariyle sigortalılıkları sona erenlerin Kuruma yapılacak bildirimine esas olan on günlük sürenin başlangıcında, il ve ilçe seçim kurullarınca muhtar seçilenlere ilişkin yazının il ve ilçe mülki amirliklerine intikal ettiği tarih esas alınacak, diğer bir ifadeyle seçim tarihi itibariyle muhtarlık görevi sona eren sigortalıların Kuruma bildirimi için öngörülen on günlük süre, il veya ilçe seçim kurullarının muhtar seçilenlere ilişkin bildirim yazısının il ve ilçe mülki amirliklerine intikal tarihinden itibaren başlatılacaktır.

Örnek 1- Muhtarlık görevi devam etmekte iken 31/3/2019 tarihinde yapılan mahalli idareler seçimlerine giren sigortalı (B)'nin yeniden muhtar seçilemediği, ilçe seçim kurulunca muhtar seçilenlere ilişkin yazının ilçe mülki amirliğine 9/4/2019 tarihinde intikal ettiği varsayıldığında; (B)'nin sigortalılığı 31/3/2019 tarihi itibariyle sona erdirilecek, muhtarlık görevinin sona erdiğine ilişkin on günlük bildirim süresinin başlangıcında 9/4/2019 tarihi esas alınacaktır. Sigortalı (B)'nin muhtarlık görevinin sona erdiğine ilişkin bildirimin, ilçe mülki amirliğince 19/4/2019 (bu tarih dahil) tarihine kadar yapılması durumunda bu bildirim süresinde yapılmış sayılacaktır.

Örnek 2- İlçe seçim kurulunca 31/3/2019 tarihinde yapılan mahalli idareler seçimleri sonuçlarına göre seçim bölgesinde yer alan muhtarlıklara seçilenlere ilişkin bilgileri içeren yazının ilçe mülki amirliğine 12/4/2019 tarihinde intikal ettiği, muhtarlık görevi sona erenlere ilişkin bildirimin ise 23/4/2019 tarihinde yapıldığı varsayıldığında, ilçe mülki amirliğine söz konusu bildirimin süresi içinde (22/4/2019 tarihine kadar) yapılmaması nedeniyle idari para cezası uygulanacaktır.

5- 6132 Sayılı At Yarışları Hakkında Kanuna tabi jokey ve antrenörlerin sigortalılığının sona ermesi ve bildirimi

6132 sayılı Kanuna tabi jokey ve antrenörlerden lisansları yenilenmeyenlerin sigortalılıkları lisanslı oldukları yılın sonu itibariyle sona erecek ve bu tarih Türkiye Jokey Kulübü ve sigortalılarca on gün içinde Kuruma bildirilecektir.

6- Sigortalı işten ayrılış bildirgesinin verilmesi

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılardan sigortalı işten ayrılış bildirgesini kağıt ortamında verenler için, sigortalılığın sona erdiği tarihi takip eden on gün içinde sigortalı işten ayrılış bildirgesi iki nüsha düzenlenecektir. Düzenlenen nüshalardan biri kuruluştaki kalırken, diğeri ilgili SGİM/SGM'ye gönderilecektir. Sigortalıya, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılığının sona erdiğine ilişkin bilgi ilgili SGİM/SGM'ce yazı ile bildirilecektir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Ortak Hususlar

1- Anonim şirket ortağı olup, yönetim kurulu üyesi olmayanların 1/10/2008 tarihinden itibaren sigortalılıkları

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (3) numaralı alt bendi ile 1/10/2008 tarihinden itibaren anonim şirketlerin yönetim kurulu üyesi olan ortakları yönetim kuruluna seçildikleri tarih itibariyle sigortalı sayılmış, yönetim kurulu üyesi olmayan kurucu ortaklar ise 1/10/2008 tarihinden itibaren sigortalı sayılmamıştır.

Kanunun geçici 22 nci maddesiyle 1/10/2008 tarihinden önce anonim şirket kurucu ortağı olması nedeniyle 1479 sayılı Kanunun mülga 24 üncü maddesine göre sigortalı sayılanlardan sigortalılıklarını devam ettirmek isteyenlerin 1/10/2008 tarihinden 1/4/2009 tarihine kadar yazılı talepte bulunmaları halinde sigortalılıklarının devam ettirileceği, talepte bulunmayanların ise 1/10/2008 tarihi itibariyle sigortalılıklarının sona erdirileceği hüküm altına alınmıştır.

Söz konusu hüküm gereğince 1/10/2008-1/4/2009 tarihleri arasında Kuruma dilekçe ile müracaat eden anonim şirket kurucu ortaklarının sigortalılıkları devam ettirilecektir.

Anonim şirket kurucu ortağı olup, 1/4/2009 tarihine kadar Kuruma müracaat etmeyip 1/10/2008-1/4/2009 tarihleri arasında en az bir cari ay prim ödemesi bulunanların, bu ödemeleri zımni talep olarak irade beyanı kabul edilerek sigortalılıkları devam ettirilecektir.

Örnek 1- Anonim şirket kurucu ortağı olması nedeniyle 4/2/2008 tarihinden itibaren 1479 sayılı Kanun gereğince kayıt ve tescili yapılan sigortalı, Kanuna tabi sigortalılığını devam ettirmek için 23/1/2009 tarihinde Kuruma dilekçe ile müracaat etmiştir. Bu sigortalının sigortalılığı 1/10/2008 tarihinden itibaren de kesintisiz olarak devam ettirilecektir.

(Değişik, 28/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge)

Örnek 2- 3/6/2005 tarihinde anonim şirket kurucu ortağı olan sigortalı, 2009 yılı Ocak ayı primini 25/2/2009 tarihinde ödemiştir. Kuruma müracaatı olmayan sigortalının 2009 yılı Ocak ayı primi için 25/2/2009 tarihinde yaptığı ödeme irade beyanı olarak kabul edilerek sigortalılığı 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendinin (3) numaralı alt bendine tabi olarak devam ettirilecektir.

1/10/2008-1/4/2009 tarihleri arasında Kuruma yazılı olarak müracaat etmeyen ya da bu tarihler arasında hiç prim ödemesi bulunmayan anonim şirket kurucu ortaklarının sigortalılığı 1/10/2008 tarihi itibarıyla sona erdirilecektir.

Örnek 3- 1/10/2008 tarihinden önce anonim şirket kurucu ortağı olan sigortalı 5/9/2009 tarihinde 2009 yılı Ağustos ayı primini ödemiştir. Yapılan incelemede sigortalılığının devamına ilişkin dilekçesi bulunmadığı tespit edilmiş olup anonim şirket kurucu ortağı olması nedeniyle 1/10/2008 tarihi itibarıyla sigortalılığı sona erdirilecek, 2009 yılı Ağustos ayına ait ödemiş olduğu prim Kuruma başkaca prim borcu olmaması ve talebi halinde iade edilecektir.

(Ek, 28/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge) Kanunun geçici 22 maddesine istinaden sigortalılıkları devam ettirilen anonim şirketlerin kurucu ortaklarının Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında çalışmaya başlamaları halinde (4/a) kapsamında sigortalılığın başladığı tarihten bir gün önce (4/b) kapsamındaki sigortalılık sona erdirilecektir. (4/a) kapsamındaki sigortalılığının sona ermesi halinde ise (4/b) kapsamındaki sigortalılık yeniden başlatılmayacaktır.

Örnek 4- 2006 yılında anonim şirket kurucu ortaklığından dolayı, mülga 1479 sayılı Kanunun 24 üncü maddesine tabi olarak tescili yapılan sigortalının Kanunun geçici 22 maddesine göre (4/b) kapsamında sigortalılığı devam ederken, 16/2/2012 tarihinde (4/a) kapsamında çalışmaya başlaması nedeniyle, 15/2/2012 tarihinde (4/b) kapsamındaki sigortalılığı sona erdirilip, 16/2/2012 tarihinde (4/a) kapsamında sigortalılığı başlatılacaktır. Sigortalının (4/a) kapsamındaki sigortalılığı 21/6/2012 tarihinde sona ermiş olup, kurucu ortaklığı kesintisiz devam eden ancak yönetim kurulu üyeliği bulunmayan sigortalının (4/b) kapsamında sigortalılığı yeniden başlatılmayacaktır.

2- Köy ve mahalle muhtarlarına ilişkin hususlar

Kanunun geçici 21 inci maddesi ile 2108 sayılı Kanun gereğince muhtar seçildikleri tarih itibarıyla 1479 sayılı Kanuna göre kayıt ve tescilleri yapılan ve sigortalılıkları devam eden köy ve mahalle muhtarlarından Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi gereği sigortalılıklarını devam ettirmek isteyenlerin, 1/10/2008 tarihinden itibaren 1/4/2009 tarihine kadar (1/4/2009 tarihi dahil) yazılı talepte bulunmaları halinde sigortalılıkları bu bent kapsamında devam ettirilecek, müracaat edilmemesi halinde aylık prim ödemeleri geçici 16 ncı madde de belirlenen oran üzerinden tahakkuk ettirilecektir.

Örnek 1- 1/10/2008 tarihinden önce köy muhtarı olması nedeniyle 1479 sayılı Kanun kapsamında tescili yapılan sigortalı, 12/01/2009 tarihinde Kuruma müracaat ederek sigortalılığını Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında devam ettirmek istediğini beyan etmiştir. Söz konusu talep gereğince sigortalının aylık prim tutarı önceden olduğu üzere 30 gün üzerinden tahakkuk ettirilecektir.

Örnek 2- 29/3/2009 tarihinde yapılan yerel seçimlerde köy muhtarı seçilen sigortalının 31/3/2009 tarihinde Kuruma müracaat ederek sigortalılığını Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında devam ettirmek istediğini beyan etmiştir. Bu sigortalının talebi, muhtarlık faaliyetinin 1/10/2008 tarihinden öncesine ait olmadığı için kabul edilmeyecektir.

2108 sayılı Kanunun 5 inci maddesi gereğince muhtar sigortalıların 1479 sayılı Kanun gereğince yaptıkları muhtarlık süresi borçlanması 5754 sayılı Kanunla 8/5/2008 tarihi itibarıyla yürürlükten kaldırıldığından, 10/9/1977 tarihinden önce muhtarlıkta geçmiş süreler borçlandırılmayacaktır.

3- 4/10/2000 tarihinden önce kanunla kurulu meslek kuruluşu kayıtlarına göre sigortalılıkları başlatılanlar

22/3/1985-4/10/2000 tarihleri arasında 1479 sayılı Kanuna göre vergi mükellefiyeti bulunmayan ancak, kanunla kurulu meslek kuruluşları veya esnaf ve sanatkar sicili kayıtlarına göre sigortalılıkları başlatılanlardan; 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanununun geçici 3 üncü maddesinin dördüncü fıkrası gereğince sicil ve oda kayıtları nedeniyle 22/3/1985-4/10/2000 tarihleri arasında 1479 sayılı Kanuna göre sigortalı olan, ancak 5362 sayılı Kanun gereğince üyelik şartlarını taşımadıkları için sicil ve oda kayıtları sona erenlerin 1479 sayılı Kanuna göre sigortalılıkları 1/10/2008 tarihinden sonra da devredilen Bağ-Kur Genel Müdürlüğünün 21/7/2005 tarihli ve 2005/7 sayılı Genelgesi gereğince devam ettirilecektir.

3/8/1995 tarihli ve 1995/11 sayılı Genelge hükümlerine göre sigortalılık sürelerini vergi kaydının bulunduğu sürelerle göre değerlendirme talebinde bulunanlar 5362 sayılı Kanunun geçici üçüncü maddesinin dördüncü fıkrası kapsamında tekrar sigortalılık süreleri tespitine ilişkin talepte bulunamayacaklar, aynı şekilde 5362 sayılı Kanunun geçici üçüncü maddesinin dördüncü fıkrası kapsamında sigortalılık süreleri tespitine ilişkin talepte bulunanlar da 1995/11 sayılı Genelge hükümlerine göre tekrar sigortalılık sürelerinin tespiti talebinde bulunamayacaklardır.

5362 sayılı Kanunun geçici 3 üncü maddesinin dördüncü fıkrası gereğince sigortalılıkları devam ettirilenlerin; talepleri veya 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerine tabi çalışmaları halinde ise bu bentler kapsamında sigortalılıkları başlayanların sigortalılıkları sona erdirilecektir.

5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Kanununa göre kurulan Ticaret ve Sanayi Odaları veya kanunla kurulu diğer meslek kuruluşları üye kayıtlarına göre sigortalı olan ve sigortalılıkları devam edenlerin, bu sigortalılıkları ise 1/10/2008 tarihinden itibaren sona erdirilecektir.

4- 1/10/2008 tarihine kadar kayıt ve tescillerini yaptırmayan sigortalılar

Kanunun geçici 8 inci maddesine göre 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendine tabi tarımsal faaliyette bulunan sigortalılar hariç 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine göre sigortalılık niteliği taşıdıkları halde 1479 sayılı Kanun gereğince 1/10/2008 tarihine kadar kayıt ve tescillerini yaptırmayanların sigortalılıkları 1/10/2008 tarihinden itibaren başlatılacaktır.

Örnek- Ticari kazançtan dolayı 1/1/2001 tarihinde vergi mükellefiyeti başlayan 1/10/2008 tarihine kadar da sigortalılık tescil işlemini yaptırmayan sigortalının sigortalılığı 1/10/2008 tarihi itibarıyla başlatılacaktır.

4.1- 1/10/2008 tarihine kadar Kurum kayıtlarına intikal ettirilmeyen giriş bildirgesi üzerinde bulunan Bağ-Kur numarasına prim ödeyenlerin sigortalılıklarının başlatılması (Ek, 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge)

Kendi nam ve hesabına bağımsız çalışmalarından dolayı mülga 1479 sayılı Kanun kapsamında sigortalı sayıldıkları halde, 1/10/2008 tarihine kadar Kuruma müracaat ederek kayıt

ve tescilini yaptırmayan ancak 1/10/2008 tarihinden önce doğru Bağ Kur numarası üzerinden Kurum hesaplarına intikal etmiş olan prim ödemelerine göre sigortalılığının başlatılmasını talep edenlerin ticari faaliyetlerinin başladığı tarih itibarıyla 1/10/2008 tarih öncesi sigortalılıkları başlatılacaktır.

Örnek 1- 22/4/1986 ile 15/12/2007 tarihleri arasında ticari faaliyeti bulunan sigortalı (A) il müdürlüğünden almış olduğu giriş bildirgesini faaliyetine göre kayıtlı olduğu kurum ve kuruluşlara onaylatarak Kurumumuz kayıtlarına intikal ettirmediğinden ticari faaliyetinin başladığı tarih itibarıyla 1479 sayılı Kanun kapsamında kayıt ve tescili yapılmamıştır. Ancak, Kurum kayıtlarına intikal ettirmemiş olduğu giriş bildirgesi üzerinde bulunan Bağ Kur numarasına 1992, 1993, 1994 yıllarında belirli aralıklarla toplam 10 adet prim ödemesinde bulunmuş ve ödeme yaptığı dönemlere ilişkin ödeme makbuzlarını ibraz ederek ticari faaliyetinin başladığı tarih itibarıyla sigortalılığının başlatılmasını talep etmiştir. Bu durumda, Kurumumuz hesaplarına geçtiği tespit edilen primlere ilişkin sigortalının ibraz etmiş olduğu ödeme makbuzlarına istinaden prim ödemesinde bulunduğu Bağ Kur numarası ile ticari faaliyetinin başladığı 22/4/1986 ile 15/12/2007 tarihleri arasında 1479 sayılı Kanun kapsamında kayıt ve tescil işlemleri yapılacaktır.

Prim ödemesi bulunduğu halde giriş bildirgesinin Kurum kayıtlarına intikal etmemesi nedeniyle kayıt ve tescili yapılmayan ve primleri iade edilen sigortalıların talepte bulunmaları halinde, Kanunun 89 uncu maddesinin ikinci fıkrası gereğince işlem yapılacaktır.

Örnek 2- 22/4/1995 ile 15/12/1999 tarihleri arasında vergi mükellefiyeti bulunan sigortalı (B), giriş bildirgesini ticari faaliyetine göre kayıtlı olduğu kurum ve kuruluşlara onaylatarak Kurumumuz kayıtlarına intikal ettirmediğinden ticari faaliyetinin başladığı tarih itibarıyla kayıt ve tescili yapılmamıştır. Ancak giriş bildirgesinde bulunan Bağ Kur numarası üzerinden 1996 yılında 6 adet prim ödemesi olan ve geriye dönük sigortalılığı başlatılmadığından, prim iade talebinde bulunan sigortalı (B)'ye bu ödemeleri 26/12/2007 tarihinde yersiz ödeme olarak iade edilmiştir. Sigortalı 10/11/2016 tarihinde Kuruma müracaat ederek 1996 yılında yapmış olduğu prim ödemelerine ilişkin makbuzları ibraz etmiş, sigortalılığının başlatılması için talepte bulunmuştur. Bu durumda prim ödemesinde bulunduğu Bağ Kur numarası üzerinden ticari faaliyetinin başladığı 22/4/1995 ile 15/12/1999 tarihleri arasında 1479 sayılı Kanun kapsamında kayıt ve tescili yapılarak Kanunun 89 uncu maddesinin ikinci fıkrasına göre prim borcu hesaplanacaktır.

4.2- 1/10/2008 tarihinden önce isteğe bağlı sigortalı olan ve prim ödemesi olmaması nedeniyle tescil tarihi itibarıyla sigortalılığı sonlandırılan ve (4/b) kapsamında çalışması bulunanların sigortalılığının başlatılması (Ek, 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge)

1/10/2008 tarihinden önce isteğe bağlı sigortalı olarak kayıt ve tescili yapılan ve prim ödemesi bulunmaması nedeniyle tescil tarihi itibarıyla sigortalılıkları durdurulan sigortalılardan 1/10/2008 tarihinden sonra Kurumca (4/b) kapsamında çalışması tespit edilenlerin isteğe bağlı sigortalılıklarının sona erdiği tarihten sonra çalışmalarının bulunduğu tarih itibarıyla isteğe bağlı Bağ-Kur numarası üzerinden (4/b) kapsamında zorunlu sigortalılıkları başlatılacaktır.

Örnek 1- 1/6/1989 tarihinde isteğe bağlı sigortalılığı başlatılan sigortalı (A)'nın prim ödemeleri bulunmamaktadır. Prim ödemelerinin bulunmaması nedeniyle 1/6/1989 tescil tarihi itibarıyla isteğe bağlı sigortalılığı (01) terk kodu ile sonlandırılmıştır. Kurumumuz kayıtlarına 13/6/2016 tarihinde intikal eden bilgi ve belgelerde sigortalı (A)'nın 1/1/1994-30/6/1999 tarihleri arasında gerçek usulde vergi mükellefiyetinin bulunduğu tespit edilmiştir. Bu durumda 1/10/2008

tarihinden önce kayıt ve tescil işlemleri yapılmış olması nedeniyle sigortalı (A)'ya 1/6/1989 tescil tarihi itibarıyla isteğe bağlı sigortalılığının sona erdiği tarihten sonra vergi mükellefiyetinin bulunduğu 1/1/1994-30/6/1999 tarihleri arasında zorunlu sigortalı olarak hizmet verilecektir.

Örnek 2- Örnek 1'deki aynı sigortalının 1/1/1987 – 30/6/1999 tarihleri arasında vergi mükellefiyet sürelerinin bulunması halinde ise, isteğe bağlı tescil tarihinden önceki sürelerde hizmet verilmeyecek olup, tescil tarihi itibarıyla isteğe bağlı sigortalılığının sona erdiği 1/6/1989-30/6/1999 tarihleri arasında zorunlu sigortalı olarak hizmet verilecektir.

5- 1/10/2008 tarihi itibarıyla (4/b) kapsamında kayıt ve tescilleri bulunan sigortalıların Kanunun geçici 57 nci madde uygulamasına ilişkin işlemler (Ek, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge)

6552 sayılı Kanunla Kanuna eklenen geçici 57 nci maddenin birinci fıkrası uyarınca, Kanunun 8 inci maddesinin üçüncü fıkrasında ve 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilenler için 9 uncu maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen yükümlülüklerini 11/9/2014 tarihinden itibaren üç ay içinde (11/12/2014 akşamına kadar) yerine getirilmiş olması halinde kanuni süresinde yerine getirilmiş sayılacağı ve idari para cezası uygulanmayacağı, bu yükümlülükler için daha önce uygulanan idari para cezalarının kesinleşip kesinleşmediğine bakılmaksızın terkin edileceği, ancak tahsil edilmiş tutarların red ve iade veya mahsup edilmeyeceği hükme bağlanmıştır.

Kanunun 8 inci maddesinde sigortalı bildirimi ve tescili, 9 uncu maddesinde ise sigortalılığın sona ermesi ile ilgili kişi kurum ve kuruluşların bildirim yükümlülüğü, 102 nci maddesinde de 8 inci ve 9 uncu maddelerde açıklanan yükümlülüklerin süresi içerisinde yerine getirilmemesi durumunda uygulanacak idari para cezalarına ilişkin hükümler açıklanmıştır. 8 inci ve 9 uncu maddeler uyarınca kimlerin ne şekilde bildirim yükümlülüğü bulunduğu SSİY'nin 11 inci ve 14 üncü maddelerinde belirtilmiştir.

Buna göre, sigortalılıklarının başlangıcına ve sonlandırılmasına ilişkin; ticari kazanç veya serbest meslek kazancı nedeniyle gerçek veya basit usulde gelir vergisi mükellefi olanlar ile şahıs şirketlerinden kolektif şirket ortakları, adi komandit şirketlerin komandite ve komanditer ortakları ve donatma iştiraki ortakları ile ilgili vergi dairelerinin, gelir vergisinden muaf olup, esnaf ve sanatkar siciline kayıtlı olanlarla ilgili esnaf ve sanatkarlar sicil müdürlüklerinin, anonim şirketlerin yönetim kurulu üyesi olan ortakları ile ilgili şirket yetkililerinin, sermaye şirketlerinden limited şirket ortakları ile sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerin komandite ortakları ile ilgili ticaret sicil müdürlüklerinin, köy ve mahalle muhtarları ile ilgili il ve ilçe mülki idare amirliklerinin, 6132 sayılı Kanuna tabi jokey ve antrenörlerin sigortalılıkları ile ilgili Türkiye Jokey Kulübüncü bildirim yükümlülüğü bulunmaktadır.

Kanunun 8 inci ve 9 uncu maddeleri uyarınca sigortalılığın başlangıcı ve sonlandırılmasına ilişkin bildirim yükümlülüğü bulunan ve yukarıda bahsedilen kişi, kurum ve kuruluşlara, geçici 57 nci madde uyarınca 11/12/2014 (dahil) tarihine kadar yerine getirilen bildirim yükümlülükleri kanuni süresinde yerine getirilmiş sayılarak sonucunda idari para cezası uygulanmayacaktır. Süresinde yerine getirilmemiş bildirim yükümlülükleri sebebiyle uygulanan idari para cezalarından tahsil edilmemiş olanlar kesinleşip kesinleşmediğine bakılmaksızın terkin edilecek, tahsil edilenler ise red veya iade edilmeyecek, mahsuplaşmaya da konu edilmeyecektir.

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalıların sigortalılığının başlangıcı ve sonlandırılmasına ilişkin kurum, kuruluşlar ve diğer tüzel kişilerce Kanunun 8 ve 9 uncu maddeleri uyarınca gerek elektronik gerekse kağıt ortamında bildirimin yapılmaması nedeniyle uygulanan idari para cezalarından 11/9/2014 tarihine kadar tahsil

edilemeyenlerin, program aracılığı ile sistemden terkin yapılmıştır. Ancak, idari para cezalarının iptali yapılmış olmakla birlikte sigortalılık tescil ve terk kayıtlarının iptali yapılmadığından, il müdürlüklerimizce bilgisayar ortamında kayıtlı tescil ve terk kayıtlarına ilişkin yeniden tescil ve terk işlemleri yapılmayacağı gibi iptal edilen idari para ceza kayıtlarına ilişkin bildirim yükümlülüğü bulunan kuruluşlardan işe giriş ve işten ayrılışa ilişkin yeni bir bildirim yapılması istenilmeyecektir.

Ancak, 1/10/2008 tarihi ve sonrası tarihlerde Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılar için tescil ve sonlandırma yapılması gereken, fakat bildirim yükümlüleri tarafından bugüne kadar hiçbir şekilde bildirimde bulunulmaması sebebiyle gerçekleştirilemeyen tescil ve sonlandırma işlemleri için Kurum kayıtlarına intikal ettirilmeyen işe giriş ve işten ayrılış bildirgelerinin, geçici 57 nci madde uyarınca 11/12/2014 (dahil) tarihine kadar bildirim yükümlülüğü bulunan kurum, kuruluşlar ve diğer tüzel kişilerce elektronik veya kağıt ortamında Kurumumuza verilmesi gerekmektedir.

Örnek 1- 1/10/2008 tarihinde limited şirket ortaklığı nedeniyle 1/10/2008 tarihi itibarıyla kayıt ve tescili yapılan sigortalının sigortalılık bilgileri Ticaret Sicil Müdürlüğüne 9/10/2014 tarihinde Kurum kayıtlarına intikal ettirildiğinden anılan Kuruma idari para cezası uygulanmayacaktır.

Örnek 2- Gelir vergisinden muaf olup, esnaf ve sanatkar siciline 1/10/2008 tarihi itibarıyla kaydı bulunan ve (4/b) kapsamında 1/10/2008 tarihi itibarıyla kayıt ve tescili yapılan sigortalının sigortalılık bilgileri esnaf ve sanatkarlar sicil müdürlüğüne 11/12/2014 tarihinde Kurum kayıtlarına intikal ettirildiğinden anılan Kuruma idari para cezası uygulanmayacaktır.

Örnek 3- Ticari kazanç sebebiyle 1/10/2008 tarihinde vergi mükellefiyeti başlayan sigortalının vergi mükellefiyet başlangıcı 12/12/2014 tarihinde Kuruma bildirilmiştir. Kanunun geçici 57 nci maddesi uyarınca Kanunun yayımlandığı tarihinden itibaren üç aylık süre içerisinde bildirim yükümlülüğü yerine getirilmediğinden vergi dairesi hakkında idari para cezası uygulanacaktır.

Örnek 4- 3/9/2012 tarihinde başlayan limited şirket ortaklığı nedeniyle 3/9/2012 tarihi itibarıyla kayıt ve tescili yapılan sigortalının sigortalılık bilgileri ticaret sicil müdürlüğüne Kurumumuz kayıtlarına 17/12/2012 tarihinde intikal ettirilmiştir. Kanunda belirtilen süre içerisinde bildirim yapılmamış olduğundan ticaret sicil müdürlüğüne idari para cezası uygulanmıştır. Ancak ticaret sicil müdürlüğüne uygulanan idari para cezası 11/9/2014 tarihine kadar tahsil edilmediğinden anılan kuruma uygulanan idari para cezası terkin edilecektir.

Örnek 5- 5/10/2011 tarihinde başlayan vergi mükellefiyetine istinaden 5/10/2011 tarihi itibarıyla kayıt ve tescili yapılan sigortalının sigortalılık bilgileri vergi dairesince Kurumumuz kayıtlarına 27/11/2013 tarihinde intikal ettirilmiştir. Kanunda belirtilen süre içerisinde bildirim yapılmamış olduğundan vergi dairesine idari para cezası uygulanarak 10/9/2014 tarihinde tahsil edilmiştir. Uygulanan idari para cezası 10/9/2014 tarihinde tahsil edilmiş olduğundan tahsil edilen idari para cezasına red, iade veya mahsup işlemi yapılmayacaktır.

5.1- Şirket yetkililerinin ve sigortalıların sigortalılık başlangıç ve sonlandırılmasına ilişkin bildirim yükümlülükleri

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı sayılanlardan, anonim şirketlerin yönetim kurulu üyesi olan ortaklarının, limited şirket ve sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerin komandite ortaklarının hisse devri işlemleri ile iflas, tasfiye ve münfesi durumundaki şirketlerin ortaklarının sigortalılık başlangıç ve sona ermesiyle ilgili şirket yetkilileri ile sigortalıların kanuni süre içerisinde bildirimde bulunmaması halinde Kanunun 102 nci maddesine göre haklarında idari para cezası uygulanacağına dair açık bir hüküm bulunmadığından bu kapsamdaki sigortalılar ile şirket yetkililerinin süresi içerisinde veremedikleri işe giriş ve işten ayrılış bildirimleri sebebiyle idari para cezası uygulanmayacaktır.

6- 22/3/1985 tarihi ve sonrası oda ve/veya sicil kayıtlarına göre tescili yapılan sigortalılardan usulüne uygun tutulmayan oda kayıtlarına istinaden sigortalılıkları iptal edilenler (Ek, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge)

Esnaf ve sanatkarlar odaları üye kayıtlarında olması gereken yönetim kurulu kararının bulunmaması, üye kayıt defterlerinin noter tasdikli tutulmaması veya defterlerdeki yıpranmalar nedeniyle usulüne uygun kayıt tutulmaması vb. nedenlerle tamamen üyenin iradesi dışında oluşan sebeplerle kişilerin sigortalılıklarının iptal edilmesi ve buna bağlı olarak hak kayıplarına uğramalarının önüne geçilmesi amacı ile 6552 sayılı Kanunla Kanuna eklenen geçici 54 üncü maddeye göre; mülga 4355 sayılı Ticaret ve Sanayi Odaları, Esnaf Odaları ve Ticaret Borsaları Kanunu, 5373 sayılı Esnaf Dernekleri ve Esnaf Birlikleri Kanunu ve 507 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Kanununa göre; esnaf ve sanatkâr siciline ve odaya veya her ikisine birden kayıtları bulunmakla birlikte üye kayıtlarının mevzuata uygun olarak yapılmadığının tespit edilmesi üzerine, Kuruma kayıt ve tescili yapılmakla birlikte, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılık süreleri geçersiz sayılan sigortalılardan, geçersiz sayılan sigortalılık sürelerine ait prim, gecikme cezası ve gecikme zamlarının 31/12/2013 tarihine kadar ödenmiş olması halinde, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılıkları geçerli sayılacaktır.

Geçersiz sayılan sigortalılık sürelerine ait prim gecikme cezası ve gecikme zammı olmak üzere 31/12/2013 tarihine kadar düzenli prim ödemesi bulunmayan sigortalıların yapmış oldukları kısmi prim ödemelerinin karşıladığı ayın sonu itibarıyla sigortalılık süreleri geçerli sayılacaktır.

Örnek 1- Şoförler odasındaki kaydına istinaden 22/3/1985 tarihinde 1 inci basamaktan tescili yapılan ve prim ödemeleri bulunan sigortalıya 3/5/2001 tarihindeki yaşlılık aylığı talebine istinaden talep tarihini takip eden aybaşı itibarıyla yaşlılık aylığı bağlanmıştır. Ancak, Kurumun denetim ve kontrole görevli memurlarınca şoförler odası kayıtlarının mahallinde yapılan tetkikinde sigortalı ile ilgili oda defter kayıtlarında silinti ve kazıntı olduğu ve üyelik kaydının sonradan yazıldığı tespit edilerek sigortalılığı iptal edilmiştir. Usulüne uygun tutulmayan oda kaydı olmasına karşın geçici 54 üncü madde gereğince sigortalılık sürelerinin geçerliliğine karar verilebilmesi için; bilgisayar kayıtlarının ve sigortalı dosyasındaki bilgilerin incelenmesi sonucunda, sigortalının tescilinin ünitece 22/3/1985 tarihi esas alınarak 26/6/1986 tarihinde yapıldığı ve prim ödemelerinin bulunduğu tespit edilmiş olduğundan, 22/3/1985 tarihi itibarıyla iptal edilen sigortalılığı geçerli sayılacaktır.

Örnek 2- Manifaturacılar odasındaki kaydına istinaden 15/6/1987 tarihinde 1 inci basamaktan tescili yapılan ve prim ödemeleri bulunan sigortalının 12/5/2004 tarihinde vefatına istinaden hak sahiplerinin 23/7/2004 tarihindeki taleplerine istinaden ölüm tarihini takip eden

aybaşı itibariyle ölüm aylığı bağlanmıştır. Ancak, Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca manufakturacılar odasındaki kayıtlarının mahallinde yapılan tetkikinde sigortalının oda üyeliğine ilişkin yönetim kurulu kararının olmadığı (defterin noter tasdiksiz olduğu, üyelik kaydının sonradan ilave edildiği, noter tasdik tarihinden önceki bir tarihte üyelik kaydının oluşturulduğu vb.) tespit edilerek sigortalılığı iptal edilmiştir. Usulüne uygun tutulmayan oda kaydı bulunmasına rağmen geçici 54 üncü madde gereğince, sigortalılık sürelerinin geçerliliğine karar verilebilmesi için bilgisayar kayıtlarının ve sigortalı dosyasındaki bilgilerin incelenmesi sonucunda, sigortalının tescilinin ünitece 15/6/1987 tarihi esas alınarak 6/6/1989 tarihinde yapıldığı ve prim ödemelerinin bulunduğu tespit edilmiş olduğundan 15/9/1987 tarihi itibariyle iptal edilen sigortalılığı geçerli sayılacaktır.

Örnek 3- Bakkallar odasındaki kaydına istinaden 5/12/1988 tarihinde 1 inci basamaktan tescili yapılan ve prim ödemesi bulunmayan sigortalının Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca bakkallar odasındaki kayıtlarının mahallinde yapılan tetkikinde oda üyeliğine ilişkin oda kayıt defterinin noter tasdiksiz olduğu (yönetim kurulu kararının olmadığı, üyelik kaydının sonradan ilave edildiği, noter tasdik tarihinden önceki bir tarihte üyelik kaydının oluşturulduğu vb.) tespit edilerek sigortalılığı iptal edilmiştir. Geçici 54 üncü madde gereğince, sigortalılık sürelerinin geçerliliğine karar verilebilmesi için bilgisayar kayıtlarının ve sigortalı dosyasındaki bilgilerin incelenmesi sonucunda, bilgisayar kayıtlarının ve sigortalı dosyasındaki bilgilerin incelenmesi sonucunda, sigortalının tescilinin ünitece 5/12/1988 tarihi esas alınarak 3/8/1989 tarihinde yapılan, tescil kaydının yapıldığı tarihten sonra da 31/12/2013 tarihine kadar prim ödemesinde bulunmayan, ilk prim ödemesini 21/3/2014 tarihinde yapan sigortalının, bilgisayar ortamında kayıt işlemleri Kanunun yürürlük tarihinden önceki bir tarihte yapılmış olsa dahi, 31/12/2013 tarihine kadar prim ödemesi olmadığından oda kaydına istinaden başlatılan sigortalılığı geçerli sayılmayacaktır.

Örnek 4- Şoförler odasındaki kaydına istinaden 11/5/1999 tarihinde 1 inci basamaktan tescili yapılan ve düzenli prim ödemesi bulunmayan sigortalının, Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca şoförler odası kayıtlarının mahallinde yapılan tetkikinde sigortalıyla ilgili oda defter kayıtlarında silinti ve kazıntı olduğu ve üyelik kaydının sonradan yazıldığı tespit edilerek sigortalılığı iptal edilmiştir. Usulüne uygun tutulmayan oda kaydı olmasına karşın geçici 54 üncü madde gereğince sigortalılık sürelerinin geçerliliğine karar verilebilmesi için; bilgisayar kayıtlarının ve sigortalı dosyasındaki bilgilerin incelenmesi sonucunda, sigortalının tescilinin il müdürlüğünce 11/5/1999 tarihi esas alınarak 26/12/1999 tarihinde yapıldığı, düzenli prim ödemesi bulunmayan sigortalının kanun yürürlük tarihinden önce kayıt ve tescilinin yapılmış olması ve kısmi prim ödemelerinin bulunması nedeniyle sigortalının yapmış olduğu kısmi prim ödemelerine göre sigortalılık süresi belirlenmiş olup, sigortalının kısmi prim ödemeleri 4 yıllık hizmet süresini karşıladığından 11/5/1999- 31/5/2003 tarihleri arasındaki süreler geçerli sayılacaktır.

6.1- Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca düzenlenen raporlara veya mahkeme kararlarına göre iptal edilen sigortalılık süreleri ile ilgili yapılacak işlemler

22/3/1985 tarihi ve sonrası meslek kuruluş kayıtlarına göre 1479 sayılı Kanuna tabi sigortalılık kayıtları yapılan ve daha sonra Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca mahallinde yapılan denetimler veya mahkeme kararları sonucunda oda üyelik kayıtlarının usulüne uygun düzenlenmediği gerekçesiyle oda kayıtları geçersiz sayılan ve bu sebeple sigortalılıkları iptal edilen sigortalıların talepleri halinde, Kanunun geçici 54 üncü maddesi gereğince bu sürelerle ilişkin primlerinin, varsa gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte

31/12/2013 tarihine kadar tamamının ödenmiş olması durumunda iptal edilen sigortalılık sürelerinin tamamı, kısmi prim ödemesinde bulunanların ise, kısmi ödenen primlerin tam ayı karşıladığı sigortalılık süreleri geçerli sayılacaktır.

İptal edilen sigortalılık sürelerine ilişkin ödedikleri primleri iade edilenler, geçici 54 üncü madde hükümlerinden yararlanmak üzere talepte bulunurlarsa iade edilen prim tutarlarına iade edildiği tarihten talep tarihine kadar işletilecek kanuni faiz ile birlikte borç tutarı hesaplanacaktır. Hesaplanan borç tutarı bir aylık süre içerisinde ödenmesi için ilgililere tebliğ edilecek, borcun tebliğ tarihinden itibaren bir aylık sürede ödenmesi durumunda sigortalılık süreleri geçerli kabul edilecek, bu sürede ödemesi bulunmayanların yeniden talepte bulunmaları gerekmektedir.

Uzun vadeli sigorta kolları uygulamasında, prim iadesi yapılmayanlar için geçici 54 üncü maddenin yürürlük tarihi, prim iadesi yapılanlar için ise prime ilişkin borçlarını ödedikleri tarih esas alınacaktır.

Örnek 1- 9/7/1992 tarihli kasaplar odasındaki üyelik kaydına istinaden 9/7/1992 tarihi itibarıyla tescil kaydı yapılan sigortalının tesciline ilişkin bilgisayar ortamında kayıt işlemlerinin ünitece 3/8/1993 tarihinde yapıldığı ve tescil kaydının yapıldığı tarihten sonra da 31/12/2013 tarihine kadar prim ödemesi bulunan sigortalının daha sonraki bir tarihte Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca mahallinde yapılan tetkiklerde üye kayıt defterinde ismine rastlanmadığı (yönetim kurulu kararının olmadığı, üyelik kaydının sonradan ilave edildiği, noter tasdik tarihinden önceki bir tarihte üyelik kaydının oluşturulduğu vb.) tespit edildiğinden sigortalılığı iptal edilmiştir. Usulüne uygun olmadığı gerekçesiyle sigortalılığı iptal edilen sigortalı, 3/1/2015 tarihinde iptal edilen sigortalılık sürelerinin yeniden değerlendirilmesine ilişkin talepte bulunduğundan, geçici 54 üncü madde gereğince iptal edilen sigortalılığına ait süreler sigortalılık süresi olarak geçerli sayılacaktır.

Örnek 2- 3/5/1994 tarihli yorgancılar odasındaki üyelik kaydına istinaden 3/5/1994 tarihi itibarıyla sigortalılığı başlatılan sigortalının tesciline ilişkin bilgisayar ortamında kayıt işlemlerinin il müdürlüğünce 12/7/1995 tarihinde yapıldığı ve tescil kaydının yapıldığı tarihten sonra da 31/12/2013 tarihine kadar prim ödemesi bulunan sigortalının daha sonraki bir tarihte Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca mahallinde yapılan tetkiklerde üye kayıt defterinde ismine rastlanmadığı (yönetim kurulu kararının olmadığı, üyelik kaydının sonradan ilave edildiği, noter tasdik tarihinden önceki bir tarihte üyelik kaydının oluşturulduğu vb.) tespit edildiğinden sigortalılığı iptal edilmiş ve sigortalının talebi üzerine ödenen primler yersiz ödeme olarak sigortalıya iade edilmiştir. Usulüne uygun olmadığı gerekçesiyle sigortalılığı iptal edilen sigortalı, iptal edilen sigortalılık sürelerinin yeniden değerlendirilmesine ilişkin 12/12/2014 tarihinde talepte bulunduğundan, 6552 sayılı Kanunun 58 inci maddesi ile Kanuna eklenen geçici 54 üncü madde gereğince iptal edilen sigortalılığına ait süreler geçerli sayılacak olup, sigortalılığın yeniden başlatılması sonucunda oluşan bu sürelerle ait prim, gecikme cezası ve gecikme zamlarının ödenmesi gerekmektedir.

Örnek 3- Şoförler odasındaki kaydına istinaden 17/12/1983 tarihi itibarıyla tescil kaydı yapılan ve düzenli prim ödemesi bulunan sigortalıya 1/4/2004 tarihinden itibaren yaşlılık aylığı bağlanmıştır. Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca mahallinde yapılan denetimlerde, üyelik kaydının sonradan ilave edildiği anlaşıldığından sigortalılığı iptal edilmiştir. İptal edilen sigortalılık süresi içerisinde ödemiş olduğu toplam 20.000,00 TL prim tutarının iadesini talep etmesi üzerine, 10/9/2006 tarihinde prim iade işlemi yapılmıştır. 11/1/2015 tarihinde iptal edilen sigortalılık sürelerinin yeniden değerlendirilmesine ilişkin talepte bulunan sigortalının iade almış olduğu prim tutarına 10/9/2006-11/1/2015 tarihleri arasında uygulanan kanuni faiz ile birlikte sigortalıya tebliğ edilerek, tebliğ tarihinden itibaren bir ay içerisinde ödemesi halinde iptal edilen sigortalılık süresi ödeme tarihi itibarıyla geçerli sayılacaktır.

6.2- Geçici 54 üncü madde uygulamasında sigortalılığa esas kurum kuruluş ve oda kayıtlarının denetimi

Geçici 54 üncü madde gereğince; mülga 4355, 5373 ve 507 sayılı kanunlara göre; esnaf ve sanatkâr siciline ve oda kaydına istinaden kayıt ve tescili yapılan sigortalılardan yaşlılık aylığı, sigortalı hak sahiplerine ölüm aylığı bağlanan veya hizmet bildirilen kayıtlara ilişkin, sicil ve/veya oda üyelik kayıtlarının usulüne uygun tutulup tutulmadığının mahallinde tetkik edilmesine ihtiyaç duyulduğunda, mahallinde inceleme yapılmak üzere Rehberlik ve Teftiş Başkanlığına veya sosyal güvenlik denetmenlerine gönderilmeden önce, ünitece sigortalı dosyası incelenerek, oda kaydına istinaden başlatılan sigortalılık sürelerine ilişkin primlerinin, varsa gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte 31/12/2013 tarihine kadar prim ödemesinin olup olmadığına bakılacaktır. Sigortalılık sürelerine ilişkin primler ile varsa gecikme zammı ve gecikme cezasını 31/12/2013 tarihine kadar ödemiş olan sigortalıların, oda üyelik kayıtları veya diğer kayıtları ile ilgili inceleme/denetim taleplerini içeren denetim gerekçeleri, Rehberlik ve Teftiş Başkanlığına veya sosyal güvenlik denetmenlerine gönderilmeyecektir.

Ayrıca geçici 54 üncü maddenin yürürlük tarihinden önce veya sonrasında, sigortalılığa esas oda veya diğer kayıtlarla ilgili denetim gerekçesi çıkarılmış olmakla birlikte inceleme veya denetime başlanılmamış ya da başlandığı halde bitirilmediği durumlarda, sigortalı dosyaları incelenerek oda veya diğer kayıtlara istinaden başlatılan sigortalılık sürelerine ilişkin primlerin, varsa gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte 31/12/2013 tarihine kadar ödenmiş olduğunun anlaşılması halinde sigortalılık süreleri geçerli sayılacağından, söz konusu sürelerle ilgili oda kayıtları ve diğer kayıtlar hakkında yürütülen incelemeler gereksiz emek ve zaman kaybına yol açılmaması açısından sonlandırılacaktır.

Sigortalılık süreleri ile ilgili primlerin ve varsa buna ilişkin gecikme cezaları ve gecikme zamlarının tamamının 31/12/2013 tarihine kadar ödenmediği veya kısmi ödemenin bulunduğu durumlarda, sigortalı ile ilgili oda üyelik kayıtları veya diğer kayıtların incelenmesi sonucunda kayıtlar geçersiz sayılsa da sigortalılık süresi hakkında kısmi prim ödemesinin tam ay olarak karşıladığı süreler için “6.1” deki açıklanan hususlar doğrultusunda işlem yapılacaktır.

6.3- Geçici 54 üncü madde uygulamasına göre sigortalılık sürelerinin değişmesi halinde yapılacak işlemler

Kuruma kayıt ve tescili yapılmakla birlikte, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılık süreleri geçersiz sayılan sigortalılardan 22/3/1985 tarihi ve sonrası oda ve/veya sicil kayıtlarının ilgili Kuruluşça geçerli sayılması nedeniyle bu sürelerle ait prim, gecikme cezası ve gecikme zamlarını 31/12/2013 tarihine kadar ödeyen sigortalıların Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında geçerli sayılan sigortalılık sürelerinin bilgisayar ortamında kayıt işleminin hatalı yapılması veya ilgili Kuruluşça sigortalılık sürelerine ilişkin bildirilen sürelerde hata olması halinde sigortalılık sürelerinin güncellenmesi sonucunda;

1- Sigortalılık sürelerine ilişkin prim, gecikme cezası ve gecikme zamlarını 31/12/2013 tarihine kadar ödenmiş olması nedeniyle sigortalılık süreleri geçerli sayılan sigortalılardan, sigortalılık sürelerinin güncellenmesi sonucunda hizmet süresinin azalması nedeniyle fazla prim ödemesi oluşan sigortalıların şahıs hesabında bulunan fazla ödemeleri talepleri halinde iade edilecektir.

Örnek - Şoförler odasındaki kaydına istinaden 21/4/1986 tarihinde 1 inci basamaktan tescilli yapılan ve sigortalılık sürelerine ilişkin prim, gecikme cezası ve gecikme zamlarını 31/12/2013 tarihine kadar ödemesi nedeniyle sigortalılık süreleri geçerli sayılan sigortalının sigortalılık başlangıç tarihinin bilgisayar ortamında hatalı kayda alındığının tespit edilmesi üzerine tescil tarihi 21/4/1988 olarak güncellenmiştir. Yapılan güncelleme işlemi ile sigortalının sigortalılık sürelerinde azalma olması sonucunda şahıs hesabında oluşan fazla prim ödemesi varsa sigortalının prim borcuna mahsup edilecek, arta kalan fazla ödeme tutarı talebi halinde sigortalıya iade edilecektir.

2- Sigortalılık sürelerine ilişkin prim, gecikme cezası ve gecikme zamlarını 31/12/2013 tarihine kadar ödemesi nedeniyle sigortalılık süreleri geçerli sayılan sigortalılardan, sigortalılık sürelerinin güncellenmesi sonucunda hizmet süresinin artması nedeniyle prim borcu oluşan sigortalılara şahıs hesabında bulunan borcu ödettirilerek sigortalıya aylık bağlandığı veya hizmetlerinin bildirildiği tarih itibariyle kurum kodu kapsamında değerlendirme yapılarak geçici 54 üncü madde uygulamasına göre sigortalılığı geçerli sayılacaktır.

Örnek - Kasaplar odasındaki kaydına istinaden 19/7/1989 tarihinde 1 inci basamaktan tescilli yapılan ve sigortalılık sürelerine ilişkin prim, gecikme cezası ve gecikme zamlarını 31/12/2013 tarihine kadar ödemesi nedeniyle sigortalılık süreleri geçerli sayılan sigortalının sigortalılık başlangıç tarihinin bilgisayar ortamında hatalı kayda alındığının tespit edilmesi üzerine tescil tarihi 22/3/1985 olarak güncellenmiştir. Yapılan güncelleme işlemi ile sigortalılık sürelerinin artması sonucunda, oluşan prim borcu sigortalıya 17/11/2014 tarihinde tebliğ edilmiş ve sigortalı tebliğ edilen prim borç tutarını 12/12/2014 tarihinde ödemiştir.

Aylık almakta olan sigortalının sigortalılık süresinin artması sonucu oluşan prim borcu için ödettirilen tutar tahsis talep tarihi itibariyle kurum kodu kapsamında değerlendirilerek geçici 54 üncü madde uygulamasına göre sigortalılık süreleri geçerli sayılacaktır.

7- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bendi kapsamında sigortalılığı bulunanların tahsis talebinde bulunmaları (Teselsül, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge)

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bendi kapsamında sigortalılığı bulunan, ancak Kanunun 53 üncü maddesi uyarınca 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalılığı devam ederken işinden ayrılarak aynı ay içinde tahsis talebinde bulunan ve takip eden aybaşından itibaren aylık bağlanan sigortalının, işten ayrıldığı tarih ile aylığın başladığı tarih arasında 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalılığı başlatılmayıp, aylık talep tarihten itibaren 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında (4 numaralı alt bent hariç) sosyal güvenlik destek primi tescilli yapılacaktır.

(Değişik, 28/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge) Örnek 1- 1/3/1976 tarihinde (a) bendi kapsamında sigortalılığı başlayan sigortalının 17/1/2011 tarihinde hizmet akdine tabi çalışmaları sona ermiş ve aynı ay içerisinde 20/1/2011 tarihinde tahsis talebinde bulunmuştur. Ayrıca sigortalının 12/5/1990 tarihinde de gerçek usulde vergi kaydına istinaden (b) bendi kapsamında da çalışması bulunmaktadır. Sigortalının tahsis talebinde bulunduğu 20/1/2011 tarihinde aylık bağlama şartlarını taşıması nedeniyle, 12/5/1990 tarihinde başlayan vergi kaydına istinaden aylık talep tarihi olan 20/1/2011 tarihinden itibaren 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalılığı başlatılmayacak ve bu tarih itibariyle sosyal güvenlik destek primi kesintisi yapılmak üzere sosyal güvenlik destek primi tescilli yapılacaktır.

7.1- (4/a) kapsamında işten çıkış verildikten sonra tahsis talebinde bulunan ve aynı zamanda (4/b) kapsamında çalışması bulunanların sigortalılıkları (Ek, 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge)

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bendi kapsamında sigortalılığı bulunan, ancak 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalılığı devam ederken işinden ayrılarak aynı ay içinde tahsis talebinde bulunan ve takip eden aybaşından itibaren aylık bağlanan sigortalının, 53 üncü madde uyarınca, işten ayrıldığı tarih ile tahsis talep tarihi arasında 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalılığı başlatılmayıp, işten ayrıldığı tarihten itibaren 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında (4 numaralı alt bent hariç) sosyal güvenlik destek primi tescilleri yapılmakta iken; 6663 sayılı Kanunun 24 üncü maddesiyle Kanunun 30 uncu maddesinde yapılan düzenleme ile 29/2/2016 tarihinden itibaren 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında emekli aylıklarından yapılan sosyal güvenlik destek primi kaldırılmıştır.

Bu nedenle 29/2/2016 tarihinden sonraki dönemlerde (4/b) kapsamında sosyal güvenlik destek primi kesintisi yapılmayacağından;

(4/a)'ya tabi çalışırken işten ayrılıp aynı ay içerisinde tahsis talebinde bulunan ve takip eden aybaşından itibaren aylık bağlanan sigortalılardan (4/b) kapsamında çalışması bulunanların bu çalışmalarından dolayı (4/b) kapsamında sigortalılıkları başlatılmayacaktır.

Örnek 1- (4/a) kapsamında çalışması bulunan ve 3/3/2016 tarihinde işten ayrılarak 22/3/2016 tarihinde tahsis talebinde bulunan sigortalıya 1/4/2016 tarihi itibarıyla yaşlılık aylığı bağlanmıştır. 7/1/2015 tarihinde başlayan ve devam etmekte olan vergi kaydı bulunan sigortalı (A)'nın vergi kaydına istinaden (4/b) kapsamında sigortalılığı başlatılmayacaktır.

(4/a) bendi kapsamında çalışırken işten ayrılıp, işinden ayrıldığı aynı ay içerisinde tahsis talebinde bulunmayıp işten ayrıldığı ayı takip eden aylarda tahsis talebinde bulunan sigortalılardan (4/b) kapsamında çalışması bulunanların bu çalışmalarından dolayı (4/a) kapsamında çalıştığı işten çıkış verildiği günü takip eden gün itibarıyla (4/b) kapsamında sigortalılıkları başlatılacak olup aylığa hak kazanmış olmak kaydıyla tahsis talep tarihinde sonlandırılacaktır.

Örnek 2- Örnek 1'deki sigortalı (4/a) kapsamında 3/3/2016 tarihinde işten ayrılarak 10/5/2016 tarihinde tahsis talebinde bulunmuş ve tarafına 1/6/2016 tarihi itibarıyla yaşlılık aylığı bağlanmıştır. 7/1/2015 tarihinde başlayan ve devam etmekte olan vergi kaydı bulunan sigortalının işten ayrıldığı tarih (3/3/2016) aynı ay içerisinde tahsis talebinde bulunmadığından, 4/a kapsamında işten ayrıldığı 3/3/2016 tarihini takip eden gün itibarıyla (4/3/2016) (4/b) kapsamında sigortalılığı başlatılacak, aylığa hak kazanmış olması kaydıyla tahsis talep tarihinde sonlandırılacaktır.

8- (Teselsül, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge) Askerlik hizmetini yapmakta olanlar

Askerlik hizmetlerini er ve erbaş olarak yapmakta olanlar ile yedek subay okulu öğrencilerinin bu kapsamda geçirdikleri süreler içinde aynı zamanda da (4/b) kapsamında zorunlu sigortalı olmalarını gerektirecek bir faaliyette bulunmaları halinde SSİY'nin 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendi uyarınca 1/10/2008 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere bu

kapsamındaki süreler Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalılık süresi olarak değerlendirilecektir.

9- Haklarında Kanunun geçici 4, geçici 44, geçici 51, geçici 56 ve 926 sayılı Kanunun geçici 32 nci maddesi uygulanan (4/b) kapsamındaki sigortalılar ilgili yapılacak işlemler (Ek, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge)

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı sayılanlarla ilgili primi ödenmeyen süreler sigortalılık süresi olarak değerlendirilmemekle beraber bunlardan Kanunun geçici 4 üncü maddesinin on yedinci fıkrası, geçici 44, geçici 51, geçici 56 ve 926 sayılı Kanuna 6191 sayılı Kanunun 10 uncu maddesi ile eklenen geçici 32 nci maddesi uygulananlarla ilgili olarak prim ödemelerinin karşıladığı süreler hizmet olarak bildirilecek, prim ödenmeyen süreler hizmet olarak bildirilmeyecektir.

(Ek, 3/7/2015 tarihli ve 2015/19 sayılı Genelge)Örnek 1- Türk Silahlı Kuvvetlerinde teğmen olarak görev yapmakta iken 20/9/2003 tarihinde Yüksek Askeri Şura Kararı uyarınca ilişiği kesilen, 10/11/2003 tarihinde başlayan vergi kaydına istinaden 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında tescili yapılan ve vergi kaydının sona erdiği 14/2/2011 tarihi itibarıyla sigortalılığı sonlandırılan sigortalı (A) hakkında 6191 sayılı Kanun uyarınca işlem yapılabilmesi için 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılık süresinin bildirilmesi istenilmiştir.

10/11/2003 tarihi ile 14/2/2011 tarihi arasında 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılık süre içerisinde belirli aralıklarla kısmi prim ödemesi bulunan sigortalı (A)'nın kısmi prim ödemelerinin tam ayı karşıladığı ay sonu itibarıyla sigortalılık süresi belirlenerek hizmet bildirilmesi gerekmektedir.

Sigortalı (A)'nın bu sürelerde ödemiş olduğu kısmi prim ödemeleri 10/11/2003 ile 30/4/2006 tarihleri arasındaki hizmet sürelerini karşıladığından 30/4/2006 tarihi itibarıyla (01) terk kodu ile sigortalılığı sonlandırılarak 10/11/2003-30/4/2006 tarihleri arasında geçen süresi hizmet olarak bildirilecektir.

(Ek, 3/7/2015 tarihli ve 2015/19 sayılı Genelge)Örnek 2- 1/9/1987 tarihinde astsubay olarak göreve başlayan ve 14/7/1998 tarihinde Yüksek Askeri Şura kararı ile Türk Silahlı Kuvvetlerinden ayrılan, 18/9/1998 tarihinde başlayan ve 17/12/2011 tarihine kadar kesintisiz devam eden vergi mükellefiyet kaydına istinaden 18/9/1998 tarihi itibarıyla 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında tescili yapılan ve düzenli prim ödemesi bulunmayan sigortalı (B)'nin (b) bendi kapsamındaki sigortalılığı 6191 sayılı Kanun uyarınca 14/4/2011 tarihi itibarıyla sonlandırılmış, vergi mükellefiyeti kaydının devam etmesi nedeniyle de 15/4/2011 tarihi itibarıyla yeniden başlatılmıştır. Sigortalı (B), Başbakanlık Hazine Müsteşarlığında 27/9/2011 tarihinde araştırmacı olarak göreve başlamış ve 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılığı 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında hizmetinin başladığı tarihten bir gün önce olan 14/10/2011 tarihi itibarıyla sona erdirilmiştir.

Sigortalı (B)'nin, 18/9/1998 – 14/4/2011, 15/4/2011 – 14/10/2011 tarihleri arasındaki 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında geçen hizmet sürelerinin bildirilmesi talep edilmiştir.

Bu durumda, 18/9/1998 tescil tarihinden 6191 sayılı Kanun yürürlük tarihi olan 14/4/2011 tarihleri arasındaki ödemiş olduğu primlerin karşıladığı süre hizmet olarak bildirilmesi gerektiğinden, öncelikle bu tarihler arasındaki ödemiş primlerin karşıladığı hizmet süresinin tespit edilmesi gerekmektedir. Kısmi ödenen tutarların 18/9/1998 ile 30/9/2010 tarihleri arasındaki 12 yıl 12 gün (4332 gün) hizmet süresini karşıladığı varsayıldığında, Sigortalı (A)'nın 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki hizmet süreleri, 18/9/1998 - 30/9/2010 tarihleri arası olarak bildirilecektir. 15/4/2011 - 14/10/2011 tarihler arasındaki 6 ay sigortalılık

süreleri zorunlu sigortalılık süresi olup, borcunun tahsil edilerek primli gün sayısının bildirilmesi gerekmektedir.

(Ek, 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge) Ayrıca, Türk Silahlı Kuvvetlerinden ilişkilerinin kesildiği tarihten 22/3/2011 tarihine kadar geçen süre içerisinde Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı geçen sürelerine ilişkin prim borcunu Kanunun yürürlüğe girdiği 22/3/2011 tarihi ile uygulamanın değiştiği 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelgenin yürürlüğe girdiği tarih arasında primini yatırmış olanların bu döneme ait kesenek ve kurum karşılıkları ile fiili hizmet süresi zammı veya itibari hizmet sürelerine ait kurum karşılıklarının Türk Silahlı Kuvvetlerinden tahsil edilmek suretiyle, (4/b) kapsamındaki sigortalılık süreleri için tahsil edilen tutarlar sigortalıya iade edilecek olup, ilgili kurumca bu döneme ait kesenek ve kurum karşılıkları ile fiili hizmet süresi zammı veya itibari hizmet sürelerine ait kurum karşılıkları tahsil edilmediği sürece (4/b) kapsamında ödenen tutarların iadesi yapılmayacaktır.

(Ek, 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge) Örnek 1- Kara Kuvvetleri Komutanlığında 1/11/1981 tarihinde göreve başlayan 30/5/1997 tarihinde Yüksek Askeri Şura kararı gereğince görevine son verilen ve 1/11/1981-14/6/1997 tarihleri arasında 15 yıl 7 ay 14 gün fiili hizmet, 2 yıl 11 ay 11 gün fiili hizmet süresi zammı olmak üzere toplam 18 yıl 6 ay 25 gün hizmeti üzerinden toptan ödeme yapılmak suretiyle hizmetleri tasfiye edilen ilgilinin söz konusu hizmetleri ihya edilerek ilgili üniteye bildirilmiştir. İlgilinin 31/12/2008-3/8/2012 tarihleri arasında geçen 3 yıl 7 ay 4 gün (4/b)' ye tabi hizmeti, prim borcu nedeniyle Kuvvet komutanlığına bildirilmemiş, şahıstan bu borcunu ödemesi istenmiş ve ilgilinin de bu tarihler arasındaki (4/b) prim borcunu ödediği anlaşılmıştır. Bu kez 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge ile Kanunun yürürlüğe girdiği 22/3/2011 tarihi ile 3/8/2012 tarihleri arasında primini yatırmış olan ilgilinin bu döneme ait kesenek ve kurum karşılıkları ile fiili hizmet süresi zammı veya itibari hizmet sürelerine ait kurum karşılıkları Türk Silahlı Kuvvetlerinden Kurumumuz hesaplarına aktarılmıştır. Bu durumda ilgili kurumdan kurum karşılıkları tahsil edilmiş olduğundan (4/b) kapsamındaki sigortalılık süreleri için tahsil edilen tutarlar sigortalıya iade edilecektir.

(Ek, 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge) Örnek 2- Örnek 1'deki aynı sigortalı 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge ile Kanunun yürürlüğe girdiği 22/3/2011 tarihi ile 3/8/2012 tarihleri arasında primini yatırmış olmakla birlikte ilgilinin bu döneme ait kesenek ve kurum karşılıkları ile fiili hizmet süresi zammı veya itibari hizmet sürelerine ait kurum karşılıkları Türk Silahlı Kuvvetlerinden Kurumumuz hesaplarına aktarılmamıştır. Bu durumda ilgili kurumca kurum karşılıkları tahsil edilmediğinden (4/b) kapsamında ödenen tutarların iadesi yapılmayacaktır.

10- Aynı gün başlayıp biten vergi kayıtları hakkında yapılacak işlemler (Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge)

Kanunun 7 nci maddesinde, (4/b) kapsamında sigortalı sayılanlardan ticari kazanç veya serbest meslek kazancı nedeniyle gerçek veya basit usulde gelir vergisi mükellefi olanlar, kolektif şirket ortakları, adi komandit şirketin komandite ve komanditer ortakları, donatma iştiraki ortaklarının sigortalılıkları vergi mükellefiyetlerinin başladığı tarihte başlayacağı, 9 uncu maddesinde ise gelir vergisi mükellefi olanların mükellefiyetlerini gerektiren faaliyetlerine son verdikleri tarihte sigortalılıklarının sona ereceği öngörülmüştür.

Kurumumuza on-line olarak bildirilen vergi mükellefiyet kayıtlardan vergi mükellefiyet başlangıç ve bitiş tarihleri aynı gün olan kayıtların tespiti durumunda bu kayıtlara ilişkin

1/10/2008 tarihinden sonra (4/b) kapsamında tescil kaydı oluşturulmayarak bir günlük hizmette verilmeyecektir.

Örnek 1- Gelir İdaresi Başkanlığınca Kurumumuza on-line olarak bildirilen kayıtlardan (A)'nın 4/12/2018 tarihinde başlayan vergi kaydının aynı gün sona erdiği, 5/2/2019 tarihinde de başlayan mükellefiyet kaydının ise devam ettiği tespit edilmiştir. Bu kayıtlara göre (A)'nın (4/b) kapsamındaki sigortalılığı, 5/2/2019 tarihinde başlayan vergi kaydı esas alınarak tescil tarihi 5/2/2019 olarak değiştirilecektir.

Örnek 2- 1/10/2008-31/7/2014 tarihleri arasında şirket ortaklığından dolayı (4/b) kapsamında sigortalılık süreleri oluşturulan (B)'nin 22/1/2017 tarihinde başlayıp aynı gün (22/1/2017 tarihinde) sona eren vergi kaydının yanı sıra 1/1/2019 tarihinde başlayıp devam eden vergi kaydının tespit edilmesi halinde ilgilinin sigortalılığı, aynı gün başlayıp sona eren vergi kaydı dikkate alınmaksızın 1/1/2019 tarihinde tekrar başlatılacaktır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Kanun 4 üncü Maddesinin Birinci

Fıkrasının (b) Bendinin (4) Numaralı Alt Bendine Tabi Olan Sigortalılar

1- Sigortalı sayılanlar

1/10/2008 tarihi itibarıyla yürürlükten kaldırılan 2926 sayılı Kanuna tabi sigortalı olanların hak ve yükümlülükleri Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamında devam ettirileceğinden, 1/10/2008 tarihinden önce tarımsal faaliyetlerinin bulunması nedeniyle ziraat odasına, ziraat odasının bulunmadığı yerlerde ise tarım il/ilçe müdürlüğüne kayıtlı olanlardan, 1/10/2008 tarihinden önce Kuruma kayıt ve tescili yapılamayanlar ile ilk defa 1/10/2008 tarihinden sonra tarımsal faaliyete başlayanlar Kanun hükümleri gereğince sigortalı sayılacaklardır.

2- Sigortalılığın başlangıcı ve bildirimi

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendine tabi olanların ilk tescil ve yeniden sigortalılıkları bağlı oldukları ziraat odalarınca, ziraat odalarının bulunmadığı yerlerde ise tarım il/ilçe müdürlüklerince veya kendilerince bir yıl içinde bildirilmesi halinde odaya kaydedildikleri tarihten, bu süre içinde bildirilmemesi halinde ise bildirim Kuruma yapıldığı tarihten itibaren başlatılacaktır. Tarımsal faaliyette bulunanlar meslek kuruluşuna kayıtlarının yapıldığı tarihten itibaren bir ay içinde ziraat odalarınca, ziraat odalarının bulunmadığı yerlerde tarım il/ilçe müdürlüklerince Kuruma bildirilecektir. Ziraat odasına kaydın başlaması ve sona ermesinde oda yönetim kurulu karar tarihi esas alınacaktır.

Bu itibarla, 1/10/2008 tarihinden önce ziraat odasına, ziraat odasının bulunmadığı yerlerde ise tarım il/ilçe müdürlüğüne kayıtlı olan, ancak Kuruma kayıt ve tescilleri yapılarak sigortalılıkları başlatılmayanların sigortalılıkları Kanunun 7 nci maddesi ve SSİY'nin 11 inci maddesi gereğince, 1/10/2008 tarihinden önce ziraat odası kaydı bulunanlardan 1/10/2009 tarihine kadar bir yıllık bildirim süresi içinde bildirimleri yapılanların sigortalılıkları 1/10/2008 tarihinden, bu süreyi geçirenlerin sigortalılıkları ise bildirimlerinin Kuruma yapıldığı tarihten itibaren başlatıldığından, bu durumda olan çiftçilerden 1/10/2009 tarihinden sonra bildirimleri Kuruma intikal edenlerin sigortalılıkları bildirim Kuruma intikal ettiği tarihten itibaren başlatılacağından, bu durumda olanların sigortalılıkları geriye dönük başlatılmayacaktır.

Örnek 1- 1/3/2005 tarihinde ziraat odasına kayıt yaptıran ve 1/10/2008 tarihine kadar sigortalılığı başlatılmayan bir çiftçinin 25/3/2009 tarihinde ziraat odasına Kuruma bildirimini yapıldığında bu çiftçinin sigortalılığı 1/10/2008 tarihinden itibaren başlatılacaktır.

Örnek 2- 1/3/2005 tarihinde ziraat odasına kayıt yaptıran ve 1/10/2008 tarihine kadar sigortalılığı başlatılmayan bir çiftçinin 3/12/2009 tarihinde ziraat odasına Kuruma bildirimini yapıldığında bu çiftçinin sigortalılığı 3/12/2009 tarihinden itibaren başlatılacaktır.

Ayrıca tarım il/ilçe müdürlükleri çiftçi kayıt sisteminde yer almakla birlikte ziraat odasına, ziraat odasının bulunmadığı yerlerde ise tarım il/ilçe müdürlüklerinde kayıtları bulunmayanların Kanun gereği tescil yapılabilmesi için öncelikle bu kişilerin Kanunun 4 üncü maddesinin (a), (b) ve (c) bendinde sigortalı olup olmadıkları ile buralardan kendi çalışmaları nedeniyle aylık alıp almadıklarının araştırılması, bu durumda olduğu tespit edilenlerin listeden çıkarılarak, diğer çiftçilere ilişkin kayıtlarla ilgili olarak ziraat odasına, ziraat odasının bulunmadığı yerlerde ise tarım il/ilçe müdürlükleri ile irtibata geçilerek buralarda kayıtlarının bulunup bulunmadığının araştırılması sonucunda Kanun kapsamında bulunduğu tespit edilenlerin tescillerinin yukarıda açıklanan Kanun ve SSİY gereğince yapılarak sigortalılıklarının başlatılması gerekmektedir.

Ayrıca, 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendine tabi sigortalıların tescilinde anılan Kanunun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (k) bendi ile geçici 16 ncı maddesinin birinci fıkrasında ve SSİY'nin 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (h) bendi ile 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının (k) bendinde düzenlenen tarımda kendi nam ve hesabına çalışanların sigortalılık muafiyetine ilişkin hususların da dikkate alınması gerekmektedir.

1/10/2008 tarihinden önce sigortalı olanlardan ziraat odası kaydı bulunmayanların ziraat odalarına, ziraat odalarının bulunmadığı yerlerde ise tarım il/ilçe müdürlüklerine kayıt olmaları gerektiğinden, sigortalılara bu husus duyurularak gerekli kayıtların yapılması sağlanacaktır.

1/10/2008 tarihinden önce 2926 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı devam edenlerden ayrıca sigortalı işe giriş bildirgesi alınmayacaktır.

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamında bulunanlardan Kurumca re'sen veya ilgililerin müracaatı üzerine yapılan sigortalılık tescillerinin tebligatı adi posta veya kargo yoluyla bildirilmesi durumunda, şahsa tebliğ gerçekleşmemiş olacağından, 7201 sayılı Tebligat Kanununa göre iadeli taahhütlü, taahhütlü posta veya APS yolu ile yapılması gerekmektedir.

Örnek 1- 1/10/2008 tarihinde ziraat odasına kayıt yaptıran sigortalının kaydı 30/9/2009 tarihinde Kuruma bildirilmiştir. Bu durumda sigortalının sigortalılık başlangıç tarihi 1/10/2008 olarak dikkate alınacaktır.

Örnek 2- 1/10/2008 tarihinde ziraat odasına kayıt yaptıran sigortalının kaydı 15/10/2009 tarihinde Kuruma bildirilmiştir. Bu durumda sigortalının sigortalılık başlangıç tarihi 15/10/2009 olarak dikkate alınacaktır.

1/10/2008 tarihinden önce mülga 2926 sayılı Kanun kapsamında tarımsal faaliyette bulunanların onsekiz yaşını doldurdıkları tarihi takip eden yılbaşından itibaren sigortalılıklarının

başlatılması nedeniyle, 1/10/2008 tarihinden önce sigortalılıkları başlatılmayan ve 1/10/2008 tarihinden önce onsekiz yaşını dolduranların sigortalılıkları 1/10/2008 tarihi itibarıyla başlatılacaktır.

Örnek 1- Ziraat odasına kayıtlı bulunan, 23/5/2008 tarihinde on sekiz yaşını dolduran ve aynı gün tarım sigortalılığı giriş bildirgesi ile Kuruma müracaat eden sigortalının, tarım sigortalılığı 1/10/2008 tarihi itibarıyla başlatılacaktır.

Örnek 2- 27/09/2008 tarihinde onsekiz yaşını dolduran sigortalı, 01/12/2008 tarihinde tarımsal faaliyetinden dolayı sigortalılığını başlatmak üzere Kuruma müracaat etmiştir. Sigortalı ziraat odasına kaydını 21/11/2008 tarihinde yaptırdığından tarım sigortalılığı 21/11/2008 tarihi itibarıyla başlatılacaktır.

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi gereğince onsekiz yaşını doldurmamış olanlar sigortalı sayılmadıklarından tarımsal faaliyete onsekiz yaşını doldurmadan başlayanların sigortalılık başlangıcında onsekiz yaşını doldurdıkları tarih esas alınacaktır.

Kanunun geçici 16 ncı maddesi ile 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamındaki tarım sigortalıların 1/10/2008 ile 31/12/2008 tarihleri arasındaki aylık kazancı Kanunun 80 inci maddesine göre belirlenen günlük kazancın onbeş katı olarak dikkate alınacak, otuz katını geçmemek üzere her yıl bir puan artırılabilecektir.

(Değişik, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) Tarımsal faaliyette bulunan sigortalılardan, Kanunun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendine göre ziraat odalarından, ziraat odalarının bulunmadığı yerlerde tarım il/ilçe müdürlüklerinden aldıkları “Sigortalılık Muafiyet Belgesi” ile sigortalılıkları sona erenlerden, daha sonraki bir tarihte tarımsal faaliyet gelirlerinden, bu faaliyete ilişkin masraflar düşüldükten sonra kalan tutarın aylık ortalamasının prime esas günlük kazanç alt sınırının otuz katından fazla olduğunu (Kanunun geçici 16 ncı maddesi hükmü de göz önünde bulundurularak) ziraat odalarından alacakları “Muafiyet Halinin Ortadan Kalktığını Gösterir Belge” (Ek-16/B) ile belgeleyenlerden; bir yıl içinde talepte bulunulması halinde belgenin düzenlendiği tarihten, bu süre geçtikten sonra talepte bulunulması halinde ise Kurum kayıtlarına intikal ettiği tarih itibarıyla sigortalılıkları başlatılacaktır.

Örnek- Tarımsal faaliyeti 18/5/2009 tarihinde ziraat odasından aldığı sigortalılık muafiyet belgesi ile belgeleyerek sona erdiren sigortalı, 17/12/2010 tarihinde aylık tarımsal faaliyet kazancı ortalamasının fazla olduğunu belgelemiş olup muafiyet belgesinin 17/12/2011 tarihine kadar Kuruma intikal etmesi halinde sigortalılık 17/12/2010 tarihinde, 17/12/2011 tarihinden sonra intikal etmesi halinde ise sigortalılık muafiyet belgesinin Kurum kayıtlarına intikal ettiği tarih itibarıyla başlatılacaktır.

(Ek, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge) Çiftçilik belgesi olanların tarım il/ilçe müdürlüklerince yapılan bildirim üzerine Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamında tarım sigortalılık tescili yapılanlardan kayıtları yeni kurulan ziraat odalarına devredilenlerin, tarım il/ilçe müdürlüklerinde tutulan kayıtların başlangıç tarihi esas alınıp, ziraat odaları tarafından yapılan üye kayıtları geçerli sayılarak işlemler sonuçlandırılacaktır.

(Ek, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge) Örnek- Tarım il/ilçe müdürlüğünde 21/10/2008 tarihinde bulunan çiftçilik kaydına istinaden, 30/10/2008 tarihinde bildirim yapılan sigortalının, 21/10/2008 tarihi itibarıyla Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendine göre tescili yapılmıştır. Tarım il/ilçe müdürlüğü 21/10/2008 tarihinde çiftçilik belgesi bulunan üyenin devrini, bağlı bulunduğu ziraat odasına 21/5/2013 tarihinde yapmıştır. Yapılan bu bildirim istinaden ilgili ziraat odası tarafından, 21/10/2008 tarihi itibarıyla yapılan üye kaydı geçerli sayılacaktır.

2.1- Tevkifata istinaden sigortalılığın başlatılması ve bildirim

Mülga 2926 sayılı Kanunun 2 nci maddesi kapsamına girenler aynı Kanunun 7 nci maddesine göre üç ay içinde Kuruma başvurarak kayıt ve tescillerini yaptırmak zorundadırlar. Bu Kanuna göre sigortalı sayılanlardan sigortalılık kapsamına girdikleri tarihten itibaren üç ay içinde Kuruma başvurarak kayıt ve tescillerini yaptırmayanların tescil işlemleri bu Kanunun 9 uncu maddesi gereğince Kurumca re'sen yapılarak, sigortalılıkları mülga 2926 sayılı Kanunun 5 inci maddesine göre re'sen tescil edildikleri tarihi takip eden aybaşından itibaren başlatılmaktadır.

Diğer taraftan, mülga 2926 sayılı Kanunun 36 ncı maddesinin birinci fıkrasında; "...Kurumun prim alacakları; Bakanlar Kurulu Kararı ile ürün bedellerinden tevkif suretiyle de tahsil edilebilir." hükmüne dayanılarak Bakanlar Kurulu Kararı gereğince 1/4/1994 tarihinden itibaren Kuruma prim borcu bulunan sigortalıların sattıkları ürün bedellerinden % 1 oranında tevkifat yapılmasına başlanılmış olup, uygulamaya ilişkin usul ve esaslar 4 Seri Numaralı Uygulama Tebliği ile belirlenmiştir.

Mülga 2926 sayılı Kanunun 2 nci maddesine göre sigortalı olmaları gerektiği halde, Kuruma kayıt ve tescilleri yapılmamış çiftçilerin, tevkifatın yapıldığını gösteren belgeleri de eklemek suretiyle yazılı talepte bulunmaları halinde, söz konusu talepleri tescil için irade beyanı olarak değerlendirilmekte ve tevkifat tutarının Kurum hesaplarına, bildiriminden ise Kurum kayıtlarına intikal etmesi koşuluyla, sigortalılıkları tevkifatın yapıldığı tarihi takip eden aybaşı itibarıyla başlatılmasını öngören 4 Seri Numaralı Uygulama (Değişik, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) Tebliği, 1/3/2013 tarihli ve 28574 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Tarımsal Faaliyette Bulunanların Prim Borçlarının Sattıkları Tarımsal Ürün Bedellerinden Kesinti Yapılmak Suretiyle Tahsil Edilmesine Dair Tebliğ ile yürürlükten kaldırılmış olup söz konusu uygulama, anılan Tebliğin "1/10/2008 tarihinden önce yapılan tarımsal kesintiye istinaden yapılacak tescil işlemleri" başlıklı 11 inci maddesi doğrultusunda yürütülecektir.

(Mülga, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge)

(Mülga, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge)

(Mülga, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge)

(Mülga, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge)

(Mülga, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge)

Bu itibarla, yeniden düzenlenen Tebliğ hükmü gereğince il müdürlüklerimizce yapılması gereken işlemler aşağıda açıklanmıştır.

1- Mülga 2926 sayılı Kanun kapsamında bulunduğu halde Kuruma kayıt ve tescilini yaptırmayan ve kendilerinden tevkifat yapılan çiftçilerin tevkifat yapıldığını gösteren belgeleri de eklemek suretiyle tevkifata istinaden sigortalılıklarının başlatılması için Kuruma yazılı talepte (Değişik, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) bulunanlar ile tescillerini yaptırmak üzere müracaat edenlerden müstahsil makbuz ibraz edemeyenlerden talepte bulunanların da bildirim listeleri titizlikle kontrol edilmek suretiyle araştırılarak, bildirim listelerinde kesinti yapıldığı

tespit edilenlerin Tebliğde belirtildiği gibi, tevkifat tutarının Kurum hesaplarına intikal etmesi şartıyla, tevkifatın yapıldığı tarihi takip eden aybaşından itibaren sigortalılıklarının başlatılması, tarımsal faaliyetlerinin devam etmesi halinde sigortalılıklarının devam ettirilmesi, tarımsal faaliyetinin tespitinde ise ziraat odası kayıtlarının, ziraat odası kaydı bulunmayanların ise tevkifata esas ürüne ilişkin kamu kurum ve kuruluşlarının, meslek kuruluşlarının, kooperatif veya birliklerin kayıtlarının esas alınması, belirtilen kurum ve kuruluş kayıtlarının bulunmaması halinde ise sattığı ürünü elde ettiği alana ilişkin tapu kayıtlarının da tescile ilişkin kayıt olarak esas alınması ve esas alınan bu kayıtların sona ermesi halinde ise sigortalılıklarının da aynı tarih itibariyle sona erdirilmesi,

2- Kuruma kayıt ve tescili yapılanlardan, sigortalılıkları devam edenlerin sigortalılıkları başlatılmadan önce tevkifat yapıldığına ilişkin belgeleri ibraz ederek tescil tarihlerinin geriye götürülmesini talep edenlerin tarımsal faaliyetlerinin bulunduğu tespit edilmesi halinde, tescil tarihlerinin tevkifatın yapıldığı tarihi takip eden aybaşından itibaren başlatılması,

3- Herhangi bir nedenle mülga 2926 sayılı Kanuna tabi sigortalılıkları, sona erenlerden yeniden mülga 2926 sayılı Kanun kapsamına girenlerin, kapsama girdikleri tarihten itibaren üç ay içinde Kuruma yazılı talepte bulunmaları veya prim ödemeleri halinde sigortalılıkları başlatıldığından, yeniden sigortalılık kapsamına girdikleri tarihten sonra sattıkları ürün bedellerinden tevkifat yapılanlardan, tevkifata istinaden yeniden sigortalılıklarının başlatılması için yazılı talepte bulunanların sigortalılıklarının tevkifatın yapıldığı tarihi takip eden aybaşından itibaren başlatılması,

4- Sattıkları ürün bedellerinden tevkifat yapılan ancak Tebliğde belirtilen kurum ve kuruluşlarda kaydı bulunmayanların talepleri halinde sigortalılıklarının tevkifatın yapıldığı tarihi takip eden aybaşından itibaren başlatılması ve yıl sonuna kadar devam ettirilmesi, tevkifat yapılmayan yıllar varsa bu yıllar atlanarak tevkifat yapılan yıllarda aynı şekilde sigortalılıklarının başlatılması ve sona erdirilmesi,

Ancak, her yıl tevkifat yapılması halinde, tevkifat tarımsal faaliyetin karinesi olduğundan sigortalılığın kesintisiz devam ettirilmesi,

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Örnek 1- Tevkifata istinaden 2926 sayılı Kanunun mülga 2 nci maddesine göre 1/5/1996 tarihi itibariyle geriye dönük tescili yapılan sigortalıdan aralıksız olarak 2014 (dahil) yılına kadar her yıl tevkifat yapılmıştır. Sigortalının tevkifata istinaden başlatılan sigortalılığının devamına esas teşkil edecek kurum ya da kuruluş kaydı bulunmaması halinde, 1/5/1996 tarihinde başlatılan sigortalılığı 31/12/2014 tarihine kadar devam ettirilecektir.

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Örnek 2- Tevkifata istinaden 2926 sayılı Kanunun mülga 2 nci maddesine göre 1/5/2007 tarih itibariyle geriye dönük tescili yapılan sigortalıdan 2007, 2008, 2009 ve 2013 yıllarında tevkifat yapıldığı anlaşılmıştır. Sigortalının tevkifata istinaden başlatılan sigortalılığının devamına esas teşkil edecek kurum ya da kuruluş kaydı bulunmaması halinde, 1/5/2007 tarihi itibariyle başlatılan sigortalılığı 31/12/2009 tarihi itibariyle sonlandırılacak, 2013 yılında yapılan tevkifattan dolayı sigortalılığı yeniden başlatılmayacaktır.

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Örnek 3- Tevkifata istinaden 2926 sayılı Kanunun mülga 2 nci maddesine göre 1/7/2005 tarihi itibariyle geriye dönük tescili yapılan sigortalıdan 2005, 2006, 2007, 2008 yıllarında tevkifat yapıldığı anlaşılmıştır. Bu sigortalının, 1/7/2005 tarihi itibariyle başlatılan sigortalılığı 31/12/2008 tarihi itibariyle sonlandırılacaktır.

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Örnek 4- Sattığı tarımsal ürün bedelinden 15/7/1997 tarihinde yapılan tevkifata istinaden 13/3/2017 tarihinde 2926 sayılı Kanuna göre tescilinin yapılmasını talep eden fındık üreticisi (D)'nin, 1/8/1997 tarihi itibariyle tescili yapılmış olup, fındık üreticisi (D), tevkifata göre tescilinin başladığı yıl içerisinde (18/10/1997 tarihinde) Yağlı Tohumlar Tarım Satış Kooperatifinde başlayan üye kaydının aralıksız devam ettiğine dair belgeyi Kurum kayıtlarına intikal ettirmiştir. Bu durumda 1/8/1997 tarihinde başlayan sigortalılığı devam ettirilecektir.

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Örnek 5- Sattığı tarımsal ürün bedelinden 21/6/1996 tarihinde yapılan tevkifata istinaden 25/7/2017 tarihinde 2926 sayılı Kanuna göre tescilinin yapılmasını talep eden fındık üreticisi (E)'nin, 1/7/1996 tarihi itibariyle tescili yapılmış olup, fındık üreticisi (E), tevkifata göre tescilinin başladığı yıl içerisinde (18/10/1996 tarihinde) Tarım Kredi Kooperatifinde başlayan üye kaydının aralıksız devam ettiğine dair belgeyi Kurum kayıtlarına intikal ettirmiştir. Bu durumda sigortalının Tarım Kredi Kooperatifindeki üyelik kaydının sattığı üründen dolayı tesis edildiğinin tespit edilmesi halinde, 1/7/1996 tarihinde başlayan sigortalılığı devam ettirilecektir.

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Örnek 6- Sattığı tarımsal ürün bedelinden 22/8/1998 tarihinde yapılan tevkifata istinaden 16/8/2018 tarihinde 2926 sayılı Kanuna göre tescilinin yapılmasını talep eden pancar üreticisi (G)'nin, 1/9/1998 tarihi itibariyle tescili yapılmış olup, pancar üreticisi (G), tevkifata göre tescilinin başladığı yıl içerisinde (21/11/1998 tarihinde) Tarım Kredi Kooperatifinde başlayan üye kaydının aralıksız devam ettiğine dair belgeyi Kurum kayıtlarına intikal ettirmiştir. Bu durumda sigortalının Tarım Kredi Kooperatifindeki üyelik kaydının sattığı üründen dolayı tesis edildiğinin tespit edilememesi halinde 1/9/1998 tarihinde başlayan sigortalılığı 31/12/1998 tarihinde sona erdirilecektir.

5- 4 üncü maddedeki gibi tevkifata ilişkin geriye dönük sigortalılık başlatılması için başvurulduğu tarihte geriye dönük sigortalılıkları başlatılıp sona erdirilenlerden, başvuruda bulunulan tarihte 2926 sayılı Kanun kapsamında bulunduğu tespit edilenlerin mevcut mevzuat hükümlerine göre Kurumca yeniden sigortalılıklarının re'sen başlatılması,

6- Kurumca tevkifata istinaden yapılan re'sen tescillerde de Tebliğde belirtilen şartları taşıyanların sigortalılıklarının tevkifatın yapıldığı tarihi takip eden aybaşından itibaren başlatılması,

gerekmektedir.

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) 7- Tarımsal kesintiden dolayı 2926 sayılı Kanuna göre tescili yapılanlardan, sigortalılığının devamını sağlayan meslek kurum ve kuruluşlarda üye kaydı olmayanların sigortalılığının başladığı yılın sonuna kadar ziraat odası veya tevkifata esas ürüne ilişkin kurum ve kuruluşlarda üye kaydı yapılmış olanların, üyelik kayıtlarının sona erdiği tarihe kadar sigortalılıkları devam ettirilecektir.

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Örnek 1- Sattığı tarımsal ürün bedelinden 14/7/1997 tarihinde yapılan tevkifata istinaden 25/7/2013 tarihinde 2926 sayılı Kanuna göre tescilinin yapılmasını talep eden pancar üreticisi (D)'nin, 1/8/1997 tarihi itibarıyla tescili yapılmış olup, tevkifata istinaden sigortalılığın başlatıldığı yıl içerisinde (18/9/1997 tarihinde) pancar satış kooperatifinde başlayan üye kaydının 31/12/2014 tarihine kadar devam ettiğine dair belgeyi Kurum kayıtlarına intikal ettirmiştir. Bu durumda sigortalının 1/8/1997 tarihinde başlayan sigortalılığı 31/12/2014 tarihine kadar devam ettirilecektir.

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Örnek 2- Sattığı tarımsal ürün bedelinden 14/7/1998 tarihinde yapılan tevkifata istinaden 28/9/2014 tarihinde 2926 sayılı Kanuna göre tescilinin yapılmasını talep eden çitçinin 1/8/1998 tarihi itibarıyla geriye dönük tescili yapılmış olup, tevkifata istinaden sigortalılığın başlatıldığı yıl içerisinde (18/9/1998 tarihinde) ziraat odasında başlayan üye kaydının devam ettiğine dair belgeyi Kurum kayıtlarına intikal ettirmiştir. Bu durumda sigortalının 1/8/1998 tarihinde başlayan sigortalılığı devam ettirilecektir.

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Örnek 3- Sattığı tarımsal ürün bedelinden 27/12/1999 tarihinde yapılan tevkifata istinaden 1/1/2000 tarihi itibarıyla 2926 sayılı Kanuna göre tescili yapılan sigortalı (Y)'nin Kuruma intikal ettirmiş olduğu belgede ziraat odasında 1/3/2000 tarihinde başlayan üye kaydının devam ettiği anlaşılmıştır. Sigortalı (Y)'nin tevkifata istinaden 1/1/2000 tarihi itibarıyla başlatılan sigortalılığının devamına esas ziraat odası kaydının, sigortalılığının başladığı yıl içerisinde olması nedeniyle sigortalılığı devam ettirilecektir.

Ayrıca, 2926 sayılı Kanun kapsamında bulundukları halde Kuruma kayıt ve tescilini yaptırmadan vefat eden ve vefat etmeden önce sattıkları ürün bedellerinden tevkifat yapılan çiftçilerin hak sahiplerinin de talepte bulunmaları halinde tevkifata istinaden tescillerinin yapılabilmesi hususu Kurum Yönetim Kuruluna sunulmuş, 26/2/2009 tarihli ve 2009/89 numaralı Kararı ile Yönetim Kurulunda görüşülmüştür.

Alınan karar uyarınca, 2926 sayılı Kanun kapsamında bulundukları halde Kuruma kayıt ve tescillerini yaptırmayan, Kurumca da re'sen tescil edilemeyen ve vefat etmeden önce sattıkları ürün bedellerinden tevkifat yapılan çiftçilerin hak sahiplerinin talepte bulunmaları halinde, 7 Seri Numaralı Tebliğ ve 13/6/2007 tarihli ve 2007/44 numaralı Genelge hükümleri doğrultusunda, vefat eden sigortalılarımızın tevkifata istinaden geriye dönük tescillerinin yapılarak tevkifatın yapıldığı tarihi takip eden aybaşından itibaren sigortalılıkları başlatılacaktır.

Örnek - 15/7/1996 tarihinde tarımsal faaliyetten elde ettiği ürün satışından tevkifat yapılmış olmakla birlikte Kuruma kayıt ve tescili yapılmamış olan ve 23/9/2007 tarihinde vefat eden (C)'nin haksahipleri, 12/11/2012 tarihli yazılı talepleri ile tevkifata istinaden tescilinin yapılarak taraflarına ölüm aylığı bağlanmasını talep etmişlerdir. Müteveffa (C)'nin tescili tevkifatın yapıldığı tarihi takip eden aybaşı (1/8/1996) itibarıyla yapılacaktır.

1/10/2008 tarihinden itibaren tarımsal faaliyette bulunması nedeniyle Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamında sigortalı sayıldıkları halde, sigortalılıkları başlatılmayan ve sattıkları ürün bedellerinden tevkifat yapılanların sigortalılıkları; ziraat odasına kayıtlarının yapıldığı tarihten itibaren bir yıl içinde tespitlerinin yapılması halinde odaya kayıt tarihinden, bu süreyi geçirenlerin ise tespitlerinin yapıldığı tarihten

itibaren sigortalılıkları başlatılacak olup, bunlar hakkında **(Değişik, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge)** ilgili tebliğ hükümleri uygulanmayacaktır.

Örnek – Ziraat odası kaydı 1/11/2008 tarihinde başlayan ve 1/6/2009 tarihinde tarımsal faaliyetinden elde ettiği ürün satışından tevkifat yapılmış olan (B), 13/5/2010 tarihinde Kurum kayıtlarına intikal eden talebiyle tevkifata istinaden tescilinin yapılmasını talep etmiştir. Adı geçen ziraat odasına kayıt tarihinden itibaren bir yıllık bildirim süresinin geçmiş olması nedeniyle tespit tarihi olan 13/5/2010 tarihinden itibaren tescili yapılacaktır. Ancak aynı kişinin, yapılan tevkifata istinaden 9/10/2009 tarihinde tescil talebinde bulunması halinde ise bir yıllık bildirim süresi içinde tespit edildiğinden 1/11/2008 tarihinden itibaren tescili yapılacaktır.

2.1.1- Tescilde aile reisliği ve 22 yaş şartının kaldırılması

Mülga 2926 sayılı Kanunun 2 nci maddesinde “Kanunla veya kanunların verdiği yetkiye dayanarak kurulan sosyal güvenlik kuruluşları dışında kalan ve her hangi bir iş verene hizmet akdi ile bağlı olmaksızın tarımsal faaliyette bulunan kimselerden 22 yaşını doldurmuş erkekler ile 22 yaşını doldurmuş aile reisi kadınların bu Kanuna göre sigortalı sayılacakları” hükmü yer almıştır.

Ancak 2/8/2003 tarihinde yürürlüğe giren 4956 sayılı Kanunun 48 inci maddesi ile mülga 2926 sayılı Kanunun 2 nci maddesinde yer alan 22 yaş sınırı 18 olarak değiştirilmiş ayrıca kadınlar için aile reisi olma şartı kaldırılmıştır

26/1/2012 tarihli ve 28185 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 6270 sayılı Kanunun 13 üncü maddesiyle mülga 2926 sayılı Kanunun 7 nci maddesine “24/7/2003 tarihli ve 4956 sayılı Kanunun 48 inci maddesi ile değişik mülga 17/10/1983 tarihli ve 2926 sayılı Kanunun 2 nci maddesi hükmü 2/8/2003 tarihi öncesi içinde uygulanır” fıkrası eklenmiştir.

Eklenen bu fıkra da yer alan hüküm ile 2/8/2003 tarihinden önce 18 yaşını doldurmuş erkekler ile aile reisi olmayan kadınlara da tarım sigortalısı olma hakkı tanınmıştır.

Buna göre, 2/8/2003 tarihinden önce 22 yaşını doldurmaması veya 22 yaşını doldurmakla birlikte aile reisi olma sıfatını taşıması nedeniyle tarım sigortalılıkları başlatılamayanlardan 2/8/2003 tarihinden önce 18 yaşını dolduran ve bu tarihten (2/8/2003) önce sattıkları ürünlerden tevkifat yapılanların, tevkifata ilişkin belgeleri eklemek suretiyle yazılı talepte bulunmaları ve tevkifat tutarlarının Kurum hesaplarına intikal etmesi şartıyla sigortalılıklarının tevkifatın yapıldığı tarihi takip eden ay başı itibarıyla başlatılması, sigortalılık sürelerinin tespitine ilişkin işlemlerin ise 22/5/2007 tarihli ve 7 Seri Numaralı Tebliğ ve 13/6/2007 tarihli ve 2007/44 sayılı Genelgede yer alan hükümler doğrultusunda yapılması gerekmektedir.

Ayrıca, tevkifata istinaden geriye dönük tescil talebinde bulunup, taleplerinin reddedilmesi nedeniyle dava açan ve halen bu davaları devam edenlere Kanun değişikliği hususunda yazılı bilgi verilmesini, sigortalıların kendi istekleri halinde davalardan feragat etmeleri istenmeksizin sigortalılık tescil işlemlerinin sonuçlandırılması, ayrıca bu konuda Kurumumuz aleyhine açılmış davalarla ilgili olarak “dava konusunun kalmadığı”, yeni açılacak davalarda ise idarenin dava konusu işlemlerin kanunla düzenlendiği yolunda savunma ifası ile davanın reddinin talep edilmesi yönünde dava ile ilgili mahkemelerin bilgilendirilmesi gerekmektedir .

2.2- Mülga 2926 sayılı Kanuna tabi sigortalı olanlardan diğerk kanunlara tabi kısa süreli çalışmaları olanların yeniden sigortalılığının başlatılması ve bildirimi

SSİY'nin "2926 sayılı Kanuna ilişkin geçiş hükümleri" başlıklı geçici 8 inci maddesinin onuncu fıkrasında;

"5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce mülga 2926 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinde belirtilen kurum ve kuruluş kayıtları esas alınarak sigortalılıkları başlatılanlardan diğerk sosyal güvenlik kanunlarına tabi çalışmaları nedeniyle sigortalılıkları sona erdirilen ve bir yıldan az süreli çalışması bulunanlar, Kanunun 10 uncu maddesinde belirtilen kurum ve kuruluşlardan kayıtlarının devam ettiğine ilişkin belgelerle birlikte yazılı talepte bulunmaları halinde, yeniden sigortalılıkları diğerk kanunlara tabi çalışmalarının sona erdiği tarihi takip eden günden itibaren başlatılır."

hükmü yer almaktadır.

SSİY hükmü gereğince, 1/10/2008 tarihinden önce mülga 2926 sayılı Kanuna göre tarımsal faaliyetleri devam ederken 506, 1479 ve 5434 sayılı kanunlar ile 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesine tabi sandıklarda bir yıldan az süreli zorunlu çalışmaları nedeniyle tarım sigortalılıkları sona erdirilenlerin, bu çalışmaları sona erdiğinde tarımda yeniden sigortalılıklarının başlatılması için üç ay içinde talepte bulunmamaları nedeniyle, geriye dönük sigortalılıkları başlatılamayanların mülga 2926 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinde belirtilen kurum ve kuruluş kayıtları ile belgelemeleri halinde yeniden sigortalılıkları başlatılacaktır. SSİY hükmünden hak sahipleri de talepte bulunması halinde yararlanabilecektir.

Ancak, bir yıldan az süreli çalışmaların tespitinde zorunlu çalışmaların bildirilen tarih aralığındaki süre olmayıp, bildirilen gün sayısı olarak dikkate alınması ve her giriş çıkış tarihleri için ayrı ayrı değerlendirilmesi gerekmektedir.

Örnek 1- Mülga 2926 sayılı Kanuna tabi tarım sigortalılığı 1/1/1985 tarihinde başlatılan ve sigortalılığı devam etmekte iken 506 sayılı Kanuna tabi 2/3/1990-26/5/1990 tarihleri arasında zorunlu çalışması bulunması nedeniyle mülga 2926 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı sona erdirilen sigortalının 506 sayılı Kanuna tabi çalışmasının sona erdiği 26/5/1990 tarihinde tarımsal faaliyetinin karinesi olarak mülga 2926 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinde belirtilen kurum ve kuruluşlarda kayıtlı olması halinde yeniden sigortalılığının başlatılması için 14/6/2010 tarihinde yazılı talepte bulunması halinde, 27/5/1990 tarihinden itibaren mülga 2926 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı yeniden başlatılacaktır.

Örnek 2- 1/5/2000 tarihinden itibaren mülga 2926 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı başlatılan 15/4/2005-18/5/2005 tarihleri arasında 1479 sayılı Kanuna tabi zorunlu sigortalılığının başlaması nedeniyle tarım sigortalılığı 14/4/2005 tarihinde sona erdirilen sigortalının 1479 sayılı Kanuna tabi çalışmasının sona erdiği 18/5/2005 tarihinde tarımsal faaliyetinin bulunması nedeniyle mülga 2926 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinde belirtilen kurum ve kuruluşlarda kayıtlı olması halinde yeniden sigortalılığının başlatılması için 15/7/2010 tarihinde yazılı talepte bulunması halinde 19/5/2005 tarihinden itibaren mülga 2926 sayılı Kanuna tabi yeniden sigortalılığı başlatılacaktır.

Örnek 3- 1/6/2005 tarihinden itibaren mülga 2926 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı başlatılan ve 28/6/2005-29/7/2007 tarihleri arasında 506 sayılı Kanuna tabi 450 gün sigortalılık süresi bulunan bir sigortalının 506 sayılı Kanuna tabi sigortalılığının sona erdiği tarihten itibaren yeniden tarım sigortalılığının başlatılması için 18/7/2010 tarihinde yazılı talepte bulunması

halinde, bu sigortalının bir yıllık süreden fazla çalışması bulunduğundan geriye dönük olarak yeniden sigortalılığı başlatılamayacaktır.

Örnek 4- 6/7/1986 tarihinden itibaren mülga 2926 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı başlatılan, 5/4/1997-8/10/1998 tarihleri arasında 506 sayılı Kanuna tabi 258 gün sigortalılık süresi bulunan bir sigortalının 506 sayılı Kanuna tabi sigortalılığının sona erdiği tarihte tarımsal faaliyetinin bulunması nedeniyle mülga 2926 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinde belirtilen kurum ve kuruluşlarda kayıtlı olması ve yeniden sigortalılığının başlatılması için 15/7/2010 tarihinde yazılı talepte bulunması halinde bu sigortalının giriş ve çıkış tarihleri arasındaki bildirilen gün sayısı bir yıldan az olduğundan, 506 sayılı Kanuna tabi sigortalılığının sona erdiği tarihi takip eden 9/10/1998 tarihi itibarıyla mülga 2926 sayılı Kanuna tabi yeniden sigortalılığı başlatılacaktır.

Diğer taraftan, 1/10/2008 tarihinden önce tarımsal faaliyetleri devam etmekte iken bir yılın altında kısa süreli zorunlu çalışmaları nedeniyle mülga 2926 sayılı Kanuna tabi sigortalılıkları sona erdirilenlerden, üç aylık bildirim süresi dışında yeniden sigortalılıklarının başlatılması için talepte bulunan ve geriye dönük sigortalılıkları başlatılmayan, geriye dönük sigortalılıklarının başlatılması için dava açan ve halen bu davaları devam edenlerden, mülga 2926 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinde belirtilen kurum ve kuruluşlarda kayıtları bulunanların, SGİM/SGM’lerce SSİY değişikliği hususunda yazılı olarak bilgilendirilmesi, sigortalıların kendi istekleri haricinde davalardan feragat etmeleri istenmeksizin işlemlerinin yapılması, ayrıca bu konuda Kurum avukatlarının da açılmış davalarla ilgili olarak “dava konusunun kalmadığı”, yeni açılacak davalarda ise idarenin dava konusu işlemlerde zaten işlemi yaptığından “menfaat” olayının bulunmadığı gerekçesiyle mahkemelere bilgi vermeleri ve davanın reddini istemelerinin sağlanması gerekmektedir.

2.3- Tarımsal faaliyeti olduğuna dair bildirim yapılanlardan Kanunun (4/a), (4/b) ve (4/c) bendi kapsamında sigortalı olanların sigortalılıklarının başlatılması (Ek, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge)

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamında sigortalı olmaları için ziraat odasınca, ziraat odasının bulunmadığı yerlerde tarım il/ilçe müdürlüklerince bildirim yapılanlardan, ilgili kuruluşa üye olduğu tarihte Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bendi kapsamında sigortalı olmaları nedeniyle tescil işlemi yapılamayanların tarımsal faaliyetlerinin devam etmesi halinde, bu sigortalılıklarının son bulunduğu tarihi takip eden günden itibaren sigortalılıkları başlatılacaktır.

Örnek - 24/6/2012 tarihinde ziraat odasında üye kaydı bulunan çiftçinin, ilgili oda tarafından 1/7/2012 tarihinde Kuruma bildirim yapılmıştır. Yapılan araştırmada bildirim yapılan üyenin, 1/5/2012- 31/7/2012 tarihleri arasında 4 (a) kapsamında sigortalı olduğu anlaşıldığından, 1/8/2012 tarihi itibarıyla Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamında sigortalılığı başlatılacaktır.

2.4- Mülga 2926 sayılı Kanuna istinaden tescil ve re'sen tescilleri yapılanlardan sonradan tarımsal faaliyetleri ile ilgili kurum ve kuruluş üye kayıtları usulüne uygun olmadığından sigortalılıkları geçersiz sayılanlar (Ek, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge)

6552 sayılı Kanunun 58 inci maddesiyle Kanuna eklenen geçici 54 üncü maddeye istinaden, mülga 2926 sayılı Kanunun 2 nci maddesine göre Kurum tarafından tescil veya re'sen tescil işlemi yapılan sigortalılardan, tescil ve sigortalılık sürelerine esas tarımsal faaliyetleri ile ilgili kurum ve kuruluş üye kayıtlarının usulüne uygun olarak yapılmadığının tespiti ile sigortalılıkları iptal edilenlerin, tescillerinin yapıldığı tarihten 31/12/2010 tarihine kadar geçen sürelerle ait prim, gecikme cezası ve gecikme zamlarının 31/12/2013 tarihine kadar tamamının ödenmiş olması şartıyla, sigortalılık süresinin tamamı, kısmi prim ödemesinin bulunması halinde ise prim ödemelerinin karşıladığı ayın sonu itibariyle sigortalılık süreleri geçerli sayılacaktır.

Ancak, tevkifat kesintisine istinaden gerçekleştirilen sigortalılık tescilleri sonrasında sigortalılık sürelerini etkileyecek şekilde geçmişe dönük yapılan ziraat odası kayıtları geçerli kabul edilmeyecektir.

Örnek 1- 2926 sayılı Kanuna istinaden 1/5/1999 tarihi itibariyle tescili yapılan sigortalının, sigortalılık sürelerine esas tarımsal faaliyetleri ile ilgili kurum ve kuruluş üye kayıtlarının usulüne uygun olmadığı tespit edildiğinden sigortalılığı iptal edilmiştir. Sigortalı tescilinin yapıldığı tarihten 31/12/2010 tarihine kadar olan prim borcunun tamamını 31/12/2013 tarihine kadar ödemiş olduğundan tescil tarihi itibariyle sigortalılığı 31/12/2010 tarihine kadar geçerli sayılacaktır. Sigortalının, 31/12/2010 tarihinden sonra da usulüne uygun olarak ziraat odası, ziraat odası bulunmayan yerlerde tarım il/ilçe müdürlüklerinde kaydı olması halinde sigortalılığı aralıksız devam ettirilecektir.

Örnek 2- 2926 sayılı Kanununa istinaden 1/4/1986 tarihi itibariyle tescili yapılan sigortalının, Kurum kayıtlarına intikal ettirmiş olduğu belgeye istinaden 7/4/1999 tarihi itibariyle sigortalılığı sonlandırılmıştır. Sigortalı, 1/4/1986 tarihi ile 7/4/1999 tarihleri arasında geçen sigortalılık süresine ilişkin prim borcunu 31/12/2013 tarihine kadar ödemiş olduğundan, sigortalılığına esas kurum ve kuruluşlarındaki kayıtlarının usulüne uygun tutulmadığı tespit edilse dahi söz konusu sigortalılık süresi geçerli sayılacaktır.

Örnek 3- 2926 sayılı Kanuna istinaden 1/1/1985 tarihi itibariyle tescili yapılan sigortalının, 5/5/2001 tarihinde 506 sayılı Kanuna tabi çalışmaya başlamasından dolayı 4/5/2001 tarihi itibariyle sigortalılığı sonlandırılmıştır. Sigortalı, 1/1/1985-4/5/2001 tarihleri arasındaki sigortalılık dönemine ait prim borcunu 31/12/2013 tarihine kadar ödemiş olduğundan, sigortalılığına esas kurum ve kuruluşlardaki kayıtlarının usulüne uygun tutulmadığı tespit edilse dahi söz konusu sigortalılık süresi geçerli sayılacaktır.

Örnek 4- 2926 sayılı Kanuna istinaden 1/7/1995 tarihi itibariyle tescili yapılan sigortalının, sigortalılık tescil sürelerine esas tarımsal faaliyetleri ile ilgili kurum ve kuruluş üye kayıtlarının usulüne uygun olmadığı tespit edilmesi üzerine sigortalılığı iptal edilmiştir. Sigortalı, tescil tarihinden 31/12/2010 tarihine kadar geçen sürelerle ait prim, gecikme cezası ve gecikme zamlarını 31/12/2013 tarihine kadar ödemediğinden, Kurumca iptal edilen sigortalılığa ilişkin yeniden herhangi bir işlem yapılmayacaktır.

Örnek 5- 2926 sayılı Kanuna tabi 1/8/1997 tarihi itibarıyla tescili yapılan sigortalının, sigortalılık tescil sürelerine esas tarımsal faaliyetleri ile ilgili kurum ve kuruluş üye kayıtlarının usulüne uygun olmadığına tespit edilmesi üzerine, sigortalılığı iptal edilmiştir. 1/8/1997 tarihinde tescili yapılan ve 31/12/2013 tarihine kadar düzenli prim ödemesi bulunmayan sigortalının kısmi prim ödemelerinin bulunması nedeniyle, sigortalının yapmış olduğu prim ödemelerine göre sigortalılık süresi belirlenmiş olup, sigortalının yapmış olduğu kısmi prim ödemeleri 6 yıllık hizmet süresini karşıladığından 1/8/1997-1/8/2003 tarihleri arasındaki süreler geçerli sayılacaktır.

Örnek 6- 21/4/1994 tarihli tevkifat kesintisine istinaden 1/5/1994 tarihi itibarıyla geriye dönük tescili yapılan sigortalının, tevkifatın yapıldığı tarihte sigortalılığının devamını sağlayan kaydı olmadığı, ancak sonradan 3/11/1993 tarihi esas alınarak geriye dönük ziraat odası kaydının yapıldığı anlaşılmıştır. Bu durumda sonradan tesis edilen ziraat odası kaydı dikkate alınamayacağından, tevkifat kesintisinden dolayı 1/5/1994 tarihinde başlatılan sigortalılığı 31/12/1994 tarihi itibarıyla sonlandırılacaktır.

Kanunun geçici 54 üncü maddesi gereğince; muhtar, 2834 sayılı Tarım Satış Kooperatifleri ve Birlikleri Hakkında Kanuna göre kurulan tarım satış kooperatif ve birlikleri, 1581 sayılı Tarım Kredi Kooperatifleri ve Birlikleri Kanuna göre kurulan tarım kredi kooperatifi ve birlikleri, 1163 sayılı Kooperatifler Kanununa göre pancar ekicileri istihsal kooperatifleri ile birlikleri ve ziraat odaları kayıtlarına istinaden, 1/10/2008 tarihinden önce Kurum kayıtlarına intikal eden bildiregelere istinaden, mülga 2926 sayılı Kanuna göre kayıt ve tescili yapılan sigortalılardan yaşlılık aylığı, sigortalı hak sahiplerine ölüm aylığı bağlanan veya hizmet bildirilen kayıtlara ilişkin, oda üyelik kayıtlarının usulüne uygun tutulup tutulmadığının mahallinde tetkik edilmesine ihtiyaç duyulduğunda, mahallinde inceleme yapılmak üzere denetim gerekçeleri Rehberlik ve Teftiş Başkanlığına veya sosyal güvenlik denetmenlerine gönderilmeden önce, ünitelerce sigortalı dosyası incelenerek, oda kaydına istinaden başlatılan sigortalılık sürelerinden 31/12/2010 (dahil) tarihine kadar olan sürelerle ilişkin primlerinin, varsa gecikme zammı ve gecikme ve cezası ile birlikte 31/12/2013 tarihine kadar ödenip ödenmediğine bakılacaktır.

Oda veya diğer kayıtlara istinaden sigortalılığı başlatılan ve 31/12/2010 tarihine kadar olan sigortalılık sürelerine ilişkin prim, gecikme zammı ve gecikme cezasını 31/12/2013 tarihine kadar ödemiş olan sigortalıların, oda üyelik kayıtları veya diğer kayıtları ile ilgili inceleme/denetim taleplerini içeren denetim gerekçeleri, Rehberlik ve Teftiş Başkanlığına veya sosyal güvenlik denetmenlerine gönderilmeyecektir.

Ayrıca, geçici 54 üncü maddenin yürürlük tarihinden önce veya sonrasında, sigortalılığa esas oda veya diğer kayıtlarla ilgili denetim gerekçesi çıkarılmış olmakla birlikte inceleme veya denetime başlanılmamış ya da başlandığı halde bitirmediği durumlarda, sigortalı dosyaları incelenerek oda veya diğer kayıtlara istinaden başlatılan sigortalılık sürelerine ilişkin primlerin, varsa gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte 31/12/2013 tarihine kadar ödenmiş olduğunun anlaşılması halinde sigortalılık süreleri geçerli sayılacağından, söz konusu sürelerle ilgili oda kayıtları ve diğer kayıtlar hakkında yürütülen incelemeler gereksiz emek ve zaman kaybına yol açılmaması açısından sonlandırılacaktır.

Sigortalılık süreleri ile ilgili primlerin ve varsa buna ilişkin gecikme cezaları ve gecikme zamlarının tamamının 31/12/2013 tarihine kadar ödenmediği veya kısmi ödemenin bulunduğu durumlarda, sigortalı ile ilgili oda üyelik kayıtları veya diğer kayıtların incelenmesi sonucunda kayıtlar geçersiz sayılsa da sigortalılık süresi hakkında kısmi prim ödemesinin tam ay olarak karşıladığı sürelerle ilgili, birinci paragrafta açıklanan hususlar doğrultusunda işlem yapılacaktır.

3- Tarımsal faaliyette bulunanların sigortalılığının sona ermesi ve bildirimi

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendine tabi tarımsal faaliyette bulunanların sigortalılığı, tarımsal faaliyetin sona erdiği tarihten veya 6 ncı maddenin birinci fıkrasının (ı) bendi gereğince tarımsal faaliyette bulunan ve yıllık tarımsal faaliyet gelirlerinden, bu faaliyete ilişkin masraflar düşüldükten sonra kalan tutarın aylık ortalamasının, 80 inci maddede tanımlanan prime esas günlük kazanç alt sınırının geçici 16 ncı madde hükmü esas alınmak suretiyle belirlen oran üzerinden ziraat odalarından, ziraat odalarının bulunmadığı yerlerde ise tarım il/ilçe müdürlüklerinden alacakları “Sigortalılık Muafiyet Belgesi”nin on gün içinde Kuruma intikal ettirilmesi halinde belgenin düzenlendiği tarihten, bu sürenin geçirilmesi halinde ise belgenin Kuruma intikal ettirildiği tarihten itibaren sona erecektir.

Ancak, 1/10/2008 tarihinden önce mülga 2926 sayılı Kanuna göre sigortalılıkları başlatılanlardan ziraat odası kaydı bulunmayanların sigortalılıklarının sona ermesinde ise tescilde esas alınan kayıtlara göre sigortalılık sona erdirilecektir.

Örnek 1- 5/6/1988 tarihinde tarımsal faaliyetinden dolayı muhtar onaylı giriş bildirgesi ile mülga 2926 sayılı Kanuna tabi tescili yapılan sigortalının, 2/7/2004 tarihinde başlayan ziraat odası kaydının 9/11/2007 tarihinde sona ermesi durumunda, tescile esas muhtarlık kaydının devam etmesi halinde sigortalılığı devam ettirilecektir.

Örnek 2- Örnek (1)’deki sigortalının ziraat odasındaki kaydının 4/8/2009 tarihinde sona ermesi halinde ise sigortalılığı 4/8/2009 tarihinde sona erdirilecektir.

(Ek, 28/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge) Örnek 3- Mülga 2926 sayılı Kanuna göre muhtar tarafından onaylanan tarım bildirgesine istinaden, 1/1/1997 tarihi itibarıyla tescili yapılan sigortalının Kuruma intikal ettirmiş olduğu terkle ilgili belgede; muhtar tarafından 1/1/1997-30/6/1999 tarihleri arasında tarım faaliyetinin bulunduğu, 3/2/1997-5/6/2000 tarihleri arasında ziraat odası kaydının olması ve 1/1/1997-28/2/2009 tarihleri arasında tarım kredi kooperatifinde kaydının olduğunun bildirilmesi halinde, sigortalının 1/1/1997 tarihinde başlayan tarım sigortalılığının, en son tarım kredi kooperatifindeki terk kaydı dikkate alınarak, bu kaydın son bulunduğu 28/2/2009 tarihi itibarıyla tarım sigortalılığı sona erdirilecektir.

(Mülga, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge)

(Değişik, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) Örnek-4 Tarımsal faaliyeti nedeniyle 1/10/2008 tarihinden itibaren sigortalı ziraat odası 29/11/2008 tarihinde düzenlenen sigortalılık muafiyet belgesi ile 319,35 TL’nin altında aylık kazancı olduğunu 3/12/2008 tarihinde Kuruma bildirmiştir. Sigortalının sigortalılığı 29/11/2008 tarihi itibarıyla sona erdirilecektir.

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) 1/10/2008 tarihinden önce 2926 sayılı Kanuna göre sigortalılıkları başlatılanlardan ziraat odası kaydı bulunmayanların gerek Kanunun 53 üncü maddesi gerekse 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında prim ödenmeyen sürelerin durdurulmasına ilişkin durdurulmasına ilişkin **(Ek 2/9/2025 tarihli ve 2025/15 sayılı Genelge)** geçici 63, geçici 76, geçici 83 ve geçici 84 üncü hükümleri uygulananların sigortalılıklarının yeniden başlatılmasında ziraat oda kayıtları esas alınacak, ziraat odası kaydı olmayanların sigortalılıkları ise başlatılmayacaktır. **(Ek, 21/3/2024 tarihli ve 2024/4 sayılı Genelge)** Ayrıca, bu şekilde sigortalılıkları yeniden başlatılmış olanların sigortalılıklarının başlatılmasına ilişkin ziraat odası kaydının usulüne uygun olmadığı sonradan tespiti durumunda, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamındaki sigortalılığın başlatılmasına ilişkin ziraat odası kayıtlarının genel olarak usulüne

uygun olmadığının Kurumumuzun denetim ve kontrolle görevli memurları tarafından tespit edilmesi kaydıyla, sigortalılıklarının yeniden başlatıldığı tarihte Tarım ve Orman İl/İlçe Müdürlüğü kaydı bulunması halinde sigortalılıklarının yeniden başlatılma işlemi geçerli sayılacaktır.

(Değişik, 2/9/2025 tarihli ve 2025/15 sayılı Genelge) Ancak, mülga 2926 sayılı Kanun kapsamındaki tarımsal faaliyeti devam ederken Kanunun geçici 63, geçici 76, geçici 83 ve geçici 84 üncü maddeleri kapsamına girmesi nedeniyle sigortalılığı durdurulanların **talepleri halinde**, Kanunun geçici 107 nci maddesi kapsamında alınan kayıtlar arasında yer alan ve sigortalılıklarının yeniden başlatılması gerektiği tarih veya öncesinde başlayıp devam eden usulüne uygun ziraat odası üyelik kayıtları esas alınarak, Kurum kayıtlarına intikal tarihine bakılmaksızın, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamında yeniden sigortalılıkları başlatılacaktır.

Talepte bulunanlardan mülga 2926 sayılı Kanun kapsamındaki tarımsal faaliyeti devam ederken Kanunun geçici 63, geçici 76, geçici 83 ve geçici 84 üncü maddeleri kapsamına girmesi nedeniyle sigortalılığı durdurulanların yeniden sigortalılığının başlatılması gerektiği tarih veya öncesinde başlayıp devam eden ve Kanunun geçici 107 nci maddesi kapsamında alınan kayıtlar arasında bulunmayan bir oda kaydının ibrazı halinde öncelikle Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurları tarafından bu kaydın usulüne uygun kayıt olup olmadığının tespitine gidilecektir. Usulüne uygun ziraat odası üyelik kaydı olduğunun tespiti halinde Kurum kayıtlarına intikal tarihine bakılmaksızın Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamında yeniden sigortalılıkları başlatılacaktır.

(Değişik, 2/9/2025 tarihli ve 2025/15 sayılı Genelge) Örnek 1- Muhtar onaylı giriş bildirgesine istinaden 1/2/2008 tarihinde 2926 sayılı Kanun kapsamında sigortalılığı başlayan ve hiç prim ödemesi bulunmayan sigortalı (A)'nın, tescil tarihi itibarıyla (63) terk koduyla sigortalılığı durdurulmuştur. Kanunun geçici 107 nci maddesine istinaden Kurum kayıtlarına intikal eden bilgilerden, 1/4/2010 tarihinden itibaren devam eden usulüne uygun ziraat odası kaydının bulunduğu tespit edilmiştir. Bu durumda sigortalının 1/5/2015 tarihinden sonra sigortalılığının devamına yönelik talepte bulunması durumunda 1/5/2015 tarihi itibarıyla (06) koduyla sigortalılığı yeniden başlatılacaktır.

(Değişik, 2/9/2025 tarihli ve 2025/15 sayılı Genelge) Örnek 2- Muhtar onaylı giriş bildirgesine istinaden 1/3/2000 tarihinde 2926 sayılı Kanun kapsamında sigortalılığı başlatılan sigortalı (B)'nin, 31/3/2016 tarihi itibarıyla (76) terk koduyla sigortalılığı durdurulmuştur. Kanunun geçici 107 nci maddesine istinaden Kurum kayıtlarına intikal eden bilgilerden, 13/4/2014 tarihinden itibaren devam eden usulüne uygun ziraat odası kaydının bulunduğu tespit edilmiştir. Bu durumda sigortalının 1/6/2018 tarihinden sonra sigortalılığının devamına yönelik talepte bulunması durumunda 1/6/2018 tarihi itibarıyla (06) koduyla sigortalılığı yeniden başlatılacaktır.

(Ek, 2/9/2025 tarihli ve 2025/15 sayılı Genelge) Örnek 3- Muhtar onaylı giriş bildirgesine istinaden 1/5/2005 tarihinde 2926 sayılı Kanun kapsamında sigortalılığı başlatılan sigortalı (C)'nin, 31/3/2020 tarihi itibarıyla (83) terk koduyla sigortalılığı durdurulmuştur. Kanunun geçici 107 nci maddesine istinaden Kurum kayıtlarına intikal eden bilgilerden, 17/4/2010 tarihinden itibaren devam eden usulüne uygun ziraat odası kaydının bulunduğu tespit edilmiştir. Bu durumda sigortalının 1/11/2020 tarihinden sonra sigortalılığının devamına yönelik herhangi bir talebi bulunmaması halinde geriye dönük sigortalılık hizmeti oluşturulmayarak 15/7/2025 tarihi itibarıyla (06) koduyla sigortalılığı yeniden başlatılacaktır.

(Ek, 2/9/2025 tarihli ve 2025/15 sayılı Genelge) Örnek 4- Muhtar onaylı giriş bildirgesine istinaden 1/3/2007 tarihinde 2926 sayılı Kanun kapsamında sigortalılığı başlatılan sigortalı (D)'nin, 31/7/2019 tarihi itibarıyla (83) terk koduyla sigortalılığı durdurulmuştur. Kanunun geçici 107 nci maddesine istinaden Kurum kayıtlarına intikal eden bilgilerden,

7/10/2011 tarihinden itibaren devam eden usulüne uygun ziraat odası kaydının bulunduğu tespit edilmiştir. Sigortalı (D)'nin 15/7/2025 tarihinde Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamında sigortalılığı başlatılmıştır. Sigortalının 11/8/2025 tarihinde "Sigortalılık Muafiyet Belgesi"ni Kuruma intikal ettirmesi halinde sigortalılığı 15/7/2025 tarihi itibarıyla sona erdirilecektir. Bu sigortalının daha sonra 1/11/2020 tarihinden sonra sigortalılığının devamına yönelik talepte bulunması durumunda 1/11/2020 tarihi itibarıyla (06) koduyla sigortalılığı yeniden başlatılarak sigortalılık süreleri 15/7/2025 tarihine kadar oluşturulacaktır.

3.1- Muafiyete istinaden tarım sigortalılığının sona ermesi

Kanunun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (1) bendi hükmünce; 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendine tabi sigortalılar yıllık tarımsal faaliyet gelirlerinden bu faaliyete ilişkin masraflar düşüldükten sonra kalan tutarın aylık ortalamasının prime esas günlük kazanç alt sınırının otuz katından az olması halinde (**Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge**) (Kanunun geçici 16 ncı maddesi gereğince bu oran 2008 yılı için % 15, 2009 yılı için % 16, 2010 yılı için % 17, 2011 yılı için % 18, 2012 yılı için % 19, 2013 yılı için %20, 2014 yılı için %21, 2015 yılı için %22, 2016 yılı için %23, 2017 yılı için %24, 2018 yılı için %25, 2019 yılı için %26, 2020 yılı için %27, 2021 yılı için %28, 2022 yılı için % 29, 2023 yılı için %30 olarak uygulanır) ziraat odalarından, ziraat odalarının bulunmadığı yerlerde tarım il/ilçe müdürlüklerinden alacakları “Sigortalılık Muafiyet Belgesi” ile sigortalılıklarını sona erdirebilmektedirler.

(**Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge**) Birden fazla ziraat odası üyelik kaydı bulunanların muafiyete istinaden terk işlemlerinin yapılabilmesi için üyesi bulunduğu ziraat odalarından ayrı ayrı muafiyet belgesi alınması gerekmektedir.

SSİY'nin “Sigortalılığın sona ermesi ve bildirim yükümlülüğü” başlıklı 14 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (k) bendinde; “*Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendine tabi olanlardan ziraat odalarından, ziraat odalarının bulunmadığı yerlerde ise tarım il/ilçe müdürlüklerinden alacakları muafiyet belgesi ile belgeleyerek on gün içinde Kuruma intikal ettirilenlerin sigortalılıkları belgenin düzenlendiği tarihten, bu süreyi geçirenlerin sigortalılıkları ise belgenin Kurum kayıtlarına intikal ettiği tarihten itibaren, Kurumca ziraat odalarından veya ziraat odalarının bulunmadığı yerlerde tarım il/ilçe müdürlüklerinden alınan kayıtlardan re'sen tescili yapılanların Kurumca sigortalılık tescillerinin tebliğ edildiği tarihten itibaren on gün içerisinde ziraat odalarından veya ziraat odalarının bulunmadığı yerlerde tarım il/ilçe müdürlüklerinden alacakları ve re'sen tescil tarihinden geriye doğru en fazla 1 yıla ilişkin olmak üzere muafiyet belgesi ile belgelemeleri ve belgenin düzenlenme tarihinden itibaren 1 ay içerisinde Kuruma ibraz etmeleri halinde muafiyetin başlangıç tarihi itibarıyla sona erer, bu tarih sigortalılarca...*

on gün içinde Kuruma bildirilir ...” hükmü yer almaktadır.

Bu hüküm gereğince, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendine tabi sigortalılıkları kendi bildirimleri ile başlatılanlar ile Kurumca re'sen tescil edilenlerin sigortalılıklarının sona erdirilmesinde aşağıdaki şekilde işlem yapılacaktır.

3.1.1-Talepleri ile tarım sigortalılığı başlatılanların muafiyete istinaden sigortalılığının sona erdirilmesi

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendine tabi sigortalıların “Sigortalılık Muafiyet Belgesi” ile tarım sigortalılıklarının sona erdirilmesinde belgenin düzenlendiği tarihten itibaren on gün içinde Kuruma intikal ettirilmesi halinde tarım

sigortalılığı belgenin düzenlendiği, bu süreyi geçirenlerin ise belgenin Kurum kayıtlarına intikal ettiği tarihten itibaren sigortalılıkları sona erdirilecektir.

Örnek 1- Tarımsal faaliyeti nedeniyle 7/6/2010 tarihi itibarıyla ziraat odasına kayıt olan sigortalı, 15/6/2010 tarihinde Kuruma müracaat etmiş, tarım sigortalılığı Kurumca 7/6/2010 tarihinden itibaren başlatılmıştır. Sigortalının tarımsal kazancının aylık prime esas kazancın alt sınırının altında olması nedeniyle 25/7/2010 tarihinde ziraat odasına düzenlettirdiği sigortalılık muafiyet belgesi belgesini 2/8/2010 tarihinde Kurum kayıtlarına intikal ettirmesi halinde 25/7/2010 tarihi itibarıyla sigortalılığı sona erdirilecektir.

Örnek 2- 1/11/2010 tarihi itibarıyla ziraat odasına kayıt olan ve aynı gün Kuruma müracaat ederek tarım sigortalılığı başlatılan sigortalı, 3/12/2010 tarihinde ziraat odasından aldığı belgeyi 20/12/2010 tarihinde Kurum kayıtlarına intikal ettirdiğinden 20/12/2010 tarihinden itibaren sigortalılığı sona erdirilecektir.

3.1.2- Re'sen tescil ile tarım sigortalılığı başlatılanların muafiyete istinaden sigortalılığının sona erdirilmesi

SSİY'nin yürürlüğe girdiği 12/5/2010 tarihi itibarıyla Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamında bulunanlardan Kurumca re'sen tescilleri yapılarak sigortalılıkları başlatılanların, tescillerinin tebliğ edildiği tarihten itibaren on gün içinde, re'sen tescil tarihinden geriye doğru en fazla bir yıla ilişkin olmak üzere alacakları "Sigortalılık Muafiyet Belgesi" ni düzenleme tarihinden itibaren bir ay içinde Kuruma intikal ettirmeleri halinde muafiyetin başlangıç tarihi itibarıyla sigortalılıkları sona erdirilecektir.

Örnek 1- 1/10/2008 tarihinde ziraat odasında kayıt olması nedeniyle 25/7/2010 tarihinden itibaren Kurumca re'sen tescili yapılarak sigortalılığı başlatılan ve 20/9/2010 tarihinde sigortalılığının başlatıldığı tebliğ edilen sigortalının 27/9/2010 tarihinde ziraat odasına düzenlenen sigortalılık muafiyet belgesini 15/10/2010 tarihinde Kuruma intikal ettirmesi nedeniyle 25/7/2010 tarihi itibarıyla sigortalılığı sona erdirilecektir.

Örnek 2- 12/8/2009 tarihi itibarıyla ziraat odasına kayıt olması nedeniyle 11/8/2010 tarihinde 12/8/2009 tarihinden itibaren Kurumca re'sen tescili yapılan ve sigortalılığının başlatıldığı 16/8/2010 tarihinde tarafına tebliğ edilen sigortalı, 26/10/2010 tarihinde düzenlettirdiği sigortalılık muafiyet belgesini 22/11/2010 tarihinde Kurum kayıtlarına intikal ettirdiğinden, sigortalılığı 22/11/2010 tarihinde sona erdirilecektir.

3.1.3- 1/10/2008-12/5/2010 tarihleri arasında muafiyet kapsamında olanlara üç aylık ek süre verilmesi

SSİY'nin "2926 sayılı Kanuna ilişkin geçiş hükümleri" başlıklı geçici 8 inci maddesinin dokuzuncu fıkrasında;

"Bu maddenin yürürlük tarihinden önce, Kurumca ziraat odalarından veya ziraat odalarının bulunmadığı yerlerde tarım il/ilçe müdürlüklerinden alınan kayıtlardan 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin 4 numaralı alt bendine göre resen tescili yapılanların, ziraat odalarından veya ziraat odalarının bulunmadığı yerlerde tarım il/ilçe müdürlüklerinden alacakları ve resen tescil tarihinden geriye doğru en fazla bir yıla ilişkin olmak

üzere sigortalılık muafiyet belgesi ile belgelemeleri ve bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren üç ay içerisinde Kuruma ibraz etmeleri halinde muafiyetin başlangıç tarihi itibarıyla sigortalılıkları sona erdirilir.”

hükmü yer almaktadır.

Söz konusu hüküm gereğince 1/10/2008 tarihi ile 12/5/2010 tarihleri arasında tarım sigortalısı olarak re'sen tescili yapılanlardan, 12/5/2010 tarihinden önce muafiyet dışındaki nedenlerle tarım sigortalılığı sona erenler ile bunlardan tarım sigortalılığı halen devam edenlerin 12/8/2010 tarihine kadar “Sigortalılık Muafiyet Belgesi” ile bu durumlarını belgelemeleri halinde re'sen tescillerinin yapıldığı tarihten geriye doğru en fazla bir yıla ilişkin olmak üzere, sigortalılıkları muafiyet başlama tarihinden itibaren sona erdirilecektir. Tarım sigortalılığı 12/5/2010 tarihinden önce muafiyet nedeniyle sona erenlerin ise 12/8/2010 tarihine kadar yazılı talepte bulunması halinde tarım sigortalılıkları hakkında aynı şekilde işlem yapılacaktır.

Örnek 1- 1/10/2008 tarihinde re'sen tescili yapılarak sigortalılığı başlatılan sigortalı 15/12/2008 tarihinde düzenlettirdiği sigortalılık muafiyet belgesini 19/12/2008 tarihinde Kuruma intikal ettirmiş olup, 15/12/2008 tarihi itibarıyla sigortalılığı sona ermiştir. Sigortalının 16/7/2010 tarihinde müracaat ederek, sigortalılığının 1/10/2008 tarihi itibarıyla sona erdirilmesi için yazılı talepte bulunması halinde 1/10/2008 tarihinden itibaren sonra erdirilecektir.

Örnek 2- Tarım ilçe müdürlüğü kaydına istinaden 28/12/2008 tarihinde Kuruma bildirimi yapılarak 1/10/2008 tarihi itibarıyla re'sen sigortalılığı başlatılan ve 31/12/2008 tarihinde aldığı muafiyet belgesini aynı gün Kuruma veren sigortalının, 31/12/2008 tarihi itibarıyla sigortalılığı sona erdirilmiş, 28/7/2010 tarihinde yeniden yazılı talepte bulunması halinde 1/10/2008 tarihi itibarıyla sigortalılığı sona erdirilecektir.

Örnek 3- 1/9/2009 tarihinde tarım il/ilçe müdürlüğünde kaydının başlaması nedeniyle 27/9/2009 tarihinde re'sen tescil edilerek 1/9/2009 tarihi itibarıyla sigortalılığı başlatılan ve 12/8/2010 tarihine kadar muafiyet kapsamında olduğunu belgeleyen sigortalının 1/9/2009 tarihi itibarıyla sigortalılığı sona erdirilecektir.

Örnek 4- 2/4/2008 tarihinde ziraat odasına kayıt edilen ve ziraat odasının 28/11/2009 tarihindeki bildirimine istinaden 28/11/2009 tarihinde tarım sigortalılığı re'sen başlatılan sigortalının, 14/2/2010 tarihinde 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendine tabi çalışması nedeniyle sigortalılığı sona ermiştir. Bu sigortalının 3/6/2010 tarihinde ziraat odasına düzenlenen sigortalılık muafiyet belgesi ile müracaat etmesi halinde 28/11/2009 tarihi itibarıyla sigortalılığı sona erdirilecektir.

Örnek 5- 1/10/2008 tarihinden önce tarım ilçe müdürlüğünde kayıtlı olması nedeniyle 13/3/2009 tarihinde 1/10/2008 tarihi itibarıyla re'sen sigortalılığı başlatılan ve halen devam eden sigortalının 3/7/2010 tarihinde sigortalılık muafiyet belgesi ile müracaat etmesi halinde 1/10/2008 tarihi itibarıyla tarım sigortalılığı sona erdirilecektir.

SSİY'nin mülga 2926 sayılı Kanuna ilişkin geçiş hükümleri başlıklı geçici 8 inci maddesinin dokuzuncu fıkrasında yer alan “ bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren üç ay içerisinde” ibaresi “31/3/2011 tarihine kadar” şeklinde değiştirilerek 12/8/2010 tarihinde dolan süre 31/3/2011 tarihine kadar uzatılmış ve buna ilişkin değişiklik 28/10/2010 tarihli ve 27743 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

3.1.4- 15/7/2025 tarihinden önce ziraat odaları tarafından bildirimi yapıldığı halde süresi içerisinde tescil edilmeyen kayıtlar hakkında yapılacak işlemler (Değişik 2/9/2025 sayılı ve 2025/15 sayılı Genelge)

Kanunun 8 inci maddesinin üçüncü fıkrasında, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamında bulunanların bildirimlerinin en geç bir ay içinde kanunla kurulu meslek kuruluşları tarafından yapılacağı ve Kurumun bu bildirimlerden itibaren bir ay içinde tescili yapılan kişilere, sigortalılık hak ve yükümlülüklerinin başladığını bildireceği, hüküm altına alınmıştır.

Ziraat odaları tarafından Kurumumuza sigortalılık bildirimi yapılmış olmasına rağmen tescili yapılmayan kişilerin veya hak sahiplerinin **talepleri** halinde; bu kayıtların Kanunun geçici 107 nci maddesi kapsamında toplu alınan kayıtlar arasında bulunması durumunda tescil işlemleri yapılacak, Kanunun geçici 107 nci maddesi kapsamında toplu alınan kayıtlar arasında bulunmayanlar hakkında ise Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurları tarafından bu kayıtların usulüne uygun ziraat odası üyelik kaydı olduğunun tespiti halinde tescil işlemleri yapılacaktır.

Örnek 1- 1/11/2010 tarihli ziraat odası kaydı 20/11/2010 tarihinde Kurumumuza bildirilen sigortalı (A)'nın bu kayda ilişkin tescil işlemi yapılmamıştır. Bu kaydın ayrıca Kanunun geçici 107 nci maddesi kapsamında toplu alınan kayıtlar arasında da yer aldığı tespit edilmiştir. Bu durumda sigortalı (A)'nın 20/11/2010 tarihinde intikal eden ziraat odası kaydına istinaden sigortalılık tescilinin yapılmasına yönelik talebinin olması durumunda 1/11/2010 tarihinden itibaren Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamında tescili yapılarak sigortalılık süreleri ziraat odası kayıtlarına göre düzenlenecektir.

Örnek 2- 15/3/2010 tarihinde ziraat odasına kayıt olan ve 16/11/2012 tarihinde Kurumumuza bildirimi yapılan sigortalı (B)'nin bu kayda ilişkin tescil işlemi yapılmamıştır. Bu kaydın ayrıca Kanunun geçici 107 nci maddesi kapsamında toplu alınan kayıtlar arasında da yer aldığı tespit edilmiştir. Bu durumda sigortalı (B)'nin 16/11/2012 tarihinde intikal eden ziraat odası kaydına istinaden sigortalılık tescilinin yapılmasına yönelik talebinin olması durumunda 16/11/2012 tarihinden itibaren Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamında tescili yapılarak sigortalılık süreleri ziraat odası kayıtlarına göre düzenlenecektir.

Örnek 3- 1/8/2009 tarihinde ziraat odasına kayıt olan ve 3/8/2009 tarihinde Kurumumuza bildirimi yapılan sigortalı (C)'nin Kanunun geçici 107 nci maddesi kapsamında toplu alınan kayıtlar arasında 1/8/2009 tarihinde başlayan ve halen devam eden oda kaydının bulunduğu ancak 3/8/2009 tarihinde Kurumumuza intikal eden kayda istinaden zamanında tescil işleminin yapılmadığı anlaşılmıştır. Sigortalı (C)'nin 15/7/2025 tarihinde Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamında sigortalılığı başlatılmıştır. Sigortalının 25/7/2025 tarihinde "Sigortalılık Muafiyet Belgesi"ni Kuruma intikal ettirmesi halinde sigortalılığı 15/7/2025 tarihi itibarıyla sona erdirilecektir. Bu sigortalının daha sonra Kurumumuza intikal eden 1/8/2009 tarihli ziraat odası kaydına istinaden sigortalılık tescilinin yapılmasına yönelik bir talebinin olması durumunda 1/8/2009 tarihinde tescili başlatılarak sigortalılık süreleri 15/7/2025 tarihine kadar oluşturulacaktır.

3.2- 65 yaşını dolduranların sigortalılığının sona erdirilmesi

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamında kendi adına ve hesabına tarımsal faaliyette bulunanlar sigortalı sayılmışlardır. 6111 sayılı Kanunla, Kanunun 9 uncu maddesinde 1/10/2008 tarihinden geçerli olmak üzere yapılan değişiklik ile tarımsal faaliyette bulunanlardan 65 yaşını dolduranların sigortalılıklarının sona ermesine yönelik düzenlemeler yapılmıştır.

65 yaşını doldurmaları nedeniyle sigortalılıklarının iptal edilmesi için talepte bulunanlardan, iptalini istedikleri sigortalılık sürelerinde genel sağlık sigortası yardımlarından

yararlanmış olanlar, Kurum tarafından yapılan sağlık giderlerinin kendilerinden tahsil edileceği hususunda bilgilendirildikten sonra, sigortalılıklarının sona erdirilmesine ilişkin talepleri işleme alınacaktır.

Sigortalılığının sona erdirilmesine ilişkin talepte bulunanlardan dilekçelerinde sigortalılıklarının sona erdirilmesini istedikleri tarihte 65 yaşını doldurmamayanların sigortalılıkları sona erdirilmeyecektir. Ancak, 65 yaşını doldurdıkları tarihte veya bu tarihten sonraki bir tarihte sigortalılıklarını sona erdirebileceği hususunda sigortalılar bilgilendirilecektir. Sigortalıların yeniden talepte bulunmaları halinde bir yıllık müracaat süresinin hesabında ilk dilekçelerinin Kurum kayıtlarına intikal ettiği tarih esas alınarak yeni dilekçelerinde belirttikleri tarihe göre sigortalılıkları sona erdirilecektir.

3.2.1- 1/10/2008 tarihinden önce 65 yaşını dolduranlar

Mülga 2926 sayılı Kanun kapsamında 1/10/2008 tarihinden önce tarım sigortalılıkları başlayanlardan 65 yaşını doldurmaları nedeniyle sigortalılıklarını sona erdirmek için talepte bulunanlar hakkında 6111 sayılı Kanun hükümlerine göre yapılacak işlemler;

a) 1/10/2008 tarihinden önce tarım sigortalılığı başlatılan ve 1/10/2008 tarihinden önce 65 yaşını dolduranlardan 65 yaşını doldurması nedeniyle sigortalılıklarını sona erdirmek için Kanunun yürürlük tarihi olan 25/2/2011 tarihinden itibaren bir yıl içinde yazılı talepte bulunanların yazılı taleplerinde sigortalılıklarının sona ermesine ilişkin belirttikleri tarih itibarıyla sigortalılıkları sona erdirilecektir. Ancak bu tarih Kanunun yürürlük tarihi olan 1/10/2008 öncesi olamayacaktır.

Örnek - 15/5/2004 tarihi itibarıyla tarım sigortalılığı başlatılan ve 1/7/2006 tarihinde 65 yaşını dolduran sigortalının 14/1/2012 tarihli yazılı talebi ile 65 yaşını doldurması nedeniyle sigortalılığının 25/9/2010 tarihinde sona erdirilmesini istemiştir. Adı geçen sigortalılığı 25/9/2010 tarihinde sona erdirilecektir.

b) 1/10/2008 tarihinden önce tarım sigortalılığı başlatılan ve 1/10/2008- 24/2/2011 tarihleri arasında 65 yaşını dolduranlardan 65 yaşını doldurması nedeniyle sigortalılıklarını sona erdirmek için 25/2/2011 tarihinden itibaren bir yıl içinde yazılı talepte bulunanların sigortalılıkları 65 yaşını doldurduğu tarihten önce olmamak şartı ile dilekçelerinde sigortalılığın sona ermesine ilişkin belirttikleri tarih itibarıyla sona erdirilecektir. Ancak bu tarih Kanunun yürürlük tarihi olan 1/10/2008 öncesi olamayacaktır

Örnek 1- 1/5/2006 tarihi itibarıyla tarım sigortalılığı başlatılan ve 1.10.2008 tarihinde 65 yaşını dolduran sigortalının 10/1/2012 tarihli yazılı talebi ile 65 yaşını doldurması nedeniyle sigortalılığının 15/6/2011 tarihinde sona erdirilmesini istemiştir. Adı geçen sigortalılığı 15/6/2011 tarihinde sona erdirilecektir. Bu sigortalının 1/10/2008 tarihinde 65 yaşını doldurması nedeniyle en fazla 1/10/2008 tarihi itibarıyla sigortalılığının sona erdirilmesini isteyebilecektir.

Örnek 2- 15/7/2005 tarihi itibarıyla tarım sigortalılığı başlatılan ve 13/7/2009 tarihinde 65 yaşını dolduran sigortalının 10/1/2012 tarihli yazılı talebi ile 65 yaşını doldurması nedeniyle sigortalılığının 20/1/2011 tarihinde sona erdirilmesini istemiştir. Adı geçen sigortalılığı 20/1/2011 tarihinde sona erdirilecektir. Bu sigortalının en fazla 65 yaşını doldurduğu 13/7/2009 tarihi itibarıyla sigortalılığının sona erdirilmesini isteyebilecektir.

3.2.2- 25/2/2011 tarihinden önce 65 yaşını dolduranlar

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamında bulunmaları nedeniyle 1/10/2008-24/2/2011 tarihleri arasında sigortalılıkları başlatılanlardan 65 yaşını dolduranların geriye dönük sigortalılıklarının sona erdirilmesi için 25/2/2011 tarihinden itibaren bir yıl içinde Kuruma yazılı talepte bulunmaları halinde, yazılı taleplerinde sigortalılıklarının sona ermesine ilişkin belirttikleri süreler esas alınarak sigortalılıkları sona erdirilecektir.

Ancak, 6111 sayılı Kanunun yayım tarihinden itibaren tanınan bir yıllık sürenin dolduğu 25/2/2012 tarihi tatile rastladığından 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun 93 üncü maddesi *“Resmi tatil günleri, süreye dahildir. Sürenin son gününün resmi tatil gününe rastlaması halinde, süre tatili takip eden ilk iş günü çalışma saati sonunda biter.”* hükmüne göre 27/2/2012 tarihinde Kurum kayıtlarına intikal eden taleplerin süresi içinde yapılan talep olarak değerlendirilmesi gerekmektedir.

Örnek 1- 1/10/2008 tarihinden itibaren sigortalılığı başlatılan, sigortalılığının başlatıldığı tarihte 65 yaşını dolduran ve tescil tarihi olan 1/10/2008 tarihinden itibaren sigortalılığının sona erdirilmesine ilişkin yazılı talebi 16/5/2011 tarihinde Kurum kayıtlarına intikal eden sigortalının tescil tarihi itibarıyla sigortalılığı sona erdirilecektir.

Örnek 2- 1/10/2008 tarihinden itibaren sigortalılığı başlatılan ve aynı tarihte de 65 yaşını dolduran sigortalı, 20/4/2011 tarihinde Kurum kayıtlarına intikal eden dilekçesinde 31/12/2009 tarihi itibarıyla sigortalılığının sona erdirilmesini istemiştir. Sigortalının, Kanunun öngördüğü bir yıllık süre içerisinde talepte bulunması ve 65 yaşını doldurması nedeniyle 31/12/2009 tarihinden itibaren sigortalılığı sona erdirilecektir.

Örnek 3- 1/10/2008 tarihinde sigortalılığı başlatılan, 65 yaşını 3/5/2009 tarihinde dolduran ve tescil tarihi itibarıyla sigortalılığının sona erdirilmesine ilişkin talebi 3/6/2011 tarihinde Kurum kayıtlarına intikal eden sigortalının tescil tarihi itibarıyla 65 yaşını doldurmaması nedeniyle sigortalılığı sona erdirilmeyecektir. Sigortalılığı talebi halinde 65 yaşını doldurduğu 3/5/2009 tarihi itibarıyla sona erdirilecektir.

Örnek 4- 2/1/2010 tarihinden itibaren sigortalılığı başlatılan ve 65 yaşını 23/2/2011 tarihinde dolduran sigortalının, 65 yaşını doldurduğu 23/2/2011 tarihinden itibaren sigortalılığının sona erdirilmesi için 4/7/2011 tarihinde Kurum kayıtlarına intikal eden talebine istinaden sigortalılığı 23/2/2011 tarihinden itibaren sona erdirilecektir.

3.2.3- Bir yıllık geçiş süresinden (25/2/2011-25/2/2012) sonra talepte bulunanlar

1/10/2008 tarihi ile 24/2/2011 tarihleri arasında 65 yaşını doldurmakla birlikte bir yıllık geçiş süresinden sonra talepte bulunanların sigortalılıkları yazılı talep dilekçelerinin Kurum kayıtlarına intikal tarihi itibarıyla sona erdirilecektir.

Ancak, 6111 sayılı Kanunun yürürlük tarihinin 25/2/2011 olması nedeniyle sigortalı 25/2/2011 tarihi itibarıyla sigortalılığını sona erdirmek için de talepte bulunabilecektir. Bu durumdaki sigortalıların terk tarihleri 25/2/2011 tarihinden önceki bir tarih olamayacağı gibi 25/2/2011 tarihi ile yazılı talep dilekçelerinin Kurum kayıtlarına intikal tarihi arasındaki bir tarih de olamayacaktır.

Örnek- 12/4/2004 tarihi itibarıyla tarım sigortalılığı başlatılan ve 10/7/2010 tarihinde 65 yaşını dolduran sigortalının 10/6/2012 tarihinde Kuruma intikal eden yazılı talebi ile 65 yaşını doldurmasını gerekçe göstererek sigortalılığının 10/7/2010 tarihinde sona erdirilmesini istemiştir. Adı geçen sigortalılığı 10/6/2012 tarihinde sona erdirilecektir. Ancak sigortalı 6111 sayılı Kanunun yürürlük tarihi olan 25/2/2011 tarihi itibarıyla sigortalılığını sona erdirmek için de talepte bulunabilecektir.

3.2.4- 25/2/2011 tarihinden sonra 65 yaşını dolduranlar

25/2/2011 tarihinden önce tescilleri yapılmış olanlardan bu (25/2/2011) tarihten sonra 65 yaşını dolduranların 65 yaşını doldurduğu tarihten sonraki bir tarihte 65 yaşını doldurmalarını gerekçe göstererek sigortalılıklarını sona erdirmek için yazılı talepte bulunmaları halinde, sigortalıların öncelikle dilekçelerinde belirttikleri tarih itibarıyla şayet dilekçede belirtilen bir tarih yoksa dilekçelerinin Kurum kayıtlarına intikal tarihi itibarıyla, sigortalılıkları sona erdirilecektir.

Örnek- 12/7/2003 tarihi itibarıyla tarım sigortalılığı başlatılan ve 18/9/2012 tarihinde 65 yaşını dolduran sigortalının, 14/7/2014 tarihli yazılı talebiyle 65 yaşını doldurduğu tarih itibarıyla sigortalılığının sona erdirilmesini talep etmesi halinde, sigortalılığı 18/9/2012 tarihinde sona erdirilecektir. Sigortalının 1/4/2013 tarihi itibarıyla sigortalılığının sona erdirilmesini talep etmesi halinde, sigortalılığı 1/4/2013 tarihinde sona erdirilecektir. Sigortalının talep dilekçesinde terke ilişkin tarih belirtilmemiş olması halinde ise yazılı talebinin Kurum kayıtlarına intikal ettiği 14/7/2014 tarihi itibarıyla sigortalılığı sona erdirilecektir.

3.2.5- 25/2/2011 tarihinden sonra talepleri ile tarım sigortalılığı başlatılanlardan 65 yaşını dolduranların sigortalılıklarının sona erdirilmesi

6111 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 25/2/2011 tarihi itibarıyla Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamında bulunanlardan talepleri ile tarım sigortalılığı başlatılanların 65 yaşını doldurmuş olduklarını gerekçe göstererek tescillerinin iptali için yazılı talepte bulunmaları halinde, yazılı taleplerinin Kurum kayıtlarına intikal ettiği tarih itibarıyla, sigortalılıkları sona erdirilecektir.

Örnek- Tarımsal faaliyeti nedeniyle ziraat odası kaydına istinaden 1/1/2012 tarihinde müracaatına istinaden tescili yapılan ve 25/1/2011 tarihinde 65 yaşını doldurmuş olan sigortalının, 23/4/2012 tarihli talebiyle 65 yaşını doldurduğunu gerekçe göstererek sigortalılığının sona erdirilmesi için yazılı talepte bulunması halinde, talebinin Kurum kayıtlarına intikal ettiği 23/4/2012 tarihi itibarıyla sigortalılığı sona erdirilecektir.

3.2.6- 25/2/2011 tarihinden sonra re'sen tescili yapılanlardan 65 yaşını dolduranların sigortalılıklarının sona erdirilmesi

6111 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 25/2/2011 tarihi itibarıyla Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamında bulunanlardan Kurumca re'sen tescilleri yapılarak sigortalılıkları başlatılanların, tescillerinin tebliğ edildiği tarihten sonra tescil tarihinde 65 yaşını doldurmuş olduklarını gerekçe göstererek tescillerinin iptali için yazılı talepte bulunmaları halinde, tescil tarihi itibarıyla, sigortalılıkları sona erdirilecektir.

Örnek- Tarımsal faaliyeti nedeniyle 1/7/2011 tarihi itibarıyla re'sen tescili yapılarak tarım sigortalılığı başlatılan ve 1/1/2011 tarihinde 65 yaşını dolduran sigortalının, 14/8/2011 tarihli yazılı talebiyle 65 yaşını doldurduğunu gerekçe göstererek tescilinin iptali için yazılı talepte bulunması halinde, tescil tarihi itibarıyla sigortalılığı sona erdirilecektir.

(Değişik, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge) 65 yaşını doldurmaları gerekçesi ile sigortalılıkları sona erdirilenlerden daha sonraki bir tarihte sigortalılıklarının yeniden başlatılması için talepte bulunanların ziraat odası kayıtlarının olması halinde, taleplerinin Kurum kayıtlarına intikal ettiği tarih itibarıyla sigortalılıkları yeniden başlatılacaktır.

3.2.7- Mülga 2926 sayılı Kanun kapsamında tescili yapılan ileri yaştakilerin sigortalılığının iptali

İleri yaşta olmalarına karşın 1/10/2008 tarihinden önce mülga 2926 sayılı Kanun kapsamında tescili yapılan sigortalılar hakkında yapılacak işlemler;

1- 15/4/1987 tarihli, 3350 sayılı Kanunun 1 inci maddesi ile değişik mülga 2926 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin son paragrafında yer alan “Ancak, uygulama tarihinde 50 yaşını dolduran kadınlarla, 55 yaşını dolduran erkekler istekleri halinde kapsama alınırlar.” Hükmü doğrultusunda mülga 2926 sayılı Kanun hükümlerine göre 29/5/1984-2/8/2003 tarihleri arasında Kurumumuza kayıt ve tescili yapılan sigortalılardan, Bakanlar Kurulu Kararı ile uygulamanın başlatıldığı tarihte 50 yaşını dolduran kadın sigortalılar ile 55 yaşını dolduran erkek sigortalıların Kurumumuzdaki sigortalılıkları istekleri halinde devam ettirilecek, sigortalı olmak istemeyenlerin ise sigortalılıkları tescil tarihi itibarıyla iptal edilecektir.

Örnek- 1/1/1985 tarihinde uygulama kapsamına giren Aksaray ilinde tarımsal faaliyeti nedeniyle 1/1/1986 tarihinde tescili yapılan erkek sigortalımız, 23/4/2012 tarihli talebiyle 15/7/1984 tarihinde 55 yaşını doldurduğunu gerekçe göstererek sigortalılığının tescil tarihi itibarıyla iptal edilmesini istemiştir. Sigortalının Aksaray ilinin kapsam tarihinde 55 yaşını doldurmuş olması nedeniyle sigortalılığı tescil tarihi itibarıyla iptal edilecektir.

2- 2/8/2003 tarihli ve 25187 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 4956 sayılı Kanunun 48 inci maddesiyle değişik mülga 2926 sayılı Kanunun “Kapsam” başlıklı 2 nci maddesinin son paragrafındaki “İlk tescil tarihinde ellisekiz yaşını dolduran kadınlarla, altmış yaşını dolduran erkekler istekleri halinde kapsama alınırlar.” Hükmü doğrultusunda 2/8/2003-30/9/2008 tarihleri arasında tarım sigortalılıkları başlayanlardan tescil tarihi itibarıyla ellisekiz yaşını dolduran kadınlarla, altmış yaşını dolduran erkeklerin yazılı talepte bulunması halinde sigortalılıkları tescil tarihi itibarıyla iptal edilecektir.

Örnek- Tarımsal faaliyeti nedeniyle 2/6/2004 tarihinde tescili yapılan kadın sigortalımız, 23/6/2011 tarihli talebiyle 21/8/2003 tarihinde 58 yaşını doldurduğunu gerekçe göstererek sigortalılığının tescil tarihi itibarıyla iptal edilmesini talep etmesi halinde sigortalılığı tescil tarihi itibarıyla iptal edilecektir.

(Değişik, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge) Yaşlarını doldurmaları nedeniyle sigortalılıkları durdurulanlardan daha sonraki bir tarihte ziraat odası üye kaydı bulunanların

sigortalılıklarının yeniden başlatılması için talepte bulunmaları halinde, sigortalılıkları taleplerinin Kurum kayıtlarına intikal ettiği tarih itibarıyla yeniden başlatılacaktır.

3.3- Tarım sigortalılarının diğer statülere tabi çalışmaları

Bu bölüme ilişkin yapılacak iş ve işlemler bu Genelgenin dokuzuncu kısmının ikinci bölümünün “11- Tarım sigortalılarının diğer statülere tabi çalışmaları“ başlıklı bölümünde açıklanmıştır.

4- Süresi içerisinde Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamında olanların bildirim yükümlülüklerinin yerine getirilmemesi halinde yapılacak uygulamalar (Ek, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge)

Kanunun 8 inci maddesinin 3 üncü fıkrasına istinaden, bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamında sigortalı sayılanlar için Kanunla kurulu meslek kuruluşlarına kayıt tarihinden itibaren kendi mevzuatına göre kayıt ve tescili yapan ilgili kurum kuruluş ve birlikler tarafından en geç bir ay içerisinde, terk tarihlerinin ise 9 uncu maddeye istinaden en geç on gün içinde Kuruma bildirilmesi gerekmektedir.

Yukarıda belirtilen yükümlülükleri yerine getirmeyenler hakkında, Kanunun 102 nci maddesine göre idari para cezası uygulanmaktadır.

Ancak, 6552 sayılı Kanunun 61 inci maddesiyle Kanuna eklenen geçici 57 nci maddeye istinaden, 8 inci maddenin üçüncü fıkrasında ve 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilenler için 9 uncu maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen yükümlülükler ile 11 inci maddenin altıncı fıkrasında belirtilen yükümlülüklerini 11/9/2014 tarihinden itibaren üç ay içerisinde yerine getirenler (11/12/2014 tarihi dahil) kanuni süresi içerisinde yerine getirilmiş sayılarak bunlara idari para cezası uygulanmayacaktır. Bu yükümlüler için daha önce uygulanan idari para cezaları kesinleşip kesinleşmediğine bakılmaksızın terkin edilecek, ancak tahsil edilmiş tutarlara ret ve iade veya mahsup işlemi yapılmayacaktır.

Örnek 1- Ziraat odasına 1/1/2009 tarihinde üye olan çiftçinin bildirimi oda tarafından 3/10/2014 tarihinde yapılmıştır. Bildirim Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içerisinde yapıldığından süresi içerisinde yapılmış olarak kabul edilerek, ilgili ziraat odasına idari para cezası uygulanmayacaktır.

Örnek 2- Ziraat odasına 14/2/2010 tarihinde üye olan çiftçinin bildirimi 1/1/2011 tarihinde yapıldığından, ilgili odaya idari para cezası uygulanarak bildirilen ceza tahsil edilmiştir. Bu durumda tahsil edilen cezanın ilgili kuruma iadesi ile ilgili işlem yapılmayacaktır.

Örnek 3- Ziraat odasına 1/1/2009 tarihinde üye olan çiftçinin bildirimi 22/12/2014 tarihinde yapılmıştır. Bildirim Kanunun tanıdığı olduğu 3 aylık sürenin bitiminden sonra yapıldığından, süresinde yapılmayan bildirim sebebiyle, 102 nci maddeye göre idari para cezası uygulanacaktır.

Örnek 4- 1/7/1999-28/2/2011 tarihleri arasında tarım il/ilçe müdürlüğünde tarımsal faaliyetinden dolayı kaydı bulunan sigortalının terkle ilgili bildirimi 24/3/2011 tarihinde yasal süresi dışında yapıldığından, Kanunun 102 nci maddesine göre idari para cezası tahakkuk ettirilmiş, ancak tahsili gerçekleştirilmemiştir. Bu durumda tahsil edilmeyen idari para cezası terkin edilecektir.

Örnek 5- 1/3/2009-31/12/2013 tarihleri arasında ziraat odasında tarımsal faaliyetinden dolayı kaydı bulunan sigortalının terkle ilgili bildirim 1/5/2014 tarihinde yapıldığından, ilgili kurum ve kuruluşa idari para cezası uygulanmış ve uygulanan idari para cezası tahsil edilmiştir. Bu durumda tahsil edilen idari para cezasının ilgili kurum ve kuruluşa iadesi yapılmayacaktır.

5- 7538 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 16 ncı maddesiyle Kanuna eklenen geçici 107 nci maddesine ilişkin usul ve esaslar (Ek, 2/9/2025 tarihli ve 2025/15 sayılı Genelge)

Kanunun geçici 107 nci maddesinde "Bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamında faaliyette bulunanların tarımsal faaliyetlerinin başlaması ve sonlanmasına ilişkin olarak ilgili meslek kuruluşlarınca 8 inci maddesinin üçüncü fıkrası ve 9 uncu maddesinin üçüncü fıkrasında belirtilen bu maddenin yürürlük tarihinden önceki sürelerle ait bildirim yükümlülüklerinin bu maddenin yürürlük tarihinden önce kanuni süresi dışında yerine getirilmiş olması veya bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren 6 ay içinde yerine getirilmesi durumunda idari para cezası uygulanmaz. Bu yükümlülükler için bu maddenin yürürlük tarihinden önce uygulanan idari para cezaları, kesinleşip kesinleşmediğine bakılmaksızın terkin edilir, ancak tahsil edilmiş tutarlar red ve iade veya mahsup edilmez.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından belirlenir." hükmü yer almaktadır.

Bu madde kapsamında 15/7/2025 tarihine kadar ziraat odaları tarafından oda üyelik kayıtları Kurumumuza elektronik olarak iletilmiştir.

Kanunun geçici 107 nci maddesi kapsamında Kurumumuza iletilen bu kayıtlara istinaden yapılacak işlemler aşağıda açıklanmıştır.

5.1- İdari para cezaları (Ek, 2/9/2025 tarihli ve 2025/15 sayılı Genelge)

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamında tarımsal faaliyette bulunanlar için Kanunun 8 inci maddesinin üçüncü fıkrası ve 9 uncu maddesinin üçüncü fıkrasında belirtilen, 15/1/2025 tarihinden önceki sürelerle ait bildirim yükümlülüklerinin yasal süresi dışında yerine getirilmiş olması veya 15/1/2025 tarihinden itibaren altı ay içerisinde yerine getirilmesi durumunda idari para cezası uygulanmayacaktır. Bu bildirim yükümlülükleri için daha önce uygulanan idari para cezaları kesinleşip kesinleşmediğine bakılmaksızın terkin edilecek, ancak tahsil edilmiş tutarlara red ve iade veya mahsup işlemi yapılmayacaktır.

Örnek- 8/3/2023 tarihinde ziraat odasına kayıt olan (A)'nın bu üyelik kaydına ilişkin Kanunun 8 inci maddesinin üçüncü fıkrası gereği bildirim yükümlülüğünün ilgili ziraat odasınca süresi içerisinde yerine getirilmediği ancak Kanunun geçici 107 nci maddesi kapsamında 15/7/2025 tarihine kadar üye kayıt bildiriminin Kurumumuza yapıldığı anlaşıldığından bu kayda istinaden idari para cezası uygulanmayacaktır.

5.2- Sigortalılık başlangıç tarihi (Ek, 2/9/2025 tarihli ve 2025/15 sayılı Genelge)

Kanunun geçici 107 nci maddesi kapsamında toplu alınan kayıtlara istinaden 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamında sigortalı olması gereken kişilerin sigortalılıkları 15/7/2025 tarihi itibarıyla başlatılacaktır.

5.2.1- Muafiyet belgesi alanlar (Ek, 2/9/2025 tarihli ve 2025/15 sayılı Genelge)

Kanunun geçici 107 nci maddesi kapsamında alınan kayıtlara istinaden 15/7/2025 tarihinde sigortalılıkları başlatılanların bu tarihten önce bu kayıtlara ilişkin "Sigortalılık Muafiyet Belgesi" ile durumlarını belgelemeleri halinde 15/7/2025 tarihi itibarıyla sigortalılıkları sona erdirilecektir.

Kanunun geçici 107 nci maddesi kapsamında alınan kayıtlara istinaden sigortalılığı 15/7/2025 tarihinde başlatılanların, 16/7/2026 tarihine kadar bu kayıtlara ilişkin "Sigortalılık Muafiyet Belgesi"ni Kuruma intikal ettirmeleri halinde sigortalılıkları 15/7/2025 tarihi itibarıyla sona erdirilecektir.

15/7/2025 tarihinde diğer kapsamda zorunlu sigortalılığı bulunanların 16/7/2026 tarihine kadar bu kayıtlara ilişkin "Sigortalılık Muafiyet Belgesi" ile durumlarını belgelemeleri halinde diğer kapsamdaki zorunlu sigortalılığın sona erdiği tarihi takip eden gün itibarıyla sigortalılıkları başlatılmayacaktır.

Aynı gün sona erdirilen kayıtlar için bir günlük hizmet verilmeyecektir.

Örnek 1- Kanunun geçici 107 nci maddesine istinaden sigortalı (A)'nın ziraat odası üyelik kaydı Kurumumuza 4/6/2025 tarihinde bildirilmiştir. Sigortalı (A) 10/7/2025 tarihinde "Sigortalılık Muafiyet Belgesini" de Kurumumuza intikal ettirmiştir. Bu durumda sigortalı (A)'nın 15/7/2025 tarihinde başlatılacak sigortalılığı aynı gün itibarıyla sonlandırılacaktır.

Örnek 2- Kanunun geçici 107 nci maddesine istinaden Kurumumuza ziraat odası üyelik kaydı bildirimini yapılan sigortalı (B)'nin 15/7/2025 tarihinde sigortalılığı başlatılmıştır. Sigortalının 10/2/2026 tarihinde "Sigortalılık Muafiyet Belgesi" Kurumumuza intikal ettirilmiştir. Bu durumda sigortalı (B)'nin sigortalılığı 15/7/2025 tarihi itibarıyla sonlandırılacaktır.

5.2.2- 65 yaşını dolduranlar ((Ek, 2/9/2025 tarihli ve 2025/15 sayılı Genelge)

Kanunun geçici 107 nci maddesi kapsamında alınan kayıtlara istinaden sigortalılıkları başlatılanların, 15/7/2025 tarihinde 65 yaşını doldurduklarını gerekçe göstererek sigortalılıklarının iptali için sigortalılık başlangıç tarihinden önce (15/7/2025) veya 16/7/2026 tarihine kadar talepte bulunmaları halinde, 15/7/2025 tarihi itibarıyla sigortalılıkları sona erdirilecektir.

15/7/2025 tarihinde diğer kapsamda zorunlu sigortalılığı bulunmakla beraber 15/7/2025 tarihinde 65 yaşını doldurduklarını gerekçe göstererek sigortalılıklarının iptali için 16/7/2026 tarihine kadar talepte bulunanların diğer kapsamdaki zorunlu sigortalılığın sona erdiği tarihi takip eden gün itibarıyla sigortalılıkları başlatılmayacaktır.

Aynı gün sona erdirilen kayıtlar için bir günlük hizmet verilmeyecektir.

Örnek 1- Kanunun geçici 107 nci maddesine istinaden sigortalı (C)'nin ziraat odası üyelik kaydı Kurumumuza 30/5/2025 tarihinde bildirilmiştir. Sigortalı (C) 1/7/2025 tarihinde, 15/7/2025 tarihinde 65 yaşını dolduracağını gerekçe göstererek sigortalılığının iptali için talepte bulunmuştur. Bu durumda sigortalı (C)'nin 15/7/2025 tarihinde başlatılacak sigortalılığı aynı gün itibarıyla sonlandırılacaktır.

Örnek 2- Kanunun geçici 107 nci maddesine istinaden Kurumumuza ziraat odası üyelik kaydı bildirimini yapılan sigortalı (D)'nin 15/7/2025 tarihinde sigortalılığı başlatılmıştır. Sigortalı 24/4/2026 tarihinde, 15/7/2025 tarihinde 65 yaşını doldurmuş olduğunu gerekçe göstererek sigortalılığının iptali için talepte bulunmuştur. Bu durumda sigortalı (D)'nin sigortalılığı 15/7/2025 tarihi itibarıyla sonlandırılacaktır.

5.3- 16/7/2026 tarihinden sonra yapılacak işlemler ((Ek, 2/9/2025 tarihli ve 2025/15 sayılı Genelge)

Kanunun geçici 107 nci maddesi kapsamında alınan kayıtlara istinaden 16/7/2026 tarihine kadar yapılacak iş ve işlemler **"5- 7538 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 16 ncı maddesiyle Kanuna eklenen geçici 107 nci maddesine ilişkin usul ve esaslar"** başlığı ile alt başlıklarında açıklanmış olup, bu tarihten sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamında bulunan sigortalıların sigortalılık işlemleri **"5- 7538 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 16 ncı maddesiyle Kanuna eklenen geçici 107 nci maddesine ilişkin usul ve esaslar"** başlığı ile alt başlıklarında yer alan açıklamalara göre işlem tesis edilmeyerek bu genelgenin ilgili bölümlerinde açıklanan hususlar doğrultusunda cari usullere göre sonuçlandırılacaktır.

ALTINCI BÖLÜM

Geçici 17 nci Madde Uygulaması

Kanunun 30/4/2008 tarihi itibarıyla yürürlüğe giren geçici 17 nci maddesi ile söz konusu tarih itibarıyla beş yılı aşan süreye ilişkin prim borcu bulunan 1479 ve 2926 sayılı kanunlara tabi sigortalıların, sigortalılık sürelerinin belirlenmesi, durdurulması, değerlendirilmesi ve yeniden başlatılmasına ilişkin düzenlemeler getirilmiştir.

Kanunun geçici 17 nci maddesinde;

"Kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlarla tarımda kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlardan, 1479 ve 2926 sayılı kanunlara göre tescilleri yapıldığı halde, bu maddenin yürürlük tarihi itibarıyla beş yılı aşan süreye ilişkin prim borcu bulunanların, bu sürelerle ilişkin prim borçlarını, prim borçlarının ödenmesine ilişkin Kurumca çıkarılacak genel tebliğin yayımı tarihini takip eden aybaşından itibaren 6 ay içerisinde ödememeleri halinde, prim ödemesi bulunan sigortalıların daha önce ödedikleri primlerin tam olarak karşıladığı ayın sonu itibarıyla, prim ödemesi bulunmayan sigortalıların ise tescil tarihi itibarıyla sigortalılığı durdurulur. Prim borcuna ilişkin süreler sigortalılık süresi olarak değerlendirilmez ve bu sürelerle ilişkin Kurum alacakları takip edilmeyerek, Kurum alacakları arasında yer verilmez.

Ancak, sigortalı ya da hak sahipleri daha sonra müracaatları tarihindeki 80 inci maddenin ikinci fıkrasına göre belirlenecek prime esas kazanç tutarı üzerinden hesaplanacak borç tutarının tamamını, borcun tebliğ tarihinden itibaren üç ay içinde ödedikleri takdirde, bu süreler sigortalılık süresi olarak değerlendirilir.

Sigortalılıkları önceki kanunlara göre durdurulanlar için de bu maddenin ikinci fıkrası hükmü uygulanır." hükmü yer almaktadır.

30/4/2008 tarihi itibarıyla beş yılı aşan süreye ilişkin prim borcu bulunan 1479 ve 2926 sayılı kanunlara tabi sigortalılar hakkında "5510 sayılı Kanun Gereğince Kendi Adına ve Hesabına Bağımsız Çalışanlardan 5 Yılı Aşan Süreye İlişkin Prim Borcu Bulunanlar İçin Yapılacak İşlemler Hakkında Tebliğ" 14/1/2009 tarihli ve 27110 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

Uygulamaya 1/2/2009 tarihinden itibaren geçildiğinden 1479 ve 2926 sayılı kanunlara göre 30/4/2008 tarihi itibarıyla beş yılı aşan süreye ilişkin prim borcu bulunan sigortalılar hakkında 30/4/2008-14/1/2009, 1/2/2009-3/8/2009 tarihleri arasında ve 3/8/2009 tarihinden sonra yapılacak işlemler aşağıda açıklanmıştır.

1- Kapsamdaki sigortalılar

1479 ve 2926 sayılı kanunlara göre sigortalı olarak tescilleri yapılanlar, sigortalılığı devam eden, sona eren ve 3/8/2009 tarihine kadar 5458 ve 5510 sayılı kanunlara göre yapılandırması bozulanlardan 30/4/2008 tarihi itibarıyla beş yılı aşan (60 aydan fazla) süreye ilişkin prim borcu bulunan sigortalılar ve/veya bunların hak sahipleri Kanunun geçici 17 nci maddesi kapsamında sayılacaktır.

2- Sigortalılık sürelerinin belirlenmesi ve sigortalılığın durdurulması

1479 ve 2926 sayılı kanunlara göre sigortalı olanlardan, 30/4/2008 tarihi itibarıyla beş yılı aşan süreye ilişkin prim borcu bulunanların, daha sonra 1/5/2008 ile 3/8/2009 tarihleri arasında varsa ödedikleri primler de dikkate alınarak, primlerin tam olarak karşıladığı ayın sonu itibarıyla sigortalılık süresi belirlenecek, geçici 17 nci madde kapsamına giren sigortalıların sigortalılıkları Kurumca bilgisayar ortamında (19) terk kodu ile durdurulacaktır.

Sigortalılığın başlama tarihi ile 3/8/2009 tarihleri arasında hiç prim ödemesi bulunmayanların sigortalılıkları tescil tarihi itibarıyla durdurulacaktır.

Örnek 1- 15/6/1995 tarihinde sigortalılığı başlayan ve devam eden sigortalının 30/4/2008 tarihine kadar 120 ay prim borcunun bulunduğu, 3/8/2009 tarihine kadar kısmi prim ödemelerinin olduğu ve bu primlerinde 40 ayı karşıladığı anlaşıldığından, kalan borcunun 60 aydan fazla olması nedeniyle sigortalılığı, ödenen primlerinin karşıladığı ayın sonu itibarıyla durdurulacaktır.

Örnek 2- Örnek 1'deki sigortalının tescil tarihi ile 30/4/2008 tarihi arasında 120 ay prim borcu bulunduğu, 3/8/2009 tarihine kadar kısmi prim ödemelerinin olduğu ve bu primlerin de 80 ayı karşıladığı anlaşıldığında ise kalan borcunun 60 aydan az olması nedeniyle sigortalılığı kesintisiz devam ettirilecektir.

Örnek 3- 20/3/1997 tarihinde sigortalılığı başlayan ve 30/4/2008 tarihinde beş yıldan fazla prim borcu bulunan ve 3/8/2009 tarihine kadar herhangi bir ödeme yapmayan sigortalının sigortalılığı, 3/8/2009 tarihinden sonra sigortalılığının başladığı 20/3/1997 tarihi itibarıyla durdurulacaktır.

Beş yılı aşan prim borçlarını 1/2/2009 ile 3/8/2009 tarihleri arasında prim ödemek için verilen altı aylık süreyi beklemezsizin Kuruma yazılı olarak başvurarak sigortalılıklarının durdurulmasını isteyen sigortalı ve hak sahipleri hakkında altı aylık sürenin dolması beklenmeyecektir.

Örnek 4- 1/8/1997 ile 30/4/2008 tarihleri arasında sigortalı olan ve prim ödemesi bulunmayan sigortalı 1/5/2009 tarihinde borcunun bir kısmını ödeyerek 5/5/2009 tarihinde sigortalılığının durdurulması için yazılı başvuruda bulunmuştur. Bu durumda sigortalının

sigortalılığı 3/8/2009 tarihi beklenmeksizin ödediği prime karşılık gelen ayın sonu itibariyle durdurulacaktır.

Örnek 5- Örnek 4'teki sigortalının sigortalılığın durdurulması talebinde bulunduğu tarihe kadar prim ödemesinin bulunmaması halinde ise sigortalılığı 3/8/2009 tarihi beklenmeksizin 1/8/1997 tarihi itibariyle durdurulacaktır.

Örnek 6- Örnek 4'teki sigortalının 1/8/1997 ile 30/6/2001 tarihleri arasındaki süreye ilişkin primlerini ödediği, ancak sigortalılığının durdurulması talebinde bulunduğu 5/5/2009 tarihine kadar prim ödemesinin olmaması halinde sigortalılığı bu defa 3/8/2009 tarihi beklenmeksizin 30/6/2001 tarihi itibariyle durdurulacaktır.

1479 ve 2926 sayılı kanunlara tabi olup 30/4/2008 tarihi itibariyle 60 ay ve altında prim borcu bulunan sigortalılar geçici 17 nci madde ile getirilen hükümlerden yararlandırılmayacaktır.

Geçici 17 nci madde gereğince beş yılı aşan süreye ilişkin prim borçlarını 3/8/2009 tarihine kadar ödemeyen sigortalıların, sigortalılıklarının durdurulması işlemleri 3/8/2009 tarihi itibariyle program aracılığıyla, 1/2/2009 tarihinden itibaren altı aylık süreyi beklemeden sigortalılıklarını durdurma talebinde bulunanların sigortalılıkları ise dilekçelerinin Kurum kayıtlarına intikal ettiği tarihte prim ödemelerine göre sigortalılık süresi belirlenerek (19) terk kodu ile yapılmıştır.

3- Sigortalılıkları durdurulanların yeniden sigortalılıklarının başlatılması

Sigortalılıkları 1479 sayılı Kanunun geçici 17 nci maddesi gereğince durdurulanlardan, 1479 ve 2926 sayılı kanunlara tabi çalışmaları 30/4/2008 tarihinden sonra da devam edenlerin sigortalılıkları 1/5/2008 tarihinden itibaren yeniden başlatılacaktır.

Ancak, 1/2/2009 ile 3/8/2009 tarihleri arasında prim ödenmesi için verilen altı aylık süreyi beklemeksizin sigortalılıklarının durdurulmasını talep edenlerin;

- Yeniden sigortalılıkları talepte bulundukları tarihten sonra,
 - Talepte bulunmayanların ise 3/8/2009 tarihinden sonra,
- 1/5/2008 tarihi itibariyle başlatılacaktır.

Örnek 1- 18/9/2000 tarihinde sigortalılığı başlayan ve devam eden sigortalı 27/6/2008, 12/8/2008 ve 29/7/2009 tarihlerinde prim borcunun bir kısmını ödemiştir. Sigortalının ödediği primlerin tam ay olarak karşıladığı 31/12/2002 tarihi itibariyle durdurulacak, ancak Kanun kapsamındaki çalışması devam ettiğinden 3/8/2009 tarihinden sonra 1/5/2008 tarihi itibariyle yeniden sigortalılığı başlatılacaktır.

Örnek 2- 21/12/1996 tarihinde sigortalılığı başlayan ve halen devam eden sigortalı 15/4/2009 tarihinde borcunun bir kısmını ödemiş 30/4/2009 tarihinde de sigortalılığının durdurulması talebinde bulunmuştur. Sigortalının ödediği primlerin tam ay olarak karşıladığı 31/10/2000 tarihinde sigortalılığı durdurulacak, ancak Kanun kapsamındaki çalışması devam ettiğinden 30/4/2009 tarihinden sonra 1/5/2008 tarihi itibariyle yeniden sigortalılığı başlatılacaktır.

5362 sayılı Kanunun geçici 3 üncü maddesinin dördüncü fıkrası gereği sigortalılıkları devam edenler ile 5174 sayılı Kanuna göre kurulan Ticaret ve Sanayi Odaları veya kanunla kurulu diğer meslek kuruluşları üye kayıtlarına göre sigortalılıkları devam edenlerin geçici 17 nci maddeye göre sigortalılıklarının durdurulmasından sonra vergi mükellefiyetinin bulunmaması halinde 1/5/2008 tarihinde yeniden sigortalılıkları başlatılmayacaktır.

4- Sigortalılık süreleri belirlenenlerin diğer sosyal güvenlik kanunlarına tabi çalışmalarının bulunması

Sigortalılık süreleri geçici 17 nci maddeye göre belirlenen sigortalıların bu sürelerde diğer mülga sosyal güvenlik kanunlarına tabi çalışmalarının bulunduğu anlaşılmaması halinde sigortalılık süreleri mülga kanunlar gereğince hizmet tespiti yapılarak yeniden belirlenecektir. Ancak bu kapsamdaki sigortalıların geçici 17 inci maddeye istinaden durdurulan sigortalılık sürelerinin yeniden ihya talebinde bulunup ihya tutarının tamamının ödenmesi halinde durdurulmuş olan sürelerdeki diğer sosyal güvenlik kuruluşları kapsamındaki hizmetleri geçersiz sayılacaktır.

Örnek 1- 10/12/1993 ile 22/4/2009 tarihleri arasında 1479 sayılı Kanuna göre, 11/11/2000 ile 17/8/2005 tarihleri arasında ise hizmet akdine tabi çalışmasına bağlı sigortalılığı bulunan ve 29/4/2009 tarihinde prim borcunun bir kısmını ödemiş olan sigortalı, 30/4/2009 tarihinde sigortalılığının durdurulması talebinde bulunmuştur. Sigortalının 1479 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı 10/12/1993 tarihinden prim ödemesinin karşılıdığı 31/12/2002 tarihine kadar devam ettirilecek ve bu tarih itibarıyla de durdurulacaktır. Bu durumda sigortalının 506 sayılı Kanuna tabi geçen 11/11/2000 ile 31/12/2002 tarihleri arasında hizmet akdine tabi çalışması iptal edilecek ve 1/1/2003-17/8/2005 tarihleri arasındaki hizmetleri geçerli sayılacaktır. Ancak sigortalının geçici 17 nci maddeye istinaden durdurulan sigortalılık sürelerini ihya talebinde bulunması halinde 506 sayılı Kanuna tabi geçen ve geçerli sayılan 1/1/2003-17/8/2005 tarihleri arasındaki süreler geçersiz sayılacak ve durdurulan sürelerin tamamı ihya kapsamında değerlendirilecektir.

Örnek 2- Yukarıdaki örnekteki sigortalının ödediği primlerin 30/06/2000 tarihine kadar geçen süreyi karşılaması halinde sigortalılığı bu tarih itibarıyla durdurulacak 11/11/2000 ile 17/8/2005 tarihleri arasında hizmet akdine tabi geçen çalışmaların tamamı geçerli sayılacaktır.

Örnek 3- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi sigortalılığı 1/5/1998 tarihinde başlayan ve devam eden sigortalının, 21/11/2007 tarihinden itibaren de hizmet akdine tabi sigortalılığının bulunduğu tespit edilmiştir. Sigortalı 2/2/2009 tarihinde prim borcunun bir kısmını ödemiştir. 3/8/2009 tarihinde yapılan değerlendirmede ödediği primlerin en son 31/3/2002 tarihine kadar geçen süreyi karşıladığı tespit edildiğinden, sigortalılığı bu tarih itibarıyla durdurulacak, hizmet akdine tabi çalışmasının devam etmesi nedeniyle, 1/5/2008 tarihinden itibaren yeniden sigortalılığı başlatılmayacaktır.

Örnek 4- 1479 sayılı Kanuna göre 15/12/1995 tarihinde başlayan ve devam eden sigortalılığı bulunan ve primlerin tam olarak karşılıdığı 30/06/2001 tarihinde sigortalılığı durdurulan sigortalının, 2926 sayılı Kanuna tabi 1/5/2005 tarihinde başlayıp, devam eden ve prim borcu bulunmayan tarım sigortalılığı 30/4/2008 tarihi itibarıyla sona erdirilecek, 1/5/2008 tarihi itibarıyla de 1479 sayılı kanuna tabi yeniden sigortalılığı başlatılacaktır.

(Mülga, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge)

(Mülga, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge)

Sigortalılığı devam edenlerin 1/5/2008 tarihi itibarıyla (06 YS ile) yeniden sigortalılıklarının başlatılabilmesi için; Kanunun 88 inci maddesinin 16 ncı fıkrasında, Kurumun süresi içinde ödenmeyen prim ve diğer alacaklarının tahsilinde 6183 sayılı Kanunun 51 inci, 102 nci ve 106 ncı maddeleri hariç diğer maddelerinin uygulanması öngörülmüş olup, anılan Kanunun 47 nci maddesinde “*Amme alacağına karşılık rızaen yapılan ödemeler sırasıyla; ödeme süresi başlamış henüz vadesi geçmemiş, içinde bulunulan takvim yılı sonunda zaman aşımına uğrayacak, aynı tarihte zaman aşımına uğrayacak alacaklarda her birine orantılı olarak, vadesi önce gelen ve teminatsız veya az teminatlı olana mahsup edilir. Ödemenin, alacak aslı ile fer’ilerinin tamamını karşılamaması halinde mahsup alacağın asıl ve fer’ilerine orantılı olarak yapılır.*” hükmü yer almaktadır.

Bu bağlamda, 1/5/2008 ila 30/9/2008 tarihleri arasında ödenen primler 5458 sayılı Kanunun 10 uncu maddesi ile değiştirilen 1479 sayılı Kanunun 53 üncü maddesinin üçüncü fıkrası hükmüne göre, 1/10/2008 tarihinden itibaren rızaen yapılan ödemeler ise 6183 sayılı Kanunun 47 nci maddesine göre mahsup edilmektedir. Kanunun geçici 17 nci maddesi uyarınca 30/4/2008 tarihi itibarıyla 5 yılı aşan süreye ilişkin prim borcu bulunan sigortalıların, 3/8/2009 tarihine kadar yaptıkları ödemelere göre (19) terkinin yüklenmesi esnasında, 1/5/2008 tarihinden itibaren yeniden sigortalılığın başlatılması ile ilgili sisteme yüklenmiş olan herhangi bir kayıt olmadığı için, prim ödemelerinden öncelikle mahsup edilmesi gereken cari ay primi dikkate alınmaksızın tamamı en eski prim aslı ile gecikme cezası ve gecikme zammı borcuna mahsup edilerek sigortalılık süresi belirlenmektedir.

Ancak, 1/5/2008 tarihinden itibaren yeniden sigortalılığın başlatılması esnasında 1/5/2008-3/8/2009 tarihleri arasında yapılan ödemeler ilgili kanunlar gereği öncelikle ödeme süresi geçmemiş cari ay prim borcuna mahsup edildiğinden ve daha önce geçici 17 nci madde hükmüne göre belirlenmiş olan hizmet süresi hatalı olduğundan “ÖNCEKİ 19 TERKİ YENİDEN SİGORTALILIK İÇİN DOĞRU OLMAZ” uyarısı ile yeniden sigortalılık başlatılamamaktadır. Sigortalılığı devam edenlerin 1/5/2008 tarihi itibarıyla (06 YS ile) yeniden sigortalılıklarının başlatılabilmesi için, Bu durumda bulunan sigortalılarla ilgili olarak geçici 17 nci madde kapsamında daha önce belirlenmiş olan (19) terk tarihinin iptal edilip, önceki terk tarihinden birkaç ay daha geriye gidilerek (19) terk tarihi tespit edildikten sonra 1/5/2008 tarihi itibarıyla yeniden sigortalılıklarının başlatılması gerekmektedir.

Örnek 5- (Teselsül, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge) Vergi kaydına istinaden 15/6/1994 tarihinde 7 nci basamaktan kayıt ve tescili yapılan ve 5/7/2008 tarihinde 1.000,00 TL, 8/8/2009 tarihinde 700,00 TL prim ödemesi bulunan sigortalı 30/4/2008 tarihi itibarıyla 166 ay prim aslı borcu bulunmaktadır.

Kanunun geçici 17 nci maddesinin uygulanması sonucu sigortalının 3/8/2009 tarihine kadar yaptığı prim ödemelerine göre sigortalılığı 19 terk kodu ile 31/8/1995 tarihi itibarıyla durdurulmuş, kesintisiz devam eden vergi mükellefiyetine istinaden 1/5/2008 tarihi itibarıyla (06) kodu ile sigortalılığının yeniden başlatılmak istenilmesi durumunda, 5/7/2008 tarihinde yaptığı 1.000,00 TL’lik ödemeden öncelikle ilgili ayın cari ay primi mahsup edildikten sonra kalan en eski prim aslı borcu ile gecikme cezası ve gecikme zammı borcuna mahsup edildiğinden

“ÖNCEKİ 19 TERKİ YENİDEN SİGORTALILIK İÇİN DOĞRU OLMAZ” uyarı mesajı ile (06) YS yüklenmesine izin verilmemektedir.

Bu durumda, 31/8/1995 (19) terk tarihinin iptal edilerek başlangıçta belirlenmiş olan bu (19) terk tarihinden geriye gidilerek yeniden 31/12/1994 tarihi itibarıyla tespit edilen (19) terk tarihinin yüklenmesinden sonra 1/5/2008 tarihinde (06 YS) yüklenebilecektir.

Örnek 6- (Teselsül, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge) Vergi kaydına istinaden 15/6/1994 tarihinde 7 nci basamaktan kayıt ve tescili yapılan ve 5/7/2008 tarihinde 1.000,00 TL, 8/8/2009 tarihinde 700,00 TL prim ödemesi bulunan sigortalı 30/4/2008 tarihi itibarıyla 166 ay prim aslı borcu bulunmaktadır. Sigortalı 3/5/2008 tarihinde 650,00 TL, 5/7/2008 tarihinde 250,00 TL ve 3/8/2008 tarihinde 1.000,00 TL prim ödemesinde bulunmuştur. Bu durumda sigortalının 1/5/2008 tarihinden sonra başlayan sigortalılığı bulunmadığından, 1/5/2008 tarihinden 3/8/2009 tarihine kadar yapılan prim ödemeleri cari ay primlerine mahsubu yapılmadan geçmiş dönem prim borçlarına mahsup edilerek ödenen tutarın karşılıdığı 30/6/1995 tarihine (19) terk kodu yüklenerek hizmet süresi belirlenecektir.

Örnek 7- (Teselsül, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge) Vergi kaydına istinaden 11/5/1994 tarihinden itibaren kayıt ve tescili yapılan sigortalı 31/7/2001 tarihine kadar tahakkuk eden prim borçlarını yıllık % 3 tecil faizi ile 18 taksitte ödeme talebinde bulunarak tarafına verilen ödeme planına göre (12 kaynak kodunda) 17 taksitini süresi içerisinde ödemiş, kalan son taksite ait borcu ise prim borcuna ilave edilerek program aracılığı ile tecil taksitlendirme uygulamasından faydalanması sağlanmıştır. Sigortalının 30/4/2008 tarihi itibarıyla 5 yıldan fazla prim borcu bulunmakla birlikte 31/7/2009 tarihinde 850,00 TL prim ödemesi dikkate alınarak 31/10/2001 tarihi itibarıyla sigortalılığı 19 terk kodu ile durdurulmuştur. Sigortalının vergi mükellefiyeti kesintisiz devam ettiğinden 1/5/2008 tarihi itibarıyla (06) kodu ile yeniden sigortalılığı başlatılacaktır. Ancak, (06) kodu ile yeniden sigortalılığı başlatılırken “ÖNCEKİ 19 TERKİ YENİDEN SİGORTALILIK İÇİN DOĞRU OLMAZ” uyarı mesajı ile (06) yeniden sigortalılığı başlatılamamaktadır.

Bu durumda tecil taksitlendirme borcundan kalan bir taksit veya daha az prim borcuna ilave edildiğinden ilk tespit edilen (19) terk tarihi iptal edilerek başlangıçta belirlenmiş olan (19) terk tarihinden geriye gidilip tespit edilen yeni (19) terk tarihinin yüklenmesinden sonra 1/5/2008 tarihine (06 YS) yüklenebilecektir.

5- Durdurulan sigortalılık sürelerinin değerlendirilmesi

Geçici 17 nci madde gereğince 30/4/2008 tarihi itibarıyla beş yılı aşan süreye ilişkin prim borcu bulunanlardan, sigortalılıklarının durdurulmasını talep edenler ile 3/8/2009 tarihine kadar talepte bulunmayan ve sigortalılıkları Kurumca durdurulanların kendileri ya da hak sahiplerinin bu tarihten sonra talepte bulunmaları halinde müracaat tarihindeki Kanunun 80 inci maddesinin ikinci fıkrasına göre belirlenecek prime esas kazanç tutarı üzerinden hesaplanacak borç tutarının tamamını, borcun tebliğ tarihinden itibaren üç ay içinde ödemeleri halinde bu süreler sigortalılık süresi olarak değerlendirilecektir.

Örnek 1- Vergi mükellefi olan sigortalı 1/12/2001-30/4/2008 tarihleri arasındaki 77 ay prim borcunu 3/8/2009 tarihine kadar ödemiş 5/8/2009 tarihinde söz konusu süreye ilişkin borcunu 693,00 TL kazanç beyanı üzerinden ödemek üzere Kuruma müracaat etmiştir. Sigortalının uzun vade, kısa vade ve genel sağlık sigortası prim oranının % 33,5 olduğu varsayıldığında sigortalının ödeyeceği tutar aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır.

Kazanç beyanına göre belirlenen prim tutarı : $693,00 \times \% 33,5 = 232,16$ TL

Günlük kazanç : $232,16 / 30 = 7,74$ TL

30/04/2008 tarihi itibarıyla toplam borç : $7,74 \times 2310$ ($77 \times 30 = 2310$ gün) = 17.879,40 TL'dir. Hesaplanan borcun 24/8/2009 tarihinde sigortalıya tebliğ edildiği varsayıldığında borcun tamamının 24/11/2009 tarihine kadar ödenmesi halinde söz konusu süreler hizmet olarak değerlendirilecektir.

Örnek 2- Sigortalı tarımsal faaliyetinden dolayı 1/1/2003-30/4/2008 tarihleri arasındaki 64 aylık prim borcunu ödemeyerek 2/2/2009 tarihinde sigortalılığının durdurulması talebinde bulunmuştur. 20/4/2009 tarihinde söz konusu süreye ilişkin borcunu 666,00 TL kazanç beyanı üzerinden ödemek üzere Kuruma müracaat etmiştir. Sigortalının uzun vade, kısa vade ve genel sağlık sigortası prim oranının % 33,5 olduğu varsayıldığında sigortalının ödeyeceği tutar aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır.

Kazanç beyanına göre belirlenen prim tutarı : $666,00 \times \% 33,5 = 223,11$ TL

$223,11 \times 16 / 30 = 118,99$ TL

Günlük kazanç : $118,99 / 30 = 3,97$ TL

30/4/2008 tarihi itibarıyla toplam borç : $3,97 \times 1920$ ($64 \times 30 = 1920$ gün) = 7.622,40 TL'dir.

Hesaplanan borcun 20/5/2009 tarihinde sigortalıya tebliğ edildiği varsayıldığında borcun tamamının 20/8/2009 tarihine kadar ödenmesi halinde söz konusu süreler hizmet olarak değerlendirilecektir.

1479 sayılı Kanunun mülga ek 19 uncu maddesi gereğince 8/5/2008 tarihine kadar sigortalılıklarının durdurulması için 2007/47 sayılı Genelge ekindeki başvuru dilekçesi ve "1479 ve 2926 Sayılı Kanuna Göre Zorunlu Bağ-Kur Sigortalısı Olanların Sigortalılıklarının Durdurulması Hakkında Tebligat Belgesi"nden biri ile ek 19 uncu maddenin uygulanması için talepte bulunup sigortalılıkları durdurulanlardan, tekrar talepte bulunarak durdurulan sigortalılık sürelerinin değerlendirilmesini isteyenlerin borçlarının hesaplanmasına ilişkin program işleme açılmış olup, 8/5/2008 tarihine kadar müracaat eden sigortalı veya hak sahiplerinin sigortalının en son bulunduğu basamağın yazılı başvuru tarihindeki değeri üzerinden hesaplanan borçları ilgililere tebliğ edilecektir. Tebliğ tarihinden itibaren üç aylık süre içinde tebliğ edilen borcun tamamının ödenmesi halinde durdurulan süreler sigortalılık süresi olarak değerlendirilecektir.

6- Sigortalılığın durdurulması ve yeniden başlatılmasına ilişkin 3/8/1995 tarihli ve 1995/11 sayılı Genelgesinin uygulanması

Devredilen Bağ-Kur Genel Müdürlüğü tarafından çıkarılan 3/8/1995 tarihli ve 1995/11 sayılı Genelge ile 22/3/1985 tarihinden itibaren sigortalılık sürelerinin tespitinde;

a) Gelir vergisi mükellefiyetinin başladığı tarihten önce meslek kuruluşu kaydı veya esnaf ve sanatkar sicil kaydı olanların, bu sürelerde kendi nam ve hesabına bağımsız çalışması olmadığını, meslek kuruluşlarından, esnaf ve sanatkar sicil müdürlüğünden, vergi dairesinden, belediyeden veya ilgili herhangi bir resmi kuruluştan belgelemeleri halinde, sigortalılıklarının gelir vergisi mükellefiyetinin başladığı tarihte başlatılacağı, gelir vergisi mükellefiyetinin sona erdiği tarihten sonra meslek kuruluşu kaydı veya esnaf ve sanatkar sicili kaydı devam edenlerin, bu sürelerde kendi nam ve hesabına bağımsız çalışması olmadığını sayılan kuruluşlardan

belgelemeleri halinde, sigortalılıklarının gelir vergisi mükellefiyetinin sona erdiği tarih itibariyle sona erdirileceği,

b) Şahıs şirket ortaklarından şirketle ilgisi kalmayan ancak, meslek kuruluşu kaydı ile sigortalılıkları devam edenlerin de bu sürelerde şirket ortaklığından ayrıldıklarını sayılan kuruluşlardan belgelemeleri halinde, sigortalılıklarının şahıs şirketi ortaklığından dolayı tesis edilen vergi mükellefiyetlerini sildirdikleri tarih itibariyle sona erdirileceği,

c) Vefat eden sigortalıların hak sahiplerinin, sigortalıların 1 ve 2 nci bentlerde belirtilen sürelerde kendi nam ve hesabına bağımsız çalışmadığını sayılan kuruluşlardan belgelemeleri halinde, bu sigortalıların sigortalılık başlangıç ve bitiş tarihlerinin de yukarıda açıklanan şekilde tespit edileceği,

d) Bu şekilde zorunlu sigortalılık süreleri yeniden tespit edilen sigortalıların, sigortalılık süresi olarak değerlendirilmeyen meslek kuruluşu kaydı ile esnaf ve sanatkar sicil kaydının devam ettiği sürelerdeki prim ödemelerinin, sigortalı veya hak sahiplerinin talepleri halinde, işteğe bağlı sigortalılık süresi olarak değerlendirileceği,

e) Gelir vergisinden muaf olan sigortalıların, sigortalılık başlangıç ve bitiş tarihlerinin tespitinde ise bu kişilerin, vergi daireleri nezdinde mükellefiyet kaydının bulunmasının söz konusu olmayacağı hususu dikkate alınarak sadece meslek kuruluşu kaydı ile esnaf ve sanatkar sicili kaydının esas alınmasına yönelik mevcut uygulamaya devam edileceği belirtilmiştir. Buna göre geçici 17 nci madde uyarınca sigortalılık süresinin tespitinde devredilen Bağ-Kur Genel Müdürlüğünün 3/8/1995 tarihli ve 1995/11 sayılı Genelgeden yararlanma talebi olmayan veya 3/8/2009 tarihine kadar talepte bulunulmaması nedeniyle sigortalılıkları Kurumca re'sen durdurulanların kendileri veya hak sahipleri tarafından geçici 17 nci madde uyarınca ihya talebinde bulunulması halinde ihya süresinin tespitinde de devredilen Bağ-Kur Genel Müdürlüğünün 3/8/1995 tarihli ve 1995/11 sayılı Genelge hükümleri uygulanmayacaktır. Sigortalılık süreleri Kanunun geçici 17 nci madde kapsamında olmamaları halinde devredilen Bağ-Kur Genel Müdürlüğünün 3/8/1995 tarihli ve 1995/11 sayılı Genelge hükümleri uygulanmaya devam edilecektir.

Örnek 1- 1/1/1993 tarihi itibariyle vergi kaydına istinaden tescili yapılan sigortalının vergi kaydının 31/8/1999 tarihinde sona erdiği, ancak 12/1/1993 tarihinde başlayıp devam eden oda ve sicil kaydına istinaden sigortalılığı bulunan sigortalının sigortalılık süresi oda kaydına istinaden belirlenmiş ve 30/4/2008 tarihi itibariyle 5 yıl ve üzeri prim borcu bulunduğu tespit edilmiştir. Sigortalının veya hak sahiplerinin Kanunun geçici 17 nci madde uygulamasına göre sigortalılığı durdurulduktan sonra ihya süresinin tespitinde 3/8/1995 tarihli ve 1995/11 numaralı Genelge hükümlerinden yararlanmak istese dahi bu talebinin işleme alınmaması gerekmektedir.

Örnek 2- 1/1/1993 tarihi itibariyle vergi kaydına göre tescili yapılan sigortalının 31/8/1999 tarihinde vergi kaydı sona ermesine rağmen oda ve sicil kaydından dolayı sigortalılığı devam ederken 26/5/2007 tarihinde devredilen Bağ-Kur Genel Müdürlüğünün 3/8/1995 tarihli ve 1995/11 numaralı Genelge hükümlerinden yararlanarak sigortalılık süresi vergi kaydının sona erdiği 31/8/1999 tarihi itibariyle sonlandırılmıştır. Bu sigortalının 30/4/2008 tarihi itibariyle 5 yılı aşan prim borcu bulunduğundan Kanunun geçici 17 nci maddesinin ikinci fıkrasına göre ihya

talebinde bulunması halinde oda ve sicil kayıtları dikkate alınmadan daha önce durdurulan vergi kayıtları dikkate alınarak ihya işleminin sonuçlandırılması gerekmektedir.

7- Başlangıçta belirlenen ihya borcu ödendikten sonra sigortalı bilgilerinde yapılan değişiklikler nedeniyle ihya talebi geçersiz duruma düşenler

Kanunun geçici 17 nci maddesi hükmüne göre sigortalılıkları durdurulan 1479 ve 2926 sayılı kanunlara tabi sigortalıların, durdurulan sigortalılık sürelerinin kendilerince veya hak sahiplerince ihya talebinde bulunularak tebliğ edilen borçlanma tutarlarını tebliğ tarihinden itibaren üç aylık süre içerisinde tamamını ödeyenlerin durdurulan sigortalılık süreleri geçerli hale getirilerek ihya borçlanma talepleri geçerli olmaktadır.

Ancak, tespit edilen belgelere istinaden sonradan sigortalılık bilgilerinde yapılan değişiklikler neticesinde 1479 ve 2926 sayılı kanunlara tabi değişen hizmet süreleri nedeniyle daha önce belirlenen (19) terk tarihleri hatalı olacağı için ihya talepleri geçersiz olacaktır. Bu durumdaki sigortalıların öncelikle (19) terk tarihlerinin yeniden belirlenerek ilk ihya talebi iptal edilmeden ikinci bir ek ihya talebi alınarak ek ihya talep tarihindeki beyan tutarı üzerinden hesaplanan borçlanma tutarının tebliğ tarihinden itibaren üç ay içinde ödenmesi halinde sonradan tespit edilen sigortalılık süreleri ihya kapsamında ödenmiş olacağından ihya talebi geçerli olacaktır. Değişen hizmet süreleri nedeniyle sonradan çıkan ihya fark tutarının tamamının tebliğ tarihinden itibaren üç ay içerisinde ödenmemesi halinde durdurulan sigortalılık sürelerine ilişkin ihya talebi iptal edilecektir.

Örnek- 1/4/2003 tarihinde tarım sigortalısı olarak tescili yapılan sigortalının hiç prim ödemesi bulunmadığından geçici 17 nci madde uygulamasıyla sigortalılığı tescil tarihi itibarıyla (19) terk kodu ile durdurulmuştur. Sigortalı 12/11/2009 tarihinde durdurulan sigortalılık sürelerine ilişkin ihya talebinde bulunarak tebliğ tarihi olan 12/11/2009 tarihinden itibaren üç aylık sürenin bitim tarihi 12/2/2010 tarihinden önce ihya borçlanma tutarını ödemediğinden durdurulan sigortalılık süreleri geçerli hale getirilmiştir. Ancak, sigortalının sattığı ürün bedelinden yapılan tevkifata istinaden tescil tarihi 1/5/1994 olarak yeniden belirlendiğinden başlangıçta hiç ödemesi olmadığından ilk tescil tarihi itibarıyla verilen (19) terk tarihinin tevkifat ödemeleri de dikkate alınarak (19) terk tarihinin belirlenmesi gerekmektedir. Sigortalının değişiklikten önceki sigortalılık durumuna göre durdurulan sigortalılık sürelerine ilişkin ihya borçlanması geçerli olduktan sonra tescil tarihinin 1/5/1994 olarak değişmesi sonucunda 1/5/1994-1/4/2003 tarihleri arasındaki hizmet süreleri için 8/7/2010 tarihinde ikinci bir ek ihya talebinde bulunmuştur. Bu durumda ilk ihya talebi iptal edilmeden ek ihya talebinde bulunduğu 8/7/2010 tarihinden itibaren üç aylık sürenin bitim tarihinden önce çıkan ek ihya borcunun tamamının ödenmesi halinde ihya talebi geçerli olacaktır.

8- İhya borçlanma tutarının şahıs hesabına alınması

İhya borçlanma tutarının şahıs hesabına alınmasında örnekte belirtilen açıklamalara göre işlemler yapılacaktır.

Örnek- 1/1/1992 tarihinde kayıt ve tescili yapılan sigortalının 3/8/2009 tarihine kadar hiç prim ödemesi bulunmadığından geçici 17 nci madde uygulamasıyla tescil tarihi itibarıyla sigortalılığı (19) terk kodu ile durdurulmuş ve kesintisiz devam eden sigortalılığının bulunması nedeniyle 1/5/2008 tarihi itibarıyla (06) kodu ile sigortalılığı yeniden başlatılmıştır. Sigortalının durdurulan sigortalılık sürelerini ihya etmek için 1/9/2009 tarihinde talepte bulunarak Kurumumuzca tarafına tebliğ edilen ihya borçlanma tutarını süresi içerisinde ödemesine rağmen

ihya borcunu bitirmediği görülmüştür. İhya borcuna istinaden yapılan ödemelerin şahıs hesabına (9-97-997-997) arşivi ile geçmesi halinde program tarafından ihya borcunu bitirdiği belirtilmektedir. Ancak, yukarıda belirtilen arşivden farklı bir arşiv ile şahıs hesabına geçen ihya ödemeleri program tarafından ihya kapsamında yapılan ödeme olarak değerlendirilmediği için “ihya borcunu bitirmedi” mesajı verilmektedir. Durdurulan hizmet sürelerine ilişkin ödenmesi gereken ihya tutarlarının Kurumumuz anlaşmalı olan bankalara ödeme yapılırken sigortalı tarafından tür “10” olarak belirtilerek ödeme yapılması gerekmektedir. Ödemenin ilgili banka tarafından tür “10” ile tahsil edilmeyip farklı bir tür ile tahsil edilmesi halinde yatırılan tutar şahıs hesabına farklı bir arşiv ile geçeceğinden ihya talebinin geçerli olabilmesi için ödemenin girecek çıkacak işlemi yapılarak (9-97-997-997) arşivi ile şahıs hesabına aktarılacaktır.

9- İhya talebinden vazgeçilmesi

Kanunun geçici 17 nci maddesi uygulamasına göre sigortalılığı durdurulan kişilerin durdurulan sigortalılık sürelerine ilişkin ihya talebinde bulunup Kanunda belirtilen süre içerisinde ihya tutarının tamamını ödeyerek ihya talebi geçerli olan sigortalıların daha sonradan bu taleplerinden vazgeçmek istemeleri halinde taleplerinin mümkün olmadığı kendilerine bildirilecektir.

10- Hizmetlerin bildirilmesi

Primi ödenmeyen süreler sigortalılık süresi olarak değerlendirilmediğinden hizmet birleştirilmesinde bu süreler dikkate alınmayacaktır.

Prim ödemesi olmadığı için sigortalılığı başlangıç tarihi itibarıyla durdurulan sigortalıların hizmet sürelerinin istenmesi halinde, sigortalı hakkında geçici 17 nci maddenin uygulanması sonucu sigortalılığının, sigortalılık başlangıç tarihi itibarıyla durdurulduğu bu nedenle birleştirilecek hizmet sürelerinin bulunmadığı bildirilecektir.

Sigortalılığı durdurulan sigortalıların primi ödenmiş hizmet süreleri mülga 1479 ve mülga 2926 sayılı kanunlara göre aylık bağlama ve toptan ödeme yapılması işlemlerinde de dikkate alınacaktır.

Geçici 17 nci madde gereğince sigortalılıkları durdurulduktan sonra Kanunun geçici 2 nci maddesi ile 5434 sayılı Kanuna göre aylık bağlananlar, durdurulan sürelere ilişkin primlerini ödeyemeyeceklerdir.

11- Sigortalılardan alınacak belgeler ve diğer işlemler

1/2/2009 ile 3/8/2009 tarihleri arasında altı aylık süreyi beklemeksizin sigortalılık sürelerini durdurma talebinde bulunanlar sigortalılık durdurma dilekçesi ile sigortalılıkları durdurulanların bu süreleri yeniden ödemek için talepte bulunmaları halinde dilekçe ile Kuruma müracaat etmeleri sağlanacaktır.

(Değişik 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge) Kanunun geçici 17 nci maddesinin uygulanmasında sigortalılığın, başlangıcı, bitişi, hizmet sürelerinin bildirilmesi, prim borcunun hesaplanması, ödenmesi, mahsubu ve programlarda tereddüt edilen hususlar hakkında **(Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)** Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü Bağımsız ve Hizmet Akdiyle Çalışanlar Tescil ve Hizmet Daire Başkanlığından görüş alınacaktır.

12- Diğer hususlar

5754 sayılı Kanunla, Kanuna eklenen ve 30/4/2008 tarihi itibarı ile yürürlüğe giren geçici 17 nci madde ile kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlarla tarımda kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlardan, 1479 ve 2926 sayılı kanunlara göre tescilleri yapıldığı halde, 30/4/2008 tarihi itibarıyla beş yılı aşan süreye ilişkin prim borcu bulunanların, bu sürelerle ilişkin prim borçlarını, prim borçlarının ödenmesine ilişkin Kurumca çıkarılacak genel tebliğin yayımı tarihini takip eden aybaşından itibaren 6 ay içerisinde ödememeleri halinde, prim ödemesi bulunan sigortalıların daha önce ödedikleri primlerin tam olarak karşıladığı ayın sonu itibarıyla, prim ödemesi bulunmayan sigortalıların ise tescil tarihi itibarıyla sigortalılığının durdurulacağı, prim borcuna ilişkin sürelerin sigortalılık süresi olarak değerlendirilmeyeceği ve bu sürelerle ilişkin Kurum alacakları takip edilmeyerek, Kurum alacakları arasında yer verilmeyeceği,

Ancak, sigortalı ya da hak sahiplerinin daha sonra müracaatları tarihindeki 80 inci maddenin ikinci fıkrasına göre belirlenecek prime esas kazanç tutarı üzerinden hesaplanacak borç tutarının tamamını, borcun tebliğ tarihinden itibaren üç ay içinde ödedikleri takdirde, bu süreler sigortalılık süresi olarak değerlendirileceği,

Sigortalılıkları önceki kanunlara göre durdurulanlar için de bu maddenin ikinci fıkrasının uygulanacağı,

hüküm altına alınmıştır.

Bu hükümler doğrultusunda, 1479 ve 2926 sayılı kanunlara tabi sigortalıların ek 19 uncu maddenin uygulanması ile ilgili olarak yayımlanan 14/6/2007 tarihli ve 2007/47 sayılı Genelge doğrultusunda, 5754 sayılı Kanunun Resmi Gazetede yayımlandığı 8/5/2008 tarihinden bir gün önce 7/5/2008 tarihi mesai bitimine kadar evrak kayıtlarına intikal ettirdikleri;

Ek 19 uncu madde hükmüne göre sigortalılıklarının durdurulması için 14/6/2007 tarihli ve 2007/47 sayılı Genelge eki (Ek-1) numaralı başvuru dilekçesi ile (Ek-2) ve (Ek-3) numaralı “1479 ve 2926 Sayılı Kanuna Göre Zorunlu Bağ-Kur Sigortalısı Olanların Sigortalılıklarının Durdurulması Hakkında Tebligat Belgesi”nden biri ile ek 19 uncu maddenin uygulanması için talepte bulunup sigortalılıkları durdurulandan, tekrar talepte bulunarak durdurulan sigortalılık sürelerinin yeniden değerlendirilmesini isteyenlerin, 7/5/2008 tarihi mesai bitimine kadar ek 19 uncu madde hükmüne göre sigortalılıklarının durdurulması için 14/6/2007 tarihli ve 2007/47 sayılı Genelge eki (Ek-1) numaralı başvuru dilekçesi veren ancak, (Ek-2) ve (Ek-3) numaralı tebligat belgesini 7/5/2008 tarihinden sonra ibraz edenlerin, talepleri geçerli sayılacak bunların işlemleri aynı Genelge doğrultusunda sonuçlandırılacaktır.

Ek 19 uncu maddeye göre sigortalılıklarının durdurulması için talepte bulunan ve bu taleplerine istinaden sigortalılıkları durdurulan sigortalıların veya hak sahiplerinin; 7/5/2008 tarihinden sonra Kurumumuza başvurarak durdurulan sigortalılık sürelerinin primlerini ödeyerek yeniden sigortalılık süresi olarak değerlendirilmesini talep edenlere Kanunun geçici 17 nci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları doğrultusunda işlem yapılması gerektiğinden Kanunun 80 inci maddesinin yürürlüğe gireceği 1/10/2008 tarihinden sonra talepte bulunmaları konusunda bilgi verilmesi gerekmektedir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Geçici 63 üncü Madde Uygulaması

(Ek, 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge)

1- Genel Açıklamalar

4/4/2015 tarihli ve 6645 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun 23/4/2015 tarihli ve 29335 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiş ve Kanuna geçici 63 üncü madde eklenmiştir.

Geçici 63 üncü maddede; “*Kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlarla tarımda kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlardan, Kuruma kayıt ve tescilleri yapıldığı halde, bu maddenin yayımlandığı ayın sonu itibarıyla 12 ay ve daha fazla süreye ilişkin prim borcu bulunanların, bu sürelerle ilişkin prim borçlarını, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden aybaşından itibaren üç ay içerisinde ödememeleri veya ilgili kanunları uyarınca yapılandırmamaları halinde, prim ödemesi bulunan sigortalıların daha önce ödedikleri primlerin tam olarak karşılacağı ayın sonu itibarıyla, prim ödemesi bulunmayan sigortalıların ise tescil tarihi itibarıyla sigortalılığı durdurulur. Durdurulan süreler sigortalılık süresi olarak değerlendirilmez ve bu sürelerle ilişkin Kurum alacakları takip edilmeyerek, Kurum alacakları arasında yer verilmez. Sigortalılıkları durdurulandan bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında çalışmaya devam edenlerin sigortalılıkları bu maddenin yayım tarihini takip eden aybaşı itibarıyla yeniden başlatılır.*

Ancak, daha sonra sigortalı ya da hak sahipleri tarafından talep edilmesi halinde durdurulan sigortalılık sürelerinin tamamı, talep tarihinde 80 inci maddenin ikinci fıkrasına göre belirlenecek prime esas kazanç tutarı üzerinden borç tutarı hesaplanarak ihya edilir. Hesaplanan borç tutarının tamamını, borcun tebliğ tarihinden itibaren üç ay içinde ödedikleri takdirde, bu süreler sigortalılık süresi olarak değerlendirilir. Tebliğ edilen borç tutarının bu süre içerisinde tamamen ödenmemesi halinde bu süreler sigortalılık süresi olarak değerlendirilmez ve bu madde kapsamında ödenmiş olan tutarlar ilgilinin prim ve prime ilişkin borcunun bulunmaması kaydıyla faizsiz olarak iade edilir. İhya edilerek kazanılan hizmet süreleri borcun ödendiği tarihten itibaren geçerli sayılır.

Birinci fıkraya göre sigortalılıkları durdurulanlar ile bunların bakmakla yükümlü olduğu kişiler hakkında 1/1/2012 tarihinden bu maddenin yürürlük tarihine kadar durdurulan süreler için genel sağlık sigortası hükümleri uygulanmaz.

Sigortalılıkları önceki kanunlara göre durdurulanlar için de bu maddenin ikinci fıkrası hükmü uygulanır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından belirlenir.”

hükmü yer almaktadır.

Söz konusu geçici 63 üncü maddeyle, kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlarla tarımda kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlardan, Kuruma kayıt ve tescilleri yapıldığı halde, bu maddenin yayımlandığı ayın sonu itibarıyla on iki ay ve daha fazla süreye ilişkin prim borcu bulunanların sigortalılıklarının durdurulması ve daha sonra sigortalı ya da hak sahipleri tarafından talep edilmesi halinde durdurulan sigortalılık sürelerinin tamamının ihya edilebilmesi amaçlanmıştır.

2- Kapsamdaki Sigortalılar

30/4/2015 tarihi itibarıyla 12 ay ve daha fazla süreye ilişkin prim borcu bulunması kaydıyla;

- Mülga 1479 ve mülga 2926 sayılı Kanunlara göre sigortalı olarak tescilleri yapılanlar,
- Tevkifata istinaden geriye dönük olarak mülga 2926 sayılı Kanun kapsamında tescili yapılanlar,
- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı sayılanlar,

- Değişik yapılandırma kanunlarına göre prim borçlarını yapılandırdıkları halde (yapılandırma borcunun tamamını ödeyenler hariç) yapılandırması bozulanlar veya yapılandırılmasının iptali için yazılı talepte bulunanlar,

- Prim borçlarını 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesi kapsamında taksitlendirenlerden, taksitlendirmesi bozulanlar veya taksitlendirilmesinin iptali için talepte bulunanlar,

geçici 63 üncü madde kapsamından yararlanabileceklerdir.

3- Sigortalılığın Durdurulması

Bu bölümün 2 nci maddesinde sayılanlardan, 30/4/2015 tarihi itibarıyla 12 ay ve daha fazla süreye ilişkin prim borcu bulunanların, bu sürelerle ilişkin prim borçlarını, 31/7/2015 tarihine kadar ödememeleri veya ilgili kanunları uyarınca yapılandırmamaları yahut 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesi kapsamında taksitlendirmemeleri halinde, 1/5/2015-31/7/2015 tarihleri arasında ödenen primler de dikkate alınmak suretiyle, prim ödemesi bulunan sigortalıların daha önce ödedikleri primlerin tam olarak karşıladığı ayın sonu itibarıyla, hiç prim ödemesi bulunmayan sigortalıların ise tescil tarihi itibarıyla sigortalılıklarının durdurulması gerekmektedir.

Üç aylık ödeme süresinin sonunda, 30/4/2015 tarihi itibarıyla 12 ay ve daha fazla süreye ilişkin prim borcu bulunanlardan hiç prim ödemesi olmayanların sigortalılığı, tescil tarihi itibarıyla (63) terk koduyla durdurulacaktır.

Üç aylık ödeme süresinin sonunda, 30/4/2015 tarihi itibarıyla 12 ay ve daha fazla süreye ilişkin prim borcu bulunanlardan prim ödemesi olanların sigortalılıkları ise 30/4/2015 tarihi itibarıyla (64) sanal terk koduyla durdurulacak ve prim borçları silinecektir.

Hiç prim ödemesi bulunmaması nedeniyle sigortalılıkları tescil tarihi itibarıyla (63) terk koduyla durdurulan sigortalılar ile prim ödemesi olması nedeniyle 30/4/2015 tarihi itibarıyla (64) sanal terk koduyla sigortalılıkları durdurulandan, durdurma işleminin yapıldığı tarihte Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalılıkları aktif olanların yeniden sigortalılıkları, 1/5/2015 itibarıyla (06) koduyla yeniden başlatılacaktır.

Sigortalılıkları (64) sanal terk koduyla durdurulanların, daha sonra sosyal güvenlik il müdürlüğüne/sosyal güvenlik merkezine değişik gerekçelerle müracaat etmeleri halinde, aşağıda yer alan açıklama ve örnekler doğrultusunda (64) sanal terk kodu (63) gerçek terk koduna dönüştürülecektir.

Örnek 1- Vergi mükellefiyet kaydına istinaden 1/2/2008 tarihinde sigortalılığı başlayan ve mükellefiyeti kesintisiz devam eden, 31/7/2015 tarihine kadar hiç prim ödemesi bulunmayan sigortalı (A)'nın, 30/4/2015 tarihi itibarıyla yapılan borç ayı sorgulamasında 87 ay prim borcunun bulunduğu tespit edilmiştir. Üç aylık ödeme süresinin sonunda (A)'nın sigortalılığı, tescil tarihi olan 1/2/2008 tarihi itibarıyla (63) terk koduyla durdurulacaktır. Aynı sigortalının, program aracılığıyla durdurma işleminin yapıldığı tarihte ticari faaliyetinin devam etmesi nedeniyle, 1/5/2015 tarihi itibarıyla (06) koduyla yeniden sigortalılığı başlatılacaktır.

Örnek 2- Vergi mükellefiyet kaydına istinaden 12/5/2009 tarihinde tescili yapılan ve mükellefiyet kaydı kesintisiz devam eden sigortalı (B)'nin, değişik tarihlerde prim ödemesi olmakla birlikte 30/4/2015 tarihi itibarıyla 45 ay prim borcunun olduğu belirlenmiştir. Üç aylık ödeme süresinin sonunda (B)'nin sigortalılığı, 30/4/2015 tarihi itibarıyla (64) sanal terk koduyla durdurulacaktır. Aynı sigortalının, program aracılığıyla durdurma işleminin yapıldığı tarihte ticari

faaliyetinin devam etmesi nedeniyle, 1/5/2015 tarihi itibarıyla (06) koduyla yeniden sigortalılığı başlatılacaktır.

3.1- Üç Aylık Ödeme Süresi Beklenilmeksizin Talebe İstinaden Sigortalılığın Durdurulması

Bu bölümün 2 nci maddesinde sayılanlardan, 30/4/2015 tarihi itibarıyla 12 ay ve daha fazla süreye ilişkin prim borcu bulunanların, bu sürelerle ilişkin prim borçlarını, 31/7/2015 tarihine kadar ödememeleri veya ilgili kanunları uyarınca yapılandırmamaları yahut taksitlendirmemeleri halinde, sigortalılıkları üç aylık sürenin sonunda durdurulacaktır.

Ancak, geçici 63 üncü maddede öngörülen üç aylık süreyi beklemeden sigortalılığını durdurmak isteyenlerin, EK-35’de yer alan başvuru formu ile dosyalarının bulunduğu sosyal güvenlik il müdürlüğüne/sosyal güvenlik merkezine müracaat etmeleri halinde, prim ödemesi bulunan sigortalıların daha önce ödedikleri primlerin tam olarak karşıladığı ayın sonu itibarıyla, hiç prim ödemesi bulunmayan sigortalıların ise tescil tarihi itibarıyla (63) terk koduyla sigortalılıkları durdurulacaktır.

Talebine istinaden sigortalılıkları durdurulanların Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında çalışmaya devam ettiğinin tespit edilmesi halinde, 1/5/2015 tarihi itibarıyla (06) koduyla yeniden sigortalılığı başlatılacaktır.

Sigortalılığın durdurulmasından önce, ileride yaşanması muhtemel mağduriyetlerin ve hak kayıplarının önlenmesi bakımından sigortalıların tescil ve hizmet sürelerinin belirlenmesine yönelik bilgileri güncellenecek, çakışan hizmet sürelerine ilişkin prim transferiyle ilgili işlemleri ile varsa diğer işlemleri (tescil, hizmet, beyan, ödeme yükleme, vb) tamamlanacaktır.

Örnek 1- Vergi mükellefiyetine istinaden 20/2/2012 tarihinde sigortalılığı başlayan ve mükellefiyet kaydı kesintisiz devam eden, 31/7/2015 tarihine kadar hiç prim ödemesi bulunmayan sigortalı (A)’nın, 30/4/2015 tarihi itibarıyla 38 ay prim borcu bulunmaktadır. Geçici 63 üncü maddede öngörülen üç aylık süreyi beklemeden sigortalılığını durdurmak amacıyla EK-35’de yer alan başvuru formuyla dosyasının bulunduğu sosyal güvenlik il müdürlüğüne/sosyal güvenlik merkezine 5/5/2015 tarihinde müracaat eden (A)’nın sigortalılığı tescil tarihi itibarıyla (63) terk koduyla durdurulacaktır. Aynı sigortalının, ticari faaliyetinin devam etmesi nedeniyle, 1/5/2015 tarihi itibarıyla (06) koduyla yeniden sigortalılığı başlatılacaktır.

Örnek 2- Vergi mükellefiyetine istinaden (4/b) kapsamındaki sigortalılığı 1/7/2010 tarihinde başlayan sigortalı (B)’nin ödemeleri aşağıdaki gibidir.

ÖDEME KODU	ÖDEME TARİHİ	ÖDEME TUTARI
1	15/2/2011	2.175,00
1	13/10/2011	2.307,00

30/4/2015 tarihi itibarıyla 42 ay prim borcu bulunan ve üç aylık süreyi beklemeden sigortalılığını durdurmak amacıyla EK-35’de yer alan başvuru formuyla dosyasının bulunduğu sosyal güvenlik il müdürlüğüne/sosyal güvenlik merkezine 8/5/2015 tarihinde müracaat eden (B)’nin sigortalılığı, ödemiş olduğu primlerin karşıladığı tam ayın sonu olan 30/9/2011 tarihi itibarıyla (63) terk koduyla durdurulacaktır. Aynı sigortalının, ticari faaliyetinin devam ettiğinin tespit edilmesi halinde, 1/5/2015 tarihi itibarıyla (06) koduyla yeniden sigortalılığı başlatılacaktır.

Örnek 3- Şirket ortaklığı kaydına istinaden (4/b) kapsamındaki sigortalılığı 25/7/2011 tarihinde başlayan ve 5/9/2014 tarihinde sona eren sigortalı (C)'nin ödemeleri aşağıdaki gibidir.

ÖDEME KODU	ÖDEME TARİHİ	ÖDEME TUTARI
1	10/12/2012	600,00
1	10/2/2013	300,00
1	5/3/013	250,00
1	19/4/2013	500,00

30/4/2015 tarihi itibarıyla 35 ay prim borcu bulunan ve üç aylık süreyi beklemeden sigortalılığını durdurmak amacıyla EK-35'de yer alan başvuru formuyla dosyasının bulunduğu sosyal güvenlik il müdürlüğüne/sosyal güvenlik merkezine 6/5/2015 tarihinde müracaat eden (C)'nin sigortalılığı, ödemiş olduğu primlerin karşılacağı tam ayın sonu olan 30/11/2011 tarihi itibarıyla (63) terk koduyla durdurulacaktır.

Örnek 4- Tarımsal faaliyetine istinaden 2926 sayılı Kanun kapsamındaki sigortalılığı 1/1/2000 tarihinde başlayan sigortalı (D)'nin terk tarihi ve kodları ile ödemeleri aşağıdaki gibidir.

TERK TARİHİ	TERK KODU
30/4/2000	19
1/5/2008	06

ÖDEME KODU	ÖDEME TARİHİ	ÖDEME TUTARI	ÖDEME KODU	ÖDEME TARİHİ	ÖDEME TUTARI
1	10/6/2008	600,00	1	29/3/2011	656,00
4	1/7/2011	1.030,00	1	7/9/2012	7.933,28
4	28/9/2012	205,00	1	3/12/2012	205,00
1	31/12/2012	205,00	1	31/1/2013	205,00
26	31/10/2013	21,73	26	30/11/2013	22,93
26	31/12/2013	34,88	26	31/1/2014	59,05
26	28/2/2014	53,40	26	31/3/2014	51,09
26	30/4/2014	76,61	26	31/7/2014	74,06
26	20/8/2014	90,78	26	31/8/2014	86,69
26	30/9/2014	74,64	26	31/10/2014	52,49

26	30/11/2014	81,88	26	10/12/2014	83,10
26	31/12/2014	64,31	26	22/1/2015	69,25
26	23/1/2015	92,46	26	31/1/2015	82,64

30/4/2015 tarihi itibarıyla 29 ay prim borcu bulunan ve üç aylık süreyi beklemeden sigortalılığını durdurmak amacıyla EK-35’de yer alan başvuru formuyla dosyasının bulunduğu sosyal güvenlik il müdürlüğüne/sosyal güvenlik merkezine 12/5/2015 tarihinde müracaat eden (D)’nin sigortalılığı, ödemiş olduğu primlerin yürürlükteki mevzuat hükümlerine göre mahsup edildikten sonra ödemelerin karşıladığı tam ayın sonu olan 30/4/2013 tarihi itibarıyla (63) terk koduyla durdurulacaktır. Aynı sigortalının, tarımsal faaliyetinin devam etmesi nedeniyle, 1/5/2015 tarihi itibarıyla (06) koduyla yeniden sigortalılığı başlatılacaktır.

Örnek 5- Tarımsal faaliyetine istinaden 2926 sayılı Kanun kapsamındaki sigortalılığı 1/10/2001 tarihinde başlayan ve hiç prim ödemesi olmaması nedeniyle sigortalılığı tescil tarihi itibarıyla (19) terk koduyla durdurulan (E)’nin sigortalılığı 1/5/2008 tarihi itibarıyla yeniden başlatılmış ve 1/12/2012 tarihinde sona ermiştir. Kanunun geçici 17 nci madde uygulamasına istinaden tescil tarihi itibarıyla (19) terk kodu ile sigortalılığı durdurulan, faaliyetinin devam etmesi nedeniyle 1/5/2008 tarihi itibarıyla (06) kodu ile yeniden sigortalılığın başlatıldığı tarihten sonra da hiç prim ödemesi bulunmayan ve geçici 63 üncü maddede öngörülen üç aylık süreyi beklemeden EK-35’de yer alan başvuru formuyla dosyasının bulunduğu sosyal güvenlik il müdürlüğüne/sosyal güvenlik merkezine 7/5/2015 tarihinde müracaat eden (E)’nin sigortalılığı, yeniden sigortalılığının başlatıldığı 1/5/2008 tarihi itibarıyla (63) terk koduyla durdurulacaktır. Sigortalı (E)’nin, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamındaki çalışmasının 1/12/2012 tarihinde sona ermesi nedeniyle yeniden sigortalılığı başlatılmayacaktır.

3.2- 6552 sayılı Kanun Kapsamındaki Prim Borçlarını Yapılandıranların Sigortalılıklarının Durdurulması

Bu bölümün 2 nci maddesinde sayılanlardan, 6552 sayılı Kanun kapsamında yapılandırmaya müracaat ederek prim borçlarını yapılandıranların, EK-35’de yer alan başvuru formu ile dosyalarının bulunduğu sosyal güvenlik il müdürlüğüne/sosyal güvenlik merkezine müracaat ederek yapılandırmalarının iptal edilmesini talep etmeleri halinde, yapılandırmaları iptal edilerek sigortalılıkları prim ödemelerine göre durdurulacaktır. 6552 sayılı Kanun kapsamındaki yapılandırma borcunun tamamını ödeyerek yapılandırmadan faydalananların talepleri ise dikkate alınmayacaktır.

Bu durumda olan sigortalıların taleplerine istinaden öncelikle yapılandırma kapsamında varsa (25) ödeme türünde ödedikleri tutarlar (1) prim ödeme türüne alınacak ve yapılandırmaları iptal edildikten sonra (6552 yapılandırma taleplerini iptal etme yetkisi bütün il/merkez müdürlüklerine açılmıştır), 30/4/2015 tarihi itibarıyla 12 ay ve daha fazla prim borcu bulunması halinde, sigortalılıkları prim ödemelerine göre durdurulacak olup, 12 aydan az prim borcu olması halinde, sigortalının 6552 talebi yeniden onaylanarak (1) prim ödeme türüne alınan ödemeler tekrar (25) ödeme türüne aktarılacaktır.

Örnek 1- Ziraat odası kaydına istinaden Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamındaki tarım sigortalılığı 26/9/2009 tarihinde başlayan ve kesintisiz devam eden (A)'nın ödemeleri aşağıdaki gibidir.

ÖDEME KODU	ÖDEME TARİHİ	ÖDEME TUTARI	ÖDEME KODU	ÖDEME TARİHİ	ÖDEME TUTARI
1	23/2/2010	1.139,00	1	2/3/2010	145,00
1	25/3/2010	145,00	1	24/5/2010	150,00
1	12/7/2010	300,00	1	16/9/2010	300,00
1	30/12/2010	300,00	1	1/3/2011	450,00
1	29/8/2013	1.500,00	1	30/1/2015	2.592,46
1	10/2/2015	331,14	25	10/2/2015	469,81
1	23/3/2015	470,00			

Sigortalı (A), 27/1/2015 tarihinde il müdürlüğüne müracaat ederek prim borçlarını 6552 sayılı Kanun kapsamında 18 eşit taksitle yapılandırma talebinde bulunmuş ve taksit tutarları 469,12 TL olarak tespit edilmiştir. Yapılandırma kapsamında sadece bir kez ödeme yapan sigortalı (A), EK-35'de yer alan başvuru formuyla dosyasının bulunduğu sosyal güvenlik il müdürlüğüne/sosyal güvenlik merkezine 12/5/2015 tarihinde müracaat ederek yapılandırmasının iptal edilmesini ve sigortalılığının durdurulmasını talep etmiştir. Sigortalı (A)'nın, yapılandırması iptal edilerek (25) ödeme türünde ödediği tutarı (1) prim ödeme türüne alındıktan sonra 30/4/2015 tarihi itibarıyla 11 ay prim borcu bulunması nedeniyle sigortalılığı prim ödemelerine göre durdurulmayacak ve iptal edilen yapılandırması tekrar onaylanarak (1) prim ödeme türüne alınan ödeme tekrar (25) ödeme türüne aktarılacaktır.

Örnek 2- 16/7/2005 tarihi itibarıyla vergi mükellefiyetine istinaden 1479 sayılı Kanun kapsamında tescili yapılan sigortalı (B)'nin terk tarihleri ile ödemeleri aşağıdaki gibidir.

TERK TARİHİ	TERK KODU
21/11/2005	01
22/6/2006	06

ÖDEME KODU	ÖDEME TARİHİ	ÖDEME TUTARI	ÖDEME KODU	ÖDEME TARİHİ	ÖDEME TUTARI
1	31/3/2011	1.252,53	1	8/4/2011	315,00

4	30/5/2011	942,43	1	31/5/2011	315,00
1	24/6/2011	315,00	1	29/7/2011	320,00
1	9/9/2011	330,00	4	9/9/2011	942,21
4	31/10/2011	943,00	1	31/10/2011	330,00
1	30/11/2011	330,00	1	28/12/2011	330,00
4	28/12/2011	942,21	1	31/1/2012	350,00
1	29/2/2012	350,00	4	29/2/2012	942,21
1	30/3/2012	350,00	4	30/4/2012	942,21
1	30/4/2012	638,46	1	30/5/2012	345,74
1	28/6/2012	345,74	4	28/6/2012	942,21
1	31/7/2012	366,80	4	31/8/2012	943,00
1	3/9/2012	370,00	1	28/9/2012	363,60
1	1/11/2012	400,00	4	1/11/2012	819,32
4	31/12/2012	942,21	1	31/12/2012	350,00
1	12/3/2013	400,00	4	12/3/2013	130,00
4	12/3/2013	942,21	4	31/5/2013	942,21
1	31/7/2013	942,50	25	30/12/2014	615,60

Sigortalı (B), 17/11/2014 tarihinde il müdürlüğüne müracaat ederek prim borçlarını 6552 sayılı Kanun kapsamında 18 eşit taksitle yapılandırma talebinde bulunmuş ve taksit tutarları 615,60 TL olarak tespit edilmiştir. Yapılandırma kapsamında ilk taksitini 30/12/2014 tarihinde ödeyen sigortalı (B), EK-35’de yer alan başvuru formuyla dosyasının bulunduğu sosyal güvenlik il müdürlüğüne/sosyal güvenlik merkezine 18/5/2015 tarihinde müracaat ederek yapılandırmasının iptal edilmesini ve sigortalılığının durdurulmasını talep etmiştir.

Sigortalı (B)’nin, yapılandırma taksiti olarak (25) ödeme türünde ödediği 615,60 TL (1) prim ödeme türüne alınması ve yapılandırmasının iptal edilmesinden sonra 30/4/2015 tarihi itibarıyla 17 ay prim borcunun bulunduğu tespit edildiğinden, sigortalılığı prim ödemelerine göre 31/12/2013 tarihi itibarıyla (63) terk koduyla durdurulacaktır.

Sigortalının ticari faaliyetinin devam etmesi nedeniyle yeniden sigortalılığı 1/5/2015 tarihi itibarıyla (06) koduyla başlatılacaktır.

3.3- Prim borçlarını 6183 sayılı Kanunun 48 inci madde kapsamında ödemek için tecil ve taksitlendirme talebi olanların sigortalılıklarının durdurulması

Bu bölümün 2 nci maddesinde sayılanlardan, 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesi kapsamında prim borçlarını taksitlendiren ve tecil talebi bozulmamış veya bozulmuş olanların, EK-35’de yer alan başvuru formu ile dosyalarının bulunduğu sosyal güvenlik il

müdürlüğüne/sosyal güvenlik merkezine müracaat ederek taksitlendirmelerinin bozulmasını talep etmeleri ve 30/4/2015 tarihi itibarıyla 12 ay ve daha fazla prim borcu bulunması şartıyla, sigortalılıkları prim ödemelerine göre durdurulacaktır.

3.3.1- Sigortalılığın durdurulması için müracaat edilen tarihte 48 inci madde talebi bozulmamış olanlar

Bu durumda olan sigortalıların 48 inci madde talebi iptal edilerek, ödenen peşinat ile taksit tutarları prim koduna aktarılacaktır. 48 inci madde talebi ihlal olmadığı için ödenen tutarlardan irat olarak kaydedilmeyecektir. Prim koduna alınan peşinat ve taksit ödemelerinden yapılan mahsup işleminden sonra 30/4/2015 tarihi itibarıyla 12 ay ve daha fazla aya ait prim borcu olanların sigortalılıkları prim ödemelerine göre (63) terk kodu ile durdurulacaktır. 30/4/2015 tarihi itibarıyla 12 aydan fazla prim borcu bulunmaması halinde prim koduna alınan 48 inci madde kapsamında ödenen peşinat ve taksitler (22) ve (2) koduna alınarak talebi yeniden onaylanacaktır.

Örnek 1- (4/b) kapsamındaki sigortalı (A), prim borçlarını 18/8/2014 tarihinde 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesi kapsamında 18 ay taksit seçeneğiyle taksitlendirmiş ve 2015/4 üncü aya kadar olan taksitleri ile cari ay primlerini süresinde ödemiştir. 48 inci madde taksitlendirmesi devam eden sigortalı (A), EK-35’de yer alan başvuru formuyla dosyasının bulunduğu sosyal güvenlik il müdürlüğüne/sosyal güvenlik merkezine 25/5/2015 tarihinde müracaat ederek taksitlendirmesinin iptal edilmesini ve sigortalılığının durdurulmasını talep etmiştir. Öncelikle, ihlale girmemiş ve devam eden 48 inci madde talebinin iptal edilerek (22) ve (2) kodundaki ödemeler (1) prim ödeme koduna alınacaktır. 48 inci madde talebi ihlal olmadığı için ödenen tutarlar irat olarak kaydedilmeyecektir. Bu işlemten sonra 30/4/2015 tarihi itibarıyla 12 aydan fazla prim borcu bulunması halinde (A)’nın sigortalılığı, prim ödemelerinin karşılacağı ayın sonu itibarıyla (63) terk koduyla durdurulacaktır. Aynı sigortalının 48 inci madde taksitlendirme iptaline ilişkin yapılan işlemler sonucunda 30/4/2015 tarihi itibarıyla 12 aydan az prim borcunun olması halinde, 18/8/2014 tarihli 48 inci madde talebi yeniden onaylanacak ve (1) prim ödeme koduna alınan ödemeler tekrar (22) ve (2) ödeme koduna alınarak sigortalının 48 inci madde talebi tekrar geçerli hale getirilecektir.

3.3.2- Sigortalılığın durdurulması için müracaat edilen tarihte 48 inci madde talebi ihlale girmiş olanlar

48 inci madde taksitlendirmesi ihlale girenler (gerek taksit yönünden gerekse cari prim yönünden) hakkında öncelikle 48 inci madde talebi iptal edilecek ve aşağıda belirtilen şekilde irat kaydı yapılacaktır.

- “48. Madde” programında yer alan “Talep Görüntüleme” menüsündeki “İptal Onay” seçeneğinden talep iptal edilecektir.

- “48. Madde” programında yer alan “Tecil ve Taksitlendirme” menüsündeki “Taksit Bozma” seçeneği kullanılmak suretiyle irat kaydı yapılacaktır. Sigortalının sadece peşinat ödemesi var ise, peşinat tutarında tecil faizinin olmaması nedeniyle irat kaydı yapılmayacaktır. Program, son ödenen (2) kodundaki taksit ödemesinden alınması gereken iradı otomatik olarak hesaplamakta ve hesaplanan tutarı (27) kodunda prim hesabına kaydetmektedir. (2) kaynak kodunda kalan ödeme tutarı (1) prim ödeme koduna alınacaktır.

- Bu işlemten sonra tecil kapsamında daha önce ödenen (22) ve (2) kodundaki diğer ödemeler “Güvence Parasal İşlemler” menüsünden manuel olarak (1) prim ödeme koduna alınacaktır.

Örnek 2- (4/b) kapsamındaki sigortalı (B), prim borçlarını 17/2/2014 tarihinde 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesi kapsamında 18 ay taksit seçeneğiyle taksitlendirmiş ve 2014/3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 ve 10 uncu ayda ödenmesi gereken taksitler ile cari ay primlerini zamanında ödemiş ancak, 2014/11 ve 12 nci ayda ödemesi gereken taksitlerini cari ay primleriyle birlikte ödemediği için 48 inci madde talebi ihlale girmiştir. Sigortalı (B), Ek-35’de yer alan başvuru formuyla dosyasının bulunduğu sosyal güvenlik il müdürlüğüne/sosyal güvenlik merkezine 13/5/2015 tarihinde müracaat ederek taksitlendirmesinin iptal edilmesini ve sigortalılığının durdurulmasını talep etmiştir. Sigortalılığın durdurulması için müracaat edilen tarihten önce 48 inci madde talebinin ihlale girmiş olması nedeniyle, öncelikle 48 inci madde talebi iptal edilecek, programdaki taksit bozma menüsünden irat kaydı yapıldıktan sonra (22) ve (2) kodundaki ödemeler (1) prim ödeme koduna alınacaktır. Bu işlemten sonra 30/4/2015 tarihi itibarıyla 12 aydan fazla prim borcu bulunması halinde (B)’nin sigortalılığı, prim ödemelerinin karşıladığı tam ayın sonu itibarıyla (63) terk koduyla durdurulacaktır. Aynı sigortalının, 48 inci madde talebinin iptaline ilişkin yapılan işlemler sonucunda 30/4/2015 tarihi itibarıyla 12 aydan az prim borcu olması halinde, sigortalılığını durdurma talebi reddedilerek prim borcu tahsil edilecektir.

4- (64) sanal terk kodunun (63) gerçek terk koduna dönüştürülmesi

Program tarafından (64) sanal terk koduyla sigortalılığı durdurulanların, bu bölümün 3.1, 3.2 ve 3.3 üncü başlıklarında yer alan açıklama ve örnekler doğrultusunda gerçek terk tarihi belirlenecek ve (64) sanal terk kodu kaldırılarak (63) gerçek terk kodu işlenecektir.

5- Durdurulan Sigortalılığın Yeniden Başlatılması

Kanunun geçici 63 üncü maddesinin birinci fıkrasının son cümlesinde; “Sigortalılıkları durdurulanlardan bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında çalışmaya devam edenlerin sigortalılıkları bu maddenin yayım tarihini takip eden aybaşı itibarıyla yeniden başlatılır.” hükmü yer almaktadır. Sigortalılıkları geçici 63 üncü madde gereğince durdurulanlardan, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında çalışmaya devam edenlerin sigortalılıkları, 1/5/2015 itibarıyla (06) koduyla yeniden başlatılacaktır.

6- (4/b) Kapsamındaki Sigortalılık Süreleri Durdurulanların Diğer Statülerdeki Sigortalılıklarının Geçerliliği

Kanunun geçici 63 üncü maddesiyle 30/4/2015 tarihi itibarıyla 12 ay ve üzerinde prim borcu olanların sigortalılıkları, en son primi ödenmiş ay itibarıyla, prim ödenmemiş ise tescil tarihi itibarıyla durdurulmuş olup, bu sürelerin sigortalıların veya hak sahiplerinin talebi halinde sonradan ihya edilmesi mümkün bulunmaktadır.

1/3/2011 tarihi öncesinde çakışan hizmet süresi içinde (4/a) kapsamında hizmet sürelerinin geçersiz, (4/b) kapsamındaki hizmet sürelerinin geçerli olması halinde, öncelikle çakışan hizmet süresi içinde (4/a) kapsamında ödenen tutarlar **(Mülga, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge)** 20/10/2014 tarihli ve 2014/28 sayılı Genelge doğrultusunda (4/b) kapsamındaki prim borçlarına aktarılacak, ardından 30/4/2015 tarihi itibarıyla (4/b) kapsamındaki prim borçlarının 12 ay veya üzerinde olması halinde geçici 63 üncü maddeye istinaden durdurma işlemi yapılacaktır.

(4/b) kapsamında sigortalı olması gerektiği halde kendilerine ait veya ortak oldukları işyerlerinden yersiz olarak (4/a) kapsamında sigortalı gösterildiği için bu sigortalılıkları iptal edilenlerin de (4/a) kapsamındaki süreler için yapılan ödemeleri geçerli olan (4/b) kapsamındaki sigortalılığına aktarıldıktan sonra geçici 63 üncü maddeye göre sigortalılık süreleri değerlendirilecektir.

Örnek 1- 17/5/2005 tarihinde başlayan vergi mükellefiyet kaydına istinaden 1479 sayılı Kanun kapsamındaki sigortalılığı 17/5/2005 tarihinde başlatılan ve sigortalılığı kesintisiz devam eden (A) sigortalısının 20/3/2007 ile 15/4/2010 tarihleri arasında (4/a) kapsamında sigortalı olduğu, bu sürelerde (4/a) kapsamındaki primlerin ödenmiş olmasına rağmen (4/b) kapsamındaki primlerin ödenmemiş olduğu varsayıldığında, (4/b) kapsamındaki sigortalılık statüsünün geçerli olması nedeniyle çakışan süre içinde (4/a) kapsamında ödenen primleri (4/b) kapsamındaki prim borçlarına aktarılacak, ardından 30/4/2015 tarihi itibarıyla 12 ay ve üzerinde prim borcunun bulunması halinde geçici 63 üncü maddeye istinaden durdurma işlemi yapılacaktır.

Çakışan hizmet süresi içinde, (4/a) kapsamındaki sigortalılığın geçersiz, (4/b) kapsamındaki sigortalılığın geçerli olduğu ve (4/a) kapsamında bildirilen hizmet sürelerine ilişkin primlerin ödenmemiş olması durumunda da yine (4/b) kapsamındaki sigortalılık statüsünün geçerli olması ve sonradan ihya edilmesi mümkün olduğu nazara alınarak, (4/a) kapsamındaki geçersiz olan sigortalılık statüsü iptal edilecek, primlerin ödenmemiş olması nedeniyle herhangi bir aktarım yapılmayacak ve sonradan talep edilmesi halinde (4/b) kapsamındaki sigortalılık statüsü ihya edilecektir.

Örnek 2- Örnek 1'deki sigortalının (4/a) kapsamındaki hizmetlerine ilişkin primlerinin ödenmemiş olduğu varsayıldığında, (4/a) kapsamındaki sigortalı hizmetlerinin iptali yapılarak, (4/b) kapsamındaki sigortalılık statüsü geçici 63 üncü maddeye istinaden durdurulacak, ancak sigortalı veya hak sahiplerinin talebi halinde (4/b) kapsamında durdurulmuş sürelerle ilişkin hizmet sürelerinin sonradan ihya edilmesi mümkün olabilecektir.

Örnek 3- Vergi mükellefiyet kaydına istinaden (4/b) kapsamında sigortalı olan (C)'nin (4/b) kapsamındaki 1/5/2007 ile 30/4/2015 tarihleri arasındaki primlerinin ödenmemiş olması nedeniyle sigortalılığının 1/5/2007 tarihi itibarıyla geçici 63 üncü maddeye istinaden durdurulduğu ve vergi mükellefiyet kaydının devam etmesi nedeniyle 1/5/2015 tarihi itibarıyla sigortalılığının yeniden başlatıldığı, ancak 20/12/2015 tarihinde sigortalının müracaatı üzerine yapılan incelemede 15/3/2010 ile 30/4/2012 tarihleri arasında 4/a kapsamında sigortalı olduğu ve primlerinin ödendiğinin anlaşıldığı varsayıldığında,

- 15/3/2010 ile 28/2/2011 tarihleri arasında (4/b) kapsamındaki hizmetler geçerli olduğundan bu süreler zarfında 4/a kapsamındaki hizmetlerin iptali yapılarak, ödenen primler 4/b kapsamındaki sigortalılık statüsünden kaynaklanan prim borçlarına aktarılacak,

- 1/3/2011 ile 30/4/2012 tarihleri arasında (4/a) kapsamındaki sigortalılık geçerli olduğundan, prim transferi yapılmayarak, (4/b) kapsamındaki sigortalılık 28/2/2011 tarihi itibarıyla sonlandırılıp 1/5/2015 tarihi itibarıyla yeniden başlatılacaktır. Ardından 30/4/2015 tarihi itibarıyla 12 ay ve üzerinde prim borcunun bulunması nedeniyle (4/b) kapsamındaki sigortalılık en son prim ödenmiş ayın sonu itibarıyla durdurulacaktır.

Örnek 4- 8/4/2013 tarihinde Kanunun ek 5 inci maddesi kapsamında tarım sigortalılığına müracaat eden sigortalı (N) hakkında yapılan inceleme sonucunda 4/a, 4/b, 4/c kapsamında kaydının olmadığı tespit edilmiş ve ek 5 inci madde kapsamında tescil işlemi yapılmıştır. Sigortalı prim borçlarını düzenli olarak ödemiş ancak 11/8/2015 tarihinde yapılan kontrol sonucunda 9/4/2013 tarihinde vergi mükellefiyet kaydına istinaden 4/b kapsamında sigortalı olmasını gerektiren tescil kayıt işleminden dolayı ek 5 tarım tescil sigortalılığı 8/4/2013 tarihi itibarıyla sonlandırılmıştır. (4/b) kapsamındaki sigortalılık statüsünün geçerli olması nedeniyle

çakışan süre içinde ek 5 kapsamında ödenen tutarlar 4/b kapsamındaki prim borçlarına aktarılacak, ardından 30/4/2015 tarihi itibarıyla 12 ay ve üzerinde prim borcunun bulunması halinde geçici 63 üncü maddeye istinaden durdurma işlemi yapılacaktır.

Örnek 5- 1/5/2009-5/9/2013 tarihleri arasında (4/a) kapsamında, 6/9/2013 tarihinden itibaren (4/b) kapsamında sigortalı olan (H)'nin, en son prim ödediği tarih esas alınarak 31/12/2013 tarihinde (4/b) sigortalılığı durdurulmuş, 1/5/2015 tarihinde yeniden başlatılmıştır. Yapılan incelemede 1/5/2009-5/9/2013 tarihleri arasında kendi işyerinden (4/a) kapsamında bildirim yapıldığı anlaşılmıştır. Bu durum hizmet çakışması olmadığından sigortalının 1/5/2009 tarihi itibarıyla (4/b) tescili yapılacak, (4/a) kapsamında ödenen primler (4/b)'ye aktarılacaktır.

Aynı sürelerde hem 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendinin (1), (2) ve (3) numaralı alt bentleri kapsamında, hem de (4) numaralı alt bendi kapsamında sigortalılıkları bulunan kişilerin;

- 28/2/2011 ve öncesi tarihlerde önce başlayan sigortalılıkları
 - 1/3/2011 ve sonrasında (1), (2) ve (3) numaralı alt bentler kapsamındaki sigortalılıkları,
- geçerli sayılacaktır.

Bu bakımdan aynı süreler içinde hem (1) (2) ve (3) numaralı alt bentler kapsamında, hem de (4) numaralı alt bent kapsamında sigortalılık süreleri bulunan kişilerce geçersiz olan sigortalılık statüsünden ödenen primler geçerli olan sigortalılık statüsüne aktarılacak, ardından 30/4/2015 tarihi itibarıyla (4/b) kapsamındaki prim borçlarının 12 ay veya üzerinde olması halinde geçici 63 üncü maddeye istinaden durdurma işlemi yapılacaktır.

Bu maddede açıklanan hususların yayımlandığı tarihten önceki genelge, genel yazı ve talimatlar doğrultusunda prim aktarma ve Kanunun 53 üncü maddesine göre tespit edilen sigortalılık süreleri ile ilgili yapılan işlemler geçerli kabul edilecek geriye dönük yeni bir işlem yapılmayacaktır.

7- Durdurulan Sigortalılık Sürelerinin İhya Edilmesi

30/4/2015 tarihi itibarıyla 12 ay ve daha fazla süreye ilişkin prim borcu bulunması nedeniyle sigortalılıkları durdurulanların, daha sonra kendileri ya da hak sahipleri tarafından, EK-36'da yer alan başvuru formuyla dosyalarının bulunduğu sosyal güvenlik il müdürlüğüne/sosyal güvenlik merkezine müracaat ederek ihya talebinde bulunmaları halinde, durdurulan sigortalılık sürelerinin tamamı için talep tarihinde 80 inci maddenin ikinci fıkrasına göre belirlenecek prime esas kazanç tutarı üzerinden ihya borcu hesaplanacaktır. İhya edilecek süreler belirlenirken, geçici 63 üncü madde kapsamında durdurulan sürelerle birlikte önceki kanunlara göre durdurulan sürelerin tamamı dikkate alınacaktır. Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (1), (2) ve (3) numaralı alt bentleri ile (4) numaralı alt bendi kapsamında durdurulan sigortalılık sürelerinin bulunması halinde, sigortalı ya da hak sahiplerinin talep ettiği kapsamdaki sigortalılık sürelerinin tamamı ihya edilecektir.

Hesaplanan ihya borç tutarının tamamı borcun tebliğ tarihinden itibaren üç ay içinde ödendiği takdirde, bu süreler sigortalılık süresi olarak değerlendirilecektir.

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamında olanlar hariç olmak üzere diğer alt bentlerine göre sigortalı sayılanlar için;

İhya tutarı = Durdurulan Gün x Beyan Edilen Prime Esas Günlük Kazanç x % 34,5 formülüyle,

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamındaki sigortalılar ile köy muhtarları için ise;

İhya tutarı = Durdurulan Gün x Beyan Edilen Prime Esas Günlük Kazanç x %34,5 x 23/30 formülüyle,

hesaplanacaktır.

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamındaki sigortalıların 2016 yılındaki ihya tutarı 23 gün üzerinden hesaplanacak olup, “23” ibaresi prime esas günlük kazancın otuz katını geçmemek üzere takip eden her yıl için bir puan artırılabacaktır.

Tebliğ edilen borç tutarının üç ay içerisinde tamamen ödenmemesi halinde bu süreler sigortalılık süresi olarak değerlendirilmeyecek, bu madde kapsamında eksik ödenmiş olan tutarlar ilgilinin prim ve prime ilişkin borcunun bulunmaması kaydıyla faizsiz olarak iade edilecektir.

Eksik ya da süresi dışında yapılan ödeme nedeniyle ihya talebi geçersiz hale gelen sigortalı ya da hak sahipleri yeniden ihya talebinde bulunabileceklerdir.

Örnek 1- Vergi mükellefiyet kaydına istinaden 1/5/2008 tarihinde sigortalılığı başlayan ve 31/7/2015 tarihine kadar hiç prim ödemesi bulunmayan sigortalı (A)’nın, 30/4/2015 tarihi itibarıyla yapılan borç ayı sorgulamasında 84 ay prim borcunun bulunduğu tespit edilmiş ve sigortalılığı tescil tarihi olan 1/5/2008 tarihi itibarıyla (63) terk koduyla durdurulmuştur. Daha sonra sigortalı (A), EK-36’da yer alan başvuru formuyla dosyasının bulunduğu sosyal güvenlik il müdürlüğüne/sosyal güvenlik merkezine 17/9/2015 tarihinde müracaat ederek durdurulan sürelerinin ihya edilmesini talep etmiştir. Sigortalının ihya talebinde bulunduğu 17/9/2015 tarihinde geçerli olan asgari ücret üzerinden prime esas günlük kazanç tutarı olarak 42,45 TL beyan edilmiştir. 30/4/2015 tarihi itibarıyla durdurulan sigortalılık süresinin 2520 gün olduğu anlaşılmıştır.

İhya tutarı = Durdurulan Gün x Beyan Edilen Prime Esas Günlük Kazanç x %34,5

İhya tutarı = 2520 x 42,45 x %34,5

İhya Tutarı= 36.906,03 TL

Hesaplanan 36.906,03 TL tutarındaki ihya borcu 17/9/2015 tarihinde sigortalıya tebliğ edilmiş ve sigortalı kendisine tebliğ edilen ihya borçlanma tutarının tamamını 15/12/2015 tarihinde ödemiş olduğundan, durdurulan süreler hizmet olarak değerlendirilecektir.

Örnek 2- 1/3/2000 tarihinde başlayan ve kesintisiz devam eden vergi mükellefiyet kaydı nedeniyle 1479 sayılı Kanun kapsamındaki sigortalılığı 1/3/2000 tarihinde başlatılan (B)’nin, 30/4/2008 tarihi itibarıyla yapılan borç ayı sorgulamasında 60 aydan fazla prim borcunun bulunduğu tespit edilmiş ve hiç prim ödemesi bulunmayan sigortalının tescil tarihi olan 1/3/2000 itibarıyla (19) terk koduyla sigortalılığı durdurulmuştur. Vergi kaydının devam etmesi nedeniyle 1479 sayılı Kanun kapsamındaki yeniden sigortalılığı 1/5/2008 tarihi itibarıyla başlatılmıştır. 1/5/2008 tarihinden sonraki sigortalılık sürelerinde değişik tarihlerde prim ödemesi bulunan sigortalının 30/4/2015 tarihi itibarıyla yapılan borç ayı sorgulamasında 49 ay prim borcunun bulunduğu tespit edilmiştir. Sigortalının prim ödemelerinin karşıladığı tam ayın sonu olan 31/3/2011 tarihi itibarıyla (63) terk koduyla ikinci kez durdurulmuştur. Vergi kaydının devam etmesi nedeniyle, yeniden sigortalılığı 1/5/2015 tarihi itibarıyla (06) koduyla başlatılmıştır. Daha sonra sigortalı (B), EK-36’da yer alan başvuru formuyla dosyasının bulunduğu sosyal güvenlik il müdürlüğüne/sosyal güvenlik merkezine 21/10/2015 tarihinde müracaat ederek durdurulan sürelerinin ihya edilmesini talep etmiştir. Sigortalı (B)’nin (19) terk koduyla 2940 gün, (63) terk koduyla 1470 gün olmak üzere toplam 4410 gün durdurulan sigortalılık süresinin olduğu anlaşılmıştır.

İhya tutarı = Durdurulan Gün x Beyan Edilen Prime Esas Günlük Kazanç x %34,5

İhya tutarı = 4410 x 42,45 x % 34,5

İhya Tutarı= 64.585,55 TL

Hesaplanan 64.585,55 TL ihya borç tutarı 21/10/2015 tarihinde sigortalıya tebliğ edilmiş ve sigortalı kendisine tebliğ edilen borçlanma tutarının tamamını 11/1/2016 tarihinde ödemiş olduğundan, durdurulan süreler hizmet olarak değerlendirilecektir.

Örnek 3- Ziraat odası kaydına istinaden, Kanunun 4 maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamında 1/3/2009 tarihinde sigortalılığı başlayan ve 31/7/2015 tarihine kadar hiç prim ödemesi bulunmayan sigortalı (C)'nin, 30/4/2015 tarihi itibarıyla yapılan borç ayı sorgulamasında 74 ay prim borcunun bulunduğu tespit edilmiş ve sigortalılığı 1/3/2009 tescil tarihi itibarıyla (63) terk koduyla durdurulmuştur. Daha sonra sigortalı (C), EK-36'da yer alan başvuru formuyla dosyasının bulunduğu sosyal güvenlik il müdürlüğüne/sosyal güvenlik merkezine 24/9/2015 tarihinde müracaat ederek durdurulan sürelerinin ihya edilmesini talep etmiştir. Sigortalının ihya talebinde bulunduğu 24/9/2015 tarihinde geçerli olan asgari ücret üzerinden prime esas günlük kazanç tutarı olarak 42,45 TL beyan edilmiştir. 30/4/2015 tarihi itibarıyla durdurulan sigortalılık süresinin 2.220 gün olduğu anlaşılmıştır.

İhya Tutarı=Durdurulan Gün x Beyan Edilen Prime Esas Günlük Kazanç x % 34,5 x 22/30

İhya tutarı = 2.220 x 42,45 x %34,5 x 22/30

İhya Tutarı= 23.842,46 TL

Hesaplanan 23.842,46 TL tutarındaki ihya borcunun 24/9/2015 tarihinde tebliğ edilmiş ve sigortalı kendisine tebliğ edilen borçlanma tutarının tamamını 21/11/2015 tarihinde ödemiş olduğundan, durdurulan süreler hizmet olarak değerlendirilecektir.

8- Sigortalılığın Durdurulması ve Yeniden Başlatılmasında Devredilen Bağ-Kur Genel Müdürlüğü Tarafından Yayımlanan 3/8/1995 tarihli ve 1995/11 sayılı Genelge Hükümlerinin Uygulanıp Uygulanmayacağı

Bu bölümün 2 nci maddesinde sayılanlardan, 30/4/2015 tarihi itibarıyla 12 ay ve daha fazla süreye ilişkin prim borcu bulunanların, bu sürelerle ilişkin prim borçlarını, 31/7/2015 tarihine kadar ödememeleri veya ilgili kanunları uyarınca yapılandırmamaları ya da 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesi kapsamında taksitlendirmemeleri halinde, 1/5/2015-31/7/2015 tarihleri arasında ödenen primler de dikkate alınmak suretiyle, prim ödemesi bulunan sigortalıların daha önce ödedikleri primlerin tam olarak karşıladığı ayın sonu itibarıyla, hiç prim ödemesi bulunmayan sigortalıların ise tescil tarihi itibarıyla sigortalılıklarının durdurulması gerekmektedir.

Mülga 1479 sayılı Kanun kapsamındaki sigortalılık süresinin tespitinde 3/8/1995 tarihli ve 1995/11 sayılı Genelgeden yararlanma talebi olmayanların sigortalılıkları 30/4/2015 tarihi itibarıyla 12 ay ve daha fazla süreye ilişkin prim borcu bulunması halinde geçici 63 üncü madde uyarınca durdurulacaktır. Durdurulan sürelerin ihya edilerek değerlendirilmesinin usul ve esasları geçici 63 üncü maddede yer aldığından, sigortalılık süresinin durdurulmasından sonra sigortalı ya da hak sahiplerinin 1995/11 sayılı Genelge hükümlerinden yararlanma talepleri dikkate alınmayacak ve ihya süresinin tespitinde 1995/11 sayılı Genelge hükümleri uygulanmayacaktır.

Örnek 1- 1/5/1994-25/5/2004 tarihleri arasında meslek kuruluşu kaydı, 20/5/1998-24/2/2002 tarihleri arasındaki vergi mükellefiyet kaydı bulunan (A)'nın, mülga 1479 sayılı Kanun

kapsamındaki sigortalılığı 1/5/1994-25/5/2004 olarak tespit edilmiştir. Değişik tarihlerde prim ödemesi bulunan (A)'nın 30/4/2015 tarihi itibarıyla 12 aydan fazla prim borcu bulunması nedeniyle sigortalılığı 31/3/2000 tarihi itibarıyla (63) terk koduyla durdurulmuştur. Sigortalılığı durdurulduktan sonra 17/11/2015 tarihinde 1995/11 numaralı Genelge hükümlerinden yararlanma talebinde bulunan (A)'nın bu talebi işleme alınmayacaktır.

Örnek 2- Yukarıdaki örnekte yer alan sigortalının sigortalılık süresinin durdurulmasından önce 1995/11 numaralı Genelge hükümlerinden yararlanma talebinde bulunduğu varsayıldığında, mülga 1479 sayılı Kanun kapsamındaki sigortalılığı vergi mükellefiyet kaydına istinaden 20/5/1998-24/2/2002 olarak tespit edilecektir. Prim ödemesi bulunmadığı varsayıldığında (A)'nın sigortalılığı tescil tarihi olan 20/5/1998 itibarıyla (63) terk koduyla durdurulacaktır. Daha sonra sigortalı (A), EK-36'da yer alan başvuru formuyla dosyasının bulunduğu sosyal güvenlik il müdürlüğüne/sosyal güvenlik merkezine müracaat ederek durdurulan sürelerinin ihya edilmesini talep ettiğinde, oda ve sicil kayıtları dikkate alınmadan sadece vergi kayıtlarına istinaden belirlenen ve geçici 63 üncü madde kapsamında durdurulan süreler dikkate alınarak ihya işlemi sonuçlandırılacaktır.

9- Tebliğ Edilen İhya Borcu Ödendikten Sonra Sigortalı Bilgilerinde Yapılan Değişiklikler Nedeniyle İhya Talebi Geçersiz Olanlar

30/4/2015 tarihi itibarıyla 12 ay ve daha fazla süreye ilişkin prim borcu bulunması nedeniyle sigortalılıkları durdurulanların, daha sonra kendileri ya da hak sahipleri tarafından, EK-36'da yer alan başvuru formuyla dosyalarının bulunduğu sosyal güvenlik il müdürlüğüne/sosyal güvenlik merkezine müracaat ederek ihya talebinde bulunulması halinde, durdurulan sigortalılık sürelerinin tamamı için talep tarihinde 80 inci maddenin ikinci fıkrasına göre belirlenecek prime esas kazanç tutarı üzerinden borç tutarı hesaplanacaktır. Hesaplanan borç tutarının tamamı, borcun tebliğ tarihinden itibaren üç ay içinde ödendiği takdirde, bu süreler sigortalılık süresi olarak değerlendirilecektir.

Ancak, tebliğ edilen ihya borcu ödendikten sonra sigortalılık bilgilerinde sonradan bir değişiklik olması halinde, ihya edilmesi gereken sigortalılık süresi ve buna bağlı olarak ihya borç tutarı farklılık gösterebilecektir.

Bu durumdaki sigortalıların öncelikle sigortalılık süreleri yeniden belirlenerek, ilk ihya talebi iptal edilmeden ek ihya talebi alınacak ve ek ihya talep tarihindeki beyan tutarı üzerinden hesaplanan ihya fark tutarının, tebliğ tarihinden itibaren bir ay içerisinde ödenmesi halinde ihya talebi geçerli sayılacaktır.

Diğer taraftan tebliğ edilen ihya borcunu ödedikten sonra sigortalılık bilgilerinde yapılan değişiklik sonucunda durdurulan sigortalılık sürelerinde azalma olması halinde, ihya talebi iptal edilerek, değişen ihya süreleri ve ilk beyanındaki prime esas kazanç tutarı dikkate alınmak suretiyle yeniden ihya borcu hesaplanacaktır. Yeniden yapılan hesaplama neticesinde tespit edilen ihya borç tutarı daha önce tebliğ edilen borç tutarından daha az olacağından, fazla olan kısım ihya kodundan prim koduna alınacaktır.

10- İhya Talebinden Vazgeçilmesi

Kanunun geçici 63 üncü maddesi uygulamasına göre sigortalılığı durdurulanların durdurulan sigortalılık sürelerine ilişkin ihya talebinde bulunup Kanunda belirtilen süre içerisinde ihya tutarının tamamını ödeyerek ihyası geçerli olan sigortalıların daha sonradan bu taleplerinden vazgeçmek istemeleri halinde taleplerinin mümkün olmadığı kendilerine bildirilecektir.

11- Hizmetlerin Bildirilmesi

Bu bölümün 2 nci maddesinde sayılanlardan, 30/4/2015 tarihi itibarıyla 12 ay ve daha fazla süreye ilişkin prim borcu bulunanların, bu sürelerle ilişkin prim borçlarını, 31/7/2015 tarihine kadar ödememeleri veya ilgili kanunları uyarınca yapılandırmamaları ya da 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesi kapsamında taksitlendirmemeleri halinde, 1/5/2015-31/7/2015 tarihleri arasında ödenen primler de dikkate alınmak suretiyle, prim ödemesi bulunan sigortalıların daha önce ödedikleri primlerin tam olarak karşıladığı ayın sonu itibarıyla, hiç prim ödemesi bulunmayan sigortalıların ise tescil tarihi itibarıyla sigortalılıklarının durdurulması gerekmektedir.

Primi ödenmeyen süreler sigortalılık süresi olarak değerlendirilmediğinden durdurulan sigortalılık süreleri hizmet birleştirilmesinde dikkate alınmayacaktır.

Kanunun geçici 63 üncü maddesi kapsamında sigortalılık süreleri tescil tarihi itibarıyla durdurulanların hizmet sürelerinin istenmesi halinde, sigortalılık başlangıç tarihi itibarıyla sigortalılığın durdurulduğu ve bu nedenle de birleştirilecek hizmet sürelerinin bulunmadığı bildirilecektir.

Kanunun geçici 63 üncü maddesi kapsamında sigortalılık süreleri durdurulanların, durdurulan süreler haricindeki primi ödenmiş hizmet süreleri bildirilecek hizmetler kapsamında değerlendirilecek ve mülga 1479 ile 2926 sayılı Kanunlara göre aylık bağlama ve toptan ödeme işlemlerinde de dikkate alınacaktır.

12- Diğer Hususlar

12.1- Ödeme planlarının ilgililere tebliği

Durdurulan sigortalılık sürelerinin ihya edilmesine ilişkin başvurulara istinaden hazırlanan ödeme planı, sigortalı ya da hak sahibine imza karşılığı elden verilecek ya da başvuru formunda beyan edilen adres dikkate alınmak suretiyle 7201 sayılı Kanuna göre ilgiliye tebliğ edilecektir.

Ödeme planları oluşturulduktan sonra ödenecek tutarlar banka ekranlarına yansıtılacağından, ödeme planları tebliğ edilememiş borçluların her ne kadar ödeme planları taraflarına ulaşmamış olsa bile banka kanalıyla ödeme yapmaları mümkün olacaktır.

12.2- Sigortalılıkları durdurulanlar ile bunların bakmakla yükümlü olduğu kişilerin genel sağlık sigortalılığı

Kanunun geçici 63 üncü maddesi kapsamında sigortalılıkları durdurulanlar ile bunların bakmakla yükümlü olduğu kişilerin, 1/1/2012 tarihinden 30/4/2015 tarihine kadar durdurulan süreler için Kanunun 60 ncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında genel sağlık sigortalısı olarak tescilleri yapılmayacaktır.

12.3- İhya edilen hizmet sürelerinin geçerlilik tarihi

Kanunun geçici 63 üncü maddesi kapsamında ihya edilen hizmet süreleri borcun ödendiği tarihten itibaren geçerli sayılacaktır.

12.4- Sigortalılardan alınacak belgeler

Kanunun geçici 63 üncü maddesinde öngörülen üç aylık süreyi beklemeden sigortalılığını durdurmak isteyenlerin, Ek-35’de yer alan başvuru formu ile dosyalarının bulunduğu sosyal

güvenlik il müdürlüğüne/sosyal güvenlik merkezine müracaat etmeleri, bu sürelerin yeniden değerlendirilmesi için ihya talebinde bulunanların ise EK-36'da yer alan başvuru formu ile dosyalarının bulunduğu sosyal güvenlik il müdürlüğü/sosyal güvenlik merkezine müracaat etmeleri sağlanacaktır. Ayrıca, Kurumca elektronik ortamda temin edilemeyen sigortalılığa esas güncel belgeler sigortalı ya da hak sahiplerinden gerekli görülmesi halinde istenecektir.

DÖRDÜNCÜ KISIM
KANUNUN 4 ÜNCÜ MADDESİNİN BİRİNCİ
FIKRASININ (c) BENDİNE TABİ OLAN SİGORTALILAR

BİRİNCİ BÖLÜM
Kanunun 4 üncü Maddesinin Birinci
Fıkrasının (c) Bendine Tabi Çalışan Sigortalılar

1- Genel açıklama

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerine tabi olmayanlardan ilk defa 2008 yılı Ekim ayı başı itibariyle kamu idarelerinin kadro ve pozisyonlarında çalışmaya başlayanlar, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı sayılmışlardır.

Kanunun, 5434 sayılı Kanuna ilişkin geçiş hükümleri başlıklı geçici 4 üncü maddesi uyarınca, Kanunda aksine bir hüküm bulunmadığı takdirde; iştirakçi iken, Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamına alınanlar ile Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olarak çalışmış olup, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi olarak yeniden çalışmaya başlayanlar ve bunların dul ve yetimleri hakkında Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun ile mülga 2829 sayılı Kanun hükümleri uygulanacaktır.

Ayrıca, Kanunun yürürlük tarihinden önce 5434 sayılı Kanuna tabi bir göreve giren ancak, aylığından tam kesenek kesilmeden bu görevinden ayrılan ve Kanunun yürürlük tarihinden sonra yeniden bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında göreve başlayan sigortalılar hakkında da 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılacaktır.

Örnek 1- 27/9/1995 tarihinde 5434 sayılı Kanuna tabi göreve başlayan ve Kanunun yürürlük tarihi olan 2008 yılı Ekim ayı başından itibaren de bu kapsamdaki görevine devam eden sigortalı hakkında Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde 5434 sayılı Kanunun mülga hükümleri uygulanacaktır.

Örnek 2- 15/4/2006-14/7/2007 tarihleri arasında 5434 sayılı Kanuna tabi görev yaptıktan sonra istifaen görevinden ayrılan, 1/3/2008-30/8/2010 tarihleri arasında Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı olarak çalışan, 12/10/2010 tarihinde ise tekrar Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında bir göreve başlayan sigortalı hakkında Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde 5434 sayılı Kanunun mülga hükümleri uygulanacaktır.

Örnek 3- 23/2/2007 tarihinde 5434 sayılı Kanuna tabi göreve başlayan adına emeklilik keseneği ve kurum karşılığı kesilmeden 26/2/2007 tarihinde görevinden ayrılan, Kanunun yürürlüğünden sonra 28/10/2010 tarihinde tekrar Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında bir göreve başlayan sigortalı hakkında Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde 5434 sayılı Kanunun mülga hükümleri uygulanacaktır.

Örnek 4- 10/10/2008 tarihinde memur olarak göreve başlayan, 18/10/2008 tarihinde istifaen görevinden ayrılan ve 19/9/2010 tarihinde polis memuru olarak tekrar göreve başlayan sigortalı hakkında Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde 5434 sayılı Kanunun mülga hükümleri uygulanacaktır.

Kanunun yürürlük tarihinden önce 5434 sayılı Kanuna tabi hizmeti bulunmayan ve Kanunun yürürlük tarihinden sonra ilk defa bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında çalışmaya başlayanlar hakkında ise 5434 sayılı Kanun ile 2829 sayılı Kanun hükümleri değil, Kanun hükümleri uygulanacaktır.

Örnek 5- Kanunun yürürlük tarihinden önce 5434 sayılı Kanuna tabi hizmeti bulunmayan ve 15/10/2010 tarihinde ilk defa memur olarak göreve başlayan sigortalı hakkında Kanun hükümleri uygulanacaktır.

(Ek, 3/7/2015 tarihli ve 2015/19 sayılı Genelge)Örnek 6- Muvazzaf askerlik hizmetini 1990 yılında yedek subay olarak yaptıktan sonra 506 sayılı Kanuna tabi çalışan ve 2009 yılında birleştirilmiş hizmet süreleri üzerinden tarafına 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında yaşlılık aylığı bağlanan sigortalı, 18/9/2014 tarihinde memur olarak göreve atanmıştır. Buna göre, 2008 yılı Ekim ayı başından önce yedek subay olarak görev yapmış olan sigortalı hakkında Kanunda aksine bir hüküm bulunmayan hallerde 5434 sayılı Kanunun mülga hükümleri uygulanacaktır.

(Ek, 3/7/2015 tarihli ve 2015/19 sayılı Genelge)Örnek 7- 2006-2007 öğrenim yılında Harp Okulunda öğrenime başlayan, öğrenimini tamamlamadan 2009 yılında Harp Okulu ile ilişkisi kesilen ilgili, 15/5/2015 tarihinde Kültür Bakanlığı emrinde memur olarak göreve başlamıştır. İlgili Harp Okulunu tamamlamadan ayrıldığından 15/5/2015 tarihinden sonra başlayan memuriyet hizmeti nedeniyle hakkında 5434 sayılı Kanunun mülga hükümlerinin uygulanmasına imkan bulunmamakta olup, 5510 sayılı Kanun hükümleri uygulanacaktır.

Kanunun kısa vadeli sigorta kollarına ilişkin hükümleri 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı sayılanlara bu kapsamda oldukları sürece uygulanmayacaktır.

2- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi uyarınca sigortalı sayılanlar

Kamu idarelerinde, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre hizmet akdine tabi olmayanlardan, kadro ve pozisyonlarda sürekli olarak çalışanlar ile Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerine tabi olmayanlardan, sözleşmeli olarak çalışmaları nedeniyle ilgili mevzuatında Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamına girenler gibi sigortalı olması öngörülmemiş olanlar, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine göre sigortalı sayılmışlardır.

Buna göre, 2008 yılı Ekim ayı başından sonra kamu idarelerinde ilk defa çalışmaya başlayacak olanlardan,

- 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile kadro ihdası yapılmış olan kamu kurum ve kuruluşlarında daimi kadrolara atananlar,

- 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile kadro ihdası olmamasına rağmen kanunlarında bulunan özel hükümler uyarınca 5434 sayılı Kanunla ilgilendirilmeleri gerekenler,

- 399 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Personel Rejiminin Düzenlenmesi ve 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararnameye tabi kamu kurum ve kuruluşlarında sözleşmeli olarak göreve başlayanlar,

- Kadro karşılığı sözleşmeli personel çalıştıran kamu kurum ve kuruluşlarının kanunlarında belirtilen kadro ve unvanlarda çalışanlar,

sigortalı sayılacaklardır.

(Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) Ayrıca, 5434 sayılı Kanunda veya kendi personel kanunlarında belirtilen sürelerde talep etmeleri halinde Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı sayılacaklarına hükmedilenlerden, yazılı talepte bulunmamalarına rağmen emeklilik keseneği ve kurum karşılıklarının/primlerinin süresi içerisinde Kurumumuz hesabına yatırıldığı anlaşılanlar yazılı talepleri aranmaksızın Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı sayılacaklardır.

2.1- 657 sayılı Kanunun 86 ncı maddesi uyarınca açıktan vekil atananlar

2008 yılı Ekim ayı başından sonra kamu idarelerinde ilk defa, 657 sayılı Kanunun 86 ncı maddesi gereğince memurların kanuni izin, geçici görev, disiplin cezası uygulaması veya görevden uzaklaştırma nedenleriyle işlerinden geçici olarak ayrılmaları halinde yerlerine açıktan vekil olarak atananlar sigortalı sayılacaklardır.

2.2- Kuruluş ve personel kanunları veya diğer kanunlar gereğince seçimle veya atama yoluyla kamu idarelerinde göreve gelenler

Kuruluş veya personel kanunları ve diğer kanunlar ile süresi kanunlarla belirlenen görevlere seçilme veya atama yoluyla gelenlerin, bu görevleri sebebiyle kendilerine ilgili kanunlarında Devlet memurları gibi emeklilik hakkı verilmiş olanlardan hizmet akdi ile çalışması öngörülmemiş olanlar sigortalı sayılacaklardır.

Örnek- Personeli için kadro ihdası yapılmadığı gibi herhangi bir hizmet akdine de tabi olmayan 3/4/2008 tarihli ve 5752 sayılı Kanunun 1 inci maddesi uyarınca 5434 sayılı Kanunla ilgilendirilmiş olan Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkiler Piyasası Düzenleme Kurulu

başkan ve üyeleri Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı sayılacaklardır.

2.3- Başbakan, Cumhurbaşkanı Yardımcıları, Bakanlar İle Türkiye Büyük Millet Meclisi Üyeleri (Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)

2008 yılı Ekim ayı başından sonra Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliğine seçilenler seçildikleri, **(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)** Cumhurbaşkanı Yardımcıları ile açıktan bakan olarak atananlar atandıkları tarihten itibaren Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı sayılacaklardır. Kanunun yürürlük tarihinden önce 5434 sayılı Kanuna tabi hizmeti olanların ise sigortalılıkları seçildikleri veya atandıkları tarihi takip eden aybaşından itibaren başlatılacaktır.

Malullük, yaşlılık ve emekli aylığı almakta iken 2008 yılı Ekim ayı başından sonra Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliğine seçilen veya açıktan bakan atananlardan isteyenler emekli aylıkları kesilmek suretiyle aylıklarının kesildiği tarihten itibaren sigortalı sayılacaklardır.

Başbakan ve bakanlar hakkında Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri gibi işlem yapılacaktır.

2.4- Bakan Yardımcıları

8/6/2011 tarihli ve 27958 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 643 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 3 üncü maddesi uyarınca görev süresi Hükümetin görev süresi ile sınırlı olmak üzere bakan yardımcılığı kadroları ihdas edilmiş olup, bakan yardımcısı olarak atananlar atandıkları tarihten itibaren Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı sayılacaklardır. Kanunun yürürlük tarihinden önce 5434 sayılı Kanuna tabi hizmeti olanların ise sigortalılıkları atandıkları tarihi takip eden aybaşından itibaren başlatılacaktır.

2.5- Belediye Başkanları ile İl Encümeninin seçimle gelen üyeleri

2008 yılı Ekim ayından önce belediye başkanlığına veya il encümeninin seçimle gelen üyeliğine seçilenlerden 5434 sayılı Kanuna göre iştirakçi olanların iştirakçilikleri, 2008 yılı Ekim ayından itibaren 4 ncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında devam edecektir.

Örnek 1- 15/10/2001-4/11/2003 tarihleri arasında 506 sayılı Kanuna tabi hizmeti bulunan ve 28/3/2004 tarihinde belediye başkanı seçilen sigortalının talebi üzerine 15/4/2004 tarihinden itibaren iştirakçiliği sağlanmıştır. Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte iştirakçi olan sigortalının iştirakçiliği 15/10/2008 tarihinden itibaren 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında devam edecektir.

- 5434 sayılı Kanuna tabi hizmeti bulunanlar ile 506, 1479, 2925 ve 2926 sayılı kanun hükümlerine tabi çalışmakta iken belediye başkanlığına veya il encümeninin seçimle gelen üyeliğine seçilenlerden, sigortalılıklarını 506, 1479, 2925 ve 2926 sayılı kanunlar kapsamında devam ettirenler 2008 yılı Ekim ayı başından itibaren 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bendi kapsamında sigortalı sayılacaktır. 2008 yılı Ekim ayı başından sonra 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bendi kapsamındaki sigortalılığını sona erdirenlerin sigortalılıklarının sona erdiği tarihten itibaren, sigortalılıklarını sona erdirmeyenlerin ise taleplerinin Kurum kayıtlarına geçtiği tarihten itibaren (c) bendi kapsamında sigortalı sayılacaklardır.

2008 yılı Ekim ayı başından önce 506, 1479, 2925 ve 2926 sayılı kanun hükümlerine tabi çalışması sona erenlerden 5434 sayılı Kanuna göre ilgilendirme talebinde bulunmayanlar 2008 yılı Ekim ayı başından itibaren sigortalı sayılacaklardır.

Bunlardan, 5434 sayılı Kanuna tabi hizmeti bulunanlar hakkında bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümleri uygulanacaktır.

Örnek 2- 5434 sayılı Kanuna tabi çalışmakta iken görevinden 14/5/2001 tarihinde ayrılan ve 5/7/2002 tarihinden itibaren 1479 sayılı Kanuna tabi çalışan sigortalı, 27/3/2004 tarihinde belediye başkanı seçilmiştir. Bu tarihten itibaren 1479 sayılı Kanunla ilgilendirilmesini gereken mesleki faaliyetine son vermeyen sigortalının belediye başkanlığına seçildiği tarihten itibaren 1479 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı devam etmiştir. Sigortalının 1/10/2008 tarihinden sonra da sigortalılığı 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında devam edecektir.

Örnek 3- Örnek 2’de belirtilen sigortalının 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılığı, 8/12/2008 tarihinde vergi mükellefiyetini gerektiren mesleki faaliyetine son vermesi nedeniyle sona ermiştir. Bu sigortalının (c) bendi kapsamındaki sigortalılığı 15/12/2008 tarihinden itibaren başlatılacaktır.

Örnek 4- Örnek 2’de belirtilen sigortalının 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılığına son vermeyerek 5/1/2009 tarihinde talepte bulunması halinde 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendine tabi sigortalılığı sona erdirilecek 15/1/2009 tarihi itibarıyla (c) bendine tabi sigortalılığı başlatılacaktır.

- 2008 yılı Ekim ayı başından önce malullük, yaşlılık ve emekli aylığı bağlananlar ile bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra bağlanacak olanlardan belediye başkanlığına veya il encümeninin seçimle gelen üyeliğine seçilenler, 2008 yılı Ekim ayından sonra 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı olmak istemeleri durumunda, emekli aylıkları kesilmek suretiyle dilekçelerinin Kurum kayıtlarına geçtiği tarihi takip eden aybaşından itibaren sigortalı sayılacaklardır. Bunlardan, daha önce 5434 sayılı Kanuna tabi hizmeti bulunanlar hakkında bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümleri uygulanacaktır.

Örnek 5- 1479 sayılı Kanuna göre yaşlılık aylığı almakta iken, 27/3/2004 tarihinde belediye başkanı seçilen ve 18/11/2008 tarihinde Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı olmak isteyen sigortalı, yaşlılık aylığının kesildiği tarihten itibaren sigortalı sayılacaktır.

Örnek 6- 5434 sayılı Kanuna tabi emekli aylığı almakta iken 27/3/2004 tarihinde belediye başkanı seçilen ve 30/12/2008 tarihinde Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı olmak için Kuruma müracaat eden sigortalı, emekli aylığının kesileceği ayı takip eden 15/1/2009 tarihinden itibaren Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı sayılacaktır.

- Kanunun yürürlüğe girdiği 2008 yılı Ekim ayından sonra belediye başkanlığına veya il encümeninin seçimle gelen üyeliğine seçilenlerden, sigortalılık hali bulunmayanlar ile Kanunun 4

üçüncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bendi kapsamında sigortalı olanlar, isteklerine bakılmaksızın seçtikleri tarihten itibaren Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı sayılacaklardır.

Ancak, 65 yaşını tamamladıktan sonra belediye başkanlığına veya il encümeninin seçimle gelen üyeliğine seçilenler, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı olma talebinde bulunsalar dahi sigortalı sayılmayacaklardır. Bu görevlere seçildikten sonra 65 yaşını tamamlanmış olanların Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamındaki sigortalılığı, Kanunun 9 ncü maddesinin (c) bendi uyarınca 65 yaşını tamamladığı tarihi takip eden aybaşından itibaren sona erecektir.

(Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) Emekli aylığı almakta iken belediye başkanlığına seçilen ve istekleri üzerine ilk defa Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi uyarınca sigortalı sayılan ancak görevlerinin sona erdiği tarihte son sigortalılık statüsüne göre tarafına aylık bağlanamayan sigortalılara daha önce tarafına aylık bağlanan statüye göre, 4/1-c kapsamında geçen süreleri de dikkate alınmak suretiyle aylık bağlanacağından, bunların istekleri üzerine kurulan 4/1-c kapsamındaki sigortalılıklarından vazgeçmelerine imkân bulunmamaktadır.

2.6- Belediye Başkan Yardımcıları

Belediye meclis üyeleri arasından görevlendirilen ve herhangi bir sigortalılığı bulunmayan belediye başkan yardımcısı, Kuruma müracaat ederek Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi uyarınca sigortalı sayılmalarını istemeleri halinde seçtikleri tarihten, belediye başkan yardımcılığı görevinden önce zorunlu sigortalılığı bulunması halinde ise bu sigortalılığının sona erdirildiği tarihten itibaren Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi uyarınca sigortalı sayılacaklardır.

Herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşundan emekli aylığı almakta iken belediye başkan yardımcısı olarak görevlendirilenlerin ise Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi uyarınca sigortalı sayılmayacaklardır.

Örnek 1- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi uyarınca sigortalı iken 29/3/2009 tarihinde yapılan mahalli idareler seçimlerinde belediye meclis üyesi seçilen ve 5/4/2009 tarihinde belediye başkanınca başkan yardımcı olarak görevlendirilen sigortalı, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi uyarınca sigortalı olmayı talep etmesi halinde (b) bendi kapsamında sigortalılığı devam ettiğinden sigortalılığı başlatılmayacaktır. Ancak, sigortalı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılığını sona erdirmesi halinde sigortalılığının sona erdiği tarihten itibaren 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi uyarınca sigortalılığı başlatılacaktır.

Örnek 2- 17/5/2007 tarihinde devlet memuru olarak göreve başlayan ve seçimler nedeniyle görevinden istifa ederek 29/3/2009 tarihinde yapılan mahalli idareler seçimlerinde belediye meclis üyesi seçilen ve 19/8/2010 tarihinde belediye başkanınca başkan yardımcı olarak görevlendirilen sigortalı, 21/8/2010 tarihinde Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi uyarınca sigortalı olmayı talep etmiştir. Buna göre, sigortalı Kanunun geçici 4 üncü maddesi uyarınca talep tarihini takip eden aybaşı olan 15/9/2010 tarihinden itibaren Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi uyarınca sigortalı sayılacaktır.

2.7- Sendikalar ve konfederasyonlar ile sendika şubelerinin başkanlıkları ve yönetim kurullarına seçilenlerden aylıksız izne ayrılanlar

4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu gereğince sendika veya konfederasyonların ilk genel kuruluna kadar sevk ve idare edecek yönetim kurulu üyeleri, genel kurulda yönetim kuruluna seçilenler ile sendika şube yönetim kurulu üyeliğine seçilenlerden, seçildikleri tarihten itibaren otuz gün içerisinde aylıksız izne ayrılan yöneticileri Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı sayılacaklardır.

Bu görevlerinden ayrılanlardan otuz gün içinde görevlerine başlamak için yazılı başvuruda bulunmayanlar görevlerinden çekilmiş sayılarak sigortalılıkları sona erdirilecektir.

Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce kamu sendikaları ve konfederasyonları ile sendika şubelerinin başkanlıkları ve yönetim kurullarına seçilenlerden aylıksız izne ayrılanlar hakkında bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümleri uygulanacaktır.

2.8- Askeri öğrenciler

Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra harp okulları, fakülte ve yüksek okullarda Türk Silahlı Kuvvetleri hesabına okuyan veya kendi hesabına okumakta iken askeri öğrenci olanlar ile astsubay meslek yüksek okulları ve astsubay nasbedilmek üzere temel askerlik eğitime tabi tutulan adaylar Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı sayılacaklardır. Bunlardan okullarını bitirdikten sonra görevlerine başlamadan ayrılanların, bu okullarda geçen öğrencilik süreleri sigortalılık süresinden sayılmayacaktır.

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Ancak, 31/7/2016 tarih ve 29787 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 669 sayılı Kanun Hükmünde Kararname uyarınca Harp Okulları kapatılarak Milli Savunma Bakanlığına bağlı Milli Savunma Üniversitesi (Kara, Hava ve Deniz Harp Okulları ve Astsubay Meslek Yüksekokulları) ile İçişleri Bakanlığına bağlı olarak Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademileri kurulmuş olup, 6/1/2017 tarihi ve 29940 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 680 sayılı KHK ile yapılan değişiklik uyarınca da, 6/1/2017 tarihinden itibaren söz konusu okullarda öğrenim gören öğrenciler hazırlık sınıfı da dahil Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı sayılacaklardır.

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Ayrıca, yine 669 sayılı Kanun Hükmünde Kararname uyarınca Gülhane Askeri Tıp Akademisi kapatılarak Sağlık Bilimleri Üniversitesine devredilmiş olup, bu üniversitede öğrenim görenler askeri öğrenci olma vasfını kaybettiklerinden 31/7/2016 tarihinden sonra bu okullarda öğrenim görenler Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı sayılmayacaklardır.

Örnek 1- 17/9/2009 tarihinde Kara Harp Okuluna giren ve 30/9/2013 tarihinde mezun olan kişi, 17/9/2009 tarihinden itibaren Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı olacaktır. Ancak mezun olduktan sonra herhangi bir nedenle subay nasb edilmemesi durumunda Kara Harp Okulunda geçen eğitim süresi sigortalılık süresinden sayılmayacaktır.

Örnek 2- 5/9/2009 tarihinde hukuk fakültesine öğrenci olarak giren, 14/9/2010 tarihinde Türk Silahlı Kuvvetleri hesabına okumaya başlayan ve 30/9/2013 tarihinde mezun olarak bu tarih itibarıyla subay nasbedilen sigortalının askeri öğrenci olduğu 14/9/2010 tarihi ile mezun olduğu 30/9/2013 tarihi arasındaki süre sigortalılık süresinden sayılacaktır. Okula kayıt yaptırdığı 5/9/2009 tarihi ile askeri öğrenci olduğu 13/9/2010 tarihleri arasındaki sivil öğrencilikte geçen

süresi Kanunun 46 ncı maddesi uyarınca borçlandırılması halinde sigortalılık süresinden sayılacaktır.

2.9- Polis Akademisi öğrencileri ile Emniyet Genel Müdürlüğü hesabına okuyan öğrenciler

2008 yılı Ekim ayı başından sonra Polis Akademisi ile fakülte ve yüksek okullarda, Emniyet Genel Müdürlüğü hesabına okuyan veya kendi hesabına okumakta iken Emniyet Genel Müdürlüğü hesabına okumaya devam eden öğrenciler Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı sayılacaklardır. Bunlardan okullarını bitirdikten sonra görevlerine başlamadan ayrılanların bu okullarda geçen öğrencilik süreleri sigortalılık süresinden sayılmayacaktır.

Örnek 1- 14/12/1991 tarihinde doğan, 6/9/2009 tarihinde Polis Akademisine kayıt yaptıran, 20/6/2013 tarihinde mezun olan ve aynı tarihten itibaren komiser yardımcısı olarak göreve atanan sigortalının Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamındaki sigortalılığı 18 yaşını tamamladığı 14/12/2009 tarihinden itibaren başlayacaktır.

Örnek 2- 8/9/2007 tarihinde Polis Akademisine kayıt yaptıran, 18/6/2011 tarihinde mezun olan ve komiser yardımcısı olarak göreve atanan sigortalının Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalılığı 1/10/2008 tarihinden itibaren başlayacaktır. Polis Akademisine kayıt yaptırdığı 8/9/2007 tarihi ile Kanunun yürürlüğe girdiği 1/10/2008 tarihleri arasında öğrencilikte geçen süresi borçlanma kapsamında olup, Kanunun 46 ncı maddesi uyarınca borçlandırılması halinde sigortalılık süresinden sayılacaktır.

(Ek, 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge) 4652 sayılı Polis Yükseköğretim Kanununda 4/4/2015 tarih ve 29316 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “6638 sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu, Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” ile yapılan değişiklikle Polis Akademisi Başkanlığı Güvenlik Bilimleri Fakültesi, Polis Amirleri Eğitimi Merkezi Müdürlüğüne dönüştürüldüğünden, Polis Akademisi Başkanlığına bağlı Polis Amirleri Eğitim Merkezi Müdürlüğünde öğrenim gören öğrenciler öğrenime başladıkları tarihten itibaren Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı sayılacaklardır. Bunlardan okullarını bitirdikten sonra görevlerine başlamadan ayrılanların bu okullarda geçen öğrencilik süreleri sigortalılık süresinden sayılmayacaktır.

2.10- Polis Meslek Eğitim Merkezlerinde polislik eğitime tabi tutulan adaylar (Ek, 28/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge)

2/8/2013 tarihli ve 28726 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 6495 sayılı “Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun”un 39 uncu maddesi ile Kanunun 4 üncü maddesinin dördüncü fıkrasının (e) bendinde yapılan değişiklik uyarınca polis nasbedilmek üzere Polis Meslek Eğitim Merkezlerinde polislik eğitime tabi tutulan adaylar 6495 sayılı Kanunun yürürlük tarihi olan 2/8/2013 tarihinden itibaren Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi uyarınca sigortalı sayılacak olup, bunlardan Polis Meslek Eğitim Merkezlerindeki eğitimlerini tamamlamadan ayrılanlar ile eğitimlerini tamamlamalarına rağmen görevlerine başlamadan ayrılanların Eğitim Merkezlerinde geçen eğitim süreleri sigortalılıklarından sayılmayacaktır.”

2.11- Sağlık Bakanlığı ve bağlı kuruluşlarına ait sağlık kurum ve kuruluşlarında görev yapan tabip ve uzman tabiplerin 65 yaşından sonra geçen çalışmaları (Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)

694 sayılı “Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname” nin 85 inci maddesi ile 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanununa eklenen ve 1/2/2018 tarih ve 7078 sayılı Kanunun 81 inci maddesi ile de aynen kabul edilen ek 17 nci madde uyarınca, Sağlık Bakanlığı ve bağlı kuruluşlarına ait sağlık kurum ve kuruluşlarında görev yapan tabip ve uzman tabipler ile 24/11/2004 tarihli ve 5258 sayılı Aile Hekimliği Kanunu hükümlerine göre istihdam edilen aile hekimleri, her yıl ilgili Bakanlıkça uygun görülmek şartıyla yetmişiki yaşına kadar çalışabileceklerdir.

Buna göre, Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği 25/8/2017 tarihinde Sağlık Bakanlığı ve bağlı kuruluşlarına ait sağlık kurum ve kuruluşlarında görev yapan tabip ve uzman tabipler ile 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında görev yapmakta iken 24/11/2004 tarihli ve 5258 sayılı Aile Hekimliği Kanunu hükümlerine göre aile hekimi olarak görev yapan ve her yıl Bakanlıkça çalışmaları uygun görülenlerden,

- Kararnamenin yürürlüğe girdiği 25/8/2017 tarihinden sonra 65 yaşını doldurmadan önce, bu görevlere açıktan atama yoluyla atananlar,

- Kararnamenin yürürlüğe girdiği 25/8/2017 tarihinden önce 65 yaşını doldurmuş veya bu tarihten sonra dolduracak olanlardan açıktan atama yoluyla atananlar,

- 65 yaşını doldurmuş olan ancak görevi ile ilişkisi kesilmeyip çalışmaya devam edenler,

3359 sayılı Kanunun ek 17 nci maddesi uyarınca 72 yaşına kadar çalışabilecekler ve 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı sayılacaklardır.

2.12- Öğretim üyelerinin çalışmaları (Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)

18/6/2017 tarihli ve 7033 sayılı Kanunun 14 üncü maddesi ile 2547 sayılı Kanunun 30 uncu maddesine eklenen fıkra uyarınca yaş haddini dolduracakları tarihten önce başvurmuş olup, sözleşme tarihi itibarıyla öğretim üyesi kadrolarında bulunanlardan yükseköğretim kurumlarınca belirlenen bölüm ve programlarda görevlerinde kalmalarında fayda görülenler, yükseköğretim kurumunun teklifi ve Yükseköğretim Kurulunun onayı ile emeklilik yaş hadlerini doldurdukları tarihten itibaren, yetmiş beş yaşını geçmemek üzere emeklilik veya yaşlılık aylığı bağlanıncaya kadar birer yıllık sürelerle sözleşmeli olarak çalıştırılabilirler, bunların sigortalılık veya iştirakçilik ilişkisi önceki kadro unvanları esas alınmak suretiyle devam ettirilecektir.

Ancak bu hükmün uygulamasında Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü ile 5/12/2017 tarihinde Yükseköğretim Kurulunun resmi internet sitesinde yayınlanarak yürürlüğe giren Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenmiş Yükseköğretim Kurumlarında Emeklilik Yaş Haddini Doldurmuş Öğretim Üyelerinin Sözleşmeli Olarak Çalıştırılmasına İlişkin Usul ve Esaslar dikkate alınarak işlem yapılacaktır.

Buna göre,

-Yükseköğretim kurumlarında görev yapan öğretim üyelerinin, sözleşmeli olarak çalıştırılmak için müracaatlarını, yaş haddini doldurmadan en az üç ay önce kadrosunun bulunduğu bölüm başkanlığına, dekanlığına veya enstitü/yüksekokul/konservatuvar müdürlüğüne yapmaları ve sözleşmeli olarak çalışmaları,

-2547 sayılı Kanunun 30 uncu maddesine eklenen fıkra hükmünün yürürlüğe girdiği 1/7/2017 tarihi ile Yükseköğretim Kurumlarında Emeklilik Yaş Haddini Doldurmuş Öğretim Üyelerinin Sözleşmeli Olarak Çalıştırılmasına İlişkin Usul ve Esasların yürürlüğe girdiği 5/12/2017 tarihi arasında yaş haddinden dolayı emekli olan öğretim üyelerinin, 5/12/2017 tarihinden itibaren üç ay içinde emekli oldukları yükseköğretim kurumlarına müracaat ederek sözleşmeli olarak çalışmaları,

halinde 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı sayılacaklardır.

2.13- Emekli aylığı almakta iken belirli görevlere seçilen ve atananlar (Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge)

Kurumumuz Yönetim Kurulunun 16/5/2019 tarih ve 2019/105 sayılı Kararı uyarınca emeklilik veya yaşlılık aylığı almakta iken genel bütçeye dahil daireler, katma bütçeli idareler, döner sermayeler, fonlar, belediyeler, tarafından kurulan birlik ve işletmeler, bütçeden yardım alan kuruluşlar ile özel kanunla kurulmuş diğer kamu kurum, kurul, üst kurul ve kuruluşları, kamu iktisadi teşebbüsleri ve bunların bağlı ortaklıkları ile müessese ve işletmelerinde ve sermayesinin %50'sinden fazlası kamuya ait olan diğer ortaklıklarda herhangi bir kadro, pozisyon veya görevlerde;

-5335 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin 4 üncü fıkrası hükmüne göre aylıkları kesilmeksizin çalışmaya başlayanlardan 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı sayılacağı belirtilenler,

-5335 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin 4 üncü fıkrasında sayılmamakla birlikte kendi kurum veya personel kanunlarında ya da Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinde aylıkları kesilmeksizin çalışabileceği hükme bağlananlar,

16/5/2019 tarihinden itibaren 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı sayılacaklardır.

Ayrıca, 5335 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin 4 üncü fıkrası hükmüne göre aylıkları kesilmeksizin çalışmaya başlayanlardan kendi kurum veya personel kanunlarında ya da Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinde istekleri halinde emekli aylıkları kesilmek suretiyle sigortalı olabileceklerine dair hüküm bulunanların örneğin milletvekilleri, belediye başkanları, Radyo Televizyon Üst Kurulu Üyeleri, Kamu Denetçiliği Kurumu baş denetçi ve denetçileri gibi sigortalıların istekleri halinde emekli aylıkları kesilmek suretiyle 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalılıkları devam ettirilecektir.

Emekli aylıkları kesilmeksizin sigortalı sayılacak olanlar mevcut emeklilik statülerine bağlı olarak genel sağlık sigortasından yararlanmaya devam edeceklerinden, bunlardan ayrıca genel sağlık sigortası primi kesilmeyecektir.

Örnek - 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında yaşlılık aylığı alan ve 14/4/2019 tarihinde il encümen üyeliğine seçilen sigortalı talebine bakılmaksızın Yönetim Kurulunun karar tarihi olan 16/5/2019 tarihinden itibaren almakta olduğu aylık kesilmeksizin 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı sayılacaktır.

Mevcut uygulamalarda esas alınarak bu kapsamdakilerden görevi herhangi bir nedenle sona erenlerin bu görevleri sırasında geçen sigortalılık süreleri (prim ödeme süreleri) hakkında ise;

- İlk defa 2008 yılı Ekim ayı başından sonra 5510 sayılı Kanunun 4/1-(c) kapsamında çalışmaya başlayanlar hakkında, aynı Kanunun 30 uncu maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendi hükümlerinin uygulanması,

- 2008 yılı Ekim ayı başından önce 5434 sayılı Kanun kapsamında hizmetleri bulunanlardan;

a) 5434 sayılı Kanun veya 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi hükümleri uyarınca 4/1-(c) kapsamında emekli aylığı bağlanmış olanlara, 5434 sayılı Kanunun mülga 100 üncü maddesi hükümlerinin uygulanması,

b) 4/1-(c) kapsamı dışındaki statülerden aylık bağlanmış olanlar hakkında mülga 2829 sayılı Kanunun 5 inci maddesi hükümlerinin uygulanması, gerekmektedir.

3- Kanunun geçici 4 üncü maddesi uyarınca sigortalı sayılanlar

Kanunun geçici 4 üncü maddesi ile 5434 sayılı Kanuna göre iştirakçi iken;

- 2008 yılı Ekim ayı başı itibariyle Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamına alınanlar,

- 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olarak çalışmış olup Kanunun yürürlük tarihinden sonra 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendine tabi olarak yeniden çalışmaya başlayanlar,

- Kamu idarelerinde hizmet akdi ile veya sözleşmeli olarak çalışanlardan, ilgili kanunları gereği 5434 sayılı Kanun ile ilgilendirilenler ile bunlardan ilgi devamı kurmuş olanlar, aynı statüde çalışmaya devam ettikleri sürece,

- 5434 sayılı Kanunun 12 nci maddesinin son fıkrası, ek 71, ek 76 ve geçici 192 nci maddeleri uyarınca ilgi devamı sağlanmış olanlardan ilgileri devam ettirilenler ile 5434 sayılı Kanunun 12 nci maddesinin son fıkrası, ek 71, ek 76 ve geçici 192 nci maddelerine göre ilgi devamı şartlarını taşıyanlardan Kanunun yürürlük tarihinden sonra ilgi devamı kurmak isteyenler,

- 4046 sayılı Kanunun 22 nci maddesi uyarınca, özelleştirme programına alınan kuruluşlarda çalışan personelden kamu kurum ve kuruluşlarına atanacak olanlardan 5434 sayılı Kanun kapsamında ve kadro ihdası yapılmış bir kuruma atananlar,

- 5434 sayılı Kanuna tabi bir görevde bulunmakta iken, özelleştirme programına alınan kuruluşların 5434 sayılı Kanunun emeklilik hakkı tanınan kadro ve pozisyonlarına atananlarla, bu kuruluşların özelleştirilmeleri sonucu sermayelerindeki kamu payı % 50'nin altına düşenler ile bunlardan anonim şirkete dönüştürülüp dönüştürülmediğine bakılmaksızın satılan veya devredilenlerde 5434 sayılı Kanuna tabi olarak çalışan personelden isteyenler,

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı sayılacaklar ve haklarında Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümleri uygulanacaktır.

İKİNCİ BÖLÜM

Sigortalılığın Başlangıcı ve Kuruma Bildirilmesi

1- Sigortalılığın başlangıcı (Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında çalışanların,

- Kamu idarelerinde göreve başladıkları,

- Harp okulları ile fakülte ve yüksek okullarda Türk Silahlı Kuvvetleri, 31/7/2016 tarihinden sonra ise Milli Savunma Bakanlığı hesabına okuyanlar ile Polis Akademisi ile fakülte ve yüksek okullarda Emniyet Genel Müdürlüğü hesabına okuyanların öğrenime başladıkları,

- Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi ile fakülte ve yüksekokullarda Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı nam ve hesabına okuyanların öğrenime başladıkları,
 - Fakülte ve yüksekokullarda kendi hesabına okumakta iken Türk Silahlı Kuvvetleri, 31/7/2016 tarihinden sonra Milli Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı hesabına okuyanlar veya Emniyet Genel Müdürlüğü hesabına okumaya başlayanların, bu Kurumlar hesabına okumaya başladıkları,
 - Astsubay meslek yüksek okulları ile astsubay nasbedilmek üzere temel askerlik eğitimine tabi tutulan adayların öğrenime başladıkları,
- tarihten itibaren sigortalılıkları başlatılır.

2- Kanunun geçici 4 üncü maddesi uyarınca haklarında 5434 sayılı Kanun hükümleri uygulanacak sigortalıların hizmet başlangıcı

Kanunun geçici 4 üncü maddesi uyarınca haklarında 5434 sayılı Kanun hükümleri uygulanacak sigortalıların sigortalılık başlangıçları kamu idaresinde göreve başladıkları tarih olmakla birlikte, aybaşından sonra göreve girenlerden göreve başladıkları tarih ile o ayın sonuna kadar ödenen kıst aylıklarından kesenek alınmadığından, hizmetleri tam aylık ödenerek tam kesenek kesildiği tarihten itibaren başlayacaktır.

(Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) Haklarında 5434 sayılı Kanun hükümleri uygulananlardan kıst aylık alanların göreve başladıkları tarihte adlarına emeklilik keseneği ve kurum karşılığı yatırılmadığından, bu tarihin sigortalılık başlangıç tarihi olarak değerlendirilmesi mümkün olmamakla birlikte, bu kapsamda görev yapanlar için Kanunun geçici 4 üncü maddesinin dördüncü fıkrasında 2008 yılı Ekim ayı başından önce 5434 sayılı Kanuna tabi çalışmış olanlar hakkında 5434 sayılı Kanunun mülga hükümlerinin uygulanacağına dair hüküm bulunduğundan, kesenek kesilmeden kıst aylık alınarak geçen çalışma süreleri sadece ilgililerin haklarında uygulanacak kanun hükümlerinin tespitinde ve yapılacak doğum borçlanma işlemlerinde tescil olarak değerlendirilecektir.

Kamu idarelerinde Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında görev yapan sigortalılar için aybaşı 15/10/1987 tarihine kadar her ayın 1 inci günü iken, bu tarihten sonra her ayın 15 inci günü olarak değiştirilmiştir.

Ancak, aylıklarını her ayın 1 inde alan Kurumlarda görev yapan sigortalılar için aybaşı ayın 1'i, aylıklarını her ayın 15'inde alan sigortalılar için ise ayın 15'i olarak alınacaktır.

(Değişik, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) Örnek 1- 18/6/1985 tarihinde memur olarak göreve başlayan ve 5434 sayılı Kanun uyarınca Kurumumuzla ilgilendirilen sigortalının hizmet başlangıç tarihi aylığından tam kesenek kesilmeye başlandığı aybaşı olan 1/7/1985 tarihidir.

(Değişik, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) Örnek 2- 20/6/2000 tarihinde memur olarak göreve başlayan ve 5434 sayılı Kanun uyarınca Kurumumuzla ilgilendirilen sigortalının, hizmet başlangıç tarihi, aylığından tam kesenek kesilmeye başlandığı aybaşı olan 15/7/2000 tarihi olacaktır.

3- Sigortalı işe giriş bildirgesinin verilmesi ve verilme süreleri

Kamu idareleri ilk defa veya tekrar çalıştırmaya başlattıkları sigortalıları sigortalılık başlangıç tarihinden itibaren onbeş gün içinde "Sigortalı İşe Giriş Bildirgesi" (EK-17) ile e-sigorta yoluyla Kuruma bildirmekle yükümlü kılınmıştır.

5434 sayılı Kanuna göre iştirakçi iken, 2008 yılı Ekim ayı başı itibariyle Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamına alınanların daha önce 5434 sayılı Kanuna göre tescili yapılmış olduğundan, bu sigortalılar için Kurumlarınca sigortalı işe giriş bildirgesi verilmeyecektir.

Sigortalı işe giriş bildirgesinin süresinde verilmemesi halinde ilgili kamu idaresine 102 nci madde gereğince idari para cezası uygulanmayacaktır.

Örnek 1- T.C. Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğünde 22/1/2009 tarihinde mühendis olarak göreve başlayan sigortalının işe giriş bildirgesi ile sigortalılığının başladığı 22/1/2009 tarihinden itibaren en geç 5/2/2009 tarihine kadar sigortalı e-sigorta yoluyla Kuruma bildiriminin yapılması gerekmektedir.

Örnek 2- 29/12/1990 tarihinde doğan, 15/9/2008 tarihinde Hava Harp Okulunda öğrenime başlayan öğrencinin sigortalılığı 18 yaşını tamamlayacağı 29/12/2008 tarihinden itibaren başlayacağından, sigortalı işe giriş bildirgesinin 29/12/2008 tarihinden itibaren en geç 12/1/2009 tarihine kadar e-sigorta yoluyla Kuruma verilmesi gerekmektedir.

Örnek 3- Hukuk fakültesinde kendi hesabına okumakta iken 19/1/2009 tarihinde Emniyet Genel Müdürlüğü hesabına okumaya başlayan sigortalının işe giriş bildirgesi ile sigortalılığının başladığı 19/01/2009 tarihinden itibaren en geç 2/2/2009 tarihine kadar e-sigorta yoluyla Kuruma bildiriminin yapılması gerekmektedir.

Örnek 4- Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğünde 5434 sayılı Kanuna tabi olarak çalışmakta iken 17/8/2005 tarihinde istifaen görevinden ayrılan, 9/2/2009 tarihinde aynı Kurumda Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı olarak göreve başlayan sigortalı, 9/2/2009 tarihinden itibaren en geç 23/2/2009 tarihine kadar sigortalı işe giriş bildirgesinin e-sigorta yoluyla Kuruma bildirilmesi gerekmektedir.

Örnek 5- Karayolları Genel Müdürlüğünde Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında görev yapmakta iken, 26/1/2009 tarihinde Toplu Konut İdaresi Başkanlığında bir göreve naklen atanan sigortalı, atandığı Toplu Konut İdaresi Başkanlığınca 26/1/2009 tarihinden itibaren en geç 9/2/2009 tarihine kadar sigortalı işe giriş bildirgesinin e-sigorta yoluyla Kuruma bildiriminin yapılması gerekmektedir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Sigortalılığın Sona Ermesi Ve Kuruma Bildirilmesi

1- Sigortalılığın sona ermesi

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında çalışanların sigortalılıkları,

(1) Ölüm veya aylık bağlanmasını gerektiren hallerde, görev aylıklarının kesildiği tarihi takip eden aybaşından,

(Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) 2) 5434 sayılı Kanunun 40 ıncı maddesinde belirtilen veya kurumların kendi personel mevzuatına göre belirlenen yaş hadleri ile sıhhi izin sürelerinin doldurulması halinde ise bu süre ve hadlerin doldurulduğu tarihleri takip eden aybaşından,

(3) Diğer hallerde ise görevden ayrıldıkları tarihten itibaren sona erer.

(4) a) Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri kapsamında çalışmakla birlikte 5434 sayılı Kanunun ek 76 ve geçici 192 nci maddelerine göre ilgileri devam edenler hakkında,

b) 5434 sayılı Kanunun ek 71 inci maddesi uyarınca ilgileri devam edenler hakkında,(1), (2) ve (3) üncü maddelerin ilgili hükümleri uygulanır.

c) 5434 sayılı Kanunun 12 nci maddesi uyarınca isteğe bağlı iştirakçilikleri devam edenlerin, (1), (2) ve (3) üncü maddenin ilgili hükümleri ile birlikte toplu ya da fasılalı olarak toplam altı aydan fazla süre emeklilik kesenekleri ile kurum karşılıklarını süresinde ödemeyenlerin son kez emeklilik kesenek ve kurum karşılıklarını yatırmadıkları ayı takip eden ay başından itibaren,

d) 5434 sayılı Kanunun ek 76 ncı maddesi uyarınca çalışmaksızın istekleri üzerine ilgileri devam edenlerin (1), (2) ve (3) üncü maddenin ilgili hükümleri ile birlikte talepleri üzerine dilekçelerinin Kurum kayıtlarına geçtiği tarihi takip eden ay başından itibaren,

(5) Emekli aylığı almakta iken belediye başkanlığına seçilen ve Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi uyarınca sigortalı sayılanların istekleri üzerine emekli aylıkları kesilmek suretiyle Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi uyarınca kurulan ilgileri, yine istekleri üzerine ilgilerinin kurulduğu tarihten itibaren,

sigortalılıkları sona erer.

2- Kanunun geçici 4 üncü maddesi uyarınca haklarında 5434 sayılı Kanun hükümleri uygulanacak sigortalıların hizmetlerinin sona ermesi

5434 sayılı Kanunun mülga hükümleri uyarınca, her ne sebep ve suretle olursa olsun (istek, yaş haddi, sicilen re'sen, malülen emekliye sevk, ölüm, istifa, çekilme v.b.) sigortalıların görevlerinin sona ermesi halinde sigortalılıkları bu tarih itibarıyla sona ermekte ise de aybaşlarından sonra görevden ayrılanların görevden ayrıldıkları aya ait kesenekleri tam kesildiğinden, görevden ayrıldıkları tarihi takip eden ayın sonuna kadar olan sürelerin tamamının fiili hizmet süresinin hesabında dikkate alınması gerekmektedir.

Örnek 1- 12/4/1985 tarihinde memur olarak göreve başlayan ve 5434 sayılı Kanun uyarınca Kurumumuzla ilgilendirilen sigortalı, 16/8/1989 tarihinde istifaen görevinden ayrılmıştır. Bu durumda, ilgilinin sigortalılığı 14/9/1989 tarihinde sona erecek, fiili hizmet süresi ise 1/5/1985-14/9/1989 tarihleri arasında 4 yıl 4 ay 14 gün olacaktır.

Örnek 2- 12/5/1997 tarihinde memur olarak göreve başlayan ve 5434 sayılı Kanun uyarınca Kurumumuzla ilgilendirilen sigortalı, 28/4/2010 tarihinde istifaen görevinden ayrılmıştır. Bu durumda ilgilinin sigortalılığı 14/5/2010 tarihinde sona erecek, fiili hizmet süresi ise 15/5/1997-14/5/2010 tarihleri arasında 13 yıl olacaktır.

2.1- Zamanaşımına uğrayan hizmet sürelerinin değerlendirilmesi

5434 sayılı Kanunun mülga 117 nci maddesi uyarınca kesenekleri zamanaşımına uğrayarak hizmetleri tasfiye olanların bu hizmetleri, Kanunun geçici 4 üncü maddesinin onaltıncı

fıkrası gereğince 2008 yılı Ekim ayı başından geçerli olmak üzere Kanuna göre birleştirilecek hizmet olarak dikkate alınacaktır.

Hizmet bildirimi yapılırken ilgilinin görevinden ayrıldığı tarihten itibaren 5 yıl geçmiş ise bu hizmetlerin 2008 yılı Ekim ayı başından geçerli olacağı hizmet bildirim yazılarında mutlaka belirtilecektir.

2.2- Kesenek veya toptan ödeme yapılan hizmetlerin ihya edilmesi ve borçlanması

Kanunun yürürlüğü girdiği tarihten önce iştirakçi olup, 2008 yılı Ekim ayı başından sonra 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) kapsamında sigortalılığı bulunmayanlardan;

a) Re'sen, sicilen, malulen veya yaş haddinden emekliye sevk edilenlerden hizmet sürelerinin aylık bağlanmasına yetmemesi nedeniyle tarafına toptan ödeme yapılmak suretiyle hizmetleri tasfiye olanların,

b) Kesenek iadesi yapılmak suretiyle hizmetleri tasfiye olanların,

c) İstifa etmek suretiyle görevinden ayrılanların,

d) (a), (b) ve (c) bentlerinde belirtilenlerden ölenlerin dul ve yetimlerinin,

borçlandırılacak veya ihya edilecek hizmetleri ile birlikte Kanuna göre aylığa hak kazanmaları ve 5434 sayılı Kanuna (mülga hükümleri dahil) göre aylık bağlanması şartlarını taşımaları halinde borçlanma ve ihya işlemleri yapılacaktır.

Kesenekleri iade edilmek veya toptan ödeme yapılmak suretiyle hizmetleri tasfiye olanlar ile borçlanma yapanların bu hizmetleri ihya ve borçlanma için gerekli paranın yatırıldığı tarihten itibaren geçerli hizmet olarak dikkate alınacaktır.

İlgililer hakkında yapılan ihya işlemlerinde ihya ve borçlanma tutarının hesaplanması mülga 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre yapılacaktır.

Örnek 1- 5434 sayılı Kanuna tabi çalışmakta iken 10/2/2004 tarihinde vefat eden ve söz konusu tarih itibarıyla 5 yıl 2 ay hizmeti bulunan iştirakçinin iki çocuğuna yetim aylığı bağlanmış, eşine ise hizmetinin aylık bağlamaya yetmemesi nedeniyle toptan ödeme yapılmıştır. Kanunun geçici 4 üncü maddesi uyarınca eşinin yazılı müracaat etmesi halinde toptan ödeme yapılan hizmetinin ihya işlemi yapılacaktır.

Örnek 2- 5434 sayılı Kanuna tabi çalışmakta iken adi malül olarak emekliye sevk edilen ancak hizmetinin yetmemesi nedeniyle tarafına toptan ödeme yapılmış olan kişi 3 ay sigortalı çalıştıktan sonra açıkta iken 10/10/2003 tarihinde vefat etmiştir. Son kez sigortalı olarak çalışan ancak açıkta iken ölmesi nedeniyle hak sahiplerine 2829 sayılı Kanun uyarınca 506 sayılı Kanuna göre aylık bağlanması gerektiğinden ihya işlemi yapılamayacaktır.

Örnek 3- 5434 sayılı Kanuna tabi çalışmakta iken vefat eden ve vefat ettiği tarihte 3 yıl 10 ay hizmeti bulunan iştirakçinin hizmet süresinin dul ve yetimlerine aylık bağlanmasına yetmemesi nedeniyle eşe, çocuğa ve anneye toptan ödeme yapılmıştır. Eşinin askerlikte geçen 1 yıl 6 ay süresinin borçlandırılarak tarafına aylık bağlanmasını istemesi halinde, askerlik süresi mülga 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre borçlandırılacak tahakkuk eden borç tutarı ile 3 yıl 10 ay hizmetinin ihyası için yatırması gereken paranın tamamı aylık bağlanma talebinde bulunan eşten tahsil edilecektir.

İhya işlemlerinin yapılabilmesi için aylık bağlanması talebi yeterli olacağından ayrıca ihya talep dilekçesi istenmeyecektir. Ancak, borçlanma işlemlerinin yapılabilmesi için borçlanma talep dilekçesi istenecektir.

3- Sigortalı işten ayrılış bildirgesinin verilmesi

Sigortalılığın sona ermesine ilişkin bildirimler, “Sigortalı İşten Ayrılış Bildirgesi” (EK-18) ile sigortalılığın sona ermesini takip eden on gün içinde e-sigorta yoluyla Kuruma yapılır. Yer değiştirme suretiyle bir kurumdan diğer bir kuruma nakledilenler hakkında sigortalı işten ayrılış bildirgesi ile gerekli bildirimlerin ilgili kurumca yapılması gerekmektedir.

Kamu idarelerinin yurtdışında çalıştırdıkları personel için de sigortalı işten ayrılış bildirimlerini yasal süreleri içerisinde Kuruma vermeleri gerekmektedir.

Örnek 1- Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Ankara İl Müdürlüğünde Mühendis olarak görev yapan sigortalı, 26/1/2009 tarihinde istifaen görevinden ayrılmıştır. Sigortalının işten ayrılışının, sigortalı işten ayrılış bildirgesi ile görevinden ayrıldığı tarihi takip eden günden itibaren en geç 5/2/2009 tarihine kadar Kurumunca e-sigorta yoluyla Kuruma bildirilmesi gerekmektedir.

Örnek 2- T.C. Devlet Demiryolları 1. Bölge Müdürlüğünde çalışmakta iken 2/12/2009 tarihinde Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Ankara İl Müdürlüğüne naklen tayin edilen sigortalının, işten ayrılış bildirgesinin T.C. Devlet Demiryolları 1. Bölge Müdürlüğünce görevinden ayrıldığı günü takip eden günden başlamak üzere en geç 12/12/2009 tarihine kadar e-sigorta yoluyla Kuruma verilmesi gerekmektedir.

Örnek 3- Milli Eğitim Bakanlığında 30/8/2004 tarihinde 5434 sayılı Kanuna tabi öğretmen olarak göreve başlayan ve 29/12/2008 tarihinde görevde iken vefat eden sigortalının işten ayrılış bildirgesinin görev aylığının kesildiği tarihi takip eden aybaşı olan 15/1/2009 tarihinden itibaren 24/1/2009 tarihine kadar verilmesi gerekmekte ise de söz konusu tarihin resmi tatil olması nedeniyle belgenin 26/1/2009 tarihine kadar Kuruma verilmesi gerekmektedir.

Kanunun ek 1 inci maddesi gereğince, 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi sigortalılar için 1/8/2009 tarihinden itibaren düzenlenen işe giriş ve sigortalı işten ayrılış bildirgesine ÇSGB iş kolu alanı ilave edilmiş olup, bu alanın kamu idareleri tarafından doldurulması gerekmektedir. İşe giriş ve işten çıkış bildirimlerinin geç verilmesinden dolayı kamu idarelerine idari para cezası uygulanmayacaktır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Sözleşmeli Erbaş ve Erler

1- Sözleşmeli erbaş ve erlerin sigortalılıkları ve prime esas kazançları

6191 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi uyarınca sözleşmeli er adayları, ön sözleşme yapılarak askerî eğitime alınacaktır. Askerî eğitimi başarı ile tamamlayanlarla, dört yıldan fazla olmamak kaydıyla en az üç yıllık sözleşme yapılacaktır. Müteakip sözleşmeler, bir yıldan az üç yıldan fazla olmamak şartıyla azami yirmidokuz yaşın bitirildiği yılın Aralık ayı sonuna kadar uzatılabilecektir.

Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrası uyarınca sözleşmeli er adayları ile sözleşmeli erbaş ve erler, ön sözleşme yapılması ile birlikte Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı sayılacaklardır. Bunların prime esas kazançlarının hesabında; sözleşmeli er adayı, sözleşmeli er ve sözleşmeli onbaşı olarak istihdam edilenler tahsil ve dereceleri itibarıyla gösterge, ek gösterge, taban ve kıdem aylığı ile 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun ek 17 nci maddesinin (A) bendinde yer alan cetvelde uzman onbaşılar için, sözleşmeli çavuş olarak istihdam edilenler ise tahsil ve dereceleri itibarıyla aynı cetvelde uzman çavuşlar için belirlenen oranlar üzerinden ödenen hizmet tazminatı esas alınacaktır.

2- Sözleşmeli erbaş ve erlerin fiili hizmet süresi zamları ile itibari hizmet süreleri

6191 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin onbirinci fıkrası ile Kanunun 40 ıncı maddesinin ikinci fıkrasındaki tablonun (13) numaralı bendinde yer alan “ve uzman erbaşlar” ibaresi, “uzman erbaşlar ve sözleşmeli erbaş ve erler” şeklinde, 49 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “ve uzman erbaşlardan” ibaresi “uzman erbaş ve sözleşmeli erbaş ve erlerden” şeklinde değiştirildiğinden, sözleşmeli er ve erbaşlar Kanunun 40 ıncı maddesinin ikinci fıkrasının 13 numaralı bendi uyarınca fiili hizmet süresi zammı ile Kanunun 49 uncu maddesi uyarınca itibari hizmet süresinden yararlandırılacaklardır.

3- Sözleşmeli erbaş ve erlerden sözleşmesi sona erenlerin genel sağlık sigortalılıkları

6191 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, sözleşmeli erbaş ve erlerden kendi kusurları olmaksızın idare tarafından sözleşmeleri yenilenmeyenler ile sözleşme süresi içinde vefat, bir yıl içerisinde 6 ncı maddede belirtilen süreden daha fazla hava değişimi süresini geçirme, bulunduğu kadronun kaldırılması, istihdam edildiği kadronun sağlık niteliğini kaybetmesi nedenleriyle sözleşmeleri sona erenlerin sözleşmeli erbaş ve er olarak hizmet ettikleri süre kadar,

Sözleşme süresi sonunda kendi istekleriyle sözleşmelerini yenilemeyenler ile istihdam edildiği kuvvetinin değiştirilmesi yahut sınıfının kaldırılması sebebiyle kendi istekleri üzerine sözleşmesi feshedilenlerin sözleşmeli erbaş ve er olarak hizmet ettikleri sürenin yarısı kadar,

süreyle genel sağlık sigortalılıkları devam edecektir.

Bu şekilde genel sağlık sigortalısı sayılmaya devam edilenlerin sigortalı hissesi dâhil genel sağlık sigortası primleri, prime esas günlük kazanç alt sınırının otuz katı üzerinden, Milli Savunma Bakanlığı veya İçişleri Bakanlığı tarafından ödenecektir.

Genel sağlık sigortası priminin ödenmeye devam edildiği süre içinde Kanunun 4 üncü maddesinde belirtilen sigortalılık hâllerinden biri kapsamında sigortalı olmayı gerektiren bir işte çalışanların bu çalışmaları sebebiyle adlarına genel sağlık sigortası primi ödenmesi halinde ayrıca genel sağlık sigortası primi ödenmeyecektir.

4- Diğer hükümler

6191 sayılı Kanunun 10 uncu maddenin ikinci fıkrası ile 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Kanunun ek 77 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine “uzman erbaşlar” ibaresinden sonra gelmek üzere “; sözleşmeli erbaş ve erler” ibaresi eklenmiş ve bu maddenin (b) bendinde yer alan “Uzman erbaşların” ibaresi “Uzman erbaşlar ile sözleşmeli erbaş ve erlerin” olarak değiştirilmiş olması nedeniyle, söz konusu ek 77 nci madde kapsamında vazife malulü olan sözleşmeli erbaş ve erler de madde ile tanınan haklardan yararlandırılacaklardır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Yüksek Askeri Şûra Kararları İle İlişği Kesilen Sigortalılar

1- Yararlanacaklar ve başvuru

12 Mart 1971 tarihinden 6191 sayılı Kanunun yayımı tarihine kadar, yargı denetimine kapalı idari işlemler nedeniyle veya Yüksek Askeri Şûra kararları ile Türk Silahlı Kuvvetlerinden ilişği kesilenlerin kendileri veya vefatları hâlinde hak sahipleri, Kanunun 10 uncu maddesi ile 926 sayılı Kanuna eklenen geçici 32 nci madde hükmü uyarınca ilişiklerinin kesildiği tarihten Kanunun yayınlandığı 22/3/2011 tarihine kadar geçen sürelerinin fiili hizmet süresine eklenebilmesi için 22/3/2011 tarihinden itibaren 60 gün içinde Milli Savunma Bakanlığına başvuracaklardır. Milli Savunma Bakanı başvurunun kabulüne veya reddine en geç 6 ay içinde karar verecektir.

Başvurusu kabul edilenlerin Kanunda öngörülen sosyal güvenlik haklarından yararlandırılmak üzere ilgili komutanlıklarca sigortalılara ilişkin belgeler (**Değişik, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge**) (**Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge**) Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü Kamu Görevlileri Tescil ve Hizmet Daire Başkanlığına gönderilecektir.

Sigortalıların doğrudan Sosyal Güvenlik Kurumu Merkez veya Taşra teşkilatına başvurmaları halinde gerekli incelemenin yapılabilmesi için talepler başvuruyu kabul eden birim tarafından Milli Savunma Bakanlığına gönderilecektir.

2- Sosyal güvenlik kurumlarına tabi geçen hizmetlerin tespiti

İlgili komutanlıkça ilgililerin Türk Silahlı Kuvvetlerinden ilişiklerinin kesildiği tarihten Kanunun yürürlüğe girdiği 22/3/2011 tarihine kadar geçen sürede sigortalılık sürelerinin tespiti için Genelge ekinde yer alan sigortalılık sürelerinin tespitine ilişkin 926 sayılı Kanunun geçici 32 nci maddesi uyarınca hizmet olarak alınması istenilen sürelerle ilişkin formu (EK-19) eksiksiz doldurarak varsa diğer belgelerle birlikte (**Değişik, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge**) (**Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge**) Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü Kamu Görevlileri Tescil ve Hizmet Daire Başkanlığına gönderecektir.

(Değişik, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge) (**Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge**) Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü Kamu Görevlileri Tescil ve Hizmet Daire Başkanlığı söz konusu bilgi ve belgeler uyarınca gerekli araştırmaları yaparak, ilgililerin Türk Silahlı Kuvvetlerinden ilişiklerinin kesildiği tarihten Kanunun yürürlüğe girdiği 22/3/2011 tarihine kadar geçen sürede sosyal güvenlik statülerine tabi geçen hizmet süreleri, 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesinde sayılan Banka Sandıkları ve sosyal güvenlik sözleşmesi olan ülkelerde geçen hizmet sürelerini tespit ederek ilgili komutanlığa bildirecektir.

(**Ek, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge**) Bu Genelgenin üçüncü kısmının “Ortak Hususlar” başlıklı dördüncü bölümünün “9- Haklarında Kanunun geçici 4, geçici 44, geçici 51, geçici 56 ve 926 sayılı Kanunun geçici 32 nci maddesi uygulanan (4/b) kapsamındaki sigortalılarla ilgili yapılacak işlemler” alt başlığı ile yapılan düzenleme uyarınca, daha önce 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalılığı bulunan ve hakkında 926 sayılı Kanunun geçici 32 nci maddesi hükümleri uygulanacak sigortalılardan prim borcu bulunması nedeniyle sigortalılık süresi bildirilmesine karşın hizmet bildirimi yapılmayanların Kurumumuza tekrar müracaat etmeleri veya durumun Kurumumuzca tespit edilmesi halinde ilgili

SGİM/SGM ile gerekli yazışmalar yapılacak ve sigortalının hizmet süresi tekrar hesaplanarak ilgili komutanlığa bildirilecektir.

3- Hizmet olarak değerlendirilecek sürelerle ait emeklilik keseneği ve kurum karşılığı tutarlarının hesabı

İlgililerin Türk Silahlı Kuvvetlerinden ilişkilerinin kesildiği tarihten Kanunun yürürlüğe girdiği 22/3/2011 tarihi arasındaki dönem içinde uzun vadeli sigorta kollarına tabi olarak sigorta primi ödenmemiş veya emekli keseneği yatırılmamış olan sürelerine ilişkin kesenek ve kurum karşılıkları ile fiili hizmet süresi zammı ve itibari hizmet süresine ait kurum karşılıkları ile genel sağlık sigortası primleri ilgili kuvvet komutanlıkları, Jandarma Genel Komutanlığı veya Sahil Güvenlik Komutanlığınca hesaplanarak, tahakkuk tarihini takip eden ayın primlerinin ödenmesine ilişkin sürenin sonuna kadar hesaplamayı yapan ilgili komutanlıkça defaten ödenecektir.

3.1- Uzun vadeli sigorta kollarına prim ödenmeden geçen sürelerle ait hizmetlerin tespiti ile emekli keseneği ve kurum karşılıklarının hesabı

İlgili komutanlıkça sigortalının prim ödemeksizin geçen sürelerine ilişkin kesenek ve kurum karşılıkları tutarı hesaplanırken; ilgililerin Türk Silahlı Kuvvetlerinden ilişkilerinin kesildiği tarihten itibaren intibakları yapılarak uzun vadeli sigorta kollarına prim ödenmeden geçen sürelerine ait emekli keseneği ve kurum karşılıkları o tarihteki statüsüne göre aynı neşetli emsali subay veya astsubayın sınıf, rütbe ve kıdemi ile derece, kademe ve varsa ek gösterge tutarları dikkate alınmak suretiyle, Milli Savunma Bakanlığına başvuruda bulundukları tarihteki katsayı ve emekli keseneğine esas aylığın hesabına ait diğer unsurlar dikkate alınacaktır.

Sigortalıların uzun vadeli sigorta kollarına prim ödenen sürelerde ay içerisinde 30 günden eksik kalan süreler için hesaplanacak emeklilik keseneği ve kurum karşılıkları tutarları o ayın emekli keseneği ve kurum karşılığı tutarı üzerinden orantı yapılmak suretiyle ilgili kuvvet komutanlığınca hesap edilecektir.

Hesaplanan bu tutarlar tahakkuk tarihini takip eden ayın primlerinin ödenmesine ilişkin sürenin sonuna kadar ilgili komutanlıkça defaten ödenecektir.

Örnek - 30/8/2003 tarihinde teğmen olarak nasbedilen 30/9/2004 tarihinde Yüksek Askeri Şura kararı uyarınca Türk Silahlı Kuvvetlerinden ilişkisi kesilen, 10/12/2004 tarihinde 506 sayılı Kanun uyarınca uzun vadeli sigortalı kollarına prim ödemeye başlayan, Türk Silahlı Kuvvetlerinden ilişkisinin kesildiği tarihten 22/3/2011 tarihine kadar geçen süresinin hizmet olarak kabul edilmesi istemiyle Milli Savunma Bakanlığına başvurduğu 19/4/2011 tarihinde sigortalılığı devam eden ilgilinin 10/12/2004-19/04/2011 tarihleri arasında 506 sayılı Kanuna tabi prim ödediği tespit edildiğinden, bu süresi hesaplanacak fiili hizmet süresi zammı ile birlikte 5434 sayılı Kanuna tabi hizmet kabul edilecektir. Buna göre, sigortalının Türk Silahlı Kuvvetlerinden ilişkisinin kesildiği 30/9/2004 tarihini takip eden aybaşı olan 15/10/2004 tarihinden, uzun vadeli sigorta kollarına prim ödemeye başladığı 10/12/2004 tarihine kadar geçen 1 ay 25 günlük süresinin emeklilik keseneği ve kurum karşılığı tutarının 1 aylık (30 günlük) tutarı, o tarihteki statüsüne göre aynı neşetli emsali subayın sınıf, rütbe ve kıdemi ile derece, kademe ve varsa ek gösterge tutarları ile Milli Savunma Bakanlığına başvuruda bulunduğu 19/4/2011 tarihindeki katsayı ve emekli keseneğine esas aylığın hesabına ait diğer unsurlar dikkate alınmak suretiyle, kalan 25 günlük tutarı ise bir aylık emekli keseneği ve kurum karşılığı tutarının 30'a bölünmesi sonucu bulunacak tutarın gün sayısı ile çarpımı sonucunda bulunacaktır. Ayrıca, sigortalı Yüksek Askeri Şura kararı gereğince Türk Silahlı Kuvvetlerinden ilişkisinin kesildiği 30/9/2004 tarihinden 6191 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 22/3/2011 tarihine kadar

geçen sürede fiili hizmet süresi zammından yararlandırılarak bu sürelerle karşılık verilmesi gereken fiili hizmet süresi zammı para karşılıkları ilgili Komutanlıklarca Kuruma gönderilecektir.

3.2- Türk Silahlı Kuvvetlerinden ilişkileri kesilen sigortalıların ilişkilerinin kesildiği tarih ile 22/3/2011 tarihi arasında yararlandırılacakları fiili hizmet süresi zammı ile itibari hizmet süresi

İlgililerin Türk Silahlı Kuvvetlerinden ilişkilerinin kesildiği tarihten Kanunun yürürlüğe girdiği 22/3/2011 tarihi arasındaki süresi Türk Silahlı Kuvvetlerinde geçmiş kabul edileceğinden, bu süre içerisinde uzun vadeli sigorta kollarına prim ödenip ödenmediğine bakılmaksızın 5434 sayılı Kanunun mülga 32 nci maddesi ile Kanunun 40 ıncı maddesi uyarınca fiili hizmet süresi zammı ve 5434 sayılı Kanunun mülga 36 ncı ve mülga 37 nci maddeleri ile Kanunun 49 uncu maddesi hükümleri dikkate alınarak itibari hizmet süresi verilecektir.

Sigortalılardan, Türk Silahlı Kuvvetlerinden ilişkilerinin kesildiği tarihten Kanunun yürürlüğe girdiği 22/3/2011 tarihine kadar geçen süreleri için fiili hizmet süresi zammından veya itibari hizmet süresinden birinci fıkrada belirtilen kanun maddeleri uyarınca yararlandırılmış olanlar, yararlandıkları süre ile 6191 sayılı Kanun uyarınca yararlandırılacakları süre arasındaki fark kadar fiili hizmet süresi zammından veya itibari hizmet süresinden yararlandırılacaklardır.

Bu sürelerin tamamına yada ikinci fıkra uyarınca hesaplanan ve eksik kalan sürelerle ait fiili hizmet süresi zammı kesenek ve karşılıkları ile itibari hizmet süresine ait karşılıklar, birinci fıkrada belirtilen kanun maddeleri uyarınca, ilgililerin Milli Savunma Bakanlığına başvuruda bulundukları tarihteki katsayı ve emekli keseneğine esas aylığın hesabına ait diğer unsurlar dikkate alınarak hesaplanan tutar, tahakkuk tarihini takip eden ayın primlerinin ödenmesine ilişkin sürenin sonuna kadar ilgili Komutanlıkça defaten ödenecektir.

3.3- Türk Silahlı Kuvvetlerinden ilişkileri kesilen sigortalıların genel sağlık sigortası primleri

Türk Silahlı Kuvvetlerinde görev yapan askeri ve sivil personel 15/10/2010 tarihinden itibaren genel sağlık sigortası kapsamına alındığından, 6191 sayılı Kanun kapsamına giren sigortalıların emeklilik keseneği ve kurum karşılıkları hesaplanırken 15/10/2010 tarihinden itibaren emekli keseneğine esas aylık tutarı üzerinden hesaplanacak %12 oranındaki genel sağlık sigortası primleri bu bölümün “3.1- Uzun vadeli sigorta kollarına prim ödenmeden geçen sürelerle ait hizmetlerin tespiti ile emekli keseneği ve kurum karşılıklarının hesabı” ve “3.2- Türk Silahlı Kuvvetlerinden ilişkileri kesilen sigortalıların ilişkilerinin kesildiği tarih ile 22/3/2011 tarihi arasında yararlandırılacakları fiili hizmet süresi zammı ile itibari hizmet süresi” başlıklı alt bölümlerinde belirtilen ödeme süresi içerisinde ilgili Komutanlıkça defaten ödenecektir.

3.4- Türk Silahlı Kuvvetlerinden ilişkileri kesilen sigortalılardan araştırmacı kadrosuna atananlar

İlgililerin 6191 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 22/3/2011 tarihi ile araştırmacı olarak atandıkları kamu kurum ve kuruluşunda göreve başladıkları tarihe kadar geçen sürelerine ait kesenek ve kurum karşılıkları, fiili hizmet süresi zammı ve itibari hizmet süresine ait kurum karşılıkları ile genel sağlık sigortası primleri ilgili Kuvvet Komutanlığınca hesaplanarak ilgili kamu kurum ve kuruluşuna bildirilecek ve kurum söz konusu sürelerle ait primleri defaten Kurumuz hesabına yatıracaktır.

Ataması yapılan personelin atandığı kamu kurum ve kuruluşunda göreve başladığı tarihten sonra Türk Silahlı Kuvvetlerine ait bir kadroda görev yaptıklarının kabulü mümkün

olamayacağından, bu tarihten sonra araştırmacı unvanı ile geçen hizmetlerine karşılık fiili hizmet süresi zammı ile itibari hizmet süresinden yararlandırılmalarına imkan bulunmamaktadır.

4- Emeklilik keseneği ve kurum karşılık tutarlarının kuruma gönderilmesi

Sigortalılar adına ilgili Komutanlıkça yatırılacak olan emekli keseneği ve kurum karşılıkları, fiili hizmet süresi zammı kesenek ve karşılıkları, itibari hizmet süresine ait karşılıklar ile genel sağlık sigortası primleri her bir sigortalı için ödeme kalemleri ayrı ayrı belirtilmek suretiyle Kurumumuz hesabına yatırılarak, alınacak banka dekontu bir üst yazı ekinde, hizmet belgesi, intibak seyrine göre yatırılacak kesenek ve karşılık tutarları, genel sağlık sigortası primleri ve fiili hizmet süresi zammı ile itibari hizmet süresine ilişkin paraların hesaplanmasını gösterir listelerle birlikte Kurumumuza gönderilecektir.

5- Toptan ödemenin ihyası

5.1- Aynı neşetli emsali subay veya astsubaylardan tamamı emekli olanlar

Statüsüne göre aynı neşetli emsali subay (general olanlar hariç) veya astsubayın (subay olanlar hariç) tamamı emekli olanların kendilerine, bunlardan vefat etmiş olanların hak sahiplerine, statüsüne göre aynı neşetli en son emekli olan emsali subay (general olanlar hariç) veya astsubayın (subay olanlar hariç) emekli olduğu tarihteki sınıf, rütbe ve kıdemi üzerinden, Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri dâhil 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre yapılmış olan toptan ödeme tutarları, toptan ödemelerini aldıkları tarihte bıraktıkları derece, kademe ve ek gösterge tutarları dikkate alınmak suretiyle Milli Savunma Bakanlığına başvuruda bulundukları tarihteki katsayı ve emekli keseneğine esas aylığın hesabına ait diğer unsurlar üzerinden ve faizsiz hesaplanarak, kendileri veya hak sahiplerine ödenecek emekli ikramiyesinden mahsup edilmek üzere (**Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge**) Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü Kamu Görevlileri Tescil ve Hizmet Daire Başkanlığına gönderilecektir. Emekli ikramiyesinin ihya tutarını karşılamaması halinde eksik kalan tutar kırksekiz eşit taksit halinde aylıklarından tahsil edilecektir.

Örnek 1- 1/9/1973 tarihinde astsubay nasbedilerek göreve başlayan, 27/12/1981 tarihinde Yüksek Askeri Şura kararı gereğince görevine son verilen ve 1/9/1973 ve 27/12/1981 tarihleri arasında 8 yıl 4 ay fiili hizmet, 2 yıl 1 ay da fiili hizmet süresi zammı olmak üzere toplam 10 yıl 5 ay hizmeti üzerinden toptan ödeme yapılmak suretiyle hizmetleri tasfiye edilen ilgili, Türk Silahlı Kuvvetlerinden ilişikinin kesildikleri tarihten 22/3/2011 tarihine kadar geçen süresinin hizmet olarak kabul edilmesi istemiyle 19/4/2011 tarihinde Milli Savunma Bakanlığına müracaatta bulunmuştur. Toptan ödeme yapılmak suretiyle tasfiye olan 10 yıl 5 ay hizmetinin ihya tutarı aşağıdaki gibi hesaplanacaktır.

Hizmet süresi : 10 yıl 5 ay (11 yıl-Tama iblağa edilmiş hali)

Derece kademesi : 6/1

Der/kad. Göstergesi : 760

Ek gösterge : 1150

Katsayı : 0,061954 (19/4/2011 tarihi itibarıyla)

Taban aylığı : 826,56

Kıdem aylığı : 12,39

Öz.hiz.tazminatı : 235,43

EKEA = ((Der.kad.göstr.+ek gösterge) x katsayı)+Taban aylık+Kıdem aylık+ÖHT

$$= ((760+1150) \times 0,061954) + 826,56 + 12,39 + 235,43 = 1.192,71 \text{ TL}$$

$$\begin{aligned} \text{Toptan Ödeme Miktarı} &= \text{EKEA} \times \text{Hizmet yılı} \times 2 \\ &= 1192,71 \times 11 \times 2 = 26.239,6 \text{ TL} \end{aligned}$$

Örnek 2- 1/9/1989 tarihinde subay nasbedilerek göreve başlayan, 30/9/2002 tarihinde yüzbaşı rütbesinde iken Yüksek Askeri Şura kararı gereğince görevine son verilen ve 1/9/1989-30/9/2002 tarihleri arasında 13 yıl 1 ay fiili hizmet, 3 yıl 3 ay 8 gün fiili hizmet süresi zammı, 18 yaşını doldurduktan sonra Harp Okulunda geçen 3 yıl 7 ay öğrencilik süresi de dahil olmak üzere toplam 19 yıl 11 ay 8 gün hizmeti üzerinden toptan ödeme yapılmak suretiyle hizmetleri tasfiye edilen ilgili, Türk Silahlı Kuvvetlerinden ilişığının kesildiği tarihten 22/3/2011 tarihine kadar geçen süresinin hizmet olarak kabul edilmesi istemiyle 22/4/2011 tarihinde Milli Savunma Bakanlığına müracaatta bulunmuştur. Toptan ödeme yapılmak suretiyle tasfiye olan 19 yıl 11 ay 8 gün hizmetinin ihya tutarı aşağıdaki gibi hesaplanacaktır.

Hizmet süresi : 19 yıl 11 ay 8 gün (20 yıl-Tama iblağa edilmiş hali)

Derece kademesi : 3/3

Der/kad. Göstergesi : 1110

Ek gösterge : 2200

Katsayı : 0,061954 (22/4/2011 tarihi itibarıyla)

Taban aylığı : 826,56

Kıdem aylığı : 16,11 (Kıdem aylığı 13 yıl)

Öz.hiz.tazminatı : 411,99 TL

$$\text{EKEA} = ((1110 + 2200) \times 0,061954) + 826,56 + 16,11 + 411,99 = 1.459,73 \text{ TL}$$

$$\text{Toptan Ödeme Miktarı} = 1.459,73 \times 20 \times 2 = 58389,11 \text{ TL}$$

6191 sayılı Kanun kapsamında girenlerden 5434 sayılı Kanunun 102 nci maddesi veya 2829 sayılı Kanunun 5 inci maddesi uyarınca ihya hakkı bulunanların talepleri halinde hizmet ihyaları 5434 ve 2829 sayılı Kanunlarda belirtilen usul ve esaslara göre yapılacaktır.

5.2- Aynı neşetli emsali subay veya astsubaylardan tamamı emekli olmayanlar

Statüsüne göre aynı neşetli emsali subay veya astsubaylardan tamamı emekli olmayanlardan emeklilik talebinde bulunanların ihya tutarları bu bölümün “5.1- Aynı neşetli emsali subay veya astsubaylardan tamamı emekli olanlar” başlıklı alt bölümünde belirtilen esaslara göre hesaplanacak olup, emekli ikramiyesinin ihya tutarını karşılamaması hâlinde eksik kalan tutar kırksekiz eşit taksit halinde aylıklarından tahsil edilecektir.

Ancak bunlardan, emekli olmak için gerekli süreleri tamamlamalarına rağmen emeklilik talebinde bulunmayanlar ile araştırmacı kadrolarına atanarlardan; Genelge ekinde yer alan formda (EK-19) ihya talebinde bulunanlar ihya tutarlarını bu bölümün “5.1- Aynı neşetli emsali subay veya astsubaylardan tamamı emekli olanlar” başlıklı alt bölümünde belirtilen esaslara göre ödeyeceklerdir. Bunlardan daha sonra ihya talebinde bulunmaları halinde ihya talebinde bulundukları tarihteki katsayı ve emeklilik keseneğine esas aylığa ait diğer unsurlar dikkate alınarak hesaplanan ihya tutarı, tebliğ edildiği tarihten itibaren kırksekiz eşit taksit halinde kendileri tarafından Kuruma yatırılacaktır.

5.3- İhya edilen hizmetler ile birlikte emekliliğe hak kazanamayanlar ile araştırmacı kadrosuna atanacaklar

Statüsüne göre aynı neşetli emsali subay veya astsubaylardan emekli olmayanlardan ihya talebinde bulunanların “5.1- Aynı neşetli emsali subay veya astsubaylardan tamamı emekli olanlar” başlıklı alt bölümünde belirtilen esaslara göre hesaplanacak, ihya tutarının kendilerine tebliğ edildiği tarihten itibaren kırksekiz eşit taksit halinde Kurumumuzun Ziraat Bankasında bulunan hesabına yatırılarak alınacak banka dekontu devir işlemleri tamamlanıncaya kadar (Değişik, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge) (**Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge**) Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü Kamu Görevlileri Tescil ve Hizmet Daire Başkanlığına dilekçe ekinde gönderilecektir.

Bunlardan, kamu kurum ve kuruluşlarına araştırmacı olarak atananların 22/3/2011 tarihi ile göreve başlama tarihleri arasındaki süreye ilişkin kesenek ve kurum karşılıkları, genel sağlık sigortası primleri ile fiili hizmet süresi zammı ve itibari hizmet süresine ait kurum karşılık tutarları ilgili komutanlıklarca hesaplanarak göreve başladıkları kamu kurum ve kuruluşlarına bildirilecek, ilgili kamu kurum ve kuruluşlarınca da ödenecek tutarın Kurumlarına bildirildiği tarihi takip eden ayın primlerinin ödenmesine ilişkin sürenin sonuna kadar defaten Kurumumuzun hesabına yatırılarak, alınacak banka dekontu her bir sigortalı için hesaba ilişkin dökümanla birlikte ödeme kalemleri ayrı ayrı belirtilmek suretiyle bir üst yazı ekinde Ankara Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü Sıhhiye Sosyal Güvenlik Merkezine gönderilecektir.

ALTINCI BÖLÜM

Sözleşmeli Personel Pozisyonlarında Çalışanların Memur Kadrolarına Atanmalarına İlişkin Düzenlemeler

1- 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (B) fıkrası ile 4924 sayılı Kanun uyarınca sözleşmeli personel pozisyonlarında çalışanların memur kadrolarına atanmalarına ilişkin düzenlemeler

4/6/2011 tarihli ve 27954 sayılı (Mükerrer) Resmi Gazetede yayımlanan Devlet Memurları Kanununun 4 üncü Maddesinin (B) Fıkrası ile 4924 sayılı Eleman Temininde Güçlük Çekilen Yerlerde Sözleşmeli Sağlık Personeli Çalıştırılması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun uyarınca sözleşmeli personel pozisyonlarında çalışanların memur kadrolarına atanması amacıyla Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair 632 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile yapılan düzenlemelere ilişkin yapılacak işlemler aşağıda açıklanmıştır.

2- 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (B) fıkrası ile 4924 sayılı Kanun uyarınca sözleşmeli personel pozisyonlarında çalışanların memur kadrolarına atanmaları

632 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin birinci maddesi ile 657 sayılı Kanuna eklenen geçici 37 nci madde uyarınca kamu kurum ve kuruluşlarının merkez ve taşra teşkilatı ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlarda vizelenmiş veya kadro ihdas edilmiş sözleşmeli personel pozisyonlarında bu maddenin yürürlüğe girdiği 4/6/2011 tarihinde çalışmakta olan ve 657 sayılı Kanunun 48 inci maddesinde belirtilen genel şartları taşıyanlardan Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren otuz gün içinde yazılı olarak başvuranlar, Maliye Bakanlığı ve Devlet Personel Başkanlığınca müştereken belirlenen memur kadrolarına, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altmış gün içinde Kurumlarınca atanacaklardır.

657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (B) fıkrası veya 4924 sayılı Kanun uyarınca çalışmakta iken bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce askerlik, doğum, milletvekili ve mahalli idareler genel ve ara seçimleri ile ücretsiz izin nedenleriyle görevlerinden ayrılanlardan ilgili mevzuata göre yeniden hizmete alınma şartlarını kaybetmemiş olanlar hakkında da bu madde hükümleri uygulanacak, bunlar için söz konusu maddede belirtilen süreler yeniden hizmete alındıkları tarihten itibaren başlatılacaktır.

Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihten önce 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (B) fıkrası ve 4924 sayılı Kanun uyarınca çalışmakta iken 24/11/2004 tarihli ve 5258 sayılı Aile Hekimliği Pilot Uygulaması Hakkında Kanun hükümlerine göre aile hekimliği uygulamasında görev alanlar da bu görevlerinden ayrılmasına gerek kalmaksızın bu madde hükmünden yararlanacaklardır.

Ancak, ayın veya haftanın bazı günleri yada günün belirli saatleri gibi kısmi zamanlı çalışanlar ile yükseköğretim kurumlarının araştırma-geliştirme projelerinde proje süreleriyle sınırlı olarak çalışanlar bu maddeden yararlanmayacaklardır.

3- Sigortalılar hakkında uygulanacak hükümler ile tescilleri

3.1- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalılığın sona ermesi ve bildirimi

657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (B) fıkrası ile 4924 sayılı Kanun uyarınca sözleşmeli personel olarak Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi olan sigortalılardan sadece 632 sayılı Kanun Hükmünde Kararname uyarınca memur kadrosuna atananların Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi olan sigortalılığı atamalarının yapıldığı tarihi takip eden aybaşından itibaren başlatılacağından, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi sigortalılıkları, aylıklarını her ayın 15 ile 14'ü arasında alanlar için 14'ü itibarıyla, aylıklarını her ayın 1'i ile 30'u arasında alanlar için ise ayın 30'u (ayın son gününün 31 olması halinde 31'i) itibarıyla sona erdirilecektir.

Kamu kurumlarında 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (B) bendi kapsamında çalışan sözleşmeli personel için 4447 sayılı Kanunun 46 ncı maddesi gereğince işsizlik sigortası primi kesilmediğinden (aylık prim ve hizmet belgesinde hizmetleri 13 numaralı belge türü ile bildirilenler) bu sigortalıların işten ayrılış bildiremeleri Kanunun 9 uncu maddesi gereğince yukarıda belirtilen tarihlerden itibaren üç ay içinde yine e-sigorta yoluyla Kuruma yapılacaktır. İşten ayrılış nedeni olarak "21- Statü değişikliği" işaretlenecektir. Sigortalı işten ayrılış bildirgesinin belirtilen sürelerde verilmemesi halinde Kanunun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi gereğince idari para cezası uygulanacaktır.

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında olan sözleşmeli personelin aylık prim ve hizmet belgesi ile bildirilecek hizmetleri hakkında da işten ayrılış bildirgesindeki çıkış tarihi esas alınarak işlem yapılacaktır.

Örnek- 28/8/2006 tarihinde 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (B) fıkrası kapsamında çalışmaya başlayan ve işsizlik sigortası primi kesilmeyen Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı olan ilgilinin 29/6/2011 tarihli talebi üzerine 4/7/2011 tarihi itibarıyla programcı kadrosuna ataması yapılmıştır. Bu sigortalının Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi sigortalılığı 15/7/2011 tarihinde başlatılacağından, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi sigortalılığı 14/7/2011 tarihinde sona erdirilecek ve sigortalı işten ayrılış bildirgesi e-sigorta yoluyla 14/10/2011 tarihine kadar Kuruma verilecektir.

3.2- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamındaki sigortalılığın başlangıcı ve bildirimi

657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (B) fıkrası veya 4924 sayılı Kanun uyarınca sözleşmeli personel pozisyonlarında çalışması bulunanlardan memur kadrolarına atananlar, atandıkları tarihi takip eden aybaşından itibaren Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı sayılacaklardır. Bunlar, Kanunun 8 inci maddesi uyarınca 15 gün içinde Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında “Sigortalı İşe Giriş Bildirgesi” ile e-sigorta yoluyla Kuruma bildirilecektir.

Bunlardan, daha önce 5434 sayılı Kanuna tabi çalışması bulunanlar hakkında bu Kanunun geçici 4 üncü maddesi uyarınca 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılacaktır.

Örnek 1- 12/10/2008 tarihinde 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (B) fıkrası uyarınca sözleşmeli sağlık personeli olarak Denizli Devlet Hastanesinde çalışmaya başlayan ve Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı olan ilgilinin 14/6/2011 tarihli başvurusu üzerine Kurumunca 20/6/2011 tarihinde memur kadrosuna ataması yapılmıştır. Bu kişi atamasının yapıldığı 20/6/2011 tarihini takip eden aybaşı olan 15/7/2011 tarihinden itibaren Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı sayılacak ve 29/7/2011 tarihine kadar sigortalı işe giriş bildirgesi e-sigorta yoluyla Kuruma verilecek olup, sigortalı hakkında Kanun hükümlerine göre işlem yapılacaktır.

Örnek 2- 15/4/2005-14/6/2007 tarihleri arasında memur olarak 5434 sayılı Kanuna tabi görev yaptıktan sonra 1/11/2008 tarihinden itibaren 657 sayılı Kanun’un 4’üncü maddesinin (B) bendi kapsamında sözleşmeli öğretmen olarak göreve başlayan sigortalının, 18/6/2011 tarihli dilekçesi üzerine, 27/6/2011 tarihinde memur kadrosuna ataması yapılmıştır. Sigortalının, memur kadrosuna atamasının yapıldığı 27/6/2011 tarihini takip eden aybaşı olan 15/7/2011 tarihinden itibaren Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalılığı başlayacak ve 29/7/2011 tarihine kadar sigortalı işe giriş bildirgesi e-sigorta yoluyla Kuruma verilecektir. Sigortalının Kanunun yürürlüğe girdiği 2008 Ekim ayı başından önce 5434 sayılı Kanuna tabi hizmeti bulunduğundan, 15/7/2011 tarihinden itibaren hakkında Kanunun geçici 4 üncü maddesi hükmü uyarınca mülga hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanunun hükümleri uygulanacaktır.

3.3-Memur kadrolarına ataması yapılanların genel sağlık sigortalılıkları, tescil ve aktivasyon işlemleri (Mülga, 28/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge)

3.4- Memur kadrolarına atananların hizmet sürelerinin değerlendirilmesi (Tescil, 28/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge)

Kararnamenin birinci maddesi ile 657 sayılı Kanuna eklenen geçici 37 nci madde uyarınca 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (B) fıkrasına veya 4924 sayılı Kanuna tabi çalışmakta iken memur kadrolarına atananların, 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (B) fıkrası veya 4924 sayılı Kanun kapsamında sözleşmeli personel olarak geçirdikleri hizmet süreleri, öğrenim durumlarına göre yükselebilecekleri dereceleri aşmamak kaydıyla kazanılmış hak aylık derece ve kademelerinin tespitinde değerlendirilecektir.

Örnek 1- 20/11/1999-20/3/2001 tarihleri arasında yedek subaylık hizmeti bulunan, 18/8/2006 tarihinde 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (B) fıkrası uyarınca sözleşmeli öğretmen olarak göreve başlayan ve 8/6/2011 tarihli başvurusu üzerine 20/6/2011 tarihinde memur kadrosuna ataması yapılan sigortalının Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c)

bendi kapsamında sigortalılığı 15/7/2011 tarihinde başlatılmıştır. Hakkında 5434 sayılı Kanun hükümleri uygulanacak olan sigortalının, sigortalılığının başlatıldığı 15/7/2011 tarihi itibarıyla kazanılmış hak aylığı, 4 yıllık Eğitim Fakültesi mezunu olması nedeniyle 9 uncu derecenin 1 inci kademesi başlangıç alınmak ve 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (B) fıkrası kapsamında sözleşmeli öğretmen olarak Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi geçen 4 yıl 10 ay 27 gün, yedek subay olarak 5434 sayılı Kanuna tabi geçen 1 yıl 4 ay süresi (bu süresine karşılık verilen 3 ay fiili hizmet süresi zammı hariç olmak üzere) değerlendirilmek suretiyle 7 nci derecenin 1 nci kademesi olarak tespit edilecek ve Eğitim ve Öğretim Hizmetleri Sınıfında 7 nci derecede bulunanlar için tahsis edilen ek gösterge rakamı uygulanacaktır.

Örnek 2- 9/2/2005 – 18/5/2006 tarihleri arasında 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (C) fıkrası kapsamında geçici personel olarak Malatya Devlet Hastanesinde mesleği ile ilgili olmayan görevde çalışmakta iken, 12/4/2007 tarihinde 4924 sayılı Kanun kapsamında sözleşmeli sağlık memuru olarak göreve başlayan ve 15/6/2011 tarihli dilekçesi üzerine 21/6/2011 tarihinde memur kadrosuna ataması yapılan sigortalının, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalılığı 15/7/2011 tarihinde başlatılacaktır. Sigortalının 15/7/2011 tarihi itibarıyla kazanılmış hak aylığı, 2 yıllık yüksek okul mezunu olması nedeniyle 10 uncu derecenin 2 nci kademesi başlangıç alınmak ve 4924 sayılı Kanun kapsamında geçen 4 yıl 3 ay 3 gün sözleşmeli süresi değerlendirilmek suretiyle 9 uncu derecenin 3 üncü kademesi olarak tespit edilecek olup, 9/2/2005–18/5/2006 tarihleri arasında 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (C) fıkrası kapsamında geçen süresi mesleği ile ilgili olmadığından kazanılmış hak aylığının tespitinde değerlendirilmesi mümkün olmayacaktır.

Örnek 3- 19/8/2000–18/6/2003 tarihleri arasında özel bir okulda öğretmen olarak çalıştıktan sonra, 13/8/2006 tarihinde Sivas Milli Eğitim Müdürlüğü'nde 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (B) fıkrası uyarınca öğretmen olarak göreve başlayan ve 12/6/2011 tarihli dilekçesi üzerine 24/6/2011 tarihinde kadrolu öğretmen olarak ataması yapılan sigortalının, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalılığı 15/7/2011 tarihinde başlayacaktır. 19/8/2000–18/6/2003 tarihleri arasında özel okulda öğretmen olarak geçen süresinin 2/3'ü, 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (B) fıkrası uyarınca öğretmen olarak göreve başladığı 13/8/2006 tarihinden Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalılığının başladığı 15/7/2011 tarihine kadar olan süresinin ise tamamı kazanılmış hak aylığının tespitinde dikkate alınacaktır.

4- Sözleşmeli personel pozisyonlarında çalışanların 6495 sayılı Kanun uyarınca memur kadrolarına atanmaları (Ek, 28/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge)

2/8/2013 tarihli ve 28726 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 6495 sayılı Kanunun 9 uncu maddesi ile 657 sayılı Kanuna eklenen geçici 41 inci madde uyarınca memur kadrolarına atanacaklar hakkında yapılacak işlemler aşağıda açıklanmıştır.

657 sayılı Kanuna eklenen geçici 41 inci madde uyarınca;

Kamu kurum ve kuruluşlarının merkez ve taşra teşkilatı ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlarda, ayın veya haftanın bazı günleri ya da günün belirli saatleri gibi kısmi zamanlı çalışanlar ile yükseköğretim kurumlarının araştırma-geliştirme projelerinde proje süreleriyle sınırlı olarak çalışanlar hariç olmak üzere;

a) 25/6/2013 tarihi itibarıyla;

1) 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (B) fıkrası,

2) 11/8/1983 tarihli ve 2876 sayılı Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Kanununun 97 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi,

- 3) 9/11/1983 tarihli ve 2945 sayılı Milli Güvenlik Kurulu ve Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği Kanununun 17 nci maddesi,
- 4) 2/3/1984 tarihli ve 2985 sayılı Toplu Konut Kanununun ek 3 üncü maddesi,
- 5) 10/10/1984 tarihli ve 3056 sayılı Başbakanlık Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanunun 35 inci maddesi,
- 6) 7/11/1985 tarihli ve 3238 sayılı Kanunun 8 inci maddesi,
- 7) 21/5/1986 tarihli ve 3289 sayılı Spor Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 30 uncu maddesi,
- 8) 9/12/1994 tarihli ve 4059 sayılı Hazine Müsteşarlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 7 nci maddesinin (e) fıkrası,
- 9) 10/7/2003 tarihli ve 4924 sayılı Eleman Temininde Güçlük Çekilen Yerlerde Sözleşmeli Sağlık Personeli Çalıştırılması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun,
- 10) 23/7/2003 tarihli ve 4954 sayılı Türkiye Adalet Akademisi Kanununun 24 üncü maddesi,
- 11) 6/11/2003 tarihli ve 5000 sayılı Türk Patent Enstitüsü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun 26 ncı maddesi,
- 12) 5/5/2005 tarihli ve 5345 sayılı Gelir İdaresi Başkanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 29 uncu maddesinin sekizinci fıkrası,
- 13) 10/11/2005 tarihli ve 5431 sayılı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 25 inci maddesi,
- 14) 16/5/2006 tarihli ve 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanununun 28 inci maddesinin üçüncü fıkrası,
- 15) 17/2/2010 tarihli ve 5952 sayılı Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi ile 13 üncü maddesi,
- 16) 24/3/2010 tarihli ve 5978 sayılı Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 21 inci maddesinin üçüncü fıkrası,
- 17) 28/12/2010 tarihli ve 6093 sayılı Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun 7 nci maddesi,
- 18) 17/2/2011 tarihli ve 6114 sayılı Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 6 ncı maddesinin dokuzuncu fıkrası,
- 19) 16/5/2012 tarihli ve 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanunun 8 inci maddesinin dördüncü fıkrası,
- 20) 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 6 ncı maddesi,
- 21) 27/10/1989 tarihli ve 388 sayılı Güneydoğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 6 ncı maddesi,
- 22) 3/6/2011 tarihli ve 642 sayılı Doğu Anadolu Projesi, Doğu Karadeniz Projesi ve Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlıklarının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 5 inci maddesinin üçüncü fıkrası,
- 23) 29/6/2011 tarihli ve 644 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 36/A maddesi,

24) 24/11/2011 tarihli ve 656 sayılı Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 16 ncı maddesinin yedinci fıkrası,

uyarınca vizelenmiş veya ihdas edilmiş sözleşmeli personel pozisyonlarında çalışmakta olan ve 657 sayılı Kanunun 48 inci maddesinde belirtilen genel şartları taşıyanlardan, 2/8/2013 tarihinden itibaren, yukarıda belirtilen birinci ve dokuzuncu bentler kapsamına girenler otuz gün, diğer alt bentler kapsamına girenler ise altmış gün içinde yazılı olarak başvurmaları hâlinde pozisyonlarının vizeli olduğu teşkilat ve birimde, 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye tabi kurumlar bakımından bu Kanun Hükmünde Kararnameye ekli cetvellerde yer alan bulunduğu pozisyon unvanıyla aynı unvanlı memur kadrolarına, diğer kurumlar bakımından bu kurumların kadro cetvellerinde yer alan aynı unvanlı memur kadrolarına; pozisyon unvanlarıyla aynı unvanlı memur kadrosu olmaması hâlinde ise ilgisine göre 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye ekli cetveller veya kurumların kadro cetvellerinde yer alan kadro unvanlarıyla sınırlı olmak üzere Maliye Bakanlığı ve Devlet Personel Başkanlığınca müştereken belirlenen memur kadrolarına,

b) İl özel idaresi, belediye ve bağlı kuruluşları ile mahalli idare birliklerinde 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun 49 uncu maddesinin üçüncü fıkrası çerçevesinde 25/6/2013 tarihi itibarıyla çalışmakta olan ve 657 sayılı Kanunun 48 inci maddesinde belirtilen genel şartları taşıyanlardan, 2/8/2013 tarihinden itibaren otuz gün içinde yazılı olarak başvuranlar, sözleşmeli personel olarak çalıştırılmalarına esas alınan memur kadrolarına,

c) Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumunda 11/11/1983 tarihli ve 2954 sayılı Kanunun 50 nci maddesinin birinci fıkrasının (1) bendi ile geçici 12 nci maddesi çerçevesinde 25/6/2013 tarihi itibarıyla sözleşmeli personel pozisyonlarında çalışmakta olan ve Türkiye Radyo-Televizyon Kurumunda Memur Statüsünde İstihdam Edilen Personel Yönetmeliğinin 37 nci maddesinde belirtilen genel şartları taşıyanlardan, 2/8/2013 tarihinden itibaren otuz gün içinde yazılı olarak başvuranlar, bulunduğu pozisyon unvanıyla aynı unvanlı memur kadrolarına, bulunduğu pozisyon unvanıyla aynı unvanlı memur kadrosu olmaması hâlinde Kurumda halen var olan kadro unvanlarıyla sınırlı olmak kaydıyla Genel Müdürlükçe belirlenecek memur kadrolarına,

2/8/2013 tarihinden itibaren doksan gün içinde kurumlarınca atanacaklardır.

5- Sigortalılar hakkında uygulanacak hükümler ile tescilleri (Ek, 28/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge)

5.1- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalılığın sona ermesi

657 sayılı Kanunun geçici 41 inci maddesi uyarınca memur kadrolarına atanacak sözleşmeli personelin Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi olan sigortalılığı, atamalarının yapıldığı tarihi takip eden aybaşından itibaren başlatılacağından, kamu işyerlerinde çalışan 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendine tabi sigortalılardan, aylıklarını her ayın 15 inde alanlar için memur kadrosuna atandıkları tarihi takip eden ayın 14'ü itibarıyla, aylıklarını her ayın 1'inde alanlar için ise memur kadrosuna atandıkları tarihi takip eden ayın 30'u (ayın son gününün 31 olması halinde 31'i) itibarıyla sona erdirilecektir.

5.2- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamındaki sigortalılığın başlangıcı ve bildirimi

657 sayılı Kanunun geçici 41 inci maddesi uyarınca memur kadrolarına atanacak sözleşmeli personel, atandıkları tarihi takip eden aybaşından itibaren Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı sayılacaklardır.

Bunların, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi sigortalılıkları, aylıklarını her ayın 15 inde alanlar için memur kadrosuna atandıkları tarihi takip eden aybaşı (ayın 15'i), aylıklarını her ayın 1'inde alanlar için ise memur kadrosuna atandıkları tarihi takip eden aybaşı (ayın 1'i) itibariyle başlatılacaktır. Bunlar, 5510 sayılı Kanunun 8 inci maddesi uyarınca göreve başladıkları tarihten itibaren 15 gün içinde 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında "Sigortalı İşe Giriş Bildirgesi" ile e-sigorta yoluyla Kuruma bildirilecektir.

5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 2008 yılı Ekim ayı başından önce 5434 sayılı Kanuna tabi çalışması bulunanlar hakkında Kanunun geçici 4 üncü maddesi uyarınca 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılacaktır.

5.3- Memur kadrolarına atananların hizmet sürelerinin değerlendirilmesi

657 sayılı Kanunun geçici 41 inci maddesi uyarınca memur kadrolarına atananlar hakkında bu bölümün "3.3-Memur kadrolarına atananların hizmet sürelerinin değerlendirilmesi" alt başlığında belirtilen açıklamalara göre işlem yapılacaktır.

BEŞİNCİ KISIM

YABANCI UYRUKLULARIN SİGORTALILIĞI

BİRİNCİ BÖLÜM

Kanunun 4 üncü Maddesinin Birinci Fıkrasının (a) Bendi

Kapsamında Çalışan Yabancı Uyrukluların Sigortalılığı

1- Yabancı uyruklu sigortalılar (Değişik, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge)

Kanunun 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (c) bendi gereğince, yabancı uyruklu kişilerden hizmet akdi ile çalışanlar Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi olarak sigortalı sayılmışlar, Kanunun 6 ncı maddesinin (e) bendinde ise yabancı bir ülkede kurulu herhangi bir kuruluş tarafından ve o kuruluş adına ve hesabına Türkiye'ye bir iş için gönderilen ve yabancı ülkede sosyal sigortaya tabi olduğunu belgeleyen kişiler sigortalı sayılmazken 6552 sayılı Kanunla 11/9/2014 tarihinden itibaren ülkemize üç ayı geçmemek üzere bir iş için gönderilen ve yabancı ülkede sosyal sigortaya tabi olduğunu belgeleyen kişiler sigortalı sayılmamıştır.

Kanunun 6 ncı maddesinin (e) bendi ile ayrıca Türkiye'de kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlardan, yurt dışında ikamet eden ve o ülke sosyal güvenlik mevzuatına tabi olanların sigortalı sayılmayacakları öngörülmüştür.

Ülkemizin diğer ülkelerle imzaladığı ikili ya da çok taraflı sosyal güvenlik sözleşmelerinde de iki ülke vatandaşlarının karşılıklı olarak diğer ülkede geçici görevli ya da

geçici görevli olmaksızın çalışmaları halinde hangi ülkenin sosyal güvenlik mevzuatına tabi olacaklarına ilişkin hükümler bulunmaktadır.

2- Çalışma izin belgeleri (Değişik, 28/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge)

4817 sayılı Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanun gereğince, Türkiye'nin taraf olduğu ikili ya da çok taraflı sözleşmelerde (EK-20) aksi öngörülmedikçe, yabancıların Türkiye'de bir işveren yanında veya kendi nam ve hesabına çalışmaya başlamadan önce izin almaları gerekmektedir. Yabancı uyruklulara çalışma izinleri **(Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)** Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Uluslararası İşgücü Genel Müdürlüğü tarafından verilmekte ancak, Başbakanlık, Milli Savunma Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, **(Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)** Ticaret Bakanlığı Serbest Bölgeler Yurtdışı Yatırım ve Hizmetler Genel Müdürlüğü ve Yüksek Öğretim Kurulunca da **(Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)** Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Uluslararası İşgücü Genel Müdürlüğüne bilgi verilmek koşuluyla ilgili kanunlarda belirtilen işlerde çalışacak kişilere çalışma izni verilebilmektedir.

4817 sayılı Kanunun 12 nci maddesine göre, Türkiye dışında ikamet eden yabancıların, çalışma izni başvurularını bulundukları ülkelerdeki Türkiye Cumhuriyeti temsilciliklerine yapacakları, temsilciliklerin bu başvuruları doğrudan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına ileteceği, Bakanlığın ilgili mercilerin görüşlerini alarak durumu uygun görülen yabancılara çalışma izni vereceği, Türkiye dışında ikamet eden yabancıların çalışma izinleri çalışma vizesi ve ikamet izninin alınması halinde geçerlilik kazandığı, çalışma izin belgesini alan yabancıların, bu belgeyi aldıkları tarihten itibaren en geç doksan gün içinde ülkeye giriş vizesi talebinde bulunmaları, ülkeye giriş yaptıkları tarihten itibaren en geç otuz gün içinde İçişleri Bakanlığına ikamet tezkeresi almak için başvurmaları zorunlu olduğu, Türkiye'de geçerli ikamet izni olan yabancılar veya bunların işverenleri başvurularını Bakanlığa yurt içinden de yapabileceği, çalışma başvurusunun usulüne uygun olarak yapılması halinde, belgelerin tam ve eksiksiz olması kaydıyla Bakanlık tarafından en geç otuz gün içinde sonuçlandırılacağı hüküm altına alınmıştır.

5683 sayılı Yabancıların Türkiye'de İkamet ve Seyahatleri Hakkında Kanunun 3 üncü maddesinde ise çalışmak amacıyla Türkiye'ye gelen yabancıların geldikleri tarihten itibaren bir ay içinde ve her halde çalışmaya başlamadan evvel ikamet tezkeresi almış olmaları gerekmektedir.

İkamet izni için Türkiye'ye geliş tarihinden itibaren bir ay içinde başvurulması gerekmekte ise de uygulamada çalışma izni alındıktan sonra ikamet izni almak için başvurulduğundan çalışma izni alındıktan sonra İl Emniyet Müdürlükleri yabancılar şubelerince 15 gün içinde ikamet izni alınabilmektedir.

11/4/2013 tarihli ve 28615 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan ve 11/4/2014 tarihinde yürürlüğe **(Değişik, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge)** giren olan 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunun 27 nci maddesi ile geçerli çalışma izni ve 4817 sayılı Kanunun 10 uncu maddesine istinaden verilen çalışma izni muafiyet belgesi ikamet izni sayılacak olup 11/4/2014 tarihten itibaren Ülkemize çalışmak için gelen yabancılardan çalışma izni alanlardan ayrıca ikamet tezkeresi istenmeyecektir.

2.1- Geçici koruma sağlanan yabancıların çalışma izinleri (Ek, 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge)

6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanununun 91 inci maddesi gereğince Ülkesinden ayrılmaya zorlanmış, ayrıldığı ülkeye geri dönemeyen, acil ve geçici koruma bulmak amacıyla kitlesel olarak sınırlarımıza gelen veya sınırlarımızı geçen yabancılara geçici koruma

sağlanabilmekte olup bu kişilerin Ülkemize kabulü, Ülkemizde kalışı, hak ve yükümlülükleri ile çıkışları vb gibi durumlar **(Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)** Cumhurbaşkanlığı tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenmektedir.

Geçici Koruma Sağlanan Yabancıların Çalışma İzinlerine Dair Yönetmelik 15/1/2016 tarihli ve 29594 Sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Yönetmeliğin; 4 üncü maddesi ile geçici koruma sağlanan yabancılar çalışma izni olmaksızın ülkemizde çalışamayacağı ve çalıştırılamayacağı, çalışma izni olmayan yabancılar ve bunları çalıştıranlar hakkında 4817 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanacağı, 5 inci maddesinde geçici koruma sağlanan yabancıların geçici koruma kayıt tarihinden altı ay sonra çalışma izni almak için **(Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)** Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı başvurabileceği, mevsimlik tarım veya hayvancılık işlerinde çalışacak yabancıların çalışma izni muafiyeti kapsamında olduğu, muafiyet başvurularının geçici koruma sağlanan il valiliğine yapılacağı hüküm altına alınmıştır.

Kanunun 4 üncü maddesine göre hizmet akdine tabi bir veya birden fazla işveren tarafından çalıştırılanlar sigortalı sayılmakta olup yabancılardan ülkemizde bir işveren yanında çalışanlar hakkında da aynı hükümler uygulandığından geçici koruma kimlik belgesi bulunanlar hakkında da diğer yabancı uyruklularda olduğu gibi çalışma izni alınması gerekmektedir.

Örnek- Kurumun kontrol ve denetimle görevli memurlarınca yapılan incelemelerde 6458 sayılı Kanun kapsamında geçici koruma kimlik belgesi olup çalışma izin belgesi olmadığı tespit edilen Suriye uyruklu kişinin 17/6/2014 tarihinden itibaren Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında çalıştırıldığı anlaşılmıştır. Yabancı uyruklu kişinin söz konusu tarih itibariyle sigortalılığı sağlanacak, çalışma izni bulunmaması nedeniyle Çalışma Genel Müdürlüğüne bilgi verilecektir.

Geçici koruma kimlik belgesi olan yabancıların mevsimlik tarım veya hayvancılık işlerinde çalışmak üzere valiliklere başvurarak çalışma izin muafiyeti almaları halinde Kanunun ek 5 inci maddesi kapsamında süresiz tarım ve orman işlerinde çalışabileceklerdir.

2.2- Yabancı uyruklu çalışanların işe başlama tarihinin tespiti (Teselsül, 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge)

Yabancı uyruklu kişilerden çalışma izin belgelerini alanların belgeyi teslim aldıkları tarihten itibaren en geç 30 gün içinde çalışma meşruhatlı ikamet tezkeresi almak için İl Emniyet Müdürlüklerine başvuruda bulunmaları zorunlu olduğundan, İl Emniyet Müdürlüklerince de ikamet izni 15 günlük süre içinde verildiğinden (1 ay içinde teslim alınmayan ikamet tezkereleri başlangıç tarihi ile iptal edilmektedir); işverenlerin,

- Çalışma izin belgesindeki izin başlangıç tarihinden itibaren 45 gün içinde,
- Çalışma izin belgesinin işverene tebliğ tarihi ile çalışma izin tarihinin farklı olması halinde çalışma izin belgesinin işverene tebliğ tarihinden itibaren 45 günlük süre içinde,

sigortalı işe giriş bildirgesinin düzenlenerek Kuruma vermeleri halinde bildirge yasal sürede verilmiş sayılacaktır.

45 günlük sürenin hesaplanmasında çalışma izin belgesi verilmesi gereken 30 günlük sürenin son gününün resmi tatile gelmesi halinde ikamet izni için 15 günlük müracaat süresi resmi tatilin sona erdiği tarihten itibaren başlatılacaktır.

İşverenlerin işe giriş bildirgesini 45 günlük süre içerisinde vermeleri halinde işe giriş tarihinin çalışma izin tarihi ile aynı tarih olması şartı aranmayacaktır.

Sigortalı işe giriş bildirgesinin verilmesi gereken 45 günlük süre içinde sigortalının işe başlamadığının işveren tarafından her zaman düzenlenebilir nitelikte olmayan belgelerle (sigortalının yurtdışında bulunması, hastanede yatması, tutuklanması, işin belirlenen tarihte başlamaması, vb.) Kuruma bildirilmesi halinde işverenin talebi değerlendirilerek sonucuna göre işlem yapılacaktır.

Örnek 1- 22/8/2013-22/8/2014 tarihleri arasında ülkemizde çalışacak sigortalının çalışma izin belgesi 16/9/2013 tarihinde işverene tebliğ edilmiş, işverence 17/9/2013 tarihinde il emniyet müdürlüğüne ikamet izni talebinde bulunulmuş olup iznin 23/10/2013 tarihinde teslim edildiği anlaşılmıştır. Çalışma izin belgesindeki izin başlangıç tarihi ile belgenin işverene tebliğ edildiği tarih aynı olmadığından, 30 günlük süre çalışma izin belgesinin işverene tebliğ edildiği 16/9/2013 tarihinden itibaren başlatılacaktır. 16/9/2013 tarihinde başlatılan 30 günlük sürenin son günü 15/10/2013 tarihidir. Ancak, bu tarihinde resmi tatil (kurban bayramı) olması nedeniyle 15 günlük süre 21/10/2013 tarihinden itibaren başlatılacak 4/11/2013 tarihinde sona erecektir. İşverenin 31/10/2013 tarihinde sigortalıyı işe başlattığı varsayıldığında 4/11/2013 tarihi mesai süresi bitimine kadar kağıt ortamında, sigortalının yabancı uyruk numarası bulunması halinde ise e-sigorta yoluyla 23:59'a kadar işe giriş bildirgesini vermesi halinde bildirge yasal sürede verilmiş sayılacaktır.

İşverenlerce 45 günlük sürenin bittiği tarihten sonra sigortalı işe giriş bildirgesinin verilmesi halinde Kanunun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (1) numaralı alt bendi kapsamında idari para cezası uygulanacaktır.

İşyeri bildirgesinin işe giriş bildirgesinin verilmesi gereken 45 günlük süre içinde Kuruma verilmesi halinde işyeri bildirgesi, aylık prim ve hizmet belgesi verilmesi süresinin geçmiş olması halinde ise aylık prim ve hizmet belgesinin kağıt ortamında düzenlenerek Kuruma verilmesi durumunda bu belgelerin geç verilmesi nedeniyle de idari para cezası uygulanmayacaktır.

Yabancı uyruklu sigortalı çalıştıran işyerinin Kanun kapsamına yeni alınan işyeri olması halinde işyeri tescili için işe giriş bildirgesi verilmesi gereken 45 günlük süre esas alınarak işlem yapılacak, işe giriş bildirgesinde ise yeni işyerleri için 45 günlük süre ve bir aylık süre birlikte değerlendirilerek idari para cezası uygulanıp uygulanmayacağına karar verilecektir.

Örnek 2- 17/5/2013 tarihinden itibaren çalışma izni başlatılan ve buna ilişkin izin belgesini 27/5/2013 tarihinde alan işveren, yabancı uyruklu kişinin oturma izni için Emniyet makamlarına 29/5/2013 tarihinde başvurmuştur. 9/7/2013 tarihinde sigortalı çalıştırmaya başlayacağını beyan ederek buna ilişkin işyeri bildirgesi ile sigortalı işe giriş bildirgesini 11/7/2013 tarihinde Kuruma vermiştir. Çalışma izin belgesi işverence 27/5/2013 tarihinde alındığından 30 günlük süre 27/5/2013 tarihinden itibaren başlatılacak, 25/6/2013 tarihinde sona erecektir. 15 günlük süre de 26/6/2013 tarihinde başlatılacak 10/7/2013 tarihinde sona erecektir. Bu durumda 45 günlük sürenin son günü 10/7/2013 tarihi olduğundan işe giriş bildirgesi ve işyeri bildirgesinin geç verilmesi nedeniyle idari para cezası uygulanacaktır. 2013 yılı Temmuz ayı aylık prim ve hizmet belgesi 23/8/2013 tarihinde Kuruma verileceğinden aylık prim ve hizmet belgesi herhangi bir işlem yapılmayacaktır.

Örnek 3- Örnek 2'deki işyerinin yeni işyeri olması halinde işe giriş bildirgesinin bir aylık süre içinde Kuruma verilmesi süresi bulunduğundan işe giriş bildirgesinin geç verilmesi nedeniyle idari para cezası uygulanmayacaktır.

Bu Genelgenin yayımı tarihinden önce yabancı uyruklu sigortalı çalıştıran işverenlerin müracaatları halinde bu Genelge hükümleri doğrultusunda işlem yapılacaktır.

6458 sayılı Kanun 11/4/2014 tarihinde yürürlüğe **(Değişik, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge)** girmiş olup bu tarihten sonra 4817 sayılı Kanuna göre çalışma izni aynı zamanda ikamet izni olarak da değerlendirilecektir. Bu nedenle, işverenlerin;

- Çalışma izin belgesindeki izin başlangıç tarihinden itibaren 30 gün içinde,
- Çalışma izin belgesinin işverene gönderildiği tarih/tebliğ tarihi ile çalışma izin tarihinin farklı olması halinde çalışma izin belgesinin işverene gönderildiği tarihten/tebliğ tarihinden itibaren 30 günlük süre içinde,

sigortalı işe giriş bildirgesi düzenleyerek Kuruma vermeleri halinde bildirge yasal sürede verilmiş sayılacaktır. İşyeri bildirgesi ile aylık prim ve hizmet belgesi hakkında da aynı şekilde işlem yapılacaktır.

Çalışma Genel Müdürlüğü tarafından, çalışma izin belgeleri ile diğer bakanlıklar veya kurumlar tarafından verilen ve Çalışma Genel Müdürlüğüne gönderilen izin belgelerinin birer örneği ilgili SGİM/SGM'lere intikal ettirilecek, çalışma izinleri ilgili mevzuat çerçevesinde yabancıların mesleği ve ödenecek ücret, işyeri, çalışacağı adres gibi kriterler değerlendirilerek verildiğinden ve verilen çalışma izni kısmi süreli ise bu durum da belgede belirtildiğinden, bunların izin belgesinde belirtilen işyeri ve işveren tarafından yine belgede belirtilen ücret tutarından az olmamak üzere kısmi süreli çalışma olup olmadığı hususu da göz önünde bulundurularak Kurumumuza bildirimlerinin yapılması sağlanacaktır.

Bakanlıkça çalışma izinlerinin uzatılması işlemleri yapılırken yabancıların sosyal güvenlik ile ilgili yükümlülüklerinin yerine getirilip getirilmediği kontrol edildiğinden, izin belgesinde kayıtlı prime esas kazanca göre sigortalıların çalışmalarını noksansız olarak bildirmeleri hususunda işverenlerin, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında bağımsız çalışanların ise primlerini noksansız olarak ödemeleri konusunda uyarılmaları gerekmektedir.

Yabancıların çalışma izinlerinin takibi “Kayıtdışı İsdihdamla Mücadele Daire Başkanlığı Uygulamaları” programı içinde yer alan “Diğer Kurumlar-Yabancı Çalışan Sorgu” menüsü aracılığıyla yapılacaktır.

İşverenler tarafından 4817 sayılı Kanun gereğince çalışma izni alınmadan çalıştırılarak Kuruma bildiri yapılan sigortalılar ile kontrol ve denetim elemanlarınca çalışma izni olmadan çalıştırıldığı tespit edilen yabancı uyruklu kişilerin Kurumumuzca tescili yapılacaktır. Daha sonra sigortalının geçici görevli olarak gelip gelmediği ile çalışma izninden muaf olup olmadığı hususu araştırılarak sonucunun Kurumumuza bildirilmesi için tescili yapan SGİM/SGM'lerce Çalışma Genel Müdürlüğüne, bunlardan yabancı kimlik numarası bulunmayanlar ise yabancı kimlik numarası alınmak üzere ayrıca nüfus idarelerine bildirilecektir.

3- Ülkemizdeki işverenler tarafından çalışma izni alınarak çalıştırılan yabancılar

506 sayılı Kanunun mülga 3 üncü maddesinin (II/A) bendi gereğince 6/8/2003 tarihinden önce bir işveren emrinde çalışan ve Türk uyruklu olmayan kimseler hakkında kısa vadeli sigorta kolları, yazılı istekte bulunmaları halinde ise haklarında istek tarihinden sonraki ay başından itibaren malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları uygulanmıştır.

4958 sayılı Kanunla 6/8/2003 tarihinden itibaren söz konusu madde değiştirilerek yabancı uyruklu sigortalılar isteklerine bakılmaksızın tüm sigorta kollarına tabi tutulmuşlar, 1/10/2008 tarihinden itibaren de Kanunun 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (c) bendi ile yine isteklerine

bakılmaksızın 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında tüm sigorta kollarına tabi olarak çalışmalarına imkan sağlanmıştır.

2547 ve 2914 sayılı kanunlar gereğince ülkemizde sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmamış ülkelerden gelerek çalışan yabancı uyruklu öğretim elemanları, 31/10/1983 tarihli ve 16207 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yükseköğretim Kurumlarında Yabancı Uyruklu Öğretim Elemanı Çalıştırılması Esaslarına ilişkin 83/7148 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının 12 nci maddesi gereğince 28/3/2006 tarihine kadar 506 sayılı Kanunun hastalık sigortası hükümlerine tabi tutulmuşlardır. 28/3/2006 tarihli ve 26122 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2006/11518 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile söz konusu madde değiştirilerek bu tarihten sonra bu kimseler tüm sigorta kollarına tabi tutulmuşlardır. 2008 yılı Ekim ayından itibaren de Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı olarak çalışmalarına imkan sağlanarak uygulama devam ettirilmiştir.

2527 sayılı Türk Soylu Yabancıların Türkiye’de Meslek ve Sanatlarını Serbestçe Yapabilmelerine, Kamu, Özel Kuruluş veya İşyerlerinde Çalıştırılabilmelerine İlişkin Kanun gereğince ülkemize çalışmaya gelen Türk soylu yabancıların 2008 yılı Ekim ayından önceki ve sonraki sigortalılıkları hakkında yukarıda belirtildiği şekilde işlem yapılacaktır.

İkili ya da çok taraflı sosyal güvenlik sözleşmelerindeki hükümler gereğince, Türk soylu yabancılar dahil 2008 yılı Ekim ayı başından önceki ve sonraki sürelerde geldiği ülkelerde sigortalı olmayıp çalışma izni almak suretiyle ülkemizde çalışanlar hakkında;

- Ülkemizle ikili sosyal güvenlik sözleşmesi yapılmış ülkelerden Birleşik Krallık ve İsviçre vatandaşları hariç sosyal güvenlik sözleşmesinin yürürlük tarihinden, sözleşmenin yürürlük tarihinden sonra çalışmaya başlayanlar hakkında ise çalışmaya başladıkları tarihten itibaren tüm sigorta kolları uygulanacaktır.

- Daimi ikameti Birleşik Krallık olup Türkiye’de istihdam edilen Birleşik Krallık vatandaşları ile İsviçre vatandaşları birimlerimize bir talepte bulunmadıkları sürece, haklarında uzun vadeli sigorta kolları uygulanmayacaktır.

- İngiltere ve İsviçre vatandaşlarından sonradan Türk vatandaşı olanlar da vatandaşlığa geçtikleri tarihten itibaren Ülkemiz sosyal güvenlik mevzuatına tabi olacaklardır.

- Ülkemize gelerek üniversitelerde çalıştırılan yabancı uyruklu öğretim elemanları hakkında yukarıda belirtilen maddelerdeki hususlara göre işlem yapılacaktır.

4- Sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmamış ülkede kurulu bir kuruluş tarafından o kuruluş adına geçici olarak çalışmaya gönderilenler (Değişik, 28/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge) (Değişik, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge)

6552 sayılı Kanunla 5510 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin (e) bendi değiştirilmiştir. Söz konusu düzenleme ile Kanunun yürürlüğe girdiği 11/9/2014 tarihinden itibaren sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmamış ülkelerde sigortalığı bulunup ülkemize üç ayı geçememek üzere çalışmaya gelenler sigortalı sayılmayacaklardır. Ülkesinde emekli aylığı alıp ülkemize çalışmaya gelenler hakkında da aynı şekilde işlem yapılacaktır.

Sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmamış ülkede sigortalı ya da emekli olup ülkemize üç aydan fazla süreyle çalışmaya gelen sigortalılar çalışmaya başladıkları üçüncü ayın son gününü takip eden günden itibaren sigortalı sayılacaklardır.

6552 sayılı Kanun 11/9/2014 tarihinde yürürlüğe girdiğinden bu tarihten önce ülkemizde çalışan yabancı uyruklu sigortalılar hakkında üç aylık süre 11/9/2014 tarihinden itibaren başlatılacaktır. Ülkesinde sigortalı olanlar ile emekli aylığı alan sigortalıların işverenleri bu kişiler için uzun vade, kısa vade ve genel sağlık sigortası primi ödeyeceklerdir.

Örnek 1- Bakanlıkça 15/10/2014-15/10/2015 tarihleri arasında çalışma izni verilen ve geldiği ülkede sosyal güvenliğinin sağlandığını belgeleyen Çin Halk Cumhuriyeti vatandaşı için işverenince üç aylık sürenin dolduğu 15/1/2015 tarihinde sigortalı işe giriş bildirgesi Kuruma verilecek, 16/1/2015 tarihinde sigortalılığı başlatılacaktır.

Örnek 2- Bakanlıkça 1/7/2014-1/7/2015 tarihleri arasında çalışma izni verilen ve geldiği ülkede sosyal güvenliğinin sağlandığını belgeleyen Amerika Birleşik Devletleri vatandaşı için işverenince üç aylık sürenin dolduğu 11/12/2014 tarihinde sigortalı işe giriş bildirgesi Kuruma verilecek ve 12/12/2014 tarihinde sigortalılığı başlatılacak, işyerinin yeni işyeri olması halinde ise 12/12/2014 işe başlama tarihli işe giriş bildirgesi 12/1/2015 tarihine kadar verilebilecektir.

4.1- 11/9/2014 tarihinden önce sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmamış ülkede kurulu bir kuruluş tarafından o kuruluş adına geçici olarak çalışmaya gönderilenler (Ek, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge)

SSİY'nin 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde 2/3/2011 tarihinden geçerli olmak üzere yapılan değişiklikle "bir iş için" ibaresinden sonra gelmek üzere "en fazla üç ay süreyle" ibaresi eklenmiş, 21/8/2013 tarihinde yapılan değişiklikle de söz konusu hüküm yürürlükten kaldırılmıştır.

SSİY'de yapılan değişiklik ile 2/3/2011-20/8/2013 tarihleri arasında sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmamış ülkelerde sigortalı ya da emekli olup, ülkemize üç aydan fazla bir süre ile çalışmak için geçici görevli olarak yabancı ülkede kurulu şirket tarafından gönderilenler çalışmaya başladıkları tarihin üçüncü ayın sonundan itibaren sigortalı sayılacaklardır. 21/8/2013 tarihinden sonra sigortalı sayılmayanların işverenlerinden bu tarihten sonra aylık prim ve hizmet belgesi alınmayacak, 20/8/2013 tarihi itibarıyla işverence düzenlenecek işten ayrılış bildirimleri nedeniyle idari para cezası uygulanmayacak, işten ayrılış bildirimlerinin e-sigorta yoluyla verilmesi istenmeyecek, kağıt ortamında verilmesi yeterli sayılacaktır.

21/8/2013 ile 6552 sayılı Kanun ile Kanunun 6 ncı maddesinin (e) bendinde yapılan değişikliğin yürürlüğe girdiği 11/9/2014 tarihi arasında sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmamış ülkelerde sigortalı ya da emekli olup ülkemize geçici görevle çalışmaya gelenler sigortalı sayılmayacaklardır. İşverenlerin bu sürelerle ait yersiz ödemiş oldukları primler talepleri halinde başkaca prim borcu olmaması halinde iade edilecektir.

Sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmamış ülkelerde sosyal güvenlik sistemine tabi çalıştığını ya da kendi çalışmalarından dolayı aylık aldığının belgelendirilmesinde bu belgenin yabancı uyruklunun kendi ülkesinin sosyal güvenlik kurumundan alınmış olması ve Ülkemizde bulunan temsilciliğinden (elçilik, konsolosluk, ataşelik vb.) onaylanmış olması gerekmektedir.

(Değişik, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) 6735 sayılı Uluslararası İşgücü Kanununun 6 ncı maddesinin ikinci fıkrası gereği, bu Kanun kapsamında yer alan yabancıların çalışma izni olmaksızın Türkiye'de çalışmaları veya çalıştırılmaları yasak olduğundan, bunların sigortalılık ve hizmet kayıtlarına ilişkin iş ve işlemlerde çalışma izni veya çalışma izni muafiyeti bulunmadığı tespit edilenler ile söz konusu izinleri olmakla birlikte Kurumumuza bildirilmiş olan hizmetleri iptal edilenlerin durumları Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğüne bildirilecektir.

5- Sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmış ülkede kurulu bir kuruluş tarafından o kuruluş adına geçici olarak çalışmaya gönderilenler

Sosyal güvenlik sözleşmelerinde temel kural, çalışılan ülkenin sosyal güvenlik mevzuatına tabi olmaktır. Ancak, işverenleri tarafından geçici bir süre ile diğer akit ülkeye gönderilenler, uluslararası nakliyat işinde çalışanlar, elçilik, konsolosluk, misyon ve benzeri yerlerde çalışan ve gönderen ülkenin sivil ve askeri personelleri, akit taraflardan birinin bayrağını taşıyan gemilerde veya akit ülkenin limanlarında çalışanlar çalıştıkları ülkenin sosyal güvenlik mevzuatına tabi olmayacaklardır.

Ülkemiz ile taraf ülkeler arasında imzalanan ikili ya da çok taraflı sosyal güvenlik sözleşmelerinde yer alan hükümler uyarınca, yabancı ülke mevzuatına tabi kişilerin akit ülkede kurulu kuruluş tarafından belirli bir işin icrası amacıyla geçici olarak Ülkemize gönderilmesi halinde, sigortalının kendi ülkesinde çalışıyormuş gibi iş merkezinin bulunduğu ülkenin mevzuatına tabi tutulması kuralı getirilerek mükerrer sigortalılık önlenmiştir.

Geldiği ülkenin sosyal güvenlik kurumu tarafından, kendi ülkesinin mevzuat hükümlerine göre sosyal güvenliklerinin sağlandığına ilişkin sözleşmelerle belirlenmiş formüllerleri Kurumumuza ibraz eden kişiler, ilgili ülke ile aramızda imzalanmış olan sosyal güvenlik sözleşmesinde öngörülen süre ve bu süreye ilave edilecek süre kadar sigortalı sayılmayacaklardır. Geldikleri ülkenin sosyal güvenlik mevzuatına tabi olarak kendi çalışmalarından dolayı aylık alanlar dahil geçici görevli olarak Ülkemizde çalışanlar sigortasız sayıldıkları sürelerin bittiği tarihten itibaren Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı olacaklardır.

Ancak, ilk görevlendirme süreleri dolduktan sonra işin uzaması durumunda geçici görevin uzatılması talebinin sigortalı veya işverence sözleşmeli ülkenin sigorta kurumuna iletilmesi ve bu kurumun talep etmesi halinde, bu talep Kurumumuzca sözleşmeler kapsamında değerlendirilerek geçici görevinin uzatılması talebi uygun bulunan kişiler sözleşmede öngörülen uzatma süresince de Ülkemiz mevzuatından muaf tutulmaya devam edilecektir.

Ülkemiz ile yabancı ülkeler arasında imzalanan sosyal güvenlik sözleşmelerinde geldikleri ülkede sosyal sigortaya tabi olduklarını belgeleyenlerin Ülkemizde ne kadar süre ile sigortalı olmayacakları ekteki tabloda (EK-21) belirtilen süreler dikkate alınarak belirlenecektir.

Örnek 1- Fransa’da sigortalı olarak çalışırken 14/4/2008-14/4/2011 tarihleri arasında Türkiye’ye geçici görevli olarak gönderilen Fransız uyruklu kişi, 14/4/2011 tarihinden itibaren 3 yıl daha uzatma talebinde bulunmuş ve talebi uygun görülmüştür. Ülkemiz ile Fransa arasında sosyal güvenlik sözleşmesine göre uzatma süresi de dahil altı yıl süreyle geçici görevli olarak çalışma hakkı bulunduğundan bu kişi 14/4/2014 tarihine kadar Kanun kapsamında sigortalı sayılmayacaktır.

Örnek 2- Avusturya’da sigortalı olarak çalışırken, 1/1/2011-1/1/2013 tarihleri arasında Türkiye’ye geçici görevli olarak gönderilen Avusturya uyruklu kişi 1/1/2013 tarihinden itibaren 7 yıl daha uzatma talebinde bulunmuş ve talebi uygun görülmüştür. Ülkemiz ile Avusturya arasında sosyal güvenlik sözleşmesine göre uzatma süresinde herhangi bir kısıtlama bulunmadığından bu kişi uzatılan sürede de Kanun kapsamında sigortalı sayılmayacaktır.

Örnek 3- Lüksemburg’da sigortalı olarak çalışırken 15/3/2011-15/3/2012 tarihleri arasında Türkiye’ye geçici görevli olarak gönderilen Lüksemburg uyruklu kişinin 15/3/2012 tarihinden itibaren 1 yıllık uzatma talebi uygun bulunmuştur. Ülkemiz ile Lüksemburg arasında imzalanan sosyal güvenlik sözleşmesine göre geldiği ülkenin mevzuatına tabi kalma süresi 12 + 12 = 24 ay ile sınırlandırıldığından bu kişi 15/3/2013 tarihine kadar uzatılan sürede de Kanun kapsamında sigortalı sayılmayacaktır.

6- Elçiliklerde çalışan sigortalılar

Devletler hukuku ve Viyana Sözleşmeleri hükümlerine göre elçilik, konsolosluk, misyon ve benzeri yerlerde çalışanların diplomatik masuniyetlerinin olması nedeniyle bu işyerlerinde çalışanların bildirimleri Kurumumuza yapılmadığı sürece Ülkemiz mevzuatı bu işyerlerine uygulanamamaktadır. Ancak, bu işyerlerinde çalıştırılanlardan gönderen devlette veya üçüncü bir devlette sigortalılıklarını belgeleyemeyenler ile Türkiye’de ikamet etmekte iken buralarda çalıştırılan Türk vatandaşlarından ilgili işverenler tarafından Kurumumuza bildirimleri yapılanlar Ülkemiz mevzuatına tabi tutulmuşlardır.

Söz konusu hükümler gereğince elçilik, konsolosluk, misyon ve benzeri yerlerde çalışanlardan gönderen devlette veya üçüncü bir devlette sigortalılıklarını belgeleyemeyenlerin sigortalılıkları 2008 yılı Ekim ayı başına kadar 506 sayılı Kanunun mülga 86 ncı maddesine göre topluluk sigortası yoluyla sağlanmıştır. Kanunun yürürlüğe girdiği 1/10/2008 tarihinden itibaren de bu işyerlerinde çalışanlar 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamına alınmışlardır.

Mülga sosyal güvenlik kanunları ile Kanunun geçici 2 nci maddesine göre yaşlılık aylığı bağlanarlardan elçilik, konsolosluk, misyon ve benzeri yerlerde çalışmaya devam edenlerden sosyal güvenlik destek primi kesilecektir.

7- İzin almak sureti ile vatandaşlıktan çıkanlar

5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununun 27 nci maddesinde, bu Kanun gereğince Türk vatandaşlığını kaybeden kişilerin, kayıp tarihinden itibaren yabancı muamelesine tabi tutulacağı, 28 inci maddesinde ise doğumla Türk vatandaşı olup da çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybedenler ve kendileri ile birlikte işlem gören çocuklarının; millî güvenliğe ve kamu düzenine ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla askerlik hizmetini yapma yükümlülüğü, seçme ve seçilme, kamu görevlerine girme ve muafin araç veya ev eşyası ithal etme hakları dışında, sosyal güvenliğe ilişkin kazanılmış hakları saklı kalmak ve bu hakların kullanımında ilgili kanunlardaki hükümlere tabi olmak şartıyla Türk vatandaşlarına tanınan haklardan aynen yararlanmaya devam edecekleri öngörülmüştür.

Türk vatandaşlığını kaybeden kişilerden Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi sigortalı olanların Kuruma bildirimleri kağıt ortamında yapılacak olup, “Mavi Kart”lı olanlar ile vukuatlı nüfus kayıt örneğinde 5901 sayılı Kanunun 27 nci ve 28 inci maddesine tabi (5901 sayılı Kanunla yürürlükten kaldırılan 403 sayılı Kanunun 29 uncu maddesine tabi) olduğuna ilişkin şerh düşülenler, sosyal güvenlik bakımından Türk vatandaşlarına tanınan haklara tabi olduklarından bunlardan ayrıca çalışma belgesi istenmeyecektir.

8- Yabancı uyruklu olup Kanunun ek 5 ve ek 6 ncı maddesine tabi sigortalılar

Yabancı uyrukluların Kanunun ek 5 inci ve ek 6 ncı maddelerine tabi müracaatlarında ayrıca çalışma belgesi istenmesi gerekmekte olup, 5901 sayılı Kanunun 28 inci maddesine tabi olanlardan çalışma izin belgesi istenmesine gerek bulunmamaktadır.

9- Mülteciler (Ek, 3/7/2015 tarihli ve 2015/19 sayılı Genelge)

5/9/1961 tarihli ve 10898 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 359 sayılı “Cenevre’de 28 Temmuz 1951 Tarihinde İmzalanmış Olan Mültecilerin Hukuki Durumuna Dair Sözleşmenin Onaylanması Hakkında Kanun” ile ırkı, dini, tabiiyeti, belli bir toplumsal gruba mensubiyeti veya

siyasi düşüncelerinden dolayı zulme uğrayacağından haklı sebeplerle korktuğu için vatandaşı olduğu ülkenin dışında bulunan ve bu ülkenin korumasından yararlanamayan ya da söz konusu korku nedeniyle yararlanmak istemeyen yabancıya veya bu tür olaylar sonucu önceden yaşadığı ikamet ülkesinin dışında bulunan, oraya dönemeyen veya söz konusu korku nedeniyle dönmek istemeyen vatansız kişiye mülteci denilmekte olup 359 sayılı Kanunun 24 üncü maddesinde taraf devletlerin, ülkelerinde yasal olarak ikamet eden mültecilere, vatandaşlarına sağladıkları muamelenin aynısını uygulayacakları, 27 nci maddesi ile taraf devletlerin ülkelerinde bulunan ve geçerli bir seyahat belgesine sahip olmayan her mülteciye kimlik kartı çıkartılacağı hüküm altına alınmıştır.

(Değişik, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) 6458 sayılı Kanunun 83 üncü maddesi gereği, Göç İdaresi Genel Müdürlüğünce yabancı kimlik numarası içeren kimlik belgeleri, mülteci statüsünde bulunanlara üç yıl, ikincil koruma statüsü verilenlere ise bir yıl süreli olarak düzenlenmektedir.

6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunun 89 uncu maddesinde mülteci veya ikincil koruma statüsü sahibi, statü almasından itibaren bağımlı veya bağımsız olarak çalışabileceği, yabancıların çalışamayacağı iş ve mesleklere ilişkin diğer mevzuatta yer alan hükümler saklı olacağı, mülteci veya ikincil koruma statüsü sahibi kişiye verilecek kimlik belgesinin, çalışma izni yerine de geçeceği bu durumun kimlik belgesine yazılacağı hüküm altına alınmıştır.

Buna göre, 5/9/1961 tarihinden itibaren 359 sayılı Kanuna göre mülteci olanlar ile 6458 sayılı Kanunda sayılan ikincil koruma statüsünde bulunan kişiler hakkında Kanun hükümleri Türk vatandaşlarına uygulandığı gibi uygulanacaktır. Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca yapılan denetimlerde bu durumdaki sigortalıların çalışma izin belgesi olup olmadığına bakılmayacaktır.

İKİNCİ BÖLÜM

Kanunun 4 üncü Maddesinin Birinci Fıkrasının (b) Bendi Kapsamında Çalışan Yabancı Uyrukluların Sigortalılığı

1- Yabancı ülkede sigortalı sayılanlar

Ülkemiz ile arasında sosyal güvenlik sözleşmesi bulunan ülkelerde sigortalı sayılanlardan, ülkemizde kendi adına ve hesabına bağımsız çalışacak olanlar hakkında, sosyal güvenlik sözleşmeleri, idari anlaşmalar ve protokollerde mevzuata tabi olmaya ilişkin düzenlemelerde belirlenen esaslara göre işlem yapılacaktır.

Sosyal güvenlik sözleşmelerinde hangi ülke mevzuatına tabi olunacağına ilişkin düzenleme bulunmayan veya ülkemiz ile arasında sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmamış ülkelerde ikamet edip o ülkelerde sigortalı sayılanların bu sigortalılıklarından dolayı Türkiye’de kendi adına ve hesabına bağımsız çalışmaya başlamaları halinde Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılıkları başlatılmayacaktır.

Örnek- Ülkemiz ile arasında sosyal güvenlik sözleşmesi bulunmayan Çin Halk Cumhuriyetinde ikamet eden ve şirket ortaklığından dolayı bu ülkede sigortalılığı bulunan sigortalının, Türkiye’de de şirket ortağı olması durumunda ikamet ettiği ülkedeki sigortalılığından dolayı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalılığı başlatılmayacaktır.

Türkiye’de ikamet eden ve kendi adına ve hesabına çalışması bulunanlar sosyal güvenlik sözleşmelerindeki hükümler saklı kalmak kaydıyla yabancı ülke sosyal güvenlik mevzuatına tabi olup olmadıklarına bakılmaksızın Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı sayılacaklardır.

2- Yabancı ülke mevzuatına göre aylık alanlar

Ülkemiz ile arasında sosyal güvenlik sözleşmesi bulunan ülkelere aylık alanlardan ülkemizde kendi adına ve hesabına bağımsız çalışacak olanlar hakkında, sosyal güvenlik sözleşmeleri, idari anlaşmalar ve protokollerde mevzuata tabi olmaya ilişkin yapılmış düzenlemelerde belirlenen esaslara göre işlem yapılacaktır.

Sosyal güvenlik sözleşmelerinde hangi ülke mevzuatına tabi olunacağına ilişkin düzenleme bulunmayan veya ülkemiz ile arasında sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmamış ülkelere aylık alanlar Türkiye’de kendi adına ve hesabına bağımsız çalışmaya başlamaları halinde 1/10/2008 tarihinden sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı sayılacaktır.

Örnek- Ülkemiz ile arasında sosyal güvenlik sözleşmesi bulunmayan Avustralya’dan yaşlılık aylığı almakta olan ve Türkiye’de ikamet eden kişinin 25/7/2009 tarihinde Türkiye’de başlayan basit usulde vergi mükellefiyetine istinaden (4/b) kapsamında sigortalılığı aynı tarih itibariyle başlatılacaktır.

Ülkemizle arasında sosyal güvenlik sözleşmesi bulunan ülkelere sigortalı sayılanlar, akit ülkede sigortalı olduklarını gösterir mutabakatı sağlanmış belgeyi, sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmamış ülkelere sigortalı sayılanlar ise o ülkede belge vermeye yetkili kuruluşlardan alacakları sigortalı olduklarını gösterir belgeyi kendi adına ve hesabına bağımsız olarak çalıştıkları yerdeki yetkili SGK/SGM’ye vereceklerdir.

3- Sosyal güvenlik destek primine tabi olma

1/10/2008 tarihinden önce yabancı bir ülkedeki çalışmalarından dolayı yaşlılık veya malullük aylığı almakta olanların Türkiye’de mülga 1479 sayılı Kanun kapsamında sigortalı olmayı gerektirecek faaliyetlerde bulunduklarında sosyal güvenlik destek primine tabi tescillerinin yapılması, 1/10/2008 tarihinden itibaren ise bahsi geçen sigortalıların Türkiye’de kendi adına ve hesabına bağımsız faaliyetlerde bulunmaları halinde sosyal güvenlik destek primine tabi olmadan ikili sosyal güvenlik sözleşmelerinde yer alan hükümler saklı kalmak kaydıyla uzun vade sigorta kollarına tabi olarak prim ödemeleri gerekmektedir.

Örnek 1- 1/5/2000 tarihinden itibaren Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nden yaşlılık aylığı alan kişinin, Türkiye’de 20/4/2004 tarihinden itibaren şirket ortağı olması nedeniyle aynı tarih itibariyle sosyal güvenlik destek primine tabi tutulacak ve 30/9/2008 tarihi itibariyle bu kesinti sona erdirilip şirket ortaklığının devam etmesi halinde 1/10/2008 tarihi itibariyle Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalılığı başlatılacaktır.

Örnek 2- 15/4/1998 tarihinden itibaren Kanada’dan malullük aylığı alan kişinin, Türkiye’de 10/3/2009 tarihinde gerçek usulde vergi mükellefiyeti başlaması nedeniyle sosyal güvenlik destek primine tabi olmadan 10/3/2009 tarihi itibariyle Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalılığı başlatılacaktır.

3201 sayılı Kanuna göre borçlanma yaparak Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında aylık bağlananlardan (b) bendi kapsamında çalışması bulunan sigortalılar 1/10/2008 tarihinden itibaren (b) bendi kapsamında sosyal güvenlik destek primine tabi olarak çalışamazlar. Ancak bu sigortalıların 5997 sayılı Kanun ile değişik 3201 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin (B) fıkrasında yapılan düzenlemeyle 19/6/2010 tarihinden itibaren sosyal güvenlik destek primi kapsamında tescillerinin yapılması gerekmektedir.

Bu nedenle 3201 sayılı Kanuna göre borçlandıkları süreler dikkate alınarak Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında yaşlılık aylığı bağlananlardan (b) bendine tabi çalışması bulunanların 1/10/2008 tarihinden itibaren 19/6/2010 tarihine kadar (b) bendi kapsamında tescil işlemlerinin yapılması ve 19/6/2010 tarihinden itibaren ise sosyal güvenlik destek primi kapsamında sigortalı sayılmaları gerekmektedir.

Örnek 3- Yurtdışındaki çalışmalarından dolayı 1/3/2009 tarihinde 3201 sayılı Kanuna göre 4/a kapsamında borçlanma talebinde bulunarak yaşlılık aylığı bağlanan sigortalının 15/8/2009 tarihinde vergi kaydına istinaden (b) bendi kapsamında çalışması başlamıştır. Sigortalının 15/8/2009 tarihinde (b) bendi kapsamında sigortalılığı başlatılarak 18/6/2010 tarihinde sona erdirilecek, 19/6/2009 tarihinden itibaren de sosyal güvenlik destek primi kapsamında tescili yapılacaktır.

4- Sosyal güvenlik sözleşmesi olan veya olmayan ülke vatandaşlarından ülkemizde çalışma izni alarak çalışanların (4/b) kapsamındaki sigortalılıkları (Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)

Türkiye’de kendi adına ve hesabına bağımsız çalışması bulunan sözleşmeli veya sözleşmesiz ülke vatandaşı olan yabancı uyruklu kişiler, Türkiye’de ikamet ettikleri sürece Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı sayılacaktır. Bunların vatandaşı bulunduğu ülkede sosyal güvenlik kuruluşlarına tabi olmaları ya da buralardan emekli aylığı alıyor olmaları sigortalılık durumlarını etkilemeyecektir.

Örnek- Türkiye’de ikamet eden ve ülkemiz ile arasında sosyal güvenlik sözleşmesi bulunmayan Uruguay vatandaşı olan (A)’nın Türkiye’de de 1/2/2014 tarihinde şirket ortağı ve yönetim kurulu üyesi olması durumunda, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında 1/2/2014 tarihi itibarıyla sigortalılığı başlatılacaktır.

ALTINCI KISIM
GELİR VEYA AYLIK ALMAKTA İKEN ÇALIŞMAYA BAŞLAYANLAR
(Değişik, 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge)

1- Kanuna tabi ilk defa çalışmaya başlayıp bu Kanuna göre gelir/aylık bağlandıktan sonra yeniden çalışmaya başlayan sigortalılar

1.1- Yaşlılık aylığı bağlandıktan sonra yeniden çalışmaya başlayanlar

Kanunun 30 uncu maddesinin üçüncü fıkrası gereğince 2008 yılı Ekim ayı başından sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerine tabi olarak ilk defa çalışmaya başlayıp daha sonra yaşlılık aylığı bağlananlardan;

(a) ve (c) bentlerine göre veya yabancı bir ülke mevzuatına tabi çalışanların yaşlılık aylıkları, çalışmaya başladıkları tarihi takip eden ödeme dönemi başında kesildiğinden çalıştıkları süre zarfında 80 inci maddeye göre belirlenen prime esas kazançları üzerinden 81 inci madde gereğince kısa ve uzun vadeli sigorta kolları ile genel sağlık sigortasına ait prim alınacaktır.

(b) bendi kapsamında çalışmaya başlayanların aylıklarının kesilmesi için yazılı istekte bulunmaları gerekmekte olup aylığın kesilmesi için yazılı istekte bulunmayanlar (b) bendi kapsamında sigortalı sayılmayacaklardır.

Yabancı bir ülke mevzuatı kapsamında çalışmaya başlamaları nedeniyle yaşlılık aylığı kesilenlerin ülkemizde sigortalılıklarının bulunmaması sebebiyle herhangi bir prim alınmayacaktır.

1.2- Malullük aylığı bağlandıktan sonra yeniden çalışmaya başlayanlar

Kanunun 27 nci maddesinin üçüncü fıkrası gereğince malullük aylığı almakta iken Kanuna göre veya yabancı bir ülke mevzuatı kapsamında çalışmaya başlayanların malullük aylıkları, çalışmaya başladıkları tarihi takip eden ödeme dönemi başında kesildiğinden çalıştıkları süre zarfında 80 inci maddeye göre belirlenen prime esas kazançları üzerinden 81 inci madde gereğince kısa ve uzun vadeli sigorta kolları ile genel sağlık sigortasına ait prim alınacaktır.

Yabancı bir ülke mevzuatı kapsamında çalışmaya başlamaları nedeniyle malullük aylığı kesilenlerin ülkemizde sigortalılıklarının bulunmaması sebebiyle herhangi bir prim alınmayacaktır.

Malullük aylığı almakla birlikte Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), (e) ve (g) bentleri kapsamında çalışan sigortalılar hakkında kısa vadeli sigorta kollarına ilişkin hükümler uygulanacaktır.

2- Kanunun geçici 2 nci maddesine göre Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında aylık bağlandıktan sonra yeniden çalışmaya başlayanlar

2.1- Yaşlılık aylığı bağlandıktan sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi olarak yeniden çalışmaya başlayanlar

506 sayılı Kanun ile Kanunun geçici 2 nci maddesine göre 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında yaşlılık aylığı bağlandıktan sonra yeniden çalışmaya başlayanlar hakkında geçici 14 üncü madde hükümleri uygulanmakta olup bu durumdakilerden aylıkları kesilenler tüm sigorta kollarına tabi olacaklar, aylıklarının kesilmemesi yönünde talepte bulunan ya da sigortalı işe giriş bildirgesinde sosyal güvenlik destek primine tabi olmayı tercih eden sigortalılar % 30 oranına kısa vadeli sigorta kollarına ilişkin prim oranı ilave edilerek sosyal güvenlik destek primi ödeyeceklerdir.

Ancak, yaşlılık aylığı bağlandıktan sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi olarak kamu idarelerinde çalışmaya başlayanlar hakkında bu kısmın “7.2- Kendi çalışmasından dolayı gelir/aylık bağlandıktan sonra kamu idarelerinde çalışmaya başlayanlar” başlıklı alt bölümünde belirtilen esaslar doğrultusunda işlem yapılacak ve bunlar tüm sigorta kollarına tabi çalışacaklardır.

Yaşlılık aylığı almakta iken Ülkemiz ile sosyal güvenlik sözleşmesi olmayan ülkelerde iş üstlenen işverenlerce yurt dışındaki işyerlerinde çalıştırılmak üzere götürülen Türk işçilerden almakta oldukları aylıkları kesilmeksizin çalışanlar hakkında, Kanunun 5 inci maddenin birinci fıkrasının (g) bendi gereğince 1/10/2008 tarihinden itibaren yurt dışında çalıştıkları sürede işverenleri tarafından Kurumumuza kısa vadeli sigorta kolları ile genel sağlık sigortası primi ödenecektir.

Ayrıca, 2008 yılı Ekim ayı başından önce 506 sayılı Kanunun 86 ncı maddesi gereğince topluluk sigortasına prim ödemeleri nedeniyle yaşlılık aylığı bağlanan avukat ve noterlerden mesleklerini yapmaya devam edenlerin almakta oldukları aylıklarının % 15’i oranında sosyal güvenlik destek primi kesilmekte iken 2008 yılı Ekim ayı başından itibaren avukat ve noterler Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı sayıldıklarından, bu sigortalılar hakkında bu kısmın “2.2- Yaşlılık aylığı bağlandıktan sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi olarak yeniden çalışmaya başlayanlar” başlıklı alt bölümü doğrultusunda işlem yapılacaktır.

2008 yılı Ekim ayından önce 506 sayılı Kanuna göre yaşlılık aylığı almakta iken serbest avukat olarak çalışmalarını sürdürenlerin aynı zamanda hizmet akdine tabi olarak bir işverenin yanında çalışmaları halinde sosyal güvenlik destek primi bu çalışmalarından dolayı aldıkları

ücretten kesilecek bunların almakta oldukları yaşlılık aylığından ayrıca sosyal güvenlik destek primi kesilmeyecektir. 2008 yılı Ekim ayından itibaren avukatlık mesleği Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamına alındığından 1/10/2008 tarihinden itibaren önce başlayan sigortalılık, 1/3/2011 tarihinden itibaren ise (a) bendi kapsamındaki sigortalılık esas alınarak işlem yapılacaktır.

3201 sayılı Kanuna göre yurtdışında geçen sigortalılık sürelerini borçlanmak suretiyle yaşlılık aylığı bağlananların çalışmaya başlamaları halinde aylıkları kesilmekte iken 3201 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinde 5997 sayılı Kanunla 19/6/2010 tarihinden geçerli olmak üzere yapılan değişiklikle yurtdışında geçen sigortalılık sürelerini borçlanmak suretiyle aylık bağlananların ülkemizde çalışmaya başlamaları halinde Kanunun sosyal güvenlik destek primine ilişkin hükümleri uygulanacaktır.

2.2- Yaşlılık aylığı bağlandıktan sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi olarak yeniden çalışmaya başlayanlar

506 sayılı Kanun ile Kanunun geçici 2 nci maddesine göre Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında yaşlılık aylığı bağlandıktan sonra (b) bendine tabi çalışmaya başlayanların yaşlılık aylığından 1/10/2008-31/12/2008 süresinde % 12, 2009 yılı için % 13, 2010 yılı için % 14, 2011 ve takip eden yıllarda % 15 oranında sosyal güvenlik destek primi kesilecektir.

6663 sayılı Kanunla Kanunun geçici 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi yürürlükten kaldırıldığından 29/2/2016 tarihinden itibaren 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalıların yaşlılık aylığından sosyal güvenlik destek primi kesintisi yapılmayacaktır.

Yaşlılık aylığı almakta iken 1/3/2016 tarihi ya da daha sonraki bir tarihte Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalılığı bulunanlar sigortalı sayılmayacak, yaşlılık aylığının durdurulmasını talep etmeleri halinde (b) bendi kapsamında zorunlu sigortalı olacaklardır.

Geçici 2 nci maddeye göre Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında yaşlılık aylığı bağlananların 4 üncü madde birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendine tabi sigortalı olmaları halinde 1/10/2008 tarihinden itibaren sigortalı sayılmazlar, bu kişilerin yaşlılık aylığı kesilmeyecektir.

2108 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi gereğince Kanun kapsamında gelir ve aylık alanlar sigortalı sayılmadıklarından bu durumdaki sigortalıların yaşlılık aylığından 2008 yılı Ekim ayından önce ya da sonraki sürelerde sosyal güvenlik destek primi kesilmeyecektir.

2.3- Yaşlılık aylığı bağlandıktan sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi olarak yeniden çalışmaya başlayanlar

Yaşlılık aylığı bağlandıktan sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi olarak yeniden çalışmaya başlayanlar hakkında, bu kısmın “7.2- Kendi çalışmasından dolayı aylık bağlandıktan sonra kamu idarelerinde çalışmaya başlayanlar” başlıklı alt bölümünde yapılan açıklamalar doğrultusunda işlem yapılacaktır.

2.4- Malullük aylığı bağlandıktan sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerine tabi olarak yeniden çalışmaya başlayanlar

506 sayılı Kanuna göre malullük aylığı almakta olanlar ile Kanunun geçici 2 nci maddesine göre Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında malullük aylığı bağlandıktan sonra yeniden (a) bendi kapsamında çalışmaya başlayanların aylıkları kesileceğinden çalıştıkları süre zarfında Kanunun 80 inci maddesine göre belirlenen prime esas kazançları üzerinden anılan Kanunun 81 inci maddesi gereğince kısa ve uzun vadeli sigorta kolları ile genel sağlık sigortasına ait primleri alınacaktır.

Malullük aylığı alanlardan, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında çalışmaya başlayanların malullük aylıkları kesilmez ancak, bunlardan Kanunun geçici 14 üncü maddesine göre 1/10/2008-31/12/2008 süresinde % 12, 2009 yılı için % 13, 2010 yılı için % 14, 2011 ve takip eden yıllarda % 15 oranında sosyal güvenlik destek primi kesilir. 6663 sayılı Kanunla Kanunun geçici 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi yürürlükten kaldırıldığından 29/2/2016 tarihinden itibaren 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı sayılmayacaklardır.

Geçici 2 nci maddeye göre Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında malullük aylığı bağlananların 4 üncü madde birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendine tabi sigortalı olmaları halinde 1/10/2008 tarihinden itibaren sigortalı sayılmayacak ve bu kişilerin malullük aylığı kesilmeyecektir.

2008 yılı Ekim ayından önce 506 sayılı Kanuna göre malullük aylığı bağlananların Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi çalışmaları halinde malullük aylığı kesilmemekte olup bunlar hakkında 506 sayılı Kanunun mülga 3 üncü maddesinin (II/C) bendi ve Kanunun geçici 14 üncü maddesi hükümleri uygulanır. 2008 yılı Ekim ayı başından sonra geçici 2 nci madde kapsamında Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi olanların malullük aylığı kesilecektir. Aylığı kesilenler hakkında 80 inci maddesine göre belirlenen prime esas kazançları üzerinden anılan Kanunun 81 inci maddesi gereğince kısa ve uzun vadeli sigorta kolları ile genel sağlık sigortasına ait primleri alınacaktır.

3- Kanunun geçici 2 nci maddesine göre Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında yaşlılık aylığı bağlandıktan sonra yeniden çalışmaya başlayanlar

3.1- Yaşlılık aylığı bağlandıktan sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi olarak yeniden çalışmaya başlayanlar

Kanunun geçici 2 nci maddesine göre Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında yaşlılık aylığı bağlandıktan sonra 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında çalışmaya başlayanlar hakkında geçici 14 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi gereğince % 30 oranına kısa vadeli sigorta kollarına ilişkin prim oranı ilave edilerek sosyal güvenlik destek primi alınacaktır.

Yaşlılık aylığı bağlandıktan sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi olarak kamu idarelerinde çalışmaya başlayanlar hakkında ise bu kısmın “7.2- Kendi çalışmasından dolayı aylık bağlandıktan sonra kamu idarelerinde çalışmaya başlayanlar” başlıklı alt bölümünde belirtilen esaslar doğrultusunda işlem yapılacaktır.

3.2- Yaşlılık aylığı bağlandıktan sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi olarak yeniden çalışmaya başlayanlar

Kanunun geçici 2 nci maddesine göre Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında yaşlılık aylığı bağlandıktan sonra yeniden 4 üncü maddenin birinci fıkrasının

(b) bendine tabi çalışmaya başlayanlardan aylığının kesilmesi talebinde bulunanların yaşlılık aylığı kesilecek, bunlar (b) bendi kapsamında prim ödemeye devam edeceklerdir. Yaşlılık aylığını kestirmek istemeyenlerin yaşlılık aylığından 1/10/2008-31/12/2008 süresinde % 12, 2009 yılı için % 13, 2010 yılı için % 14, 2011 yılından 29/2/2016 tarihine kadar % 15 oranında sosyal güvenlik destek primi kesilecektir.

6663 sayılı Kanunla Kanunun geçici 14 üncü maddesinde yapılan düzenleme ile 1/3/2016 tarihinden itibaren sigortalıların tercihleri halinde yaşlılık aylığı kesilerek (b) bendi kapsamında prim ödeyecekler, yaşlılık aylığının kesilmesini istemeyenler (b) bendi kapsamında sigortalı sayılmayacaklardır.

2108 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi gereğince Kanun kapsamında gelir ve aylık alanlar sigortalı sayılmadıklarından bu durumdaki sigortalıların yaşlılık aylığından 2008 yılı Ekim ayından önce ya da sonraki sürelerde sosyal güvenlik destek primi kesilmeyecektir.

3.3- Yaşlılık aylığı bağlandıktan sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendine tabi olarak yeniden çalışmaya başlayanlar

Kanunun geçici 2 nci maddesine göre Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamında yaşlılık aylığı bağlandıktan sonra yeniden 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendine tabi çalışmaya başlayanlar 2008 yılı Ekim ayı ile 29/2/2016 tarihleri arasında sigortalı sayılmazlar. 1/3/2016 tarihinden itibaren tercihleri halinde yaşlılık aylığı kesilerek (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamında prim ödeyeceklerdir. Yaşlılık aylığının kesilmesini istemeyenler 1/3/2016 tarihinden itibaren de sigortalı sayılmayacaklardır.

3.4- Yaşlılık aylığı bağlandıktan sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi olarak yeniden çalışmaya başlayanlar

Yaşlılık aylığı bağlandıktan sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi olarak yeniden çalışmaya başlayanlar hakkında, bu kısmın “7.2- Kendi çalışmasından dolayı aylık bağlandıktan sonra kamu idarelerinde çalışmaya başlayanlar” başlıklı alt bölümünde yapılan açıklamalar doğrultusunda işlem yapılacaktır.

3.5- Malullük aylığı bağlandıktan sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerine tabi olarak yeniden çalışmaya başlayanlar

Kanunun geçici 2 nci maddesine göre Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında malullük aylığı bağlananlardan;

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi çalışmaya başlayanların malullük aylığı kesilmeyecek, çalıştıkları süre zarfında geçici 14 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi gereğince % 30 oranına kısa vadeli sigorta kollarına ilişkin prim oranı ilave edilerek sosyal güvenlik destek primi alınacaktır.

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi çalışmaya başlayanların malullük aylığı kesilecek, uzun vade, kısa vade ve genel sağlık sigortası kapsamında sigortalı olacaklar, (b) bendinin (4) numaralı alt bendine tabi olanlar hakkında da aynı şekilde işlem yapılacaktır.

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi çalışmaya başlayanların malullük aylığı kesilecek, uzun vade, kısa vade ve genel sağlık sigortası kapsamında sigortalı olacaklardır.

4- Kanunun geçici 4 üncü madde hükümlerine göre emekli aylığı alanlardan Kanunun 4 üncü maddesi kapsamında yeniden çalışmaya başlayanlar

4.1- Geçici 4 üncü madde hükümlerine göre emekli aylığı bağlandıktan sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi olarak yeniden çalışmaya başlayanlar

Kanunun geçici 4 üncü maddesi gereğince 2008 yılı Ekim ayından önce iştirakçi olanlar için 5434 sayılı Kanun hükümleri uygulanmakta olup bu şekilde aylık bağlananların Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi çalışmaları halinde 506 sayılı Kanunun mülga 3 üncü maddesinin (II/C) bendi ve Kanunun geçici 14 üncü maddesi hükümlerine göre % 30 oranına kısa vadeli sigorta kollarına ilişkin prim oranı ilave edilerek sosyal güvenlik destek primi alınacaktır.

5434 sayılı Kanun hükümlerine göre emekli aylığı bağlananlardan 5335 sayılı Kanunun 30 uncu maddesi kapsamında sayılan işyerlerinde Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında çalışanlar hakkında bu kısmın “7.2- Kendi çalışmasından dolayı aylık bağlandıktan sonra kamu idarelerinde çalışmaya başlayanlar” başlıklı alt bölümünde belirtilen esaslar doğrultusunda işlem yapılacaktır, 5335 sayılı Kanunun 30 uncu maddesi kapsamı dışında sayılan işyerlerinde Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında çalışanlardan sosyal güvenlik destek primi alınacaktır.

4.2- Geçici 4 üncü madde hükümlerine göre emekli aylığı bağlandıktan sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi olarak yeniden çalışmaya başlayanlar

Emekli aylığı alanlardan, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında çalışmaya başlayanlar, yasama organı üyeliğinden dolayı emekli aylığı bağlananlardan yasama organı üyeliği devam edenler ile yasama organı üyeliği sona erenlerden Kanunun 4 maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi hariç diğer bentleri kapsamında çalışanlar, emekli aylığı 2008 yılı Ekim ayı başından sonra bağlanan ve bu tarihten sonra serbest avukatlık ve noterlik yapmaya başlayanların almakta oldukları aylıklarından 2008 yılı Ekim ayı başından, 2008 yılı Ekim ayı başından önce emekli olup bu tarihten önce veya sonra serbest avukatlık ve noterlik yapmaya başlayanların ise 1/2/2012 tarihinden itibaren aylıklarından sosyal güvenlik destek primi kesilecektir. Sosyal güvenlik destek primi 1/10/2008-31/12/2008 süresinde % 12, 2009 yılı için % 13, 2010 yılı için % 14, 2011 ve takip eden yıllarda % 15 olarak uygulanacaktır. 6663 sayılı Kanunla Kanunun geçici 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi yürürlükten kaldırıldığından 29/2/2016 tarihinden itibaren 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalıların emekli aylıklarından sosyal güvenlik destek primi kesintisi yapılmayacaktır.

4.3- Geçici 4 üncü madde hükümlerine göre emekli aylığı bağlandıktan sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi olarak yeniden çalışmaya başlayanlar

Emeklilik aylığı bağlandıktan sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi olarak yeniden çalışmaya başlayanlar hakkında, bu kısmın “7.2- Kendi çalışmasından dolayı aylık bağlandıktan sonra kamu idarelerinde çalışmaya başlayanlar” başlıklı alt bölümünde yapılan açıklamalar doğrultusunda işlem yapılacaktır.

5- Kanunun geçici 2 nci maddesi kapsamında 2925 sayılı Kanuna göre aylık bağlananlardan Kanun kapsamında yeniden çalışmaya başlayanlar

5.1- Kanunun geçici 2 nci maddesine göre yaşlılık aylığı bağlandıktan sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerine göre olarak yeniden çalışmaya başlayanlar

Kanunun geçici 2 nci maddesine göre 2925 sayılı Kanuna göre yaşlılık aylığı alanların Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının;

(a) bendi kapsamında çalışmaya başlamaları halinde aylıkları kesilmez. Bunlardan (a) bendi kapsamında çalışanlar hakkında sosyal güvenlik destek primi hükümleri uygulanır.

(b) bendine tabi çalışmaya başlamaları halinde yaşlılık aylığından 1/10/2008-31/12/2008 süresinde % 12, 2009 yılı için % 13, 2010 yılı için % 14, 2011 ve takip eden yıllarda % 15 oranında sosyal güvenlik destek primi kesilecektir. 6663 sayılı Kanunla Kanunun geçici 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi yürürlükten kaldırıldığından 29/2/2016 tarihinden itibaren 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalıların yaşlılık aylığından sosyal güvenlik destek primi kesintisi yapılmayacak, bunlar (b) bendi kapsamında sigortalı sayılmayacaktır.

(c) bendine tabi çalışmaya başlayanlar hakkında bu kısmın “7.2- Kendi çalışmasından dolayı aylık bağlandıktan sonra kamu idarelerinde çalışmaya başlayanlar” başlıklı alt bölümünde yapılan açıklamalar doğrultusunda işlem yapılacaktır.

5.2- Kanunun geçici 2 nci maddesine göre malullük aylığı bağlandıktan sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerine tabi olarak yeniden çalışmaya başlayanlar

Kanunun geçici 2 nci maddesine göre 2925 sayılı Kanuna göre malullük aylığı alanların Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının;

(a) bendi kapsamında çalışmaya başlayanların malullük aylığı kesilir. Çalıştıkları süre zarfında Kanunun 80 inci maddesine göre belirlenen prime esas kazançları üzerinden anılan Kanunun 81 inci maddesi gereğince kısa ve uzun vadeli sigorta kolları ile genel sağlık sigortasına ait primleri alınacaktır.

(b) bendi kapsamında çalışmaya başlayanların malullük aylıkları kesilmez ancak, bunlardan Kanunun geçici 14 üncü maddesi gereğince 1/10/2008-31/12/2008 süresinde % 12, 2009 yılı için % 13, 2010 yılı için % 14, 2011 yılından 29/2/2016 tarihine kadar % 15 oranında sosyal güvenlik destek primi kesilir. 6663 sayılı Kanunla Kanunun geçici 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi yürürlükten kaldırıldığından, 1/3/2016 tarihinden itibaren 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalılar için sosyal güvenlik destek primi uygulaması kaldırıldığından bu tarihten sonra aylıktan sosyal güvenlik destek primi kesintisi yapılmaz. Bu tarihten sonra (b) bendi kapsamında sigortalı sayılmayacaklardır.

(c) bendine tabi çalışmaya başlayanlar hakkında bu kısmın “7.2- Kendi çalışmasından dolayı aylık bağlandıktan sonra kamu idarelerinde çalışmaya başlayanlar” başlıklı alt bölümünde yapılan açıklamalar doğrultusunda işlem yapılacaktır.

6- Harp malulleri, vazife malulleri ve malullük aylığı alanlar

6.1- Harp malulü ve vazife malulü aylığı alıp Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri kapsamında çalışanlar

Harp malullüğü ile 3713 ve 2330 sayılı kanunlara göre vazife malullüğü aylığı alanlardan, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri kapsamında sigortalı olarak çalışmaya başlayanların aylıkları kesilmeksizin ve haklarında hakkında sosyal güvenlik destek primi uygulanmaksızın Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında iş kazası ve meslek hastalığı sigortası hükümleri, uzun vadeli sigorta kollarına tabi olmayı istemeleri halinde ise bu isteklerini Kuruma bildirdikleri tarihi takip eden ay başından itibaren uzun vadeli sigorta kolları hükümleri uygulanacak, bunlardan ayrıca genel sağlık sigortası primi alınmayacaktır.

Örnek 1- Polis memuru iken malul olması nedeniyle tarafına 3713 sayılı Kanuna göre aylık bağlanan, 12/1/2011 tarihinde basit usulde vergi mükellefiyeti başlayan ve vergi mükellefiyetine istinaden 15/1/2011 tarihinde Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında tescilinin yapılması için talepte bulunan sigortalının 12/1/2011 tarihinden itibaren tescili yapılacaktır. Sigortalının tescilinin yapıldığı tarihten itibaren 3713 sayılı Kanuna göre almakta olduğu aylıkları kesilmediğinden, sigortalılığının başladığı tarih itibarıyla hakkında iş kazası ve meslek hastalığı sigortası hükümleri uygulanacak, talebi halinde ise uzun vadeli sigorta kollarına prim ödeyebilecektir.

Örnek 2- 5434 sayılı Kanunun 45 inci maddesine göre 1/11/2008 tarihinden itibaren vazife malullüğü aylığı alan sigortalının 15/3/2011 tarihinde gerçek usulde vergi mükellefiyeti başlamıştır. Sigortalının Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı olarak çalışmaya başladığı 15/3/2011 tarihi itibarıyla Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi hükmü gereğince hakkında iş kazası ve meslek hastalığı sigortası, isteği halinde ise ayrıca uzun vadeli sigorta kolları hükümleri uygulanacaktır.

6.2- Harp malullüğü, 2330 ve 3713 sayılı Kanunlar kapsamında vazife malullüğü aylığı alıp Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında çalışmaya başlayanlar

Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi hükmü gereğince 3713 sayılı Kanuna göre aylık bağlanmış olan maluller ile bu Kanun kapsamına giren olaylar sebebiyle vazife malullüğü aylığı alan er ve erbaşların Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı olmaları halinde aylıkları kesilmemekle birlikte haklarında uzun vadeli sigorta kolları hükümleri uygulanacaktır.

Diğer taraftan, Kanunun 5 inci maddesinin (c) bendinde 6495 sayılı Kanun ile yapılan değişikliğin yürürlük tarihi olan 1/8/2013 tarihine kadar harp malulleri ile 2330 sayılı Kanuna göre vazife malullüğü aylığı bağlanmış olanların Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı olmaları halinde aylıkları kesildiğinden haklarında uzun vadeli sigorta kolları hükümleri uygulanacak, buna karşılık 1/8/2013 tarihinden sonra harp malulleri ile 2330 sayılı Kanun hükümlerine göre vazife malullüğü aylığı bağlanmış malullerin Kanunun 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında çalışmaları halinde aylıkları kesilmeksizin haklarında uzun vadeli sigorta kolları uygulanmaya devam edilecektir.”

6.3- Adi malullük aylığı alıp Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamında çalışanlar

Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamında 5434 sayılı Kanunun 44 üncü maddesi gereğince malullük aylığı alıp Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi çalışanlar hakkında Kanunun geçici 14 üncü maddesi gereğince, Kanunla yürürlükten kaldırılan ilgili kanun hükümlerinin uygulanmasına devam edildiğinden, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında çalışanlar için sosyal güvenlik destek primi ve iş kazası ve meslek hastalığı primi alınacaktır.

Adi malullük aylığı alıp Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi çalışanlar hakkında 1479 sayılı Kanunun mülga geçici 20 nci maddesi gereğince sosyal güvenlik destek primine ilişkin hükümler 29/2/2016 tarihine kadar uygulanacak ve bu tarihten sonra aylıklardan yapılan sosyal güvenlik destek primi kesintisi kaldırılacaktır.

Bunların Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi çalışmaları halinde 5434 sayılı Kanunun mülga 99 uncu maddesi hükümleri uygulanacaktır.

6.4- Belge Türü Değişiklik Talepleri (Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)

506 sayılı Kanunun mülga 3 üncü maddesinin (II/C) fıkrası ile kanunla kurulu sosyal güvenlik kurumlarından görev malullüğü aylığı alan sigortalılardan 63 üncü madde gereği sosyal güvenlik destek primi kesileceği, bunlardan Kuruma yazılı talepte bulunanlar hakkında talep tarihini takip eden aybaşından itibaren ise ilave olarak malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi alınacağı hüküm altına alınmıştır. Bu kapsamda olanların bildirimleri, (02) veya (02 ile birlikte 18) belge türleri ile yapılmaktadır.

2008 yılı Ekim ayı başı itibarıyla yürürlüğe giren Kanunun 5 inci maddesinin (c) bendinde; harp malulleri ile 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanuna veya 2330 sayılı Kanun hükümleri veya 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Kanunun 56 ncı maddesi uygulanarak aylık bağlanmasını gerektiren kanunlara göre vazife malullüğü aylığı bağlanmış malullerden, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamında sigortalı olarak çalışmaya başlayanların aylıklarının kesilmeyeceği, aylıkları kesilmeksizin 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında çalışanlar hakkında uzun vadeli sigorta kolları, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri kapsamında çalışanlar hakkında ise iş kazası ve meslek hastalığı sigortası hükümlerinin uygulanacağı, iş kazası ve meslek hastalığı sigortası hükümleri uygulananların uzun vadeli sigorta kollarına tabi olmayı istemeleri halinde, bu isteklerini Kuruma bildirdikleri tarihi takip eden ay başından itibaren, haklarında uzun vadeli sigorta kollarının da uygulanacağı, bu fıkra kapsamına girenlerden ayrıca genel sağlık sigortası primi alınmayacağı hüküm altına alınmıştır.

Bu kapsamda olanların; Harp Malulleri ile 3713 ve 2330 Sayılı Kanunlara Göre Vazife Malullüğü Aylığı Alanlardan Kısa Vade Sigorta Kollarına Tabi Olanlar (23) veya Harp Malulleri ile 3713 ve 2330 Sayılı Kanunlara Göre Vazife Malullüğü Aylığı Alanlardan Kısa ve Uzun Vade Sigorta Kollarına Tabi Olanlar (24) belge türlerinde bildirim yapılması gerekmektedir.

Yine Kanunun geçici 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının;

-(c) bendinde, 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanuna veya 2330 sayılı Kanun hükümleri uygulanarak aylık bağlanmasını gerektiren kanunlara göre veya 5434 sayılı Kanunun 56 ve mülga 64 üncü maddelerine göre vazife malullüğü aylığı almakta iken; bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla çalışmaya devam edenler ile sonradan bu Kanuna tabi çalışmaya başlayacaklar için sosyal güvenlik destek primi uygulanmaksızın bu Kanunun 5 inci maddesinin (c) bendi hükümlerinin uygulanacağı,

-(d) bendinde ise 5434 sayılı Kanuna göre vazife malullüğü aylığı almakta iken bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında çalışmaya devam edenler hakkında, bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren bir ay içinde yazılı talepleri doğrultusunda bu Kanunun iş kazası ve meslek hastalığı sigortası hükümleri ve uzun vadeli sigorta kolları veya sosyal güvenlik destek primine ait hükümlerin uygulanacağı, bunlardan uzun vadeli sigorta primi ödeyenlerin belirtilen süre içinde yazılı talepte bulunmamaları halinde ayrıca iş kazası meslek hastalığı hükümlerinin uygulanacağı, sosyal güvenlik destek primi kesilmeyeceği, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce iştirakçi olup, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre vazife malullüğü aylığı bağlananlardan bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında çalışmaya başlayanlar hakkında da yazılı talepleri doğrultusunda işlem yapılacağı, bu bent kapsamında olanlardan ayrıca genel sağlık sigortası primi alınmayacağı,

öngörülmüştür.

Gerek 506 sayılı Kanunun mülga 3 üncü maddesinin (II/C) fıkrası gerek 5510 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin (c) bendi ve geçici 14 üncü maddesi kapsamında aylık bağlanıp tekrar hizmet akdine tabi olarak çalışmaya başlayanlardan hizmetleri Tüm Sigorta Kollarına Tabi Çalışanlar (01) belge türünden bildirilmiş olanların, bu bildirimleri malullük, yaşlılık ve ölüm sigorta kollarına tabi olma yönünde irade beyanı olarak kabul edilebileceğinden bu kişilerin talepleri halinde;

- 1/10/2008 tarihinden önce (01) belge türü ile bildirilen sürelerinin Görev Malullüğü Aylığı Alıp Malullük, Yaşlılık ve Ölüm Sigortalarına Tabi Çalışanlar (18) ve Sosyal Güvenlik Destek Primine Tabi Çalışanlar (02) belge türüne,

- 1/10/2008 tarihinden sonra (01) belge türü ile bildirilen sürelerinin ise Harp Malulleri ile 3713 ve 2330 Sayılı Kanunlara Göre Vazife Malullüğü Aylığı Alanlardan Kısa ve Uzun Vade Sigorta Kollarına Tabi Olanlar (24) numaralı belge türüne

çevrilecektir.

Örnek 1- Sigortalı (M), 15/4/1996 tarihinde 5434 sayılı Kanunun 45 inci maddesi kapsamında aylık bağlandığı ve 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte sigortalı çalışmasının bulunmadığı, 1/10/2008 tarihi öncesi 8/6/2006-1/11/2007 aralığında (01), 1/10/2008 tarihi sonrasında, 2010/01 inci ay ile 2018/03 üncü ay arası Sosyal Güvenlik Destek Primine Tabi Çalışanlar (02) belge türünden hizmet bildirildiği ve sigortalılığın devam ettiği anlaşılmıştır. Sigortalı (M), 9/3/2018 tarihindeki dilekçesinde hem bu tarihten önceki sehven (01) belge türü ile bildirilen hizmetlerinin (02) ve (18) belge türüne çevrilmesi hemde bu tarihten sonra uzun vadeli sigorta kollarına tabi olmayı talep etmiştir. Bu durumda sigortalı (M)'nin,

- 8/6/2006-1/11/2007 tarihleri arasındaki (01) belge türünden bildirilmiş hizmetlerin; (02) ve (18) belge türüne

- Ekim 2008 tarihinden dilekçe tarihine kadar (9/3/2018), (02) belge türünden bildirilen hizmetlerin değiştirilmemesi, dilekçe tarihini takip eden aybaşından itibaren (24) belge türünden hizmetleri bildirilecektir.

Örnek 2- Sigortalı (K), 15/7/2001 tarihinde 3713 sayılı Kanun kapsamında aylık almaya başlamıştır. Sigortalı adına; 1/1/1995-31/12/1997 tarihleri arası (01), 1/1/2003-31/12/2008 tarihleri arası (01), 1/1/2010-31/12/2011 tarihleri arası (02), 1/1/2013-31/12/2017 tarihleri arası (01) belge türüyle hizmet bildiriminde bulunulmuştur. Sigortalı (K), 1/3/2019 tarihinde yapmış olduğu taleple 3713 sayılı Kanun kapsamında aylık almaya başladığı tarihten sonra adına bildirilen tüm hizmetlerin uzun vade sigorta kollarında geçerli kabul edilerek değiştirilmesini talep etmektedir. Bu durumda; 15/7/2001 tarihinden önce geçen hizmetlere hiçbir şekilde

müdahale edilmeyecek, 1/1/2003-31/12/2008 tarihleri arası (01) belge türünden bildirilen hizmetler; (02) ve (18) belge türüne, 1/1/2013-31/12/2017 tarihleri arası (01) belge türünden bildirilen hizmetler; (24) belge türüne dönüştürülecektir. 1/1/2010-31/12/2011 arası (02) belge türünden bildirilen hizmetlerde (23) belge türüne dönüştürülecektir.

7- Ortak hükümler

7.1- Sürekli iş göremezlik geliri bağlananlardan çalışmaya devam edenler

Sürekli iş göremezlik geliri alanlar bu gelirleri kesilmeksizin Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamında sigortalı olarak çalışabilecekleri gibi Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), (e) ve (g) bentleri kapsamına sigortalı olmaları halinde de haklarında kısa vadeli sigorta kollarına ilişkin hükümler uygulanacaktır.

7.2- Kendi çalışmasından dolayı aylık bağlandıktan sonra kamu idarelerinde çalışmaya başlayanlar

5335 sayılı Kanunun 30 uncu maddesi ile emeklilik veya yaşlılık aylığı alanların aylıkları kesilmeksizin, genel bütçeye dahil daireler, katma bütçeli idareler, döner sermayeler, fonlar, belediyeler, il özel idareleri, belediyeler ve il özel idareleri tarafından kurulan birlik ve işletmeler, sosyal güvenlik kurumları, bütçeden yardım alan kuruluşlar ile özel kanunla kurulmuş diğer kamu kurum, kurul, üst kurul ve kuruluşları, kamu iktisadi teşebbüsleri ve bunların bağlı ortaklıkları ile müessese ve işletmelerinde ve sermayesinin % 50'sinden fazlası kamuya ait olan diğer ortaklıklarda herhangi bir kadro, pozisyon veya görevde çalıştırılmayacağı ve görev yapamayacağı hüküm altına alınmış olup, 1/1/2005 tarihinden sonra kamu kuruluşlarında çalışmaya başlayan sigortalılar aylıklarını kestirmeden çalışmaya devam edemeyeceklerdir. Bu nedenle, bunlardan uzun ve kısa vadeli sigorta kolları ile genel sağlık sigortası primi alınacak ve bunlar kamu idarelerinde yapmış oldukları çalışmalarından ötürü sosyal güvenlik destek primine tabi tutulmayacaklardır.

Ancak, 5335 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinde yer alan istisna uyarınca Cumhurbaşkanlığına seçilenler, dışarıdan Bakanlar Kurulu üyeliğine atananlar, yasama organı üyeliğine seçilenler, mahalli idareler seçimleri sonucuna göre görev alanlar, sadece toplantı veya huzur ücreti ya da hakkı ödenen görevleri yürütenler ile yönetim ve denetim kurulu üyeliği ücreti karşılığında görevlendirilenler, yaş haddini aşmamış olmaları kaydıyla her derece ve türdeki örgün ve yaygın eğitim kurumlarında ders ücreti karşılığı ders görevi verilenler (üniversitelerde ders ücreti karşılığı ders görevi verilenler hakkında yaş haddini aşmamış olmaları kaydı aranmaz.), vakıf üniversitelerinde görev alanlar, özel kanunlarında emeklilik veya yaşlılık aylığı kesilmeksizin çalıştırılma veya görev yapma hakkı verilenlerden Cumhurbaşkanı tarafından atananlar, Başbakan tarafından atananlar, Bakanlar Kurulu Kararı veya müşterek kararname ile atanan veya görevlendirilenler, **(Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge)** 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun ek 36 ncı maddesi kapsamında istihdam edilen ihtiyat pilotlar ile Millî Savunma Bakanlığı ve bağlı birimlerinde personel ve askeri öğrenci temin faaliyetine yönelik hizmetlerin yürütülmesi için görevlendirilen emekli subay ve astsubaylar, 18/3/1924 tarihli ve 442 sayılı Köy Kanununun 74 üncü maddesine göre görevlendirilen güvenlik korucuları ve Türkiye Büyük Millet Meclisince yapılan seçimler sonucunda görev verilenler ile 2547 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin (a) fıkrası uyarınca yasama organı üyeliğinin bitiminden sonra öğretim üyesi olarak atanmış olanların aylıkları kesilmeksizin kamu idarelerinde görev alabileceklerdir. Bunlar hakkında ilgili kanunlar ve sosyal güvenlik destek primine ilişkin hükümlerin uygulanmasına devam edilecektir.

7.3- Emekli ve yaşlılık aylıklarından yapılan (4/b) sosyal güvenlik destek primi kesintisinin kaldırılması

Yaşlılık veya emekli aylığı bağlandıktan sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı bendi hariç çalışmaya devam edenlerin (Ticari veya serbest meslek kazancı sebebiyle gelir vergisi mükellefi olan veya vergiden muaf olmakla birlikte Esnaf ve Sanatkarlar Siciline kayıtlı bulunanlar ile anonim şirketlerin yönetim kurulu üyesi olan ortakları, sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerin komandite ortakları, diğer şirket ve donatma iştiraklerinin ise tüm ortakları) aylıklarından kesilen sosyal güvenlik destek primi, 6663 sayılı Kanunun 24 üncü maddesi ile Kanunun 30 uncu maddesinde yapılan düzenleme gereğince maddenin yürürlük tarihini takip eden ödeme dönemi başından itibaren kaldırılmıştır.

Buna göre, (4/a), (4/b) ve (4/c) kapsamında yaşlılık veya emekli aylığı alanlardan, (4/b) kapsamında çalışması bulması nedeniyle aylıklarından sosyal güvenlik destek primi kesintisi yapılanların 29/2/2016 tarihi itibarıyla (14) terk koduyla sosyal güvenlik destek primi kapsamındaki sigortalılıkları sonlandırılmıştır. (14) terk kodu yalnızca 29/2/2016 tarihinde sosyal güvenlik destek primi nedeniyle yapılacak sonlandırma işlemleri için kullanılmıştır.

Örnek 1- (4/a) kapsamında 1/7/2005 tarihi itibarıyla yaşlılık aylığı bağlanan sigortalı (A)'nın 21/8/2007 tarihinde başlayan ve kesintisiz devam eden vergi mükellefiyetine istinaden (4/b) kapsamında çalışması bulunmaktadır. Sigortalı (A)'nın (4/b) kapsamındaki çalışmasından dolayı 21/8/2007 tarihi itibarıyla sosyal güvenlik destek primi kesintisi yapılmak üzere başlatılan sosyal güvenlik destek primi kapsamındaki sigortalılığı 29/2/2016 tarihi itibarıyla (14) terk kodu ile sonlandırılacaktır.

Örnek 2- Örnek 1'deki aynı sigortalının 21/8/2007 tarihinde başlayıp kesintisiz devam eden vergi mükellefiyetinin bulunduğu Kurumumuzca 5/4/2016 tarihinde tespit edilmiştir. Bu durumda sosyal güvenlik destek primi kesintisi yapılmak üzere, (4/b) kapsamında sosyal güvenlik destek primi tescil kaydı bulunmayan sigortalı (A)'nın 21/8/2007 tarihi itibarıyla sigortalılığı başlatılarak, 29/2/2016 tarihi itibarıyla (14) terk kodu ile sonlandırılacaktır.

Örnek 3- (4/c) kapsamında 1/4/2008 tarihi itibarıyla yaşlılık aylığı bağlanan sigortalı (B)'nin 25/9/2008-31/5/2010 tarihleri arasında vergi mükellefiyetinin bulunduğu 20/4/2016 tarihinde Kurumumuzca tespit edilmiştir. Aylıklarından kesinti yapılmak üzere (4/b) kapsamında sosyal güvenlik destek primi tescil kaydı bulunmayan sigortalı (B)'nin 25/9/2008 tarihi itibarıyla başlatılarak, vergi mükellefiyetinin sona erdiği 31/5/2010 tarihi itibarıyla (01) terk kodu ile sigortalılığı sonlandırılacaktır.

YEDİNCİ KISIM İSTEĞE BAĞLI SİGORTALILIK

Kanunun isteğe bağlı sigortalılığa ilişkin hükümleri 2008 yılı Ekim ayı başında yürürlüğe girmiş olup, bu tarihten önce 506, 1479 ve 2926 sayılı kanunlara tabi olanlar ile ilk defa 1/10/2008 tarihinden sonra isteğe bağlı sigortalı olacaklar hakkında Kanun hükümleri uygulanacaktır.

BİRİNCİ BÖLÜM İsteğe Bağlı Sigortalılık Şartları ve Sigortalı Sayılanlar

1- İsteğe bağlı sigortalılık şartları

1.1- Türkiye’de ikamet etmek

1/10/2008 tarihinden sonra isteğe bağlı sigortalı olabilmek için Türkiye’de ikamet etme şartı aranacaktır. **(Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)** Kimlik Paylaşım Sistemindeki adres ikamet adresi olarak esas alınacaktır.

Ancak, Kanunun 5 inci maddenin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında Ülkemiz ile uluslararası sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmamış ülkelerde iş üstlenen işverenlerce yurt dışındaki işyerlerinde çalıştırılmak üzere götürülen Türk işçileri ile uluslararası sosyal güvenlik sözleşmelerinden dolayı yurtdışından da ülkemizde isteğe bağlı sigortaya devam etme hakkı olanlar için Türkiye’de ikamet şartı aranmayacaktır.

(Değişik, 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge) Türkiye’de ikamet etmekte iken sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmamış ülkelerde bulunan Türk vatandaşlarından, isteğe bağlı sigortalı olmak için talepte bulunanların yurt dışına çıkmadan önce Türkiye’de ikamet ettiklerini Kuruma açık olan Kimlik Paylaşım Sisteminden (KPS) tespit edilmesi, KPS’den tespit edilen

ikamet tarihlerinde tereddüt oluşması halinde ise Türkiye ikamet tarihinin belgelendirilmesi halinde, sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmamış ülkede bulunsalar (**Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge**) veya daha sonradan ikametini taşıyalar bile isteğe bağlı sigortalı olabileceklerdir.

Ülkemiz ile diğer ülkeler arasında imzalanan ikili sosyal güvenlik sözleşmeleri Anayasanın 90 ıncı maddesine göre milletlerarası antlaşma niteliğinde olduğundan milletlerarası antlaşmalarla ülkemiz kanunlarının aynı konuda farklı hükümler içermesi nedeniyle çıkabilecek uyumsuzluklarda milletlerarası antlaşma hükümleri esas alınmaktadır.

(Değişik, 28/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge) Ülkemizle imzalanmış ikili sosyal güvenlik sözleşmelerine göre Fransa, İngiltere, İsveç ve İsviçre’de bulunanlar ile bu ülkelerde sigortalı olanlardan Türkiye’de ikamet etme şartı aranmaksızın isteğe bağlı sigortalı olma şartlarını yerine getirenlerin ülkemizde isteğe bağlı sigortaya prim ödemeleri mümkündür.

(Ek, 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge) Örnek- 30/12/2012 tarihine kadar Türkiye’de ikamet eden (A), 1/3/2012 tarihinde sosyal güvenlik sözleşmesi bulunmayan ülkeye gitmiş ve 28/3/2014 tarihinde Kanunun 50 inci maddesine göre isteğe bağlı sigortalı olmak için talepte bulunmuştur.(A)’nın aranılan diğer şartları da taşıması halinde 29/3/2014 tarihi itibarıyla isteğe bağlı sigortalı olabilecektir.

1.2- 18 yaşını doldurmuş olmak

İsteğe bağlı sigortalı olabilmek için Kuruma müracaat tarihinde 18 yaşın doldurulmuş olması gerekmektedir.

18 yaşın tespiti isteğe bağlı sigortalılık müracaat tarihinden doğum tarihinin çıkartılması suretiyle belirlenir.

Örnek- 1/2/1991 tarihinde doğan sigortalı, Kurum kayıtlarına 1/2/2009 tarihinde intikal eden dilekçesi ile isteğe bağlı sigortalı olmak için başvurmuştur. Bu sigortalının isteğe bağlı sigortalılık müracaat tarihindeki yaşı $1/2/2009 - 1/2/1991 = 18$ yaş olduğundan isteğe bağlı sigortalı olabilecektir.

1.3- Zorunlu sigortalı olmamak veya Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında ay içinde 30 günden az çalışmak

İsteğe bağlı sigortaya müracaat edenlerin, sigortalılıklarının başlayacağı tarihte Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri ile 506 sayılı Kanunun geçici 20 inci maddesine tabi sandıklarda sigortalı olarak çalışmamaları gerekmektedir.

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı olarak çalışanlardan ay içinde 30 günden az çalışan ya da tam gün çalışmaması nedeniyle ay içindeki gün sayısı 30 günden az olan sigortalılar isteğe bağlı sigortaya prim ödeyerek noksan sürelerini 30 güne tamamlayabilirler.

1.4- Kendi sigortalılıkları nedeniyle aylık almamak

506, 1479, 2925, 2926, 5434 ve 5510 sayılı Kanunlar gereğince malullük, yaşlılık aylığı almayanlar, sürekli iş göremezlik geliri alanlar ile ölen sigortalıdan dolayı ölüm geliri/aylığı alanlar

ile başka ülke mevzuatına göre sigortalı olmayan veya aylık bağlanmamış olanlar, diğer koşulları taşımaları halinde isteğe bağlı sigortalı olabilirler.

1.5- Kuruma yazılı olarak başvurmak

(Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) İlk defa isteğe bağlı sigortalı olmak isteyenlerin e-devlet üzerinden veya “İsteğe Bağlı Sigorta Giriş Bildirgesi” ile Kuruma başvurmaları gerekmektedir. Tekrar isteğe bağlı sigortalı olmak isteyenlerin ise talep dilekçesi ile müracaatları yeterli olacaktır. SSİY’nin 124 üncü maddesi gereğince adi posta veya Kuruma doğrudan yapılan başvuru ve bildirimlerde, başvuru veya bildirimin Kurumun gelen evrak kayıtlarına intikal tarihi; taahhütlü, iadeli taahhütlü, acele posta servisi, PTT Alo Post veya PTT Kargo ile yapılan başvuru ve bildirimlerde ise başvuru veya bildirimin postaya veya kargoya verildiği tarih; başvuru veya bildirim tarihi olarak kabul edilecektir.

5434 sayılı Kanunun mülga 12 nci maddesi uyarınca isteğe bağlı iştirakçilik başvuruları, **(Değişik, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge)** **(Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)** Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü Kamu Görevlileri Tescil ve Hizmet Daire Başkanlığına yapılacaktır.

Kanunun 5 inci maddenin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında Ülkemiz ile sosyal güvenlik sözleşmesi olmayan ülkelerde iş üstlenen işverenlerce yurt dışındaki işyerlerinde çalıştırılmak üzere götürülen Türk işçileri bu kapsamdaki sigortalılıkları devam ettiği sürece isteğe bağlı sigortalı olabileceklerinden, bu sigortalıların takibinin doğru bir şekilde yapılabilmesini teminen sigortalı dosyaları önceden olduğu gibi sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmamış ülkelerde iş üstlenen işverenin işyeri sicil dosyasının işlem gördüğü SGİM/SGM’de bulunacaktır.

Türkiye’de ikamet etmekte iken sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmamış ülkelerde bulunan Türk vatandaşları isteğe bağlı sigortaya müracaatlarını **(Değişik, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge)** e-devlet uygulaması üzerinden veya “İsteğe Bağlı Sigorta Giriş Bildirgesi” ile yapacaklardır.

Ceza infaz kurumları ile tutukevlerinde bulunanlardan isteğe bağlı sigortalı olmak isteyenlerin talepleri mahkemece tayin edilecek vasileri tarafından yapılacaktır.

İlk defa isteğe bağlı sigortalı olmak isteyenler için sicil dosyası açılarak bu dosyalara, tekrar isteğe bağlı sigortalı olmak isteyenlerin talep dilekçeleri ise önceden açılmış olan sicil dosyalarında muhafaza edilecektir. Ay içerisinde 30 günden az çalışan ya da tam gün çalışmayan sigortalılardan isteğe bağlı sigortalı olmak isteyenlerin ay içerisinde zorunlu sigortalı olacağı gün sayısını beyan etmeleri zorunludur. Ancak, ay içindeki zorunlu çalışma gün sayısının değişmesi halinde **(Değişik, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge)** yeniden beyan alınmayacak, Kuruma bildirilen gün sayısı dikkate alınarak 30 güne tamamlanacak şekilde işlem yapılacaktır.

İsteğe bağlı sigortalı olmak için talepte bulunan yabancı uyruklulardan Türkiye’de yerleşik olma halinin belgelendirilmesi istenir.

İmzasız talep dilekçeleri ile “İsteğe Bağlı Sigorta Giriş Bildirgesi” dışındaki talepler kabul edilmeyecektir. Ancak, imzasız bildirimler ile 1/10/2008 tarihinden önce kullanılan “Bağ-Kur İsteğe Bağlı Sigorta Giriş Bildirgesi” ve 506 sayılı Kanunun mülga 85 inci maddesi gereğince kullanılan “İsteğe Bağlı Başvuru Belgesi” ile müracaat edilmesi halinde bu bildirimlerin isteğe bağlı sigorta giriş bildirgesi ile değiştirilmesi ve varsa diğer eksikliklerin giderilmesi sağlanır.

İsteğe bağlı sigortalı olmak için talepte bulunanlardan diğer SGİM/SGM’lerde isteğe bağlı sigorta dosyası olduğu tespit edilenlerin tescil işlemleri geciktirilmeden sonuçlandırılacak bilahare bu dosyaları istenerek birleştirilecektir.

(Değişik, 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge) 1/10/2008 tarihinden sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında zorunlu sigortalılıkları sona erenlerden isteğe bağlı sigortalılık talebinde bulunmadan prim ödemeye devam edenlerin daha sonra isteğe bağlı sigortalı olmak için talepte bulunmaları halinde, zorunlu sigortalılıklarının sona erdiği tarihi izleyen günden itibaren isteğe bağlı sigortalı sayılacaktır.

2- 2008 yılı Ekim ayı başından sonra isteğe bağlı sigortalı sayılanlar

Kanuna göre isteğe bağlı sigortalı olmaya ilişkin şartları taşıyanlardan;

- Kanuna tabi zorunlu sigortalı olmayı gerektirecek şekilde çalışmayan veya sigortalı olarak çalışmakla birlikte ay içerisinde 30 günden az çalışan yada tam gün çalışmayanlar,

- Kendi sigortalılıkları nedeniyle bu Kanuna göre veya başka ülke mevzuatına göre sigortalı olmayanlar veya aylık bağlanmamış olanlar,

- Uluslararası sosyal güvenlik sözleşmesi **(Değişik, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge)** hükümleri kapsamında Fransa, İngiltere, İsveç ve İsviçre’de ikamet edenler ya da çalışanlar,

- İsteğe bağlı sigortalı olmak için talepte bulunanlardan Türkiye’de ikamet etmekte iken sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmamış ülkelerde bulunan, **(Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge)** çalışan veya ikametini sonradan sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmamış ülkeye taşıyan Türk vatandaşları,

- 193 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendinde belirtilen işleri yapan kadın sigortalılar,

- Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının;

(a) bendine tabi olarak ceza infaz kurumları ile tutukevlerinin tesis atölye ve benzeri ünitelerinde çalıştırılan hükümlü ve tutuklular ile cezaevinde bulunup 5 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sayılmayanlar,

(b) bendine tabi aday çırak, çırak ve işletmelerde mesleki eğitim gören öğrenciler, meslek liselerinde okumakta iken veya yüksek öğrenimleri sırasında zorunlu staja tabi tutulan öğrenciler,

(e) bendine tabi İŞKUR tarafından düzenlenen meslek edindirme ve geliştirme kurslarına katılan kursiyerler,

(g) bendine tabi Ülkemiz ile sosyal güvenlik sözleşmesi olmayan ülkelerde iş üstlenen işverenlerce yurt dışındaki işyerlerinde çalıştırılmak üzere götürülen Türk işçileri,

- Kanunun 88 inci maddesinin dördüncü fıkrası gereğince kamu idarelerinde çalışmakta iken iş sözleşmesi askıda kalanlar,

- İşsizlik ödeneği almakta olanlar, iş sözleşmesi sona ermemiş olmakla beraber grev, ücretsiz izin ve işçinin mevsim ya da kampanya sonu bıraktığı işine yeni mevsim ya da kampanyada devam edecek olması nedeniyle iş sözleşmesi askıda kalanlar,

- 2008 yılı Ekim ayı başından sonra 5434 sayılı Kanunun 12 nci maddesi uyarınca isteğe bağlı iştirakçilik şartlarını taşımayanlar,

- Harp malulleri, 3713 ve 2330 sayılı kanunlara göre vazife malullüğü aylığı bağlanmış maluller,

talep etmeleri halinde isteğe bağlı sigortalı olabilirler.

3- 2008 yılı Ekim ayı başından önce sigortalı olanlar

Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte; 506 sayılı Kanunun mülga 85 inci, 1479 sayılı Kanunun mülga 79 uncu, 2926 sayılı Kanunun mülga 60 ıncı, maddesine göre isteğe bağlı sigortalı olarak prim ödeyenler yazılı talep alınmaksızın ve Türkiye’de ikamet şartı aranmaksızın isteğe bağlı sigortaya devam ederler.

5434 sayılı Kanunun mülga 12 nci maddesi gereğince isteğe bağlı iştirakçi olarak sigortalılıkları devam edenler ile isteğe bağlı iştirakçi olma şartlarını taşıyanlar talepte bulunmaları halinde, Kanun hükümlerine göre de isteğe bağlı sigortalı olabileceklerdir.

2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılıkları devam edenler aynı zamanda isteğe bağlı sigortalı olamazlar.

4- 1/10/2008 tarihinden sonra zorunlu sigortalı olarak tescili yapılan sigortalıların primlerinin değerlendirme işlemleri (Ek, 28/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge)

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında ilk defa 1/10/2008 tarihinden sonra zorunlu sigortalı olarak tescilleri yapılan **(Mülga, 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge)** ... ve daha sonraki bir tarihte zorunlu sigortalılıkları sona erenlerin isteğe bağlı sigortalılık talebinde bulunmadan prim ödemeye devam etmeleri halinde primlerinin karşılacağı süre ile sınırlı kalmak kaydıyla ödemiş oldukları sürelerin **(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)** kendileri veya hak sahiplerinin talep etmeleri durumunda “isteğe bağlı sigortalılık süresi” olarak değerlendirilmesi işlemlerine devam edilecektir.

Buna göre, kendilerine veya hak sahiplerine aylık bağlananlar ile prim iadesi alanlar hariç olmak üzere yeniden değerlendirme talebinde bulunanların 1/10/2008 tarihinden sonra yatırmış oldukları primler karşılığı süre ile sınırlı kalmak kaydıyla “isteğe bağlı sigortalılık süresi” olarak değerlendirilecektir.

Yapılan değerlendirme neticesinde sigortalılığı sona erdirilenlerin, isteğe bağlı sigortalı olmak istemeleri halinde yazılı talepte bulunma şartı aranacaktır.

Ayrıca, Kanunun 4 üncü maddesinin (b) bendi kapsamında tescilleri yapılan **(Mülga, 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge)**... ancak 5510 sayılı Kanun kapsamında sigortalı olmadıkları daha sonraki bir tarihte tespit edilmesi nedeniyle sigortalılıklarının tescil tarihi itibarıyla iptal edilmesi gerekenlerden;

- Prim ödemelerinin iadesini talep edenlerin sigortalılıklarının tescil tarihi itibarıyla iptal edilerek ödenen primler iade edilecek,

- Ödenen primlerin “isteğe bağlı sigortalılık süresi” olarak değerlendirilmesini talep edenlerin giriş bildirelerinin iptal edilmeden tescil tarihi itibarıyla terk (01) kodu ile sigortalılıklarının sona erdirilmesi ile tescil tarihinden sonra primi ödenen ayın başı itibarıyla (05) kodu ile sigortalılığın başlatılması ve primlerin karşılacağı süre ile sınırlı kalmak şartıyla “isteğe bağlı sigortalılık süresi” olarak değerlendirilecektir.

Yapılan değerlendirme neticesinde sigortalılığı sona erdirilenlerin, isteğe bağlı sigortalı olmak istemeleri halinde yazılı talepte bulunma şartı aranacaktır.”

Bu değişiklikten önce sigortalılıkları iptal edilerek prim iadesi alanlar hakkında yeni bir işlem yapılmayacaktır.

(Değişik, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin 4 numaralı alt bendi kapsamındaki sigortalılığı bu Genelgenin “3- Tarımsal faaliyette bulunanların sigortalılığının sona ermesi ve bildirimi” başlığı altında yer alan açıklamalara göre sona ermesi gerektiği halde sonlandırılmadan prim ödemeye devam edenler ile yersiz tescil yapıldığı sonradan tespit edilip tescil tarihi itibarıyla sigortalılıkları iptal edilenlerden

primlerini ödemeye devam edenlerin, Kanunun 50 nci maddesi kapsamında isteğe bağlı sigortalı olmak için yazılı talepte bulunmaları halinde, isteğe bağlı sigortalılıkları yersiz ödemenin başladığı tarih itibarıyla başlatılacaktır. Ödenen primler isteğe bağlı sigortalılık kapsamındaki Bağ-Numarasına aktarılacaktır.

5- 1/10/2008 tarihinden önce 1479 sayılı Kanun kapsamında sigortalı olarak tescili yapılan sigortalıların primlerinin değerlendirme işlemleri (Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge)

Kendi nam ve hesabına bağımsız çalışmalarından dolayı ilgili kurum ve kuruluşların bildirdiği kayıtlara göre 1479 sayılı Kanunun mülga 24 üncü maddesi kapsamında sayılmaları nedeniyle kayıt ve tescilleri yapılanlardan daha sonra ilgili kurum ve kuruluşlarca bu kayıtlarının (teyit edilmeyen) bulunmadığı tespit edilenlerin 1479 sayılı Kanunun mülga 24 üncü maddesi kapsamındaki sigortalılıkları tescil tarihi itibarıyla (04) kodu ile iptal edilen ancak iptal edilen sürelerle ait prim ödemesinde bulunanların talepte bulunmaları halinde isteğe bağlı sigortalılık kapsamında değerlendirilerek ödemelerinin bulunduğu aylarla sınırlı kalmak kaydıyla bu sürelerde sigortalı sayılarak hizmet oluşturulması gerekmektedir.

Örnek 1- 1/1/1984 ile 31/12/1984 tarihleri arasında vergi mükellefiyetinden dolayı 1479 sayılı Kanun kapsamında kayıt ve tescili bulunan sigortalının hizmet birleştirme esnasında vergi dairesi ile yapılan yazışmada bu kayıtlarının ticari amaçlı olmadığı belirtilmesi üzerine 1479 sayılı Kanun kapsamındaki sigortalılığının iptal edilmesi gerekir ancak sigortalının bu sürelerde 1984 yılı Mart, Mayıs, Ağustos ve Kasım aylarında aylık prim ödemesinde bulunduğunu ve bu sürelerle hizmet verilmesini talep etmesi durumunda, aynı bağ numarası ile 1/1/1984 tarihinde başlatılan tescilin tescil tarihi itibarıyla (01) terk, ödemelerinden dolayı 1/3/1984 (05 değerlendirme), 31/03/1984 (01), 1/5/1984 (05), 31/5/1984 (01) 1/8/1984 (05), 31/8/1984 (01) ve 1/11/1984 (05), 30/11/1984 (01) olarak bilgisayarda giriş çıkışlarının düzenlenerek hizmetler oluşturulacaktır.

Örnek 2- Anonim şirketindeki ortaklığından dolayı 1479 sayılı Kanun kapsamında 24/4/2004 tarihi itibarıyla kayıt ve tescili yapılan sigortalının şirket ortaklığının 31/12/2007 tarihinde sona erdiğine dair kuruma intikal ettirdiği belgede anonim şirketinin kurucu ortağı olmadığı belirtilmesi üzerine 1479 sayılı Kanun kapsamında sigortalı sayılmadığından yapılan tescilin 24/4/2004 tarihi itibarıyla (04) terk kodu ile iptal edilmesi gerekir ancak ilgilinin şirket ortağı olduğu sürede 2004 yılında 5 adet 2005 yılında 8 adet 2006 yılında 12 adet aylık prim ödemelerinde bulunduğunu bu ödemelerinden dolayı hizmet verilmesini talep etmesi durumunda, ilgilinin 1/1/1984 tarihinde başlatılan tescili aynı tarih itibarıyla (1/1/1984-01) yapılmasına müteakip (ödemelerinin bulunduğu aylarla sınırlı kalmak kaydıyla) ödemelerinin olduğu aylara isteğe bağlı sigortalılık değerlendirme süresi olarak hizmet oluşturulacaktır.

İKİNCİ BÖLÜM

İsteğe Bağlı Sigortalılığın Başlangıcı ve Sona Ermesi

1. İsteğe bağlı sigortalılığın başlangıcı

İsteğe bağlı sigortalılık, isteğe bağlı sigortalı giriş bildirgesinin veya tekrar isteğe bağlı sigortalı olmak isteyenlerin talep dilekçesinin Kurum kayıtlarına intikal ettiği tarihi takip eden günden itibaren başlatılacaktır.

(Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Söz konusu belgelerin adi posta ile gönderilmesi veya Kuruma doğrudan verilmesi halinde isteğe bağlı sigortalılık, bildirge veya dilekçenin Kurum kayıtlarına intikal ettiği tarihi takip eden günden, taahhütlü, iadeli taahhütlü, acele posta servisi, PTT Alo Post veya PTT Kargo ile gönderilmesi halinde ise postaya veya kargoya verildiği tarihi takip eden günden itibaren başlatılacaktır.

Örnek 1- Sigortalı isteğe bağlı sigorta giriş bildirgesini 25/12/2008 tarihinde adi posta ile Kuruma göndermiş, söz konusu belge 29/12/2008 tarihinde Kurum kayıtlarına intikal etmiştir. Bu sigortalının isteğe bağlı sigortalılığı 30/12/2008 tarihinde başlatılacaktır.

Örnek 2- Sigortalı isteğe bağlı sigorta giriş bildirgesini 1/2/2009 tarihinde Kuruma elden vermiştir. Bu sigortalının isteğe bağlı sigortalılığı 2/2/2009 tarihinde başlatılacaktır.

Örnek 3- Sigortalı isteğe bağlı sigorta giriş bildirgesini 15/11/2009 tarihinde iadeli taahhütlü olarak Kuruma göndermiş, söz konusu belge 18/11/2009 tarihinde Kurum kayıtlarına intikal etmiştir. Bu sigortalının isteğe bağlı sigortalılığı 16/11/2008 tarihinde başlatılacaktır.

Ay içerisinde 30 günden az çalışan veya Kanunun 80 inci maddesi uyarınca prim ödeme gün sayısı, ay içindeki toplam çalışma saatinin 4857 sayılı Kanuna göre belirlenen günlük normal çalışma saatine bölünmesi suretiyle hesaplanan sigortalıların, aynı ay içerisinde isteğe bağlı sigortalı olmak için talepte bulunmaları halinde, zorunlu sigortalı çalışmalarına ait prim ödeme gün sayıları ayın başından başlanarak mal edilecek, isteğe bağlı sigortaya prim ödemediği süreler otuz günü geçmemek üzere ekleneceğinden bunların isteğe bağlı sigortalılığı zorunlu sigortalılıklarına ait son günü takip eden günden başlatılır.

Ancak, ay içinde 30 günden az çalışanlar hariç, zorunlu sigortalılıkları devam ederken isteğe bağlı sigortalılık talebinde bulunan sigortalıların bu talepleri kabul edilmeyecektir.

Örnek 1- Hizmet akdine tabi olarak ay içinde 12 gün çalışan sigortalı bu çalışmasını da beyan ederek isteğe bağlı sigortalı olmak için isteğe bağlı giriş bildirgesi ile 7/5/2009 tarihinde Kuruma müracaatta bulunmuştur. Bu sigortalının ay içindeki 12 günlük çalışması o ayın 1 ile 12'si (12'si dahil) arasında geçmiş kabul edilecek, isteğe bağlı sigortalılığı 13/5/2009 tarihinde başlatılacak ve sigortalıdan 18 gün isteğe bağlı sigorta primi alınacaktır.

Örnek 2- Ay içerisinde 12 gün zorunlu olarak çalışacağını beyan eden ve geri kalan günlerini isteğe bağlı sigortaya prim ödeyerek tamamlamak amacıyla 25/5/2009 tarihinde talepte bulunan örnek 4'deki sigortalının, isteğe bağlı sigortalılığı zorunlu sigortalılığın bittiği günü takip eden 13/5/2009 tarihinde başlatılacaktır.

İsteğe bağlı sigortalı olarak prim ödenen tarihler arasında başlayıp biten zorunlu sigortalılık sürelerinin bulunduğu tespit edilen sigortalıların, zorunlu sigortalılık süreleri ile çakışan isteğe bağlı sigortalılık süreleri iptal edilecektir. Sigortalının talebi halinde, iptal edilen isteğe bağlı sigortalılık süresine ait primleri iade veya doğacak borçlarına mahsup edilecektir.

Örnek - 11/7/2007 tarihinden itibaren isteğe bağlı sigortalı olarak prim ödeyen sigortalının 16/11/2009 ile 22/3/2010 tarihleri arasında Kanunun 4 üncü maddesinin birinci

fıkrasının (b) bendi kapsamında zorunlu sigortalılık sürelerinin bulunduğu tespit edilmiştir. Sigortalının sadece zorunlu sigortalılık süreleri ile çakışan 16/11/2009 ile 22/3/2010 tarihleri arasındaki isteğe bağlı sigortalılık süreleri iptal edilecek, zorunlu sigortalılığın sona erdiği 22/3/2010 tarihini takip eden 23/3/2010 tarihinden itibaren isteğe bağlı sigortalılığı devam ettirilecektir.

2- İsteğe bağlı sigortalılığın sona ermesi

2.1- Yazılı talepte bulunmak

İsteğe bağlı sigortalılığını sona erdirmek için Kuruma yazılı talepte bulunanların sigortalılıkları;

a) Talepte bulunulan ayın primi ödenmemişse, talep tarihinden önceki primi ödenmiş ayın sonu,

(Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) b) Talepte bulunulan ayın primi ödenmişse dilekçenin Kurum kayıtlarına intikal ettiği tarih, istemesi halinde ise bulunduğu ay sonu itibarıyla,

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) c) Talepte bulunulan ayın primini kısmi ödeyenlerin, ödediği primi karşıladığı gün itibarıyla, sona erdirilecektir.

Ayrıca, isteğe bağlı sigortalılığın sona erdiği tarihten sonra ödenen primler sigortalının talebi halinde iade edilecektir.

Örnek 1- İsteğe bağlı sigortalılığını sona erdirmek için 17/11/2009 tarihinde talepte bulunan sigortalı, en son 2009 yılı Eylül ayı primini ödemiştir. Bu sigortalının isteğe bağlı sigortalılığı 30/9/2009 tarihi itibarıyla sona erdirilecektir.

Örnek 2- 12/8/2010 tarihinde isteğe bağlı sigortalılığını sona erdirmek için talepte bulunan ve talep tarihinin içinde bulunduğu 2010 yılı Ağustos ayı primi dahil hiç prim borcu bulunmayan sigortalının isteğe bağlı sigortalılığı (01-işi bırakma) kodu ile 12/8/2010 tarihi itibarıyla sona erdirilecektir.

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) **Örnek 3-** 28/2/2016 tarihi itibarıyla borcu olmayan ve 15/3/2016 tarihinde 125 TL prim ödeyen sigortalı, 23/3/2016 tarihinde primini karşıladığı gün itibarıyla sigortalılığını sonlandırmak için talepte bulunmuştur. Bu sigortalının ödemiş olduğu tutar yedi günlük süreyi karşıladığından 7/3/2016 tarihi itibarıyla isteğe bağlı sigortalılığı sonlandırılacaktır.

2.1.1- Prim ödemesi olmayan sigortalılar

İsteğe bağlı sigortalılığın başladığı tarihten itibaren prim ödemesi bulunmayanların yazılı olarak sigortalılıklarını sona erdirmeye talebinde bulunmaları halinde, isteğe bağlı sigortalılıkları başlangıç tarihi itibarıyla sona erdirilecektir. Sigortalılığın başlangıç tarihi itibarıyla sona erdirilmesinde (01) kodu kullanılacak ve isteğe bağlı sigortalılığı bu şekilde sona erenler yeniden isteğe bağlı sigortalı olmak istemeleri halinde talep dilekçesi ile müracaat edeceklerdir.

Örnek- 7/6/2010 tarihinde isteğe bağlı sigortalılığı başlayan, 19/11/2010 tarihinde isteğe bağlı sigortalılığını durdurmak için yazılı talepte bulunan ve sigortalılık süresi içinde prim ödemesi olmayan sigortalının isteğe bağlı sigortalılığı 7/6/2010 tarihi itibarıyla (01) kodu ile sona erdirilecektir.

Ancak, bu durumdaki sigortalılardan 1/1/2012 tarihinden sonra isteğe bağlı sigortaya müracaat edenlerden bakmakla yükümlü olmayan ve prim ödememesi nedeniyle tescil tarihi itibarıyla isteğe bağlı sigortalılıkları sona erenlerin isteğe bağlı sigortaya müracaat ettikleri tarih itibarıyla 60 ıncı maddenin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında sigortalı sayılmaları gerekmektedir. Bunların genel sağlık sigortası resen tescili (g-2) kapsamında yapılacak, gelir testi sonucuna göre gerekli değişiklikler yapılacaktır.

2.1.2- Prim borcu bulunan sigortalılar

Yazılı talep tarihi itibarıyla sigortalılık süresi içerisinde bir veya birden çok aya ait prim borcu bulunanların sigortalılıkları yazılı talep tarihinden önce en son primi ödenmiş ayın sonu itibarıyla sona erdirilecek, ödenmediği tespit edilen primler 12 aylık sorgulama süresi dikkate alınarak gecikme zammı ve gecikme cezası ile birlikte tahsil edilecektir.

Örnek 1- 16/12/2009 tarihinde isteğe bağlı sigortalılığı başlayan ve 19/7/2010 tarihinde isteğe bağlı sigortalılığını durdurmak için talepte bulunan sigortalı, en son 2010 yılı Haziran ayı primini ödemiş, 12 aylık sorgulama süresi içinde bulunan 2010 Ocak ve Nisan aylarına ait primlerini ödememiştir. Bu sigortalının isteğe bağlı sigortalılığı 30/6/2010 tarihi itibarıyla sona erdirilecek, 2010 Ocak ve Nisan aylarına ait primlerinin 12 aylık sorgulama süresi içinde ve 15/8/2010 tarihinde gecikme zammı ve gecikme cezası ile birlikte tahsil edildiği varsayıldığında, sigortalılık süreleri 16/12/2009-30/6/2010 (01) olacaktır.

Örnek 2- Örnek 1'deki sigortalının 2010 Ocak ve Nisan aylarına ait primlerini 12 aylık sorgulama süresi içinde ödenmemesi halinde, bu defa isteğe bağlı sigortalılığı 30/6/2010 tarihinde sona erdirilecek, sigortalılık süresi;

16/12/2009 - 31/12/2009 (01)

(05) 1/2/2010 - 31/03/2010 (01)

(05) 1/5/2010 - 30/06/2010 (01)

olacaktır.

Örnek 3- İsteğe bağlı sigortalı iken 17/10/2011 tarihinde isteğe bağlı sigortalılığını durdurmak için talepte bulunan sigortalı, en son 2011 yılı Ağustos ayı primini ödemiş, 2008 yılı Kasım, 2009 yılı Mayıs ve 2011 yılı Nisan aylarına ait primlerini ödememiştir. Bu sigortalının isteğe bağlı sigortalılığı 31/8/2011 tarihi itibarıyla sona erdirilecek, 2008 yılı Kasım, 2009 yılı Mayıs aylarına ait primlerin 12 aylık ödeme süresi geçtiğinden bu sürelerle ait primler tahsil edilmeyecek 12 aylık sorgulama süresi içerisindeki 2011 yılı Nisan ayı priminin 30/3/2012 tarihine kadar gecikme zammı ve gecikme cezası ile birlikte tahsil edilmesi halinde sigortalılık süreleri;

..../.../..... - 31/10/2008 (01)

(05) 1/12/2008 - 30/4/2009 (01)

(05) 1/6/2009 - 31/8/2011 (01)

olarak dikkate alınacaktır.

2.1.3- 12 aylık sorgulama süresi beklenmeksizin hizmet sürelerinin tespiti

Yazılı talep tarihi itibarıyla sigortalılık süresi içerisinde bir veya birden çok aya ait prim borcu bulunan ve talep tarihinde veya daha sonraki bir tarihte “12 Aylık Sorgulama Süresine Göre İsteğe Bağlı Sigortalılık Süresi Tespiti” dilekçesi ile (EK-23) 12 aylık sorgulama süresi içindeki prim borcunu ödemek istemediğini beyan eden sigortalıdan prim borcu tahsil edilmeyecek, isteğe bağlı sigortalılık süreleri primi ödenen sürelerle göre tespit edilecektir. 12 aylık sorgulama süresi beklenmeksizin hizmet tespiti isteyen sigortalılardan “12 Aylık Sorgulama Süresine Göre İsteğe Bağlı Sigortalılık Süresi Tespiti” dilekçesi alınmadan işlem yapılmayacaktır.

Örnek 1- 14/3/2009 tarihinde isteğe bağlı sigortalılığı başlayan ve 16/6/2011 tarihinde isteğe bağlı sigortalılığını durdurmak için talepte bulunan sigortalı, en son 2011 yılı Haziran ayı primini ödemiş 2009 yılı Mayıs ayı ile 2010 yılı Eylül, Kasım ve Aralık aylarını ödememiştir. Sigortalı talep tarihi itibarıyla “12 Aylık Sorgulama Süresine Göre İsteğe Bağlı Sigortalılık Süresi Tespiti” dilekçesi ile prim borçlarını ödemek istemediğini yazılı olarak beyan etmiştir. Bu durumda, 2009 yılı Mayıs ayı için 12 aylık ödeme süresi geçtiği, 2010 yılı Eylül, Kasım ve Aralık ayları 12 aylık sorgulama süresi içinde olmakla birlikte ödemeyeceğini beyan ettiği için sigortalılık süreleri;

14/3/2009 - 30/4/2009 (01)

(05) 1/6/2009 - 31/8/2010 (01)

(05) 1/10/2010 - 31/10/2010 (01)

(05) 1/1/2011 - 16/6/2011 (01)

olacaktır.

Örnek 2- İsteğe bağlı sigortalı iken 25/5/2010 tarihinde isteğe bağlı sigortalılığını durdurmak için talepte bulunan sigortalı, en son 2009 yılı Aralık ayı primini ödemiş, 2009 yılı Temmuz, Eylül ve Ekim aylarına ait primlerini ödememiş, 15/6/2010 tarihinde de 12 aylık sorgulama süresi içinde olan prim borçlarını ödemeyeceğini “12 Aylık Sorgulama Süresine Göre İsteğe Bağlı Sigortalılık Süresi Tespiti” dilekçesi yazılı olarak beyan etmiştir. Bu durumda, 12 aylık sorgulama süresi içinde olan 2009 yılı Temmuz, Eylül ve Ekim aylarına ait primler tahsil edilmeyecek, isteğe bağlı sigortalılık 31/12/2009 tarihi itibarıyla sona erdirilecek sigortalılık süreleri ise;

..../..../..... - 30/6/2009 (01)

(05) 1/8/2009 - 31/8/2009 (01)

(05) 1/11/2009 - 31/12/2009 (01)

olacaktır.

2.2- Aylık talebinde bulunmak

İsteğe bağlı sigortalılardan aylık talebinde bulunanların sigortalılıkları, aylığa veya toptan ödemeye hak kazanmış olmak ve talepte bulunduğu ay dahil prim ve prime ilişkin her türlü borcunun ödenmiş olması şartıyla aylık talep tarihi itibarıyla sona erdirilecektir. Aylık talep tarihi

itibariyle prim borcu bulunan veya bulunmayan sigortalılar hakkında aşağıdaki şekilde işlem yapılacaktır.

2.2.1- Aylık talep tarihi itibariyle prim borcu bulunmayan sigortalılar

Aylık talep tarihi itibariyle prim borcu bulunmayan isteğe bağlı sigortalıların sigortalılıkları, aylık talep tarihi itibariyle sona erdirilecektir. Sigortalılığın bu şekilde sona ermesi halinde bağlanacak aylığın türüne göre (07) yaşlılık aylığı talebi, (12) malullük aylığı talebi, (15) ölüm aylığı talebi kodlarından biri ile çıkış verilecektir.

Örnek- 16/8/2012 tarihinde yaşlılık aylığı talebinde bulunan ve talep tarihinin içinde bulunduğu Ağustos ayı primi dahil prim borcu bulunmayan sigortalının aylığa hak kazandığının tespiti halinde isteğe bağlı sigortalılığı 16/8/2012 tarihi itibariyle (07) kodu ile sona erdirilecektir.

2.2.2- Aylık talep tarihi itibariyle prim borcu bulunan sigortalılar

Aylık talep tarihi itibariyle isteğe bağlı sigortaya ilişkin prim borcu bulunan sigortalıların, primi ödenmiş süreler ile aylığa hak kazanmaları durumunda, aylık talep tarihinde ya da daha sonraki bir tarihte prim ödenen süreler göre isteğe bağlı sigortalılık sürelerinin tespitini istemeleri durumunda Genelgenin bu bölümünün “2.1.3- 12 aylık sorgulama süresi beklenmeksizin hizmet sürelerinin tespiti” başlıklı alt bölümünde belirtildiği şekilde işlem yapılacaktır.

2.2.2.1- Aylık talep tarihi itibariyle prim borcu bulunup 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendine göre aylık bağlanacak olan sigortalılar

(Mülga, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)

(Mülga, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)

(**Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge**) Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine göre aylık bağlanacak sigortalıların aylık talep tarihi itibariyle prim ve prime ilişkin borcu bulunmaması gerekmekte olup, prim borcu olan sigortalıların aylık talep tarihinden sonra yazılı talepte bulunmaları halinde isteğe bağlı sigortalılıkları primi ödenmiş son gün itibariyle sonlandırılacak, yazılı talepte bulunmaması halinde ise prim borcunun ödeneceği tarihe kadar isteğe bağlı sigortalılıkları devam ettirilecektir.

Örnek 1- 1/11/1985 tarihinde sigortalılığı başlayan ve 19/10/2010 tarihinde tahsis talebinde bulunan sigortalı, 2010 yılı Ağustos ayı primini ödemiş, 12 aylık sorgulama süresi içindeki 2010 Nisan ve Haziran aylarına ait primlerini ödememiştir. (**Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge**) Sigortalı söz konusu prim borçlarını ödemeyeceğini yazılı olarak beyan etmiştir. Bu durumda isteğe bağlı sigortalılık 31/8/2010 tarihi itibariyle sona erdirilecek, 12 aylık süre beklenmeden ödenen süreler göre isteğe bağlı sigortalılık süreleri;

1/11/1985 - 31/3/2010 (01)

(05) 1/5/2010 - 30/5/2010 (01)

(05) 1/7/2010 - 31/8/2010 (01)

olacaktır. (Mülga, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)

(Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Örnek 2- 28/11/2018 tarihinde aylık bağlanması için talepte bulunan ve 2018 yılı Şubat ile Mart aylarına ait prim borçlarını ödemeyen ve söz konusu borçlarını ödemeyeceğine dair yazılı talebi olmayan sigortalı (C)'nin, aylık talep tarihinden önceki prim borçları ile birlikte 31/1/2019 tarihine kadar olan prim borçlarını 31/1/2019 tarihinde ödediği tespit edilmiştir. Sigortalı (C)'nin isteğe bağlı sigortalılığı, 31/1/2019 tarihine kadar devam ettirilecektir.

(Mülga, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)

2.2.2.2- Aylık talep tarihi itibarıyla prim borcu bulunup Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre aylık bağlanacak olan sigortalılar

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine göre isteğe bağlı sigortalı olup, 2829 sayılı Kanunun mülga 8 inci maddesi gereğince Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında aylık bağlanacak isteğe bağlı sigortalıların aylık talep tarihinde Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında prim ve prime ilişkin borcunun bulunması halinde tahsis talebi, borçlarını ödediği tarih itibarıyla geçerli sayılmaktadır.

(Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre isteğe bağlı sigortalı (5 inci maddenin (g) fıkrası, 51 inci maddenin üçüncü fıkrası) olup, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında aylık bağlanacak isteğe bağlı sigortalıların aylık talep tarihinde prim ve prime ilişkin borcu bulunanların aylık talep tarihinden sonra yazılı talepte bulunmaları halinde, isteğe bağlı sigortalılıkları primi ödenmiş son gün itibarıyla sonlandırılacak, yazılı talepte bulunmaması halinde ise, prim borcunu ödediği tarihe kadar isteğe bağlı sigortalılıkları devam ettirilecektir.

(Mülga paragraf, 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge)

(Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Örnek 1- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında çalışmaları bulunan ve en son isteğe bağlı sigortaya devam eden sigortalı 20/5/2018 tarihinde tahsis talebinde bulunmuştur. Sigortalı, 12 aylık sorgulama süresi içinde bulunan 2017 yılı Haziran, Eylül ve Kasım ayından sonra primlerini ödememiş olup, aylık talep tarihinde ya da sonraki bir tarihte ödenmeyen aylara ait prim borcunu ödemeyeceğine ilişkin yazılı talepte bulunduğundan, primi ödenmiş son gün itibarıyla belirlenecek sigortalılık süresi;

..../.... - 31/05/2017 **(01)**

(05) 1/7/2017 - 31/8/2017 **(01)**

(05) 1/10/2017-31/10/2017 **(01)**

olacaktır.

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Örnek 2- 10/7/2018 tarihinde aylık bağlanması için talepte bulunan ve 2018 yılı Nisan ile Mayıs aylarına ait prim borçlarını ödemeyen ve söz konusu borçlarını ödemeyeceğine dair yazılı talebi olmayan sigortalı (L)'nin, aylık talep tarihinden önceki prim borçları ile birlikte 30/11/2018 tarihine kadar olan prim borçlarını 30/11/2018 tarihinde ödediği tespit edilmiştir. Sigortalı (L)'nin isteğe bağlı sigortalılığı, 30/11/2018 tarihine kadar devam ettirilecektir.

2.2.2.3 -İsteğe bağlı sigortalılık hizmet süresi tespiti talebinden vazgeçme (Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)

Aylık talebinde bulunan sigortalılardan prim ödemeyeceğini yazılı olarak beyan eden isteğe bağlı sigortalılardan yapılan hizmet tespiti sonucunda aylığa hak kazanamadığı belirlenenlerin, prim ödemeyeceğine ilişkin vermiş oldukları talepleri geçersiz sayılarak isteğe bağlı sigortalılıkları devam ettirilecektir.

Örnek - İsteğe bağlı sigortalılığı devam ederken 29/5/2010 tarihinde aylık talebinde bulunan sigortalının 2010 yılı Nisan ve Mayıs ayı primlerini ödemediği anlaşılmış sigortalının 3/8/2010 tarihinde isteğe bağlı sigortalılık sürelerinin tespitine ilişkin yazılı beyanına istinaden sigortalılık süreleri belirlenmiş ancak, yapılan incelemede aylık bağlamaya ilişkin gün sayısının 30 gün eksik olduğu tespit edilmiştir. Bu durumda sigortalının beyanı geçersiz sayılarak isteğe bağlı sigortalılığı devam ettirilecektir.

2.2.2.4- Aylık talebinde bulunup yaş ve sigortalılık süresi şartlarından birini yerine getirmemiş isteğe bağlı sigortalılar

İsteğe bağlı sigortaya devam etmekte iken aylık talebinde bulunan ve talep tarihi itibarıyla yaşlılık aylığı için belirlenen prim ödeme gün sayısı hariç yaş ve sigortalılık süresi şartlarından birini yerine getirememiş olan sigortalının aylık talep tarihinden itibaren bir ay içinde bu şartları yerine getirmesi halinde şartın yerine getirildiği tarihe kadar isteğe bağlı sigortalılık devam ettirilecektir.

Örnek- İsteğe bağlı sigortaya devam etmekte iken 15/12/2011 tarihinde yaşlılık aylığı bağlanması için aylık talebinde bulunan sigortalı (E), talep tarihi itibarıyla prim ödeme gün sayısını doldurmuş olmakla birlikte sigortalılık süresi şartını 13/1/2012 tarihinde yerine getireceğinden isteğe bağlı sigortalılığı söz konusu tarihe kadar devam ettirilecektir.

2.3- İkameti yurt dışına taşımak (Değişik, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge)

Türkiye’de ikamet etmekte iken ikametini uluslararası sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanan ülkelere (Fransa, İngiltere, İsveç ve İsviçre hariç) taşıyanların isteğe bağlı sigortalılığı ikametini yurt dışına taşıdığı tarihten itibaren sona erecektir. Ancak isteğe bağlı sigortalılık, Türkiye’de ikamet etmekte iken ikametini uluslararası sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmamış ülkelere taşıyanların isteğe bağlı sigortalılıkları sigortalının aksine bir talebi olmadığı sürece devam ettirilecektir.

Sigortalıların ikametlerinin yurt dışına taşıdıklarının tespiti, kimlik paylaşım sistemi üzerinden yapılır.

Örnek 1- Türkiye’de ikamet etmekte iken 12/1/2020 tarihinden itibaren isteğe bağlı sigortalı olan kişi, ikametini 28/12/2020 tarihinde sosyal güvenlik sözleşmesi bulunan Almanya’ya taşıdığından bu sigortalının isteğe bağlı sigortalılığı 28/12/2020 tarihinde sona erdirilecektir.

Örnek 2- Örnek 1 deki sigortalı, ikametini 28/12/2020 tarihinde Fransa, İngiltere, İsveç ve İsviçre ülkelerinden birine taşıması durumunda ise sigortalının herhangi bir sonlandırma talebi bulunmaması durumunda isteğe bağlı sigortalılığı sona erdirilmeyecektir.

Örnek 3- Türkiye’de ikamet etmekte iken 15/3/2013 tarihinden itibaren isteğe bağlı sigortalı olan (A), 19/12/2020 tarihinde sosyal güvenlik sözleşmesi bulunmayan Meksika’ya gittiği, 14/5/2021 tarihinde ikametini sosyal güvenlik sözleşmesi bulunmayan Meksika’ya taşımıştır. Sigortalı (A) nin ikametini yurtdışına taşıdığı 14/5/2021 tarihinde isteğe bağlı sigortalılığı sigortalının aksine bir talebi olmadığı sürece devam ettirilecektir.

Örnek 4- Türkiye’de ikamet etmekte iken 15/3/2020 tarihinden itibaren isteğe bağlı sigortalı olan (B), 25/12/2020 tarihinde sosyal güvenlik sözleşmesi bulunan İtalya’ya gittiği, 5/3/2021 tarihinde ikametini İtalya’ya taşımıştır. Sigortalı (B) nin ikametini yurtdışına taşıdığı tarih olan 5/3/2021 tarihinde isteğe bağlı sigortalılığının sonlandırılması gerekmektedir. Bu sigortalının ikametini 6/9/2021 tarihinde ülkemize taşıması durumunda isteğe bağlı sigortalı olması için tekrardan başvuru şartı aranacaktır.

2.4- Zorunlu sigortalılığa tabi olma

İsteğe bağlı sigortalılık, sigortalının Kanunun 51 inci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları hükmü saklı kalmak kaydıyla Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) veya (c) bentleri kapsamına tabi çalışmaya başladığı tarihten bir gün önce sona erdirilir.

506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesi kapsamındaki bankalar, sigorta ve reasürans şirketleri, ticaret odaları, sanayi odaları, borsalar veya bunların teşkil ettikleri birliklerde çalışmaya başlayanların isteğe bağlı sigortalılıkları da çalışmaya başladığı tarihten bir gün önce sona erdirilecektir.

Ancak, isteğe bağlı sigortalılığın sona erdirilmesinde, Kanunun 5 inci maddenin birinci fıkrasının (a), (b) ve (e) bentlerine tabi çalışmalar zorunlu sigortalılık olarak değerlendirilmeyecektir.

Örnek- İsteğe bağlı sigortalılığı devam ederken, 5/11/2009 tarihinden itibaren Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında çalışmaya başlayan sigortalının isteğe bağlı sigortalılığı 4/11/2009 tarihinden itibaren sona erdirilecektir.

2.5- Sigortalının ölümü

Ölen sigortalının prim borcu bulunmaması halinde isteğe bağlı sigortalılık ölüm tarihi itibarıyla sona erdirilir.

Örnek- 1/1/2005 tarihinden itibaren isteğe bağlı sigortalı olan sigortalı, 2011 yılı Haziran ayına ait primini ödedikten sonra 23/6/2011 tarihinde ölmüştür. Öldüğü ay primi dahil prim borcu bulunmayan bu sigortalının isteğe bağlı sigortalılığı 23/6/2011 tarihinde sona erdirilecektir.

Ölen sigortalının prim borcunun bulunması durumunda borcun hak sahiplerince Kanunun 52 nci maddesi hükümleri saklı kalmak kaydıyla 12 ay içerisinde gecikme cezası ve gecikme zammıyla birlikte ödenmesi halinde isteğe bağlı sigortalılık ölüm tarihi itibarıyla sona erdirilecektir.

Örnek- 1/7/2001 tarihinden itibaren isteğe bağlı sigortalı olan sigortalı 12/3/2010 tarihinde ölmüştür. Bu sigortalının 2010 yılı Ocak, Şubat ve öldüğü ay olan Mart ayına ait prim borcu bulunmaktadır. Buna göre, 2010 yılı Ocak ayı priminin 2010 yılı Aralık ayı sonuna, 2010

yılı Şubat ayı priminin 2011 yılı Ocak ayı sonuna, 2010 yılı Mart ayı priminin ise 2011 yılı Şubat ayı sonuna kadar veya tamamının 2010 yılı Aralık ayı sonuna kadar gecikme cezası ve gecikme zammıyla birlikte hak sahiplerince ödenmesi halinde isteğe bağlı sigortalılık, sigortalının öldüğü 12/3/2010 tarihinden itibaren sona erdirilecektir.

Ölüm tarihi itibarıyla prim borcu bulunan sigortalının prim borcunun hak sahiplerince 12 ay içerisinde ödenmemesi veya hak sahiplerinin söz konusu borç tutarını ödemeyeceklerini beyan etmeleri halinde, 12 aylık süre beklenmeksizin primi ödenmiş ayın sonu itibarıyla isteğe bağlı sigortalılığı sona erdirilir.

Örnek- 1/4/2002 tarihinden itibaren isteğe bağlı sigortalı olan sigortalı, 5/4/2011 tarihinde ölmüştür. Bu sigortalının 2011 yılı Ocak, Şubat, Mart ve öldüğü ay olan Nisan ayına ait prim borcu bulunmaktadır. Hak sahipleri söz konusu aylara ait prim borcu ile gecikme zammı ve gecikme cezasını ödemeyeceklerini beyan etmişlerdir. Bu durumda isteğe bağlı sigortalılık 12 aylık sorgulama süresi beklenmeden en son primi ödenmiş 2010 yılı Aralık ayı sonu itibarıyla sona erdirilecektir.

Mahkemece gaipliğine karar verilen isteğe bağlı sigortalı hakkında, sigortalının ölümüne ilişkin hükümler doğrultusunda işlem yapılacaktır.

2.6- Yurtdışındaki çalışmanın sona ermesi

Kanunun 5 inci maddenin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında sigortalı olanlardan aynı zamanda isteğe bağlı sigortaya devam edenlerin yurtdışındaki çalışmalarının sona ermesi halinde isteğe bağlı sigortalılıkları da aynı tarih itibarıyla sona erdirilecektir. Bunlardan isteğe bağlı sigortalı olmak isteyenlerin yeniden talepte bulunmaları gerekmektedir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İsteğe Bağlı Sigortalılığın Zorunlu Sigortalılıkla Çakışması

1- İsteğe bağlı sigortalılığın başladığı tarihteki çakışmalar

Ay içerisinde 30 günden az çalışan veya 80 inci madde uyarınca prim ödeme gün sayısı, ay içindeki toplam çalışma saatinin 4857 sayılı Kanuna göre belirlenen günlük normal çalışma saatine bölünmesi suretiyle hesaplanan gün sayısı 30 günden az olması nedeniyle kalan günlerini isteğe bağlı sigorta primi ödeyerek tamamlamak isteyen sigortalılar hariç olmak üzere isteğe bağlı sigortaya devam etmek için yazılı başvuruda bulunanlardan yapılacak sorgulama sonucunda, Kanuna göre zorunlu sigortalı olduğu tespit edilenlerin isteğe bağlı sigortalılık talepleri reddedilecektir. Ancak, isteğe bağlı sigortalılığın başladığı tarihte Kanunun 4 üncü maddesi kapsamında zorunlu çalışması olduğu sonradan tespit edilenlerin isteğe bağlı sigortalılıkları zorunlu sigortalılığın sona erdiği tarihi takip eden günden itibaren başlatılacaktır.

Örnek 1- 28/8/2010 tarihinde isteğe bağlı sigortalı olmak için Kuruma başvuran sigortalı, yapılan incelemede isteğe bağlı sigortalılığın başlayacağı 29/8/2010 tarihinde zorunlu sigortalı olduğu anlaşıldığından isteğe bağlı sigortalılık talebi reddedilecektir.

Örnek 2- İsteğe bağlı sigortalılığın başlangıç tarihinde zorunlu sigortalılığının devam ettiği tespit edilemeyen sigortalının 15/1/2010 tarihi itibarıyla isteğe bağlı sigortalılığı başlatılmıştır. Daha sonra yapılan incelemede Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi sigortalılığının 4/3/2010 tarihine kadar devam ettiği tespit edildiğinden sigortalının isteğe bağlı sigortalılığı zorunlu sigortalılığının sona erdiği tarihi takip eden gün olan 5/3/2010 tarihi itibarıyla başlatılacaktır.

2- İsteğe bağlı sigortalılığın devam ettiği tarihteki çıkışmalar

İsteğe bağlı sigortalılığı devam ederken 4 üncü maddeye göre sigortalı olmayı gerektirecek çalışması bulunduğu tespit edilenlerin zorunlu sigortalılıkla çakışan isteğe bağlı sigortalılık süreleri iptal edilerek zorunlu sigortalılığın başladığı tarihten bir gün önce sona erdirilecektir. Sigortalının talebi halinde iptal edilen isteğe bağlı sigortalılık süresine ait primleri iade veya doğacak borçlarına mahsup edilecektir.

Bu sigortalılardan zorunlu sigortalılığın sona erdiği tarihten itibaren 12 ay içerisinde prim ödemesi olanların isteğe bağlı sigortalılıkları, zorunlu sigortalılığın sona erdiği tarihten bir gün sonra başlatılacaktır. 12 ay içerisinde prim ödememesi nedeniyle isteğe bağlı sigortalılıkları başlatılmayanların yeniden isteğe bağlı sigortalı olmak için yazılı talepte bulunmaları gerekecektir.

Örnek 1- İsteğe bağlı sigortalılığı 23/1/2009 tarihinde başlayan sigortalı, 13/3/2009-24/8/2009 tarihleri arasında Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi çalışmış aynı zamanda isteğe bağlı sigortaya ilişkin primlerini de ödemeye devam etmiştir. Sigortalının zorunlu sigortalılığı ile çakışan 13/3/2009- 24/8/2009 tarihleri arasındaki isteğe bağlı sigorta hizmetleri iptal edilecek, isteğe bağlı sigortalılık süresi,

23/1/2009 - 12/3/2009 (01)

(05) 25/8/2009 -/..../.....

olacaktır.

Örnek 2- Örnek 1'deki sigortalı isteğe bağlı sigorta primlerini zorunlu sigortalılığın sona erdiği tarihten sonra 15/3/2010 tarihinde ödemiş olduğu varsayıldığında isteğe bağlı sigortalılık başlangıç tarihi zorunlu sigortalılığın sona erdiği tarihi takip eden 25/8/2009 tarihi olacaktır.

Örnek 3- Örnek 1'deki sigortalının zorunlu sigortalılığının sona erdiği 24/8/2009 tarihinden itibaren 12 aylık sürede prim ödemediği varsayıldığında isteğe bağlı sigortalılığı 12/3/2009 tarihinde sona erdirilecek, zorunlu sigortalılık sona erdikten sonra yeniden başlatılmayacaktır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

1/10/2008 Tarihinden Önce İsteğe Bağlı Sigortalı Olanlar Hakkında Yapılacak İşlemler

1- 506 sayılı Kanunun mülga 85 inci maddesi gereğince isteğe bağlı sigortaya devam edenler

1.1- 1/10/2008 öncesi isteğe bağlı sigortalılığın devamı

506 sayılı Kanunun mülga 85 inci maddesine tabi olarak prim ödeyen sigortalıların isteğe bağlı sigortalılıkları, 1/10/2008 tarihinden sonra yeni bir yazılı talep ve Türkiye’de ikamet şartı aranmaksızın Kanunla getirilen isteğe bağlı sigortalılık hükümlerine göre devam ettirilir.

506 sayılı Kanun kapsamında isteğe bağlı sigortalı olanlardan, 1/10/2008 tarihinden önce sigortalılığı sona erenlerin, 1/10/2008 tarihinden sonra yeniden isteğe bağlı sigortalı olmak istemeleri halinde, bunlardan “İsteğe Bağlı Sigortalılık Giriş Bildirgesi” alınır.

506 sayılı Kanunun mülga 85 inci maddesi gereğince 2008 yılı Temmuz, Ağustos ve Eylül ayı primini ödemeyen sigortalılar ile bu tarihten önce ödenebilir nitelikte olan (üç ay ard arda prim ödememe kapsamına girmeyen) isteğe bağlı sigorta primleri için 1/10/2008 tarihi itibarıyla üç ay ard arda prim ödememe şartı ile 12 aylık sorgulama süresi şartı aranmaz.

Örnek- 506 sayılı Kanunun mülga 85 inci maddesi gereğince isteğe bağlı sigortalılığı 1/1/2001 tarihinde başlayan sigortalı, 2007 yılı Nisan ve Mayıs aylarına ait primlerle 2008 yılı Ekim ayına ait primini ödememiştir. Bu sigortalı, 2007 yılı primlerini isteğe bağlı sigortalılığı devam ettiği sürede istediği zaman, 2008 yılı Ekim ayı primini 2009 yılı Eylül ayına kadar ödeyebilecektir.

506 sayılı Kanunun mülga 85 inci maddesine göre isteğe bağlı sigortalı olanların 1/10/2008 öncesi sigortalılık sürelerinin Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalılık süresi olarak sayılması ve bu süreye ilişkin prim borçlarını 1/10/2008 tarihinden sonra da ödeme imkanı bulunduğundan, borcun 1/10/2008 tarihinden sonra ödenmesi halinde de bu süreler 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalılık süresi olarak değerlendirilir.

(Mülga, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)

(Mülga, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)

(Mülga, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)

(Mülga, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)

(Mülga, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)

1.2- 1/10/2008 öncesi isteğe bağlı sigortalılığı bulunanlardan 1080 gün şartını yerine getirmeyenler

1/5/2003-30/9/2008 tarihleri arasında 506 sayılı Kanunun mülga 85 inci maddesine göre isteğe bağlı sigortaya müracaat edip 1080 gün şartını yerine getirmediği halde sigortalılığı devam ettirilen ya da toptan ödeme yapıldıktan sonra bu hizmetini ihya etmeyip isteğe bağlı sigortalılığı devam ettirilen sigortalılardan primleri iade edilmeyenlerin, 1080 gün şartını yerine getirip getirmediğine bakılmaksızın sigortalılıkları devam ettirilecektir.

2- 1479 sayılı Kanunun mülga 79 uncu ve 2926 sayılı Kanunun mülga 60 ıncı maddeleri gereğince isteğe bağlı sigortaya devam edenler

2.1- 1/10/2008 öncesi isteğe bağlı sigortalılığın devamı

1479 sayılı Kanunun mülga 79 uncu ve 2926 sayılı Kanunun mülga 60 ıncı maddelerine tabi isteğe bağlı sigortalı olarak prim ödeyenlerin isteğe bağlı sigortalılıkları, 1/10/2008 tarihinden sonra yeni bir yazılı talep ve Türkiye’de ikamet şartı aranmaksızın Kanunla getirilen isteğe bağlı sigortalılık hükümlerine göre devam ettirilecektir.

Bu sigortalılardan, 1/10/2008 tarihinden önce düzensiz prim ödemesi nedeniyle sigortalılığı sona erenler dahil isteğe bağlı sigortalılıkları sona erenlerin, 1/10/2008 tarihinden sonra yeniden isteğe bağlı sigortalı olmak istemeleri halinde bunlardan “İsteğe Bağlı Sigortalılık Giriş Bildirgesi” alınacak, ancak, daha önce Bağ-Kur sicil numarası bulunanlar için bildirgeye bilgisayar ortamında yeniden numara verilmeyecektir.

2.2- 1/10/2008 öncesi 1479 sayılı Kanuna göre ödenen primlerin değerlendirilmesi (Değişik, 28/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge)

1479 sayılı Kanun kapsamında zorunlu sigortalılıkları sona erenlerin isteğe bağlı sigortalılık talebinde bulunmadan prim ödemeye devam etmeleri halinde primlerinin karşıladığı süre ile sınırlı kalmak kaydıyla sigortalılık süresi olarak değerlendirilmesi işlemlerine 1/10/2008 tarihinden sonra da devam edilecektir.

Bu değişiklikten önce 30/9/2008 tarihi itibarıyla değerlendirme işlemleri sona erdirilen sigortalılardan kendilerine veya hak sahiplerine aylık bağlananlar ile taraflarına prim iadesi yapılanlar hariç olmak üzere yeniden değerlendirme talebinde bulunanların 1/10/2008 tarihinden sonra yatırmış oldukları primler karşıladığı süre ile sınırlı kalmak kaydıyla sigortalılık süresi olarak değerlendirilir.

Yapılan değerlendirme neticesinde sigortalılığı sona erdirilenlerin, isteğe bağlı sigortalı olmak istemeleri halinde yazılı talepte bulunma şartı aranacaktır.

(Ek, 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge) İsteğe bağlı sigortalılık ay içerisinde sona ermiş olsa bile primler 30 gün üzerinden tahsil edildiğinden, ay içerisinde isteğe bağlı sigortalılığın sonlandırılması için talepte bulunmuş ve primlerini de 30 gün üzerinden ödemiş olanların isteğe bağlı sigortalılıkları, sonradan talepte bulunmaları ve zorunlu sigortalılıkla çakışmaması halinde, ay içerisinde yapılan terk işlemi iptal edilerek bulunduğu ayın sonu itibarıyla sigortalılık sonlandırılacaktır.

(Ek, 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge) Örnek 1- Sigortalı (A)’nın, 13/11/1989 tarihinde başlayan isteğe bağlı sigortalılığı talebine istinaden 17/03/1994 tarihinde sonlandırılmış ve sigortalılıktan doğan borcunu 18/08/1994 tarihinde ödemiştir. Daha sonra sigortalı (A), isteğe bağlı sigortalılığının 31/03/1994 tarihi itibarıyla sonlandırılması için talepte bulunmuştur. Sigortalının, 17/03/1994-31/3/1994 tarihleri arasında hizmet çakışması olmaması halinde, terk tarihi 31/3/1994 olarak işleme alınacaktır.

2.3- 1/10/2008 öncesi yurtdışında bulunanlardan isteğe bağlı sigortalı olanların durumu

1479 sayılı Kanunun mülga ek 3 üncü maddesi kapsamında yurt dışında bulunan vatandaşların herhangi bir işte çalışmayan eşlerinden isteğe bağlı sigortaya devam edenlerden, sigortalılıklarının sona ermesi için talepte bulunanların veya düzensiz prim ödemeleri nedeniyle sigortalılıkları sona erenlerin, 1/10/2008 tarihinden sonra yurtdışında ikamet ettikleri sürece taleple veya prim ödemek suretiyle yeniden isteğe bağlı sigortalılıklarının başlatılması mümkün olmayacaktır. Bu durumdaki sigortalılardan, yeniden isteğe bağlı sigortalılık talebinde

bulunanlardan Türkiye’de ikamet şartı aranır. Türkiye’de ikamet ederek sigortalılıklarını başlatanların sigortalılık işlemleri ikametinin bağlı bulunduğu SĞİM/SGM’lerce yürütülür.

2.4- Kurum kodu kapsamında yapılacak değerlendirme işlemleri

1/10/2008 tarihinden önce 1479 ve 2926 sayılı kanunlara göre isteğe bağlı sigortalılığı bulunanların süresinde ödemiş oldukları ancak, hizmet birleştirme sonucunda basamak intibakı nedeniyle yeni basamak farkından doğan prim ve gecikme zammı tutarının Kurumca belirlenen sürede ödenmesi halinde “Kurum Kodu” kapsamında değerlendirme işlemi uygulaması isteğe bağlı sigortalıların 1/10/2008 öncesi hizmetleri ile sınırlı olmak kaydıyla devam ettirilecektir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Diğer İsteğe Bağlı Sigortalılar

1- Ay içinde 30 günden az çalışanlardan isteğe bağlı sigortalı olanlar

Kanunun 50 nci maddesi ile ay içinde 30 günden az çalışan veya tam gün çalışmayanlar isteğe bağlı sigortaya müracaat etmeleri halinde kalan sürelerini isteğe bağlı sigortaya prim ödeyerek 30 güne tamamlayabilmektedirler. 6111 sayılı Kanunla, Kanunun 51 inci maddesinin üçüncü ve beşinci fıkralarında yapılan değişikliklerle ay içinde 30 günden az çalışan veya tam gün çalışmayan sigortalıların isteğe bağlı sigortalılık statüleri 25/2/2011 tarihinden itibaren 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sayılacaktır.

Bu durumda ay içinde 30 günden az çalışmaları nedeniyle isteğe bağlı sigortalı sayılanların 1/10/2008-24/2/2011 tarihleri arasındaki sigortalılıkları Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında, 25/2/2011 tarihi ve sonrasındaki sigortalılıkları ise Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalılık süresi sayılacaktır.

1/10/2008 tarihinden sonra isteğe bağlı sigortaya müracaat etmiş olup, halen 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında prim ödeyenler ile 25/2/2011 tarihinden itibaren müracaat edenlerin bu tarihten sonraki işlemleri “sgkintra (4/a) Tescil ve Hizmet İşlemleri” programı ile takip edilmekte olup bu programa giriş yapılırken “30 günden az prim ödeyen” ve “ay içinde tahakkuk ettirilecek isteğe bağlı sigorta gün sayısı” girilerek hizmet oluşturulacaktır.

1/10/2008-24/2/2011 tarihleri arasında müracaat eden sigortalıların isteğe bağlı sigortaya giriş bildirgelerinin bir fotokopisi (4/a) sigorta sicil dosyalarında muhafaza edilecek, 1/10/2008-24/2/2011 tarihleri arasında ay içinde 30 günden az çalışan veya tam gün çalışmayanlardan kalan süreleri Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında prim ödemek suretiyle 30 güne tamamlayanların ödemiş oldukları prim karşılığı hizmet süreleri (4/b) Tescil Programına her ay (01-terk), (05-isteğe bağlı sigortalılık) kodları ile SĞİM/SGM’lerce manuel olarak aktarılacaktır.

4447 sayılı Kanunun 46 ncı maddesinde yapılan düzenleme ile ay içindeki çalışması 30 günün altında olanlar ile 4857 sayılı Kanuna göre kısmi süreli iş sözleşmesi ile çalışanlardan ay içindeki çalışmasını 30 güne tamamlayanlardan isteyenlerden ayrıca işsizlik sigortası primi de alınmaktadır. Söz konusu hüküm gereğince 25/2/2011 tarihinden itibaren 4857 sayılı Kanuna göre kısmi süreli çalışıp ayrıca isteğe bağlı sigortaya müracaat edenlerden % 32, bunlardan işsizlik sigortası ödemek isteyenlerden ise ayrıca sigortalı ve işveren hissesi dahil % 3 oranında işsizlik sigortası primi olmak üzere toplam % 35 oranında prim alınacaktır.

(Değişik, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge) Kanunun 51 inci maddesinin üçüncü fıkrasında ay içinde 30 günden az çalışan veya 80 inci madde uyarınca prim ödeme gün sayısı, ay içindeki toplam çalışma saatinin 4857 sayılı Kanuna göre belirlenen günlük normal çalışma saatine bölünmesi suretiyle hesaplanan sigortalıların isteğe bağlı sigortalı olabilmelerine imkan sağlandığından, kısmi süreli iş sözleşmesi ile çalışanlar yanında ay içinde 30 günden az çalışması olan diğer sigortalılarda isteğe bağlı sigortalı olabileceklerdir. İsteğe bağlı sigortaya yapılacak müracaatlarda aylık prim ve hizmet belgesindeki eksik gün nedeni 06 (Kısmi istihdam), 07 (Puantaj kayıtları), 17 (Ev hizmetlerinde 30 günden az çalışma) dikkate alınacaktır. Eksik gün nedeni 12 (Birden fazla) ve 13 (Diğer) olanların çalışmalarının kısmi istihdam, puantaj kayıtları veya ev hizmetlerinde 30 günden az çalışma olması halinde bu sürelerde isteğe bağlı sigorta primi ödenebilecektir.

(Ek, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge) Bu sigortalıların zorunlu sigortalılık süresinin isteğe bağlı sigortaya beyan ettiği gün sayısından az olması durumunda, eksik ödemiş oldukları aylara ilişkin hizmet, prim farkını ödemeleri halinde dikkate alınacaktır. Zorunlu çalışmalarının beyan ettikleri gün sayısından fazla olması halinde ise fazla ödenen tutarlar prim borçlarına mahsup edilebileceği gibi talepleri halinde sigortalılara iade edilecektir. Sigortalının gün sayısının değişmesi halinde “(4/a) Tescil, Hizmet ve Tahsilat” programından ünitelerce isteğe bağlı sigorta gün sayıları düzeltilenecektir.

Örnek- Aylık prim ve hizmet belgesinde her ay 20 gün çalışan ve eksik gün nedeni 06 (Kısmi istihdam) olan sigortalı, 25/5/2011 tarihinde ay içinde 30 günün altında olan süresini isteğe bağlı sigortalı olarak tamamlamak için müracaat etmiştir. Bu durumda sigortalının isteğe bağlı sigortalılığı **(Değişik, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge)** 26/5/2011 tarihi itibarıyla başlatılacaktır.

2- 1/10/2008 tarihinden önce sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmamış ülkelere çalıştırılmak üzere götürülen Türk işçileri

Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında Ülkemiz ile sosyal güvenlik sözleşmesi olmayan ülkelere iş üstlenen işverenlerce yurt dışındaki işyerlerinde çalıştırılmak üzere götürülen Türk işçileri bu kapsamdaki sigortalılıkları devam ettiği sürece isteğe bağlı sigortalı olabileceklerinden, bunların sigortalılıklarının takibinin doğru bir şekilde yapılabilmesi için isteğe bağlı sigortalılık işlemlerinin işyeri sicil dosyasının işlem gördüğü SGİM/SGM’ce yürütülmesi gerekmektedir.

Bu nedenle, sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmamış ülkelere çalıştırılmak üzere götürülen Türk işçilerinden isteğe bağlı sigortalı olmak isteyenler, isteğe bağlı sigorta giriş bildirgesi ve sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmamış ülkeye Türk işverenlerce çalıştırılmak üzere götürüldüklerine ilişkin belge ile kendileri ya da işverenleri tarafından işyerinin bağlı bulunduğu SGİM/SGM’ye müracaat yapılacak, bunların isteğe bağlı sigortalılıkları yurtdışında çalışmaya başladıkları tarihten itibaren başlatılıp yurtdışındaki çalışmalarının bittiği tarihten itibaren de sona erdirilecektir. Bunlardan, % 20 oranında isteğe bağlı sigorta primi tahsil edilecektir.

(Ek, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge) 6552 sayılı Kanunun 50 nci maddesi ile değiştirilen Kanunun 82 nci maddesi ile yurt dışındaki işyerlerinde çalıştırılmak üzere götürülen Türk işçileri için çalıştıran işverenler için prime esas kazancın üst sınırı 1/10/2014 tarihinden itibaren asgari ücretin 3 katı olarak belirlenmiş olup, işverenler sigortalıların kısa vade ve genel sağlık sigortası primlerini bu tutar üzerinden ödeyeceklerdir. Ancak, isteğe bağlı sigorta primleri sigortalıların kendileri tarafından ödendiğinden asgari ücretle 6,5 katı arasında beyan ettikleri tutar üzerinden isteğe bağlı sigorta primi ödemeye devam edeceklerdir.

1/10/2008 tarihinden önce yurtdışına işverenlerce çalıştırılmak üzere götürülen ve 506 sayılı Kanunun mülga 86 ncı maddesi gereğince sadece malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarına tabi topluluk sigortasına devam eden sigortalılardan, Kanunun geçici 6 ncı maddesinin sekizinci fıkrası gereğince 2/10/2008 tarihinden itibaren üç ay içinde (1/1/2009 tarihi dahil) isteğe bağlı sigortalı olmak için müracaat edenlerin isteğe bağlı sigortalılıkları, 1/10/2008 tarihi itibarıyla üç aylık süre geçirildikten sonra müracaat edenlerin ise müracaat tarihini takip eden günden itibaren başlatılacaktır.

1/10/2008 tarihinden önce topluluk sigortası yoluyla adlarına malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödenen ve bu tarihten sonra Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında ilk defa sigortalı olan ve Türkiye'ye dönüş yapmadan aynı işverenin Ülkemizle arasında ikili sosyal güvenlik sözleşmesi bulunmayan başka bir ülkedeki işyerinde çalışmaya başlayanlardan, yazılı olarak müracaatta bulunmadan isteğe bağlı sigortaya prim ödeyenlerin isteğe bağlı sigortalılığı hakkında aşağıdaki şekilde işlem yapılacaktır.

Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında bulunanlardan yazılı müracaatta bulunmadan;

- 1/10/2008 tarihinden önce topluluk sigortası yoluyla adlarına malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödenenlerden 1/10/2008 tarihinden itibaren isteğe bağlı sigorta primi ödeyenlerin,

- Aynı işverenin sosyal güvenlik sözleşmesi bulunmayan başka bir ülkedeki işyerinde çalışmaya devam etmesi nedeniyle isteğe bağlı sigortaya ara vermeden prim ödeyenlerin,

- 1/10/2008 tarihinden sonra ilk defa yurt dışında çalışmaya başlayıp, isteğe bağlı sigortaya prim ödeyenlerin,

isteğe bağlı sigortalılıkları işverenler tarafından Kuruma bildirilen listelerden isteğe bağlı sigortalılık başlangıcının tespiti yapılmak suretiyle re'sen "İsteğe Bağlı Sigortalı İşe Giriş Bildirgesi" doldurulacaktır.

3- Gelir vergisinden muaf kadın sigortalılar

Kanunun geçici 16 ncı maddesinin üçüncü fıkrasında 1/10/2008 tarihinden geçerli olmak üzere yapılan düzenlemeyle 193 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendi ile evlerde kullanılan dikiş, nakış, mutfak robotu, ütü ve benzeri makine ve aletler hariç olmak üzere, muharrik kuvvet kullanmamak ve dışarıdan işçi almamak şartıyla; oturdukları evlerde imal ettikleri havlu, örtü, çarşaf, çorap, halı, kilim, dokuma mamulleri, kırpıntı deriden üretilen mamuller, örgü, dantel, her nevi nakış işleri ve turistik eşya, hasır, sepet, süpürge, paspas, fırça, yapma çiçek, pul, payet, boncuk işleme, tığ örgü işleri, ip ve urganları, tarhana, erişte, mantı gibi ürünleri işyeri açmaksızın, **(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)** 7162 sayılı Kanunla 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinin (6) numaralı alt bendinde yapılan değişiklikle de 30/1/2019 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere veya yıl içinde gerçekleştirilen satış tutarı, ilgili yıl için geçerli olan asgari ücretin yıllık brüt tutarından fazla olmamak üzere, internet ve benzeri elektronik ortamlar üzerinden satanlardan bu ürünleri, pazar takibi suretiyle satılması ile ticari, zirai veya mesleki faaliyetleri dolayısıyla gelir ve kurumlar vergisi mükellefi olanların düzenledikleri hariç olmak üzere; düzenlenen kermes, festival, panayır ile kamu kurum ve kuruluşlarınca geçici olarak belirlenen yerlerde satanlardan herhangi bir işverene tabi olmaksızın sürekli ve kazanç getirici nitelikte yaptıklarını vergi dairelerinden alacakları yazılar ile tespit ettiren kadın isteğe bağlı sigortalılar, primlerini Kanunun 82 nci maddesine göre belirlenen ve 2008 yılında prime esas günlük kazanç alt sınırının 15 katından başlamak ve her yıl birer puan artırmak suretiyle ödeyebileceklerdir. Bu oran 2023 ve sonraki yıllarda 30 olarak sabit kalacaktır.

Bu düzenleme ile 506, 1479, 2925, 2926 ve 5434 sayılı kanunlara göre sigortalı/iştirakçi olarak 1/10/2008 tarihinden önce ya da sonra kayıt ve tescili yapılan kadın sigortalılar istemeleri durumunda vergiden muaf işleri 1/10/2008 tarihinden önce veya sonra yaptıkları araştırılmayacak, 193 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendinde belirtilen vergiden muaf işleri yaptıklarını ilgili vergi dairelerinden alacakları yazılarla belgelemeleri halinde, isteğe bağlı sigortalılıkları talep tarihini takip eden günden itibaren başlatılacaktır. Ancak, bu yazılardan sigortalının vergiden muaf işleri yaptıklarının tespit edilememesi halinde talepler doğrudan Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarına intikal ettirilerek sigortalının vergiden muaf iş yapıp yapmadığı düzenlenecek rapora göre de belirlenebilecektir.

1/10/2008 tarihi öncesi tescili olmadığı veya 1/10/2008 tarihi öncesi tescili olmakla birlikte vergiden muaf işleri 1/10/2008 tarihinden önce yapmadıkları için geçici 16 ncı madde uygulaması talepleri reddedilerek isteğe bağlı sigorta primleri 30 gün karşılığı tahsil edilen sigortalıların ilk müracaat tarihi itibarıyla haklarında geçici 16 ncı madde uygulaması yönünde talepte bulunmaları halinde tescil tarihi itibarıyla geçici 16 ncı madde hükümleri uygulanacaktır. Ancak, Kanunun yürürlük tarihinin 1/10/2008 olması nedeniyle isteğe bağlı sigorta tescilleri bu tarih öncesine götürülmeyecektir.

1/10/2008 tarihi öncesi tescili olmadığı veya 1/10/2008 tarihi öncesi tescili olmakla birlikte vergiden muaf işleri 1/10/2008 tarihinden önce yapmadıkları için geçici 16 ncı madde uygulamasından yararlanamayacaklarının tespit edilmesi nedeniyle isteğe bağlı sigortalılık talebinden vazgeçenlerden, 6111 sayılı Kanunla yapılan değişiklik uyarınca sigortalılık şartlarını kazananların sigortalılıkları ise yeniden sigortalılık talebinde bulunmaları halinde talepte bulundukları tarihi takip eden günden başlatılacaktır.

Geçici 16 ncı madde uygulaması işlemleri (**Değişik, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge**) “GÜVENCE” programından “TESCİL İŞLEMLERİ” menüsü içinde yer alan “Vergiden Muaf İsteğe Bağlı Sigortalı” alanı seçilerek yapılacaktır.

Yapılan işlem sonucunda çıkacak fazla prim ödemesi sigortalının talebi halinde iade veya sigortalılık süresi içerisinde doğacak borçlara mahsup edilecektir.

Örnek 1- 13/3/2011 tarihinde isteğe bağlı sigortalılık talebinde bulunan ve aynı tarih itibarıyla vergiden muaf işleri yaptığını belgeleyen kadın isteğe bağlı sigortalı tescil tarihi itibarıyla geçici 16 ncı madde hükümlerinden yararlandırılacaktır.

Örnek 2- 15/4/2011 tarihinde isteğe bağlı sigortalılığı başlayan ancak 12/5/2011 tarihinde vergiden muaf işleri yaptığını belgeleyerek madde hükmünden yararlanmak için talepte bulunan kadın isteğe bağlı sigortalı 13/5/2011 tarihi itibarıyla geçici 16 ncı madde hükümlerinden yararlandırılacaktır.

Örnek 3- 3/7/2009 tarihinde vergiden muaf iş yaptığını belgeleyerek isteğe bağlı sigortalılık talebinde bulunan ancak, 1/10/2008 tarihinden önce tescili olmadığı gerekçesi ile geçici 16 ncı madde hükümlerinden yararlanma talebi reddedilerek isteğe bağlı sigorta primleri 30 gün karşılığı tahsil edilen sigortalının yeniden talebi halinde hakkında “Vergiden Muaf İsteğe Bağlı Sigortalı” alanı seçilerek 3/7/2009 olan tescil tarihi itibarıyla geçici 16 ncı madde hükümleri uygulanacaktır.

Örnek 4- 13/7/2010 tarihinde vergiden muaf iş yaptığını belgeleyerek isteğe bağlı sigortalılık talebinde bulunan ancak, 1/10/2008 tarihinden önce tescili olmadığı gerekçesi ile geçici 16 ncı madde hükümlerinden yararlanma talebi reddedilmesi nedeniyle sigortalılık talebinden vazgeçen ve isteğe bağlı sigortalılığı tescil tarihi itibarıyla sona erdirilen sigortalının

3/5/2011 tarihinde yeniden talepte bulunması halinde, isteğe bağlı sigortalılığı 4/5/2011 tarihinden itibaren başlatılarak geçici 16 ncı madde hükümlerinden yararlandırılacaktır.

(Ek, 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge) Kanunun geçici 16 ncı maddesine göre primlerini ödemek için gelir vergisinden muaf olduğuna dair alınan “Esnaf Vergi Muafiyet Belgesinde” geçerlilik tarihinin belirtilmiş olması halinde, bu sigortalılar belgede kayıtlı geçerlilik tarihinin yazıldığı ayın sonuna kadar ilgili yıl için belirlenmiş gün sayısı üzerinden primlerini ödeyecek, geçerlilik süresinin sona erdiği ayı izleyen aybaşından itibaren primlerini 30 gün üzerinden ödemeye devam edeceklerdir.

(Mülga, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge)

(Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) 27/7/2012 tarihli ve 28366 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 283 Seri Numaralı Gelir Vergisi Genel Tebliğinin “2.4. Esnaf vergi muafiyet belgesi” başlıklı maddesine göre esnaf vergi muafiyeti belgesi düzenlendiği tarihten itibaren üç yıl için geçerli olup, bu sürenin sonunda vergi dairelerine başvurularak yeni belge alınması halinde muafliğin devam edeceği açıklanmıştır.

(Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) Buna göre, “GÜVENCE” programından “TESCİL İŞLEMLERİ” başlığı altında yer alan “MUAF EV KADINI” menüsüne girilerek, sigortalının muafiyet başlangıç ve bitiş tarihinin kullanıcı tarafından girilmesi halinde, ilgili yıl için belirlenmiş gün sayısı üzerinden primlerin tahakkuk edilmesi sağlanmıştır.

(Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) Bu sebeple, Kanunun yürürlüğe girdiği 1/10/2008 tarihinden itibaren alınan “Esnaf Vergi Muafiyet Belgesi’nde kadın isteğe bağlı sigortalının muafiyet geçerlilik süresi belirtilmiş ise, muafiyet başlangıç ve bitiş tarihleri sisteme giriş yapılarak işlemleri sonuçlandırılacaktır.

(Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) Örnek 1- Sigortalılığı 17/11/2010 tarihinde başlatılan kadın sigortalının, bağlı bulunduğu vergi dairesinden 19/11/2010 tarihinde almış olduğu muafiyet belgesinde muafiyet kapsamına girdiği tarihin 19/11/2010, çıkış tarihinin ise 19/11/2013 olduğu görülmüştür. Bu durumda “GÜVENCE” programından “TESCİL İŞLEMLERİ” başlığı altında yer alan “MUAF EV KADINI” menüsüne sigortalının muafiyet başlangıç tarihinin 20/11/2010, bitiş tarihinin ise 19/11/2013 olarak girilmesi gerekmektedir.

(Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) 27/7/2012 tarihli tebliğde; alınan “Esnaf Vergi Muafiyet Belgesi” nin üç yıl geçerli olabileceği belirtilmiş olup, 27/7/2012 tarihi (dahil) itibariyle süresiz muafiyet belgesi verilemeyeceğinden, bu tarih itibariyle kadın isteğe bağlı sigortalılar tarafından ilgili vergi dairesinden alınan muafiyet belgelerinde geçerlilik tarihi belirtilmeyenlerin, geçerlilik süresinin üç yıla sınırlandırılarak işlem yapılacaktır.

(Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) Örnek 2- Sigortalılığı 13/11/2016 tarihinde başlatılan kadın sigortalının, bağlı bulunduğu vergi dairesinden 13/11/2016 tarihinde almış olduğu muafiyet belgesini 15/11/2016 tarihinde Kuruma intikal ettirmiş, ancak almış olduğu muafiyet belgesinde muafiyetin bitiş tarihi belirtilmemiştir. Bu durumda “GÜVENCE” programından “TESCİL İŞLEMLERİ” başlığı altında yer alan “MUAF EV KADINI” menüsüne sigortalının muafiyet başlangıç tarihinin 16/11/2016, bitiş tarihinin ise 13/11/2019 olarak girilmesi gerekmektedir.

(Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) 27/7/2012 tarihinden önce, ilgili vergi dairesi tarafından düzenlenen “Esnaf Vergi Muafiyet Belgesi”nde geçerlilik süresi belirtilmeyenlerden veya vergi dairelerinden alacakları yazılardan vergiden muaf işleri yaptıklarının tespit edilememesi nedeniyle Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca vergiden muaf işi yaptığı belirlenenlerden primlerini ilgili yıl için belirlenmiş gün sayısı üzerinden ödemeye devam eden isteğe bağlı kadın sigortalılar için “GÜVENCE” programından “TESCİL İŞLEMLERİ” başlığı altında yer alan “MUAF EV KADINI” menüsüne sadece sigortalının muafiyet başlangıç tarihi girilecektir.

(Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) Örnek 3- Sigortalılığı 12/11/2010 tarihinde başlatılan kadın sigortalının, bağlı bulunduğu vergi dairesinden 17/11/2010 tarihinde almış olduğu muafiyet belgesini 3/1/2011 tarihinde Kuruma intikal ettirmiş, ancak almış olduğu muafiyet belgesinde muafiyetin bitiş tarihi belirtilmemiştir. Bu durumda “MUAF EV KADINI” menüsünde yer alan muafiyet başlangıç tarihi alanına 4/1/2011 tarihi girilecek, bitiş tarihi boş bırakılacaktır.

(Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) Örnek 4- Sigortalılığı 12/5/2012 tarihinde başlatılan kadın sigortalının, bağlı bulunduğu vergi dairesinden 17/6/2012 tarihinde almış olduğu muafiyet belgesini 3/8/2012 tarihinde Kuruma intikal ettirmiş, ancak almış olduğu muafiyet belgesinde muafiyetin bitiş tarihi belirtilmemiştir. Bu durumda sigortalı muafiyet belgesini 27/7/2012 tarihli tebliğden önce aldığından “GÜVENCE” programından “TESCİL İŞLEMLERİ” başlığı altında yer alan “MUAF EV KADINI” menüsünde yer alan muafiyet başlangıç tarihi alanına 4/8/2012 tarihi girilecek, bitiş tarihi boş bırakılacaktır.

(Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) Örnek 5- Sigortalılığı 18/11/2010 tarihinde başlatılan kadın sigortalının, vergi dairesinden almış olduğu yazıdan vergiden muaf işi yaptığının tespit edilememesi üzerine yapılan denetim sonucu 13/1/2011 tarihinde vergiden muaf iş yaptığı tespit edilmiştir. Bu durumda “MUAF EV KADINI” menüsünde yer alan muafiyet başlangıç tarihi alanına 14/1/2011 tarihi girilecek, bitiş tarihi boş bırakılacaktır.

(Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) 283 Seri Numaralı Gelir Vergisi Genel Tebliğinin “2.4. Esnaf vergi muafiyet belgesi” başlıklı maddesinde esnaf vergi muafiyeti belgesinin düzenlendiği tarihten itibaren üç yıl için geçerli olacağı belirtildiğinden, bu tarihten sonra geçici 16 ncı madde kapsamında isteğe bağlı sigortalı olmak için talepte bulunanlar hakkında denetmenler tarafından düzenlenen raporda muafiyet kapsamına giren kadın sigortalıların başlangıç tarihi belirtilip bitiş tarihi belirtilmemiş olanlar içinde 3 yıllık süre dikkate alınacaktır.

(Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) Örnek 6- Sigortalılığı 12/11/2013 tarihinde başlatılan kadın sigortalının, vergi dairesinden almış olduğu yazıdan vergiden muaf işi yaptığının tespit edilememesi üzerine yapılan denetim sonucu 3/1/2014 tarihinde vergiden muaf işi yaptığı tespit edilmiştir. Bu durumda “MUAF EV KADINI” menüsüne sigortalı muafiyet başlangıç tarihi 4/1/2014, bitiş tarihinin ise 4/1/2017 olarak girişi yapılacaktır.

(Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) Ayrıca, muafiyet kapsamı içerisinde primlerini ödemeye devam eden isteğe bağlı kadın sigortalının zorunlu sigortalı çalışmaya başlaması halinde, isteğe bağlı sigortalılıklarının nasıl değerlendirileceğine ilişkin bu Genelgenin

yedinci kısım ikinci bölüm "2.4- Zorunlu sigortalılığa tabi olma", üçüncü bölüm "2- İsteğe bağlı sigortalılığın devam ettiği tarihteki çakışmalar" başlıklı maddelerine göre değerlendirilecektir.

(Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) Örnek 7- İsteğe bağlı kadın sigortalı (D) muafiyet kapsamında primlerini 21/3/2014 tarihi itibarıyla ödemeye devam ederken, 1/5/2015- 31/10/2015 tarihleri arasında Kanunun 4/1-(a) bendi kapsamında her ay için 30 gün üzerinden sigortalı çalışması bildirilmesinden dolayı 30/4/2015 tarihi itibarıyla isteğe bağlı sigortalılığı sonlandırılmış ve 1/11/2015 tarihli yeni talebine istinaden 2/11/2015 tarihi itibarıyla isteğe bağlı sigortalılığı başlatılmıştır. "MUAF EV KADINI" menüsüne sigortalının muafiyet başlangıç tarihi 21/3/2014, bitiş tarihi de 21/3/2017 olarak girilecektir.

(Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) Örnek 8- İsteğe bağlı kadın sigortalı (S) muafiyet kapsamında 1/4/2015 tarihinden itibaren primlerini ödemeye başlamış, 1/6/2016- 31/7/2018 tarihleri arasında Kanunun 4/1-(a) bendi kapsamında her ay için 30 gün üzerinden sigortalı çalışmasının bildirildiğinden 31/5/2016 tarihi itibarıyla isteğe bağlı sigortalılığı sonlandırılmıştır. Bu sigortalının muafiyet başlangıç tarihi ile 4/1-(a) kapsamındaki çalışmasının son bulunduğu tarih aralığı 3 yıldan fazla olması sebebiyle, "MUAF EV KADINI" menüsüne sigortalının muafiyet başlangıç tarihi 1/4/2015, bitiş tarihide 31/5/2016 tarihi olarak girilecektir.

(Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) Örnek 9- Sigortalılığı 24/2/2011 tarihinde başlatılan kadın sigortalının, vergi dairesinden almış olduğu yazıdan vergiden muaf işi yaptığının tespit edilememesi üzerine, 15/9/2011 tarihinde denetime sevk edildiği, 21/9/2012 tarihinde vergiden muaf işi yaptığının tespit edildiği, 27/9/2012 tarihli denetim raporun da ise vergiden muaf işin başlangıç ve bitiş tarihinin belirtilmediği anlaşılmıştır. Bu durumda "MUAF EV KADINI" menüsünde yer alan muafiyet başlangıç tarihi alanına, tespit yapıldığı 21/9/2012 tarihi girilecek, bitiş tarihi ise 21/9/2015 olarak girişi yapılacaktır.

(Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) Gelir vergisinden muaf kadınların yapmış olduğu faaliyetle ilgili olarak talepleri ile birlikte defterdarlıktan, vergi dairesi başkanlıklarından veya bağlı bulundukları vergi dairesinden muafiyetle ilgili bilgilendirme amaçlı almış oldukları belgeler (özelge, yoklama fişi) muafiyet kapsamında değerlendirilecektir.

ALTINCI BÖLÜM

İsteğe Bağlı Sigortalılık Sürelerinin Değerlendirilmesi

1- 1/10/2008 tarihinden önce geçen hizmetlerin değerlendirilmesi

1/10/2008 tarihinden önce;

- 506 sayılı Kanunun mülga 85 inci maddesine tabi isteğe bağlı sigorta primi ödenmiş süreler Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi,

- 1479 sayılı Kanunun mülga 79 uncu maddesine tabi isteğe bağlı sigorta primi ödenmiş süreler Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi,

- 2926 sayılı Kanunun mülga 60 inci maddesine tabi isteğe bağlı sigorta primi ödenmiş süreler Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi,

- 5434 sayılı Kanunun mülga 12 nci ve geçici 218 inci maddelerine göre isteğe bağlı iştirakçiliği sağlananlar ile 1/10/2008 tarihinden sonra mülga 12 nci madde gereğince isteğe bağlı

iştirakçiliği sağlanacakların prim ödenmiş süreleri Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi,

kapsamında hizmet olarak değerlendirilir.

2- 1/10/2008 tarihinden sonra isteğe bağlı sigortalılık statüsü

Kanunun 51 inci maddesi gereğince 1/10/2008 tarihinden itibaren ilk defa isteğe bağlı sigortalı olanlar ile 506, 1479 ve 2926 sayılı kanunlara tabi isteğe bağlı sigorta primi ödeyen sigortalıların 1/10/2008 tarihinden sonra isteğe bağlı sigorta primi ödenmiş süreleri malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları ile genel sağlık sigortası hükümlerinin uygulamasında Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalılık süresi olarak kabul edilecektir.

6111 sayılı Kanunla, Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde yapılan değişiklikle Ülkemiz ile sosyal güvenlik sözleşmesi olmayan ülkelerde iş üstlenen işverenlerce yurt dışındaki işyerlerinde çalıştırılmak üzere götürülen Türk işçilerinden isteğe bağlı sigorta primi ödemek isteyenler 1/10/2008 tarihinden, 51 inci maddede yapılan düzenleme ile ay içinde 30 günden az çalışıp kalan sürelerini isteğe bağlı sigortalı olarak tamamlamak isteyenlerin 25/2/2011 tarihinden itibaren isteğe bağlı sigortalılık statüleri, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sayılacaktır.

3- Kamu idarelerinde çalışıp iş sözleşmesi askıda olanların isteğe bağlı sigortalılığı

6111 sayılı Kanunun 42 nci maddesiyle Kanunun 88 inci maddesinin dördüncü fıkrasına “Ancak, kamu idaresine ait işyerinde çalıştırılan sigortalıların iş sözleşmesinin askıda olduğu sürede 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerine tabi çalışmaları ya da isteğe bağlı sigortalı olmaları halinde bu sigortalılar için belirtilen şekilde çalıştıkları veya isteğe bağlı sigortalı olarak prim ödedikleri sürelerle sınırlı olarak ilgili kamu idaresinden genel sağlık sigortası primi alınmaz.” cümlesi eklenmiş olup, bu değişiklikle kamu idaresine ait işyerinde çalıştırılan sigortalıların iş sözleşmesinin askıda olduğu sürede Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerine tabi çalışmaları ya da isteğe bağlı sigortalı olmaları halinde, bu sigortalılar için belirtilen şekilde çalıştıkları veya isteğe bağlı sigortalı olarak prim ödedikleri sürelerle sınırlı olarak ilgili kamu idaresinden genel sağlık sigortası primi alınmayacağı hüküm altına alınmıştır.

Bu kapsamda olan kişilerin isteğe bağlı sigortaya müracaat etmeleri halinde; talepleri kabul edilerek işlemleri Genelgenin bu kısmında belirtilen açıklamalar doğrultusunda yapılacak ancak, isteğe bağlı sigorta primi ödenen süreler Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalılık olarak değerlendirilecektir.

4- Zorunlu sigortalılığın sona erdiği tarihten sonradaki isteğe bağlı sigortalılık sürelerinin değerlendirilmesi (Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)

Kanunun 50 nci maddesinde isteğe bağlı sigortalı olma koşullarından biri Kanuna tabi zorunlu sigortalı olmayı gerektirecek şekilde çalışmamak veya sigortalı olarak çalışmakla birlikte ay içerisinde 30 günden az çalışmak ya da tüm gün çalışmamak şeklinde belirlenmiş, 51 inci maddesinde ise isteğe bağlı sigortalılığın müracaatın Kurum kayıtlarına intikal ettiği tarihi takip eden günden itibaren başlayacağı, ay içerisinde 30 günden az çalışan veya 80 inci madde uyarınca prim ödeme gün sayısı ay içindeki toplam çalışma saatinin 4857 sayılı Kanuna göre belirlenen günlük normal çalışma saatine bölünmesi suretiyle hesaplanan sigortalıların aynı ay içerisinde isteğe bağlı sigortaya prim ödemeleri halinde, primi ödenen sürelerin zorunlu

sigortalılığa ilişkin prim ödeme gün sayısına otuz günü geçmemek üzere ekleneceği ve eklenen bu sürelerin 25/2/2011 tarihinden itibaren Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalılık süresi olarak kabul edileceği öngörülmüştür.

Diğer taraftan, Kanunun 53 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında isteğe bağlı sigortalılığın, 51 inci maddenin ikinci ve üçüncü fıkraları hükmü saklı kalmak kaydıyla Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) veya (c) bentleri kapsamına tabi çalışmaya başladığı tarihten bir gün önce sona erdirileceği, Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin 95 inci maddesinin üçüncü fıkrasında da ay içinde 30 günden az veya kısmi çalışanlar hariç olmak üzere yeniden isteğe bağlı sigortaya devam etmek isteyenler hakkında yeniden talep şartı aranacağı öngörülmüştür.

İsteğe bağlı sigortalılığın hangi hallerde sona ereceği, Kanunun 51 inci maddesinin dördüncü fıkrasında belirlenmiş, söz konusu sigortalılığın zorunlu sigortalı olunması halinde sona erdirilmesi ise Kanunun 53 üncü maddesinde düzenlenmiştir. İsteğe bağlı sigortalılığı devam etmekte iken Kanunun 53 üncü maddesinin üçüncü fıkrası hükmü saklı kalmak kaydıyla yazılı talepte bulunulmadığı sürece isteğe bağlı sigortalılık sona erdirilmemekte, ait olduğu aydan itibaren en geç 12 ay içinde ödenmeyen süreler ise sigortalılık süresinden sayılmamaktadır.

Buna göre, Kanunun 51 inci maddesinin üçüncü fıkrası kapsamında 30 günden eksik süreleri için Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında isteğe bağlı sigortaya prim ödemekte iken zorunlu sigortalılıkları sona erenlerin, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki isteğe bağlı sigortalılıkları, zorunlu sigortalılıklarının bittiği tarih itibarıyla sonlandırılacak, zorunlu sigortalılığın sona erdiği tarihi takip eden günden itibaren ise herhangi bir yazılı talep aranmaksızın Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki isteğe bağlı sigortalılık devam ettirilecektir.

Zorunlu sigortalılık sona erdikten sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında 30 günden az isteğe bağlı sigorta primi;

- Ödenmiş olan süreler 30 güne tamamlanacak şekilde Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında isteğe bağlı sigortalılık süresi olarak değerlendirilecektir. Zorunlu kısmi çalışma sona erdikten sonra, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında yine kısmi olarak isteğe bağlı sigortaya ödenen primler, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında oluşturulacak isteğe bağlı sigorta süreleri için oluşacak prim borçlarında dikkate alınacak ve söz konusu sürelerle ilişkin prim borçları, Kanunun 88 inci maddesinin yirmiikinci fıkrası gereğince tebliğ tarihinden itibaren Kanunun 89 uncu maddesinin ikinci fıkrasına göre gecikme cezası ve gecikme zammı uygulanarak tahsil edilecektir.

- Ödenmemiş olan süreler için ise zorunlu sigortalılığın sona erdiği tarihi takip eden günden itibaren Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında isteğe bağlı sigortalılık başlatılacak ve bu şekilde başlatılan sürelerle ilişkin primlerin ödenmesinde Kanunun 52 nci maddesinin üçüncü fıkrası dikkate alınacaktır.

Örnek 1- (4/a) kapsamında kısmi süreli çalışan ve ay içerisinde 30 günden eksik kalan süreleri isteğe bağlı sigorta ile tamamlayan sigortalı (C)'nin 17/8/2018 tarihinde 10 gün kısmi çalışma süresi bildirilerek (4/a) kapsamındaki zorunlu sigortalılığı sona ermesine rağmen isteğe bağlı sigortaya prim ödemeye devam etmiştir. Bu durumda, sigortalının 2018/Ağustos ayında; bildirilen zorunlu kısmi sigortalı hizmet süresini, sigortalılığın sona erdiği tarihe tamamlayacak şekilde 17-10=7 gün (4/a) kapsamındaki isteğe bağlı sigorta hizmeti oluşturulacak ve bu tarih itibarıyla (4/a) kapsamındaki isteğe bağlı sigortalılık sona erdirilecek ancak, 18/8/2018 tarihi itibarıyla de (4/b) kapsamında isteğe bağlı sigortalılığı başlatılacaktır. Sigortalının, zorunlu sigortalılığın sona erdiği tarihten sonraki dönemler için (4/a) kapsamında ödediği kısmi isteğe

bağlı sigorta primleri, (4/b) kapsamında hizmet olarak değerlendirilecek ve arada oluşan prim farkları sigortalıya tebliğ edilmek suretiyle Kanunun 88 inci maddesinin yirmiikinci fıkrası kapsamında tahsil edilecektir.

Örnek 2- Örnek (1)'deki sigortalının zorunlu sigortalılığının sona erdiği 2018 yılı Ağustos ayı ve sonrasında isteğe bağlı sigortaya prim ödemediği varsayıldığında, yine aynı şekilde sigortalının (4/a) kapsamındaki isteğe bağlı sigortalılığı zorunlu kısmi çalışmanın sona erdiği 17/8/2018 tarihi itibarıyla sonlandırılacak ve 18/8/2018 tarihinden itibaren (4/b) kapsamında isteğe bağlı sigortalılığı başlatılarak isteğe bağlı sigortalılıktan dolayı prim ödemesi bulunmayan süreler için 12 ay kontrolü işletilecektir.

Örnek 3- (4/a) kapsamında ayda 12 gün kısmi süreli çalışan ve ay içerisinde 30 günden eksik kalan süreleri isteğe bağlı sigorta ile tamamlayan sigortalı (D)'nin 20/10/2017 tarihinde (4/a) kapsamındaki zorunlu sigortalılığı sona ermiş ve bu tarihten itibaren isteğe bağlı sigortaya prim ödememiştir. 7/5/2018 tarihi itibarıyla yeniden ayda 7 gün kısmi süreli olarak çalışmaya başlamıştır. Sigortalı (D)'nin, (4/a) kapsamında başlatılan isteğe bağlı sigortalılığı 20/10/2017 tarihi itibarıyla durdurularak (2017/Ekim ayında 12 gün zorunlu sigorta, 8 gün (4/a) kapsamında isteğe bağlı sigorta), 21/10/2017-6/5/2018 tarihleri arasında (4/b) kapsamında isteğe bağlı sigortalılığı devam ettirilecektir. Sigortalı 7/5/2018 tarihinden itibaren yeniden ayda 7 gün kısmi süreli çalışmaya başladığından, (6 gün (4/b İBS) + 7 gün (Kısmi 4/a) = 13) bu nedenle 14/5/2018 tarihi itibarıyla 30 gün az İBS tescili başlatılacak ve 17 gün hizmet verilecektir.

Öte yandan, Kanunun ek 5 inci maddesi kapsamında prim öderken, (4/a) kapsamında kısmi olarak çalışmaya başlamaları nedeniyle tarım sigortalılıkları sonlananlardan, kısmi çalışmaları sırasında eksik gün sayılarını isteğe bağlı sigorta yoluyla tamamlayanların, kısmi çalışmalarının sona ermesi halinde, ek 5 inci madde kapsamındaki sigortalılıkları zorunlu sigortalılığın bittiği tarihi takip eden günden başlatılacaktır. (4/a) kapsamındaki isteğe bağlı sigortalılıkları zorunlu sigortalılığın bittiği tarih itibarıyla sona erip, zorunlu çalışmanın bittiği tarihi takip eden günden itibaren (4/b) kapsamında başlatılan isteğe bağlı sigortaya ilişkin ödedikleri primler, ek 5 inci madde kapsamındaki sigortalılıktan doğan borca mahsup edilecektir.

Örnek - 1/8/2015 tarihi itibarıyla Kanunun ek 5 inci maddesi kapsamındaki sigortalılığı devam ederken 4/6/2016 tarihinde (4/a) kapsamında ayda 12 gün kısmi zamanlı çalışmaya başlayan sigortalı, 30 günden eksik sürelerini isteğe bağlı sigorta ile ödemek üzere müracaat etmiştir. Sigortalının ek 5 inci madde kapsamındaki sigortalılığı 3/6/2016 tarihi itibarıyla sonlandırılmıştır. 2016 Haziran ayında; 3 gün ek-5, 12 gün (4/a) kapsamında zorunlu sigortalı, 15 gün (4/a) kapsamında isteğe bağlı sigortalılığı sağlanan kişinin, zorunlu sigortalılığı 23/5/2017 tarihinde sona ermiştir. Bu durumda sigortalının (4/a) kapsamındaki isteğe bağlı sigortalılığı zorunlu sigortalılığın bittiği 23/5/2017 tarihinde sonlandırılacak (2017/Mayıs ayında 12 gün zorunlu, 11 gün (4/a) kapsamında isteğe bağlı sigorta hizmeti) ve tarım sigortalılığı 24/5/2017 tarihi itibarıyla başlatılacaktır. Sigortalının zorunlu sigortalılığın sona erdiği tarihi takip eden günden itibaren (4/b) kapsamında isteğe bağlı sigortaya prim ödemediğinin sonradan anlaşılması halinde ise, bu kapsamda ödenen primler, ek 5 inci madde kapsamında tarım sigortalılığından tahakkuk edecek prim borçlarına mahsup edilecektir.

YEDİNCİ BÖLÜM

İsteğe Bağlı Sigorta Primlerinin Hesabı ve Ödenmesi

1- İsteğe bağlı sigorta prim oranları

İsteğe bağlı sigorta primi, Kanunun 82 nci maddesine göre belirlenen prime esas kazancın alt sınırı ile üst sınırı arasında, sigortalı tarafından yazılı olarak beyan edilen prime esas aylık kazancın % 32'sidir. Bunun % 20'si malullük yaşlılık ve ölüm sigortası, % 12'si genel sağlık sigortası primidir.

Ülkemiz ile sosyal güvenlik sözleşmesi olmayan ülkelerde iş üstlenen işverenlerce yurt dışındaki işyerlerinde çalıştırılmak üzere götürülen Türk işçilerinden isteğe bağlı sigortalı olanlardan ayrıca genel sağlık sigortası primi alınmadığından bunların prim oranı % 20'dir.

2- Prime esas kazancın beyanı

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi olan isteğe bağlı sigortalılar 1/10/2008 tarihinden itibaren ödeyecekleri primlerini yazılı beyanda bulunmak suretiyle belirleyeceklerdir.

Sigortalıların beyanda bulunmamaları halinde ödeyecekleri prim tutarı prime esas günlük kazancın alt sınırının otuz katı olarak belirlenecektir. Sigortalıların ödeyecekleri primleri artırmaya ya da azaltmaya ilişkin beyanları, beyanın yapıldığı tarihteki aydan başlanılarak dikkate alınacak ve yapılmış olan beyan değiştirilmediği sürece sonraki aylar için de yapılmış sayılacaktır. Oniki aydan fazla prim ödemesinde bulunulmaması halinde, oniki aylık sürenin sonundan itibaren beyanın geçerliliği ortadan kalkacaktır. Beyanda bulunmayan, beyanının geçerliliği ortadan kalkan veya beyanları Kanunun 82 nci maddesine göre belirlenen prime esas günlük kazanç alt sınırının otuz katının altında olan sigortalıların aylık prime esas kazancı, prime esas günlük kazanç alt sınırının otuz katı olarak dikkate alınacaktır.

1/10/2008 tarihinden önce 1479 sayılı Kanunun mülga 79 uncu ve 2926 sayılı Kanunun mülga 60 ıncı maddesine göre isteğe bağlı sigortalı olup, bu tarihten itibaren de isteğe bağlı sigortalılıkları devam edenlerin ödeyecekleri prim tutarları prime esas kazancın alt sınırı üzerinden tahakkuk ettirilmiştir. Ancak, 1/10/2008 tarihinden itibaren sigortalının beyanı olmaksızın alt sınır dışında tahsil edilen tutarlar doğacak borçlara mahsup edilecektir.

Örnek 1- 12 nci basamak üzerinden 150,14 TL isteğe bağlı sigorta primi ödeyen sigortalının 1/10/2008 tarihinden sonra ödeyeceği tutar, beyanda bulunmaması halinde genel sağlık sigortası primi dahil 204,38 TL olarak tahsil edilecektir.

Örnek 2- 12 nci basamak üzerinden 84,87 TL tarımda isteğe bağlı sigorta primi ödeyen sigortalının 1/10/2008 tarihinden sonra ödeyeceği tutar beyanda bulunmaması halinde genel sağlık sigortası primi dahil 204,38 TL olarak tahsil edilecektir.

3- Primlerin ödenmesi ve hizmetlerin belirlenmesi

SSİY'nin 94 üncü maddesi gereğince isteğe bağlı sigorta priminin takip eden ayın sonuna kadar ödenmesi gerekmektedir. Ait olduğu aydan itibaren en geç 12 ay içinde kendileri veya hak sahipleri tarafından gecikme cezası ve gecikme zammıyla birlikte ödenmeyen süreler, hizmet olarak değerlendirilmeyecektir.

Örnek 1- 1/1/2009 tarihinde isteğe bağlı sigortalılığı başlayan sigortalı, 2009 yılı Mart ayı primini 2010 yılı Şubat ayı sonuna kadar ödemişdir. Bu durumda, sigortalının 2009 yılı Mart ayı hizmet süresi olarak değerlendirilmeyecektir.

İsteğe bağlı sigortalılardan ay içerisinde 30 günden az çalışan veya 80 inci madde gereğince prim ödeme gün sayısı, ay içindeki toplam çalışma saatinin 4857 sayılı Kanuna göre belirlenen günlük normal çalışma saatine bölünmesi suretiyle hesaplanan sigortalıların yaptıkları ödemeler hariç isteğe bağlı sigortalıların her ay için otuz tam gün prim ödemeleri zorunludur. Beyan edilen prim tutarından daha az miktarda prim ödenmiş olması halinde ilgili ay isteğe bağlı hizmet olarak değerlendirilmeyecektir. Eksik ödenen tutarların toplamı beyan edilen prim tutarı ve buna ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammını karşılaması halinde en eski aydan başlamak üzere prim borçlarına mahsup edilecektir.

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında zorunlu sigortalılıkları sona erenlerden isteğe bağlı sigortalılık talebinde bulunanların, zorunlu sigortalılık nedeniyle prim borcunun bulunması halinde, isteğe bağlı sigortaya tabi ödenen primler öncelikle zorunlu sigortalılık nedeniyle Kuruma olan borçlarına mahsup edilecektir.

Örnek 2- 16/11/2012 tarihinde Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında zorunlu sigortalılığı sona eren ve zorunlu sigortalılık dönemine ait toplam 3.500 TL prim, gecikme cezası ve gecikme zammı borcu bulunan sigortalı, 19/12/2012 tarihinde isteğe bağlı sigortalı olmuştur. Ancak, sigortalılık başlangıç tarihinden önce zorunlu sigortalılık dönemine ait borcu bulunması nedeniyle ödediği primler öncelikle zorunlu sigortalılık dönemine ait borca mahsup edilecek, söz konusu borç bitmeden isteğe bağlı sigortalılık hizmet süresi kazanımı mümkün olmayacaktır.

506, 1479 ve 2926 sayılı kanunlara tabi isteğe bağlı sigortalıların Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önceki sürelerle ait primleri Kanuna göre, 5434 sayılı Kanuna tabi isteğe bağlı iştirakçi olanların ise 5434 sayılı Kanuna göre tahsil edilecektir. Ancak, 506 sayılı Kanun gereğince isteğe bağlı sigorta prim borçlarını yapılandıranların bu borçlarının tahsili, isteğe bağlı sigortalılıklarının devamı hakkında 4958 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesinin (K) fıkrası, 5458 sayılı Kanunun 1 ve 3 üncü maddeleri, Kanunun geçici 23, 24 ve 25 nci maddeleri hükümleri uygulanacaktır.

4- Genel sağlık sigortası hak sahipliği (Ek, 28/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge)

Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi ile isteğe bağlı sigortalılar 1/10/2008 tarihinden itibaren genel sağlık sigortalısı sayılmış olup, Kanunun 52 nci maddesi gereğince bakmakla yükümlü olunan kişi dahi olsalar genel sağlık sigortası primini ödemekle yükümlüdürler.

İsteğe bağlı sigortalılar ile bunların bakmakla yükümlü oldukları kişilerin genel sağlık sigortası yardımlarından faydalanmaları için sağlık hizmeti sunucusuna başvurdukları tarihten önceki son bir yıl içinde toplam 30 gün genel sağlık sigortası primi ödemiş olmaları ayrıca prim ve prime ilişkin borçlarının bulunmaması gerekmektedir.

İsteğe bağlı sigortalı olanlar; bakmakla yükümlü olunan ya da hak sahibi olarak ölüm aylığı veya geliri veyahut kendi çalışmasından dolayı gelir alan kişi olsa dahi, Kanunun 60 ıncı

maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında genel sağlık sigortalısı sayıldıklarından bunlar, genel sağlık sigortası primini de ödeyeceklerdir.

Türkiye’de yerleşik olma hali bir yılı doldurmamış yabancı uyruklu sigortalılar genel sağlık sigortalısı sayılmadığından, bunlardan bir yıldan daha az bir süre oturan ve isteğe bağlı sigortalı olanlardan genel sağlık sigortası primi alınmayacaktır. Ancak, oturma süresi bir yıldan fazla olanlardan oturma süresinin birinci yılının dolduğu tarihten itibaren sigortalının talepte bulunup bulunmadığına bakılmaksızın genel sağlık sigortası primi alınacaktır.

(Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) Ancak, oturma iznine istinaden isteğe bağlı sigortalılığı başlatılan yabancı uyruklulardan daha sonra Türk vatandaşlığına geçenlere verilen T.C. kimlik numaralarının sisteme girişinin yapılması halinde, tescil tarihi itibarıyla ödemesi gereken primlerin sağlık primleriyle birlikte tahakkuku yapıldığından, alınmaması gereken sağlık primlerinden dolayı borç oluşturulmaması için “GÜVENCE” programından “TESCİL İŞLEMLERİ” başlığı altında yer alan “YABANCI UYRUKLU SİG. GSS PRİMSİZ TARİH BELİRLEME” menüsüne, kullanıcılar tarafından sigortalının oturma izni aldığı tarih ile bir yıllık sürenin bittiği tarih, sigortalının oturma izni aldığı tarih ile Türk vatandaşlığına geçtiği tarih arasında bir yıllık sürenin olmaması durumunda ise oturma izni aldığı tarih ile Türk vatandaşlığına geçtiği tarih girilecektir.

(Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) Örnek 1- Yabancı uyruklu (A), 27/4/2018 tarihinde Ülkemizde oturma izni aldıktan sonra, talebine istinaden 21/6/2018 tarihinde Kanunun 50 nci maddesine göre isteğe bağlı sigortalılığı başlatılmış, 31/1/2019 tarihinde de Türk vatandaşlığına geçerek T.C. kimlik numarası almıştır. Bu durumda sigortalıdan 21/6/2018 tarihi ile 31/1/2019 tarihleri arasında sağlık primi kesilmemesi için, “YABANCI UYRUKLU SİG. GSS PRİMSİZ TARİH BELİRLEME” menüsüne başlangıç tarihinin 27/4/2018, bitiş tarihinin ise 31/1/2019 olarak girilmesi gerekmektedir.

(Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) Örnek 2- Yabancı uyruklu (B), 21/4/2015 tarihinde Ülkemizde oturma izni aldıktan sonra, talebine istinaden 20/6/2015 tarihinde Kanunun 50 nci maddesine göre isteğe bağlı sigortalılığı başlatılmış, 23/4/2018 tarihinde de Türk vatandaşlığına geçerek T.C. kimlik numarası almıştır. Bu durumda sigortalıdan 20/6/2015 tarihi ile 20/4/2016 tarihleri arasında sağlık primi kesilmemesi için, “YABANCI UYRUKLU SİG. GSS PRİMSİZ TARİH BELİRLEME” menüsüne başlangıç tarihinin 21/4/2015 bitiş tarihinin ise 20/4/2016 olarak girilmesi gerekmektedir.

5- İsteğe bağlı sigortalılık sürelerinin tespiti uygulaması (Ek, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge)

Kanunun 52 nci maddesinde “ait olduğu aydan itibaren en geç 12 ay içinde 89 uncu maddenin ikinci fıkrasına göre hesaplanacak gecikme cezası ve gecikme zammıyla birlikte primi ödenmeyen süreler, sigortalılık süresinden sayılmaz. Bu 12 aylık süreden sonra ödenen primler 89 uncu maddenin üçüncü fıkrası hükümlerine göre iade edilir.” hükmü yer almaktadır.

Bu hüküm doğrultusunda; isteğe bağlı sigortalılığı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında devam ettirilenlerin 12 aylık sorgulama süresi içerisinde primi ödenmeyen sürelerinin tespiti program aracılığı ile yapılmakta olup, bu program ile ait olduğu aydan itibaren 12 ay içerisinde gecikme cezası ve gecikme zammıyla birlikte primi ödenmeyen ay tespit edilmekte ve bu ay için “İSTEĞE BAĞLI BORCUNUN 12 AYLIK SÜRESİ DOLDU TARİHİNE HİZMET VERMEYİNİZ” uyarı mesajı gelmektedir.

Bu durumda on-line tescil ekranında “Tescil İşlemleri” menüsünde bulunan “Terk Kayıt Girişi” ekranının sigortalı türünden “İsteğe bağlı (12 ay takipli) sigortalı türünün seçilmek

suretiyle uyarı mesajında belirtilen tarihten bir önceki ayın sonu itibariyle (01) kodu ile isteğe bağlı sigortalılığın sona erdirilmesi, terk tarihinden sonraki bir tarihte sigortalının beyan etmiş olduğu prim ödemesine göre tespit edilen sigortalılık başlangıç tarihinin on-line tescil ekranında “Tescil İşlemleri” menüsünde bulunan “Terk Kayıt Girişi” ekranına (05) kodu ile girilmesi gerekmektedir. Uyarı mesajında belirtilen tarihin sigortalının tescil tarihinin içinde bulunduğu ay olması ve sigortalının hiç prim ödemesinin olmaması durumunda uyarı mesajının sigortalı dosyasında saklanması ile isteğe bağlı sigortalılık on-line tescil ekranında “Tescil İşlemleri” menüsünde bulunan “Terk Kayıt Girişi” ekranının sigortalı türünden “İsteğe bağlı (12 ay takipli) sigortalı türünün seçilmek suretiyle (01) terk kodu ile tescil tarihi itibariyle sona erdirilecektir.

Örnek - 13/5/2009 tarihinde isteğe bağlı sigortalı olarak tescili yapılan ancak hiç prim ödemesinde bulunmayan sigortalının bilgisayarda “İSTEĞE BAĞLI BORCUNUN 12 AYLIK SÜRESİ DOLDU 2009 yılı Mayıs TARİHİNE HİZMET VERMEYİNİZ” uyarı mesajı doğrultusunda isteğe bağlı sigortalılığı on-line tescil ekranında “Tescil İşlemleri” menüsünde bulunan “Terk Kayıt Girişi” ekranının sigortalı türünden “İsteğe bağlı (12 ay takipli) sigortalı türünün seçilmek suretiyle (01) terk kodu ile 13/5/2009 tarihi itibariyle sona erdirilecektir.

Uyarı mesajında belirtilen tarihin sigortalının tescil tarihinin içinde bulunduğu ay olması ancak sigortalının tescil tarihinden sonraki aylarda prim ödemesinin bulunduğu tespit edilmediği takdirde ise isteğe bağlı sigortalılık, ödenen prim tutarının cari ay ve geçmiş dönem prim borçlarını karşılayıp karşılamadığı tespit edilerek başlatılacaktır.

Örnek 1- 11/2/2011 tarihinde isteğe bağlı sigortalı olarak tescili yapılan ancak tescil tarihinden itibaren 12 aylık sorgulama süresi içinde prim ödemesinde bulunmayan ilk prim ödemesini 16/4/2014 tarihinde yapan sigortalının bilgisayarda “İSTEĞE BAĞLI BORCUNUN 12 AYLIK SÜRESİ DOLDU 2011 yılı Şubat TARİHİNE HİZMET VERMEYİNİZ” uyarı mesajı doğrultusunda isteğe bağlı sigortalılığı on-line tescil ekranında “Tescil İşlemleri” menüsünde bulunan “Terk Kayıt Girişi” ekranının sigortalı türünden “İsteğe bağlı (12 ay takipli) sigortalı türünün seçilmek suretiyle (01) terk kodu ile 11/2/2011 tarihi itibariyle sona erdirilecek, 16/4/2014 tarihinde yatırılan prim tutarı cari ay primini karşılıyorsa isteğe bağlı sigortalılık (05) kodu ile ödeme yapılan tarihten 12 ay geriye doğru gitmek suretiyle tespit edilen 1/5/2013 tarihi itibariyle başlatılacaktır. Ancak sigortalının 2014 yılı 4 üncü ay içerisinde 2013 yılı 5 inci ay prim borç ve cezasını karşılayacak primi yatırmaması halinde 2013 yılı 5 inci ayının 12 aylık sorgulama süresi dışında kalması nedeniyle “İSTEĞE BAĞLI BORCUNUN 12 AYLIK SÜRESİ DOLDU 2013 yılı Mayıs TARİHİNE HİZMET VERMEYİNİZ” uyarı mesajı doğrultusunda daha önce bilgisayar kayıtlarına alınan 1/5/2013 (05) isteğe bağlı sigortalılık başlangıç tarihi iptal edilerek 1/6/2013 (05) tarihi bilgisayar kayıtlarına alınacaktır.

Örnek 2- Örnek 1 deki sigortalının 16/4/2014 tarihinde yatırmış olduğu prim tutarının cari ay prim tutarı ile birlikte 12 aylık sorgulama süresi içinde kalan en eski ayın prim borç ve cezasını karşılıyor olması halinde ise isteğe bağlı sigortalılık (05) kodu ile prim ödenen tarihten 12 ay geriye doğru gitmek suretiyle tespit edilen 1/5/2013 tarihi itibariyle başlatılacak ve isteğe bağlı sigortalılık program aracılığı ile 12 aylık sorgulama süreleri dikkate alınarak devam edecektir.

İsteğe bağlı sigortalılığı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında devam ettirilenlerin (Kanunun 5 inci maddesinin (g) bendine tabi olanlar ile 51 inci maddenin üçüncü fıkrası kapsamındakiler) 12 aylık prim ödeme sorgulaması program aracılığı ile yapılmakta olup ayrıca giriş ve çıkış yapılmayacaktır.

6- 4/10/2000 ila 30/9/2008 tarihleri arasında yersiz sağlık primi ödeyip sağlık hizmeti alan sigortalılarla ilgili yapılacak işlemler (Ek, 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge)

1479 ve 2926 sayılı Kanunlar gereğince isteğe bağlı sigortalı olup haklarında sağlık sigortası hükümleri uygulanmayan ancak sağlık sigortası primleri alınan kişilerin Kurumca sunulan sağlık hizmetlerinden yararlanmış olmaları halinde, Kurumca yapılan sağlık harcamalarının, (Harcama tutarının, ödenen sağlık primini aşp aşmadığına bakılmaksızın) sigortalıdan tahsili cihetine gidilmeyeceği gibi ödenen sağlık primlerinin iadesi de yapılmayacaktır.

Dolayısıyla 4/10/2000 ila 30/9/2008 tarihleri arasında 1479 ve 2926 sayılı Kanunlar kapsamında zorunlu isteğe bağlı sigortalılıkları kesintiye uğradıktan sonra primlerini sağlık primleriyle birlikte kesintisiz ödeyen sigortalıların, sağlık sigortası kapsamında ödemiş oldukları primler sağlık sigortası primlerine mahsup edilecektir.

Bu kapsamda bulunan sigortalılara sağlık priminin tahakkuk ettirilebilmesi amacıyla 36 kurum kodu açılmış olup Güvence Programında yer alan yetkili panelinden sigortalının bilgileri girildikten sonra (36) kurum kodunun ve değerlendirme tarihinin girilerek, sistem tarafından ödenen sağlık primlerinin mahsup işlemleri gerçekleştirilecektir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

5434 sayılı Kanuna Tabi İsteğe Bağlı İştirakçilik

1- 5434 sayılı Kanuna tabi isteğe bağlı iştirakçi olabilecekler

5434 sayılı Kanuna göre iştirakçi iken Kanunun yürürlüğe girdiği 2008 yılı Ekim ayından önce veya sonra görevinden ayrılanlar ile bunlardan Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi olarak yeniden çalışmaya başlayıp görevlerinden ayrılanlar,

2008 yılı Ekim ayından önce veya sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi görevinden ayrılıp Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerine tabi çalışmakta iken sigortalılıkları sona erenler,

gerekli şartları taşımaları halinde 5434 sayılı Kanunun mülga 12 nci maddesinin son paragrafı uyarınca isteğe bağlı iştirakçi olabileceklerdir.

Örnek 1– 30/8/2000 tarihinde teğmen olarak 5434 sayılı Kanuna tabi göreve başlayan ve 16/10/2011 tarihinde istifaen görevinden ayrılan ilgili 10/1/2012 tarihinde isteğe bağlı iştirakçi olmak için Kurumumuza başvurması ve gerekli şartları taşıması halinde 5434 sayılı Kanunun mülga 12 nci maddesinin son paragrafı uyarınca isteğe bağlı iştirakçi olabilecektir.

2- 5434 sayılı Kanuna tabi isteğe bağlı iştirakçi olamayacaklar

5434 sayılı Kanunun mülga 12 nci maddesinin son paragrafı uyarınca;

- Herhangi bir nedenle kurumlarınca görevlerine son verilmiş veya Devlet memurluğundan çıkarılmış olanlar,

- 657 sayılı Kanunun 48 nci maddesinin (A) 5 bendi uyarınca taksirli suçlar ve aşağıda sayılan suçlar dışında tecil edilmiş hükümler hariç olmak üzere, ağır hapis veya 6 aydan fazla hapis veyahut affa uğramış olsalar bile Devletin şahsiyetine karşı işlenen suçlarla, zimmet, ihtilas, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas gibi yüz

kızartıcı veya şeref ve haysiyeti kırıcı suçtan veya istimal ve istihlak kaçakçılığı hariç kaçakçılık, resmi ihale ve alım satımlara fesat karıştırma, Devlet sırlarını açığa vurma suçlarından dolayı hükümlü bulunmaları nedeniyle Devlet Memurluğuna alınma şartlarını kaybetmiş olanlar,

- 657 sayılı Kanunun 96 ncı maddesi uyarınca olağanüstü hal, sıkıyönetim, seferberlik ve savaş hallerinde veya genel hayata müessir afetlere uğrayan yerlerdeki Devlet memurlarından, yerine atanacaklar gelip işe başlamadan görevlerini bırakanlar,

- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerine, 506 sayılı Kanunun Geçici 20 nci maddesinde belirtilen sandıklara ve Ülkemiz ile ikili sosyal güvenlik anlaşması yapılmış olan ülkelerdeki sigorta mercilerinden herhangi birine tabi zorunlu yada isteğe bağlı sigortalı olanlar,

- Kendi çalışmalarından dolayı gelir veya aylık alanlar,
isteğe bağlı iştirakçi olamayacaklardır.

Örnek 1- 18/11/2009 tarihinde kadrolu öğretmen olarak göreve başlayan ve 16/7/2011 tarihinde istifaen bu görevinden ayrılan sigortalı 22/7/2011 tarihinde 5434 sayılı Kanuna tabi isteğe bağlı iştirakçi olmak için Kuruma müracaat etmiştir. Kanunun yürürlük tarihi olan 2008 yılı Ekim ayı başından önce 5434 sayılı Kanuna tabi hizmeti bulunmayan sigortalının 5434 sayılı Kanuna tabi isteğe bağlı iştirakçi olmasına imkan bulunmamakta olup, talep etmesi halinde durumu Kanun uyarınca incelenecektir.

Örnek 2- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi uyarınca sigortalı iken 15/8/2006 tarihinde 25 yıl 6 ay hizmeti üzerinden emekliye ayrılan sigortalı 24/8/2011 tarihinde 5434 sayılı Kanuna tabi isteğe bağlı iştirakçi olmak için Kuruma müracaat etmiştir. Kendi çalışmasından dolayı gelir/aylık alan sigortalının gerek 5434 sayılı Kanun gerekse Kanun uyarınca isteğe bağlı sigortalı olmasına imkan bulunmamaktadır.

3- 5434 sayılı Kanuna tabi isteğe bağlı iştirakçiliğin şartları ve başvuru

5434 sayılı Kanuna tabi isteğe bağlı iştirakçi olmak isteyenlerin,

- 657 sayılı Kanuna ve diğer personel kanunları ile kendi kuruluş kanunlarına göre en az 10 yıl çalışmış olmaları,

- Memuriyet görevinden istifa etmek veya müstafi sayılmak suretiyle ayrılmış olmaları,

- Memurluktan ayrıldıktan sonra altı ay geçmeden, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bendi uyarınca sigortalı çalışmaya başlayanların ise zorunlu sigortalılıklarının sona erdiği tarihten itibaren altı ay içinde Kuruma yazılı olarak müracaat etmeleri,

halinde 5434 sayılı Kanunun mülga 12 nci maddesi gereğince isteğe bağlı iştirakçilikleri sağlanacaktır.

10 yıllık sürenin hesabında fiili hizmet süresi zammı, itibari hizmet süresi, ücretsiz izinli geçen süreler, hizmet borçlanmaları ile benzeri süreler dikkate alınmayacaktır.

5434 sayılı Kanuna göre isteğe bağlı iştirakçi olmak isteyenler 5434 sayılı Kanuna göre isteğe bağlı sigortalı olarak ilgilendirilmesi istemini içeren dilekçe veya www.sgk.gov.tr internet adresinin form dilekçeler bölümünden doldurulacak dilekçe ile **(Değişik, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge) (Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)** Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü Kamu Görevlileri Tescil ve Hizmet Daire Başkanlığına müracaat edeceklerdir.

Örnek 1- 16/8/1997 tarihinde Devlet memuru olarak 5434 sayılı Kanuna tabi göreve başlayan ve 24/8/2011 tarihinde istifaen bu görevinden ayrılan sigortalı 5/9/2011 tarihinde 5434 sayılı Kanuna tabi isteğe bağlı iştirakçi olmak için Kuruma müracaat etmiştir. Buna göre, 10 yıldan fazla hizmeti bulunan sigortalı, başvurusunu takip eden aybaşı olan 15/9/2011 tarihinden itibaren isteğe bağlı iştirakçi olarak Kurumumuzla ilgilendirilecektir.

Örnek 2- 15/8/2006 tarihinde devlet memuru olarak 5434 sayılı Kanuna tabi göreve başlayan ve 12/7/2011 tarihinde istifaen bu görevinden ayrılan sigortalı 16/8/2011 tarihinde 5434 sayılı Kanuna tabi isteğe bağlı iştirakçi olmak için Kuruma müracaat etmiştir. Buna göre, başvuru tarihi itibarıyla toplam hizmet süresi 10 yıldan az (4 yıl 11 ay) olan sigortalının 5434 sayılı Kanuna tabi isteğe bağlı iştirakçi olmasına imkan bulunmayıp, talep etmesi halinde durumu Kanun uyarınca incelenecektir.

4- 5434 sayılı Kanuna tabi isteğe bağlı iştirakçilerin ödemesi gereken kesenek ve kurum karşılığı tutarı

İsteğe bağlı iştirakçilerin ödemesi gereken bir aylık kesenek ve karşılık tutarı sigortalının görevinden ayrıldığı tarihteki derece kademesinin göstergesi, varsa bu dereceye ait ek gösterge rakamının müracaat ettiği tarihteki katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak tutara o tarihte yürürlükte olan taban aylığı, kıdem aylığı, emeklilik tazminatı tutarı ilave edilmek suretiyle bulunacak toplam tutarın %16 emeklilik keseneği ve %20 kurum karşılığı olmak üzere toplam %36'sıdır.

Ayrıca, 5434 sayılı Kanunun mülga 12 nci maddesi uyarınca isteğe bağlı iştirakçi olarak Kurumumuzla ilgilendirilenler 1/1/2012 tarihinden itibaren isteklerine bakılmaksızın %12 oranındaki genel sağlık sigortası primlerinin tamamını da kendileri ödeyeceklerdir.

5- 5434 sayılı Kanuna tabi isteğe bağlı iştirakçiliğin sona ermesi

5434 sayılı Kanuna tabi isteğe bağlı iştirakçiliği sağlananların,

Toplu ya da fasılalı olarak toplam altı aydan fazla emeklilik keseneği ve kurum karşılıklarının süresi içinde yatırılmaması,

İsteğe bağlı iştirakçi olarak ilgilendirildikten sonra, zorunlu sigortalı olmalarını gerektirecek çalışmaya başlamaları,

İsteğe bağlı iştirakçi olarak ilgilenmek isteğinden vazgeçenlerin bu isteklerini Kuruma yazılı olarak bildirmeleri,

halinde isteğe bağlı iştirakçiliklerine son verilecektir.

Toplu ya da fasılalı olarak toplam altı aydan fazla emeklilik keseneği ve kurum karşılıklarının süresi içinde yatırılmaması veya isteğe bağlı iştirakçi olarak ilgilenmek isteğinden vazgeçenlerin 5434 sayılı Kanunun mülga 12 nci maddesi uyarınca tekrar isteğe bağlı iştirakçi olarak ilgilendirilmelerine imkan bulunmayıp, talep etmeleri halinde Kanun uyarınca isteğe bağlı sigortalı olabileceklerdir.

SEKİZİNCİ KISIM SİGORTALILIK SÜRESİNE EKLENEN SÜRELER

BİRİNCİ BÖLÜM Fiili Hizmet Süresi Zammı

Kanunun fiili hizmet süresi zammına ilişkin hükümleri 2008 yılı Ekim ayı başı itibariyle yürürlüğe girmiştir. 506 sayılı Kanunun itibari hizmet süresine ilişkin ek 5 inci maddesi ile 5434 sayılı Kanunun fiili hizmet süresi zammına ilişkin 32 nci maddesi yürürlükten kaldırılmış, Kanunun 40 ıncı maddesi ile fiili hizmet süresi zammı olarak yeniden düzenlenmiştir.

(Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Diğer taraftan, 6385, 7077, 7078, 7146 sayılı kanunlar ve 703 sayılı KHK uyarınca Kanunun 40 ıncı maddesinde yapılan değişiklikler sonucu fiili hizmet süresi zammı uygulaması kapsamı genişletilmiş olup, söz konusu değişiklik gereğince yapılması gereken işlemler ilgili başlıklar altında açıklanmıştır.

1- Fiili hizmet süresi zammından yararlandırılacak sigortalılar

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentleri kapsamında 40 ıncı maddede yer alan tablonun 1 ila 15 numaralı sıralarında belirtilen işyerlerinde ve işlerde çalışanlar 2008 yılı Ekim ayı başından, 6385 sayılı Kanunla söz konusu tabloya eklenen 16 ila 18 numaralı sıralarında belirtilen işyerlerinde ve işlerde çalışanlar **(Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)** 2013 yılı Şubat ayı başından **(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı**

Genelge) 7078 sayılı Kanun ile tabloya eklenen (19) numaralı sırasında belirtilen işyerlerinde ve işlerde çalışanlar 25/8/2017 tarihinden, ve (20) numaralı sırasında belirtilen işyerlerinde ve işlerde çalışanlar ise 3/8/2018 tarihinden itibaren fiili hizmet süresi zammından yararlandırılacaklardır.

Kapsamdaki İşler/İşyerleri	Kapsamdaki Sigortalılar	Eklenecek Gün Sayısı
1) Kurşun ve arsenik işleri	1) Kurşun üretilen galenit, serüzit, anglezit gibi cevherlerin çıkarılmasına ilişkin maden ocağı işlerinde çalışanlar. 2) Kurşunlu madenlerden yahut içinde kurşun bulunan kül, maden köpüğü, kurşun fırın kurumu, üstübeç artığı ve benzeri maddelerden kurşun üretimi için yapılan izabe işlerinde çalışanlar. 3) Antimuan, kalay, bronz ve benzeri maddelerle yapılan kurşun alaşımı işlerinde çalışanlar.	60
	4) Kurşun izabe fırınlarının teksif odalarında biriken kuru tozları kaldırma işlerinde çalışanlar.	90
2) Cam fabrika ve atölyeleri	1) Cam yapımında kullanılan ilkel maddeleri toz haline getirme, eleme, karıştırma ve kurutma işlerinde (bu işleri yapmak üzere tam kapalı odalar içinde otomatik makineli tesisat veya çalışma ortamındaki tozları sağlık için tehlike oluşturmayacak düzeye indiren havalandırma tesisatı bulunmadığı takdirde) çalışanlar. 2) Eritme işlerinde (otomatik besleme fırınlarıyla çalışılmadığı takdirde) çalışanlar. 3) Ateşçilik işlerinde çalışanlar. 4) Üfleme işlerinde (tamamen otomatik makinelerle yapılmadığı takdirde) çalışanlar. 5) Basınçla yapılan cam işlerinde (cam tazyiki işleri) çalışanlar. 6) Ayna camı sanatında potalı cam dökümü işlerinde (potalar kalıp masasına mekanik araçlarla taşınmadığı takdirde) çalışanlar. 7) Camı fırın başından alma işlerinde çalışanlar. 8) Yayma fırınlarında düzeltme işlerinde çalışanlar.	60

	9) Tıraş işlerinde çalışanlar. 10) Asitle hak ve cilâlama işlerinde çalışanlar. 11) Basınçlı havayla kum püskürten cihazlarla yapılan işlerde (çalışma ortamındaki tozları sağlık için tehlike oluşturmayacak düzeye indiren havalandırma tesisatı bulunmadığı takdirde) çalışanlar. 12) Pota ve taş odalarında görülen işlerde çalışanlar.	
3) Cıva üretimi işleri sanayii	1) Cıva izabe fırınlarında görülen işlerde çalışanlar. 2) Elementer cıva bulunan ocaklarda görülen işlerde çalışanlar.	90
4) Çimento fabrikaları	1) İlkel maddeleri kırma, ufalama, ezme, eleme ve karıştırma işlerinde çalışanlar. 2) Otomatik fırınlarda pişirme işlerinde çalışanlar. 3) Klinkeri öğütme, eleme, torba ve fiçılara koyma işlerinde (otomatik olarak tozun etrafa yayılmasını önleyici bir düzenleme yapılmadığı takdirde) çalışanlar.	60
5) Kok fabrikalarıyla termik santraller	1) Ateşçilik, ocak temizliği, jeneratör, doldurma, boşaltma ve temizleme işlerinde çalışanlar. 2) Kimyasal arıtma işlerinde çalışanlar. 3) Gazın geçtiği cihaz ve boruların onarılması ve temizlenmesi işlerinde çalışanlar. 4) Kok fabrikalarında kömür ve ocak işlerinde çalışanlar. 5) Elektrik enerji üretim santrallerinin kazan dairesindeki ateşçilik, kül ve kömürlerin taşınması işlerinde çalışanlar. 6) Termik santrallerle her çeşit buhar kazanlarının kazan dairesindeki ateşçilik, kül ve kömürlerin taşınması işlerinde çalışanlar.	60
6) Alüminyum fabrikaları	1) Alüminyum oksit üretimi işlerinde çalışanlar. 2) Alüminyum bronz hazırlama işlerinde çalışanlar. 3) Alüminyum madeni üretimi işlerinde çalışanlar.	60
7) Demir ve çelik fabrikaları	1) Demir izabe fabrikalarında cevherin demire çevrilmesi işleriyle boru fabrikalarının fırın ve döküm dairelerinde yapılan işlerinde çalışanlar. 2) Çelikhanelerin çelik yapılan fırınlarıyla	90

	bunların teferruat ve eklentilerinden olan ikinci derecedeki fırınlarda ve konvertörlerde yapılan işlerinde çalışanlar. 3) Sıvı haldeki demir ve çeliğin tesisat ve teçhizatla veya mekanik olarak taşınmasına ilişkin işlerde çalışanlar. 4) Sıcak veya sıvı haldeki cürufun taşınması ve işlenmesi işlerinde çalışanlar. 5) Haddehanelerde (soğuk demirle çalışılan haddehaneler hariç), fırınlarda, hadde serilerinde, haddehaneyi kızgın veya sıvı çelik yahut demirle besleyen tesisat ve araçlarla görülen işlerle kızgın halde olan yarı mamul parçaların kesilmesi ve hazırlanması işlerinde çalışanlar.	
8) Döküm fabrikaları	1) Döküm kalıp ve maçalarının yapılması ve döküme hazır duruma getirilmesi işlerinde çalışanlar. 2) Döküm şarjının hazırlanması ve her çeşit maden eritme (izabe) fırınlarının döküme hazır duruma getirilmesi işlerinde çalışanlar. 3) Maden eritme ve dökme işlerinde çalışanlar.	60
9) Asit üretimi yapan fabrika ve atölyeler	1) Asit için hammaddelerin hazırlanması işlerinde çalışanlar. 2) Asidin yapılma safhalarındaki işlerinde çalışanlar. 3) Baca gazlarından asit elde edilmesi işlerinde çalışanlar.	90
10) Yeraltı işleri	Maden ocakları (elementer cıva bulunduğu saptanan cıva maden ocakları hariç), kanalizasyon ve tünel yapımı gibi yer altında yapılan işlerde çalışanlar.	180
11) Radyoaktif ve radyoionizan maddelerle yapılan işler	Doğal ve yapay radyoaktif, radyoionizan maddeler veya bütün diğer korpüsküler emanasyon kaynakları ile yapılan işlerde çalışanlar	90

12) Su altında veya su altında basınçlı hava içinde çalışmayı gerektiren işler	1) Su altında basınçlı hava içinde çalışmayı gerektiren işlerden 20- 35 metreye kadar derinlik veya 2-3,5 kg/cm2 basınçta yapılan işlerde çalışanlar	60
	2) Su altında basınçlı hava içinde çalışmayı gerektiren işlerden 35-40 (40 hariç) m. derinlik veya 3,5-4 (3,5 hariç) kg/cm2 basınçta yapılan işlerde çalışanlar 3) Dalgıçlık işinde çalışanlar	90
13)Türk Silâhlı Kuvvetlerinde, Jandarma Genel Komutanlığında ve Sahil Güvenlik Komutanlığında (Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)	Subay, yedek subay, astsubay, (Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) yedek astsubay, uzman jandarma ve uzman erbaşlar ve sözleşmeli erbaş ve erler (Ek, 28/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge)	90
14) Emniyet ve polis mesleğinde Milli İstihbarat Teşkilâtında	Asaleti onaylanmış olmak şartıyla adaylıkta geçirilen süreler dahil polis memuru, başpolis memuru ve kıdemli başpolis memuru, (Ek, 28/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge) komiser yardımcısı, komiser, başkomiser, emniyet amiri, emniyet müdürleri ile bu ve daha yukarı maaş ve derecelerdeki emniyet mensupları, Milli İstihbarat Teşkilâtı mensupları	90

15) İtfaiye veya yangın söndürme işleri	Yangın söndürme işlerinde çalışanlar	60
16) Basın ve gazetecilik mesleğinde suretiyle fiilen çalışanlar.	Basın Kartı Yönetmeliğine gören basın kartı sahibi olmak	90
17) Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu basın kartı sahibi olmak suretiyle;	Basın Kartı Yönetmeliğine göre Türkiye Radyo-Televizyon Kurumunda haber hizmetinde fiilen çalışanlar	90
18) Türkiye Büyük Millet Meclisi ile Cumhurbaşkanlığı (Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)	Yasama organı üyeleri ile Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlar (Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)	90
19) Ceza infaz kurumlarında (Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)	Ceza infaz kurumu müdürü, idare memuru, infaz ve koruma başmemuru infaz ve koruma memuru ünvanlı kadrolarda bulunanlar ile Adalet Bakanlığı taşra teşkilatına tahsisli kadro veya pozisyonlarda bulunup ceza infaz kurumlarında hükümlü ve tutuklularla bilfiil irtibat içinde olan diğer görevliler	90
20) İnsan sağlığına ilişkin işler (Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)	11/4/1928 tarihli ve 1219 sayılı Kanun, 25/2/1954 tarihli ve 6283 sayılı Hemşirelik Kanunu ve 18/12/1953 tarihli ve 6197 sayılı Eczacılar ve Eczaneler Hakkında Kanun kapsamında sağlık meslek mensubu sayılan ve insan sağlığı için koruyucu, teşhis, tedavi ve rehabilite edici hizmetlerde çalışanlar	60

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Emeklilik ve yaşlılık aylığı alanlar hariç ihtiyat pilotları hakkında Kanunun 40 ıncı maddesinin ikinci fıkrasında yer alan tablonun (13) numaralı sırada belirtilen hükümler uygulanacaktır.

2- Fiili hizmet süresi zammından yararlandırılmada esas alınacak hususlar

Kanunun 40 ıncı maddesi kapsamında sayılan iş veya görevlerde çalışan sigortalıların fiili hizmet süresi zammından yararlanabilmesi, yasa da belirtilen işyerlerinde ve belirtilen işleri fiilen yapması koşullarının birlikte gerçekleşmesine bağlı bulunmaktadır. Diğer bir ifade ile fiili hizmet süresi zammından, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentleri kapsamında çalışan ve fiilen 40 ıncı maddenin ikinci fıkrasındaki tabloda belirtilen işleri yapmaları nedeniyle işlerin risklerine maruz kalan sigortalılar yararlandırılacaktır.

Fiili hizmet süresi zammından yararlandırılması için sayılan işyerlerinde çalıştıkları halde, söz konusu işleri/görevleri yapmayan veya sayılan işleri/görevleri yaptıkları halde, söz konusu işyerlerinde çalışmayan sigortalıların işyeri ve iş koşulu şartı bir arada yerine gelmediğinden fiili hizmet süresi zammından yararlandırılmalarına imkan bulunmamaktadır.

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Ancak, esas faaliyet konusu nedeniyle fiili hizmet süresi zammı belge türleri ile ilişkilendirilmemiş işyerlerinde, fiili hizmet süresi zammı kapsamında bulunan işler de yapılabilmekte olup, (örneğin, “motorlu piston imalatı” yapılan işyerinde bir dökümhanenin bulunması gibi) bu şekilde, esas faaliyet konusu bakımından fiili hizmet süresi kapsamında değerlendirilmeyen işyerlerince Kanunun 40 ıncı maddesinin ikinci fıkrasındaki tabloda yer alan işleri yapan sigortalıların fiili hizmet süresi zammı kapsamında çalıştırıldığının belgelenerek (çalışanların diploma, sertifika vb. belgeleri) müracaat edilmesi halinde, bu sigortalıların çalışmalarının fiili hizmet süresi zammı kapsamına girip girmediği Kanunun 40 ıncı maddesinde öngörülen hükümlere bakılarak araştırılacak, uygun görülmesi durumunda Kanunun 40 ıncı maddesinde belirtilen süreye ilişkin tanımlama işlemi yapılacaktır.

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Diğer taraftan, işverenlerce fiili hizmet süresi zammı kapsamında sigortalı çalıştırıldığının dilekçe ile beyan edilmesine rağmen kanıtlayıcı belge sunulamaması halinde işyerinde fiili hizmet süresi zammı kapsamında çalışılıp çalışılmadığının Kurumun kontrol ve denetimle görevli memurlarınca tespiti yapıldıktan sonra uygun görülen işyerlerinin tanımlama işlemi yapılacaktır.

Türk Silahlı Kuvvetlerinde, **(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)** Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığında emniyet ve polis mesleğinde, Milli İstihbarat Teşkilatında çalışan sigortalıların fiili hizmet süresi zammından yararlanılabilmeleri için çalışmanın ilgili kamu idaresinde ve belirtilen kadro veya unvanlarda geçmesi, yasama organı üyeleri ile dışardan atanan bakanların ise söz konusu görevleri yapmaları yeterli olacaktır.

Yasama organı üyeleri ile dışarıdan atanan bakanlar hariç, fiili hizmet süresi zammı kapsamında olan işyerlerinde çalışan sigortalıların çalışılan ayın bazı günlerinde kapsam dışı işlerde geçen süreleri ile kapsamda olan işlerde fiilen çalışmayarak risklerine maruz kalmadıkları 2429 sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanunda belirtilen tatil günleri ile yıllık izin, ücretsiz izin, ücretli izin, sıhhi izin ve eğitim kurs süreleri Kanunun 40 ıncı maddesi kapsamında değerlendirilmeyecektir. Türk Silahlı Kuvvetleri, **(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)** Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı, Emniyet ve Milli İstihbarat Teşkilatında fiili hizmet süresi zammı kapsamında çalışan sigortalıların ise ücretsiz izin süreleri dışındaki diğer süreleri 40 ıncı madde kapsamında değerlendirilecektir.

(Ek, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge) 6552 sayılı Kanunun 42 nci maddesi ile Kanunun 40 ıncı maddesinin birinci fıkrasında yapılan değişiklik uyarınca, ikinci fıkrada yer

alan tablonun (10) numaralı sırasında yer alan yeraltı işlerinin maden ocakları (elementer cıva bulunduğu saptanan cıva maden ocakları hariç), kanalizasyon ve tünel yapımı gibi yer altında yapılan işlerde çalışanlar için 6552 sayılı Kanunun yürürlük tarihi olan 11/9/2014 tarihinden itibaren, fiili hizmet süresi zammından yararlandırılacakları dönem içerisinde kalan; yıllık ücretli izin, sıhhi izin, hafta tatili, ulusal bayram ve genel tatil günleri ile eğitim, kurs, iş öncesi ve sonrası hazırlık sürelerinde fiilen çalışma ve söz konusu işlerin risklerine maruz kalma şartı aranmayacaktır.

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Fiili hizmet süresi zammı kapsamındaki işyerlerinden Kurumumuza aylık prim ve hizmet belgesiyle yapılan fiili hizmet süresi zammı kapsamındaki bildirimlere yönelik 3/11/2017 tarihinden itibaren e-bildirge programında her ay için azami 26 gün bildirim kontrolü konulmuş olup, aynı işyerinden farklı belge türleri ile toplamda 30 günden fazla hizmet bildirilmeyecektir. (örneğin; (01) nolu belge türü ile 4 gün, (32) nolu belge türü ile 26 gün gibi)

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Yine, e-bildirge programında 2018 yılı Mart ayından itibaren de bir işyerinden aynı sigortalılar için aynı döneme ait farklı belge türleri seçilerek toplamda 30 günden fazla hizmet bildirilmemesi yönünde kontrol konulmuştur.

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) E-bildirge programına her ay için azami 26 gün üzerinden fiili hizmet süresi zammı bildirilmesine yönelik kontrolün konulduğu 3/11/2017 tarihinden önceki sürelerde işverenlerce, bazı dönemlerde aynı işyerinden aynı sigortalı için;

Dönem yıl/ay	Belge Kodu	Belge Türü	Gün	Prime esas kazanç
2011/08	1	Asıl	3	94.05
2011/08	32	Asıl	28	1,723.13
2016/04	1	Asıl	3	207.45
2016/04	32	Asıl	27	2,831.49
2017/07	1	Asıl	30	1,958.28
2017/07	32	Asıl	30	1,958.28

şeklinde bildirim yapıldığı ve prime esas kazançların da buna göre oluşturulduğu tespit edilmiştir.

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Bu çerçevede, 3/11/2017 tarihinden önce Kanunun 40 ncı maddesi kapsamında 26 günden fazla bildirim yapılan sigortalılardan bu Genelgenin yayımı tarihi itibarıyla aylık bağlanmamış olanların fiili hizmet süresi zammı kapsamındaki çalışmaları yukarıdaki istisnalar hariç olmak üzere 26 gün olarak dikkate alınacaktır.

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) İşverenlerce aynı sigortalı için aynı işyerinden fiili hizmet süresi zammı ile normal çalışma süreleri için toplamda 30 günün üzerinde yapılan bildirimler aşağıdaki tabloda örneklendiği şekilde dikkate alınacaktır.

İşverenlerce farklı belge türleri ile 30 günün üstünde hizmet bildirildiğini gösterir tablo

Dönem yıl/ay	Belge türü	İşverenin bildirdiği PÖGS	Olmaması Gereken PÖGS	Prime esas kazanç
2016/6	13	30	4	Değerlendirilen gün karşılığı kazanç
2016/6	33	30	26	Değerlendirilen gün karşılığı kazanç
2016/9	13	30	8	Değerlendirilen gün karşılığı kazanç
2016/9	33	22	22	Kazanç aynı
2016/12	13	30	10	Değerlendirilen gün karşılığı kazanç
2016/12	33	20	20	Kazanç aynı
2017/3	13	9	8	Değerlendirilen gün karşılığı kazanç
2017/3	33	22	22	Kazanç aynı
2017/7	13	29	28	Değerlendirilen gün karşılığı kazanç
2017/7	33	2	2	Kazanç aynı

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Diğer taraftan, ay içinde işe girişi ya da işten çıkışı olanlar için fiili hizmet süresi zammına tabi belge türleri ile bildirimi yapılacak azami gün sayısı, sigortalı adına o ay bildirilecek toplam prim ödeme gün sayısının 30'a bölünmesi ile çıkan sonucun 26 ile çarpılmasıyla bulunacaktır. Bu şekildeki hesaplamada gün kesirleri bir gün kabul edilecektir. Fiili hizmet süresi zammı dışındaki çalışmalar için de normal belge türleri ile bildirim yapılacaktır. Her bir belge türü için eksik gün nedeni olarak "13-Diğer Nedenler" seçilecektir.

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) **Örnek** - Sigortalı 10/9/2018 tarihinden itibaren özel (B) hastanesinde "anestezi teknisyeni" olarak göreve başlamıştır. Sigortalının işe girdiği 10/9/2018 tarihinden o ayın son gününe kadar ki sürede toplam prim ödeme gün sayısı 21'dir. Sigortalının çalışmasından dolayı fiili hizmet süresi zammına esas azami gün sayısı, $(21/30) \times 26 = 18,20$ 'dir. Hesaplamada gün kesirleri bir gün kabul edileceği için bulunan gün sayısı 19 kabul edilecektir. Bu nedenle, işveren tarafından sigortalı için, (29) numaralı belge türünden azami 19 gün, (01) numaralı belge türünden asgari 2 gün olmak üzere toplamda 21 gün hizmet bildirilecektir.

Günlük çalışma süresinin bir bölümünde fiili hizmet süresi zammı kapsamındaki işlerde çalışan sigortalılar çalıştıkları sürelerle orantılı olarak fiili hizmet süresi zammından yararlandırılacaklardır. Gönderilecek belgenin dönemine ait yapılan hesaplama sonucunda, fiili

hizmet süresi zammı kapsamında geçen çalışma günlerinin küsuratlı çıkması halinde bu süre tam güne iblağ edilecek, söz konusu belgenin dönemine ait fiili hizmet süresi zammının küsuratlı çıkması halinde ise tama iblağ yapılmayacaktır. Ancak, tama iblağ işlemi sigortalının hizmet bildirimi veya emeklilik işlemlerinde bir defaya mahsus olmak üzere yapılacaktır.

Kontrol, denetim ve idareciliğin gerektirdiği gözlem ve benzeri amaçlarla süreklilik arz etmeyen kısa süreli çalışmalar, bu işlerin fiilen yapılmayıp işin yönetim görevinin yapılması ile söz konusu işleri yapmakla birlikte işin otomasyonla yapılması, ileri teknolojilerin kullanılması gibi sebeplerle iş sağlığı ve iş güvenliği tedbirleri alınarak, riskin ve zararlı faktörlerin etkilerinin ortadan kalktığı durumlarda sigortalılar fiili hizmet süresi zammından yararlandırılmayacaktır.

2008 yılı Ekim ayı başından önce 506 sayılı Kanunun mülga ek 5 inci maddesine göre itibari hizmet süresi, 5434 sayılı Kanunun mülga 32 nci maddesine göre fiili hizmet süresi zammı kapsamında çalışması olup, 2008 yılı Ekim ayı başından sonra Kanunun 40 ıncı maddesi kapsamında çalışması olmayanlar, bu tarihten sonra fiili hizmet süresi zammından yararlandırılmayacaklardır.

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) (4/a) kapsamında çalışan sigortalılar için ise fiili hizmet süresi zammından faydalanacak işkolu kodları ile meslek kodları e-bildirge programında yayımlanmış olup, söz konusu meslek kodu listesinde yer alan meslekler dışında bildirim yapılmayacaktır. Ancak, meslek kodu listesinde yer almayan, ilgili Kanunlara göre sağlık mesleği olduğu kabul edilen meslekler için ise görüş alındıktan sonra gerekli işlemler yapılacaktır. Ayrıca, fiili hizmet süresi zammı kapsamında değerlendirilen iş kolu kodu listesinde yer almayan işyerleri ise anılan Kanunlara göre sağlık mensubu sayılan kişileri çalıştırdığını belgelemesi halinde gerekli tanımlama işlemi yapılacak ve bu işyerlerinde çalışan sağlık mensupları da fiili hizmet süresi zammından yararlandırılacaktır.

Örnek 1- 1/6/2000 tarihinden itibaren 506 sayılı Kanunun mülga ek 5 inci maddesine göre azotlu gübre fabrikasında geçen çalışmalarından dolayı itibari hizmet süresinden faydalanan sigortalı, Kanunun 40 ıncı maddesinde azotlu gübre fabrikasında geçen süreler kapsama alınmadığından 1/10/2008 tarihinden itibaren bu çalışmalarından dolayı fiili hizmet süresi zammından yararlandırılmayacaktır.

Örnek 2- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi olarak özel sektöre ait gazete işyerinde Basın Kartı Yönetmeliğine göre basın kartı sahibi olmak suretiyle 1/7/2013 tarihinden itibaren ilk defa çalışmaya başlayan sigortalı, bu çalışmalarından dolayı fiili hizmet süresi zammından yararlandırılacaktır.

Örnek 3- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında özel sektöre ait gazete işyerinde 1/2/2009 tarihinden itibaren idari görevli olarak çalışmaya başlayan sigortalı, 1/7/2013 tarihinden itibaren Basın Kartı Yönetmeliğine göre basın kartı sahibi olmak suretiyle fiilen gazetecilik yaparak çalışmasını sürdürmüştür. Bu sigortalı 1/7/2013 tarihinden itibaren fiili hizmet süresi zammından yararlandırılacaktır.

Örnek 4- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında Basın Kartı Yönetmeliğine göre basın kartı sahibi olmak suretiyle kamu idaresinde basın ve gazetecilik

mesleğinde 15/5/2013 tarihinden itibaren ilk defa çalışmaya başlayan sigortalı, bu çalışmalarından dolayı fiili hizmet süresi zammından yararlandırılacaktır.

Örnek 5- 15/10/1995 tarihinden itibaren 5434 sayılı Kanunun mülga 32 nci maddesine göre Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığında zirai mücadele ve zirai karantina işleri ile salgın, bulaşıcı ve paraziter hayvan hastalıkları ile mücadele işlerinde çalışarak fiili hizmet süresi zammından faydalanan sigortalı, Kanunun 40 ıncı maddesinde söz konusu işler kapsama alınmadığından 15/10/2008 tarihinden itibaren bu çalışmalarından dolayı fiili hizmet süresi zammından yararlandırılmayacaktır.

Örnek 6- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında öğretim görevlisi olarak görev yapmakta iken aynı zamanda özel sektörde basın kartı sahibi olmak suretiyle gazetecilik yapan sigortalının Kanunun 53 üncü maddesi gereğince 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamındaki hizmeti esas alınacağından, gazetecilik mesleğinde geçen çalışmalarından dolayı fiili hizmet süresi zammından yararlandırılmayacaktır.

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) **Örnek 7-** (A) Eczanesi, "eczane kalfası" olarak çalıştırdığı sigortalı (B)'nin Kanunun 40 ıncı maddesinin ikinci fıkrasındaki tablonun (20) numaralı sırasında yer alan hüküm çerçevesinde fiili hizmet süresi zammı kapsamında bildirimini yapabilmek için ilgilinin Milli Eğitim Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı ve Türk Eczacıları Birliği işbirliği neticesinde düzenlenen eğitim sonucunda düzenlenen sertifikası ya da kurs bitirme belgesini de ekleyerek 18/1/2019 tarihinde dilekçe vermiştir. Yapılan incelemede, sigortalının ilgili Bakanlıkça onaylı kurs bitirme belgesinin bulunduğu, dolayısıyla da 1219 sayılı Kanunun geçici 7 nci maddesi uyarınca sağlık meslek mensubu sayıldığından bu sigortalıyı çalıştıran işyerinin Kanunun 40 ıncı maddesinde belirtilen süreye ilişkin tanımlama işlemi yapılacak, sigortalı (B)'nin hizmetleri "3213.02-Eczane hizmetleri teknikeri" meslek koduyla bildirilecektir.

Fiili hizmet süresi zammı kapsamına tabi işyerlerinde ve işlerde malullük, yaşlılık ve ölüm sigorta kollarına tabi çalışanlar fiili hizmet süresi zammından yararlandırılacaktır. Bunların dışında kısa vadeli sigorta kollarına tabi çalışanlarla yaşlılık aylığı bağlandıktan sonra aylıklarını kestirmeksizin sosyal güvenlik destek primine tabi çalışanlar ise fiili hizmet süresi zammından yararlandırılmayacaktır.

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) İnsan sağlığına ilişkin işlerde çalışanlardan hekimlerin 1219 sayılı Tababet Ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun, 6283 sayılı Hemşirelik Kanunu ve 6197 sayılı Eczacılar ve Eczaneler Hakkında Kanunlar kapsamında sağlık meslek mensubu sayıldıklarının incelenebilmesi için Sağlık Bakanlığı ile yapılan çalışmalar sonucunda, Bakanlıkça belirlenen ve Sağlık Bakanlığı Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğünün 15/8/2018 tarih ve 73686883-045.01-E.265 sayılı yazısı ekinde gönderilen listede yer alan unvanların fiili hizmet süresi zammından yararlandırılması gereken sigortalılar olduğu hususunda mutabakat sağlanmış ve söz konusu liste <https://hitap.sgk.gov.tr/HitapWeb/> adresinde 29/8/2018 tarihli Duyuru ekinde yayınlanmıştır.

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Diğer taraftan, 1219, 6283 veya 6197 sayılı kanunlar uyarınca sağlık meslek mensubu sayılmakla birlikte halen 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanunun uyarınca görev yapanlarda insan sağlığı için koruyucu, teşhis, tedavi ve rehabilite edici hizmetlerde fiilen çalışmaları şartıyla fiili hizmet süresi zammından yararlandırılacaklardır.

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Ayrıca, Sağlık Bakanlığına bağlı ağız ve diş sağlığı merkez ve hastanelerinde görev yapan başta Ağız, Diş ve Çene Radyolojisi Uzmanları ile Röntgen Teknisyenleri Kanunun 40 ıncı maddesinin ikinci fıkrasında yer alan tablonun (11) sıra numarası uyarınca fiili hizmet süresi zammından yararlandırılmamakta iken, konuya ilişkin olarak açılan davaların Danıştay Onbirinci Dairesinin 14/2/2018 tarihli E.2013/2768, K.2018/800, E.2013/21707 K.2018/801 ve E.2013/118, K.2018/802 sayılı kararları ile Sağlık Bakanlığı aleyhine sonuçlanması üzerine Sağlık Bakanlığı Kamu Hastaneleri Genel Müdürlüğünce 81 İl Sağlık Müdürlüğüne dağıtımli olarak yazılan tarihsiz 87307621-419 sayılı yazı ile Danıştay kararları ve Sağlık Hizmetlerinde İyonlaştırıcı Radyasyon Kaynakları ile Çalışan Personelin Radyasyon Doz Limitleri ve Çalışma Esasları Hakkında Yönetmeliğin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (i) bendi uyarınca Radyasyon Güvenliği Komitesi Kurulması ve Komitece karar verildikten sonra radyasyon görevlisi sayılan personelin fiili hizmet süresi zammından yararlandırılmaları yönünde uygulamaya geçildiğinin bildirilmesi üzerine Kurumumuzca yapılan değerlendirme sonucunda ağız ve diş sağlığı merkez ve hastanelerinde görev yapan başta Ağız, Diş ve Çene Radyolojisi Uzmanları ile Röntgen Teknisyenleri Danıştay karar tarihi olan 14/2/2018 tarihinden sonra geçen çalışmalarından dolayı kurulacak olan Radyasyon Güvenliği Komitesinin kararı doğrultusunda radyasyon görevlisi sayılmaları halinde fiili hizmet süresi zammından yararlandırılacaklardır.

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) 669 ve 670 sayılı KHK'lar gereğince Gülhane Askeri Tıp Akademisine bağlı eğitim hastaneleri ve Türk Silahlı Kuvvetleri Rehabilitasyon ve Bakım Merkezi ile asker hastaneleri, dispanser ve benzeri sağlık hizmet birimleri ile Jandarma Genel Komutanlığına ait sağlık kuruluşlarında çalışmakta iken Sağlık Bakanlığına, Gülhane Askeri Tıp Akademisine bağlı yükseköğretim birimlerinde görev yapmakta iken Sağlık Bilimleri Üniversitesine devredilen personelden aylıklarını 926 sayılı Kanuna göre almaya devam edenler, bu şekilde aylık almaya devam ettikleri sürece Kanunun 40 ıncı maddesinde yer alan tablonun 13 sıra numarası uyarınca yararlandırıldıkları fiili hizmet süresi zammından yararlandırılmaya devam edeceklerdir.

3- İşyeri ve işlerin fiili hizmet süresi zammı kapsamında olup olmadığının tespiti

Kamu idareleri/işverenler, Kanunun 40 ıncı maddesi kapsamında olan işyerlerinde ve işlerde çalışan sigortalıların yaptıkları işlere ve durumlarına göre bildirimlerini Kuruma yapacaklardır.

Fiili hizmet süresi zammı kapsamında bulunup bulunmadıkları ile ilgili olarak kamu idarelerince/işverenlerce tereddüt oluşması durumunda yapılacak başvurular, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi sigortalıları çalıştıran işyerleri bağlı bulunduğu sosyal güvenlik il müdürlüğü/sosyal güvenlik merkezine (SGİM/SGM), Kanunun yürürlük tarihinden önce 5434 sayılı Kanuna tabi hizmeti bulunmayan ve Kanunun yürürlük tarihinden sonra ilk defa Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı çalıştıran işyerleri ile Kanunun geçici 4 üncü maddesi uyarınca haklarında 5434 sayılı Kanun hükümleri uygulanacak sigortalıları çalıştıran işyerlerinin başvuruları ise **(Değişik, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge) (Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)** Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü Kamu Görevlileri Tescil ve Hizmet Daire Başkanlığına yapılacaktır.

İlgili birimlerce, işyeri ve işin Kanunun 40 ıncı maddesi kapsamında olup olmadığı hakkında karar verilerek sonucu işyerlerine bildirilecektir. İlgili birimlerce karar verilirken varsa daha önce işyeri ile ilgili Bakanlık İş Müfettişleri veya İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğünce görevlendirilen kişilerce düzenlenmiş raporlar ve diğer belgeler ile yazışma

yoluyla işverenlerden temin edilecek bilgi ve belgeler dikkate alınacak, ihtiyaç duyulması halinde de Kurum kontrol ve denetim memurları aracılığıyla gerekli araştırmalar yaptırılabilir.

İlgili birimlerce yapılan inceleme ve araştırmalara rağmen işyerinin ve kapsamdaki işlerde çalışan sigortalıların fiili hizmet süresi zammı kapsamında olup olmadıklarına karar verilememesi halinde, ünite görüşü belirtilmek ve yapılan incelemeye ilişkin bilgi belge ve raporlarda gönderilmek suretiyle **(Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)** Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü Bağımsız ve Hizmet Akdiyle Çalışanlar Tescil ve Hizmet Daire Başkanlığından inceleme istenilecektir. Konu incelendikten sonra işyerinin Kanun kapsamında olup olmadığı hususu ilgili birime bildirilecektir.

(Değişik, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge) Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi sigortalılar için **(Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)** Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü Bağımsız ve Hizmet Akdiyle Çalışanlar Tescil ve Hizmet Daire Başkanlığınca, (c) bendine tabi olan sigortalılar için ise **(Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)** Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü Kamu Görevlileri Tescil ve Hizmet Daire Başkanlığınca karar verilememesi halinde, 27/9/2008 tarihli ve 27010 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Fiili Hizmet Süresi Zammı Uygulamasının Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 6 ncı maddesi uyarınca Genel Müdürlük görüşü de belirtilerek işyerinin ve işin Yönetmeliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan tabloda nitelikleri belirtilen kapsamda olup olmadığı, sigortalının bu işyeri ve işte fiilen çalışıp çalışmadığı ile yaptığı işin riskine maruz kalıp kalmadığı hususunun tespiti için **(Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)** Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığından inceleme talebinde bulunulacaktır.

Kanunun 40 ıncı maddesinde belirtilen; kurşun ve arsenik işleri, cam fabrika ve atölyeleri, cıva üretimi işleri sanayii, çimento fabrikaları, kok fabrikalarıyla termik santraller, alüminyum fabrikaları, demir ve çelik fabrikaları, döküm fabrikaları ile asit üretimi yapan fabrika ve atölyelerin Kanun kapsamında değerlendirilebilmesi için; bu işyerlerinde seri ve sürekli üretim yapılması ve bir grup işçinin çalışması şartlarının birlikte gerçekleşmesi gerekmektedir.

Kurumun gerekli görmesi halinde fiili hizmet süresi zammı ile ilgili olarak yapılan şikayet ve ihbarlar da yukarıda açıklandığı şekilde değerlendirilecektir.

4- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi çalışanların prim oranları ve işverenler tarafından bildirimi

Kanunun 40 ıncı maddesinde sayılan işyeri işverenlerince fiili hizmet süresi zammına tabi çalıştırdıkları sigortalıların bildirimleri;

Prim ödeme gün sayısına 60 gün fiili hizmet süresi zammı eklenecek işlerde çalışan sigortalılardan,

- Tüm sigorta kollarına tabi olanlar için 29 nolu,
- İşsizlik sigortası hariç tüm sigorta kollarına tabi olanlar için 30 nolu,
- Harp malulleri ile 3713 ve 2330 sayılı kanunlara göre vazife malullüğü aylığı alıp uzun vadeli sigorta kollarına tabi olanlar için 31 nolu,

Prim ödeme gün sayısına 90 gün fiili hizmet süresi zammı eklenecek işlerde çalışan sigortalılardan,

- Tüm sigorta kollarına tabi olanlar için 32 nolu,
- İşsizlik sigortası hariç tüm sigorta kollarına tabi olanlar için 33 nolu,
- Harp malulleri ile 3713 ve 2330 sayılı kanunlara göre vazife malullüğü aylığı alıp uzun vadeli sigorta kollarına tabi olanlar için 34 nolu,

Prim ödeme gün sayısına 180 gün fiilî hizmet süresi zammı eklenecek işlerde çalışan sigortalılardan,

- Tüm sigorta kollarına tabi olanlar için 35 nolu,
 - İşsizlik sigortası hariç tüm sigorta kollarına tabi olanlar için 36 nolu,
 - Harp malulleri ile 3713 ve 2330 sayılı kanunlara göre vazife malullüğü aylığı alıp uzun vadeli sigorta kollarına tabi olanlar için 37 nolu,
- belge türleri seçilmek suretiyle yapılacaktır.

(Ek, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge) Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce maden işyerlerinin yeraltı veya yeraltı münavebeli işlerinde çalışıp 2008 yılı Ekim ayından sonrada çalışmaya devam edenlerin aylığa hak kazanma koşulları Kanunun geçici 9 uncu maddesinin beşinci fıkrası, 2008 yılı Ekim ayından sonra **(Mülga ibare, 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge)**.... bu işlerde çalışmaya başlayanların aylığa hak kazanma koşulları ise 28 inci maddenin altıncı fıkrasına göre belirlenmektedir.

Söz konusu hükümler gereğince 2008 yılı Ekim ayı başından önce yer altı işlerinde yer altı sürekli ve yer altı münavebeli olarak çalışıp bu tarihten sonra da çalışmaya devam edenlerin fiili hizmet zammına ilişkin bildirimleri aylık prim ve hizmet belgesinin “4”, “5” ve “6” numaralı belge türleri ile 2008 yılı Ekim ayından sonra ilk defa çalışmaya başlayanların bildirimleri ise “35” ve “36” numaralı belge türleri ile yapılacaktır.

2008 yılı Ekim ayı başından önce yer altı işlerinde çalışıp bu tarihten sonra da yer altında sürekli çalıştığı tespit edilenlerin “BB00” programının “2.10 Komisyon Kararı ile Sigortalı Belge Türü Değişikliği” menüsünden yer altı sürekli işlerde çalışanlar için “4”, yer altında münavebeli olarak çalışanlar için “5” seçeneği seçilerek belge türü değiştirilecektir.

6552 sayılı Kanunun yürürlük tarihi olan 11/9/2014 tarihinden itibaren, Kanunun 40 ıncı maddesinde belirtilen yeraltı işlerinin maden ocakları (elementer cıva bulunduğu saptanan cıva maden ocakları hariç), kanalizasyon ve tünel yapımı gibi yer altında yapılan işlerde çalışanlar için fiili hizmet süresi zammından yararlanılacakları dönem içerisinde kalan; yıllık ücretli izin, sıhhi izin, hafta tatili, ulusal bayram ve genel tatil günleri ile eğitim, kurs, iş öncesi ve sonrası hazırlık süreleri fiili çalışma sürelerine dahil edilmek suretiyle fiili hizmet süresi zammı kapsamındaki bildirimleri Kuruma yapılacaktır.

Kanunun 40 ıncı maddesinde sayılan işyerlerinde, ayın bazı günlerinde fiili hizmet süresi zammına tabi işlerde, bazı günlerinde ise kapsam dışındaki işlerde çalışan sigortalılar için düzenlenecek olan aylık prim ve hizmet belgelerinde, fiili hizmet süresi zammına tabi çalışmalar, kaç günlük fiili hizmet süresi zammına tabi olduğuna ve prim kesilecek sigorta kollarına bakılarak yukarıdaki belge türleri ile kapsam dışındaki çalışmalar ise ilgili aylık prim ve hizmet belgesi ile Kuruma bildirilecektir.

Ay içindeki çalışmalarının bir kısmı fiili hizmet süresi zammı kapsamında, bir kısmı kapsam dışında olan sigortalılar için düzenlenecek olan iki ayrı aylık prim ve hizmet belgesi ile Kuruma bildirilecek olan prim ödeme gün sayısı toplamının 30 günü geçmemesi gerekmektedir. Buna göre, kapsama giren sigortalıların 28, 29 veya 31 gün çeken ayların tamamında çalışmış olmalarına rağmen, söz konusu ayların bazı günlerinde anılan madde kapsamında, bazı günlerinde ise kapsam dışındaki işlerde çalışmaları halinde, her iki belgede kayıtlı prim ödeme gün sayısının toplamının 30’ın altında veya üstünde olması mümkün olmadığından, **(Değişik, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge)** (29), (30), (31), (32), (33), (34) veya (37) nolu belge türleri seçilmek suretiyle düzenlenecek olan aylık prim ve hizmet belgelerinde kayıtlı prim ödeme gün sayısı, Kanunun 40 ıncı maddesi kapsamındaki işlerde fiilen çalışılan gün sayısı üzerinden, kapsama girmeyen çalışmalardan dolayı düzenlenecek olan aylık prim ve hizmet belgesinde kayıtlı prim ödeme gün sayısı ise ayın kalan gün sayısı üzerinden hesaplanacaktır.

Eksik gün nedeni belgesi düzenlemesi gereken işverenlerce, aynı ayda aynı sigortalı için iki ayrı aylık prim ve hizmet belgesi düzenlenmesi gerektiği durumlarda, her iki belgenin düzenlenmesi sırasında da eksik gün nedeni olarak “Diğer Nedenler” seçeneği işaretlenecek ve bu prim belgeleri ile ilgili olarak Kuruma verilecek olan SSİY ekinde yer alan “Sigortalıların Eksik Gün Bildirim Formları” ekine, sigortalıların bildirildiği diğer prim belgesinin sureti konulacaktır.

Fiili hizmet süresi zammı kapsamındaki işlerde, günlük çalışma süresinin bir bölümünde çalışan sigortalıların ay içinde bu nitelikteki işlerde geçen süreleri, aylık çalışma saati toplamının günlük çalışma saatine bölünmesi suretiyle bulunacak gün üzerinden bildirilir.

Örnek 1- Asit üretim fabrikasında çalışan sigortalı, 2009/Nisan ayının tamamı için ücret almaya hak kazandığı ve söz konusu ayın 18 gününde asit yapılma safhasındaki işlerde, ayın kalan günlerinde ise aynı fabrikanın nakliye işlerinde çalıştığı varsayıldığında, bu sigortalının asit yapılma safhasındaki çalışma sürelerinin 90 günlük fiili hizmet süresi zammına tabi olması ve anılan sigortalı hakkında tüm sigorta kollarının uygulanması gerektiğinden, bahse konu sigortalının 40 ıncı madde kapsamındaki 18 günlük çalışması (32) nolu belge türü, 12 günlük çalışması ise (01) nolu belge türü seçilmek suretiyle Kuruma bildirilecektir.

Örnek 2- 22/3/2005 tarihinden itibaren alüminyum fabrikasında alüminyum oksit üretiminde asgari ücretle çalışmaya başlayan sigortalı, 1/10/2008 tarihinden itibaren bu çalışmalarından dolayı fiili hizmet süresi zammından yararlandırılacaktır. Bu işyerince sigortalının alüminyum oksit üretiminde fiili olarak ayda 110 saat çalışması halinde, bu çalışma saatinin günlük çalışma saatine bölünmesi suretiyle bulunan gün sayısı ($110 / 7,5 = 14,66$) tama iblağ edilerek malullük yaşlılık ve ölüm sigortası prim tutarı 15 günlük süre için (29) nolu, kalan 15 günlük süre için ise (01) nolu belge türü ile Kuruma bildirilecektir.

Örnek 3- Özel sektöre ait gazete işyerinde Basın Kartı Yönetmeliğine göre basın kartı sahibi olmak suretiyle 1/3/2006 tarihinden itibaren çalışmaya başlayan sigortalı, 1/2/2013 tarihinden itibaren bu çalışmalarından dolayı fiili hizmet süresi zammından yararlandırılacaktır. Bu sigortalının işverenince, gazeteci olarak fiilen ayda 125 saat çalışması halinde, bu çalışma saatinin günlük çalışma saatine bölünmesi suretiyle bulunan gün sayısı ($125 / 7,5 = 16,66$) tama iblağ edilerek malullük yaşlılık ve ölüm sigortası prim tutarı 17 günlük süre için (32) nolu, kalan 13 günlük süre için ise (01) nolu belge türü ile Kuruma bildirilecektir.

5- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi çalışanların Kuruma bildirimini yapılacak fiili hizmet süresi zammının tespiti

(Değişik, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi çalışanlardan Kanunun 40 ıncı maddesi kapsamında çalışması bulunanların yararlandırılacakları fiili hizmet süresi zammının tespiti, kurumlarca Kuruma gönderilen belgeler (puantaj cetveli, kurum yazısı, fiili hizmet süresi zammı prim belgeleri v.b. - Ek 29-Ek 30) ile 2008 yılı Ekim ayı öncesi süreler için Hizmet Takip Programı (HİTAP) üzerinden düzenlenen fiili hizmet süresi zammı tespit belgelerinde bildirilen sürelerle göre yapılacaktır.

(Değişik, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi sigortalılardan 2008 yılı Ekim ayı öncesi süreler için radyoaktif ve radyoionizan maddelerle yapılan işlerde, görev yapanların kurumlarca fiili hizmet süresi

zammından faydalandırılmasının uygun görülmesi halinde konu Kurumumuzca da incelenmek üzere, kamu idarelerince halen kullanılmakta olan “3 nolu Kullanıcı” şifresi ile “www.sgk.gov.tr” internet adresindeki “E-SGK” bölümü altında yer alan “KAMU” alt başlığının “HİZMET TAKİP PROGRAMI HİTAP” (<https://hitap.sgk.gov.tr/HitapWeb/>) alt sekmesi üzerinden sigortalının TC Kimlik numarası kullanılarak “Başvurular/Yeni FHZ Bildirimi” alt başlığında yer alan Fiili Hizmet Süresi Zammı Tespit Belgesinin elektronik ortamda düzenlenmesi gerekmektedir.

2008 yılı Ekim ayı sonrası süreler için fiili hizmet süresi zammının tespiti ise; “HİZMET TAKİP PROGRAMI” üzerinden elektronik ortamda “Fiili Hizmet Süresi Zammı Tespit Belgesi” istenilmeden ilgililerin görev yaptıkları kurumlarca Kesenek Bilgi Sisteminden gönderilen Fiili Hizmet Süresi Zammı Prim Belgeleri ile kanuni sürelerle sınırlı olmak üzere bildirilen sürelerle göre, ilgililerin emeklilik sicil dosyası veya HİTAP kayıtlarındaki mevcut bilgileri doğrultusunda müstahaklığın değerlendirilmesi sonrasında yapılacaktır. Ancak, yapılacak işlemlerde tereddüt oluşması halinde ilgililerin görev yaptıkları kurumlardan fiili hizmet süresi zammından yararlandırılan sürelerle ilişkin diğer bilgi ve belgeler istenebilecektir.

5.1- Kanuna tabi olarak ilk defa çalışanlar

2008 yılı Ekim ayından sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında ilk defa sigortalı olanlardan 40 ıncı maddesi uyarınca fiili hizmet süresi zammı kapsamında çalışması olanlar için “Aylık Fiili Hizmet Süresi Zammı Prim Belgesi” düzenlenmesi gerekmektedir.

5.1.1- Kuruma bildirim yapılabacak aylık fiili hizmet süresi zammının tespiti

Aylık fiili hizmet süresi zammı, sigortalıların ay içerisinde Kanunun 40 ıncı maddesinde belirtilen işyerlerinde ve işlerde fiilen çalıştığı gün sayısına göre anılan maddede belirtilen süreyle orantılı olarak tespit edilen gün sayısıdır.

Kamu idarelerince; günlük çalışma süresinin bir bölümünde fiili hizmet süresi zammı kapsamındaki işlerde çalışan sigortalıların, ay içinde bu nitelikteki işlerde geçen çalışma saatleri toplamının günlük çalışma saatine bölünmesi suretiyle bulunacak gün üzerinden maddede belirtilen miktarlarda verilen süreyle orantılı olarak hesap edilecektir.

Örnek 1- Cıva üretimi işleri sanayiinde cıva izabe fırınlarında görülen işlerde bir ayda 80 saat çalışan sigortalının, fiili hizmet süresi zammı kapsamında çalıştığı gün sayısı $80 / 8 = 10$ gün olarak bulunur. Bu sigortalının ayın tamamında ($30 \times 8 = 240$ saat) söz konusu işlerde çalışması halinde bir ay için en fazla 7,5 gün fiili hizmet süresi zammı alması gerektiğinden, Kanun kapsamında geçen on günlük çalışmasına karşılık verilecek fiili hizmet süresi zammı; FHZ Süresi $= 10 \times 7,5 / 30 = 2,5$ gün olur.

Örnek 2- Radyoaktif ve radyoaktif maddelerle yapılan işlerde bir ayda 100 saat çalışan sigortalının, fiili hizmet süresi zammı kapsamında çalıştığı gün sayısı $100 / 8 = 12,5$ gün olarak bulunur. Gün küsuratları tama iblağ edileceğinden 13 gün olarak değerlendirilir. Bu sigortalının ayın tamamında ($30 \times 8 = 240$ saat) söz konusu işlerde çalışması halinde bir ay için en fazla 7,5 gün fiili hizmet süresi zammı alması gerektiğinden, Kanun kapsamında geçen 13 günlük çalışmasına karşılık verilecek fiili hizmet süresi zammı; FHZ Süresi $= 13 \times 7,5 / 30 = 3,25$ gün olur.

5.2- 5434 sayılı Kanun kapsamında çalışması bulunup 2008 yılı Ekim ayı başından sonra çalışmaya devam edenler

Kanunun geçici 4 üncü maddesi gereğince, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce iştirakçi olup, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte veya daha sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamına alınanlardan, Kanunun 40 ıncı maddesi uyarınca fiili hizmet süresi zammına hak kazananların bu sürelerine ilişkin bildirimleri 5434 sayılı Kanunun mülga 34 üncü maddesi hükümlerine göre yapılacaktır.

5.2.1- Kuruma bildirimi yapılacak yıllık fiili hizmet süresi zammının tespiti

Yıllık fiili hizmet süresi zammı, sigortalıların yıl içerisinde Kanunun 40 ıncı maddesinde belirtilen işyerlerinde ve işlerde fiilen çalıştığı gün sayısına göre anılan maddede belirtilen miktarlarda verilen süreyle orantılı olarak tespit edilen gün sayısı olup, sürenin tespitinde Genelgenin bu bölümünde belirlenen esaslara göre işlem yapılacaktır.

Örnek 1- Cıva üretimi işleri sanayinde cıva izabe fırınlarında görülen işlerde çalışan sigortalının, bir yılda 1224 saat söz konusu işlerde çalışması halinde, $1224 / 8 = 153$ gün fiili hizmet süresi zammı kapsamında çalıştığı gün sayısı bulunur. Bu sigortalının yılın tamamında ($360 \times 8 = 2880$ saat) söz konusu işlerde çalışması halinde bir yıl için en fazla 90 gün fiili hizmet süresi zammı alması gerektiğinden, Kanun kapsamında geçen 153 günlük çalışmasına karşılık verilecek fiili hizmet süresi zammı; $FHZ \text{ Süresi} = 153 \times 90 / 360 = 38,25$ gün olur.

Örnek 2- Radyoaktif ve radyoiyonizan maddelerle yapılan işlerde çalışan sigortalının, bir yılda 1124 saat söz konusu işlerde çalışması halinde, $1124 / 8 = 140,5$ gün fiili hizmet süresi zammı kapsamında çalıştığı gün sayısı bulunur. Gün küsuratları tama iblağ edileceğinden 141 gün olarak değerlendirilir. Bu sigortalının yılın tamamında ($360 \times 8 = 2880$ saat) söz konusu işlerde çalışması halinde bir yıl için en fazla 90 gün fiili hizmet süresi zammı alması gerektiğinden, Kanun kapsamında geçen 141 günlük çalışmasına karşılık verilecek fiili hizmet süresi zammı; $FHZ \text{ Süresi} = 141 \times 90 / 360 = 35,25$ gün olur.

Örnek 3- Yangın söndürme işinde fiilen çalışan sigortalının, bir yılda 1348 saat söz konusu işlerde çalışması halinde, $1348 / 8 = 168,5$ gün fiili hizmet süresi zammı kapsamında çalıştığı gün sayısı bulunur. Gün küsuratları tama iblağ edileceğinden 169 gün olarak değerlendirilir. Bu sigortalının yılın tamamında ($360 \times 8 = 2880$ saat) söz konusu işlerde çalışması halinde bir yıl için en fazla 60 gün fiili hizmet süresi zammı alması gerektiğinden, Kanun kapsamında geçen 169 günlük çalışmasına karşılık verilecek fiili hizmet süresi zammı; $FHZ \text{ Süresi} = 169 \times 60 / 360 = 28,1$ gün olur.

6- Fiili hizmet süresi zammı kapsamında geçen hizmetlerin Kurumca değerlendirilmesi

a) Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentleri kapsamında 40 ıncı maddede yer alan tablonun (1) ila (15) numaralı sıralarında belirtilen işyerlerinde ve işlerde çalışanlar 2008 yılı Ekim ayı başından, 6385 sayılı Kanunla söz konusu tabloya eklenen (16) ila (18) numaralı sıralarında belirtilen işyerlerinde ve işlerde çalışanlar ise bu bölümün “7- Kanunun geçici 48 nci maddesine göre yapılacak işlemler” alt başlığında belirtilen hakları saklı kalmak şartıyla 2013 yılı Şubat ayı başından (**Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge**) 7078 sayılı Kanunla söz konusu tabloya eklenen (19) numaralı sırasında belirtilen işyerlerinde ve

işlerde çalışanlar 25/8/2017 tarihinden itibaren, 7146 sayılı Kanunla söz konusu tabloya eklenen (20) numaralı sırasında belirtilen işyerlerinde ve işlerde çalışanlar 3/8/2018 tarihinden itibaren fiili hizmet süresi zammından yararlandırılacaklardır. Bunların söz konusu işyeri ve işlerde geçen çalışma sürelerinin her 360 günü için karşılarında gösterilen gün sayıları eklenecektir.

b) Sigortalıların 360 günden eksik sürelerine ait fiili hizmet süresi zammı, 360 gün için eklenen fiili hizmet süresi zammı ile orantılı olarak belirlenecektir.

Örnek - Alüminyum fabrikası işyerinde Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında 330 gün çalışması bulunan sigortalının;

$$\begin{aligned} - \text{Alüminyum fabrikası FHZ Süresi} &= 330 \times 60 / 360 \\ \text{Toplam FHZ Süresi} &= 55 \text{ gün} \end{aligned}$$

c) Sigortalıların hizmetlerinin değerlendirilmesi sırasında fiili hizmet süresi zammının küsuratlı çıkması halinde bir defaya mahsus olmak üzere küsuratlı günler tama iblağ edilecektir.

Örnek- Cam fabrikası işlerinde 3695 gün çalışması bulunan sigortalının;

$$\begin{aligned} \text{Toplam FHZ Süresi} &= 3695 \times 60/360 \\ &= (615,84) 616 \text{ gün} \end{aligned}$$

d) Sigortalının değişik tarihlerde farklı fiili hizmet süresi zammına tabi işyerlerinde çalışması halinde, prim ödeme gün sayısına ilave edilecek süre her çalışma için ayrı ayrı belirlenecektir.

Örnek 1- Cam fabrikası işyerinde 1500 gün, demir çelik fabrikasında 1400 gün, maden ocağında 1300 gün çalışması bulunan sigortalının;

$$\begin{aligned} - \text{Cam fabrikasında FHZ Süresi} &= 1500 \times 60 / 360 = 250 \text{ gün} \\ - \text{Demir çelik fabrikası FHZ Süresi} &= 1400 \times 90 / 360 = 350 \text{ gün} \\ - \text{Maden ocaklarında FHZ Süresi} &= 1300 \times 180 / 360 = 650 \text{ gün} \\ \text{Toplam FHZ Süresi : } &250 + 350 + 650 = 1250 \text{ gün} \end{aligned}$$

Örnek 2- Alüminyum fabrikası işyerinde Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında 1775 gün, demir çelik fabrikasında ise 835 gün olmak üzere toplam 2610 gün çalışması bulunan sigortalının;

$$\begin{aligned} - \text{Alüminyum fabrikası FHZ Süresi} &= 1775 \times 60 / 360 = 295,84 \text{ gün} \\ - \text{Demir çelik fabrikası FHZ Süresi} &= 835 \times 90 / 360 = 208,75 \text{ gün} \\ \text{Toplam FHZ Süresi} &= 295,84 + 208,75 = 505 \text{ gün} \end{aligned}$$

e) Aynı anda birden fazla işyerinde çalışan sigortalıya en yükseğine göre fiili hizmet süresi zammı verilecektir. Birden fazla işyerinde kısmi süreli ya da tam süreli olarak çalışanlara

en yükseğinden başlamak üzere bir ayda fiili hizmet süresi zammı verilecek, bu süre 30 günü geçmeyecek şekilde belirlenecektir.

Örnek 1- 2012 yılı Haziran ayında asit üretimi fabrikasından 8 gün normal, 22 gün fiili hizmet süresi zammı, kok fabrikası işyerinden ise 15 gün normal 15 gün ise fiili hizmet süresi zammı kapsamında çalışma bildirilen sigortalının, 2012 yılı Haziran ayına ait fiili hizmet süresi zammı aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır.

Bu sigortalının fiili hizmet süresi zammı hesabında asit üretimi fabrikasından bildirilen 22 günlük çalışmanın tamamı, kok fabrikası işyerinden bildirilen 15 günlük çalışmanın da 30 günü tamamlayacak şekilde 8 günlük kısmı dikkate alınacaktır.

- Asit üretimi fabrikası FHZ süresi = $22 \times 90 / 360 = 5,5$
- Kok fabrikası FHZ süresi = $8 \times 60 / 360 = 1,4$

2012 yılı Haziran ayına ait fiili hizmet süresi zammı toplamı ($5,5 + 1,4 = 6,9$) 7 gün olarak dikkate alınacaktır.

Örnek 2- 2010 yılı Mayıs ayında her iki işyerinde de 30 gün çalıştığı halde, cıva üretimi sanayi işyerinde 12 gün, çimento fabrikaları işyerinden de 24 gün fiili hizmet süresi zammı kapsamında çalışma bildirilmiş olan sigortalının, 2010 yılı Mayıs ayına ait fiili hizmet süresi zammı aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır.

Bu sigortalının fiili hizmet süresi zammı hesabında cıva üretimi işleri sanayi işyerinden bildirilen 12 günlük çalışmanın tamamı, çimento fabrikası işyerinden bildirilen 24 günlük çalışmanın da 30 günü tamamlayacak şekilde 18 günlük kısmı dikkate alınacaktır.

- Cıva üretimi işleri sanayi FHZ süresi = $12 \times 90 / 360 = 3$
- Çimento fabrikası işyeri FHZ süresi = $18 \times 60 / 360 = 3$

2010 yılı Mayıs ayına ait fiili hizmet süresi zammı toplamı $3+3 = 6$ gün olarak dikkate alınacaktır.

Örnek 3- 2013 yılı Nisan ayında asit üretimi fabrikasından 1/4/2013-17/4/2013 süresindeki çalışmasından dolayı 9 gün normal, 8 gün fiili hizmet süresi zammı, kok fabrikası işyerinden ise 18/4/2013-30/04/2013 süresindeki çalışmasından dolayı 7 gün normal 6 gün ise fiili hizmet süresi zammı kapsamında çalışma bildirilen sigortalının, 2013 yılı Haziran ayına ait fiili hizmet süresi zammı aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır.

- Asit üretimi fabrikası FHZ süresi = $8 \times 90 / 360 = 2$
- Kok fabrikası FHZ süresi = $6 \times 60 / 360 = 1$

2012 yılı Haziran ayına ait fiili hizmet süresi zammı $(2+1) = 3$ gün olarak dikkate alınacaktır.

Örnek 4- 2013 yılı Eylül ayında iki ayrı gazete işyerinde de 30 gün çalıştığı halde, birinci işyeri tarafından 16 gün, diğer işyerince ise 20 gün fiili hizmet süresi zammı kapsamında çalışma bildirilmiş olan sigortalının, 2013 yılı Eylül ayına ait fiili hizmet süresi zammı aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır.

Bu sigortalının fiili hizmet süresi zammı hesabında ikinci işyerinden bildirilen 20 günlük çalışmanın tamamı, birinci işyerinden bildirilen 24 günlük çalışmanın da 30 günü tamamlayacak şekilde 10 günlük kısmı dikkate alınacaktır.

- İkinci gazete işinden FHZ süresi = $20 \times 90 / 360 = 5$
- Birinci gazete işinden FHZ süresi = $10 \times 90 / 360 = 2,5$

2013 yılı Eylül ayına ait fiili hizmet süresi zammı = 7,5 gün olarak dikkate alınacaktır.

f) 2008 yılı Ekim ayı başından önce 5434 sayılı Kanunun mülga 32 nci maddesi kapsamındaki fiili hizmet süresi zammı, 2008 yılı Ekim ayı başından sonra Kanunun 40 ıncı maddesinde yer alan tablonun (10) numaralı sırasında yer alan sigortalılar hariç, (13) ve (14) numaralı sıralarında yer alan sigortalılar için sekiz, diğer sigortalılar için beş yılı geçmemek üzere fiili hizmetlerine eklenecektir. Ancak, bu sürenin beş veya sekiz yılı geçmesi halinde önceki süreler dikkate alınacak, sonraki süreler ise dikkate alınmayacaktır.

Örnek 1- Sigortalının 5434 sayılı Kanunun mülga 32 nci maddesine göre fiili hizmet süresi zammı 2 yıl, Kanunun 40 ıncı maddesine göre fiili hizmet süresi zammı 2 yıl ise fiili hizmet süresi zammından yararlanacağı azami süre 4 yıl olacaktır.

Örnek 2- Radyoionizan maddelerle çalışan sigortalının 5434 sayılı Kanunun mülga 32 nci maddesine göre fiili hizmet süresi zammı 7 yıl, Kanunun 40 ıncı maddesine göre fiili hizmet süresi zammı 1 yıl ise, fiili hizmet süresi zammından yararlanacağı azami süre 7 yıl olacaktır.

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Fiili hizmet süresi zammına tabi işyeri ve işlerde geçen sürelerin gerek 3600 gün gerekse 1800 gün olup olmadığının tespitinde, fiili hizmet süresi zammı kapsamındaki işyeri ve işlerde geçen tüm çalışma süreleri dikkate alınacaktır. Sigortalıların fiili hizmet süresi zammından yararlandırılması gereken sürelerinin tespiti ise işverenlerce Kuruma verilen fiili hizmet süresi zammı kapsamındaki belge türleri esas alınarak yapılacaktır.

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) **Örnek-** Demir ve çelik fabrikası işyerinde her ay (01) nolu belge türü ile 4 gün normal çalışma süresi, (32) nolu belge türü ile de 26 gün üzerinden fiili hizmet süresi zammı kapsamında bir çalışma süresi bildirilen sigortalının yaş haddi indirimden yararlanabilmesi için aranan 3600 günün tespitinde, bu işyerinde ay içerisinde geçen tüm çalışma süreleri ($26+4=30$ gün) dikkate alınacak, ancak fiili hizmet süresi zammı kapsamında toplam prim ödeme gün sayısına ilave edilecek gün sayısı (32) nolu belge türü ile bildirilen gün sayıları toplanarak bulunacaktır.

g) Fiili hizmet süresi zammına tabi olarak farklı işyerlerinde değişik tarihlerde çalışan sigortalının emeklilik yaş haddinden indirim yapılması için gerekli olan 3600 günü belirlenirken tüm işyerlerinde geçen hizmetleri ayrı ayrı dikkate alınacaktır. Ancak, 3600 günün hesabında dikkate alınan maden işyerlerinin yeraltı işyerlerinde geçen çalışmalarının 1800 günden az olması halinde diğer çalışmaları için yaştan indirim yapılacak süre hesaplanırken bu çalışmalardan dolayı indirim yapılacak süre hesaplanmayacaktır.

Örnek - Çimento fabrikası işyerinde 1600 gün, alüminyum fabrikası işyerinde 900 gün, maden ocağında ise 1100 gün çalışması bulunan sigortalının, yaş haddinden indirim yapılmasında aranan 3600 prim gün sayısının tespitinde fiili hizmet süresi zammı kapsamında tüm işyerlerinde geçen hizmet süreleri ($1600 + 900 + 1100 = 3600$ gün) toplamı dikkate alınacak, ancak, çimento

ve alüminyum fabrikalarında geçen çalışmalar için yaş indirimine esas fiili hizmet süresi zammı hesaplanırken, maden işyerindeki çalışmalar 1800 gün olmadığından bu süreler gere göre yaş indirimine esas fiili hizmet süresi zammı hesaplanmayacaktır.

h) 2008 yılı Ekim ayı başından önce 5434 sayılı Kanunun mülga 32 nci maddesine göre fiili hizmet süresi zammına müstahak görevlerde çalışanların bu görevlerde geçirdikleri süreler, 2008 yılı Ekim ayı başından sonra da Kanunun 40 ıncı maddesi kapsamına tabi işlerde çalışmaları durumunda sigortalıların yaş haddi indiriminden faydalanabilmeleri için aranan 3600 günün doldurulmasında dikkate alınacaktır.

ı) 506 sayılı Kanunun mülga ek 5 inci maddesi kapsamında itibari hizmet süresine tabi olarak çalışmakta iken, Kanunun 40 ıncı maddesine göre fiili hizmet süresi zammı uygulaması kapsamına alınmayanların 2008 yılı Ekim ayı başından önce geçen itibari hizmet sürelerinin değerlendirilmesinde 3600 gün prim ödeme şartı aranmayacaktır.

Örnek - 15/6/2004 tarihinden itibaren 506 sayılı Kanunun mülga ek 5 inci maddesine göre azotlu gübre fabrikasında geçen çalışmalarından dolayı itibari hizmet süresinden faydalanan sigortalı, azotlu gübre fabrikasında geçen çalışmaların Kanunun 40 ıncı maddesi kapsamına alınmaması nedeniyle 1/10/2008 tarihinden itibaren fiili hizmet süresi zammında faydalanamamaktadır. Ancak, 15/6/2004 tarihinden 2008 yılı Ekim ayı başına kadar geçen süresi 3600 gün olmadığı halde itibari hizmet süresinden yararlandırılacaktır.

ı) 2008 yılı Ekim ayı başından önce itibari hizmete tabi bu tarihten sonra fiili hizmet zammı kapsamında çalışması bulunan sigortalıların toplam itibari/fiili hizmet sürelerinin 3600 günün altında olması halinde 2008 yılı Ekim ayı başına kadar olan sürede geçen itibari hizmet süresi için sigortalılık süresine eklenecek ve eklenen süre 5 yılı geçmemek üzere emeklilik yaş haddinden indirilecektir. Bunların 2008 yılı Ekim ayı başından sonra geçen süreleri için sadece gün sayılarına ilave edilip yaş haddinden indirim yapılmayacaktır.

2008 yılı Ekim ayı başından önce ve sonra geçen hizmetlerin en az 3600 gün olması halinde 2008 yılı Ekim ayı başından önceki itibari hizmet süreleri sigortalılık süresine eklenecek ve eklenen süre 5 yılı geçmemek üzere emeklilik yaş haddinden indirilecektir. 2008 yılı Ekim ayı başından sonra geçen süreler için hesaplanan fiili hizmet süresi zammı ise toplam prim ödeme gün sayısına ilave edilecek, ilave edilen sürenin yarısı da 3 yılı geçmemek üzere emeklilik yaş hadlerinden indirilecektir.

Örnek 1- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi olarak özel sektöre ait gazete işyerinde Basın Kartı Yönetmeliğine göre basın kartı sahibi olmak suretiyle 1/1/1999-1/1/2005 tarihleri arasında 6 yıl (2160 gün) 506 sayılı Kanunun mülga ek 5 inci maddesi, 1/2/2013-1/6/2015 tarihleri arasında ise 2 yıl 4 ay (840 gün) Kanunun 40 ıncı maddesi kapsamında çalışan sigortalının 3600 günü bulunmadığı halde 1/1/1999-1/1/2005 süresindeki çalışmalarından dolayı $2160 / 4 = 540$ gün 1 yıl 6 ay itibari hizmet süresi sigortalılık süresine eklenip emeklilik yaş haddinden de indirilecek, ancak, 1/2/2013-1/6/2015 tarihleri arasında geçen çalışmalarına ait $840 / 4 = 210$ günlük fiili hizmet süresi zammı prim ödeme gün sayısına ilave edilecek ve emeklilik yaş haddinden herhangi bir indirim yapılmayacaktır.

Örnek 2- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi olarak özel sektöre ait gazete işyerinde Basın Kartı Yönetmeliğine göre basın kartı sahibi olmak suretiyle 1/1/1999-1/1/2007 tarihleri arasında 8 yıl (2880 gün) 506 sayılı Kanunun mülga ek 5 inci maddesi, 1/2/2013-1/6/2015 tarihleri arasında ise 2 yıl 4 ay (840 gün) Kanunun 40 ıncı maddesi kapsamında çalışan sigortalının 3600 günü bulunduğundan 1/1/1999-1/1/2007 süresindeki çalışmalarından dolayı $2880 / 4 = 720$ gün (2 yıl) itibari hizmet süresi sigortalılık süresine eklenip emeklilik yaş haddinden de indirilecek, 1/2/2013-1/6/2015 tarihleri arasında geçen çalışmalarına ait $840 / 4 = 210$ günlük fiili hizmet süresi zammı da prim ödeme gün sayısına ilave edilecek ve ilave edilen 210 günün yarısı 105 gün emeklilik yaş haddinden indirilecektir.

j) Malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları uygulamasında, hesaplanan fiili hizmet süresi zammı;

Kurşun ve arsenik işleri, cam fabrika ve atölyeleri, cıva üretimi işleri sanayi, çimento fabrikaları, kok fabrikalarıyla termik santraller, alüminyum fabrikaları, demir ve çelik fabrikaları, döküm fabrikaları, asit üretimi yapan fabrika ve atölyeler, radyoaktif ve radyoaktif maddelerle yapılan işler, su altında veya su altında basınçlı hava içinde çalışmayı gerektiren işler, ve itfaiye veya yangın söndürme işleri /işyerlerinde, Basın Kartı Yönetmeliğine göre basın kartı sahibi olmak suretiyle basın ve gazetecilik mesleği ile Türkiye Radyo Televizyon Kurumu haber hizmetlerinde fiilen çalışan sigortalılar ile yasama organı üyeleri veya dışardan atanan bakanlar **(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)** ile cumhurbaşkanı yardımcıları, ceza infaz kurumlarında çalışanlar ve insan sağlığına ilişkin işlerde görev yapanlar için beş yılı,

Türk Silahlı Kuvvetlerinde, **(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)** Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığında ve emniyet ve polis mesleğinde, Milli İstihbarat Teşkilatında çalışan sigortalılar için ise sekiz yılı,

geçmemek üzere prim ödeme gün sayısına eklenecektir.

Yer altı işlerinin maden ocakları (elementer cıva bulunduğu saptanan cıva maden ocakları hariç), kanalizasyon ve tünel yapımı gibi yer altında yapılan işlerde en az 1800 gün çalışan sigortalıların, prim ödeme gün sayısına ilave edilecek gün sayısında süre sınırı bulunmamaktadır.

Örnek – Asit üretimi fabrika işyerinde 9000 gün fiili hizmet süresi zammı kapsamında çalışan sigortalının prim ödeme gün sayısına eklenecek hizmeti aşağıdaki şekilde hesaplanır.

Fiili hizmet süresi zammı: $9000 \times 90 / 360 = 2250$ gün

Bu sigortalının prim ödeme gün sayısına 5 yıl (1800 gün) ilave edilecek, 450 günlük fazla kısmı hizmetlerine ilave edilmeyecektir.

k) Hesaplanan fiili hizmet süresi zammının emeklilik yaş hadlerinden indirilebilmesi için “1- Fiili hizmet süresi zammından yararlandırılacak sigortalılar” başlıklı bölümde yer alan tablonun;

1) (10) uncu sırasındaki yeraltı işyerlerinin; maden ocakları (elementer cıva bulunduğu saptanan cıva maden ocakları hariç), kanalizasyon ve tünel yapımı gibi yer altında yapılan işlerinde çalışanların en az 1800,

2) (18) inci sırasındaki yasama organı üyeleri ile dışardan atanan bakanlar hariç, sırasındaki işyerlerinin işlerinde çalışan sigortalıların ise en az 3600,

gün çalışmış olmaları gerekmektedir. Malullük ve ölüm hallerinde ise emeklilik yaş haddinden herhangi bir indirim yapılmayacaktır.

Söz konusu tablonun;

(10) numaralı sırasında yer alanlar için hiçbir sınırlama olmaksızın fiili hizmet süresi zammının tamamı,

(18) numaralı sırasında yer alanlar için 3 yılı geçmemek üzere fiili hizmet süresi zammının tamamı,

Diğer sıralarda yer alan sigortalılar için ise yine 3 yılı geçmemek üzere fiili hizmet süresi zammının yarısı,

emeklilik yaş hadlerinden indirilecektir.

(Ek, 28/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge) Kanunla yaştan yapılacak indirim süresinin hesabı, toplam prim ödeme gün sayısına eklenen sürenin yarısı şeklinde belirlendiğinden yaş hadlerinden yapılacak indirim süresi; prim ödeme gün sayısına sekiz yıl ilave edilenler için üç yılı, beş yıl ilave edilenler için de 2,5 yılı geçemeyecektir. Diğer bir ifade ile 5510 sayılı Kanunun 40 ıncı maddesi gereği yaştan düşülecek sürenin tespitinde, prim ödeme gün sayısına ilave edilen sürenin yarısı esas alınacaktır.

1) Fiili hizmet süresi zammından yararlandırılacak olan sigortalıların hizmet sürelerinin değerlendirilmesinde hizmet kütüklerinde kayıtlı işyeri numarası üzerinden işyeri ünvanı ve iş kolu kodu kontrol edilerek gerek 506 sayılı Kanunun mülga ek 5 inci maddesi gerekse Kanunun 40 ıncı maddesi kapsamına girip girmediği tespit edilecektir. Kanun kapsamında olmayan işyerlerinden fiili hizmet süresi zammı ilavesi yapılacak şekilde bildirim yapıldığının anlaşılması halinde sigortalılara fiili hizmet süresi zammı ilavesi yapılmayacaktır. Bu şekilde bildirim yapan işyerlerinden doğru belge türüne göre aylık prim ve hizmet belgesini vermeleri istenecek ve bilgi işlem kayıtları da buna göre düzeltilecektir.

7- 2008 yılı Ekim ayı başından önce maden işyerlerinde çalışmaya başlayan sigortalılar

Kanunun geçici 9 uncu maddesinin beşinci fıkrası kapsamında, 2008 yılı Ekim ayı başından önce maden işyerlerinin yeraltı veya yeraltı münavebeli işlerinde çalışan ve daha sonra da bu işlerde çalışmaya devam eden sigortalıların bu işlerdeki çalışmasının en az 1800 gün olması halinde bu çalışmalarının dörtte biri toplam prim ödeme gün sayılarına ilave edilecek ancak, ilave edilen süre kadar ayrıca yaştan indirim yapılmayacaktır.

8- Kanunun geçici 48 nci maddesine göre yapılacak işlemler

Kanuna, 19/1/2013 tarihli ve 28533 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 6385 sayılı Kanunla eklenen geçici 48 nci madde uyarınca; 2008 yılı Ekim ayı başı ile 19/1/2013 tarihini takip eden aybaşına kadar geçen sürede Basın Kartı Yönetmeliğine göre basın kartı sahibi olmak suretiyle basın ve gazetecilik mesleğinde ve Türkiye Radyo Televizyon Kurumunda haber hizmetinde fiilen çalışanlar ile yasama organı üyeleri ve dışardan atanan bakanların talepte bulunarak bu dönemde geçen çalışmaları için hesaplanacak fiili hizmet süresi zammı prim/karşılık tutarını ödemeleri halinde söz konusu süreleri fiili hizmet süresi zammı kapsamında değerlendirilecektir.

Talepleri halinde bu madde kapsamında getirilen haklardan sigortalıların hak sahipleri ile tarafına yaşlılık/emeklilik aylığı bağlananlar da yararlanacaklardır.

8.1- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında çalışanlardan fiili hizmet süresi zammı prim farkını ödemek isteyenler hakkında yapılacak işlemler

8.1.1 – İşverenler tarafından yapılacak işlemler

İşverenler, daha önce durumlarına uygun aylık prim ve hizmet belgesi ile bildirdikleri Basın Kartı Yönetmeliğine göre basın kartı sahibi olmak suretiyle basın ve gazetecilik mesleğinde ve Türkiye Radyo Televizyon Kurumunda haber hizmetinde halen çalışmaya devam eden, çalıştığı işinden ayrılan veya çalıştıktan sonra aylık bağlanan sigortalılardan; aylığını her ayın 1'inde alanlar için 1/10/2008-31/1/2013, aylığını her ayın 15'inde alanlar için 15/10/2008-14/2/2013 tarihleri arasında geçen süre için fiili hizmet süresi zammı kapsamında fiilen çalıştıkları sürelerle bu kapsamda çalışmadıkları sürelerle ait aylık prim ve hizmet belgelerini ayrı ayrı düzenleyerek; aylığını her ayın 1'inde alan sigortalılar için 1/5/2013, aylığını her ayın 15'inde alan sigortalılar için 15/5/2013 tarihine kadar bağlı bulundukları SGİM/SGM'ye kağıt ortamında vereceklerdir.

Söz konusu belgeler işverenler tarafından fiili hizmet süresi zammına ilişkin yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda düzenlenerek Kuruma verilecektir.

Örnek – Özel sektöre ait gazete işyerince, Basın Kartı Yönetmeliğine göre basın kartı sahibi olmak suretiyle 1/10/2008-1/2/2013 tarihleri arasında fiili hizmet süresi zammı kapsamında fiilen ayda 125 saat çalışmış olan sigortalı, bu çalışma saatinin günlük çalışma saatine bölünmesi suretiyle bulunan gün sayısı ($125 / 7,5 = 16,66$) tama iblağ edildikten sonra 17 günlük süresi için (32) nolu, kalan 13 günlük süre için ise (01) nolu belge türü ile Kuruma bildirilecektir.

8.1.2 – Prim farkını ödemek isteyen sigortalılar hakkında yapılacak işlemler

Fiili hizmet süresi zammı prim farkını ödemek için Ek 31'de yer alan dilekçe ile en son çalışmalarının geçtiği SGİM/SGM'ye başvuran sigortalıların ödyecekleri prim farkları, işverenleri tarafından fiili hizmet süresi zammı kapsamındaki çalışmalarının bildirildiği aylık prim ve hizmet belgesinde kayıtlı prime esas kazanç tutarlarına göre hesaplanacaktır.

Fiili hizmet süresi zammı kapsamındaki işlerden aynı anda birden fazlasına tabi çalışılması halinde, en yükseğine göre fiili hizmet süresi zammı verilmesi gerektiğinden, sigortalılar adına başka bir işyerinden 360 gün için 90 veya 180 gün fiili hizmet süresi zammı eklenecek çalışma bildirilip bildirilmediği araştırılacak, çalışma bildirilmiş ise bu çalışmalarından dolayı fiili hizmet süresi zammı verileceğinden talebi reddedilecektir.

Yapılan inceleme sonucunda, fiili hizmet süresi zammına ilişkin prim farkını ödemesi gerektiği anlaşılan sigortalı, diğer SGİM/SGM'ye bağlı işyerlerinde de fiili hizmet süresi zammı kapsamında çalışmış ise dilekçesinin bir örneği bu ünitelere de gönderilecektir.

İlgili ünitelerce doldurularak gönderilen “Geçici 48 inci Madde Gereğince Fiili Hizmet Süresi Zammı Prim Farkını Gösterir Tablo”daki (Ek 32) bilgiler ile kendi ünitesinde geçen çalışmalar için düzenlenen söz konusu tablodaki bilgiler ilgili programa aktarılarak borç hesaplanıp altı ay içinde ödemesi gerektiği hususunda sigortalıya yazılı olarak bilgi verilecektir. Söz konusu bilgisayar programı işleme açıldığında yapılacak işlemler ayrıca talimatlandırılacaktır.

Örnek 1- Basın Kartı Yönetmeliğine göre basın kartı sahibi olmak suretiyle basın ve gazetecilik işinde 1/10/2008-31/1/2010 tarihleri arasında İstanbul'da, 1/2/2010- 1/2/2013 tarihleri

arasında Ankara’da geçen çalışmalarına ait fiili hizmet süresi zammı prim farkını ödemek için 5/5/2013 tarihinde yazılı olarak Ankara Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğüne başvuran sigortalının dilekçesinin bir örneği İstanbul Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğüne gönderilerek temin edilen Geçici 48 inci Madde Gereğince Fiili Hizmet Süresi Zammı Prim Farkını Gösterir Tablo’daki bilgiler ile bu kapsamda kendi ünitesinde geçen çalışmalar esas alınarak düzenlenen söz konusu tablodaki bilgilere göre hesaplanan prim farkı tutarını sigortalı 5/7/2013 tarihinde (altı ay içinde) ödemiştir. Söz konusu sürelerle ait fiili hizmet süresi zammı prim ödeme gün sayısına eklenecektir.

Örnek 2- Özel sektöre ait gazete işyerinde Basın Kartı Yönetmeliğine göre basın kartı sahibi olmak suretiyle 1/1/2003-1/7/2018 tarihleri arasında çalışan sigortalı 1/10/2008-1/2/2013 tarihleri arasında geçen çalışmalarına ait fiili hizmet süresi prim farkını ödememiştir. Bu sigortalı, 1/1/2003-1/10/2008 süresindeki çalışmalarından dolayı 506 sayılı Kanunun ek 5 inci maddesine göre itibari hizmet süresinden, 1/2/2013–1/7/2018 tarihleri arasındaki çalışmalarından dolayı da fiili hizmet süresi zammından yararlandırılacaktır.

Örnek 3- Basın Kartı Yönetmeliğine göre basın kartı sahibi olmak suretiyle 1/10/2008-30/2/2009 süresinde Kırıkkale’de, 1/7/2009-30/4/2011süresinde Eskişehir’de ve 1/10/2011-1/2/2013 süresinde ise Ankara’da çalışan ve fiili hizmet süresi zammı prim farkını ödemek için 8/3/2013 tarihinde yazılı olarak başvuran sigortalının dilekçesinin birer örneği Ankara Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğüne, Kırıkkale ve Eskişehir il Müdürlüklerine intikal ettirilecektir. Anılan il müdürlüklerince fiili hizmet süresi zammı kapsamında geçen çalışmaların bildirildiği aylık prim ve hizmet belgesindeki gün sayısı ve prime esas kazanç tutarlarına göre tablo aşağıdaki şekilde doldurularak Ankara Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğüne gönderilecektir.

GEÇİCİ 48 İNCİ MADDE GEREĞİNCE FİİLİ HİZMET SÜRESİ ZAMMI PRİM FARKINI GÖSTERİR TABLO

EK:32

Sigortalının Adı Soyadı :
T.C Kimlik Numarası :
Sigorta Sicil Numarası :

Yıl	Ay	İşe Giriş Tarihi	Gün	İsten Çıkış Tarihi	FHZ PrimOranı % 1,5	FHZ Prim Farkı Tutarı
2008	Ekim					
	Kasım					
	Aralık					
2009	Ocak					
	Şubat					
	Mart					
	Nisan					
	Mayıs					
	Haziran					
	Temmuz					
	Ağustos					
	Eylül					
	Ekim					
	Kasım					
	Aralık					
2010	Ocak					
	Şubat					
	Mart					
	Nisan					
	Mayıs					
	Haziran					
	Temmuz					
	Ağustos					
	Eylül					
	Ekim					
	Kasım					
	Aralık					

Yıl	Ay	İşe Giriş Tarihi	Gün	İsten Çıkış Tarihi	Prime Esas Kazanç Tutarı	FHZ PrimOranı % 1,5	FHZ Prim Farkı Tutarı
2011	Ocak						
	Şubat						
	Mart						
	Nisan						
	Mayıs						
	Haziran						
	Temmuz						
	Ağustos						
	Eylül						
	Ekim						
	Kasım						
	Aralık						
2012	Ocak						
	Şubat						
	Mart						
	Nisan						
	Mayıs						
	Haziran						
	Temmuz						
	Ağustos						
	Eylül						
	Ekim						
	Kasım						
	Aralık						
2013	Ocak						

DİKKAT : Bu belge işverenler tarafından fiili hizmet süresi zammı kapsamında geçen çalışmaların bildirildiği aylık prim ve hizmet belgesine göre doldurulacaktır. Prime esas kazançta göre % 1,5 oranı üzerinden FHZ prim farkı tutarı program tarafından hesaplanacaktır.

BELGEYİ DÜZENLEYEN YETKİLİNİN

Adı Soyadı İmzası ve Kaşe/Mühür

.... / / 20....

Tahakkuk ettirilen prim tutarının Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takip eden şubat ayı başından itibaren 6 ay içinde Kurumumuz hesaplarına ödenmesi, 6 altı ay içinde prim farkını ödemeyen veya noksan ödeyen sigortalının prim farkının tamamını veya kalan kısmını ödemek için Kuruma yeniden yazılı olarak başvurması ve ödeyeceği prim tutarının da bu talebine göre gecikme zammı ve gecikme cezası ile birlikte yeniden hesaplanması gerekmektedir.

Örnek 4- 6/4/2013 tarihinde yazılı olarak başvuran sigortalı, Kurumca bildirilen borcunu altı ay içinde (1/2/2013-1/8/2013 süresinde) ödememiştir. 1/8/2013 tarihinden sonra başvuran sigortalıdan prim farkı gecikme zammı ve gecikme cezası ile birlikte tahsil edilecektir.

Prim farkını ödemek için yazılı olarak başvurmasına rağmen, fiili hizmet süresi zammı kapsamındaki çalışmalarına ait aylık prim ve hizmet belgesinin Kuruma verilmediği anlaşılan sigortalının, talebi doğrultusunda söz konusu prim belgesi işverenden yazılı olarak talep edilecektir. Aylık prim ve hizmet belgesinin, fiili hizmet süresi zammı kapsamında çalışılmaması ya da işyerinin faal olmaması gibi nedenlerle verilmemesi durumunda zaman aşımı süresi de dikkate alınarak sigortalının 2008 yılı Ekim ayı başı ile 2013 yılı Şubat ayı başına kadar geçen sürede Basın Kartı Yönetmeliğine göre basın kartı sahibi olmak suretiyle basın ve gazetecilik mesleğinde ve Türkiye Radyo Televizyon Kurumunda haber hizmetinde çalışıp çalışmadığı Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarına incelettirildikten sonra gerekli işlemler yapılacaktır.

Fiili hizmet süresi zammı prim farkını ödeyen ancak, ihbar ve şikayette bulunulması veya şüphe duyulması nedeniyle yapılan inceleme sonucunda prim tutarı hesaplanan sürelerin tamamında ya da bir bölümünde fiili hizmet süresi zammı kapsamında çalışmadığı tespit edilen sigortalı hakkında yapılan işlemler iptal edilerek ödemiş olduğu prim tutarı iade edilecektir.

8.2- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi çalışanlar

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi sigortalıları çalıştıran kamu idareleri, aylığını her ayın 1'inde alan sigortalılar için 1/10/2008-31/1/2013, aylığını her ayın 15'inde alan sigortalılar için 15/10/2008-14/2/2013 tarihleri arasında fiili hizmet süresi zammından yararlandırılmaya müstahak olan sigortalıların bu haktan yararlandırılmayı talep edip etmediklerine bakmaksızın, halen görev yapan ya da bu süre içerisinde herhangi bir nedenle görevinden ayrılmış olanların son görev yaptıkları Kurumca aylık/yıllık fiili hizmet süresi zammı prim belgesini düzenleyerek aylığını her ayın 1'inde alan sigortalılar için 1/5/2013, aylığını her ayın 15'inde alan sigortalılar için 15/5/2013 tarihine kadar Sosyal Güvenlik Kurumu (**Değişik, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge**) (**Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge**) Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü Kamu Görevlileri Tescil ve Hizmet Daire Başkanlığına kağıt ortamında göndereceklerdir.

Fiili hizmet süresi zammı kapsamında geçen süreler için Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi sigortalılar tarafından ödenecek prim/karşılık tutarları, ilgili kamu idaresi tarafından ek mahiyetteki prim ve hizmet belgesinde kayıtlı çalışmaların geçtiği tarihteki prime esas kazanç/emekli keseneğine esas aylık tutarına göre hesaplanacak, söz konusu belgeler fiili hizmet süresi zammına ilişkin yukarıda belirtilen genel esaslar da dikkate alınmak suretiyle düzenlenecektir.

Örnek 1- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında Basın Kartı Yönetmeliğine göre basın kartı sahibi olmak suretiyle kamu idaresinde basın müşaviri olarak 15/2/2004-14/7/2017 tarihleri arasında çalışan sigortalı, 15/2/2004-14/10/2008 tarihleri arasında geçen çalışmalarından dolayı 5434 sayılı Kanunun mülga 32 nci maddesine, 15/10/2008-

14/2/2013 tarihleri arasında geçen çalışmalarından dolayı 6385 sayılı Kanunla Kanuna eklenen geçici 48 nci maddeye göre, 15/2/2013 tarihinden sonra geçen çalışmaları için ise 6385 sayılı Kanunun 15 nci maddesi ile Kanunun 40 ncı maddesine eklenen hüküm uyarınca fiili hizmet süresi zammından yararlandırılacaktır.

Örnek 2- Kamu kurumunda 2008 yılı Ekim ayı başından 14/2/2013 tarihine kadar Basın Kartı Yönetmeliğine göre basın kartı sahibi olmak suretiyle haber işlerinde fiilen çalışan 17 personel bulunmaktadır. Bunlardan 10 personel 2008 yılı Ekim ayı başından önce, 7 personel ise bu tarihten sonra devlet memuru olarak göreve başlamıştır. Ayrıca söz konusu personelden 2'si 2010 yılında emekliye ayrılmış, 1 personel ise 12/2/2011 tarihinde istifa etmiştir. Bu durumda ilgili kamu kurumunca, emekliye ayrılmış iki personel için emekliye ayrılış tarihine kadar, istifaen görevinden ayrılmış bir personel için ise istifa ettiği tarihe kadar geçen süre de dikkate almak suretiyle, 10 personel için “Yıllık Fiili Hizmet Süresi Zammı Prim Belgesi”, 7 personel için ise “Aylık Fiili Hizmet Süresi Zammı Prim Belgesi” düzenlenerek 15/5/2013 tarihine kadar **(Değişik, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge) (Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)** Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü Kamu Görevlileri Tescil ve Hizmet Daire Başkanlığına kağıt ortamında gönderilecektir.

Örnek 3- Türkiye Radyo Televizyon Kurumunda haber hizmetinde Basın Kartı Yönetmeliğine göre basın kartı sahibi olmak suretiyle 12/4/2005 tarihinden itibaren basın müşaviri olarak Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi çalışan sigortalı talebine bakılmaksızın 15/2/2013 tarihinden itibaren fiili hizmet süresi zammından yararlandırılacak, talep etmesi halinde ise Kurumunca gönderilen ek mahiyetteki aylık/yıllık fiili hizmet süresi zammı prim belgelerine göre tahakkuk ettirilen ve Kurumumuzca tarafına bildirilen prim/karşılık miktarını yatırmaması halinde, 15/10/2008-14/2/2013 tarihleri arasında geçen süresine karşılık gelen fiili hizmet süresi zammı hizmetine ilave edilecektir.

2008 yılı Ekim ayı başı ile 6385 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takip eden aybaşı arasındaki süreye ait fiili hizmet süresi zammı primlerini/karşılıklarını ödemek için yazılı olarak müracaat eden Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi sigortalılara, Kurumlarca gönderilen ek mahiyetteki aylık/yıllık fiili hizmet süresi zammı prim belgelerinde tahakkuk ettirilen prim/karşılık miktarları **(Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) (Değişik, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge)** Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü Kamu Görevlileri Tescil ve Hizmet Daire Başkanlığına bildirilecektir.

Sigortalıların 6385 sayılı Kanunla belirlenen süreyi geçirerek cezalı duruma düşmemeleri için 2008 yılı Ekim ayı başı ile 6385 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takip eden aybaşı arasında geçen çalışmalarından dolayı fiili hizmet süresi zammından yararlandırılmaya müstahak olup olmadığı tespit edilmeden borç tutarı tarafına bildirilecek, daha sonra yapılan araştırma sonucu müstahak olmadığı tespit edilenlerin prim/karşılık tutarını yatırmış olsalar dahi yatırmış oldukları prim/karşılık tutarı kısmen veya tamamen iade edilerek, sadece müstahak olduğu süre için fiili hizmet süresi zammından yararlandırılacaktır.

Sigortalılardan, kendilerine bildirilen fiili hizmet süresi zammı prim/karşılık tutarlarını, aylığını her ayın 1'inde alanlar 1/8/2013, aylığını her ayın 15'inde alanlar ise 15/8/2013 tarihine kadar Kurumumuzun Ziraat Bankasında bulunan “ONLİNE TAHSİLATLAR SOSYAL GÜVENLİK KURUMU SGK(EMS/BAĞ/SSK)-DİĞER TAHSİLATLAR” hesabına, saymanlık adı “GELİR MUHASEBE”, tahsilat tipi “DİĞER EMSAN TAHSİLATI” olarak belirtilmek suretiyle yatıracak ve alacakları banka dekontunun bir örneğini dilekçe ekinde ilgili Başkanlığa göndereceklerdir.

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi sigortalıların prim/karşılık tutarını hiç ödememiş veya kısmen ödemiş olmasına rağmen yasal süre geçtikten sonra borcun tamamını ya da kalan kısmını ödemek için **(Değişik, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge) (Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)** Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü Kamu Görevlileri Tescil ve Hizmet Daire Başkanlığına yazılı olarak müracaat etmesi halinde, ödenmesi gereken prim/karşılık tutarı gecikme zammı ve gecikme cezası ile birlikte hesaplanarak taraflarına bildirilecektir.

Örnek 4- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında Basın Kartı Yönetmeliğine göre basın kartı sahibi olmak suretiyle 15/1/2010-14/2/2013 tarihleri arasında basın müşaviri olarak görev yapan ve söz konusu tarihler arasında geçen çalışmalarından dolayı yararlandırılacağı fiili hizmet süresi zammı için bildirilen 5.448,65 TL'nin, 3.500 TL'sini 18/7/2013 tarihinde Kurumumuz hesabına yatıran sigortalının, yatırdığı tutara karşılık gelen 4 ay 15 gün süresi hizmetine eklenmiştir. Sigortalının 15/8/2013 tarihinden sonra kalan 1.948,65 TL'yi yatırmayı talep etmesi halinde bu tutara 15/8/2013 tarihinden paranın yatırılacağı tarihe kadar geçen süre için gecikme zammı ve gecikme cezası uygulanacaktır.

8.3- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentlerine tabi sigortalılar hakkında uygulanacak ortak hususlar

a) İşverenler ile kamu idarelerince üç aylık yasal sürede Kuruma verilmeyen fiili hizmet süresi zammı kapsamındaki çalışmalara ait her bir ek belge için Kanunun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (2) numaralı alt bendi uyarınca idari para cezası uygulanacaktır.

b) Sigortalılar tarafından ödenecek prim farkı/karşılık tutarı, işverenler/kamu idareleri tarafından verilen fiili hizmet süresi zammı kapsamındaki ek mahiyetteki prim ve hizmet belgesinde kayıtlı çalışmaların geçtiği tarihteki prime esas kazanç/emekli keseneğine esas aylık tutarına göre hesaplanacaktır.

c) 2008 yılı Ekim ayı başından 2013 yılı Şubat ayı başına kadar geçen sürenin bir kısmında Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi, bir kısmında ise (c) bendi kapsamında çalışanların, (a) bendi kapsamında geçen çalışmalarına ait işlemler en son çalışmasının geçtiği SĞİM/SGM'ce, (c) bendi kapsamında geçen çalışmalarına ait işlemler ise **(Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) (Değişik, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge)** Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü Kamu Görevlileri Tescil ve Hizmet Daire Başkanlığınca yapılacaktır.

Örnek- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında Basın Kartı Yönetmeliğine göre basın kartı sahibi olmak suretiyle 1/10/2008-30/2/2009 süresinde Sivas'ta, 1/7/2009-30/5/2011 süresinde İstanbul'da fiilen gazetecilik yapan sigortalı, 12/6/2011 tarihinde seçimler sonucunda milletvekili seçilmiştir. (a) bendi kapsamında geçen çalışmalara ait fiili hizmet süresi zammı prim farkı bu kapsamda en son çalışmasının geçtiği İstanbul ilindeki SGM'ce hesaplanacak, (c) bendi kapsamında milletvekili olarak geçen çalışmalara ait işlemler **(Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) (Değişik, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge)** Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü Kamu Görevlileri Tescil ve Hizmet Daire Başkanlığınca yapılacaktır.

d) Tahakkuk ettirilen prim farkı/karşılık tutarının ödenmemesi durumunda, fiili hizmet süresi zammı verilmeyecek, noksan ödenmesi halinde ise ödenmiş olan miktar 2008 yılı Ekim ayından başlamak üzere ilgili aylara/yıllara maledilerek fiili hizmet süresi zammı buna göre hesaplanacaktır.

Örnek 1- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında basın kartı sahibi olmak suretiyle 1/10/2008 - 31/1/2013 tarihleri arasında geçen fiili hizmet süresi zammı kapsamındaki çalışmalarına ait prime esas kazancın alt sınırına göre 615 TL prim farkının 500 TL'sini ödeyen sigortalının ödemiş olduğu miktar, 2008 yılı Ekim ayından başlamak üzere ilgili aylara/yıllara maledilerek fiili hizmet süresi zammı buna göre hesaplanacaktır.

Örnek 2- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında Basın Kartı Yönetmeliğine göre basın kartı sahibi olmak suretiyle 15/1/2010-14/2/2013 tarihleri arasında basın müşaviri olarak görev yapan sigortalıya söz konusu tarihler arasında geçen çalışmalarından dolayı yararlandırılacağı 163 gün fiili hizmet süresi zammı için % 5 prim oranına göre toplam 3.206,8 TL yatırması gerektiği bildirilmiştir. Sigortalı 18/7/2013 tarihinde Kurumumuza 2.500 TL yatırmıştır.

Buna göre, aşağıdaki tabloda da gösterildiği gibi yatırılan tutar geçmiş tarihten başlayarak hizmete maledilecek olup, sigortalı yatırdığı tutara karşılık gelen 112 gün için fiili hizmet süresi zammından yararlandırılacaktır. İlgilinin yatırdığı tutardan artan 6,15 TL talebi halinde iade edilecektir.

DÖNEMLER	YASAL FHSZ	YATMASI GEREKEN TUTAR	GÜNLÜK ORT.	HAK EDİLEN GÜN	TAHSİL EDİLECEK TUTAR	TAHSİL EDİLEN TUTAR	KALAN TUTAR	FHSZ	KALAN GÜN
15.1.2010 14.1.2011	90	1.604,49	17,83	50	891,38	891,38	-	50	-
15.1.2011 14.1.2012	90	1.742,55	19,36	55	1.064,89	1.064,89	-	55	-
15.1.2012 14.1.2013	90	1.935,27	21,50	53	1.139,66	537,58	602,08	7	46
15.1.2013 14.2.2013	7,5	166,34	22,18	5	110,89	-	110,89	0	5
	277,5	5.448,65		163	3.206,83	2.493,85	712,97	112	51

e) Prim/karşılık tutarının, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentlerine tabi sigortalılar tarafından aylığını her ayın 1'inde alanlar için 1/8/2013, aylığını her ayın 15'inde alanlar için 15/8/2013 tarihine kadar Kuruma ödenmesi gerekmekte olup, prim/karşılık tutarının söz konusu sürelerde ödenmemesi halinde, ödenmeyen tutar için yasal sürenin bitim tarihinden itibaren ödemenin yapıldığı tarihe kadar Kanunun 89 uncu maddesi uyarınca gecikme zammı ve gecikme cezası uygulanacaktır.

Örnek 1- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında basın kartı sahibi olmak suretiyle 1/10/2008-31/1/2013 tarihleri arasında geçen fiili hizmet süresi zammı kapsamındaki çalışmalarına ait prime esas kazancına göre 800 TL olarak hesaplanan prim farkının 500 TL'sini altı aylık süre içinde ödeyen sigortalı, kalan süreye ait borcunu ödemek için 2/11/2013 tarihinde Kuruma başvurmuştur. Öncelikle yasal süresinde ödediği 500 TL 2008 yılı Ekim ayından başlamak üzere ilgili aylara maledildikten sonra kalan sürelerle ait fiili hizmet süresi zammı prim farkı, 2/11/2013 tarihine kadar yeniden gecikme zammı ve gecikme cezası ile birlikte hesaplanarak tahsil edilecektir.

Örnek 2- Türkiye Radyo Televizyon Kurumunda Basın Kartı Yönetmeliğine göre basın kartı sahibi olmak suretiyle Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında haber hizmetlerinde fiilen görev yapan ve 25/5/2013 tarihli dilekçesi ile 15/10/2008-15/2/2013 tarihleri arasında geçen çalışmalarından dolayı fiili hizmet süresi zammından yararlandırılmayı talep eden sigortalı, Kurumunca gönderilen ek mahiyetteki aylık/yıllık fiili hizmet süresi zammı prim belgelerinde tahakkuk ettirilen ve kendisine bildirilen prim/karşılık miktarını 6 aylık sürenin bitim tarihi olan 15/8/2013 tarihine kadar Kurumumuz hesabına yatırmayıp daha sonraki bir tarihte yatırmak istemesi halinde, ödemesi gereken tutara 15/8/2013 tarihinden ödemeyi yapacağı tarihe kadar geçen süre için gecikme zammı ve gecikme cezası uygulanacaktır.

f) Kanunun geçici 48 inci maddesi uyarınca fiili hizmet süresi zammından yararlandırılanların yazılı olarak talepte bulunmaları halinde, bu madde kapsamında haklarında yapılan işlemler bir defaya mahsus olmak üzere iptal edilecek ve ödedikleri tutarlar iade edilecektir.

g) Birden fazla SGİM/SGM'ye bağlı işyerlerinde fiili hizmet süresi zammı kapsamında çalışması bulunanlara ait işlemlerin yürütülmesinde herhangi bir gecikmeye meydan verilmemesi için her türlü tedbir alınacaktır.

İKİNCİ BÖLÜM

İtibari Hizmet Süresi

Kanunun 49 uncu maddesi ve geçici 7 nci maddesi ile itibari hizmet süresi düzenlenmiş olup, 2008 yılı Ekim ayı başı itibariyle Kanun hükümlerine göre işlem yapılacaktır.

1- Kanunun 49 uncu maddesine göre itibari hizmet süresi

1.1- İtibari hizmet süresinden yararlanacak sigortalılar

Kanunun yürürlük tarihinden sonra Kanunun 4 üncü maddesine göre sigortalı olan;

(a) Subay (yedek subay dahil), astsubay, uzman jandarma, uzman erbaşlar, er veya erbaşlar ile sivil görevlilerden;

- Harbi doğuran genel ve kısmi seferberliğe katılanlar,
- Seferberliği gerektiren iç tedip hareketlerine fiilen katılan birliklerde görevli olanlar,
- Harp veya seferberlik ilan edilmeden, Anayasanın 92 nci maddesi veya Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler uyarınca yabancı ülkelere gönderilenler,

(b) Harp halinde düşmana tutsak düşen veya düşman tarafından enterne edilen sigortalılardan kanunları gereğince, aylıkları ödenmek suretiyle, sözleşmeli personel hariç olmak üzere kurumları ile ilgileri kesilmeyenler,

(c) Kamu idarelerinde pilot olan ve olmayan uçucu, denizaltıcı, dalgıç, kurbağa adam ve paraşütçüler,

itibari hizmet süresinden yararlandırılacaklardır.

1.2- İtibari hizmet süresine esas alınacak hizmetler ve eklenecek süreler

Harbi doğuran genel ve kısmi seferberliğe katılanların, harbin ilanından seferberliğin bitim tarihine kadar, seferberliği gerektiren iç tedip hareketlerine fiilen katılan birliklerde görevli olanların, çarpışmaların başlangıcından seferberliğin sona erdiği tarihe kadar, harp veya seferberlik ilân edilmeden, Anayasanın 92 nci maddesi veya Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler uyarınca, yabancı ülkelere gönderilen Türk Silâhlı Kuvvetlerinde, **(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)** Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığında görev yapanların çarpışma meydana gelmesi halinde, çarpışma süresince veya çarpışma bitmeden dönenler için Türkiye'ye dönüş tarihine kadar, geçen tutsaklık süreleri dahil fiili hizmet sürelerinin, bu hareketlere sivil görevli, er veya erbaş olarak katılanların, bu durumlarda geçen fiili hizmet süreleri ile bu tarihlerden sonra devam eden tutsaklık sürelerinin, harp halinde düşmana tutsak düşen veya düşman tarafından enterne edilen sigortalılardan kanunları gereğince, aylıkları ödenmek suretiyle, sözleşmeli personel hariç olmak üzere kurumları ile ilgileri kesilmeyenlerin, bu durumlarda geçen fiili hizmet sürelerini her yılı için altı ay itibarî hizmet süresi olarak hizmet süresine eklenecektir.

Kamu idarelerinde pilot olan ve olmayan uçucu, denizaltıcı, dalgıç, kurbağa adam ve paraşütçülerin bu görevlerde geçirdikleri fiilî hizmet sürelerinin her yılı için üç ay itibarî hizmet süresi eklenecek olup, bunlardan subay (yedek subay dahil), astsubay, uzman jandarma, uzman erbaş olarak görev yapanlardan harbi doğuran genel ve kısmî seferberliğe katılanlar ile seferberliği gerektiren iç tedip hareketlerine fiilen katılan birliklerde görevli olanlar için itibarî hizmet süresi zamları ayrıca eklenecektir.

Sigortalıların yıl içerisinde yararlandırılacakları itibari hizmet süresi;

- Kanunun yürürlük tarihinden önce göreve başlayanların bu kapsamda göreve başladıkları günü takip eden aybaşından başlayıp bu görevlerinden ayrıldıkları ayı takip eden ayın sonuna kadar geçen hizmet sürelerine,

- Kanunun yürürlük tarihinden sonra göreve başlayanların ise bu kapsamda göreve başladıkları günden başlayıp bu görevlerinden ayrıldıkları güne kadar geçen hizmet sürelerine, göre belirlenecektir.

1.3- İtibari hizmet sürelerinin değerlendirilmesi

Kanunun 49 uncu maddesine göre itibari hizmet süresi; Kanuna göre bağlanacak aylıkların ve yapılacak toptan ödemelerin hesabında dikkate alınan, ancak hiçbir şekilde Kanunla tanınan hakları kazanma bakımından gerekli prim ödeme gün sayısı, yaş ve emeklilik ikramiyesinin hesabında nazara alınmayacak süredir.

Kamu idarelerinde pilot olan ve olmayan uçucu, denizaltıcı, dalgıç, kurbağa adam ve paraşütçüler için görevde bulundukları süreler için verilen itibari hizmet süresinde süre sınırlaması bulunmazken, diğer hallerde eklenecek itibari hizmet süreleri toplamı ise üç yılı geçmeyecektir.

1.4- İtibari hizmet süresi zammından yararlananların kuruma bildirilmesi

1.4.1- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi olarak ilk defa çalışanların itibari hizmet sürelerinin kuruma bildirilmesi

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi uyarınca ilk defa sigortalı olanlardan itibari hizmet süresine müstahak olanların bildirimleri “Yıllık İtibari Hizmet Süresi Prim Belgesi” ile kurumlarınca yapılacaktır.

1.4.2- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi olarak ilk defa çalışanların itibari hizmet sürelerinin Kuruma bildirilmesi ve primlerin ödenmesi

İtibari hizmet süresi, kamu idarelerinde Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi olarak çalışan pilot olan ve olmayan uçucu, denizaltıcı, dalgıç, kurbağa adam ve paraşütçülere 2008 yılı Ekim ayı başından itibaren verilecektir.

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi sigortalıların itibari hizmet süresine tabi işlerde çalışmaları halinde, Aralık ayında tam ya da kısmi çalışması olan sigortalılar için Aralık ayı aylık prim ve hizmet belgesinde 90 numaralı belge türü verilmek suretiyle Kuruma bildirilmesi, prim tutarlarının da Aralık ayına ait primlerin ödeme süresi içinde Kuruma ödenmesi gerekmektedir.

İtibari hizmet süresine ilişkin yıllık prim tutarının hesaplanmasında, öncelikle Aralık ayına ilişkin aylık prim ve hizmet belgesi verilecek daha sonra 90 numaralı belge düzenlenecektir.

Örnek 1- 2009 yılı içinde Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında her ayın 15’i ile takip eden ayın 14’ü arasındaki dalgıç olarak geçen çalışmalarına istinaden ücret alan sigortalının, itibari hizmet süresine ilişkin 2009 yılı Ocak ile Aralık ayları arasındaki yıllık itibari hizmet süresi prim tutarı 2009 yılı Aralık ayı aylık prim ve hizmet belgesinin (90) numaralı belge türü seçilmek suretiyle düzenlenerek en geç 7/2/2010 tarihine kadar Kuruma gönderilecek ve muhteviyatı prim tutarları ise en geç 14/2/2010 tarihine kadar ödenecektir.

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi sigortalının ilgili yılın Aralık ayı içinde istirahat, ücretsiz izin gibi nedenlerle çalışmasının bulunmaması halinde ortalama günlük kazancı, Kuruma verilmiş olan en son aya ilişkin aylık prim ve hizmet belgesindeki prime esas kazanç tutarı ve prim ödeme gün sayısı esas alınmak suretiyle hesaplanacaktır.

İtibari hizmet süresi kapsamındaki sigortalıların;

- İtibari hizmet süresi gün sayısı, yıl içinde 360 gün itibari hizmet süresine tabi işlerde çalışmaları halinde 90 gün itibari hizmet süresi verilecek, 360 günden az çalışmaları halinde ise (İtibari Hizmete Tabi Çalışılan Gün Sayısı x 90 / 360) formülü ya da (İtibari Hizmete Tabi Çalışılan Gün Sayısı / 4) formülü ile

- İtibari hizmete esas günlük kazanç tutarı, sigortalının ilgili yılın Aralık ayındaki/en son çalışmasının geçtiği aydaki/işten ayrıldığı aydaki günlük kazanç tutarının, itibari hizmet kapsamındaki gün sayısı ile çarpılması suretiyle

- İtibari hizmete esas kazanç ise (İtibari hizmete esas günlük kazanç tutarı x İtibari hizmet süresi gün sayısı) formülü ile

hesaplanacaktır.

Örnek 2- 2009 yılında kurbağa adam olarak 240 gün görev yapan sigortalının, 17/11/2009-31/12/2009 tarihleri arasında ücretsiz izinli olduğu ve 2009/Kasım ayına ilişkin 1 numaralı belge türü seçilmek suretiyle düzenlenen aylık prim ve hizmet belgesinde kayıtlı prim ödeme gün sayısının 16, prime esas kazanç tutarının ise 2.000 TL olduğu varsayıldığında, itibari hizmet süresine ait prim tutarının hesabına esas ortalama günlük kazanç $2.000 / 16 = 125$ TL olacaktır. Bu sigortalının 2009 yılı için itibari hizmet süresi $240 \times 90 / 360 = 60$ gün yada doğrudan $240 / 4 = 60$ gün, prime esas kazanç tutarı ise $60 \times 125 = 7.500$ TL olacaktır. Sigortalının yıl içinde işten ayrılması halinde Aralık ayı beklenmeden, ortalama günlük kazancı işten ayrıldığı aya ilişkin aylık prim ve hizmet belgesindeki prime esas kazanç tutarı ve prim ödeme gün sayısı esas alınmak suretiyle hesaplanacak, itibari hizmet süresine ait primler ise sigortalının işten ayrıldığı aya ilişkin aylık prim ve hizmet belgesinde 90 numaralı belge türü seçilmek suretiyle bildirilecektir.

İtibari hizmet süresi kapsamındaki sigortalının aynı zamanda Kanunun 40 ıncı maddesine tabi fiili hizmet süresi zammı kapsamında işyeri ve işlerde çalışıyor olması halinde, bu defa itibari hizmet süresine ilişkin primler,

- 60 gün fiili hizmet gün sayısı eklenecek işlerde çalışan sigortalılar için, 91 numaralı belge türü,

- 90 gün fiili hizmet gün sayısı eklenecek işlerde çalışan sigortalılar için, 92 numaralı belge türü,

seçilmek suretiyle Kuruma bildirilecektir.

Örnek 3- Kamu kurumunda paraşütçü olarak görev yapan sigortalının, 2009 yılı için aylık prim ve hizmet belgeleriyle bildirilen prim ödeme gün sayısının 300 gün olduğu ve 2008/Aralık ayına ilişkin 1 numaralı belge türü seçilmek suretiyle Kuruma bildirilmiş olan aylık prim ve hizmet belgesinde kayıtlı prim ödeme gün sayısının 30, prime esas kazanç tutarının ise 3.600 TL olduğu varsayıldığında, söz konusu sigortalının 90 numaralı belge türü ve 2009/Aralık ayı seçilmek suretiyle düzenlenecek olan prim belgesinde,

İtibari hizmet süresi gün sayısı $300 \times 90 / 360 = 75$ gün ya da $300 / 4 = 75$,

- İtibari hizmete esas günlük kazanç tutarı $3.600 / 30 = 120$ TL, (2008/Aralık ayındaki ortalama günlük kazancı)

- İtibari hizmete esas kazanç tutarı $120 \times 75 = 9.000$ TL olacaktır.

Kanunun 49 uncu maddesine göre itibari hizmet süresi verilecek personel çalıştıran kamu idareleri aylık prim ve hizmet belgesini Kuruma gönderebilmeleri için, işyerlerinin bağlı bulunduğu SGİM/SGM'lere müracaat edecek, yapılan müracaat süpervizörlere intikal ettirilerek işveren sistemi ana menüden "9.1.3.13" nolu seçenekler işaretlenmek suretiyle erişilen "İŞKUR, MEB, C.İNFAZ, LİBYA, DENİZCİLİK, Y.TOPLULUK, GEÇİCİ 20.MADDE, İTİBARI HİZMET GİRİŞ" seçeneği vasıtasıyla ilgili kamu idaresine ait işyeri sistem üzerinde kodlama yapılarak, ilgili kamu idaresinin, aylık prim ve hizmet belgesini itibari hizmet kapsamında 90, 91 ve 92 numaralı belge türlerinden birini seçmek suretiyle göndermesi sağlanacaktır. Söz konusu işlemlerin yapılmasının ardından konuya ilişkin başvuru, işyeri dosyasında muhafaza edilmek üzere Sigorta Primleri Servisine intikal ettirilecektir.

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi çalışan sigortalılar için aylık prim ve hizmet belgesinin 90, 91 ve 92 numaralı belge türlerini, Kurumca belirlenen şekle ve usule uygun olarak verilmemesi veya Kurumca internet, elektronik veya benzeri ortamda

göndermekle zorunlu tutulanlarca kağıt ortamında gönderilmesi ya da yasal süresi geçirildikten sonra Kuruma verilmesi halinde, ilgili kamu idaresi aleyhine Kanunun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine istinaden idari para cezası uygulanacağı gibi, muhteviyatı primlerin yasal süresi içinde ödenmemesi halinde, söz konusu primler, Kanunun 89 uncu maddesine istinaden hesaplanacak gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte tahsil edilecektir.

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine 2008 yılı Ekim ayı ile Aralık ayı arasında Kuruma verilmeyen itibari hizmet süresine ilişkin aylık prim ve hizmet belgeleri, bu Genelge ile yürürlükten kaldırılan İtibari Hizmet Süresi başlıklı 2009/112 sayılı Genelgenin yayımlandığı tarih olan 11/9/2009 tarihinden itibaren iki ay içinde elektronik ortamda veya manuel olarak Kuruma verilebilecektir. İki ay içinde verilen belgelerden dolayı idari para cezası uygulanmayacaktır.

2- Kanunun geçici maddelerine ve 3160 sayılı Kanunun 15 inci maddesine göre itibari hizmet süresi uygulaması

Kanunun yürürlük tarihinden önce 5434 sayılı Kanunun mülga 35, 36 ve 37 nci maddeleri veya 3160 sayılı Kanunun 15 inci maddesine göre itibari hizmet süresine müstahak kadro ve görevlerde bulunanlardan, bu Kanunun yürürlük tarihinden sonrada bu görevlerine kesintisiz olarak devam edenler ile yine bu Kanunun yürürlüğünden önce itibari hizmet süresine müstahak kadro ve görevlerde bulunmakta iken gerek Kanunun yürürlük tarihinden önce gerekse yürürlük tarihinden sonra bu görevlerinden ayrılanlardan, tekrar itibari hizmet süresine müstahak kadro ve görevlere atananlar hakkında 5434 sayılı Kanunun mülga hükümleri uygulanacaktır.

Kanunun yürürlük tarihinden önce 5434 sayılı Kanunun mülga 35, 36 ve 37 nci maddeleri ve 3160 sayılı Kanunun 15 inci maddesine göre itibari hizmet süresine müstahak kadro ve görevlerde bulunmayıp, Kanunun yürürlük tarihinden sonra ilk kez itibari hizmet süresine müstahak kadro ve görevlere atananlar hakkında ise Kanunun 49 uncu maddesi hükümleri uygulanacaktır.

5434 sayılı Kanuna tabi olarak çalışmakta iken Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında çalışmaya devam edenlerin itibari hizmet süreleri sigortalının o yılın son ayındaki emekli keseneğine esas aylık toplamının itibari hizmet süresinden yararlanacağı her ay için gerekli olan emekli keseneği ve kurum karşılığının Kurumunca yatırılması şartıyla fiili hizmet süresi olarak değerlendirilecektir.

Pilot olan ve olmayan Türk Silahlı Kuvvetleri, (**Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge**) Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı uçucuları ile Devlet Havayolları Genel Müdürlüğü uçucu personelinin uçucu olarak, Emniyet Genel Müdürlüğünde veya diğer kamu kurum ve kuruluşlarında görev yapan Devlet memurları ile sözleşmeli personelden; pilot, uçuş ekibi ve kurbağa adam olarak görev yapmakta olanların, uçucu ve kurbağa adam olarak, denizaltıcı, dalgıç, kurbağa adam ve paraşütçü subay, yedek subay ve astsubayların Kanunda sayılan görevlerde bulundukları sürece itibari hizmet süresinden yararlandırılmasında süre yönünden herhangi bir sınırlama bulunmazken, diğer hallerde eklenecek itibari hizmet süresi üç aydan az beş yıldan çok olmayacaktır.

Örnek 1- 1/9/2002 tarihinde 5434 sayılı Kanuna tabi göreve başlayan ve Kanunun yürürlük tarihinden sonrada bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında görevine devam eden sigortalının, 5434 sayılı Kanunun mülga 36 ve 37 nci maddesi ile Kanunun 49 uncu maddesine göre itibari hizmet süresi kapsamında 15/7/2007-14/7/2009 tarihleri arasında görev yapmış olması halinde, 5434 sayılı Kanunun mülga 36 ve 37 nci

maddesinde belirtilen (1/1 ve 1/2 oranında) sürelerle göre itibari hizmet süresinden yararlandırılacaktır.

Örnek 2- 15/8/2000 tarihinde 5434 sayılı Kanuna tabi göreve başlayan ve Kanunun yürürlük tarihinden sonrada bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında görevine devam eden sigortalının, 5434 sayılı Kanunun mülga 36 ve 37 nci maddesi ile Kanunun 49 uncu maddesine göre itibari hizmet süresi kapsamında 15/7/2006-14/7/2008 tarihleri arasında görev yapmış olması ve Kanunun yürürlüğünden sonra tekrar 15/7/2011-14/7/2013 tarihleri arasında Kanunun 49 uncu maddesine göre itibari hizmet süresi kapsamında görevlendirilmesi durumunda, 5434 sayılı Kanunun mülga 36 ve 37 nci maddesinde belirtilen (1/1 ve 1/2 oranında) sürelerle göre itibari hizmet süresinden yararlandırılacaktır.

Örnek 3- 15/10/2004 tarihinde 5434 sayılı Kanuna tabi göreve başlayan ve Kanunun yürürlük tarihinden sonrada bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında görevine devam eden sigortalının, 5434 sayılı Kanunun mülga 36 ve 37 nci maddesi ile Kanunun 49 uncu maddesine göre itibari hizmet süresi kapsamında 15/7/2008-14/5/2010 tarihleri arasında görev yapmış olması ve Kanunun yürürlüğünden sonra tekrar 15/7/2012-14/7/2014 tarihleri arasında Kanunun 49 uncu maddesine göre itibari hizmet süresi kapsamında görevlendirilmesi durumunda, 5434 sayılı Kanunun mülga 36 ve 37 nci maddesinde belirtilen (1/1 ve 1/2 oranında) sürelerle göre itibari hizmet süresinden yararlandırılacaktır.

Örnek 4- 15/6/2003 tarihinde 5434 sayılı Kanuna tabi göreve başlayan ve Kanunun yürürlük tarihinden sonrada bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında görevine devam eden sigortalının, ilk defa 15/7/2009-14/7/2011 tarihleri arasında itibari hizmet süresi kapsamında görev yapması halinde Kanunun 49 uncu maddesinde belirtilen (1/2 ve 1/4 oranında) sürelerle göre itibari hizmet süresinden yararlandırılacaktır.

Örnek 5- 2008 yılı Ekim ayı başından önce 5434 sayılı Kanunun mülga 36 ncı maddesine göre itibari hizmet süresi 4 yıl, Kanunun yürürlüğünden sonra Kanunun 49 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), (c) bentlerine göre itibari hizmet süresi 2 yıl olan sigortalının yararlandırılabilmesi için azami itibari hizmet süresi 5 yıl olacaktır.

Örnek 6- 2008 yılı Ekim ayı başından önce 5434 sayılı Kanunun mülga 36 ve 37 nci maddesine göre itibari hizmet süresi bulunmayan, ancak Kanunun 49 uncu maddesine göre itibari hizmet süresi kapsamında görev yapan sigortalının Kanunun 49 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), (c) bentlerine göre yararlandırılabilmesi için azami itibari hizmet süresi 3 yıl olacaktır.

3- Denizaltıcı, dalgıç, kurbağa adam ve paraşütçü olarak görev yapanların itibari hizmet süresinden yararlandırılmaları (Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)

Kamu idarelerinde Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi olarak denizaltıcı, dalgıç, kurbağa adam veya paraşütçü olarak görev yapanlardan 5434 sayılı Kanunun mülga 37 nci, 3160 sayılı Kanunun 15 inci veya Kanunun 49 uncu maddesi uyarınca itibari hizmet süresinden yararlandırılacak olanların, bu görevleri yerine getirebilmeleri için usulüne uygun sertifika almış olmaları ve yıllık uçuş veya dalış sürelerini tamamlamış olmaları

gerekmektedir. Ancak, bu sigortalılardan açığa alınanlar, açıkta geçen sürelerinde itibari hizmet süresinden yararlandırılmayacaklardır.

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi olarak kamu idarelerinde pilot olan ve olmayan uçucu, denizaltıcı, dalgıç, kurbağa adam ve paraşütçülerin itibari hizmet süresinden yararlanmalarında da aynı belgeler istenecektir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Ağır Engelli Çocuğu Olan Kadın Sigortalılar (Değişik, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge)

Kanunun “Yaşlılık sigortasından sağlanan haklar ve yararlanma şartları” başlıklı 28 inci maddesine sekizinci fıkrası ile “Emeklilik veya yaşlılık aylığı bağlanması talebinde bulunan kadın sigortalılardan başka birinin sürekli bakımına muhtaç derecede malûl çocuğu bulunanların, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra geçen prim ödeme gün sayılarının dörtte biri, prim ödeme gün sayıları toplamına eklenir ve eklenen bu süreler emeklilik yaş hadlerinden de indirilir.” hükmü getirilmiştir. Bu hüküm uyarınca, başka birinin sürekli bakımına muhtaç derecede ağır engelli çocuğu bulunan kadın sigortalılar hakkında yapılacak işlemlerin usul ve esasları aşağıda açıklanmıştır.

1- Kapsamdaki sigortalılar

Kanunun 28 inci maddesinin sekizinci fıkrası hükmünden;

(a) 2008 yılı Ekim ayı başından itibaren Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamında çalışan kadın sigortalılar ile 2008 yılı Ekim ayı başından önce 506, 1479, 2925, 2926 ve 5434 sayılı Kanunlara tabi çalışırken Kanunun geçici 1 inci maddesi gereğince 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamında sigortalı olarak çalışmalarını devam ettiren,

(b) Kanunun yürürlük tarihinden önce 5434 sayılı Kanuna tabi hizmeti bulunanlardan Kanunun yürürlük tarihinden sonra geçici 4 üncü maddesi gereğince 5434 sayılı Kanunun mülga 12 nci maddesinin (II) işaretli fıkrasının son paragrafı, ek 71, mülga ek 76 ve mülga geçici 192 inci maddeleri uyarınca sigortalı olan,

(c) 2008 yılı Ekim ayı başından itibaren Kanuna tabi olarak isteğe bağlı sigorta primi ödeyenler ile 2008 yılı Ekim ayı başından önce 506, 1479 ve 2926 sayılı kanunlara göre isteğe bağlı sigortalı olup, Kanuna göre isteğe bağlı sigortalılıkları devam eden,

(Ek, 3/7/2015 tarihli ve 2015/19 sayılı Genelge) (d) Kanunun ek 5, ek 6 ve ek 9 uncu maddesi kapsamında çalışan

kadın sigortalılar yararlanacaklardır.

Bu kapsamdaki kadın sigortalıların emeklilik talebinde bulunmadan önce kayıt ve tescillerinin yapılması sağlanacak, ancak açıkta iken veya emeklilik/yaşlılık aylığı talebiyle birlikte bu haktan yararlandırılmasının istenilmesi halinde bunlar hakkında da aktif sigortalılar gibi işlem yapılacaktır.

2- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerine tabi sigortalıların başvurusu ve raporların düzenlenmesi

Çocuğunun, başka birinin sürekli bakımına muhtaç durumda ağır engelli olduğunun tespitini isteyen kadın sigortalılar en son çalışmalarının geçtiği SGİM/SGM'ye başvuracaklar, ilgili birimce çocukların sevk işlemleri **(Değişik, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge)** 6/11/2018 tarihli ve 2018/38 sayılı Genelgenin “Ortak Hükümler” başlıklı dördüncü kısmının “Sevk Ve Kontrol Muayene İşlemleri, Masrafların Karşıllanması, Kurum Sağlık Kurulları Ve İtiraz İşlemleri” başlıklı yedinci bölümünde belirtilen hususlar doğrultusunda yapılacaktır. Prim ödeme gün sayıları toplamına eklenecek ve emeklilik yaş hadlerinden indirilecek süre, başka birinin sürekli bakımına muhtaç olma halinin başladığı tarih ile sona erdiği tarih arasında geçen veya bu süre içinde çocuğun yaşadığı süreye göre tespit edileceğinden, yaşlılık aylığı bağlanacağı tarihi beklemeden Kuruma başvuran kadın sigortalıların çocuklarının sevkleri de sağlık hizmeti sunucularına yapılacaktır.

Kadın sigortalının başka birinin sürekli bakımına muhtaç derecede ağır engelli çocuğunun birden fazla olması halinde her çocuk için ayrı ayrı sevk yapılacaktır.

Kadın sigortalının Kuruma başvurduğu tarihte aktif olarak çalışıp çalışmadığına bakılmayacak, ancak, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi sigortalı olarak tescil edildikleri halde adlarına malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi bildirilmemiş olanların çocuklarının sevkleri yapılmayacaktır.

3- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi sigortalıların başvurusu ve raporların düzenlenmesi

Kanunun geçici 4 üncü maddesi uyarınca haklarında 5434 sayılı Kanun hükümleri uygulanacak sigortalılar ile Kanunun yürürlük tarihinden önce 5434 sayılı Kanuna tabi hizmeti bulunmayan ve Kanunun yürürlük tarihinden sonra ilk defa Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında çalışmaya başlayan sigortalılardan başka birinin sürekli bakımına muhtaç derecede ağır engelli çocuğu bulunan kadın sigortalılar, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra geçen prim ödeme gün sayılarının dörtte birinin, prim ödeme gün sayıları toplamına eklenmesi ve eklenen bu sürelerin emeklilik yaş hadlerinden de indirilmesine dair başvurularını son kez görev yapmakta oldukları illerdeki SGİM/SGM'lere yapacaklardır.

Başka birinin sürekli bakımına muhtaç derecede ağır engelli çocuğu bulunan kadın sigortalılar **(Değişik, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge)** 6/11/2018 tarihli ve 2018/38 sayılı Genelgenin “Ortak Hükümler” başlıklı dördüncü kısmının “Sevk Ve Kontrol Muayene İşlemleri, Masrafların Karşıllanması, Kurum Sağlık Kurulları Ve İtiraz İşlemleri” başlıklı yedincibölümünde belirtilen usul ve esaslara göre alınan sağlık kurulu raporu ile birlikte,

- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında ilk defa sigortalı olarak çalışmaya başlayanlar, 5434 sayılı Kanuna tabi iştirakçi iken Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamına alınanlar ile bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olarak çalışması olup, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi olarak yeniden çalışmaya başlayan kadın sigortalılar, görev yaptıkları kamu idareleri aracılığı ile SGİM/SGM'lere,

- Kanunun geçici 4 üncü maddesi gereğince 5434 sayılı Kanunun mülga 12 nci maddesinin (II) işaretli fıkrasının son paragrafı, ek 71, mülga ek 76 ve mülga geçici 192 nci maddeleri uyarınca sigortalı olanlar **(Değişik, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge)** **(Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)** Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü Kamu Görevlileri Tescil ve Hizmet Daire Başkanlığına müracaat edeceklerdir.

4- Raporların İncelenmesi

(Değişik, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) 6/11/2018 tarihli ve 2018/38 sayılı Genelgenin “Ortak Hükümler” başlıklı dördüncü kısmının “Sevk Ve Kontrol Muayene İşlemleri, Masrafların Karşılama, Kurum Sağlık Kurulları Ve İtiraz İşlemleri” başlıklı yedinci bölümünde belirtilen hususlar doğrultusunda; Kanunun 4 üncü maddesi kapsamındaki kadın sigortalıların çocukları için sağlık hizmeti sunucuları tarafından düzenlenen ve SGİM/SGM’lere intikal ettirilen raporların ilgili birimce Ankara Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü Kocatepe Sağlık Sosyal Güvenlik Merkezine gönderilerek incelenmesi sağlanacaktır.

SGİM/SGM’lerce Ankara Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü Kocatepe Sağlık Sosyal Güvenlik Merkezi’ne değerlendirme yapılmak üzere sağlık kurulu raporları gönderilirken, üst yazıda; Kanunun 28 inci maddesinin sekizinci fıkrası gereğince değerlendirme yapılacağı belirtilecek ve kadın sigortalının ilave hizmetinin hesaplanabilmesi için, bu bölümde açıklanan maluliyet durumunun ortaya çıkış tarihleri dikkate alınarak 28 inci madde kapsamına gireceği tarih itibarıyla çocuğun başka birinin sürekli bakımına muhtaç derecede malul olup olmadığı sorulacaktır.

Kadın sigortalının başka birinin sürekli bakımına muhtaç derecede ağır engelli çocuğunun birden fazla olması halinde her çocuk için ayrı düzenlenen raporlar Ankara Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü Kocatepe Sağlık Sosyal Güvenlik Merkezi sağlık kuruluna gönderilerek maluliyet tarihlerinin ayrı ayrı bildirilmesi istenecektir.

Ankara Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü Kocatepe Sağlık Sosyal Güvenlik Merkezi tarafından gerekli inceleme yapıldıktan sonra, çocuğun başka birinin sürekli bakımına muhtaç derecede ağır engelli olduğu tarih, kontrol muayenesi gerekiyorsa kontrol muayenesine tabi tutulacağı tarih veya çocuk başka birinin sürekli bakımına muhtaç derecede ağır engelli değilse ağır engelli olmadığı ilgili SGİM/SGM’ye bildirilecektir.

5- Toplam hizmete eklenecek ve emeklilik yaşından düşülecek sürenin tespiti

Kanunun 28 inci maddesinin sekizinci fıkrasında, emeklilik veya yaşlılık aylığı bağlanması talebinde bulunan kadın sigortalılardan başka birinin sürekli bakımına muhtaç derecede ağır engelli çocuğu bulunanların, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra geçen prim ödeme gün sayılarının dörtte birinin, prim ödeme gün sayıları toplamına ekleneceği ve eklenen bu sürelerin emeklilik yaş hadlerinden de indirileceği öngörüldüğünden, ilave edilecek süre;

- Kadın sigortalının sigortalılık başlangıcının Kanunun yürürlük tarihinden önce veya sonra olmasına,
- Çocuğun doğum tarihine,
- Ölmesi halinde ölüm tarihine,
- Başka birinin sürekli bakımına muhtaç derecede malul durumda olma halinin başlangıç ve bitiş tarihine,
- Çocuğun evli olup olmadığına,
- Kadın sigortalı boşanmış ise velayetin kadın sigortalıda olup olmadığına,
- Çocuğun, kadın sigortalı tarafından evlat edinilip edinilmediğine,
- Başka birinin sürekli bakımına muhtaç derecede ağır engelli çocuğun birden fazla olmasına,

- 2828 sayılı Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanunu hükümlerine göre korunma, bakım ve rehabilitasyon hizmetlerinden ücretli veya ücretsiz sürekli ve yatılı olarak faydalanıp faydalanmadığına,

göre belirlenecektir.

Kadın sigortalılara Kanunun 28 inci maddesinin sekizinci fıkrası hükmü uyarınca ilave edilecek hizmetin hesabında,

- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerine tabi olarak 2008 yılı Ekim ayı başından sonra geçen,

-2008 yılı Ekim ayı başından sonra isteğe bağlı sigortalı olarak prim ödenen,

-1/10/2008 tarihinden önce 2925 sayılı Kanuna tabi olup, bu tarihten itibaren Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi geçen,

- 2008 yılı Ekim ayı başından sonra geçen ve Kanun ile 3201 sayılı Kanun kapsamında borçlandırılan,

süreler dikkate alınacaktır.

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi sigortalıların söz konusu haklardan yararlandırılmaya başlayacakları sürenin başlangıcı, 2008 yılı Ekim ayı başından önce çalışmaya başlayanlardan maaşlarını her ayın 15'inde alanlar için ayın 15'i, maaşlarını ayın 1'inde alanlar için ayın 1'i, 2008 yılı Ekim ayı başından sonra ilk defa çalışmaya başlayanlar için ise çalışmaya başladıkları tarihtir.

5.1- 2008 yılı Ekim ayı başından önce çalışmaya başlayan kadın sigortalılar

2008 yılı Ekim ayı başından önce çalışmaya başlayan ve aynı zamanda da başka birinin sürekli bakımına muhtaç derecede ağır engelli çocuğu bulunan kadın sigortalının çocuğunun Kurumumuz ilgili sağlık kurulu tarafından 2008 yılı Ekim ayı başından itibaren başka birinin sürekli bakımına muhtaç durumda olduğunun tespit edilerek bildirilmesi halinde, sigortalının 2008 yılı Ekim ayı başından itibaren geçen çalışma süresinin dörtte biri, toplam prim ödeme gün sayısına ilave edilecek, ilave edilen süre kadar da emeklilik yaş haddinden indirim yapılacaktır.

Örnek 1- 1/1/2005 tarihinde çalışmaya başlayan kadın sigortalının, 1/7/2006 tarihinde doğan çocuğu hakkında, sağlık hizmeti sunucusu tarafından düzenlenen rapor ilgili sağlık kuruluna gönderilirken, çocuğun 1/10/2008 tarihi itibarıyla başka birinin sürekli bakımına muhtaç derecede ağır engelli durumda olup olmadığı sorulmuş, ilgili sağlık kurulunca çocuğun 1/10/2008 tarihi itibarıyla ağır engelli olduğuna ve kontrol muayenesi gerekmediğine karar verilmiştir. Buna göre, kadın sigortalı Kanunun 28 inci maddesinin sekizinci fıkrası hükmünden 1/10/2008 tarihi itibarıyla yararlandırılmaya başlanacaktır.

Örnek 2- 1/2/2008 tarihinde çalışmaya başlayan kadın sigortalının, 1/1/2007 tarihinde doğan çocuğu hakkında, sağlık hizmeti sunucusu tarafından düzenlenen rapora göre, 1/1/2009 tarihinden itibaren başka birinin sürekli bakımına muhtaç derecede ağır engelli olduğuna ve kontrol muayenesi gerekmediğine Kurumumuz ilgili sağlık kurulunca karar verilmiştir. Buna göre, kadın sigortalının Kanunun 28 inci maddesinin sekizinci fıkrası hükmünden yararlandırılmaya başlama tarihi 1/1/2009 olacaktır.

Örnek 3- 1/3/2006 tarihinde çalışmaya başlayan kadın sigortalının, 1/1/2008 tarihinde doğan çocuğu hakkında, 18/11/2009 tarihinde sağlık hizmeti sunucusu tarafından düzenlenen

rapora göre 1/9/2008 tarihinden itibaren başka birinin sürekli bakımına muhtaç derecede ağır engelli olduğuna ve kontrol muayenesi gerekmediğine Kurumumuz ilgili sağlık kurulunca karar verilmiştir. Buna göre, kadın sigortalının Kanunun 28 inci maddesinin sekizinci fıkrası hükmünden yararlandırılmaya başlama tarihi 1/10/2008 olacaktır.

5.2- 2008 yılı Ekim ayı başından sonra çalışmaya başlayan kadın sigortalılar

2008 yılı Ekim ayı başından sonra çalışmaya başlayan ve başka birinin sürekli bakımına muhtaç derecede ağır engelli durumda çocuğu bulunan kadın sigortalının çocuğunun doğum tarihi dikkate alınarak, çocuğun maluliyetinin işe giriş tarihinden önce olması halinde; işe giriş tarihinden, sonra olması halinde ise maluliyet tarihinden itibaren Kanunun 28 inci maddesinin sekizinci fıkrası hükmünden yararlandırılmaya başlayacaktır.

Örnek 1- 1/11/2008 tarihinden itibaren çalışmaya başlayan kadın sigortalının, 1/1/2009 tarihinde doğan çocuğu hakkında, sağlık hizmeti sunucusu tarafından düzenlenen rapora göre 1/7/2011 tarihinden itibaren başka birinin sürekli bakımına muhtaç derecede ağır engelli olduğuna Kurumumuz ilgili sağlık kurulunca karar verilmiştir. Kanunun 28 inci maddesi gereğince kadın sigortalının hizmetine ilave edilecek ve emeklilik yaşından düşülecek süreye esas hizmetinin başlangıç tarihi 1/7/2011 olacaktır.

Örnek 2- 1/11/2010 tarihinden itibaren çalışmaya başlayan kadın sigortalının 1/1/1995 tarihinde doğan çocuğu hakkında, sağlık hizmeti sunucusu tarafından düzenlenen rapora göre 1/7/2009 tarihinden itibaren başka birinin sürekli bakımına muhtaç derecede ağır engelli olduğu Kurumumuz ilgili sağlık kurulunca tespit edilmiştir. Kanunun 28 inci maddesi gereğince kadın sigortalının hizmetine ilave edilecek ve emeklilik yaşından düşülecek süreye esas hizmetinin başlangıç tarihi 1/11/2010 olacaktır.

Örnek 3- 1/8/2007 tarihinden itibaren isteğe bağlı sigortaya devam eden kadın sigortalının 18/1/1999 tarihinde doğan çocuğu hakkında, sağlık hizmeti sunucusu tarafından düzenlenen rapora göre 1/8/2001 tarihinden itibaren başka birinin sürekli bakımına muhtaç derecede ağır engelli olduğu Kurumumuz ilgili sağlık kurulu tespit edilmiştir. Kanunun 28 inci maddesi gereğince kadın sigortalının hizmetine ilave edilecek ve emeklilik yaşından düşülecek süreye esas hizmetinin başlangıç tarihi 1/10/2008 olacaktır.

5.3- Kontrol muayenesine tabi tutulacak çocuklar

Kadın sigortalının hizmetine ilave edilecek ve emeklilik yaşından düşülecek süresi, çocuğunun başka birinin sürekli bakımına muhtaç derecede ağır engelli olma halinin devam ettiği sürede geçen çalışmalarına göre belirlenecektir. Diğer bir ifadeyle çocuğun başka birinin sürekli bakımına muhtaç derecede ağır engelli olma halinin yapılacak kontrol muayenesi sonucu ortadan kalktığı anlaşıldığı takdirde, kontrol muayenesi sonucu düzenlenen rapora göre başka birinin sürekli bakımına muhtaç derecede ağır engelli olma durumunun ortadan kalktığı tarihten itibaren geçen çalışmalarından dolayı kadın sigortalılara ilave bir hizmet verilmeyecektir.

Örnek- 1/11/2008 tarihinden itibaren çalışmaya başlayan kadın sigortalının, 1/1/2009 tarihinde doğan çocuğu hakkında, sağlık hizmeti sunucusu tarafından düzenlenen rapora göre 1/7/2011 tarihinden itibaren başka birinin sürekli bakımına muhtaç derecede ağır engelli durumda olduğu ve kontrol muayenesine tabi olması gerektiği Kurum sağlık kurulunca tespit edilmiş, daha

sonra yapılan kontrol muayenesi sonucu düzenlenen 1/7/2012 tarihli sağlık kurulu raporuna göre Kurumumuz ilgili sağlık kurulu tarafından çocuğun 1/5/2012 tarihinden itibaren başka birisinin sürekli bakımına muhtaç derecede ağır engelli olma durumunun ortadan kalktığına karar verilmesi halinde 1/5/2012 tarihinden sonra geçen çalışmalar için kadın sigortalıya ilave süre verilmeyecektir.

5.4- Başka birinin sürekli bakımına muhtaç derecede ağır engelli olduğu tespit edilen çocuğun ölmesi

Toplam hizmete ilave edilecek ve emeklilik yaşından düşülecek süre, başka birinin sürekli bakımına muhtaç derecede ağır engelli olduğu tespit edilen çocuğun yaşadığı sürede geçen çalışmalara göre belirlenecektir. Diğer bir ifadeyle başka birinin sürekli bakımına muhtaç olma hali Kurumumuz ilgili sağlık kurulu tarafından tespit edildikten sonra çocuğun ölmesi halinde, çocuğun ölüm tarihinden itibaren geçen çalışmalarından dolayı kadın sigortalılara ilave bir hizmet verilmeyecektir.

Örnek- 1/7/2009 tarihinden itibaren çalışmaya başlayan kadın sigortalının çocuğunun 1/10/2009 tarihinden itibaren başka birinin sürekli bakımına muhtaç derecede ağır engelli olduğu Kurumumuz ilgili sağlık kurulunca tespit edilmiş, daha sonra çocuk 12/9/2010 tarihinde ölmüştür. Çocuğun öldüğü 12/9/2010 tarihinden sonra geçen çalışmalar için kadın sigortalıya ilave süre verilmeyecektir.

5.5- Evlat edinilen çocuğun başka birinin sürekli bakımına muhtaç durumda olması

Kadın sigortalının kendisinin veya eşiyle birlikte evlat edindiği çocuğunun da başka birinin sürekli bakımına muhtaç derecede ağır engelli olduğunun tespiti halinde bu çocuk nedeniyle de kadın sigortalı bu Kanun hükmünden yararlandırılacaktır.

Bu durumda olan kadın sigortalının ilave hizmeti belirlenirken diğer hususlarla birlikte çocuğun evlat edinildiği tarih de göz önünde bulundurulacak, ancak ilave hizmetin verileceği sürenin başlangıcı çocuğun evlat edinilme tarihinden önce olamayacaktır.

Örnek- 1/1/2010 tarihinden itibaren çalışmaya başlayan kadın sigortalı, çocuğu 1/1/2011 tarihinde evlat edinmiştir. Ancak, Kurumumuz ilgili sağlık kurulunca çocuğun 1/10/2010 tarihinden itibaren başka birinin sürekli bakımına muhtaç derecede ağır engelli olduğu tespit edilmiştir. Sigortalı kadının ilave hizmetin hesabına esas sürenin başlangıç tarihi 1/1/2011 olacaktır.

5.6- Kadın sigortalının başka birinin sürekli bakımına muhtaç derecede ağır engelli çocuğunun birden fazla olması

Kadın sigortalının başka birinin sürekli bakımına muhtaç derecede ağır engelli çocuğunun birden fazla olması halinde maluliyet tarihi eski olan rapor esas alınarak Kanunun 28 inci maddesinin sekizinci fıkrası hükmünden yararlanacağı hizmet süresinin başlangıcı belirlenecektir.

Çocuklardan birinin başka birinin sürekli bakımına muhtaç derecede ağır engelli olma durumundan çıkması halinde diğer çocuklarından dolayı kadın sigortalıya ilave hizmet verilmeye devam edilecektir. Ancak, diğer çocukların maluliyetlerinin başlangıç tarihi malul durumdan çıkan çocuğun çıkış tarihinden sonraki bir tarih ise bu çocuklarının maluliyetinin başlangıç tarihinden itibaren ilave hizmet süresi verilecektir.

Örnek 1- 1/6/2008 tarihinde çalışmaya başlayan kadın sigortalı, çocuklarından birisinin 1/10/2009 tarihinden itibaren, diğer çocuğunun ise 1/11/2010 tarihinden itibaren başka birisinin sürekli bakımına muhtaç durumda ağır engelli olduğu Kurumumuz ilgili sağlık kurulunca tespit edilmiştir. Daha sonra kadın sigortalının rapor tarihi eski olan çocuğu 17/11/2020 tarihinde evlenmiştir. Buna göre kadın sigortalı ara verilmeden diğer çocuğun rapor tarihi 1/11/2010 olmasına rağmen ilave hizmet süresinden 1/10/2009 tarihinden itibaren kesintisiz yararlanmaya devam edecektir.

Örnek 2- 1/7/2009 tarihinde çalışmaya başlayan kadın sigortalı, çocuklarından birisinin 1/11/2009 tarihinden itibaren, diğer çocuğunun ise 1/11/2015 tarihinden itibaren başka birisinin sürekli bakımına muhtaç derecede ağır engelli olduğu Kurumumuz ilgili sağlık kurulunca tespit edilmiştir. Daha sonra kadın sigortalının rapor tarihi eski olan çocuğu 3/12/2013 tarihinde vefat etmiştir. Buna göre kadın sigortalı ilave hizmet verilen çocuğunun vefat ettiği 3/12/2013 tarihi ile diğer çocuğunun başka birinin sürekli bakımına muhtaç derecede ağır engelli duruma girdiği 1/11/2015 tarihi arasında ilave hizmet süresinden faydalanamayacaktır.

5.7- Başka birinin sürekli bakımına muhtaç derecede ağır engelli çocuğun 2828 sayılı Kanun hükümlerine göre korunma, bakım ve rehabilitasyon hizmetlerinden faydalanması

Başka birinin sürekli bakımına muhtaç derecede ağır engelli çocuğun 2828 sayılı Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanunu hükümlerine göre korunma, bakım ve rehabilitasyon hizmetlerinden sürekli veya süresiz olarak faydalanması dikkate alınarak kadın sigortalılara ilave hizmet verilecektir.

Başka birinin sürekli bakımına muhtaç derecede ağır engelli çocuğun, sürekli ve yatılı olarak korunma, bakım ve rehabilitasyon hizmetlerinden ücretli veya ücretsiz faydalandıkları süre için Kanunun 28 inci maddesine göre prim ödeme gün sayılarının dörtte biri prim ödeme gün sayıları toplamına eklenmeyecektir.

6- Ağır engelli çocuğun Kanuna tabi sigortalı olması

Başka birinin sürekli bakımına muhtaç derecede ağır engelli olduğu sağlık kurulu raporu ile belirlenen fakat Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerine tabi sigortalı olduğu tespit edilen çocuğun malul olup olmadığının yeniden tespitinin yapılması gerektiğinden, yapılan araştırmalar sonucunda başka birinin sürekli bakımına muhtaç derecede ağır engelli olduğunun anlaşılması halinde ağır engelli çocuğu bulunan kadının sigortalılığı devam ettiği sürece söz konusu madde hükmünden yararlandırılması gerekmektedir.

Ağır engelli çocuğun isteğe bağlı sigortalı olması halinde ise maluliyeti ile ilgili herhangi bir araştırma yapılmasına gerek bulunmadan kadın sigortalı aynı madde hükmünden yararlandırılacaktır.

7- İlave hizmet süresi olarak değerlendirilmeyecek süreler

Kanunun 28 inci maddesine göre prim ödeme gün sayılarının dörtte biri prim ödeme gün sayıları toplamına eklenecek kadın sigortalıların prim ödeme gün sayıları değerlendirilirken,

- Kanunun 40 ıncı maddesi uyarınca hesaplanan fiili hizmet süresi zammı,
- Kanunun 49 uncu maddesi uyarınca hesaplanan itibari hizmet süresi,

- Başka birinin sürekli bakımına muhtaç derecede ağır engelli birden fazla çocuğu olanlardan ikinci ve diğer çocukları,
için ilave hizmet süresi verilmeyecektir.

Örnek 1- 1/5/2000 tarihinden itibaren 506 sayılı Kanunun ek 5 inci maddesi kapsamında çalışmaya başlayan ve 1/10/2008 tarihinden sonra da Kanunun 40 ıncı maddesine göre fiili hizmet süresi zammına tabi olarak çalışmasını devam ettiren kadın sigortalının, 1/10/2008 tarihinden itibaren başka birinin sürekli bakımına muhtaç durumda olduğu Kurumumuz ilgili sağlık kurulunca tespit edilen çocuğu bulunmaktadır. Bu kadın sigortalının hizmetine fiili hizmet süresi zammı ile Kanunun 28 inci maddesine göre ilave edilecek ek süresi ayrı ayrı hesaplanıp eklenecek ancak, 28 inci madde gereğince ilave edilecek ek sürenin hesabında fiili hizmet süresi zammı dikkate alınmayacaktır.

Kadın sigortalının boşanması durumunda başka birinin sürekli bakımına muhtaç derecede ağır engelli çocuğunun velayetinin,

- Çalışmaya başladığı tarihten önce başka birisine verilmesi halinde çalışmaya başladığı,
- Çalışmaya başladığı tarihten sonra başka birisine verilmesi halinde velayetin verildiği, tarihten itibaren geçen çalışmalarından dolayı ilave hizmet verilmeyecektir.

Örnek 2- 1/6/2010 tarihinden itibaren çalışmaya başlayan kadın sigortalının çocuğunun, 1/10/2009 tarihinden itibaren başka birinin sürekli bakımına muhtaç durumda olduğu Kurumumuz ilgili sağlık kurulunca tespit edilmiş, daha sonra kadın sigortalı 12/9/2012 tarihinde eşinden ayrılmış ve çocuğun velayeti bu tarihten itibaren kadın sigortalının eşine verilmiştir. Bu durumda 1/6/2010 tarihinden çocuğun velayetinin babaya verildiği 12/9/2012 tarihi arasında geçen çalışmalar için kadın sigortalıya ilave süre verilecek, bu tarihten sonra ise herhangi bir ilave süre verilmeyecektir.

Ayrıca, kısa vadeli sigorta kollarına tabi olarak geçen süreler ile sadece genel sağlık sigortasına prim ödenerek geçen süreler, ilave edilecek hizmet süresinin hesabında değerlendirilmeyecektir.

8- Kadın sigortalının hizmet kayıtlarının oluşturulması

Ankara Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü Kocatepe Sağlık Sosyal Güvenlik Merkezi Sağlık Kurulu tarafından başka birinin sürekli bakımına muhtaç durumda ağır engelli olduğuna karar verilen çocuğun;

- Başka birinin sürekli bakımına muhtaç derecede ağır engelli sayıldığı tarih,
- Kontrol muayenesine tabi tutulacaksa kontrol muayene tarihi,
- Kontrol muayenesi sonucunda başka birinin sürekli bakımına muhtaç durumdan çıkmış ise çıkış tarihi,
- Velayeti başka birisine verilmiş ise mahkeme kararının kesinleşme tarihi,
- 2828 sayılı Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanunu hükümlerine göre korunma, bakım ve rehabilitasyon hizmetlerinden ücretli veya ücretsiz sürekli ve yatılı olarak faydalanmaya başladığı tarih,
- Evlenmesi halinde evlenme tarihi,
- Ölmesi halinde ölüm tarihi,

bilgisayara kaydedilecektir.

Söz konusu bilgisayar programları işleme açılncaya kadar başka birinin sürekli bakımına muhtaç derecede ağır engelli çocuğu olduğunun tespit ettirilmesini talep eden kadın sigortalıların çocukları ile ilgili yazışmalar sigortalıların sicil dosyaları üzerinden yürütülecek ancak, ilgili bilgisayar programları işleme açıldığında bilgisayara gerekli aktarma işlemlerinin yapılmasını teminen başka birinin sürekli bakımına muhtaç derecede ağır engelli sayılan çocuklara ve sigortalılara ait bilgiler **(Değişik, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge) (Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)** Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü Kamu Görevlileri Tescil ve Hizmet Daire Başkanlığına ya da SGİM/SGM'ler tarafından geçici olarak bir deftere veya bilgisayarda oluşturulacak dosyaya kaydedilecektir.

Kapsamdaki kadın sigortalıların tescil kütüklerinin oluşturulması **(Değişik, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge) (Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)** Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü Kamu Görevlileri Tescil ve Hizmet Daire Başkanlığı veya SGİM/SGM'ler tarafından, hizmetin ilavesi ve emeklilik yaş haddinden indirim işlemleri ise emeklilik işlemlerini yürüten daire başkanlıkları ile SGİM/SGM'ler yürütülecektir.

DOKUZUNCU KISIM SİGORTALILIK SÜRELERİNİN BİRLEŞTİRİLMESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

2008 Yılı Ekim Ayı Başından Önce Geçen Hizmetlerin Çakışması

1- 2925 sayılı Kanun hariç diğer kanunlara tabi geçen hizmetlerin çakışması

506 sayılı Kanunun mülga 2 nci maddesinde bir hizmet akdine dayanarak bir veya birkaç işveren tarafından çalıştırılanların sigortalı sayılacağı, 3 üncü maddesinin (I/F) bendinde ise kanunla kurulu sosyal güvenlik kurumlarına prim veya kesenek ödeyenlerin sigortalı sayılmayacakları öngörülmüştür.

1479 sayılı Kanunun mülga 24 üncü maddesinin (I) numaralı bendine göre sosyal güvenlik kuruluşları kapsamı dışında kalan ve herhangi bir işverene hizmet akdi ile bağlı olmaksızın kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlardan, esnaf ve sanatkarlar ile diğer bağımsız çalışanlardan ticari kazanç veya serbest meslek kazancı dolayısıyla gerçek veya basit usulde gelir vergisi mükellefi olanlar ile gelir vergisinden muaf olanlardan esnaf ve sanatkar sicili ile birlikte kanunla kurulu meslek kuruluşuna usulüne uygun olarak kayıtlı olanlar, kollektif şirketlerin ortakları, adi komandit şirketlerin komandite ve komanditer ortakları, limited şirketlerin ortakları, sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerin komandite ortakları,

donatma iştirakleri ortakları, anonim şirketlerin kurucu ortakları ile yönetim kurulu üyesi olan ortakları sigortalı sayılmıştır.

1479 sayılı Kanunun 24 üncü maddesinin (II/c) fıkrasına göre, kanunla veya kanunun verdiği yetkiye dayanarak kurulu sosyal güvenlik kuruluşlarına prim veya kesenek ödeyenlerle bu tür kuruluşlardan malullük veya yaşlılık aylığı ile daimi tam iş göremezlik geliri almakta olanlar, aylık veya gelir bağlanması için talepte bulunmuş olanların (dul ve yetim aylığı veya Sosyal Sigortalar Kurumundan geçici veya sürekli kısmi iş göremezlik geliri alanlar hariç) sigortalı sayılamayacakları hükme bağlanmıştır.

Sosyal güvenlik kurumları arasında 2829 sayılı Kanunun uygulamasından doğan işlemlere ilişkin Sosyal Güvenlik Kurumlarına Tabi Geçen Hizmetlerin Birleştirilmesiyle Bu Kurumlar Arasında Diğer İşlemlere İlişkin Protokolün “Hizmet Çakışmaları” başlıklı 10 uncu maddesinde Sosyal Sigortalar Kurumu ile Bağ-Kur arasındaki hizmet çakışmalarında, ilgili kanunlarda aksine bir hüküm olmadığı takdirde önce başlayan hizmetin geçtiği kurumdaki sigortalılık sona ermedikçe diğer kurumdaki sigortalılığın geçerli sayılmayacağı hükmü bulunmaktadır.

Ayrıca, geçici iş göremezlik dolayısıyla geçen süreler ile hafta sonu ve resmi tatil süreleri dışında sigortalılığın kesintiye uğraması halinde kesinti tarihinden itibaren sonra başlayan sigortalılık esas alınmaktadır.

1479 sayılı Kanunun geçici 18 inci maddesi gereğince sigortalılık niteliği taşıdıkları halde 4/10/2000 tarihine kadar kayıt ve tescilini yaptırmamış olan sigortalıların sigortalılık hak ve mükellefiyetleri 4/10/2000 tarihinden itibaren, Kanunun 1/10/2008 tarihinde yürürlüğe giren geçici 8 inci maddesinin birinci fıkrası gereğince 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi hariç diğer alt bentlerine göre sigortalılık niteliği taşıdıkları halde 1/10/2008 tarihine kadar kayıt ve tescillerini yaptırmayanların sigortalılık hak ve yükümlülüğünün 1/10/2008 tarihinden itibaren başlayacağından hizmet çakışmalarında bu husus dikkate alınarak işlem yapılır.

506 sayılı Kanunun mülga 85 inci maddesine göre isteğe bağlı sigortaya devam etmekte iken, 1479, 2925 veya 2926 sayılı kanunlara tabi çalışmaları bulunanların isteğe bağlı sigortalılıkları, 1/10/2008 tarihi itibarıyla sona erdirilerek 4 üncü madde kapsamındaki sigortalılıkları başlatılacaktır.

(Değişik, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge) 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılığın devam ettirilmesinde bu Genelgenin ikinci kısım, birinci bölüm “3.4- 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalı iken Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi çalışması olanlar” alt başlıklı bölümde belirtilen açıklamalar doğrultusunda işlem yapılır.

1/10/2008 tarihinden önce 506 ve 1479 sayılı Kanunların mülga hükümlerine tabi olarak aynı anda geçen hizmetlerin sigortalılara mal edilmesinin usul ve esasları devredilen Sosyal Sigortalar Kurumunun 9/2/1993 tarihli ve 16-60. Ek Genelgesi ile devredilen Bağ-Kur Genel Müdürlüğünün 6/8/1993 tarihli ve 1993-1 sayılı Talimatı ile belirlenmiştir.

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi sigortalılığı devam ederken, 2008 yılı Ekim ayı başından önce Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında çalışmaya başlayanlar 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki çalışmaları sona ermeden (b) bendi kapsamına alınmayacaklardır. Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamındaki sigortalılar hakkında da aynı şekilde işlem yapılacaktır.

Kanunun geçici 7 nci maddesinde, 2008 yılı Ekim ayı başına kadar 506, 1479, 2925, 2926, 5434 sayılı kanunlar ile 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesine göre sandıklara tabi sigortalılık başlangıçları ile hizmet süreleri, fiili hizmet süresi zammı, itibari hizmet süreleri,

borçlandırılan ve ihya edilen süreler ve sigortalılık sürelerinin tabi oldukları kanun hükümlerine göre değerlendirileceği öngörüldüğünden, 2008 yılı Ekim ayı başına kadar geçen hizmetler yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda değerlendirilecektir.

2- 4/10/2000-1/10/2008 tarihleri arasında 1479 ve 2926 sayılı Kanunlara tabi geçen hizmetlerin çıkışması

1/10/2008 tarihinden önce 1479 sayılı Kanunun mülga 24 üncü maddesinde belirtilen çalışmalarının bulunması nedeniyle sigortalılığı başlatılan ve bu tarihten önce sona erenlerden 1/10/2008 tarihinden sonra yine bu tarihten önce başlayan, sona eren veya devam eden çalışmaları bulunduğu tespit edilenlerin vergi mükellefiyetlerinin başladığı tarih itibarıyla yeniden sigortalılıkları başlatılacaktır.

Örnek 1- Sigortalının 1/1/2001 tarihinde 1479 sayılı Kanuna göre başlatılan sigortalılığı, 31/12/2004 tarihinde vergi mükellefiyetinin sona ermesi nedeniyle aynı tarih itibarıyla sona erdirilmiştir. 5/7/2006 tarihinde başlayan ve devam eden vergi mükellefiyeti bulunduğu 1/10/2008 tarihinden sonra anlaşılan sigortalının sigortalılığı 5/7/2006 tarihinde başlatılacaktır.

1/10/2008 tarihinden önce 2926 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı başlayan ve bu tarihten sonra da devam edenlerden, 1/10/2008 tarihinden sonra 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendinin (1), (2) ve (3) numaralı alt bentlerinde belirtilen çalışması bulunduğu tespit edilenlerin tarım sigortalılıkları sona ermediği sürece (b) bendinin (1), (2) ve (3) numaralı alt bentlerine tabi sigortalılıkları başlatılmayacaktır.

Örnek 2- 1/8/2000 tarihinde 2926 sayılı Kanuna göre tarım sigortalılığı başlatılan ve halen devam eden sigortalının 1/10/2008 tarihinden sonra ticaret sicil memurluğundan intikal eden bilgilerde 7/5/2000 tarihinde limited şirket ortağı olduğu ve bu ortaklığının devam ettiği tespit edilmiştir. Bu durumda sigortalının tarım sigortalılığı 1/10/2008 tarihinden sonra da devam ettirilecek, sigortalılık devam ettiği sürece şirket ortaklığından dolayı sigortalılık başlatılmayacaktır. Sigortalının tarım sigortalılığının 7/3/2009 tarihinde sona ermesi halinde bu defa sigortalılığı bu tarih itibarıyla sona erdirilecek, aynı tarih itibarıyla şirket ortaklığına istinaden Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (3) numaralı alt bendine göre sigortalılığı başlatılacaktır.

1/10/2008 tarihinden önce 1479 sayılı Kanunun 79 uncu maddesine göre isteğe bağlı sigortalı olup, 1/10/2008 tarihinden sonra isteğe bağlı sigortalılığının başlatıldığı tarihten önceki bir süreye ait 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendinin (1), (2), (3) ve (4) numaralı alt bentlerine tabi devam eden çalışmaları bulunduğu tespit edilenlerin isteğe bağlı sigortalılıkları 1/10/2008 tarihi itibarıyla sona erdirilecek, 1/10/2008 tarihi itibarıyla Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (1), (2), (3) ve (4) numaralı alt bentlerine tabi sigortalılıkları başlatılacaktır.

Örnek 3- İsteğe bağlı sigortalılığı 1/7/2002 tarihinde başlayan ve halen devam eden sigortalının 1/10/2008 tarihinden sonra vergi dairesinden intikal eden bilgilerde serbest meslek kazancından dolayı 2/2/2002 tarihinde başlayan ve devam eden vergi kaydının olduğu tespit edildiğinde, 1/7/2002 tarihinde başlayan isteğe bağlı sigortalılığı 1/10/2008 tarihine kadar devam ettirilip bu tarih itibarıyla sigortalılığı sona erdirilecek, aynı tarih itibarıyla 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendine göre sigortalılığı başlatılacaktır.

(Değişik, 28/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge) 1/10/2008 tarihinden önce 1/7/2002 tarihinde 1479 sayılı Kanunun 79 uncu maddesine göre isteğe bağlı sigortalılığı başlatılan sigortalının 30/6/2005 tarihinde isteğe bağlı sigortalılığı sona ermiştir. 1/10/2008 tarihinden sonra isteğe bağlı sigortalılığının sona erdiği tarihten sonraki bir tarihte 2/6/2006 tarihinde başlayan vergi mükellefiyetinin bulunduğu ve halen devam ettiği tespit edilmiştir. Sigortalının vergi başlangıç tarihi olan 2/6/2006 tarihinde (06) kodu ile yeniden sigortalılığı başlatılacaktır.

Örnek 4- 28/12/1987 tarihinde 1479 sayılı Kanuna tabi zorunlu sigortalılığı başlatılan sigortalının vergi kaydı 29/6/1988 tarihinde sona ermiştir. 1/8/1988 tarihinde başlayan isteğe bağlı sigortalılığı kesintisiz olarak devam etmekten 7/3/2011 tarihinde tahsis talebinde bulunması üzerine yapılan inceleme sonucunda sigortalının 15/9/1994 ile 31/12/1998 tarihleri arasında vergi kaydının bulunduğu tespit edilmiştir. Bu durumda isteğe bağlı sigortalılığı kesintisiz olarak devam ederken vergi kaydı Kanunun yürürlük tarihinden sonra tespit edildiğinden bu vergi kayıtlarına istinaden 15/9/1994 ile 31/12/1998 tarihleri arasındaki zorunlu sigortalı olarak değerlendirilmeyecektir.

1/10/2008 tarihinden önce 2108 sayılı Kanuna göre köy veya mahalle muhtarlığına seçilmesi nedeniyle 1479 sayılı Kanuna göre muhtar sigortalılığı devam edenlerin 1/10/2008 tarihinden sonra muhtar sigortalılığın başladığı tarihten önceki bir süreye ait Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (1), (2) ve (3) numaralı alt bentlerine tabi çalışması devam edenlerden muhtarlık görevi nedeniyle 1/10/2008 tarihinden sonra da sigortalılıkları devam edenlerin muhtar sigortalılıkları devam ettiği sürece Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (1), (2) ve (3) numaralı alt bentleri kapsamına alınmayacaktır.

(Teselsül, 28/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge) Örnek 5- 28/3/2004 tarihinde yapılan mahalli seçimlerde muhtar seçilmesi nedeniyle söz konusu tarih itibarıyla muhtar sigortalılığı başlatılan sigortalının 1/10/2008 tarihinden sonra bu sigortalılığı devam ederken vergi dairesinden intikal eden belgede ticari kazançtan dolayı 1/7/2007 tarihinde başlayan ve devam eden basit usulde vergi mükellefiyetinin bulunduğu tespit edilmiştir. Bu durumda sigortalının 28/3/2004 tarihinde başlayan muhtar sigortalılığı 1/10/2008 tarihinden sonra da devam ettiğinden vergi mükellefiyetine istinaden herhangi bir işlem yapılmayacaktır.

1/10/2008 tarihinden önce 1479 sayılı Kanunun mülga 79 uncu maddesine göre isteğe bağlı sigortalılığı devam ederken 1/10/2008 tarihinden sonra 28/3/2004 tarihinde muhtar seçildikleri tespit edilenlerin isteğe bağlı sigortalılıkları 30/9/2008 tarihi itibarıyla sona erdirilecek, muhtar sigortalılıkları 1/10/2008 tarihi itibarıyla başlatılacaktır.

(Teselsül, 28/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge) Örnek 6- 1/2/2003 tarihinde isteğe bağlı sigortalılığı başlayan ve devam eden sigortalının 1/10/2008 tarihinden sonra ilçe mülki amirliğinden intikal eden bilgilerden 28/3/2008 tarihinde muhtar seçildiği tespit edilmiştir. Bu durumda, sigortalının isteğe bağlı sigortalılığı 30/9/2008 tarihinde sona erdirilecek 1/10/2008 tarihi itibarıyla Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki muhtar sigortalılığı başlatılacaktır.

3- 1479 sayılı Kanunun ek geçici 6 ncı maddesi

1479 sayılı Kanunun ek geçici 6 ncı maddesi gereğince 8/5/2008 tarihine kadar T.C. Emekli Sandığı, Sosyal Sigortalar Kurumu ve 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesinde belirtilen emekli sandıkları ile kanunla kurulu diğer emekli sandıklarınca kendilerine yaşlılık, malullük veya ölüm aylığı bağlananların, 1/10/1972 tarihinden itibaren 1479 sayılı Kanun kapsamı dışında sayılacağı, ancak, 1479 sayılı Kanuna tabi hizmet süreleri, diğer kurum ve sandıklara bildirilmiş ise bu hizmetlerin geçerli sayılacağı hüküm altına alınmıştır.

Değiştirilen hüküm doğrultusunda 1/10/1972-8/5/2008 tarihleri arasında 1479 sayılı Kanuna tabi sigortalı olan ve olması gerekenlerin sigortalılıklarının başlangıç tarihinden sonraki bir tarihten 8/5/2008 tarihine kadar geçen süre içerisinde 5434, 2926 ve 506 sayılı kanunlar ile 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesinde belirtilen diğer emekli sandıklarınca kendilerine malullük ve yaşlılık aylığı bağlanmış olanlar ile ölümleri sebebiyle hak sahiplerine aylık bağlanmış bulunanların 1/10/1972 tarihinden başlanmak üzere sigortalılıkları başlangıç tarihi itibari ile iptal edilecektir.

1479 sayılı Kanuna tabi sigortalıların 2829 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde bildirilmiş olan hizmet süreleri ise geçerli sayılacak bildirilen bu hizmet süreleri kesinlikle iptal edilmeyecektir.

(Değişik, 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge) Kendilerine diğer sosyal güvenlik kuruluşlarınca malullük ve yaşlılık aylığı bağlanan sigortalıların 2/8/2003 tarihinden itibaren 1479 sayılı Kanuna tabi çalışmalarının devam ettiği tespit edilenler hakkında mülga ek 20 nci madde gereğince 29/2/2016 tarihine kadar sosyal güvenlik destek primine ilişkin hükümler uygulanacaktır.

4- 2925 sayılı Kanuna tabi hizmetlerin diğer kanunlara göre geçen hizmetlerle çakışması

4.1- Tarım sigortasının başlangıç tarihinin belirlenmesi

2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılık;

- a) 1984 yılı içinde başvuruların, istek tarihini takip eden ay başından,
- b) 1/1/1985 ile 31/12/1998 tarihleri arasında başvuruların istek tarihini izleyen yılbaşından,
- c) 1/1/1999-7/9/1999 (hariç) tarihleri arasında başvuruların 1/1/2000 tarihinden, bunlardan yeniden yazılı talepte bulunanların ise 1/10/1999 tarihinden itibaren,
- d) 8/9/1999 tarihinden sonra başvuruların istek tarihini takip eden aybaşından, itibaren başlamaktadır.

Bu itibarla, tarım sigortalılığının başladığı tarihte 506 veya 1479 sayılı kanunlara tabi çalışmasının bulunduğu tespit edilenlerin sigortalılık başlangıç tarihleri bu kanunlara tabi çalışmanın sona erdiği tarihe göre yukarıdaki sigortalılık başlangıç tarihleri göz önüne alınarak belirlenecektir.

Örnek 1- Sigortalı 24/12/1997 tarihinde 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalı olmak için istek ve tescil belgesi ile Kuruma müracaat etmiş ve 1/1/1998 tarihinden itibaren başlayan tarım sigortası primlerini düzenli olarak ödemiştir. Daha sonra yapılan incelemede sigortalının 4/6/1987-15/8/1998 tarihleri arasında 506 sayılı Kanuna tabi çalıştığı tespit edilmiş olup, 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı, yeni bir istek ve tescil belgesi alınmaksızın 506 sayılı Kanuna tabi

sigortalılığının sona erdiği 15/8/1998 tarihini takip eden yılbaşı olan 1/1/1999 tarihinden itibaren başlatılacak, bu tarihten önce ödenen tarım sigortası primleri iptal edilecektir.

Örnek 2- Sigortalı 15/10/1999 tarihinde 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalı olmak için Kuruma müracaat etmiş tarım sigortalılığı 1/11/1999 tarihinden itibaren başlatılmıştır. Daha sonra 14/8/1999 tarihinde başlayan ve 31/3/2001 tarihinde sona eren 1479 sayılı Kanuna tabi sigortalılık sürelerinin bulunduğu tespit edilmiştir. Bu sigortalının 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı iptal edilecek, 1479 sayılı Kanuna tabi sigortalılığın sona erdiği 31/3/2001 tarihini takip eden aybaşı olan 1/4/2001 tarihinden itibaren 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı başlatılacaktır.

Örnek 3- 8/10/1997 tarihinde 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalı olmak için Kuruma müracaat eden sigortalının tarım sigortalılığı 1/1/1998 tarihinden itibaren başlatılmıştır. Daha sonra, 12/08/1993-27/5/1998 tarihleri arasında 1479 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı tespit edildiğinden, bu sigortalının 2925 sayılı Kanuna tabi tarım sigortalılığı 1479 sayılı Kanuna tabi sigortalılığın sona erdiği 27/5/1998 tarihini takip eden yılbaşı olan 1/1/1999 tarihinden itibaren başlatılacak, bu tarihten önce ödenen tarım sigortası primleri iptal edilecektir.

Örnek 4- 9/7/1982 tarihinde başlayan vergi mükellefiyetine istinaden aynı tarih itibariyle 1479 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı başlatılan ve halen sigortalılığı devam eden sigortalının 1/1/1994 ile 31/12/1997 tarihleri arasında 2925 sayılı Kanuna tabi tarım sigortası primi ödemediği tespit edilmiştir. Bu sigortalının 1479 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı devam ederken, prim ödemediği 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılığının başlangıç tarihi itibariyle iptal edilmesi gerekmektedir.

Örnek 5- Sigortalının 11/9/1997 tarihi itibari ile vergi kaydı başlamasına rağmen 4/10/2000 tarihine kadar kayıt ve tescil işlemini yaptırmaması nedeniyle 4/10/2000 tarihi itibari ile sigortalılığı başlatılmıştır. Ancak, daha sonra sigortalı 1/1/1987 tarihinden itibaren başlayan ve muntazaman prim ödemediği 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılığının bulunduğu tespit edildiğinden, 4/10/2000 tarihinde başlatılan 1479 sayılı Kanuna tabi sigortalılık iptal edilecektir.

Örnek 6- 1/1/2001 tarihinde 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı başlatılan ve primlerini muntazaman öderken daha sonraki bir tarihte kuruma intikal eden sigortalılık belgesinde 18/4/1999 tarihinde yapılan mahalli idareler seçiminde muhtar seçilen ve bu görevinin halen aralıksız olarak devam eden sigortalının 1/1/2001 tarihinde başlayan 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı iptal edilecek ilk muhtar seçildiği 18/4/1999 tarihi itibariyle 2108 sayılı Kanuna tabi sigortalılık başlatılıp devam ettirilecektir.

4.2- 2925 sayılı Kanun ile 1479 sayılı Kanunun geçici 18 inci maddesi kapsamındaki hizmetlerin çıkışması

1479 sayılı Kanunun geçici 18 inci madde hükmü gereğince; sigortalılık niteliği taşıdıkları halde 4/10/2000 tarihine kadar kayıt ve tescilini yaptırmamış olan sigortalıların sigortalılık hak ve mükellefiyetleri 4/10/2000 tarihinden itibaren başlar. Ancak, 1479 sayılı Kanuna göre zorunlu sigortalı olarak tescil edilmiş olanların sigortalılıkları 2/8/2003 tarihinden itibaren 6 ay içinde müracaat etmeleri halinde, 20/4/1982-4/10/2000 tarihleri arasındaki vergi kayıtlarını belgelemek ve belgelenen bu sürelerle ilişkin olarak 1479 sayılı Kanunun 49 uncu ve ek 15 inci maddelerine göre hesaplanacak prim borçlarının tamamını tebliğ tarihinden itibaren bir yıl içinde ödeme

tarhinde bulundukları gelir basamağının yürürlükte olan prim tutarı üzerinden ödemeleri kaydıyla, bu süreler sigortalılık süresi olarak değeriendirilmektedir.

2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılığın değeriendirilmesinde, sigortalıların 1479 sayılı Kanunun geçici 18 inci maddesinden yararlanıp yararlanmadığına dikkat edilecektir.

Örnek 1- 1/10/1993 tarihinde 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalı olmak için Kuruma müracaat eden sigortalının tarım sigortalılığı 1/1/1994 tarihi itibariyle başlatılmıştır. Daha sonra 12/3/2004 tarihinde kurum kayıtlarına intikal eden belgede, 1/1/1993 tarihinde başlayan ve devam eden ticari kazançtan dolayı vergi mükellefiyetinin bulunduğu tespit edilmiştir. 1/1/1993 tarihinde başlayan vergi mükellefiyetine istinaden Kuruma başvurarak kayıt ve tescil işlemini yaptırmayan, Kurumca da re’sen tescil edilmeyen bu sigortalının 1479 sayılı Kanunun geçici 18 inci maddesine istinaden 1479 sayılı Kanuna tabi (**Değişik, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge**) sigortalılığı başlatılmayacak, 1/1/1994 tarihinde başlayan 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı (geçici 18 inci maddeye göre vergi borçlanması yapmadığından) geçerli sayılacaktır.

Örnek 2- Örnek 1’deki sigortalının 1479 sayılı Kanunun geçici 18 inci maddesi hükmü gereğince 1/1/1993-4/10/2000 tarihleri arasındaki vergi mükellefiyet sürelerini borçlanıp primini de süresinde ödediği varsayıldığında, bu sigortalının 4/10/2000 tarihinde başlatılan 1479 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı devam ettirilecek, 1/1/1994 tarihinde başlatılan 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı ise tescil tarihi itibariyle iptal edilecektir.

4.3- 2925 sayılı Kanun ile 1479 sayılı Kanunun ek 19 uncu maddesi kapsamındaki hizmetlerin çıkışması

1479 sayılı Kanunun ek 19 uncu maddesi gereğince 1479 ve 2926 sayılı kanunlara göre kayıt ve tescili yapıldığı halde, beş yıl ve daha fazla süreye ilişkin prim borcu bulunan sigortalılardan;

Bu sürelerle ilişkin prim borçlarını Kurumca yapılacak bildirimde belirtilen süre içerisinde ödemeyenlerin, daha önce prim ödemişlerse ödedikleri primlerin tam olarak karşıladığı ayın sonu itibariyle, prim ödemesi bulunmayanların ise tescil tarihi itibariyle sigortalılıklarının durdurulması gerekmektedir.

Örnek 1- Sigortalı 1479 sayılı Kanuna tabi 1/3/1989 tarihinden itibaren vergi mükellefiyetine istinaden sigortalılığı başlatılıp devam etmekte iken, 1/1/1991 tarihinden itibaren 2925 sayılı Kanuna tabi tarım sigortasına prim ödemiştir. Sigortalı 1479 sayılı Kanuna tabi beş yıldan fazla prim borcu bulunması nedeniyle ek 19 uncu maddeden yararlanmak için müracaat etmiştir. Bu durumda, sigortalının hiç prim ödemesinin bulunmaması nedeniyle 1479 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı 1/3/1989 tarihi itibariyle durdurulacak ve 2925 sayılı Kanuna tabi 1/1/1991 tarihinden itibaren ödediği tarım sigortalılığı ise geçerli sayılacaktır. (**Değişik, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge**) Ancak sigortalının 1/3/1989 tarihinde başlayan vergi kaydı devam ettiğinden 2925 sayılı Kanuna tabi tarım sigortalılığı hakkında bu Genelgenin ikinci kısım, birinci bölüm “3.4- 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalı iken Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi çalışması olanlar” alt başlıklı bölümde belirtilen açıklamalar doğrultusunda işlem yapılacaktır.

Örnek 2- Sigortalının 2926 sayılı Kanuna tabi 1/7/1995 tarihinden itibaren tarımsal faaliyetinin bulunması nedeniyle aynı tarih itibariyle sigortalılığı başlatılmıştır. Ancak, daha

sonra sigortalının 1/1/1996 tarihinden itibaren de 2925 sayılı Kanuna tabi tarım sigortasına prim ödemeye başladığı tespit edilmiştir. 2926 sayılı Kanuna tabi beş yıldan fazla prim borcu bulunması nedeniyle ek 19 uncu maddeden yararlanmak için müracaat eden ve prim borcunun bir kısmını ödeyen sigortalının en son ödediği primlerin tam olarak karşıladığı ayın sonu olan 31/3/1998 tarihi itibarıyla 2926 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı durdurulmuştur. Bu durumda, sigortalının 1/1/1996-31/3/1998 tarihleri arasındaki 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılık süresi iptal edilecek, iptal işleminden sonra 2926 sayılı Kanuna tabi sigortalılığın durdurulduğu 31/3/1998 tarihini takip eden yılbaşı olan 1/1/1999 tarihinden itibaren 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı devam ettirilecektir.

4.4- 2925 sayılı Kanun ile 2926 sayılı Kanuna göre yapılan tescile dayalı hizmetlerin çakışması (Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)

2926 sayılı Kanunun uygulanmasına illerde farklı tarihlerde başlanılmış olması ve çiftçilerin 2926 sayılı Kanun kapsamına giriş tarihlerinin farklılık göstermesi nedeniyle, sigortalıların 2926 sayılı Kanuna göre tescillerinin yapılıp yapılmadığına bakılmaksızın, anılan Kanun kapsamına girebilecek nitelikte kendi nam ve hesabına tarımsal faaliyete başladıkları tarih ve illerin kapsama alındıkları tarih dikkate alınarak (EK-24) sigortalılık başlangıç tarihleri tespit edilir.

Örnek 1- Sigortalı 10/12/1986 tarihinde 2925 sayılı Kanuna tabi tarım sigortasına müracaat etmiş ve 1/1/1987 tarihinden itibaren sigortalılığı başlatılarak 31/12/1999 tarihine kadar tarım sigortası primlerini düzenli olarak ödemiştir. Daha sonra yapılan incelemede, sigortalının bulunduğu ilde 2926 sayılı Kanunun uygulanmasına 29/5/1984 tarihinde başlandığı, 1/1/1986-18/7/1993 tarihleri arasında 2926 sayılı Kanuna tabi sigortalılığının bulunduğu anlaşıldığından, sigortalının bu süredeki 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı iptal edilecek, tarım sigortalılığı 2926 sayılı Kanuna tabi sigortalılığının sona erdiği tarihi takip eden yılbaşı olan 1/1/1994 tarihinden itibaren yeniden başlatılacaktır.

Örnek 2- Sigortalı 1/1/1984 tarihinden itibaren tarımsal faaliyetini sürdürmekte iken, 1/1/1987 tarihi itibarıyla 2925 sayılı Kanuna tabi tarım sigortalılığı başlatılmıştır. Sigortalının bulunduğu ilde 2926 sayılı Kanun uygulamasına 1/7/1993 tarihinde geçilmiş olup, 1/7/1993 tarihinden itibaren 2926 sayılı Kanun kapsamında sigortalılığı başlatılan sigortalının 2926 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı iptal edileceğinden 2925 sayılı Kanuna tabi tarım sigortalılığı kesintisiz devam ettirilecektir.

Örnek 3- Sigortalı 1/1/1985 tarihinden itibaren başlayan ve kendi nam ve hesabına tarımsal faaliyetini sürdürmekte iken, 1/1/1989 tarihinden itibaren 2925 sayılı Kanuna tabi tarım sigortalılığı başlatılmış, 31/12/2001 tarihine kadar da primlerini ödemiştir. Sigortalının bulunduğu ilde 2926 sayılı Kanun uygulamasına 1/1/1985 tarihinde geçilmiş olması ve bu sigortalı tarımsal faaliyetinden dolayı 1/1/1988 tarihinden itibaren 2926 sayılı Kanuna tabi kayıt ve tescili yapıldığından, bu Kanuna tabi sigortalılığı geçerli sayılıp 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı iptal edilecektir.

4.5- 2925 sayılı Kanuna tabi tarım sigortalılığının devam ettiği süredeki çakışmalar

4.5.1- 2925 sayılı Kanun ile 1479 sayılı Kanuna tabi hizmetlerin çakışması

2925 sayılı Kanuna tabi tarım sigortalısı olanlardan, sosyal güvenlik kanunlarına tabi olarak çalışmaya başlayanların sigortalılıkları 6 ncı maddenin (c) bendi gereğince prim veya

kesenek kesilmeye başlandığı tarihten itibaren sona ermekte, bu şekilde sigortalılıkları sona erip de sosyal güvenlik kanunları ile ilgilerinin kesilmesi nedeniyle prim veya kesenek ödenmesine son verilenlerin sigortalılıkları ise aynı bent hükmü gereğince prim veya kesenek ödenmesine son verildiği tarihi izleyen aybaşından itibaren kendiliğinden başlamaktadır.

Ancak, 1479 sayılı Kanun kapsamına girmeden önce kanunla veya kanunun verdiği yetkiye dayanılarak kurulu sosyal güvenlik kanunlarına tabi prim veya kesenek ödeyenler, 1479 sayılı Kanunun mülga 24 üncü maddesinin (II/c) bendine göre sigortalı sayılmadıklarından, 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılıkları devam etmekte iken kendi nam ve hesabına bağımsız çalışanların 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılıkları sona erdirilmeyecek, 1479 sayılı Kanuna tabi sigortalılık ise 2925 sayılı Kanuna tabi tarım sigortalılığının sona erdiği tarihten sonra başlatılacaktır. **(Değişik, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge)** 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılığın devam ettirilmesinde bu Genelgenin ikinci kısım, birinci bölüm “3.4- 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalı iken Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi çalışması olanlar” alt başlıklı bölümde belirtilen açıklamalar doğrultusunda işlem yapılır.

Örnek 1- 1/1/1986 tarihinden itibaren 2925 sayılı Kanuna tabi prim ödeyen sigortalı 506 sayılı Kanuna tabi sigortalı olarak 12/4/1991 tarihinden itibaren çalışmaya başladığı işyerinden 26/5/1994 tarihinde ayrılmıştır. Bu durumda sigortalının 12/4/1991-26/5/1994 süresi tarım sigortası iptal edilecek 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı yeniden istek ve tescil belgesi alınmaksızın işyerinden ayrıldığı 26/5/1994 tarihini takip eden aybaşı olan 1/6/1994 tarihinden itibaren devam ettirilecektir.

Örnek 2- 1/1/1988 tarihinde 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı başlayan ve primlerini düzenli ödeyen sigortalının 16/3/1992-31/12/1995 tarihleri arasında 1479 sayılı Kanuna tabi sigortalılık süreleri bulunmaktadır. Bu sigortalının 1479 sayılı Kanuna tabi sigortalılık sürelerinin bulunduğu tarihte 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı devam ettiğinden sigortalının 1479 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı iptal edilecek, 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı ise devam ettirilecektir.

Örnek 3- 1/3/2000 tarihinden itibaren 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalı olarak prim ödeyen sigortalının, 1/6/2001 tarihinde 2926 sayılı Kanun kapsamına girmesi nedeniyle aynı tarih itibarıyla 2926 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı başlatılmıştır. Bu sigortalının 2926 sayılı Kanuna tabi sigortalılığının iptal edilerek, 1/3/2000 tarihinde başlatılan 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı devam ettirilecektir.

4.5.2- 2925 sayılı Kanun ile tevkifata istinaden 2926 sayılı Kanuna tabi hizmetlerin çakışması (Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)

2926 sayılı Kanun kapsamına girmeden önce kanunla veya kanunun verdiği yetkiye dayanılarak kurulu sosyal güvenlik kanunlarına tabi prim veya kesenek ödeyenler 2926 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre sigortalı sayılmadıklarından, 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılıkları devam etmekte iken kendi adına ve hesabına tarımsal faaliyete başlayanların 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılıkları sona erdirilmeyecek, 2926 sayılı Kanuna tabi sigortalılık ise 2925 sayılı Kanuna tabi tarım sigortalılığının sona erdiği tarihten sonra başlatılacaktır.

(Değişik, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge) 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılığın devam ettirilmesinde bu Genelgenin ikinci kısım, birinci bölüm “3.4- 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalı iken Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi çalışması olanlar” alt başlıklı bölümde belirtilen açıklamalar doğrultusunda işlem yapılır.

Ancak, 2926 sayılı Kanun kapsamında bulundukları halde Kuruma kayıt ve tescillerini yaptırmayan ve Bakanlar Kurulu kararı gereğince 1/4/1994 tarihinden itibaren sattıkları ürün bedellerinden tevkifat yapılanların sigortalılıkları, tevkifat tutarının Kurum hesaplarına intikal etmesi şartı ile ilk tevkifatın yapıldığı tarihi takip eden aybaşından itibaren başlatılmaktadır. Bu durumda 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılık tevkifata istinaden tescilin yapıldığı tarih itibariyle sona erdirilecektir.

Örnek- 1/1/1985 tarihinden itibaren 2926 sayılı Kanun kapsamında bulunduğu halde Kuruma kayıt ve tescilini yaptırmayan, Kurumca da re'sen tescil edilemeyen ve 1/1/1990 tarihinden itibaren de 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı başlayan sigortalının 21/4/1994 tarihinde sattığı ürün bedelinden tevkifat yapılmış, bu tevkifata istinaden de 2926 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı 1/5/1994 tarihinden itibaren başlatılarak devam ettirilmiştir. Bu durumda sigortalının 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı tevkifat kesintisine istinaden tescilinin yapıldığı 1/5/1994 tarihinden bir gün önce 30/4/1994 tarihinde sona erdirilecektir.

4.5.3- 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı devam ederken 1479 veya 2926 sayılı Kanuna tabi sigortalılıkları başlatılanlar (Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)

2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılıkları devam ederken 1479 veya 2926 sayılı kanunlara tabi sigortalılıkları başlatılmaması gerektiği halde, 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılıkları durdurularak 1479 veya 2926 sayılı kanunlara tabi sigortalılıkları başlatılanların, talep etmeleri halinde 1479 veya 2926 sayılı kanunlara tabi sigortalılıkları geçerli sayılacaktır. Ancak talep etmemeleri halinde bu Genelgenin "4.5.1-" başlığında yer alan açıklamalara göre işlem yapılacaktır.

Örnek 1- Sigortalı (A)'nın 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı devam ederken, bu defa 2926 sayılı Kanuna tabi tarımsal faaliyetinin 1/6/2004 tarihinde başlamasından dolayı 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı 31/5/2004 tarihinde durdurularak, 1/6/2004 tarihi itibariyle 2926 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı başlatılmıştır. Bu durumda sigortalı (A)'nın talebinin olması halinde 1/6/2004 tarihi itibariyle başlatılan mülga 2926 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı geçerli sayılacaktır.

Örnek 2- Sigortalı (B)'nin 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı devam ederken, bu defa 29/3/2004 tarihinde muhtar seçilmesinden dolayı 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı 28/3/2004 tarihinde durdurularak, 29/3/2004 tarihi itibariyle (4/b) kapsamına tabi sigortalılığı başlatılmıştır. Bu durumda, sigortalı (B)'nin talep etmesi halinde 29/3/2004 tarihi itibariyle (4/b) kapsamında başlatılan sigortalılığı geçerli sayılacaktır.

Örnek 3- Sigortalı (C)'nin 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı devam ederken, bu defa vergi mükellefiyetinin 13/4/1997 tarihinde başlamasından dolayı 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı 12/4/1997 tarihinde durdurularak, 13/4/1997 tarihi itibariyle 1479 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı başlatılmıştır. Bu durumda sigortalı (C)'nin talep etmesi halinde, 13/4/1997 tarihi itibariyle 1479 sayılı Kanuna tabi başlatılan sigortalılığı geçerli sayılacaktır.

5- 5434 sayılı Kanuna tabi hizmetlerin diğer kanunlara göre geçen hizmetlerle çakışması

5434 sayılı Kanuna tabi hizmetler ile diğer kanunlara tabi hizmetlerin çakışması halinde, devredilen Sosyal Sigortalar Kurumu Genel Müdürlüğünün 14/10/1998 tarih ve 12-89 Ek sayılı

Genelge ve eki Protokolün 10 uncu maddesi uyarınca 5434 sayılı Kanuna tabi geçen sigortalılık süreleri geçerli sayılacak, diğer sigortalılık süreleri ise iptal edilecektir.

6- 1479 sayılı Kanuna tabi sigortalıların kendilerine ait veya ortak oldukları işyerlerinden kendilerini sigortalı göstermesi (Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)

1479 sayılı Kanunun mülga 24 üncü maddesinde; kolektif şirketlerin, adi komandit şirketlerin komandite ve komanditer, limited şirketlerin, sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerin komandite ortakları, donatma iştirakleri ortakları ile anonim şirketlerin kurucu ortakları ile yönetim kurulu üyesi olan ortakları bu Kanuna göre sigortalı sayılmıştır.

Diğer taraftan, 506 sayılı Kanunun mülga 2 nci maddesinde bir hizmet akdine dayanarak bir veya birkaç işveren tarafından çalıştırılanlar bu kanuna göre sigortalı sayılmıştır.

Öte yandan, devredilen Sosyal Sigortalar Kurumunun “Şirket Ortakları” konulu 9/2/1993 tarihli ve 16-60 Ek sayılı Genelgenin 1 inci maddesinde; 506 sayılı Kanunun 2 nci maddesine göre sigortalı olanların, sigortalılıkları sürerken çalıştıkları işyerine veya başka bir şirkete ortak, anonim şirkette ise kurucu ortak veya yönetim kurulu üyesi ortak oldukları takdirde, 506 sayılı Kanuna tabi sigortalılıkları kesintiye uğrayıncaya kadar Bağ-Kur'a tabi tutulmayacakları, ancak kolektif şirket ve adi şirket ortaklarının, aynı şirkette bir hizmet akdine dayanarak çalışmaları yasal olarak mümkün olmadığından, bu durumda olanların Bağ-Kur ile ilgilendirilmeleri gerektiği, şirket ortağı ya da anonim şirketlerde kurucu ortak veya yönetim kurulu üyesi olmaları dolayısıyla 1479 sayılı Bağ-Kur Kanununa göre Bağ-Kur sigortalısı olanların sigortalılıkları sürerken bir hizmet akdine dayanarak çalışmaya başladıkları takdirde, Bağ-Kur sigortalılıkları kesintiye uğrayıncaya kadar 506 sayılı Kanuna tabi tutulmayacakları talimatlandırılmıştır.

Buna göre, 2008/Ekim öncesi dönemde şirket ortaklarının Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) kapsamındaki sigortalılık durumları aşağıda maddeler halinde açıklanmıştır.

6.1- Şirket ortağı olup Kurumca (4/b) kapsamında tescili yapılanların, ortağı olduğu şirketten daha sonra (4/a) kapsamında bildirilmesi (Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)

1479 sayılı Kanunun mülga 24 üncü maddesi kapsamında şirket ortağı olması nedeniyle (4/b) kapsamında sigortalı olan şirket ortağının, daha sonraki bir tarihte ortağı olduğu şirketten (4/a) kapsamında sigortalı bildirilmesi halinde, önce başlayan sigortalılık sona ermediği sürece diğer sigortalılık devreye girmeyeceğinden, (4/a) kapsamındaki sigortalılık iptal edilecek (4/b) kapsamındaki sigortalılığı geçerli sayılacaktır.

Örnek - Limited şirket ortağı (A), 1/6/1997 tarihinden itibaren (4/b) kapsamında sigortalı iken 15/8/2007 tarihinden itibaren ortağı olduğu şirketten (4/a) kapsamında bildirilmeye başlanmıştır. Sigortalı (A)'nın (4/b) kapsamında sigortalılığının daha önce başlaması nedeniyle, 15/8/2007 tarihinde başlatılan (4/a) sigortalılığı geçerli sayılmayacağından (4/b) kapsamında sigortalılığı devam ettirilecektir.

6.2- Şirket ortağı olup Kurumca (4/b) kapsamında tescili yapılmamış olanların, ortağı olduğu şirketten daha sonra veya aynı gün (4/a) kapsamında bildirilmesi (Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)

Kanunun "1479 sayılı Kanuna ilişkin geçiş hükümleri" başlığını taşıyan geçici 8 inci maddesinde; tarım sigortalıları hariç olmak üzere, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının

(b) kapsamındaki sigortalılık niteliği taşıdıkları halde Kanunun yürürlük tarihine kadar kayıt ve tescillerini yaptırmayanların sigortalılık hak ve yükümlülüğünün bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren başlayacağı öngörülmüştür.

Diğer taraftan, 2008/Ekim öncesinde Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında hizmet akdiyle çalışırken, çalıştıkları işyerine veya başka bir şirkete ortak, anonim şirkette ise kurucu ortak veya yönetim kurulu üyesi olanlar, 16-60 Ek sayılı Genelge gereğince (4/a) kapsamındaki sigortalılıkları kesintiye uğrayıncaya kadar 4/(b) kapsamına alınmamaktadır.

Ancak, 1/10/2008 tarihinden önce 1479 sayılı Kanun kapsamında tescili yapılması gerektiği halde 506 sayılı Kanun kapsamında tescil yapıldığı söz konusu tarihten sonra tespit edilen sigortalılar, Kanunun geçici 8 inci maddesi kapsamında değerlendirilmeyecek, (4/a) kapsamında yapılan tescil kaydı beyan kabul edilerek, (4/b) kapsamında sigortalı olması gereken tarih itibariyle (4/b) kapsamında sigortalılığı başlatılacak ve (4/a) kapsamındaki hizmetler (4/b) kapsamında hizmet olarak değerlendirilecektir. (4/a) kapsamındaki hizmetlerin (4/b) kapsamında hizmet olarak değerlendirilmesine ilişkin iş ve işlemler cari usullere göre sonuçlandırılacaktır.

Bu durum, (4/a) kapsamında çalışmaya başladığı tarih ile şirket ortağı olduğu tarih aynı olan sigortalılar için de uygulanacaktır. Burada esas olan, (4/a) kapsamında çalışma devam ederken (4/b) kapsamında sigortalılığı gerektiren şirket ortaklığının gerçekleşmesidir. Ancak, şirket ortağı olduğu gün diğer bir ifadeyle, (4/b) kapsamında sigortalı olması gerektiği halde aynı gün ortağı olduğu şirketten (4/a) kapsamında bildirim yapıldığı tespit edilenlerin, şirket ortaklığı nedeniyle (4/b) kapsamında bildirimi;

-Yapılanların (4/a) kapsamındaki sigortalılığı iptal edilecek (4/b) kapsamındaki sigortalılığı geçerli sayılacaktır.

-Yapılmayanların ise, (4/a) kapsamında yapılan tescil kaydı bildirim kabul edilerek, (4/b) kapsamında sigortalı olması gereken tarih itibariyle (4/b) kapsamında sigortalılığı başlatılacak ve (4/a) kapsamındaki hizmetler 4/(b) kapsamında hizmet olarak değerlendirilecektir.

Örnek 1- 17/8/1999 tarihinden itibaren (E) limited şirket ortağı olan ancak, (4/b) kapsamında tescil edilmeyen sigortalı (B), 1/2/2000 tarihinden itibaren ortağı olduğu (E) limited şirketinden (4/a) kapsamında sigortalı bildirilmeye başlanmış ve şirket ortaklığı halen devam etmektedir. Sigortalı (B)'nin (4/a) kapsamında 1/2/2000 tarihinde başlatılan tescil kaydı beyan kabul edilip, (4/b) kapsamında şirket ortağı olduğu 17/8/1999 tarihi itibariyle (4/b) kapsamında sigortalılığı başlatılacak ve (E) limited şirketinden bildirilen (4/a) kapsamındaki hizmet süreleri (4/b) kapsamında hizmet olarak değerlendirilecektir.

Örnek 2- 7/9/2001 tarihinden itibaren (Y) limited şirket ortağı olan ancak, (4/b) kapsamında tescil edilmeyen sigortalı (C), 1/1/2002 tarihinden itibaren ortağı olduğu (Y) limited şirketinden (4/a) kapsamında sigortalı bildirilmeye başlanmış ve bu kapsamda yapılan bildirimler şirket ortaklığının sona erdiği 12/3/2013 tarihine kadar devam etmiştir. Sigortalı (C)'nin (4/a) kapsamında 1/1/2002 tarihinde başlatılan tescil kaydı, bildirim olarak kabul edilecek ve (4/b) kapsamında (Y) limited şirketine ortak olduğu 7/9/2001 tarihi itibariyle (4/b) kapsamında sigortalılığı başlatılacak ve (Y) limited şirketinden 1/1/2002 tarihi itibariyle başlatılan (4/a) kapsamındaki sigortalılık süreleri şirket ortaklığının sona erdiği 12/3/2013 tarihine kadar (4/b) kapsamında hizmet olarak değerlendirilecektir.

Örnek 3- 23/5/2003 tarihinde (A) anonim şirketi kurucu ortağı olan ve yine 23/5/2003 tarihinden itibaren kurucu ortağı olduğu (A) anonim şirketinden (4/a) kapsamında sigortalı bildirimi yapılan sigortalı (D), şirket ortaklığından dolayı Kuruma herhangi bir bildirimde bulunmamıştır. (A) anonim şirketi ortaklığı halen devam eden sigortalı (D)'nin (4/b) kapsamında şirket ortağı olduğu 23/5/2003 tarihi itibariyle (4/b) kapsamında sigortalılığı başlatılacak, 1/10/2008 tarihinden yönetim kurulu üyeliği olmadığından 30/9/2008 tarihi itibariyle (4/b)

sigortalılığı sonlandırılarak 1/10/2008 tarihinden sonraki (A) anonim şirketindeki (4/a) hizmetleri geçerli sayılacaktır.

Örnek 4- 1/1/1997 tarihinden itibaren (Z) limited şirket ortağı olan ancak, 4/(b) kapsamında tescil edilmeyen sigortalı (S), 1/1/2002 tarihinden itibaren ortağı olduğu (Z) limited şirketinden (4/a) kapsamında sigortalı bildirilmeye başlanmış ve bu kapsamda yapılan bildirimler şirket ortaklığının sona erdiği 27/7/2011 tarihine kadar devam etmiştir. Sigortalı (S)'nin (4/a) kapsamında (Z) limited şirketinde 1/1/2002 tarihinde başlatılan tescil kaydı, bildirim olarak kabul edilecek ve 4/10/2000 tarihi itibarıyla (4/b) kapsamında sigortalılığı başlatılacaktır. (Z) limited şirketinden 1/1/2002 tarihi itibarıyla başlatılan (4/a) kapsamındaki sigortalılık süreleri şirket ortaklığının sona erdiği 23/7/2011 tarihine kadar (4/b) kapsamında hizmet olarak değerlendirilecektir.

6.3- (4/a) kapsamında sigortalı olup çalıştığı işyerine veya başka bir şirkete ortak olanlar (Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)

2008/Ekim öncesinde (4/a) kapsamında hizmet akdiyle çalışırken, çalıştıkları işyerine veya başka bir şirkete ortak, anonim şirkette ise kurucu ortak veya yönetim kurulu üyesi olanlar, (4/a) kapsamındaki sigortalılıkları kesintiye uğrayıncaya kadar (4/b) kapsamına alınmayacaktır.

(4/a) kapsamındaki çalışmaları sona erdirip en az bir gün ara vererek ortağı olduğu şirketten yeniden hizmet akdine tabi çalışmaya başlanması durumunda hizmetler kesintiye uğramış kabul edilecektir.

Örnek 1- 13/5/2005 tarihinden itibaren (A) anonim şirketi işyerinden (4/a) kapsamında sigortalı iken 20/6/2007 tarihinde, çalıştığı (A) anonim şirketine ortak ve yönetim kurulu üyesi olan ve kesintisiz devam eden (4/a) kapsamındaki sigortalılığı 31/5/2016 tarihinde sona eren sigortalı (B)'nin, (4/a) kapsamında sigortalılığı geçerli sayılarak 1/6/2016 tarihinden itibaren (4/b) kapsamında sigortalılığı başlatılacaktır.

Örnek 2- 19/5/2004 tarihinden itibaren (4/a) kapsamında (F) anonim şirketi işyerinden sigortalı iken, 30/6/2004 tarihinde (Y) limited şirketine ortak olan sigortalının (F) anonim şirketi işyerinden (4/a) sigortalılığı 26/7/2005 tarihinde sona ermiş ve ortağı olduğu (Y) limited şirketi işyerinden 27/7/2005 tarihinden itibaren (4/a) kapsamında işe giriş bildirgesi vererek 7/11/2017 tarihine kadar aralıksız (4/a) kapsamında hizmet bildirimi yapılmıştır. 3/1/2018 tarihinde de (Y) limited şirketindeki ortaklığından ayrılmıştır. Her ne kadar (4/a) kapsamında bildirilen hizmetlerin arasında boşluk olmadığı düşünülse de; H kişisi hizmet akdiyle çalıştığı (F) anonim şirketine değil, (Y) limited şirketine ortak olduğu için; 27/7/2005-7/11/2017 tarihleri arasındaki (4/a) kapsamında bildirilen hizmeti iptal edilecek, 27/7/2005-3/1/2018 tarihleri arası 4/(b) kapsamında tescili yapılarak, iptal edilen primler cari usullere göre aktarılacaktır.

Örnek 3- 20/5/2005 tarihinden itibaren ortağı olmadığı (Y) limited şirketinin işyerinden (4/a) kapsamında sigortalı iken 30/7/2006 tarihinde (S) limited şirketine ortak olan sigortalı (K)'nın (Y) limited şirketi işyerinden (4/a) sigortalılığı 1/2/2009 tarihinde sona ermiş ve 2/2/2009 tarihinden itibaren ortağı olduğu (S) şirketi işyerinden (4/a) kapsamında bildirilmeye başlanmıştır. Hem hizmet akdiyle çalıştığı (Y) limited şirketine ortak olmadığı, hem de 2008 Ekim ayından itibaren ortağı olduğu şirketten (4/a) kapsamında bildirilmesi mümkün olmadığı için; sigortalı (K)'nın 1/2/2009 tarihine kadar bildirilen (4/a) sigortalılığı geçerli sayılacak, 2/2/2009 tarihinden itibaren (4/b) kapsamında sigortalılığı başlatılacaktır.

Örnek 4- (G) limited şirketinin İstanbul'daki işyerinde 20/9/1995 tarihinden beri (4/a) kapsamında çalışmakta olan sigortalı (M) 7/2/2001 tarihinde (G) limited şirketine ortak olmuştur. Sigortalı (M)'nin (X) limited şirketinin İstanbul işyerinden 29/3/2018 tarihinde işten ayrılışı, 30/3/2018 tarihinde de (G) şirketinin Ankara'da faaliyet gösteren işyerinden ise işe giriş bildirgesi verildiği tespit edilmiştir. Öncelikle sigortalı (M) çalıştığı işyerine ortak olduğu için; (4/a) kapsamında 30/3/2018 tarihine kadar bildirilen hizmetleri geçerli sayılacaktır. Sigortalı (M) nin (G) limited şirketi ile olan hizmet akdi sonlanmadan, aynı şirketin farklı bir işyerinde, her ne kadar 1/10/2008 tarihinden sonra olsa da; geçiş işlemleri arasında tarih olarak bir boşluk olmadığı ve iki işyerinin de aynı vergi numarasına sahip olması nedenleri ile 29/3/2018 tarihinden sonra (G) limited işyerinin Ankara'da faaliyet gösteren işyerinden bildirilen (4/a) kapsamındaki hizmetleri de geçerli sayılacaktır.

Örnek 5- (Z) limited şirketi işyerinde 3/1/1995 tarihinden beri (4/a) kapsamında çalışmakta olan sigortalı (K) 7/11/2003 tarihinde (Z) ve (Y) limited şirketlerine ortak olmuştur. Sigortalı (K)'nın (Z) limited şirketi işyerinden 27/7/2011 tarihinde işten ayrılışı verilmiş, 28/7/2011 tarihinde (Y) limited şirketinden işe giriş bildirgesi düzenlenerek ortaklığının devam ettiği 29/5/2018 tarihine kadar (4/a) kapsamında hizmet bildirilmiştir. Sigortalı (K)'nın (Z) limited işyerinden 27/7/2011 tarihine kadar bildirilen hizmetleri geçerli kabul edilecektir. Ancak, kişinin önceden gelen hizmet akdi (Z) limited şirketi ile olduğu için; ortağı olduğu (Y) limited şirketinden hizmet bildirilmesi mümkün olmadığından, 28/7/2011-29/5/2018 tarihleri arasında (Y) işyerinden bildirilen hizmetleri iptal edilecektir. Sigortalı (K)'nın 28/7/2011 tarihinden itibaren (4/b) kapsamında tescili yapılarak, iptal edilen primler cari usullere göre aktarılacaktır.

6.3.1- Ortağı olduğu şirketten (4/a) kapsamında bildirilen hizmetlerinin (4/b) kapsamına aktarılmasına ilişkin işlemler (Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge)

2008 Ekim öncesinde 1479 sayılı Kanun kapsamında tescili yapılması gerektiği halde 506 sayılı Kanun kapsamında tescili yapılanlar için (4/a) kapsamında yapılan tescil kaydı (4/b) kapsamında bildirim sayılacak ve (4/a) işe giriş tarihi (4/b) için bildirim yapılan tarih kabul edilerek 1479 sayılı Kanunun 24 üncü maddesi hükmü gereği tescil tarihindeki mevzuat hükümleri uygulanacaktır.

1479 sayılı Kanunun mülga 24 üncü maddesinde; kollektif şirketlerin, adi komandit şirketlerin komandite ve komanditer, limited şirketlerin, sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerin komandite ortakları, donatma iştirakleri ortakları ile anonim şirketlerin kurucu ortakları ile yönetim kurulu üyesi olan ortakları bu Kanuna göre sigortalı sayılmıştır.

Şirket ortağı olarak 1479 sayılı Kanuna tabi tescili yapılan sigortalının vergi dairesi, meslek kuruluşu, esnaf sicil müdürlüğü ve diğer şirket kayıtlarının tespiti halinde ise sigortalılık hak ve mükellefiyetleri tescil tarihinde geçerli olan mevzuat hükümleri kapsamında değerlendirilecektir

Örnek 1- 15/1/1999 tarihinden itibaren (G) limited şirket ortağı olan ve (4/b) kapsamında tescil edilmeyen sigortalı (T), 1/3/1999 tarihinden itibaren ortağı olduğu (G) limited şirketinden (4/a) kapsamında sigortalı bildirilmeye başlanmış ve şirket ortaklığı halen devam etmektedir. Sigortalı (T)'nin (4/a) kapsamında 1/3/1999 tarihinde başlatılan tescil kaydı beyan kabul edilip, 1479 sayılı Kanuna tabi tescili yapıldıktan sonra 1/1/1997-31/7/1998 tarihleri arasında vergi kaydının tespit edilmesi halinde sigortalılık başlangıç tarihi 1/1/1997 olarak kabul edilecek, 31/7/1998 tarihinde sigortalılık sona erdirilecek ve 15/1/1999 tarihinde başlayan şirket kaydına istinaden yeniden sigortalılığı başlatılacaktır.

Örnek 2- 15/9/2000 tarihinden itibaren (H) limited şirket ortağı olan ancak, (4/b) kapsamında tescil edilmeyen sigortalı (İ), 10/10/2000 tarihinden itibaren ortağı olduğu (H) limited şirketinden (4/a) kapsamında sigortalı bildirilmeye başlanmış ve şirket ortaklığı halen devam etmektedir. Sigortalı (İ)'nin (4/a) kapsamında 10/10/2000 tarihinde başlatılan tescil kaydı beyan kabul edilip, 619 sayılı KHK gereği 4/10/2000 tarihinde 1479 sayılı Kanuna tabi tescili yapıldıktan sonra 1/1/1990-31/7/1993 tarihleri arasında başka bir şirket kaydının bulunması halinde ise yine sigortalılık başlangıç tarihi 4/10/2000 olarak kabul edilecektir.

6.3.1.1- 1/10/2008 tarihinden önceki sürelerin (4/b) kapsamına aktarılması ve (4/a) bildirimine göre ilk defa (4/b) kapsamında tescil edilecek olan ve tescil tarihinden önce diğer sosyal güvenlik kuruluşlarına tabi hizmeti olanlar (Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge)

1479 sayılı Kanuna göre tescili yapılan sigortalının hak ve mükellefiyetleri tescil tarihinde geçerli olan mevzuat hükümleri uygulanacağından tescil tarihinde önceki diğer sosyal güvenlik kurumlarında geçen hizmet sürelerine de 1479 sayılı Kanunun 51 inci maddesinin üçüncü fıkrası hükmüne göre basamak intibakı yapılacaktır.

1479 sayılı Kanunun 2229 ve 2654 sayılı kanunlarla değişik 51 inci maddesinin üçüncü fıkrası hükmü gereğince 20/4/1982-21/3/1985 tarihleri arasında (4/b) kapsamında tescilleri başlatılan sigortalıların (4/b) tescil tarihinden önceki diğer sosyal güvenlik kuruluşlarında geçen hizmet sürelerine göre tespit edilen basamaklar

20/4/1982 - 31/12/1982 = 6

1/1/1983 - 31/12/1983 =9

1/1/1984 - 31/3/1984 =6

1/4/1984 - 31/12/1984 =11

1/1/1985 - 21/3/1985 =8

Örnek 1- 15/5/1984 tarihinden itibaren (G) limited şirket ortağı olan ancak, (4/b) kapsamında tescil edilmeyen sigortalı (T), 1/6/1984 tarihinden itibaren ortağı olduğu (G) limited şirketinden (4/a) kapsamında sigortalı bildirilmeye başlanmış ve şirket ortaklığı halen devam etmektedir. Sigortalı (T)'nin (4/a) kapsamında 1/6/1984 tarihinde başlatılan tescil kaydı beyan kabul edilip, 1479 sayılı Kanuna tabi tescili yapıldıktan sonra 1/1/1981-31/7/1981 tarihleri arasında (4/a) hizmetinin bulunması nedeniyle 15/5/1984 tarihi itibarıyla (4/b) tescili 11 inci basamaktan yapılacaktır.

1479 sayılı Kanunun 3165 ve 3396 sayılı kanunlarla değişik 51 inci maddesinin üçüncü fıkrası hükmü gereği 22/3/1985-31/10/2000 tarihleri arasında (4/b) kapsamında tescilleri başlatılan sigortalıların (4/b) tescil tarihinden önceki diğer sosyal güvenlik kuruluşlarında geçen hizmet sürelerine göre tespit edilen basamaklar

a) 6 ayın altında hizmeti olan sigortalılar için, basamak intibakın da 1. basamak

b) 6 aydan 1 yıl altı aya kadar hizmeti olan sigortalılar için basamak intibakında 2. basamak

- c) 1 yıl 6 aydan 2 yıl 6 aya kadar hizmeti olan sigortalılar için basamak intibakında 3. basamak
- d) 2 yıl 6 aydan 3 yıl 6 aya kadar hizmeti olan sigortalılar için basamak intibakında 4. basamak
- e) 3 yıl 6 aydan 4 yıl 6 aya kadar hizmeti olan sigortalılar için basamak intibakında 5. basamak
- f) 4 yıl 6 ay ve daha fazla hizmeti olan sigortalılar için basamak intibakında 6. basamak
- g) 6 yıl 6 aydan 8 yıl 6 aya kadar hizmeti olan sigortalılar için basamak intibakında 7. basamak
- h) 8 yıl 6 aydan 10 yıl 6 aya kadar hizmeti olan sigortalılar için basamak intibakında 8. basamak
- ı) 10 yıl 6 aydan 12 yıl 6 aya kadar hizmeti olan sigortalılar için basamak intibakında 9. basamak
- i) 12 yıl 6 aydan 14 yıl 6 aya kadar hizmeti olan sigortalılar için basamak intibakında 10. basamak
- j) 14 yıl 6 aydan 16 yıl 6 aya kadar hizmeti olan sigortalılar için basamak intibakında 11. basamak
- k) 16 yıl 6 ay ve daha fazla hizmeti olan sigortalılar için basamak intibakında 12. basamak
- esas alınacaktır.

Örnek 2- Sigortalı (Ç) nin, 1/1/1997 tarihinde yapılan 4/b tescilinden önce emekli sandığı kapsamında 8 yıl 10 ay hizmetinin bulunması halinde tescil basamağı 8 inci basamağa intibak ettirilecektir.

1479 sayılı Kanun, 619 sayılı KHK ve 4956 sayılı Kanunla değişik 51 inci maddesinin üçüncü fıkrası hükmü gereğince 4/10/2000-30/9/2008 tarihleri arasında (4/b) kapsamında tescilleri başlatılan sigortalıların (4/b) tescil tarihinden önceki diğer sosyal güvenlik kuruluşlarında geçen hizmet sürelerine göre tespit edilen basamaklar ilk oniki basamakta bekleme süresi bir yıl oniki basamaktan sonra iki tam yıl olarak uygulanacak iki tam yıldan artı kalan süreler kadar kıdemli sayılacaktır .

- 1 tam yıla 2. basamak
- 2 tam yıla 3. basamak
- 9 tam yıla 10. basamak
- 15 tam yıla 14.basamaktan 1 yıl kıdemli
- 19 yıl üç ay hizmeti olan sigortalıya 19 basamakta 1 yıl üç ay kıdemli sayılarak intibak yapılacaktır.

Örnek 3- Sigortalı (M) nin 4/10/2000 tarihinde yapılan (4/b) tescilinden önce (4/a) kapsamında 11 tam yıl hizmetinin bulunması halinde tescil basamağı 12 nci basamağa intibak ettirilecektir.

6.3.1.2- (4/a) bildirimine göre ilk defa (4/b) kapsamında tescil edilecek olan ve tescil tarihinden önce sosyal güvenlik kuruluşlarına tabi hizmeti olmayanlar (Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge)

1/10/2008 tarihinden önce 1479 sayılı Kanun kapsamında tescili yapılması gerektiği halde 506 sayılı Kanun kapsamında tescil yapıldığı sonradan tespit edilen sigortalılar, (4/b) kapsamında sigortalı olması gereken tarih itibarıyla sigortalılığı başlatılacaktır. Diğer sosyal güvenlik kurumlarına tabi hizmeti bulunmaması nedeniyle tescil tarihi itibarıyla birinci basamaktan sigortalılığı başlatılacaktır.

6.4- (4/a) kapsamında sigortalı olup çalıştığı şirkete ortak olanlardan, şirkette kendinden başka sigortalı kalmayanlar (Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)

Tüzel kişiler, tıpkı gerçek kişiler gibi hak sahibi olabilen ve borç altına girebilen ve hukuk sisteminde kişi olarak kabul edilen mal veya kişi toplulukları olduğundan, tüzel kişilerin topluluğu oluşturan kişilerden ayrı bir kişilikleri bulunmaktadır. Diğer bir ifadeyle, hukukta belirli bir amaç çerçevesinde örgütlenmiş bazı insan ve mal toplulukları tek bir "varlık" niteliğinde kabul edilmiş ve bu topluluklara da insan gibi hak sahibi olmak, yükümlülük ve borç yüklenebilme olanağı tanınmıştır. Tüzel kişilikler yetkilerini organları marifetiyle kullanmakta olup, organlar ise gerçek kişilerden oluşmaktadır. Şirketlerin ortakları ile tüzel kişinin organı arasında kollektif, adi ve adi komandit şirketler hariç hizmet akdi kurulması mümkün bulunmaktadır.

Buna göre, ortağı olduğu şirketten (4/a) kapsamında hizmeti bildirilen ve kendinden başka (4/a) kapsamında sigortalı kalmayan şirket ortaklarının, çalıştıkları şirketin sermaye şirketi olması halinde ise, (4/a) kapsamında sigortalılığı devam ettirilecektir.

Örnek 1- Sigortalı (N), 5/4/2005 tarihinden itibaren (4/a) kapsamında sigortalı iken, 1/1/2006 tarihinde çalıştığı limited şirketine ortak olmuş 1/5/2013 tarihinden itibaren de şirkette kendisinden başka bildirilen sigortalı kalmamıştır. Sigortalı (N)'nin, ortağı olduğu şirketin sermaye şirketi olması ve kendinden başka bildirilen sigortalı bulunmayan dönemlerde de şirket tüzel kişiliği ile hizmet akdi kesintiye uğramadığından, (4/a) kapsamında bildirilen sigortalılığı devam ettirilecektir.

İKİNCİ BÖLÜM

2008 Yılı Ekim Ayı Başından Sonraki Hizmetlerin Çakışması

1- 2008 yılı Ekim ayı başı ile 1/3/2011 tarihleri arasında geçen hizmetlerin çakışması

2008 yılı Ekim ayı başı itibarıyla yürürlüğe giren Kanunun 53 üncü maddesinin birinci fıkrası ile sigortalının 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerinde yer alan sigortalılık hallerinden birden fazlasına aynı anda tabi olmasını gerektirecek şekilde çalışması halinde; öncelikle aynı maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında, (c) bendi kapsamında çalışması yoksa ilk önce başlayan sigortalılık ilişkisi esas alınarak sigortalı sayılacağı, ikinci fıkrası ile 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sayılanların, kendilerine ait veya ortak oldukları işyerlerinden dolayı 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı bildirilemeyecekleri hüküm altına alınmıştır.

Sigortalının Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerine tabi çalışmasının bulunması halinde, önce başlayan sigortalılık esas alınacaktır.

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamındaki sigortalılık hallerinin aynı gün başlaması halinde, (a) bendine tabi sigortalılık esas alınacak, bu sigortalığın sona ermesi halinde (b) bendine tabi sigortalılık, bu sigortalılığın da sona ermesi halinde ise (b) bendinin (4) numaralı alt bendi hükümleri esas alınarak sigortalılık başlatılacaktır.

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalının birden fazla işveren yanında çalışması halinde bu çalışmalarının tamamı dikkate alınacaktır. Ancak, hizmetin değerlendirilmesinde ay 30 günü, prime esas kazançlar ise Kanunun 80 inci maddesine göre belirlenen azami kazancı geçemeyecektir.

İsteğe bağlı sigortalıların 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamına tabi olacak şekilde çalışmaya başlamaları halinde, Kanunun 51 inci maddesinin üçüncü fıkrası hükmü saklı kalmak kaydıyla isteğe bağlı sigortalılıkları sona erecektir.

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi birden fazla çalışması bulunan sigortalılar önce başlayan çalışmadan dolayı sigortalı sayılacaklardır. Bu sigortalıların birden fazla işyerinin sahibi veya ortağı olması halinde kısa vadeli sigorta primi, riski en yüksek olan prim oranı üzerinden ödenecek, bu sigortalıların işyerinde Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı çalıştırmaları halinde meslek kodu aynı şekilde güncellenecektir. Ancak, 6385 sayılı Kanun gereğince kısa vadeli sigorta prim oranı 1/9/2013 tarihinden itibaren % 2 olarak alınacaktır.

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi gelir vergisinden muaf olarak sigortalılıkları devam edenler ile köy ve mahalle muhtarlarından 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında gelir vergisi mükellefi olanlar hariç hizmet akdine tabi çalışmaya başlayanlar çalışmaya başladıkları tarihten itibaren Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı olacaklardır.

Ancak, hizmet akdine tabi çalışmaları sona erenlerden, gelir vergisinden muaf olduğu tespit edilenler ile köy ve mahalle muhtarlık görevinin devam ettiği tespit edilenlerin Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılıkları talep alınmaksızın hizmet akdine tabi çalışmanın sona erdiği tarihten itibaren devam ettirilecektir.

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi çalışmakta iken (b) bendi kapsamında çalışması bulunması nedeniyle bu bent kapsamına alınmayanların hizmet akdine tabi çalışmalarını sona erdirip en az bir gün ara vererek yeniden hizmet akdine tabi çalışmaya başlamaları halinde hizmet kesintiye uğramış sayılacaktır.

4857 sayılı Kanunun 56 ncı maddesinde işverenlerin işçilerin gidiş ve dönüşlerinde yolda geçecek süreleri karşılamak üzere toplam dört güne kadar verdikleri ücretsiz izin ile 74 üncü maddesinde kadın işçiye onaltı haftalık sürenin tamamlanmasından veya çoğul gebelik halinde onsekiz haftalık süreden sonra altı aya kadar verilen ücretsiz izinler **(Ek, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge)** ile diğer iş kanunlarında ücretsiz izin sayılan süreler dışında kalan sürelerde Kanun kapsamındaki sigortalılık niteliği yitirilmiş sayıldığından ücretsiz yol ve analık izin süresi dışındaki ücretsiz izin süreleri bulunanların, bu sürelerde Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı olmaları halinde, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendine tabi sigortalılıkları sona erdirilecektir.

1/10/2008-1/3/2011 tarihleri arasında ay içinde işe girişi veya işten çıkış tarihi bulunmayan ancak, geçici iş göremezlik ödeneği alması nedeniyle ayın bazı günlerinde ücret almayan ya da geçici iş göremezlik ödeneği aldığı aylarda ücret almadığı için sıfır gün ve kazanç bildirilen 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendine tabi sigortalıların hizmeti kesintiye uğramış sayılmayacaktır.

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı sayılanlar, 1/10/2008 tarihinden itibaren kendilerine ait veya ortak oldukları işyerlerinden, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı olarak bildirilemeyecektir.

(Mülga, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge)

(Mülga, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge)

(Mülga, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge)

2- 2925 sayılı Kanun ile muhtarlıkta geçen sürelerin çıkışması

2108 sayılı Kanun gereğince Kanunun 4 üncü maddesi kapsamında sigortalı sayılmayı gerektirecek bir çalışması bulunan veya gerek Kanun gerekse mülga 506, 1479, 2925, 2926 ve 5434 sayılı kanunlara göre aylık ve/veya gelir alan köy ve mahalle muhtarları, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı sayılmayacaklarından, 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı devam etmekte iken köy ve mahalle muhtarları seçilenlerin 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılıkları devam ettirilecek Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı sayılmayacaklardır.

1/10/2008 tarihinden önce 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalı iken bu tarihten önce muhtar seçilen ve muhtarlık süresi 1/10/2008 tarihinden sonra da devam edenlerin 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılıkları devam ettirilecek, 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı devam ederken 1/10/2008 tarihinden sonra muhtar seçilenler hakkında da aynı şekilde işlem yapılacaktır.

3- 1/3/2011 tarihinden itibaren hizmet çıkışmaları

Kanunun sigortalılık hallerinin birleşmesine ilişkin 53 üncü maddesi 6111 sayılı Kanun ile 1/3/2011 tarihinden geçerli olmak üzere değiştirilmiş, ayrıca 6111 sayılı Kanunla, Kanuna eklenen geçici 33 üncü madde ile 53 üncü maddenin birinci fıkrasında yapılan değişikliklerin 1/3/2011 tarihinden önceki süreler için uygulanmayacağı hüküm altına alınmıştır.

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sayılanlar, kendilerine ait veya ortak oldukları işyerlerinden dolayı 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı olarak bildirilemeyeceklerinden, bu durumdaki sigortalılar 1/3/2011 tarihinden önce olduğu gibi bu tarihten sonra da kendi işyerlerinde 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendine göre sigortalı olamayacaklardır. Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerine tabi olarak birden fazla statüde aynı anda çalışılması halinde aşağıdaki şekilde işlem yapılacaktır.

3.1- Sigortalılığı 1/3/2011 tarihinden sonra başlayanların hizmetlerinin çıkışması

Kanunun 53 üncü maddesi ile 1/3/2011 tarihinden itibaren sigortalıların 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde yer alan sigortalılık statüleri ile (c) bendinde yer alan sigortalılık statüsüne aynı anda tabi olacak şekilde çalışmaları halinde öncelikle (c) bendi kapsamında, (a) ve (b) bentlerinde yer alan sigortalılık statülerine tabi olacak şekilde çalışmaları halinde ise (a) bendi kapsamındaki sigortalılıkları geçerli sayılacaktır. (b) bendi kapsamındaki sigortalılık (a) bendine tabi çalışmanın başladığı tarihten bir gün önce sona erdirilecektir.

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi sigortalıların 1/3/2011 tarihinden itibaren (a) bendi kapsamında çalışmaya başlamaları halinde e-sigorta yoluyla Kuruma verilen sigortalı işe giriş bildirgelerinde “5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi sigortalılığınız sona erdirilmiştir. 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendine tabi ayrıca prim ödemeye devam etmek istiyor iseniz SGK/SGM’ne müracaat etmeniz gerekmektedir” uyarısı verilecek, bu kayıtlar otomatik olarak “(4/b) Tescil Programının”

terk işlemleri menüsünden (01) terk kodu sigorta türünde “53 üncü maddeye göre sonlandırma” ile sona erdirilecektir.

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi çalışması sona erenlerin (b) bendi kapsamındaki çalışmalarının devam etmesi halinde ise (a) bendine tabi çalışmasının sona erdiği tarihten bir gün sonra (b) bendine tabi sigortalılıkları başlatılacaktır.

Örnek 1- 25/5/2011 tarihinde vergi mükellefiyeti nedeniyle Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi sigortalı olan ve sigortalılığı devam etmekte iken 18/8/2011 tarihinde işveren yanında hizmet akdine tabi çalışmaya başlayan sigortalının (b) bendi kapsamındaki sigortalılığı 17/8/2011 tarihi itibarıyla sona erdirilerek, 18/8/2011 tarihi itibarıyla (a) bendi kapsamında sigortalı sayılacaktır.

Örnek 2- 2/3/2010 tarihinde Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi çalışmaya başlayan sigortalı bu kapsamdaki sigortalılığı devam etmekte iken 21/8/2011 tarihinde vergi mükellefi olmuştur. Bu durumda (b) bendi kapsamındaki sigortalılığı (a) bendi kapsamındaki sigortalılığı sona ermediği sürece başlatılmayacaktır.

Örnek 3- Örnek 2’deki sigortalının Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi sigortalılığının 12/5/2011 tarihinde sona ermesi ve vergi mükellefiyetinin devam etmesi halinde (b) bendi kapsamındaki sigortalılığı 13/5/2011 tarihinden itibaren başlatılacaktır.

3.2- Sigortalılığı 1/3/2011 tarihinden önce başlayanların 1/3/2011 tarihinden sonra hizmetlerinin çıkışması

1/3/2011 tarihinden önce Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi çalışması bulunan sigortalıların 1/3/2011 tarihinden sonra (a) bendine tabi çalışmaları halinde önce başlayan sigortalılık statüsüne göre işlem yapılmayacak, (b) bendi kapsamındaki sigortalılığı (a) bendine tabi çalışmasından bir gün önce sona erdirilecektir.

Örnek- 20/5/2009 tarihinde Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalılığı devam etmekte iken 12/12/2011 tarihinden itibaren (a) bendi kapsamında çalışmaya başlayan sigortalının, (b) bendi kapsamındaki sigortalılığı 11/12/2011 tarihi itibarıyla sona erdirilecektir.

3.3- Sigortalılığı 1/3/2011 tarihinden önce başlayanların 1/3/2011 tarihinden önce hizmetlerinin çıkışması

1/3/2011 tarihi itibarıyla Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bendine tabi çalışmaları devam eden sigortalıların 6111 sayılı Kanunla Kanuna eklenen geçici 33 üncü madde uyarınca hangi sigortalılık statüsünün önce başladığına bakılmaksızın (b) bendi kapsamındaki sigortalılığı 28/2/2011 tarihi itibarıyla sona erdirilecektir.

Örnek -11/11/2008 tarihinde Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında başlayan sigortalılığı devam etmekte iken, 11/12/2009 tarihinden itibaren (a) bendi kapsamında çalışmaya başlayan sigortalının 28/2/2011 tarihi itibarıyla (b) bendi kapsamındaki sigortalılığı sona erdirilecek, 1/3/2011 tarihi itibarıyla (a) bendi kapsamındaki sigortalılığı devam ettirilecektir.

4- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerine tabi olarak aynı anda prim ödenmiş hizmetlerin değerlendirilmesi

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bendine tabi sigortalılığın çıkışması nedeniyle (a) bendi kapsamındaki sigortalılığı esas alanlar 1/3/2011 tarihinden sonra yazılı talepte bulunmak ve 82 nci maddeye göre belirlenen prime esas kazanç alt sınırı ve üst sınırına ilişkin hükümler saklı olmak kaydıyla, (b) bendi kapsamındaki çalışmasından dolayı talep tarihinden itibaren (b) bendi içinde prim ödeyebileceklerdir. Ancak, (a) ve (b) bendi için ödenecek primlerin toplamı prime esas kazancın üst sınırından fazla olamayacaktır.

Sigortalılık hallerinin çıkışması nedeniyle Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalılığı esas alanlardan (b) bendi kapsamında prim ödemek isteyenler iş kazası ve meslek hastalığı sigortasından sağlanan haklar yönünden Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında, kısa vadeli sigorta kollarından sağlanan diğer yardımlar ile uzun vadeli sigorta kollarından sağlanan yardımlar yönünden ise Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalılık statüsünde değerlendirilecektir.

Sigortalıların Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi ödediği primlerin uzun vadeli sigorta kolları yönünden sağlanan yardımlar açısından değerlendirilmesinde gün sayısı (a) bendine tabi bildirilen gün sayısından fazla olmayacak, bu şekilde hesaplanan gün sayısı bildirilen prime esas kazancın azami tutarını geçemeyecektir.

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerine tabi sigortalılık halleri çalışanlardan (b) bendi kapsamında ayrıca prim ödemek için talepte bulunanlara, (b) bendi statüsünde iş kazası ve meslek hastalıkları yönünden Kanunun 16 ncı maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), (c), (d) ve (e) bentlerinde belirtilen yardımlar yapılacaktır. Bu yardımların yapılmasında (b) bendi statüsünde ödenen primler esas alınacaktır.

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında ödenecek primler uzun vadeli sigorta kolları yönünden 26 ncı, 28 inci ve 32 nci maddelerinin birinci fıkralarının uygulanmasında 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendine tabi hizmetlerle birlikte dikkate alınacaktır. Ancak, hizmetin değerlendirilmesinde ay 30 günü, prime esas kazançlar ise Kanunun 80 inci maddesine göre belirlenen azami kazancı geçemeyecektir. Bu sigortalılara kısa vadeli sigorta kollarından Kanunun 16 ncı maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen hastalık ve analık sigortasından geçici iş göremezlik ödeneği ödenmesinde de sigortalılık statüsü Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi olarak değerlendirilecektir.

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerine tabi sigortalılıkları çalışanlardan, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalılığı esas alınmakla beraber 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki çalışmalarından dolayı prim ödeyenlerin ait olduğu ayı izleyen ayın sonuna kadar (b) bendi kapsamındaki primlerini ödememeleri halinde o aya ait primin ödeme imkanı ortadan kalkacağından, söz konusu ay için hesaplanacak (a) bendi kapsamında prime esas kazançta dahil edilmeyecek ayrıca o ayda iş kazası geçirmesi veya meslek hastalığına tutulması halinde iş kazası ve meslek hastalığı hükümlerinden de yararlandırılmayacaktır.

(Mülga, 19/2/2025 tarihli ve 2025/7 sayılı Genelge)

(Mülga, 19/2/2025 tarihli ve 2025/7 sayılı Genelge)

(Mülga, 19/2/2025 tarihli ve 2025/7 sayılı Genelge)

(Mülga, 19/2/2025 tarihli ve 2025/7 sayılı Genelge)

(Mülga, 19/2/2025 tarihli ve 2025/7 sayılı Genelge)

5- Kısmi süreli olarak 30 günden az çalışılan sürelerde hizmetlerin çakışması (Değişik, 28/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge) (Değişik 19/2/2025 tarihli ve 2025/7 sayılı Genelge)

28/2/2014 tarihli 2014/5 sayılı Genelge ile yapılan düzenleme kapsamında; 4857 sayılı Kanuna göre kısmi süreli iş sözleşmesiyle çalışanlar (eksik gün nedeni 06-Kısmi istihdam), tam süreli çalışmakla birlikte ay içinde puantaj kaydı tutularak kısmi hizmet bildirilenler (eksik gün nedeni 7- Puantaj kaydı) ile ev hizmetlerinde 30 günden az çalışanların (eksik gün nedeni 17-Ev hizmetlerinde 30 günden az çalışma) aynı anda Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde sayılan sigortalılık hallerinin bulunması durumunda sadece çakışan süredeki (b) bendine tabi sigortalılıkları iptal edilmiş, çakışma sürelerinin tespitinde her bir ay için ayrı ayrı değerlendirme yapılacağı belirtilmiş, yine aynı Genelge ile kısmi süreli çalışanlara ilişkin hizmet çakışmalarında 1/3/2011-28/2/2014 tarihleri arasında söz konusu eksik gün sebepleriyle kısmi süreli çalışması nedeniyle Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalılığı sona erdirilenlerin çakışan süreler dışındaki primlerini ödemek için talepte bulunmaları halinde, söz konusu ayların (b) bendi kapsamında 30 güne tamamlanıp hizmet süresi olarak değerlendirileceği belirtilmiştir.

2025 yılı Ocak ayından itibaren Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında ay içinde 30 günden az çalışanların aynı anda Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde sayılan sigortalılık hallerinin bulunması durumunda eksik gün nedenine bakılmaksızın sadece çakışan süredeki (b) bendine tabi sigortalılıkları iptal edilerek, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında ay içinde 30 günden az çalışmaları Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında 30 güne tamamlanacaktır.

Sigortalıların ay içindeki (a) ve (b) bentlerine tabi gün sayılarının hesabında ay 30 gün kabul edilecek (b) bendine tabi gün sayısı (a) bendine ilave edilerek hesaplanacaktır. Sigortalının (a) bendine tabi işe girdiği ve işten çıktığı ay için parmak hesabı yapılarak işlem yapılacaktır. Artık güne ait kazançlar sigortalının prime esas kazancına ilave edilecektir. Ay içinde giriş veya çıkış tarihi bulunmuyorsa kısmi çalışılan aylarda (a) bendi kapsamındaki sigortalılık ayın ilk gününden itibaren başlatılacaktır. (b) bendine tabi sigortalılık ise (a) bendi kapsamındaki sigortalılığının sona erdiği günü takip eden günden itibaren başlatılacaktır.

Ancak, sigortalının Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sayıldığı sürelerde iş kazası geçirmesi durumunda (a) bendi kapsamında bildirilen prim gün sayısı kaza tarihine yaslanacak ve öncesinde eksik kalan sürelerde (b) bendi kapsamında sigortalılığı sağlanacaktır.

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında kısmi süreli olarak çalışanlar, bu süreleri dışında kalan günleri (b) bendine tabi zorunlu çalışmaları ile tamamladıklarından kalan sürelerinde kısmi süreleri olarak (a) bendi kapsamında isteğe bağlı sigortalı olamayacaklar, genel sağlık sigortalısı olarak bu süreleri ayrıca tamamlamayacaklar ve 4857 sayılı Kanuna göre kısmi süreli iş sözleşmesi ile çalışan sigortalılar kısmi süreli çalıştıkları aylara ait eksik süreleri borçlanamayacaklardır.

Sigortalıların ay içinde birden fazla işyerinde çalışmaları halinde eksik gün nedenine bakılmaksızın 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendine tabi çalışmalarının tamamı toplanacak olup sigortalılar ay içinde kalan günler için (b) bendine tabi sigortalı sayılacaktır. Birden fazla işyerinde çalışması toplam 30 gün olan sigortalılar hakkında (b) bendine tabi prim alınmayacak olup bu Genelgenin "4- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerine tabi olarak aynı anda prim ödenmiş hizmetlerin değerlendirilmesi" başlıklı bölüm doğrultusunda işlem yapılacaktır.

Ayrıca 31/12/2024 tarihine kadar Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında ay içinde herhangi bir eksik gün nedeniyle çalışması bulunduğu halde ay içinde

kalan günleri Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında 30 güne tamamlanmamış sigortalılar hakkında tamamlama işlemi yapılmayacaktır. Ancak sigortalının yazılı talepte bulunması halinde, 2011 yılı Mart ayı (dahil) ile 2024 yılı Aralık ayı (dahil) arasında eksik gün nedenine bakılmaksızın 30 günden az çalıştığı tüm aylar Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında 30 güne tamamlanıp hizmet süresi olarak değerlendirilecektir.

Örnek 1: Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi sigortalı iken 8/1/2025 tarihinde 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında çalışmaya başlayan sigortalı adına Ocak 2025 döneminde 10 gün hizmet bildiriminde bulunulmuş olup bu sigortalı;

1/1/2025 – 7/1/2025 tarihleri arasında (7 gün) 4/1-(b) kapsamında,

8/1/2025– 17/1/2025 tarihleri arasında (10 gün) 4/1-(a) kapsamında,

18/1/2025– 31/1/2025 tarihleri arasında (14 gün) 4/1-(b) kapsamında,

sigortalı sayılacaktır. Bu sigortalının aylık bağlamada gün sayısı 30, prime esas kazancının ise prime esas kazanç üst sınırını aşmamak üzere tamamı dikkate alınacaktır.

Ancak kısa vadeli sigorta kollarından sağlanan yardımlarda sigortalılık kapsamı Kanunun 53 üncü maddesindeki hükümlere göre belirlenir.

Örnek 2: Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi sigortalı iken 8/1/2025 tarihinde 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında çalışmaya başlayan ve 15/2/2025 tarihinde iş kazası nedeniyle ölen sigortalı adına Şubat 2025 döneminde 10 gün hizmet bildiriminde bulunulmuş olup bu sigortalı;

1/2/2025 – 5/2/2025 tarihleri arasında (5 gün) 4/1-(b) kapsamında,

6/2/2025 – 15/2/2025 tarihleri arasında (10 gün) 4/1-(a) kapsamında,

sigortalı sayılacaktır.

Örnek 3: Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi sigortalığı devam eder iken 3/1/2022 tarihinde 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında çalışmaya başlayan sigortalı adına 2022 yılı Ocak ayında "06-Kısmi istihdam" eksik gün nedeniyle 8 gün, Şubat ayında "07- Puantaj kaydı" eksik gün nedeniyle 10 gün, Nisan ayında "21-Diğer Ücretsiz İzin" eksik gün nedeniyle 12 gün, Temmuz ayında "1-İstirahat" eksik gün nedeniyle 5 gün hizmet bildiriminde bulunulmuş olup, 31/12/2022 tarihinde 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalılığı sona ermiştir. 1/1/2023 tarihinde tekrar Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalılığı başlatılmıştır. Sigortalı, eksik günlerinin Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında 30 güne tamamlanması için 2025 yılı Şubat ayında talepte bulunmuştur. Yapılan incelemelerde kişinin eksik günlerinin Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında tamamlanmadığı anlaşılmıştır. Bu sigortalının 2022 yılında Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında ay içinde tüm eksik gün bildirimini yapılan sürelerdeki eksik kalan süreler Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında 30 güne tamamlanacaktır. Ancak sigortalının 30 güne tamamlama talebinden sonra bu talebinden vazgeçmesi mümkün değildir.

Örnek 4: Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi sigortalı iken 5/6/2023 tarihinde Kanunun 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında çalışmaya başlayan sigortalı adına 2023 yılı Haziran ayında "06-Kısmi istihdam" eksik gün nedeniyle 14 gün, Temmuz ayında "06-Kısmi istihdam" eksik gün nedeniyle 20 gün, Ağustos ayında "17-Ev hizmetlerinde 30 günden az çalışma" eksik gün nedeniyle 12 gün hizmet bildirilmiş olup, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki faaliyeti devam etmesine rağmen ay içinde eksik bildirilen sürelerin Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b)

bendi kapsamında 30 güne tamamlanmadığı anlaşılmıştır. Bu sigortalı, 2023 yılı Haziran, Temmuz, Ağustos aylarındaki eksik günlerini Kanunun 41 inci maddesinin birinci fıkrasının (i) bendi kapsamında borçlanmak için 2025 yılı Şubat ayında talepte bulunmuştur. Sigortalının söz konusu aylarda Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında faaliyetinin bulunması nedeniyle borçlanma talebi kabul edilmeyecektir. Talepte bulunması halinde eksik gün bildirimi bulunan tüm aylar Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında 30 güne tamamlanacaktır.

6- Kanunun 5 inci maddesi ile 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerine tabi sigortalılık statülerinin çıkışması

6.1- 5 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendi ile 4 üncü maddeye tabi geçen çalışmaların çıkışması

Ceza infaz kurumları ile tutukevleri bünyesinde oluşturulan tesis, atölye ve benzeri ünitelerde çalıştırılan hükümlü ve tutukluların, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerine tabi çalışmaları halinde bu sigortalılık esas alınacak ve 5 inci maddenin (a) bendi kapsamındaki sigortalılıkları sona erdirilecektir.

6.2- 5 inci maddenin birinci fıkrasının (b) bendi ile 4 üncü maddeye tabi geçen çalışmaların çıkışması

(Değişik, 3/7/2015 tarihli ve 2015/19 sayılı Genelge) Kanunun 5 inci maddesinin (b) bendi kapsamında, aday çırak, çırak ve işletmelerde mesleki eğitim gören öğrenciler ile meslek liselerinde okumakta iken veya yüksek öğrenimleri sırasında staja tabi tutulan öğrenciler ve 2547 sayılı Kanunun 46 ncı maddesine tabi olarak kısmi zamanlı çalıştırılan öğrencilerden aylık prime esas kazanç tutarı, Kanunun 82 nci maddesine göre belirlenen günlük prime esas kazanç alt sınırının otuz katından fazla olmayanların Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerine tabi çalışmaları halinde 5 inci maddenin (b) bendi kapsamındaki sigortalılıkları da sonlandırılmaz.

6.3- 5 inci maddenin birinci fıkrasının (e) bendi ile 4 üncü maddeye tabi geçen çalışmaların çıkışması

İŞKUR tarafından düzenlenen meslek edindirme, geliştirme ve değiştirme eğitimine katılan kursiyerlerin, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerine tabi çalışmaları halinde bu sigortalılık esas alınacak ve 5 inci maddenin birinci fıkrasının (e) bendi kapsamındaki sigortalılıkları sona erdirilecektir.

6.4- 5 inci maddenin birinci fıkrasının (g) bendi ile 4 üncü maddeye tabi geçen çalışmaların çıkışması (Değişik, 28/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge)

Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde ülkemiz ile sosyal güvenlik sözleşmesi olmayan ülkelerde iş üstlenen işverenlerce yurt dışındaki işyerlerinde çalıştırılmak üzere götürülen Türk işçileri bu çalışmaları devam ederken Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri kapsamında sigortalı olabileceklerdir. Ancak, bunlardan 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendine tabi olanların isteğe bağlılıkları (a) bendi kapsamında çalışmaya başladıkları tarihten bir gün önce sona erdirilecek, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendine tabi olanlardan isteğe bağlı sigortalılığı bulunanların isteğe bağlı sigortalılık sona erdirilinceye kadar (b) bendine tabi sigortalılıkları başlatılmayacaktır.

Örnek- 1/5/2011 tarihinde 5 inci maddenin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında sigortalı olan 12/5/2011 tarihinde de isteğe bağlı sigortalı olmak için müracaat eden sigortalı, 26/6/2011 tarihinde limited şirket ortağı olmuştur. Bu sigortalının 5 inci maddenin birinci

fıkrasının (g) bendi kapsamındaki sigortalılığı ve isteğe bağlı sigortalılığı devam ettirilecektir. İsteğe bağlı sigortalılığının dilekçe ile 17/9/2012 tarihinde sona ermesi halinde (b) bendi kapsamındaki sigortalılığı 18/9/2012 tarihinden itibaren başlatılacaktır.

7- Taşıma ihaleli işlerde çalışanların hizmetlerinin çakışması

6111 sayılı Kanunla Kanunun 53 üncü maddesinde yapılan değişiklikle 1/3/2011 tarihinden itibaren sigortalıların 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde yer alan sigortalılık statüleri ile (c) bendinde yer alan sigortalılık statüsüne aynı anda tabi olacak şekilde çalışmaları halinde öncelikle (c) bendi kapsamında, (a) ve (b) bentlerinde yer alan sigortalılık statülerine tabi olacak şekilde çalışmaları halinde ise (a) bendi kapsamındaki sigortalılıkları geçerli sayılmış olup, (b) bendi kapsamındaki sigortalılık (a) bendine tabi çalışmanın başladığı tarihten bir gün önce sona erdirilmekte ancak, bu çalışmanın kendilerine ait veya ortak oldukları işyerlerinden olmaması gerekmektedir.

53 üncü maddede yapılan düzenleme ile Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi olacak iş ve işlemler sayılmadığından (b) bendi kapsamında olup hizmet akdi unsurlarının olduğu işlerde çalışanların (a) bendi kapsamında sigortalı olmaları gerekmektedir.

(Değişik, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ile 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu gereğince yapılan taşıma ihalelerinden iş alan yükleniciler hakkında Kanunun 1/3/2011 tarihinden sonra değiştirilen 53 üncü maddesi hükümleri de dikkate alınarak;

- Çalıştırdıkları şoförlerin 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılması,

- Araç sahibi olması nedeniyle 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendinin (1) numaralı alt bendi kapsamında sigortalılığı bulunan kişiyi aracı kiralamak suretiyle çalıştırmaları halinde, araç sahibi ile yüklenici arasındaki ilişkinin hizmet akdi olarak değerlendirilmemesi,

- Araç sahibi olmayan ancak 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında başka faaliyetleri nedeniyle sigortalılığı bulunanları çalıştırmaları halinde bu kişilerin (a) bendi kapsamında sigortalı sayılması,

- Başka bir firmadan araç kiralaması halinde aracı kullanan şoförlerin 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ya da (b) bendi kapsamında sigortalı olup olmadığına bakılmaksızın araç kiralama firmasındaki işten dolayı 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendine tabi sigortalı sayılmaları,

yönünde işlem yapılacaktır.

8- Hizmet çakışmalarında sosyal güvenlik destek primi uygulaması

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerine tabi hizmet çakışmalarında sosyal güvenlik destek primine tabi sigortalılar hakkında 1/3/2011 tarihinden itibaren (a) bendi kapsamındaki sigortalılık esas alınarak işlem yapılacaktır.

Örnek- 1/3/2003 tarihinden itibaren Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında yaşlılık aylığı alan sigortalının esnaf sigortalılığının devam etmesi nedeniyle aylığından sosyal güvenlik destek primi kesilmektedir. Sigortalının 3/6/2011 tarihinde Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında çalışmaya başlaması nedeniyle aylıklarından yapılan sosyal güvenlik destek primi kesintisi 2/6/2011 tarihi itibarıyla kaldırılacaktır.

(Ek, 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge) 6663 sayılı Kanunla Kanunun 30 uncu maddesinin (b) bendi değiştirilmiş, geçici 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi yürürlükten kaldırılmış olup 29/2/2016 tarihinden itibaren yaşlılık ve emeklilik aylığı bağlandıktan sonra 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki çalışması bulunanlar için sosyal güvenlik destek primi kesintisi yapılmayacak bu tarihten itibaren sosyal güvenlik destek primi yönünden hizmet çakışması durumu oluşmayacaktır.

9- Kanunun ek 5 inci maddesi ile ek 6 ncı maddesi kapsamındaki hizmetlerin çakışması

1/3/2011 tarihinden geçerli olmak üzere Kanuna eklenen ek 5 inci madde ile ek 6 ncı maddelerde sigortalılık talep ile başlamakta, sigortalıların Kanunun 4 üncü maddesi kapsamında çalışmamaları halinde, bu sigortalılıkları devam etmekte, talepleri halinde ise sona ermektedir. Bu durumda Kanunun ek 5 inci maddesi kapsamında sigortalılığı devam ederken, ek 6 ncı madde kapsamında talepte bulunan ya da ek 6 ncı madde kapsamında sigortalılığı devam ederken ek 5 inci madde kapsamında talepte bulunan sigortalıların önce başlayan sigortalılıkları sona ermeden diğer kapsamdaki sigortalılığı başlatılmayacaktır.

10- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine göre aylık bağlanacaklardan diğer statülere göre sağlık primi bildirilmemiş hizmeti olanlar

6111 sayılı Kanunun 50 inci maddesiyle, Kanunun geçici 19 uncu maddesi 25/2/2011 tarihinden itibaren değiştirilmiş olup, 1479 ve 2926 sayılı kanunlara göre aylık almakta olanlarla 25/2/2011 tarihinden sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında çalışmaları nedeniyle Kanunun geçici 2 nci maddesine göre aylık bağlanacaklara, aylık bağlamaya esas tüm hizmetleri süresince on yıl süreyle hastalık sigortası veya sağlık sigortası veya genel sağlık sigortası primi ödememiş olanlardan, hastalık sigortası, sağlık sigortası ve genel sağlık sigortası primi kesilmiş olan süreler düşülmek kaydıyla, aylıklarının % 10'u oranında ve 10 yılı tamamlayacak süreyle genel sağlık sigortası primi kesileceği, 25/2/2011 tarihinden önce yapılan kesintilerin ise iade edilmeyeceği hüküm altına alınmıştır.

Kanunun geçici 19 uncu maddesi gereğince 25/2/2011 tarihinden itibaren Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi hizmetleri esas alınarak, Kanunun geçici 2 nci maddesine göre bağlanacak aylıklara ilişkin hizmet bildirme ve birleştirme yazılarında sigortalıların (a) bendine tabi hizmetlerinden hastalık sigortası ve genel sağlık sigortası primi kesilen ve kesilmeyen süreler ayrı ayrı bildirilecektir.

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre bildirilecek hizmetlerde aşağıda belirtilen hususlara dikkat edilecektir.

1- 506 sayılı Kanunun mülga 85 inci maddesine göre isteğe bağlı sigortalı olanlardan 30/9/2008 tarihine kadar hastalık sigortası primi kesilmemiştir.

2- 506 sayılı Kanunun mülga 86 ncı maddesine göre topluluk sigortasına devam edenler zorunlu olarak malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarına tabi tutulduğundan, avukat ve noterlerden hastalık ve analık topluluk sigortası sözleşmesi yapmış olanların bu süreleri "Topluluk Tescil ve Tahsilat Sistemi Programı"ndan, elçilik, dernek ve birlik topluluklarının ise hastalık ve analık sigortasına ilişkin dönem bordrolarından kontrolü yapılarak hizmet bildirilecektir.

3- Türk işverenlerin sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmamış ülkelere götördükleri işçilerle ilgili olarak 30/9/2008 tarihine kadar topluluk sigortasında hastalık ve analık sigortası sözleşmesi imzalanmamıştır.

4- Libya’da geçen hizmetler malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarına tabi süreler olup, bu sürelerde hastalık ve analık sigortası primi kesilmemiştir.

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında bağlanacak aylıklarda 1479 ve 2926 sayılı kanunlara tabi hizmetlere ilişkin sağlık primi ödenmemiş sürelerle ait gün sayısı önceden olduğu gibi (4/b) programları aracılığıyla elektronik ortamda yapılmaya devam edilecektir.

Sigortalıların Kanunun 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerine tabi hizmetleri hizmet birleştirme programı aracılığıyla elektronik ortamda yapılmaya devam edilecektir.

11- Tarım sigortalılarının diğer statülere tabi çalışmaları

11.1- Tarım sigortalılarının Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi hariç diğer bentler kapsamında çalışmaları

Tarım sigortalılıkları devam etmekte iken, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi hariç diğer sigortalılık statülerine tabi çalışmalarının başlaması halinde, tarım sigortalılıkları bir gün öncesinden sona erdirilecektir.

Bu çalışmaları sona erenlerden ziraat odası, ziraat odasının bulunmadığı yerlerde ise tarım il/ilçe müdürlüğü kayıtları devam edenlerin sigortalılıkları, diğer statülere tabi sigortalılıklarının sona erdiği tarihi takip eden günden itibaren yeniden başlatılacaktır.

Örnek 1- 1/10/2008 tarihinden itibaren tarım sigortalılığı başlatılan ve 1/3/2011 tarihinden itibaren de vergi mükellefiyeti başlayan ilgilinin 28/2/2011 tarihinden itibaren tarım sigortalılığı sona erdirilerek, 1/3/2011 tarihinden itibaren Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (1) numaralı alt bendine tabi sigortalılığı başlatılacaktır. Ancak, bu çalışmasının 5/5/2011 tarihinde sona ermesi halinde tarımsal faaliyetinin devam etmesi şartıyla tarım sigortalılığı 6/5/2011 tarihinden itibaren yeniden başlatılacaktır.

Örnek 2- 14/2/2011 tarihi itibarıyla tarım sigortalılığı başlatılan ve sigortalılığı devam etmekte iken 17/8/2011 tarihinde Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi çalışması başlayan sigortalının 16/8/2011 tarihinden itibaren tarım sigortalılığı sona erdirilecektir. Ancak, bu çalışmasının 28/9/2012 tarihinde sona ermesi halinde tarımsal faaliyetinin devam etmesi şartıyla tarım sigortalılığı 29/9/2012 tarihinden itibaren yeniden başlatılacaktır.

Örnek 3- 10/10/2008 tarihi itibarıyla tarım sigortalılığı başlatılan ve sigortalılığı devam etmekte iken 3/9/2011 tarihinde ilk defa Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi çalışması başlayan sigortalının, 2/9/2011 tarihinden itibaren tarım sigortalılığı sona erdirilecektir. Ancak, istifa etmesi nedeniyle Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamındaki sigortalılığı 26/8/2012 tarihinde sona eren sigortalının, tarımsal faaliyetinin devam etmesi şartıyla tarım sigortalılığı 27/8/2012 tarihinden itibaren yeniden başlatılacaktır.

Örnek 4- 15/7/2002-14/8/2006 tarihleri arasında 5434 sayılı Kanuna tabi hizmeti bulunan, 10/10/2007 tarihinden itibaren tarım sigortalılığı başlatılan, 3/10/2009 tarihinden itibaren yeniden Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında çalışmaya başlayan ve hakkında Kanunun geçici 4 üncü maddesi uyarınca 5434 sayılı Kanunun mülga hükümleri uygulanacak olan sigortalının hizmeti 15/10/2009 tarihinden itibaren

başlatılacağından, tarım sigortalılığı 14/10/2009 tarihi itibarıyla sona erdirilecektir. Sigortalının Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamındaki görevinin 27/8/2012 tarihinde sona ermesi halinde bu kapsamdaki hizmeti 14/9/2012 tarihine kadar devam edeceğinden tarımsal faaliyetinin devam etmesi şartıyla tarım sigortalılığı 15/9/2012 tarihinden itibaren yeniden başlatılacaktır.

11.2- Tarım sigortalılarının Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin diğer statülerine tabi çalışması

Sigortalılık başlangıç tarihlerinin ve Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalılık çakışmasının 1/3/2011 tarihinden önce ya da sonra olmasına bakılmaksızın, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi ile aynı maddenin birinci fıkrasının (b) bendindeki diğer sigortalılık statülerine aynı anda tabi olacak şekilde 1/3/2011 tarihinden önce çakışması durumunda, 28/2/2011 tarihinde (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamındaki sigortalılığı sona erdirilerek, 1/3/2011 tarihinden itibaren diğer statüler dikkate alınarak (b) bendi kapsamındaki sigortalılık başlatılacaktır. Çakışmanın 1/3/2011 tarihinden sonra olması halinde ise tarım sigortalılığı, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi sigortalılıktan bir gün önce sona erdirilecektir.

Örnek 1- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendine tabi sigortalılığı devam etmekte iken 3/8/2010 tarihinden itibaren vergi mükellefiyeti başlayan sigortalının, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamındaki sigortalılığı 28/2/2011 tarihinde sona erdirilerek vergi mükellefiyetinin devam etmesi nedeniyle sigortalılığı 1/3/2011 tarihinden itibaren başlatılacaktır.

Örnek 2- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendine tabi sigortalılığı devam etmekte iken 17/8/2011 tarihinden itibaren şirket ortaklığı başlayan sigortalının Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamındaki sigortalılığı, 16/8/2011 tarihinde sona erdirilerek şirket ortaklığından dolayı sigortalılığı 17/8/2011 tarihinden itibaren başlatılacaktır.

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) 6111 sayılı Kanunun ile Kanunun 53 üncü maddesinde yapılan düzenlemeye göre, 1/3/2011 tarihinden önce tarım kapsamında kaydı bulunan ve aynı zamanda muhtar olan sigortalıların, tarım kapsamındaki sigortalılıkları 28/2/2011 tarihine kadar devam ettirilecek, 1/3/2011 tarihi itibarıyla muhtar sigortalısı olarak kayıt ve tescili yapılacaktır.

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Örnek - Tarımsal faaliyetinin başladığı 1/12/2007 tarihi itibarıyla 2926 sayılı Kanuna göre tescili yapılan ve bu kapsamdaki sigortalılığı kesintisiz devam eden sigortalı (D), 30/3/2014 tarihinde yapılan mahalli idareler seçimlerinde köy muhtarı seçilmiştir. Sigortalı (D)'nin bu kapsamdaki sigortalılığı 53 üncü madde gereği 29/3/2014 tarihi itibarıyla “(01) (53 üncü madde)” terk kodu ile sonlandırılarak, muhtar bağ numarası ile (9 ile başlayan bağ numarası) 30/3/2014 tarihi itibarıyla köy muhtarı statüsünde tescil kaydı yapılarak muhtar sigortalılığı başlatılacaktır.

12-Muhtar sigortalılığı ile aynı anda Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin diğer sigortalılık statülerinde çalışması bulunanlar (Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)

7077 sayılı Kanunun 36 ncı maddesi ile Kanunun 53 üncü maddesinin birinci fıkrasında yapılan ve 1/5/2017 tarihinden geçerli olan düzenleme gereğince, köy veya mahalle muhtarlığı nedeniyle Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı olanlardan aynı bendin alt bentlerine tabi olacak şekilde çalışmaları bulunması halinde, muhtar kapsamındaki sigortalılığı esas alınacaktır.

Örnek 1- Limited şirket ortaklığından dolayı (4/b) kapsamında sigortalılığı 6/11/2010 tarihinde başlatılan ve devam eden kişi ayrıca 30/3/2014 tarihinde yapılan mahalli idareler seçimlerinde muhtar olarak seçilmiştir. Limited şirket ortaklığından dolayı sigortalı olan bu kişinin muhtarlık görevinden dolayı sigortalılığı esas alınmamıştır. 30/4/2017 tarihinde bu kişinin şirket ortaklığından dolayı sigortalılığı (01) (53 üncü madde) terk kodu ile sonlandırılıp sigortalılık statüsü muhtar seçilerek 1/5/2017 tarihi itibarıyla (06) kodu ile yeniden başlatılacaktır.

Örnek 2- Vergi mükellefiyetinin başladığı 1/12/2007 tarihi itibarıyla (4/b) kapsamında kayıt ve tescili yapılan ve bu kapsamdaki sigortalılığı kesintisiz devam etmekte iken 30/3/2014 tarihinde yapılan mahalli idareler seçimlerinde muhtar seçilen ve vergi kaydına istinaden devam eden sigortalılığı nedeniyle muhtar sigortalılığı esas alınmayan sigortalının, 30/4/2017 tarihinde vergi kaydına istinaden başlatılan sigortalılığı (01)(53 üncü madde) terk kodu ile durdurularak, sigortalılık statüsü muhtar seçilerek 1/5/2017 tarihi itibarıyla (06) kodu ile yeniden başlatılacaktır.

Örnek 3- 30/3/2014 tarihinde yapılan mahalli idareler seçimlerinde muhtar seçilen ve aynı tarih itibarıyla (4/b) kapsamında sigortalılığı başlatılan sigortalının 23/1/2018 tarihinde vergi mükellefiyeti başlamıştır. Muhtar sigortalılığı devam eden bu kişinin vergi kaydından dolayı sigortalılığı esas alınmayarak, muhtar sigortalılığından dolayı başlatılan sigortalılığı devam ettirilecektir.

Ayrıca, tarımsal faaliyeti nedeniyle 1/11/2008 tarihi itibarıyla Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamında başlatılan sigortalılığı devam ederken, 30/3/2014 tarihinde yapılan mahalli idareler seçiminde muhtar seçilenlerin seçtikleri tarih itibarıyla tarım sigortalılıkları sonlandırılarak, seçtikleri tarih itibarıyla muhtar bağ numarası ile (9 ile başlayan bağ numarası) muhtar statüsünde tescil kaydı yapılacaktır.

Örnek- Tarımsal faaliyetinin başladığı 1/12/2009 tarihi itibarıyla Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamında sigortalılığı başlatılan ve bu kapsamdaki sigortalılığı kesintisiz devam ederken 30/3/2014 tarihinde yapılan mahalli idareler seçimlerinde muhtar seçilen sigortalının 53 üncü madde gereği 29/3/2014 tarihi itibarıyla tarım sigortalılığı (01) (53 üncü madde) terk kodu ile sonlandırılarak, 30/3/2014 tarihi itibarıyla muhtar bağ numarası ile (9 ile başlayan bağ numarası) muhtar statüsünde tescil kaydı yapılacaktır.

13- Sigortalıların kendilerine ait veya ortak oldukları işyerlerinden kendilerini sigortalı göstermesi (Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (3) numaralı alt bendinde şirket ortakları (4/b) kapsamında sigortalı sayılmış, 53 üncü maddesinin ikinci fıkrasında ise (4/b)

kapsamında sigortalı sayılanların, kendilerine ait veya ortak oldukları işyerlerinden dolayı, (4/a) kapsamında sigortalı bildirilemeyecekleri öngörülmüştür.

Buna göre, 2008/Ekim sonrası şirket ortaklığı nedeniyle (4/b) kapsamında sigortalı olanlar kendilerine ait veya ortak oldukları işyerlerinden (4/a) bendi kapsamında sigortalı olamayacakları gibi, (4/a) kapsamında çalışırken çalıştığı işyerine ortak olanlar (4/b) kapsamına alınacak ve (4/a) kapsamındaki sigortalılıkları sonlandırılacaktır. Kişinin çalıştığı işyeri dışında bir şirkete ortak olması halinde, Kanunun 53 üncü maddesinin birinci fıkrası gereği (4/a) kapsamında sigortalılığı devam ettirilecek ve (4/b) kapsamına alınmayacaktır.

Yine, (4/a) kapsamında çalıştığı anonim şirkette, ortak olmayan yönetim kurulu üyesi olanların (4/a) kapsamındaki sigortalılıkları devam ettirilecek, ancak sigortalının yönetim kurulu üyeliği yanında anonim şirkete ortak olması halinde (4/a) kapsamındaki sigortalılığı sonlandırılarak (4/b) kapsamında sigortalı sayılacaktır.

Örnek 1- 1/5/2005 tarihinden itibaren (4/a) kapsamında çalışan sigortalı (A), 15/9/2009 tarihinde çalıştığı limited şirketine ortak olmuştur. Kişinin çalıştığı işyerine ortak olması nedeniyle (4/a) kapsamında sigortalı (A)'nın (4/a) kapsamında sigortalılığı 14/9/2009 tarihinde sona erdirilecek, 15/9/2009 tarihinden itibaren (4/b) kapsamında sigortalılığı başlatılacaktır.

Örnek 2- 1/1/2013 tarihinden itibaren yönetim kurulu üyesi olduğu anonim şirketten (4/a) kapsamında sigortalı bildirilen (C), 3/5/2014 tarihinde yönetim kurulu üyesi olduğu (1/7/2012 tarihinde yürürlüğe giren 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununda anonim şirketlerde yönetim kurulu üyesi olunabilmesi için ayrıca ortaklık şartı aranmamaktadır.) şirkete ortak olmuştur. Sigortalı (C)'nin 2/5/2014 tarihinde (4/a) kapsamında sigortalılığı sona erdirilerek, 3/5/2014 tarihinden itibaren (4/b) kapsamında sigortalılığı başlatılacaktır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Ortak Hususlar

(Ek, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge)

1- Vazife malulü sigortalıların hizmet birleştirme işlemleri (Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)

2330 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinde 6495 sayılı Kanunla 1/8/2013 tarihinden itibaren yapılan değişikliklerle 2330 sayılı Kanun hükümleri uygulanarak aylık bağlanmasını gerektiren kanunlara göre aylık bağlanan maluller ile 5434 sayılı Kanunun 56 ncı ve mülga 64 üncü maddesi kapsamında aylık bağlanan malullerin, malul sayılmaları sebebiyle aylık bağlandığı tarihten önceki her türlü sigortalılık ve prim ödeme süreleri, fiili hizmet süreleri ile bunların itibari hizmet ve fiili hizmet süresi zammı olarak değerlendirilen süreleri, malullük aylığı bağlanmasından sonra geçecek çalışma veya sigortalılık süreleriyle birleştirilmemesi hükme bağlanmıştır.

Söz konusu hüküm gereğince 2330 sayılı Kanun hükümleri uygulanarak aylık bağlanmasını gerektiren kanunlara göre aylık bağlanan maluller ile 5434 sayılı Kanunun 56 ncı ve mülga 64 üncü maddesi kapsamında aylık bağlandıktan sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerine tabi çalışmaya başlayanların aylık bağlandıktan sonraki çalışmaları önceki çalışmaları ile birleştirilmeyecektir.

Öte yandan, 2330 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinde yapılan değişiklik 1/8/2013 tarihinde yürürlüğe girdiğinden bu tarihten önce 2330 sayılı Kanun hükümleri uygulanarak aylık bağlanmasını gerektiren kanunlara göre aylık bağlanan maluller ile 5434 sayılı Kanunun 56 ncı ve mülga 64 üncü maddesi kapsamında aylık bağlanmış olup aylık bağlandıktan sonra çalışmaya devam edenlerden hizmetleri birleştirilerek 1/8/2013 tarihinden önce aylık bağlananlar hakkında söz konusu değişiklikten önceki hükümlerin uygulanmasına devam olunacaktır.

Ayrıca; vazife malullüğü aylığının bağlandığı tarihten önce, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılık süreleri ilgili kanun hükümleri doğrultusunda durdurulanların, bu sürelerinin sigortalı ya da hak sahipleri tarafından ihya talebinde bulunulması halinde vazife malullüğü aylığının bağlandığı tarihten önceki süreler ihya edilmeyecektir. Yine, vazife malullüğü aylığının bağlandığı tarihten önce Kanunun 41 inci maddesi kapsamında borçlanabileceği süresi bulunanların da malullük aylığının bağlandığı tarihten önceki sürelerle ilişkin borçlanma talepleri kabul edilmeyecektir.

Örnek 1- 1/8/1995 tarihinden geçerli olmak üzere 5434 sayılı Kanunun 56 ncı maddesine göre vazife malullüğü aylığı bağlanan sigortalıya, 15/10/1990-24/5/1993 tarihleri arasında 506 sayılı Kanuna tabi hizmetleri de dikkate alınarak 15/7/2006 tarihinden geçerli olmak üzere malullük aylığı bağlanmıştır. Sigortalıya 1/8/2013 tarihinden önce aylık bağlandığından hizmet süreleri hakkında herhangi bir işlem yapılmayacaktır.

Örnek 2- 15/7/2014 tarihinde 5434 sayılı Kanunun 56 ncı maddesine göre vazife malullüğü aylığı bağlandıktan sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında çalışmaya devam eden sigortalı, 17/4/2018 tarihinde yaşlılık aylığı bağlanması için talepte bulunmuş olup, sigortalının vazife malullüğü aylığı bağlandığı tarihten önceki 29/4/1989-31/12/2002 dönemine ait 506 sayılı Kanuna tabi hizmetleri ile vazife malullüğü aylığı bağlandıktan sonraki hizmetleri birleştirilmeyecektir.

2- 3713 sayılı Kanuna ilave edilen ek 3 üncü madde kapsamında aylık bağlanan sigortalıların hizmet birleştirme işlemleri (Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)

684 sayılı KHK ile 3713 sayılı Kanuna ilave edilen ek 3 üncü madde kapsamında aylık bağlananların, aylığa hak kazanılmasından önce geçen her türlü sigortalılık ve prim ödeme süreleri, iştirakçilik ve fiili hizmet süreleri ile bunların itibari ve fiili hizmet süresi zammı olarak değerlendirilen süreleri, aylığa hak kazanılmasından sonra geçen sigortalılık ve çalışma sürelerinin tabi olacağı sigortalılık haliyle birleştirilmeyecek ve sonradan geçen sigortalılık veya çalışma süreleri yaşlılık/emekli, malullük ya da ölüm/dul veya yetim aylığı bağlanmasında veya toptan ödeme yapılmasında ilgili mevzuatına göre ayrı bir çalışma veya sigortalılık süresi olarak değerlendirilecektir.

3- Bildirilen hizmet süresinde yurt dışında bulunma (Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) (Değişik, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge)

(Değişik, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) Türk vatandaşlarının 3201 sayılı Kanuna göre borçlanmaya esas yurt dışındaki sigortalılık, işsizlik, eşdeğer süre ve ev kadınlığı süreleri ile ülkemizdeki prim ödeme sürelerinin çakışması, yurt dışında bulunan sürelerde ülkemizde adına hizmet bildirimi yapılmış olanların hizmet kayıtlarının ne şekilde değerlendirileceğine ilişkin işlemler aşağıda açıklanmıştır.

Kanuna göre hizmet akdi ile bir veya birden fazla işveren tarafından çalıştırılanlar Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılmıştır.

Diğer taraftan, Kanuna göre sigortalılık fiili çalışmaya dayanmaması halinde iptal edilmekte olup kişilerin çalışmadıkları halde çalışmış gibi gösterilmesi sahte sigortalılık anlamına gelmekte, fiili çalışma ve sahte sigortalılık, Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca iptal edilmektedir.

Ancak, sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmış ülkelerdeki sigortalılık süresi ile Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki hizmetlerinin çakışması halinde sigortalıların ülkemizde bulunmadığı tarihlerdeki hizmetlerinin denetim ve kontrolle görevli memurların yanı sıra genel idare hizmetleri sınıfında çalışan personel tarafından da iptal edilebilecektir.

Öte yandan, bazı mesleklerde (örneğin gazetecilik v.b.) sigortalıların işlerini belirli bir yere bağlı olmadan yapmaları mümkün bulunmakta olup, bu tür durumlarda sigortalının adresinin yurt dışında bulunmasının bir önemi bulunmamaktadır.

Sosyal güvenlik sözleşmeleri Anayasanın 90 ıncı maddesine göre milletlerarası andlaşma niteliğinde olup, milletlerarası andlaşmalarla kanunların aynı konuda farklı hükümler içermesi nedeniyle çıkabilecek uyumsuzluklarda milletlerarası andlaşma hükümleri esas alınmaktadır.

Ülkemizde sigortalı olanların sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmış ülkelerde geçici görevli olarak çalışmaları mümkün olup, işverenlerin bu şekilde sigortalı çalıştırmaları geçici görevli çalıştırılmasına ilişkin belge alınması ile mümkün olmaktadır.

Sigortalının yurt dışında bulunduğu ülkenin, ülkemizle sözleşmesi bulunup bulunmadığına bakılmaksızın;

(Değişik, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) 1- Yurda giriş-çıkış tarihlerine göre, Ülkemizde (4/a) kapsamındaki sigortalılığın başladığı tarihte yurt dışında olduğu ve hizmetin devamında Türkiye'ye giriş yaptığı tespit edilen sigortalının, yurda giriş yaptığı tarihe kadar bildirilmiş olan hizmetleri iptal edilecek, yurda giriş yapılan tarihten itibaren bildirilmiş olan hizmetleri ise geçerli sayılacaktır.

(Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) Örnek 1- (A) işyerinden 4/9/2017-31/12/2018 tarihleri arasında (4/a) kapsamında sigortalılığı bildirilen ve yurda giriş-çıkış belgesine göre 25/8/2017-9/11/2017 tarihleri arasında yurt dışında olduğu tespit edilen sigortalının 4/9/2017-8/11/2017 tarihleri arasında bildirilen hizmetleri iptal edilecek, 9/11/2018 tarihinden sonra bildirilmiş olan hizmetleri ise geçerli sayılacaktır.

2- Sigortalının (4/a) kapsamında geçen çalışmasının başlangıcında ülkemizde bulunduğu ve (4/a) hizmetinin devamında yurt dışına çıkış yaptığının tespit edilmesi halinde, işveren tarafından sigortalının yurt dışına görevli olarak gönderildiğinin ispatlanması (Kanunun 10 uncu maddesinde belirtilen geçici olarak yurt dışına görevlendirildiğine dair belgenin, sigortalıya yaptığı harcamaların uçak bileti, otel masrafı vb. gider olarak defter kayıtlarına işleyip işlemediğini belgelendirmesi) durumunda, hizmetin tamamı geçerli sayılacak, söz konusu belgelerin işveren tarafından sunulamaması halinde (yıllık izin süreleri hariç) aksine bir tespit olmadığı sürece, yurt dışına çıkış tarihinden sonra bildirilen (4/a) hizmetleri iptal **(Değişik, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge)** edilecek, ancak sigortalılık devam ederken yurda giriş yapıldığının tespit edilmesi halinde yurda giriş yapılan tarihten itibaren (4/a) hizmetleri geçerli sayılacaktır.

3- Ülkemizde geçen (4/a) hizmetinin tamamında veya bir bölümünde yurt dışında bulunduğu tespit edilen (**Değişik, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge**) sigortalılar ile (4/a) kapsamında hizmet bildirilen gün içinde yurt dışına çıktığı tespit edilenlerin yurt dışına çıkışı gün bildirilen hizmeti geçerli sayılarak bu sigortalılar hakkında; (1) ve (2) nci maddelerinde belirtilen açıklamalar doğrultusunda işlem yapılması, tereddütün giderilememesi durumunda hizmet akdi unsurlarını sekteye uğratacak sürede ve şekilde yurt dışında bulunduğu kanaati oluşan sigortalılar ile ilgili olarak; Sosyal Güvenlik Denetmenliği Yönetmeliğinin "Denetmen ve denetmen yardımcılarının görevleri" başlıklı 24 üncü maddesi kapsamında sigortalı için ilgili dönemde bildirilen hizmetlerin fiili çalışma olup olmadığı yönünde denetim talebinde bulunulacak ve düzenlenecek rapor sonucuna göre işlem yapılacaktır.

Örnek 1- 5/6/2017-31/1/2018 tarihleri arasında (4/a) kapsamında sigortalılığı bildirilen sigortalı (A)'nın emniyetten temin edilen yurda giriş-çıkış belgesine göre 1/1/2016 tarihinde yurt dışına çıktığı, 5/10/2017 tarihinde yurda giriş yaptığı tespit edilmiştir. Sigortalı (A)'nın 5/6/2017-31/1/2018 tarihleri arasında (4/a) kapsamında bildirilen sigortalılığının tamamı iptal edilecektir.

(**Değişik, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge**) **Örnek 2-** 7/10/2016-4/6/2018 tarihleri arasında (4/a) kapsamında sigortalılığı bildirilen sigortalı (B)'nin yurda giriş-çıkış belgesine göre 12/12/2016 tarihinde yurt dışına çıktığı, 5/10/2017 tarihinde yurda giriş yaptığı tespit edilmiş ve işveren tarafından yurt dışına görevli olarak gönderildiği ispatlanamamıştır. Sigortalı (B)'nin (4/a) kapsamındaki 13/12/2016-4/10/2017 tarihleri arasındaki (bu tarihler dahil) (4/a) kapsamında bildirilen hizmetler iptal edilecektir.

Örnek 3- 1/3/2004-15/10/2010 tarihleri arasında (4/a) kapsamında hizmeti bulunan sigortalı (B)'nin yurt dışı hizmet belgesinde 14/4/2008-31/1/2012 tarihleri arasında yurt dışı çalışması bulunduğu ve bu sürelerin borçlandırılmasını talep ettiği, 12/2/2008-31/5/2015 tarihleri arasında da yurt dışında bulunduğu tespit edilmiştir. Sigortalı (B)'nin (4/a) kapsamındaki sigortalılığı 11/2/2008 tarihinde sonlandırılacaktır.

4- 1/10/2008 tarihinden önce 1479 sayılı Kanun kapsamındaki sigortalılıklarının sosyal güvenlik sözleşmesi bulunan ülkede çalışmaya başladıkları tarihten bir gün öncesinde sona erdirilmesi, sona erdirilen sigortalılıkların sözleşmeli ülkede çalışmalarının sona erdiği tarihten sonraki günden itibaren yeniden başlatılması gerektiğinden, sözleşme hükümleri saklı kalmak şartıyla sözleşmeli ülkelerde sigortalı olunan süre ile çakışan ülkemizdeki 1479 sayılı Kanun kapsamındaki çalışmalar iptal edilecektir.

5- Kanunun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (e) bendine göre, 1/10/2008 tarihinden itibaren Türkiye'de kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlardan, yurt dışında ikamet eden ve o ülke sosyal güvenlik mevzuatına tabi olanlar, Kanunun 4 üncü ve 5 inci maddelerine göre sigortalı sayılmamaktadır. Bu itibarla, sosyal güvenlik sözleşmeleri hükümleri saklı kalmak şartıyla yurt dışında ikamet eden ve o ülke sosyal güvenlik mevzuatına tabi olanların ülkemizdeki (4/b) statüsündeki çalışmaları iptal edilecektir.

6- Yurt dışında geçen çalışmalar ile ülkemizdeki 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa göre iştirakçi olanlar ile Kanunun (4/c) kapsamında olanların prim ödeme sürelerinin çakışması halinde, ülkemizdeki çalışma süreleri geçerli sayılacaktır.

7- Sosyal güvenlik sözleşmeleri gereğince yurt dışından ülkemizde isteğe bağlı sigortaya prim ödemenin mümkün olduğu Fransa, İngiltere, İsveç ve İsviçre hariç olmak üzere diğer sözleşmeli ülkelerdeki sosyal güvenlik sözleşmesinin yürürlüğe girdiği tarihten sonraki sigortalılık süreleri ile ülkemizdeki isteğe bağlı sigortaya prim ödenen sürelerin çakışması halinde isteğe bağlı sigortalılık süreleri iptal edilecektir.

Ancak, isteğe bağlı sigortalılığın devam ettiği süre içerisinde sosyal güvenlik sözleşmesi olan ülkelerde ev kadınlığı süreleri olanların aksine bir talebi olmadığı sürece isteğe bağlı sigortalılıkları geçerli kabul edilecektir.

ONUNCU KISIM HİZMET BORÇLANMALARI

Kanunun hizmet borçlanmalarına ilişkin hükümleri, 2008 yılı Ekim ayı başı itibariyle yürürlüğe girmiştir. Söz konusu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerine tabi sigortalılar ile bunların hak sahiplerinin borçlanabilecekleri süreler Kanunun 41, 46, geçici 4 ve geçici 8 inci maddeleriyle düzenlenmiştir.

BİRİNCİ BÖLÜM

Kanunun 41 inci Maddesine Göre Yapılacak Borçlanmalar

1- Borçlanma yapacak kimseler

- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri kapsamında sigortalı sayılanlar

- 2008 yılı Ekim ayı başından sonra ilk defa Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı olarak çalışmaya başlayanlar,

- Kanunun 5 inci maddesi gereğince haklarında bazı sigorta kolları uygulananlar,

- İsteğe bağlı sigortalılar,

ile bunların hak sahipleri Kanunun 41 inci maddesi hükümleri gereğince borçlanma kapsamında olan sürelerinin tamamını veya bir kısmını borçlanabileceklerdir.

(Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) Kanunun 41 inci maddesi ve geçici maddelerine göre borçlanma talebinde bulunanların, borçlanma talep tarihinden önce Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının;

- (a) bendi kapsamında tescil edilmiş ve adına kısa ve/veya uzun vadeli sigorta kollarına tabi prim bildirilmiş/tahakkuk etmiş olması,

- (b) bendi kapsamında tescil edilmiş ve talep tarihi itibariyle ödenmiş/tahakkuk etmiş süresi olması,

- (c) bendi kapsamında tescil edilmiş olması,

gerekmekte olup, söz konusu şartları yerine getirmeyenlerin Kanun kapsamında yer alan sürelerle ilişkin borçlanma talepleri kabul edilmeyecektir.

(Değişik, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge) 2925 sayılı Kanunun 39 uncu maddesinde her ne kadar tarım sigortalılarının Kanunun 41 inci maddesinin (b) bendine göre

borçlanma yapabilecekleri öngörülmüş ise de tarım sigortalılarının bu kapsamda geçen hizmet süreleri Kanunun geçici 1 inci maddesi gereğince 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında kabul edildiğinden, Kanunun 41 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde öngörülen şartları yerine getiren ancak, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) veya (c) bendi kapsamında hizmeti bulunmayan 2925 sayılı Kanuna tabi tarım sigortalıları da doğum borçlanması yapabileceklerdir.

(Ek, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge) 506 sayılı Kanuna göre yapılan evlenme ve yaşlılık toptan ödemesinde sadece uzun vade primleri sigortalılara iade edildiğinden borçlanma yapacakların toptan ödeme ihyası yapmalarına gerek bulunmamaktadır.

Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce 5434 sayılı Kanuna tabi hizmetleri olanlar ile kesinti olmaksızın Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalılığı devam edenler ve bunların hak sahiplerinin borçlanma talepleri 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre sonuçlandırılacaktır.

Ancak, haklarında 5434 sayılı Kanun hükümleri uygulanan 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendine tabi sigortalılardan 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında geçen çalışmaları sırasında Kanunun 41 inci maddesinin birinci fıkrasının **(Mülga, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge)** (f) ve (g) bentlerinde belirtilen süreleri bulunanlar bu madde hükümlerine göre söz konusu sürelerini borçlanabileceklerdir.

(Ek, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge) 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci madde sandığı kapsamında sigortalılığı bulunup bu çalışması sona erdikten sonra Kanunun 4 üncü maddesinin (a), (b) ve (c) bentlerine tabi sigortalılığı bulunanlar Kuruma müracaat ederek borçlanma yapabileceklerdir. Bunlardan 5434 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı bulunanlar hakkında Kanunun 41 inci maddesinin birinci fıkrasının (f) ve (g) bentlerinde belirtilen borçlanmalar Kurumca yapılacaktır.

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Ancak, geçici 20 nci madde kapsamında sandık iştirakçiliği devam eden ya da sona erdikten sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının ilgili bentlerine tabi sigortalılığı bulunmayanların borçlanma talepleri kabul edilmeyecek, son çalışmasının geçtiği sandığa müracaat etmesi gerektiği bildirilecektir.

Hizmet borçlanmalarında sigortalının kendisi tarafından yapılan başvurularda borçlanma talep tarihinde, hak sahiplerince yapılan başvurularda ise sigortalının ölüm tarihinde fiilen sigortalı olma şartı aranmayacaktır.

(Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) Çalışmaya başlaması nedeniyle ödenmekte olan malullük, yaşlılık veya emekli aylığı kesilenlerin Kanun kapsamında yer alan sürelerle ilişkin borçlanma talepleri kabul edilmeyecektir.

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerine tabi olanlar 2008 yılı Ekim ayı başından önce 5434 sayılı Kanuna tabi geçen hizmetleri ve borçlanılacak sürelerinin olması halinde bu hizmetlerini borçlanabilecektir.

2- Borçlanılacak süreler

(Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) Sigortalı sayılanların hangi sürelerini borçlanabilecekleri 5510 sayılı Kanunun ilgili maddelerinde düzenlenmiştir. Ancak, 1479 sayılı Kanun veya 5510 sayılı Kanunun ilgili hükümleri gereğince 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalılık süresi durdurulan ve borçlanmaya esas süreleri durdurulan süreler içinde yer alanların borçlanma talepleri kabul edilmeyecektir. Borçlanılacak sürenin bir kısmının durdurulan süreler dışında yer alması halinde ise bu süreler borçlanılacak süre kapsamında değerlendirilecektir.

2.1- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bendine tabi sigortalıların doğumdan sonra geçen süreleri (Değişik, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge)

Kanunun 41 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi gereğince (**Ek, 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge**) 2008 yılı Ekim ayı ile 10/9/2014 tarihleri arasında yapılan müracaatlarda kadın sigortalıların ilk defa sigortalı olarak çalışmaya başladıkları tarihten sonra iki defaya mahsus olmak üzere, her doğum için doğum tarihinden itibaren iki yıllık süreleri, bu sürede adlarına prim ödenmemiş olması ve çocuklarının yaşaması şartıyla borçlandırılmaktadır.

Kanunun, 6552 sayılı Kanunla değiştirilen 41 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca; 11/9/2014 tarihinden itibaren 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamındaki sigortalı kadının, üç defaya mahsus olmak üzere, her doğum için doğum tarihinden itibaren geçen en fazla iki yıllık süreleri, bu sürelerde uzun vadeli sigorta kolları açısından sigortalı sayılmaması ve çocuklarının yaşaması şartıyla borçlandırılacaktır.

Ayrıca, hakkında 5434 sayılı Kanun hükümleri uygulanan 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendine tabi kadın sigortalılar da talepleri halinde Kanunun 6552 sayılı Kanunla değiştirilen 41 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yapılan değişiklikten yararlanılacaklardır.

(Değişik, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) Doğum borçlanması talebinde bulunan kadın sigortalıların borçlanma taleplerinin değerlendirilebilmesi için “1- Borçlanma yapacak kimseler” başlıklı bölümde yer alan şartları doğumdan önce yerine getirmiş olmaları gerekmektedir.

Birden fazla çocuğu için borçlanma talebinde bulunan sigortalıların tercih ettikleri doğumları ya da yine tercihleri doğrultusunda en fazla borçlanılacak süreye imkan veren doğumları borçlandırılacaktır.

6552 sayılı Kanunun yürürlük tarihi olan 11/9/2014 tarihinden önce doğum borçlanması için müracaat edip Kanunun 41 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde sayılan şartları yerine getirmemesi nedeniyle borçlanma talebi reddedilenlerden 6552 sayılı Kanunla getirilen haklardan yararlanmak isteyen kadın sigortalıların yeniden Kuruma müracaat etmesi istenerek doğum borçlanma işlemleri yeni talepleri esas alınarak sonuçlandırılacaktır.

(Mülga, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge)

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Kanunun 4 üncü maddesinin (a) ve (b) ile ilk defa (c) bendi kapsamındaki kadın sigortalılardan doğum borçlanması talebinde bulunanlar için T.C. vatandaşı olma şartı aranmayacaktır.

Örnek 1- 18/6/1991-30/4/1999 tarihleri arasında 506 sayılı Kanuna tabi çalışan sigortalı, 12/8/2001 tarihinde doğum yapmıştır. 10/10/2014 tarihinde doğumdan sonra geçen sürelerini borçlanmak için talepte bulunmuştur. 7/1/2002-30/6/2002 tarihleri arasında 506 sayılı Kanun kapsamında çalıştığı tespit edilen sigortalının çalıştığı süreler 2 yıllık süreden düşüldükten sonra, kalan 12/8/2001-6/1/2002 süresi ile 1/7/2002-12/8/2003 süresi Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi statüsünde borçlandırılacaktır.

Örnek 2- 1/5/1993-25/12/1995 tarihleri arasında 2926 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı bulunan kadın sigortalı, 12/7/1990 ve 18/6/1997 tarihlerinde doğum yapmıştır. 17/10/2014 tarihinde doğum borçlanması talebinde bulunmuştur. Bu sigortalının 12/7/1990 tarihindeki

doğumu işe girmeden önce olduğundan borçlandırılmayacak, 18/6/1997 tarihinde yapmış olduğu doğumu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi statüsünde borçlandırılacaktır.

Örnek 3- 5/6/1998 tarihinde 506 sayılı Kanun kapsamında tescil edilmiş olan ve adına kısa ve uzun vadeli sigorta kollarına ait prim bildirilmediği anlaşılan sigortalının 14/7/1999 tarihinde yapmış olduğu doğum nedeniyle borçlandırılmayacaktır.

Örnek 4- 15/9/1999-21/1/2009 tarihleri arasında 1479 sayılı Kanuna tabi sigortalı olan kadın sigortalı 12/6/2003 tarihinde doğum yapmış, 25/8/2014 tarihinde doğum borçlanması talebinde bulunmuştur. Prim ödemesi bulunmayan sigortalının Kanunun geçici 17 nci maddesi uygulamasına göre tescil tarihi itibarıyla sigortalılığı durdurulduğundan Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında doğum borçlanması yapılmayacaktır.

Örnek 5- 31/12/1988-1/7/1989 tarihinde 506 sayılı Kanuna, 6/7/1989-5/8/2000 tarihleri arasında 1479 sayılı Kanuna tabi çalışan sigortalı 21/11/1990 ve 14/12/2000 tarihlerinde 2 doğum yapmıştır. Doğum borçlanması için 2/10/2014 tarihinde talepte bulunan sigortalının sadece 14/12/2000 tarihinde yapmış olduğu doğumu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi statüsünde borçlandırılacak, 21/11/1990 tarihinde yapmış olduğu doğum tarihinde Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi sigortalılığı devam ettiğinden borçlandırılmayacaktır.

Örnek 6- 20/4/1982-15/10/2010 tarihleri arasında 1479 sayılı Kanuna, 22/4/2004-5/10/2011 tarihleri arasında 506 sayılı Kanuna tabi sigortalı olan kadın (**Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge**) 17/4/2011 tarihinde doğum yapmıştır. 1479 sayılı Kanuna tabi beş yılı aşan süreye ilişkin prim borcu bulunması nedeniyle Kanunun geçici 17 nci maddesi uygulamasına istinaden prim ödemelerine göre 30/6/1985 tarihi itibarıyla (19) terk kodu ile sigortalılığı durdurulan sigortalının 1479 sayılı Kanuna tabi 20/4/1982-30/6/1985 tarihleri arasında 3 yıl 2 ay 10 gün hizmet süresi bulunmaktadır. 22/4/2004 tarihinde 506 sayılı Kanun kapsamındaki sigortalılığı geçerli sayılan sigortalının 12/9/2014 tarihli doğum borçlanması talebine istinaden Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında borçlandırılacaktır.

Sigortalılığı ilk defa kısa vade sigorta kollarına tabi prim bildirilerek başlayan kadın sigortalıların bu tarihten sonra doğum borçlanması yapması halinde sigortalılık başlangıç tarihi uzun vade primi bildirilen tarihten geriye doğru gidilerek tespit edilecektir.

(**Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge**) **Örnek 7-** 1/6/1978-31/7/2017 tarihleri arasında 506 sayılı Kanuna tabi fasıllı çalışması bulunan ve 10/12/1984 tarihinde de 1479 sayılı Kanuna tabi tescili bulunan sigortalı, 17/8/2017 tarihinde 20/4/1986 doğumlu çocuğu için doğum borçlanma talebinde bulunmuştur. Yapılan incelemede, sigortalının 5 yıl ve üzeri prim ödemesi bulunmadığından geçici 17 nci madde gereği sigortalılık kaydının tescil tarihi itibarıyla durdurulduğu ve borçlanılacak sürenin tamamının durdurulan süreler içinde kaldığı tespit edildiğinden doğum borçlanması talebi reddedilecektir.

(**Teselsül, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge**) **Örnek 8-** 3/4/1996 tarihinde 506 sayılı Kanun kapsamında stajyer olarak çalışması nedeniyle tescil edilmiş ve adına kısa vadeli

sigorta kolları primi bildirilmiş olan sigortalı 12/12/1997 tarihinde yapmış olduğu doğum nedeniyle Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi statüsünde borçlanma yapabilecektir. Bu sigortalının 18/1/2000 tarihinde ilk defa malullük, yaşlılık ve ölüm sigorta kollarına tabi olarak çalışmaya başladığı varsayıldığında sigortalılık süresi başlangıcı 18/1/2000 tarihinden geriye doğru borçlanılan süre kadar gidilerek tespit edilecektir.

(Teselsül, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Örnek 9- 15/12/2009 tarihinde Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi memur olarak görev başlayan ve 17/3/2010 tarihinde doğum yapan sigortalı 16/4/2010 tarihinde 1 yıl aylıksız izne ayrılmış, izin bitiminde görevine başlamaması nedeniyle müstafi sayılmak suretiyle görevine son verilmiştir. 21/11/2014 tarihinde doğum sonrasında zorunlu sigortalı olmasını gerektirecek herhangi bir işte çalışmaksızın geçen sürelerinin tamamını borçlanmak için talepte bulunmuştur. Bu durumda sigortalının 17/3/2010 tarihinden sonra geçen 2 yıllık süresinin 17/4/2010-17/3/2012 süresi Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi statüsünde borçlandırılacaktır.

(Teselsül, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Örnek 10 – 14/5/1986-18/8/1997 tarihleri arasında 506 sayılı Kanuna tabi olan sigortalı 21/10/2007 tarihinde doğum yapmıştır. 19/3/2009 tarihinde Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında ilk defa memur olarak göreve başlayan sigortalı 27/10/2014 tarihinde doğum borçlanması talebinde bulunmuştur. Bu durumda sigortalı 21/10/2007 tarihinden tekrar çalışmaya başladığı 19/3/2009 tarihine kadar geçen süre için Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi statüsünde borçlanma yapabilecektir.

(Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi çalıştıktan sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) veya (b) bendi kapsamında çalışması bulunan ve borçlanma için gerekli şartları taşıyanlar en son tabi oldukları statüye göre SGİM/SGM'lerce Kanunun 41 inci maddesinde belirtilen esaslar uyarınca borçlandırılacaktır.”

(Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Hakkında 5434 sayılı Kanun hükümleri uygulanacak olan sigortalılardan 5434 sayılı Kanuna tabi çalışmasından sonra herhangi bir statüde çalışması bulunmayanlar ile halen Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi görevine devam edenlerin borçlanma talebinde bulunmaları halinde, doğum sonrasındaki iki yıllık süre içerisinde uzun vadeli sigorta kollarına prim ödenmemiş süreleri Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü Kamu Görevlileri Tescil ve Hizmet Daire Başkanlığınca borçlandırılacaktır.”

(Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Hakkında 5434 sayılı Kanun hükümleri uygulanacak olan sigortalıların borç tutarı, Kuruma yazılı olarak başvurdıkları tarihteki öğrenim durumu itibarıyla tabi oldukları personel kanunlarında yer alan hükümlere göre belirlenecek göreve giriş derece, kademe ve ek göstergeleri ile emekli keseneğine esas aylığın hesabına ait tüm unsurların toplamının, o tarihte yürürlükte olan katsayılarla çarpımı sonucu bulunacak olup, tarafına bildirilen borç tutarının borcun kendilerine tebliğ edildiği tarihten itibaren 1 ay içinde ödenmesi gerekmektedir.” **(Ek, 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge)** Kanunun geçici 4 üncü maddesi uyarınca haklarında 5434 sayılı Kanun hükümleri uygulanacak olan kadın sigortalılardan Kanunun 41 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca doğum borçlanması yapanların borçlandırıldıkları süreler,

- Borçlanma işlemini görevde iken yaparak borç tutarını görevde iken ödeyenlerin borç tutarını ödedikleri tarihten,
 - Borçlanma işlemini açıkta iken yaparak açıkta iken borç tutarını ödeyenlerin yeniden göreve başladıkları tarihten itibaren,
- emeklilik keseneğine esas aylıklarının tespitinde değerlendirilecektir.

(Teselsül, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Örnek 11- 5434 sayılı Kanuna tabi olarak çalışmakta iken 9/11/2005 tarihinde doğum yapması nedeniyle aylıksız izne ayrılan ve aylıksız izin dönüşü istifaen görevinden ayrılan sigortalı, 25/11/2014 tarihinde doğumdan sonra geçen süresinin borçlandırılması için talepte bulunmuştur. 2008 yılı Ekim ayı başından önce 5434 sayılı Kanuna tabi olarak çalışması nedeniyle hakkında 5434 sayılı Kanun hükümleri uygulanmaya devam eden sigortalının doğum sonrasında geçen iki yıllık süre içinde uzun vadeli sigorta kollarına prim yatırılmadan geçen süresi Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi statüsünde borçlandırılacaktır.

(Teselsül, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Örnek 12- 15/1/2003 tarihinde 5434 sayılı Kanuna tabi memur olarak göreve başlayan 15/4/2010 tarihinde doğum nedeniyle aylıksız izne ayrılan ve aylıksız izin bitiminde tekrar görevine başlamayan sigortalı, 14/10/2014 tarihinde 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında çalışmakta iken doğum sonrası geçen sürelerinin borçlandırılması için talepte bulunmuştur. Bu durumda, sigortalının 15/4/2010 tarihinden sonra geçen süresi Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi statüsünde Kanunun 41 inci maddesinde belirtilen esaslar uyarınca iki yılı geçmemek üzere borçlandırılacaktır.

(Teselsül, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Örnek 13- 9/2/2004 tarihinde 506 sayılı Kanun kapsamında çalışmakta iken 4/7/2004 tarihinde doğum yapan ve doğum sonrası zorunlu sigortalı olmasını gerektirecek herhangi bir işte çalışmayan sigortalı, 14/11/2006 tarihinde 5434 sayılı Kanuna tabi memur olarak göreve başlamıştır. Memur olarak görev yapmakta iken 25/11/2014 tarihinde doğum borçlanması talebinde bulunan sigortalının Kuruma yazılı olarak başvurduğu tarihteki öğrenim durumu itibariyle belirlenecek göreve giriş derece, kademe ve varsa ek göstergesi ile emekli keseneğine esas aylığın hesabına ait tüm unsurların toplamının, başvuru tarihinde yürürlükte olan katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak borç tutarını borcun kendisine tebliğ edildiği tarihten itibaren 1 ay içinde ödemesi halinde, 4/7/2004-4/7/2006 tarihleri arasında uzun vadeli sigorta kollarına prim ödenmemiş süresi Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi statüsünde borçlandırılarak fiili hizmetine eklenecektir.

(Teselsül, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Örnek 14- 1/7/2004 tarihinde 5434 sayılı Kanuna tabi memur olarak göreve başlayan ve 2/9/2007 tarihinde doğum yapan sigortalı, 15/11/2007 tarihinde 1 yıl aylıksız izne ayrılmış, izin bitiminde görevine başlamaması nedeniyle müstafi sayılmak suretiyle görevine son verilmiştir. 14/7/2014 tarihinde tekrar 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında çalışmaya başlayan sigortalı 18/11/2014 tarihinde doğum sonrasında geçen sürelerinin tamamını borçlanmak için talepte bulunmuştur. Bu durumda sigortalının ücretsiz izne ayrıldığı 15/11/2007 tarihinden iki yıllık sürenin sonu olan 2/9/2009 tarihine kadar geçen sürede uzun vadeli sigorta kollarına prim ödenmemiş süresi Kuruma yazılı olarak başvurduğu tarihteki öğrenim durumu itibariyle belirlenecek göreve giriş derece, kademe ve varsa ek göstergesi ile emekli keseneğine esas aylığın hesabına ait tüm unsurların toplamının, başvuru tarihinde yürürlükte olan katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak

borç tutarını, borcun kendisine tebliğ edildiği tarihten itibaren 1 ay içinde ödemesi halinde Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi statüsünde borçlandırılarak fiili hizmet süresine eklenecektir.

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerinin herhangi birine tabi olarak çalışmaya başladıktan sonra doğum yapan kadın sigortalılar iki yıllık süre içerisinde tekrar doğum yapmaları halinde bu doğuma kadar geçen süre kadar, iki yıllık süre içerisinde çalışmaya başlamaları halinde bu süreler düşüldükten sonra kalan süre kadar, çocuğun iki yıllık süre içerisinde vefat etmesi halinde vefat tarihine kadar ya da tercihleri doğrultusunda istedikleri kadar süreyi kısmi olarak borçlanabileceklerdir. **(Ek, 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge)** Doğum borçlanması yapılacak iki yıllık süre içerisinde tekrar doğum yapanların çakışan doğumlardan birini borçlanmak istemeleri halinde iki yıllık süre borçlandırılabilir.

(Teselsül, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Örnek 15- 1/10/1993-20/12/1996 tarihleri arasında Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında vergi mükellefiyeti bulunan sigortalı; 20/6/1996, 4/11/1997 ve 1/5/1999 tarihinde 3 doğum yapmıştır. Üçüncü çocuk 6/7/1999 tarihinde vefat etmiştir. 16/3/2015 tarihinde doğum borçlanması talebinde bulunan sigortalının vergi kaydının devam ettiği süreler 2 yıllık süreden düşüldükten sonra, borçlanmaya en uzun süre imkan veren doğumlar borçlandırılabilir. Bu durumda birinci çocuk için 21/12/1996-3/11/1997 ikinci çocuk için 4/11/1997-4/11/1999 süresi Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi statüsünde borçlandırılacaktır. Üçüncü çocuğun yaşadığı süreler borçlanılan süreler içinde kaldığından herhangi bir işlem yapılmayacaktır.

(Teselsül, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Örnek 16- 2/2/2002-10/4/2004 tarihleri arasında 506 sayılı Kanuna, 1/7/2007-10/4/2008 tarihleri arasında 1479 sayılı Kanuna tabi olan sigortalı 5/5/2006, 3/8/2008 ve 14/7/2012 tarihlerinde 3 doğum yapmıştır. Bu durumda sigortalının 5/5/2006 tarihindeki doğum süresi 1479 sayılı Kanuna tabi çalışmaya başladığı 1/7/2007 tarihine kadar, 3/8/2008 ve 14/7/2012 tarihlerindeki doğumu ise son defa 1479 sayılı Kanuna tabi sigortalı olduğu tarihten sonra gerçekleştiğinden Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi statüsünde borçlandırılacaktır.

(Teselsül, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Örnek 17- 10/1/1992-5/3/1994 tarihleri arasında 506 sayılı Kanuna tabi çalışan kadın sigortalı 14/4/2010 tarihinde doğum yapmıştır. 15/9/2014 tarihinde borçlanma yapmak için müracaat etmiş, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında borçlanma süresinin 500 günlük kısmını ödemiştir. 20/9/2014 tarihinde Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında çalışmaya başlayan sigortalı kalan doğum süresi borçlanmak için 14/10/2014 tarihinde müracaat etmiş olup, bu defa son statüsü kapsamında doğum borçlanma işlemleri sonuçlandırılacaktır. Kalan sürenin tespiti bu Genelgenin onuncu kısım, üçüncü bölüm “3- Borç tutarının kısmi ödenmesi halinde hizmetlerin değerlendirilmesi” alt başlığında belirtildiği şekilde belirlenecektir.

(Teselsül, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Örnek 18- 15/1/2009 tarihinde Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında çalışmaya başlayan sigortalı 15/8/2010 tarihinde doğum yapmış, 15/10/2010 tarihinde aylıksız izne ayrılmış ve aylıksız izin bitiminde tekrar görevine başlamamıştır. 4/10/2011 tarihinde Kanunun 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında çalışmaya başlayan sigortalı doğum sonrası geçen sürelerini

borçlanmak için 15/10/2014 tarihinde talepte bulunmuştur. Bu durumda, sigortalının Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamındaki sigortalılığı 14/10/2010 tarihine kadar devam ettiğinden 15/10/2010 tarihi ile sigortalı olarak tekrar çalışmaya başladığı 4/10/2011 tarih arasında geçen süresi Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi statüsünde borçlandırılacaktır.

2925 sayılı Kanuna tabi tarım sigortalılığından önce Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) veya (c) bendi kapsamında sigortalılığı bulunmaması nedeniyle doğum borçlanması talebi reddedilenler hakkında da Kanunun 41 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi hükümler uygulanacağından tarım sigortalılarının reddedilen talepleri doğrultusunda doğum borçlanması işlemleri sonuçlandırılacaktır.

(Teselsül, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Örnek 19- 1/1/1998-1/1/2008 tarihleri arasında 2925 sayılı Kanuna göre tarım sigortalılığı bulunan sigortalı, 12/7/2009 tarihinde doğum yapmış, 13/10/2014 tarihinde doğum borçlanması yapmak için müracaat etmiştir. Sigortalının 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sayıldığından borçlanma işlemi Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi statüsünde sonuçlandırılacaktır.

(Teselsül, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Örnek 20- 1/1/1986-1/1/1990 tarihleri arasında 2925 sayılı Kanuna, 25/12/1991-5/12/1992 tarihleri arasında 2926 sayılı Kanuna tabi olan sigortalı, 3/2/1990, 8/9/1993 ve 6/5/1999 tarihlerinde 3 doğum yapmıştır. Sigortalının müracaatı halinde üç doğumu da Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi statüsünde borçlandırılacaktır.

506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesine tabi sandıklarda çalışması olup bu çalışması sona erdikten sonra doğum yapan kadınlardan daha sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerine tabi çalışması bulunanlar 41 inci madde kapsamında Kuruma müracaat ederek borçlanma yapacaktır. Bu kapsamda olup talepleri reddedilen kadın sigortalıların yeni talep alınmadan önceki talepleri doğrultusunda işlem yapılacaktır.

(Teselsül, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Örnek 21- 21/11/1988-30/5/1994 tarihleri arasında Türkiye Garanti Bankası A.Ş. Emekli ve Yardım Sandığı Vakfı işyerinde çalışan sigortalı 1/3/1995, 7/8/1999 ve 23/5/2002 tarihleri doğum yapmıştır. 8/9/2006-30/10/2008 tarihleri arasında 506 sayılı Kanun kapsamında sigortalı çalışmıştır. Sigortalının müracaatı halinde üç doğumu da Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi statüsünde borçlandırılacaktır.

(Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Örnek 22- Örnek 21'deki kadın sigortalının 506 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı bulunmaması halinde Kanunun 41 inci maddesi kapsamında doğum borçlanması yapılmayacaktır. Bu durumda kişiye ilgili sandığa müracaat etmesi gerektiği bildirilecektir.

(Değişik, 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge) Doğum borçlanması yapılan süre aynı zamanda sigortalılık süresi olarak da dikkate alındığından doğum borçlanması yapılacak çocuğun yaş düzeltmesi ile ilgili olarak bu Genelgenin birinci kısım, beşinci bölüm "5-Yaş Düzeltmeleri" başlıklı bölümü doğrultusunda işlem yapılacaktır.

(Teselsül, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) (Değişik, 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge) Örnek 23- 15/7/1979-2/3/1981 tarihleri arasında 506 sayılı Kanuna tabi çalışan kadın sigortalı 15/12/1982 ve 14/11/1985 tarihlerinde doğum yapmıştır. 20/6/2014 tarihli doğum borçlanması müracaatında; doğum tarihi 14/11/1985 olan çocuğunun mahkeme kararı ile doğum tarihinin 14/11/1983 olarak değiştirildiği anlaşılmış olup doğum borçlanması işlemlerinde 14/11/1983 tarihi değil, 14/11/1985 tarihi esas alınarak borçlanma süresi belirlenecektir.

Kadın sigortalının 2 yaşını doldurmamış herhangi bir çocuğu (en fazla üç çocuk) eşiyle birlikte veya münferit olarak evlat edinmesi halinde evlat edinilen çocuklar için de doğum borçlanması yapılabilecektir. “Borçlanma Talep Dilekçesi”nde “Çocuk evlat edinildi ise:” alanındaki “Evet” kutucuğunu işaretleyen ya da çocuğun evlat edinilmesi nedeniyle doğum borçlanması yapmak istediğini beyan edenlerden evlat edinmeye ilişkin kesinleşmiş mahkeme kararı ile Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğünün ilgili birimleri tarafından düzenlenen “Evlat Edinme Öncesi Geçici Bakım Sözleşmesi”nin (EK-33) bir örneği istenecek, çocuğun evlat edinildiği tarih olarak sözleşme onay tarihi esas alınarak borçlanma işlemleri sonuçlandırılacaktır.

Bu sigortalılar için doğum borçlanmasının başlangıç tarihi, sözleşme onay tarihinden itibaren başlayacak olup, doğum borçlanmasının başlangıcı sözleşme tarihinden önce olamayacaktır. Evlat edinilen çocuk için yapılacak borçlanmalarda çocuğun doğum tarihi esas alınarak iki yıllık süreyi aşmamak koşuluyla evlat edinilen tarihten sonraki süreler borçlandırılacaktır.

(Ek, 3/7/2015 tarihli ve 2015/19 sayılı Genelge)Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğüne bağlı İl Müdürlüklerine müracaat edilmeksizin bir yakınının (kardeşinin, komşusunun vs.) çocuğunu evlat edinmek isteyenler ise doğrudan evlat edinme davası ile evlat edinebilmektedirler. Bu durumda, evlat edinen sigortalıların doğum borçlanması yapmak istemeleri halinde, evlat edinmeye ilişkin kesinleşmiş mahkeme kararı ile müracaat etmeleri yeterli sayılacak olup, mahkeme karar metninde evlat edinme tarihi belirtilmişse bu tarihin borçlanma başlangıç tarihi olarak dikkate alınması, mahkeme kararında çocuğun doğumundan itibaren bakımının evlat edinen kişi tarafından üstlenildiği ve doğduğundan beri evlat edinenin yanında olduğuna dair hükümlerin bulunması durumunda ise borçlanma süresinin başlangıç tarihi çocuğun doğum tarihinden itibaren, kararda herhangi bir tarihin belirtilmemesi ve çocuğun doğumundan itibaren evlatlık alındığına dair bir karar verilmemiş ise borçlanmanın başlangıç tarihi mahkeme karar tarihinden itibaren olacaktır.

(Teselsül, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Örnek 24- 5/1/1997 tarihinde 506 sayılı Kanuna tabi çalışmaya başlayan kadın sigortalı 10/1/2000 tarihinde doğum yapmış olup, 10/6/2000 tarihinde çocuğu başka bir kadın sigortalıya evlatlık olarak verilmiştir. Doğum borçlanması için Kurumumuza müracaat eden kadın sigortalılardan doğum yapan kadın için 10/1/2000-9/6/2000 süresi, evlatlık alan kadın için de 10/6/2000-10/1/2002 süresi doğum borçlanması yaptırılabilir.

(Teselsül, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Örnek 25- Sosyal güvenlik kanunlarına tabi herhangi bir çalışması bulunmayan kadın 15/1/1992 tarihinde doğum yapmış olup, 7/6/1993 tarihinde çocuğu başka bir kadın sigortalıya evlatlık olarak verilmiştir. Doğum borçlanması için Kurumumuza müracaat eden evlat edinen kadın sigortalı 7/6/1993-15/1/1994 süresi için doğum borçlanması yapabilecektir.

Borçlanma işlemleri; sigortalıdan, işverenden veya kamu kurumundan bu Genelge ile istenebilecek bilgi ve belge hariç herhangi bir belge istenilmeksizin Kurum tescil ve hizmet kayıtları ile MERNİS (Merkezi Nüfus İdare Sistemi) programı kullanılmak suretiyle sonuçlandırılacaktır. Ancak, sistemde kayıtlı bilgilerde eksiklik veya çelişki bulunması durumunda yazışma yapılacaktır.

Doğum borçlanması yapılabilmesi için doğumdan önce yukarıda belirtildiği şekilde tescil şartının gerçekleşmiş olması gerekmekte olup, borçlanma statüsü sigortalının borçlanma müracaat tarihindeki talebine göre, müracaat ettiği tarihte herhangi bir çalışması olmayan sigortalıların ise en son sigortalılık statüsü esas alınarak borçlanma statüsü belirlenecektir. Son sigortalılık statüsünün 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) veya (b) bendi kapsamında olması halinde borçlanma işlemi SGİM/SGM’lerce, (c) bendi kapsamında olması halinde ise **(Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)** Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü Kamu Görevlileri Tescil ve Hizmet Daire Başkanlığınca yapılacaktır.

Doğum borçlanması talebinde bulunan sigortalıların son sigortalılık statülerinin ve borçlandırılacak sürelerinin tespitinde; “Borçlanma Talep Dilekçesinde” 5434 sayılı Kanuna tabi çalıştığının beyan edilmesi veya bu Kanuna tabi çalışmanın herhangi bir şekilde anlaşılması durumunda SGİM/SGM’lerce **(Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)** Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü Kamu Görevlileri Tescil ve Hizmet Daire Başkanlığından sigortalının tescil kaydının ve hizmetinin olup olmadığının bildirilmesi istenecektir. İlgili Başkanlıkça da sigortalıların hizmetlerinin bildirilmesinin yanı sıra aybaşından sonra göreve giren ve aylıklarından tam kesenek kesilmeden görevinden ayrılmış olmaları nedeniyle hizmeti bulunmayanların göreve başladıkları tarih tescil tarihi olarak ilgili SGİM/SGM’lere bildirilecektir.

2.1.1- Ücretsiz doğum ya da analık izni sürelerinin borçlanması

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi kadın sigortalıların çeşitli iş kanunları (854, 4857, 5953 ve diğer iş kanunları) gereğince kullandıkları ücretsiz doğum ya da analık izin süreleri işyerinden alacakları belgeler, doğum öncesine ve sonrasına ilişkin almış oldukları raporlarla Kuruma başvurmaları halinde borçlandırılacaktır.

(Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) Sigortalıların doğum öncesi ve sonrası raporlarına ilişkin başlangıç ve bitiş tarihlerinin Kurum kayıtlarında bulunması ve bu sürelerin doğruluğu hususunda bir tereddüt olmaması halinde raporların ibrazı istenilmeksizin borçlanma işlemi sonuçlandırılacaktır.

(Ek, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge) Örnek 1- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında 22/12/2010-25/1/2011 tarihleri arasında gebelik nedeniyle çalışamaz raporu alan kadın sigortalı 13/1/2011 tarihinde doğum yapmıştır. 18/9/2014 tarihinde analık izni süresini borçlanma talebinde bulunan sigortalının doğum öncesi kullanmadığı izin sürelerini doğum sonrasına aktardığı anlaşılmıştır. Sigortalı bu durumda çalışamaz raporu aldığı 22/12/2010 tarihinden doğum sonrası rapor bitim tarihi olan 8/4/2011 (dahil) tarihine kadar olan süreyi borçlanabilecektir.

Örnek 2- Örnek 1’deki kadın sigortalının 15/12/2014 tarihinde doğum borçlanması talebinde bulunması halinde 22/10/2010-8/4/2011 tarihleri arası için analık borçlanması yaptırıldığından 9/4/2011-13/1/2013 tarihleri arasındaki süre için doğum borçlanması yaptırılacaktır.

Örnek 3- Örnek 1'deki kadın sigortalının 15/12/2014 tarihinde analık ile doğum borçlanması için müracaat ettiği varsayıldığında 22/10/2010-8/4/2011 tarihleri arası için analık, 9/4/2011-13/1/2013 tarihleri arasındaki süre için de doğum borçlanması ayrı ayrı yaptırılacaktır. Analık borçlanmasına toplamda 30 gün karşılığı, doğum borçlanmasına ise 400 gün karşılığı borçlanma tutarının ödenmesi halinde analık için 8/4/2011 tarihinden itibaren geriye doğru 30 gün, doğum borçlanması için ise 13/1/2013 tarihinden itibaren geriye doğru 400 gün gidilerek hizmet süreleri belirlenecektir.

2.2- Er veya erbaş olarak silahlı veya yedek subay ya da yedek astsubay okulunda geçen süreler (Değişik, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge)

(Değişik, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) Kanunun 41 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi ile muvazzaf ve ihtiyat askerlikte er veya erbaş olarak silahlı veya yedek subay okulunda, 26/6/2019 tarihinden sonra ise yedek astsubay okulunda öğrenci olarak geçen sürelerin borçlandırılmasına imkan sağlanmıştır.

(Değişik, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) 1/10/2008 tarihinden önce 1479 ve 2926 sayılı kanunlar gereğince aktif sigortalı olmamaları nedeniyle askerlik borçlanma talepleri reddedilen sigortalı ve hak sahiplerinin 1/10/2008 tarihinden sonra yeniden müracaatları halinde borçlanma işlemleri aktif sigortalı olma şartı aranmaksızın sonuçlandırılacaktır.

Örnek 1- 2926 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı 15/5/2008 tarihinde sona eren sigortalı, 2/6/2008 tarihinde askerlik borçlanması için müracaat etmiş, ancak anılan tarihte aktif sigortalı olmadığından talebi reddedilmiştir. 14/4/2010 tarihinde yeniden askerlik borçlanması talebinde bulunan sigortalının askerlik süresi Kanunun 41 inci maddesi hükmüne göre borçlandırılacaktır.

Örnek 2- 1479 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı vergi mükellefiyetinin 28/3/2008 tarihinde sona ermesi nedeniyle biten sigortalı 6/7/2008 tarihinde vefat etmiş, hak sahiplerinin 1/8/2008 tarihindeki borçlanma talebi askerlik hizmeti ile ölüm aylığı bağlanması için beş yıl sigorta primi ödenmiş olma şartı yerine getirilmiş olmakla birlikte, sigortalının ölüm tarihinde fiili çalışması olmadığı için reddedilmiştir. Ancak, 11/5/2010 tarihinde yeniden borçlanma talebinde bulunan sigortalının hak sahiplerine Kanunun 41 inci maddesine göre borçlanma yaptırılacaktır.

(Ek, 28/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge) Örnek 3- 2926 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı 15/5/1988 tarihinde sona eren sigortalı, 2/6/2001 tarihinde askerlik borçlanması için müracaat etmiş, ancak anılan tarihte aktif sigortalı olmadığından talebi reddedilmiştir. Talebi reddedilen sigortalı 14/4/2010 tarihinde yeniden askerlik borçlanması talebinde bulunması halinde 8/9/1999 tarihinden önceki döneme ait olsa dahi askerlik süresi Kanunun 41 inci maddesi hükmüne göre borçlandırılacaktır.

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı sayılanlar askere alınmaları halinde sigortalılıkları sona ermediğinden bu sigortalılıkları devam ettiği sürece 41 inci maddenin birinci fıkrasının (b) bendine göre er veya erbaş olarak silah altında veya yedek subay okulunda geçen sürelerin borçlandırılmasında zorunlu sigortalılıkları devam edenler dışındakiler borçlanma yapabilecektir.

Yedek subay okulunda ve hazırlık kıtasında 1/1/1950 tarihinden önce geçen süreler hizmet sürelerine dahil edildiğinden, bu süreler ayrıca borçlandırılmayacaktır. Ancak, 1/1/1950 tarihinden önce hazırlık kıtasına veya yedek subay okuluna dahil olmuş olup da, okul devresinin

tamamı veya bir kısmı 1/1/1950 tarihinden sonraya isabet edenler de okul devresinin 1/1/1950 tarihinden sonraki kısmını borçlanabileceklerdir.

Yedek subay okulunda öğrenci iken veya muvazzaf veya ihtiyat askerliğini er olarak yapmakta bulundukları sırada vazife malulü olmaları sebebiyle kendilerine vazife ve harp malullüğü aylığı bağlananların, öğrencilikte ve askerlikte geçen süreleri, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerine göre çalışmaları halinde borçlandırılacaktır.

(Değişik, 28/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge) (Değişik, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) Yapılacak askerlik borçlanmalarında, askerlik süresinden sayılan hava değişim süreleri aşağıda gösterilmiş olup, bu süreleri aşan kısım ile hastalık, ceza vb. nedenlerle uzayan askerlik süreleri borçlandırılmayacaktır.

Askerlikten Sayılan Hava Değişim Süreleri		
Hava Değişimi (1111 sayılı Kanuna göre)	17/7/1927 tarihine kadar	1 yıla kadarki kısmı
	17/7/1927– 21/2/2014	3 aya kadarki kısmı
	22/2/2014– 25/6/2019	30 güne kadarki kısmı
Hava Değişimi (Kısa Dönem) (1076 sayılı Kanuna göre)	14/11/1980– 21/2/2014	30 güne kadarki kısmı
	22/2/2014– 25/6/2019	15 güne kadarki kısmı
Hava Değişimi (7179 sayılı Kanun)	26/6/2019 tarihinden itibaren	Tabi olunan askerlik süresinin her ayı için 1 güne kadarki kısmı

Askerliğini er olarak yapanların aksi bir durum bulunmadıkça, esarete geçen süreleri muvazzaf askerlik hizmetinden sayıldığından bu süreler de borçlandırılacaktır.

1803 sayılı Af Kanununun 15 inci maddesinin (b) fıkrası uyarınca her derecedeki askeri okullarda diğer öğrenim kurumlarında Milli Savunma Bakanlığı adına ve hesabına öğrenim yapan askeri öğrencilerden, 7/2/1974 tarihine kadar gerek disiplinsizlik ve gerekse başka nedenlerle Türk Silahlı Kuvvetlerinden ilişkisi kesilenlerin (kendi isteği ile ayrılanlar hariç) okulda geçen süreleri askerliklerine sayıldığından, 18 yaşından sonra geçmiş olması şartıyla ve o tarihte emsallerinin tabi olduğu muvazzaf askerlik süresini geçmemek üzere okul süreleri borçlandırılacaklardır.

(Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Buna göre, askeri liselerden mezun olduktan sonra harp okuluna giden veya Türk Silahlı Kuvvetleri hesabına yüksek okullara devam edenlerin bu okullardan, istekleri dışında, disiplinsizlik veya başka bir nedenle ayrılanların, sadece harp okulu veya yüksek okulda geçen sürelerinin (emsallerinin tabi olduğu askerlik süresini geçmemek üzere) borçlandırılması, askeri lisede geçen sürelerin ise borçlanma dışında bırakılması gerekmektedir.

1111 sayılı Kanuna göre askerlik hizmetini er öğretmen olarak yapanların kıtada maaşsız olarak geçen süreleri borçlandırılacaktır.

Askerlik görevini 1965-1967 yılları arasında er olarak yapanların 29/12/1967 tarihini geçmemek üzere, 1962-1964 yılları arasında er olarak yapanların ise 31/10/1964 tarihini

aşmamak üzere Kıbrıs olayları nedeniyle uzayan askerlik süreleri herhangi bir araştırmaya gerek kalmaksızın borçlandırılacaktır.

Fiili askerlik hizmeti silah altına alınmakla başlayıp terhis tarihinde sona erdiğinden, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi olanlardan askerlik yaparken söz konusu sigortalılıkları devam edenlerin askerlik süreleri borçlandırılmayacaktır.

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Ayrıca, 31/7/2016 tarihine kadar harp okulları fakülte ve yüksekokullarda Türk Silahlı Kuvvetleri hesabına, bu tarihten sonra ise Milli Savunma Bakanlığı adına Milli Savunma Üniversitesinde, İçişleri Bakanlığı adına Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisinde öğrenim görmekte iken bu okullardan istekleri dışında, disiplinsizlik veya başka bir nedenle ayrılanlardan askerlik sürelerini borçlanmak için talepte bulunanların belirtilen fakülte ve yüksekokullara hangi liseden geçiş yaptıklarına bakılmaksızın, borçlandırılacak askerlik süreleri askerlik şubeleri ile yazışma yapılarak tespit edildikten sonra borçlanma işlemi sonuçlandırılacaktır.

Türk vatandaşlığına alınanlardan **(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)** zorunlu göçe tabi tutulan Türk soyluların vatandaşlığa alındıkları tarihte 22 yaşını doldurmuş olanlardan geldikleri ülkelerde yaptıkları askerlik sürelerini belgeleyenler belgede kayıtlı süreyi, belgede kayıtlı sürenin olmaması veya Türkiye'deki emsallerinin yaptığı askerlik süresinden fazla olması hallerinde emsalleri kadar borçlandırılacaklardır. **(Ek, 28/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge)** Türk vatandaşlığına alınan kimselerin askerlik süresini belgeleyememeleri durumunda borçlanma işlemleri yapılmayacak, varsa yapılmış olan borçlanma işlemleri iptal edilecektir.

(Ek, 28/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge) Türk vatandaşı iken askere alınan ve askerlik yükümlülüğünü yerine getirenlerin daha sonra Türk vatandaşlığından çıkmaları halinde Türk vatandaşı iken yaptıkları askerlikleri borçlanılabilecek, daha önce yapılmış olan borçlanmaları geçerli sayılacaktır.

(Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) **Örnek 1-** 1965 yılında Bulgaristan'da 2 yıl 5 ay 17 gün askerlik yapıp daha sonra Türk vatandaşı olan sigortalının askerlik süresini borçlanması halinde 1965 yılında ülkemizde 24 ay askerlik yapıldığından bu süre kadar askerlik borçlanması yapabilecektir.

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) **Örnek 2-** 1/4/1993 tarihinden itibaren 506 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı bulunan ve 6/12/1992 tarihinde Türk Vatandaşlığına alınan İran uyruklu sigortalı, İran'da yapmış olduğu 18/11/1977-18/11/1979 devresine ait askerlik süresini borçlanmak için 10/2/2018 tarihinde Kuruma müracaat etmiştir. Bu sigortalının borçlanma talebi kabul edilmeyecektir.

Türk vatandaşı olduğu halde vatandaşlıktan çıkıp yeniden vatandaşlığa alınanlardan vatandaşlığa alındıkları tarihte 22 yaşını doldurmuş olanların da 1111 sayılı Kanun gereğince askerlik yapmaları zorunlu olduğundan bu durumda olanlardan yaptıkları fiili askerlik sürelerini belgelemeleri istenerek borçlanma işlemleri buna göre sonuçlandırılacaktır.

(Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Milli Savunma Bakanlığı ile Kurumumuz arasında askerlik sürelerini borçlanacak sigortalıların askerlik hizmet bilgilerinin elektronik ortamda görüntülenmesi sağlanmış ve uygulama ile ilgili web servis Kurumumuza açılmıştır. Askerliğini er veya erbaş olarak yapmış olanlardan hizmet borçlanması yapmak için Kurumumuza müracaat eden sigortalıların Tescil ve Hizmet Dökümü ekranında yer alan "Askerlik Bilgisi" menüsü aracılığıyla yapılacak sorgulama sonucunda askerlik süresinde

herhangi bir tereddüt olmayanların menüdeki bilgileri esas alınarak borçlanma işlemleri sonuçlandırılacaktır.

Askerlik belgelerinde kayıtlı sürelerde tereddüte düşülmesi veya yedek subay olarak askerlik yapanlardan belge ibraz edemeyenlerin, yedek subay sınıf, dönem ve sicil numaralarını bildirmeleri halinde ilgili kuvvet komutanlığından istenecek yedek subay safahatı geldiğinde borçlanma işlemi sonuçlandırılacaktır.

(Ek, 3/7/2015 tarihli ve 2015/19 sayılı Genelge)Sigortalıların er olarak silah altında geçen sürelerinin tamamı veya bir kısmı kendilerinin veya hak sahiplerinin yazılı talepte bulunmaları halinde borçlandırılmakta olup, fiilen silah altında geçmeyen bedelli askerlik süresi borçlandırılmayacaktır.

2.3- Personel mevzuatlarına göre aylıksız izinde geçen süreler

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamındaki sigortalıların tabi oldukları personel mevzuatı hükümlerine göre kullandıkları ücretsiz izin süreleri borçlandırılacaktır. **(Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)** Bu sigortalılardan aylıksız izinde geçirdikleri sürelerini borçlanmak isteyenlerin, aylıksız izine ayrıldıklarını gösterir izin onayı ile bunlardan HİTAP ekranlarında hizmet süresi bulunmayanların çalıştıkları kurumlarca düzenlenecek tüm hizmetlerini gösterir onaylı bir hizmet belgesini borçlanma talep dilekçelerine ekleyerek Kurumumuza başvurmaları gerekmektedir.

Borçlanma talep tarihinde veya talep tarihinden önce son kez Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerine tabi çalışması bulunanlardan, 2008 yılı Ekim ayı başından önce 5434 sayılı Kanuna tabi iken kullandıkları ücretsiz izin süreleri de Kanunun 41 inci maddesine göre borçlandırılacak, borçlanmak için seçilecek miktar 5434 sayılı Kanun gereğince emsali için hesaplanacak miktarın altında olmayacaktır.

Örnek 1- 16/10/2008 tarihinde Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında memur olarak göreve başlayan sigortalı, 14/12/2012-14/06/2013 tarihleri arasında 657 sayılı Kanunun 108 inci maddesine göre kullandığı aylıksız izinde geçen süresini borçlanmak için 5/8/2013 tarihinde başvurmuştur. Sigortalının bu süreleri Kanunun 41 inci maddesine göre borçlandırılacak, borçlandırılan süreler gün ve kazanç olarak değerlendirilecektir.

Örnek 2- 5434 sayılı Kanuna tabi 19 yıl hizmeti bulunmakta iken 22/4/2001 tarihinde istifaen görevinden ayrılmış ve halen Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi olan sigortalı, 25/1/1998-20/1/1999 tarihleri arasında **(Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)** uluslararası bir kuruluşta görev alması nedeniyle kullandığı aylıksız izinde geçen süresini 16/11/2008 tarihli dilekçesi ile borçlanmak istemektedir. Bu sigortalı Kanunun 41 inci maddesine göre borçlandırılacak ancak, borçlanmak için seçeceği miktar aşağıdaki şekilde hesaplanacak bir aylık tutarın altında olamayacaktır.

Borcun Hesabı

16/11/2008 Tarihindeki Katsayı Rakamı : 0,051448

16/11/2008 Tarihindeki Emeklilik Keseneği Oranı : % 16

16/11/2008 Tarihindeki Kurum Karşılığı Oranı : % 20

Derece-Kademesi : 3/1

Ek Göstergesi : 1100

Kıdem Yılı : 19 Yıl

Borçlandırılacak Süre : 12 Ay

Derece-Kademe/Gösterge Rakamı 3/1 (1020 x 0,051448) : 52,48

Taban Aylık Tutarı (1000 x 0,68120) : 681,20

Ek Gösterge Tutarı (1100 x 0,051448) : 56,60

Kıdem Aylık Tutarı (19 Yıl x 20 x 0,051448) : 19,55

Özel Hizmet Tazminatı (9500 x 0,051448 x % 40) : + 195,50

Emekli Keseneğine Esas Aylık Tutarı 1,005,33 TL

Bir Aylık Borç Tutarı : Emekli Keseneğine Esas Aylık Tutarı x % Kesenek Karşılık

Toplam (% 36)

Bir Aylık Borç Tutarı : 1.005,33 x % 36 = 361,92 TL

2.4- Doktora veya tıpta uzmanlık öğreniminde geçen süreler

Sigortalıların sosyal güvenlik kanununa tabi olmaksızın yurt içinde veya yurt dışında geçirdikleri normal doktora veya tıpta uzmanlık öğrenim süreleri talepleri halinde borçlandırılacaktır. Doktora öğrenimi gördüğü süreleri borçlanmak isteyen sigortalıdan,

- Borçlanma talep dilekçesi,
- Doktora diplomasının onaylı fotokopisi,
- Doktora öğrenimini yurtiçinde yapanların doktora öğrenimlerinde geçen sürelerinin başlangıç ve bitiş tarihlerini gün ay yıl olarak gösterir şekilde doktora yaptığı üniversitece düzenlenmiş belge,
- Doktora öğrenimini yurtdışında 1416 sayılı Ecnebi Memleketlere Gönderilecek Talebe Hakkında Kanuna göre yapmış ise, dil, yüksek lisans ve doktora eğitim sürelerinin başlangıç ve bitiş tarihlerini gösterir Milli Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Genel Müdürlüğünce düzenlenecek öğrenim planı,
- Doktora öğrenimini kendi imkanları ile yurtdışında yapmış olanların doktora yapılan üniversiteden alınacak doktora sürelerinin başlangıç ve bitiş tarihlerini gün, ay ve yıl olarak gösterir belgenin aslı ile onaylı Türkçe tercümesinin ve doktora diplomasının Türkiye’de denkliğini gösterir Üniversitelerarası Kurul Başkanlığından alınacak belge, istenecektir.

Milli Eğitim Bakanlığınca 1416 sayılı Kanuna dayanılarak doktora öğrenimi için yurtdışına gönderilenlerin, yurtdışına çıkmadan önce Bakanlıkça planlanan doktora öğrenim sürelerinin, çeşitli nedenlerle ve Bakanlığında uygun görmesi ile uzatılması nedeniyle borçlanma işlemlerinde uzatılan sürelerin Türkiye’deki normal doktora veya uzmanlık öğrenim sürelerini aşmamak kaydıyla dikkate alınması gerekmektedir. Buna göre, 6/10/1982 tarihine kadar yapılan doktora öğrenim süreleri en fazla beş yıl, bu tarihten sonra yapılan öğrenim süresi ise altı yıl olacaktır. Borçlandırılacak olan süre hiç bir şekilde bu süreleri geçemeyecek, bu sürenin tespiti doktora öğrenim süresinin sonundan geriye doğru gidilmek suretiyle yapılacaktır.

Yurtdışındaki üniversitelerden mezun olanların normal (lisans) öğrenim süreleri içinde geçen doktora öğrenim süreleri borçlandırılmayacaktır.

Yüksek lisans öğrenimlerini İngiltere’de yapmakta iken gösterdikleri başarılarından dolayı doktora öğrenimine transfer edilenlerin yüksek lisans öğreniminde geçen sürelerinin de doktora öğreniminden sayılması gerektiğinden, yüksek lisans ve doktora öğrenim süreleri birlikte borçlandırılacaktır.

Tıpta uzmanlık öğreniminde geçen süreleri borçlanmak isteyen sigortalıdan;

- Borçlanma talep dilekçesi,
- Uzmanlık belgesinin (diplomasının) onaylı fotokopisi,
- Uzmanlık eğitimine başladığı ve bitirdiği tarihleri gün, ay, yıl olarak belirtir şekilde

öğrenim gördüğü tıp fakültesi veya sağlık kurulunca düzenlenmiş belgenin,

- **(Değişik, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge)** Sağlık Bakanlığının ilgili biriminden bu sürelerinin uzmanlıktan sayılıp sayılmadığına, sayılmış ise ne kadar süresinin uzmanlık öğreniminden sayıldığına ilişkin yazının,

istenmesi gerekmektedir.

Ayrıca, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı **(Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)** olan ve HİTAP ekranlarında hizmet süresi bulunmayanlardan gerek doktora gerek tıpta uzmanlık sürelerini borçlanmak isteyenlerin görev yaptıkları Kurumlardan onaylı hizmet belgesi istenecektir.

Kanunun yürürlük tarihinden sonra ilk defa 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi uyarınca sigortalı olanların Türk Vatandaşlığına geçmeden önce yaptıkları doktora çalışmalarının ve tıpta uzmanlık için geçirilen öğrenim süreleri Türkiye'de geçmiş olup olmadıklarına bakılmaksızın, Danıştay İçtihadı Birleştirme Kurulunun 29/12/1983 gün ve E.1983/3, K. 1983/12 sayılı kararı kapsamında borçlandırılacaktır.

Örnek 1- 17/10/2008 tarihinden itibaren Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında çalışmaya başlayan sigortalı, 4/11/2008 tarihli dilekçesiyle 1416 sayılı Kanuna göre ABD'de müzik dalında yaptığı doktora süresini borçlanmak istemektedir. Milli Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Genel Müdürlüğünce düzenlenen öğrenim planından ABD'de 5/1/2000-20/8/2001 tarihleri arasında dil, 10/9/2001-28/9/2008 tarihleri arasında doktora öğrenimi gördüğü tespit edilmiştir. Sigortalının doktora öğrenim süresi 6 yıldan fazla olduğundan 28/9/2008 tarihinden geriye gidilerek 6 yıllık süre tespit edilecek dolayısıyla 29/9/2002-28/9/2008 tarihleri arasındaki 6 yıllık süre borçlandırılacaktır. Bu süre dışında kalan doktora öğrenim süreleri ile dil öğrenimi sürelerinin ise borçlandırılması mümkün olmayacaktır.

Örnek 2- 3/11/2008 tarihinden itibaren Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında çalışmaya başlayan sigortalı, 8/11/2008 tarihli dilekçesiyle 5/4/2000-07/6/2004 tarihleri arasında yurtdışında kendi imkanları ile yaptığı doktora öğrenim süresini borçlanmak istemektedir. Üniversitelerarası Kurul Başkanlığınca doktora öğreniminin denkliği sağlanmış olması halinde, söz konusu tarihler arasında geçen 4 yıl 2 ay 3 gün doktora öğrenim süresi borçlandırılacaktır.

Örnek 3- Yurtdışında 10/03/2002-18/8/2007 tarihleri arasında uzmanlık öğrenimi gören ve 25/10/2008 tarihinde Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında kulak burun boğaz uzmanı olarak göreve başlayan sigortalı, 6/11/2008 tarihli dilekçesiyle uzmanlık öğrenim süresini borçlanmak istemektedir. Sağlık Bakanlığı Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü Tescil ve Denklik Hizmetleri Daire Başkanlığınca tıpta uzmanlık süresinden sayılan 19/8/2003-18/8/2007 tarihleri arasındaki 4 yıllık süresi tıpta uzmanlık süresi Kanunun 41 inci maddesi hükümleri doğrultusunda borçlandırılacaktır.

Örnek 4- Numune Hastanesinde 14/11/1990-19/6/1995 tarihleri arasında genel cerrahi dalında tıpta uzmanlık öğrenimi görerek, 21/7/1995 tarihinde aynı hastanede 5434 sayılı Kanuna

tabi doktor olarak göreve başlayan, 22/8/2008 tarihinde görevinden istifaen ayrılarak 3/10/2008 tarihinde açmış olduğu özel muayenehanesinden dolayı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı olan sigortalı, 6/11/2008 tarihli dilekçesi ile tıpta uzmanlık öğreniminde geçen süresini borçlanmak istemektedir. Sağlık Bakanlığı Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü Tescil ve Denklik Hizmetleri Daire Başkanlığınca tıpta uzmanlık süresinden sayılan 20/6/1992-19/6/1995 tarihleri arasındaki 3 yıllık tıpta uzmanlık süresi 41 inci maddeye göre borçlandırılacak ancak, borçlanmak için seçilecek miktar, 5434 sayılı Kanun gereğince emsali için hesaplanacak miktarın altında olamayacaktır.

2.5- Avukatlık stajında geçen süreler

1136 sayılı Avukatlık Kanunu gereğince avukatlar, sigortalı olmaksızın ilk altı ay mahkemelerde, kalan altı ay da avukat yanında olmak üzere toplam 1 yıllık staj sürelerini gösteren onaylı baro belgesi ve borçlanma talep dilekçesi ile Kuruma başvurmaları halinde bu süreleri borçlanabileceklerdir.

(Değişik, 28/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge) Borçlanma yapılabilmesi için staj süresinin tamamlanması gerekmekte birlikte avukatlık stajını tamamlamadan ayrılıp, daha sonra borçlanma talebinde bulunanlardan,

- 1136 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin değiştirildiği 10/5/2001 tarihine kadar adli ve askeri hakimlik ve savcılıkta, Anayasa Mahkemesi asli ve geçici raportörlüklerinde ve Danıştay dava daireleri başkan ve üyelikleri ile başkanın sözcülüğü, kanun sözcülüğü ve bu daireler başyardımcılıkları ve yardımcılıklarında veya kuruluşlarında avukat bulunan bakanlıklar ve katma bütçe ile yönetilen genel müdürlükler hukuk müşavirliği görevlerinde veya üniversiteye bağlı fakülteler hukuk ilmi dersleri profesörlük veya doçentliklerinde yahut 2802 sayılı Hakimler ve Savcılar Kanununa göre hakimlik veya savcılık sınıflarından sayılan hizmetlerde en az dört yıl,

- 10/5/2001 tarihinden sonra ise adli, idari ve askeri yargıda hakimlik ve savcılıklarda, Anayasa Mahkemesi raportörlüklerinde, Danıştay üyeliklerinde, üniversiteye bağlı fakültelerin hukuk bilimi dersleri dalında profesörlük, doçentlik, yardımcı doçentlik görevlerinde dört yıl, kamu kurum ve kuruluşlarının hukuk müşavirliği görevinde on yıl,

süre ile hizmeti bulunanların gerek görülmesi halinde ilgili barolarla yapılacak yazışma sonucunda avukatlık yapma hakkına sahip oldukları tespit edildikten sonra avukatlık stajını tamamlama ve avukatlık sınavını başarma şartları aranmadan avukatlık stajında geçen süreleri borçlandırılacaktır.

Borçlandırılacak olan süre hiç bir şekilde bir yıllık süreyi geçemeyeceğinden, bu sürenin tespiti staj bitim tarihinden geriye doğru gidilmek suretiyle yapılacaktır.

Avukatlık staj süresi sırasında, sosyal güvenlik kuruluşlarından birisine prim ödendiğinin tespit edilmesi veya askerlik hizmeti ile staj sürelerinin iç içe geçtiğinin tespit edilmesi halinde, prim ödenen süreler veya askerlik hizmetinden sayılan süreler düşülmek suretiyle kalan staj süreleri borçlandırılarak, staj sürelerine ilişkin ilgili baro başkanlığı ile yazışma yapılacaktır.

(Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı olanlardan HİTAP ekranlarında hizmet süresi bulunmayanların borçlandırılmasında Kurumlarından tüm hizmetlerini gösterir onaylı hizmet belgesi istenecektir.

Örnek 1- 16/10/2008 tarihinde Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında göreve başlayan sigortalı, 6/11/2008 tarihli dilekçesiyle 4/1/2007-23/7/2007 tarihleri arasında mahkemeler nezdinde, 5/8/2007-7/2/2008 tarihleri arasında avukat yanında geçen

avukatlık staj süresini borçlanmak istemektedir. Sigortalının 24/1/2007-23/7/2007 tarihleri arasında 6 ay mahkemeler nezdinde, 8/8/2007-7/2/2008 tarihleri arasında 6 ay avukat yanında olmak üzere toplam 1 yıllık avukatlık staj süresi borçlandırılacaktır. 6 aydan fazla olan 4/1/2007-23/1/2007 ve 5/8/2007-7/8/2007 tarihleri arasındaki süreler borçlandırılmayacaktır.

(Değişik, 28/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge) Örnek 2- 7/2/2008-7/8/2008 tarihleri arasında mahkemeler nezdinde stajını tamamladıktan sonra avukat yanında staj yapmakta iken, 17/10/2008 tarihinde Adalet Bakanlığında hakim adayı olarak Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında göreve başlayan sigortalı, 27/2/2014 tarihli dilekçesi ile avukatlık staj süresini borçlanmak istemektedir. İlgili Baro ile yapılan yazışmalar sonucunda, hakimlik görevinde 4 yıldan fazla süresinin bulunması nedeniyle avukatlık yapma hakkına sahip olduğu tespit edilen sigortalının avukatlık stajını tamamlama ve avukatlık sınavını başarıyla şartı aranmadan 7/2/2008-17/10/2008 tarihleri arasında geçen 8 ay 10 gün avukatlık staj süresi borçlandırılacaktır.

(Değişik, 28/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge) Örnek 3- 9/2/1986-9/8/1986 tarihleri arasında mahkemeler nezdinde stajını tamamladıktan sonra avukat yanında staj yapmakta iken 14/11/1986 tarihinde Adalet Bakanlığında hakim adayı olarak göreve başlayan ve bu görevinden 28/9/2006 tarihinde ayrılarak 8/10/2006 tarihinden itibaren serbest avukat olarak çalışmaya başlayan sigortalı, 23/1/2014 tarihli dilekçesi ile avukatlık staj süresini borçlanmak istemektedir. İlgili baro ile yapılan yazışmalar sonucunda, hakimlik görevinde 4 yıldan fazla süresinin bulunması nedeniyle avukatlık yapma hakkına sahip olduğu tespit edilen sigortalının avukatlık stajını tamamlama ve avukatlık sınavını başarıyla şartı aranmadan 9/2/1986 - 13/11/1986 tarihleri arasında geçen 274 günlük süresi borçlandırılacaktır.”

2.6- Tutuklulukta veya gözaltında geçen süreler

Sigortalı iken herhangi bir suçtan tutuklanan veya gözaltına alınanlardan beraat edenlerin tutuklulukta veya gözaltında geçen prim ödenmemiş süreleri borçlandırılacaktır. Mahkumiyetle sonuçlanmış olan tutukluluk veya gözaltı süreleri ise borçlandırılmayacaktır.

Sigortalıların tutuklandıkları veya gözaltına alındıkları tarih ile berat ettikleri tarihin yer aldığı Cumhuriyet Savcılıklarınca onaylanmış belgeler borçlanma talep dilekçesine eklenecektir.

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi olanların bu kapsamda iken tutuklulukta veya gözaltında geçirdikleri süreleri hakkında Kanunun 45 inci maddesi uyarınca işlem yapılacağından, bu süreler borçlandırılmayacaktır.

2.7- Grev ve lokavtta geçen süreler

Sigortalıların grev ya da lokavtta geçen sürelerinde, malullük yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödenmediğinden iş akitlerinin askıda kaldığı bu süreler Kanuna göre gün sayısı olarak değerlendirilmemektedir. Kanunun 41 inci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi ile sigortalılar grev/lokavtta geçen sürelerini de borçlanabileceklerdir.

Sigortalıların grev veya lokavtta geçen süreleri çalışma ve iş kurumu il müdürlükleri, il emniyet müdürlükleri ya da valiliklerden alınan belgelerle tespit edilebilmekte olup, bu belgeler borçlanma dilekçesine eklenecektir.

2.8- Hekimlerin fahri asistanlıkta geçen süreleri

Kanunun 41 inci maddesinin birinci fıkrasının (h) bendi ile hekimlere, fahri asistanlıkta geçen sürelerini borçlanma imkanı sağlanmıştır.

Sigortalılar fahri asistanlıkta geçen sürelerini, fahri asistan olarak görev yaptığı tarihleri gün, ay, yıl olarak belirtir ilgili üniversite veya hastaneden temin edeceği belgenin aslını borçlanma talep dilekçesine ekleyerek Kuruma başvurmaları halinde söz konusu sürelerini borçlanabileceklerdir.

(Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı olanlardan HİTAP ekranlarında hizmet süresi bulunmayanların Kurumlarından tüm hizmetlerini gösterir onaylı hizmet belgesi istenecektir.

Örnek- 21/7/1995 tarihinde 5434 sayılı Kanuna tabi doktor olarak göreve başlayan, 22/8/2008 tarihinde görevinden istifaen ayrılarak 3/10/2008 tarihinde özel muayenehane açan Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalı, 6/11/2008 tarihli dilekçesi ile 14/11/1990-20/6/1995 tarihleri arasında fahri asistan olarak geçen süresini borçlanmak istemektedir. Sağlık Bakanlığı Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü Tescil ve Denklik Hizmetleri Daire Başkanlığınca tıpta uzmanlık süresinden sayılan 21/6/1992-20/6/1995 tarihleri arasındaki 3 yıllık süresi dışında kalan 14/11/1990-20/6/1992 tarihleri arasındaki süre fahri asistanlık süresi olarak borçlandırılacaktır. Borçlanmak için seçilecek miktar, 5434 sayılı Kanun gereğince emsali için hesaplanacak miktarın altında olmayacaktır. Ayrıca, 3 yıllık süresi tıpta uzmanlık öğrenimi süresi olarak borçlandırılacaktır.

2.9- Seçim kanunları gereğince görevlerinden istifa edenlerin açıkta geçirdikleri süreler

Kanunun 41 inci maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendi uyarınca seçim kanunlarına göre görevlerinden istifa eden Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi sigortalıların;

- İstifa ettikleri tarih ile seçimin yapıldığı tarihi takip eden ay başına kadar açıkta geçirdikleri süreleri,

- Seçimin yapıldığı tarihten önce görevine başlayanların ise istifa ettikleri tarih ile göreve başladıkları tarih arasındaki süreleri,

- Seçimlerin yapılamaması veya ertelenmesi nedeniyle yeniden görevlerine dönenlerin seçime katılmak üzere görevlerinden ayrıldıkları tarih ile seçimlerin ertelenmesi nedeniyle görevlerine başladıkları tarih arasında geçen süreleri,

borçlandırılacaktır.

Sigortalılar söz konusu süreyi borçlanabilmek için, borçlanma talep dilekçelerine seçimler nedeniyle görevlerinden istifa ettiklerini belirtir istifa dilekçelerini ve istifalarının kabul edildiğini belirtir kurum olurunun onaylı örneği ile seçimlerin yapılacağı tarihten önce görevine başlayanların ise göreve başlamalarına ilişkin olurun onaylı bir örneğini gönderilmesi gerekmektedir.

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Ancak, HİTAP kayıtlarına seçimler nedeniyle istifa etme, seçime girmeden göreve başlama ya da seçim sonrasında göreve başlamaya ilişkin sebep kodu atılanların borçlanma işlemleri istifa veya göreve başlama oluru istenmeksizin yapılacaktır.”

(Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Ayrıca, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı olanlardan HİTAP ekranlarında

hizmet süresi bulunmayanların kurumlarından seçim için istifa ettikleri ve tekrar göreve başladıkları tarihleri gösterir şekilde düzenlenmiş tüm hizmetlerini gösterir onaylı hizmet belgesi istenecektir.

Örnek 1- 16/10/2008 tarihinde Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında göreve başlayan, 29/3/2009 tarihinde yapılan mahalli idareler seçimlerine katılmak üzere seçim kanunları uyarınca 1/12/2008 tarihinde görevinden istifaen ayrılan ancak, seçilemeyerek 18/4/2009 tarihinde görevine dönen sigortalı, 8/5/2009 tarihli dilekçesiyle seçimlere katılmak üzere açıkta geçen sürelerini borçlanmak istemektedir. Sigortalının seçimlere katılmak üzere görevinden ayrıldığı 1/12/2008 tarihi ile seçimlerin yapıldığı 29/3/2009 tarihini takip eden aybaşına kadar olan, 1/12/2008-14/4/2009 tarihleri arasındaki 4 ay 14 günlük süre Kanunun 41 inci maddesine göre borçlandırılacaktır.

Örnek 2- 657 sayılı Kanuna tabi olarak görev yapmakta iken, 28/3/2004 tarihinde yapılan mahalli idareler seçimlerine katılmak üzere 30/12/2003 tarihinde görevinden istifaen ayrılan, ancak seçilemeyerek 4/6/2004 tarihinde tekrar görevine başlayan ve görevinden 21/1/2005 tarihinde ayrılarak 2/10/2008 tarihinde Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında çalışmaya başlayan sigortalı, 6/11/2008 tarihli dilekçesiyle seçimler nedeniyle açıkta geçen söz konusu sürelerini borçlanmak istemektedir. Sigortalının seçimlere katılmak üzere istifa ettiği 30/12/2003 tarihini takip eden aybaşı ile seçimlerin yapıldığı 28/3/2004 tarihini takip eden aybaşına kadar olan, 15/1/2004-14/4/2004 tarihleri arasındaki üç aylık süre Kanunun 41 inci maddesine göre borçlandırılacak ve hesaplanan tutar 5434 sayılı Kanun gereğince emsali için hesaplanacak miktarın altında olmayacaktır.

2.10- 4857 sayılı Kanuna göre kısmi süreli iş sözleşmesi ile çalışanların borçlanmaları

Kanunun 41 inci maddesine eklenen (i) bendi ile 25/2/2011 tarihinden sonraki sürelerle ilişkin olmak üzere, 4857 sayılı Kanuna göre kısmi süreli iş sözleşmesi ile çalışan sigortalıların kısmi süreli çalıştıkları aylara ait eksik kalan sürelerini borçlanmalarına imkan sağlanmıştır. Bu bent uyarınca yapılacak borçlanmalar Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalılık süresi olarak değerlendirilecektir.

4857 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinde kısmi iş sözleşmesi; işçinin normal haftalık çalışma süresinin tam süreli iş sözleşmesiyle çalışan emsal işçiye göre önemli ölçüde daha az belirlenmesi olarak tanımlanmıştır. Buna göre, 25/2/2011 tarihinden itibaren kamu ve özel sektörde çalışanlar ile ev hizmetlerinde 30 günden az çalışanlardan aylık prim ve hizmet belgesi ile bildirilen eksik gün nedeni (06) (Kısmi istihdam) ve (17) (Ev hizmetlerinde 30 günden az çalışma) (**Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge**) ile 4447 sayılı Kanunun ek 5 inci maddesine göre yarım çalışma ödeneğinden yararlanmayanlar için (23) (Yarım Çalışma) ve (24) (Yarım Çalışma ve Diğer) olan sigortalılar ay içinde zorunlu sigortalılık dışındaki sürelerini borçlanabileceklerdir.

Ay içinde 30 günden az çalışmış oldukları halde eksik gün nedeni (12) (Birden fazla) ve (13) (Diğer) olarak işaretlenenlerin işverenlerce Kuruma her ay bildirilen “Eksik Gün Bildirim Formu” ekinde verilen eksik gün nedenleri incelenecek, eksik gün nedeninin (06) (Kısmi istihdam) ve (17) (Ev hizmetlerinde 30 günden az çalışma) olduğunun tespit edilmesi halinde bu süreler de borçlandırılacak ve sigortalılardan ayrıca belge istenmeyecektir. İşverenlerin Kanunun 86 ncı maddesinin dördüncü fıkrasına göre eksik gün bildiriminde bulunmalarının Kurumca zorunlu tutulmaması hallerinde sigortalılar eksik gün nedenlerine ilişkin belgeleri işverenlerden alarak Kuruma vereceklerdir.

Kanunun 41 inci maddesinin (i) bendi gereğince borçlanma yapacakların borçlanmaya ilişkin prim tutarı 1/1/2012 tarihine kadar sigortalının veya hak sahiplerinin talepte bulundukları tarihte 82 nci maddeye göre prime esas kazancın alt ve üst sınırları arasında olmak üzere kendilerince belirlenen günlük kazancın % 32'si oranında hesaplanacaktır. Ancak, ay içerisinde eksik kalan sürelerini 60 ıncı maddenin birinci fıkrasının (g) bendine göre genel sağlık sigortası primi ödemek suretiyle 30 güne tamamlayanların bu sürelerde yapacakları borçlanmalarda borçlanma tutarı % 20 oranı üzerinden hesaplanacaktır.

Bu durumda (i) bendi kapsamında borçlanma yapacakların; genel sağlık sigortası primi ödenmemiş süreler için borçlanma tutarı (Borç Tutarı = Belirlenen Günlük Kazanç x Borçlanılacak Gün Sayısı x % 32), genel sağlık sigortası primi ödenmiş süreler için borçlanma tutarı ise (Borç Tutarı = Belirlenen Günlük Kazanç x Borçlanılacak Gün Sayısı x % 20) formülüne göre hesaplanacaktır.

4857 sayılı Kanuna göre kısmi süreli iş sözleşmesi ile çalışan sigortalıların kısmi süreli çalıştıkları aylara ait eksik sürelerinin borçlandırılmasında sigortalılar ay içinde 30 günden az çalıştıkları süreleri 30 güne tamamlayarak borçlanma yapacaklarından, 28, 29 ve 31 gün çeken aylardaki borçlanılacak süreler 30 güne tamamlanarak borçlanma süresi belirlenecektir.

Kamu idaresine ait işyerlerinde çalıştırılan ve iş akdi askıda olan sigortalılar 4857 sayılı Kanun gereğince belirli süreli iş sözleşmesine tabi olduklarından iş akdinin askıda olduğu sürelerde zorunlu ya da isteğe bağlı sigortalı olabilecekler, ancak bu süreler borçlanma kapsamında değerlendirilmeyecektir.

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Milli Eğitim Bakanlığına bağlı her derece ve türdeki örgün ve yaygın eğitim kurumlarında ek ders ücreti karşılığında ilgili mevzuatı çerçevesinde uzman ve usta öğretici olarak çalıştırılanlar, 657 sayılı Kanunun 89 uncu maddesine göre geçici personel statüsünde bulunduklarından bu sigortalılar için İş Kanunu hükümleri uygulanmamaktadır. Bu nedenle, 25/2/2011 tarihinden sonraki ay içinde 30 günden eksik kalan sürelerin bu kapsamda borçlandırılmasına imkan bulunmamaktadır.

Örnek- 22/12/2011 tarihinde ay içinde 30 günden az çalıştığı süreleri borçlanmak için müracaat eden sigortalının aylık prim ve hizmet belgesinde yapılan incelemede 2011 yılı Nisan ayından itibaren (06) (Kısmi isdiham) eksik gün nedeninin bildirildiği anlaşılmıştır. Bu sigortalının (i) bendi kapsamına girecek borçlanma süresi aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır.

Yıl- Ay	Eksik Gün Nedeni	Zorunlu Hizmet Gün sayısı	Zorunlu Hizmet	Borçlanılacak Hizmet	Borçlanma Gün Sayısı
2011 Nisan	6	20	11/04/2011-30/04/2011	01/04/2011-10/04/2011	10
2011 Mayıs	6	12	19/05/2011-30/05/2011	01/05/2011-18/05/2011	18
2011 Haziran	6	5	26/06/2011-30/06/2011	01/06/2011-25/06/2011	25
2011 Temmuz	6	8	23/07/2011-30/07/2011	01/07/2011-22/07/2011	22

*Ay içindeki zorunlu çalışma süresi borçlanma ile 30 güne tamamlandığı için 28, 29 ve 31 gün çeken aylarda hizmet 30 gün olarak dikkate alınmıştır.

2.11- 1416 sayılı Kanuna uyarınca yurtdışında geçen öğrenim sürelerinin borçlandırılması

Kanunun 41 inci maddesinin birinci fıkrasının (j) bendi ile sigortalı olmaksızın, 8/4/1929 tarihli ve 1416 sayılı Ecnebi Memleketlere Gönderilecek Talebe Hakkında Kanuna göre yurt dışına gönderilen ve öğrenimini başarıyla tamamlayarak yurda dönenlerden yükümlü bulunduğu mecburi hizmet süresini tamamlamış olanların yurt dışında resmi öğrenci olarak geçirmiş oldukları öğrenim sürelerinin 18 yaşının tamamlanmasından sonraki döneme ait olan kısmının borçlandırılmasına imkan sağlanmıştır.

2.12- 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi sigortalılardan 2008 yılı Ekim ayı başından önce 506 sayılı Kanuna tabi çalışmaları bulunanların borçlanma işlemleri

Kanunun geçici 4 üncü maddesi uyarınca haklarında 5434 sayılı Kanun hükümleri uygulanan Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi sigortalılardan 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında geçen çalışmaları sırasında 41 inci maddenin birinci fıkrasının **(Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)** (f) ve (g) bentlerinde belirtilen süreleri bulunanlar bu madde hükümlerine göre söz konusu sürelerini borçlanabileceklerdir. Ancak, borçlandırılan bu süreler 5434 sayılı Kanunun 89 uncu maddesine göre ödenen emekli ikramiyesine esas hizmet sürelerine ilave edilmeyecektir.

Bu sigortalıların borçlanma işlemleri 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendine tabi çalışmalarının en son geçtiği SGİM/SGM’lerce yapılacak, borçlanma belgelerinin asılları daha önce bildirilmemiş ise 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendine tabi hizmetleri ile birlikte emeklilik sicil dosyalarına konulmak üzere **(Değişik, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge)** **(Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)** Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü Kamu Görevlileri Tescil ve Hizmet Daire Başkanlığına gönderilecektir.

Haklarında 5434 sayılı Kanunun mülga hükümleri uygulanacak olan sigortalıların diğer statülere tabi oldukları sürede, bu statülere göre borçlanılacak sürelerine ait prim tutarı Kanunun 41 inci maddesine göre sigortalıların veya hak sahiplerinin talepte bulundukları tarihte Kanunun 82 nci maddesine göre prime esas alt ve üst sınırlar arasında olmak üzere kendilerince belirlenen günlük kazancın % 32’si oranında hesaplanacaktır.

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerine tabi olanlardan, 2008 yılı Ekim ayı başından önce 5434 sayılı Kanuna tabi geçen hizmetleri ve borçlanılacak süreleri bulunanların borçlanma tutarının hesabı bu Genelgenin “Hizmet Borçlanmaları” başlıklı onuncu kısım birinci bölümünün “3- Borçlanma tutarının hesabı, tebliği ve ödenmesi” alt başlıklı bölümünde yer alan açıklamalar doğrultusunda yapılmaya devam edilecektir.

(Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Örnek 1- 15/3/1988-14/10/1998 tarihleri arasında 5434 sayılı Kanuna, 1/11/1998-30/4/1999 tarihleri arasında da 506 sayılı Kanuna tabi hizmetleri bulunan sigortalının 8/2/2000 -10/7/2000 tarihleri arasında grevde geçen süresi bulunmaktadır. Sigortalı 14/11/2000 tarihinde tekrar 5434 sayılı Kanuna tabi çalışmaya başlamıştır. Sigortalının başvurusu halinde 8/2/2000 -10/7/2000 tarihleri arasında grevde geçen süresi 506 sayılı Kanuna tabi hizmetlerine ilişkin dosyasının bulunduğu SGİM/SGM’lerce Kanunun 41 inci maddesi uyarınca seçeceği prime esas günlük kazanç tutarı üzerinden borçlandırılacaktır.

(Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Örnek 2- 8/7/1982-23/1/2003 tarihleri arasında 506 sayılı Kanuna tabi hizmetleri bulunan ve 19/6/2006 tarihinde 5434 sayılı Kanuna tabi göreve başlayan ve halen bu görevi devam eden sigortalı, 16/8/2010 tarihli dilekçesiyle 23/1/2003 tarihinde tutuklandığını ancak herhangi ceza almadan 27/3/2003 beraat

ettiğini belirterek tutuklulukta geçen süresini borçlanmak için başvuruda bulunmuştur. Sigortalının 23/1/2003-27/3/2003 tarihleri arasında geçen süresi 506 sayılı Kanuna tabi hizmetlerine ilişkin dosyasının bulunduğu SĞİM/SGM’lerce Kanunun 41 inci maddesi uyarınca seçeceği prime esas günlük kazanç tutarı üzerinden borçlandırılacaktır.

2.13- (4/c) sürelerinin borçlanma işlemlerinde dikkate alınması (Ek, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge)

Kanunun 41 inci maddesine göre yapılacak borçlanmalarda borçlanma sürelerinin içinde (4/c) hizmet süresinin bulunması halinde borçlanma süresi bu Genelgenin birinci kısım, birinci bölüm “2.2- (4/a) ve (4/c) kapsamında aynı ayda çalışması olanların gün sayısının belirlenmesi” alt başlığında belirtilen esaslar doğrultusunda hesaplanacaktır.

3- Borçlanma müracaatının yapılması, borçlanma tutarının hesabı, tebliği ve ödenmesi

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının; (a) ve (b) bentleri ile Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra ilk defa (c) bendi kapsamında sigortalı sayılanların, Kanunun 41 inci maddesine göre borçlanacakları sürelerle ait prim tutarı, sigortalıların veya hak sahiplerinin talepte bulundukları tarihte Kanunun 82 nci maddesine göre prime esas kazancın alt ve üst sınırları arasında olmak üzere kendilerince belirlenen günlük kazancın % 32’si oranında hesaplanacaktır.

(Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (c) bendine tabi sigortalıların yapacakları hizmet borçlanmalarına ait borçlanma tutarı “Borçlanma Talep Dilekçesi” ile beyanda bulundukları prime esas kazanç üzerinden, prime esas kazanç beyanında bulunulmaması halinde ise borçlanma tutarı, asgari günlük kazanç tutarı üzerinden hesaplanacaktır.

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi sigortalıların yapacakları hizmet borçlanmalarına ait borçlanma tutarı, sigortalılıkları nedeniyle ödedikleri prime esas kazançları dikkate alınmadan, “Borçlanma Talep Dilekçesi” ile beyanda bulundukları prime esas kazanç üzerinden, prime esas kazanç beyanında bulunulmaması halinde ise borçlanma tutarı, asgari günlük kazanç tutarı üzerinden hesaplanacaktır.

2925 sayılı Kanuna tabi tarım sigortalılarından her ay için alınacak prim ve yardımların hesabına esas tutulan gün sayısının 15 gün üzerinden alınması ve prim ödeme gün sayısının da ayın 16’sından itibaren tam ay gibi kabul edilmesi nedeniyle, ay içerisindeki ilk 15 günün dışında kalan sürelerin doğum borçlanması yoluyla tamamlanması mümkün bulunmadığından 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılar için ayın 15’inden sonra geçen süreler borçlanma kapsamında değerlendirilmeyecektir.

(Ek, 3/7/2015 tarihli ve 2015/19 sayılı Genelge)Örnek- 2925 sayılı Kanuna göre tarım sigortalılığı 1/7/1989 tarihinde başlatılan 1993 yılı primini 1994 yılı Şubat ayı sonuna kadar ödemeyen sigortalı 12/3/1992 tarihinde doğum yapmıştır. Bu sigortalının 1993 yılı tarım sigortası tahsil edilecek, 1/1/1994-12/3/1994 tarihleri doğum borçlanması olarak dikkate alınacaktır.

Örnek- 1/8/1992 tarihi itibarıyla kayıt ve tescili yapılan, 2010 yılı Ocak ayında 30,00 TL prime esas günlük kazanç beyanı üzerinden prim ödeyen Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi sigortalı, 15/12/1986-29/7/1989 tarihleri arasındaki askerlik süresini borçlanmak için 30/4/2010 tarihinde müracaat etmiş, borçlanma talep dilekçesinde borçlanma yapacağı tutar için ayrıca beyanda bulunmamıştır. Bu durumda sigortalının askerlik süresine

ilişkin borçlanma tutarı 30/4/2010 tarihinde geçerli olan asgari günlük kazanç üzerinden hesaplanacaktır.

(Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Borçlanılacak sürenin hesabında ayın 28, 29, 30 veya 31 gün olup olmadığına bakılmaksızın ay 30, yıl 360 gün olarak dikkate alınacaktır. Borçlanılacak sürenin başlangıcı ve bitişinin ay içinde herhangi bir güne rastlaması halinde de ay yine 30 gün alınacak ve borçlanılacak gün hesabı buna göre yapılacaktır. Ayrıca borçlanmaya konu sürenin kanuni bir süre olması halinde borçlanılacak süre hiçbir koşulda ilgili kanunda belirtilen süreleri aşamayacaktır. Bu çerçevede, borçlanma programına 9/2/2018 tarihinden itibaren gerekli kontroller konulmuştur.

(Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Ancak, bu tarihten önce süresi belirlenmiş borçlanmalardan örneğin; 542 gün askerlik veya 722 gün doğum borçlanması olarak tahakkuk etmiş ve ilgililerce borçlanma tutarı ödenmiş olanlarla ilgili olarak borçlanma gün sayısında herhangi bir değişiklik yapılmayarak aylık bağlama işlemlerinde bu şekilde yapılmış borçlanma gün sayıları esas alınacaktır.

Prime esas günlük kazanç alt sınırı asgari ücretin otuzda biri, üst sınırı ise prime esas günlük kazanç alt sınırının **(Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)** 1/1/2017 tarihinden önce altı buçuk, bu tarihten sonra yedibuçuk katıdır. Borçlanma tutarı (Borç Tutarı = Belirlenen Günlük Kazanç x % 32 x Borçlanılacak Gün Sayısı) formülüne göre hesaplanacaktır.

Sigortalının borçlanmaya esas günlük kazancının tespitinde, adi posta veya kargo ile gönderilen veya Kuruma doğrudan verilen borçlanma dilekçesinin Kurum kayıtlarına intikal ettiği tarih, **(Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)** taahhütlü, iadeli taahhütlü, acele posta servisi, PTT Alo Post veya PTT Kargo ile gönderilenlerde postaya veya kargoya verildiği tarih, e-devlet başvurularında ise başvurunun yapıldığı tarih esas alınacaktır.

(Değişik, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) Tahakkuk ettirilen borç tutarı ilgiliye iadeli taahhütlü olarak tebliğ edilecek, (EK-26) (EK-27) PTT alındısının ilgiliye teslim edildiği tarih borcun tebliğ tarihi olacaktır. Borç tebliğleri öncelikle sigortalının borçlanma talep dilekçesinde beyan ettiği adrese gönderilecek söz konusu adrese tebliğ yapılamaması ve tebliğin Kurumumuza iade edilmesi durumunda borçlanma tebligatı bu defa gecikmeye mahal verilmeden sigortalının MERNİS (Merkezi Nüfus İdare Sistemindeki Adresine) adresine gönderilecektir. Sigortalının MERNİS adresine gönderilen tebliğ zarfın üzerine görülebilecek bir yere "Kişinin MERNİS adresidir. 7201 sayılı Tebligat Kanunun 21/2 inci maddesine göre işlem yapılması gerekmektedir." ibaresi şerh düşürülerek postaya verilecektir. Haber kağıdı bırakılmak suretiyle tebliğ edilemeyen borçlanma tebliğleri haber kağıdının kapıya (sigortalının adresine) bırakıldığı tarih tebliğ tarihi olarak kabul edilecektir. Sigortalının MERNİS kayıtlarında herhangi bir adresi bulunmaması durumunda beyan edilen adrese gönderilen borç yazısının tebliğ edilemediği tarih tebliğ tarihi olarak dikkate alınacaktır. Hesaplanan borç, tebliğ tarihinden itibaren bir ay içerisinde sigortalı veya hak sahipleri tarafından Kuruma ya da Kurumun anlaşmalı olduğu bankalara ödenecek, bir ay içinde ödenmeyen borçlanmalar ise geçerli sayılmayacaktır. Borcun bir ay içinde tamamının ödenmemesi halinde, ödenen miktara karşılık gelen süre sigortalılık süresi olarak değerlendirilecektir.

Kuruma yazılı olarak başvurup dilekçeleri ekinde borçlanma belgeleri bulunmayanlardan bir ay içinde söz konusu belgeleri ibraz etmeyenlerin hizmet borçlanma tutarları, belgenin Kurum kayıtlarına ibraz edildiği tarihte geçerli olan prime esas günlük kazanç miktarlarına göre hesaplanacaktır.

Her borçlanma için ayrı borçlanma talep dilekçesi alınacaktır.

Örnek 1- 14/10/2008 tarihinde borçlanmak için Kuruma başvuran sigortalıya borcu hesaplanarak 17/11/2008 tarihinde tebliğ edilmiştir. Bu sigortalının borçlanma tutarını 17/12/2008 tarihi mesai bitimine kadar ödemesi halinde borçlanması geçerli sayılacaktır.

Süresi içinde tebliğ edilen borcunu ödemeyenler ile bir kısmını ödeyenlerin kalan süreleri için yeniden başvurmaları gerekmektedir.

Borçlanma miktarı ve bu miktarın Kuruma ödenmesine ilişkin usul ve esaslar, başvuru sahibine iadeli-taahhütlü olarak tebliğ edilecek, tebliğ için PTT'nin yurtiçi servislerinde kullanılan "Alma/Ödeme Haberi Kartı" kullanılacaktır.

Kartların PTT'ce Kuruma iade edilmesinden sonra tespit edilecek tebliğ tarihinin bilgisayar kayıtlarına aktarılması ve kartın ait olduğu dosyaya ulaştırılmasını kolaylaştırmak amacıyla yapılacak tebligatlarda, "Göndericinin Adı Soyadı ve Adresi" ile "aşağıdaki adrese iade ediniz" bölümlerine,

- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı olanların borçlanma işlemi (**Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge**) (**Değişik, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge**) Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü Kamu Görevlileri Tescil ve Hizmet Daire Başkanlığınca sonuçlandırılmış ise,

- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri kapsamında sigortalı olanların borçlanma işlemi SGİM/SGM'lere yapılmış ise,

kaşe basıldıktan sonra sigortalının T.C. Kimlik Numarası ile dosya numarası (tahsis ya da sicil numarası) mutlaka kaşenin ilgili bölümüne yazılacaktır.

4056 sayılı Kanun gereğince yapılacak borçlanmaların prim tutarının hesabında prime esas kazancın alt sınırı üzerinden hesaplama yapılacaktır.

Örnek 2- 20 aylık askerlik süresini prime esas asgari kazanca göre belirlenecek günlük kazanç üzerinden borçlanmak için sigortalı 20/1/2011 tarihinde Kuruma başvurmuştur. Sigortalının öncelikle seçtiği kazanca göre günlük prime esas kazancı, daha sonra bu kazancın % 32'si üzerinden toplam borcu hesaplanacaktır. 20/1/2011 tarihinde;

Prime Esas Günlük Asgari Kazanç : 26,55 TL

Sigortalının Seçtiği Prime Esas Kazanç : 26,55 TL

Borçlanacağı Süre : 600 gün

Hizmet Borçlanma Tutarı : $26,55 \times \% 32 \times 600 = 5.097,6$ TL

Örnek 3- 115 gün grevde geçen süresini 3.000 TL prime esas kazanca göre belirlenecek günlük kazanç üzerinden borçlanmak için sigortalı 2/2/2011 tarihinde Kuruma başvurmuştur. Bu sigortalının önce seçtiği aylık kazanca göre günlük prime esas kazancı daha sonra bu kazancın % 32'si üzerinden toplam borcu hesaplanacaktır. 2/2/2011 tarihinde;

Prime Esas Aylık Asgari Kazanç 26,55 TL

Sigortalının Seçtiği Prime Esas Kazanç : $3000 / 30 = 100$ TL

Borçlanacağı Süre : 115 Gün

Hizmet Borçlanma Tutarı : $100 \times \% 32 \times 115 = 3.680$ TL

Örnek 4- 30/12/2008 tarihinde iadeli taahhütlü veya acele posta servisi kullanılarak borçlanma isteğini belirtir dilekçe ile askerlik hizmetini borçlanmak isteyen sigortalının bu talebi 12/1/2009 tarihinde Kurumumuz kayıtlarına intikal etmiştir. Bu sigortalının askerlik borçlanma tutarı 30/12/2008 tarihinde geçerli olan günlük asgari veya azami kazanca göre hesaplanacaktır.

Borçlandırılacak sürelerin hesabında tam aylar 30 gün, borçlanılacak süre ayın herhangi bir gününde başlamış ise 30 güne tamamlayacak şekilde parmak hesabı yapılmak suretiyle belirlenecektir.

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerine tabi olanlardan, 2008 yılı Ekim ayı başından önce 5434 sayılı Kanuna tabi geçen hizmetleri olanların borçlanacakları sürelerle ait borçlanma tutarı Kanunun 41 inci maddesine göre hesaplanacak ancak, tahsil edilen borçlanma tutarının Kanunun geçici 7 nci maddesine göre Kanunla yürürlükten kaldırılan ilgili kanun hükümlerine göre kazanç olarak değerlendirilmesi gerektiğinden borçlanmak için seçilecek miktar, 5434 sayılı Kanun gereğince emsali için hesaplanacak miktarın altında olmayacaktır.

3.1- 7179 sayılı Askeralma Kanuna göre borçlanma işlemleri (Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge)

7179 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin üçüncü fıkrası ile altı aylık askerlik hizmetini tamamlayan erbaş ve erlerden istekli olanların sıralı disiplin amirlerinin olumlu değerlendirmesi ile terhise hak kazandığı tarihten itibaren Milli Savunma Bakanlığınca uygun görülmesi halinde altı ay ile sınırlı olmak üzere askerlik hizmetlerine devam edeceği ve bu sürenin sonunda terhis edileceği, bu şekilde askerlik hizmetine devam edenlerin vazgeçme taleplerinin kabul edilmeyeceği, bunlar hakkında muvazafalık dönemi için askerlik hizmetinden sayılmayan sürelerle ilişkin hükümlerin uygulanmayacağı ve birinci altı aylık hizmet süresi için ayrı, ikinci altı aylık hizmet süresi için ayrı terhis belgesinin tanzim edileceği,

Aynı Kanunun 40 inci maddesinin üçüncü fıkrası ile de 5 inci maddesinin üçüncü fıkrası kapsamında askerlik hizmetine devam edip, bu sürenin sonunda terhis olanlardan, Kanunun 41 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında hizmet borçlanması talebinde bulunanların; ikinci altı ay kapsamında geçen sürelerine ilişkin borç tutarının, Kanunun 82 nci maddesine göre belirlenmiş prime esas günlük kazanç alt sınırının %32'si üzerinden hesaplanarak Milli Savunma Bakanlığına tebliğ edileceği ve tebliği takip eden üç ay içinde ilgili Bakanlıkça ödeneceği,

hükme bağlanmıştır.

İlgili Kanunun 5 inci maddesinin üçüncü fıkrası gereği askerlik hizmetine ikinci altı ay olarak devam edenlerin birinci ve ikinci altı aylık borçlanma talepleri aşağıdaki esaslara göre sonuçlandırılacaktır.

Borçlanma taleplerinde; sigortalının, hak sahipleri için ise müteveffa kişinin “1-Borçlanma yapacak kimseler” başlıklı bölümün ikinci paragrafındaki şartları taşıyıp taşımadıkları kontrol edilecek, söz konusu şartları yerine getirmeyenlerin talepleri kabul edilmeyecektir.

Birinci ve ikinci altı aylık sürelerin her biri için ayrı borçlanma talep dilekçesi alınacaktır.

İkinci altı aylık askerlik süresinin borçlanma tutarı, Kurumumuzca Milli Savunma Bakanlığından tahsil edileceğinden, borcun tahsilatı beklenmeksizin borçlandırılan süreler, gün ve kazanç olarak hizmet dökümünde görüntülenecektir. Ayrıca, ikinci altı aylık askerlik süresinin borçlandırılmasında ikinci altı aya ilişkin sürelerin tamamı borçlandırılacak, kısmi borçlanma işlemi yapılmayacaktır.

Borçlanma talebinde bulunan sigortalı veya hak sahiplerinin ikinci altı aya ilişkin askerlik süreleri için alınan kazanç beyanı asgari günlük kazancın üzerinde olması halinde, asgari günlük kazanç üzerinden hesaplanan borç tutarı Milli Savunma Bakanlığına, aşan kısmı ise sigortalıya tebliğ edilecektir. Aşan kısma ilişkin sigortalıya tebliğ edilen borçlanma tutarının tahakkuk, tebliğ, tahsilat, iade vb. işlemleri cari usuller esas alınarak gerçekleştirilecektir.

İkinci altı aylık döneme ilişkin sigortalı tarafından ödenmesi gereken asgari kazancı aşan borç tutarına ilişkin kısmi ödeme yapılması durumunda, borçlanma gün sayısında herhangi bir değişiklik yapılmaksızın kısmi ödemeye ilişkin hesaplanan kazançlar Milli Savunma Bakanlığı tarafından ödenen/ödenecek tutara ilişkin hesaplanacak kazançlara eşit olarak ilave edilecektir. Ancak, bu kazançlar hiçbir suretle ilgili döneme ait azami kazancı geçemeyecektir.

Örnek - İkinci altı aylık askerlik süresi için borçlanma talebinde bulunan sigortalının talep tarihinde prime esas günlük kazanç alt sınırının 100 TL olduğu ve sigortalının 200 TL kazanç üzerinden borçlanma talebinde bulunduğu, ancak, sigortalının 180 gün karşılığı asgari günlük kazancın üzerinde yapmış olduğu borçlanma talebine istinaden 5.760,00 TL karşılığı tahakkuk ettirilen borcun 3.000,00 TL'sini ödemiştir. Bu durumda, borçlanma süreleri aşağıdaki gibi mal edilecektir. (Borçlanma sürelerinin ilgili aylarına mal edilmesinde kullanılacak oran 1 alınacak, sigortalının askerliğini yapmış olduğu tarihlerdeki asgari günlük kazanç ile talep tarihindeki asgari günlük kazancın aynı olduğu ve askerlik süresinin sigortalılık sonrası olduğu kabul edilecektir.

Ay	Gün Sayısı	MSB Ödemesi Karşılığı Kazanç	Sigortalı Ödemesi Karşılığı Kazanç	Toplam Kazanç
Ocak	30	3.000,00 TL	1.562,50 TL	4.562,50 TL
Şubat	30	3.000,00 TL	1.562,50 TL	4.562,50 TL
Mart	30	3.000,00 TL	1.562,50 TL	4.562,50 TL
Nisan	30	3.000,00 TL	1.562,50 TL	4.562,50 TL
Mayıs	30	3.000,00 TL	1.562,50 TL	4.562,50 TL
Haziran	30	3.000,00 TL	1.562,50 TL	4.562,50 TL

Tahakkuk ettirilen borçlanma tutarının, Milli Savunma Bakanlığı tarafından üç aylık yasal süresi içerisinde ödenmemesi halinde Kanunun 89 uncu maddesine göre gecikme cezası ve gecikme zammı uygulanacaktır.

Milli Savunma Bakanlığı tarafından ödenen borçlanma tutarlarının sigortalı ve hak sahiplerine iadesi yapılmayacaktır.

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı olup, askerlik görevini yerine getirdiği birinci ve ikinci altı aylık dönemde bu kapsamdaki sigortalılığı devam edenler ile ilgili kanunları gereği sigortalılık süreleri durdurulmuş/durdurulacak olanların borçlanma talepleri kabul edilmeyecektir.

Bu kapsamda borçlandırılan süreler borçlanma talep tarihi itibarıyla Kanunun 4 üncü maddenin birinci fıkrasının ilgili bendine göre tabi olunan son statü esas alınarak hizmet olarak değerlendirilecektir.

İKİNCİ BÖLÜM

Kanunun 41 inci Maddesine Göre Borçlanılan Sürelerin Statülerinin Belirlenmesi

1- Kanunun 41 inci maddesi gereğince yapılan borçlanma statülerinin belirlenmesi

(a) Kanunun 41 inci maddesinin (c) ve (ı) bentlerine göre borçlandırılan süreler 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında; aynı maddenin (a), (b), (d), (e), (f), (g), (h) ve (j) bentlerine göre borçlandırılan süreler ise borçlandığı tarihteki 4 üncü maddenin birinci fıkrasının ilgili bendine göre,

(b) Sigortalılığı sona erdikten sonra Kanunun 41 inci maddesinin (a), (b), (d), (e), (f), (g), (h) ve (j) bentlerine göre borçlandırılan süreler, en son sigortalılık statüsüne göre,

(c) Kanunun geçici 4 üncü maddesi uyarınca haklarında 5434 sayılı Kanunun mülga hükümleri uygulanacak olan sigortalıların 41 inci maddenin (**Mülga, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge**) (f) ve (g) bentlerine göre borçlandırılan süreleri 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında,

(**Değişik, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge**) (d) 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılarından daha önce Kanunun 4 üncü maddesi kapsamında sigortalılığı bulunmayanların borçlanılacak süreleri 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında, Kanunun 4 üncü maddesi kapsamında sigortalılığı bulunanların ise en son sigortalılık statüsüne göre,

(e) Kanunun 4 üncü maddesi kapsamında zorunlu sigortalılığı sona erdikten sonra isteğe bağlı sigortaya prim ödeyenlerden sigortalılığı sona erdikten sonra Kanunun 41 inci maddesinin (a), (b), (d), (e), (f), (g), (h) ve (j) bentlerine göre borçlandırılan süreler 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında,

(f) Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendine tabi sigortalıların borçlanma statüsü 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında,

(**Ek, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge**) (g) 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci madde sandığı kapsamında sigortalılığı bulunup sigortalılığı sona erdikten sonra Kanunun 4 üncü maddesinin (a), (b) ve (c) bentlerine tabi sigortalılığı bulunanlar en son sigortalılık statüsüne göre sigortalılık süresi olarak değerlendirilecektir.

2- 3201 sayılı Kanuna göre borçlanma yapanların Kanunun 41 inci maddesine göre yapacakları borçlanma statüleri ve sigortalılık başlangıç tarihlerinin belirlenmesi (**Değişik, 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge**)

(**Değişik, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge**) 3201 sayılı Kanun kapsamında yurt dışı sürelerini borçlanan ve anılan Kanunun ilgili maddelerine göre sigortalılık statüleri tespit edilenlerin, borçlandıkları yurt dışı sürelerinden sonra 5510 sayılı Kanun kapsamında sigortalılığı olmayanların 41 inci madde kapsamında yapacakları borçlanma taleplerinin statüsü, 3201 sayılı Kanuna göre belirlenen sigortalılık statüsüne göre değerlendirilecektir.

(Değişik, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) Örnek 1- Türkiye’de çalışması olmayıp 17/6/1971-21/11/1993 tarihleri arasında yurtdışında geçen çalışma süresini borçlanan sigortalının 3201 sayılı Kanuna göre borçlanma statüsü (4/b) olarak belirlenmiştir. Daha sonra bu sigortalı askerlikte geçen süresini borçlanmak için 12/1/2016 tarihinde müracaat etmiş olup müracaat tarihinde başka bir sigortalılığı olmadığından askerlik borçlanma statüsü (4/b) olarak kabul edilecektir.

(Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) Örnek 2- Türkiye’de sigortalılık niteliği bulunmayan ve 1/1/1997-31/12/2007 tarihleri arasında yurt dışında geçen sürelerini 3201 sayılı Kanun kapsamında 23/9/2019 tarihli talebiyle borçlanan sigortalının 3/3/2020 tarihinde Kanunun 41 inci maddesinde yer alan süresini borçlanma talebinde bulunması halinde, sigortalının borçlandığı yurt dışı sürelerinden sonra 5510 sayılı Kanun kapsamında sigortalılığı olmaması nedeniyle 41 inci madde kapsamında yapmış olduğu borçlanmanın statüsü 3201 sayılı Kanuna göre belirlenen 4/1-(b) kapsamında sigortalılık olarak kabul edilecektir.

(Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) Örnek 3-Türkiye’de 20/4/2018-5/7/2018 tarihleri arasında Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında çalışması bulunan sigortalı 9/12/2008-27/5/2014 tarihleri arasında Almanya’da geçen sürelerini 1/11/2019 tarihinde borçlanma talebinde bulunmuş ve borçlanılan süreler Kanunun 4/1-(b) kapsamında hizmet olarak değerlendirilmiştir. Sigortalının 25/12/2019 tarihinde 20/2/2006-20/5/2007 tarihleri arasında geçen askerlik süresini borçlanması halinde, borçlanılan süreler borçlanma talep tarihindeki son sigortalılık statüsü olan 4/1-(a) kapsamında değerlendirilecektir.

2.1- Sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmış ve akit ülkede sigortalılık başlangıç tarihi kabul edilenlerin borçlanma talepleri

3201 sayılı Kanunun 5 inci maddesinde sosyal güvenlik sözleşmesi yapılmış ülkelerdeki hizmetlerini, 3201 sayılı Kanuna göre borçlananların, sözleşme yapılan ülkede ilk defa çalışmaya başladıkları tarih, ilk işe giriş tarihi olarak dikkate alınmamakta iken 6552 sayılı Kanunla 5 inci maddeye 11/9/2014 tarihinde eklenen hüküm ile uluslararası sosyal güvenlik sözleşmelerinde Türk sigortasına girişinden önce akit ülke sigortasına girdiği tarihin Türk sigortasına girdiği tarih olarak kabul edileceğine ilişkin özel hüküm bulunan ülkelerdeki sigortalılık sürelerini borçlananların akit ülkede ilk defa çalışmaya başladıkları tarihin Ülkemizde de ilk işe giriş tarihi olarak kabul edileceği yönünde düzenleme yapılmıştır.

Söz konusu düzenleme gereğince ülkemizle sosyal güvenlik sözleşmesi bulunan (Almanya, Arnavutluk, Avusturya, Azerbaycan, Belçika **(Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge)** (1/9/2018 (dahil) tarihinden sonra ilk defa bu ülkede çalışmaya başlayanlar hariç), Bosna Hersek, **(Değişik 17/09/2021 tarihli ve 2021/32 sayılı Genelge)** Çekya, Fransa, Gürcistan, Hırvatistan, Hollanda, İsviçre, İtalya, Kanada, Kebek, KKTC, **(Ek 17/09/2021 tarihli ve 2021/32 sayılı Genelge)** (1/10/2020 (dahil) tarihinden sonra ilk defa bu ülkede çalışmaya başlayanlar hariç), Lüksemburg, Makedonya, Slovakya, **(Ek 17/09/2021 tarihli ve 2021/32 sayılı Genelge)** **(Mülga, 03/11/2021 tarihli ve 2021/37 sayılı Genelge)** **(Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge)** Tunus ve Kore’de) akit ülkede ilk defa çalışmaya başladıkları tarihin ilk işe giriş tarihi olarak kabul edileceği yönünde düzenleme bulunduğundan bu ülkelerdeki sigortalılık süresi olarak kabul edilen süreleri, 3201 sayılı Kanuna göre borçlananların bu ülkelerde çalışmaya başladıkları tarih Kanuna göre sigortalılık başlangıç tarihi olarak kabul edilecektir. Yurtdışında çalışılan sürenin Ülkemizde sigortalılık başlangıcı sayılabilmesi için çalışmanın çalışılan ülke mevzuatına göre sigortalılık süresi olarak kabul edilmesi gerekmektedir.

Ev kadınlığı süreleri hakkında bu Genelgenin “2.2- Sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmış ancak akit ülkede sigortalılık başlangıç tarihi kabul edilmeyenler, sözleşmeli ya da

sözleşmesiz ülkelerde geçen ev kadınlığı süreleri ve sözleşmesiz ülkelerde geçen süreler” başlıklı bölümü doğrultusunda işlem yapılacaktır.

Sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmış ülkelerdeki süreleri Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrası borçlananların, bu ülkelerde ilk defa çalışmaya başladıkları tarih Kanunun 41 inci maddesi kapsamında yapılacak borçlanmalar açısından Ülkemizde ilk işe giriş tarihi olarak kabul edildiğinden 3201 sayılı Kanuna göre borçlanma yapanların akit ülkedeki başlangıç tarihinden sonraki sürelerde yaptıkları doğumlar, borçlanılan yurtdışı sigortalılık süreleri ile çakışmamak şartıyla 41 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendine göre borçlandırılabilir. Akit ülkedeki işe başlama tarihinin ülkemizde de ilk işe giriş olarak kabul edilmesinde 3201 sayılı Kanuna göre yapılan borçlanmanın herhangi bir kısmının ödenmesi yeterli olacaktır.

Örnek 1- 22/9/1999-31/12/1999 tarihleri arasında 506 sayılı Kanuna tabi çalışması olan kadın sigortalı 8/10/1973-4/3/1975 tarihleri arasında Almanya’da çalışmış, 21/11/1980 doğumlu çocuğu için 21/11/1980-21/11/1982 tarihleri arasındaki süreyi borçlanmak için 12/4/2014 tarihinde müracaat etmiştir. Yapılan incelemede Almanya’da geçen sürelerini borçlanmadığı anlaşıldığından doğum borçlanması talebi reddedilecektir.

Örnek 2- Örnek 1’deki kadın sigortalı 22/1/2015 tarihinde Almanya’da 1/3/1974-30/10/1974 tarihleri arasında geçen süreyi 3201 sayılı Kanuna göre borçlanmak için müracaat etmiş aynı tarihte ödemiştir. Kadın sigortalı 22/4/2016 tarihinde doğum borçlanması için müracaat etmiş olup ülkemizdeki ilk işe giriş tarihi 8/10/1973 olarak dikkate alınacağından doğum borçlanması talebi kabul edilecektir.

Örnek 3- 20/5/1997-8/9/1999 tarihleri arasında 1479 sayılı Kanuna tabi çalışması olan kadın sigortalı 4/3/1977-7/7/1980 tarihleri arasında Azerbaycan’da çalışmış, bu süreleri Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine göre borçlanmıştır. 25/4/2016 tarihinde 1/1/1980 tarihinde yaptığı doğum için borçlanma talebinde bulunmuş olup, Azerbaycan’daki çalışmaya başladığı 4/3/1977 tarihi Ülkemizde ilk işe giriş tarihi sayılacağından yurtdışı borçlanması ile çakışmayan 8/7/1980-1/1/1982 süresi için (4/b) kapsamına doğum borçlanması yapabilecektir.

2.2- Sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmış ancak akit ülkede sigortalılık başlangıç tarihi kabul edilmeyenler, sözleşmeli ya da sözleşmesiz ülkelerde geçen ev kadınlığı süreleri ve sözleşmesiz ülkelerde geçen sürelerde yapılan borçlanma talepleri

3201 sayılı Kanunun 5 inci maddesi kapsamında sosyal güvenlik sözleşmesi yapılmış ancak, sosyal güvenlik sözleşmesinde Türk sigortasına girişinden önce akit ülke sigortasına girdiği tarihin Türk sigortasına girdiği tarih olarak kabul edileceğine ilişkin özel hüküm bulunmayan Danimarka, İngiltere, İsveç, Karadağ, Libya, Norveç, Romanya, Sırbistan, (Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) Macaristan, (Ek, 03/11/2021 tarihli ve 2021/37 sayılı Genelge) Moğolistan, Kırgız Cumhuriyeti, Moldova, Polonya, Belçika (01.09.2018 (dahil) tarihinden sonra ilk defa bu ülkede çalışmaya başlamış olanlar için) ve K.K.T.C. (01.10.2020 (dahil) tarihinden sonra ilk defa bu ülkede çalışmaya başlamış olanlar için) ile Avrupa Sosyal Güvenlik Sözleşmesi kapsamında hizmet birleştirmesi yapılan İspanya ve Portekiz ile Ülkemizin sosyal güvenlik sözleşmesi imzalamadığı ülkelerde geçen sigortalılık sürelerinin borçlanmasında sigortalılık süresinin başlangıcı; Türkiye’de çalışma yok ise, borçlanmanın ödediği (Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) ya da sigortalının öldüğü tarihten borçlanılan gün sayısı kadar geri gidilerek, Türkiye’de çalışma var ise bu süreden geriye gidilerek, tespit edilmektedir.

Sigortalılık süresi başlangıcı bu şekilde tespit edilenlerin 3201 sayılı Kanuna göre borçlanma ile tespit edilen sigortalılık süresi başlangıç tarihinden sonra yapmış oldukları doğumlar, hizmet çakışması bulunmaması halinde, Kanunun 41 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında borçlandırılacaktır.

Sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmış ya da imzalanmamış ülke ayırımı yapılmadan yurtdışında geçen ev kadınlığı sürelerini borçlananların ilk işe girişlerinin tespiti ve doğum borçlanması yapıp yapamayacakları hakkında da aynı şekilde işlem yapılacaktır.

Örnek 1- 1/1/2007-30/5/2007 tarihleri arasında 506 sayılı Kanuna tabi çalışması olan kadın sigortalı 1/1/1993-31/7/1997 tarihleri arasında Almanya’da ev kadınlığı süresi olarak geçen 1650 günlük süreyi 3201 sayılı Kanuna göre borçlanmış, 15/12/2014 tarihinde 1/11/1997 tarihindeki doğumunu borçlanmak için müracaat etmiştir. Bu durumda sigortalılık süresi başlangıcı 1/1/2007 tarihinden 1650 gün geriye gidilerek 1/7/2003 tarihi tespit edileceğinden 1/11/1997 tarihinde yapmış olduğu doğum borçlanması talebi reddedilecektir.

(Mülga, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge)

(Mülga, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge)

Kanunun 41 inci maddesine göre, 4/(1-b) ve (c) bentleri statüsünde yapılan borçlanmalarda geçici 7 nci madde gereğince borçlanılan hizmet ilgili yıllara hizmet olarak mal edilmeyip sadece gün sayısı olarak değerlendirildiğinden sosyal güvenlik sözleşmesi yapılmış ancak, sosyal güvenlik sözleşmesinde Türk sigortasına girişinden önce akit ülke sigortasına girdiği tarihin Türk sigortasına girdiği tarih olarak kabul edileceğine ilişkin özel hüküm bulunmayan ya da sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmış ya da imzalanmamış ülke ayırımı yapılmadan yurtdışında geçen ev kadınlığı sürelerini 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) veya (c) bentlerine göre borçlananların 3201 sayılı Kanuna göre tespit edilen sigortalılık süresi başlangıcı ile borçlanmayı ödediği tarih arasında yaptıkları doğumlar borçlandırılmayacaktır.

Örnek 3- 10/8/2003 ile 30/11/2010 tarihleri arasında Fransa’da geçen ev kadınlığı süresini 3201 sayılı Kanuna göre 22/4/2015 tarihinde borçlanan kadın sigortalının 3201 sayılı Kanuna göre sigortalılık süresi başlangıcı olarak değerlendirilmeyip gün sayısı olarak alındığından, 22/4/2016 tarihinde 4/3/2008 tarihinde yaptığı doğumu borçlanmak için müracaat eden sigortalının 3201 sayılı Kanun kapsamında Kanunun 4 üncü maddesinin (b) bendine göre yaptığı borçlanma talebi kabul edilmeyecektir.

3- Borçlanması gereken sigortalılık statüsü dışında borçlanma yapanlar

3.1- 1479 veya 2926 sayılı Kanunlara tabi olunan sürede 506 sayılı Kanuna göre yapılan borçlanmalar

1/10/2008 tarihinden önce 1479 veya 2926 sayılı Kanunlara tabi sigortalı iken, 506 sayılı Kanunun mülga 60 ıncı maddesinin (F) bendine göre yapılan borçlanmalar, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi hizmet olarak değerlendirilecektir. Borçlanılan süreler Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine göre ayrıca basamak intibakında dikkate alınmayacaktır.

Örnek 1- 506 sayılı Kanuna tabi olarak 1/4/1985-30/8/1986 ve 24/11/1995-13/11/2008 tarihleri arasında zorunlu sigortalı hizmetleri olan sigortalı, 17/10/1990 tarihinde 21/5/1976-21/1/1978 tarihleri arasındaki askerlik süresini borçlanmak için Sosyal Sigortalar Kurumuna müracaat etmiş, tebliğ edilen borcu iki yıllık süre içinde ödemiş, 20/10/2010 tarihinde de aylık bağlanması için tahsis talebinde bulunmuştur. Tahsis aşamasında yapılan incelemede sigortalının 13/8/1986-24/4/1995 tarihleri arasında 1479 sayılı Kanuna tabi hizmeti olduğu anlaşılmış olup, 506 sayılı Kanun kapsamında yapmış olduğu askerlik borçlanması geçerli sayılacaktır.

Örnek 2- 1/3/1984-11/9/2008 tarihleri arasında 506 sayılı Kanuna göre çeşitli işyerlerinde çalışması bulunan sigortalı, 5/3/1975-5/11/1976 tarihleri arasındaki askerlik süresini 9/4/2000 tarihinde ödemiştir. 2008 yılında 1/9/1995-15/5/2000 tarihleri arasında 2926 sayılı Kanuna göre sigortalı olduğu tespit edilmiştir. Bu durumda, sigortalının borçlanması iptal edilmeyecek 506 sayılı Kanun kapsamında borçlanma hizmeti olarak dikkate alınacaktır.

3.2- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı sayılanların diğer statülere göre borçlanmaları

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi olan sigortalılardan haklarında 5434 sayılı Kanun hükümleri uygulananların diğer statülere borçlanmaları halinde borçlanma tutarları iade edilmeyerek borçlanma talep dilekçesinin Kurum kayıtlarına geçtiği tarih dikkate alınacak ve 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre yeni borç tutarı hesaplanıp varsa eksik kalan tutar tahsil edilerek borçlanma geçerli sayılacaktır.

Örnek 1- İl Milli Eğitim Müdürlüğünde 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi memur olarak görev yapmakta iken 6/1/1981-5/9/1982 tarihleri arasında geçen askerlik süresini 27/12/2001 tarihinde devredilen sigorta il müdürlüğüne borçlanarak borç tutarını yatıran sigortalının, 27/12/2001 tarihli dilekçesi esas alınarak mülga 5434 sayılı Kanunun ek 31 inci maddesi uyarınca borçlanma işlemine esas alınan unsurlar (başvurduğu tarihte tabi olduğu personel Kanunlarına göre öğrenim durumları itibariyle göreve giriş derece/kademe göstergesi) dikkate alınarak tahakkukun yapılacağı tarihteki memur maaş katsayısına göre borç tutarı tespit edilip daha önce ödediği rakam düşülerek kalan miktarın tahsili yapılacaktır.

Örnek 2- İl Özel İdare Müdürlüğünde 5434 sayılı Kanuna tabi memur olarak görev yapmakta iken 14/12/1999-13/3/2000 tarihleri arasında geçen askerlik süresini 22/4/2004 tarihinde devredilen sigorta il müdürlüğüne borçlanarak borç tutarını yatıran sigortalının 22/4/2004 tarihli dilekçesi esas alınarak mülga 5434 sayılı Kanunun ek 31 inci maddesi uyarınca borçlanma işlemine esas alınan unsurlar (başvurduğu tarihte tabi olduğu personel Kanunlarına göre öğrenim durumları itibariyle göreve giriş derece/kademe gösterge, varsa ek gösterge, taban aylık tutarı, kıdem aylık tutarı, özel hizmet tazminatının emeklilik keseneğine yansıyan oranı) dikkate alınarak tahakkukun yapılacağı tarihteki memur maaş katsayısına göre borç tutarı tespit edilip daha önce ödediği rakam düşülerek kalan miktarın tahsili yapılacaktır.

3.3- 1/10/2008 tarihinden sonra yanlış statüde yapılan borçlanmalar

1/10/2008 tarihinden sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bendine tabi sigortalı sayılanlar ile 2008 yılı Ekim ayı başından sonra ilk defa (c) bendine tabi sigortalı olanlar ve hak sahiplerinin borçlandırılması gereken sigortalılık statüsü dışında diğer statülerden birisine göre borçlandırılması halinde mevzuat farklılığının bulunmaması nedeniyle borçlanma tutarı, borçlanma talep dilekçesinin Kurum kayıtlarına intikal tarihi ve borcun

ödendiği tarihler dikkate alınarak hizmetler sigortalının ait olduğu statüdeki programa aktarılacak ve sigortalılardan yeni bir borçlanma talebi istenmeyecektir.

3.4- Borçlanmaların iadesi (Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)

SSİY'nin 66 ncı maddesinin onbirinci fıkrasında yapılan değişiklikle aylık bağlanmamış olması şartıyla bir defaya mahsus borçlanma tutarının tamamı iade edilmekte iken bir defaya mahsus iade kaldırılmış olup, aylık bağlanmamış olması şartıyla borçlanma tutarının tamamı sigortalının talebi halinde faiz uygulanmaksızın her zaman iade edilebilecek, ancak kısmi iade yapılmayacaktır.

Borçlanmaların iadesinde Kanunun yürürlük tarihinden önce veya sonra borçlanmanın yapılmış olmasına bakılmayacaktır. Kanunun yürürlük tarihinden önce borçlanma yapmış olup, 1/10/2008 tarihinden sonra borçlanmanın iadesini talep edenler hakkında bu Genelge hükümleri doğrultusunda işlem yapılacaktır.

Borçlandıkları hizmetler dikkate alınarak aylık bağlanmış olanların ödedikleri borçlanma tutarı ile sigortalı tarafından ödenmiş olan borçlanma tutarının sigortalının vefatından sonra hak sahiplerince iadesinin talep edilmesi halinde borçlanma tutarının hak sahiplerine iadesi yapılmayacaktır.

Yönetmelik hükmü gereği sigortalı veya hak sahipleri tarafından yasal süresinde ödenen borçlanma tutarlarının aylık bağlama işleminden önce iade edilmesi için talepte bulunulması halinde; borçlanma iadesinin talep edildiği tarihin tahsis talep tarihinden önce olup olmadığına bakılarak iade işlemine karar verilecektir.

İade işleminden önce sigortalı veya hak sahibinin tahsis talebinde bulunup bulunmadığı araştırılacak, borçlanma iadesi talebinin tahsis talep tarihinden önce olduğunun tespit edilmesi halinde borçlanma tutarı iade edilecek, tahsis talep tarihinden sonraki bir sürede borçlanmanın iade edilmesi için talepte bulunulmuş ise borçlanmanın iadesi yapılmayacaktır. Ancak, iade talebi tahsis talebinden sonra olanlardan tahsis talebinden sarfinazar edenlerin iade işlemleri yapılacaktır.

Kurumumuzca sigortalı veya hak sahiplerinin ilk tahsis talebi aylık bağlama koşullarının oluşmaması dolayısıyla reddedilip tarafına borçlanma yaptırılarak ikinci bir tahsis talebi alınıp aylık bağlama işlemleri gerçekleştirildikten sonra hizmet tespit davası sonucu veya Kurumca tespit edilen hizmet süreleri ile ilk tahsis talebi geçerli sayılanların ilk tahsis talep tarihinden sonra yapmış oldukları borçlanmalar yersiz olduğundan ilgililere iade edilecektir.

Ancak, sigortalılardan borçlanma yapmak suretiyle eksik günlerini tamamlayıp tarafına aylık bağlandıktan sonra, hizmet tespit davası sonucu veya sonradan Kurumca eksik hizmet sürelerinin geriye dönük tespit edilmesi nedeniyle, aylık bağlama işlemlerinde değerlendirilen borçlanmalara ilişkin borçlanma tutarları ilgililere iade edilmeyeceği gibi sigortalıların vefatından önce yapmış olduğu borçlanmalara ilişkin borçlanma tutarları da ölüm aylığı bağlanması için yeterli gün sayısının bulunması sebep gösterilerek hak sahiplerine iade edilmeyecektir.

Borçlanma süreleri ile zorunlu sigortalılık sürelerinin çakışığının sonradan tespit edilmesi halinde çakışan sürelerle ilişkin borçlanma süreleri iptal edilerek ilgililere iade edilmesi sağlanacaktır. Bu şekilde aylık bağlanmış olanlar var ise iptal edilen borçlanma süresi nedeniyle aylık bağlama gün sayısında bir değişiklik olup olmadığı kontrol edilerek sonucuna göre işlem yapılacaktır.

Sigortalıya ait sürelerin (askerlik, doğum vs.) hak sahiplerince Kanunun 41 inci maddesi esaslarına göre borçlanıldıktan sonra ölüm aylığına hak kazanılmaması ya da tahsis talep tarihinden önce olmak şartıyla yapılan borçlanmadan vazgeçilmesi halinde borçlanma tutarı iadesi, borçlanma talebinde bulunan hak sahibine yapılacaktır.

6098 sayılı Kanunun 81 inci maddesinde, hukuka veya ahlaka aykırı bir sonucun gerçekleşmesi amacıyla verilen şeyin geri istenemeyeceği hüküm altına alınmıştır. Bu kapsamda

sahte belgelerle yapılan borçlanma süreleri geçerli sayılmayıp ödenen borçlanma tutarı ilgililere iade edilmeyecek, ödenen borçlanma tutarı Kuruma gelir kaydedilecektir. Ancak yanlış veya yersiz olarak yapıldığı tespit edilen borçlanma tutarları faiz uygulanmaksızın ilgililere iade edilecektir.

Diğer taraftan, 1/1/2005 tarihinde yürürlüğe giren 5083 sayılı Türkiye Cumhuriyetinin Para Birimi Hakkında Kanun gereğince yarım yeni kuruşun altındaki değerler dikkate alınmamaktadır. Bu nedenle, 1/1/2005 tarihinden önce sigortalı veya hak sahiplerince yapılmış olan borçlanma tutarlarının iptal edilmesi sonucunda iptal edilen tutardan altı sıfır atılmak suretiyle TL dönüşümü yapıldıktan sonra ortaya çıkan tutarın yarım yeni kuruş yani 0,005 TL'nin altında kalması halinde 1/1/2005 tarihinden sonra iadesi mümkün olmadığından bu tutarların iadesi yapılmayacaktır.

(Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) Sigortalı yahut hak sahiplerinin toptan ödeme talebi nedeniyle iade edilecek borçlanma tutarı, toptan ödemenin yapılacağı ünite tarafından iade edilecektir. Ancak, borçlanma işlemi başka bir ünite tarafından yapılmış ise öncelikle bu üniteden söz konusu borçlanmanın silinmesi talep edilecek, silme işlemi yapıldıktan sonra borçlanmanın iadesi yapılacaktır.

Örnek 1- 30/7/1987 tarihinde 1479 sayılı Kanuna göre kayıt ve tescili yapılan sigortalının sigortalılığı devam ederken 2/12/1987-2/6/1989 tarihleri arasında askerlikte geçen 1 yıl 6 aylık süreye ilişkin borçlanma tutarını 26/11/1999 tarihli talebiyle ödemiştir. Sigortalının dosyasında yapılan inceleme sonucunda sigortalılık süreleri ile askerlikte geçen hizmet sürelerinin çakıştığı anlaşıldığından, sigortalının talebi halinde borçlanma tutarı faiz uygulanmaksızın tarafına iade edilecektir.

Örnek 2- 16/10/2018 tarihinde doğum borçlanması talebinde bulunan sigortalı (A), 22/10/2018 tarihinde 720 gün olarak tebliğ edilen borcu yasal süresinde ödemiştir. Ancak, yapılan incelemede, sigortalının borçlandığı süreler ile (4/a) kapsamında geçen çalışmaların çakıştığı, çakışan süreler düşüldükten sonra sigortalının borçlanabileceği sürenin 497 gün olduğu anlaşılmıştır. Bu durumda sigortalıdan yersiz olarak tahsil edilen 223 gün karşılığı borçlanma tutarı ilgiliye faizsiz olarak iade edilecek, kalan 497 günlük süre ise hizmet olarak değerlendirilecektir.

Örnek 3- 23/7/2012 tarihinde vefat eden sigortalı (C)'nin ölüm aylığına yetecek kadar prim ödeme gün sayısı bulunmasına rağmen hak sahibi kızı tarafından aylık miktarının artırılabilmesi için müteveffa adına 26/9/2017 tarihinde doğum borçlanması talebinde bulunulduğu, tebliğ edilen borcu yasal süresinde ödendiği ve 18/10/2017 tarihli tahsis talebinde bulunulduğu görülmüştür. Ancak, hak sahibi tarafından tahsis talep tarihinden sonra 15/11/2017 tarihinde ödemiş olduğu borçlanma tutarının tarafına iade edilmesini talep ettiği anlaşılmış ise de iade talebinin tahsis talep tarihinden sonra olması nedeniyle iade talebi kabul edilmeyecektir.

Örnek 4- Örnek 3-'teki hak sahibinin, tahsis talep tarihinden önce yani 10/10/2017 tarihinde iade talebinde bulunması halinde iade talep dilekçesi, tahsis talep tarihinden önce olması nedeniyle ödemiş olduğu borçlanma tutarı faizsiz olarak iade edilecektir.

Örnek 5- Sigortalı (D), 24/12/1996 tarihli dilekçeyle askerlik borçlanması talebinde bulunmuş ve tarafına tebliğ edilen 54.350.000,00 TL borcu yasal süresinde ödemiştir. Ancak, yapılan incelemede, sigortalının askerlik süresi ile (4/b) hizmetlerinin çakıştığı anlaşılmış olup, askerlik borçlanması iptal edilmiştir. Bu durumda, 1/1/2005 tarihinde yürürlüğe giren 5083 sayılı Türkiye Cumhuriyetinin Para Birimi Hakkında Kanun gereğince iptal edilen tutardan altı sıfır atılmak suretiyle TL dönüşümü yapılarak sigortalıya iade edilecek tutar belirlenecektir."

3.4.1-Birden fazla yapılan borçlanma taleplerinde herhangi bir borçlanma talebinden vaz geçilerek, iptali istenen borçlanma tutarı için ödenen tutarın iadesinin talep edilmesi (Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)

Kanunun 41 inci maddesine göre borçlanma talebinde bulunarak tarafına tebliğ edilen borçlanma tutarı Kanunda belirtilen süresi içerisinde ödeyerek borçlanma talebi geçerli olan sigortalılardan;

Borçlanma süresinin tek tebligatla yapılması ve ödenmesi halinde borçlanmanın tamamı iade edilecek kısmi iade yapılmayacaktır.

Örnek 1- 11/6/2014 tarihinde 20/5/1962 ve 21/11/1969 tarihinde yaptığı doğumlar için doğum borçlanma talebinde bulunarak tarafına 13/6/2015 tarihinde tebliğ edilen borçlanma tutarını 20/6/2015 tarihinde ödeyen, doğum borçlanması geçerli hale gelen sigortalı (A), 10/8/2016 tarihli talebiyle 21/11/1969-21/11/1971 tarihleri arasındaki borçlanma tutarının iade edilmesini talep etmiştir. Bu durumda sigortalı (A)'nın 11/6/2014 tarihli borçlanma talebi ile iki çocuğu için borçlanma tutarı hesaplanarak tek tebligat ile tebliğ edilmiş olduğundan borçlanma tutarının iadesi yapılmayacaktır.

Örnek 2- 1/9/1986-1/3/1988 tarihleri arasında yaptığı askerlik süresini 22/9/2009 tarihinde tamamını ödeyen borçlanması geçerli hale gelen sigortalı (B), 2/5/2016 tarihinde 100 günlük askerlik süresi borçlanma tutarının iade edilmesini talep etmiştir. Borçlanma tek tebligatla yapıldığından talebi kabul edilmeyecek kısmi iade yapılmayacaktır.

Borçlanma süresinin birden fazla yapılan borçlanma talebi ile ödenmesi halinde her bir tebligat için ayrı ayrı iade işlemi yapılacaktır.

Örnek 3- 15/6/2015 tarihinde bir çocuk için, 9/12/2015 tarihinde ikinci çocuk için doğum borçlanma talebinde bulunarak, birinci çocuk için 16/6/2015 tarihinde, ikinci çocuk için 10/12/2015 tarihinde tebliğ edilen borçlanma tutarını Kanunda belirtilen süre içerisinde ödeyerek doğum borçlanması geçerli hale gelen sigortalı (C), 10/5/2016 tarihli talebiyle 9/12/2015 tarihli doğum borçlanma tutarının iadesi talep etmiştir. Bu durumda sigortalı (C)'nin 9/12/2015 tarihli talebine istinaden ödemiş olduğu borçlanma tutarının iadesi yapılacaktır.

3.4.2- (4/b) kapsamındaki sigortalıların borçlanma ve ihya tutarlarının şahıs hesabına prim ödemesi olarak aktarılması

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı sayılanlar ile 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamında sigortalı sayılanlardan; 1479 sayılı Kanunun ek 19 uncu, Kanunun geçici 17 nci ve geçici 63 üncü maddeleri kapsamında hesaplanan ihya borçlarını süresi içerisinde eksik ödeyenler veya süresi dışında ödedikleri için ihya talepleri geçersiz sayılanların ihya kapsamında ödedikleri tutarlar ilgilinin bu madde kapsamı haricinde başkaca prim borcu bulunmaması ve Kanunun 89 uncu maddesinin üçüncü fıkrasındaki zaman aşımı süresi de dikkate alınmak suretiyle talebi halinde faizsiz olarak iade edilecektir.

Örnek 1- Sigortalı (B) Kanunun geçici 17 nci maddesi kapsamında durdurulan sigortalılık sürelerini ihya etmek için talepte bulunmuş, durdurulan süreler için hesaplanan ihya tutarını

süresi içerisinde tam olarak ödemediğinden dolayı ihya talebi geçersiz sayıldığından ihya kapsamında ödenen tutarın iadesi için talepte bulunmuştur. Yapılan inceleme sonucunda Sigortalının Kuruma prim borcu bulunduğu tespit edildiğinden ihya tutarının prim borcunu karşılayacak kadar kısmı bölünerek prim koduna alınarak prim borcuna mahsup edildikten sonra kalan kısmı sigortalıya iade edilecektir.

Kanunun 41 inci madde kapsamında borçlanma talebinde bulunarak Kanunda belirtilen süre içerisinde ödeme yaparak borçlanması geçerli olan veya Kanunda belirtilen süreden sonra ödenmesi sebebiyle borçlanması geçersiz olanların bu kapsamda yapmış olduğu ödemeler prim ve yapılandırma borçlarına ya da Kuruma olan diğer borçlarına mahsup edilmeyerek sigortalının talebi halinde **(Mülga, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge)** faizsiz olarak iade edilecektir.

Örnek 2- Sigortalı (A) 20/6/2011 tarihinde askerlik borçlanması talebinde bulunarak tarafına tebliğ edilen borçlanma tutarını 21/6/2011 tarihinde ödeyerek askerlik borçlanması talebi geçerli hale gelmiştir. Sigortalı (A) daha sonradan talepte bulunarak askerlik borçlanması için ödemiş olduğu tutarın 6111 sayılı Kanun kapsamında yapılandırdığı prim borcunun ödenmeyen taksit tutarlarına sayılması talebinde bulunmuştur. Bu durumda sigortalının talebi reddedilecek askerlik borçlanması tutarı iade edilecek, prim kodunda değerlendirilmesi yapılmayacaktır.

3.5- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ya da (b) bendi kapsamında sigortalı olup 1/10/2008 tarihinden önce (c) bendi statüsündeki hizmetlerini borçlanma talebinde bulunanlar

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerine tabi sigortalıların 1/10/2008 tarihinden önce 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendine tabi hizmetleri arasında geçen ve 41 inci madde kapsamında borçlandırılacak süreleri bu Genelgede yer alan açıklamalar uyarınca borçlanacakları prime esas kazanç **(Değişik, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge)** **(Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)** Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü Kamu Görevlileri Tescil ve Hizmet Daire Başkanlığından sorulduktan sonra SGİM/SGM'ler tarafından yapılacaktır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Kanunun 41 inci Maddesine Göre Borçlanılan Sürelerin

Hizmet Olarak Değerlendirilmesi

1- Borçlanılan sürelerin hizmet olarak değerlendirilmesi

a) Kanunun 41 inci maddesinin (c) ve (i) bentlerine göre borçlandırılan süreler 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi, (i) bendine göre borçlandırılan süreler 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında; aynı maddenin (a), (b), (d), (e), (f), (g), (h) ve (j) bentlerine göre borçlandırılan süreler ise borçlandığı tarihteki 4 üncü maddenin birinci fıkrasının ilgili bendi kapsamında değerlendirilecektir.

Örnek- İlk defa 21/11/2008 tarihinde Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi çalışmaya başlayıp 15/12/2009-15/3/2010 tarihleri arasında askerliğini er olarak yapan sigortalı, 15/8/2010 tarihinde Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine

tabi sigortalı olmuştur. 12/2/2015 tarihinde Kuruma müracaat ederek askerlik süresini borçlanmıştır. Bu sigortalının borçlandığı süreler Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında geçmiş hizmet olarak değerlendirilecektir.

b) Sigortalılığı sona erdikten sonra Kanunun 41 inci maddesinin (a), (b), (d), (e), (f), (g), (h) ve (j) bentlerine göre borçlandırılan süreler en son sigortalılık statüsüne göre değerlendirilecektir.

Örnek- 21/1/2009 tarihinde Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi çalışmaya başlayıp daha sonra 24/12/2010 tarihinde işinden ayrılan sigortalı, 15/1/2010-15/3/2011 tarihleri arasında askerliğini er olarak yaptıktan sonra yeniden çalışmaya başlamadan Kuruma başvurarak askerlik süresini borçlanmıştır. Bu sigortalının borçlandığı süreler Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında geçmiş hizmet olarak değerlendirilecektir.

c) Kanunun geçici 4 üncü maddesi uyarınca haklarında 5434 sayılı Kanunun mülga hükümleri uygulanacak olan sigortalıların 41 inci maddenin **(Mülga, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge)** (f) ve (g) bentlerine göre borçlandırılan süreler, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında geçen hizmet olarak dikkate alınacaktır.

Örnek 1- İlk defa 15/3/1995 tarihinde 506 sayılı Kanuna tabi çalışmaya başlayıp 1/4/2002-1/10/2002 tarihleri arasında 6 ay ücretsiz izin kullanan sigortalı, 15/8/2009 yılında Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi sigortalı olmuştur. 12/2/2010 tarihinde Kuruma müracaat ederek ücretsiz izin süresini borçlanmıştır. Bu sigortalı 41 inci madde hükümlerine göre borçlandırılacak, borçlandığı süreler kazanç ve hizmet olarak 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında geçmiş hizmet olarak değerlendirilecektir.

Örnek 2- İlk defa 15/3/1992 tarihinde 506 sayılı Kanuna tabi çalışmaya başlayıp 1/1/1999-1/1/2001 tarihleri arasında 2 yıllık doğumda geçen süresi bulunan sigortalı, 15/8/2007 tarihinde Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi sigortalı olmuş ve 11/3/2009 tarihinde de doğumda geçen süresini borçlanmak için Kuruma müracaat etmiştir. Bu sigortalının borçlanma işlemi Kanunun 41 inci maddesine göre sonuçlandırılacak, borçlandığı süreler de hizmet ve kazanç olarak Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi sigortalılık süresi olarak değerlendirilecektir.

(Değişik, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge) (d) 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılarından daha önce Kanunun 4 üncü maddesi kapsamında sigortalılığı bulunmayanların borçlanılacak süreleri 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında, Kanunun 4 üncü maddesi kapsamında sigortalılığı bulunanların ise en son sigortalılık statüsüne göre hizmet olarak dikkate alınacaktır.

Örnek- İlk defa 15/3/1992 tarihinde 506 sayılı Kanuna tabi çalışmaya başlayan sigortalı 1/10/1992-31/12/1992 tarihleri arasındaki 3 aylık süreyi grevde geçirdikten sonra işinden ayrılmıştır. Daha sonra 1/1/1994 tarihinden itibaren 2925 sayılı Kanuna tabi olarak sigortalılığı başlayan ve halen devam eden bu sigortalı grevde geçen süresini borçlanmıştır. Borçlandığı bu

süreler Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi sigortalılık süresi olarak değerlendirilecektir.

e) Kanunun 4 üncü maddesi kapsamında zorunlu sigortalılığı sona erdikten sonra isteğe bağlı sigortaya prim ödeyenlerden sigortalılığı sona erdikten sonra Kanunun 41 inci maddesinin (a), (b), (d), (e), (f), (g) ve (h) bentlerine göre borçlandırılan süreler 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında dikkate alınacaktır.

Örnek- 15/4/1995-25/3/2008 süresinde 506 sayılı Kanuna tabi çalışan, 1/8/2007 tarihinden itibaren 506 sayılı Kanunun 85 inci maddesine göre isteğe bağlı sigortalı olan ve 1/10/2008 tarihinden itibaren Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi isteğe bağlı sigortalılığını devam ettiren sigortalı, 1/1/1999-1/1/2001 tarihleri arasında geçen 2 yıllık doğum süresini 11/3/2011 tarihinde borçlanmak için Kuruma müracaat etmiştir. Bu sigortalının borçlanma işlemi Kanunun 41 inci maddesine göre sonuçlandırılacak, borçlandığı süreler de hizmet ve kazanç olarak Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi sigortalılık süresi olarak değerlendirilecektir.

f) Kanunun 5 inci maddesine tabi sigortalıların borçlandıkları süreler Kanunun 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında hizmet olarak sayılacaktır.

Örnek - 2/4/1986-2/12/1988 tarihleri arasında askerlik yapan ve 1/1/2009 tarihinden itibaren de Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında çalışması nedeniyle adına kısa vadeli sigorta ve genel sağlık sigortası primleri ödenen sigortalı 1/1/2010 tarihinden itibaren de aynı kapsamda isteğe bağlı sigortalı olduktan sonra borçlanma talebinde bulunmuştur. Bu sigortalının borçlandığı süreler Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sayılacaktır.

2008 yılı Ekim ayı başından önce geçen ve bu tarihten sonra Kanunun 41 inci maddesine göre borçlanılan sürelerle bu sürelerle ait kazançlar Kanunla yürürlükten kaldırılan ilgili kanun hükümlerine göre değerlendirilecektir.

Kanunun 41 inci maddesine göre yapılacak borçlanmalarda seçilen prime esas kazanç, borçlanma tutarının ödendiği tarihteki prime esas asgari kazanç ile oranlanarak, bulunan oran ilgili ayın prime esas asgari kazancı ile çarpılarak hesaplanan tutar, ilgili ayın prime esas kazancı olarak kabul edilecektir. Ancak, hesaplanan prime esas kazanç hiçbir suretle o ayın prime esas azami kazancını geçmeyecektir.

1479 sayılı Kanunun mülga 51 inci maddesinde diğer sosyal güvenlik kanunlarına tabi çalıştıktan sonra bu Kanunun kapsamına girenlerin çalıştıkları bu sürelerinin dikkate alınarak basamaklarının yeniden belirleneceği öngörülmekte iken borçlanılan sürelerin basamak intibakında dikkate alınacağına dair herhangi bir hüküm bulunmadığından, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi olan sigortalıların, 1/10/2008 tarihinden önce geçen borçlanılacak sürelerinden 1/10/2008 tarihinden sonra kendileri veya hak sahiplerinin Kanunun 41 inci maddesi gereğince borçlanmaları halinde borçlanılan süreler aylıkların hesabında gün sayısına eklenecek, ancak kazanç hesabında dikkate alınmayacaktır.

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre sigortalı olanların borçlandırılan süreleri, aynı Kanunun 32 nci maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendi gereğince hak

sahiplerine ölüm aylığı bağlanması sırasında aranan en az 5 yıllık sigortalılık süresinin ve toplam 900 prim ödeme gün sayısının hesabında dikkate alınmaz.

Kanun gereğince yapılacak borçlanmalarda hizmet, borçlanma tutarının ödendiği tarihte geçerli olacaktır.

(Ek, 3/7/2015 tarihli ve 2015/19 sayılı Genelge) g) Haklarında ölüm aylığı bağlanması için Kanunun 32 nci maddesinde öngörülen şartlar oluşmasına rağmen aylık miktarının artırılması düşüncesiyle borçlanma müracaatında bulunan hak sahiplerinin borçlanma taleplerinin dikkate alınarak borçlanması yapmalarında kanunen herhangi bir engel bulunmamaktadır. Ancak, borçlanılacak süreler ile birlikte ölüm aylığına müstehak olmadığı anlaşılan hak sahiplerinin borçlanma işlemleri yapılmayacaktır.

(Ek, 3/7/2015 tarihli ve 2015/19 sayılı Genelge) h) 2829 Sayılı Kanunun mülga 8 inci maddesine göre, birleştirilmiş hizmet süreleri toplamı üzerinden ilgililere; son yedi yıllık fiili hizmet süresi fazla olan Kurumca, hizmet sürelerinin eşit olması halinde ise eşit hizmet sürelerinden sonuncusunun tabi olduğu kurumca, kendi mevzuatına göre aylık bağlanmakta ve ödenmektedir. Kanunun 41 inci maddesine göre yapılan borçlanmalarda, borçlanma sürelerinin ilgili aylara mal edilmesinden sonra bu sürelerin son yedi yıllık fiili hizmet süresi içerisinde yer alması halinde son yedi yıldaki en fazla hizmetin geçtiği statü belirlenirken borçlanma süreleri dikkate alınacaktır.

2- Sigortalılığın başlangıç tarihinden önceki borçlandırılan sürelerin değerlendirilmesi

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi sigortalıların Kanunun 41 inci maddesine göre yapacakları borçlanmalarda, 2008 yılı Ekim ayı başından önceki sürelerde borçlanılan prime esas gün sayısı borçlanılan ilgili aylara mal edilmekte olup, borçlandırılan sürenin Kanuna göre tespit edilen sigortalılığın başlangıç tarihinden önceki süreye ait olması halinde sigortalılığın başlangıç tarihi, borçlandırılan gün sayısı kadar geriye götürülecek prime esas kazançlar ise **(Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)** geriye götürülen sürelerdeki ilgili aylara mal edilecektir.

(Mülga, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Örnek 1- 5/10/1998 tarihinde 506 sayılı Kanun kapsamında çalışmaya başlayan sigortalı, 21/5/1993-21/1/1995 tarihleri arasında yaptığı askerlik hizmetini, prime esas asgari günlük kazanç üzerinden borçlanmak için 9/3/2018 tarihinde müracaat etmiş, 600 gün karşılığı borçlanma tutarı 12/3/2018 tarihinde sigortalıya tebliğ edilmiş, 13/3/2018 tarihinde borçlanma tutarının tamamını ödemiştir. Bu durumda sigortalının hizmet süresinin başlangıcı ve prime esas kazançları aşağıdaki şekilde olacaktır.

Askerlik süresi : 21/5/1993-21/1/1995

Borçlanılan gün sayısı : 21/5/1993 – 20/1/1995 (600 gün-1 yıl, 8 ay)

Borç ödeme tarihi : 13/3/2018

Borcun ödendiği tarihteki asgari günlük kazanç : 67,65 TL

Borçlandığı günlük kazanç : 67,65 TL

Ödenen 1 günlük primin ödeme tarihindeki asgari kazanca oranı : $67,65 / 67,65 = 1$

Prime esas kazanç hesabı

Yıl	Ay	Gün	İlgili Ayın Asgari Kazancı	Oran	İlgili Ay İçin Hesaplanan Kazanç
1997	Şubat	26	18.818.150	1	18.818.150
	Mart	30	25.624.950	1	25.624.950
	Nisan	30	25.624.950	1	25.624.950
	Mayıs	30	25.624.950	1	25.624.950
	Haziran	30	25.624.950	1	25.624.950
	Temmuz	30	36.941.130	1	36.941.130
	Ağustos	30	36.941.130	1	36.941.130
	Eylül	30	36.941.130	1	36.941.130
	Ekim	30	36.941.130	1	36.941.130
	Kasım	30	36.941.130	1	36.941.130
	Aralık	30	36.941.130	1	36.941.130
1998	Ocak	30	50.052.000	1	50.052.000
	Şubat	30	50.052.000	1	50.052.000
	Mart	30	50.052.000	1	50.052.000
	Nisan	30	50.052.000	1	50.052.000
	Mayıs	30	50.052.000	1	50.052.000
	Haziran	30	50.052.000	1	50.052.000
	Temmuz	30	63.108.330	1	63.108.330
	Ağustos	30	63.108.330	1	63.108.330
	Eylül	30	63.108.330	1	63.108.330
	Ekim	4	9.346.500	1	9.346.500

Sigortalı ilk defa 5/10/1998 tarihinde işe başladığından 1 yıl, 8 ay geriye gidildiğinde sigortalılık başlangıç tarihi 5/2/1997 tarihi olacaktır.

Hizmet süresinin başlangıcı : 5 10 1998

8 1
5 2 1997

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Örnek 2- 1479 sayılı Kanun kapsamındaki sigortalılığı 2/4/1995 tarihinde başlatılan sigortalı, 21/5/1993-21/1/1995 tarihleri arasında yaptığı askerlik hizmetini, prime esas asgari günlük kazanç üzerinden borçlanmak için 10/4/2018 tarihinde müracaat etmiş, 600 gün karşılığı borçlanma tutarı 24/4/2018 tarihinde sigortalıya tebliğ edilmiş, 25/4/2018 tarihinde borçlanma tutarının tamamını ödemiştir.

Sigortalının ilk defa 2/4/1995 tarihinde işe başladığından 1 yıl, 8 ay geriye gidildiğinde sigortalılık başlangıç tarihi 2/8/1993 tarihi olacaktır. Ancak, borçlanılan sürenin 1/10/2008 tarihinden önceki bir süre olması nedeniyle borçlanılan süre ilgili ayına mal edilmeyecek, sadece prim ödeme gün sayısı olarak değerlendirilecektir.

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Örnek 3- (4/b) kapsamındaki sigortalılığı 2/10/2012 tarihinde başlatılan sigortalı, 2/5/2006-2/5/2012 tarihleri arasındaki doktora öğrenimini prime esas asgari günlük kazanç üzerinden borçlanmak için 26/2/2018 tarihinde müracaat etmiş borçlanma tutarı 2/3/2018 tarihinde sigortalıya tebliğ edilmiş, 5/3/2018 tarihinde borçlanma tutarının tamamını ödemiştir. Bu durumda sigortalının hizmet süresinin başlangıcı ve prime esas kazançları aşağıdaki şekilde olacaktır.

Doktora süresi : 2/5/2006-2/5/2012

Borçlanılan gün sayısı : 3/5/2006-2/5/2012 (6 yıl-2160 gün)

Borç ödeme tarihi : 3/1/2018

Borcun ödendiği tarihteki asgari günlük kazanç : 67,65 TL

Borçlandığı günlük kazanç : 59,25 TL

Ödenen 1 günlük primin ödeme tarihindeki asgari kazanca oranı : $59,25 / 67,65 = 0,88$ çıksa da bu oran "1"den küçük olamayacağından oran "1" kabul edilecektir.

Prime esas kazanç hesabı

Yıl	Ay	Gün	İlgili Ayın Asgari Kazancı	Oran	İlgili Ay İçin Hesaplanan Kazanç
2008	Ekim	30	638,70	1	638,70
	Kasım	30	638,70	1	638,70
	Aralık	30	638,70	1	638,70
2009	Ocak	30	666,00	1	666,00
	Şubat	30	666,00	1	666,00
	Mart	30	666,00	1	666,00
	Nisan	30	666,00	1	666,00
	Mayıs	30	666,00	1	666,00
	Haziran	30	666,00	1	666,00
	Temmuz	30	693,00	1	693,00
	Ağustos	30	693,00	1	693,00
	Eylül	30	693,00	1	693,00
	Ekim	30	693,00	1	693,00
	Kasım	30	693,00	1	693,00
	Aralık	30	693,00	1	693,00
2010	Ocak	30	729,00	1	729,00
	Şubat	30	729,00	1	729,00
	Mart	30	729,00	1	729,00
	Nisan	30	729,00	1	729,00
	Mayıs	30	729,00	1	729,00
	Haziran	30	729,00	1	729,00
	Temmuz	30	760,50	1	760,50
	Ağustos	30	760,50	1	760,50
	Eylül	30	760,50	1	760,50
	Ekim	30	760,50	1	760,50
	Kasım	30	760,50	1	760,50
	Aralık	30	760,50	1	760,50
2011	Ocak	30	796,50	1	796,50

	Şubat	30	796,50	1	796,50
	Mart	30	796,50	1	796,50
	Nisan	30	796,50	1	796,50
	Mayıs	30	796,50	1	796,50
	Haziran	30	796,50	1	796,50
	Temmuz	30	837,00	1	837,00
	Ağustos	30	837,00	1	837,00
	Eylül	30	837,00	1	837,00
	Ekim	30	837,00	1	837,00
	Kasım	30	837,00	1	837,00
	Aralık	30	837,00	1	837,00
2012	Ocak	30	886,50	1	886,50
	Şubat	30	886,50	1	886,50
	Mart	30	886,50	1	886,50
	Nisan	30	886,50	1	886,50
	Mayıs	30	886,50	1	886,50
	Haziran	30	886,50	1	886,50
	Temmuz	30	940,50	1	940,50
	Ağustos	30	940,50	1	940,50
	Eylül	30	940,50	1	940,50
	Ekim	2	62,70	1	62,70

Sigortalı ilk defa 2/10/2012 tarihinde işe başladığından 6 yıl geri gidildiğinde sigortalılık başlangıç tarihi 2/10/2006 tarihi olacaktır. Ayrıca, 2/5/2006-2/5/2012 tarihleri arasındaki borçlanma sürelerinin 1/10/2008 tarihine kadar ki bölümü yukarıdaki gibi ilgili aylarına mal edilecek olup, kalan süreleri ise sadece prim ödeme gün sayısı olarak değerlendirilecektir.

(Ek, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge) 1479, 2926, 5434 sayılı Kanunlar ile 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesine göre borçlanma yapıldıktan sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi çalışması olanlardan bu kapsamda aylık bağlanacakların anılan kanunlar kapsamındaki sigortalılık başlangıç tarihinden önceki borçlanma gün sayıları kadar geriye gidilerek sigortalılık başlangıç tarihi belirlenecektir. **(Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)** Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü Kamu Görevlileri Tescil ve Hizmet Daire Başkanlığından alınan hizmet süresi (askerlik borçlanması, aylıksız izin borçlanması, yedek subaylık süresi, fiili hizmet vb) açıkça belirtilmemiş hizmet yazıları hakkında hizmet süresinin ne olduğu belirlenmeden ünitelerce herhangi bir işlem yapılmayacaktır.

Örnek 1- 13/3/1988- 15/2/1990 tarihleri arasında 506 sayılı Kanuna, 15/2/1990-14/3/2005 tarihleri arasında 5434 sayılı Kanuna tabi sigortalı 5/9/1985-5/3/1987 tarihleri arasındaki 1 yıl 6 ay askerlik süresini 5434 sayılı Kanuna göre borçlanmış, 3/7/2005-31/12/2013 tarihleri arasında 506 sayılı (4/a) Kanuna tabi çalışmıştır. Sigortalılık süresi başlangıç tarihi 13/3/1988 tarihinden 5434 sayılı Kanuna göre yaptığı 1 yıl 6 ay geri gidilerek tespit edilerek aylığa hak kazanma koşulları belirlenecektir.

Örnek 2- Örnek 1'deki sigortalının hizmetlerinin 1479 sayılı Kanuna tabi geçmiş olması halinde (4/b) sigortalılığında aylık bağlanmasında sigortalılık süresi değil 25 tam yıl prim ödeme

şartı arandığından 5434 sayılı Kanuna göre yapılan borçlanma sigortalının toplam gün sayısına ilave edilerek aylığa hak kazanma koşulları belirlenecektir.

(Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) Sigortalılık başlangıç tarihinden önce borçlanılabilecek birden fazla süresi (askerlik, avukatlık staj süresi, doktora, yurt dışı hizmet borçlanması vb) bulunan sigortalılardan bu sürelerin tamamını borçlanan yahut bu sürelerden birini borçlanmış, daha sonraki bir tarihte diğer süresini borçlanan sigortalıların borçlandıkları sürelerden sigortalılık başlangıç tarihine en yakın olan ilk süresi, ardından kalan süresi borçlandırılarak sigortalılık başlangıç tarihinden geriye doğru geriye götürülen sürelerle mal edilecektir.

(Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) Örnek 1- Sigortalılık başlangıç tarihi 2/3/1995 olan sigortalı (A), 25/2/2019 tarihinde prime esas günlük kazancın alt sınırından 25/2/1991-25/8/1992 tarihleri arasında geçen askerlik süresi ile 6/5/1993-20/5/1994 tarihleri arasında geçen avukatlık staj süresini borçlanma talebinde bulunmuş, 6/3/2019 tarihinde tebliğ edilen borcun tamamını 4/4/2019 tarihinde ödemiştir. Bu durumda, öncelikle sigortalılık başlangıç tarihine en yakın olan avukatlık staj süresi, ardından askerlik süresi borçlandırılacak ve sigortalının hizmet süresinin başlangıcı ile bitişi aşağıdaki şekilde olacaktır.

- 1.Avukatlık staj süresi : 6/5/1993-20/5/1994
Borçlanma süresi : 21/5/1993-20/5/1994 (360 gün)
2.Askerlik süresi : 25/2/1991-25/8/1992
Borçlanma süresi : 25/2/1991-24/8/1992 (540 gün)
Borç ödeme tarihi : 4/4/2019
Borcun ödendiği tarihteki asgari günlük kazanç : 85,28 TL
Borçlandığı günlük kazanç : 85,28 TL
Ödenen 1 günlük primin ödeme tarihindeki asgari kazanca oranı : $85,28 / 85,28 = 1$

Borçlanma Türü	Dönem	Gün
Askerlik Borçlanması	2/9/1992 – 1/3/1994	540
A. Staj Süresi Borçlanması	2/3/1994 – 1/3/1995	360
Zorunlu Sigortalılık	2/3/1995- Devam ediyor	--

Sigortalı ilk defa 2/3/1995 tarihinde işe başladığından toplam borçlanma süresi olan 2 yıl, 6 ay geriye gidildiğinde sigortalılık başlangıç tarihi 2/9/1992 tarihi olacaktır.

(Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) Örnek 2- Sigortalılık başlangıç tarihi 2/3/2000 olan sigortalı (B), 15/1/2019 tarihinde prime esas günlük kazancın alt sınırından 7/10/1995-30/10/1996 tarihleri arasında geçen avukatlık staj süresini borçlanmış ve tarafına 21/1/2019 tarihinde tebliğ edilen borcun 200 güne karşılık gelen kısmını 23/1/2019 tarihinde ödemiştir. Bu defa, 15/2/2019 tarihinde prime esas günlük kazancın alt sınırından 2/2/1997-2/10/1998 tarihleri arasındaki askerlik süresini borçlanmış ve tarafına 23/2/2019 tarihinde tebliğ

edilen 600 gün karşılığı borcun tamamını 26/2/2019 tarihinde ödemiştir. Bu durumda, her ne kadar ilk olarak avukatlık staj süresi borçlandırılmış ise de sigortalılık başlangıç tarihine en yakın borçlanma süresi askerliğe ait olduğundan sigortalılık başlangıç tarihinden geriye ilk olarak askerlik ardından avukatlık staj süresi borçlandırılarak geriye götürülen süreler gün kazanç olarak mal edilecektir.

1. Askerlik süresi : 2/2/1997-2/10/1998
Borçlanma süresi : 2/2/1997-1/10/1998 (600 gün)
Ödenen Gün Sayısı : 600 gün
Borç ödeme tarihi : 26/2/2019
2. Avukatlık Staj süresi : 7/10/1995-30/10/1996
Borçlanma süresi : 1/11/1996-30/10/1996 (360 gün)
Ödenen Gün Sayısı : 200 gün
Borç ödeme tarihi : 23/1/2019
- Borcun ödendiği tarihteki asgari günlük kazanç : 85,28 TL
Borçlandığı günlük kazanç : 85,28 TL
Ödenen 1 günlük primin ödeme tarihindeki asgari kazanca oranı : $85,28 / 85,28 = 1$

Borçlanma Türü	Dönem	Gün
A. Staj Süresi Borçlanması	12.12.1997 – 1/7/1998	200
Askerlik Borçlanması	2/7/1998 – 1/3/2000	600
Zorunlu Sigortalılık	2/3/2000 - Devam ediyor	--

Sigortalı ilk defa 2/3/2000 tarihinde işe başladığından toplam borçlanma süresi olan 2 yıl, 2 ay, 20 gün geriye gidildiğinde sigortalılık başlangıç tarihi 12/12/1997 tarihi olacaktır.

(Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) Örnek 3- Türkiye'de 2/10/1995-15/4/2001 tarihleri arasında 5510 sayılı Kanunun 4/1-(a) bendi kapsamında çalışması bulunan sigortalı, 22/11/2019 tarihli yurt dışı borçlanma talep dilekçesiyle Almanya'da geçen 1/1/1990-31/12/1992 tarihleri arasında 720 gün sigortalılık süresinin tamamını; yine aynı tarihli borçlanma talep dilekçesi ile de 2/5/1988-2/11/1989 tarihleri arasındaki askerlik süresini borçlanma talebinde bulunmuştur. Sigortalı tarafından yurt dışı borçlanma tutarı 15/12/2019 tarihinde, askerlik borçlanması tutarı ise 18/12/2019 tarihinde ödenmiştir. Bu durumda, Türkiye'de ilk işe giriş tarihi olan 2/10/1995 tarihinden geriye doğru önce yurt dışı borçlanma süreleri, ardından askerlik borçlanma süreleri götürülen süreler gün ve kazanç olarak mal edilecektir.

1. Yurt dışı Çalışma Süresi : 1/1/1990 – 31/12/1992
Ödenen Gün Sayısı : 720 gün (Tamamı)
Ödeme Tarihi : 15/12/2019
2. Askerlik Süresi : 2/5/1988-2/11/1989
Ödenen Gün Sayısı : 540 gün (Tamamı)

Ödeme Tarihi : 18/12/2019

Borcun ödendiği tarihteki asgari günlük kazanç : 85,28 TL

Borçlandığı günlük kazanç : 85,28 TL

Ödenen 1 günlük primin ödeme tarihindeki asgari kazanca oranı : $85,28 / 85,28 = 1$

Statü	Borçlanma Türü	Dönem	Gün	Kazanç
4/1-(a)	Askerlik Borçlanması	2/4/1992 – 1/10/1993	540	Var
4/1-(b)	Yurtdışı Hizmet Borçlanması	2/10/1993 – 1/10/1995	720	Var
4/1-(a)	Zorunlu Sigortalılık	2/10/1995 – 15/4/2001	1995	Var

(Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge) Örnek 4- Türkiye’de sigortalılığı bulunmayan (A), 12/12/2019 tarihli yurt dışı borçlanma talep dilekçesiyle 1/1/1990-31/12/1995 tarihleri arasında Avusturya’da geçen 1800 gün sigortalılık süresinin tamamını borçlanarak tahakkuk eden borçlanma tutarını 20/12/2019 tarihinde ödemiş ve ardından 22/12/2019 tarihli borçlanma talep dilekçesi ile de 2/2/1996-2/8/1997 tarihleri arasındaki askerlik süresini borçlanmış ve tahakkuk eden borçlanma tutarını 25/12/2019 tarihinde ödemiştir. Bu durumda, Türkiye’de çalışması bulunmayan sigortalının yurt dışı borçlanma tutarını ödediği 20/12/2019 tarihinden geriye doğru önce askerlik borçlanma süreleri kazançsız olarak sadece gün olarak, ardından yurt dışı borçlanma süreleri gün ve kazanç olarak götürülen sürelerle mal edilecek olup, her iki borçlanmanın da statüsü 4/1-(b) olacaktır.

1. Askerlik Süresi : 2/2/1996 – 2/8/1997

Ödenen Gün Sayısı : 540 gün (Tamamı)

Ödeme Tarihi : 25/12/2019

2. Yurt Dışı Çalışma Süresi : 1/1/1990 – 31/12/1995

Ödenen Gün Sayısı : 1800 gün (Tamamı)

Ödeme Tarihi : 20/12/2019

Borcun ödendiği tarihteki asgari günlük kazanç : 85,28 TL

Borçlandığı günlük kazanç : 85,28 TL

Ödenen 1 günlük primin ödeme tarihindeki asgari kazanca oranı : $85,28 / 85,28 = 1$

Statü	Borçlanma Türü	Dönem	Gün	Kazanç
4/1-(b)	Yurtdışı Hizmet Borçlanması	21/6/2013 – 20/6/2018	1800	Var
4/1-(b)	Askerlik Borçlanması	21/6/2018 – 20/12/2019	540	Yok
--	Y.Borçlanma Ödeme Tarih	20/12/2019	--	--

3- Borç tutarının kısmi ödenmesi halinde hizmetlerin değerlendirilmesi

Kanunun 41 inci maddesi gereğince, sigortalılar ya da hak sahipleri borçlanılan sürelerin tamamını ödeyebilecekleri gibi bir kısmını da ödeyebileceklerdir. Bu durumda borçlanılan hizmetin prime esas kazanç olarak değerlendirilmesinde hizmet süresinin sonundan başa doğru değerlendirilme yapılacaktır.

(Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Örnek 1- 2/1/2000 tarihinde 506 sayılı Kanun kapsamında çalışmaya başlayan sigortalı, 6/6/1986-6/12/1987 tarihleri arasında yaptığı askerlik hizmetini, günlük 95,00 TL prime esas kazanç üzerinden borçlanmak için 15/6/2018 tarihinde müracaat etmiş, 21/6/2018 tarihinde tebliğ edilen $(95,00 \times \% 32 = 30,40 \text{ TL}, 30,40 \times 540 = 16.416,00 \text{ TL})$ borçlanma 4.560,00 TL'lik kısmını 2/7/2018 tarihinde ödemiştir. Bu durumda sigortalının hizmet süresinin başlangıcı ve prime esas kazançları aşağıdaki şekilde olacaktır.

Askerlik süresi : 6/6/1986 - 6/12/1987

Borçlanılan gün sayısı : 6/6/1986- 5/12/1987 (1 yıl 6 ay-540 gün)

Primi ödenen gün sayısı : $4.560,00 / 30,40 = 150$ gün

Borç ödeme tarihi : 2/7/2018

Borcun ödendiği tarihteki asgari günlük kazanç : 67,65 TL

Borçlandığı günlük kazanç : 95,00 TL

Ödenen 1 günlük primin ödeme tarihindeki asgari kazanca oranı : $95,00 / 67,65 = 1,40$

Prime esas kazanç hesabı

Yıl	Ay	Gün	İlgili Ayın Asgari Kazancı	Oran	İlgili Ay İçin Hesaplanan Kazanç
1999	Ağustos	29	109.910.000	1,40	153.874.000
	Eylül	30	113.700.000	1,40	159.180.000
	Ekim	30	113.700.000	1,40	159.180.000
	Kasım	30	113.700.000	1,40	159.180.000
	Aralık	30	113.700.000	1,40	159.180.000
2000	Ocak	1	4.000.000	1,40	5.600.000

Sigortalı ilk defa 2/1/2000 tarihinde işe başladığından 5 ay geriye gidildiğinde sigortalılık başlangıç tarihi 2/8/1999 tarihi olacaktır.

Hizmet süresinin başlangıcı: 2 1 2000

— 5 —

2 8 1999

(Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Örnek 2- Örnek 1'deki sigortalı askerlik hizmetinden kalan süreyi 21/9/2018 tarihinde prime esas günlük asgari kazanç üzerinden borçlanmak için müracaat etmiş, $(67,65 \times \% 32 \times 390 = 8.442,72 \text{ TL})$ borçlanma tutarının bu defa 1.948,32 TL'lik kısmını 28/9/2018 tarihinde ödemiştir. Bu durumda sigortalının hizmet süresinin başlangıcı ve prime esas kazançları aşağıdaki şekilde olacaktır.

Askerlik süresi : 6/6/1986-6/12/1987

Borçlanılan gün sayısı : 6/6/1986-5/7/1987 (1 yıl 1 ay, 390 gün)

Primi ödenen gün sayısı : $1.948,32 / 21,65 = 90$ gün

Borç ödeme tarihi : 28/9/2018

Borcun ödendiği tarihteki asgari günlük kazanç : 67,65 TL

Borçlandığı günlük kazanç : 67,65 TL

Ödenen 1 günlük primin ödeme tarihindeki asgari kazanca oranı: $67,65 / 67,65 = 1$

Prime esas kazanç hesabı :

Yıl	Ay	Gün	İlgili Ayın Asgari Kazancı	Oran	İlgili Ay İçin Hesaplanan Kazanç
1999	Mayıs	29	90.253.800	1	90.253.800
	Haziran	30	93.366.000	1	93.366.000
	Temmuz	30	113.700.000	1	113.700.000
	Ağustos	1	3.790.000	1	3.790.000

Sigortalı ikinci borçlanması hizmet başlangıç tarihi 2/8/1999 tarihinden borçlandığı 3 ay süre geriye gidildiğinde sigortalılık başlangıç tarihi bu defa 2/5/1999 tarihi olacaktır.

Hizmet süresinin başlangıcı : 2 8 1999

___ 3 ___

2 5 1999

(Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Örnek 3- Halen Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi sigortalı, 1/7/1987 – 25/11/1987 tarihleri arasında sigortalı çalışmış, 9/11/1990 – 13/5/1991 tarihleri arasında mahkemede, 13/5/1991 – 12/11/1991 tarihleri arasında da avukat yanında staj yapmış ve 19/4/2018 tarihinde söz konusu süreyi 78,00 TL prime esas kazanç üzerinden borçlanmak için müracaat etmiş, 27/4/2018 tarihinde tebliğ edilen $(78,00 \times \% 32 = 24,96 \text{ TL}, 24,96 \times 360 = 8.985,60 \text{ TL})$ borçlanma tutarının 5.990,40 TL'lik kısmını 30/4/2018 tarihinde ödemiştir. Bu durumda sigortalının hizmet süresinin başlangıcı ve prime esas kazançları aşağıdaki şekilde olacaktır.

Avukatlık staj süresi : 9/11/1990 – 13/5/1991, 13/5/1991 – 12/11/1991

Borçlanılan gün sayısı : 13/11/1990 – 12/11/1991 360 gün (1 yıl)

Primi ödenen gün sayısı : $5.990,40 / 24,96 = 240$ gün

Borç ödeme tarihi : 30/4/2018

Borcun ödendiği tarihteki asgari günlük kazanç : 67,65 TL

Borçlandığı günlük kazanç : 78,00 TL

Ödenen 1 günlük primin ödeme tarihindeki asgari kazanca oranı : $78,00 / 67,65 = 1,15$

Prime esas kazanç hesabı :

Yıl	Ay	Gün	İlgili Ayın Asgari Kazancı	Oran	İlgili Ay İçin Hesaplanan Kazanç
1991	Mart	18	211.212	1,15	242.893,80
	Nisan	30	352.020	1,15	404.823
	Mayıs	30	352.020	1,15	404.823
	Haziran	30	352.020	1,15	404.823
	Temmuz	30	470.010	1,15	540.511,50
	Ağustos	30	470.010	1,15	540.511,50
	Eylül	30	470.010	1,15	540.511,50
	Ekim	30	470.010	1,15	540.511,50
	Kasım	12	188.004	1,15	216.204,60

4- Ay içinde 30 günden az prim ödenen sigortalıların doğum borçlanmasında dikkate alınacak sürelerinin hesaplanması

Doğum borçlanması talebi kabul edilen kadın sigortalının iki yıllık borçlanma süresi içinde zorunlu sigortalı hizmetlerinin olması halinde, zorunlu sigortalılık süreleri borçlanma sürelerinden düşülecektir.

Zorunlu hizmetlerin borçlanma süresinden düşülmesinde sigortalının işe giriş ve çıkış tarihlerinin dört aylık sigorta primleri bordrosunda bulunmaması halinde o ayın son gününden başlayarak geriye doğru gidilerek zorunlu hizmet tespit edilecektir. Ay içinde zorunlu sigortadan geriye kalan süreler 30 güne tamamlanacak şekilde borçlanma süresi olarak kabul edilecektir. 1/4/1983 tarihinden önce üç aylık sigorta primleri bordrosu ile bildirilen hizmetler hakkında dönemin sonundan geriye doğru gidilerek tespit yapılacaktır.

Örnek- 506 sayılı Kanuna tabi çalışmakta iken 8/7/1990 tarihinde doğum yapan sigortalı, 31/3/1992 tarihinde işten ayrılmış, 1/4/1992 tarihinden itibaren isteğe bağlı sigortaya prim ödemeye başlamıştır. Sigortalının 1990/II, 1991/I, II, III ve 1992/I inci dönem dört aylık sigorta prim bordrolarında 120 günden eksik süreleri bulunduğundan bu süreleri borçlanabilecektir. Sigortalının borçlanabileceği süre aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır.

Dönem Bordros u	Bordrodaki Gün Sayısı	Bordroda Prim Ödenen Aylar		Zorunlu Hizmet*	Borçlanılacak Hizmet
		Ay	Gün		
1990 / II	30	Mayıs	-	-	-
		Haziran	-	-	-
		Temmuz	15	16/7/1990-30/7/1990	1/7/1990-15/7/1990
		Ağustos	15	16/8/1990-30/8/1990	1/8/1990-15/8/1990
1991 / I	60	Ocak	5	26/1/1991-30/1/1991	1/1/1991-25/1/1991
		Şubat	10	21/2/1991-30/2/1991	1/2/1991-20/2/1991
		Mart	25	06/3/1991-30/3/1991	1/3/1991-5/3/1991
		Nisan	20	11/4/1991-30/4/1991	1/4/1991-10/4/1991
1991 / II	63	Mayıs	18	13/5/1991-30/5/1991	1/5/1991-12/5/1991
		Haziran	16	15/6/1991-30/6/1991	1/6/1991-14/6/1991
		Temmuz	15	16/7/1991-30/7/1991	1/7/1991-15/7/1991
		Ağustos	14	17/8/1991-30/8/1991	1/8/1991-16/8/1991
1991 / III	62	Eylül	17	14/9/1991-30/9/1991	1/9/1991-13/9/1991
		Ekim	15	16/10/1991-30/10/1991	1/10/1991-15/10/1991
		Kasım	15	16/11/1991-30/11/1991	1/11/1991-15/11/1991
		Aralık	15	16/12/1991-30/12/1991	1/12/1991-15/12/1991
1992 / I	45	Ocak	15	16/1/1992-30/01/1992	1/1/1992-15/1/1992
		Şubat	15	16/2/1992-30/2/1992	1/2/1992-15/2/1992
		Mart	15	16/3/1992-30/3/1992	1/3/1992-15/3/1992
		Nisan	-	-	-

*Ay içindeki zorunlu çalışma süresi borçlanma ile 30 güne tamamlandığı için 28, 29 ve 31 gün çeken aylarda hizmet 30 gün olarak dikkate alınmıştır.

4857 sayılı Kanunun 13 üncü ve 14 üncü maddeleri gereğince kısmi süreli veya çağrı üzerine çalışanlar, Kanuna göre ev hizmetlerinde ay içerisinde 30 günden az çalışan sigortalılar, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı her derece ve türdeki örgün ve yaygın eğitim kurumlarında ek ders ücreti karşılığında ilgili mevzuatı çerçevesinde uzman ve usta öğretici olarak çalıştırılıp prim ödeme gün sayısı ay içerisinde hak kazandıkları brüt ek ders ücreti toplam tutarının, prime esas günlük kazanç alt sınırına bölünmesi sonucu tespit edilenlerin gün sayısı otuzun altında olanların doğum borçlanması talebinde bulunmaları halinde zorunlu sigortalılık süresi dışında kalan süreleri borçlanma kapsamında değerlendirilecektir.

Örnek- 1/6/2005 tarihinde 506 sayılı Kanun kapsamında çalışmaya başlayan sigortalı, kısmi süreli çalışması nedeniyle işvereni tarafından hizmetleri her ay 8 ile 10 gün arasında olmak üzere Kuruma bildirilmiştir. Sigortalı 4/3/2007 tarihinde doğum yapmış 30/6/2007 tarihine kadar ücretsiz izin kullanmış, 2007 yılı Temmuz ayında yeniden çalışmaya başlamış, 15/3/2008 tarihinde işten ayrılmış, 22/7/2010 tarihinde doğum borçlanması yapmak için talepte bulunmuştur. Sigortalının 4/3/2007-30/6/2007 tarihleri, 2007 yılı Temmuz ve 2008 yılı Mart ayı arasında kısmi çalışılan günler dışında kalan süreler ile 2008 yılı Nisan ayı ile 4/3/2009 tarihi arasındaki süreleri borçlandırılacaktır.

5- 1479 sayılı Kanuna göre yapılan borçlanmaların değerlendirilmesi

5.1- Kurum kodu uygulamaları

5.1.1- Eksik tahsil edilen askerlik borçlanmaları (Değişik, 28/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge) (Değişik, 3/7/2015 tarihli ve 2015/19 sayılı Genelge)

1479 sayılı Kanunun mülga ek 9 uncu maddesi gereğince, askerlik borçlanması sigortalının talep tarihinde bulunduğu basamağın primi üzerinden hesaplanmakta olup, borçlanma tutarının tebliğ tarihinden itibaren Kanunda belirtilen süre içinde tam olarak ödenmesi halinde borçlanma geçerli sayılmıştır.

(Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) Kanunun 88 inci maddesine 6552 sayılı Kanunla 11/9/2014 tarihinden itibaren ilave edilen yirmiikinci fıkra gereğince sigortalılar ile tüzel kişilerin kasıt, kusur, hata veya yanıltıcı beyanından kaynaklanmaması şartıyla, sigortalılarca ödenen borçlanma tutarlarının noksan tahakkuk ettirildiğinin Kurumca sonradan tespit edilmesi halinde, tespit edilen fark borçlanma tutarına ilişkin borç aslı sigortalılara tebliğ edilerek, borcun tebliğ tarihinden itibaren en geç bir aylık sürede ödenmesi istenecek olup, fark borçlanma tutarının bu süre içerisinde ödenmemesi durumunda ödenen tutara karşılık gelen süre dikkate alınacaktır. Bir aylık süre geçtikten sonra yapılan ödemeler ise dikkate alınmayacaktır.

(Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge) 5083 sayılı Türkiye Cumhuriyetinin Para Birimi Hakkında Kanun gereğince yarım Kr'un altındaki değerler dikkate alınmayacağından, 1/1/2005 tarihinden önce sigortalılar ile tüzel kişilerin kasıt, kusur, hata veya yanıltıcı beyanından kaynaklanmayan sigortalılarca eksik ödenen prim ve prime ilişkin borçların 5000 TL'nin (yarım Kr) $(5.000 / 1.000.000 = 0,005)$ altında kalması halinde 1/1/2005 tarihinden sonra tahsili mümkün olmadığından bunların tahsili yoluna gidilmeyecektir.

5.1.1.1- Mülga 1479 ve 2926 sayılı Kanuna tabi yapılan borçlanmalar ile Kanunun 41 nci maddesi kapsamında (4/b) borçlanmalarında, kayıt işlemlerinin süresi içerisinde yapılmaması, program hatasından kaynaklanan noksan tahsil edilen borçlanma tutarı, basamak intibakı sonucunda sonradan borçlanma fark tutarının oluşması işlemlerinde, sigortalılar ile tüzel kişilerin kasıt, kusur, hata veya yanıltıcı beyanından kaynaklanmayan kurum hatası sayılacak kayıtlar/haller (Ek, 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge)

- 1479 sayılı Kanun kapsamında kayıt ve tescili yapılan sigortalılardan Kanunun geçici 27 nci maddesi gereğince;

a) Diğer sosyal güvenlik kanunlarına tabi hizmetlerinin bulunduğu 1/10/2008 tarihinden önce tespit edilen,

b) 1/10/2008 tarihinden önce diğer sosyal güvenlik kurum ve kuruluşlarında geçen hizmetlerinin bulunup bulunmadığının tespit işlemlerine başlanmakla birlikte bu tarihten sonra işlemleri sonuçlandırılan,

c) 1/10/2008 tarihinden önce diğer sosyal güvenlik kanunlarına tabi olarak geçen hizmet sürelerine göre tespit edilen basamağın bilgisayar ortamında kayda alınmadan bilgi karar formuna manuel yazılarak aylık bağlanan sigortalıların, hizmete göre tespit edilen basamak intibakının bilgisayar ortamında kayda alınması sonucunda, borçlanma farkı oluşan;

- Tebliğ edilen borçlanma tutarını ödeyerek borçlanması geçerli olan ve yaşlılık aylığı bağlananlardan, borçlanma tutarı sehven şahıs hesabında prim kodunda bulunması nedeniyle şahıs hesabında fazla ödeme olarak görülen borçlanma tutarının sehven Kurumca iade edilmesi sonucunda borçlanması geçersiz olan,

- Tebliğ edilen ve Kanunda belirtilen süre içerisinde borçlanma tutarını ödeyerek borçlanma talebi geçerli olan ancak kayıtlarda program hatası nedeniyle sonradan borçlanma farkı oluşan,

bu ve buna benzer kayıtlar kurum hatası olarak değerlendirilecektir.

Örnek 1- Mülga 1479 sayılı Kanunun ek 9 uncu maddesine göre, 16/2/2007 tarihinde 9 uncu basamaktan askerlik borçlanması talebinde bulunan sigortalı 16/2/2007 tarihinde tarafına tebliğ edilen borçlanma tutarını 1/3/2007 tarihinde ödemiştir. Borçlanma talebi geçerli sayılan sigortalının 24/3/2007 tarihinde tahsis talebinde bulunmuş, 1/4/2007 tarihi itibari ile yaşlılık aylığı bağlanmıştır. Ancak, yapılan incelemede 506 sayılı Kanuna tabi hizmetlerinin bilgisayar ortamında basamak intibakında yapılmadan bilgi karar formundaki hizmete göre tespit edilen basamak intibakının manuel yazılarak aylık bağlandığı tespit edildiğinden basamak intibakından kaynaklanan 120,00 TL askerlik borçlanması fark tutarı 15/4/2016 tarihinde tebliğ edilmiş ve sigortalı tarafından 15/4/2016 tarihinde ödemiştir. Bu durumda 15/4/2016 tarihinde ödenen 120,00 TL borçlanma fark tutarı, ilk talebine istinaden ödeme yapmış olduğu 1/3/2007 tarihi itibariyle kurum kodu kapsamında değerlendirilerek askerlik borçlanmasının geçerliliği sağlanacaktır.

Örnek 2- 3/4/1951-3/4/1953 tarihleri arasında askerlikte geçen 720 günlük süreyi borçlanmak için 29/4/1986 tarihinde talepte bulunarak, 1/5/1986 tarihinde tarafına tebliğ edilen 96.768 TL borçlanma tutarını 11/8/1986 tarihinde ödeyen sigortalı; 12/8/1986 tarihinde tahsis talebinde bulunmuş olup tahsis talebini takip eden ay başı itibariyle tarafına yaşlılık aylığı bağlanmıştır. Askerlik borçlanma tutarının şahsın hesabında prim kodunda yer alması sebebiyle, şahıs hesabında fazla ödeme olarak yer alan 96.768 TL tutar 25/3/1991 tarihinde sigortalıya iade edilmiştir. Daha sonra yapılan kontrol sonucunda sehven iade edildiği anlaşıldığından prim iade işlemi yapılan 96.768 TL borçlanma tutarı 22/4/2016 tarihinde tebliğ edilmiş ve sigortalı 15/4/2016 tarihinde ödemiştir. Bu durumda 22/4/2016 tarihinde ödenen 96.768 TL borçlanma tutarını ilk talebine istinaden ödeme yapmış olduğu 11/8/2007 tarihi itibariyle kurum kodu kapsamında değerlendirilerek askerlik borçlanmasının geçerliliği sağlanacaktır.

Sigortalılık bilgilerinde yapılan güncelleme sonucu oluşan borçlanma fark tutarının Kurum hatasının olup olmadığının tespiti yapılması gerektiğinden, bilgisayar kayıtları ve sigortalı dosyası titizlikle incelenerek gerekli işlemlerin yapılacaktır.”

5.1.1.2- Kanunun 88 inci maddenin yirmi ikinci fıkrasına göre kurum hatasına girecek hallerin tespiti Ek, 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge)

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı sayılanların tescil bilgilerinde yapılan değişiklikler sonucunda sigortalılar ile tüzel kişilerin kasıt, kusur, hata

veya yanıltıcı beyanından kaynaklanmayan kurum hatası sayılacak hallerin tespiti İl Müdürlüklerimizde kurulacak komisyon marifetiyle yapılacaktır. Bu komisyon il müdürü veya il müdür yardımcısı başkanlığında, (Ek, 10/1/2017 tarihli ve 2017/1 sayılı Genelge) İl müdürünün uygun görüşü ile il müdürlüğü bünyesindeki merkez müdürlüklerinde de merkez müdürü veya merkez müdür yardımcısı başkanlığında, şef, Kurum avukatı (varsa), memurun katılımıyla oluşturulacaktır.

5.1.2- Basamak intibakı nedeniyle eksik tahsil edilen borçlanma tutarları (Değişik, 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge)

Kanuna 6385 sayılı Kanunla ilave edilen ek 8 inci maddede, “1479 sayılı Kanun ve mülga 2926 sayılı Kanun kapsamında 1/10/2008 tarihinden önce Kuruma kayıt ve tescili yapılan sigortalılardan, sigortalılık başlangıç veya bitiş tarihi değişenlerin daha önceden tespit edilmiş gelir basamakları ve bu basamakların yükselme tarihleri değiştirilmez. Bu sigortalılardan, tescil tarihi daha eski bir tarihe alınanların eski tescil tarihi ile yeni tescil tarihi arasındaki sigortalılık sürelerine ilişkin gelir basamağı, ilk defa tescil edildiği tarih itibarıyla seçtiği veya intibak ettirildiği basamak olarak kabul edilir.

Bu sigortalıların diğer sosyal güvenlik kanunları kapsamında geçen hizmet süreleri basamak tespitinde dikkate alınmaz.” hükmüne yer verilmiştir.

Bu nedenle, 1/10/2008 tarihinden önce Kuruma kayıt ve tescili yapılan aktif sigortalılardan sigortalılık başlangıç veya bitiş tarihi değişenlerin daha önceden tespit edilmiş gelir basamakları ve bu basamakların yükselme tarihleri değiştirilmeyecek olup, basamak sabitleme işlemleri gerçekleştirilecektir.

Ancak, evvelce basamak intibak işlemleri manuel ortamda yapılarak malullük veya yaşlılık aylığı bağlanmış olan sigortalıların hak sahiplerine aylık bağlanacağı durumlarda, evvelce manuel ortamda yapılmış basamak intibak işlemlerinin Güvence Sistemine girilmesi gerektiğinden, daha önce manuel ortamda basamak intibak işlemleri yapılmış bu kişilerin basamak intibak ve basamak güncelleme işlemleri yapılacaktır.

6- 506 ve 1479 sayılı kanunlara göre borçlanma yapıp tebligat tarihi tespit edilemeyen borçlanmalar (Ek, 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge)

2008 yılı Ekim ayı başından önce 506 sayılı Kanunun mülga 60 ıncı maddesinin (F) bendi ile 1479 sayılı Kanunun mülga ek 9 uncu maddesi kapsamında borçlanma yapıp tebligat tarihi bulunmayan sigortalılar hakkında borçlanmanın tebliğ tarihi PTT ile yazışma yapılarak tespit edilecektir. PTT’ce tebliğ tarihinin bildirilmemesi halinde borçlanmanın tebliğ tarihi, Kurumca tebliğ yazısına verilen tarihe 15 gün ilave edilmek suretiyle belirlenecek bu süre içinde yapılan ödemeler geçerli sayılacaktır.

Örnek- 28/10/1993 tarihinde 506 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin (F) bendi kapsamında askerlik borçlanması yapmak için müracaat eden sigortalıya Kurumca 3/11/1993 tarihinde tebliğ yazısı gönderilmiş, borçlanma tutarı 16/11/1995 tarihinde ödenmiş, ancak sigortalının dosyasında tebligat alındı belgesinin bulunmadığı anlaşılmıştır. Tebliğ yazısının gönderildiği tarihe (3/11/1993) 15 gün ilave edilerek bulunan tarihe göre (18/11/1993) 16/11/1995 tarihinde yapılan ödeme son ödeme tarihinden önce olduğundan borçlanma kabul edilecektir.

7- 2008 yılı Ekim ayı başından sonra ilk defa 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı sayılanların borçlanmalarının değerlendirilmesi (Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)

2008 yılı Ekim ayı başından sonra ilk defa 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı sayılanların Kanuna göre tespit edilen sigortalılığın başlangıç tarihinden önceki süreler için borçlandırılma halinde, sigortalılığın başlangıç tarihi, borçlandırılan gün sayısı kadar geriye götürülecek ve Kanunun yürürlük tarihinden sonraki süreler için borçlanmalarda; borçlanılan prime esas gün sayısı borçlanılan ilgili aylara mal edilecektir.

Seçilen prime esas kazanç, borcun ödendiği tarihteki prime esas asgarî kazançla oranlanarak, söz konusu oran ilgili ayın prime esas asgarî kazancı ile çarpılarak bulunacak ve bulunan tutar ilgili ayın prime esas kazancı kabul edilecektir. Ancak hesaplanan prime esas kazanç hiçbir suretle o ayın prime esas azamî kazancını geçemeyecektir.

Ancak, Kanunun geçici 7 nci maddesinin yedinci fıkrası uyarınca Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra (**Değişik,19/10/2013 tarihli ve 2013/26 sayılı Genelge**) ilk defa 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı olanlardan 2008 yılı Ekim ayı başından önce Kanun veya 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesi kapsamında sigortalılığı bulunmayanların sigortalılık başlangıç tarihinden önceki sürelerinin, Kanunun 41 inci, 46 ncı maddeleri, 5434 sayılı Kanunun ek 31 inci maddesi ile 3201 sayılı Kanuna göre borçlandırılması halinde, sigortalılık başlangıç tarihi geriye götürülmeyecek ve haklarında Kanunun geçici maddeleri uygulanmayacaktır.

Örnek 1 – 15/9/2016 tarihinde ilk defa Kanunun dördüncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi sigortalı olarak görev başlayan ve 17/8/2012-17/8/2013 tarihleri arasında geçen askerlik süresini 28/12/2017 tarihinde Kurumumuza vermiş olduğu dilekçe ile prime esas kazanç alt sınırı üzerinden borçlanmak isteyen sigortalının borçlanmaya ilişkin iş ve işlemleri aşağıdaki gibi olacaktır.

17/8/2012-17/8/2013 tarihleri arasında geçen 1 yıllık (360 gün) askerlik süresi

Asgari Ücret : 1.777,50 TL

Günlük PEK alt sınırı : $1.777,50 / 30 = 59,25$

Günlük borçlanma alt sınırı : $59,25 \times 32/100 = 18,96$

Toplam borçlanma tutarı : $360 \text{ gün} \times 18,96 = 6.825,60 \text{ TL}$ üzerinden borçlandırılacaktır.

Sigortalının ilk defa uzun vadeli sigorta kollarına prim yatırmaya başladığı tarih 15.9.2016 tarihi olup, sigortalılığın başlangıç tarihi borçlandırılan gün sayısı kadar geriye götürülecek, kazanç tutarları ise seçtiği prime esas günlük kazancın, paranın yatırıldığı tarihteki prime esas günlük asgarî kazançla oranlanması suretiyle bulunacak kazanç oranının ilgili ayın prime esas asgarî kazanç ile çarpılması sonucunda bulunacaktır.

Ödeme için seçtiği günlük prime esas kazanç : 59,25 TL

Ödemenin yapıldığı tarihteki günlük prime esas kazanç : 59,25 TL

Kazanç oranı : $59,25/59,25 = 1,00$

TARİH	Aylık PEK Alt	Günlük PEK	GÜN	KAZANÇ ORANI	KAZANÇ TUTARI
1/9/2016 -14/9/2016	1.647,00	54,90	14	1,00	768,60

1/8/2016-30/8/2016	1.647,00	54,90	30	1,00	1.647,00
1/7/2016-30/7/2016	1.647,00	54,90	30	1,00	1.647,00
1/6/2016-30/6/2016	1.647,00	54,90	30	1,00	1.647,00
1/5/2016-30/5/2016	1.647,00	54,90	30	1,00	1.647,00
1/4/2016-30/4/2016	1.647,00	54,90	30	1,00	1.647,00
1/3/2016-30/3/2016	1.647,00	54,90	30	1,00	1.647,00
1/2/2016-Son/2/2016	1.647,00	54,90	30	1,00	1.647,00
1/1/2016-30/1/2016	1.647,00	54,90	30	1,00	1.647,00
1/12/2015-30/12/2015	1.273,50	42,45	30	1,00	1.273,50
1/11/2015-30/11/2015	1.273,50	42,45	30	1,00	1.273,50
1/10/2015-30/10/2015	1.273,50	42,45	30	1,00	1.273,50
14/9/2015-30/9/2015	1.273,50	42,45	16	1,00	679,20

Örnek 2- 7/8/2003-16/9/2004 tarihlerinde arasında 506 sayılı Kanun kapsamın uzun vadeli sigorta kollarına prim yatıran 2/7/2005 tarihinde doğum yapan ve 15/12/2009 tarihinde Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi uyarınca sigortalı olan ilgili günlük 70 TL prime esas kazanç üzerinden doğum borçlanması yapmak için 28/1/2018 tarihinde Kurumumuza müracaat etmiştir. Bu durumda borçlanmaya ilişkin iş ve işlemleri aşağıdaki gibi olacaktır.

2/7/2005-2/7/2007 tarihleri arasında geçen 2 yıllık (720 gün) doğum borçlanması süresi

Asgari Ücret : 2.029,50 TL

Günlük PEK alt sınırı : 2.029,50 / 30 = 67,65

Günlük borçlanma tutarı : 70 X 32/100 = 22,40

Toplam borçlanma tutarı : 720 gün X 22,40 = 16.128,00 TL üzerinden borçlandırılacaktır.

Ödeme için seçtiği günlük prime esas kazanç : 70,00 TL

Ödemenin yapıldığı tarihteki günlük prime esas kazanç : 67.65 TL

Kazanç oranı : 70,00/67,65 =1,03

Borçlanılan Tarihler	Aylık	Günlük	Borçlanılan	Kazanç	Kazanç

1/7/2007-2/7/2007	585,00	19,50	2	1,03	40,35
1/6/2007 – 30/6/2007	585,00	19,50	30	1,03	605,32
1/5/2007-30/5/2007	585,00	19,50	30	1,03	605,32
1/4/2007-30/4/2007	585,00	19,50	30	1,03	605,32
1/3/2007-30/3/2007	585,00	19,50	30	1,03	605,32
1/2/2007-Son/2/2007	585,00	19,50	30	1,03	605,32
1/1/2007-30/1/2007	585,00	19,50	30	1,03	605,32
1/12/2006-30/12/2006	531,00	17,70	30	1,03	549,45
1/11/2006-30/11/2006	531,00	17,70	30	1,03	549,45
1/10/2006-30/10/2006	531,00	17,70	30	1,03	549,45
1/9/2006-30-9-2006	531,00	17,70	30	1,03	549,45
1/8/2006-30/8/2006	531,00	17,70	30	1,03	549,45
2/7/2006 – 30/7/2006	531,00	17,70	30	1,03	549,45
1/6/2006 – 30/6/2006	531,00	17,70	30	1,03	549,45
1/5/2006-30/5/2006	531,00	17,70	30	1,03	549,45
1/4/2006-30/4/2006	531,00	17,70	30	1,03	549,45
1/3/2006-30/3/2006	531,00	17,70	30	1,03	549,45
1/2/2006-Son/2/2006	531,00	17,70	30	1,03	549,45
1/1/2006-30/1/2006	531,00	17,70	30	1,03	549,45
1/12/2005-30/12/2005	488,70	16,29	30	1,03	505,68
1/11/2005-30/11/2005	488,70	16,29	30	1,03	505,68
1/10/2005-30/10/2005	488,70	16,29	30	1,03	505,68
1/9/2005-30/9/2005	488,70	16,29	30	1,03	505,68
1/8/2005-30/8/2005	488,70	16,29	30	1,03	505,68
2/7/2005-30/7/2005	488,70	16,29	28	1,03	471,96

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Kanunun 4 üncü Maddesinin Birinci Fıkrasının (a) Bendi Kapsamındaki Sigortalıların Geçici Maddelere Göre Borçlanmaları

1- Milli Eğitim Bakanlığına bağlı her derece ve türdeki örgün ve yaygın eğitim kurumlarında ek ders ücreti karşılığında uzman ve usta öğretici olarak çalışanların borçlanma süreleri

Kanunun geçici 31 inci maddesi ile Milli Eğitim Bakanlığına bağlı her derece ve türdeki örgün ve yaygın eğitim kurumlarında ek ders ücreti karşılığında ilgili mevzuatı çerçevesinde uzman ve usta öğretici olarak çalıştırılanlar, bu durumlarını milli eğitim il veya ilçe müdürlüklerince belgelendirmeleri kaydıyla, 25/2/2011 tarihinden önceki çalışmalarından dolayı ay içinde 30 günden eksik kalan süreleri kendileri veya hak sahiplerince borçlanılabilecektir. Bu sigortalıların borç tutarı Kanunun 41 inci maddesi esaslarına göre ve bu Genelgenin “Hizmet

Borçlanmaları” başlıklı onuncu kısım birinci bölümünün “3- Borçlanma tutarının hesabı, tebliği ve ödenmesi” alt başlıklı bölümünde yer alan açıklamalar doğrultusunda hesaplanacaktır.

Borçlanılan süreler Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalılık süresi sayılacaktır.

1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununun 47 nci maddesinde örgün ve yaygın eğitim kurumlarında ve hizmetiçi yetiştirme kurs, seminer ve konferanslarda uzman ve usta öğreticilerin de geçici veya sürekli olarak görevlendirilebileceği, öğretim tür ve seviyelerine göre uzman ve usta öğreticilerin seçimlerinde aranacak şartlar ile görev ve yetkilerinin yönetmeliklerle tespit edileceği hükmü bulunmakta olup, Milli Eğitim Bakanlığı Kurumlarında Sözleşmeli veya Ek Ders Görevi ile Görevlendirilecek Uzman ve Usta Öğreticiler Hakkında Yönetmelik 21/5/1977 tarihli ve 15953 sayılı Resmi Gazetede yayımlandığından, uzman ve usta öğreticilerin 21/5/1977-25/2/2011 tarihleri arasında ay içinde 30 günden eksik kalan süreleri borçlandırılacaktır.

Uzman ve usta öğreticilerin borçlandırılmasında bunların görevlendirilmelerinin Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yapılması gerektiğinden özel kurum ve kuruluşlarda çalışanların bu süreleri borçlandırma kapsamında bulunmamaktadır.

Borçlanılan süreler 21/5/1977-25/2/2011 tarihlerini kapsadığından 1/10/1987 tarihine kadar her ayın 1 ile 30 u arasında geçen süre, 1/10/1987 tarihinden itibaren örgün ve yaygın eğitim kurumları kamu kurumu olduğundan her ayın 15’inden bir sonraki ayın 14’üne kadar geçen süre olarak dikkate alınarak hesaplama yapılacak, 1987 yılı Ekim ayı 1/10/1987 ile 14/11/1987 tarihleri arası 45 gün olarak dikkate alınacaktır.

Milli Eğitim Bakanlığının ilgili birimleri tarafından bu kapsamda çalışanlar için 30 tam gün hizmet bildirilmemiş süreler geçici 31 inci maddeye göre borçlandırılmayacaktır.

Örnek- 1/8/1987-14/1/1988 tarihleri arasında usta öğretici olarak halk eğitim merkezinde çalışan sigortalı geçici 31 inci madde kapsamında borçlanma yapmak için halk eğitim merkezinden aldığı yazı ile Kuruma müracaat etmiş olup borçlanma süreleri aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır.

Dönem Bordrosu	Bordrodaki Gün Sayısı	Bordroda prim Ödenen Aylar	Zorunlu Hizmet	Borçlanılacak Hizmet	Borçlanma Gün Sayısı
1987 / II	15	-			
		-			
		-			
		15	16/08/1987-30/08/1987	01/08/1987-15/08/1987	15
1987 / III	60	5	26/09/1987-30/09/1987	01/09/1987-25/09/1987	25
		10	05/11/1987-14/11/1987	01/10/1987-04/11/1987	34
		25	20/11/1987-14/12/1987	15/11/1987-19/11/1987	5
		10	05/01/1988-14/01/1988	15/12/1987-04/01/1988	20

*Ay içindeki zorunlu çalışma süresi borçlanma ile 30 güne tamamlandığı için 28, 29 ve 31 gün çeken aylarda hizmet 30 gün olarak dikkate alınmıştır.

2- 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanunu uyarınca gözaltına alınanların veya tutuklananların borçlanmaları

6111 sayılı Kanunla, Kanuna eklenen geçici 36 ncı madde ile 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanunu uyarınca kurulan sıkıyönetim mahkemelerinin görev alanına giren suçlar nedeniyle yakalanan veya tutuklananlardan, Türk Silahlı Kuvvetlerinin yönetime el koyduğu 12 Eylül 1980 tarihinden itibaren haklarında kovuşturmayaya yer olmadığına veya beraatlerine karar verilenlerin, gözaltında veya tutuklulukta geçen süreleri için kendilerinin ya da hak sahiplerinin bu durumlarını belgeleyerek 25/8/2011 tarihine kadar Kuruma talepte bulunmaları kaydıyla borçlandırılacaktır. Gözaltında veya tutuklulukta geçen süreler talep tarihinde 82 nci maddeye göre belirlenen prime esas günlük kazanç alt sınırının % 32'si üzerinden hesaplanacaktır. Borç tutarı gözaltına alınmaları veya tutuklanmalarından dolayı dava açıp tazminat alanlar için borcun tebliğ tarihinden itibaren altı ay içerisinde kendilerince veya hak sahiplerince, tazminat almamış olanlar için ise Hazinece ödenmesi suretiyle borçlandırılacaktır. Bu şekilde borçlanılan süreler Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında prim ödeme gün sayısı olarak değerlendirilecektir.

(Ek, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge) 5510 sayılı Kanunun geçici 36 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan "...bu maddenin yayımı tarihinden itibaren altı ay içerisinde talepte bulunması kaydıyla..." ibaresi, Anayasa Mahkemesi'nin 9/5/2014 tarihli ve 28995 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 29/1/2014 tarihli ve 2013/126 Esas, 2014/17 sayılı Kararı ile iptal edilmiştir.

Anayasanın 153 üncü maddesine göre Anayasa Mahkemesi kararları kesin hüküm ifade etmekte, kanun hükümleri iptal kararlarının Resmi Gazete'de yayımlandığı tarihte yürürlükten kalkmakta ve iptal kararları geriye yürümektedir.

Bu itibarla, 9/5/2014 tarihinden itibaren Kanunun geçici 36 ncı maddesinin birinci fıkrası kapsamında ünitelere müracaat eden sigortalı ve hak sahiplerinin borçlanma işlemleri, müracaat süresi şartı aranmadan yapılacaktır.

Gözaltına alınmaları veya tutuklanmalarından dolayı tazminat almamış sigortalıların borçlanma tutarı karşılığı Kurumumuzca Hazineden isteneceğinden, tazminat olmadığına dair belgeye istinaden bu sigortalıların borçlanma işlemlerinin yürütüldüğü "sgkintra HİZMET BORÇLANMALARI" programındaki "1402 sayılı Kanun Borçlanması" menüsünden "Tazminat almamış" seçeneğinin işaretlenmesi yeterli sayılacak, bu belgeler ayrıca **(Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)** Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü Bağımsız ve Hizmet Akdiyle Çalışanlar Tescil ve Hizmet Daire Başkanlığına gönderilmeyecektir.

1402 sayılı Kanuna göre sıkıyönetim uygulaması 26/12/1978 tarihinden itibaren başlamış en son 19/7/1987 tarihinde kaldırılmış olup, haklarında kovuşturmayaya yer olmadığına (takipsizlik kararı verilenler) veya beraatlerine karar verilenlerin gözaltında veya tutuklulukta geçen süreleri borçlandırılabilir.

Kendi sigortalılıklarından dolayı 25/2/2011 tarihine kadar sosyal güvenlik kanunlarına göre gelir veya aylık bağlananlar, bu kapsamdaki sürelerin tamamı herhangi bir şekilde hizmet olarak değerlendirilmiş olanlar ile 12/9/1980 tarihinden önce haklarında beraat veya kovuşturmayaya yer olmadığına karar verilenlerin bu süreleri borçlandırılmayacaktır.

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerine tabi sigortalılıkları devam ederken 1402 sayılı Kanuna göre gözaltına alındığı veya tutuklandığı tarihte ya da daha sonraki bir tarihte sigortalılığı sona erenler geçici 36 ncı madde kapsamında borçlanma yapabilecekleri gibi Kanunun 41 inci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendine göre de borçlanma yapabileceklerdir. Borçlanma talebinde bulunan sigortalıların durumları incelendikten sonra 41 inci maddenin birinci fıkrasının (f) bendi kapsamında veya geçici 36 ncı madde kapsamında

borçlanma şartlarını taşımaları halinde sigortalılar bilgilendirilecek ve tercihinin yer aldığı yeni talebi doğrultusunda ilk dilekçesinin Kurum kayıtlarına intikal ettiği tarih esas alınarak borçlanma işlemi sonuçlandırılacaktır.

1402 sayılı Kanun kapsamında gözültüne alınan veya tutuklananlardan daha sonra Kanunun 4 üncü maddesi kapsamında sigortalı sayılanlar ile 5434 sayılı Kanuna tabi görevinden ayrıldıktan sonra açıkta iken gözültüne alınan veya tutuklananların borçlanma süreleri Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi sigortalılık olarak değerlendirilecektir.

1402 sayılı Kanuna göre yapılacak borçlanmalarda Kanunun 4 üncü maddesi kapsamında sigortalılığı olmayanların borçlanma gün sayıları Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında değerlendirildiğinden, 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesine tabi sandıklarda çalışması bulunup 1402 sayılı Kanun kapsamında borçlanılacak süresi bulunanlar da Kuruma müracaat ederek Kanunun geçici 36 ncı maddesi hükmünden yararlandırılacaklardır.

Sigortalıların Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi borçlanma müracaatları SGİM/SGM'lere yapılacaktır.

Örnek 1- 506 sayılı Kanuna tabi çalışmakta iken 3/7/1982 tarihinde 1402 sayılı Kanun gereğince tutuklanan ve 5/7/1982 tarihinde işten ayrılan sigortalı 22/5/2011 tarihinde 3/7/1982-8/3/1983 tarihleri arasındaki süreyi 1402 sayılı Kanun kapsamında borçlanmak için Kuruma müracaat etmiştir. Yapılan incelemede sigortalının haksız tutuklanması nedeniyle tazminat almadığı anlaşılmış olup, 506 sayılı Kanuna tabi hizmeti ile çakışmayan 6/7/1982-8/3/1983 tarihlerini borçlanacak, bu süreler Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre sigortalılık olarak değerlendirilip, borçlanılan süreler sigortalının toplam gün sayısına ilave edilecektir.

Örnek 2- Örnek 1'deki sigortalının 6/7/1982-8/3/1983 tarihleri arasını 41 inci maddenin birinci fıkrasının (f) bendine göre borçlanmayı talep etmesi halinde, bu defa borçlanılan sürelerle ilişkin tutarın tebliğ tarihinden itibaren bir aylık süre içinde sigortalı tarafından ödenmesi istenecek, bu süreler sigortalılık süresi ve gün sayısı olarak dikkate alınacak, sigortalılık statüsü borçlanmaya müracaat ettiği tarihteki statüye göre belirlenecektir.

Örnek 3- 27/12/1980-6/5/1981 tarihleri arasında 1402 sayılı Kanun gereğince gözültüne alınan, 15/1/1988 tarihinde 5434 sayılı Kanun kapsamında göreve başlayan ve halen görevine devam eden sigortalının 22/4/2011 tarihli talebi üzerine tutuklulukta geçen süresi Kanunun geçici 36 ncı maddesinin birinci fıkrasına göre borçlandırılacak, bu süreler 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında prim ödeme gün sayısı olarak değerlendirilecektir.

Örnek 4- 5434 sayılı Kanuna tabi çalışmakta iken 6/5/1981 tarihinde görevinden ayrılan ve açıkta iken 8/7/1981 tarihinde tutuklanan sigortalının 10/5/2011 tarihli talebi üzerine 8/7/1981-5/10/1981 tarihleri arasında tutuklulukta geçen süresi Kanunun geçici 36 ncı maddesinin birinci fıkrasına göre borçlandırılacak, bu süreler 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında prim ödeme gün sayısı olarak değerlendirilecektir.

Örnek 5- 4/2/1992 tarihinde 506 sayılı Kanuna tabi olarak çalışmaya başlayan sigortalı 1402 sayılı Kanun kapsamında tutuklulukta geçen 24/1/1981-18/8/1982 tarihleri arasındaki süresini borçlanmak için 4/5/2011 tarihinde müracaat etmiş, yapılan incelemede tazminat aldığı anlaşılmış olup, 24/1/1981-18/8/1992 tarihleri arasındaki borçlanma tutarı 24/5/2011 tarihinde

sigortalıya tebliğ edilmiştir. Borçlanma tutarının 24/11/2011 tarihine kadar ödenmesi halinde Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında prim ödeme gün sayısı olarak değerlendirilecektir.

Örnek 6- 1479 sayılı Kanun kapsamında sigortalılığı 5/5/1975 tarihinde başlayan sigortalı 1402 sayılı Kanun kapsamında tutuklulukta geçen 19/6/1980-26/5/1982 tarihleri arasındaki süresini borçlanmak için 17/6/2011 tarihinde müracaat etmiş, yapılan incelemede 1479 sayılı Kanuna tabi sigortalılığının 21/11/1981 tarihinde sona erdiği anlaşılmış olduğundan sigortalı 22/11/1981-26/5/1982 tarihleri arasındaki süreyi Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında borçlanabilecektir.

2.1- 1402 sayılı Kanun uyarınca yapılacak borçlanmalarda tescil işlemleri, borçlanmaların hesaplanması ve borçlanılan sürelerin değerlendirilmesi

506 ve 2925 sayılı kanunlar kapsamında hizmeti bulunmayanlar ile 1479, 2926 ve 5434 sayılı kanunlara göre tescilli olanların Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre yapacakları borçlanmalarda tescil işlemi re'sen yapılacaktır.

1402 sayılı Kanuna göre yapılacak borçlanma tutarı sigortalının ya da hak sahibinin talep tarihinde Kanunun 82 nci maddesine göre belirlenen prime esas günlük kazanç alt sınırının % 32'si üzerinden hesaplanacaktır.

(Borç tutarı=Günlük kazancın alt sınırı x Borçlanılacak gün sayısı x % 32)

Kanunun geçici 36 ncı maddesi gereğince borçlanma yapacak sigortalılardan dava açıp tazminat alanların borçlanma tutarları kendileri veya hak sahipleri tarafından tebliğ tarihinden itibaren altı aylık süre içinde ödenecektir. Altı aylık süre içerisinde tebliğ edilen borcun bir kısmını ödeyenlerin ödemiş oldukları tutara karşılık gelen süre kadar gün sayısı olarak değerlendirilecek, borcun ödenmemesi halinde borçlanma geçerli sayılmayacaktır.

Tazminat almamış olanların borçlanma tutarı ise Kurumca Hazineden tahsil edileceğinden, tahsilat beklenmeksizin tahakkuku oluşturulan süre kadar gün sayısı olarak değerlendirilecektir.

Kanunun geçici 36 ncı maddesi gereğince 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendine göre yapılacak borçlanmalarda borçlanılan süreler gün sayısı olarak değerlendirilecek, ancak bu süreler sigortalılık başlangıç tarihini geriye götürmeyecektir. 2829 sayılı Kanuna göre hizmet birleştirme işlemlerinde Kanunun geçici 36 ncı maddesine göre borçlanılan süreler yaşlılık aylığı bağlanmasında son yedi yıllık sürenin hesabında dikkate alınacak, sigortalılık süresi hesabında dikkate alınmayacaktır.

1402 sayılı Kanuna göre yapılacak borçlanmalarda borçlanma yapılan süreden önce ya da sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrası kapsamında çalışması bulunmayanların 41 ncı maddenin birinci fıkrasına göre yapacakları borçlanmaların statüsü Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında değerlendirilecektir. Sigortalının 4 üncü maddenin birinci fıkrası kapsamında sigortalılığının bulunması halinde ise Kanunun geçici 36 ncı maddesine tabi süreler 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendine göre, 41 inci maddeye göre yapılacak borçlanmaların statüsü ise Genelgenin bu kısmının “Borçlanma Tarihindeki Statünün Belirlenmesi” başlıklı ikinci bölümünde yer alan açıklamalar doğrultusunda, 3201 sayılı Kanuna göre yapılacak borçlanmaların statüsü ise 3201 sayılı Kanun hükümlerine göre sonuçlandırılacaktır.

Örnek 1- 20/5/1988 tarihinde 506 sayılı Kanun kapsamında çalışmaya başlayan ve toplam 4000 prim ödeme gün sayısı bulunan sigortalı 1402 sayılı Kanun kapsamında tutuklulukta geçen 22/9/1980-25/11/1982 tarihleri arasındaki süresini borçlanma talebinde bulunmuş, yapılan incelemede tazminat almadığı anlaşılmış olup, 22/9/1980-25/11/1982 tarihleri arasındaki 783 gün, toplam gün sayısına ilave edilecek, sigortalılık süresi ilk işe giriş tarihinden geriye götürülmeyecektir.

Örnek 2- İlk defa 5/5/1972 tarihinde 506 sayılı Kanun kapsamında çalışmaya başlayan sigortalı 1402 sayılı Kanun kapsamında 12/9/1980 ile 19/8/1983 tarihleri arasında gözaltında tutulmuş, 19/8/2009 tarihinde vefat etmiş olup 506 sayılı Kanuna göre toplam 800 gün hizmeti bulunmaktadır. Hak sahiplerinin talepte bulunması halinde 1402 sayılı Kanun kapsamında geçen süreler borçlandırılabilir.

Örnek 3- 14/6/1977-22/6/1978 tarihleri arasında askerlik yapan, 12/7/1981-14/9/1983 tarihleri arasında 1402 sayılı Kanun kapsamında gözaltında tutulan, 8/8/1988 tarihinden itibaren 1479 sayılı Kanuna tabi olarak çalışmaya başlayan ve sigortalılığı devam ederken 31/3/2011 tarihinde hem askerlik borçlanması hem de 1402 sayılı Kanuna göre gözaltında geçen süreleri borçlanmak için müracaat eden sigortalının 1402 sayılı Kanuna göre borçlanma statüsü Kanunun 4 üncü maddesinin (a) bendi kapsamında, askerlik borçlanması ise en son (b) bendine tabi olduğundan (b) bendi kapsamında değerlendirilecektir. Sigortalılık süresinin başlangıç tarihi 8/8/1988 tarihinden itibaren yalnızca askerlik süresi kadar geriye götürülecek, 1402 sayılı Kanun gereğince borçlanılan süreler ise toplam gün sayısına ilave edilecektir.

2.2- 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanununa göre tutukluluk ve gözaltında geçen sürelerin belgelendirilmesi

1402 sayılı Kanuna göre borçlanma yapmak isteyenler, haklarında alınan sıkıyönetim mahkemesi kararlarını şahsen ya da avukatları aracılığıyla Kara Kuvvetleri Adli Müşavirliğinden temin edip borçlanma başvuru belgesi ile birlikte SGİM/SGM'lere müracaat edebilecekleri gibi, sadece borçlanma belgeleri ile müracaat etmeleri halinde Kurumumuzca söz konusu belgeler Kara Kuvvetleri Adli Müşavirliğinden istenebilecektir.

Sigortalıların mahkeme kararlarını dilekçe ile Kara Kuvvetleri Adli Müşavirliğinden temin etmek istemeleri veya doğrudan Kurumumuza müracaat etmeleri halinde söz konusu dilekçede hangi mahkemede yargılandıklarını veya hangi savcılık tarafından soruşturma yapıldığını ve yılını bildirmeleri gerekmekte olup, hak sahiplerinin belge temini için müracaatlarında bu belgelerin yanında mirasçılık belgesini de (veraset ilamı) eklemeleri gerekmektedir. Kara Kuvvetleri Adli Müşavirliğinden Kurum tarafından bilgi ve belge istenmesi durumunda kimlik fotokopisi yerine Kimlik Paylaşım Sisteminden alınacak vukuatlı nüfus kayıt örneği gönderilecektir.

Kara Kuvvetleri Adli Müşavirliğince; talepte bulunan sigortalıya, vekil tayin ettiği avukatına, hak sahiplerine ya da SGİM/SGM'lere veya **(Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)** Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü Bağımsız ve Hizmet Akdiyle Çalışanlar Tescil ve Hizmet Daire Başkanlığına sigortalı beraat etmişse mahkeme kararı, takipsizlik kararı (kovuşturulmaya yer olmadığı) verilmişse savcılık kararı, mahkeme ve savcılık kararında cezaevine giriş ve çıkış tarihleri yoksa diğer yazışma evrakı, dosyasında bulunması halinde tazminat alınıp alınmadığına ilişkin yazı ve belgelerin onaylı birer suretinin, sigortalının 1402 sayılı Kanun kapsamına girip girmediğini belirten bir üst yazı ile gönderilecektir.

3- Sanatçı borçlanması işlemleri (Ek, 3/7/2015 tarihli ve 2015/19 sayılı Genelge)

506 sayılı Kanuna 4056 sayılı Kanunla 1/1/1995 tarihinden itibaren eklenen geçici 80 inci madde ile ek 10 uncu madde kapsamına alınan sigortalıların örneği Kurumca hazırlanan ve ilgili işveren, birlik, sendika, dernek, sanatsal vakıf kuruluşları veya ilgili kamu kuruluşları tarafından usulüne uygun olarak düzenlenip, Kültür Bakanlığınca onaylanmış borçlanma belgeleri ile 2/1/1996 tarihine kadar Kuruma başvuruları ve borç ödeme tarihindeki mülga 78 inci maddeye göre belirlenen asgari günlük kazanç üzerinden hesaplanacak malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primlerini bir defada Kuruma ödemeleri şartı ile borçlanma belgesinde kayıtlı meslekleriyle ilgili çalışma sürelerinin tamamını veya bir bölümü borçlandırılmıştır.

Kanunun 41 inci maddesinde sanatçı olarak geçen sürelerin borçlanılmasına ilişkin bir düzenleme bulunmamasıyla birlikte, 506 sayılı Kanunun geçici 80 inci maddesi mülga edildiğinden 2008 yılı Ekim ayı başından sonra 4056 sayılı Kanuna göre sanatçı borçlanması yapması gerektiği yönünde mahkemece karar verilen ve mahkeme kararı doğrultusunda borçlarını ödemek için Kuruma müracaat eden ya da mahkeme kararı olmaksızın borçlanma müracaatında bulunan sigortalıların borçları borç ödeme tarihindeki asgari günlük kazanç üzerinden malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primleri esas alınarak hesaplandığından sanatçı borçlanma tutarları % 20 prim oranı üzerinden hesaplanacaktır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Kanunun 4 üncü Maddesinin Birinci

Fıkrasının (c) Bendine Tabi Olanların Borçlanmaları

1- Kanunun 46 ncı maddesine göre yapılacak borçlanmalar

Kanunun 46 ncı maddesi ile fakülte veya yüksek okullarda kendi hesabına okuduktan sonra subay veya astsubaylığa naspedilen veya yedek subaylık hizmetini takiben subaylığa geçirilenler, fakülte ve yüksek okullarda kendi hesabına okuduktan sonra, komiser yardımcısı veya polis memuru olarak atanmaların başarılı öğrenim süreleri ile fakülte veya yüksek okullarda kendi hesabına okumakta iken Türk Silahlı Kuvvetleri veya Emniyet Genel Müdürlüğü hesabına okumaya devam eden (**Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge**) öğrenciler ile 6/1/2017 tarihinden sonra Milli Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı nam ve hesabına okuyan öğrencilerin daha önce kendi hesabına okudukları normal okul sürelerinin tamamının borçlandırılmasına imkan sağlanmış olup, bu sürelerin kısmen borçlandırılmasına imkan bulunmamaktadır.

Bunlardan borçlanma talebinde bulunmadan veya borçlanma işlemi sonuçlandırılmadan başka hizmet sınıflarında göreve başlayanlar ve borçlanma talebinde bulunmadan görevde iken ölenlerin hak sahipleri de borçlanma hakkından yararlandırılacaktır.

Söz konusu düzenlemeden 2008 yılı Ekim ayı başından sonra, ilk defa Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi olan sigortalılar ve haksahipleri yararlanacaklardır. Kanunun 46 ncı maddesine göre yapılan borçlanmalarda borç tutarı, borçlanmanın yapıldığı tarihte ilgisine göre en az aylık alan teğmenin, astsubay çavuşun veya polis memuru ya da komiser yardımcısının prime esas kazancının % 32'si üzerinden hesaplanan borç tutarının tamamı, tebliğ tarihinden itibaren iki yıl içinde defaten ya da taksitler halinde kendileri veya haksahipleri tarafından ödenecektir.

(**Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge**) Ayrıca, 680 sayılı KHK ile yapılan değişiklik uyarınca, 6/1/2017 tarihinden itibaren fakülte veya yüksek okullarda kendi hesabına okuduktan sonra veyahut fakülte veya yüksek okullarda kendi hesabına okumakta iken Milli

Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı nam ve hesabına okumaya devam eden öğrencilerin bu okullarda geçen başarılı öğrenim süreleri için (aynı öğretim yılları içerisinde ilgili okullarda hazırlık sınıfının açılmış olması şartıyla hazırlık sınıfı da dahil olmak üzere) borçlanmanın yapıldığı tarihte ilgisine göre en az aylık alan teğmenin, astsubay çavuşun prime esas kazancının % 32'si üzerinden hesaplanan borç tutarının tamamı, tebliğ tarihinden itibaren iki yıl içinde defaten ya da taksitler halinde kendileri veya hak sahipleri tarafından ödenecektir.

Örnek 1- Hukuk fakültesinde 5/9/2004-25/7/2008 tarihleri arasında 3 yıl 10 ay 21 gün öğrenim gördükten sonra 30/8/2009 tarihinde teğmen nasbedilen sigortalı, öğrencilikte geçen süresini borçlanmak istemesi halinde, 28/12/1986 doğum tarihi itibarıyla 18 yaşını tamamladığı 28/12/2004 tarihinden önce geçen 3 ay 23 gün süresi borçlanma dışı bırakılarak, 28/12/2004-25/7/2008 tarihleri arasında 3 yıl 6 ay 28 gün öğrencilik süresi borçlanmak için başvurduğu tarihte en az aylık alan teğmenin prime esas kazancı üzerinden borçlandırılacaktır. Sigortalının borç tutarını tebliğ tarihinden itibaren en geç iki yıl içinde taksitler halinde veya defaten ödemesi gerekmekte olup, süresi içinde tamamını ödememesi durumunda borçlanma işlemi iptal edilecektir.

Örnek 2- 3/9/2002-18/6/2008 tarihleri arasında 5 yıl 9 ay 16 gün mühendislik fakültesinde öğrenim gördükten sonra 30/5/2009 tarihinde polis memuru olarak göreve atanan sigortalı, öğrencilikte geçen süresini borçlanmak istemesi halinde hazırlık sınıfında geçen 1 yıllık süresi ile 31/7/2007-18/6/2008 tarihleri arasında geçen 10 ay 17 gün fazla öğrenim süresi olmak üzere toplam 1 yıl 10 ay 17 gün öğrenim süresinden düşülerek kalan 3 yıl 10 ay 29 gün öğrencilik süresi borçlanmak için başvurduğu tarihte en az aylık alan polis memurunun prime esas kazancı üzerinden borçlandırılacaktır. Sigortalının borç tutarını tebliğ tarihinden itibaren en geç iki yıl içinde taksitler halinde veya defaten ödemesi gerekmekte olup, süresi içinde tamamını ödememesi durumunda borçlanma işlemi iptal edilecektir.

Örnek 3- 4/9/2004-16/6/2007 tarihleri arasında 2 yıl 9 ay 13 gün meslek yüksek okulunda okuduktan sonra 30/8/2009 tarihinde astsubay nasbedilen sigortalı, öğrencilikte geçen süresini borçlanmak istemesi halinde, 15/4/1987 doğum tarihi itibarıyla 18 yaşını tamamladığı 15/4/2005 tarihinden önce geçen 7 ay 11 gün süresi, 8/7/2005-27/8/2005 tarihleri arasında geçen 1 ay 20 gün sigortalı süresi ve 31/7/2006-16/6/2007 tarihleri arasında geçen 10 ay 15 gün fazla öğrenim süresi olmak üzere toplam 1 yıl 7 ay 16 gün süresi öğrenim süresinden düşülerek kalan 1 yıl 1 ay 27 gün öğrencilik süresini borçlanmak için başvurduğu tarihte en az aylık alan astsubay çavuşun prime esas kazancı üzerinden borçlandırılacaktır. Sigortalının borç tutarını tebliğ tarihinden itibaren en geç iki yıl içinde taksitler halinde veya defaten ödemesi gerekmekte olup, süresi içinde tamamını ödememesi durumunda borçlanma işlemi iptal edilecektir.

Örnek 4- 5/9/2006 tarihinde 4 yıllık fakülteye kayıt yaptıran, 14/9/2009 tarihinde Emniyet Genel Müdürlüğü hesabına okumaya başlayan ve 20/6/2010 tarihinde mezun olup komiser yardımcısı olarak göreve atanan sigortalı, öğrencilikte geçen süresini borçlanmak istemesi halinde okula kayıt yaptırdığı 5/9/2006 tarihi ile Emniyet Genel Müdürlüğü hesabına okumaya başladığı 14/9/2009 tarihi arasında geçen 3 yıl 10 gün öğrencilikte geçen süresi, borçlanmak için başvurduğu tarihte en az aylık alan komiser yardımcısının prime esas kazancı üzerinden borçlandırılacaktır. Sigortalının borç tutarını tebliğ tarihinden itibaren en geç iki yıl içinde taksitler halinde veya defaten ödemesi gerekmekte olup, süresi içinde tamamını ödememesi durumunda borçlanma işlemi iptal edilecektir. Ancak, Emniyet Genel Müdürlüğü

hesabına okumaya başladığı 14/9/2009 tarihinden itibaren Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı sayılacağından, bu tarihten sonra geçen süreleri borçlandırılmaksızın hizmet olarak alınacaktır.

Örnek 5- 15/3/2009 tarihinde polis memuru olarak göreve başlayan ve görevde iken 14/3/2011 tarihinde vefat eden sigortalının ölüm tarihinde fiili hizmet süresi zammı ile birlikte toplam 2 yıl 6 ay hizmetinin olduğu tespit edilmiştir. Hak sahiplerinin, sigortalının sivil öğrencilikte geçen 3 yıl 9 ay 11 günlük sürenin tamamını borçlanmak istemeleri ve borcun tamamını süresi içerisinde yatırmaları halinde öğrencilikte geçen süresi de dikkate alınmak suretiyle ölüm aylığı bağlanacaktır. Ancak, hak sahipleri sadece aylık bağlamaya yetecek 2 yıl 6 aylık süreyi borçlanmak istemeleri halinde borçlanma işlemi yapılmayacaktır.

Örnek 6- 4 yıllık fakültede 5/9/2004-25/7/2008 tarihleri arasında 3 yıl 10 ay 21 gün öğrenim gördükten sonra 30/11/2008 tarihinde komiser yardımcısı olarak atanan sigortalı, 12/6/2010 tarihinde istifa etmiş, 15/10/2011 tarihinde ise Kültür Bakanlığında Genel İdari Hizmetler Sınıfında memur olarak göreve başlamıştır. Sigortalının öğrencilikte geçen süresini borçlanmak istemesi halinde bu süresinin tamamı borçlandırılacaktır.

Örnek 7- Polis memuru olarak görev yapmakta iken 15/3/2011 tarihinde istifa etmek suretiyle görevinden ayrılan ve açıkta iken 26/1/2012 tarihinde vefat eden sigortalının fiili hizmet süresi zammı ile birlikte toplam 2 yıl 2 ay 15 gün hizmetinin olduğu tespit edilmiştir. Hak sahipleri sigortalının 3 yıl 10 ay sivil öğrencilikte geçen süresinin tamamını borçlanmak istemekte ise de, sigortalı açıkta iken vefat ettiğinden borçlanma işleminin yapılmasına imkan bulunmamaktadır.

Örnek 8- Teğmen olarak görev yapmakta iken 30/8/2011 tarihinde istifa etmek suretiyle görevinden ayrılan, 1/10/2011 tarihinde Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi uyarınca sigortalılığı başlayan ve bu kapsamda sigortalı iken 12/2/2012 tarihinde sivil öğrencilikte geçen süresini borçlanmak isteyen sigortalı sivil öğrencilikte geçen süresinin tamamını borçlanmak istemekte ise de 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında çalışmadığından borçlanma işleminin yapılmasına imkan bulunmamaktadır.

5434 sayılı Kanuna tabi iştirakçi iken Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamına alınanlardan, fakülte veya yüksek okullarda kendi hesabına okuduktan sonra subay veya astsubaylığa naspedilen veya yedek subaylık hizmetini takiben subaylığa geçirilenlerin, başarılı öğrenim süreleri ile fakülte veya yüksek okullarda kendi hesabına okumakta iken Türk Silahlı Kuvvetleri hesabına okumaya devam eden öğrencilerin daha önce kendi hesabına okudukları normal okul sürelerinin borçlandırılmasına ilişkin işlemler 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre sonuçlandırılacaktır.

5434 sayılı Kanununun 15 inci maddesinin (e) fıkrası uyarınca, fakülte, yüksek okul veya meslek yüksek okullarında kendi hesabına okuduktan sonra muvazzaf subay veya astsubay nasbedilen veya askerlik hizmetini takiben muvazzaf subay veya astsubaylığa geçirilen ve bir yıllık deneme süresini başarı ile tamamlayarak Türk Silahlı Kuvvetleri kadrolarına atananlardan, yüksek öğrenim süresinin fiili hizmetlerine eklenmesinden doğan borç tutarı tahsilatı bitmeden, vazife malulü olanların kalan borç tutarları tahsil edilmeyecektir.

(Ek, 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge) Kanunun 46 ncı maddesine göre borçlanma yapanlardan borç tutarının tamamını 2 yıllık süre içinde ödemiş olanların talebi halinde aylık bağlanmamış olması şartıyla borçlanma tutarının tamamı faiz uygulanmaksızın her zaman iade edilebilecek, ancak kısmi iade yapılmayacaktır. Sigortalı tarafından ödenmiş olan borçlanma tutarının vefatından sonra hak sahiplerince iadesinin talep edilmesi halinde ise borçlanma tutarının hak sahiplerine iadesi yapılmayacaktır.

2- Kanunun geçici 4 üncü maddesine göre yapılacak borçlanmalar

2.1- Geçici 4 üncü maddenin onuncu fıkrasına göre yapılacak borçlanmalar

Kanunun yürürlüğe girdiği 2008 yılı Ekim ayı başı itibariyle;

- Polis Akademisi ile fakülte ve yüksek okullarda Emniyet Genel Müdürlüğü hesabına okuyan veya kendi hesabına okumakta iken Emniyet Genel Müdürlüğü hesabına okumaya devam eden öğrencilerden Emniyet Hizmetleri Sınıfında Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında çalışacak olanlar ile Emniyet Hizmetleri Sınıfında 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında çalışmakta olanların, bahse konu okullarda (Polis Akademisi ile fakülte ve yüksek okullarda) geçen başarılı eğitim süreleri,

- Kanunun yürürlüğe girmesinden önce üniversitelerin çeşitli fakülte, yüksek okul veya meslek yüksek okullarında kendi hesabına öğrenim yaptıktan sonra muvazzaf astsubay nasbedilenlerin sözü edilen okullarda geçen başarılı eğitim süreleri,

kendileri veya hak sahiplerinin istekleri halinde (EK-28) borçlandırılacak olup, bu sürelerin kısmen borçlandırılmasına imkan bulunmamaktadır.

(Ek, 28/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge) Bu haktan, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Emniyet Hizmetleri Sınıfında görev yapan ve bu görevini yapmakta iken borçlanma talebinde bulunmadan veya borçlanma işlemi sonuçlandırılmadan bu görevlerinden ayrılarak başka bir hizmet sınıfında göreve başlayanlar ile borçlanma talebinde bulunmadan görevde iken ölenlerin hak sahipleri de yararlandırılacaktır.

Borçlanma tutarı, borçlanma talep tarihinde ilgisine göre en az aylık alan polis veya komiser yardımcısı ile astsubay çavuşun emekli keseneğine esas unsurları üzerinden, bu sürele ait kesenek ve karşılık tutarının tamamı borcun tebliğ tarihinden itibaren iki yıl içinde kendileri veya hak sahipleri tarafından taksitler halinde veya defaten ödenecektir.

Borç tutarının iki yıl içinde ödenmemesi veya borç tutarının tamamı ödenmeden tahsis talebinde bulunulması halinde borçlanma geçersiz sayılacaktır.

(Ek, 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge) Bunlardan borç tutarının tamamını 2 yıllık süre içinde ödemiş olanların talebi halinde aylık bağlanmamış olması şartıyla borçlanma tutarının tamamı faiz uygulanmaksızın her zaman iade edilebilecek, ancak kısmi iade yapılmayacaktır. Sigortalı tarafından ödenmiş olan borçlanma tutarının vefatından sonra hak sahiplerince iadesinin talep edilmesi halinde ise borçlanma tutarının hak sahiplerine iadesi yapılmayacaktır.

Örnek 1- Emniyet Hizmetleri Sınıfında görev yapan sigortalı, 16/2/2011 tarihli dilekçesiyle Polis Akademisinde geçen öğrencilik süresini borçlanmak istemektedir. Sigortalının 6/9/2003-17/6/2007 tarihleri arasında geçen öğrencilik süresinden 14/11/1985 doğum tarihi itibariyle 18 yaşını tamamladığı 14/11/2003 tarihinden önce geçen 2 ay 8 gün süresi borçlandırılacak süresinden düşülerek, 14/11/2003-17/6/2007 tarihleri arasında Polis Akademisinde geçen 3 yıl 7 ay 4 gün süresi, 16/11/2008 tarihinde en az aylık alan komiser yardımcısının emeklilik keseneğine esas aylık unsurları üzerinden borçlandırılacaktır.

Borcun hesaplanması;

16/2/2011 tarihinde en az aylık alan komiser yardımcısının emeklilik keseneğine esas aylık unsurları;

16/2/2011 Tarihindeki Katsayı Rakamı: 0,061954

16/2/2011 Tarihindeki Emeklilik Keseneği Oranı: % 16

16/2/2011 Tarihindeki Kurum Karşılığı Oranı: % 20

Derece-Kademe/Gösterge Rakamı : 8/1 (660 x 0,061954) 40,89

Taban Aylık Tutarı: (1000 x 0,82656) 826,56

Özel Hizmet Tazminatı : (9500 x 0,061954x % 40) 235,43

Emekli Keseneğine Esas Aylık Tutarı 1102.87.- TL

Bir Günlük Borcun Hesabına Esas Alınan Tutar: Emekli Keseneği Esas Aylık Tutarı/30

Bir Günlük Borcun Hesabına Esas Alınan Tutar: 1102.87/ 30 = 36.76

Borçlandırılacak Süre: 3 Yıl 7 Ay 4 Gün: 1294 Gün

Borçlanmaya Esas Genel Tutar: 36,76x 1294 = 47,567,44 TL

Borç Tutarı: Borçlanmaya Esas Tutar x % 36

Borç Tutarı: 47,567,44 x % 36 = 17.124,79 TL

İlgili adına 17.124,28 TL. borç tahakkuk ettirilecektir. Sigortalının söz konusu borç tutarını 2 yıl içinde ödemesi gerekmektedir. Aksi takdirde borçlanma işlemi iptal edilecektir.

Örnek 2- 30/8/2002 tarihinde astsubay nasbedilen sigortalı, 28/1/2011 tarihli dilekçesiyle 7/10/1996-18/2/2001 tarihleri arasında öğrenim süresi 4 yıl olan fakültede geçen öğrencilik süresini borçlanmak istemektedir. Sigortalının 20/10/2000-19/1/2001 tarihleri arasında 48 gün sigortalı hizmeti bulunmaktadır. Sigortalının 7/10/1996-18/2/2001 tarihleri arasında geçen 4 yıl 4 ay 12 gün öğrencilik süresinden 31/7/2000-18/2/2001 tarihleri arasındaki 6 ay 17 gün fazla öğrenim süresi düşülerek kalan 3 yıl 9 ay 25 gün süresi, 28/1/2011 tarihinde en az aylık alan astsubay çavuşun emeklilik keseneğine esas aylık unsurları üzerinden borçlandırılacaktır.

Borcun hesaplanması;

28/1/2011 Tarihinde En Az Aylık Alan Komiser Yardımcısının Emeklilik Keseneğine Esas Aylık Unsurları;

28/1/2011 Tarihindeki Katsayı Rakamı: 0,061954

28/1/2011 Tarihindeki Emeklilik Keseneği Oranı: % 16

28/1/2011 Tarihindeki Kurum Karşılığı Oranı : % 20

Derece-Kademe/Gösterge Rakamı 9/3 (645x 0,061954) 39.96

Taban Aylık Tutarı: (1000 x 0,82656) 826,56

Özel Hizmet Tazminatı : (9500 x 0,061954x % 40) 235,43

Emekli Keseneğine Esas Aylık Tutarı 1101,95 TL

Bir Günlük Borcun Hesabına Esas Alınan Tutar: Emekli Keseneği Esas Aylık Tutarı/30

Bir Günlük Borcun Hesabına Esas Alınan Tutar $1101,95 / 30 = 36,73$

Borçlandırılacak Süre: 3 Yıl 9 Ay 25 Gün : 1375 Gün

Borçlanmaya Esas Genel Tutar: $36,73 \times 1375 = 50.503,75$ TL

Borç Tutarı: Borçlanmaya Esas Tutar x % 36

Borç Tutarı $50.503,75 \times \% 36 = 18.181,35$ TL

İlgili adına 18.181,35 TL borç tahakkuk ettirilecektir. Sigortalı söz konusu borç tutarını 2 yıl içinde ödemesi gerekmektedir. Aksi takdirde borçlanma işlemi iptal edilecektir.

Ayrıca, 20/10/2000-19/1/2001 tarihleri arasındaki 48 gün sigortalı hizmeti fazla öğrenim süresi içinde bulunduğundan, bu süre borçlandırılacak süresinden düşülmeyerek sigortalının hizmet süresine eklenecektir.

Örnek 3- 4 yıllık fakülteye 5/9/2000 tarihinde kayıt yaptıran, 08/10/2002 tarihinde polis memuru olarak göreve başlayan ve 18/9/2005 tarihinde okulunu bitiren sigortalı, Emniyet Hizmetleri Sınıfında görev yapmakta iken 17/11/2008 tarihli dilekçesiyle yüksek öğrenimde geçen sürelerini borçlanmak istemektedir. Sigortalı yüksek öğrenimini bitirmeden 8/10/2002 tarihinde polis memuru olarak göreve başladığından, göreve başladığı tarihten önce yüksek öğrenimde geçen süresinin borçlandırılması mümkün olmayacaktır.

(Değişik, 28/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge) Örnek 4- 4/9/1992-18/6/1996 tarihleri arasında 4 yıllık fakültede öğrenim gördükten sonra 28/2/1997 tarihinde komiser yardımcısı olarak göreve başlayan, daha sonra 15/10/2000 tarihinde naklen Vakıflar Genel Müdürlüğünde bir göreve atanan sigortalının, öğrencilikte geçen süresini borçlanmak istemesi halinde, Kanunun yürürlük tarihi olan 2008 yılı Ekim ayı başında Emniyet Hizmetleri Sınıfında görev yapmayıp Genel İdare Hizmetleri Sınıfında görev yaptığından bu süresi borçlandırılmayacaktır.

Örnek 5- 5/3/1975 doğumlu olan ve hazırlık sınıfı hariç normal öğrenim süresi 4 yıl olan iktisat fakültesinde 2/9/1992-18/9/1998 tarihlerinde okuyan ve 30/8/2000 tarihinde polis olarak göreve başlayan sigortalı, 10/1/2011 tarihli dilekçesiyle yüksek öğrenimde geçen sürelerini borçlanmak istemektedir. Sigortalının 2/9/1992-18/9/1998 tarihleri arasında geçen 6 yıl 17 gün öğrencilik süresinden, hazırlık sınıfında geçen bir yıllık süresi ile 31/7/1997-18/9/1998 tarihleri arasındaki 1 yıl 1 ay 17 gün fazla öğrenim süresi düşülerek kalan 3 yıl 11 ay süresi 10/1/2011 tarihinde en az aylık alan polis memurunun emeklilik keseneğine esas aylık unsurları üzerinden borçlandırılacaktır.

Borcun hesaplanması;

10/1/2011 tarihindeki katsayı rakamı: 0,061954

10/1/2011 tarihindeki Emeklilik Keseneği oranı: % 16

10/1/2011 tarihindeki Kurum Karşılığı oranı: % 20

Derece-Kademe/gösterge rakamı 8/1 ($660 \times 0,061954$): 40,89

Taban Aylık Tutarı: ($1000 \times 0,82656$): 826,56

Özel Hizmet Tazminatı ($9500 \times 0,061954 \times \% 40$): 235,43

Emekli Keseneğine Esas Aylık Tutarı: 1102,87 TL

Bir Günlük Borcun Hesabına Esas Alınan Tutar: Emekli Keseneği Esas Aylık Tutarı/30

Bir Günlük Borcun Hesabına Esas Alınan Tutar: $1102,87 / 30 = 36,76$

Borçlandırılacak Süre: 3 Yıl 11 Ay : 1410 Gün

Borçlanmaya Esas Genel Tutar: $36,76 \times 1410 = 51.831,6$ TL

Borç Tutarı: Borçlanmaya Esas Tutar x % 36

Borç Tutarı: $51.831,6 \times \% 36 = 18659,376 = 18.660$ TL

İlgili adına 18.660 TL. borç tahakkuk ettirilecektir. Sigortalının söz konusu borç tutarını 2 yıl içinde ödemesi gerekmektedir. Aksi takdirde borçlanma işlemi iptal edilecektir.

Örnek 6- Polis memuru olarak görev yapmakta iken 15/4/2008 tarihinde istifa etmek suretiyle görevinden ayrılan ve açıkta iken 2/8/2010 tarihinde vefat eden sigortalının fiili hizmet süresi zammı ile birlikte toplam 4 yıl 4 ay 15 gün hizmetinin olduğu tespit edilmiştir. Hak sahipleri sigortalının 3 yıl 10 ay 15 günlük sivil öğrencilikte geçen süresinin tamamını borçlanmak istemekte ise de, sigortalı açıkta iken vefat ettiğinden borçlanma işleminin yapılmasına imkan bulunmamaktadır.

(Ek, 28/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge) Örnek 7- 15/7/1996 tarihinde komiser yardımcısı olarak göreve başlayan, 5/6/2013 tarihinde Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığında Genel İdari Hizmetler Sınıfında bir göreve naklen atanan ve 15/10/2013 tarihinde öğrencilikte geçen süresini borçlanmak istemiyle Kurumumuza müracaat eden sigortalının, öğrencilik süresi Kanunun yürürlük tarihi olan 2008 yılı Ekim ayı başında Emniyet Hizmetleri Sınıfında görev yaptığından borçlandırılacaktır.

(Ek, 28/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge) Örnek 8- 3/6/2003 tarihinde polis memuru olarak göreve başlayan ve bu görevini yapmakta iken 2/9/2005 tarihinde vefat eden sigortalının ölüm tarihinde fiili hizmet süresi zammı ile birlikte 2 yıl 9 ay 23 gün hizmetinin olduğu tespit edilmiştir. Hak sahipleri, sigortalının sivil öğrencilikte geçen 3 yıl 5 ay 7 gün süresini borçlanmak istemekte ise de, sigortalı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce vefat ettiğinden sivil öğrencilik süresi borçlandırılmayacaktır.

2.2- Kanunun geçici 4 üncü maddesinin onbeşinci fıkrasına göre yapılan borçlanmalar

Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce 5434 sayılı Kanuna göre iştirakçi olup, 2008 yılı Ekim ayı başından sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrası kapsamında sigortalılığı bulunmayanların, borçlanılacak hizmetler ile birlikte kendileri veya ölenlerin hak sahiplerinin Kanuna göre aylığa hak kazanmaları ve müracaat etmeleri halinde kapsamdaki süreleri 5434 sayılı Kanunun borçlanma hükümleri gereğince borçlandırılacaktır.

Örnek 1- 15/4/2000-14/10/2003 tarihleri arasında 5434 sayılı Kanuna tabi hizmeti olan ve 5/7/2004 tarihinde vefat eden sigortalının eşi 2008 yılı Ekim ayından sonra vefat eden eşinin borçlanma kapsamında olan askerlik süresinden Kanuna göre kendisine aylık bağlamaya yetecek kadar olan 1 yıl 6 aylık kısmı 5434 sayılı Kanuna göre borçlandırılacaktır.

Örnek 2- 1/8/1970-3/9/1984 tarihleri arasında 5434 sayılı Kanuna tabi 14 yıl 2 ay hizmeti olan ve görevinden ayrıldığı tarihten sonra hiçbir sosyal güvenlik kuruluşuna tabi hizmeti olmayan 1/7/1947 doğum tarihli sigortalı askerlik süresinin 10 aylık kısmının borçlandırılması

için başvurduğunda, 1/7/2008 tarihi itibarıyla 61 yaşını tamamlamış olması nedeniyle borçlanacağı askerlik süresi ile birlikte 5434 sayılı Kanunun 39 uncu maddesi uyarınca kendisine aylık bağlanabilmesi için gerekli olan 15 yılı tamamlayacağından, talebi kabul edilerek borçlanması 5434 sayılı Kanuna göre yapılacaktır.

Örnek 3- 1/9/1975-31/8/1979 tarihleri arasında 5434 sayılı Kanuna tabi 4 yıl, 29/3/1982-13/12/1985 tarihleri arasında 506 sayılı Kanuna tabi 3 yıl 2 ay 24 gün ve 1/1/1986-14/8/2003 tarihleri arasında 5434 sayılı Kanuna tabi 17 yıl 7 ay 14 gün olmak üzere toplam 24 yıl 10 ay 8 gün hizmeti olan sigortalı, 15/7/2010 tarihli dilekçesi ile tarafına aylık bağlanabilmesi için gerekli olan 25 yıllık süresini tamamlayacak kadar askerlik süresinin borçlandırılması talebinde bulunmuştur. Sigortalının Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra Kanunun 4 üncü maddesi kapsamında sigortalılığının bulunmaması ve son kez 5434 sayılı Kanuna tabi hizmetinin bulunması nedeniyle 25 yılı tamamlayacak kadar olan 1 ay 22 gün askerlik süresi borçlandırılacaktır.

2.3- Geçici 4 üncü maddenin onyedinci fıkrasına göre yapılacak borçlanmalar

Personel mevzuatına göre almış oldukları disiplin cezası sonucu 23/4/1999 tarihi ile 14/2/2005 tarihleri arasında memuriyetleri sona erenlerden, 5525 sayılı Kanun uyarınca haklarında verilmiş disiplin cezaları bütün sonuçları ile ortadan kaldırılanlardan halen Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı olanların, 2008 yılı Ekim ayı başından itibaren 15/4/2009, aylıkları her ayın 1 inde ödenenler için 1/4/2009 tarihine kadar Kuruma müracaatları halinde borçlandırılacaktır. Geçici 4 üncü maddenin onyedinci fıkrasına göre yapılacak borçlanmalarda, sigortalıların görevlerinden ayrıldıkları derece ve kademelerine prim/kesenek ödenmemiş veya borçlanmak istedikleri sürenin her üç yılına bir derece ve her yılına bir kademe verilmek ve öğrenim durumları itibarıyla 657 sayılı Kanunun 36 ncı maddesindeki yükselebilecekleri dereceleri geçmemek üzere tespit edilecek derece, kademe ve ek göstergeleri ile emekli keseneğine esas aylığın hesabına ait tüm unsurların toplamının müracaat tarihinde yürürlükte olan katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarlar esas alınarak, yine o tarihteki kesenek ve karşılık oranları borçlandırılmak suretiyle borç tutarının tamamı borcun tebliğ edildiği tarihten itibaren iki yıl içinde eşit taksitlerle veya defaten kendileri tarafından ödenecektir.

Borç tutarının iki yıl içinde eşit taksitlerle ödenmemesi veya borç tutarının tamamı ödenmeden tahsis talebinde bulunulması halinde borçlanma geçersiz sayılacaktır.

Örnek 1- 27/11/1989 tarihinde öğretmen olarak 5434 sayılı Kanuna tabi göreve başlayan ve almış olduğu disiplin cezası sonucu 5/12/2000 tarihinde 5 inci derecenin 1 inci kademesinde 8 gün kıdemli iken görevine son verilen ilgili 5525 sayılı Kanun uyarınca 4/10/2006 tarihinde görevine başlatılmıştır. 15/11/2008 tarihli dilekçesi ile 15/12/2000-4/10/2006 tarihleri arasında açıkta geçen süresini borçlanmak istemesi üzerine borçlanma işlemi yapılacaktır. Görevinden ayrıldığı tarihte bulunduğu 5 inci derecenin 1 inci kademesi ve bu kademede 8 gün kıdemi ile borçlanacağı 15/12/2000-4/10/2006 tarihleri arasındaki 5 yıl 9 ay 19 gün süresi olmak üzere toplam 5 yıl 9 ay 27 gün süresi intibakında değerlendirilerek ulaşacağı 4 üncü derecenin 3 üncü kademesi, görevine son verildiği tarihteki ek göstergesi (öğretmenler için 5 inci derecenin ek göstergesi 900 dür) dikkate alınarak borç tutarı hesaplanacaktır.

Borcun Hesaplanması

15/11/2008 Tarihindeki Katsayı Rakamı: 0,051448

15/11/2008 Tarihindeki Emeklilik Keseneği Oranı: % 16

15/11/2008 Tarihindeki Kurum Karşılığı Oranı: % 20
Derece-Kademesi : 4/3
Ek Göstergesi : 900
Kıdem Yılı : 11 yıl
Borçlandırılacak Süre: 5 Yıl 9 Ay 19 Gün
Derece-Kademe/Gösterge Rakamı 4 / 3 (985 x 0,051448): 50,68
Taban Aylık Tutarı: (1000 x 0,68120): 681,20
Ek Gösterge Tutarı: (900 x 0,051448): 46,30
Kıdem Aylık Tutarı: (11 Yıl x 20 x 0,051448): 11,32
Özel Hizmet Tazminatı (9500 x 0,051448 x % 40): + 195,50
Emekli Keseneğine Esas Aylık Tutarı 985 TL
Bir Aylık Borç Tutarı: Emekli Keseneğine Esas Aylık Tutarı x % Kesenek Karşılık
Toplam (% 36)
Bir Aylık Borç Tutarı: 985 x % 36 = 354,6 TL
Bir Günlük Borç Tutarı: 354,6 / 30 = 11,82 TL
Borçlandırılacak süre: 5 yıl 9 ay 19 gün = 2089 gün
Borçlanmaya Esas Genel Tutar: 11,82 x 2089 = 24.691,98 TL

Ancak, 6111 sayılı Kanunun 47 nci maddesi ile Kanunun geçici 4 üncü maddesinin onyedinci fıkrasında yer alan “altı ay içerisinde” ibaresi “30/6/2011 tarihine kadar”, “iki yıl içinde” ibaresi “31/12/2014 tarihine kadar” şeklinde değiştirilmiştir.

Buna göre; personel mevzuatına göre almış oldukları disiplin cezası sonucu 23/4/1999 tarihi ile 14/2/2005 tarihleri arasında memuriyetleri sona erenlerden, 22/6/2006 tarihli ve 5525 sayılı Kanun uyarınca haklarında verilmiş disiplin cezaları bütün sonuçları ile ortadan kaldırılanların 30/6/2011 tarihine kadar Kuruma müracaatları halinde, görevlerinden ayrıldıkları tarih ile göreve başladıkları tarih arasındaki prim veya kesenek ödenmemiş süreleri, görevlerinden ayrıldıkları derece ve kademelerine prim veya kesenek ödenmemiş veya borçlanmak istedikleri sürenin her üç yılına bir derece yükselmesi ve her tam yılına bir kademe verilmek suretiyle ve öğrenim durumları itibarıyla 657 sayılı Kanunun 36 ncı maddesindeki yükselebilecekleri dereceleri geçmemek üzere tespit edilecek derece, kademe ve ek göstergeleri ile emekli keseneğine esas aylığın hesabına ait tüm unsurların toplamının müracaat tarihinde yürürlükte olan katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarlar esas alınarak, yine o tarihteki kesenek ve karşılık oranları üzerinden borçlandırılmak suretiyle hizmetinden sayılacak, bundan doğacak borç tutarının tamamı 31/12/2014 tarihine kadar kendileri tarafından taksitlerle veya defaten ödenecektir.

Daha önce, Kanunun geçici 4 üncü maddesinin onyedinci fıkrası uyarınca 2008 yılı Ekim ayı başından itibaren altı ay içerisinde borçlananların borç tutarının tebliğ tarihinden itibaren tamamının iki yıl içinde ödememesi nedeniyle hizmet olarak sayılmayan veya 2008 yılı Ekim ayı başından itibaren altı aylık sürenin dolumundan sonra müracaat etmeleri nedeniyle borçlanma talepleri reddedilenlerin borçlanma kapsamında olan bu süreleri 30/6/2011 tarihine kadar yeniden müracaat etmeleri halinde yeni müracaat tarihindeki mali hükümler esas alınarak borçlandırılacaktır.

Örnek 2- 12/1/2004 tarihinde almış olduğu disiplin cezası nedeniyle görevine son verilen, daha sonra 5525 sayılı Kanun uyarınca hakkında verilmiş olan disiplin cezası bütün sonuçları ile ortadan kaldırılan ve 2/11/2008 tarihinde disiplin cezası nedeniyle açıkta geçen süresini borçlanma talebinde bulunan sigortalıya borç miktarı 5/12/2008 tarihinde tebliğ edilmiştir. İki yıl içinde borcunu ödemeyen sigortalı 30/6/2011 tarihine kadar disiplin cezası nedeniyle açıkta geçen süresinin tekrar borçlandırılmasını istemesi halinde borçlanma işlemi yeni başvuru tarihindeki mali esaslara göre yapılacaktır.

Örnek 3- 7/12/2002 tarihinde almış olduğu disiplin cezası nedeniyle görevine son verilen, daha sonra 5525 sayılı Kanun uyarınca hakkında verilmiş olan disiplin cezası bütün sonuçları ile ortadan kaldırılan ve 28/5/2008 tarihli dilekçesi ile disiplin cezası nedeniyle açıkta geçen süresini borçlanmak isteyen sigortalının talebi altı aylık sürenin dolum tarihinden sonra olduğundan reddedilmiştir. Sigortalının açıkta geçen süresini 30/6/2011 tarihine kadar tekrar borçlanmak istemesi halinde, borçlanma işlemi yeni başvuru tarihindeki mali esaslara göre yapılacaktır.

Örnek 4- 8/3/2003 tarihinde almış olduğu disiplin cezası nedeniyle görevine son verilen, daha sonra 5525 sayılı Kanun uyarınca hakkında verilmiş olan disiplin cezası bütün sonuçlarıyla ortadan kaldırılan ve 8/1/2009 tarihinde disiplin cezası nedeniyle açıkta geçen süresini borçlanmak isteyen sigortalıya borç miktarı 3/7/2009 tarihinde tebliğ edilmiştir. Sigortalının 3/7/2011 tarihinde sona eren borç ödeme süresi 6111 sayılı Kanun uyarınca 31/12/2014 tarihine kadar uzatılmıştır.

(Ek, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge) Bu Genelgenin üçüncü kısmının “Ortak Hususlar” başlıklı dördüncü bölümünün “9- Haklarında Kanunun geçici 4, geçici 44, geçici 51, geçici 56 ve 926 sayılı Kanunun geçici 32 nci maddesi uygulanan (4/b) kapsamındaki sigortalılarla ilgili yapılacak işlemler” alt başlığı ile yapılan düzenleme uyarınca, daha önce 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalılığı bulunan ve hakkında Kanunun geçici 4 üncü maddesinin onyedinci fıkrası uygulanacak sigortalılardan prim borcu bulunması nedeniyle sigortalılık süresi bildirilmesine karşın hizmet bildirimi yapılmayanların Kurumumuza tekrar müracaat etmeleri halinde ilgili SGİM/SGM ile gerekli yazışmalar yapılacak ve sigortalının hizmet süresi tekrar hesaplanarak ilgiliye bildirilecektir.

2.4- 5434 sayılı Kanuna göre yapılan borçlanmalar (Değişik, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge)

(Mülga, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge)

2.4.1- 5434 sayılı Kanunun ek 31 inci maddesinin yürürlükte bulunan üçüncü fıkrası gereğince yapılan borçlanmalar (Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge)

Aylıklarını 22/1/1962 tarihli ve 1 sayılı Kanun ile ek ve tadillerine göre alan ve almış olanlardan Kanunun 4 ncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamındaki sigortalıların; 506, 1479, 2925 ve 2926 sayılı kanunlar ile 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesinde sözü edilen sandıkların kanunlarının kapsamındaki serbest meslekte geçmiş ve değerlendirilmemiş hizmet sürelerinin 15 yılı, bu hizmetlerin adı geçen kanun hükümleri uyarınca belgelenmeleri halinde, öğrenim durumları itibarıyla memuriyete giriş derecesi esas alınarak yapılacak borçlanmalara önceki mevzuat gereğince devam edilecektir.

Borçlanılan hizmetlere ait gün sayısı, prim ödeme gün sayısına eklenmekle birlikte borçlanılan sürenin başlangıcından önce sigortalının sosyal güvenlik kurumlarında geçen hizmeti yoksa, borçlanılan sürenin başlangıcı aynı zamanda sigortalılık süresinin başlangıcı olarak kabul

edilecektir. **(Ek, 19/10/2023 tarihli ve 2023/26 sayılı Genelge)** Ayrıca bu sigortalılar hakkında, Üçüncü Bölümün “7- 2008 yılı Ekim ayı başından sonra ilk defa 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı sayılanların borçlanmalarının değerlendirilmesi” başlığı altındaki üçüncü paragraf hükümleri uygulanır.

2.4.2- 5434 sayılı Kanunun mülga ek ve değişik maddelerine göre yapılan borçlanmalar (Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge)

Hakkında 5434 sayılı Kanun hükümleri uygulanan sigortalılar borçlanılacak sürelerinin tarih belirtmek veya herhangi bir tarih belirtmeksizin bir kısmını borçlanmak istemeleri halinde, talep ettikleri gün kadar veya tarih aralığı belirtilmiş ise iki tarih arasındaki gün kadar süre, borçlanılacak sürenin sonundan geriye doğru gidilerek borçlanma işlemi yapılacaktır.

Örnek- 5434 sayılı Kanuna tabi görev yapmakta iken 14/08/2006 tarihinde askerlik nedeniyle görevinden ayrılan ve 01/05/2007 tarihinde askerlik dönüşü görevine başlayan sigortalı 25/08/2006-25/04/2007 tarihleri arasında geçen askerlik süresinden 25/08/2006-25/11/2006 tarihleri arasında geçen 3 aylık kısmını borçlanmak için Kurumumuza müracaat etmiştir. Bu durumda sigortalının borçlanma işlemi askerlik görevinin sona erdiği 25/04/2007 tarihinden 3 ay geriye gidilmek suretiyle 25/1/2007- 25/4/2007 tarihleri esas alınarak yapılacaktır.

3- Kanunun geçici 36 ncı maddesine göre 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanunu uyarınca gözaltına alınanların veya tutuklananların borçlanmaları

5434 sayılı Kanuna tabi çalışmakta iken 1402 sayılı Kanun uyarınca kurulan sıkıyönetim mahkemelerinin görev alanına giren suçlar nedeniyle tutuklananlardan, Türk Silahlı Kuvvetlerinin yönetime el koyduğu 12 Eylül 1980 tarihinden itibaren haklarında kovuşturmayaya yer olmadığına (takipsizlik) veya beraatlerine karar verilenlerin, gözaltında veya tutuklulukta geçen ve herhangi bir nedenle hizmet olarak sayılmayan süreleri, göreve başlatılıp başlatılmadıklarına bakılmaksızın kendileri veya hak sahiplerinin bu durumlarını belgeleyerek 25/8/2011 tarihine kadar Kuruma müracaat etmeleri kaydıyla, gözaltına alındığı veya tutuklandığı tarihteki emeklilik keseneğine esas aylık derece ve kademesinin müracaat tarihindeki katsayılar ve emeklilik keseneğine esas aylığın hesabına ait diğer unsurlar ile kesenek ve karşılık oranları esas alınmak suretiyle hesaplanacak borçlanma tutarının borcun tebliğ tarihinden itibaren altı ay içerisinde kendilerince veya hak sahiplerince ödenmesi hâlinde hizmet sürelerine eklenecektir.

Borçlanılan süreler 5434 sayılı Kanunun geçici 205 inci maddesine göre yaş tespitinde dikkate alınmayacaktır.

Kendi sigortalılıklarından dolayı 25/2/2011 tarihine kadar sosyal güvenlik kanunlarına göre gelir veya aylık bağlananlar, bu kapsamdaki sürelerin tamamı herhangi bir şekilde hizmet olarak değerlendirilmiş olanlar ile 12 Eylül 1980 tarihinden önce haklarında beraat veya kovuşturmayaya yer olmadığına karar verilenlerin bu süreleri borçlandırılmayacaktır.

Sigortalıların Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi borçlanma müracaatları **(Değişik, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge) (Değişik, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)** Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü Kamu Görevlileri Tescil ve Hizmet Daire Başkanlığına yapılacaktır.

Örnek 1- İl Sağlık Müdürlüğünde hemşire olarak görev yapmakta iken 14/3/1980 tarihinde 1402 sayılı Kanun uyarınca gözaltına alınan, 18/8/1980 tarihinde tutuklanan ve 9/3/1981 tarihinde hakkında verilen takipsizlik kararı gereğince serbest bırakıldıktan sonra 3/4/1981 tarihinde tekrar görevine başlatılan sigortalının gözaltı ve tutukluluk süresi 12/9/1980 tarihinden sonra sona erdiğinden, gözaltı süresinde tarafına 2/3 açık aylıkları ödenen, ancak

göreve iade edildiği tarihte noksan ödenen 1/3 oranındaki aylıkları ödenmeyen sigortalının gözültünde iken aylıklarından 1/2 oranında kesenек kesilmesi nedeniyle yarım hizmet sayılan gözültüne alındığı tarihi takip eden 1/4/1980 tarihi ile takipsizlik kararının verildiği tarihi takip eden ay sonu olan 30/3/1981 tarihi arasındaki süresinin kalan yarısı 25/8/2011 tarihine kadar müracaat etmesi halinde borçlandırılacaktır.

Örnek 2- Tarım İl Müdürlüğünde memur olarak görev yapmakta iken 28/2/1980 tarihinde 1402 sayılı Kanun uyarınca gözültüne alınan, 11/4/1980 tarihinde tutuklanan ve 16/6/1981 tarihinde hakkında verilen beraat kararı ile serbest bırakılan ancak, Kurumunca tekrar görevine başlatılmayan sigortalının gözültü süresinde tarafına 2/3 açık aylıkları ödenerek aylıklarından 1/2 oranında kesenек kesilmesi nedeniyle yarım hizmet sayılan süresinin, gözültüne alındığı tarihi takip eden aybaşı olan 1/3/1980 tarihi ile beraat kararının verildiği tarihi takip eden ay sonu olan 30/6/1981 tarihi arasındaki süresinin kalan yarısı 25/8/2011 tarihine kadar müracaat etmesi halinde borçlandırılacaktır.

Örnek 3- Belediye Başkanlığında memur olarak görev yapmakta iken, 18/6/1980 tarihinde 1402 sayılı Kanun uyarınca gözültüne alınan ve hakkında verilen takipsizlik kararı gereğince 3/1/1981 tarihinde serbest bırakıldıktan sonra 19/4/1981 tarihinde tekrar görevine başlatılan sigortalının gözültü süresi hakkındaki takipsizlik kararı 12/9/1980 tarihinden sonra sona erdiğinden, 1/7/1980-30/1/1981 tarihleri arasında gözültünde geçen süresi borçlandırılacak, ancak serbest bırakıldığı 1/2/1981 tarihi ile görevine başlatıldığı 30/4/1981 tarihi arasındaki süresinin borçlandırılmasına imkan bulunmamaktadır.

Örnek 4- İl Milli Eğitim Müdürlüğünde öğretmen olarak görev yapmakta iken, 3/5/1979 tarihinde 1402 sayılı Kanun uyarınca gözültüne alınan ve hakkında verilen takipsizlik kararı gereğince serbest bırakıldıktan sonra 20/11/1979 tarihinde tekrar görevine başlatılan sigortalının gözültü süresi hakkındaki takipsizlik kararı 12/9/1980 tarihinden önce verildiğinden, gözültü süresinde tarafına 2/3 açık aylıkları ödenen, ancak göreve iade edildiği tarihte noksan ödenen 1/3 oranındaki aylıkları ödenmeyen sigortalının gözültünde iken aylıklarından 1/2 oranında kesenек kesilmesi nedeniyle yarım hizmet sayılan 1/5/1979-20/11/1979 tarihleri arasındaki süresinin kalan yarısı borçlandırılmayacaktır.

Örnek 5- Memur olarak görev yapmakta iken 25/6/1980 tarihinde 1402 sayılı Kanun uyarınca gözültüne alınan, 30/6/1980 tarihinde tutuklanan, 19/4/1982 tarihinde sıkıyönetim komutanlığınca görevine son verilen, daha sonra mahkemece 14/2/1983 tarihinde beraatına karar verilen ancak, görevine başlatılmayan sigortalının, görevine son verildiği tarihe kadar gözültünde ve tutuklulukta geçen süresi Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında, görevine son verilme tarihinden mahkemece beraatına karar verildiği tarihe kadar göz altında ve tutuklulukta geçen süresi ise Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında borçlandırılacaktır.

4- Kanunun geçici 43 üncü maddesine göre 1416 sayılı Kanuna uyarınca yurtdışında geçen öğrenim sürelerinin borçlandırılması

1416 sayılı Kanuna göre yurt dışına gönderilen, öğrenimini başarıyla tamamlayarak yurda dönen ve yükümlü bulunduğu mecburi hizmet süresini tamamlamış olanlardan, 6353 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 12/7/2012 tarihinden önce 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olarak çalışmaya başlayan ve Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamında çalışmaya devam edenler,

yurt dışında resmî öğrenci olarak geçirmiş oldukları öğrenim sürelerinin 18 yaşının tamamlanmasından sonraki döneme ait olan kısmının tamamını veya bir bölümünü 12/7/2012 tarihinden itibaren üç ay içinde Kuruma müracaat etmeleri halinde borçlanabileceklerdir.

6353 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 12/7/2012 tarihinde mecburi hizmetleri devam edenler ise borçlanma kapsamında bulunan sürelerini, mecburi hizmetlerini tamamladıkları tarihten itibaren üç ay içinde Kuruma müracaat etmeleri halinde borçlanabileceklerdir.

(Ek, 28/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge) 1416 sayılı Kanuna göre yurtdışına gönderilen ve öğrenimini başarı ile tamamlayarak yurda dönenlerden Kanunun geçici 43 üncü maddesi kapsamında yurtdışında geçen sürelerini borçlanmak için süresinde müracaat etmeyenlerin müracaat süreleri 6495 sayılı Kanunun 41 inci maddesi ile Kanuna eklenen geçici 51 inci madde ile 2/11/2013 tarihine kadar uzatılmıştır.

Bu kapsamdaki sigortalıların borç tutarları, borçlanma talep dilekçelerinin Kurum kayıtlarına geçtiği tarihteki derece kademeleri ve varsa ek göstergeleri ile aylığa ait tüm unsurlar dikkate alınmak suretiyle müracaat tarihindeki emekli keseneği ve kurum karşılığı oranları üzerinden hesap edilecektir.

Sigortalılar borç tutarını kendilerine tebliğ edildiği tarihten itibaren bir ay içinde (defaten) peşin olarak ödeyebilecekleri gibi isterlerse borç tutarının kendilerine tebliğ edildiği tarihten itibaren oniki ayda eşit taksitler halinde de ödeyebileceklerdir.

Borcun oniki eşit taksitle ödenmesi durumunda borçlanma işleminin yapıldığı tarihte, hesap edilen toplam borç tutarının 12’de biri (aylık taksit tutarı) yine bu tarihteki prime esas asgari kazanca oranlanarak, bulunan bu oran ilgili ayın prime esas asgari kazancı ile çarpılacak ve aylık taksit tutarı tespit edilecektir. Prime esas asgari kazancın değişmesi halinde, borcun hesaplandığı tarih borcun ödeneceği tarih kabul edilerek bulunan oran sabit kalmak suretiyle, bu oranın yeni prime esas asgari kazançla çarpılması sonucu aylık borç tutarı yeniden hesap edilecektir.

Bu husus borçlanma tahakkuk tablolarına “Borç tutarı defaten ödenebileceği gibi oniki eşit taksitle de ödenebilecektir. Taksitle ödenmesi durumunda prime esas asgari kazancın değişmesi halinde taksit tutarı yeniden belirlenecektir” şeklinde not koymak suretiyle ilgililere bildirilecektir.

Borcunun tamamını peşin ödeyenler ile taksit ödeme dönemi sonunda borcunun tamamını ödediği tespit edilenlerin borçlanmış oldukları süreler fiili hizmet süresinin hesabında dikkate alınacaktır.

Geçici 43 üncü maddeye göre yapılacak borçlanma işlemlerinde sigortalılar hakkında mülga hükümleri dahil 5434 sayılı Kanun hükümleri uygulanacağından, aylık taksitlerini zamanında ödemeyenlerin borçlanma işlemleri iptal edilip, önceki aylara ilişkin olarak ödemiş oldukları tutarlar, süresi geçen son taksit tarihinden itibaren otuz gün içinde ilgililere faizsiz olarak iade edilecektir.

(Ek, 3/7/2015 tarihli ve 2015/19 sayılı Genelge)Bu kez, 6645 sayılı Kanunun 52 nci maddesi ile Kanunun geçici 43 üncü maddesinde yapılan değişiklik ile 1416 sayılı Kanuna göre yurt dışına gönderilenlerden öğrenimini başarıyla tamamlayarak yurda dönen ve yükümlü bulunduğu mecburi hizmet süresini, 6353 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 12/7/2012 tarihinden önce tamamlamış olanlardan 12/7/2012 tarihinden itibaren 3 ay içinde müracaat etmemiş olması nedeniyle borçlanma hakkını kaybedenler ile mecburi hizmetini 12/7/2012 tarihinden sonra tamamlayanlardan borçlanmak için Kuruma 3 ay içinde müracaat etmesi gerekenlerin başvuru sürelerine ilişkin 3 aylık süre yürürlükten kaldırıldığından süresi içinde müracaat etmemesi nedeniyle borçlanma hakkını kaybedenlerin, 23/4/2015 tarihinden itibaren süre sınırlaması

olmaksızın müracaatları halinde yukarıda hükmüne yer verilen geçici 43 üncü madde uyarınca borçlanma işlemleri yapılacaktır.

5- Kanunun geçici 44 üncü ve geçici 51 inci maddelerine göre yapılan borçlanmalar (Değişik, 28/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge)

23/4/1999 ile 14/2/2005 tarihleri arasında tabi oldukları personel mevzuatına göre almış oldukları disiplin cezası sonucu memuriyetleri sona eren ve 22/6/2006 tarihli ve 5525 sayılı Kanun uyarınca haklarında verilmiş disiplin cezaları bütün sonuçları ile ortadan kaldırılanların, 6353 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 12/7/2012 tarihinden itibaren 3 ay içinde Kuruma müracaat etmeleri halinde, yaş haddine ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla, memuriyetlerinin sona erdiği tarih ile 22/6/2006 tarihi arasındaki dönem içinde uzun vadeli sigorta kollarına tabi olarak sigorta primi ödenmemiş veya emekli keseneği yatırılmamış sürelerine ilişkin kesenek ve kurum karşılığı toplamaları, görevden ayrıldıkları tarihteki derece ve kademelerine hizmet olarak sayılacak sürenin her üç yılına bir derece ve her yılına bir kademe verilmek ve öğrenim durumları itibarıyla 657 sayılı Kanunun 36 ncı maddesindeki yükselebilecekleri dereceleri geçmemek üzere tespit edilecek derece ve kademeleriyle başvuru tarihinde uygulanmakta olan katsayılar esas alınarak belirlenecek olan emekli keseneğine esas aylık tutarları üzerinden Kurumumuz tarafından hesaplanacak tutar halen çalıştıkları veya kamu görevlisi olarak en son çalışmış oldukları kamu idarelerine bildirilecektir.

Söz konusu tutarlar kurumlarca borcun kendilerine tebliğ edildiği tarihten itibaren üç ay içerisinde Kuruma defaten ödenecektir.

(Ek, 28/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge) 6495 sayılı Kanunun 41 inci maddesiyle Kanuna eklenen geçici 51 inci madde ile 23/4/1999 ile 14/2/2005 tarihleri arasında tabi oldukları personel mevzuatına göre almış oldukları disiplin cezası sonucu memuriyetleri sona erip, 22/6/2006 tarihli ve 5525 sayılı Kanun uyarınca haklarında verilmiş disiplin cezaları bütün sonuçları ile ortadan kaldırılanların 5510 sayılı Kanunun geçici 44 üncü maddesinde belirlenen süre içerisinde başvuru hakkını kullanmamış olanların ya da bu şartları taşımalarına rağmen süresi içinde müracaat etmedikleri için başvuruları reddedilenlerin müracaat süreleri 31/12/2013 tarihine kadar uzatılmıştır.

(Ek, 28/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge) Yine aynı Kanun ile 28/2/1997 ile 23/4/1999 tarihleri arasında tabi oldukları personel mevzuatına göre almış oldukları disiplin cezası sonucu memuriyetleri sona erip, 8/8/1999 tarihli ve 4455 sayılı Kanun uyarınca haklarında verilmiş disiplin cezaları bütün sonuçları ile ortadan kaldırılanların 2/8/2013 tarihinden 31/12/2013 tarihine kadar Kuruma müracaat etmeleri halinde, haklarında Kanunun geçici 44 üncü maddesi hükümleri uygulanmak suretiyle memuriyetlerinin sona erdiği tarih ile 22/6/2006 tarihi arasındaki sürede uzun vadeli sigorta kollarına tabi olarak sigorta primi ödenmemiş veya emekli keseneği yatırılmamış sürelerine ilişkin kesenek ve kurum karşılığı toplamaları halen çalıştıkları veya kamu görevlisi olarak en son çalışmış oldukları kamu idarelerince yatırılmak suretiyle sigortalıların hizmet sürelerinden sayılması imkanı getirilmiştir.”

Sigortalılar Kanunun geçici 44 üncü maddesinin yürürlüğe girdiği 12/7/2012 tarihinden itibaren üç ay içinde T.C. Kimlik Numaralarını, emeklilik sicil numaralarını, varsa Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) veya (b) bendine tabi çalışmalarına ilişkin sicil numaralarını belirtmek suretiyle yazılı başvuruda bulunacaklar sigortalılardan talep dilekçesi dışında herhangi bir belge istenmeyecek gerekli yazışmalar ilgililerin görev yaptıkları kurumlardan temin edilecektir.

Ayrıca, memuriyetlerinin sona erdiği tarih ile 22/6/2006 tarihi arasındaki dönem içinde uzun vadeli sigorta kollarına tabi olarak sigorta primi ödenmemiş veya emekli keseneği yatırılmamış sürelerine ilişkin kesenek ve kurum karşılıklarının hesap edileceğinden, söz konusu

süre ilgililerin bildirdiği T.C. Kimlik Numaraları ve sicil numaraları ile internet üzerinden sorgulama yapılarak prim ödenmemiş süreler tespit edilecektir. Tereddüde düşülmesi halinde ise ilgili sosyal güvenlik il müdürlüğü ile yazışma yapılacaktır.

Borçlanılan bu süreler kazanılmış hak aylığı ve emeklilik keseneğine esas aylığın tespitinde değerlendirilmeyecektir.

Haklarında verilmiş disiplin cezaları bütün sonuçları ile 5525 sayılı Kanun uyarınca ortadan kaldırılmış olanlardan memuriyetten çıkarılmış olanlar, kurumlarına yeniden atanmak üzere başvurmaları halinde bu başvurularının ilgili kurumların kayıtlarına geçtiği tarihten başlayarak bu kurumlara atamalarının yapıp kendilerine tebliğ edildiği tarihe kadar olan dönem içerisindeki uzun vadeli sigorta kollarına tabi olarak sigorta primi ödenmemiş veya emekli keseneği yatırılmamış süreleri hakkında da Kanunun geçici 44 üncü maddesinin birinci fıkrası uyarınca yapılmış olan derece yükselmesi ve kademe ilerlemeleri saklı kalmak kaydıyla, söz konusu fıkra hükümlerine göre işlem yapılacaktır.

Ataması bu maddenin yürürlük tarihi olan 12/7/2012 tarihinden önce yapılmış olanların bu hükümden yararlanabilmesi için, maddenin yürürlük tarihinden itibaren altı ay içerisinde,

Bu maddenin yürürlük tarihinden önce atama talebinde bulunduğu halde atama işlemleri bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra tamamlananlarında atamalarının yapıldığı tarihten itibaren altı ay içerisinde Kuruma başvuruda bulunmaları halinde haklarında maddenin birinci fıkrasında belirtilen esaslara göre işlem yapılacaktır.

Ayrıca, bu maddenin yürürlüğünden önce Kanunun geçici 4 üncü maddesinin onyedinci fıkrası uyarınca borçlanma hakkından yararlanmış olanlardan, borcunun tamamını ödemiş olanların, maddede uzun vadeli sigorta kollarına tabi olarak sigorta primi ödenmemiş veya emekli keseneği yatırılmamış süreler dendiği için bu sürelerde emekli keseneği ve kurum karşılıkları yatırılmış süre olarak kabul edilip yeniden borçlanma işlemi yapılmayacaktır.

Ancak Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla borçlarını ödemeye devam edenlerin, ödedikleri tutara karşılık olan süre orantı yapılmak suretiyle bulunacak ve bu süre göreve başladıkları tarihten geriye doğru götürülerek borçlanmanın yapılacağı başlangıç tarihi tespit edilecek ve borçlanma işlemi;

a) Başlangıç tarihinin 22/6/2006 tarihinden önceki bir tarih olması halinde görevlerine son verildiği tarih ile başlangıç tarihine kadar,

b) Başlangıç tarihinin 22/6/2006 tarihinden sonraki bir tarihe sarkması halinde ise görevine son verildiği tarih ile 22/6/2006 tarihine kadar olan süre borçlandırılacak,

Hesaplanan borç tutarı ilgililerin halen çalıştıkları veya kamu görevlisi olarak en son çalışmış oldukları kamu idarelerine bildirilecektir.

22/6/2006 tarihinden sonraki bir tarihte göreve başlamış olanlar ise 22/6/2006 tarihi ile görevlerine başladıkları tarih arasında kalan sürelerine ait Kanunun geçici 4 üncü maddesinin onyedinci fıkrası uyarınca kalan borçlarını ödemeye devam edeceklerdir.

(Ek, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge) Bu kez, Kanuna 6552 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesi ile geçici 56 ncı madde eklenmiştir.

(Ek, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge) Buna göre;

- Daha önce Kanunun geçici 44 veya geçici 51 inci maddeleri kapsamında bulunanlardan öngörülen süre içinde başvuru hakkını kullanmamış, başvuruda bulunmuş olmakla birlikte borç tutarı süresi içinde ödenmemiş olanlar, başvuru için herhangi bir süre sınırı olmaksızın 11/9/2014 tarihinden itibaren Kuruma başvurmaları halinde yukarıda hükmüne yer verilen geçici 44 üncü madde ile sağlanan haklardan yararlandırılacaktır.

- Kanunun geçici 4 üncü maddesinin onyedinci fıkrası uyarınca borçlandırılarak borcun tamamını veya bir kısmını ödeyenlerin ödemiş oldukları tutarların iadesini istemeleri halinde, geçici 44 üncü madde kapsamında hesaplanan emeklilik keseneği ve kurum karşılığı tutarları halen çalıştıkları veya kamu görevlisi olarak en son çalışmış oldukları kamu idarelerine bildirilecek olup, bildirimini takip eden altı ay içerisinde Kuruma defaten ödenecektir. Bu süre içinde ödenmezse gecikme zammı ile birlikte ödenmesi şartıyla daha önce yatırmış oldukları tutarların kamu idaresince yatırılan kısmı sigortalılara faizsiz olarak iade edilecektir.

(Değişik, 3/7/2015 tarihli ve 2015/19 sayılı Genelge)Kanunun geçici 4 üncü maddesinin onyedinci fıkrası, geçici 44 üncü maddesi, geçici 51 inci maddesi ve geçici 56 ncı maddeleri kapsamında borçlandırılmak suretiyle hizmet olarak alınan süreler ile söz konusu maddeler kapsamında belirtilen sürelerde diğer sigortalılık statülerine tabi olarak uzun vadeli sigorta kollarına prim ödenen sürelerin tamamı memuriyette geçmiş kabul edilerek Kurumlarınca 6552 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 11/9/2014 tarihi itibarıyla sigortalıların kazanılmış hak aylıklarının tespitinde değerlendirilecektir.

(Ek, 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge) Ancak, söz konusu sürelerin değerlendirilmesinde;

2015/19 sayılı Genelgenin yayımlandığı 3/7/2015 tarihinden önce ilgili maddeler uyarınca borçlanma işlemi yapılmış ve bu süreleri 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge doğrultusunda Kurumlarınca görevlerine son verildiği tarih itibarıyla kazanılmış hak aylığında değerlendirilmiş olanların işlemleri geçerli sayılacaktır.

11/9/2014 tarihinde Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi bir görevde bulunanların borçlandırılan süreleri ile bu süreler kapsamında uzun vadeli sigorta kollarına prim ödenen sürelerinin tamamı 11/9/2014 tarihi itibarıyla kazanılmış hak aylıklarının tespitinde değerlendirilecektir.

11/9/2014 tarihinde herhangi bir görev de bulunmayanların (Kurumlarınca görevlerine son verildiği tarihten sonra tekrar herhangi bir göreve dönmemiş olanlar, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) veya (b) bendi kapsamında ya da banka sandıklarına tabi görev yapanlar, emekli veya yaşlılık aylığı bağlanmış olanlar) borçlandırılan süreleri ile bu süreler kapsamında uzun vadeli sigorta kollarına prim ödenen sürelerinin tamamı Kurumlarınca görevlerine son verildiği tarih itibarıyla kazanılmış hak aylıklarının tespitinde değerlendirilecektir.

6- Kanunun ek 11 inci maddesi uyarınca yapılacak borçlanmalar (Ek, 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge)

6663 sayılı Kanunun 10 uncu maddesi ile 657 sayılı Kanuna eklenen “Doğum Sonrası Yarı Zamanlı Çalışma” başlıklı ek 43 üncü madde uyarınca doğum yapan memurların doğum sonrası analık izninin veya 657 sayılı Kanunun 104 üncü maddenin (F) fıkrası uyarınca kullanılan iznin, eşi doğum yapan memurların ise babalık izninin bitiminden, ilgili mevzuatı uyarınca çocuğun mecburi ilköğretim çağına başladığı tarihi takip eden ay başına kadar olan dönemde mali hakları ile sosyal yardımları yarım ödenmek ve bu döneme ilişkin fiili hizmet süreleri ile prim ödeme gün sayıları yarım olarak hesaplanmak suretiyle haftalık normal çalışma süresinin yarısı kadar çalışabileceklerdir.

657 sayılı Kanunun ek 43 üncü maddesi uyarınca doğum veya evlat edinmeye bağlı olarak ilgili mevzuatına göre yarım zamanlı çalışan 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendine tabi sigortalıların, Kanuna 6663 sayılı Kanunun 30 uncu maddesi ile eklenen ek 11 inci madde uyarınca 10/2/2016 tarihinden itibaren kendilerinin ya da hak sahiplerinin yazılı talepte

bulunmaları hâlinde fiili hizmet süreleri ile prim ödeme gün sayıları yarım olarak hesaplanan süreleri borçlandırılabilir.

Yarım zamanlı olarak geçen süreler 2008 yılı Ekim ayı başından sonra ilk defa 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı olarak çalışanların 41 inci maddede belirtilen esaslara göre, haklarında mülga hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümleri uygulananların ise müracaat ettikleri tarihteki emekli keseneğine esas aylık tutarına ilişkin tüm unsurlar üzerinden güncel katsayılar ile kesenek ve karşılık oranlarına göre hesaplanacak olan borcun kendilerine veya hak sahiplerine tebliğ edildiği tarihten itibaren bir ay içinde ödenmesi şartıyla fiili hizmet sürelerine eklenecektir.

ALTINCI BÖLÜM

Kanunun 4 üncü Maddesinin Birinci

Fıkrasının (b) Bendine Tabi Olanların Vergi Borçlanması

Kanunun geçici 8 inci maddesinin ikinci fıkrası ile Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (1) ve (3) numaralı alt bentlerine tabi olanlardan 1/10/2008 tarihi itibarı ile sigortalılıkları başlatılanların, 4/10/2000 tarihi ile 1/10/2008 tarihi arasında varsa vergi mükellefiyet sürelerini borçlanabilmelerine imkan sağlanmıştır.

Söz konusu borçlanma hakkından Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (1) numaralı alt bendine tabi olan ticari kazanç veya serbest meslek kazancı nedeniyle gerçek veya basit usulde gelir vergisi mükellefi olanlar ile (3) numaralı alt bendine tabi anonim şirketlerin yönetim kurulu üyesi olan ortakları, sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerin komandite ortakları, diğer şirket ve donatma iştiraklerinin ise tüm ortaklarından vergi mükellefiyetlerinin devam etmesi nedeniyle 1/10/2008 tarihi itibarı ile sigortalılıkları başlatılacak olanlar yararlandırılacaktır.

1/10/2008 tarihi itibarı ile sigortalılıkları başlatılanlardan 4/10/2000 tarihi ile 1/10/2008 tarihi arasında vergi mükellefiyet süreleri bulunanlar, bu sürelerini belgelemek kaydıyla, 1/10/2008 tarihinden itibaren 6 ay içinde (1/4/2009 mesai bitimine kadar) “Vergi Borçlanması Talep Dilekçesi” ile talepte bulunmaları halinde borçlandırılmışlardır.

Belgelenen vergi mükellefiyet sürelerinin tamamı için Kanunun 80 inci maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendine göre talep tarihinde beyan edilen prime esas kazancın % 32’si üzerinden hesaplanarak tebliğ edilen borçlanma tutarının tamamının 6 ay içinde ödenmesi gerekmektedir. Ancak, bu şekilde hesaplanan tutar 30/9/2008 tarihinde geçerli olan prim tablosundaki 24 üncü basamağın sağlık primi dahil tutarının üstünde olamayacaktır. Vergi borçlanmasına ait borcun hesaplanmasına esas aylık prime esas kazanç, 82 nci maddeye göre belirlenen prime esas günlük kazanç alt sınırı ile üst sınırı arasında kalmak şartı ile sigortalılar tarafından beyan edilecek günlük kazancın otuz katıdır.

Sigortalıya tebliğ edilen borç tutarının bu süre içerisinde tam olarak ödenmemesi halinde bu süreler sigortalılık süresi olarak değerlendirilmeyecek ve ödenen tutarlar Kanunun 89 uncu maddesine göre iade edilecektir.

Sigortalılara 4/10/2000-1/10/2008 tarihleri arasında vergiye tabi sürelerini talepte bulunarak borçlanma hakkı tanındığından, bu haktan yararlanarak borçlanma yapanların bu tarihler arasında diğer sosyal güvenlik kanunlarına göre çalışmalarının bulunması halinde bu çalışmaları iptal edilecektir. Bu nedenle sigortalılar kısmi borçlanma yapamayacakları ve diğer çalışma sürelerinin iptal edileceği konusunda mutlaka uyarılacak ve işlemleri yapılacaktır.

1/4/2009 tarihine kadar Kuruma başvurduğu halde ödeme süresi içerisinde vefat eden sigortalının hak sahipleri de söz konusu sürede borçlanma tutarının tamamını ödeyerek borçlanma hakkından yararlanabileceklerdir.

2008 yılı Ekim ayı başından önce geçen ve bu tarihten sonra Kanunun geçici 8 inci maddesine göre borçlanılan sürelerle, bu sürelerle ait kazançlar 1479 sayılı Kanunun yürürlükten kaldırılan ilgili hükümlerine göre değerlendirilir.

Örnek 1- 1/1/2005 tarihinde gelir vergisi mükellefiyeti başlayan ve bu mükellefiyeti devam etmesine rağmen 1/10/2008 tarihine kadar Kuruma başvurarak kayıt ve tescilini yaptırmayan sigortalı, 1/1/2005-1/10/2008 tarihleri arasındaki vergi mükellefiyet sürelerini prime esas kazancın alt sınırı üzerinden borçlanmak için bağlı bulunduğu vergi dairesince onaylanmış sigortalı işe giriş bildirgesi ve vergi borçlanması talep formu ile 24/12/2008 tarihinde Kuruma başvurmuştur. Bu sigortalının 1/10/2008 tarihi itibari ile tescili yapılarak vergi borçlanma süresine ait borcun hesaplanması ve kazanç değerlendirilmesi aşağıdaki şekilde yapılacaktır.

Borcun Hesaplanması;

Başvuru tarihi : 24/12/2008

Vergi Mükellefiyet Süresi : 1/1/2005-1/10/2008 (3 yıl, 9 ay = 1350 gün)

Başvuru Tarihindeki Asgari Günlük Kazanç : 21,29 TL

Borçlanma Tutarı : $21,29 \times \% 32 \times 1350 = 9.197,28$ TL

Borcun Tebliğ Tarihi : 9/1/2009

Borcun Son Ödeme Tarihi : 9/7/2009

Kazanç Olarak Değerlendirme

Basamağa Esas Günlük Kazanç : $9.197,28 / 1350 = 6,81$ TL

Basamağa Esas Aylık Kazanç : $6,81 \times 30 = 204,30$ TL

En Yakın Sağlıklı Prim Dahil Basamak Değeri : 1

Örnek 2- 1/1/2001 tarihinde gelir vergisi mükellefiyeti başlayan ve bu mükellefiyeti devam etmesine rağmen 1/10/2008 tarihine kadar Kuruma başvurarak kayıt ve tescilini yaptırmayan sigortalı, 1/1/2001-1/10/2008 tarihleri arasındaki limited şirket ortaklığında geçen süresini borçlanmak için 1/4/2009 tarihine kadar Kuruma müracaat etmemiştir. Bu sigortalının borçlanmadığı sürelerin sigortalılık süresi olarak değerlendirilmesine imkan bulunmadığından 1/4/2009 tarihinden sonra Kurumca tespit edilmesi veya kendisinin başvurması halinde sigortalılık başlangıç tarihi 1/10/2008 tarihi olarak dikkate alınacaktır.

Örnek 3- Anonim şirket kurucu ortağı ve yönetim kurulu üyesi olduğu halde 1/10/2008 tarihine kadar kayıt ve tescilini Kuruma yaptırmayan sigortalı, 15/4/2007-1/10/2008 tarihleri arasında geçen süresi için 26/12/2008 tarihinde şirket yetkilileri tarafından onaylanan sigortalı işe giriş bildirgesi ve borçlanma talep formu ile vergi mükellefi olduğu süreyi günlük 25 TL prime esas kazanç üzerinden borçlanmak için müracaat etmiştir. Bu sigortalının 1/10/2008 tarihi itibari ile tescili yapılarak vergi borçlanma süresine ait borcu aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır.

Borcun Hesaplanması;

Başvuru Tarihi: 26/12/2008

Vergi Mükellefiyet Süresi : 15/4/2007-1/10/2008 (1 Yıl, 5 Ay, 16 Gün = 526 Gün)

Başvuru Tarihindeki Asgari Günlük Kazanç : 21,29 TL

Borçlanmak İstenen Kazanç : 25 TL

Borçlanma Tutarı : $25 \times \% 32 \times 526 = 4.208$ TL

Borcun Tebliğ Tarihi : 25/2/2009

Borcun Son Ödeme Tarihi : 25/8/2009

Bu sigortalı tebliğ edilen borç tutarının 4.000 TL'lik kısmını 24/8/2009 tarihinde ödemiş ve kalan 208 TL'lik kısmını da ödemiş. Bu durumda borcun tamamı ödenmediği için borçlanma işlemi iptal edilecektir.

Vergi borçlanması yapılan sürelerle ilişkin prim ödeme gün sayıları toplam prim ödeme gün sayısına ilave edilecek, prime esas kazançları aylık bağlama işlemlerinde dikkate alınacaktır.

Aynı veya Farklı Vergi Dairelerinde Geçen Vergi Sürelerinin Değerlendirilmesi

Mülga 1479 sayılı Kanuna eklenen 619 sayılı KHK'nın geçici 1 inci maddesi ile aynı Kanuna 4956 sayılı Kanunun 47 nci maddesiyle eklenen geçici 18 inci maddesine göre vergi mükellefiyet sürelerini belgeyerek vergi borçlanması talebinde bulunan sigortalılarımızın vergi daireleriyle yapılan yazışma sonucu Kuruma ibraz ettikleri aynı veya farklı vergi dairelerinde vergi mükellefiyet sürelerinde değişiklik olması halinde hatalı bildirim nedeniyle değişen vergi borçlanma süreleri "Kurum Kodu" kapsamında değerlendirilerek geçerlilikleri sağlanacaktır.

Tahsil edilen prim tutarlarının toplam gün sayısına bölünmesi suretiyle bulunacak günlük kazancın 30 katı alınarak, 30/9/2008 tarihinde geçerli olan prim tablosundan sağlık primli en yakın değere karşılık gelen basamak esas alınarak basamak tespiti yapılacak, borçlanılan süredeki yıllara ait kazançlar da bulunan basamak değerinin o yıllardaki değeri üzerinden belirlenecektir.

Bir ay içinde ödenmeyen borçlanmalarda primi ödenmeyen borçlanma süreleri hizmetten sayılmayacaktır.

YEDİNCİ BÖLÜM

Borçlanılan Hizmetlerle Malullük ve Ölüm Aylığına Hak Kazanılması

Kanunun geçici 2 nci maddesi gereğince 2008 yılı Ekim ayı başından önce sigortalı olup, bu tarihten sonra aylık talebinde bulunanlardan, farklı sosyal güvenlik kurumlarına ya da Kanunun 4 üncü maddesinde belirtilen sigortalılık hallerinden birden fazlasına tabi olanlar hakkında mülga 2829 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılmaya devam edilecektir.

Mülga 2829 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi gereğince sosyal güvenlik kurumlarına tabi çalışmış olanların hizmet süreleri, aynı tarihlere rastlamamak kaydıyla aylık bağlanmasına hak kazanıldığında birleştirilmekte, hizmet süreleri toplamının aylık bağlanmasına yeterli olmaması halinde ise hizmetler birleştirilmeden müstakilen değerlendirilmektedir. Bu nedenle, birleştirilen hizmetler ve borçlandırılan sürelerle birlikte sigortalının son defa tabi olduğu sigortalılık statüsüne göre ölüm aylığı bağlanamaması halinde, hizmetler ayrıştırılarak borçlanma işlemi iptal edilecek, ancak, önceki statüye göre borçlanılacak sürelerle birlikte aylığa hak kazanılması halinde bu statüye göre borçlandırılacaktır.

Örnek 1- 12/1/1994-2/7/1997 tarihleri arasında 506 sayılı Kanuna tabi 950 gün, 1/8/2006-30/3/2007 tarihleri arasında 1479 sayılı Kanuna göre 239 gün hizmeti olan sigortalı, 23/6/2010 tarihinde vefat etmiştir. Hak sahipleri ölüm aylığı bağlanması için 600 gün askerlik süresini borçlanmak üzere 21/7/2010 tarihinde müracaat etmiş, ancak, yapılan incelemede Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine göre aylık bağlanmasına imkan bulunmadığından hizmetler müstakilen değerlendirilecek hak sahiplerine askerlik borçlanması yapılmaksızın Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi hizmet dikkate alınarak aylık bağlanacaktır.

Örnek 2- Örnek 1'deki sigortalının 12/1/1994-2/7/1997 tarihleri arasında 506 sayılı Kanuna tabi 1250 gün sigortalı olduğu varsayıldığında bu defa hizmetler müstakilen değerlendirilmeyecek ölüm aylığına yetecek 311 günlük askerlik süresi Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi statüsünde borçlandırılarak, yine (b) bendi kapsamında ölüm aylığı bağlanacaktır.

1-Aylık bağlandıktan sonra tespit edilen eksik hizmet sürelerinin SSİY geçici 35 inci madde kapsamında değerlendirilmesi (Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge)

Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin geçici 35 inci maddesinin birinci fıkrasında, Bu maddenin yürürlüğe girdiği 5/12/2017 tarihinden önce Kanuna veya ilgili sosyal güvenlik kanunlarına göre aylık bağlanmış olanlardan, tahsis talep veya ölüm tarihi itibarıyla ilgili kanunlarında öngörülen aylık bağlama koşullarından prim ödeme gün sayısı şartının sigortalıların kasıtlı veya kusurlu davranışlarından kaynaklanmayan nedenlerle yerine gelmediği daha sonra anlaşılanların eksik hizmet sürelerinin;

(a) Kanuna veya 3201 sayılı Kanuna göre borçlanılacak süresi olanlar, borçlanma talep tarihinde Kanunun 82 nci maddesine göre tespit edilecek prime esas günlük kazanç alt sınırı üzerinden eksik hizmet süresi kadar borçlandırılmak,

(b) Birinci fıkranın (a) bendi kapsamında borçlanılacak süresi olmayanlar ile borçlanılacak süreleriyle eksik hizmet süresini tamamlamayanlardan; tahsis talep tarihi ile yersiz ödemenin tespit edildiği tarih arasında Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrası kapsamında sigortalılığı bulunanların eksik hizmet süresinin tamamlanacağı tarihe kadar hizmet verilmek,

(c) Birinci fıkranın (a) ve (b) bendi kapsamında süresi olmayanlardan; isteğe bağlı, 2925 sayılı Kanuna tabi, Kanunun ek 5 inci maddesi ile ek 9 uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamındaki sigortalılıkları tahsis talep tarihi itibarıyla aylığa hak kazanmaları nedeniyle sona erenlere, eksik hizmet süresinin tamamlanacağı tarihe kadar belirtilen kapsamdaki sigortalılıkları devam ettirilmek,

suretiyle tamamlanacağı hüküm altına alınmıştır.

Aylığa hak kazanma koşullarından prim ödeme gün sayısı koşulunun sigortalıların kasıtlı veya kusurlu davranışlarından kaynaklanmayan nedenlerle yerine gelmediği tespit edilen sigortalıların durumları Yönetmeliğin geçici 35 inci maddesi kapsamında değerlendirilecek, prim ödeme gün sayısı eksikliğinin sigortalıların kasıtlı veya kusurlu davranışından kaynaklanması durumunda bu madde hükümleri uygulanmayacaktır.

Borçlanma ve hizmet kazandırma yoluyla eksik prim ödeme gün sayısını tamamlayacak durumda olan sigortalıların, öncelikle eksik hizmet sürelerinin borçlanma yoluyla, borçlanma süresi bulunmayanlar ya da borçlanma süreleri ile eksik hizmet süresi tamamlanamayan sigortalıların eksik hizmet süreleri ise hizmet kazandırma yoluyla tamamlanacaktır.

Borçlanılan ya da hizmet kazandırılan sürelerle ilişkin düzenlenen borç tahakkukunun tahsilatı beklenmeksizin borçlanma süreleri sadece gün sayısı olarak hizmet kazandırılan süreler ise gün ve kazanç olarak tescil ve hizmet dökümünde görüntülenecektir.

Eksik hizmet sürelerine ilişkin tahakkuk ettirilecek olan prim asılları ile borçlanma tutarları, öncelikle sigortalı yahut hak sahiplerinin birikmiş aylıklarından mahsup edilecek, kalan tutar Kanunun 96 ncı maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında aylıklardan kesilmek suretiyle tahsil edilecektir. Ayrıca, söz konusu borç tutarları ilgililer tarafından da Kurumun anlaşmalı olduğu bankalar aracılığıyla ödenebilecektir. Bu şekilde, borçlanma tutarının tamamının bankaya ödenmesi halinde ilgililerin aylıklarından herhangi bir kesinti yapılmayacak, bir kısmının ödenmesi halinde ise ödenen miktar toplam borçtan düşüldükten sonra kalan tutar aylıklarından tahsil edilecektir.

1.1- Eksik hizmet sürelerinin borçlanma yoluyla tamamlanması

Kanuna veya 3201 sayılı Kanuna göre borçlanılacak süresi olanlar için “Geçici 35 inci Madde Borçlanmaları” menüsünün “SSİY- Geçici 35 (A)” ve “SSİY- Geçici 35 (B)” alt menüleri kullanılarak eksik hizmet süresi kadar borçlandırma yapılmak suretiyle eksik hizmet süreleri tamamlanılacak, borç tutarı ise sigortalıların veya hak sahiplerinin borçlanma talebinde bulundukları tarihte Kanunun 82 nci maddesine göre prime esas kazancın alt sınırının %32’si (1/8/2019 tarihinden (dahil) sonra 3201 sayılı Kanun kapsamında yapılacak borçlanmalar için % 45’i) üzerinden hesaplanacaktır. Borçlandırılan süreler sadece prim ödeme gün sayısı olarak değerlendirilecektir.

Örnek 1- 25/5/1988 tarihinde uzun vadeli sigorta kolları bakımından sigortalılığı başlayan (A)’ya 14/10/2011 tarihli tahsis talebine istinaden 5300 gün üzerinden 1/11/2011 tarihinden geçerli olmak üzere yaşlılık aylığı bağlanmıştır. Ancak, 1/10/2017 tarihinde yapılan incelemede, sigortalının 4/1-(a) kapsamındaki 405 günlük hizmeti çakışma nedeniyle iptal edilmiştir. Askerlik yaptığı süreyi borçlanabileceği anlaşılan sigortalının eksik hizmet süresi, askerlik borçlanması talep dilekçesi alınarak prime esas kazancın alt sınırı üzerinden 405 gün askerlik borçlanması yaptırılarak tamamlanacaktır.

Örnek 2- 2925 sayılı Kanun kapsamındaki sigortalılığını, tahsis talep tarihi itibarıyla aylığa hak kazanması nedeniyle 4/1/2011 tarihinde sona erdiren sigortalı (C)’ye 3604 gün üzerinden 1/2/2011 tarihinde geçerli olmak üzere yaşlılık aylığı bağlanmıştır. Ancak, 1/9/2017 tarihinde yapılan incelemede, isim benzerliği nedeniyle başka bir sigortalıya ait 300 günlük hizmetinin ayrıştırılması gerektiği anlaşılmıştır. Sigortalının, 10/4/1995 doğumlu çocuğundan dolayı doğum borçlanması yapabileceği sadece 200 günlük süresinin bulunduğu görülmüştür. Bu durumda eksik hizmet süresi doğum borçlanması ile birlikte 2925 sayılı Kanun kapsamındaki sigortalılığının devam ettirilmesi şeklinde tamamlanılacağından, eksik sürenin 200 günlük kısmı doğum borçlanması, kalan 100 günlük süre ise 2925 SK kapsamında hizmet kazandırma suretiyle tamamlanılacaktır.

Örnek 3- Örnek 2’deki sigortalının 300 günlük hizmetinin çakışma yerine sahte sigortalılık nedeniyle iptal edildiği varsayıldığında, sahte sigortalılık nedeniyle iptal edilen hizmetler sigortalının kasıt ve kusurundan kaynaklandığından, sigortalı için Yönetmeliğin geçici 35 inci maddesi hükmü uygulanmayacaktır.

1.2- Eksik hizmet sürelerinin hizmet verilmek suretiyle tamamlanması

Kanuna veya 3201 sayılı Kanuna göre borçlanılacak süresi olmayanlar ile borçlanılacak süreleriyle eksik hizmet süresini tamamlayamayanlardan tahsis talep tarihi ile yersiz ödemenin tespit edildiği tarih arasında Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrası kapsamında sigortalılığı

bulunanlara eksik hizmetin tamamlanacağı tarihe kadar hizmet verilecektir. Bu kapsamda hizmet verilecek sürelerin tespitinde;

- Sigortalının aylık bağlandıktan sonra gerek ödenmekte olan aylıklarından kesinti yapılmak, gerekse 1479 sayılı Kanunun ek 20 nci maddesi kapsamında tahsil edilmek suretiyle sosyal güvenlik destek primine tabi olunan süreler, aylık bağlandıktan sonra kendi nam ve hesabına tarımsal faaliyette bulunulan süreler ile Kanunun 4/1-(a) bendi kapsamında sosyal güvenlik destek primine tabi çalışılan süreler,

- Kanunun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (n) bendi gereğince sigortalı sayılmayanlardan, Kanunun 4/1-(b) bendi kapsamında faaliyeti devam edenlerin söz konusu süreleri,

esas alınacaktır.

Ayrıca, aylık bağlandıktan sonra kendi nam ve hesabına tarımsal faaliyeti devam edenlerin 1/10/2008 sonrası eksik hizmet sürelerinin tamamlanmasında, Kanunun geçici 16 ncı maddesi gereğince 1/10/2008-31/12/2008 süresi 15 gün, 2009 yılı 16 gün, 2010 yılı 17 gün, 2011 yılı 18 gün, 2012 yılı 19 gün, 2013 yılı 20 gün, 2014 yılı 21 gün, 2015 yılı 22 gün, 2016 yılı 23 gün, 2017 yılı 24 gün, 2018 yılı 25 gün, 2019 yılı 26 gün, 2020 yılı 27 gün, 2021 yılı 28 gün, 2022 yılı 29 gün, 2023 yılı ise 30 gün üzerinden talep tarihinde geçerli olan prime esas asgari günlük kazancın %34,5'i üzerinden borç tahakkuk ettirilecektir. Hizmet verilen süreler prim ödeme gün sayısı ve kazanç olarak değerlendirilecektir.

Bu kapsamda hizmet kazandırılırken,

- Gerek SGDP gerekse Kanunun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (n) bendi kapsamında geçen çalışmalardan en eski tarihten başlanmak suretiyle ay içindeki giriş çıkışlar da göz önünde bulundurulacaktır.

- Ay içinde giriş/çıkış var ise hizmet dökümünde kaç gün bildirilmiş ise bildirilen gün sayısı üzerinden; ay içinde giriş/çıkış bulunmuyor ise ilgili dönemlerde 30 günden eksik bildirilse dahi bu dönemler için 30 gün üzerinden hizmet kaydı oluşturulacaktır.

-Eksik hizmet süresinin tamamlanmasında, ilk aylık bağlanan toplam prim ödeme gün sayısı yerine aylığa hak kazanma koşulları için aranan prim ödeme gün sayısının yerine getirilmesi yeterli sayılacaktır.

-Aylık bağlandıktan sonra 4/1-(b) kapsamında tescili gerektirecek türde bir çalışması olanlardan 4/1-(b) tescili bulunmayanların bu kapsamda tescili yapıldıktan sonra eksik süreleri tamamlanacaktır.

Örnek 1- 1/6/1987 tarihinde (4/a) kapsamında sigortalılığı başlatılan (D)'nin 25/1/2016 tarihli tahsis talebine istinaden 1/2/2016 tarihinden geçerli olmak üzere 5560 gün üzerinden yaşlılık aylığı bağlanmıştır. 1/12/2017 tarihinde yapılan incelemede, isim benzerliği nedeniyle başka bir sigortalının 300 günlük hizmetinin karıştığı tespit edilmiştir. Borçlanılacak süresi bulunmayan sigortalının emeklilik sonrası 5/3/2016-18/9/2016 tarihleri arasında sosyal güvenlik destek primine tabi çalışmasının bulunduğu görülmüştür. Bu sigortalı için aylığa hak kazanma koşulları bakımından aranan prim ödeme gün sayısı 5375 gün olduğundan, bu sürenin tamamlanacağı tarihe kadar, aşağıda gösterildiği şekilde 115 günlük hizmet kaydı oluşturulacaktır.

<i>Statü</i>	<i>Hizmet Baş. Tarihi</i>	<i>Hizmet Bit. Tarihi</i>	<i>Gün Sayısı</i>

SSİY- Geçici35 (SGDP 4/1-(a))	5/3/2016	31/3/2016	27
	1/4/2016	30/4/2016	30
	1/5/2016	31/5/2016	30
	1/6/2016	28/6/2016	28

Örnek 2- Örnek 1'deki sigortalının sosyal güvenlik destek primine tabi olduğu sürelerin 1/3/2016-30/6/2016 arasında olduğu ve işe giriş-çıkış olmaksızın her ay için bildirilen prim ödeme gün sayısının 5 gün olduğu varsayıldığında bu sigortalı için hizmet kaydı oluşturulurken ay içinde bildirilen gün sayısının 5 gün olduğuna bakılmaksızın her ay için 30 gün olmak üzere eksik sürenin tamamlanacağı tarihe kadar hizmet kaydı oluşturulacaktır.

Statü	Hizmet Baş. Tarihi	Hizmet Bit. Tarihi	Gün Sayısı
SSİY- Geçici35 (SGDP 4/1-(a))	1/3/2016	31/3/2016	30
	1/4/2016	30/4/2016	30
	1/5/2016	31/5/2016	30
	1/6/2016	25/6/2016	25

Örnek 3- 29/11/2005 tarihli tahsis talebine istinaden 1/12/2005 tarihinde (4/b) kapsamında tarafına 9052 gün üzerinden yaşlılık aylığı bağlanan sigortalının hizmetlerine, isim benzerliği nedeniyle başka bir sigortalının 350 günlük hizmetinin karıştığı 1/9/2018 tarihinde tespit edilmiştir. Bu sigortalının askerlik hizmetini aylık bağlanmadan önce borçlandığı ve borçlanabilecek başka bir hizmetin bulunmadığı, ancak, (4/b) kapsamında sosyal güvenlik destek primine tabi 1/1/2011-30/11/2012 tarihleri arasında çalışmasının bulunduğu tespit edilmiştir. Buna göre, aylık bağlanabilmesi için gerekli olan 298 günlük eksik hizmet süresi 4/1-(b) kapsamında tamamlanacaktır.

Örnek 4- 30/4/2016 tarihli tahsis talebine istinaden 1/5/2016 tarihinde 4/1-(b) kapsamında 5500 gün üzerinden yaşlılık aylığı bağlanan ve 200 günlük 4/1-(a) kapsamındaki hizmeti çakışma nedeniyle 1/2/2018 tarihinde iptal edilen sigortalının, 5/8/2016-1/3/2017 tarihleri arasındaki ziraat odası kaydının, odaya kayıt tarihinden itibaren 1 yıllık süre içinde Kuruma bildirildiği tespit edilmiştir. Buna göre, aylık bağlanabilmesi için gerekli olan 100 günlük eksik hizmetin tamamlanacağı tarihe kadar aşağıdaki şekilde hizmet verilecektir.

Statü	Hizmet Baş. Tarihi	Hizmet Bit. Tarihi	Gün Sayısı
SSİY- Geçici35 (SGDP TARIM)	5/8/2016	13/11/2016	100

Örnek 5- Örnek 4'deki sigortalının ziraat odası kaydının 5/9/2017 tarihinde Kuruma bildirilmiş olduğu varsayıldığında, 100 günlük eksik hizmet süresi aşağıdaki şekilde tamamlanacaktır.

<i>Statü</i>	<i>Hizmet Baş. Tarihi</i>	<i>Hizmet Bit. Tarihi</i>	<i>Gün Sayısı</i>
<i>SSİY- Geçici35</i> <i>(SGDP TARIM)</i>	<i>5/9/2017</i>	<i>14/12/2017</i>	<i>100</i>

1.3- Primini kendi ödeyen sigortalıların eksik hizmet sürelerinin tamamlanması

SSİY'nin Geçici 35 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bendi kapsamında borçlanma ve/veya hizmet süresi olmayanlar ile bu kapsamlardaki süreleriyle eksik hizmet süresini tamamlayamayanlardan; isteğe bağlı sigortalılık, 2925 sayılı Kanun, Kanunun ek 5 inci ve ek 9 uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamındaki sigortalılıkları tahsis talep tarihi itibarıyla aylığa hak kazanmaları nedeniyle sona erenler ile bu sigortalılıkları sona erdiği tarihten sonraki bir tarihte tahsis talebinde bulunanlardan son statüsü bu kapsamda olanların, eksik hizmet süresinin tamamlanacağı tarihe kadar belirtilen kapsamlardaki sigortalılıkları devam ettirilmek suretiyle tamamlanılacak, hizmet verilen süreler prim ödeme gün sayısı ve kazanç olarak değerlendirilecektir.

Eksik hizmet süresi isteğe Bağlı sigortalılık ile tamamlanılacak olanlar için prim oranı %32, 2925 sayılı Kanun ve Kanunun ek 9 uncu maddesi kapsamında tamamlanılacak olanlar için %32,5 ve ek 5 kapsamında tamamlanılacak olanlar için %34,5 olacaktır.

Eksik hizmet süresi isteğe bağlı sigorta kapsamında tamamlanılacak kadın sigortalıların ilgili dönemlerde vergi muafiyeti varsa borç tutarı Kanunun geçici 16 ncı maddesi gereğince 1/10/2008-31/12/2008 süresi 15 gün, 2009 yılı 16 gün, 2010 yılı 17 gün, 2011 yılı 18 gün, 2012 yılı 19 gün, 2013 yılı 20 gün, 2014 yılı 21 gün, 2015 yılı 22 gün, 2016 yılı 23 gün, 2017 yılı 24 gün, 2018 yılı 25 gün, 2019 yılı 26 gün, 2020 yılı 27 gün, 2021 yılı 28 gün, 2022 yılı 29 gün, 2023 yılı 30 gün üzerinden talep tarihinde geçerli olan prime esas asgari günlük kazancın alt sınırı üzerinden borç tahakkuk ettirilecek, ilgili dönemin gün sayısı ise 30 gün olarak değerlendirilecektir.

Ancak, sigortalının hizmet kazandırılacağı dönemler için bir vergi muafiyeti yok ise eksik hizmet süresi isteğe bağlı sigorta kapsamında cari usullere göre tamamlanılacaktır.

Kanunun ek 5 inci maddesi kapsamında eksik hizmet süresi tamamlanılacak sigortalılara 1/3/2011-31/12/2011 süresi 18 gün, 2012 yılı 19 gün, 2013 yılı 20 gün, 2014 yılı 21 gün, 2015 yılı 22 gün, 2016 yılı 23 gün, 2017 yılı 24 gün, 2018 yılı 25 gün, 2019 yılı 26 gün, 2020 yılı 27 gün, 2021 yılı 28 gün, 2022 yılı 29 gün, 2023 yılı 30 gün üzerinden talep tarihinde geçerli olan prime esas asgari günlük kazancın alt sınırı üzerinden borç tahakkuk ettirilecek, ilgili dönemin gün sayısı ise 30 gün olarak değerlendirilecektir.

2925 sayılı Kanun kapsamında eksik hizmet süresi tamamlanılan sigortalılarda gerek borç tutarının belirlenmesinde gerekse ilgili döneme gün ve kazanç verilmesinde gün sayısı 15 gün olarak dikkate alınacaktır.

Örnek 1- 506 sayılı Kanun kapsamındaki isteğe bağlı sigortalılığı 30/4/2007 tarihinde sona erdikten sonra başka da bir çalışması bulunmayan sigortalının 26/5/2008 tarihli tahsis talebine istinaden 1/6/2008 tarihinde 4/1-(a) kapsamında 5362 gün üzerinden yaşlılık aylığı bağlanmıştır. 1/9/2017 tarihinde yapılan incelemede, isim benzerliği nedeniyle başka bir

sigortalıya ait 150 günlük hizmetin başka bir sigortalıya ait olduğu anlaşılmıştır. Borçlanılacak süresi bulunmayan sigortalıya tahsis talebinde bulunduğu 26/5/2008 tarihi ile 150 günlük eksik hizmetin tamamlanacağı tarihe kadar hizmet kaydı oluşturulacaktır.

Örnek 2- 5510 sayılı Kanun kapsamındaki isteğe bağlı sigortalılığı 30/6/2010 tarihinde sona erdikten sonra aynı tarihli tahsis talebine istinaden 1/7/2010 tarihinde 4/1-(a) kapsamında 5248 gün üzerinden yaşlılık aylığı bağlanan sigortalının hizmetlerine, isim benzerliği nedeniyle başka bir sigortalının 100 günlük hizmetin karıştığı tespit edilmiştir. Borçlanılacak süresi bulunmayan sigortalıya tahsis talebinde bulunduğu 30/6/2010 tarihi ile 100 günlük eksik hizmetin tamamlanacağı tarihe kadar hizmet kaydı oluşturulacaktır.

ONBİRİNCİ KISIM

PRİM VE PRİME İLİŞKİN BORÇLARIN TAHSİLİ

(Ek, 3/7/2015 tarihli ve 2015/19 sayılı Genelge)

BİRİNCİ BÖLÜM

Primini Kendi Ödeyen Sigortalılara İlişkin Eksik Alınan Tutarlar

Kanunun 88 inci maddesine 6552 sayılı Kanunla 11/9/2014 tarihinden itibaren ilave edilen yirmiikinci fıkra gereğince sigortalılar ile tüzel kişilerin kasıt, kusur, hata veya yanıltıcı beyanından kaynaklanmaması şartıyla, sigortalılarca ödenen prim ve prime ilişkin borcun noksan tahakkuk ettirildiğinin Kurumca sonradan tespit edilmesi halinde tespit edilen fark prime ilişkin borç aslına, tebliğ tarihinden itibaren Kanunun 89 uncu maddesinin ikinci fıkrasına göre gecikme cezası ve gecikme zammı uygulanır. Fark borcun ödenmemesi halinde sigortalılara hizmet verilmeyecektir. Bu uygulama primlerini kendileri ödeyen Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerine tabi sigortalıların Kurumca eksik hesaplanan her türlü prim ve prime ilişkin borçlar ile borçlanma tutarı hakkında uygulanacaktır.

5502 sayılı Kanunun 37 nci maddesinin üçüncü fıkrası gereğince süresi içinde ödenmeyen sosyal sigorta ve genel sağlık sigortası primleri, işsizlik sigortası primleri, idari para cezaları, gecikme zamları, katılım payları Kurum alacağına dönüşmekte, alacakların tahsilinde ise 6183 sayılı Kanunun 51 inci, 102 nci ve 106 ncı maddeleri hariç diğer maddeleri uygulanmaktadır. Primlerin tahsilinde ise ödenen tutar önce, ödeme süresi başlamış, vadesi geçmemiş, başka bir anlatımla henüz gecikme zammı doğmamış olan Kurumumuz alacağına mahsup edilmekte, artan tutar olması halinde ya da ödeme zamanı gelen ve vadesi geçmemiş borç yoksa en eski borçtan başlanarak, borç aslı ve gecikme zammına orantılı olarak dağıtılmaktadır. Kanunun 88 inci maddesine eklenen yirmiikinci fıkra gereğince yapılacak mahsup işleminde Kurum hatası dışında da prim borcu bulunan sigortalıların fark prim borcunun mahsubunda 6183 sayılı Kanunda belirtilen mahsup yöntemi uygulanmayacak, Kurum hatasından kaynaklanan işlemler sonucunda sigortalılardan tahsil edilen tutar yine fark prim tahakkukunun ilişkin olduğu borç dönemlerine mahsup edilecektir.

5083 sayılı Türkiye Cumhuriyetinin Para Birimi Hakkında Kanun gereğince yarım YKr'un altındaki değerler dikkate alınmayacağından, 1/1/2005 tarihinden önce sigortalılar ile tüzel kişilerin kasıt, kusur, hata veya yanıltıcı beyanından kaynaklanmayan sigortalılarca eksik ödenen prim ve prime ilişkin borçların 5000 TL'nin (yarım YKr) altında kalması halinde 1/1/2005 tarihinden sonra tahsili mümkün olmadığından bunların tahsili yoluna gidilmeyecektir.

1- (4/b) kapsamında eksik tahsil edilen prim tutarları (Ek, 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge)

1.1- (4/b) tescil bilgilerinde yapılan değişiklikler sonucunda sigortalılar ile tüzel kişilerin kasıt, kusur, hata veya yanıltıcı beyanından kaynaklanmayan kurum hatası sayılacak kayıtlar/haller

- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı sayılanların sigortalılık başlangıç ve sigortalılığın sonlandırılmasına ilişkin yapılacak işlemlerde, Kurum kayıtlarına intikal eden bilgi ve belgeye göre sigortalılık başlangıcına ilişkin işlemlerin Kuruma intikal ettiği tarihte yapılmaması nedeniyle gecikme zammı ve gecikme cezası olmak üzere prim borcu oluşan,

- Kayıt ve tescili bulunan sigortalılardan, Kurumca sonradan yapılan inceleme sonucunda, Kurum kayıtlarına intikal eden hizmet sürelerine göre sigortalılık sürelerinde gerekli güncellemelerin yapılmaması nedeniyle, gecikme zammı ve gecikme cezası olmak üzere prim borcu oluşan,

- Kayıt ve tescili bulunan sigortalılardan Kurum kayıtlarına intikal ettirilen gerek ilk tescil kaydı sırasında seçilen basamak veya diğer sosyal güvenlik kapsamında geçen hizmet sürelerine göre basamak intibak işlemlerinin yapılması nedeniyle, gecikme zammı ve gecikme cezası olmak üzere prim borcu oluşan,

- 53 üncü madde uygulamasına göre, (4/a) kapsamında çalışması sona eren sigortalılardan, ticari faaliyeti bulunanların (4/b) kapsamında yeniden sigortalılıklarının başlatılmasına ilişkin Kurum kayıtlarına intikal eden bilgi ve belgelere göre, kurum kayıtlarına intikal ettiği tarih itibarıyla işlemlerin yapılmaması nedeniyle gecikme zammı ve gecikme cezası olmak üzere prim borcu oluşan,

- Köy muhtarı olarak tescili yapılan ancak daha sonraki seçimlerde veya 6/12/2012 tarihli ve 28489 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren “On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun”a göre mahalle statüsü kazandırılan köylerdeki muhtar sigortalılarının, 1/4/2014 tarihinden itibaren köy muhtarı statüsünün mahalle muhtarı statüsü güncelleme işlemlerinin yapılmaması nedeniyle, gecikme zammı ve gecikme cezası olmak üzere prim borcu oluşan,

- On-line tescil kayıtlarında sorunlu tabloda kayıtlı olan tescil, terk, yeniden sigortalılık işlemlerinin kullanıcı tarafından gerekli kontroller yapıldıktan sonra işlem yapılması gereken kayıtlara ilişkin sigortalılık işlemlerinin yapılmaması nedeniyle, sonradan gecikme zammı ve gecikme cezası olmak üzere prim borcu oluşan,

bu ve buna benzer kayıtlar kurum hatası olarak değerlendirilecektir.

Örnek 1- 29/3/2009 tarihinde yapılan mahalli seçimlerde köy muhtarı seçilen, seçildiği tarih itibarıyla kayıt ve tescili yapılan ve düzenli prim ödemesi bulunan sigortalının köy statüsünün mahalle statüsüne geçmesi nedeni ile köy muhtarı olarak görev yaptığı sigortalılığı 1/4/2014 tarihinden itibaren mahalle muhtarı statüsü olarak güncelleme işlemlerinin yapılması sonucunda, prim borcu oluşmuştur. Bilgisayar kayıtlarının ve sigortalı dosyasının incelenmesi sonucunda, sigortalıya sonradan oluşturulan prim borcunun Kurum hatası olduğu tespit edilmiştir. Bu tarihten itibaren süresi içinde ödenen aylara ait prim fark tutarlarına Kanunun 89 uncu madde hükmü uygulanmaksızın asıl borç tutarı 5/5/2016 tarihinde tebliğ edilmiş ve sigortalı tebliğ edilen fark prim tutarını tebliğ edildiği 5/5/2016 tarihinde ödemiştir. Bu durumda sigortalı tebliğ edildikten sonra belirlenen süre içerisinde ödeme yapmış olduğundan, 89 uncu maddesinin ikinci fıkrası hükmüne istinaden gecikme cezası ve gecikme zammı uygulanmayacaktır.

Sigortalılık bilgilerinde yapılan güncelleme sonucunda eksik tahsil edilmiş olması nedeniyle sonradan prim borcunun oluşmasında Kurum hatasının olup olmadığının tespiti yapılması gerektiğinden, bilgisayar kayıtları ve sigortalı dosyası titizlikle incelenerek gerekli işlemlerin yapılması gerekmektedir.

1.2- Kanunun 88 inci maddenin yirmi ikinci fıkrasına göre kurum hatasına girecek hallerin tespiti usulü

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı sayılanların tescil bilgilerinde yapılan değişiklikler sonucunda sigortalılar ile tüzel kişilerin kasıt, kusur, hata veya yanıltıcı beyanından kaynaklanmayan kurum hatası sayılacak hallerin tespiti İl Müdürlüklerimizde kurulacak komisyon marifetiyle yapılacaktır.

Bu komisyon il müdürü veya il müdür yardımcısı başkanlığında, **(Ek, 10/1/2017 tarihli ve 2017/1 sayılı Genelge)** İl müdürünün uygun görüşü ile il müdürlüğü bünyesindeki merkez müdürlüklerinde de merkez müdürü veya merkez müdür yardımcısı başkanlığında, şef, Kurum avukatı (varsa) ve memurun katılımıyla tespit komisyonu kurulabilir.

İKİNCİ BÖLÜM

Yanlış ve Yersiz Alınan Prim ve Prime İlişkin Tutarların İadesi

Kanunun 89 uncu maddesinin üçüncü fıkrası ile yanlış veya yersiz alınmış olduğu tespit edilen primler, alındıkları tarihten on yıl geçmemiş ise, hisseleri oranında işverenlere, sigortalılara, isteğe bağlı sigortalılara veya genel sağlık sigortalılarına veya hak sahiplerine kanuni faizi ile birlikte geri verilmekte, kanuni faiz, primin Kuruma yatırıldığı tarihi takip eden ay başından, iadenin yapıldığı ayın başına kadar geçen süre için hesaplanmakta olup 6098 sayılı Kanunun 81 inci maddesi hükmü saklı tutulacaktır.

Primini kendileri ödeyen Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerine tabi sigortalıların yanlış ve yersiz tahsil edilmiş her türlü prim, faiz, gecikme cezası ve gecikme zammı tutarı Kuruma başka prim borcunun bulunmaması halinde ayrıca talebi olup olmadığına bakılmaksızın iade edilecektir. Yanlış ve yersiz alınan tutar için tahsil edildiği tarihi takip eden aybaşından iadenin yapıldığı ayın başına kadar hesaplanacak kanuni faizi ile birlikte ödeme yapılacaktır. Prim iadesinde sigortalının hesap numarası ve diğer bilgilerinin Kurumca biliniyor olması durumunda bu hesap numarasına , sigortalının iade yapılabilecek herhangi bir hesap numarasının tespit edilememesi durumunda ise T.C. Kimlik numarası üzerinden Kurumca belirlenecek Banka nezdinde lehine alacak oluşturulmak üzere iade işlemi gerçekleştirilecektir. İade işlemi ile ilgili olarak ayrıca sigortalıya yazılı bilgi verilecektir.

ONİKİNCİ KISIM

(Mülga, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)

DİĞER HUSUSLAR (Ek, 24/4/2019 tarihli ve 2019/9 sayılı Genelge)

1- Yönetim Kurulumuzun 17/11/2016 tarihli ve 2016/45 sayılı uygun görüşleri ve Bakanlık Makamının 15/12/2016 tarihli ve 6775025 sayılı Olurları ile Sigorta Primleri Genel Müdürlüğüne bağlı Bağımsız Çalışanlar Daire Başkanlığı ile Hizmet Akdiyle Çalışanlar Daire Başkanlığı ile Kamu Görevlileri Daire Başkanlığı kapatılarak Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğüne bağlı Bağımsız ve Hizmet Akdiyle Çalışanlar Tescil ve Hizmet Daire Başkanlığı ile Kamu Görevlileri Tescil ve Hizmet Daire Başkanlığı kurulmuştur. Bu Genelgede yer alan Genel Müdürlük ve Daire Başkanlığı adları bu doğrultuda güncellenmiştir.

2- Genelgenin ekinde yer alan Ek-10 açıklamalar bölümü, Ek-34 güncellenmiş ve Ek-25, Ek-27, Ek-28 yer alan yer alan Genel Müdürlük ve Daire Başkanlığı adları Yönetim Kurulumuzun 17/11/2016 tarihli ve 2016/45 sayılı uygun görüşleri ve Bakanlık Makamının 15/12/2016 tarihli ve 6775025 sayılı Olurları doğrultusunda değiştirilmiştir.

3- 9/7/2018 tarihli ve 30473 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 703 nolu Anayasada Yapılan Değişikliklere Uyum Sağlanması Amacıyla Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 216 ıncı maddesi gereği kanun ve kanun hükmünde kararnamelerle bakanlıklar ile kamu kurum ve kuruluşlarına yapılan atıflar Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde bunlara karşılık olarak belirtilen ve düzenlenen bakanlıklar ile kamu kurum ve kuruluşlarına yapılacağı belirtildiğinden Genelgedeki bakanlıklar ile kamu kurum ve kuruluşları adları bu doğrultuda düzeltilmiştir.

Bilgi edinilmesini ve gereğini rica ederim.

Dr. Mehmet Selim BAĞLI
Kurum Başkanı

Ek : Ekler Dizini (İki sayfa)

DAĞITIM :

Gereği :

Merkez ve Taşra Teşkilatına

Bilgi :

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı

EKLER DİZİNİ

Ek 1- Uygulamadan Kaldırılan Genelgeler (Bir sayfa)

Ek 2- (Ek, 3/7/2015 tarihli ve 2015-19 sayılı Genelge) Uygulamasında Değişiklik Yapılan Genelgeler (Bir sayfa)

Ek 3- (Ek, 22/2/2015 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge) Uygulamadan Kaldırılan Genel Yazılar (Bir sayfa)

Ek 4-Kanunun 4 üncü Maddesinin İkinci Fıkrasının (b) Bendi Kapsamında Sayılan Sigortalılara İlişkin Uğraşı Alanı ve Çalışanları Gösterir Liste (İki sayfa)

Ek 5- (SSİY Değişik, 25/8/2016 tarihli ve 29812 sayılı Resmi Gazete) Aylık Prim ve Hizmet Belgesi (4/a sigortalıları için) (Üç sayfa)

Ek 6-Tıp Fakültesi Öğrencilerine İntörn Eğitimi Döneminde Uygulama Çalışmaları Karşılığında Ödenecek Ücrete İlişkin Usul ve Esaslar (İki sayfa)

Ek 7- (SSİY Değişik, 25/8/2016 tarihli ve 29812 sayılı Resmi Gazete) Sigortalı İşe Giriş Bildirgesi (4/1 a-b ve 506 SK GM 20 kapsamındaki sigortalılar için) (İki sayfa)

Ek 8-4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu ile 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunun Uygulanmasına İlişkin Protokol (Sekiz sayfa)

Ek 9- Sigortalı Bildirim Belgesi (İki sayfa)

Ek 10- (SSİY Değişik, 25/8/2016 tarihli ve 29812 sayılı Resmi Gazete) Sigortalı İşten Ayrılış Bildirgesi (4/1a-b ve 506 SK GM 20 sigortalıları için) (İki sayfa)

Ek 11- (Değişik, 1/9/2016 tarihli ve 2016-20 sayılı Genelge) Tarım İşlerinde Hizmet Akdiyle Süreksiz Çalışanlara Ait Giriş Bildirgesi (İki sayfa)

Ek 12- Orman İşlerinde Hizmet Akdiyle Süreksiz Çalışanlara Ait Giriş Bildirgesi (İki sayfa)

Ek 13- (Değişik, 22/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge) Şehir İçi Toplu Taşıma Araçlarında Kısmi Süreli Çalışanlara Ait Giriş Bildirgesi (İki sayfa)

Ek 14-Kültür ve Turizm Bakanlığı Telif Hakları Genel Müdürlüğü 24/5/2012 tarihli ve 2012/1 sayılı Genelgesi (Sekiz sayfa)

Ek 15- Sanatçı Olarak Kısmi Süreli Çalışanlara Ait Giriş Bildirgesi (İki sayfa)

Ek 16- Sigortalılık Muafiyet Belgesi (İki sayfa)

Ek 16A- Sigortalılık Muafiyet Belgesi Resen Tescillerde (İki sayfa)

Ek 17- Sigortalı İşe Giriş Bildirgesi (4/1 c kapsamındaki sigortalılar için) (İki sayfa)

Ek 18- Sigortalı İşten Ayrılış Bildirgesi (4/1 c kapsamındaki sigortalılar için) (İki sayfa)

Ek 19- 926 sayılı Kanunun Geçici 32 nci Maddesi Uyarınca Hizmet Olarak Alınması İstenilen Sürelere İlişkin Form (Bir sayfa)

Ek 20- (Değişik, 1/9/2016 tarihli ve 2016-20 sayılı Genelge) Sosyal Güvenlik Sözleşmesi İmzalanan Ülkeler (Bir sayfa)

Ek 21- (Değişik, 1/9/2016 tarihli ve 2016-20 sayılı Genelge) Geldikleri ülkede sosyal sigortaya tabi olduklarını belgeleyenlerin ülkemizde ne kadar süre ile sigortalı olmayacakları gösterir tablo (Bir sayfa)

- Ek 22-** İsteğe Bağlı Sigorta Giriş Bildirgesi (İki sayfa)
- Ek 23-** 12 Aylık Sorgulama Süresine Göre İsteğe Bağlı Sigortalılık Süresi Tespiti (Bir sayfa)
- Ek 24-** Tarımsal Faaliyette Bulunanların İller Bazında Kapsama Alınış Tarihleri (İki sayfa)
- Ek 25- (Değişik, 1/9/2016 tarihli ve 2016-20 sayılı Genelge)** Borçlanma Talep Dilekçesi (5510 sayılı Kanunun 41 inci Maddesine Göre) (İki sayfa)
- Ek 26- (Değişik, 1/9/2016 tarihli ve 2016-20 sayılı Genelge)** Borçlanma Tebligatı (4/a ve b sigortalıları için) (Bir sayfa)
- Ek 27- (Değişik, 1/9/2016 tarihli ve 2016-20 sayılı Genelge)** Borçlanma Tebligatı (4/c sigortalıları için) (Bir sayfa)
- Ek 28- (Değişik, 1/9/2016 tarihli ve 2016-20 sayılı Genelge)** Borçlanma Talep Dilekçesi (5510 sayılı Kanunun 46 ncı ve Geçici 4 üncü Maddesine EK)
- Ek 29- (SSİY Değişik, 25/8/2016 tarihli ve 29812 sayılı Resmi Gazete)** Aylık Fiili Hizmet Süresi Zammı Prim Belgesi (4/c) (3 Sayfa)
- Ek 30- (SSİY Değişik, 25/8/2016 tarihli ve 29812 sayılı Resmi Gazete)** Yıllık Fiili Hizmet Süresi Zammı Prim Belgesi (4/c) (4 Sayfa)
- Ek 31-** 4/a sigortalıları için talep dilekçesi (1 sayfa)
- Ek 32-** Geçici 48 inci Madde Gereğince Fiili Hizmet Süresi Zammı Prim Farkını Gösterir Tablo (Bir sayfa)
- Ek 33- (Ek, 11/12/2014 tarihli ve 2014-32 sayılı Genelge)** Evlat Edinme Öncesi Geçici Bakım Sözleşmesi (2 sayfa)
- Ek 34- (Ek, 3/7/2015 tarihli ve 2015-19 sayılı Genelge)** 5510 Sayılı Kanunun Geçici 20 nci Maddesi Kapsamında Kurumumuzca Devralınacak Sandıklar (1 sayfa)
- Ek 35- (Ek, 1/9/2016 tarihli ve 2016-20 sayılı Genelge)** Kanunun geçici 63 üncü madde uygulamasına ilişkin talep dilekçesi (1 sayfa)
- Ek 36- (Ek, 1/9/2016 tarihli ve 2016-20 sayılı Genelge)** Kanunun geçici 63 üncü madde ihya talep dilekçesi (1 sayfa)

Ek-1 Uygulamadan Kaldırılan Genelgeler

EK-1

Sıra No	Tarih	Sayı	Konu
1	10/6/2008	2008/53	Bağış Pulu Uygulaması, Sigortalılık Kaydının İnternet Ortamında Verilmesi
2	15/8/2008	2008/76	5754 sayılı Kanunla Değişik 5510 sayılı Kanun
3	10/9/2008	2008/81	2925 sayılı Kanun Uygulamaları
4	15/9/2008	2008/82	İdari Para Cezaları
5	26/12/2008	2008/111	Hizmet Borçlanması İşlemleri
6	5/1/2009	2009/5	İsteğe Bağlı Sigortalılık İşlemleri
7	28/1/2009	2009/17	Sigortalılık Sürelerinin Belirlenmesi
8	5/3/2009	2009/35	Tevkifat Nedeniyle Hak sahiplerinin Talebine İstinaden Tescil
9	5/3/2009	2009/37	Sigortalılık İşlemleri
10	22/5/2009	2009/73	Malul Çocuğu Olan Kadın Sigortalılar
11	5/6/2009	2009/79	Fiili Hizmet Süresi Zammı Uygulaması
12	11/9/2009	2009/112	İtibari Hizmet Süresi
13	12/10/2009	2009/121	5838 sayılı Kanun Gereğince Belgelerin Birleştirilmesi
14	16/9/2010	2010/106	Hizmet Borçlanma İşlemleri
15	20/2/2010	2010/117	İsteğe Bağlı Sigorta İşlemleri
16	20/12/2012	2010/134	4/c Sigortalı İşlemlerinin Sosyal Güvenlik İl Müdürlüklerine Devri
17	5/4/2011	2011/36	6111 sayılı Kanun Uyarınca Yapılacak Sigortalama ve Borçlanmaya İlişkin İşlemler
18	31/5/2011	2011/43	Yabancı Uyrukluların Sigortalılığı
19	9/8/2011	2011/59	2011/55 sayılı Genelgede Değişiklik Yapılması

Ek-2 Uygulamasında Değişiklik Yapılan Genelgeler

EK-2

Sıra No	Tarih	Sayı	Açıklama
1	20/5/2011	2011/38	Bu Genelgenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 20/5/2011 tarihli ve 2011/38 sayılı Genelgenin “2.4- Sözleşmeli erbaş ve er olarak geçen sürele karşılık yapılan ödemenin emekli ikramiyesine esas hizmetler arasında değerlendirilmemesi”, “3.6-Aylık bağlanmasına ilişkin esaslar” ve “3.7-Emekli ikramiyesi ödenmesine ilişkin esaslar” başlıklı bölümleri hariç diğer bölümleri yürürlükten kaldırılmıştır.
2	29/6/2011	2011/55	Bu Genelgenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 29/6/2011 tarihli ve 2011/55 sayılı Genelgenin “3- Aylık Bağlanmasına İlişkin Esaslar” ve “4- Emeklilik İkramiyesi” başlıklı bölümleri hariç diğer bölümleri yürürlükten kaldırılmıştır.
3	(Ek, 3/7/2015 tarihli ve 2015-19) 20/10/2014	2014/28	Geçersiz sigortalılık statüsünde yatan primlerin geçerli sigortalılık statüsüne aktarma işlemleri konulu Genelgenin “7- Prim iade işlemleri” başlıklı bölümünün “sigortalının ya da hak sahiplerinin talebi halinde” kısmı yürürlükten kaldırılmıştır

Ek-3 Uygulamadan Kaldırılan Genel Yazılar

EK-3

Sıra No	Tarih	Sayı	Konu
1	20/10/2008	701998	18 Yaş Altı Sigortalı Bildirimi
2	27/11/2008	819741	5510 sayılı Kanunun 5 inci Maddesinin (g) Bendine Tabi Sigortalılar
3	30/3/2009	4409915	1/10/2008 Tarihinden Önce 506 sayılı Kanunun mülga 85 inci Maddesine Tabi Sigortalılar
4	20/4/2009	5566003	Gelir Vergisinden Muaf Kadın Sigortalılar
5	22/4/2009	5485730	Sigortalılığın Sona Erdirilmesi
6	8/7/2009	8929316	İşe Giriş ve İşten Ayrılış Bildirimleri
7	19/1/2010	955685	SGDP Hesap Numarası Hk.
8	8/2/2010	1991443	İsteğe Bağlı Sigortalılık Terk İşlemleri
9	17/3/2010	4242150	Hükümlü ve Tutukluların İsteğe Bağlı Sigortalılıkları
10	14/9/2010	13958017	Avukat ve Noterler Hk.
11	31/1/2011	1827240	Yurtdışı İsteğe Bağlı Sigortalılık Talepleri
12	30/6/2011	13767168	5510 sayılı Kanunun 41 inci Maddesine Göre Yapılan Borçlanmaların İadesi
13	11/7/2011	14313684	1402 sayılı Kanuna Göre Tutuklulukta Geçen Sürelerin Borçlandırılması
14	7/10/2010	15353815	Tarım Sigortalılarının Muafiyeti
15	4/11/2010	16903199	Muafiyet İle İlgili Süre Uzatımı
16	8/4/2011	6964782	Tevkifata İstinaden Tescil
17	16/5/2011	10282735	2926 sayılı Kanuna İlişkin Tescil
18	24/7/2012	13218530	Sanatçıların Sigortalılığı
19	16/7/2013	11793421	Yabancı uyruklularının işe başlama tarihinin tespiti (Mülga, 22/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge)
20	19/7/2013	12010903	Noter vekillerinin sigortalılığı (Mülga, 22/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge)

Ek-4 Kanunun 4 üncü Maddesinin İkinci Fıkrasının (b) Bendi Kapsamında Sayılan Sigortalılara İlişkin Uğraşı Alanı Ve Çalışanları Gösterir Liste

EK-4

1- Sinema Sanatçıları ve Çalışanları: -Yapımcı -Yönetmen -Yönetmen Yardımcısı -Oyuncu -Yardımcı oyuncu (figüran) -Görüntü Yönetmeni Yardımcısı -Kamera Teknik Ekibi -Işıklandırma Yönetmeni -Işıklandırma Yönetmeni Yardımcısı -Işıklandırma Ekibi -Set Teknisyenleri -Makyajcı -Kostümcü -Terzi -Giydirici - Sanat Yönetmeni (Art Director) -Dekoratör -Dekoratör Yardımcıları -Marangoz İşçileri -Seslendirme Sanatçıları -Laboratuvar Şefi -Laboratuvar İşçileri -Seslendirme Stüdyosu Teknisyenleri -Müzik Bestecisi -Müzik Yönetmeni -Eser Yazarı -Diyalog Yazarı -Senaryo Yazarı -Montajcı (Kurgu) -Ses Yönetmeni (Sesli Çekimde) -Şakşakçı -Afiş Grafikeri -Çevirmen -Yapım Yönetmeni (Prodüksiyon Amiri) Yardımcıları -Supervisor -Jenerik Ressamı -Çizgi Film Yapımcısı II- Tiyatro, Opera, Bale Sanatçıları ve Çalışanları : -Rejisör -Aktör -Aktrist -Reji Asistanı	III- Müzik ve Sahne Sanatçıları: -Halk Müziği Araştırmacısı (Derleyicisi) -Halk Müziği Solistleri -Halk Müziği Enstrüman Sanatçıları -Halk Müziği Yorumcuları -Besteci -Aranjör -Solist -Orkestra Üyeleri -Söz yazarı -Vokalist -Stajyer Sanatçı -Koro Sanatçısı -Enstrüman Yapımcısı -Koro Şefi -Koro Şef yardımcısı -Nota Yazım – Basım Elemanı -Sanatçı Yetiştirici (Öğretmen) -Saz Sanatçısı -Orkestra Şefi -Orkestra Şef yardımcısı -Orkestra Üyeleri -Elektronik Müzik Yapımcısı, Uygulayıcı -Akortcu -Dansör -Dansöz -Takdimci -Showman -Kayıt Stüdyosu Teknisyeni -Ses Teknisyeni -Seslendirme Teknisyeni -Seslendirme Teknisyeni Yardımcısı -Konser Organizatörü -Efekt Yapımcıları IV- Folklor ve Halk Sanatçıları: -Halk Şairleri -Saz Şairleri -Halı, Kilim vb. Sanatçıları -Yazma, İşletme, Oya, Nakış Sanatçıları -Oymacılar (Ağaç, Taş) -Mermer Sanatçıları -Tezyinatçılar -Kakma Sanatçıları -Seyirlik Oyun Sanatçıları (Kuklacı, Karagöz, Hokkabaz)

-Korrepetitör -Sanat Teknik Müdürü -Dekorator -Kostüm Kreatörü -Dramaturg -Teknik Müdür -Işık Uzmanı -Perukacı -Kuaför -Bale Piyanisti -Kondüvit -Suflör -Atelye Şefi -Sahne Makyajcısı -Atelye Ressamı -Sahne Işıkcısı -Sahne Makinisti -Sahne Marangozu -Sahne Terzisi -Sahne Kunduracısı -Kaşör -Sahne Amiri -Sahne Amiri yardımcısı -Sahne Kostümcüsü -Aksesuarcı -Sahne Uzmanı -Ses Uzmanı -Ses Teknisyeni -Turne Organizatörü -Besteci -Yazar -Çevirmen -Pantomim Sanatçıları -Opera Solist Sanatçısı -Koro Şefi - Koro Stajyeri -Koreograf -Bale Notatörü -Bale Sanatçısı -Bale Stajyeri -Genel Müzik Yöneticisi -Orkestra Şefi -Orkestra Stajyeri -Orkestra Üyeleri -Orkestra Müdürü -Piyanist -Realizatör (Deri İşleri, Demir İşleri,Sahne Montajı, Seslendirme, Aksesuar, Teknik Büro) -Lutiye	-Folklor Derleyicileri -Folklor Araştırmacıları -Otantik Halk Oyunları Sanatçıları -Folklor Yayıncıları -El Sanatçıları Uzmanları V- Edebiyat: -Yazar -Çevirmen -Ozan -Eleştirmen VI-Görsel Sanatlar, Dekoratif Sanatlar,vb. -Ressam -Grafiker -Fotoğraf sanatçısı -Heykeltıraş -Heykel Dökümcüsü -Tekstil -Sahne Tasarımcısı, Tiyatro Dekoratörü -Sinema ve TV Tasarımcısı -Mimar -Seramikçi -Teknik Ressam -Karikatürist -Konservatör -Restoratör -Ciltçi -Sedefkar -Hat Sanatçısı -Minyatürcü -Ebru Sanatçısı -Çömlekçi -Çini - Seramik -Endüstriyel Sanatlar Tasarımcıları.

Ek-5 Aylık Prim ve Hizmet Belgesi (4/a sigortalıları için)

EK-5

T.C. Sosyal Güvenlik Kurumu Aylık Prim ve Hizmet Belgesi (4/a sigortalıları için)		İŞYERİ SİCİL NUMARASI				BELGENİN		Ek-5			
İŞKOLLU KODU	İŞYERİ SİCİL NUMARASI	İL KODU	İLÇE KODU	KONT NO	ALT İŞV	Ait Olduğu	Yıl	Ay			
Yeni	Eski					Mahiyeti	Asıl	Ek	İptal		
İŞYERİNİN						Belge Türü					
Adı Soyadı/Ünvanı						Düzenlenmesine Esas Kanun Numarası					
Adresi						Toplam Sayfa Sayısı					
Semt:						Sayfa Numarası					
Dış Kapı No:											
İç Kapı No:											
Posta Kodu:											
T.C. Kimlik- Vergi Kimlik No											
I- TÜM SAYFALARA AİT TOPLAM BİLGİLER											
TOPLAM SİGORTALI BİLGİLERİ					TOPLAM TA HAKKUK BİLGİLERİ						
Sigortalı Sayısı					PRİM ORANI %						
Prim Ödeme Gün Sayısı					PRİM TUTARI						
İşe Girenler											
İşten											
İşsizlik Sigortası Primi											
İşsizlik Sigortası Primi											
GENEL TOPLAM											
II- AY İÇİNDE ÇALIŞTIRILAN SİGORTALILAR											
Sıra No	Sosyal Güvenlik Sicil Numarası	Adı	Soyadı	İlk Soyadı	Prim Öd. Günü	Hak Edilen Ücret	Prime Esas Kazanç	İşe Giriş Tarihi	İşten Çıkış Tarihi	Eksik Gün	İşten Çıkış Nedeni
1.											
2.											
3.											
4.											
5.											
6.											
7.											
BU SAYFANIN TOPLAMLARI											
Sigortalı Sayısı										Prime Esas Kazanç	
Prim Ödeme Günü											
.... sayfadaki ibaret bu belgede yazılı bilgilerin işyeri defter ve kayıtlarına uygun olduğunu beyan ve kabul ederiz.										RESEN DÜZENLENMİŞTİR	
İŞYERİNİN-ALT İŞYERİNİN SİGORTALILIĞI DEVİR ALANIN ADI-SOYADI MÜHÜR veya KAŞESİ										ÜNİTEYE VERİLDİĞİ TARİH	
Serbest Muhasebeci Mali Müşavir											
Adı Soyadı:											
Oda Kayıt No:											
Kaşe-İmza:											
										(Kurum Tarafından Doldurulacaktır.)	

[illegible]

19	Mevsim bitimi (İş akdinin askıya alınması halinde kullanılır, 'Tekrar başlatılma'casına "g" nolu kod kullanılır.)	37	Doğum nedeniyle işten ayrılma
20	Kampanya bitimi (İş akdinin askıya alınması halinde kullanılır, 'Tekrar başlatılma'casına "g" nolu kod kullanılır.)	38	İşten ayrılma
21	Satış değişikliği	39	İşten ayrılma
22	Diğer nedenler	40	İşten ayrılma
23	İşçi tarafından zorunlu nedende fesh	41	İşten ayrılma
24	İşçi tarafından sağlık nedeniyle fesh	42	İşten ayrılma
25	İşçi tarafından işverenin ahlak ve ıhtiyat kurallarına aykırı davranışa nedeniyle fesh	43	İşten ayrılma
26	İşveren tarafından zorunlu nedende fesh	44	İşten ayrılma
27	İşveren tarafından sağlık değişikliği nedeniyle fesh	45	İşten ayrılma
28	İşveren tarafından işçinin ahlak ve ıhtiyat kurallarına aykırı davranışa nedeniyle fesh	46	İşten ayrılma
29	İşveren tarafından işçinin ahlak ve ıhtiyat kurallarına aykırı davranışa nedeniyle fesh	47	İşten ayrılma
30	Vazir sırasının bitimi (İş akdinin askıya alınması halinde kullanılır, 'Tekrar başlatılma'casına "g" nolu kod kullanılır.)	48	İşten ayrılma
31	Borçlar Kanunu, Sendikalar Kanunu, Grev ve Lokavt Kanunu kapsamında kendiliğe ve kusuru dışında fesh	49	İşten ayrılma
32	4046 sayılı Kanunun 21 nci maddesine göre özdeğıştirme nedeniyle fesh	50	İşten ayrılma
33	Gazeteler tarafından sözleşmenin feshi	51	İşten ayrılma
34	İşyerinin devri, işin veya işyerinin niteliğinin değışmesi nedeniyle fesh	52	İşten ayrılma
35	6495 Sayılı S.K. Nedeniyle Devlet Memurluğuna Geçişler	53	İşten ayrılma
36	OHAL/KHK	54	İşten ayrılma
37	Doğum nedeniyle işten ayrılma	55	İşten ayrılma

Ek-6 Tıp Fakültesi Öğrencilerine İntörn Eğitimi Döneminde Uygulama Çalışmaları Karşılığında Ödenecek Ücrete İlişkin Usûl Ve Esaslar

EK-6

TIP FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNE İNTÖRN EĞİTİMİ DÖNEMİNDE UYGULAMA ÇALIŞMALARI KARŞILIĞINDA ÖDENECEK ÜCRETE İLİŞKİN USÛL VE ESASLAR

Amaç

MADDE 1- (1) Bu düzenlemenin amacı, Türk vatandaşı olup, üniversitelerin (Gülhane Askeri Tıp Akademisi dahil) Türkiye’de bulunan tıp fakültelerinin beşinci yılını tamamlayıp altıncı yıla geçen öğrencilerine intörn eğitimi döneminde öğretim üyesi rehberliğinde yaptıkları uygulama çalışmaları karşılığında ilgili kurumların bütçesinden ödenecek ücrete ilişkin usûl ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu usûl ve esaslar, Devlet ve vakıf üniversiteleri (Gülhane Askeri Tıp Akademisi dâhil) tıp fakültelerinin uygulama ve araştırma faaliyetlerinin gerçekleştirildiği birimlerde intörn olarak uygulama çalışması yaptırılanları kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu usûl ve esaslar, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun Ek 29 uncu maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu usûl ve esaslarda yer alan;

- a) İntörn: Üniversitelerin (Gülhane Askeri Tıp Akademisi dâhil) tıp fakültelerinin altıncı yıl müfredat programları çerçevesinde uygulama eğitimine başlamaya hak kazanmış Türk vatandaşı olan öğrencilerini,
- b) Ücret: İntörnlere, intörn eğitim döneminde 4.350 gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda her ayın 15’inde ödenecek tutarı,
- c) Uygulama ve araştırma merkezi; kapsama dâhil tıp fakültelerinin uygulama ve araştırma faaliyetlerinin gerçekleştirildiği birimleri,

ifade eder.

Ücrete ilişkin hususlar

MADDE 5- (1) İntörnlere, üniversitelerin uygulama ve araştırma merkezlerinin bilim/anabilim dallarında öğretim üyesi rehberliğinde yaptıkları uygulama çalışmaları karşılığında ücret ödenir.

(2) Ücret, intörn eğitim dönemine başlanılan tarihten itibaren eğitim dönemi süresince ve her halükarda on iki ayı geçmemek üzere ilgili kurum bütçesinin “01.5.1.04” ekonomik kodundan tıp fakültelerince ödenir. Bu ödeme, uygulama çalışmasının yapılmasını müteakip olarak her ayın 15’inde intörn adına açılan banka hesabına yatırılır.

(3) İntörnlük döneminde yapılan uygulama çalışmalarına karşılık olarak ücret ödenmesi 4857 sayılı İş Kanunu hükümlerinin uygulanmasını gerektirmez.

(4) Bu kapsamda ücret ödenen intörnlere hakkında 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun iş kazası ve meslek hastalığı ile hastalık sigortası hükümleri uygulanır ve 5510 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında bulunan sigortalı gibi değerlendirilir. Sigorta prim oranı %1 olup, bu primin tamamı ücret ödemesini yapan ilgili kurum bütçesinden tıp fakültelerince karşılanır. İntörnlere aylık prime

esas kazanç tutarı, 5510 sayılı Kanunun 82 nci maddesine göre belirlenen günlük prime esas kazanç alt sınırının otuz katıdır.

(5) İntörlere ödenecek ücretten damga vergisi hariç herhangi bir vergi kesintisi yapılmaz.

(6) 2012 yılı için intörn ücreti ödeme döneminin başlama tarihi 15 Eylül 2012'dir. Takip eden yıllar için intörn ücreti ödeme döneminin başlama tarihi olarak üniversiteler tarafından belirlenen intörn eğitim dönemine başlama tarihi esas alınır.

Diğer Hususlar

MADDE 6- (1) İntörlerin sigortalılık bildirimlerinin, üniversitenin ücret ödemesini yapacak ilgili birimi tarafından ve intörn eğitimine başlama tarihinden önce yapılması zorunludur.

(2) İntörlere bu usul ve esaslar kapsamında yapılacak ödemeler burs, kredi ve benzeri ödemelerle ilişkilendirilmez ve almakta oldukları burs, kredi ve benzeri ödemelerin kesilmesi sonucunu doğurmaz.

(3) İntörn eğitim döneminin başlangıç ve bitiş aylarında, ilgili ayda çalışılan süreyle orantılı olarak ücret ödenir.

Yürürlük

MADDE 7- (1) Bu usul ve esaslar, 15 Eylül 2012 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 8- (1) Maliye Bakanlığı ve Sağlık Bakanlığı ile Yükseköğretim Kurulunca müştereken belirlenen bu usul ve esaslar, Yükseköğretim Kurulu tarafından yürütülür.

Ek-7 Sigortalı İşe Giriş Bildirgesi

EK-7



T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU
SİGORTALI İŞE GİRİŞ BİLDİRGESİ
(4/1-a-b ve 506 SK GM 20 kapsamındaki sigortalılar için)

SOSYAL GÜVENLİK SİCİL NUMARASI (T.C.Kimlik Numarası/Yabancı Kimlik No)										BELGENİN MAHİYETİ		İlk ☐ Tekrar ☐		İşveren re'sen ☐ 4/a ☐ 4/b ☐ Geçici 20.md. 1.defa re'sen ☐ 2.defa re'sen ☐		
A-SİGORTALININ KİMLİK / ÖĞRENİM BİLGİLERİ																
1	Adı						10	NUFUSA KAYITLI OLDUĞU YER								
2	Soy adı							İl								
3	İlk Soyadı							İlçe								
4	Baba Adı							Mahalle/köy								
5	Ana Adı							Cilt no								
6	Doğum Yeri							Aile sıra no (hane/Kütük)								
7	Doğum Tarihi							Birey sıra no								
8	Yabancı Uyruklu ise Ülke Adı															
9	Öğrenim durumu		☐ Orta veya daha fazla eğitim almış ☐ İlkokul ☐ İlköğretim okulu ☐ İlkokul mezun ☐ İlköğretim okulunda öğrenim gören ☐ Mesleki eğitim kurumlarında öğrenim gören ☐ Menajerliği bölümü ☐													
B-SİGORTALININ SOSYAL GÜVENLİK BİLGİLERİ																
11	Sigortalılık Türü / Kodu	0- Zorunlu sigortalı 9- (5/5) sigortalı 7-Craklar		8- Sosyal güvenlik destek primi 12- Sicil sahibi olan yabancı uyruklu 14- Çözüm çabaları		16- İŞKUR kursiyeri 17- İş kayıtlarına alınmış 18- SGK/GSM kartını kullan		19- Stajyer öğrencisi 24- İçtören öğrencisi 25- Harp m.Vazifesiz 330 ve 3713 SK'n gereğiyle alanlar		26- 5434 SK'ın 76.GM 192						
12	2008 Mayıs ayından önce çalışmış ise			Kurum	SSK		Bağ-Kur		Emekli Sandığı		506 SK Geçici 20 nci madde					
13	4857 sayılı Kanunun 13 üncü maddesine göre kısmi süreli, 14 üncü maddesine göre çağrı üzerine ya da ev hizmetlerinde 30 günden az çalışıyor mu?			Evet ☐ Hayır ☐												
14	4/a sigortalılığından dolayı aylıklık aylığı alıyorsa devam etmek istediği sigorta kolu ?			Sosyal Güvenlik Destek Primi ☐			Tüm Sigorta Kolları ☐									
15	Sigortalının işe başlayacağı/başladığı tarih			/...../.....												
16	Meslek adı ve kodu															
17	4857 SK 30 uncu maddesine göre çalıştırılacaksa			Engelli	☐		Eski Hükümlü	☐		18	6356 SK gereğince belirlenen görev kodu					
19	Kendi adına bağımsız çalışan sigortalının			Bağımsız faaliyetin adı	İl		İlçe		Köy							
C-İŞVEREN / İŞYERİ / VERGİ DAİRESİ / ESNAF SAN.SIC.MEMURLUGU / ZIRAAT ODASI / TARIM IL/İLÇE MD./ŞİRKET BİLGİLERİ																
20	ÇSGB İŞ KOLU			☐												
21	SGK İŞYERİ SİCİL NUMARASI			M	İŞKOLU KODU	ÜNİTE KODU YENİ ESKİ		İŞYERİ SIRA NUMARASI		İL KODU	İLÇE KOD	KONT. NO	ALT İŞV. NO			
22	Vergi Numarası															
D-BEYAN VE TAAHHÜTLER																
23	İşverenin/İşyerinin/İlgili Kuruluşun Adı-Soyadı /Unv							İşverenin/İşyerinin/İlgili Kuruluşun Adresi								
.....							Bulvar : Cadde : Sokak : Dış Kapı No : İç K.No : Mahalle/Köy : Posta Kodu : İlçe : İl :									
24	Yukarıda yazılı hususların gerçeğe uygun olduğunu beyan ederim. / /									Sigortalının adı-soyadı : İmzası :						
25	Yukarıda yazılı hususların sigortalının nüfus cüzdanındaki ve beyan ettiği resmi belgelerdeki kayıtlara uygun olduğunu, belgenin 5510, 4857, 5953, 854 ve 6356 sayılı kanunlarda belirtilen yükümlülükler esas alınarak düzenlendiğini beyan ederim.															
Onaylayanın / Yetkilinin (Kaşe / Mühür / İmza)																

AÇIKLAMALAR

Sigortalı işe giriş bildirgesi hizmet akdine tabi çalışanlar (4/a), 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesine tabi sandık sigortalıları ile kendi adına ve hesabına bağımsız çalışan (4/b) (vergi mükellefi, esnaf, şirket ortağı, tarımsal faaliyette bulunan sigortalı jokey ve antrenörler) sigortalıların 5510 sayılı Kanunun 8 inci maddesine göre Kuruma bildirilmesi amacıyla kullanılır.

Sigortalı işe giriş bildirgesi Kurumca belirtilen durumlar dışında e-Sigorta yoluyla verilir. Düzenlenen bildirme Kurumca üretilen barkod numaralı çıktı alınması halinde geçerli sayılır. Bildirgenin Kurumca belirtilen durumlarda kağıt ortamında verilmesi halinde yasal süresinde verilir verilmediğinin tespitinde adi posta veya kargoyla gönderilmesinde Kurum kayıtlarına intikal ettiği tarih, taahhütlü, iadeli taahhütlü veya acele posta ile gönderilmesi halinde postaya veriliş tarihi Kuruma intikal tarihi olarak kabul edilir.

(4/b) sigortalılarının bildirimini bu bildirgedeki bilgiler esas alınarak internet, elektronik veya benzeri ortam veya kağıt ortamında verilir. Tarımsal faaliyette bulunanlar için sigortalı işe giriş bildirgesi, ziraat odasına, ziraat odası bulunmayan yerlerde tarım il/ilçe müdürlüklerince veya kendileri tarafından kayıt tarihinden itibaren 30 gün içinde Kuruma bildirilir.

1. "SOSYAL GÜVENLİK SİCİL NUMARASI" Türk vatandaşları için T.C kimlik numarası, yabancı uyruklular için ise Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünce verilen numaradır.

2. "A-SİGORTALININ KİMLİK / ÖĞRENİM BİLGİLERİ" bölümü (1-10) Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünün Kimlik Paylaşım Sisteminde alınır. Öğrenim bilgileri sigortalı tarafından beyan edilen yada e-sigorta da bulunan sorgulama esas alınarak düzenlenir. Sigortalıların öğrenim durumlarının değişmesi halinde işverenlerce e-sigorta uygulamalarından öğrenim durumu alanı güncellenecektir.

3. "BELGENİN MAHİYETİ" bölümüne (4/a) sigortalıları yönünden ilk defa sigortalı olacak kişi için "İlk", daha önce sigorta olanlar ise "Tekrar" alanı yanındaki kutu (X) ile işaretlenir.

4. "B-SİGORTALININ SOSYAL GÜVENLİK BİLGİLERİ" bölümünün 11 numaralı alanında belirtilen sigortalılık türü/kodu alanına (4/a) ve geçici 20 nci madde sigortalıları için sigortalılık türü/kodu seçilir.

5. 12 numaralı alana 2008 yılı Mayıs ayından önce SSK, Bağ-Kur, Emekli Sandığı ve 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesine tabi sandıklarda çalışanlar için sicil/iştirakçi veya sandık numarası yazılır.

6. 13 numaralı alana (4/a) kapsamında çalıştırılan sigortalıların 5510 sayılı Kanunun 88 inci maddesinin dördüncü fıkrası ile 4857 sayılı İş Kanununun 13 ve 14 üncü maddelerine göre kısmi süreli veya çağrı üzerine çalışanlar ile ev hizmetlerinde ay içerisinde 30 günden az çalışan sigortalılar için eksik günlerine ait genel sağlık sigortası primlerinin 30 güne tamamlanması zorunlu olduğundan sigortalıların bu kapsamda çalıştırılıp çalıştırılmadığı hususu işaretlenecektir.

7. 14 numaralı alana 2008 Ekim ayı başından önce 506 sayılı Kanuna göre aylıklı aylığı bağlananlar ile bu tarihten sonra 506 sayılı Kanunun geçici 81 inci maddesine göre aylıklı aylığı bağlanacak sigortalıların seçtikleri sigortalılık türü işaretlenir. Sigortalı 5335 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinde belirtilen kamu kurumlarında çalıştırılrsa aylıkları kesilir. 5510 sayılı Kanunun 5 inci maddesine tabi çalışanlara bağlanan aylıklar kesilmez.

8. 15 numaralı alana 5510 sayılı Kanunun 8 inci maddesine göre (4/a), (4/b) ya da 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesine tabi olarak sigortalının ilk veya tekrar çalışmaya başlama tarihi yazılır.

9. 16 numaralı alana Türkiye İş Kurumunca belirlenen meslek adı ve kodu yazılır. Meslek adı ve kodu bilgileri Kurumun internet sayfasında (www.sgk.gov.tr) belirlenir.

10. 17 numaralı alan 4857 sayılı Kanunun 30 uncu maddesine göre doğuştan ya da sonradan herhangi bir hastalık veya kaza sonucu bedensel, zihinsel, ruhsal, duygusal ve sosyal yeteneklerini çeşitli derecelerde kaybetmesi nedeniyle çalışma gücünün en az % 40'ından yoksun olduğu "Özürlülere Verilecek Sağlık Kurulu Raporları"na uygun olarak belirlenen özürlülere ve bir yıldan daha uzun süreli özgürlüğü bağlayıcı bir cezadan veya Devlet memuru olmaya engel bir suçtan hüküm giyenleri, cezasını infaz kurumlarında tamamlayanları, cezası tecil edilenleri, çarılı salıverme yoluyla tahliye edilenleri, özel kanunlarda belirtilen şartlardan dolayı istihdam edilmeleri olanağı bulunmayanlar ile ömür boyu kamu hizmetlerinden yasaklı bulunan eski hükümlüleri çalıştıran işverenler tarafından işaretlenecektir.

11. 18 numaralı "6356 sayılı Kanun gereğince belirlenen görev kodu" alanı 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununun 17 nci ve 19 uncu maddeleri gereğince yapılacak tespitlerde esas alınmak üzere işaretleme yapılacaktır. Bu alana "1- İşveren vekili", "2- İşçi", "3- 657 SK (4/b) kapsamında çalışanlar", "4- 657 SK (4/c) kapsamında çalışanlar", "5- Çıraklar ve stajyer öğrenciler" ve "6- Diğerleri" seçeneğinden biri yazılacaktır.

12. 19 numaralı alana (4/b) sigortalılarının Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği ekinde yer alan İş Kolu Kodu Listesinde bağımsız faaliyette bulunduğu mesleğin konusu yazılır. Bağımsız faaliyetin yürütüldüğü ili, ilçesi ve köyü alanı işaretlenir.

13. "C-İŞVEREN / İŞYERİ / VERGİ DAİRESİ / ESNAF SANATKAR SİCİL MEMURLUĞU / ZİRAAT ODASI / TARIM İL-İLÇE MD./ ŞİRKET BİLGİLERİ" bölümünün 20 numaralı alanına ÇSGB işkoluna 6356 sayılı Kanunun 4 üncü maddesine göre belirlenen iş kolu yazılır.

14. 21 numaralı alana SGK işyeri sicil numarası yazılır.

15. 22 numaralı alana gerçek kişiler için 11 haneli T.C. kimlik numarası, tüzel kişiler için 10 haneli vergi kimlik numarası yazılır

16. "D-BEYAN VE TAAHHÜTLER" bölümü (23-25) sigortalının ve işverenin beyan ve taahhütleri yer alır.

Bildirgenin kağıt ortamında Kuruma verilmesinde noksan ve hatalı düzenlenmeler işleme alınmaz. Doğacak sorumluluk işverene, ilgili kurum ve kuruluşlara aittir.

5510 sayılı Kanunun (4/a) ve 5 inci maddeleri gereğince hizmet akdine tabi olarak sigortalı çalıştıran işverenlerin bildirgeyi 8 inci maddede belirtilen sürelerde vermemeleri halinde 102 nci maddenin (a) bendi, (4/b) kapsamında çalışan sigortalıların kendi mevzuatına göre kayıt veya tescili yapan ilgili kurum, kuruluş ve birlikler, vergi daireleri ve esnaf sicil memurluğu, ziraat odaları, tarım il/ilçe müdürlüklerince bildirilmemesi halinde 102 nci maddenin (g) bendi, 506 sayılı kanunun geçici 20 nci madde sandıklarında çalışan sigortalıların ilgili sandıkça bildirilmemesi halinde 102 nci maddenin (j) bendi gereğince idari para cezası uygulanır.

Ek-8 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu ile 5510 sayılı Kanunun Uygulamasına İlişkin Protokol

EK-8

4447 SAYILI İŞSİZLİK SİGORTASI KANUNU İLE 5510 SAYILI SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNUN UYGULANMASINA İLİŞKİN PROTOKOL

4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu ile 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu uyarınca Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı ile Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü arasında uygulamaya ilişkin iş bu protokol imzalanmıştır.

TANIMLAR:

Madde1- Bu protokolda geçen;

SGK : Sosyal Güvenlik Kurumunu,
İŞKUR : Türkiye İş Kurumunu,
Fon : İşsizlik Sigortası Fonunu,
İKT : 4046 sayılı Yasa gereği işini kaybedenlere ödenen tazminatı
KÇÖ : Genel bir ekonomik kriz veya zorlayıcı bir nedenle işçilere çalıştırılmadıkları sürece yapılan ödemeyi
Kurs :Türkiye İş Kurumu tarafından düzenlenen meslek edindirme, geliştirme ve değiştirme eğitimlerini
ifade eder.

AMAÇ:

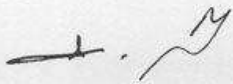
Madde 2- Bu protokolün amacı, 4447 sayılı Kanunun ilgili maddeleri uyarınca, işsizlik sigortasına ilişkin prim, gecikme zammı ve faizlerinin Fon hesabına aktarılması ile 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu çerçevesinde işsizlik sigortası, kısa çalışma ödeneği, iş kaybı tazminatı ile meslek edindirme, geliştirme ve değiştirme eğitime katılan kursiyerlerin iş kazası ve meslek hastalığı uygulamalarına ilişkin olarak kurumların hak ve yükümlülüklerinin belirlenmesi, sosyal sigorta işlemlerinin uygulanması ile 5510 sayılı Kanunun 100 üncü maddesi kapsamında bilgi ve belgelerin verilmesi hususlarına ilişkin usul ve esasların tespit edilmesidir.

DAYANAK:

Madde3- Bu Protokol 25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun 49 uncu maddesi ile 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 100 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

İŞSİZLİK SİGORTASI PRİMLERİNİN FON'A AKTARIMI

Madde 4- 4447 Sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun 49 uncu Maddesi Kapsamında Yapılacak İşlemler:



a) SGK, işsizlik sigortası primlerini tahsil edilen ayı izleyen ayın 15 ine kadar Fon hesaplarına prim ve gecikme zammı ayırımı yaparak aktarır. Ayın 15 inci gününün resmi tatile rastlaması halinde takip eden ilk iş günü ödeme yapılır.

b) SGK tarafından aktarım yapılan ay için tahakkuk bilgisi ile aktarım miktarına ilişkin bilgi İŞKUR'a Ek 1 de yer alan tablo ile kamu özel ayırımı yapılarak manuel veya veri paylaşımı yolu ile verilir.

c) SGK tarafından tam tahsilât yapılamaması halinde, tahsil edilen toplam prim miktarının toplam tahakkuka oranı kadar işsizlik sigortası primi Fon hesabına aktarılır.

d) SGK tarafından, gecikmiş sigorta primlerinin tahsilâtının,

1) Ödeme emri işlemleri sonucunda sağlanması halinde, tahsil edilen miktardan (primler, gecikme cezası ve gecikme zammı) işsizlik sigortası prim oranının toplam prim oranı içerisindeki payına tekabül eden miktar,

2) İcra veya yargı yoluyla sağlanması halinde, tahsil edilen miktardan icra masrafları, yargılama masrafları ve vekalet ücreti çıkarıldıktan sonra kalan meblağdan (prim, gecikme cezası ve gecikme zammı) işsizlik sigortası prim oranının toplam prim oranı içerisindeki payına tekabül eden miktar,

Tahsil edildiği ayı takip eden ayın 15 ine kadar Fon hesabına aktarılır.

e) 01/06/2000 tarihinden sonraki süreler için 5510 sayılı Kanunun 86 ncı maddesi gereğince yapılacak re'sen tahakkuklarda ve hizmet tespiti kararlarında belirtilen miktarlar üzerinden işsizlik sigortası primleri tahakkuk ettirilerek, işverenlerden tahsil edildiği ayı takip eden ayın 15 ine kadar Fon hesabına aktarılır.

f) 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesi kapsamında yer alan sandıklara tabi sigortalılar için tahsil edilen prim, gecikme cezası ve gecikme zamlarının SGK tarafından tahsil edilen ayı izleyen ayın 15 ine kadar Fon hesabına aktarılır.

g) Ay içinde Fona aktarılan prim miktarı ile ilgili olarak fazla ödemenin söz konusu olması halinde, bu durumun saptandığı tarihi izleyen aydaki prim miktarı aktarımından mahsup yoluyla gerekli düzeltme işlemi yapılır.

İŞSİZLİK VE KISA ÇALIŞMA ÖDENEĞİ ALANLARIN GENEL SAĞLIK SİGORTASI PRİMLERİNİN AKTARIMI

Madde 5- İşsizlik ve Kısa Çalışma Ödeneğinden Yararlananlar Adına Genel Sağlık Sigortası Priminin Aktarılmasına İlişkin 5510 Sayılı Kanunun 61 inci Maddesi ile Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin 14 üncü Maddesi Kapsamında Yapılacak İşlemler:

a) İŞKUR, işsizlik veya kısa çalışma ödeneğinden yararlananlar için ödemenin fiilen yapıldığı tarihi izleyen ayın 15 ine kadar iki Kurum tarafından ortaklaşa belirlenen kayıt deseni ile genel sağlık sigortası primlerine ilişkin verileri elektronik veri transferi yolu ile SGK'ya aktarır. Ayın 20'sine kadar SGK tarafından tahakkuk oluşturulur (Ek:2). Oluşturulan tahakkukun İŞKUR tarafından görülmesi sağlanır. İŞKUR tarafından ayın 23'ü saat 23:59'a kadar belge onaylanır. Veri aktarımı ile tahakkuk işlemi ve sigortalı işsizlerin tescil işlemleri yapılmış sayılır.

b) İşsizlik ödeneği ve kısa çalışma ödeneği alan sigortalı işsizlerin genel sağlık sigortası bakımından SGK'ya bildirimlerinde; işyeri ve genel sağlık sigortalılığı tesciline ilişkin belge ile aylık prim ve hizmet belgesi verilmez. Aylık tahakkuk, elektronik ortamda veri transferi yapılmak suretiyle oluşturulur.



- c) SGK tarafından tahakkuk belgeleri işsizlik ve kısa çalışma ayrımı yapılmak suretiyle verilir.
- d) İşsizlik veya kısa çalışma ödeneğine başvuran ancak işlemleri sigortalılık niteliğinin sona erdiği tarihten itibaren 90 gün geçmesine rağmen henüz genel sağlık sigortası bildirimi yapılmamış olan sigortalı işsizlerin sağlık hizmetlerinden yararlanabilmeleri için iki Kurum tarafından ortaklaşa belirlenen kayıt deseni ile İŞKUR tarafından SGK veri tabanına bildirim yapılır. Bu sigortalılar için bir sonraki bildirim tarihine kadar tahakkuk oluşturulmaz. Provizyon veya tahakkuk amacıyla yapılan bildirimlerde sigortalılara ilişkin verilerin tutarlılığı İŞKUR tarafından sağlanır.
- e) İŞKUR, işsizlik veya kısa çalışma ödeneğine hak kazanma koşullarını sağlamadığı sonradan anlaşılanlar veya çeşitli nedenlerle ödeneği kesilenler için, ödeneğin başlama ve bitiş tarihlerinin yer aldığı iptal verilerinin aktarımı bu maddenin (a) bendinde belirtilen usullere göre yapılır. İptal formu ile bildirilen miktar asıl form ile bildirilen miktardan mahsup edilir.
- f) Bir bildirimde, bir sigortalı işsiz için birden fazla döneme ilişkin veri yer alabilir. Böyle durumlarda İŞKUR her bir sigortalı işsiz için asıl ve iptal formlarında her bir döneme ilişkin birden fazla satır açar.
- g) Formlarda işsizlik ve kısa çalışma ödemeleri için ayrımının yapıldığı bir işarete yer verilir.
- h) SGK her bir dönem için, İŞKUR tarafından elektronik ortamda aktarılan verileri başlıkları dikkate alınmak suretiyle her bir tahakkuk belgesinin ayrıntısını elektronik ortamda sigortalı bazında tutar, İŞKUR tarafından her an sorgulanabilir bir şekilde kullanıma hazır durumda bulundurulur.
- i) Bu madde kapsamında yapılmış olan sigorta primlerine ilişkin tahakkukların ilgili ayın sonuna kadar ödenmesi/tahsil edilmesi esastır. Ancak, merkezden yapılmış olan tahakkuklar SGK tarafından Fon'a aktarılabilecek olan ilk işsizlik sigortası primlerinden mahsup edilir ve Ek: 1'de yer alan belgede ayrıntısı gösterilir.
- j) İŞKUR'a bu madde kapsamında idari para cezası, gecikme zammı veya gecikme cezası uygulanmaz.

İŞ KAYBI TAZMİNATI ALANLARIN SİGORTA PRİMLERİNİN AKTARIMI

Madde 6- 24/11/1994 Tarihli ve 4046 Sayılı Kanunun 21 inci Maddesi Kapsamında İş Kaybı Tazminatı Alanlar Adına Sigorta Primlerinin Aktarılmasına İlişkin 5510 Sayılı Kanunun Geçici 13 üncü Maddesi ile Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin 131 inci Maddesi Kapsamında Yapılacak İşlemler:

- a) İş kaybı tazminatı alanlar 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı ve genel sağlık sigortalısı sayılır, ancak kısa vadeli sigorta kollarına ve işsizlik sigortasına tabi değildir.
- b) Sigortalıların sigortalı olduklarını ayrıca SGK'ya bildirme sorumlulukları yoktur.
- c) İş kaybı tazminatı alanlara ilişkin olarak; tescil tahakkuk ve ödeme işlemleri tek bir dosya açılarak İŞKUR tarafından yapılır.
- d) Türkiye İş Kurumu tarafından ilk iş kaybı tazminatının fiilen ödendiği tarihi takip eden ay sonu itibarıyla, iş kaybı tazminatı alanlara ilişkin primlerin aktarıldığı anda sigortalı bildirimi ve tescili yapılmış sayılır. Ayrıca, sigortalı işe giriş bildirgesi ve genel sağlık sigortası giriş bildirgesi verilmez.
- e) Fesih tarihi 01/10/2008 tarihinden sonra yapılacak bildirimler için İŞKUR iş kaybı tazminatı ödemelerine ilişkin asıl, ek ve iptal Aylık Prim ve Hizmet Belgelerini e-bildirge ortamında



SGK'ya aktarır. Bu kişilerin tekrar tescilinin yapılabilmesi için Aylık Prim ve Hizmet Belgesindeki işe giriş tarihi alanı dolu olacaktır.

f) Fesih tarihi 01/10/2008 tarihinden önceki dönemler için asıl, ek ve iptal Aylık Prim ve Hizmet Belgelerine ilişkin işlemler 15/04/2002 tarihli Protokol esasları çerçevesinde başladıkları işyeri dosyası üzerinden yürütülür.

g) İş kaybı tazminatı alanların sigortalılıkları iş kaybı tazminatı ödeme süresinin bittiği tarihte sona erer. İş kaybı tazminatı sona erenler için işten ayrılış bildirgesi verilmez, Aylık Prim ve Hizmet Belgesinde işten çıkış tarihine ve işten çıkış nedenine yer verilir.

h) İş kaybı tazminatından yararlananlar için Türkiye İş Kurumu prim ödeme yükümlüsü olmakla birlikte bu Kanun kapsamında işyeri ve işveren sayılmaz.

i) İŞKUR'a bu madde kapsamında her ne ad altında olursa olsun idari para cezası uygulanmaz, primlerin süresinde aktarılması halinde gecikme zammı veya cezası uygulanır.

KURSIYERLERİN İŞ KAZASI VE MESLEK HASTALIĞI PRİMLERİNİN AKTARIMI

Madde 7- İŞKUR tarafından düzenlenen Kurslara Katılanlar Adına İş Kazası ve Meslek Hastalığı Priminin Aktarılması, ayrıca İş Kazası ve Meslek Hastalığı hallerinde 5510 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin (e) fıkrası ile Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin 131 Maddesi Kapsamında Yapılacak İşlemler:

a) İŞKUR tarafından kursiyerlere ilişkin olarak; tescil, tahakkuk ve ödeme işlemleri tek bir dosya açılarak İŞKUR tarafından yapılır.

b) Türkiye İş Kurumu tarafından; meslek edindirme, geliştirme ve değiştirme eğitimine katılan kursiyerlerin sigortalı tescilleri için işyeri sicil numarası, T.C. kimlik numarası, yabancı kimlik numarası ve kursa başlangıç tarihine ilişkin kayıtlar izleyen ayın 10'uncu gününe kadar bildirilir.

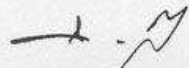
c) İŞKUR kursiyerlere ilişkin asıl, ek ve iptal Aylık Prim ve Hizmet Belgelerini e-bildirge ortamında SGK'ya aktarır.

d) Kursiyerler için işten ayrılış bildirgesi verilmez, Aylık Prim ve Hizmet Belgesinde kurstan ayrılış tarihine ve ayrılış nedenine yer verilir.

e) Kursiyerlerin, eğitim ve staj gördüğü işyerlerinde iş kazası geçirmeleri ya da meslek hastalığına tutulmaları halinde, Kısa Vadeli Sigortalar yönünden yapılması gereken işlemler; İŞKUR tarafından hizmet alımı yapılan iş kazası ya da meslek hastalığının gerçekleştiği eğitim ve staj görülen işyeri işverenlerine ait olup, bu işyerleri ile İŞKUR arasında yapılacak sözleşmelerde; 5510 sayılı Kanun ile bu Kanun hükmü gereğince yayımlanan Yönetmeliğin ilgili Kısa Vadeli Sigorta hükümlerine yer verilir. Bu durumdaki sigortalı tescil işlemleri İŞKUR tarafından bu maddenin (b) fıkrasında belirtilen tarihten önce SGK'ya yapılır.

f) İş kazası yada meslek hastalığına ilişkin gerekli önlemlerin alınmaması, hukuka, mevzuata aykırı eylemler nedeniyle iş kazası veya meslek hastalığı, iş kazası meydana geldiğinde gerekli bildirimlerin yapılmaması durumunda sorumluluk, İŞKUR tarafından hizmet alımı/işbirliği yapılan işverenlere aittir.

Bu maddede belirtilen yükümlülüklerin, protokolde belirtilen sürelerde yerine getirilmemesi halinde 5510 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.



BİLGİ VE BELGE VERİLMESİNE İLİŞKİN USUL VE ESASLAR

Madde 8- Bilgi ve Belge Verilmesine İlişkin 5510 Sayılı Kanunun 100 üncü Maddesi Kapsamında Yapılacak İşlemler:

a) Alınacak kimlik bilgilerinde; gerçek kişiler “T.C. Kimlik Numarası”, varsa tüzel kişiler için de “Vergi Numarası”nın mutlaka bildirilmesi esastır.

b) SGK’nın, 4857 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin altıncı fıkrasında belirtilen teşviklerden yararlanmak isteyen işverenlere ilişkin bilgi ve belgeler İŞKUR tarafından veri paylaşımı yolu ile verilir. Bu işlemler için İŞKUR’dan resmi yazı ya da onay aranmaz. İŞKUR veri tabanını, SGK’nın 19/08/2008 tarihli ve 2008-77 sayılı Genelgesinin Ek-1’inde yer alan çizelgedeki bilgileri karşılayacak şekilde düzenler.

c) Bilgi ve belgeler istenirken veya verilirken, Devletin güvenliği ve temel dış yararlarına karşı ağır sonuçlar doğuracak haller ile özel ve aile hayatının gizliliği ve savunma haklarına ilişkin hükümler göz önünde bulundurulur.

d) Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığınca istenen bilgi ve belgelerin verilmesinde, özel kanunlardaki yasaklayıcı ve sınırlayıcı hükümler dikkate alınmaz.

e) Kanun hükmü gereğince; Türkiye İş Kurumu

1) İstenecek bilgi ve belgeleri sürekli ve/veya belli aralıklarla vermekle,

2) Bilgileri elektronik ortamda görüntülenmesini sağlamakla,

3) Görüntülenen bilgilerin güvenliğini sağlamakla,

4) Muhafaza etmek zorunda oldukları her türlü belge ile vermek zorunda oldukları bilgilere ilişkin mikrofiş, mikrofilm, manyetik teyp, disket ve benzeri ortamdaki kayıtlarını ve bu kayıtlara erişim veya kayıtları okunabilir hale getirmek için gerekli tüm sistem ve şifreleri incelemek için Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığına ibraz etmekle,

5) Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığının belirleyeceği süre içerisinde bilgi ve belgelerle ilgili talebe cevap vermekle ve gereken kolaylığı göstermekle yükümlüdür.

f) Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı, Kanun gereğince;

1) Her türlü bilgi ve belgenin internet, elektronik ve benzeri ortamda gönderilmesi hususunda gerçek ve tüzel kişilerin zorunlu tutulmasını,

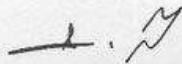
2) Verilmesi gereken her türlü belge, bildirme ve taahhütnameleri diğer kamu idarelerine ait formlarla birleştirilmesini ve söz konusu belgeleri kamu idarelerinin internet ve elektronik bilgi işlem ortamından alınmasını,

3) Kamu idarelerine yapılmış bildirimlerin Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığına verilmiş sayılmasını,

4) Kanun uygulaması ile ilgili olarak işveren, sigortalı ve diğer kurum, kuruluş ve kişilerin talepleri üzerine veya resen düzenleyecekleri her türlü bilgi ve belgelerin bilgi işlem ortamında oluşturulmasını,

kararlaştırmaya yetkilidir.

g) Bilgi ve belgelerin mücbir sebep olmaksızın İŞKUR tarafından verilmemesi durumunda aylık asgari ücretin beş katı tutarında, bilgi ve belgelerin geç verilmesi halinde ise aylık asgari ücretin iki katı tutarında idari para cezası uygulanır.



h) Elektronik ortamda gönderilecek bilgi ve belgeler, adli ve idari makamlar nezdinde resmi belge olarak geçerli sayılır.

i) Manyetik ortamda gönderilecek bilgi ve belgeler için, bilgi işlem sistemlerinde herhangi bir nedenle sorun olması nedeniyle bilgi ve belgelerin belirlenen sürede gönderilmemesi durumunda; sorunun ortadan kalktığı tarihi takip eden beşinci iş gününün sonuna kadar gönderilmesi sağlanır.

j) Her iki Kurumun bilgi işlem sisteminde sorun olması halinde, sorunun başlama ve bitme tarihi ayrı ayrı olmak üzere, karşı Kuruma belgelendirmek suretiyle bildirilir.

VERİ PAYLAŞIMI

Madde 9- İŞKUR ve SGK arasında Alınacak Elektronik Verilerle İlgili Olarak Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin 5 inci Maddesi Kapsamında Yapılacak İşlemler:

a) SGK tarafından sigortalılar ve işsizlik sigortası primlerine ilişkin veriler web servisleri aracılığı ile İŞKUR'a verilir. İŞKUR işsizlik sigortası hak sahipliğinin tespitinde SGK verilerini esas alır.

b) İŞKUR tarafından sigortalılara ilişkin veriler web servisleri aracılığı ile SGK'ya verilir.

c) Kurumlar, veri paylaşımının sağlıklı bir şekilde çalışması için sorumlu kişileri (görevde olmadıklarında yerine bakacak kişileri) karşılıklı olarak bildirir. Veri paylaşımındaki hata diğer Kuruma bildirim tarihini izleyen üç işgünü içerisinde giderilir.

UYGULAMAYA İLİŞKİN DENETİM:

Madde 10- 4447 sayılı Kanunun 52 nci maddesi uyarınca, her iki Kurum müfettişleri uygulama ile ilgili olarak, Kurumlarının görev alanına giren hususlarda teftiş, kontrol ve denetleme yetkisine sahiptirler. Müfettişlerin, yaptıkları teftiş, kontrol ve denetleme sonucu, tespitlerinin diğer Kurumu ilgilendiren yönleri varsa, bunlar diğer Kuruma rapor düzenleme tarihinden itibaren 30 gün içinde bildirilecektir.

ORTAK ÇALIŞMA GRUBU:

Madde 11- Her iki Kurumun beşer görevlisinin katılacağı bir çalışma grubu oluşturulacaktır. Bu çalışma grubu, her üç ayda bir olağan olarak; gerektiğinde bir tarafın çağrısı üzerine olağanüstü olarak toplanarak; uygulamayı inceleyecek ve aksaklıkların düzeltilmesine yönelik alınan kararları iletilecektir.

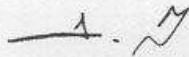
YILLIK MUTABAKAT:

Madde 12- Her iki Kurum karşılıklı ödemelerle ilgili olarak bir önceki yıla ilişkin yıl sonu mutabakatını yeni yılın ilk altı ayı içerisinde yapacaklardır.

ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER:

Madde 13-

a) Bu protokol kapsamındaki uygulamaya ilişkin değişikliklerden her iki Kurum birbirine bilgi verir.



b) Protokolün bazı maddelerinde veya tümünde değişiklik ihtiyacı duyan Kurum 15 gün önceden karşı tarafa yazılı bilgi vermek kaydıyla değişiklik talebinde bulunabilecektir.

c) Bu protokolün uygulanmasında doğacak hukuki ihtilafların çözümünde Ankara mahkemeleri ve icra daireleri yetkilidir.

GEÇİCİ MADDE 1) 01/10/2008 tarihinden önceki dönemler için 4447 ve 506 sayılı Kanunlar çerçevesinde aktarılan hastalık ve analık sigortası primlerine ilişkin işlemler, 01/06/2000 tarihli Protokol esasları çerçevesinde yürütülmeye devam edilir. Bu belgelerin 01.10.2008 tarihinden sonra verilmesi halinde belgenin ilişkin olduğu ay hanesine 2008/09 yazılır. Bu şekilde verilen belgeler için idari para cezası ile gecikme cezası ve gecikme zammı uygulanmaz. Asıl form miktarı ile iptal form miktarının kıyaslaması sonucu oluşan fark her iki Kurumun ünitelerince karşılıklı olarak ödenir.

2) Bu Protokolün yürürlük ve imza tarihi arasında geçen sürede yine bu Protokol kapsamında yerine getirilememiş olan yükümlülükler konusunda İŞKUR'a idari para cezası uygulanmaz.

YÜRÜRLÜK:

Madde 14- 01/06/2000 ve 15/04/2002 tarihli Protokol hükümleri 01/10/2008 tarihine kadar yapılacak işlemler için geçerli olup, 01/10/2008 tarihinden sonraki dönem için bu Protokol hükümleri uygulanır.

Bu protokol 06/02/2009 tarihinde iki nüsha olarak imzalanmış olup, 01/10/2008 tarihinde yürürlüğe girer.



Namık ATA

Türkiye İş Kurumu Genel Müdürü



İbrahim ULAŞ

Sosyal Sigortalar Genel Müdürü

İşsizlik Sigortası Primlerinin Aktarım Formu Ek: 1

..... Ayı Aktarımı						
Tahakkukun İlişkin Olduğu Dönem	Primlerin Tahsil Edildiği Ay	Prim		Gecikme Zammı	Mahsup Tutarı 4447/49/6 Fıkra	Toplam
		İşçi	İşveren			
Toplam						
Aktarılan Toplam Tutar İçindeki Cari Dönem Tahakkuk Tutarı (Gecikmeye Girmemiş Olan)						
İşsizlik ve Kısa Çalışma Ödenekleri Gereği Aktarılan Sigorta Primlerinden Mahsup Edilen Miktar						
Aktarılacak Toplam Miktar						

İşsizlik ve Kısa Çalışma Ödeneklerine İlişkin Sigorta Prim Tahakkuk Belgesi Ek: 2

..... Ayına İlişkin 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu Kapsamında Aktarılacak Olan Sigorta Primlerine İlişkin Tahakkuk Belgesi		
	İşsizlik Ödeneği	Kısa Çalışma Ödeneği
Genel Sağlık Sigortası Asıl		
Genel Sağlık Sigortası İptal		
Fark		



Ek-9 Sigortalı Bildirim Belgesi

EK-9

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU
SİGORTALI BİLDİRİM BELGESİ

SOSYAL GÜVENLİK SİCİL NUMARASI (TC KİMLİK NUMARASI)																																											
A- SİGORTALININ KİMLİK BİLGİLERİ																																											
1	Adı											10	NÜFUSA KAYITLI OLDUĞU YER																														
2	Soyadı												İl																														
3	İlk Soyadı												İlçe																														
4	Baba Adı												Mahalle/Köy																														
5	Ana Adı												Cilt No																														
6	Doğum Yeri												Aile Sıra No (Hane-Kütük)																														
7	Doğum Tarihi												Birey Sıra No																														
8	Cinsiyeti	Erkek ☐ Kadın ☐										11	Yabancı Uyrıklı İse Ülke Adı																														
9	Medeni Hali	Evli ☐ Bekar ☐																																									
12	İkametgah adresi :																																										
	Bulvar: Cadde: Sokak: Dış Kapı No: İç Kapı No:																																										
	Mahalle/Köy: Posta Kodu : İlçe: İl:																																										
	Ev Tel : Cep Tel : E-mail :																																										
B-BEYAN VE TAAHHÜTLER																																											
İşverenin Adı- Soyadı /Ünvanı :										İŞYERİ SİCİL NUMARASI <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 3%;">M</td> <td style="width: 15%;">İŞKOLU KODU</td> <td style="width: 15%;">ÜNİTE KODU</td> <td style="width: 20%;">İŞYERİ SIRA NUMARASI</td> <td style="width: 10%;">İl Kodu</td> <td style="width: 10%;">İlçe kodu</td> <td style="width: 10%;">Kontrol Kodu</td> <td style="width: 10%;">alt İşveren</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>ESKİ YENİ</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table>										M	İŞKOLU KODU	ÜNİTE KODU	İŞYERİ SIRA NUMARASI	İl Kodu	İlçe kodu	Kontrol Kodu	alt İşveren			ESKİ YENİ													
M	İŞKOLU KODU	ÜNİTE KODU	İŞYERİ SIRA NUMARASI	İl Kodu	İlçe kodu	Kontrol Kodu	alt İşveren																																				
		ESKİ YENİ																																									
İşletme Adı																																											
İşyeri Adresi :																																											
Bulvar: Cadde:																																											
Sokak: Dış Kapı No:																																											
İç Kapı No: Mahalle/Köy:																																											
Posta Kodu : İlçe: İl:																																											
T.C. SOSYAL GÜVENLİK KURUMU																																											
Yukarıda ünvanı, adresi ve işyeri sicil numarasını belirttiğim işyerinde/...../..... tarihinden itibaren çalışmaya başladığımı ve bu belgedeki bilgilerin gerçeğe uygun olduğunu beyan ederim. Adı-Soyadı ve İmzası																																											

AÇIKLAMALAR

- 1-Bu belge, hizmet akti ile sigortalı olarak çalışmaya başlayanların kendilerini 5510 sayılı Kanunun 8'inci maddesi gereği Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirmeleri amacıyla kullanılır.
- 2- "Sosyal Güvenlik Sicil Numarası" hanesine, T.C kimlik numarası, yabancı uyruklular için ise Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü tarafından verilen kimlik numarası yazılır. Bu alan doldurulurken en soldaki kutucuktan başlamak üzere her kutuya bir rakam gelecek şekilde yazılır.
- 3- " A-Sigortalıların Kimlik Bilgileri " bölümünün bütün haneleri nüfus hüviyet cüzdanındaki bilgilere göre tam ve doğru olarak doldurulur.
- 4- -"B-Beyan ve Taahhütler " bölümünde; "İşverenin Adı-Soyadı, Ünvanı" satırında ; işyerinin varsa ünvanı, işyeri kişiye ait ise adı ve soyadı, "İşyeri Sicil Numarası" satırında biliniyorsa çalışmaya başlanılan işyerinin Sosyal Güvenlik Kurumundaki işyeri sicil numarası ile işyerinde çalışmaya başlanılan tarih, gün, ay, yıl olarak noksansız yazılır.
- 5- Bu belgenin, işe başlanılan tarihten itibaren 30 gün içinde işyerinin bağlı bulunduğu Sosyal Güvenlik Müdürlüğüne/Merkezinin verilmesi gerekir.

Ek-10 Sigortalı İşten Ayrılış Bildirgesi (4/1-a-b ve 506 SK GM 20 sigortalıları için)



T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU
SİGORTALI İŞTEN AYRILIŞ BİLDİRGESİ
(4/1- a-b ve 506 SK GM 20 kapsamındaki sigortalılar için)

Resen



EK-10

SOSYAL GÜVENLİK SİCİL NUMARASI (T.C.Kimlik Numarası/Yabancı Kimlik No)											
A-SİGORTALININ KİMLİK BİLGİLERİ											
1	Adı				NUFUSA KAYITLI OLDUĞU YER						
2	Soyadı				İl						
3	İlk Soyadı				İlçe						
4	Baba Adı				mahalle/köy						
5	Ana Adı				11	Cilt no					
6	Doğum Yeri				Aile sıra no(hane/kütük)						
7	Doğum Tarihi				Birey sıra no						
8	Cinsiyeti	Erkek	☐	Kadın	☐						
9	Medeni Hali	Evli	☐	Bekar	☐						
10	Yabancı Uyraklı ise Ülke Adı										
B - SİGORTALININ SOSYAL GÜVENLİK BİLGİLERİ											
12	2008 Mayıs ayından önce çalışmış ise	Kurum		SSK	Bağ-Kur	Emekli Sandığı	506 SK Geçici 20.madde				
13	Meslek adı ve kodu										
C - SİGORTALININ HİZMET BİLGİLERİ											
14	Sigortalının İşten Ayrılış Tarihi			 / /			15	Sigortalının işten ayrılış nedeni(kodu)			
16	Yıl	Ay	Belge Türü	Gün Sayısı	Prime Esas Kazanç		Ay içinde		Eksik Gün Sayısı	Nedeni	
					Hak edilen ücret	Prim, ikramiye ve bu nitelikteki istihkak	İşe giriş tarihi	İşten Çıkış Tarihi			
							Gün	Av	Gün	Av	
17	ÜCRET (yüzde usulü)		Evet		☐	Hayır		☐			
D-İŞVEREN/ İŞYERİ / VERGİ DAİRESİ/ ESNAF SAN. SİC. MEMURLUĞU / ZİRAAT ODASI / TARIM İL /İLÇE MD. / ŞİRKET BİLGİLERİ											
18	ÇSGB İŞ KOLU										
19	SGK İŞYERİ SİCİL NUMARASI		M	İŞKOLU KODU	ÜNİTE KODU	İŞYERİ SIRA NUMARASI	İL KODU	İLÇE KODU	KONT. NO	ALT İŞV. NO	
20	Vergi Numarası										
E-BEYAN VE TAAHHÜTLER											
21	İşverenin/İşyerinin/İlgili Kuruluşun Adı-Soyadı/Unv					İşverenin/İşyerinin/İlgili Kuruluşun Adresi					
						Bulvar: Cadde:					
						Sokak:..... Dış Kapı No:..... İç K.No:.....					
						Mahalle/Köy:..... Posta Kodu :					
						İlçe:..... İl:.....					
22	Yukarıda yazılı hususların gerçeğe uygun olduğunu beyan ederim. / /							Sigortalının adı-soyadı:			
								İmzası:			
23	Yukarıda yazılı hususların sigortalının nüfus cüzdanındaki ve beyan ettiği resmi belgelerdeki kayıtlara uygun olduğunu ve bildirgenin 5510, 4447, 4857, 5953, 854 ve 6356 sayılı kanunlarda belirtilen yükümlülükler esas alınarak düzenlendiğini beyan ederim.										
	Onaylayanın / Yetkilinin (Kaşe / Mühür / İmza)										

ACIKLAMALAR

Ek-10

Sigortalı işten ayrılış bildirgesi hizmet akdine tabi çalışanlar (4/a), 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesine tabi sandık sigortalıları ile kendi adına ve hesabına bağımsız çalışan (4/b) (vergi mükellefi, esnaf, şirket ortağı, tarımsal faaliyette bulunan sigortalı, jockey ve antrenörler) sigortalıların 5510 sayılı Kanunun 9 uncu maddesine göre Kuruma bildirilmesi amacıyla kullanılır.

Sigortalı işten ayrılış bildirgesi Kurumca belirtilen durumlarda dışı e-Sigorta yoluyla verilir. Düzenlenen bildirge Kurumca üretilen barkod yada referans numaralı çıktı alınması halinde geçerli sayılır. Bildirgenin Kurumca belirtilen durumlarda kağıt ortamında verilmesi halinde yasal süresinde verilir verilmemesi halinde adi posta veya kargoyla gönderilmesi halinde Kurum kayıtlarına intikal tarih taahhütlü, iadeli taahhütlü, Acele Posta Servisi, PTT Alo Post veya PTT kargo ile gönderilmesi halinde postaya verilmiş tarihi Kuruma intikal tarih olarak kabul edilir. (4/b) sigortalıların bildirimi bu bildirmedeki bilgiler esas alınarak internet, elektronik veya benzeri ortam veya kağıt ortamında verilir.

1. "SOSYAL GÜVENLİK SİCİL NUMARASI" Türk vatandaşları için T.C. kimlik numarası, yabancı uyruklular içinse Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünce verilen numaradır.
2. "A- SİGORTALININ KİMLİK BİLGİLERİ" bölümü (1-11) Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünün Kimlik Paylaşım Sisteminden alınır.
3. "B- SİGORTALININ SOSYAL GÜVENLİK BİLGİLERİ" bölümünün 12 numaralı alanına 2008 yılı Mayıs ayından önce SSK, Bağ-Kur, Emekli Sandığı ve 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesine tabi sandıklarda çalışanlar için sicil, iştirakçi veya sandık numarası yazılır.
4. 13 numaralı alana Türkiye İş Kurumunca belirlenen meslek adı ve kodu yazılır. Meslek adı ve kodu bilgileri Kurumun internet adresinden (www.sgk.gov.tr) görüntülenir.
5. "C- SİGORTALININ HİZMET BİLGİLERİ" bölümünün 14 numaralı alanına 5510 sayılı Kanunun 9 uncu maddesine göre (4/a), (4/b) ya da 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesine tabi sigortalıların işten ayrıldığı tarih yazılır.
6. 15 numaralı alana hizmet akdine tabi çalışan sigortalılar için işten ayrılma nedeni durumlarına uygun olanı yazılır.

- 1- Deneme süreli iş sözleşmesinin işverence feshi
- 2- Deneme süreli iş sözleşmesinin işçi tarafından feshi
- 3- Belirsiz süreli iş sözleşmesinin işçi tarafından feshi (istifa)
- 4- Belirsiz süreli iş sözleşmesinin işveren tarafından haklı sebep bildirilmeden feshi
- 5- Belirli süreli iş sözleşmesinin sona ermesi
- 8- Emeklilik (yaşlılık) veya toptan ödeme nedeniyle
- 9- Malulen emeklilik nedeniyle
- 10- Ölüm
- 11- İş kazası sonucu ölüm
- 12- Askerlik
- 13- Kadın işçinin evlenmesi
- 14- Emeklilik için yaş dışında diğer şartların tamamlanması
- 15- Toplu işçi çıkarma
- 16- Sözleşme sona ermeden sigortalının aynı işverene ait diğer işyerine nakli
- 17- İşyerinin kapanması
- 18- İşin sona ermesi
- 19- Mevsim bitimi (İş akdinin askıya alınması halinde kullanılır. Tekrar başlatılmayacaksa "4" nolu kod kullanılır)
- 20- Kampanya bitimi (İş akdinin askıya alınması halinde kullanılır. Tekrar başlatılmayacaksa "4" nolu kod kullanılır)
- 21- Statü değişikliği
- 22- Diğer nedenler

- 23- İşçi tarafından zorunlu nedenle feshi
- 24- İşçi tarafından sağlık nedeniyle feshi
- 25- İşçi tarafından işverenin ahlak ve iyi niyet kurallarına aykırı davranışı nedeniyle feshi
- 26- Disiplin kurulu kararı ile feshi
- 27- İşveren tarafından zorunlu nedenlerle ve tutukluluk nedeniyle feshi
- 28- İşveren tarafından sağlık nedeniyle feshi
- 29- İşveren tarafından işçinin ahlak ve iyi niyet kurallarına aykırı davranışı nedeniyle feshi
- 30- Vize süresinin bitimi (İş akdinin askıya alınması halinde kullanılır. Tekrar başlatılmayacaksa "4" nolu kod kullanılır)
- 31- Borçlar Kanunu, Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu, Grev ve Lokavt Kanunu kapsamında kendi istek ve kusuru dışında feshi
- 32- 4046 sayılı Kanunun 21 inci maddesine göre özelleştirme nedeniyle feshi
- 33- Gazeteci tarafından sözleşmenin feshi
- 34- İşyerinin devri, işin veya işyerinin niteliğinin değişmesi nedeniyle feshi
- 35- Devlet memurluğuna geçiş yapma
- 36- KHK ile işyerinin kapatılması
- 37- KHK ile kamu görevinden çıkarma
- 38- Doğum nedeniyle işten ayrılma
- 39-696 KHK ile kamu işçiliğine geçiş
- 40- 696 KHK ile kamu işçiliğine geçilmemesi sebebiyle çıkış
- 41- Re'sen işten ayrılış bildirgesi düzenlenenler

7. 16 numaralı alana işten ayrılmış olan sigortalı için sigortalı işten ayrılış bildirgesinin Kuruma verildiği tarih itibarıyla işten ayrıldığı aya ve bir önceki aya ait belge türü, prime esas kazanç (hak edilen ücret ve prim, ikramiye ve bu nitelikteki istihkak) yazılır. Eksik gün nedeni olarak aşağıdaki nedenlerden bir tanesi işaretlenir.
 - 1- İstirahat
 - 3- Disiplin cezası
 - 4- Gözaltına alınma
 - 5- Tutukluluk
 - 6- Kısmi istihdam
 - 7- Puantaj kayıtları
 - 8- Grev
 - 9- Lokavt
 - 10- Genel hayatı etkileyen olaylar
 - 11- Doğal afet
 - 12- Birden fazla
8. 17 numaralı alan ücretleri yüzde usulü ödenen sigortalılar için işaretlenir.
9. "D- İŞVEREN/ İŞYERİ / VERGİ DAİRESİ/ ESNAF SAN. SİC. MEMURLUĞU / ZİRAAT ODASI / TARIM İL /İLÇE MD. / ŞİRKET BİLGİLERİ" bölümünün 18 numaralı alanına ÇSGB işkoluna 6356 sayılı Kanunun 4 üncü maddesine göre belirlenen iş kodu yazılır.
10. 19 numaralı alana SGK işyeri sicil numarası yazılır.
11. 20 numaralı alana gerçek kişiler için 11 haneli T.C. kimlik numarası, tüzel kişiler için 10 haneli vergi kimlik numarası yazılır.
12. "E- BEYAN VE TAAHHÜTLER" bölümünde sigortalının ve işverenin beyan ve taahhütleri yer alır.

Sigortalı işten ayrılış bildirgesinde yanlış ve/veya eksik bilgiler bulunması nedeniyle sigortalı işsiz yapılacak haksız ve fazla ödemelerden işveren sorumludur. 5510 sayılı Kanunun (4/a) maddesi gereğince hizmet akdine tabi olarak sigortalı çalıştırılan işverenlerin sigortalı işten ayrılış bildirgesini 9 uncu maddede belirtilen sürede vermemeleri halinde 102 nci maddenin (j) bendi, (4/b) kapsamında çalışan sigortalıların ilgili kurum, kuruluş ve birlikler, vergi daireleri ve esnaf sicil memurluğu, ziraat odaları, tarım il/ilçe müdürlüklerinde bildirilmemesi halinde 102 nci maddenin (g) bendi, 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci madde sandıklarında çalışan sigortalıların ilgili sandıkça bildirilmemesi halinde 102 nci maddenin (j) bendi gereğince idari para cezası uygulanır.

İşten ayrılış bildirgesinin sahte olarak düzenlendiğinin tespit edilmesi halinde 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 204 üncü, 206 ncı ve 207 nci maddeleri kapsamında Cumhuriyet Savcılıklarına suç duyurusunda bulunulur.

Ek-11 Tarım İşlerinde Hizmet Akdiyle Süreksiz Çalışanlara Ait Giriş Bildirgesi (Değişik, 9/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge)

EK-11

SOSYAL GÜVENLİK SİCİL NUMARASI (T.C. Kimlik Numarası/Yabancı Kimlik No)		SİGORTA SİCİL NUMARASI	
A-SİGORTALININ KİMLİK / ADRES BİLGİLERİ			
1	Adı	NÜFUSA KAYITLI OLDUĞU YER	
2	Soyadı	İl	
3	İlk Soyadı	İlçe	
4	Baba Adı	Mahalle/Köy	
5	Ana Adı	Çlt No	
6	Doğum Yeri	Aile Sıra No(Hane/Kültük)	
7	Doğum Tarihi	(Birey) Sıra No	
8	Cinsiyeti	İKAMETGAH ADRESİ	
9	Medeni Halli	Bulvarı: Cadde: Dış kapı no: İç kapı no:	
10	Yabancı Uyruklu ise Ülke Adı	Mahalle/Köy: Posta Kodu: İlçe: İl: Evin Tel: Cep: E-posta:	
B-SİGORTALININ SOSYAL GÜVENLİK BİLGİLERİ			
13	5510 SK (4/a) (506, 2025) sicil no	5510 SK (4/b) (1479, 2026) bağ no	5510 SK (4/c) (5434) emekli sicil no
506 SK ÜM 20 sicil no			
C- KÖY/ MAHALLE MUHTARLIĞI VE TARIM İL/İLÇE MÜDÜRLÜĞÜ / ZİRAAT ODASI ONAYLARI			
14	Bu bölüm oturduğu ya da çalıştığı köy veya mahalle muhtarlığına onaylanacaktır.		
Yukarıda kimlik bilgileri yazılı tarım işlerinde süreksiz çalışmaktadır.		Yukarıdaki kimlik bilgileri yazılı çiftçi kayıt sisteminde kaydı vardır / kaydı yoktur	
Mahallesi / Köyü Muhtarı		Tarım İl / İlçe Müdürlüğü Onaylayanın Adı Soyadı Görevi Ünvanı	
Tarih	Ad-Soyad	Mühür	Tarih
...../...../20....		/...../20....	
16	Bu bölüm oturduğu ya da çalıştığı Ziraat Odasına onaylanacaktır.		
Yukarıda açık kimliği yazılı sigortalının odamızdaki kayıt durumu aşağıda belirtilmiştir.			
Odamızda kaydı vardır / kaydı yoktur.			
Tarih - Mühür			
...../...../20....			
İl	Sicil No	Oda Kayıt Tarihi	Oda Kayd. Silinme Tarihi
Ziraat Odası Başkanlığı		/...../20	/...../20....
Yön. Kur. Kararı Tarih/Sayısı			
...../...../20.... "			
D- BEYAN VE TAAHHÜTLER			
SOSYAL GÜVENLİK İL MÜDÜRLÜĞÜNE SOSYAL GÜVENLİK MERKEZİNE			
Tarım işlerinde süreksiz çalışmam nedeniyle 5510 sayılı Kanunun ek 5 inci maddesi gereğince sigortalı olmak istiyorum. Ek 5 inci maddeye göre tescilimin yapılmasını, 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesine tabi olarak çalışmadığımı, gelir veya aylık almadığımı, bu bilgilerin gerçeğe aykırılığı sonradan tespit edildiği takdirde yapılan işlemlerin iptalini şimdiden kabul ettiğimi, Kurumun bu yüzden uğrayacağı zararları Kanuni faizi ile birlikte ödeyeceğimi beyan ve taahhüt ederim.			
5510 sayılı Kanunun 82 nci maddesi gereğince primlerimi TL (alt/üst/diğer) üzerinden ödeyeceğimi beyan ediyorum.			
Ad Soyad İmza			

AÇIKLAMALAR

Tarım İşlerinde Hizmet Akdiyle Süreksiz Çalışanlara Ait Giriş Bildirgesi 5510 sayılı Kanunun ek 5 inci maddesine göre kamu idarelerinde tarım işlerinde hizmet akdiyle süreksiz çalışanlar hariç olmak üzere tarım işlerinde hizmet akdiyle süreksiz çalışan sigortalıların Kuruma bildirilmesi amacıyla kullanılır.

1. Ek 5 inci madde kapsamındaki sigortalılık Kuruma müracaat tarihi ile başlar. Tarım İşlerinde Hizmet Akdiyle Süreksiz Olarak Çalışanlara Ait Giriş Bildirgesinin adı posta veya kargoyla gönderilmesinde Kurum kayıtlarına intikal ettiği tarih, taahhütlü, iadeli taahhütlü veya acele posta ile gönderilmesi halinde ise postaya verilmiş tarihi Kuruma intikal tarihi olarak kabul edilir.

2. 5510 sayılı Kanunun ek 5 inci maddesinden 4 üncü maddeye, isteğe bağlı sigortaya, 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesine tabi olmayan sigortalılar ile kendi sigortalılıklarından dolayı bu kanunlara göre gelir veya aylık almayan ve 18 yaşını doldurmuş olanlar yararlanabilir. Ek 5 inci madde kapsamındaki sigortalılar 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılırlar.

3. Ek 5 inci madde kapsamındaki sigortalılık 4 üncü maddeye istinaden sigortalı olarak çalışmaya başlayanların çalışmaya başladıkları tarihten, sigortalılıklarını sona erdirmeye talebinde bulunanların borçsuz olmaları halinde talep tarihinden, prim borcu olanlardan talepte bulunmalarını primi ödemiş son günden, gelir ya da aylık talebinde bulunanların aylığa hak kazanmış olmak şartıyla talep tarihinden, Kanunun ek 5 nci maddesi kapsamında prim ödeyen ve sadece bu kapsamda prim borcu bulunan sigortalıların, tahsis talep tarihinden önce veya sonra ek 5 prim borcunu ödemek istemeyerek talepte bulunmaları halinde, sigortalılıklarını primi ödemiş son günden, Ölen sigortalının ölüm tarihinden, itibaren sigortalılık sona erer. Askerlik görevini yapanların askere alındıkları, tutukluluk ve hükümlülük kararı verilenlerin karar verildiği tarihten bir gün önce sigortalılıkları sona erdirilir. Ayrıca, yurt dışına çıkış yapanlardan, çıkış tarihinden itibaren ancak , yurt dışına giriş çıkış tarihleri arasında bir yıldan az süre olması halinde sigortalılıkları kesintiye uğranılmadan devam ettirilecektir.

Bu şekilde ek 5 inci madde kapsamındaki sigortalılıkları sona erenlerin, Kanunun 4 üncü maddesine tabi çalışmasının sona erdiği, askerlik görevi sona erenlerin son bulduğu, tutuklu veya hükümlülerin tahliye edildiği, yurt dışına çıkanların Türkiye'ye döndükleri tarihi takip eden gün itibarıyla yeniden sigortalılıkları başlanılacak, bunlardan ayrıca, "Tarım İşlerinde Hizmet Akdiyle Süreksiz Çalışanlara Ait Giriş Bildirgesi" istenilmeyecektir.

4. "SOSYAL GÜVENLİK SİCİL NUMARASI" Türk vatandaşları için T.C kimlik numarası, yabancı uyrukular için ise Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünce verilen numaradır.

5. "A- SIGORTALININ KİMLİK/ADRES BİLGİLERİ" bölümünü (1-12) sigortalı tarafından beyan edilen nüfus cüzdanı ve ikamet adresi bilgileri esas alınarak düzenlenir.

6. "B- SIGORTALININ SOSYAL GÜVENLİK BİLGİLERİ" bölümüne SSK, Bağ-Kur, Emekli Sandığı ve 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesine tabi sandıklarda çalışanlar için sicil/emekli numarası yazılır.

7. "C- KÖY/MAHALLE MUHTARLIĞI VE TARIM İL/İLÇE MÜDÜRLÜĞÜ /ZİRAAT ODASI ONAYLARI" bölümünün (14) numaralı alanı sigortalının çalıştığı ya da ikamet ettiği yerin bağlı olduğu muhtarlık tarafından onaylanır. (15) numaralı alan çalıştığı ya da ikamet ettiği yerin tarım il/ilçe müdürlüğünden çıpı kayıt sisteminde olup olmadığına, çalıştığı ya da ikamet ettiği yerin ziraat odasından tarımsal faaliyetinin bulunup bulunmadığına ilişkin tespit belirtildikten sonra onaylanır.(16) numaralı alan Ziraat odası tarafından onaylanır.

8. "D- BEYAN VE TAAHHÜTLER" bölümünde sigortalının beyan ve taahhütleri yer alır.

Ek-12 Orman İşlerinde Hizmet Akdiyle Süreksiz Çalışanlara Ait Giriş Bildirgesi (Değişik, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge)

EK-12



T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU
Orman İşlerinde Hizmet Akdiyle Süreksiz Çalışanlara Ait Giriş Bildirgesi
(5510 sayılı Kanunun ek 5 inci maddesi kapsamındaki sigortalılar için)

SOSYAL GÜVENLİK SİCİL NUMARASI (T.C.Kimlik Numarası/Yabancı Kimlik No)		Sigorta sicil numarası	
A- SİGORTALININ KİMLİK / ADRES BİLGİLERİ			
1	Adı	NUFUSA KAYITLI OLDUĞU YER	
2	Soyadı	İl	
3	İlk Soyadı	İlçe	
4	Baba Adı	11 Mahalle/Köy	
5	Ana Adı	Cilt No	
6	Doğum Yeri	Aile Sıra No(Hane/Küttük)	
7	Doğum Tarihi	(Birey) Sıra No	
8	Cinsiyeti	İKAMETGAH ADRESİ	
9	Medeni Hali	Bulvar:	Cadde:
10	Yabancı Uyruklu ise Ülke Adı	Sokak:	Dış kapı no: İç kapı no:
		12 Mahalle/Köy:	Posta Kodu:
		İlçe:	İl:
		Ev Tel:	Cep: Tel:
		e-posta:	
B- SİGORTALININ SOSYAL GÜVENLİK BİLGİLERİ			
13	5510 SK (4/a) (506, 2925) sicil no	5510 SK (4/b) (1479, 2926) bağ no	5510 SK (4/c) (5434) emekli sicil no
			506 SK GM 20 sicil no
C- KÖY/ MAHALLE MUHTARLIĞI, ÇEVRE VE ORMAN İL MÜDÜRLÜĞÜ/ORMAN BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ/KOOPERATİF ONAYLARI			
14	Bu bölüm oturduğu köy veya mahalle muhtarlığına onaylanacaktır	15 Bu bölüm ikamet ettiği yerin çevre ve orman il müdürlüğü, orman bölge müdürlüğü ya da orman işletme şefliği veya kalkındırma kooperatifi tarafından onaylanacaktır	
Yukarıda kimlik bilgileri yazılı orman işlerinde süreksiz çalışmaktadır. Mahallesi/Köyü Muhtarı Ad Soyad İmza Tarih Mühür		Yukarıdaki kimlik bilgileri yazılı Orman Kalkınma Kooperatifinde süreksiz çalışmaktadır. Çevre ve Orman İl Müdürlüğü/ Orman Bölge Müdürlüğü ya da İşletme Şefliği Onaylayanın Adı Soyadı Görevi Ünvanı Tarih	
D- BEYAN VE TAAAHÜTLER			
SOSYAL GÜVENLİK İL MÜDÜRLÜĞÜNE SOSYAL GÜVENLİK MERKEZİNE Orman işlerinde süreksiz çalışmam nedeniyle 5510 sayılı Kanunun ek 5 inci maddesi gereğince sigortalı olmak istiyorum. Ek 5 inci maddeye göre tescilimin yapılmasını, 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesine tabi olarak çalışmadığımı, gelir veya aylık almadığımı, bu bilgilerin gerçeğe aykırılığı sonradan tespit edildiği takdirde yapılan işlemlerin iptalini şimdiden kabul ettiğimi, Kurumun bu yüzden uğrayacağı zararları Kanuni faizi ile birlikte ödeyeceğimi beyan ve taahhüt ederim. 5510 sayılı Kanunun 82 nci maddesi gereğince primlerimi TL (alt/üst/diğer) üzerinden ödeyeceğimi beyan ediyorum Ad Soyad İmza			

AÇIKLAMALAR

Orman İşlerinde Hizmet Akdiyle Süreksiz Çalışanlara Ait Giriş Bildirgesi 5510 sayılı Kanunun ek 5 inci maddesine göre kamu idarelerinde orman işlerinde hizmet akdiyle süreksiz çalışanlar hariç olmak üzere orman işlerinde hizmet akdiyle süreksiz çalışan sigortalıların Kuruma bildirilmesi amacıyla kullanılır.

1. Ek 5 inci madde kapsamındaki sigortalılık Kuruma müracaat tarihi ile başlar. Orman İşlerinde Hizmet Akdiyle Süreksiz Olarak Çalışanlara Ait Giriş Bildirgesinin adı posta veya kargoyla gönderilmesinde Kurum kayıtlarına intikal ettiği tarih; taahhütlü, iadeli taahhütlü veya acele posta ile gönderilmesi halinde ise postaya verilmiş tarihi Kuruma intikal tarihi olarak kabul edilir.

2. 5510 sayılı Kanunun ek 5 inci maddesinden 4 üncü maddeye, isteğe bağlı sigortaya, 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesine tabi olmayan sigortalılar ile kendi sigortalılıklarından dolayı bu kanunlara göre gelir veya aylık almayan ve 18 yaşını doldurmuş olanlar yararlanabilir. Ek 5 inci madde kapsamındaki sigortalılar 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılırlar.

3- Ek 5 inci madde kapsamındaki sigortalılık 4 üncü maddeye istinaden sigortalı olarak çalışmaya başlayanların çalışmaya başladıkları tarihten, sigortalılıklarını sona erdirmeye talebinde bulunanların borçsuz olmaları halinde talep tarihinden, prim borcu olanlardan talepte bulunanların primi ödenmiş son günden, gelir ya da aylık talebinde bulunanların aylığa hak kazanmış olmak şartıyla talep tarihinden, Kanunun ek 5 nci maddesi kapsamında prim ödeyen ve sadece bu kapsamda prim borcu bulunan sigortalıların, tahsis talep tarihinden önce veya sonra ek 5 prim borcunu ödemek istemeyerek talepte bulunmaları halinde, sigortalılıklarını primi ödenmiş son günden, Ölen sigortalının ölüm tarihinden, itibaren sigortalılık sona erer. Askerlik görevini yapanların askere alındıkları, tutukluluk ve hükümlülük kararı verilenlerin karar verildiği tarihten bir gün önce sigortalılıkları sona erdirilir. Ayrıca, yurt dışına çıkış yapanlardan, çıkış tarihinden itibaren, ancak yurt dışına giriş çıkış tarihleri arasında bir yıldan az süre olması halinde sigortalılıkları kesintiye uğratılmadan devam ettirilecektir.

Bu şekilde ek 5 inci madde kapsamındaki sigortalılıkları sona erenlerin, Kanunun 4 üncü maddesine tabi çalışmasının sona erdiği, askerlik görevi sona erenlerin son bulunduğu, tutuklu veya hükümlülerin tahliye edildiği, yurt dışına çıkanların Türkiye'ye döndükleri tarihi takip eden gün itibarıyla yeniden sigortalılıkları başlatılacak, bunlardan ayrıca, "Orman İşlerinde Hizmet Akdiyle Süreksiz Çalışanlara Ait Giriş Bildirgesi" istenilmeyecektir.

4. "SOSYAL GÜVENLİK SİCİL NUMARASI" Türk vatandaşları için T.C kimlik numarası, yabancı uyruklular için ise Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünce verilen numaradır.

5. "A- SIGORTALININ KİMLİK/ADRES BİLGİLERİ" bölümü (1-12) sigortalı tarafından beyan edilen nüfus cüzdanı ve ikamet adresi bilgileri esas alınarak düzenlenir.

6. "B- SIGORTALININ SOSYAL GÜVENLİK BİLGİLERİ" bölümüne SSK, Bağ-Kur, Emekli Sandığı ve 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesine tabi sandıklarda çalışanlar için sicil/emekli numarası yazılır.

7. "C- KÖY/MAHALLE MUHTARLIĞI, ÇEVRE VE ORMAN İL MÜDÜRLÜĞÜ/ORMAN BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ/KOOPERATİF ONAYLARI" bölümünün (14) numaralı alanı sigortalının ikamet ettiği yerin bağlı olduğu muhtarlık tarafından onaylanır. (15) numaralı bölüm ise ikamet ettiği yerin çevre ve orman il müdürlüğü/orman bölge müdürlüğü ya da işletme şefliği veya orman köylüsünün üye olduğu kalkındırma kooperatifi tarafından onaylanır.

8. "D- BEYAN VE TAAHHÜTLER" bölümünde sigortalının beyan ve taahhütleri yer alır.

Ek-13 Şehir İçi Toplu Taşıma Araçlarında Kısmi Süreli Çalışanlara Giriş Bildirgesi (5510 sayılı Kanunun Ek-6 ncı maddesi kapsamındaki sigortalılar için) (Değişik, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge)

EK-13



T.C. SOSYAL GÜVENLİK KURUMU
Şehir İçi Toplu Taşıma Araçlarında Kısmi Süreli Çalışanlara Ait Giriş Bildirgesi
(5510 sayılı Kanunun ek 6 ncı maddesi kapsamındaki sigortalılar için)

SOSYAL GÜVENLİK SİCİL NUMARASI (T.C.Kimlik Numarası/Yabancı Kimlik No)		Sigorta sicil numarası	
A- SİGORTALININ KİMLİK / ADRES BİLGİLERİ			
1	Adı	NÜFUSA KAYITLI OLDUĞU YER	
2	Soyadı	11	İl
3	İlk Soyadı		İlçe
4	Baba Adı		Mahalle/Köy
5	Ana Adı		Cilt No
6	Doğum Yeri		Aile Sıra No(Hane/Kütük)
7	Doğum Tarihi		(Birey) Sıra No
8	Cinsiyeti	İKAMETGAH ADRESİ	
9	Medeni Hali	Bulvarı: Cadde: İç kapı no: Dış kapı no: İçe kapı no: Posta Kodu: İl: İlçe: Ev Tel: Cep: Tel: e-posta:	
10	Yabancı Uyruklu ise Ülke Adı		
B- SİGORTALININ SOSYAL GÜVENLİK BİLGİLERİ			
13	5510 SK (4/a) (506, 2925) sicil no	5510 SK (4/b) (1479, 2926) bağ no	5510 SK (4/c) (5434) emekli sicil no
			506 SK ÜM 20 sicil no
C- TİCARİ ARAÇ SAHİBİ, MESLEK ODASI VEYA MESLEK KOOPERATİFİ/ZABITA/BELEDİYE ONAYLARI			
14	Bu bölüm ticari araç sahibi veya işleteni tarafından doldurulup onaylanacaktır.		15
Yukarıdaki kimlik bilgileri yazılı ticari araç şoförü..... plakalı araçta on günden az süreyle çalışacaktır.		Yukarıdaki kimlik bilgileri yazılı kiş..... hatında yönlendirici olarak on günden az süreyle çalışacaktır.	
Yukarıdaki kimlik bilgileri yazılı rehber personel..... plakalı araçta on günden az süreyle çalışacaktır.		 plakalı ticari araç sahibi odamız üyesidir	
		 kişi toplu taşıma hatında yönlendirici olarak çalışmaktadır.	
		 kişi öğrenci taşıma aracında rehber personel olarak çalışmaktadır.	
Araç sahibinin T.C. Kimlik no..... Üyesi olduğu esnaf odası..... Oda üye no..... Adresi..... Araçın plaka no		Ad-Soyad .../.../20... İmza	
		Tarih Odası/ Meslek Kooperatifi/ Zabıta/Belediye İmza/Mühür	
D-BEYAN VE TAAHHÜTLER			
SOSYAL GÜVENLİK İL MÜDÜRLÜĞÜNE SOSYAL GÜVENLİK MERKEZİNE			
Şehir içi toplu taşıma araçlarında ayda 10 günden az çalışmam nedeniyle 5510 sayılı Kanunun ek 6 ncı maddesi gereğince ayda 30 gün üzerinden primlerimi kendim ödemek suretiyle, sigortalı olmak istiyorum. Ek 6 ncı maddeye göre tescilimin yapılmasını, 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesine tabi olarak çalışmadığımı, gelir veya aylık almadığımı, bu bilgilerin gerçeğe aykırılığı sonradan tespit edildiği takdirde, yapılan işlemlerin iptalini şimdiden kabul ettiğimi, Kurumun bu yüzden uğrayacağı zararları Kanuni faizi ile birlikte ödeyeceğimi beyan ve taahhüt ederim.			
5510 sayılı Kanunun 82 ncı maddesi gereğince primlerimi TL (alt/üst/diğer) üzerinden ödeyeceğimi beyan ediyorum.			
* İşsizlik sigortası primi ödemek istiyorum. (.....)		Tarih	
* İşsizlik sigortası primi ödemek istemiyorum. (.....)		Ad - Soyad	
		İmza	

AÇIKLAMALAR

Şehir İçi Toplu Taşıma Araçlarında Kısmi Süreli Çalışanlara Ait Giriş Bildirgesi 5510 sayılı Kanunun ek 6 ncı maddesine göre şehir içi toplu taşıma araçlarında kısmi süreli iş sözleşmesiyle bir veya birden fazla kişi tarafından çalıştırılan ve çalıştıkları kişi yanında ay içerisinde çalışma saati süresine göre hesaplanan çalışma gün sayısı 10 günden az olan kişilerin, bu madde kapsamında primlerinin 30 gün üzerinden kendileri tarafından ödenerek sigortalı sayılmaları ve sigortalıların Kuruma bildirim yapmaları amacıyla kullanılır.

1. Ek 6 ncı madde kapsamındaki sigortalılık Kuruma müracaat tarihi ile başlar. Şehir İçi Toplu Taşıma Araçlarında Kısmi Süreli Çalışanlara Ait Giriş Bildirgesinin adi posta veya kargoyla gönderilmesinde Kurum kayıtlarına intikal ettiği tarih; taahhütlü, iadeli taahhütlü veya acele posta ile gönderilmesi halinde ise postaya verilmiş tarihi Kuruma intikal tarihi olarak kabul edilir.

2. Ek 6 ncı maddeden 4 üncü maddeye göre tam süreli ve uzun vadeli sigortaya, isteğe bağlı sigortaya ve 506 sayılı Kanunun geçici 20 ncı maddesine tabi olmayan sigortalılar ile kendi sigortalılıklarından dolayı bu kanunlara göre gelir veya aylık almaya hakları olmayanlar yararlanabilir. Ek 6 ncı madde kapsamındaki sigortalılar 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılırlar.

3. Ek 6 ncı madde kapsamındaki sigortalılık 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bendi kapsamında uzun vadeli sigorta kollarına tabi çalışmaya başlaması, isteğe bağlı sigortalı olması, toplu taşıma aracı sahibinin yanında on günden fazla çalışması, bu kapsamdaki çalıştığı işten ayrılması ve ölümü halinde sona erecektir. Ayrıca, ek 6 ncı madde kapsamında çalışanların sigortalılıkları işten ayrıldıklarının kendileri veya bunları çalıştıran kişilerin/işverenlerin bildirimini halinde de sona erecektir. Ayrıca, ek 6 ncı madde kapsamında iken askerlikte, tutuklulukta veya hükümlülükte geçirilen süreler bu kapsamda sigortalılık olarak değerlendirilmeyecektir.

Bu şekilde sigortalılıkları sona erenlerin sigortalılıkları; kısmi süreli iş sözleşmesindeki çalışma süresinin devam ettiği veya çalışmanın sonlandığına ilişkin bir hüküm bulunmaması halinde, Kanunun 4 üncü maddesine tabi çalışmasının sona erdiği, askerlik görevi nedeniyle sona erenlerin sona erme tarihi, tutukluluk ve hükümlülük sürelerinin bittiği, tarihi takip eden gün itibarıyla ek 6 kapsamında bulunan sigortalılık kendiliğinden başlatılacak, bunlardan ayrıca Sanatçı Olarak Kısmi Süreli Çalışanlara Ait Giriş Bildirgesi" veya "Şehir İçi Toplu Taşıma Araçlarında Kısmi Süreli Çalışanlara Ait Giriş Bildirgesi" alınmayacaktır.

Ek 6 ncı madde kapsamında sigortalılığı devam ederken yurt dışına çıkış yaptığı tespit edilen sigortalıların, adlarına prim ödemesi yapması gereken ayın tamamında yurt dışında bulunduğu tespit halinde sigortalılıkları yurt dışına çıkış yaptıkları gün itibarıyla sona erdirilecek, bu kapsamdaki sigortalılık şartlarını taşımaları halinde yurda giriş yaptıkları tarihi takip eden gün itibarıyla sigortalılıkları başlatılacaktır.

4. "SOSYAL GÜVENLİK SİCİL NUMARASI" Türk vatandaşları için T.C kimlik numarası, yabancı uyruklular için ise Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğüne verilen numaradır.

5. "A- SIGORTALININ KİMLİK/ADRES BİLGİLERİ" bölümü (1-12) sigortalı tarafından beyan edilen nüfus cüzdanı ve ikamet adresi bilgileri esas alınarak düzenlenir.

6. "B- SIGORTALININ SOSYAL GÜVENLİK BİLGİLERİ" bölümüne SSK, Bağ-Kur, Emekli Sandığı ve 506 sayılı Kanunun geçici 20 ncı maddesine tabi sandıklarda çalışanlar için sicil/emekli numarası yazılır.

7. "C- TİCARİ ARAÇ SAHİBİ, MESLEK ODASI VEYA MESLEK KOOPERATİFİ/ZABITA/BELEDİYE ONAYLARI" bölümünün (14) numaralı alanı sigortalının 10 günden az çalışacağı ticari araç sahibi tarafından onaylanır. (15) numaralı bölüm ise ticari araç sahibinin üye olduğu meslek odası veya meslek kooperatifi tarafından onaylanır. Toplu taşıma araçlarında yönlendirici olarak çalışanların onayı zabıta tarafından, okul servis araçlarında çalışanların onayı belediye tarafından yapılacaktır.

8. "D-BEYAN VE TAAHHÜTLER" bölümünde sigortalının beyan ve taahhütleri yer alır.

9. Ek 6 ncı maddeye göre yapılacak müracaatlarda şoför, yönlendirici, rehber personel ile ticari araç sahibi arasında imzalanan kısmi süreli iş sözleşmesi ile yetki belgesi, yol güzergahı, toplu taşıma faaliyetinde kullanılan aracın plakasına ilişkin belgeler de bu bildirme ile birlikte Kuruma verilir.

Kurum, ek 6 ncı madde kapsamındaki sigortalıların 5510 sayılı Kanunun diğer hükümlerine göre uzun vadeli sigorta kollarına tabi olma durumlarını dikkate alarak prim ödeme gün sayılarını ve prim ödeme sürelerini belirlemeye, sigortalıları çalıştıranlara ve çalıştıranların bağlı olduğu meslek odası, birlik veya benzeri kuruluşlara Kurumca belirlenecek süre içinde bu sigortalıların işe başlama ve işten ayrılışlarını bildirmeleri, bu madde veya Kanunun uzun vadeli sigorta kollarını ihtiva eden sigortalılık statüleri kapsamında sigortalılık kontrolünden sonra çalıştırılmaları, çalıştırıldıkları süre içerisinde sigortalılıklarının devam edip etmediği ve Kurumca verilecek sigortalılık belgelerinin periyodik kontrolünü sağlama hususunda zorunluluk getirmeye yetkilidir.

Ek 6 ncı madde kapsamında bulunan sigortalıları çalıştıranlar ile çalışanların üye olduğu meslek odası, birlik veya benzeri kuruluşlara bu madde uyarınca getirilecek bildirim ve kontrol yükümlülüklerinin yerine getirilmemesi halinde 102 ncı madde uyarınca idari para cezası uygulanır.

Ek-14 Kültür ve Turizm Bakanlığı Telif Hakları Genel Müdürlüğü 24/5/2012 tarihli ve 2012/1 sayılı Genelgesi

EK-14



T.C.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIğI
Telif Hakları Genel Müdürlüğü

Sayı : B.16.0.THG.0.61.03.00.010/ 114744
Konu : Sanatçı Olarak Kısmi Süreli  alışanlara Ait Giriş Bildirgesi
Onayına İlişkin Usul ve Esaslar

24 Mayıs 2012

GENELGE
2012/1

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 13/2/2011 tarihli ve 6111 sayılı Kanunun 51 inci maddesiyle eklenen ek 6 ncı maddesinde belirtilen, "Kanunun 4 üncü maddenin ikinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen ve Kültür ve Turizm Bakanlığınca belirlenecek alanlarda kısmi süreli iş sözleşmesiyle bir veya birden fazla kişi tarafından çalıştırılan ve çalıştıkları kişi yanında ay içerisinde çalışma saati süresine göre hesaplanan çalışma gün sayısı 10 günden az olan kişilerin sigortalılıkları, bu madde kapsamında kendileri tarafından 30 gün üzerinden prim ödemeleri suretiyle sağlanır." hükümünün uygulamasını teminen:

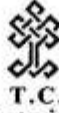
- Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen alanlardan Bakanlığımızca belirlenmesi gereken alanların tespiti,
 - Sendikalara yapılacak başvurular hariç olmak üzere, ilgililerin "Sanatçı Olarak Kısmi Süreli  alışanlara Ait Giriş Bildirgesi"ni onaylatmak üzere başvuru yapacakları Bakanlığımız ilgili biriminin ve meslek birliklerinin belirlenmesi,
 - "Sanatçı Olarak Kısmi Süreli  alışanlara Ait Giriş Bildirgesi"ni onaylatmak üzere Bakanlığımıza veya ilgili meslek birliklerine başvurulması halinde sunulması gereken belgelerin tespiti,
 - Sanatçı Olarak Kısmi Süreli  alışanlara Ait Giriş Bildirgesinin meslek birliği tarafından onaylanmaması halinde izlenecek yolun tespiti,
- hususlarında aşağıda belirtilen usul ve esaslar belirlenmiştir.

B  kapsamda;

1. Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 13/2/2011 tarihli 6111 sayılı Kanunun 51 inci maddesiyle eklenen ek 6 ncı maddesinde belirtilen "Kanunun 4 üncü maddenin ikinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen ve Kültür ve Turizm Bakanlığınca belirlenecek alanlarda kısmi süreli iş sözleşmesiyle bir veya birden fazla kişi tarafından çalıştırılan ve çalıştıkları kişi yanında ay içerisinde çalışma saati süresine göre hesaplanan çalışma gün sayısı 10 günden az olan kişilerin sigortalılıkları, bu madde kapsamında kendileri tarafından 30 gün üzerinden prim ödemeleri suretiyle sağlanır." h k m  gereğince Bakanlığımızca belirlenmesi gereken alanlar, 12.05.2010 tarihli ve 27579 sayılı Resm  Gazetede yayımlanarak yürürlüğü giren Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği ekinde belirtilen alanlar genel olarak esas alınmak suretiyle ek- 1'de düzenlenmektedir.
2. Bakanlığımızca ek-1'de belirlenen uğraşı alanı ve çalışanlarını gösterir listede belirtilen kişilerin "Sanatçı Olarak Kısmi Süreli  alışanlara Ait Giriş Bildirgesi"ni onaylatmak üzere başvuru yapacakları meslek birlikleri ve Bakanlığımızın ilgili birimleri Ek-1'de ayrı ayrı belirtilmiştir. Ancak başvuru sahibinin meslek birliği  yesi olması halinde,  yesi

Anafartalar Cad. No: 67 06250 Ulus /ANKARA
Telefon : Santral (312) 310 00 26 Dahili 344 Faks : (312) 310 00 63





**T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Telif Hakları Genel Müdürlüğü**

olduğu meslek birliği, Ek-1’de belirtilen listede “başvuru yapacakları meslek birlikleri kısmında yer almasa bile bu meslek birliğine başvurulması mümkündür.

3. Bakanlığımızın onayını gerektiren hallerde ilgili Bakanlık birimleri bu yetkilerini taşra teşkilatına devredebilirler.
4. “Sanatçı Olarak Kısmi Süreli Çalışanlara Ait Giriş Bildirgesi”ni onaylamak üzere yetkilendirilen meslek birlikleri söz konusu işlemleri gecikmeksizin gerçekleştirirler.
5. “Sanatçı Olarak Kısmi Süreli Çalışanlara Ait Giriş Bildirgesi”ni onaylatmak üzere başvuruda bulunan kişiler, meslek birlikleri veya Bakanlığımız ilgili birimlerine, sanatçının belirtilen alanda faaliyette bulunduğunu gösterir nitelikte belge ya da beyanı sunarlar. Sanatçıların başvuracağı meslek birliğine üye olması halinde belge ibrazı gerekli değildir.
6. “Sanatçı Olarak Kısmi Süreli Çalışanlara Ait Giriş Bildirgesi”nin meslek birliği tarafından onaylanmaması halinde, başvurunun yeniden değerlendirilmesi amacıyla Bakanlığımız Telif Hakları Genel Müdürlüğüne başvuruda bulunulur.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Ertuğrul GÜNAY
Bakan

Ek:

1. Uğraşı Alanları ve Çalışanları Gösterir Liste

Anafartalar Cad. No: 67 06250 Ulus /ANKARA
Telefon : Santral (312) 310 00 26 Dahili 344 Faks : (312) 310 00 63



UĞRAŞI ALANLARI VE ÇALIŞANLARI GÖSTERİR LİSTE

SİNEMA SANATÇILARI VE ÇALIŞANLARI

Sinema Sanatçıları ve Çalışanları	Başvuracakları Meslek Birlikleri
Yapımcı	FİYAP/SE-YAP/TEŞİYAP
Yönetmen	BSB/SESAM/SETEM/SİNEBİR/ASİTEM
Yönetmen Yardımcısı	BSB/SESAM/SETEM/SİNEBİR/ASİTEM
Oyuncu	BİROY
Yardımcı Oyuncu	BİROY
Görüntü Yönetmeni Yardımcısı	FİYAP/SE-YAP/TEŞİYAP
Kamera Teknik Ekibi	FİYAP/SE-YAP/TEŞİYAP
Işıklandırma Yönetmeni	FİYAP/SE-YAP/TEŞİYAP
Işıklandırma Yönetmeni Yardımcısı	FİYAP/SE-YAP/ TEŞİYAP
Işıklandırma Ekibi	FİYAP/SE-YAP/TEŞİYAP
Set Teknisyenleri	FİYAP/SE-YAP/TEŞİYAP
Makyajcı	FİYAP/SE-YAP/TEŞİYAP/
Kostümcü	FİYAP/SE-YAP/TEŞİYAP/ GESAM
Terzi	FİYAP/SE-YAP/TEŞİYAP/ GESAM
Giydirici	FİYAP/SE-YAP/TEŞİYAP
Sanat Yönetmeni (Art Director)	FİYAP/SE-YAP/TEŞİYAP
Dekorator	FİYAP/SE-YAP/TEŞİYAP/ GESAM
Dekorator Yardımcıları	FİYAP/SE-YAP/TEŞİYAP/GESAM
Marangoz İşçileri	FİYAP/SE-YAP/TEŞİYAP
Seslendirme Sanatçıları	SES-BİR
Laboratuvar Şefi	FİYAP/SE-YAP/TEŞİYAP
Laboratuvar İşçileri	FİYAP/SE-YAP/TEŞİYAP
Seslendirme Stüdyosu Teknisyenleri	FİYAP/SE-YAP/TEŞİYAP
Müzik Bestecisi	MESAM/MSG/BSB/SESAM/SETEM/SİNEBİR/ ASİTEM
Müzik Yönetmeni	BSB/ SESAM/SETEM/SİNEBİR/ASİTEM
Eser Yazarı	BSB/ SESAM/SETEM/SİNEBİR/ASİTEM
Diyalog Yazarı	BSB/ SESAM/SETEM/SİNEBİR/ASİTEM
Senaryo Yazarı	BSB/ SESAM/SETEM/SİNEBİR/ASİTEM
Montajcı (Kurgu)	FİYAP/SE-YAP/TEŞİYAP
Ses Yönetmeni (Sesli Çekimde)	FİYAP/SE-YAP/TEŞİYAP
Şakşakçı	FİYAP/SE-YAP/TEŞİYAP
Afiş Grafikeri	FİYAP/SE-YAP/TEŞİYAP/ GESAM
Çevirmen	ÇEVBİR
Yapım Yönetmeni Yardımcıları	FİYAP/SE-YAP/TEŞİYAP
Supervisor	FİYAP/SE-YAP/TEŞİYAP
Jenerik Ressamı	FİYAP/SE-YAP/TEŞİYAP/ GESAM
Çizgi Film Yapımcısı	FİYAP/SE-YAP/TEŞİYAP

TİYATRO, OPERA, BALE SANATÇILARI VE ÇALIŞANLARI

Tiyatro, Opera, Bale Sanatçıları ve Çalışanları	Başvuracakları Bakanlık Birimi
Rejisör	Devlet Tiyatroları G.M./ Devlet Opera ve Balesi G.M
Aktör	Devlet Tiyatroları G.M./ Devlet Opera ve Balesi G.M
Aktrist	Devlet Tiyatroları G.M. /Devlet Opera ve Balesi G.M
Reji Asistanı	Devlet Tiyatroları G.M./ Devlet Opera ve Balesi G.M
Korrepetitor	Devlet Tiyatroları G.M./ Devlet Opera ve Balesi G.M
Sanat Teknik Müdürü	Devlet Tiyatroları G.M./ Devlet Opera ve Balesi G.M
Dekorator	Devlet Tiyatroları G.M./ Devlet Opera ve Balesi G.M
Işık Dekoratörü	Devlet Tiyatroları G.M./ Devlet Opera ve Balesi G.M
Kostüm Kreatörü	Devlet Tiyatroları G.M./ Devlet Opera ve Balesi G.M
Dramaturg	Devlet Tiyatroları G.M./ Devlet Opera ve Balesi G.M
Teknik Müdür	Devlet Tiyatroları G.M./ Devlet Opera ve Balesi G.M
Işık Uzmanı	Devlet Tiyatroları G.M./ Devlet Opera ve Balesi G.M
Perukacı	Devlet Tiyatroları G.M./ Devlet Opera ve Balesi G.M
Kuaför	Devlet Tiyatroları G.M./ Devlet Opera ve Balesi G.M
Bale Piyanisti	Devlet Tiyatroları G.M./ Devlet Opera ve Balesi G.M
Kondüt	Devlet Tiyatroları G.M./ Devlet Opera ve Balesi G.M
Suflör	Devlet Tiyatroları G.M./ Devlet Opera ve Balesi G.M
Atelye Şefi	Devlet Tiyatroları G.M./ Devlet Opera ve Balesi G.M
Sahne Makyajcısı	Devlet Tiyatroları G.M./ Devlet Opera ve Balesi G.M
Atelye Ressamı	Devlet Tiyatroları G.M./ Devlet Opera ve Balesi G.M
Sahne Işıkcısı	Devlet Tiyatroları G.M./ Devlet Opera ve Balesi G.M
Sahne Makinisti	Devlet Tiyatroları G.M./ Devlet Opera ve Balesi G.M
Sahne Marangozu	Devlet Tiyatroları G.M./ Devlet Opera ve Balesi G.M

Sahne Terzisi-Terzi	Devlet Tiyatroları G.M./ Devlet Opera ve Balesi G.M
Şapkacı- Çiçekçi	Devlet Tiyatroları G.M./ Devlet Opera ve Balesi G.M
Bezlemeci	Devlet Tiyatroları G.M./ Devlet Opera ve Balesi G.M
Kartonpiyerçi	Devlet Tiyatroları G.M./ Devlet Opera ve Balesi G.M
Butafor	Devlet Tiyatroları G.M./ Devlet Opera ve Balesi G.M
Sahne Kunduracısı	Devlet Tiyatroları G.M./ Devlet Opera ve Balesi G.M
Kaşör	Devlet Tiyatroları G.M./ Devlet Opera ve Balesi G.M
Sahne Amiri	Devlet Tiyatroları G.M./ Devlet Opera ve Balesi G.M
Sahne Amiri yardımcısı	Devlet Tiyatroları G.M./ Devlet Opera ve Balesi G.M
Sahne Kostümcüsü	Devlet Tiyatroları G.M./ Devlet Opera ve Balesi G.M
Aksesuarçı	Devlet Tiyatroları G.M./ Devlet Opera ve Balesi G.M
Sahne Uzmanı	Devlet Tiyatroları G.M./ Devlet Opera ve Balesi G.M
Ses Uzmanı	Devlet Tiyatroları G.M./ Devlet Opera ve Balesi G.M
Ses Teknisyeni	Devlet Tiyatroları G.M./ Devlet Opera ve Balesi G.M
Turne Organizatörü	Devlet Tiyatroları G.M./ Devlet Opera ve Balesi G.M
Besteci	Devlet Tiyatroları G.M./ Devlet Opera ve Balesi G.M
Yazar	Devlet Tiyatroları G.M./ Devlet Opera ve Balesi G.M
Çevirmen	Devlet Tiyatroları G.M./ Devlet Opera ve Balesi G.M
Pantomim Sanatçıları	Devlet Tiyatroları G.M./ Devlet Opera ve Balesi G.M
Opera Solist Sanatçısı	Devlet Opera ve Balesi G.M
Koro Şefi	Devlet Opera ve Balesi G.M
Koro Stajyeri	Devlet Opera ve Balesi G.M
Koreograf	Devlet Opera ve Balesi G.M
Bale Notatörü	Devlet Opera ve Balesi G.M
Bale Sanatçısı	Devlet Opera ve Balesi G.M
Bale Stajyeri	Devlet Opera ve Balesi G.M
Genel Müzik Yöneticisi	Devlet Opera ve Balesi G.M
Orkestra Şefi	Devlet Opera ve Balesi G.M
Orkestra Stajyeri	Devlet Opera ve Balesi G.M
Orkestra Üyeleri	Devlet Opera ve Balesi G.M

Orkestra Müdürü	Devlet Opera ve Balesi G.M
Piyanist	Devlet Opera ve Balesi G.M
Baş Realizatör- Realizatör	Devlet Tiyatroları G.M./ Devlet Opera ve Balesi G.M
Lütiye	Devlet Tiyatroları G.M./ Devlet Opera ve Balesi G.M
Sinevizyoncu	Devlet Tiyatroları G.M./Devlet Opera ve Balesi G.M

MÜZİK VE SAHNE SANATÇILARI

Müzik ve Sahne Sanatçıları	Başvuracakları Bakanlık Birimi /Meslek Birlikleri
Halk Müziği Araştırmacısı (Derleyicisi)	MESAM/ MSG
Halk Müziği Solistleri	MÜYOR-BİR
Halk Müziği Enstrüman Sanatçıları	MÜYOR-BİR
Halk Müziği Yorumcuları	MÜYOR-BİR
Besteci	MESAM/ MSG
Aranjör	MESAM/ MSG
Solist	MÜYOR-BİR
Orkestra Üyeleri	MÜYOR-BİR
Söz Yazarı	MESAM/ MSG
Vokalist	MÜYOR-BİR
Stajyer Sanatçı	MÜYOR-BİR
Koro Sanatçısı	MÜYOR-BİR
Enstrüman Yapımcısı (Lüthie)	MÜYOR-BİR
Koro Şefi	MÜYOR-BİR
Koro Şef Yardımcısı	MÜYOR-BİR
Nota Yazım – Basım Elemanı (Notist)	MÜYOR-BİR
Sanatçı Yetiştirici (Öğretmen)	MÜYOR-BİR
Saz Sanatçısı	MÜYOR-BİR
Orkestra Şefi	MÜYOR-BİR
Orkestra Şef Yardımcısı	MÜYOR-BİR
Orkestra Üyeleri	MÜYOR-BİR
Elektronik Müzik Yapımcısı, Uygulayıcı	MÜ-YAP/ MÜYA-BİR/ MÜZİKBİR
Akortçu (Akordör)	MÜYOR-BİR
Dansör	MÜYOR-BİR
Dansöz	MÜYOR-BİR
Takdimci	MÜYOR-BİR
Showman	MÜYOR-BİR
Eğitici- Usta Öğretici	Güzel Sanatlar G.M
Dans Uzmanı	Güzel Sanatlar G.M
Kayıt Stüdyosu Teknisyeni	MÜ-YAP/ MÜYA-BİR/ MÜZİKBİR
Ses Teknisyeni (Tonmaister)	MÜ-YAP/ MÜYA-BİR/ MÜZİKBİR
Seslendirme Teknisyeni	MÜ-YAP/ MÜYA-BİR/ MÜZİKBİR
Seslendirme Teknisyeni Yardımcısı	MÜ-YAP/ MÜYA-BİR/ MÜZİKBİR
Konser Organizatörü	MÜ-YAP/ MÜYA-BİR/ MÜZİKBİR
Efekt Yapımcıları	MÜ-YAP/ MÜYA-BİR/ MÜZİKBİR

FOLKLOR VE HALK SANATÇILARI

Folklor ve Halk Sanatçıları	Başvuracakları Bakanlık Birimi/ Meslek Birlikleri
Halk Şairleri- Halk Ozanları- Zakirler	Araştırma ve Eğitim G.M./ EDİSAM/ BESAM/ İLESAM
Saz Şairleri	Araştırma ve Eğitim G.M./ EDİSAM/ BESAM/ İLESAM
Halı, Kilim vb. Sanatçıları	Araştırma ve Eğitim G.M./ GESAM
Yazma, İşletme, Oya, Nakış Sanatçıları	Araştırma ve Eğitim G.M./ GESAM
Oymacılar (Ağaç, Taş)	Araştırma ve Eğitim G.M./ GESAM
Mermer Sanatçıları	Araştırma ve Eğitim G.M./ GESAM
Tezyinatçılar	Araştırma ve Eğitim G.M./ GESAM
Kakma Sanatçıları	Araştırma ve Eğitim G.M./ GESAM
Seyirlik Oyun Sanatçıları (Kuklacı, Karagöz, Hakkabaz)	Araştırma ve Eğitim G.M.
Folklor Derleyicileri	Araştırma ve Eğitim G.M.
Folklor Araştırmacıları	Araştırma ve Eğitim G.M.
Otantik Halk Oyunları Sanatçıları	Araştırma ve Eğitim G.M.
Mahalli Sanatçılar (Ses Sanatçıları- Saz Sanatçıları)	Araştırma ve Eğitim G.M.
Folklor Yayıncıları	Araştırma ve Eğitim G.M.
El Sanatçıları Uzmanları	Araştırma ve Eğitim G.M.

EDEBİYAT

	Başvuracakları Meslek Birlikleri
Yazar	EDİSAM/ BESAM/ İLESAM
Çevirmen	ÇEVBİR
Ozan	EDİSAM/ BESAM/ İLESAM
Eleştirmen	EDİSAM/ BESAM/ İLESAM

GÖRSEL SANATLAR, DEKORATİF SANATLAR VB.

	Başvuracakları Bakanlık Birimi/ Meslek Birlikleri
Ressam	Güzel Sanatlar G.M/ GESAM
Grafiker	Güzel Sanatlar G.M/ GESAM
Fotoğraf sanatçısı	Güzel Sanatlar G.M/ GESAM
Heykeltıraş	Güzel Sanatlar G.M/ GESAM
Heykel Dökümcüsü	Güzel Sanatlar G.M/ GESAM
Tekstil	Güzel Sanatlar G.M/ GESAM
Sahne Tasarımcısı, Tiyatro Dekoratörü	GESAM
Sinema ve TV Tasarımcısı	GESAM
Mimar	GESAM
Seramikçi	Güzel Sanatlar G.M/ GESAM
Teknik Ressam	GESAM
Karikatürist	Güzel Sanatlar G.M/ GESAM
Konservatör	Güzel Sanatlar G.M/ GESAM
Restoratör	Güzel Sanatlar G.M/ GESAM
Ciltçi	Araştırma ve Eğitim G.M / GESAM
Sedefkar	Araştırma ve Eğitim G.M / GESAM
Hat Sanatçısı –Tezhip Sanatçısı	Araştırma ve Eğitim G.M / GESAM
Minyatürcü	Araştırma ve Eğitim G.M / GESAM
Ebru Sanatçısı	Araştırma ve Eğitim G.M / GESAM
Çömlekçi	Araştırma ve Eğitim G.M / GESAM
Çini - Seramik	Araştırma ve Eğitim G.M/ GESAM
Endüstriyel Sanatlar Tasarımcıları	Güzel Sanatlar G.M/ GESAM
Cam İşçiliği	Araştırma ve Eğitim G.M
Metal İşlemeciliği	Araştırma ve Eğitim G.M
Taş İşçiliği	Araştırma ve Eğitim G.M
Deri İşçiliği	Araştırma ve Eğitim G.M
Ahşap İşçiliği	Araştırma ve Eğitim G.M
Folklorik Giysili Bebek Yapımı	Araştırma ve Eğitim G.M
Yazmacılık- Taş Baskıcılık	Araştırma ve Eğitim G.M
Müzik Aletleri Yapımı	Araştırma ve Eğitim G.M
Yorgancılık	Araştırma ve Eğitim G.M
Sepetçilik, Hasırcılık, Süpürgecilik	Araştırma ve Eğitim G.M
Semercilik	Araştırma ve Eğitim G.M
Oyacılık- Örgücülük	Araştırma ve Eğitim G.M
Nakış-İşleme	Araştırma ve Eğitim G.M
Keçecilik	Araştırma ve Eğitim G.M
Dokumacılık	Araştırma ve Eğitim G.M
Folklor Aktarıcıları	Araştırma ve Eğitim G.M

Ek-15 Sanatçı Olarak Kısmi Süreli Çalışanlara Ait Giriş Bildirgesi (Değişik, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge)

Ek-15

		T.C. SOSYAL GÜVENLİK KURUMU Sanatçı Olarak Kısmi Süreli Çalışanlara Ait Giriş Bildirgesi (5510 sayılı Kanunun ek 6 ncı maddesi kapsamındaki sigortalılar için)																					
		EK-15																					
SOSYAL GÜVENLİK SİCİL NUMARASI (T.C.Kimlik Numarası/Yabancı Kimlik No)		Sigorta sicil numarası																					
<table border="1"> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </table>												<table border="1"> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </table>											
A- SİGORTALININ KİMLİK / ADRES BİLGİLERİ																							
1	Adı	NÜFUSA KAYITLI OLDUĞU YER İl: _____ İlçe: _____ Mahalle/Köy: _____ Cilt No: _____ Aile Sıra No (Hane/Kütük): _____ (Birey) Sıra No: _____																					
2	Soyadı																						
3	İlk Soyadı																						
4	Baba Adı																						
5	Ana Adı																						
6	Doğum Yeri	İKAMETGAH ADRESİ Bulvar: _____ Cadde: _____ Sokak: _____ Dış kapı no: _____ İç kapı no: _____ Mahalle/Köy: _____ Posta Kodu: _____ İlçe: _____ İl: _____ Ev Tel: _____ Cep: _____ Tel: _____ e-posta: _____																					
7	Doğum Tarihi																						
8	Cinsiyeti			Erkek ☐ Kadın ☐																			
9	Medeni Hali			Evlü ☐ Bekar ☐																			
10	Yabancı Uruklu ise (Ülke Adı)																						
B- SİGORTALININ SOSYAL GÜVENLİK BİLGİLERİ																							
13	5510 SK (4/a) (506, 2925) sicil no	5510 SK (4/b) (1479, 2926) bağ no	5510 SK (4/c) (5434) emekli sicil no																				
			506 SK (İM 20) sicil no																				
C- İŞVEREN, MESLEK BİRLİĞİ, SENDİKA, KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI ONAYLARI																							
14	Bu bölüm sanatçının 10 günde az çalıştırılan işveren tarafından doldurulup onaylanacaktır. Yukarıdaki kimlik bilgileri yazılı on günden az süreyle çalışacaktır. İşverenin Adı Soyadı İşyeri adı T.C. Kimlik No Adresi Tarih İmza		15 Bu bölüm sanatçının üye olduğu meslek birliği, sendika ya da Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından onaylanacaktır. Yukarıdaki kimlik bilgileri yazılı üyesidir/Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından belirlenen alanlarda sanatçı olarak çalışmaktadır. Tarih Meslek Birliği/Sendika / Kültür ve Turizm Bakanlığı İmza Mühür																				
D- BEYAN VE TAHHÜTLER																							
SOSYAL GÜVENLİK İL MÜDÜRLÜĞÜNE SOSYAL GÜVENLİK MERKEZİNE 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendine tabi olarak ayda 10 günden az çalışmam nedeniyle ek 6 ncı madde gereğince ayda 30 gün üzerinden primlerimi kendim ödemem suretiyle, sigortalı olmak istiyorum. Ek 6 ncı maddeye göre tescilimin yapılmasını, 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesine tabi olarak çalışmadığıma, gelir veya aylık almadığıma, bu bilgilerin gerçeğe aykırılığı sonradan tespit edildiği takdirde, yapılan işlemlerin iptalini şimdiden kabul ettiğimi, Kurumun bu yüzden uğrayacağı zararları Kanuni faizi ile birlikte ödeyeceğimi beyan ve taahhüt ederim. 5510 sayılı Kanunun 82 ncı maddesi gereğince primlerimi TL (alt/üst/diğer) üzerinden ödeyeceğimi beyan ediyorum. * İşsizlik sigortası primi ödemek istiyorum (.....) * İşsizlik sigortası primi ödemek istemiyorum (.....) Tarih Ad-Soyad İmza																							

AÇIKLAMALAR

Sanatçı Olarak Kısmi Süreli Çalışanlara Ait Giriş Bildirgesi 5510 sayılı Kanunun ek 6 ncı maddesine göre 4 üncü maddenin ikinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen ve Kültür ve Turizm Bakanlığınca belirlenecek alanlarda kısmi süreli iş sözleşmesiyle bir veya birden fazla kişi tarafından çalıştırılan ve çalıştıları kişi yanında ay içerisinde çalışma saati süresine göre hesaplanan çalışma gün sayısı 10 günden az olan kişilerin, bu madde kapsamında primlerinin 30 gün üzerinden **kendileri tarafından** ödenerek sigortalı sayılmaları ve sigortalıların Kuruma bildirim yapmaları amacıyla kullanılır.

1. Ek 6 ncı madde kapsamındaki sigortalılık Kuruma müracaat tarihi ile başlar. Sanatçı Olarak Kısmi Süreli Çalışanlara Ait Giriş Bildirgesinin adi posta veya kargoyla gönderilmesinde Kurum kayıtlarına intikal ettiği tarih; taahhütlü, iadeli taahhütlü veya acele posta ile gönderilmesi halinde ise postaya verilmiş tarihi Kuruma intikal tarihi olarak kabul edilir.

2. Ek 6 ncı maddeden 4 üncü maddeye göre tam süreli ve uzun vadeli sigortaya, isteğe bağlı sigortaya ve 506 sayılı Kanunun geçici 20 ncı maddesine tabi olmayan sigortalılar ile kendi sigortalılıklarından dolayı bu kanunlara göre gelir veya aylık almayanlar yararlanabilir. Ek 6 ncı madde kapsamındaki sigortalılar 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılırlar.

3. Ek 6 ncı madde kapsamındaki sigortalılık 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bendi kapsamında uzun vadeli sigorta kollarına tabi çalışmaya başlaması, isteğe bağlı sigortalı olması, toplu taşıma aracı sahibinin yanında on günden fazla çalışması, bu kapsamdaki çalıştığı işten ayrılması ve ölümü halinde sona erecektir. Ayrıca, ek 6 ncı madde kapsamında çalışanların sigortalılığı işten ayrıldıklarının kendileri veya bunları çalıştıran kişilerin/işverenlerin bildirimi halinde de sona erecektir. Ayrıca, ek 6 ncı madde kapsamında iken askerlikte, tutuklulukta veya hükümlülükte geçirilen süreler bu kapsamda sigortalılık olarak değerlendirilmeyecektir.

Bu şekilde sigortalılıkları sona erenlerin sigortalılıkları; kısmi süreli iş sözleşmesindeki çalışma süresinin devam ettiği veya çalışmanın sonlandığına ilişkin bir hüküm bulunmaması halinde, Kanunun 4 üncü maddesine tabi çalışmasının sona erdiği, askerlik görevi nedeniyle sona erenlerin sona erme tarihi, tutukluluk ve hükümlülük sürelerinin bittiği, tarihi takip eden gün itibarıyla ek 6 kapsamında bulunan sigortalılık kendiliğinden başlanacak, bunlardan ayrıca Sanatçı Olarak Kısmi Süreli Çalışanlara Ait Giriş Bildirgesi" veya "Şehir İçi Toplu Taşıma Araçlarında Kısmi Süreli Çalışanlara Ait Giriş Bildirgesi" alınmayacaktır.

Ek 6 ncı madde kapsamında sigortalılığı devam ederken yurt dışına çıkış yaptığı tespit edilen sigortalıların, adların a prim ödemesi yapması gereken ayın tamamında yurt dışında bulunduğunun tespiti halinde sigortalılıkları yurt dışına çıkış yaptıkları gün itibarıyla sona erdirilecek, bu kapsamdaki sigortalılık şartlarını taşımaları halinde yurda giriş yaptıkları tarihi takip eden gün itibarıyla sigortalılıkları başlanacaktır.

4. "SOSYAL GÜVENLİK SİCİL NUMARASI" Türk vatandaşları için T.C kimlik numarası, yabancı uyruklular için ise Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünce verilen numaradır.

5. "A- SİGORTALININ KİMLİK/ADRES BİLGİLERİ" bölümü (1-12) sigortalı tarafından beyan edilen nüfus cüzdanı ve ikamet adresi bilgileri esas alınarak düzenlenir.

6. "B- SİGORTALININ SOSYAL GÜVENLİK BİLGİLERİ" bölümüne SSK, Bağ-Kur, Emekli Sandığı ve 506 sayılı Kanunun geçici 20 ncı maddesine tabi sandıklarda çalışanlar için sicil/emekli numarası yazılır.

7. "C- İŞVEREN, MESLEK BİRLİĞİ, SENDİKA, KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI ONAYLARI" bölümünün (14) numaralı alanı sigortalının 10 günden az çalışacağı işveren tarafından onaylanır. (15) numaralı bölüm ise sanatçının üye olduğu meslek birliği, sendika veya Kültür ve Turizm Bakanlığının merkez veya taşra birimleri tarafından onaylanır.

8. "D- BEYAN VE TAAHHÜTLER" bölümünde sigortalının beyan ve taahhütleri yer alır.

9. Ek 6 ncı maddede göre yapılacak müracaatlarda sanatçı ve işvereni arasında imzalanan kısmi süreli iş sözleşmesi de bu bildir ge ile birlikte Kuruma verilir.

Kurum, ek 6 ncı madde kapsamındaki sigortalıların 5510 sayılı Kanunun diğer hükümlerine göre uzun vadeli sigorta kollarına tabi olma durumlarını dikkate alarak prim ödeme gün sayılarını ve prim ödeme sürelerini belirlemeye, sigortalıları çalıştıranlara ve çalıştıranların bağlı olduğu meslek odası, birlik veya benzeri kuruluşlara Kurumca belirlenecek süre içinde bu sigortalıların işe başlama ve işten ayrılışlarını bildirmeleri, bu madde veya Kanunun uzun vadeli sigorta kollarını ihtiva eden sigortalılık statüleri kapsamında sigortalılık kontrolünden sonra çalıştırılmaları, çalıştırıldıkları süre içerisinde sigortalılıklarının devam edip etmediği ve Kuruma verilecek sigortalılık belgelerinin periyodik kontrolünü sağlama hususunda zorunluluk getirmeye yetkilidir.

Ek 6 ncı madde kapsamında bulunan sigortalıları çalıştıranlar ile çalışanların üye olduğu meslek odası, birlik veya benzeri kuruluşlara bu madde uyarınca getirilecek bildirim ve kontrol yükümlülüklerinin yerine getirilmemesi halinde 102 ncı madde uyarınca idari para cezası uygulanır.

Ek-16 Sigortalılık Muafiyet Belgesi**SİGORTALILIK MUAFİYET BELGESİ****EK-16**

SİGORTALININ		
1.	Sosyal Güvenlik Sicil Numarası (T.C. Kimlik Numarası)	İkametgah Adresi :
2.	Adı	
3.	Soyadı	
4.	İlk Soyadı	
5.	Baba Adı	Bulvar:.....Cadde:.....
6.	Ana Adı	Sokak: Dış Kapı No..... İç K.No.....
7.	Doğum Yeri	Mahalle/Köy: Posta Kodu:.....
8.	Doğum Tarihi	İlçe : İl:.....
9.	Ziraat Odası/Tarım İl-İlçe Müdürlüğü Kayıt No	 / /
10.	Esnaf ve Sanatkar Sicili Kayıt No	
11.	Aylık Ortalama Geliri	
12.	Sigortalının İmzası	

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Ziraat Odamıza / Tarım İl-İlçe Müdürlüğümüze / Esnaf ve Sanatkarlar Sicil Memurluğumuza kayıtlı, yukarıda kimlik bilgileri yazılı şahsın aylık/yıllık faaliyet gelirlerinden bu faaliyetine ilişkin masraflar düşüldükten sonra kalan tutara göre hesaplanan aylık ortalama gelirinin, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 82 nci maddesine göre prime esas günlük kazanç alt sınırının otuz katından az olduğu, başvuru sahibinin beyanı da dikkate alınarak tespit edilmiştir.

Bilgilerinize arz olunur.

Onaylayan Kurum
Veya Kuruluşun Unvanı
Kaşe -Mühür

Onaylayan Yetkilinin
Adı Soyadı:
Unvanı:
Tarih:
İmza:

AÇIKLAMALAR

Bu Belge;

- 1) Tarımda kendi adına bağımsız çalışanlardan, tarımsal faaliyette bulunan ve yıllık tarımsal faaliyet gelirlerinden, bu faaliyete ilişkin masraflar düşüldükten sonra kalan tutarın aylık ortalamasının, Kanunda tanımlanan prime esas günlük kazanç alt sınırının otuz katından az olduğunu Ziraat Odalarına, odanın bulunmadığı yerlerde Tarım İl/İlçe Müdürlüklerine,
- 2) Kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlardan gelir vergisinden muaf olup Esnaf ve Sanatkar siciline kayıtlı olanlar ise aylık faaliyet gelirlerinden bu faaliyetlerine ilişkin masraflar düşüldükten sonra kalan tutarın prime esas günlük kazanç alt sınırının otuz katından az olduğunu Esnaf ve Sanatkar Odaları Birliğine,

Onaylatılarak, Kuruma bildirmek amacıyla kullanılır.

- 3) Bu belge 2 nüsha düzenlenir. Biri düzenleyen kuruluştaki kalır, bir nüshası da Sosyal Güvenlik Kurumuna verilir.

Ek-16 / A Sigortalılık Muafiyet Belgesi Resen Tescillerde**EK-16/A****SİGORTALILIK MUAFİYET BELGESİ****(RE'SEN TESCİLLERDE)**

SİGORTALININ		
1.	Sosyal Güvenlik Sicil Numarası (T.C. Kimlik Numarası)	İkâmetgah Adresi :
2.	Adı	
3.	Soyadı	
4.	İlk Soyadı	
5.	Baba Adı	Bulvar:.....Cadde:.....
6.	Ana Adı	Sokak: Dış Kapı No..... İç K.No.....
7.	Doğum Yeri	Mahalle/Köy: Posta Kodu:.....
8.	Doğum Tarihi	İlçe : İl:.....
9.	Ziraat Odası/Tarım İl-İlçe Müdürlüğü Kayıt No	 / /
10.	Esnaf ve Sanatkar Sicili Kayıt No	
11.	Aylık Ortalama Geliri	
12.	Sigortalının İmzası	

**SOSYAL GÜVENLİK İL MÜDÜRLÜĞÜNE
SOSYAL GÜVENLİK MERKEZİNE**

.....

Ziraat Odamıza / tarım il-ilçe müdürlüğümüze / esnaf ve sanatkarlar sicil memurluğumuza kayıtlı, yukarıda kimlik bilgileri yazılı şahsın aylık/yıllık faaliyet gelirlerinden bu faaliyetine ilişkin masraflar düşüldükten sonra kalan tutara göre hesaplanan aylık ortalama gelirinin, .../..... tarihi itibarıyla 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 82 nci maddesine göre prime esas günlük kazanç alt sınırının otuz katından az olduğu, başvuru sahibinin beyanı da dikkate alınarak tespit edilmiştir.

Bilgilerinize arz olunur.

Onaylayan Kurum
Veya Kuruluşun Unvanı
(Kaşe-Mühür)

Onaylayan Yetkilinin
Adı Soyadı:
Unvanı:
Tarih:
İmza:

AÇIKLAMALAR

Bu Belge;

- 1) Tarımda kendi adına bağımsız çalışanlardan, tarımsal faaliyette bulunan ve yıllık tarımsal faaliyet gelirlerinden, bu faaliyete ilişkin masraflar düşüldükten sonra kalan tutarın aylık ortalamasının, Kanunda tanımlanan prime esas günlük kazanç alt sınırının otuz katından az olduğunu, Kanunun geçici 16 ncı maddesi gereğince bu maddenin yürürlüğe girdiği 01/10/2008 yılı için “onbeş” olarak uygulanır ve otuz katını geçmemek üzere takip eden her yıl için bir puan arttırılır, hükmü gereğince düzenlenen belgenin ziraat odalarına, odanın bulunmadığı yerlerde Tarım İl/İlçe Müdürlüklerine,
 - 2) Kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlardan gelir vergisinden muaf olup Esnaf ve Sanatkar siciline kayıtlı olanlar ise aylık faaliyet gelirlerinden bu faaliyetlerine ilişkin masraflar düşüldükten sonra kalan tutarın prime esas günlük kazanç alt sınırının otuz katından az olduğunu Esnaf ve Sanatkar Odaları Birliğine,
- Onaylatılarak, Kuruma bildirmek amacıyla kullanılır
- 3) Re’sen tescillerde muafiyet başlama tarihi belgenin düzenlendiği tarihten itibaren bir yıldan daha geriye gidemez.
 - 4) Bu belge 2 nüsha düzenlenir. Biri düzenleyen kuruluştaki kalır, bir nüshası da Sosyal Güvenlik Kurumuna verilir. ”

Ek-16 / B Sigortalılık Muafiyet Belgesi Resen Tescillerde (Ek, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge)

**MUAFİYET HALİNİN KALKTIĞINI
GÖSTERİR BELGE**

EK-16/B



SİGORTALININ		
1	Sosyal Güvenlik Sicil Numarası (T.C. Kimlik Numarası)	İkametgah adresi:
2	Adı	
3	Soyadı	
4	İlk Soyadı	
5	Baba Adı	Bulvar: Cadde:
6	Ana Adı	Sokak: Dış Kapı No: İç K. No:
7	Doğum Yeri	Mahalle/Köy: Posta Kodu:
8	Doğum tarihi	İlçe: İl:
9	Ziraat Odası/Tarım İl-İlçe Müdürlüğü Kayıt No	
10	Esnaf ve Sanatkarlar Sicili Kayıt No	
11	Aylık Ortalama Geliri	
12	Sigortalının İmzası	

**SOSYAL GÜVENLİK İL MÜDÜRLÜĞÜNE
SOSYAL GÜVENLİK MERKEZİNE**

Ziraat odamıza / tarım il-ilçe müdürlüğümüze / esnaf ve sanatkarlar sicil memurluğumuza kayıtlı, yukarıda kimlik bilgileri yazılı şahsın aylık/ yıllık faaliyet gelirlerinden bu faaliyetine ilişkin masraflar düşüldükten sonra kalan tutara göre hesaplanan aylık ortalama gelirinin, .../...../..... tarihi itibarıyla 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunun 82 nci maddesine göre prime esas günlük kazanç alt sınırının otuz katından fazla olduğu, başvuru sahibinin beyanı da dikkate alınarak tespit edilmiştir.

Bilgilerinize arz olunur.

Onaylayan Kurum
Veya Kuruluşun Unvanı
(Kaşe-Mühür)

Onaylayan Yetkilinin
Adı Soyadı:
Unvanı:
Tarih:
İmza:

AÇIKLAMALAR

Bu Belge;

- 1) Tarımda kendi adına bağımsız çalışanlardan, tarımsal faaliyette bulunan ve yıllık tarımsal faaliyet gelirlerinden, bu faaliyete ilişkin masraflar düşüldükten sonra kalan tutarın aylık ortalamasının, Kanunda tanımlanan prime esas günlük kazanç alt sınırının otuz katından **Fazla** olduğunu, Kanunun geçici 16 ncı maddesi gereğince bu maddenin yürürlüğe girdiği 01/10/2008 yılı için “**onbes**” olarak uygulanır ve otuz katını geçmemek üzere takip eden her yıl için bir puan artırılır, hükmü gereğince düzenlenen belgenin ziraat odalarına, odanın bulunmadığı yerlerde Tarım İl/İlçe Müdürlüklerine,
- 2) Kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlardan gelir vergisinden muaf olup Esnaf ve **Sanatkar** siciline kayıtlı olanlar ise aylık faaliyet gelirlerinden bu faaliyetlerine ilişkin masraflar düşüldükten sonra kalan tutarın prime esas günlük kazanç alt sınırının otuz katından **fazla** olduğunu Esnaf ve Sanatkar Odaları Birliğine,

Onaylatılarak, Kuruma bildirmek amacıyla kullanılır.

- 3) Bu belge 2 nüsha düzenlenir. Biri düzenleyen kuruluştaki kalır, bir nüshası da sosyal Güvenlik Kurumuna verilir.”

Ek-17 Sigortalı İşe Giriş Bildirgesi (4/1c kapsamındaki sigortalılar için)

EK-17



T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU
SİGORTALI İŞE GİRİŞ BİLDİRGESİ
(4/1-c kapsamındaki sigortalılar için)

SOSYAL GÜVENLİK SİCİL NUMARASI (T.C.Kimlik Numarası)		BELGENİN MAHİYETİ		İlk kez göreve giriş ☐												
				Tekrar göreve giriş ☐												
A-SİGORTALININ KİMLİK /ADRES BİLGİLERİ																
1	Adı	13	Yabancı Uyruklu İse Ülke Adı													
2	Soyadı	14	Son Öğrenim Durumu													
3	İlk Soyadı		Son Öğrenim Bitiş Tarihi	/...../.....												
4	Baba Adı	15	Askerlik Durumu	Başlangıç Tarihi Terhis Tarihi/...../..... -/...../..... Er ☐ Yedek Sb ☐ Muaf ☐ Tecilli ☐												
5	Ana Adı		İkametgah Adresi													
6	Doğum Yeri		Bulvar.....Cadde.....													
7	Doğum Tarihi		Sokak.....Dış Kapı No:.....İç Kapı No:.....													
8	Tashihli doğum tarihi		16 Mahalle / Köy :.....Posta Kodu:.....													
9	Kaza-i Rüşt Kararı	Var ☐ Yok ☐	İlçe :.....İl :.....													
10	Cinsiyeti	Erkek ☐ Kadın ☐														
11	Medeni Hali	Evli ☐ Bekar ☐														
NÜFUSA KAYITLI OLDUĞU YER																
12	İl															
	İlçe															
	Mahalle/Köy															
	Cilt No															
	Aile SıraNo(Hane-Kütük)															
	(Birey) Sıra No															
B-SİGORTALININ SOSYAL GÜVENLİK BİLGİLERİ																
17	☐ Daimi kadrolu çalışanlar ☐ Sözleşmeli çalışanlar ☐ 657 sayılı Kanunun 86. maddesi uyarınca vekil olarak atanmışlar ☐ Seçimle veya atama yoluyla idarelerinde göreve girenler ☐ Başbakan, Bakanlar, T.B.M.M.Üyeleri, Belediye Başkanları, İl Encümeninin Seçimle Gelen Üyeleri ☐ Memur Sendikalarında Ücretsiz izinli olarak görev alanlar ☐ Askeri öğrenciler ☐ Emniyet Genel Müdürlüğü hesabına Fakülte veya Yüksekokullarda okuyan öğrenciler															
18	Sigortalının İşe Başladığı Tarih	/...../.....														
19	Hizmet Sınıfı															
20	Görev Ünvanı															
21	Kurum Sicil Numarası															
22	15.10.2008 Tarihinden Önce Hizmeti varsa;	Kurumu	SSK	BAĞKUR												
		Sicil Numarası		EMEKLİ SAN. 506-G.26. MAD. SAN.												
C-İŞYERİ BİLGİLERİ																
İşyerinin (Kurumun) Adı																
Görev Yapılan Birim Adı																
İşyerinin (Kurumun) Adresi		İŞYERİ SİCİL NO <table border="1"> <tr> <td colspan="2">ÜNİTE KODU</td> <td rowspan="2">SAYMANLIK VE KURUM NUMARASI</td> <td rowspan="2">İL KODU</td> <td rowspan="2">İLÇE KODU</td> </tr> <tr> <td>ESKİ</td> <td>YENİ</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table>			ÜNİTE KODU		SAYMANLIK VE KURUM NUMARASI	İL KODU	İLÇE KODU	ESKİ	YENİ					
ÜNİTE KODU		SAYMANLIK VE KURUM NUMARASI	İL KODU	İLÇE KODU												
ESKİ	YENİ															
Bulvar.....Cadde.....																
Sokak.....Dış Kapı No:.....İç Kapı No:.....																
Mahalle/Köy:.....																
Posta Kodu :.....																
İlçe:.....İl:.....																
Yukarıda yazılı hususların sigortalının beyan ettiği nüfus cüzdanındaki bilgiler ve resmi belgelerdeki kayıtlara uygun bulunduğunu ve doğru olduğunu kabul ederim./...../.....		Kurum Yetkilisinin; Adı Soyadı: Unvanı: Mühür veya Kaşe/İmza:														

AÇIKLAMALAR

1. Bu belge, kamu idarelerinde 5510 sayılı Kanunun (4/c) bendi kapsamında çalışan sigortalıların Kanunun 8 inci maddesine göre Kuruma bildirilmesi amacıyla kullanılır.
2. Sigortalı işe giriş bildirgesi, Kuruma internet, elektronik veya benzeri ortamda verilir. İşverenler bilgisayarlarından alacakları Kurumca üretilmiş barkod numaralı çıktıların bir nüshasını sigortalıya verir, bir nüshası da işverence sigortalı dosyasında saklanır. İşe giriş bildirgesi sigortalının Kanunun 6 ncı maddesinin (I) bendi kapsamına girenler için işe başladığı tarihten itibaren 1 ay içerisinde, diğer hallerde ise işe başladığı tarihten itibaren 15 gün içerisinde bildirilmek zorundadır.
3. **"SOSYAL GÜVENLİK SİCİL NUMARASI"** hanesine, T.C Kimlik numarası, yabancı uyruklular için ise Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünce verilen kimlik numarası yazılır.
4. Bu belgenin bütün haneleri, nüfus cüzdanına ve sigortalı tarafından işverene ibraz edilen diğer resmi belgelere göre tam, doğru ve okunaklı olarak doldurulur. Noksan ve hatalı düzenlenen belge işleme alınmaz ve sigortalının tescil işlemi yapılmaz. Bundan doğabilecek sorumluluk, işveren, ilgili kurum ve kuruluş ile sigortalıya aittir.
5. **"BELGENİN MAHİYETİ"** bölümünde ilk defa sigortalı olacaklar için düzenlenen bildirgenin üst bölümündeki "İlk kez göreve giriş" daha önce sigorta olanlar ise "Tekrar göreve giriş" kelimesinin yanındaki kutu (X) ile işaretlenir. Kamu idaresinin farklı birimleri arasındaki naklen tayin ve görevlendirmelerde bu bildirim yapılmaz.
6. **"A- SİGORTALININ KİMLİK/ADRES BİLGİLERİ"** bölümü (1-7) ve (10-15) numaralı alanları sigortalının nüfus cüzdanı bilgileri ile uyruk, öğrenim, askerlik durumu ve adres bilgilerine göre doldurulur.
7. 8 numaralı alan Kanunun yürürlüğünden önce 5434 sayılı Kanuna tabi hizmetli bulunanlardan, doğum tarihinde tashih kararı olanlar için doldurulur.
8. 9 numaralı alan bir meslek veya sanat okulunu bitirenlerden, 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu hükümlerine göre mahkemece ergin kılındığına dair alınmış bir karar varsa işaretlenir. Buna ait kesinleşmiş mahkeme kararının bir sureti Kuruma gönderilir.
9. 14 numaralı alandaki öğrenim durumu bölümüne, sigortalının en son öğrenim durumu ve okul bitiş tarihi yazılacaktır.
10. **"B-SİGORTALININ SOSYAL GÜVENLİK BİLGİLERİ"** bölümündeki 17 numaralı alana 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında olanlar için aşağıdaki açıklamalar doğrultusunda uygun olan kutucuk işaretlenir
 1. Kamu kuruluşlarına ait kadro ve pozisyonlarda sürekli (daimi) olarak çalışanlardan Kanunun (4/a) bendi kapsamına girenler gibi sigortalı olması öngörülmemiş olanlar. (657 S.K. tabi memurlar, 926 S.K. tabi muvazzaf subay ve astsubaylar.. v.b.)
 2. Kamu kuruluşlarında sözleşmeli olarak çalışanlardan 4/1-a bendi kapsamına girenler gibi sigortalı olması öngörülmemiş olanlar.
 3. 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 86 ncı maddesi uyarınca ağıktan vekil olarak atanalar. (Vekil öğretmen, vekil imam, vekil mühendis.v.b.)
 4. Seçimle veya atama yoluyla kamu idarelerinde göreve gelenlerden ilgili kanunları gereği Devlet memurları gibi emeklilik hakkı tanınmış olanlar
 5. Başbakan, bakanlar, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, belediye başkanları, il encümeninin seçimle gelen üyeleri
 6. (4/c) bendi kapsamında iken, bu kapsamdaki kişilerin kurduğu sendikalar ve konfederasyonlar ile sendika şubelerinin başkanlıkları ve yönetim kurullarına seçilenlerden aylıksız izine ayrılanlar,
 7. Harp okulları ile fakülte ve yüksek okullarda, Türk Silahlı Kuvvetleri hesabına okuyan veya kendi hesabına okumakta iken askerî öğrenci olanlar ile astsubay meslek yüksek okulları ve astsubay naspedilmek üzere temel askerlik eğitimine tâbi tutulan adaylar,
 8. Polis Akademisi ile fakülte ve yüksek okullarda, Emniyet Genel Müdürlüğü hesabına okuyan veya kendi hesabına okumakta iken Emniyet Genel Müdürlüğü hesabına okumaya devam eden öğrenciler,
11. 18 numaralı alana sigortalının ilk, tekrar veya naklen başka bir kurumda göreve başladığı tarih yazılır.
12. 19 numaralı alana sigortalının atandığı veya seçildiği hizmet sınıfının işaretlenmesi gerekir.
13. 20 numaralı alana sigortalının atandığı veya seçildiği görev unvanı (milletvekili, belediye başkanı, mühendis, öğretmen, polis memuru, VHKL v.b.) seçilmek suretiyle işaretlenir.
14. 21 numaralı alana sigortalının kurum sicil numarası yazılır.
15. 22 numaralı alan Kanunun yürürlüğe girdiği tarihinden önce Emekli Sandığı, SSK, Bağ-Kur, 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesi sandıkları) tabi hizmeti olanlar için doldurulur.
16. **"C- İŞYERİ BİLGİLERİ"** bölümüne sigortalının;
 - a. Görev yaptığı kurumun tam adı, (Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Karayolları Genel Müdürlüğü, Gelir İdaresi Başkanlığı...v.b.)
 - b. Görev yaptığı birimin tam adı, (Karayolları 4. Bölge Müdürlüğü, İl Millî Eğitim Müdürlüğü, Mehmet Akif Ersoy İlköğretim Okulu....v.b.)
 - c. ÇSGB iş koluna 2821 sayılı Kanunun 60 ncı maddesine belirlenen iş kolu yazılır.Kurumca işyerine verilen sicil numarası eksiksiz yazılır ve işveren tarafından imzalanır.

Ek-18 Sigortalı İşten Ayrılış Bildirgesi (4/1c kapsamındaki sigortalılar için)



**T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU
SİGORTALI İŞTEN AYRILIŞ BİLDİRGESİ
(4/1-c kapsamındaki sigortalı için)**

EK-18

A- SİGORTALININ KİMLİK/ADRES BİLGİLERİ										
Sosyal Güvenlik Sicil No (T.C. Kimlik No)					NÜFUSA KAYITLI OLDUĞU YER					
1.	Adı				10.	İl				
2.	Soyadı					İlçe				
3.	İlk Soyadı					Mahalle				
4.	Baba Adı					Cilt No				
5.	Ana Adı					Aile Sıra No (Hane-Kütük)				
6.	Doğum Yeri				Birey Sıra No					
7.	Doğum Tarihi				11.	Yabancı Uyruklu İsc Ülke Adı				
8.	Cinsiyeti	Erkek	: ☐	Kadın		: ☐	12.	Emeklilik Sicil Numarası		
9.	Medeni Hali	Evli	: ☐	Bekar		: ☐		13.	Kurum Sicil Numarası	
14. İkametgah adresi : Bulvar : Cadde : Sokak : Dış Kapı No : İç Kapı No : Posta Kodu : Mahalle/Köy : İlçe : İl :										
15.	İşe Giriş Tarihi				Görevden Ayrılış Tarihi					
16.	Görevden Ayrılma Nedeni									

B- 5434 S.K.GÖRE SİGORTALILIKLARI DEVAM EDEN ÇALIŞANLAR					
HİZMET SÜRESİ			EMEKLİLİK KESENEĞİNE ESAS AYLIK UNSURLARI		TUTAR
Yıl	Ay	Gün	Derece / Kademe		
			Ek Gösterge (Varsa)		
			Taban Aylık Tutarı		
			Kıdem Aylığı (Yıl-Gösterge)		
			5434 S.K.un Mülga Ek 70.Maddesi Uyarınca Tespit Edilen Emeklilik Tazminat Tutarı		
			Toplam Tutar		

C - 5510 S.K. GÖRE İLK DEFA (4/e) KAPSAMINA ALINAN SİGORTALILAR					
HİZMET SÜRESİ			PRİME ESAS KAZANÇ UNSURLARI		TUTAR
Yıl	Ay	Gün	Derece / Kademe		
			Ek Gösterge (Varsa)		
			Taban Aylık Tutarı		
			Kıdem Aylığı (Yıl-Gösterge)		
			Makam Temsil Görev Tazminatı Toplamı		
			Diğer Tazminatlar		
			Toplam Tutar		

D - İŞYERİ BİLGİLERİ					
İşyerinin (Kurumun) Adı					
Sigortalının en son görev yaptığı birimin adı					
İşyerinin (Kurumun) Adresi			İŞYERİ SİCİL NO		
Bulvar :	Cadde :		ÜNİTE KODU		SAYMANLIK KURUM NUMARASI
Sokak :			ESKİ	YENİ	
Dış Kapı No :	İç Kapı No :		İL KODU		İLÇE KODU
Mahalle/Köy :			CSGB İŞ KOLU KODU		
Posta Kodu :			İL KODU		İLÇE KODU
İlçe :			İL KODU		

AÇIKLAMALAR

1. Bu belge, kamu idarelerinde 5510 sayılı Kanunun (4/c) bendi kapsamında çalışan sigortalıların Kanunun 9 uncu maddesine göre görevlerinden ayrılışlarının bildirilmesi amacıyla kullanılır.
2. Sigortalı işten ayrılış bildirgesi Kuruma internet, elektronik veya benzeri ortamda verilir.
3. Bu belge;
 - a. Ölüm veya aylık bağlanmasını gerektiren hallerde görev aylıklarının kesildiği tarihi, 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Kanunun 40 ıncı maddesinde belirtilen yaş hadleri ile sıhhi izin sürelerinin doldurulması halinde ise bu süre ve hadlerin doldurulduğu tarihleri takip eden aybaşından, diğer hallerde ise görevden ayrıldıkları tarihten itibaren on gün içerisinde,
 - b. Kanunun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (I) bendi kapsamında sigortalı çalışanlar için görevlerinden ayrıldıkları tarihten itibaren 3 ay içerisinde,Kuruma verilmek zorundadır.
4. “SOSYAL GÜVENLİK SİCİL NUMARASI” hanesine, T.C kimlik numarası, yabancı uyruklu için ise Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğüne verilen kimlik numarası yazılır.
5. “A-SİGORTALININ ADRES/KİMLİK BİLGİLERİ” bölümünün bütün haneleri, nüfus cüzdanına ve sigortalı tarafından işverene ibraz edilen diğer resmi belgelere göre tam, doğru ve okunaklı olarak doldurulur.
6. 12 numaralı alana 5434 sayılı Kanun gereğince Emekli Sandığı sicil numarası yazılır.
7. 13 numaralı alana ilgili kurumca verilen kurum sicil numarası yazılır.
8. 15 numaralı alan sigortalının işe başladığı ve ayrıldığı tarihler yazılır.
9. 16 numaralı alana aşağıda kod numaraları belirtilen nedenlere göre sigortalının görevden ayrılma nedeni yazılır.

Görevden Ayrılma Sebepleri

1	Emeklilik	6	Askerlik nedeniyle ücretsiz izin	11	Terhis olma (Yd subay)
2	Ölüm	7	Başka bir kurumdan geçici görevlendirme	12	Sözleşme feshi
3	İstifa	8	Re’sen emeklilik	13	Firar
4	Nakil	9	Ücretsiz izin	14	Görev süresinin sona ermesi
5	Göreve son verme	10	Müstafi sayılma		

10. “B- 5434 S.K.GÖRE SİGORTALILIKLARI DEVAM EDEN ÇALIŞANLAR” bölümü 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre doldurulur.
11. “C-5510 S.K. GÖRE İLK DEFA (4/c) KAPSAMINA ALINAN SİGORTALILAR” alanı, 5510 sayılı Kanunun 80 inci maddesinin üçüncü fıkrasına göre doldurulur.
12. “D - İŞYERİ BİLGİLERİ” bölümüne sigortalının;
 - a. Görev yaptığı kurumun tam adı, (Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Karayolları Genel Müdürlüğü, Gelir İdaresi Başkanlığı....v.b.)
 - b. Görev yaptığı birimin tam adı, (Karayolları 4. Bölge Müdürlüğü, İl Millî Eğitim Müdürlüğü, Mehmet Akif Ersoy İlköğretim Okulu...v.b.)
 - c. ÇSGB İş koluna 2821 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesine belirlenen iş kolu yazılır.

Kurumca işyerine verilen sicil numarası eksiksiz yazılır ve işveren tarafından imzalanır.

Ek-19 926 sayılı Kanunun Geçici 32 nci maddesi uyarınca hizmet olarak alınması istenilen süreler ilişkin form

EK-19

	T.C. SOSYAL GÜVENLİK KURUMU 926 sayılı Kanunun geçici 32 nci maddesi uyarınca hizmet olarak alınması istenilen sürelerle ilişkin form

SOSYAL GÜVENLİK SİCİL NUMARASI (T.C. KİMLİK NUMARASI)									

1- SİGORTALININ KİMLİK BİLGİLERİ

Adı		Ana adı	
Soyadı		Doğum yeri	
Baba adı		Doğum tarihi	

2- SİGORTALININ ADRES / İLETİŞİM BİLGİLERİ			
Bulvar		İletişim Bilgileri	
Cadde		Ev Telefonu	
Sokak		Cep Telefonu	
Dış Kapı No		e-posta	
İç Kapı No			
Mahalle / Köy			
Posta Kodu			
İlçe			
İl			

3- SİGORTALININ SOSYAL GÜVENLİK BİLGİLERİ			
5510 (4/c) 5434 Emekli Sicil No	5510 Sk. (4/a) 506, 2925 SSK Sicil No	5510 (4/b) (1479, 2926) Bağ No	506 Sk. Geçici 20 nci md. Sandık adı - Sicil no

Yurtdışında geçen sigortalı hizmeti varsa hizmetin geçtiği ülke	

TSK'dan ayrıldıktan sonra son kez 5434 sayılı Kanuna tabi görev yapmış ise		
Son kez görev yaptığı Kurum	Kurum Sicil Numarası	Görev Unvanı

4- BEYAN VE TAAHHÜTLER

Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığına

6191 sayılı Kanunun 10 uncu maddesi ile 926 sayılı Kanuna eklenen geçici 32 nci madde hükmü uyarınca TSK ile ilişliğimin kesildiği tarihten, 6191 sayılı Kanunun yayınladığı 22/3/2011 tarihine kadar geçen sürelerimin fiili hizmet süreme eklenmesini,
TSK'dan ilişliğimin kesilmesi nedeniyle toptan ödeme almak suretiyle tasfiye olan hizmetlerimin
(....) İhya edilmesini,
(....) Daha sonraki bir tarihte ihya edilmesini
(....) İhya edilmemesini,
istiyorum. Başvuru belgesindeki bilgilerin ve beyanlarımın doğru olduğunu, gerçeğe aykırılığın tespiti halinde doğacak Kurum zararının 5510 sayılı Kanun hükümleri uyarınca ödeyeceğimi beyan ve taahhüt ederim.

Ad Soyad
Tarih / İmza

SOSYAL GÜVENLİK SÖZLEŞMESİ İMZALANAN ÜLKELER

EK-20

ÜLKE ADI	İMZA TARİHİ	YÜRÜRLÜK TARİHİ	KAPSAMI	
			KISA ve UZUN VADE	GENEL SAĞLIK
01. İNGİLTERE	09.09.1959	01.06.1961	+	-
02. F.ALMANYA	30.04.1964	01.11.1965	+	+
03. HOLLANDA	05.04.1966	01.02.1968	+	+
04. BELÇİKA	04.07.1966	01.05.1968	+	+
05. AVUSTURYA	12.10.1966	01.10.1969	+	+
06. İSVİÇRE	01.05.1969	01.01.1972	+	-
07. FRANSA	20.01.1972	01.08.1973	+	+
08. DANİMARKA	22.01.1976	01.02.1978	+	-
09. İSVEÇ	30.06.1978	01.05.1981	+	-
10. NORVEÇ	20.07.1978	01.06.1981	+	-
11. LİBYA	13.09.1984	01.09.1985	+	-
12. K.K.T.C	09.03.1987	01.12.1988	+	+
13. MAKEDONYA	06.07.1998	01.07.2000	+	+
14. AZERBAYCAN	17.07.1998	09.08.2001	+	+
15. ROMANYA	06.07.1999	01.03.2003	+	+
16. GÜRCİSTAN	11.12.1998	20.11.2003	+	-
17. BOSNA-HERSEK	27.05.2003	01.09.2004	+	+
18. KANADA	19.06.1998	01.01.2005	+	-
19. KEBEK	21.11.2000	01.01.2005	+	-
20. ÇEK CUMHURİYETİ	28.06.2001	01.01.2005	+	+
21. ARNAVUTLUK	15.07.1998	01.02.2005	+	+
22. LÜKSEMBURG	20.11.2003	01.06.2006	+	+
23. HIRVATİSTAN	12.06.2006	01.06.2012	+	+
24. SLOVAKYA	25.01.2007	01.07.2013	+	-
25. SİRBİSTAN	26.10.2009	01.12.2013	+	+
26. KORE CUMHURİYETİ	01.08.2012	01.06.2015	+	-
27. İTALYA	08.05.2012	01.08.2015	+	+
28. KARADAĞ	15.03.2012	01.12.2015	+	+
29. TUNUS	28.05.2013	01.04.2018	+	+
30. MACARİSTAN	24.02.2015	01.04.2018	+	+
31. MOLDAVA	05.05.2017	01.06.2020	+	-
32. KIRGIZİSTAN	09.04.2018	01.11.2020	+	-
33. MOGOLİSTAN	07.03.2018	01.03.2021	+	-
34. POLONYA	17.10.2017	01.06.2021	+	-

Ek-21 Geldikleri ülkede sosyal sigortaya tabi olduklarını belgeleyenlerin Ülkemizde ne kadar süre ile sigortalı olmayacaklarını gösterir tablo (Değişik, 17/09/2021 tarihli ve 2021/32 sayılı Genelge)

EK-21

AKİT ÜLKE MEVZUATINA TABİ KALMA SÜRELERİ					
Sıra No	Sözleşmeli Ülke	Kanunun 4-1(a) bendi kapsamundakiler		Kanunun 4/1-(b) bendi kapsamundakiler	
		Geçici Görev Süresi	Uzatma	Geçici Görev Süresi	Uzatma
1	İngiltere	Geçici bulunduğu sürece kayıtlı olduğu ülke mevzuatı uygulanır		YOK	YOK
2	Almanya (6. Madde)	24 ay	Süresiz	24 ay	Süresiz
	Almanya (9. Madde)	5 yıl	3 yıl	YOK	YOK
3	Fransa	3 yıl	Mutabık kalman süre	YOK	YOK
4	Hollanda *	12 ay	Mutabık kalman süre	YOK	YOK
5	İtalya	24 ay	Mutabık kalman süre	24 ay	Mutabık kalman süre
6	Portekiz ***	12 ay	Mutabık kalman süre	12 ay	Mutabık kalman süre
7	İspanya ***	12 ay	Mutabık kalman süre	12 ay	Mutabık kalman süre
8	Norveç	12 ay	Mutabık kalman süre	YOK	YOK
9	Belçika	24 ay	36 ay	YOK	YOK
10	Avusturya	24 ay	Mutabık kalman süre	YOK	YOK
11	İsviçre	24 ay	Mutabık kalman süre	YOK	YOK
12	K.K.T.C.	24 ay	36 ay	90 gün	90 gün
13	Çekya	24 ay	Mutabık kalman süre	YOK	YOK
14	Danimarka	12 ay	İşin bitimine kadar (Mutabakat koşulu ile)	YOK	YOK
15	İsveç	12 ay	12 ay	YOK	YOK
16	Lüksemburg	12 ay	12 ay	12 ay	12 ay
17	Kuzey Makedonya	24 ay	36 ay	24 ay	36 ay
18	Azerbaycan	24 ay	36 ay	24 ay	36 ay
19	Romanya	24 ay	36 ay	YOK	YOK
20	Gürcistan	24 ay	36 ay	24 ay	36 ay
21	Bosna Hersek	24 ay	36 ay	24 ay	36 ay
22	Kanada	24 ay	36 ay	YOK	YOK
23	Arnavutluk	24 ay	36 ay	YOK	YOK
24	Hırvatistan	24 ay	36 ay	24 ay	36 ay
25	Srbistan	24 ay	36 ay	24 ay	36 ay
26	Slovakya	24 ay	36 ay	24 ay	36 ay
27	~~Kebek~~	60 ay	Mutabık kalman süre	Süresiz (ikametinin bulunduğu yerin mevzuatına tabi)	Süresiz (ikametinin bulunduğu yerin mevzuatına tabi)
28	Kore	36 ay	24 ay	YOK	YOK
29	Karadağ	24 ay	36 ay	24 ay	36 ay
30	Macaristan	24 ay	36 ay	24 ay	36 ay
31	Moldova	24 ay	36 ay	24 ay	36 ay
32	Libya **	Geçici görevlendirme uygulaması bulunmamaktadır			
33	Tunus	Henüz uygulanmaya başlamamıştır			
34	Kırgız Cumhuriyeti	24 ay	36 ay	24 ay	36 ay
35	Moğolistan	24 ay	36 ay	24 ay	YOK
36	Polonya	24 ay	36 ay	24 ay	YOK

* Hollanda yetkili makamının talebi üzerine Kurumumuzca uygun görülmesi halinde 12 aylık süre kullanılmadan doğrudan mutabık kalman süre kadar görev süresi belirlenebilir.
(Avrupa Sosyal Güvenlik Sözleşmesi madde 18)

** Sadece Türkiye'de iş üstlenen Libyalı işveren yanında çalışan Libya vatandaşı ülkemizde çalıştığı sürece Libya mevzuatına tabi olacaktır. Ancak bunlar genel sağlık sigortası yönünden Türk mevzuatına tabi kalacaklardır.

*** Portekiz ve İspanya ile sosyal güvenlik sözleşmesi bulunmamakla birlikte Avrupa Sosyal Güvenlik Sözleşmesine göre uygulama yürütülmektedir.

Ek-22 İsteğe Bağlı Sigorta Giriş Bildirgesi (Değişik, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge)

EK-22

SOSYAL GÜVENLİK SİCİL NUMARASI (T.C. Kimlik Numarası/Yabancı Kimlik No)		Sigorta sicil numarası	
A- SİGORTALININ KİMLİK / ADRES BİLGİLERİ			
1	Adı	NÜFUSA KAYITLI OLDUĞU YER	
2	Soyadı	İl	
3	İlk Soyadı	İlçe	
4	Baba Adı	Mahalle/Köy	
5	Ana Adı	Çift No	
6	Doğum Yeri	Aile Sıra No(Hane/Köttük)	
7	Doğum Tarihi	(Birey) Sıra No	
8	Cinsiyeti	ERKEK ☐ KADIN ☐	
9	Medeni Hali	EVLİ ☐ BEKAR ☐	
10	Yabancı Uyruklu ise Ülke Adı	İKAMETGAH ADRESİ	
		Bulvar: Cadde: İç kapı no:	
		Sokak: Dış kapı no: Posta Kodu:	
		Mahalle/Köy: İlçe: İl:	
		Ev Tel: Cep: Tel:	
		e-posta:	
B- SİGORTALININ SOSYAL GÜVENLİK BİLGİLERİ			
13	5510 SK (4/a) (506, 2925) sicil no	5510 SK (4/b) (1479, 2926) bağ no	5510 SK (4/c) (5434) emekli sicil no
			506 SK GM 20 sicil no
C- BEYAN VE TAAHHÜTLER			
SOSYAL GÜVENLİK İL MÜDÜRLÜĞÜNE SOSYAL GÜVENLİK MERKEZİNE 5510 sayılı Kanunun 50 inci maddesine göre; (.....) isteğe bağlı sigortalı olmak istiyorum. (.....) ay içinde 30 günden az çalışmam nedeniyle kalan süreleri isteğe bağlı sigortaya prim ödeyerek tamamlamak istiyorum. (.....) 5 inci maddenin (g) bendine tabi sigortalı olmam nedeniyle uzun vade sigorta kolları yönünden isteğe bağlı sigortalı olmak istiyorum. (.....) 193 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin (6) numaralı bendinde sayılan işleri yapmam nedeniyle isteğe bağlı sigortalı olmak istiyorum. 18 yaşımı doldurduğumu, Türkiye'de ikamet ettiğimi, yukarıdaki bilgilerin şahsıma ait olduğunu, isteğe bağlı sigortalılığımın başlangıç tarihinden sonra uluslararası sosyal güvenlik sözleşmesi hükümlerinden kaynaklanan haklarım saklı kalmak kaydıyla yabancı bir ülkede ikamet etmem halinde durumu derhal Kurumunuza bildireceğimi, başvuru belgesindeki bildirimlerimin doğru olduğunu, gerçeğe aykırılığın tespiti halinde doğacak Kurum zararını istendiğinde 5510 sayılı Kanun hükümleri gereğince ödeyeceğimi beyan ve taahhüt ederim. Ad Soyad İmza			
D- PRİME ESAS KAZANÇ BEYANI			
5510 sayılı Kanunun 82 nci maddesi gereğince isteğe bağlı sigorta primlerimi; (.....) prime esas kazancın alt sınırı üzerinden (.....) tutarı üzerinden (.....) prime esas kazancın üst sınırı üzerinden ödeyeceğimi beyan ediyorum. (.....) 30 günden az çalışmam nedeniyle işsizlik sigortası primi ödemek istiyorum.			

AÇIKLAMALAR

İsteğe Bağlı Sigorta Giriş Bildirgesi 5510 sayılı Kanunun 50 nci maddesine göre sigortalıların Kuruma bildirim yapmaları amacıyla kullanılır.

1. İsteğe bağlı sigortalılık Kuruma müracaat tarihini takip eden gün başlar. İsteğe Bağlı Sigorta Giriş Bildirgesinin adi posta veya kargoyla gönderilmesinde Kurum kayıtlarına intikal ettiği tarih; taahhütlü, iadeli taahhütlü veya acele posta ile gönderilmesi halinde postaya verilmiş tarihi Kuruma intikal tarihi olarak kabul edilir.

2. İsteğe bağlı sigortalılık, isteğe bağlı sigortalılığı sona erdirmeye talebinde bulunanların buna ait dilekçelerinin Kurum kayıtlarına intikal ettiği tarihten önceki primi ödenmiş ayın sonu itibarıyla, aylık talebinde bulunanların aylığa hak kazanmış olmak şartıyla talep tarihinde, ölen sigortalının ölüm tarihinden itibaren sona erer.

3- İsteğe bağlı sigortaya ödenen primler 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi sigortalılık olarak değerlendirilir. Ancak 5 inci maddenin (g) bendine tabi olanlar ile ay içinde 30 günden az çalışanların isteğe bağlı sigortalılıkları (a) bendi kapsamında sigortalılık sayılır.

4- Yabancı ülke vatandaşlarından isteğe bağlı sigortaya müracaat edenlerden ayrıca Türkiye'de kaldıkları sürenin belgelendirilmesi istenir.

5. "SOSYAL GÜVENLİK SİCİL NUMARASI" Türk vatandaşları için T.C kimlik numarası, yabancı uyruklular için ise Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünce verilen numaradır.

6. "A- SIGORTALININ KİMLİK/ADRES BİLGİLERİ" bölümü (1-12) sigortalı tarafından beyan edilen nüfus cüzdanı ve ikamet adresi bilgileri esas alınarak düzenlenir.

7. "B- SIGORTALININ SOSYAL GÜVENLİK BİLGİLERİ" bölümüne SSK, Bağ-Kur, Emekli Sandığı ve 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesine tabi sandıklarda çalışanlar için sicil/emekli numarası yazılır.

8. "C- BEYAN VE TAAHHÜTLER" bölümünde sigortalının beyan ve taahhütleri yer alır.

10. "D- PRİME ESAS KAZANÇ BEYANI" bölümü isteğe bağlı sigortalıların ödeyecekleri tutarı belirledikleri alandır. Herhangi bir tutar yazılmaması halinde primler alt sınır üzerinden tahakkuk ettirilir. Primlerini artırmak ya da azaltmak isteyenlerin müracaatları halinde müracaat tarihinden itibaren primleri artırılır ya da azaltılır.

Ek-23 12 Aylık Sorgulama Süresine Göre İsteğe Bağlı Sigortalılık Süresi Tespiti

EK-23

SOSYAL GÜVENLİK İL MÜDÜRLÜĞÜNE /
SOSYAL GÜVENLİK MERKEZİNE

.....

5510 sayılı Kanunun 50 nci maddesi kapsamında sosyal güvenlik numarası, ... Bağ-Kur numarasıyla isteğe bağlı sigortalı iken / / tarihinde sigortalılığımı sona erdirdim/aylık talebinde bulundum.

İsteğe bağlı sigortalılık sürelerimin 12 aylık sorgulama süresi beklenmeksizin, ödemiş olduğum primlere göre tespit edilerek tarafıma bilgi verilmesini arz ederim.

Adı soyadı

İmza

Adres :

.....

.....

.....

Telefon (Cep/Ev/İş) :

e-mail :

Ek-24 Tarımsal Faaliyette Bulunanların İller Bazında Kapsama Alınış Tarihleri**EK-24**

UYGULAMA TARİHİ	İLLER
29/05/1984	Konya- Kırşehir
01/01/1985	Ankara-Kayseri-Çankırı-Nevşehir-Niğde-Sivas-Yozgat-Aksaray-Karaman-Kırıkkale
01/01/1986	Afyon-Aydın-Denizli-İzmir-Kütahya-Manisa-Muğla-Uşak
01/01/1987	Amasya-Artvin-Gaziantep-Ordu-Rize-Samsun-Sinop-Trabzon-Bayburt-Kilis-Giresun
01/07/1987	Gümüşhane
01/03/1988	Balıkesir-Bilecik-Çanakkale-Edirne-İstanbul-Kırklareli-Kocaeli-Sakarya-Tekirdağ-Yalova-Bursa
01/03/1991	Adana-Antalya-Bolu-Burdur-Çorum-Erzincan-Hatay-Isparta-İçel-Malatya-Kahramanmaraş-Tokat-Zonguldak-Bartın-Karabük-Osmaniye-Düzce
01/07/1993	Adıyaman-Ağrı-Bingöl-Bitlis-Diyarbakır-Elazığ-Erzurum-Eskişehir-Hakkari-Kars-Kastamonu-Mardin-Muş-Siirt-Tunceli-Şanlıurfa-Van-Batman-Şırnak-Ardahan-Iğdır

Ek-25 Borçlanma Talep Dilekçesi (Değişik, 19/6/2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge)**EK-25**

	T.C. SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü	DİKKAT: Bu belgeyi arka sayfadaki açıklamaları okumadan doldurmayınız.	Evrak Kaydı (Tarih/Sayı)

BORÇLANMA TALEP DİLEKÇESİ
(5510 sayılı Kanunun 41 inci Maddesine Göre)

Ek-25

1. Adı ve Soyadı				
2. Sosyal Güvenlik Sicil Numarası (T.C. Kimlik Numarası)				
3. Mülga Kanunlara Göre Daha Önce Sicil Numarası Verilmiş ise	Kurum Sicil Numarası	SSK	BAĞ-KUR	EMEKLİ SANDIĞI
4. Borçlanma Miktarının Hesabında Seçilen Günlük Prime Esas Kazanç		☐ Asgari ☐ Azami ☐ Diğer (..... TL)		
5. BORÇLANMAK İSTENİLEN HİZMETİN / SÜRENİN NİTELİĞİ				
☐ Ücretsiz Doğum İzni Süresi		☐ Avukatlık Stajında Geçen Süre		
☐ Analık İzin Süresi		☐ Tutuklulukta ve Gözaltında Geçen Süre		
☐ Doğumdan Sonra Geçen Süre; Çocuk evlat edinildi ise: Evet ☐ Hayır ☐ (Doğum Borçlanması yapmak istediğiniz çocuk/çocukların doğum tarihlerini aşağıdaki kutuculara yazınız.) ☐ ☐ ☐		☐ Grev ve Lokavtta Geçen Süre		
☐ Er veya Erbaş Olarak Geçen Süre		☐ Fahri Asistanlıkta Geçen Süre		
☐ 7179 sayılı Askeratma Kanununa Göre Geçen Süre ☐ İlk 6 aylık ☐ İkinci 6 aylık		☐ Seçim Kanunları Gereğince Açıkta Geçen Süre		
☐ Yedek Subay Okulunda Geçen Süre		☐ Kısmi Süreli Çalışılan Aylara Ait Süre		
☐ Personel Mevzuatına Göre Aylıksız İzinde Geçen Süre		☐ 1416 SK Yurtdışında Resmi Öğrenci Olarak Geçen Süre		
☐ Doktora veya Tıpta Uzmanlık Öğreniminde Geçen Süre				
6. BORÇLANMAK İSTENİLEN SÜRE				
☐ Hizmetlerin / Sürelerin tamamı				
☐ Gün Ay Yıllık süre				
7. BEYAN VE TAAHHÜTLER				
T.C. SOSYAL GÜVENLİK KURUMU				
Yukarıda belirttiğim sürelerimi borçlanmak istiyorum. Beyanlarımın doğruluğunu, gerçeğe aykırılığının tespiti halinde Kurumun bu yüzden uğrayacağı zararları istenildiğinde kanuni faizi ile birlikte derhal ödeyeceğimi, ayrıca Türk Ceza Kanununun 204 üncü maddesinin birinci fıkrasına göre hakkımda kovuşturma yapılacağımy beyan, kabul ve taahhüt ediyorum. Gereğini arz ederim.				
EKLER:		Adı Soyadı : İmzası : Tarih :		
1) 2) 3) 4)				
Adres :				

AÇIKLAMALAR

- 1- Bu belge, 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri kapsamında sigortalı sayılanlar ile 2008 yılı Ekim ayı başından sonra ilk defa (c) bendi kapsamında sigortalı olarak çalışmaya başlayanların, Kanunun 41 inci maddesine göre yapılacak hizmet borçlanmaları için kullanılacaktır.
- 2- (4) numaralı bölüme 2008 yılı Ekim ayı başından önce Emekli Sandığına tabi olanların hizmet sürelerinin başlama ve bitiş tarihleri yazılacaktır.
- 3- Borçlanma miktarı, borçlanma talep sahibinin seçeceği günlük prime esas kazancın % 32'sinin borçlanılacak prim ödeme gün sayısı ile çarpımı kadar olacağından, belgenin (5) numaralı bölümünde, borçlanma miktarına esas günlük kazancın tespitinde dikkate alınması istenilen seçeneklerden birinin ötündeki kutunun (X) ile işaretlenmesi gerekmektedir. "Diğer" seçeneğinin işaretlenmesi halinde ayrıca başvuru tarihindeki prime esas günlük kazancın alt ve üst sınırları arasında olmak üzere borçlanmak istenilen miktar yazılacaktır.
- 4- (6) numaralı bölüme borçlanılmak istenilen hizmetin/sürenin niteliğine ait kutunun (X) ile işaretlenmesi gerekmektedir.
- 5- (7) numaralı bölüme borçlanılmak istenilen sürenin tamamı veya iki tarih arası ya da gün, ay, yıl olarak ne kadar süre borçlanılmak isteniyorsa uygun kutunun (X) ile işaretlenerek doldurulması gerekmektedir.
- 6- (8) numaralı bölüme Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerine tabi sigortalılar ile bunların hak sahipleri, (c) bendi kapsamında çalışanlar için ise ayrıca son kez bu kapsamda görev yapmış oldukları/görev yaptıkları Kurumun açık adı yazılacaktır.
- 7- 41 inci maddede sayılan sürelerini borçlanmak isteyenlerden;
 - a) İlk defa 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerine tabi çalışmaya başlayan sigortalılar ve hak sahipleri ile 2925 sayılı Kanun ile mülga 506, 1479 ve 2926 sayılı Kanunlara tabi olan sigortalılar ve hak sahipleri "Sosyal Güvenlik Kurumu İl Müdürlüklerine/Sosyal Güvenlik Merkezlerine",
 - b) 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamındaki sigortalılar veya hak sahipleri iş ve işlemlerinin sosyal güvenlik il müdürlüklerine/sosyal güvenlik merkezlerine devir tarihine kadar Sosyal Güvenlik Kurumu Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü Kamu Görevlileri Tescil ve Hizmet Daire Başkanlığı Mithatpaşa Cad. No: 7 Sıhhiye/ANKARA adresine,

başvuruda bulunacaklardır. Bu nedenle, belgenin (8) numaralı bölümünün altında yer alan "T.C. SOSYAL GÜVENLİK KURUMU" başlığı altındaki bölüme başvuru yapılacak birimin adı ve adresi yazılacaktır.

Borçlanma Talep Dilekçesi ve eki belgelerin eksiksiz ve usulüne göre düzenlenmiş şekilde verilmesi gerekmektedir.

Ek-26 Borçlanma Tebligatı (4/a ve 4/b sigortalıları için)



**T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü/Sosyal Güvenlik Merkezi**

EK-26

Sayı :
Konu : Borçlanma Talebiniz.

İADELİ-TAAHHÜTLÜ

Sayın

.....

.....

.....

İlgi :/...../..... tarihli borçlanma belgesi/dilekçe.

İlgide kayıtlı borçlanma belgenize/dilekçenize istinaden 5510 sayılı Kanunun 41 inci maddesine göre ilişkin borçlanma talebiniz Kurumumuzca uygun görülmüştür.

Müracaat tarihinizde geçerli olan prime esas günlük kazanç alt ve üst sınırları arasında seçmiş olduğunuz YTL'nin % 32'si üzerinden gün karşılığı hesaplanan YTL borçlanma bedelinin tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde aşağıda belirtilen banka şubelerine ödenmesi gerekmektedir.

Borçlanma bedelinin bir aylık süresinde ödenmemesi halinde, borçlanma işlemi geçersiz sayılacak, bir kısmının ödenmesi halinde ise ödenen süreyle orantılı kısmı dikkate alınacaktır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

İmza

BORÇLANMA TAHSİLATI YAPAN BANKALAR

Banka	Şube Adı	Hesap no
.....		
.....		

Not : 1- Borcunuzu öderken banka dekontlarınızda adı, soyad, T.C. kimlik numarası, SSK sicil/Bağ numaranızın bulunması hususlarını kontrol ediniz.

2- (4/b) sigortalılarının yapacakları borçlanmalarda Halkbank, Vakıfbank, Ziraat Bankası, Akbank, PTT Bank, Garanti Bankası, İş Bankası, Yapı Kredi Bankası, HSBC şubeleri aracılığıyla borçlanma türü (03 ödeme kodu) seçilmek suretiyle tahsil edilecektir.

T.C. Kimlik No :
SSK Sicil No :
Bağ-No :



T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü
Kamu Görevlileri Tescil ve Hizmet Daire Başkanlığı

Sayı :

Konu : Borçlanma Talebiniz.

İADELİ-TAAHHÜTLÜ

Sayın

.....

.....

.....

İlgi :/...../..... tarihli borçlanma belgesi/dilekçe.

5510 sayılı Kanuna göre borçlanma talebiniz Kurumumuzca uygun görülerek ödemeniz gereken prim tutarı, yazımız ekinde gönderilen borçlandırma tahakkuk cetvelinde gösterilmiştir.

Borçlanma miktarını, aşağıda belirtilen banka şubesi nezdindeki hesabımıza, bu mektubun tarafınıza teslim edildiği tarihten itibaren bir ay içinde ödemeniz gerekmektedir.

Belirtilen süre içerisinde borcunuzu ödemediğiniz takdirde borçlanmanız iptal edilecektir. Borcunuzun bir kısmını ödemeniz halinde, ödediğiniz miktara isabet eden gün sayısı geçerli olacaktır.

Borcunuzu öderken banka dekontlarına adınızı, soyadınızı, T.C. kimlik numaranızı ve sigorta sicil numaranızı yazdırmanız ve banka makbuzlarının asıllarının dilekçe ekinde Daire Başkanlığımıza gönderilmesi gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Şube Müdürü

Ek : Borçlandırma Tahakkuk Cetveli

ÖDEMENİN YAPILACAĞI

Banka adı Şube adı Hesap no

Ek-28 Borçlanma TALEP Dilekçesi (5510 /46 ve Geçici 4 üncü maddesine göre)**EK-28****BORÇLANMA TALEP DİLEKÇESİ**
(5510 sayılı Kanunun 46 ncı ve Geçici 4 üncü Maddesine Göre)

	T.C. SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü	DİKKAT: Bu Belgeyi arka sayfadaki açıklamaları okumadan doldurmayınız.	Evrak Kaydı (Tarih/Sayı)
BORÇLANMA TALEP DİLEKÇESİ (5510 sayılı Kanunun 46 ncı ve Geçici 4 üncü Maddesine Göre)			
1. Adı ve Soyadı			
2. Sosyal Güvenlik Sicil Numarası (T.C. Kimlik Numarası)			
3. Emeklilik Sicil Numarası			
4. İŞYERİ (KURUM) BİLGİLERİ			
İşyerinin (Kurumun) Adı			
Görev Yapılan Birim			
Kurum Sicil Numarası			
5.BORÇLANMAK İSTENİLEN HİZMETİN / SÜRENİN NİTELİĞİ			
☐ Fakülte ve Yüksek Okullarda Geçen Sivil Öğrencilik Süresi			
☐ Polis Akademisinde Geçen Süresi			
☐ Fakülte ve Yüksek Okullarda Emniyet Genel Müdürlüğü Hesabına 15/10/2008 Tarihinden Önce Geçen Öğrencilik Süresi			
T.C. SOSYAL GÜVENLİK KURUMU EMEKLİLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ KAMU GÖREVLİLERİ TESCİL VE HİZMET DAİRE BAŞKANLIĞI			
Yukarıda belirttiğim sürelerimi borçlanmak istiyorum. Beyanlarımın doğruluğunu, gerçeğe aykırılığının tespiti halinde, Kurumun bu yüzden uğrayacağı zararları istenildiğinde yasal faizi ile birlikte derhal ödeyeceğimi, ayrıca Türk Ceza Kanununun 204 üncü maddesinin birinci fıkrasına göre hakkımda kovuşturma yapılacağını beyan, kabul ve taahhüt ediyorum. Gereğini arz ederim.			
TALEP SAHİBİNİN (SİGORTALI VEYA HAK SAHİBİ)			
Adres :	Adı Soyadı :		
	İmzası :		
	Tarih :		

EKLER:

- EK:1) Mezun olduğu okuldan alınacak okula kayıt ve mezuniyet tarihlerini ve varsa hazırlık sınıfı ve devre kaybı sürelerini gösterir belge
2) Hizmet Belgesi

AÇIKLAMALAR

- 1- Bu belge, yalnızca 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında olan sigortalıların; Kanunun 46 ncı maddesi ile geçici 4 üncü maddesinin onuncu fıkrasına göre yapılacak hizmet borçlanmaları için kullanılacaktır.
- 2- (4) numaralı bölüme sigortalının;
 - a) Görev yaptığı kurumun tam adı, (Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Karayolları Genel Müdürlüğü, Gelir İdaresi Başkanlığı_{vb.})
 - b) Görev yaptığı birimin tam adı, (Karayolları 4. Bölge Müdürlüğü, İl Milli Eğitim Müdürlüğü, Mehmet Akif Ersoy İlköğretim Okulu_{vb.}) yazılır.
- 3- (5) numaralı bölümde borçlanılmak istenilen hizmetin/sürenin niteliğine ait kutunun (X) ile işaretlenmesi gerekmektedir.
- 4- Borçlanma yapmak isteyenler, 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamındaki sigortalılar “SGK Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü Kamu Görevlileri Tescil ve Hizmet Daire Başkanlığı Mithatpaşa Cad. No:7 Sıhhiye – ANKARA” adresine başvuruda bulunacaklardır.
- 5- Borçlanma Talep Dilekçesi ve eki belgelerin eksiksiz ve usulüne göre düzenlenmiş şekilde verilmesi gerekmektedir.

Ek-29 Aylık Fiili Hizmet Süresi Zammı Prim Belgesi (4/c)

EK-29

T.C.		SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI		AYLIK FİİLİ HİZMET SÜRESİ ZAMMI		PRİM BELGESİ						
(3) İŞYERİN ADI		(4) İŞYERİN ADRESİ		(5) BAĞLI OLDUĞU SAYMANLIK		(6) TUM SAYFALARA AIT TOPLAM SİGORTALILARIN						
Bulvar:.....		Cadde:.....		Adı:.....		Ay içinde Görevden Ayrılanlar						
Sokak:.....		Dış kapı No:..... Ç Kapı No:.....		İlçe:..... İl:.....		Ay içinde Görevde Girenler						
Mahalle/Köy:.....		Posta Kodu:.....		İlçe:..... İl:.....		(7) AY İÇERİSİNDE ÇALIŞTIRILAN SİGORTALILARIN						
İlçe:.....		İlçe:.....		İlçe:.....		(8) İŞYERİ ONAYI						
İlçe:.....		İlçe:.....		İlçe:.....		(9) SAYMANLIK ONAYI						
İlçe:.....		İlçe:.....		İlçe:.....		(10) KURUMA VERİLDİĞİ TARİH						
İlçe:.....		İlçe:.....		İlçe:.....		(11) KURUM ÜNİTESİ						
İlçe:.....		İlçe:.....		İlçe:.....		5510 Sayılı Kanunun 40. ve 86. Maddeleri gereğince İşveren tarafından düzenlenip Tarhinde Kurumumuza verilmiştir.						
İlçe:.....		İlçe:.....		İlçe:.....		Ünitenin Kaşesi ve İlgili Memurun Parafı						
Sıra No	TC NO	Emekli Sicil No	Adı Soyadı	Ünvanı	FİİLİ HİZMET SÜRESİ ZAMMI KODU	Derece	Kademe	Ek Gösterge	Prime Esas Kazanç Toplamı	Prim Ödeme Gün Sayısı	FHZ Gün Sayısı	FİİLİ HİZMET SÜRESİ ZAMMI PRIM TUTARI
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
BU SAYFADAKİ SİGORTALILARIN SAYISI TOPLAMI												
BU SAYFADAKİ PRIM TOPLAMI												
(8) İŞYERİ ONAYI												
..... Sayfadan ibaret bu belgede yazılı bilgilerin işyeri kayıtlarına uygun olduğunu ve Prime Esas Kazançlarının mevzuata uygun olarak tespit edildiğini beyan ve kabul ederiz												
İşveren												
İşveren veya Vekilinin												
Adı-Soyadı ve İmzası/Mühür veya Kaşesi												
Adı-Soyadı ve İmzası/Mühür veya Kaşesi												

T.C										EK-29 DEVAM SAYFASI									
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI																			
AYLIK FİİLİ HİZMET SÜRESİ ZAMMI																			
PRİM BELGESİ																			
5510 Sayılı Kanunun Yürürlüğe girdiği tarihten sonra																			
4.maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında ilk																			
defa sigortalı olacaklar için																			
NOT: Birinci sayfanın açıklamalarına göre doldurulacaktır.																			
(1) İŞYERİ SİCİL NUMARASI										(2) BELGENİN									
SAYMANLIK VE KURUM NUMARASI										Ait YIL AY									
İl İlçe ÜNİTE KODU KODU KODU ESKİ YENİ										Mahiyeti Aslı Ek İptal									
(3) İŞVERENİN ADI										(5) BAĞLI OLDUĞU SAYMANLIK									
Adı										Belge Türü									
İlçe										Toplam Sayfa Sayısı (Bu sayfa dahil)									
İlçe										Sayfa No									
(7) AY İÇERİSİNDE ÇALIŞTIRILAN SİGORTALILARIN																			
Sıra No	TC NO	Enekli Sicil No	Adı Soyadı	Ünvanı	FİİLİ HİZMET Süresi Zammı Kodu	Derece	Kademe	Ek Gösterge	Prime Esas Kazanç Toplamı	PrİM Ödeme Gün Sayısı	FHZ Gün Sayısı	FİİLİ HİZMET Süresi Zammı PrİM Tutarı							
1																			
2																			
3																			
4																			
5																			
6																			
7																			
8																			
9																			
10																			
11																			
12																			
13																			
14																			
15																			
BU SAYFADAKİ SİGORTALI SAYISI TOPLAMI										BU SAYFADAKİ PRİM TOPLAMLARI									
ÖNCEKİ SAYFADAN DEVİRLER										ÖNCEKİ SAYFADAN DEVİRLER									
BU SAYFA DAHİL TOPLAM SİGORTALI SAYISI										BU SAYFA DAHİL TOPLAMLAR									
(8) İşyeri Onayı																			
.....Sayfadan ibaret bu belgede yazılı bilgilerin işyeri kayıtlarına uygun olduğunu ve																			
Prime Esas Kazançlarının mevzuata uygun olarak tespit edildiğini beyan ve kabul ederiz																			
İşveren																			
Tahakkuk ve Tediye ile ilgili Kamu Görevlisi																			
İşveren veya Vekilinin										Adı-Soyadı ve İmzası, Mühür veya Kaşesi									
Adı-Soyadı ve İmzası, Mühür veya Kaşesi										Adı-Soyadı ve İmzası, Mühür veya Kaşesi									
(9) Saymanlık Onayı										(10) Kuruma Verildiği Tarih									
Adı-Soyadı										5510 Sayılı Kanunun 40. ve 86. Maddeleri gereğince İşveren tarafından düzenlenip/...../..... Tarihinde Kurumunuza verilmiştir.									
(11) Kurum Ünitesi										Ünitenin Kaşesi ve İlgili Memurun Parafı									

AYLIK FİİLİ HİZMET SÜRESİ ZAMMI PRİM BELGESİNİN AÇIKLAMALARI

(5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında ilk defa sigortalı olacaklar için)

A- Aylık Fiili Hizmet Süresi Zammı Prim ve Hizmet Belgesi 5510 sayılı Kanunun 40 ncı maddesi kapsamında sigortalı çalıştıran Kamu İdarelerince 86 ncı maddeleri gereğince her ay için düzenlenerek;

1- Her ayın 15'i ile müteakip ayın 14'ü arasındaki maaşını ayın 15'inde peşin alan sigortalılar için, maaş döneminin son günü olan ayın 14'ünden ayın son gününe kadar,

2- Her ayın 1'i ile 30'u arasındaki maaşını ayın 1'inde peşin alan sigortalılar için, ait olduğu ayın sonundan itibaren on beşinci günün sonuna kadar,

3- Her ayın 15'i ile müteakip ayın 14'ü arasındaki maaşını müteakip ayın 15'inde çalıştıktan sonra alan sigortalılar için, maaş ödemelerinin yapılması gereken takvim ayının son gününe kadar,

4- Her ayın 1'i ile 30'u arasındaki maaşını müteakip ayın 1'inde çalıştıktan sonra alan sigortalılar için maaş ödemelerinin yapılması gereken ayın on beşinci günü sonuna kadar,

internet ortamında Kuruma gönderilir (Örnek 1: 15/10/2008-14/11/2008 ayı ücretleri 15/10/2008 tarihinde peşin ödenen sigortalıların aylık fiili hizmet süresi zammı prim belgeleri 30/11/2008 günü sonuna (saat 23:59'a) kadar kuruma gönderilir). Süresi içinde gönderilmemesi halinde Kanunun 102 nci maddesine göre İdari Para Cezası uygulanır.

B- Bu belge iki nüsha olarak düzenlenir. Birinci nüshası kuruma gönderilir. İkinci nüshası Kamu İdaresi tarafından saklanır. (İnternet ortamında belirtilen süre içinde gönderilen belgelerde Kuruma gönderilmiş sayılır.)

C- Bu belge aynı Kamu İdaresinde farklı dönemde maaş ödemesi yapılan personel var ise her bir maaş dönemi için ayrı ayrı düzenlenir.

D- Belgenin doldurulması ile ilgili açıklamalar:

1-İşyeri Sicil Numarası: Kamu idaresinin tescil işlemini müteakip Kurumca bildirilen İşyeri Sicil Numarası eksiksiz ve tam olarak yazılacaktır.

2-Belgenin: Ait olduğu ay ve yıl ve mahiyeti, toplam sayfa sayısı tam olarak yazılır. Aynı Kamu İdaresinde farklı dönemlerde maaş ödemesi yapılan personelin olması halinde belge türüne aşağıdaki gruplandırılan iki haneli kodlardan uygun olan kod yazılarak her bir grup için ayrı belge düzenlenir.

Maaş ödemeleri ayın 15.günü peşin yapılanlar	01	Maaş ödemeleri çalıştıktan sonra ayın 15'inde ödenenler	03
Maaş ödemeleri ayın 1.günü peşin olarak yapılanlar	02	Maaş ödemeleri çalıştıktan sonra ayın 1'inde ödenenler	04

3-İşverenin Adı: İşyerinin açık adı bağlı bulunulan üst kuruluş ile birlikte eksiksiz olarak yazılacaktır.

4-İşyerinin Adresi: İşyerinin adresi tam ve eksiksiz olarak yazılacaktır.

5-Bağlı Bulunduğu Saymanlık: Personel maaş ödemeleri herhangi bir Saymanlıkça yapılan işverenlerin bağlı bulunduğu Saymanlık isimleri tam olarak yazılacaktır. Herhangi bir Saymanlığa bağlı olmayıp tahakkuk ve tediye işlemleri kendi işyerlerince gerçekleştirilen(Döner Sermaye İşletmeleri, Belediye, Özel İdare, K.İ.T'ler vb.) işyerleri bağlı olduğu Saymanlık bölümüne kendi İşyeri ismi yazılacaktır.

6-Tüm sayfalara ait toplam sigortalı bilgileri: Bütün sayfalardaki toplam sigortalı sayısı, toplam prim tahakkuku ile ay içinde göreve başlayan ve ayrılan sigortalı sayısı toplamı yazılacaktır

7-Ay İçerisinde Çalıştırılan Sigortalı Bilgileri:

a)T.C Kimlik Numarası: Nüfus Müdürlüğünce verilen 11 karakterden oluşan numara.

b)Emekli Sicil Numarası: İlginin Kurumumuzca verilen 8 karakterli sicil numarası yazılacaktır. Sicil numarasının bilinmemesi veya hatalı olarak bilinmesi halinde www.sgk.gov.tr adresinden emeklilik sicil no tespit kısmından sicil numarası tespit edilebilecektir.

c)Adı ve Soyadı: Sigortalının bugün itibariyle Nüfus Müdürlüğü kayıtlarındaki adı ve soyadı kayıtlarda olduğu şekilde, iki adı bulunanların ise her iki adı da açık olarak (örnek:Adı: Mehmet Ali) yazılacaktır.

d)Ünvanı: İlginin kadro ve görev ünvanı yazılacaktır.

e)Fiili hizmet süresi zammı kodu: 5510 sayılı Kanunun 40 ncı maddesinin ikinci fıkrasında yer alan tablonun hangi bendine göre fiili hizmet süresi zammı veriliyorsa, bu maddenin ve bendin numarası ile kapsamdaki sigortalılara verilen numara aşağıda belirtildiği şekilde yazılacaktır.

Kurşun ve arsenik işlerinde çalışanlardan;

-Kurşun üretilen galenit, serüzit, anglezit gibi cevherlerin çıkarılmasına ilişkin maden ocağı işlerinde çalışanlar için 400101 kodu,

-Kurşunlu madenlerden yahut içinde kurşun bulunan kül, maden köpüğü, kurşun fırın kurumu, üstübeç artığı ve benzeri maddelerden kurşun üretimi için yapılan izabe işlerinde çalışanlar için 400102 kodu,

-Antimuan, kalay, bronz ve benzeri maddelerle yapılan kurşun alaşımı işlerinde çalışanlar için 400103 kodu,

-Kurşun izabe fırınlarının teksif odalarında biriken kuru tozları kaldırma işlerinde çalışanlar için 400104 kodu,

Cam fabrika ve atölyelerinde çalışanlardan;

-Cam yapımında kullanılan ilkel maddeleri toz haline getirme, eleme, karıştırma ve kurutma işlerinde (bu işleri yapmak üzere tam kapalı odalar içinde otomatik makineli tesisat veya çalışma ortamındaki tozları sağlık için tehlike oluşturmayacak düzeye indiren havalandırma tesisatı bulunmadığı takdirde) çalışanlar için 400201 kodu,

-Eritme işlerinde (otomatik besleme fırınlarıyla çalışılmadığı takdirde) çalışanlar için 400202 kodu,

-Ateşçilik işlerinde çalışanlar için 400203 kodu,

-Üfleme işlerinde (tamamen otomatik makinelerle yapılmadığı takdirde) çalışanlar için 400204 kodu,

-Basınçla yapılan cam işlerinde (cam tazyiki işleri) çalışanlar için 400205 kodu,

-Ayna camı sanatında potalı cam dökümü işlerinde (potalar kalıp masasına mekanik araçlarla taşınmadığı takdirde) çalışanlar için 400206 kodu,

- Cami fırın başından alma işlerinde çalışanlar için 400207 kodu,
- Yayma fırınlarında düzeltme işlerinde çalışanlar için 400208 kodu,
- Traş işlerinde çalışanlar için 400209 kodu,
- Asitle hak ve cilalama işlerinde çalışanlar için 400210 kodu,
- Basınçlı havayla kum püskürtme cihazlarla yapılan işlerde (çalışma ortamındaki tozları sağlık için tehlike oluşturmayacak düzeye indiren havalandırma tesisatı bulunmadığı takdirde) çalışanlar için 400211 kodu,
- Pota ve taş odalarında görülen işlerde çalışanlar için 400212 kodu,

Cıva üretimi işleri sanayinde çalışanlardan;

- Cıva izabe fırınlarında görülen işlerde çalışanlar için 400301 kodu,
- Elementer cıva bulunan ocaklarda görülen işlerde çalışanlar için 400302 kodu,

Çimento fabrikalarında çalışanlardan;

- İlkel maddeleri kırma, ufalama, ezme, eleme ve karıştırma işlerinde çalışanlar için 400401 kodu,
- Otomatik fırınlarda pişirme işlerinde çalışanlar için 400402 kodu,
- Klinkeri öğütme, eleme, torba ve fiçılara koyma işlerinde (otomatik olarak tozun etrafa yayılmasını önleyici bir düzenleme yapılmadığı takdirde) çalışanlar için 400403 kodu,

Kok fabrikalarıyla termik santrallerde çalışanlardan;

- Ateşçilik, ocak temizliği, jeneratör, doldurma, boşaltma ve temizleme işlerinde çalışanlar için 400501 kodu,
- Kimyasal arıtma işlerinde çalışanlar için 400502 kodu,
- Gazın geçtiği cihaz ve boruların onarılması ve temizlenmesi işlerinde çalışanlar için 400503 kodu,
- Kok fabrikalarında kömür ve ocak işlerinde çalışanlar için 400504 kodu,
- Elektrik enerji üretim santrallerinin kazan dairesindeki ateşçilik, kül ve kömürlerin taşınması işlerinde çalışanlar için 400505 kodu,
- Termik santrallerle her çeşit buhar kazanlarının kazan dairesindeki ateşçilik, kül ve kömürlerin taşınması işlerinde çalışanlar için 400506 kodu,

Alüminyum fabrikalarında çalışanlardan;

- Alüminyum oksit üretimi işlerinde çalışanlar için 400601 kodu,
- Alüminyum bronz hazırlama işlerinde çalışanlar için 400602 kodu,
- Alüminyum madeni üretimi işlerinde çalışanlar için 400603 kodu,

Demir ve çelik fabrikalarında çalışanlardan;

- Demir izabe fabrikalarında cevherin demire çevrilmesi işleriyle boru fabrikalarının fırın ve döküm dairelerinde yapılan işlerinde çalışanlar için 400701 kodu,
- Çelikhanelerin çelik yapılan fırınlarıyla bunların teferruat ve eklentilerinden olan ikinci derecedeki fırınlarda ve konvertörlerde yapılan işlerinde çalışanlar için 400702 kodu,
- Sıvı haldeki demir ve çeliğin tesisat ve teçhizatla veya mekanik olarak taşınmasına ilişkin işlerde çalışanlar için 400703 kodu,
- Sıcak veya sıvı haldeki cürufun taşınması ve işlenmesi işlerinde çalışanlar için 400704 kodu,
- Haddehanelerde (soğuk demirle çalışılan haddehaneler hariç), fırınlarda, hadde serilerinde, haddehaneyi kızgın veya sıvı çelik yahut demirle besleyen tesisat ve araçlarla görülen işlerle kızgın halde olan yarı mamul parçaların kesilmesi ve hazırlanması işlerinde çalışanlar için 400705 kodu,

Döküm fabrikalarında çalışanlardan;

- Döküm kalıp ve maçalarının yapılması ve döküme hazır duruma getirilmesi işlerinde çalışanlar için 400801 kodu,
- Döküm şarjının hazırlanması ve her çeşit maden eritme (izabe) fırınlarının döküme hazır duruma getirilmesi işlerinde çalışanlar için 400802 kodu,
- Maden eritme ve dökme işlerinde çalışanlar için 400803 kodu,

Asit üretimi yapan fabrika ve atölyelerde çalışanlardan;

- Asit için hammaddelerin hazırlanması işlerinde çalışanlar için 400901 kodu,
- Asidin yapılma safhalarındaki işlerinde çalışanlar için 400902 kodu,
- Baca gazlarından asit elde edilmesi işlerinde çalışanlar için 400903 kodu,

Yeraltı işlerinde çalışanlardan;

- Maden ocakları (elementer cıva bulunduğu saptanan cıva maden ocakları hariç), kanalizasyon ve tünel yapımı gibi yer altında yapılan işlerde çalışanlar için 401001 kodu,

Radyoaktif ve radyoionizan maddelerle yapılan işlerde çalışanlardan;

- Doğal ve yapay radyoaktif, radyoionizan maddeler veya bütün diğer korpusküler emanasyon kaynakları ile yapılan işlerde çalışanlar için 401101 kodu,

Su altında veya Su altında basınçlı hava içinde çalışmayı gerektiren işlerde çalışanlardan;

- Su altında basınçlı hava içinde çalışmayı gerektiren işlerden 20-35 metreye kadar derinlik veya 2-3,5 kg/cm² basınçta yapılan işlerde çalışanlar için 401201 kodu,
- Su altında basınçlı hava içinde çalışmayı gerektiren işlerden 35-40 (40 hariç) m. derinlik veya 3,5-4 (3,5 hariç) kg/cm² basınçta yapılan işlerde çalışanlar için 401202 kodu,

-Dalgıçlık işinde çalışanlar için 401203 kodu,

Türk Silâhlı Kuvvetlerinde çalışanlardan;

-Subay, yedek subay, astsubay, uzman jandarma, uzman erbaşlar ve sözleşmeli erbaş ve erler için 401301 kodu,

Emniyet ve polis mesleğinde, Milli İstihbarat Teşkilatında çalışanlardan;

-Asaleti onaylanmış olmak şartıyla adaylıkta geçirilen süreler dahil polis memuru, başpolis memuru ve kıdemli başpolis memuru, komiser yardımcısı, komiser, baş komiser, emniyet amiri, emniyet müdürleri ile bu ve daha yukarı maaş ve derecelerdeki emniyet mensupları, Milli İstihbarat Teşkilatı mensupları için 401401 kodu,

İtfaiye veya yangın söndürme işlerinde çalışanlardan;

-Yangın söndürme işlerinde çalışanlar için 401501 kodu,

Basın ve gazetecilik mesleğinde çalışanlardan;

-Basın Kartı Yönetmeliğine göre basın kartı sahibi olmak suretiyle fiilen çalışanlar için 401601 kodu,

Türkiye Radyo Televizyon Kurumunda çalışanlardan;

-Basın Kartı Yönetmeliğine göre basın kartı sahibi olmak suretiyle; Türkiye Radyo Televizyon Kurumunda haber hizmetinde fiilen çalışanlar için 401701 kodu,

Türkiye Büyük Millet Meclisinde çalışanlardan;

Yasama organ üyeleri ve dışarıdan atanan bakanlar için 401801 kodu,

f)Ödenen Aylık Bilgileri : Aylıklarını personel kanunlarına göre alan sigortalılar için fiilen ödenen aylık derece, kademe ve ek göstergesi yazılacaktır.

g)Prime Esas Kazanç Toplamı: Kamu idaresinde görevli sigortalıya ait Kanunun 80 inci maddesinin üçüncü fıkrasına göre tespit edilecek prime esas kazanç dahil edilmesi gereken ödeme unsurlarının toplamı yazılacaktır.

h)Prim Ödeme Gün Sayısı: Sigortalı hizmetlerine ilişkin gün sayıları bölümüne sigortalının o ay içinde maaş aldığı gün sayısı yazılır, tam çalışma halinde gün sayısı 30 gün olarak dikkate alınır. Ay içinde işe giriş ve/veya ayrılış tarihi mevcut ise çalışma gün sayısı maaş ödenen gün sayısıdır.

ı)Fiili Hizmet Süresi Zammı Gün Sayısı: Fiili hizmet süresi zammına müstehak maddede belirtilen işlerde fiilen çalıştığı gün sayısına göre yine maddede belirtilen miktarlarda verilen süreyle orantılı olarak hesap edilen gün sayısı yazılacaktır. Buna göre, Sigortalıların ücretsiz izinde geçen süreleri ile Kanunun 40 ncı maddesinde yer alan tablonun (13), (14) ve (18) numaralı sıralarında belirtilen sigortalılar hariç olmak üzere, söz konusu maddede belirtilen işlerde fiilen çalışılmayan ücretli izin, sıhhi izin, yıllık izin, eğitim ve kurs süreleri ile resmi tatil günleri fiili hizmet süresi zammı kapsamında değerlendirilmeyecektir. Ayrıca, Günlük çalışma süresinin bir bölümünde fiili hizmet süresi zammı kapsamındaki işlerde çalışan sigortalılar, ay içinde bu nitelikteki işlerde geçen çalışma saatleri toplamının günlük çalışma saatine (8'e) bölünmesi suretiyle bulunacak gün üzerinden maddede belirtilen miktarlarda verilen süreyle orantılı olarak hesap edilen gün sayısı yazılacaktır.

j)Fiili Hizmet Süresi Zammı Prim Tutarı : Sigortalının Prime Esas Kazancına; 60 fiili hizmet gün sayısı eklenecek işlerde %3,33 , 90 fiili hizmet gün sayısı eklenecek işlerde %5 , 180 fiili hizmet gün sayısı eklenecek işlerde %10 oranı uygulanarak tespit olunan tutar, para cinsinden yazılacaktır. Ay içerisinde tam çalışmayanların ise süreleri orantı kurularak tespit edilecektir (**Örnek :** 90 gün fiili hizmet süresi zammı verilecek işlerde çalışan bir kişinin, Aylık (30 gün için) prime esas kazanç tutarı 1000 TL, fiili hizmet süresi zammı 2,5 gün olması halinde, Kuruma gönderilecek fiili hizmet süresi zammı prim tutarı hesap edilirken önce prime esas kazanç tutarı ile prim oranı çarpılır. (Aynın tamamında söz konusu işlerde çalışanın 7,5 gün fiili hizmet süresi zammına karşılık uygulanacak prim oranı 0.05 e göre) Bulunan rakam ilgiliye o ayda verilen fiili hizmet süresi zammı gün sayısı ile çarpılarak Kanunun müstehak gördüğü aylık azami verilen süreye bölünür ve o ayda gönderilecek fiili hizmet süresi zammı prim tutarı bulunmuş olur. $X = (1000 \times 0.05) \times 2.5 / 7.5$, $X = 16.67$ TL olur). Belirlenen tutarın tamamı işveren tarafından Kanunun 88'inci maddesine göre yukarıda belirtilen süreler içinde Kuruma ödenecektir. Süresi içinde ödenmemesi halinde Kanunun 89'uncu maddesine göre gecikme cezası ve gecikme zammı uygulanacaktır.

8-İşyeri onayı: Bu belge Kamu İdaresi yöneticisi ve tahakkuk ve tediye ile ilgili kamu görevlisi tarafından imzalandıktan sonra, bağlı bulunduğu Saymanlık onayının da alınması gerekmektedir.

E- Bu belgenin tüm bölümleri, mevzuata ve dayanağı belgelere göre tam ve doğru olarak doldurulur. Noksan ve hatalı düzenlenen belgeler işleme alınmaz. Bundan doğacak sorumluluklar belgeyi düzenleyen Kamu İdaresine aittir.

YILLIK FİİLİ HİZMET SÜRESİ ZAMMI PRİM BELGESİNİN AÇIKLAMALARI

(Fiili Hizmet Süresi Zammı Kesenek ve Kurum Karşılıkları 5434 sayılı Kanuna göre tespit olunanlar için)

A- Yıllık Fiili Hizmet Süresi Zammı Prim Belgesi 5510 sayılı Kanunun 40'ncı maddesi gereğince sigortalı çalıştıran Kamu İdarelerince her yıl için düzenlenerek, 5434 sayılı Kanunun mülga 34 üncü maddesine göre ait olduğu yılın sonundan itibaren üç ay içinde (31 Mart günü saat 23:59'a kadar) internet ortamında Kuruma gönderilecektir.

Ancak, sigortalının yıl içinde herhangi bir nedenle işten ayrılması halinde Aralık ayı beklenmeden fiili hizmet süresi zammına ait kesenek ve kurum karşılık tutarları ve buna ait prim belgeleri sigortalının işten ayrıldığı tarih ve maaş ödeme tarihi dikkate alınmak suretiyle,

a) Her ayın 15'i ile müteakip ayın 14'ü arasındaki maaşını ayın 15'inde peşin alan sigortalılar için, maaş döneminin bittiği güne ait ayın 14'ünden ayın son gününe kadar,

b) Her ayın 1'i ile 30'u arasındaki maaşını ayın 1'inde peşin alan sigortalılar için, ait olduğu ayın sonundan itibaren on beşinci günün sonuna kadar,

c) Her ayın 15'i ile müteakip ayın 14'ü arasındaki maaşını müteakip ayın 15'inde çalıştıktan sonra alan sigortalılar için, maaş ödemelerinin yapılması gereken takvim ayının son gününe kadar,

d) Her ayın 1'i ile 30'u arasındaki maaşını müteakip ayın 1'inde çalıştıktan sonra alan sigortalılar için maaş ödemelerinin yapılması gereken ayın on beşinci günü sonuna kadar,

internet ortamında Kuruma gönderilecektir. Süresi içinde verilmemesi halinde Kanunun 102'nci maddesine göre İdari Para Cezası uygulanır.

B- Bu belge iki nüsha olarak düzenlenir. Birinci nüshası Kuruma gönderilir. İkinci nüshası Kamu İdaresi tarafından saklanır. (İnternet ortamında belirtilen süre içinde gönderilen belgelerde Kuruma gönderilmiş sayılır.)

C- Belgenin doldurulması ile ilgili açıklamalar:

1-İşyeri Sicil Numarası: Kamu idaresinin tescil işlemini müteakip Kurumca bildirilen İşyeri Sicil Numarası eksiksiz ve tam olarak yazılacaktır.

2-Belgenin: Ait olduğu yıl ve mahiyeti, toplam sayfa sayısı tam olarak yazılır.

3-İşverenin Adı: İşyerinin açık adı bağlı bulunulan üst kuruluş ile birlikte eksiksiz olarak yazılacaktır.

4-İşyerinin Adresi: İşyerinin adresi tam ve eksiksiz olarak yazılacaktır.

5-Bağlı Bulunduğu Saymanlık: Personel maaş ödemeleri herhangi bir Saymanlıkça yapılan işverenlerin bağlı bulunduğu Saymanlık isimlerini tam olarak yazılacaktır. Herhangi bir Saymanlığa bağlı olmayıp tahakkuk ve tediye işlemleri kendi işyerlerinde gerçekleştirilen(Döner Sermaye İşletmeleri, Belediye, Özel İdare, K.İ.T'ler vb.) işyerleri bağlı olduğu Saymanlık bölümüne kendi İşyeri ismi yazılacaktır.

6-Tüm sayfalara ait toplam sigortalı bilgileri: Bütün sayfalardaki toplam sigortalı sayısı, toplam prim tahakkuku ile yıl içinde göreve başlayan ve ayrılan sigortalı sayısı toplamı yazılacaktır

7-Yıl İçerisinde Çalıştırılan Sigortalı Bilgileri:

a)T.C. Kimlik Numarası: Nüfus Müdürlüğünce verilen 11 karakterden oluşan numara, yazılacaktır.

b)Emekli Sicil Numarası: İlgilinin Kurumumuzca verilen 8 karakterli sicil numarası yazılacaktır. Sicil numarasının bilinmemesi veya hatalı olarak bilinmesi halinde www.sgk.gov.tr adresinden emeklilik sicil no tespit kısmından sicil numarası tespit edilebilecektir.

c)Adı ve Soyadı: Sigortalının bugün itibariyle Nüfus Müdürlüğü kayıtlarındaki adı ve soyadı kayıtlarda olduğu şekliyle, iki adı bulunanların ise her iki adı da açık olarak (Örnek:Adı: Mehmet Ali) yazılacaktır.

d)Ünvanı: İlgilinin kadro ve görev ünvanı yazılacaktır.

e) Fiili hizmet süresi zammı kodu: 5510 sayılı Kanunun 40 ıncı maddesinin ikinci fıkrasında yer alan tablonun hangi bendine göre fiili hizmet süresi zammı veriliyorsa, bu maddenin ve bendin numarası ile kapsamdaki sigortalılara verilen numara aşağıda belirtildiği şekilde yazılacaktır.

Kurşun ve arsenik işlerinde çalışanlardan;

- Kurşun üretilen galenit, serüzit, anglezit gibi cevherlerin çıkarılmasına ilişkin maden ocağı işlerinde çalışanlar için 400101 kodu,
- Kurşunlu madenlerden yahut içinde kurşun bulunan kül, maden köpüğü, kurşun fırın kurumu, üstübeç artığı ve benzeri maddelerden kurşun üretimi için yapılan izabe işlerinde çalışanlar için 400102 kodu,
- Antimuan, kalay, bronz ve benzeri maddelerle yapılan kurşun alaşımı işlerinde çalışanlar için 400103 kodu,
- Kurşun izabe fırınlarının teksif odalarında biriken kuru tozları kaldırma işlerinde çalışanlar için 400104 kodu,

Cam fabrika ve atölyelerinde çalışanlardan;

- Cam yapımında kullanılan ilkel maddeleri toz haline getirme, eleme, karıştırma ve kurutma işlerinde (bu işleri yapmak üzere tam kapalı odalar içinde otomatik makineli tesisat veya çalışma ortamındaki tozları sağlık için tehlike oluşturmayacak düzeye indiren havalandırma tesisatı bulunmadığı takdirde) çalışanlar için 400201 kodu,
- Eritme işlerinde (otomatik besleme fırınlarıyla çalışılmadığı takdirde) çalışanlar için 400202 kodu,

- Ateşçilik işlerinde çalışanlar için 400203 kodu,
- Üfleme işlerinde (tamamen otomatik makinelerle yapılmadığı takdirde) çalışanlar için 400204 kodu,
- Basınçla yapılan cam işlerinde (cam tazyiki işleri) çalışanlar için 400205 kodu,
- Ayna camı sanatında potalı cam dökümü işlerinde (potalar kalıp masasına mekanik araçlarla taşınmadığı takdirde) çalışanlar için 400206 kodu,
- Camı fırın başından alma işlerinde çalışanlar için 400207 kodu,
- Yayma fırınlarında düzeltme işlerinde çalışanlar için 400208 kodu,
- Traş işlerinde çalışanlar için 400209 kodu,
- Asitle hak ve cilalama işlerinde çalışanlar için 400210 kodu,
- Basınçlı havayla kum püskürtme cihazlarla yapılan işlerde (çalışma ortamındaki tozları sağlık için tehlike oluşturmayacak düzeye indiren havalandırma tesisatı bulunmadığı takdirde) çalışanlar için 400211 kodu,
- Pota ve taş odalarında görülen işlerde çalışanlar için 400212 kodu,
- Cıva üretimi işleri sanayinde çalışanlardan;**
- Cıva izabe fırınlarında görülen işlerde çalışanlar için 400301 kodu,
- Elementer cıva bulunan ocaklarda görülen işlerde çalışanlar için 400302 kodu,
- Çimento fabrikalarında çalışanlardan;**
- İlkel maddeleri kırma, ufalama, ezme, eleme ve karıştırma işlerinde çalışanlar için 400401 kodu,
- Otomatik fırınlarda pişirme işlerinde çalışanlar için 400402 kodu,
- Klinkeri öğütme, eleme, torba ve fiçılara koyma işlerinde (otomatik olarak tozun etrafa yayılmasını önleyici bir düzenleme yapılmadığı takdirde) çalışanlar için 400403 kodu,
- Kok fabrikalarıyla termik santrallerde çalışanlardan;**
- Ateşçilik, ocak temizliği, jeneratör, doldurma, boşaltma ve temizleme işlerinde çalışanlar için 400501 kodu,
- Kimyasal arıtma işlerinde çalışanlar için 400502 kodu,
- Gazın geçtiği cihaz ve boruların onarılması ve temizlenmesi işlerinde çalışanlar için 400503 kodu,
- Kok fabrikalarında kömür ve ocak işlerinde çalışanlar için 400504 kodu,
- Elektrik enerji üretim santrallerinin kazan dairesindeki ateşçilik, kül ve kömürlerin taşınması işlerinde çalışanlar için 400505 kodu,
- Termik santrallerle her çeşit buhar kazanlarının kazan dairesindeki ateşçilik, kül ve kömürlerin taşınması işlerinde çalışanlar için 400506 kodu,
- Alüminyum fabrikalarında çalışanlardan;**
- Alüminyum oksit üretimi işlerinde çalışanlar için 400601 kodu,
- Alüminyum bronz hazırlama işlerinde çalışanlar için 400602 kodu,
- Alüminyum madeni üretimi işlerinde çalışanlar için 400603 kodu,
- Demir ve çelik fabrikalarında çalışanlardan;**
- Demir izabe fabrikalarında cevherin demire çevrilmesi işleriyle boru fabrikalarının fırın ve döküm dairelerinde yapılan işlerinde çalışanlar için 400701 kodu,
- Çelikhanelerin çelik yapılan fırınlarıyla bunların teferruat ve eklentilerinden olan ikinci derecedeki fırınlarda ve konvertörlerde yapılan işlerinde çalışanlar için 400702 kodu,
- Sıvı haldeki demir ve çeliğin tesisat ve teçhizatla veya mekanik olarak taşınmasına ilişkin işlerde çalışanlar için 400703 kodu,
- Sıcak veya sıvı haldeki cürufun taşınması ve işlenmesi işlerinde çalışanlar için 400704 kodu,
- Haddehanelerde (soğuk demirle çalışılan haddehaneler hariç), fırınlarda, hadde serilerinde, haddehaneyi kızgın veya sıvı çelik yahut demirle besleyen tesisat ve araçlarla görülen işlerle kızgın halde olan yarı mamul parçaların kesilmesi ve hazırlanması işlerinde çalışanlar için 400705 kodu,
- Döküm fabrikalarında çalışanlardan;**
- Döküm kalıp ve maçalarının yapılması ve döküme hazır duruma getirilmesi işlerinde çalışanlar için 400801 kodu,
- Döküm şarjının hazırlanması ve her çeşit maden eritme (izabe) fırınlarının döküme hazır duruma getirilmesi işlerinde çalışanlar için 400802 kodu,
- Maden eritme ve dökme işlerinde çalışanlar için 400803 kodu,
- Asit üretimi yapan fabrika ve atölyelerde çalışanlardan;**
- Asit için hammaddelerin hazırlanması işlerinde çalışanlar için 400901 kodu,
- Asidin yapılma safhalarındaki işlerinde çalışanlar için 400902 kodu,
- Baca gazlarından asit elde edilmesi işlerinde çalışanlar için 400903 kodu,
- Yeraltı işlerinde çalışanlardan;**
- Maden ocakları (elementer cıva bulunduğu saptanan cıva maden ocakları hariç), kanalizasyon ve tünel yapımı gibi yer altında yapılan işlerde çalışanlar için 401001 kodu,
- Radyoaktif ve radyoionizan maddelerle yapılan işlerde çalışanlardan;**
- Doğal ve yapay radyoaktif, radyoionizan maddeler veya bütün diğer korpüsküler emanasyon kaynakları ile yapılan işlerde çalışanlar için 401101 kodu,

Su altında veya Su altında basınçlı hava içinde çalışmayı gerektiren işlerde çalışanlardan;

-Su altında basınçlı hava içinde çalışmayı gerektiren işlerden 20-35 metreye kadar derinlik veya 2-3,5 kg/cm² basınçta yapılan işlerde çalışanlar için 401201 kodu,

-Su altında basınçlı hava içinde çalışmayı gerektiren işlerden 35-40 (40 hariç) m. derinlik veya 3,5-4 (3,5 hariç) kg/cm² basınçta yapılan işlerde çalışanlar için 401202 kodu,

-Dalgıçlık işinde çalışanlar için 401203 kodu,

Türk Silâhlı Kuvvetlerinde çalışanlardan;

-Subay, yedek subay, astsubay, uzman jandarma, uzman erbaşlar ve sözleşmeli erbaş ve erler için 401301 kodu,

Emniyet ve polis mesleğinde, Milli İstihbarat Teşkilatında çalışanlardan;

-Asaleti onaylanmış olmak şartıyla adaylıkta geçirilen süreler dahil polis memuru, başpolis memuru ve kıdemli başpolis memuru, komiser yardımcısı, komiser, baş komiser, emniyet amiri, emniyet müdürleri ile bu ve daha yukarı maaş ve derecelerdeki emniyet mensupları, Milli İstihbarat Teşkilatı mensupları için 401401 kodu,

İtfaiye veya yangın söndürme işlerinde çalışanlardan;

-Yangın söndürme işlerinde çalışanlar için 401501 kodu,

Basın ve gazetecilik mesleğinde çalışanlardan;

-Basın Kartı Yönetmeliğine göre basın kartı sahibi olmak suretiyle fiilen çalışanlar için 401601 kodu,

Türkiye Radyo Televizyon Kurumunda çalışanlardan;

-Basın Kartı Yönetmeliğine göre basın kartı sahibi olmak suretiyle; Türkiye Radyo Televizyon Kurumunda haber hizmetinde fiilen çalışanlar için 401701 kodu,

Türkiye Büyük Millet Meclisinde çalışanlardan;

Yasama organ üyeleri ve dışarıdan atanan bakanlar için 401801 kodu,

f)Ödenen Aylık Bilgileri : Aylıklarını personel kanunlarına göre alan sigortalılar için fiilen ilgili yılın son ayına ait ödenen aylık derece, kademe ve var ise ek göstergesi yazılacaktır. Görevden yıl içerisinde ayrılanların ise, görevden ayrıldıkları aya ait aylık derece, kademe ve var ise ek göstergesi yazılacaktır.

g)Emekli keseneğine esas aylık toplamı: Kamu idaresinde görevli sigortalının 5434 sayılı Kanuna göre yılın son ayındaki emekli keseneğine esas aylık derece, kademe, ek gösterge ile kıdem aylığı, taban aylığı ve özel hizmet tazminatı dikkate alınarak bulunacak emekli keseneğine esas aylık tutarı yazılacaktır. Görevde olanlar için ilgili yılın Aralık ayındaki, yıl içerisinde ayrılanlar ise ayrıldığı ayın emekli keseneği esas aylık tutarı yazılacaktır.

h)Prim Ödeme Gün Sayısı: Sigortalı hizmetlerine ilişkin gün sayıları bölümüne sigortalının o yıl içinde maaş aldığı gün sayısı yazılacaktır, tam çalışma halinde gün sayısı 360 gün olarak dikkate alınacaktır. Yıl içinde işe giriş ve/veya ayrılış tarihi mevcut ise çalışma gün sayısı maaş ödenen gün sayısıdır.

ı)Fiili Hizmet Süresi Zammı Gün Sayısı: Fiili hizmet süresi zammına müstehak maddede belirtilen işlerde fiilen çalıştığı gün sayısına göre yine maddede belirtilen miktarlarda verilen süreyle orantılı olarak hesap edilen gün sayısı yazılacaktır. Buna göre, Sigortalıların ücretsiz izinde geçen süreleri ile Kanunun 40 ıncı maddesinde yer alan tablonun (13), (14) ve (18) numaralı sıralarında belirtilen sigortalılar hariç olmak üzere, söz konusu maddede belirtilen işlerde fiilen çalışılmayan ücretli izin, sıhhi izin, yıllık izin, eğitim ve kurs süreleri ile resmi tatil günleri fiili hizmet süresi zammı kapsamında değerlendirilmeyecektir. Ayrıca, Günlük çalışma süresinin bir bölümünde fiili hizmet süresi zammı kapsamındaki işlerde çalışan sigortalılar, yıl içinde bu nitelikteki işlerde geçen çalışma saatleri toplamının günlük çalışma saatine (8'e) bölünmesi suretiyle fiili hizmet süresi zammına müstehak işlerde fiilen çalıştığı gün sayısı bulunarak, tespit olunan söz konusu bu gün sayısına göre maddede belirtilen miktarlarda verilen süreyle orantılı olarak hesap edilen gün sayısı yazılacaktır. (Örnek : Yılda 90 gün fiili hizmet süresi zammı verilecek işlerde çalışan bir kişinin, bir yılda 1224 saat müstehak işlerde çalışması halinde, $1224/8 = 153$ Gün olarak müstehak işlerde çalıştığı gün sayısı bulunur. Yılın tamamında(2880 saat) müstehak işlerde çalışanın 90 gün fiili hizmet süresi zammı olacağından, bu kişinin fiili hizmet süresi zammı $X=153 \times 90/360$, $X=38.25$ gün olur).

j)Fiili Hizmet Süresi Zammı Tutarı : Emekli keseneğine esas aylık toplamı üzerinden % 16 kesenek sigortalı, %20 karşılık işveren hissesine göre belirlenen toplam miktar üzerinden, yararlanılacağı güne göre kesilecek tutar, para cinsinden yazılacaktır. Yıl içerisinde tam çalışmayanların ise süreleri orantı kurularak tespit edilecektir (Örnek : 90 gün fiili hizmet süresi zammı verilecek işlerde çalışan bir sigortalının 2008 yılının son ayındaki emekli keseneğine esas aylığı 1200 TL, fiili hizmet süresi zammı 38,25 gün olması halinde, Kuruma gönderilecek fiili hizmet süresi zammı kesenek ve karşılık tutarı hesap edilirken önce emekli keseneğine esas aylık tutarı ile %36 oranı(%16 kesenek, %20 karşılık toplamı) çarpılır. Bulunan rakam ilgiliye o yılda verilen fiili hizmet süresi zammı gün sayısı ile çarpılarak 30 güne bölünür ve o yılda gönderilecek fiili hizmet süresi zammı kesenek karşılık tutarı bulunmuş olur. $X=(1200 \times 0.36)/30$, $X = 550.80$ TL olur). Belirlenen tutarın tamamı işveren tarafından 5434 sayılı Kanunun 34'üncü maddesine göre yukarıda belirtilen süreler içinde Kuruma ödenecektir. Süresi içinde ödenmemesi halinde 5510 sayılı Kanunun 89'uncü maddesine göre gecikme cezası ve gecikme zammı uygulanacaktır.

8-İşyeri Onayı: Bu belge Kamu İdaresi yöneticisi ve tahakkuk ve tediye ile ilgili kamu görevlisi tarafından imzalandıktan sonra, bağlı bulunduğu Saymanlık onayının da alınması gerekmektedir.

D- Bu belgenin tüm bölümleri, mevzuata ve dayanağı belgelere göre tam ve doğru olarak doldurulur. Noksan ve hatalı düzenlenen belgeler işleme alınmaz. Bundan doğacak sorumluluklar belgeyi düzenleyen Kamu İdaresine aittir.

..... SOSYAL GÜVENLİK İL MÜDÜRLÜĞÜNE/

..... SOSYAL GÜVENLİK MERKEZİNE

5510 sayılı Kanuna 6385 sayılı Kanunla eklenen geçici 48 inci madde gereğince Basın Kartı Yönetmeliğine göre basın kartı sahibi olmak suretiyle basın ve gazetecilik mesleğinde/ TRT’de haber hizmetinde geçen sürelerime ait fiili hizmet süresi zammı prim farkını ödemek istiyorum.
Gereğini arz ederim./....../20..

Adı Soyadı
İmza

T.C. Numarası :
Sigorta Sicil Numarası :
Açık Adresi :

Ek-32 Geçici 48 İnci Madde Gereğince Fiili Hizmet Süresi Zammı Prim Farkını Gösterir Tablo

EK-32

GEÇİCİ 48 İNCİ MADDE GEREĞİNCE FİİLİ HİZMET SÜRESİ ZAMMI PRIM FARKINI GÖSTERİR TABLO										EK:32

Sigortalının Adı Soyadı :
T.C Kimlik Numarası :
Sigorta Sicil Numarası :

Yıl	Ay	İşe Giriş Tarihi	Gün	İşten Çıkış Tarihi	FHZ PrimOranı % 1,5	FHZ Prim Farkı Tutarı
2008	Ekim					
	Kasım					
	Aralık					
	Ocak					
	Şubat					
	Mart					
	Nisan					
	Mayıs					
	Haziran					
	Temmuz					
	Ağustos					
	Eylül					
2009	Ekim					
	Kasım					
	Aralık					
	Ocak					
	Şubat					
	Mart					
	Nisan					
	Mayıs					
	Haziran					
	Temmuz					
	Ağustos					
	Eylül					
2010	Ekim					
	Kasım					
	Aralık					
	Ocak					
	Şubat					
	Mart					
	Nisan					
	Mayıs					
	Haziran					
	Temmuz					
	Ağustos					
	Eylül					
2011	Ekim					
	Kasım					
	Aralık					
	Ocak					
	Şubat					
	Mart					
	Nisan					
	Mayıs					
	Haziran					
	Temmuz					
	Ağustos					
	Eylül					
2012	Ekim					
	Kasım					
	Aralık					
	Ocak					
	Şubat					
	Mart					
	Nisan					
	Mayıs					
	Haziran					
	Temmuz					
	Ağustos					
	Eylül					
2013	Ekim					
	Kasım					
	Aralık					
	Ocak					
	Şubat					
	Mart					
	Nisan					
	Mayıs					
	Haziran					
	Temmuz					
	Ağustos					
	Eylül					

DİKKAT : Bu belge işverenler tarafından fiili hizmet süresi zammı kapsamında geçen çalışmalarını bildirildiği aylık prim ve hizmet belgesine göre doldurulacaktır.
Prime esas kazançta göre % 1,5 oranı üzerinden FHZ prim farkı tutarı program tarafından hesaplanacaktır.

BELGEYİ DÜZENLEYEN YETKİLİNİN

Adı Soyadı İmzası ve Kaşe/Mühür

.../...../ 20....

SGİM/SGM
Servis Şefi

SGİM/SGM
Müdür/Müdür Yardımcısı



**T.C.
AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI
Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü**

**EVLAT EDİNME ÖNCESİ
GEÇİCİ BAKIM SÖZLEŞMESİ**

2828/5395 Sayılı Kanun hükümlerine göre Mahkemesinin tarih ve Esas:....., Karar:..... sayılı ilamı ile koruma ve bakım altına alınan İli İlçesi, ... Cilt No:..... Aile Sıra No:..... Sıra No:..... de nüfusa kayıtlı'den olma, ...'den doğma doğumlu adındaki çocuğun evlat edindirilmek üzere, ... adresinde oturan kişi/ailesi ile Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü aşağıdaki hususları karşılıklı olarak taahhüt ederler.

1. Evlat edindirilmek üzere kişi veya aileye önerilen çocuğun, hukuksal işlemleri evlat edinme sürecinde de devam edebilir.
2. Evlat edinecek kişi veya ailenin yanına çocuk yerleştirilmesi, sürecin ilgili mahkeme tarafından evlat edinme kararı ile tamamlanması sonucunu getirmez.
3. Evlat edinecek kişi veya ailenin, yanına yerleştirilen çocuğu yasal sürecin sonunda, hukuksal nedenlerle veya çocuktaki sağlık sorunu nedeniyle evlat edinmemesi halinde, yapılacak durum değerlendirmesi sonucunda, çocuk aile yanında sorun çözümlenene kadar kalabilir. Hukuksal süreç sonunda, çocuğun evlat edindirilememesi ve ailenin de istemesi halinde, çocuk aynı aile yanında Koruyucu Aile Hizmeti kapsamında yaralandırılabilir. Bu kapsamdaki çocuğun hukuksal durumu yeniden evlat edinmeye uygun hale geldiğinde aynı aile tarafından evlat edinilebilir.
4. Evlat edindirilmek üzere yanına yerleştirilen çocuğu evlat edinemeyen kişi veya ailenin yanına yeni bir çocuk yerleştirilmesine, yeni koşulların belirlenmesi ve çocuğun yararı esastaki değerlendirme sonucunda oluşacak kanaat yönünde karar verilir.
5. Evlat edinecek kişi veya aile, yanına yerleştirilen çocuğu kendi öz çocuğu olarak benimseyip yetiştirmekle yükümlüdür.
6. Evlat edinecek kişi veya aile evlat edinme davası sonuçlanıncaya kadar zorunlu olmadıkça sürekli yerleşim yeri adresini değiştiremez.
7. Evlat edinecek kişi veya aile evlat edinme davası sonuçlanıncaya kadar yapacakları her türlü kısa ve uzun süreli seyahat.v.b durum değişikliğini önceden bildirmek ve izin almakla yükümlüdür.
8. Evlat edinecek kişi veya aile il dışına adres değişikliği yapmak zorunda kaldığı takdirde yeni adresini değişiklik gerçekleşmeden önce en geç bir ay içinde İl Müdürlüğü'ne bildirir. İl dışına yapılan sürekli yerleşim yeri değişikliğinde kişi veya ailenin dosyası yeni adresinin bulunduğu İl'e gönderilir.
9. Evlat edinecek kişi veya aile evlat edinme mahkemesi sonuçlanmadan çocukla birlikte ancak vasisinin iznine bağlı olarak ve açık adres belirterek yurt dışına çıkabilir. Geçici bakım sürecindeki çocuğun ve ailenin yurt dışındaki durumu hakkında gerekli takip yaptırılacağından durum değişikliği yapılmadan en geç bir ay önce Genel Müdürlükte olacak şekilde İl Müdürlüğü'ne bilgi verilir.
10. Evlat edinme işlemleri sona erinceye kadar çocuk ve kişi/aile ilgili sosyal çalışmacı tarafından 1 yıl süre ile düzenli olarak izlenir. Ortaya çıkan sorunların çözümüne yönelik gerekli mesleki çalışmalar yapılır. Evlat edinecek kişi veya aile haberli veya habersiz yapılacak ziyaretlerde ilgili sosyal çalışmacıyı kabul etmekle yükümlüdür.

CH-FR-70 Rev.(0-18.02.2011)

T.C.
AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI
Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü

11. Evlat edinecek kişi veya aile isterse evlat edinme işlemleri sona erinceye kadar çocuğun muayene ve tedavisini yaptırmak üzere uygun sağlık kuruluşuna sevki için İl Müdürlüğü'ne başvurabilir. Çocuğun gerekli bakımı, tedavisi, ilaç, protez ve benzeri giderler SGK tarafından karşılanır. Evlat edinilecek çocukların işlemleri tamamlanuncaya kadar çocuk için resmi ve anlaşmalı kuruluşlarca yapılacak tedavi giderleri haricinde kişi/aileye hiçbir ödeme yapılmaz.
12. 7. maddede belirtilen hususlar Türkiye için geçerli olup, çocuğun yurt dışına çıkması halinde bu giderler aile tarafından karşılanır.
13. Evlat edinme işlemleri mevzuatta belirtilen süre içinde tamamlanmak zorundadır. Bu süre içinde işlemlerini tamamlamayan kişi veya ailelerden çocuk geri alınarak bir daha kendilerine çocuk verilmemek üzere dosyaları iptal edilir. Kişi veya aile bu durumda çocuk için yaptığı masraflar konusunda hiçbir hak talep edemez.
14. Evlat edinen kişi veya aile, çocuğun evlat edinildiğini uygun olmayan yaş, zaman ve şekilde öğrenerek travma yaşaması riskine karşı, Kurum ile işbirliği içinde, çocuğa evlat edinildiğini belirlenen yaşta açıklamakla yükümlüdür.
15. Bu sözleşme ile kişi veya aile, evlat edinme işlemlerinin gerektirdiği tüm yükümlülükleri yerine getirmeyi kabul eder.
16. Bu sözleşme evlat edinme mahkeme kararının alınması ve çocuğun kişi veya ailenin nüfus kütüğüne kaydedilmesi ile yeni kimliğin Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğüne teslim edilmesine ya da evlat edinmenin gerçekleşmemesi halinde uygun bulunması durumunda Koruyucu Aile Sözleşmesi onaylanıncaya veya çocuk Kurum tarafından teslim alınıncaya kadar geçerlidir.

Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürü

.../.../...

Adı-Soyadı
İmza

Evlat edinecek

Anne

T.C. Kimlik No:

Adı ve Soyadı :

Tarih :

İmzası :

Evlat edinecek

Baba

T.C. Kimlik No:

Adı ve Soyadı :

Tarih :

İmzası :

UYGUNDUR

.../.../...

.....
(İmza ve Mühür)

Ek-34 5510 Sayılı Kanunun Geçici 20 nci Maddesi Kapsamında Kurumumuzca Devralınacak Sandıklar

EK-34

Sıra No	Sandığın Adı
1	Şekerbank T.A.Ş. Personeli Sosyal Sigorta Sandığı Vakfı
2	Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. Mensupları Yardım ve Emekli Sandığı Vakfı
3	Türkiye Odalar Borsalar ve Birlik Personeli Sigorta Emeklilik Sandığı Vakfı
4	T.C. Ziraat Bankası A.Ş. Ve T. Halk Bankası A.Ş. Mensupları Emekli ve Yardım Sandığı Vakfı
5	Akbank T.A.Ş. Mensupları Tekaüt Sandığı Vakfı
6	Türkiye Garanti Bankası A.Ş. Emekli ve Yardım Sandığı Vakfı
7	Türkiye Sınai Kalkınma Bankası Memur ve Müstahdemleri Yardım ve Emekli Sandığı Vakfı
8	Türkiye İş Bankası A.Ş. Mensupları Emekli Sandığı Vakfı
9	T. İmar Bankası A.Ş. Mensupları Yardım ve Emekli Sandığı Vakfı
10	Türk Dış Ticaret Bankası A.Ş. Mensupları Emekli Sandığı Vakfı
11	Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O. Memur ve Hizmetlileri ve Sağlık Yardım Sandığı Vakfı
12	Milli Reasürans T.A.Ş. Mensupları Emekli ve Sağlık Sandığı Vakfı
13	Türkiye Halk Bankası A.Ş. Emekli Sandığı Vakfı (Pamukbank T.A.Ş. Memur ve Müstahdemleri Emekli ve Yardım Sandığı Vakfının adı değişti)
14	Eskişehir Bankası T.A.Ş. Mensupları Emekli Sandığı Vakfı
15	Türkiye Genel Sigorta A.Ş. Memur ve Müstahdemleri Emekli ve Yardım Sandığı Vakfı
16	Şeker Sigorta A.Ş. Sigorta ve Yardım Sandığı Vakfı
17	Anadolu Anonim Türk Sigorta Şirketi Memurları Emekli Sandığı Vakfı

Ek 35- Kanunun Geçici 63 üncü Madde Uygulamasına İlişkin Talep Dilekçesi**EK-35**

SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
..... **SOSYAL GÜVENLİK İL MÜDÜRLÜĞÜNE**
..... **SOSYAL GÜVENLİK MERKEZİNE**

Sigortalı Bilgileri

Adı Soyadı	
TC Kimlik No	
Bağ-Kur Numarası	
Tebliğat Adresi	İlçe..... İl.....
Telefon No	0 (.....)
Faks No	0 (.....)
Cep Telefonu No	0 (.....)
E-posta Adresi	

1) ☐ **5510 Sayılı Kanunun Geçici 63 üncü Maddesinde Yer Alan 3 Aylık Süreyi Beklemeksizin Sigortalılığın Durdurulmasına İlişkin Talep**

30/04/2015 tarihi itibarıyla 12 aydan fazla prim borcum bulunmaktadır. 5510 sayılı Kanunun Geçici 63 üncü maddesinde yer alan 3 aylık süreyi beklemeksizin sigortalılık sürelerimin prim ödemelerime göre durdurulmasını talep ediyorum.

2) ☐ **6552 Sayılı Kanun Kapsamında Prim Borçlarımı Yapılandıranların Sigortalılığının Durdurulmasına İlişkin Talebi**

6552 sayılı Kanun kapsamındaki yapılandırılan prim borçlarımı ödeyemeyeceğimden yapılandırmanın iptal edilmesini ve 30/04/2015 tarihi itibarıyla 12 aydan fazla prim borcumun bulunması halinde 5510 sayılı Kanunun Geçici 63 üncü maddesi kapsamında sigortalılık sürelerimin prim ödemelerime göre durdurulmasını talep ediyorum.

3) ☐ **6183 sayılı Kanunun 48 inci Maddesi Kapsamında Prim Borçlarımı Taksitlendirenlerin Sigortalılığının Durdurulmasına İlişkin Talebi**

6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesi kapsamında taksitlendirilen prim borçlarımı ödeyemeyeceğimden taksitlendirmemin bozulmasını ve 30/04/2015 tarihi itibarıyla 12 aydan fazla prim borcumun bulunması halinde 5510 sayılı Kanunun Geçici 63 üncü maddesi kapsamında sigortalılık sürelerimin prim ödemelerime göre durdurulmasını talep ediyorum.

Yukarıda (.....) numaralı seçenek/seçeneklerde belirttiğim hususlar nedeniyle sigortalılığımın durdurulması hususunda gereğinin yapılmasını saygıyla arz ederim.

Eki:

Sigortalılık Belgesi (....) Adet

.....
İMZA

Ek 36- Kanunun Geçici 63 üncü Madde İhya Talep Dilekçesi**EK-36**

SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
..... SOSYAL GÜVENLİK İL MÜDÜRLÜĞÜNE
..... SOSYAL GÜVENLİK MERKEZİNE

Sigortalı/Hak Sahibi Bilgileri

Adı Soyadı	
TC Kimlik No	
Bağ-Kur Numarası	
Tebliğat Adresi	İlçe..... İl.....
Prime Esas Günlük Kazanç Beyanı	TL (Günlük kazancın alt sınırı, geçerli olan asgari ücretin otuzda biri, üst sınırı ise 6,5 katıdır. Prime esas günlük kazanç beyan edilmemesi halinde alt sınır dikkate alınır.)
Telefon No	0 (.....)
Faks No	0 (.....)
Cep Telefonu No	0 (.....)
E-posta Adresi	

Prim borcumun bulunması nedeniyle sigortalılık sürelerim, ilgili Kanunlar uyarınca Kurumunuz tarafından daha önceden durdurulmuştu.

Durdurulan sigortalılık sürelerimi, yukarıda beyan ettiğim (.....) prime esas günlük kazanç tutarı üzerinden ihya etmek istiyorum. Borç tutarımın hesaplanarak tarafıma tebliğ edilmesini arz ederim.

Eki:

Sigortalılık Belgesi (.....) Adet

.....
İMZA